E. K. Waterhouse

Τ

ΔΗΜΩι ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ

§

ΕΝ ΤΟΙΣ ΜΝΗΜΕΙΟΙΣ θέλομεν περιλάβει πᾶν ὅ,τι περιεσώθη καὶ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς *Πηγὴ τῆς Ἀθηναϊκῆς ἱστορίας*. Ἐπειδὴ δ' ἐν αὐτοῖς θὰ δημοσιεύωνται οὐ μόνον αἱ σχετικαὶ τῇ *Ἱστορίᾳ* ἡμῶν πηγαί, αἱ σπάνιαι καὶ αἱ δυσεύρετοι, ὡς καὶ τὰ παρ' ἡμῖν ἀνέκδοτα καὶ οὐχὶ εὐάριθμα ἱστορικὰ μνημεῖα, ἀλλὰ καὶ αἱ ἐφεξῆς ἀνακαλυπτόμεναι νέαι ἱστορικαὶ πηγαί, διὰ τοῦτο κατὰ τὴν δημοσίευσιν δὲν θέλομεν τηρήσῃ χρονολογικὴν τάξιν· ἄλλως τε πλὴν τῶν *γραπτῶν* ἢ *χαρακτῶν* πηγῶν, ἐν τοῖς ΜΝΗΜΕΙΟΙΣ θὰ δημοσιεύωνται καὶ *αἱ κατὰ παράδοσιν*, αἵτινες πολλάκις δὲν ἀνήκουσιν εἰς αὐστηρῶς ὡρισμένην ἱστορικὴν περίοδον.

Ἡ παροῦσα σειρὰ τῶν *Μνημείων* ἀποτελουμένη ἐκ τριῶν ἐν ὅλῳ τόμων θέλει περιλάβει ὕλην ποικίλην ἀναγομένην εἰς τὴν *Τουρκοκρατίαν* κυρίως, ἐλαχίστην δὲ καὶ εἰς τὴν *Ἐπανάστασιν*.

Θέλουσι δηλαδὴ δημοσιευθῇ : Μονογραφίαι—Διατριβαὶ—Ἀνακοινώσεις— Ἐκθέσεις — Περιγραφαὶ — Πληροφορίαι διάφοροι — Διανοητικὰ προϊόντα ἐπὶ Τουρκοκρατίας—Χρονογραφίαι καὶ Χρονογραφικὰ ἀποσπάσματα—Περικοπαὶ Περιηγητῶν — Ἀκολουθίαι Νέων Ἁγίων — Ἱστορικὰ ποιήματα — Ἐπιστολαὶ — Ἀπομνημονεύματα — Ἡμερολόγια—Χρονικὰ—Λίθινον Χρονικὸν—Τοπογραφίαι—Τοπογραφικά, βιογραφικά, γενεαλογικά, ἁγιολογικὰ Σημειώματα—Σημειώματα ἐπὶ βιβλίων—Ἔγγραφα ἐπίσημα καὶ ἰδιωτικὰ— Ἐπιγραφαί, Ἐπιγράμματα καὶ Ἐπιτύμβια—Μολυβδόβουλα καὶ Σφραγῖδες — Προσωπογραφίαι — Σχεδιογραφήματα— Ἀπεικονίσεις κτιρίων κλ.—Βιολογικὴ ὕλη (Ἔθιμα, Προλήψεις, Δεισιδαιμονίαι, Δοξασίαι, Παραδόσεις)—Φιλολογικὴ ὕλη (Ἄσματα, Δίστιχα, Προσφωνήσεις, Ἐπῳδαί, Παραλογαί, Παραμύθια,

Αἰνίγματα, Παροιμίαι, Παροιμιώδεις ἐκφράσεις, Εὐχαί, Ἀραί)—Γλωσσικὴ ὕλη—Φυλετικὰ—Μουσικὴ—Βιβλιογραφία κλπ. κλπ.

Διὰ τῆς ἐκδόσεως τῶν ΜΝΗΜΕΙΩΝ οἱ θέλοντες ν' ἀσχοληθῶσιν εἰς τὴν *Ἀθηναϊκὴν ἱστορίαν* ἢ νὰ ἐξελέγξωσι τὴν ποιότητα τῶν προεκδεδομένων ἱστοριῶν, θὰ δύνωνται ἐφεξῆς ἀκόπως καὶ εὐχερῶς νὰ πράττωσι τοῦτο, καθότι θὰ εὑρίσκωσιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνειλεγμένην **πᾶσαν ἱστορικὴν ὕλην,** ἧς ἡ ἀναζήτησις καὶ ἀνεύρεσις μόνη—καὶ ὑποτιθεμένου ὅτι δὲν ἠγνοεῖτο ἡ ὕπαρξις ταύτης—θὰ καθίστατο ἄλλως δυσχερὴς καὶ ἐργώδης.

Οὕτω, δι' ἐλπίδος ἔχομεν, ὅτι θὰ δημιουργηθῶσιν ἐφεξῆς ἔργα πολὺ τῆς ἡμετέρας *Ἱστορίας* τελειότερα.

ΘΡΗΝΟΣ

ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΗΜΟΥ ΠΟΛΕΩΣ ΑΘΗΝΗΣ

«διὰ τὸν ἐπώδυνον καὶ πολύκλαυστον θάνατον τοῦ παμφιλτάτου καὶ πιστοτάτου αὐτῆς πολίτου καὶ εὐπατρίδου ΜΙΧΑΗΛ ΛΙΜΠΟΝΑ τοῦ ἀειμνήστου, ἀδίκως καὶ ἀπηνῶς ὑπὲρ αὐτῆς φονευθέντος, ἐκδοθεὶς διὰ στόματος Ἀντωνίου ἱερέως Μπουμπούλη τοῦ κρητός, ἐφημερίου τοῦ ἐν Βενετίαις πανσέπτου ναοῦ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τῶν Ῥωμαίων, καὶ παρ' αὐτοῦ ἀφιερωθεὶς τῷ ἐντιμοτάτῳ καὶ ἀξιοπρεπεστάτῳ Ἀθηναίῳ Μιχαὴλ τῷ Περούλῃ.

Ἐνετίῃσι, παρὰ Μιχαὴλ Ἀγγέλῳ τῷ Βαρβωρίῳ, ͵αχπά.»

[ΑΦΙΕΡΩΣΙΣ]

Πρὸς τὸν ἐντιμότατον καὶ εὐγενέστατον κύριον Μιχαὴλ τὸν Περούλην, τὸν Πεπούλην, Ἀντώνιος ἱερεὺς ὁ Μπουμπούλης.

Εἰς μιὰ μεγάλη συμφορά, εἰς μιὰ περίσσια θλῖψι,
εἰς δυστυχιὰν πολύθρηνον ξεύρω πῶς θέλουν λείψῃ
κ' ἑνὸς τεχνικοῦ ῥήτορος λόγια παρηγορίας
διὰ νὰ πραΰνῃ σπλαγχνικὰ τὸν πόνον τῆς καρδίας.
Ἦτον μεγάλη συμφορά, πρέπει νὰ σιωπήσω,
καὶ λύοντας τὴν γλῶσσάν μου πάλι τὴν σύρνω ὀπίσω,
ἀποκοτῶ νὰ διηγηθῶ, καὶ πάλι μετανοιόνω,
γροικῶντας μέσα 'ς τὴν ψυχὴν ἀμέτρητον τὸν πόνο.
Ἦτον Περούλη εὐγενικέ, μιὰ συμφορὰ μεγάλη
πιστός σου φίλος νὰ χαθῇ, κ' εἰς θλῖψιν νὰ σὲ βάλῃ,
διατὶ τῶν φίλων τῶν πιστῶν ἡ μόνη μιὰ καρδία
εἰς δυὸ κορμιὰ ξεχωριστὰ κρατοῦν τὴν κατοικία,
κ' ὅταν τὸν ἕνα ἀπὸ τοὺς δυὸ ὁ Χάρος θέλῃ ἁρπάσῃ
καὶ τὴν μισὴν τοῦ ἄλλου καρδιὰν σὰν νὰ εἶχεν ἀνασπάσῃ.

Περίσσια θλῖψις 'ς τὸν σκληρόν, τυραννισμένον φόνον,
ποῦ τόσον ἄδικα ἔγεινεν μ' ἐπιβουλὴν καὶ φθόνον
εἰς ἕνα, ὁποῦ πόθον πολύν, ἀγάπην καὶ φροντίδα
εἶχε νὰ πάσχῃ, νὰ κοπιᾷ πάντα διὰ τὴν πατρίδα·
καὶ δυστυχιὰ πολύθρηνος νὰ μείνῃ ὑστερημένη
ἀπὸ προστάτην πρόθυμον, σὰν μάννα ὠρφανισμένη,
χώρα ὁποῦ ἀπὸ διαφέντευσιν κάθε καιρὸ εἶχε χρείαν
ὡσὰν ὁποῦ εἰς ἀλλόφυλον εὑρίσκεται ἐξουσίαν,
τέτοια μεγάλη συμφορά, θλῖψις πολλή, καὶ πόνος
ἐγείνηκε ὅταν ἔλαχεν ὁ μαυρισμένος φόνος
τοῦ *Μιχαὴλ τοῦ Λίμπονα*, πολίτου τῆς Ἀθήνης,
καθὼς καὶ σὺ μέσα εἰς αὐτήν, κλεινὲ Περούλη, ἐγίνης,
καὶ οἱ δυὸ εἶστε συμπατρίκιοι, καὶ οἱ δυὸ εἶστε ἀγαπημένοι,
γνήσιοι φίλοι καὶ πιστοί, χρήσιμοι, προκομμένοι,
ὁμοιάζετε 'ς ταὶς ἀρεταίς, 'ς τοὺς τρόπους καὶ 'ς ταὶς τάξες,
κάμνοντας ἔργα εὐγενικὰ καὶ τιμημέναις πράξες.
Ἐπειδὴ φίλος ὁ καλὸς εἶναι ἄλλος σὰν ἐμένα,
ὡς λέγουσι, παράξενο δὲν φαίνεται, ἂν ἐσένα
βλέπω σὲ πολλὴν σύγχυσιν καὶ πίκραν, σὰν χαϊμένον,
διατὶ ἔχασες τὸν Λίμπονα τὸν πολ' ἠγαπημένον·
τέτοια ἦτον ἡ ἀγάπη σας σὰν Νίσου καὶ Εὐρυάλου,
Πυθία μετὰ Δάμωνος φιλου του τοῦ μεγάλου.
Διὰ τοῦτο καὶ ἔχεις ἀφορμὴν περίσσια καὶ λυπᾶσαι,
ἀπὸ καρδιᾶς νὰ τὸν πονῇς, νὰ μὴ παρηγορᾶσαι
σὰν ἔκαμνε κ' ὁ Ἀχιλλεὺς μετὰ πολλοῦ τοῦ θρήνου
ἐπάνω εἰς τὸ λείψανο Πατρόκλου τοῦ δυστήνου.
Σ' ἐσέ, Περούλη, τὸ λοιπὸν σμίγει καὶ ἡ Ἀθήνη
τὸν θρῆνόν της, διατὶ θωρεῖ πῶς κλαίγεις σὰν καὶ κείνη·
καὶ ὡς καὶ εἰς ἐτοῦτο φαίνεσαι ἀληθινὸν παιδί της,
συγκλαίοντας, συμπάσχοντας τὴν λύπην τὴν δική της.
Ἀλλ' ὅμως θέλει 'ς ἄνεσιν τρέψῃ τὴν τόσην λύπῃ,
γνωρίζοντας πῶς καὶ ἀπ' ἐδῶ ὅμοιος δὲν θέλει λείπῃ
προστάτης καὶ συμβοηθὸς σὰν κεῖνον ποῦ εἶχε χάσῃ,
ὁποῦ ἂν μακρὰ μὲ τὸ κορμί, μὲ πόθον θέλει φθάσῃ.
Παῦσε καὶ σὺ τὴν θλῖψίν σου, Περούλη τίμιέ μου,
ἐμπιστευμένε καὶ ἀκριβὲ φίλε καὶ σύντεκνέ μου·
παρηγοροῦ, πῶς ἡ μισὴ καρδιὰ καὶ ἡ τέλεια ἀγάπη
τοῦ Λίμπονα 'ς τὸ στῆθός σου καὶ ζῇ καὶ δὲν ἐτράπη.

'Σ τὸν κόσμο, ὄχι 'ς τοῦ λόγου σου, ὁ φίλος ἀποθαίνει
διατὶ νὰ ζῇ πολὺν καιρὸν 'ς τὸν φίλον του ἀπομένει·
τοῦ φίλου ἡ δύσις ἐκεινῆς τοῦ Κάστορος ὁμοιάζει
ὁποῦ τὴν ζῆσίν του 'ς τὸ φῶς τοῦ Πολυδεύκους βάζει·
τέτοιας λογῆς ἀνέζησεν, αὐθέντη, καὶ εἰς ἐσένα
ὁ Λίμπονας ὁ ἔνδοξος, καὶ εἶστεν οἱ δυὸ τὸ ἕνα.

Διαύτως καὶ ἐγὼ πρεπούμενον τοῦτο σοῦ ἀφιερόνω
λεπτότατόν μου ποίημα μὲ τῆς καρδιᾶς τὸν πόνο,
καὶ μὲ πολλὴν θερμότητα τὸ στέλνω ἐμπροστά σου,
καὶ ὅσον μπορῶ παρακαλῶ τὴν ἐντιμότητά σου
μὲ τὴν συνειθισμένην σου ἀγάπην κ' εὐσπλαγχνίαν
τὴν γνώμην μου νὰ προσδεχθῇς καὶ ὅλην τὴν προθυμίαν·
'ς τὸ θέλημα ὑποτάχθηκα ὡς εἶχες μὲ προστάξῃ,
μὰ 'ς τὴν ἀδυναμίαν μου δὲν ἤθελες κυττάξῃ.
Ἂν ἔχῃ τίποτες καλὸν εἶν' λόγια τῆς 'Αθήνης,
ὁποῦ σοφώτερη κἀμμιὰ δὲν βρίσκεται ἀπ' ἐκείνης.
'Ολίγα τινὰ φαίνονται πῶς νἆναι τὰ δικά μου,
διατὶ ἔχουν πολλὰ σφάλματα σὰν καὶ τὰ πταίσματά μου.
Συγγνώμην θέλουν τύχουσι, διατὶ γραμματισμένος
δὲν εἶμαι, μὰ ἀπὸ μάθησιν καὶ γνῶσιν στερημένος·
ἐλπίζω σε συνήγορον, εὐγενικὲ Περούλη,
ὡς εἶσαι καλοσύντεκνος καὶ φίλος τοῦ Μπουμπούλη,
ὁποῦ ὁλοψύχως εὔχεται χρόνους πολλοὺς νὰ ζήσῃς,
καὶ 'δῶ 'ς τὴν γῆν πολλαῖς τιμαῖς καὶ δόξαις ν' ἀποκτήσῃς,
καὶ ὕστερα μὲ τὸν Λίμπονα ἀντάμα νὰ εὑρεθῆτε,
καὶ μέσα 'ς τὸν παράδεισον τὴν δόξαν νὰ χαρῆτε.

Ο ΘΡΗΝΟΣ

Παρακινᾷ με ὁ οὐρανός, ἡ ἀνατολὴ καὶ ἡ δύσις,
στοιχεῖα καὶ τὰ τέσσερα τοῦ κόσμου ὁποῦχει ἡ κτίσις,
νερό, ἀέρας καὶ φωτιά, καὶ ἡ παραπονεμένη
ἡ γῆ μου, ὁποῦ βρίσκεται μὲ αἵματα βαμμένη.
Παρακινᾷ με τ' ἄδικο, καὶ μ' ἀναγκάζουν θρῆνοι
οἱ πικροκαρδιοστάλακτοι διὰ φόνον ὅπου ἐγίνη

νὰ βρίσκωμαι σὲ βάσανα, θλῖψι πολλή, καὶ πάθη,
μὲ πόνο ἀναστενάζοντας ἀπ' τῆς καρδιᾶς τὰ βάθη.
Καὶ ἂν ἐρωτᾶτε ποιὰ εἶμαι ἐγώ, Ἀθῆνα μ' ὀνομάζουν,
ὁποῦ εἰς ἐμένα ἐτρέχασι σοφοὶ διὰ νὰ σπουδάζουν·
εἰς τὰ σχολειά μ' ἀνθούσασι ῥήτορες, διδασκάλοι,
καὶ φιλοσόφοι καὶ ἰατροί, κ' εἶχα τιμὴ μεγάλη·
ὡσὰν Πλάτων, Μνησίθεος, Σωκράτης, Δημοσθένης,
ποῦ ἡ φήμη τους ἐξάπλονε 'ς τ' ἄκρα τῆς οἰκουμένης·
ἐλάμπασι 'ς ταὶς μάχαις μου μὲ θαυμαστὴν ἀνδρεία
στρατάρχοι, ἐχθρῶν ὁ χαλασμὸς καὶ ἐμένα ἡ σωτηρία,
ὡς Περικλῆς, Θεμιστοκλῆς, Κίμων καὶ Μιλτιάδης,
ποῦ ὅταν τοὺς δέχθηκε νεκρούς, ἐτρόμαξε κ' ὁ ᾅδης.
Καὶ ὅταν ταὶς δόξαις ἔϐλεπα, καὶ ἐχαίρουμουν γαλήνη,
τύχη μὲ νέφη σκοτεινὰ κάθε χαρά μου σϐύνει.
Μὲ τῶν καιρῶν τζ' ἀντιστροφαὶς ἐλεῖψαν τὰ σχολειά μου,
ἐχάθηκε τὸ κράτος μου, ἐπέσαν τ' ἅρματά μου,
καὶ τώρα βρίσκομ' ἔρημη, πολλὰ ταπεινωμένη,
μὰ πλειὰ 'ς τὸ αἷμα ποῦ ἄδικα ἐχύθη λυπημένη.
Καὶ εἰς ὅποιο μέρος καὶ ἂν στραφῶ ἐκδίκησιν ξετρέχουν
τῶν τέκνων μου τὰ δάκρυα π' ἀσχόλαστα μὲ βρέχουν,
εἰς τόσο πλῆθος ποῦ πηλὸς θέλει γενῇ νὰ κτίσουν
παντοτεινὸν ὑπόμνημα, κ' ὅσοι θωροῦν νὰ φρίσσουν.
  Ἀπάνω εἰς στῦλον ὑψηλὸν μιὰ πλάκα μαρμαρένη
θέλει βαλθῇ μὲ γράμματα σιδεροχαραγμένη,
τοῦ Μιχαὴλ τοῦ Λίμπονα τ' ὄνομα νὰ τηροῦσι,
διὰ νά τὸν μνημονεύουσι καὶ νὰ τὸν συγχωροῦσι·
μὲ δίκαιο θέλουν εὔχεσθαι, καὶ ἐπαίνους νὰ τοῦ λέγουν,
καὶ ὅσον καλὰ λογιάσουσι, τόσον μ' ἐμὲ νὰ κλαίγουν
πῶς ἕνας ἄξιός μου βλαστός, πολλὰ πιστὸς πολίτης,
ὁποῦ 'ς ἐμὲ ἡ ἀγάπη του ἦτον ὡσὰν μαγνήτης,
καὶ νοῦν, καὶ πόθον, καὶ σπουδὴν εἶχε εἰς ὠφέλειά μου,
διὰ νὰ σηκώσῃ βάρητα ποῦ πέφτουν 'ς τὰ παιδιά μου,
πῶς σὰν ὁ Λεωνίδης μου μ' ὅλην τὴν ὄρεξί του,
διὰ νὰ χαρίσῃ ἐμὲ ζωὴν ἔχασε τὴν ζωή του·
καὶ διὰ νὰ δώσῃ μαρτυριὰ 'ς τὴν τόση ἐμπιστοσύνη
πῶς μὲ τὸ αἷμά του 'ς τὴν γῆν χειρόγραφον μ' ἀφίνει
τὸ αἱματωμένον ἔδαφος καὶ κοκκινοϐαμμένον,
ὡς τῶν παρόντων μου λαῶν, ἔτζι τῶν ἐρχομένων

καὶ τῶν μεταγενέστερων παράδειγμα θὰ βάλῃ,
διὰ νὰ ἔχουν ἐνθύμησιν, ὅλοι μικροὶ μεγάλοι,
τοῦ χρέους ὁποῦ φυσικὰ κρατοῦν πρὸς τὴν πατρίδα,
ὥστε νὰ τῆς συμβοηθοῦν μ' ἀγάπην καὶ φροντίδα.
'Σ τὸν τόπον ποῦ ἐγεννήθηκε χρεωστεῖ περισσοτέρα
ἀγάπη νἄχῃ ὁ ἄνθρωπος παρὰ πρὸς τὸν πατέρα·
διατὶ ἡ πατρὶς εἶναι πατὴρ καὶ εἶναι μητέρα ἀντάμι
ὁποῦ μαζὶ καὶ τοὺς γονεῖς ς' τὸν κόσμον εἶχε κάμει.
Διὰ τοῦτο τῆς Ἰθάκης του ἐπόθησε νὰ μπόρειε
ὁ Ὀδυσσεὺς κἂν τὸν καπνὸν ἀπὸ μακρὰ νὰ ἐθώρειε.
Ἐτούταις ὁποῦ φαίνονται πέτραις μου ματωμέναις
σἂν νὰ ἦσαν γλώσσαις φλογεραίς, παντοτεινὰ ἀναμμέναις'
καὶ ἡ πλάκα ποῦ θέλει βαλθῆ ἐπανωθειὸ ς' τὸν στῦλον
θερμὸν δηλοῦν καὶ στερεὸν ταῦ Μιχαὴλ τὸν ζῆλον·
τὰ πυρωμένα δάκρυα ποῦ ἀσχόλαστα μοῦ τρέχουν,
καὶ 'ς τὰ ἀθῶα αἵματα τοῦ ἥρωός μου βρέχουν,
θὰ σημαδεύουν φανερὰ πόσον πονεῖ ἡ καρδιά μου,
μέσα 'ς τὴν χώραν μοναχὰ κατοίκους καὶ παιδιά μου.
Ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἔχω πλειὸ Τυρταῖον καὶ Αἰσχύλον
νὰ κάμνουν ἐπικήδεια διὰ τὸν καλόν μου φίλον,
νὰ γράψουνε τὰ ἤθη του, τοὺς τρόπους, καὶ ταὶς τάξες,
τὴν πολιτείαν, τζ' ἀρεταίς, καὶ τιμημέναις πρᾶξες,
νὰ γράψουσι τοὺς θρήνους μου, νὰ τοῦ συμπλέξου ἐπαίνους,
ὥστε νὰ φθάξουν εἰς ἀκοὴν κάθε φυλῆς καὶ γένους,
ἡ φήμη, ποῦ εἶναι πτερωτή, μὲ προθυμιὰ ἂς πετάξῃ,
καὶ μέσα 'ς τοὺς ἀντίποδας καὶ ἀντίπερα ἂς προφθάξῃ,
κηρύσσοντας μὲ σάλπιγγα, μὲ τζ' ἑκατόν της γλώσσαις,
τοῦ Λίμπονά μου τ' ὄνομα καὶ χάριταις ταὶς τόσαις.
Ἤθελα ν' εἶχα ζωντανὸν τώρα τὸν Εὐριπίδη,
ἱστορικὸν Ἡρόδοτον, ἢ καὶ τὸν Θουκυδίδη,
νὰ γράψουσι τοῦ Μιχαὴλ τοὺς ἄθλους, τοὺς ἀγῶνας
ἡ μνήμη τοῦ ἀθάνατος νὰ μείνῃ 'ς τους αἰῶνας·
ἀμμ' ἐπειδὴ καὶ εἶμαι γυμνὴ κάλλους τέτοιων φωστήρων,
καί στερημένη βρίσκομαι ἄλλων σοφῶν ἀπείρων,
καλὰ καὶ νὰ μὴ λείπουσι φιλομαθεῖς καὶ τώρα,
χρήσιμοι ἄνδρες καὶ ἔμπειροι 'ς τὴν ἐδική μου χώρα,
ὅμως ἐγὼ ποῦ ἀπόμεινα ὡσὰν θλιμμένη χήρα,
κ' ὅλο θρηνῶ καὶ ὀδύρομαι σὰν μάννα κακομοίρα,

θέλ' ἀπατή μου νὰ σᾶς 'πῶ τὸ πάθος ποῦ μὲ τρώγει,
ἀφίνοντάς σας σὲ χαρτὶ πένθος καὶ μυρολόγι·
διατὶ χαρτὶ καθὼς πετᾷ 'ς ὅλα τοῦ κόσμου μέρη
τοῦ Λίμπονα σὲ γνώρισιν ταῖς δόξαις θέλει φέρει·
μαῦρο μελάνι εἶν' οἱ καπνοὶ τῶν ἀναστεναγμῶν μου,
συγκερασμένοι μὲ πικρὰ νερὰ τῶν δακρυῶν μου.

Λοιπὸν τί πρῶτον νὰ σᾶς 'πῶ; τί ἀπέκει νὰ προσθήσω;
καὶ πόθεν τὴν διήγησιν καὶ λόγον ν' ἀρχινίσω;
Πέψετε ἐσεῖς βοήθεια 'ς τὰ λόγια τὰ δικά μου,
μούσαις, ποῦ διὰ πολλοὺς καιροὺς σᾶς θρέψαν τὰ σχολειά μου·
καθὼς καὶ τοῦ Ἡρόδοτου τὴν εἴχετε χαρίση
'ς τὴν κατοικιά του μοναχὰς πῶς εἶχε σᾶς ξενίση
δὸς ἔμφασιν 'ς τὴν γλῶσσάν μου, εἰς τὰ νοήματά μου,
δύναμιν καὶ παρηγοριὰν 'ς τοῦτα τὰ κλαύματά μου
νὰ παρασταίσω τὸ κλεινὸν τοῦ Μιχαὴλ μου γένος,
νὰ περιγράψω τζ' ἀρεταὶς ὁποῦ ἦτον στολισμένος.

Τοῦτον τὸν νέον ἥρωα ποῦ ἦτον χρυσὸ κλωνάρι,
τῆς πόλεώς μας γέννημα καὶ εἶχε περίσσια χάρι,
'ς τὸν κόσμον ἐγεννήσασιν ἄρχοντες τιμημένοι
ποῦ μ' ἀρεταὶς καὶ χάριτες ἦσαν εὐπρεπισμένοι,
τοῦτοι καὶ ἄλλους ἔκαμαν υἱοὺς καὶ θυγατέραις
ποῦ ἐπροκόπταν θαυμαστὰ σὲ κείναις ταῖς ἡμέραις·
διατὶ ὡς τῶν δέντρων τῶν καλῶν καρποὶ καλοὶ μετροῦνται
ἔτζι καὶ ἀπὸ καλοὺς γονεῖς τέκνα καλὰ γεννοῦνται,
καὶ τῶν γονέων ἔχοντας παράδειγμα ταῖς πρᾶξες,
ἤθη κρατοῦν εὐγενικὰ καὶ ἐπαινεμέναις τάξες·
τέτοιας λογῆς καὶ ὁ Μιχαὴλ εἰς τὴν ἀναθροφή του
μιμούμενος ταῖς ἀρεταὶς ἔθρεφε τὴν ζωήν του·
διατὶ ὁ πατήρ του ξεύροντας πῶς κ' ἡ διδασκαλία
σοφῶν ἀνδρῶν, καλῶν ἠθῶν ἤθελεν εἶσται αἰτία,
καὶ πολιτείας ἀρετῶν, 'ς διδάσκαλον τὸν βάνει,
μὲ τοῦ ὁποίου τὴν παίδευσιν εἰς κάθε ἄκρον φθάνει,
πῶς νὰ ξεφεύγῃ τοὺς κακοὺς καὶ πονηροὺς μαθαίνει,
διατὶ ὅποιος στέκει μὲ χωλὸν ὅμοια κ' αὐτὸς παθαίνει·
Τόση ἦτον τοῦ Μιχαὴλ ἡ ἐπαινεμένη γνώμη
καὶ μὲ περίσσιαν φρόνησιν ἐσυλλογᾶτο ἀκόμη,

πῶς εἶν' τιμὴ ἡ εὐγένεια, ἀλλ' ἀγαθῶν προγόνων
καὶ πῶς σὰν κτῆμα ἀθάνατον μένει ἡ σοφία μόνον,
ὡς γίνεται πολύξευρος ἕνας ποῦ θέλει πράξῃ
εἰς χώραις τῶν ἀλλογενῶν καὶ κεῖ καλὰ κυττάξῃ
ταῖς γνώμαις διάφορου λαοῦ, τρόπους καὶ πολιτείαν,
ἔτζ' ἔδραμε κ' ὁ Λίμπονας μέσα 'ς τὴν Βενετίαν,
ἐκεῖ ὁποῦ πολιτεύονται εὐγενικοὶ αὐθεντάδες,
ἐντόπιοι, ἀλλόφυλοι καὶ ἄξιοι πραγματευτάδες.

Εἴκοσι χρόνων ἤτονε, εἰς μέτρον ἡλικίας
διὰ νὰ ἀποκτήσῃ τὴν σωστὴν τέχνην τῆς πραγματείας·
ἔφθασε κατευόδιον, καὶ (ὡς εἶπαν) τὸ κονάκι,
ἐπῆγε εἰς τὴν κατοικιὰν Ἰωάννου τοῦ Σολδάκη,
μ' ἄλλους συμπατριώτας του ποῦ ὡσὰν γεννήματά μου
τὰ ὀνόματά τους βρίσκονται γραμμένα 'ς τὴν καρδιά μου
ἐκεῖ μ' αὐτοὺς ἐκάθισε δίχως κάμμιὰν φροντίδα,
συββάζοντας ὁμόνοιαν μὲ τῆς φιλιᾶς σφραγῖδα.
Εὔκολα συμφωνᾷ τινὰς εἰς ἀλλοτρίους τόπους
μ' ἐκείνους ποὔχουν ὅμοιαις ταὶς γνώμαις καὶ τοὺς τρόπους,
μὲ συντοπίταις μάλιστα, καὶ εἶναι παρηγορία
κρατῶντας σὰν πατρίδα τους κείνη τὴν μετοικία.

Ἐσπούδαξε τὰ γράμματα καὶ πραγματειᾶς τὴν τάξιν,
καὶ μὲ τὸν ὑψηλόν του νοῦν ἐπῆρε εὐθὺς τὴν πρᾶξιν,
καὶ 'ς ὀλιγώτατον καιρὸν ἔμαθε κάθε πρᾶγμα,
καὶ ὅλοι τὸν ἐπαινούσασι καὶ τὸ εἴχασι διὰ θαῦμα,
διατὶ ἦτον εὐφυέστατος καὶ ἀγχίνους σὰν ἐκεῖνοι
ποῦ 'ς τὸ λιβάδι τζ' ἀρετῆς εἶν' μυρισμένοι κρίνοι·
μὲ μιὰν ἀσχόλαστον σπουδήν, μὲ πλήσιαν προθυμίαν,
ἔμαθε τὴν ἰταλικὴν γλῶσσαν μὲ εὐκολίαν,
ὥστε καὶ τούτους τοὺς καιρούς, ὦ Ξέρξη, ἂν εἶχες φθάσῃ
τὸν Λίμπονα, ὡς Θεμιστοκλῆ, πολλὰ ἤθελες θαυμάσῃ.
'Σ ὑπόθεσες τῆς πραγματειᾶς πολλ' εἶχε πιστοσύνην,
καὶ ἠγάπα τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην,
ὀπ' εἶναι δυὸ περίστασες τῶν ἐκλεκτῶν ἀνθρώπων,
μὲ ταῖς ὁποίαις ἀφίνουσι φήμην εἰς κάθε τόπον.
Φίλους πολλοὺς ἀπόκτησε μὲ τόσην πολιτείαν
καὶ ὅλους ἐπερίσσευσεν ἐκεῖ 'ς τὴν Βενετίαν·

εὐεργεσίαις ἔκαμνε πολλῶν διὰ τὴν ψυχήν του,
ὄντας πολλὰ φιλεύσπλαχνος ἡ γνώμ' ἡ ἐδική του.
'Σ τὴν ἐλευθεριότητα ἐστάθηκε ἄλλος Κίμων,
'ς τοὺς ὀρφανοὺς καὶ 'ς τοὺς πτωχοὺς ὡσὰν Παντελεήμων.
Πραγματευτάδες καὶ ἄρχοντες πολλὰ τὸν ἀγαποῦσαν,
ὅπου κ' ἂν τὸν ἐβλέπασι τὸν διπλοχαιρετοῦσαν,
διατὶ ἦτον καλομίλητος εἰς ὅλους μ' εὐμενίαν,
καὶ ἔμαθε ἀπὸ τὸν Πεισίστρατον τὴν εὐπροσηγορίαν·
μὰ τί νὰ εἰπῶ δι' εὐλάβειαν καὶ ζῆλον εἰς τὰ θεῖα,
ποῦ τῆς σοφίας εἶν' ἀρχὴ καὶ τῶν καλῶν αἰτία ;
Δι' αὐτὰ τὰ προτερήματα 'ς αὐτὴν τὴν Βενετίαν,
ποῦ τῶν Ῥωμαίων γένος μας ἔχουσιν ἐκκλησίαν
'ς δόξαν μεγαλομάρτυρος ἁγίου Γεωργίου
τὸν ἀκριβόν μου Μιχὴλ, 'ς ταὶς δώδεκα μαρτίου,
'ς τοὺς χίλιους ἑξακόσιους χρόνους καὶ ἑξῆντα ἕνα,
σὰν εἰς πολλῶν ἐνθύμησιν βρίσκονται ἐκεῖ γραμμένα,
'ς τὴν ἐξουσίαν τὴν κοσμικὴν τὸν ἔκλεξαν ἀπάνω
ποῦ εἰς γλῶσσαν τὴν ἰταλικὴν τὸν λέγουν γουαρδιάνο·
γροικῶ πῶς ὡσὰν φρόνιμος καὶ φρόνιμα ἐπορεύθη
κἀνεὶς νὰ παραπονεθῇ δι' αὐτὸν δὲν ἐτεχνεύθη.
Εἰς τὸν δεσπότη ὑπήκοος, εἰς τοὺς παπάδαις φίλος
εἰς ταὶς χηράδες βοηθὸς, 'ς τοὺς ξεπεσμένους στῦλος·
εἴ τι καὶ ἂν ἦτον δίκαιο τὸ ἐζύγιαζε μὲ γνῶσι,
καὶ τὤδιδε καὶ τοὺς πτωχοὺς ἐσπούδαζε νὰ σώσῃ·
καὶ πάντα του ἐπροσπάθησε νὰ εἶχαν παρηγορίαν
οἱ ὑπηρέταις τοῦ ναοῦ μὲ μισθαποδοσίαν.
Χρόνον ἐστάθη προεστὼς, καὶ ὅλοι τοῦ συγχωροῦσαν,
καὶ σὰν κοινὸν πατέρα τους καὶ αὐθέντην τὸν τιμοῦσαν.
Ἀφ' οὗ καιρὸς ἐπέρασε, καὶ χρόνος μὲ τὸν μῆνα
ἐγύρισεν ὁ Λίμπονας 'ς ἐμένα τὴν Ἀθήνα,
διατὶ ἡ περίσσα ἀγάπη μου ἐκράτιε τὴν καρδιά του,
καὶ πάντα ὁ νοῦς του ἦτον σὲ μὲ 'ς τὰ ξενιτεύματά του.
Ἐγὼ, ὅταν ἔσωσε, χαρὰν μεγάλην εἶχα κάμει,
γνωρίζοντας πῶς βοηθὸς καὶ πάλιν εἶχε δράμει
εἰς τοῦτον ὅλον τὸν λαὸν κατοίκους καὶ παιδιά μου,
διατὶ ἦτον χρησιμώτατος, καὶ τότες ἡ καρδιά μου
περίσσια τὸν ἐχαίρετον, διατὶ ἦτον προκομμένος,
καὶ μ' ἀρεταὶς καὶ φρόνησιν καὶ γνῶσιν στολισμένος,

καὶ μὲ τὴν γνώμην μου μαζὶ καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐσυντρέχαν,
πειδὴ καὶ ὅλαις ἡ χάριτες πάνω 'ς αὐτὸν ἐβρέχαν,
καὶ καθὼς ἕνα νέφαλο τὴν γῆν δροσοποτίζει,
καὶ ἐβγαίνουσι τὰ βότανα, λουλούδια καὶ στολίζει,
φυτὰ καὶ δένδρα ἀνθίζουσιν, οἱ κάμποι καὶ βλαστάνουν
καὶ 'ς τὰ κλαδιά τους τὰ πουλιὰ νὰ κηλαδοῦν προφθάνουν,
τέτοιας λογῆς τὸ τέκνον μου γλυκὺ νερὸν ἐγίνη
καὶ πότιζε τὴν χώραν μου μὲ τόση ἐμπιστοσύνη.

Ἔκαμε καὶ τοὺς γάμους του (μὰ εἶχαν κακὸ τέλος)
μ' ἐκείνην ὁποῦ ἐγέννησε Ἰωάννης Μπενιζέλος,
ἀπὸ τοὺς πρώτους ἄρχοντας 'ς εὐγένειαν καὶ πλούτη,
ποῦ φρονιμώτερην κἀμμιὰν δὲν ἔχω ὡσὰν ἐτούτη
ἀρχοντοποῦλαν ἄξιαν, ὡραιότατην τρυγόνα,
ποῦ ὅσοι καὶ ἂν τὴν ἔβλεπαν ὅλοι τὴν καμαρόνα.
Τοῦ ἀνδρὸς ἐδόθηκε ἡ γυνὴ σύντροφος 'ς εὐτυχία,
σύμβουλος εἰς τὰ βάσανα, 'ς θλῖψες παρηγορία·
μὰ τούτη δυστυχέστατη ἦτον καὶ βαρειομοῖρα,
καὶ ἔμεινε ἀπὸ τὸν Λίμποντα κατακαϊμένη χήρα.
Σημάδι ἦτον φανερό, κακό, σκοτεινιασμένο,
εἰς τὸ παιδὶ ὁποῦ ἐγέννησε καὶ ἦτον ἀπαιθαμμένο·
ἀρχὴ κακὴ πολλαὶς φοραὶς εἰς τὸ κακὸ τελειόνει,
καὶ διὰ τὸ τέλος τὸ κακὸ κ' ἡ ἀρχὴ κακὰ ἀποσόνει.
Γλυκὺν ἀέρα 'ς ταὶς ἀρχαὶς τοῦ ναύτη ἔτζι τοῦ ῥίκτει
ὁ οὐρανός, μὰ ἡ θάλασσα σὰν θυμωθῇ τοῦ δείκτει
τὴν δύναμιν καὶ μάνητα 'ς κύματα ἀγριεμμένα,
ποῦ μὲ βρονταὶς καὶ κεραυνοὺς καὶ χάλαζα ἐσμιγμένα,
'ς τὰ τρομασμένα μέλη του τόση φοβέρα δίνει
ὁποῦ τὸν κάμνει καὶ ἀστοχᾷ τοῦ ἀέρος τὴν γαλήνη·
διατὶ ὁ ἀέρας ἔπαυσε καὶ ἡ θάλασσα ἐθυμώθη,
καὶ ὁ ναύτης ὁ κακόμοιρος 'ς τὴν ἄβυσσον ἐσώθη.
Ὡς ἦτο ὁ ἄνδρας δυστυχὴς ἔτζι ἦτον καὶ ἡ γυνή του,
καὶ εἶχε τὴν τύχην ἐνάντιαν σὰν ἦτον καὶ ἡ δική του,
ὁποῦ 'ς ὀλίγο διάστημα καιρῶν ἐτελειώθη
καὶ μὲ μαχαίραις καὶ σπαθιὰ ἀδίκως ἐσκοτώθη.

Πολλὰ ἄτοπα ἦλθε καὶ εὕρηκε καὶ ἄδικα ποῦ τὰ κάμα
οἱ Ἀγαρηνοὶ τῶν εὐσεβῶν καὶ μὲ μιὰ γνώμη ἀντάμα,

ἐτρέχαν βασανίζοντας ἄδικα τοὺς ῥαγιάδαις,
ὁποῦ ποτὲ δὲν στέργουσιν ἐτοῦτο οἱ βασιλειᾶδες,
διατὶ εἴχασι παρόμια, χοντζέτια ὑπογραμμένα,
μὲ γράμμα καὶ χρυσόβουλλον τοῦ Εὐνούχου κυρωμένα,
μὰ ἀφ' ἧς δὲν ὑποτάσσονταν εἰς τοῦ αὐθεντὸς τὴν γνώμη,
διὰ ταύτως ὅλοι οἱ προεστοὶ καὶ οἱ γέροντες ἀκόμη,
πρῶτον τὸν ἐψηφίσασι καὶ ἀξίαν ἐδώκασί του,
καὶ ἔστειλαν καί ἄλλους ἄρχοντας νὰ πάγουσι μαζί του
εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τὸ δίκῃο μου νὰ εἰποῦσι,
καὶ 'ς τ' ἄδικα ποῦ γίνονταν ἐλευθεριὰν νὰ εὑροῦσι.
Τέτοιαν ἀξίαν τοῦ ἐδώκασι, διατὶ εἴχασιν ἐλπίδα
ὅτι μὲ πίστιν ἄδολον 'ς ἐμένα τὴν πατρίδα,
ὡς ἔδιωξε Θρασύβουλος τυράννους ἀντιδίκους
ὀστρακισμὸς γενῇ ἤθελε καὶ τοῦτος 'ς τοὺς ἀδίκους,
τοὺς προεστοὺς τῆς χώρας μου, τοὺς γέροντας ἀκόμη
τοὺς ἔπεισαν νὰ ὑποταχθοῦν 'ς τοῦ Λίμπονα τὴν γνώμη,
διατὶ ἦτον φρονιμώτατος καὶ στερεὸς 'ς τὴν πρᾶξι,
μ' ὅλο ποῦ τὸν πεντηκοστὸν χρόνον δὲν εἶχε φθάξῃ.

Οἱ ἐχθροὶ δι' αὐτὸ συγχύζονται καὶ τρέχουσι καὶ κεῖνοι
νὰ μὴν ἀφήσουν νὰ γενῇ 'ς τοῦτο δικαιοσύνη·
ἐπῆγαν 'ς τὰ κριτήρια καὶ ὅλοι ποῦ ἀκολουθοῦσαν
'ς ταὶς πόρταις ταὶς αὐθεντικαὶς μὲ προσοχὴ ἐθωροῦσαν,
διατὶ ἔδραμε πολὺς λαὸς, κόσμος πολὺς νὰ ἰδοῦσι
τὰ τέκνα μου, καὶ μὲ πολὺν πόθον νὰ τὰ ἐρωτοῦσι
ποίαν αἰτίαν εἴχασι 'ς τὴν Πόλιν διὰ νὰ ἐλθοῦσι,
καὶ ποῖος τοὺς ἀνάγκασε διὰ νὰ ξενιτευθοῦσι.
Καί, σὰν γροικοῦσι τὸ ἄδικον, περίσσια τοὺς λυποῦνται
καὶ συμβουλὴν τοὺς δίδουσι διὰ νὰ παρηγοροῦνται,
ὅτι ἀπ' τὸν Εὐνοῦχον τους θέλ' εὕρουν σπλαγχνοσύνην,
διατὶ εἶν' κριτὴς ποῦ κυβερνᾷ μὲ τὴν δικαιοσύνην·
καὶ τοὺς ῥαγιάδαις ἀγαπᾷ, μὰ πλειὰ τοὺς Ἀθηναίους,
τὰ τιμημένα τέκνα μου, καὶ γέροντας καὶ νέους.

Ὅσαις φοραὶς ἐφαίνονταν μπροστά του οἱ Ἀθηναῖοι,
π' ὅλα τὰ γένη καὶ φυλαὶς ἐδείκτασιν ὡραῖοι·
εἴκοσι ποῦ νὰ ἐστέκασιν ἐφαίνονταν σαράντα,
μὲ παλαιὰ φορέματα, καθὼς τὰ ἐφέρναν πάντα,

καὶ μὲ τὰ σκιάδια τὰ ψηλὰ ποῦ εἶχαν 'ς τὸ κεφάλι,
στολίζοντάς τους τὸ κορμὶ μὲ δόξαν τους μεγάλη·
καὶ μέρος διὰ τὴν εὐμορφιάν, μέρος διὰ τὴν σοφίαν,
καὶ διὰ τὴν εὐπρέπειαν καὶ διὰ τὴν εὐγενείαν,
ἂν ἦσαν ἐμπρὸς εἰς τὸν κριτὴν χιλιάδες νὰ κριθοῦσι,
τοὺς Ἀθηναίους ἔκραξε νὰ σώσουν νὰ τοῦ εἰποῦσι
ἂν εἴχασι παράπονο, νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ,
καὶ κείνων ποῦ τοὺς τυραννοῦν θάνατον νὰ τοὺς δώσῃ.

Ἔτζι ἐνεφάνη ὁ Λίμπονας (ἰδὲς θερμὸν προστάτην)
εἰς τὸν Εὐνοῦχον ἐμπροστὰ, αὐθέντην καὶ ἐπιστάτην,
τοῦ διηγήθη τὰ ἄδικα καὶ βάρητα τὰ νέα,
ποῦ οἱ πλεονέκταις ἔβαλαν 'ς τὰ τέκνα τὰ ἀθηναῖα.
Ὁ Εὐνοῦχος ὡσὰν φρόνιμος εἶχεν ἀποφασίσῃ,
καὶ ἐκεῖνοι ὁποῦ παράστεκαν τὸν εἴχασι γροικήσῃ·
«ἂς ἔχουν οἱ ῥαγιᾶδες μας εἴτι εἶχαν οἱ παλαιοί τους
πρoνόμια σὰν τὰ εἴχασιν αὐτοὶ καὶ οἱ πρόγονοί τους».

Τότε εἰς ἐμὲ ἐστραφήκασιν, ὡς ὥρισ' ὁ Εὐνοῦχος,
οἱ ἄρχονταις καὶ ὁ Λίμπονας μὲ δόξαις τροπαιοῦχος.
Καὶ σὰν ὁ κόσμος νἄπεσε καὶ τὰ βουνὰ ἐβουλῆσαν,
ὁ οὐρανὸς νὰ ἐθόλανε, τὰ δένδρη ἐμαρανθῆσαν,
ἔτζι ἐφανίσθη τῶν ἐχθρῶν, ποῦ πάντα θυμωμένοι
ἤσανε πρὸς τὸν Λίμπονα, καὶ πλήσια ἀγριεμμένοι·
καὶ ὅσον ἐδιάβαινε ὁ καιρὸς καὶ τὰ ἄσπρα αὐτίνοι ἐδίδαν,
καὶ διὰ νὰ μὴ πλερόνουσι δὲν εἴχασιν ἐλπίδαν,
ξεύροντες τὴν ἀπόφασιν τ' Εὐνούχου, ὅλοι ἐσκοῦσαν,
καὶ πάντα διὰ τὸν Λίμπονα μὲ δόλον ἐμιλοῦσαν·
καὶ ἐκάμνασι συμβούλια θόρυβον νὰ σηκώσουν,
καὶ μὲ μαχαίραις καὶ σπαθιὰ τοῦτον νὰ θανατώσουν,
καὶ τοῦ προμελετούσασιν ὁμοίαν δυστυχίαν
τὴν ἔλαχε Θρασύβουλος σιμὰ 'ς τὴν Παμφυλίαν.
Μὰ ἐκεῖνος ὁ κακότυχος ποῦ εἶχε μεγάλη γνῶσι,
καὶ ὁποῦ ἐπέθυμα ἀναψυχὴν εἰς τὸν λαὸν νὰ δώσῃ,
ὡσὰν φύσει φιλόπατρις δὲν ἤλλαξε τὴν γνώμη,
καὶ μὲ τοὺς ἴδιους ἄρχοντας ἐγύρισεν ἀκόμη
εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐμπρὸς εἰς τὸν Εὐνοῦχον,
ποῦ τὸν κρατῶ διὰ λόγου μου δεσπότην καὶ σκηπτροῦχον·

καὶ λέγει του· «αὐθέντη μου, κεφάλι δοξασμένο,
βασιλικὸ καὶ φρόνιμο καὶ πολυχρονημένο,
τινὰς δὲν ὑποτάσσεται εἰς τὰ προστάγματά σου,
μηδ' ἐπροσκύνησε ποτὲ χοντζέτια τὰ δικά σου·
μὰ ἂν ἦν' καὶ 'ς ταῖς ἀπόφασες πρέπει τῶν αὐθεντάδων
ὑπακοή, καὶ φύλαξις 'ς τὸ δίκηο τῶν ῥαγιάδων,
δῶσε μου βοῦλλα καὶ ἄνθρωπον βασιλικὸν, νὰ κάμῃς
καθένας τους νὰ ὑποταχθῇ, καί, ἂν δὲν γενῇ, νὰ δράμῃς
μὲ τὸ σπαθὶ τὸ φλογερὸ νὰ κόψῃς τὰ κεφάλια,
καὶ νὰ τοὺς κάμῃς τέσσερα κομμάτια σὰν βουβάλια.»

Τζαούσι τότες ἔκαμεν ἀπόφασιν νὰ πέψῃ,
καὶ ἔδωσέ του καὶ ὁρισμὸν καλὰ νὰ τὸν δουλέψῃ.
Ἐστράφη πάλι ὁ Λίμπονας 'ς ἐμένα τὴν Ἀθῆνα,
ἀφ' οὗ πάλιν ἐκόπιασε πολλὰ 'ς τὰ μέρη ἐκεῖνα.
Νἄθελε ῥίξῃ ὁ οὐρανὸς φωτιὰν διὰ νὰ μὲ κάψῃ,
ἢ κεραυνὸς θανατερὰ ἄλλον τινὰ νὰ βλάψῃ·
ἥλιος νἆχε θαμπωθῆ, καὶ λυώσῃ τὸ φεγγάρι,
καὶ τῆς ἡμέρας τ' ἄσπρο φῶς ἡ νύκτα νὰ εἶχε πάρῃ!
πειδὴ χαρὰ ἡ ὀλίγη μου ἄμετρος λύπη ἐγίνη,
καὶ ἔπεσα 'ς ἄπειρον βυθόν, ἐλπίζοντας γαλήνη·
εἶν' πτώσιμα καὶ ῥέοντα τὰ πράγματα τοῦ κόσμου,
καὶ μόλις ἤρχιζα νὰ ἰδῶ καὶ ἐσκότασε τὸ φῶς μου!

Ἀκούσατε, χριστιανοί, τὴν μεγαλοψυχίαν
τοῦ ἥρωος, νὰ φρίξετε τὴν τόσην του ἀνδρείαν·
μὲ τὴν ψυχήν, μὲ τὴν καρδιὰν ἀπόφασι εἶχε κάμει
καὶ σύντρεχε ἡ θέλησις μὲ προθυμιὰ νὰ δράμῃ
καὶ νὰ ἀπαντήσῃ ἀδείλιαστα τοῦ Χάρου τὸ δρεπάνι,
καὶ τῆς φιλοπατρίας του νὰ λάβῃ τὸ στρεφάνι.
Πλειὸ μὴ καυχᾶσαι, ὦ Καρχηδών, 'ς τοὺς ἄξιους σου Φιλήνους,
διατὶ 'ς ἐμὲ πιστότερος ἔτυχεν ἀπ' ἐκείνους·
τὸν Κύρτιον σιώπησε τὸν θαυμαστόν σου, Ῥώμη,
διατὶ καὶ ἄλλος εὑρέθηκε θερμὸς 'ς αὐτὴν τὴν γνώμη.

Σὰν ἔφερε τὰ γράμματα μαζὶ μὲ τὸν τζαούσι,
ἐπεριπάτειε μετ' αὐτὸν ὅλοι νὰ τὸν ἰδοῦσι·
ἡ ἀγάπη τῆς πατρίδος του τὸν κάμνει νὰ ἀποθάνῃ,

καὶ διὰ γυναῖκα καὶ ἀδελφὸν 'ς τὸν νοῦν του νὰ μὴ βάνῃ.
'Σ τοὺς χίλιους ἑξακόσιους ὀκτὼ καὶ ἑβδομῆντα
ποῦ οἱ Ἀθηναῖοι τὰ εἴδασι καὶ εἰς μνήμη ἐγραψασίν τα,
τὸν μῆνα τὸν δεκέμβριον, ποῦ ἦτο εἰκοστὴ καὶ τρίτη,
καὶ εἶν' τῶν δέκα ἡ ἑορτὴ μαρτύρων τῶν ἐν Κρήτῃ·
τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ Λίμπονας, ταχὺ πρὶν ξημερώσῃ.
ἔδραμε 'ς τὸν πνευματικὸν διὰ νὰ τὸν διορθώσῃ.
Ἀλέξανδρος καὶ Ἀντίγονος νὰ ἦσαν θνητοὶ ἐνθυμοῦνταν,
μόνον ὅταν διὰ τὸ σῶμα τους ἰατρὸν ἐπικαλοῦνταν,
μὰ ὁ Μιχαὴλ, πῶς εἶν' θνητὸς διατὶ ἤξευρε καὶ ἐκράτειε,
'ς τὸν ἰατρὸν τοῦ πνεύματος χαρούμενα ἐπερπάτειε·
ὁποῦ ἐξωμολογήθηκε μετὰ θερμῶν δακρύων,
καὶ ἔλαβε καὶ τὴν δωρεὰν τῶν θείων μυστηρίων,
θαρρῶντας νἄχῃ δύναμιν τὸ σῶμα εἰς τοὺς ἀγῶνας,
καὶ θεραπείαν ἡ ψυχὴ 'ς τοὺς μέλλοντας αἰῶνας.
Ὢ πόθος ζήλου θεϊκοῦ, γνώμη στερεωμένη,
ψυχὴ θεομακάριστε ἐλπίδα ἐπαινεμένη,
ἐλπίδα, ὁποῦ τὸν Λίμποναν ἔκαμες ἀνδρειωμένον,
καὶ μέσα εἰς τὸν παράδεισον μὲ τὴν ψυχὴν βαλμένον·
ἐσὺ εἶσαι μόνη ὁποῦκαμες καὶ τόσον αἷμα ἐχύσαν
καὶ οἱ δέκα Κρήτης ἀθληταί, ὅταν τοὺς μαρτυρῆσαν·
καὶ αὐτὸς τοὺς ἐμιμήθηκε, διατὶ τὴν ἴδια ἡμέρα
ὁ Λίμπονας φονεύεται μὲ ξίφος καὶ μαχαῖρα.

Πολὺς λαὸς τοὺς ἀθλητὰς ἦτον ποῦ ἐμαρτυρῆσαν,
πολὺς καὶ περισσότερος τὸν Λίμπονα ἐγκρεμνίσαν·
ἐφόνευσαν τοὺς μάρτυρας μὲ λίθους καὶ κοντάρια,
μὲ λίθους καὶ τὸν Λίμπονα καὶ φλογερὰ χαντζάρια·
τοὺς μάρτυρας διὰ τὸν Χριστόν, τὸν Λίμπονα δι' ἀλήθειαν,
καὶ διὰ τὴν πατρίδα του, ποῦ τῆς 'διδε βοήθειαν·
διὰ μένα τὴν πατρίδα του Λίμπονας ἀποθαίνει,
καὶ τ' ὄνομά του ἀθάνατον 'ς ὅλον τὸν κόσμον μένει.

Θέλετε τάχα νὰ σᾶς 'πῶ καὶ ὁ φόνος πότ' ἐγίνη,
καὶ ποῖοι τὸν ἐφόνευσαν, καὶ τίνες ἦσαν κεῖνοι
ὁποῦ τὸν καρτεροῦσασι πῶς εἶχε νὰ καταίβῃ
ἀπ' τὸ παλάτι τοῦ καδῆ, ποῦ τότες εἶχε ἀναίβη.
Ἐκεῖθεν ἐκαταίβηκε μαζὶ μὲ τὸν τζαούσι,

καὶ μὲ θυμὸν οἱ Ἀγαρηνοὶ τὸν Μιχαὴλ ἁρποῦσι,
καὶ ὡς λύκοι ἀγριώτατοι, λεοντάρια θυμωμένα,
τὸν ἐκαταξεσχίσασι, καὶ ἐκεῖνος ὅλο ἕνα
τοὺς ἔλεγε· «βαρεῖτε μου, σκληρὰ φονεύσετέ με,
καὶ διὰ τὴν πατρίδα μου κομμάτια κάμετέ με·
βαρεῖτε, δῶστε ἀλύπηταις πληγαῖς εἰς τὸ κορμί μου,
διὰ νὰ γενῇ τὸ αἷμά μου λουτρὸν εἰς τὴν ψυχήν μου!»
Τότες ἐδράμαν περισσοὶ καὶ ἐκάμαν τον κομμάτια,
καὶ ἐχύσασί του τοὺς μυαλοὺς, καὶ ἐβγάλαν του τὰ μάτια.
Πολλοὶ τὸν σφάζαν μὲ σπαθιά, πολλοὶ με τὰ μαχαίρια,
πολλοὶ καὶ μὲ σκληρὰν καρδιὰν τοῦ ἐκόψασι τὰ χέρια,
ὡς ποῦ ποτάμ' ἐγείνηκε 'ς τὴν γῆν τὸ τόσον αἷμα
καὶ κεῖνος τοὺς ἐφώναζεν, ὥστε ποῦ εἶχε πνεῦμα·
«χορτάσετε 'ς τὰ αἵματα, καὶ μέλη τὰ δικά μου,
καὶ φάγετε ταῖς σάρκαις μου καὶ τὰ ἐντόσθιά μου!»
Καὶ 'ς τοὺς συμπατριώταις του ψυχομαχῶντας κράζει.
καθὼς καὶ Κίμων ἔκραζε· «καθένας ἂς μοῦ μοιάζῃ,
ἂς ἦν' πρὸς τὴν πατρίδα μας πόθος πολὺς καὶ πίστις,
νὰ γίνεσθε 'ς ταῖς χρείαις της καὶ βοηθοὶ καὶ ῥύστεις.»

Τότε καὶ θεῖος ἄγγελος ἐφάνη νὰ τὸν πάρῃ,
διὰ νὰ τὸν βάλῃ 'ς τὸν χορὸν νὰ ἔχῃ καὶ αὐτὸς τὴν χάρι,
καὶ στέφανον ἀμάραντον 'ς τὴν κορυφὴν τοῦ βάνει,
καὶ τῶν μαρτύρων ὅμοιον τῶν ἀλλωνῶν τὸν κάνει.
Χριστὸς ὁ πρωτομάρτυρας φοίνικα τοῦ χαρίζει,
καὶ εἰς ὑψηλότατον θρονὶ μὲ δόξαν τὸν καθίζει.

Πολὺ κακὸν ἐγείνηκε 'ς ἐμένα τὴν Ἀθῆνα
τοῦτον τὸν χρόνον τὸν πικρὸν καὶ τεθλιμμένον μῆνα·
βοὴν μεγάλην καὶ κλαυθμοὺς ἔκαμεν ὁ λαός μου,
διατὶ ἔχασε τὸν Λίμπονα, ὁποῦ ἥτονε τὸ φῶς μου.
Ὁ κόσμος ἐσυνάχθηκε, τὸν Λίμπονα ἐθρηνοῦνταν,
μὲ δάκρυα καὶ στεναγμοὺς τὸν ἐμυρολογοῦνταν.
Καὶ ποιὸ σκληρόκαρδο κορμὶ τότε δὲν εἶχε κλαύσῃ
ποιὰ μάτια ἀπὸ τὰ δάκρυα ἤθελαν ποτὲ παύσῃ;
Ὦ μαυρισμένο ῥιζικό, ὢ τύχη θαμπωμένη,
ὢ μοῖρα κακορρίζικη, ὢ χήρα πικραμμένη,
νὰ εἶχε σὲ καύσῃ κεραυνός, νὰ εἶχε σὲ πιάσῃ ζάλη,

τὴν ὥρα ὁποῦ σοῦ βάλασι στεφάνι 'ς τὸ κεφάλι·
ἢ νὰ ἤθελε σὲ καπιῇ ἡ γῆ νὰ σὲ ῥοφήξῃ,
ἢ ν' ἀγριεύσῃ ἡ θάλασσα νὰ σώσῃ νὰ σὲ πνίξῃ·
ἡ μάννα, ὁποῦ σὲ γέννησε, μικρὴν νὰ σ' εἶχε θάψῃ,
καὶ τὴν καρδιάν σου ὁ Λίμπονας τώρα δὲν εἶχε κάψῃ!
Μὲ ἄμετρον λύπην κ' ὁ ἀδελφὸς τὸν κλαίει, τὸν θρηνᾶται,
ξεσχίζει καὶ τὰ μάγουλα, καὶ τὸν μυρολογᾶται·
«ὦ ἀδελφέ μου Μιχαήλ, τὸ φῶς τῶν ὀμματιῶν μου,
ὀπ' ἤσουν ἡ ἐλπίδα μου ἐμὲ καὶ τῶν παιδιῶν μου,
πῶς εἶχαν σὰν φιλόπατριν ἄδικα σὲ σκοτώσῃ
καὶ δὲν ἠμπόρεσε τινὰς βοήθεια νὰ σοῦ δώσῃ!

Ἐκακοφάνηκε τοῦ ἀγᾶ ὁ φόνος ὁποῦ ἐγίνη
καὶ ἄναψεν εἰς τὸ πρόσωπον καὶ ἔγεινε σὰν καμίνι·
μὰ ἂν ἦτον οἱ ἐπίβουλοι μιὰ γνώμη μαζωμένοι,
καὶ διὰ νὰ τὸν φονεύσουσι ἦσαν ἑτοιμασμένοι,
ποιὸν νὰ εἶχε πιάσῃ καὶ ὁ ἀγᾶς; ποιὸν νὰ ἤθελε φονέψῃ;
ἢ ποῖον ἀπὸ τοὺς φονεῖς 'ς τὴν Πόλιν νὰ εἶχε πέψῃ;
ποῦ δὲν ἐβάλασι 'ς τὸν νοῦν ἀγᾶ μηδὲ τζαούσι
μήτε τοὺς ἐλογιάσασι, μήτε τοὺς ἐμμετροῦσι.

Ἔτζι ἔκαμαν ἀπόφασιν ὅλοι οἱ γέροντές μου
καὶ ὁ πονεμένος ἀδελφὸς μαζὶ καὶ οἱ ἄρχοντές μου,
ταὶς σάρκες καὶ τὰ κόκκαλα 'ς τὴν Πόλιν νὰ τὰ πᾶσι,
καὶ 'ς τὸν Εὐνοῦχον νὰ φανοῦν καθένας νὰ σκουγιάσῃ.
«Ἄδικο ἐπάνω 'ς ἄδικο, αὐθέντη μας ἐγίνη,
καὶ ἤλθαμε πρὸ τοῦ λόγου σου νὰ κάμῃς δικαιοσύνη·
ἐσύ, αὐθέντη καὶ κριτὰ κεφάλι δοξασμένο,
στοχάσου τὸ κεφάλι του πῶς τὤχουν σκορπισμένο
στοχάσ' ἐκεῖνον ποὔστειλες μαζὶ μὲ τὸν τζαούσι,
στοχάσου καὶ τὰ μάτια σου καλὰ νὰ τὸν ἰδοῦσι·
στοχάσου καὶ τὰ κόκκαλα ὁποὖναι τζακισμένα,
ἰδὲς καὶ τὰ κομμάτια του 'ς τὰ αἵματα βαμμένα!»
Πολλὰ τοῦ ἐκακοφάνηκε νὰ ἰδῇ τοῦ φονεμμένου
ταὶς σάρκαις καὶ τὰ κόκκαλα τ' ἀδικοσκοτωμένου·
καὶ παρευθὺς ἐπρόσταξε νὰ δράμουν νὰ τοὺς βροῦσι,
δεμένους νὰ τοὺς φέρουσι, καὶ πλειὸ νὰ μὴν ἀργοῦσι,
ἐκείνους ὁποῦ ἐκάμασι τὴν συμβουλὴν τοῦ φόνου,

καὶ ποῦ ἐμαζῶξαν τὴν Τουρκιὰν ἐνάντιον τοῦ νόμου,
ἔκαμε καὶ διαλαλημὸν ὅπου καὶ ἂν τοὺς εὑροῦσι
μὲ τὰ τουφέκια καὶ σπαθιὰ ὅλοι νὰ τοὺς κτυποῦσι,
καὶ ἄλλους ἐφυλακώσασι, καὶ ἄλλους ἐξωρίσαν,
σὰν ἄλλοι ὁποῦ ἐψοφήσασιν ὡς μανικοὶ μὲ λύσσαν·
ἔπρεπε βέβαια νἄχουσι τῆς καταδίκης τέλος
κεῖνοι ποῦ μὲ στερήσασι τέτοιο ἀκριβό μου μέλος,
ποῦ μοῦ ἀνασπάσαν τὴν καρδιάν, ποῦ ἐπήρασι τὸ φῶς μου,
καὶ ποῦ μὲ κατασταίσασι πλειὰ δυστυχῆ τοῦ κόσμου
ὁποῦ μὲ κατασταίσασιν ὡσὰν τεθλιμμένην χήραν.
σὰν θυγατέραν ὀρφανήν, σὰν μάνναν κακομοίραν.
Ὅμως δὲν λείπει τοῦ θεοῦ χέρι νὰ μ' ἐκδικήσῃ,
καθὼς δὲν σβένει ἡ παῖδα του, καλὰ καὶ παρωρήσῃ.

Ὅλοι ἐδικοὶ καὶ συγγενεῖς καὶ ὅλοι οἱ συμπατριώταις
κλαίουν ἀπαρηγόρητα μαζὶ καὶ οἱ νησιώταις,
ὅταν θωροῦν καὶ πιάνουσι τὰ μέλη του κομμένα
ἀπὸ τὴν γῆν ποῦ ἤσανε 'ς τὰ αἵματα βαμμένα.
Θρῆνος πολὺς ἐγείνηκεν ἀπὸ μικροὺς μεγάλους,
γέρονταις, βρέφη καὶ παιδιά, παπάδαις, διδασκάλους,
εἰπέτε τὸν πολὺν κλαυθμὸν καὶ τοῦ καλοῦ ποιμένος
Ἰακώβου, ὁπ' εἶναι καύχημα εἰς τῶν Ἑλλήνων γένος,
(σοφοῦ ἀρχιερέα μου καὶ τῶν Κυκλάδων νήσων,
μετὰ τὸν Διονύσιον δὲν ἔτυχα ἄλλον ἴσον),
εἰπέτε πῶς τὸν Λίμπονα ἠγάπα σὰν παιδί του,
καὶ πῶς πικρότατα πονεῖ μαζί μου τὴν σφαγή του.

Γράφουν καὶ πῶς 'ς τὴν Βενετιὰν ἔσωσε τὸ μαντάτο,
τὸ μαυρισμένο μήνυμα δυὸ μήναις παρακάτω·
καὶ ὅσοι εὑρεθήκασιν καὶ γέροντες καὶ νέοι,
ὁ Ῥούμπας καὶ ὁ Μάκουλας, καὶ ἄλλοι μου Ἀθηναῖοι
'ς τὴν ξενοδόχον κατοικιὰν ἄρχοντος τοῦ Περούλη,
μετὰ δακρύων καὶ κλαυθμῶν τὸν ἐθρηνοῦνταν οὗλοι·
ὡς καὶ ὁ Ῥοΐδης ἔκλαιε, φίλος ὁ παλαιός του,
καὶ ὁ κὺρ Πετράκης Γάσπαρις, σὰν νἆτον ἀδελφός του,
ὁ Πουλημένος μάλιστα μαζὶ μ' αὐτοὺς θρηνᾶται,
καὶ ἐπόνεσε τὸν θεῖον του καὶ τὸν μυρολογᾶται.
Μὲ τὴν καρδιὰ ἀγαπιούντανε ἐτοῦτοι οἱ δύο φίλοι,

Περούλης καὶ ὁ Λίμπονας, σὰν καλοσύνης στῦλοι·
καθὼς καί οἱ δυό τοὺς εἴχασιν ὄνομα τοῦ Μιχάλη,
ὡμοιάζαν καὶ τὰ ἤθη τους καὶ εἶχαν φιλιὰ μεγάλη,
γνησίαν καὶ ἀδιαίρετον σὰν ταῖς φιλιαὶς ἐκείνων
Θησέως καὶ Πειρίθοου, τῶν παλαιῶν Ἑλλήνων·
πολὺν καιρὸ εἶχαν συντροφιὰν καὶ ὡς ἀδελφοὶ ἐζιοῦσαν,
κ' εἰς ἕνα σπίτ' ἐκάθουνταν καὶ εἰρηνικὰ ἐπερνοῦσαν·
διὰ τοῦτο (λέγουν) τὸν θρηνᾷ μ' ὅλην του τὴν καρδίαν,
καὶ τοὔκαμε καὶ λειτουργιαὶς διὰ νἄχῃ σωτηρίαν,
μνημόσυνα μὲ ἀρχιερεῖς, πατέραις καὶ παπάδαις,
διακόνους ποῦ κρατούσασι 'ς τὰ χέρια τους λαμπάδαις,
τοῦ νοεμβρίου 'ς ταὶς ὀκτώ, ποῦ ἡ ἀνατολὴ δοξάζει
τὴν Ἀσωμάτων σύναξιν, Περούλης ἑορτάζει
πολλὰ πλουσιοπάροχα 'ς 'κείνην τὴν ἐκκλησίαν.
μὲ διδαχήν, μὲ ψάλματα, καὶ μὲ φωτοχυσίαν,
καὶ ὥστε ποῦ νἄχῃ τὴν ζωὴν τάσσει νὰ μνημονεύῃ,
καὶ κάθ' ἡμέραν 'ς τὸν θεὸν διὰ λόγου του πρεσβεύει.
  Τίς θέλει τώρα πλειὰ δεχθῇ θερμὴν τὴν προστασίαν,
ὡς ἔκαμνεν ὁ Λίμπονας 'ς ἐμένα τὴν ἀθλίαν;
τίς παίρνει τὴν διαφέντευσιν 'ς τὴν ἐδικήν μου χώραν,
σὰν ὁ γενναῖος ἔκαμνε κάθε στιγμὴν καὶ ὥραν,
ὁποῦ μὲ τόσην προθυμιά, μὲ πόθον τῆς καρδίας,
ἦτον ἡ ῥίζα καὶ ἀφορμὴ κάθε παρηγορίας;
τώρα ποῦ τὸν στερήθηκα ἔχ' ἀφορμὴν δακρύων,
καὶ θέλω κλαίῃ ἀσχόλαστα εἰς ὅλον μου τὸν βίον,
ὥστε νὰ τρέχ' ἡ θάλασσα, ἡ γῆ καρπὸν νὰ δίνῃ,
ὥστε νὰ λάμπ' ὁ ἥλιος, νὰ φέγγῃ καὶ ἡ σελήνη·
διὰ σὲ, πιστέ μου Λίμπονα, διὰ σὲ θέλω ἔχει μόνον
ἀπαρηγόρητον κλαυθμόν, ἀσύγκριτον τὸν πόνον.
Μὰ τί νὰ λέγω τὸν κλαυθμὸν καὶ πόνον; σὲ χαρά μου
τρέπονται αὐτὰ τὰ κλαύματα καί ἀναστενάγματά μου·
παρηγοριὰ θέλει γενῇ ξεύροντας πῶς ἀνέβης
εἰς ταὶς τιμαὶς τῶν παλαιῶν, καὶ πῶς τοὺς ὑπερέβης.
Διονυσίου τοῦ σκληροῦ ἀπὸ τὴν τυραννίδα
Δίων ὁ Συρακούσιος ἔβγαλε τὴν πατρίδα,
καὶ σύ, κλεινέ μου Μιχαήλ, ἐπόθεις ν' ἀλαφρύνῃς
ἀπὸ τὰ τόσα βάρητα τὴν πόλιν τῆς Ἀθήνης.
Ὑπήντησαν τὸν θάνατον στερρὰ διὰ τὴν πατρίδα

Καλλικρατίδης καὶ Ἄγκυρος, υἱὸς Φρυγὸς τοῦ Μίδα,
ὑπήντησες καὶ σὺ στερρὰ τοῦ Χάρου τὸ δρεπάνι,
διὰ μένα τὴν πατρίδα σου, καὶ σοὔγεινε στεφάνι·
ἀπὸ μιᾶς πείνας συμφορὰν διὰ νὰ μὲ ἐλευθερώσῃ,
Λεώτης τρία τέκνα του εἶχ' εἰς θυσίαν δώσῃ·
διὰ νὰ μοῦ δώσῃς ἄνεσιν καὶ σὺ μὲ τὴν ζωήν σου,
εἰς μιὰν ἐπώδυνον σφαγὴν ἔθυσες τὸ κορμί σου.
Καλλίμαχος ἐφάνηκε περίσσια ἀνδρειωμένος,
μ' ὅλον ὁποῦ θανατερὰ ἤτονε λαβωμένος·
καὶ σὺ 'ς ταῖς τόσαις μαχαιριαῖς ἔδειξες τὴν ἀνδρείαν,
καὶ τῶν ἐχθρῶν ὠνείδιζες τὴν τόσην ἀσελγείαν·
τέτοιας λογῆς εἰς ταῖς τιμαῖς τῶν παλαιῶν ἀνέβης,
ἀλλὰ μὲ δόξαν μερικὴν ὅλους τοὺς ὑπερέβης,
διατὶ ὄχι μόνον ἡ μνήμη σου ἔμεινε 'ς τὸν αἰῶνα,
μὰ στέφος ἄφθαρτον φορεῖς 'ς τὸν ἄκρον Ἑλικῶνα.

[ΑΠΟΣΤΡΟΦΗ]

Πρὸς τοὺς ἐνδοξοτάτους καὶ πολυμαθεστάτους Ἀθηναίους
Ἀντώνιος ἱερεὺς ὁ Μπουμπούλης.

Ἄρχοντες Ἀθηναῖοι μου, ὅσους καὶ ἂν ἐγνωρίζω,
καὶ ὅσους καὶ ἂν εἶδα ἀπὸ τέσᾶς συχνὰ καληνωρίζω,
καὶ ὅσοι καὶ ἂν ἀπεθάνασιν ἂς ἦν' μακαρισμένοι,
καὶ ἂς ἦν' εἰς τὴν παράδεισον μὲ τὸν θεὸν σμιγμένοι,
καὶ σᾶς νὰ δώσῃ ὁ Κύριος χρόνους πολλοὺς νὰ ζῆτε,
καὶ πάλ' εἰς τὸν παράδεισον μαζί τους νὰ εὑρεθῆτε·
ἐγὼ εἶμαι ὁποῦ ἐφύλαξα πάντα τὴν ἐδική σας
ἀγάπην εἰς τὴν καρδίαν μου φίλος καὶ δουλευτής σας·
ἐγὼ ἔφθασα τοὺς γέροντας ἐδῶ 'ς τὴν Βενετίαν.
ὄντας ἐδῶ ἐφημέριος 'ς τούτην τὴν ἐκκλησίαν,
θυμοῦμαι τὸν ὑπέρσοφον Ἄγγελον Μπενιζέλο,
εἰς τοῦ Μπενάρδου τοῦ Θωμᾶ, καὶ νὰ ἐπαινέσω θέλω
ταῖς ἀσυγκρίτους του ἀρεταῖς, τὴν ἄκραν του σοφίαν,
τὴν ἄπειρόν του μάθησιν εἰς τὴν θεολογίαν.
Ἐτοῦτος ἐπερίσσευσε κεῖνον σας τὸν Σωκράτη,
τὸν Δημοσθένη, Πλάτωνα καὶ κῶον Ἱπποκράτη·
καὶ, ὅταν ἐμίλειε, ἐπέφτασιν ἄνθη καὶ ἐπερεχοῦσαν
ὅσους εὑρίσκουνταν μ' αὐτὸν μαζὶ καὶ τοῦ γροικοῦσαν.

Διὰ αὐτὴν τὴν εὐγλωττίαν του τοῦ κόσμου ἡ γνώμη θέλει
πῶς ἔσταξαν ἡ μέλισσαις 'ς τὰ χείλη του τὸ μέλι.

Αὐτὸς μὲ λόγια ἐσύγχυσεν ἕνα ποῦχε τολμήσῃ
νὰ εἰπῇ πῶς δὲν εὑρίσκεται Ῥωμαῖος νὰ μιλήσῃ,
πῶς οἱ Ῥωμαῖοι ἐχάσασι σοφοὺς καὶ διδασκάλους,
καὶ πῶς εἶναι μικρότατοι εἰς τὴν σοφίαν ἀπ' ἄλλους.
Τότες ἐμεῖς ἐμείναμεν καμπόσον συγχυσμένοι
ὅσοι καὶ ἂν τὸ γροικήσαμεν καὶ παραπονεμένοι.
Ἐτρέξαν 'ς τὸν δεσπότην μας Θωμᾶς ὁ κυρ Μπενάρδος
καὶ ἄλλος ἕνας ἄρχοντας ὀνόματι Λινάρδος
εἰς τὸν κὺρ Ἀθανάσιον λέγω Βαλεριάνο,
ποῦ ἦτον ἀρχιερέας μας, καθὼς δὲν τὸ ξεχάνω.
Τοῦ Μπενιζέλ' ἀνάφερεν ὁ ἀρχιερεὺς τὴν γνώμη
ἐκείνου ὁποῦ φλυάριζε, καὶ τὸν ἐκάμνει ἀκόμη
νὰ ὑπάγῃ νὰ διαλεχθῇ μ' ἐκεῖνον ποῦ εἶχε τόση
μεγάλη ὑπερηφάνεια, δίχως κάμμία γνῶσι.

Ἐζοῦσαν τότ' οἱ παλαιοὶ μ' ἐκεῖνον τὸν Φλαγγίνη
ὁποῦ ἔσμιξε τὸν Ἄγγελον καὶ ἀρχίζει νὰ τοῦ κρίνῃ·
«λαμπρὰ σοφῶν ἡ κορυφή, δόξα τῶν Ἀθηναίων,
τῆς ἐκκλησιᾶς εὐπρέπεια, καύχημα τῶν Ῥωμαίων,
ἀλλόφυλος εὑρέθηκε καὶ ὑβρίζει τοὺς Ῥωμαίους
πῶς πλέα δὲν ἔχουν γράμματα, δασκάλους κορυφαίους.»
Λέγει τους· «'πέτε του αὔριον πῶς ἕνας Ἀθηναῖος
θέλει φανῇ νὰ διαλεχθῇ μ' αὐτόν, καὶ ἂν ἦναι καὶ νέος·
δείξῃ του θέλει ἀληθινὰ πῶς οἱ Ῥωμαῖοι ἀκόμη
μὲ νόμους καὶ μὲ γράμματα ἔχουν τὴν ἴδια γνώμη,
ἐκείνην ὁποῦχαν παλαιά, καὶ δὲν τὴν ἐσαλεῦσαν
οὐδέποτε τῶν ἀλλωνῶν ταῖς γνώμαις ἐπιστεῦσαν.»
Ἔτζι λοιπὸν ὁ ἀρχιερεὺς καὶ ὁ κλῆρος πᾶμεν ὅλοι
'ς τὸν Ἅγιον Γεώργιον, καὶ ἦτον ἡμέρα σχόλη,
ὁποῦ ἐδεκεῖ πολλὰ θρονιὰ ἦσαν ἑτοιμασμένα,
καὶ μὲ περιεργίαν τους πολλοὶ μᾶς ἀναμένα.
Νὰ λέγ' ἐκεῖνος ἀρχινᾷ πλειὰ ψεῦμα παρ' ἀλήθεια,
πολλῶν λογιῶν σοφίσματα, λόγια καὶ παραμύθια.
Καὶ ἀφ' ἧς αὐτὸς ἐμίλησεν, ὁ Ἄγγελος ἀρχίζει,
καὶ ὡσὰν ἀνεμοστρόβιλος τὴν γνώμην του γυρίζει·

τότ' ὁ λαὸς ἀρχίζοντας νὰ τοῦ κτυποῦν τὰ χέρια,
αὐτοῦ τοῦ ἐμπῆκαν 'ς τὴν καρδιὰν τὰ φλογερὰ μαχαίρια·
τότε ὁ λαὸς σηκόνεται, τιμοῦν τὸν Μπενιζέλο,
καὶ δι' αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν ἄλλο νὰ εἰπῶ δὲν θέλω·
ὁ δὲ Μπενάρδος ὁ Θωμᾶς καὶ οἱ ἄλλοι Ἀθηναῖοι,
ὁ ἀνεψιός του ὁ Νικολός, καὶ γέροντες καὶ νέοι,
ἐπήρασι τὸν Ἄγγελον, καὶ πᾶν 'ς τὴν κατοικιά του,
καὶ ἐγὼ ὁποῦ ἤμουν δοῦλος του πάντα ἤμουν σιμά του.
Ἄρχοντες, σᾶς παρακαλῶ τὰ σᾶς διηγοῦμαι ἐγγράφως
τὰ ἐμίλειε καὶ τὰ γροίκησα· τεχνίτης ἢ ζωγράφος
ἂν εἶχεν ἤτονε παρὼν διὰ νὰ τὰ ζωγραφίζῃ,
ὅλος ὁ κόσμος μὲ χαρὰν ἤθελε τὰ φημίζῃ,
Μὲ τὸν Μπενάρδον τὸν Θωμᾶν ἐκάθουνταν ὁμάδι,
καὶ μέρα νύκτ' εὑρίσκονταν μαζί, ταχὺ καὶ βράδυ,
καὶ ἐδιηγοῦνταν παλαιαὶς λογάδες ἱστορίαις,
τῶν Ἀθηναίων τῶν σοφῶν πρᾶξες καὶ πολιτείαις,
καὶ πῶς τὸν παλαιὸν καιρὸν ἐπήγασι 'ς τὴν Πόλι
μὲ μία γνώμη καὶ βουλὴ ἀνάμεσά τους ὅλοι,
διὰ πολλαὶς ὑπόθεσες τῆς χώρας νὰ γροικήσῃ
ὁ βασιλειᾶς μὲ φρόνευσιν 'ς αὐτοὺς νὰ ἀποφασίσῃ.
καὶ ἦταν περίσσια τάγματα ὅλα διὰ νὰ κριθοῦσι,
καὶ οἱ Ἀθηναίοι ἐστέκουνταν τὸ τέλος διὰ νὰ ἰδοῦσι.
Ἐφαίνουνταν ξεχωριστοὶ μὲ πολιὰν γηραῖοι,
καὶ μὲ τὰ σκιάδια τὰ ψηλὰ καὶ ἐδείχνασιν ὡραῖοι,
διατὶ τὰ σκιάδια ἐκάνασι καὶ ἐφαίνονταν ἄλλοι τόσοι,
καὶ κεῖνοι ὁποῦ τὰ βάνασι εἶχαν περίσσια γνῶσι.
Τότε ῥωτᾷ ὁ βασιλειᾶς νὰ μάθῃ τέτοιο πρᾶγμα,
καὶ λέγουν του πῶς ἤτονε τῶν Ἀθηναίων τάγμα,
καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους ἄφησε καὶ ἐκείνους ἔκραξέ τους
καὶ εἰς ὅ,τι τοὺς συντύχασιν ἐπαρηγόρησέ τους·
καὶ νὰ τὸ πῶς τῶν παλαιῶν ἡ γνώμαις ἦταν ἄξιαις,
τὰ ἔργα καὶ ἡ φρόνευσες, σοφίαις τους καὶ πρᾶξες.

Τοῦτα μὲ καὶ ἄλλα περισσὰ τὰ αὐτιά μου τὰ γροικῆσαν
χρόνοι εἶναι τεσσαράκοντα καὶ δὲν τὰ ἀλησμονῆσαν.
Διαύτως, ἀφένταις μου ἄρχοντες, μὲ φρόνευσιν καὶ πρᾶξιν,
παρακαλῶ, κρατήσατε τῶν παλαιῶν τὴν τάξιν,
ὅτι διὰ παλαιότητα φυλῶν, χωρῶν καὶ τόπων,

γίνεται πολλὴ καύχησις 'ς τὰ γένη τῶν ἀνθρώπων.
Ὦ μουσικέ μου Κουτρικᾶ, καὶ σὺ Παλαιολόγο,
ποῦ εἶστε καὶ οἱ δυὸ συντέκνοι μου, στρέφω 'ς ἐσᾶς τὸν λόγο,
φυλάξτε ἐσεῖς καὶ οἱ λοιποὶ μ' ὅλαις σας ταὶς καρδίαις
τῶν παλαιῶν ταὶς χάριταις, ποῦ ἦσαν διδασκαλίαις.

Τέλος καὶ τῷ θεῷ δόξα.

Σημ. Ὁ *θρῆνος* οὗτος ἐδημοσιεύθη καὶ ὑπὸ τοῦ Emile Legrand ἐν τῇ Bibliotheque Grecque vulgaire (v. II). Ἀνάλυσιν τῶν ἐν αὐτῷ ἴδε εἰς «*Ἱστορίαν τῶν Ἀθηναίων*», (τόμ. Α', σελ. 125—139)

[ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΠΕΡΡΑΙΒΟΥ]

ΕΠΙΤΟΜΗ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ[1]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄[2]

Ἐπειδὴ καὶ τὴν τοῦ Σουλίου καὶ Πάργας Ἱστορίαν συνέγραψα, στοχάζομαι νὰ μὴν εἶναι περιττὴ καὶ ἡ παροῦσα βραχεῖα Ἐπιτομὴ περὶ τῆς τῶν Ἀθηνῶν Πολιτείας· διότι ὁ σκοπός μου δὲν εἶναι μόνον εἰς τὸ νὰ δώσω ἁπλῶς εἴδησιν εἰς τοὺς μεταγενεστέρους διὰ ὅσα παλαιόθεν ἐσυνέβησαν, ἀλλὰ διὰ νὰ ἔχωσι παραδείγματα τὰ ἀπερασμένα μὲ τὰ παρόντα, καὶ μέλλοντα (τὸ ὁποῖον εἶναι ὁ καρπὸς τῆς Ἱστορίας) ὅταν συμπέσουν τὰ ὅμοια, καθὼς εἶναι ἀκόλουθον πάντοτε εἰς τοῦτον τὸν πολύστροφον καὶ ἄστατον βίον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄[3]

. . . .

Ἐπειδὴ δὲ ἡ πόλις Ἀθῆναι, ὡς ἄνωθεν εἴπομεν, ὑπετάχθη χωρὶς πόλεμον, χαριζόμενος ἀκόμι ὁ Βασιλεὺς καὶ εἰς παλαιὰν αὐτῆς φήμην καὶ λαμπρότητα, εὐθὺς τὴν προσήλωσεν εἰς τὸ Χαρεμέϊ, δηλαδὴ εἰς τὸν βασιλικὸν γυναικωνίτην, εἰς τὴν διαφέντευσιν τοῦ Ἀρχιευνούχου, διὰ

[1] «*Ἱστορία Σουλίου καὶ Πάργας* συγγραφεῖσα παρὰ ΒΥΚ ΨΟ ΨΚΗ ΛΑ ΛΩΚΑ, τόμος δεύτερος, ἐνῷ καὶ Ἐπιτομὴ τῆς τῶν Ἀθηναίων Πολιτείας. Ἐν Βενετίᾳ παρὰ Νικολάῳ Γλυκεῖ τῷ ἐξ Ἰωαννίνων, 1815».

[2] Ἴδε *Ἱστορίαν τῶν Ἀθηναίων* Τόμ. Α΄, σελ. 25—36.

[3] Παρελείφθησαν τὰ Ἓξ κεφάλαια, ὡς περιλαμβάνοντα τὴν ἀρχαίαν καὶ μεσαιωνικὴν ἱστορίαν ἐκ πηγῶν τὸ μὲν γνωστῶν, τὸ δὲ οὐχὶ ἀσφαλῶν, ὡς καὶ μέρος τοῦ Ζ΄ κεφαλαίου τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὰ πρὸ τῆς ὁριστικῆς κατοχῆς τῶν Ἀθηνῶν παρὰ τῶν Τούρκων.

χειρὸς τοῦ ὁποίου ἐστέλλετο τὸν καθ' ἕκαστον χρόνον ἕνας Βοϊβόνδας συνάγωντας τὸν βασιλικὸν φόρον ἤγουν χαράτζιον, ἀπὸ τοὺς Γραικοὺς, καὶ τὴν δεκατείαν ἐξίσου ἀπὸ Τούρκους καὶ Γραικοὺς εἰς τὰ δέκα ἕνα.

Ἀπ' ἐδῶ καὶ ἔμπροσθεν δὲν ἔχομεν, ἢ τοὐλάχιστον δὲν ἠμπορέσαμεν νὰ εὕρωμεν κἄμμίαν ἱστορίαν τῆς Ἀθήνας. Πιθανῶς δὲ ἠμποροῦμεν νὰ στοχασθῶμεν, ὅτι ἡ κατάστασις τῆς Ἀθήνας ἦτον παρομοία μὲ ἐκείνην τῶν ἄλλων πόλεων τῆς Ἑλλάδος, ὁποῦ τότε ὀγλίγορα εἶχαν πέσῃ εἰς τὴν δουλείαν τῶν Ὀθωμανῶν. Μ' ὅλον τοῦτο ἀπ' ἐκεῖνα ὁποῦ διηγεῖται ὁ κύριος Σπὸν περιηγητὴς Γάλλος εἰς τὰ ταξείδια ὁποῦ ἔκαμεν εἰς τὴν Δαλματίαν, εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς τὴν Ἀθήναν εἰς τοὺς 1675, ὅπου καὶ χρονοτριβεῖ μὲ τὴν διήγησιν, φαίνεται ὅτι ἐφύλαττον κἄποια λείψανα παλαιότητος οἱ πολῖταί της. «Οἱ Ἀθηναῖοι, λέγει ὁ ἄνωθεν περι»ηγητὴς, ἀγκαλὰ καὶ πεσμένοι εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Τούρκων, ἔχουσι »μίαν φυσικὴν τοῦ πνεύματος καθαρότητα, καὶ κἄποιαν ξεχωριστὴν ἐπι»τηδειότητα εἰς ἐκεῖνα ὅπου ἤθελεν ἐπιχειρισθοῦν». Πρὸς βεβαίωσιν τούτου ἐπιφέρει καὶ μίαν ὑπόθεσιν ὁποῦ εἶχεν ἀκολουθήσῃ ὀλίγον προτήτερα τοῦ ἐρχομοῦ εἰς τὴν Ἀθήναν.

«Εὑρήκαμεν, λέγει, κἄποιαν δυσκολίαν θέλοντες νὰ ἐμβοῦμεν εἰς τὸ »Κάστρον· διότι ὁ Ἀγᾶς τοῦ Κάστρου ἦτον πολλὰ τεταπεινωμένος, »καὶ πεφοβισμένος, διὰ ἐκεῖνα ὁποῦ πρὸ ὀλίγου ἐδοκίμασεν ὁ προκάτο»χός του ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους· ἐπειδὴ ὁ Βοϊβόνδας, ἔχωντας συνεργοὺς »τὸν προκάτοχόν του, καὶ ἄλλους Ἀγάδες, ἐμεταχειρίζετο ἀδικίας καὶ »τρόπον τυραννικὸν ἐναντίον τῶν Ἀθηναίων, ἔστειλαν οὗτοι εἰς βασι»λεύουσαν πρὸς τὸν Ἀρχιευνοῦχον τοῦ βασιλέως (εἰς τὴν προστασίαν »τοῦ ὁποίου καὶ διαφέντευσιν εὑρίσκεται ἡ Ἀθήνα) τοὺς δύω ἀδελφοὺς »Λίμπονα, ἀπὸ τοὺς ἀξιολογωτέρους, καὶ πλουσιωτέρους συμπατριώτας »καὶ ἀνέφεραν ἐκ μέρους τῆς Κοινότητος τὰ παράπονά των. Ὁ Ἀρχι»ευνοῦχος τοὺς ὑπεδέχθη εὐμενῶς, καὶ ἔδωκεν ἀκρόασιν εἰς ὅλα τους τὰ »ζητήματα. Ἐξαναγύρισαν λοιπὸν μετ' ὀλίγον εἰς τὰς Ἀθήνας, οἱ μὲν »ἀπεσταλμένοι Ἀθηναῖοι τροπαιοφόροι, ὁ δὲ Βοϊβόνδας, οἱ πρῶτοι Ἀ»γάδες, καί τινες ἄλλοι Τοῦρκοι καταδεδικασμένοι, μερικοὶ μὲν εἰς ἐξο»ρίαν, ἕτεροι δὲ εἰς τὸ κάτεργον, καὶ μέρος ἀπ' αὐτοὺς ὑστερήθησαν »τὰ ὀφφίκιά τους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἦτον καὶ ὁ προκάτοχος τοῦ Ἀγᾶ »τοῦ Κάστρου, Τουρκιστὶ λεγόμενος Τζισδάρης».

Ἡ Διοίκησις ἐστάθη Ἀριστοκρατικὴ πάντοτε. Αἱ εὐγενέστεραι, πλουσιώτεραι, καὶ παλαιότεραι φαμελίαι εἰς τὴν Ἀθήναν ἦσαν ταῦται, Χαλκοκονδύλοι, Παλαιολόγοι, Μπενιζέλοι, Περουλοὶ, Λίμπονοι, Καββαλαροὶ, Καπετανακοὶ, Ταρωνιταὶ, Κουδρικοὶ, Γάσπαροι, Μπεναλδοὶ,

Μακολοὶ, Λατῖνοι, καὶ Γερενοί[1]. Ἀπ' αὐτοὺς ἐκλέγοντο διοικηταὶ τῶν πολιτικῶν πραγμάτων, καὶ ὠνομάζοντο μὲ ἐκεῖνο τὸ παλαιὸν ὄνομα, Ἄρχοντες. Ὅσον δὲ εἰς τὴν μάθησιν, ἡ Ἀθήνα ὁποῦ ἐστάθη ἔκπαλαι ἡ καθέδρα τῆς παιδείας, καὶ τῆς σοφίας, εἶχε καταντήσῃ εἰς τόσην ἀπαιδευσίαν, καὶ βαρβαρότητα, ὥστε μετὰ βίας ἤξευραν νὰ γράφουν τὸ ὄνομά τους, ὄχι μόνον ὁ ἁπλοῦς λαὸς, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ εὐγενεῖς. Δὲν ἐστάθη ὅμως ἡ Ἀθήνα ποτὲ ὑστερημένη μὲ τελειότητα ἀπὸ ὀλίγους τινὰς σπουδαίους. Ὁ Ἱστορικὸς Γάλλος εὗρε, λέγει, τὸν Ἡγούμενον τῆς Καισαριανῆς ὀνόματι Ἰεζεκιὴλ πεπαιδευμένον εἰς τὰ Ἑλληνικὰ, καὶ εἰς τὴν Φιλοσοφίαν τοῦ Πλάτωνος, εἰδήμονα ἔτι καὶ τῆς Ἰατρικῆς· ὁμοίως καὶ τὸν Ἀρχιερέα τῆς Πόλεως, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἀρχιερατεύσῃ εἴκοσι τέσσαρας χρόνους πρὶν νὰ ἔλθῃ αὐτὸς ὁ Ἱστορικὸς εἰς Ἀθήνας, καὶ κάποιον Γεώργιον ἰατρὸν ἀπὸ τὴν Κρήτην. Περὶ δὲ τοῦ Δημητρίου Μπενιζέλου (τὸν ὁποῖον εἶχεν ἀνταμώσῃ εἰς τὴν Ζάκυνθον) μαρτυρεῖ ὅτι ἦτον ὁ πλέον πεπαιδευμένος ἀφ' ὅσους εὑρίσκοντο εἰς τὴν Ἑλλάδα· διότι ἐγνώριζεν ἀκριβῶς ὄχι μόνον τὰ Ἑλληνικὰ, καὶ Φιλοσοφικὰ, ἀλλ' ἦτον εἰδήμων καὶ τῆς Λατινικῆς γλώσσης. Πρὸς τούτοις ἐδίδασκε καὶ ἐπ' Ἐκκλησίας, ἀγκαλὰ καὶ νὰ μὴν εἶχε βαθμὸν, ἢ χαρακτῆρα τινὰ Ἱερατικόν. Τοῦ δὲ κυρίου Μπεναλδῆ (τοῦ ὁποίου ἀγνοοῦμεν τὸ κύριον ὄνομα) ἡ μάθησις εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, καὶ εὐφράδεια, φανερώνεται λαμπρῶς ἀπὸ μίαν ἐπιστολὴν (ἡ ὁποία κατωτέρω ῥηθήσεται) ὅπου ἔστειλλεν ἐκ μέρους τῆς πατρίδος του πρὸς τὴν μεγάλην Ἐκκλησίαν. Οὗτοι δὲ ἀπὸ ξένην γῆν ἔφερον εἰς τὸ φίλον ἔδαφος τῆς πατρίδος τους τὰ πολύτιμα ἀγώγια τῆς μαθήσεως διότι κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους οὐδὲ κἂν ὄνομα Ἑλληνικῆς Σχολῆς ἠκούετο εἰς τὴν Ἀθήναν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄

Πρῶτος, ὅστις ἄνοιξε Σχολεῖον εἰς τὰς Ἀθήνας μὲ τὰ ἴδιά του ἔξοδα, καὶ χωρὶς μισθὸν ἀπὸ τοὺς μαθητὰς εἶναι ὁ Ἱερομόναχος κὺρ Γρηγόριος Σωτήρης[2], ὁ ὁποῖος ἔπειτα ἔγινεν Ἀρχιερεὺς τῆς Μονεμβα-

[1] Ἐν τῷ χειρογράφῳ Πιττάκη τῷ ὑπὸ τοῦ κ. Σταματιάδου ἐκδοθέντι ὑπάρχουσι καὶ οἱ: *Νέρηδες* καὶ *Πιττάκαι*.

[2] Ἐν τῷ χειρογράφῳ Πιττάκη ἐκτενέστερον καὶ πληρέστερον ἐκτίθενται ταῦτα καὶ ἄλλα σχετικὰ πρὸς τὴν ἐν Ἀθήναις ἐκπαίδευσιν ὡς ἑξῆς:

«Διὰ τοῦτο ποῖος δύναται κατ' ἀξίαν νὰ ἐπαινέσῃ καὶ νὰ μακαρίσῃ τὸν ἐν ἱερομονάχοις ἀοίδιμον κὺρ Γρηγόριον, τὸν Σωτήρην ἐπιλεγόμενον, διὰ τὸ ὑπερβάλλον

σίας, συσταίνοντας εἰς τὸ Σχολεῖον κἄποιον Παῦλον ἀπὸ τὴν Ἰθάκην, ἄνδρα πεπαιδευμένον οὐ μόνον εἰς τὰ Ἑλληνικά, ἀλλὰ καὶ Φιλοσοφίας οὐκ ἄμοιρον. Οὗτος ἔπειτα ἔγινε καλόγηρος, καί Ἡγούμενος, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐστάθη ἕτερος Κοσμᾶς ὀνομαζόμενος, ὁ ὁποῖος ἐμαθητεύθη

τῆς εὐεργεσίας καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὸ ὄφελος ὁποῦ ἔχαμεν εἰς τοὺς συμπατριώτας του, ἀνακαλέσας ὁπωσοῦν εἰς τὴν ἀρχαίαν τους ἕδραν τὰς διὰ πλείστου χρόνου ἀποπτάσας καὶ ἀπαλειφθείσας Μούσας; Οὗτος γὰρ ἐπανακάμψας ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, ὅπου διέτριβε γυμναζόμενος τά τε Ἑλληνικὰ καὶ Λατινικά, περίπου τὰς ἀρχὰς τοῦ τρέχοντος αἰῶνος, ἤτοι τοῦ δεκάτου ὀγδόου, καὶ εὑρὼν τὴν πατρίδα του κατορωρυγμένην εἰς ἓν βάθος ἀπαιδευσίας, πρώτην φροντίδα καὶ ἔργον κατέθετο εἰς τὸ νὰ ἀγοράσῃ μίαν οἰκίαν, τὴν ὁποίαν ἐξ ἰδίων του ἀναλωμάτων ᾠκοδόμησε καὶ μετεσκεύασεν εἰς σχολεῖον καὶ γυμνάσιον μαθημάτων Ἑλληνικῶν καὶ οὐ μόνον ἐστάθη ὁ κτίτωρ, ἀλλὰ καὶ πρῶτος διδάσκαλος τῆς ἰδίας σχολῆς, παραδίδων ἀμισθεὶ εἰς τοὺς προσφοιτῶντας συμπατριώτας του τὰ ἐγκύκλια Ἑλληνικὰ μαθήματα. Κατὰ δὲ τοὺς 1782 πορευθεὶς εἰς βασιλεύουσαν, χειροτονεῖται μητροπολίτης Μονεμβασίας, καὶ διὰ σιγγιλιώδους γράμματος ἀφιεροῖ καὶ ἀνατίθησι τὴν σχολὴν εἰς τὸ κοινὸν τῆς πατρίδος του, ὥστε εἶναι καὶ λέγεσθαι αἰωνίως φροντιστήριον Ἑλληνικῶν μαθημάτων εἰς κατοικίαν τῶν κατὰ καιρὸν διδασκάλων, ἀφιερώσας ἐν αὐτῇ καὶ τὴν βιβλιοθήκην του. Ἐξ ἐκείνου λοιπὸν οἱ Ἀθηναῖοι προτραπέντες ἢ καὶ αἰσχυνθέντες τὸ νὰ ἀμελήσουν τοιούτου ἐπωφελεστάτου καὶ ἀξιομακαρίστου ἔργου, μετεπέμψαντο ἐξ Ἰθάκης Παῦλόν τινα τοὔνομα, ἄνδρα πεπαιδευμένον οὐ μόνον περὶ τὰ Ἑλληνικά, ἀλλὰ καὶ φιλοσοφίας οὐκ ἄμοιρον. Μετὰ δέ τινων χρόνων παραδρομήν, ἀποθανόντος τοῦ ἡγουμένου τῆς Καισαρειανῆς Θεοφάνους τοῦ Καβαλάρη, οὐκ ἀπείρου καὶ τούτου μαθήσεως, τὸν μὲν διδάσκαλον Παῦλον ἀπὸ τῆς Σχολῆς μετέθησαν ἐπὶ τὴν ἡγουμενίαν, Παΐσιον μετονομασθέντα ἐν τῇ χειροτονίᾳ, Κοσμᾶν δὲ τὸν Λήμνιον τῶν ἐν τῇ κατὰ Πάτμον Σχολῇ ὑπὸ τῷ ἀοιδίμῳ κὺρ Μακαρίῳ μαθητευσάντων φέροντες ἀντικατέστησαν ἐπὶ τὴν διδασκαλικὴν καθέδραν. Μετὰ δὲ πέντε ἢ καὶ ἓξ ἔτη ἀποδημήσαντος τούτου εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα, διαδέχεται τοῦτον ὁ κὺρ Ἀθανάσιος ὁ Πελοποννήσιος, ἀπὸ τῆς Πάτμου καὶ οὗτος μετακληθείς, ἀμφότεροι τῷ κατ' ἀρετὴν διαπρέποντες βίῳ καὶ εὐλαβείᾳ ἀληθεῖ σεμνυνόμενοι. Τοῦτον ὑπὲρ τὰ τριάκοντα ἤδη ἔτη σχολαρχήσαντα καὶ ἑκουσίως παραιτηθέντα, διαδέχεται ὁ πάντ' ἄριστος κὺρ Δημήτριος Βόδας, Ἰωαννίτης, ἀκροατὴς γενόμενος τοῦ μακαρίτου ἐκείνου Μπαλάνου, ἀνὴρ καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ φιλόσοφος καὶ περὶ τὰς ἱερὰς Γραφὰς ὡς οὐδεὶς ἄλλος ἐξησκημένος· οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τῆς κατὰ Λατίνους φωνῆς ἐμπειρίαν ἱκανὴν ἔχων. Καὶ τούτου δὲ μετὰ τέσσαρα ἔτη ἀναχωρήσαντος ἀντικατέστη τὸ δεύτερον εἰς τὴν Σχολὴν ὁ κὺρ Ἀθανάσιος, ὅν, μετὰ ἓξ ἔτη ἑκουσίως παραιτηθέντα διὰ τὸ γῆρας, διαδέχεται ὁ νῦν σχολαρχῶν κὺρ Σαμουὴλ Κουβελάνος, Ἀθηναῖος μαθητευθεὶς ὑπό τε τῷ μακαρίτῃ Βησσαρίωνι καὶ Σωφρονίῳ, περὶ ὧν ῥηθήσεται κατωτέρω. Ὁ μισθὸς τῶν διδασκάλων, συμποσούμενος δουκάτα διακόσια (τοῦτο δὲ ἐγένετο πολλῷ ὕστερον τοῦ ἀοιδίμου κτίτορος κὺρ Γρηγορίου) στέλλεται κατ' ἔτος ἀπὸ τὴν κοινὴν τζέκαν τῆς Βενετίας, ἀπὸ τὸ διάφορον τῶν χρημάτων, ὁποῦ παρεκατέθεντο ἐπὶ τούτου ὑπὲρ ψυχικῆς αὐτῶν σωτηρίας οἱ μακαρῖται ἐκεῖνοι ἄνδρες Μέλος Ἐπιφάνιος καὶ

εἰς τὸ Σχολεῖον τῆς Πάτμου. Ἀλλὰ καὶ οὗτος μετὰ χρόνους ἓξ ἀνεχώρησεν εἰς τὴν πατρίδα του, καὶ ἀντ᾽ αὐτοῦ διαδέχεται τὸ Σχολεῖον ὁ κὺρ Ἀθανάσιος ὁ Πελοποννήσιος, καὶ οὗτος μαθητὴς Πάτμιος. Ἐσχολάρχησε σχεδὸν ὑπὲρ τοὺς τριάκοντα χρόνους, ἔπειτα παραιτήθη

Στέφανος Ροῦτος Ἀθηναῖος, ὧν τὸ κλέος παρά τε Θεῷ καὶ ἀνθρώποις ἀοίδιμον. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς Σχολῆς τοῦ κοινοῦ τῶν Ἀθηναίων.

Περὶ δὲ ἤδη τὰ μέσα τοῦ αὐτοῦ αἰῶνος, διεγείρεται ὑπὸ θείου ζήλου καὶ ἀληθινοῦ πατριωτισμοῦ καὶ ὁ ἐν Βενετίᾳ κύριος Ἰωάννης Ντέκας, Ἀθηναῖος τῷ γένει, ὁ καὶ δεύτερος ἐλεήμων ἐπιχληθεὶς διὰ τὰς πολλὰς αὐτοῦ καὶ ἀδιακόπους ἐλεημοσύνας, καὶ οἰκοδομεῖ ἐν Ἀθήναις τὸ ἕτερον Ἑλληνικὸν σχολεῖον, προικοδοτήσας αὐτὸ μὲ βιβλιοθήκην καὶ μὲ μισθοὺς ἐτησίους τῷ μὲν διδασκάλῳ διακόσια δουκάτα. δώδεκα δὲ τὸν ἀριθμὸν μαθηταῖς ἀνὰ εἴκοσι πέντε τὸν καθ᾽ ἕνα. Καὶ ταῦτα ὁμοίως πληρώνονται ἀπὸ τὴν τζέκαν τῆς Βενετίας ἀπὸ τὰ διάφορα τῶν κεφαλαίων ὁποῦ ἔχει ἀποτιθεμένα, ὡς φαίνεται ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ κειμένῃ εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς σχολῆς. Ἡ οἰκοδόμησις ἐγένετο δι᾽ ἐπιστασίας τοῦ ἐξαδέλφου του κὺρ Μιχαὴλ Ντέκα, πρὸς τὸν ὁποῖον εἶχε στείλει ἀπόλυτον ἐξουσίαν νὰ ἐξοδεύσῃ τὰ ὅσα ἤθελε χρειασθοῦν εἰς τὸν ἀπαρτισμὸν τοῦ κτιρίου. Πρῶτος διδάσκαλος τῆς Σχολῆς ἐχρημάτισεν ὁ κὺρ Βησσαρίων Ροῦφος, Ἀθηναῖος, ὅστις ἐπαιδεύθη τά τε Ἑλληνικὰ καὶ φιλοσοφικὰ μαθήματα ὑπὸ τῷ μακαρίτῃ Μπαλάνῳ εἰς Ἰωάννινα. Ἐν ἔτεσι δὲ ἓξ καὶ δέκα σχολαρχήσας, ἐτελεύτησε καὶ διεδέχθη τὴν Σχολὴν ὁ κὺρ Σωφρόνιος Μπάρμπανος, Ἀθηναῖος, μαθητής του. Οὗτος περίπου τὸν ἕβδομον χρόνον ἐλθὼν εἰς λόγους τινὰς πρὸς τὸν ἐπίτροπον τοῦ Σχολείου κὺρ Δημήτριον Μιχαὴλ Ντέκα, ἐξώσθη, καὶ ἀντικατέστη ὁ ἤδη σχολαρχῶν κὺρ Ἰωάννης Βενιζέλος, Ἀθηναῖος, μαθητεύσας καὶ αὐτὸς παρά τε τῷ μακαρίτῃ Βησσαρίωνι καὶ τῷ κὺρ Ἀθανασίῳ καὶ τῷ Δημητρίῳ. Γεραροὶ οὖν τῷ ὄντι καὶ παρὰ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις εὐδόκιμοι, καὶ εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον ἀοίδιμοι καὶ μακαριστοὶ ἐκεῖνοι ὁποῦ ἐχρημάτισαν οἱ πρωταίτιοι καὶ δημιουργοὶ τοῦ τοιούτου καλοῦ, καὶ τούτους πρέπει νὰ μιμοῦνται οἱ πλουσιώτεροι τοῦ γένους μας καὶ μάλιστα οἱ ἐκκλησιαστικοὶ προεστῶτες. Ἀλλὰ φεῦ, τοῦ μεγέθους τῆς συμφορᾶς! ἡ θείᾳ παραχωρήσει καὶ κρίμασιν οἷς οἶδεν ἡ πάνσοφος αὐτοῦ πρόνοια καὶ βουλή, παρὰ τῶν λαοπλάνων καὶ ἀθέων Γάλλων ἐπισυμβᾶσα καταστροφὴ καὶ ὅλης μὲν τῆς Ἰταλίας, περισσοτέρως δὲ καὶ ἀπροσδοκήτως, καὶ πάνυ ἐλεεινῶς τῆς ἐπὶ δεκατέσσαρας αἰῶνας ἀνεπάφου καὶ ἀδιασείστου περικλεοῦς ἐκείνης Ἀριστοκρατίας τῶν Οὐενετῶν, φθάσασα οἷά τις λαίλαψ καὶ ἐριννὺς καταχθόνιος καὶ ἕως εἰς τὰς ἐσχατίας τῆς πτωχῆς ἡμῶν Ἀττικῆς, ἔκαμε τοὺς δυστυχεῖς αὐτῆς διδασκάλους νὰ κοπιάζουν εἰς τὸ ἔργον τους δύο ὁλοκλήρους χρόνους χωρὶς νὰ λάβουν οὐδὲ ὀβολὸν καὶ εἶναι εἰς κίνδυνον νὰ κλείσουν καὶ τὰ δύο σχολεῖα. Οἱ διδάσκαλοι, μὲ ὅλον ὁποῦ ἐνδεεῖς, δὲν παύουσιν ἄχρι τῆς σήμερον τῆς διδασκαλίας καὶ παραδόσεως τῶν μαθημάτων, ἐλπίζοντες εἰς τὸ ἄπειρον ἔλεος τοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ μήπως ὁ νέος κυριάρχης τῆς Βενετίας ἤθελε βάλει εἰς τὴν προτέραν τάξιν καὶ ἀκολουθίαν ἐκεῖνα τὰ λάσσα, ἢ τέλος πάντων μήπως καὶ οἱ συμπατριῶται (καθὼς ἀκολουθεῖ καὶ εἰς τὰς ἄλλας πολιτείας) ἤθελε συστήσουν τὰ αὐτὰ σχολεῖα μὲ μισθοὺς ἀπὸ τὸ κοινόν. Εἰ δὲ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι (ὃ μὴ γένοιτο) ἤθελον ἀμελήσουν παντάπασιν

θεληματικῶς. Ἀντ' αὐτοῦ διεδέχθη τὴν σχολὴν ὁ κὺρ Δημήτριος Βόδας Ἰωαννίτης, μαθητὴς τοῦ μακαρίτου ἐκείνου Μπαλάνου, ἀλλὰ καὶ οὗτος μετὰ τέσσαρας χρόνους ἀνεχώρησεν. Ἐστάθη δὲ ἐκ δευτέρου ὁ Ἀθανάσιος Πελοποννήσιος, ὁ ὁποῖος ἀδυνατίσας ἀπὸ τὰ γηρατεῖα, παραιτήθη μετὰ ἓξ χρόνους, καὶ ἐδέχθη τὸ Σχολεῖον ὁ κὺρ Σαμουὴλ Κουβελάνος, ἔπειτα ὁ κὺρ Βησσαρίων Ῥοῦφος Ἀθηναῖος, καὶ μαθητὴς τοῦ Μπαλάνου· μετ' αὐτὸν ὁ κὺρ Σωφρόνιος Μπαρμπάνος Ἀθηναῖος, καὶ μαθητὴς τοῦ ῥηθέντος Βησσαρίωνος.

* Ἀπὸ τὴν Ἐπιστολὴν τοῦ κυρίου Μπεναλδῆ[1], τὴν ὁποίαν ἄνωθεν ἀναφέραμεν, μανθάνομεν σαφέστατα, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἐδοκίμασαν τέσσαρα μεγάλα κακά, τὴν πανοῦκλαν, τὴν πεῖναν, τὴν αἰχμαλωσίαν, καὶ τὴν πυρκαϊάν. Ἡ δὲ αἰτία συνάγεται μὲν καὶ ἀπὸ τὸ τέλος τῆς Ἐπιστολῆς, συμφωνεῖ δὲ κατὰ πάντα καὶ μὲ ἐκεῖνα, ὅπου ἐξ ἀκοῆς ἔχομεν ἀπὸ τοὺς γερόντους, καθὼς καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τοὺς προγενεστέρους ἔμαθον· εἶνε δὲ ἡ αἰτία αὕτη.

Ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν ἀπεβάλθη μὲ παντελῆ καθαίρεσιν ἀπὸ τὸν Πατριάρχην καὶ τὴν Σύνοδον. Δὲν ἠξεύρομεν ὅμως οὔτε τὸ ὄνομα τοῦ Μητροπολίτου, οὔτε τὰ ἐγκλήματα, διὰ τὰ ὁποῖα ἔγινεν ἡ καθαίρεσις. Τοῦτο δὲ εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι εὐνοϊκῶς φερόμενοι πρὸς τὸν Ἀρχιερέα τους, δὲν ἠθέλησαν νὰ προσπέσουν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ μὲ παρακλητικὰ γράμματα νὰ τὸν ἀθφώσουν, ἀλλ' ἐξύβρισαν, καὶ κατεφρόνησαν τὴν Ἐκκλησιαστικὴν καθαίρεσιν, καὶ ἐβίασαν καὶ τὸν Ἀρχιερέα τους, θέλοντα καὶ μὴ θέλοντα, νὰ ἐκτελῇ πάντοτε τὰ τῆς Ἀρχιερωσύνης. Δὲν ἡσύχασεν ὅμως ἐδῶ τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ πηγαίνοντες μετ' ὀλίγον εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς τὸν Ἀρχιευνοῦχον καὶ δι' ἄλλας πολιτικὰς αὐτῶν ὑποθέσεις, ἀνέφερον αὐτῷ καὶ τὰ περὶ τοῦ Ἀρχιερέως. Ὁ δὲ Ἀρχιευνοῦχος ἔστειλε παρευθὺς εἰς τὸν Παριάρχην ζητῶν προστακτικῶς τὴν ἀθφωσιν. Ὁ Πατριάρχης μὴν ἠμπορῶντας νὰ κάμῃ ἀλλέως, τὴν ἔδωσε τοιουτοτρόπως· «διὰ προσ-

αὐτὸ τὸ ἐπωφελέστατον καὶ κατὰ πάντα τίμιον καὶ θεάρεστον ἔργον, ἀφεύκτως μέλλει νὰ καταντήσῃ ἡ πατρὶς εἰς ἐκείνην τὴν κατάστασιν ὁποῦ ἦτο πρὸ ἑξήκοντα καὶ ἑβδομήκοντα χρόνων, ὅτε καὶ αὐτοὶ οἱ εὐγενεῖς καὶ ἐγκριτότεροι μόλις ἐγίνωσκον νὰ γάφουν τὸ ὄνομά των, καὶ πρὸς τούτοις θέλει τοὺς εἶναι καὶ μέγα ὄνειδος καὶ ἀτιμία ἀπὸ τοὺς ἄλλους τόπους, διότι ὄχι πολιτεῖαι, ὡσὰν τὴν Ἀθήναν, ἀλλὰ χωρία καὶ νησία πτωχὰ ἔχουσι διδασκάλους μὲ μισθὸν ἀπὸ τὸ κοινόν. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν εἴδει παρεκβάσεως. * Ἐκ δὲ τῆς τοῦ κυρίου Μπεναλδῆ ἐπιστολῆς κ.τ.λ. . . .» [ὡς τὰ τῆς *Ἐπιτομῆς*].

[1] Σημ. Περραιβοῦ. Οὗτος ἤκμασεν εἰς τὸν παρελθόντα δέκατον ἕβδομον αἰῶνα.

»ταγῆς τοῦ ὑψηλοτάτου Ἀρχιευνούχου, δίδομεν τὴν ἀθῴωσιν τῷ Μη-»τροπολίτῃ Ἀθηνῶν». Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι μηδόλως εὐχαριστηθέντες εἰς τὸ ὕφος αὐτὸ τῆς ἀθῳώσεως, ἐβίασαν τὸν Πατριάρχην νὰ τὴν δώσῃ χωρὶς τοῦ, διὰ προσταγῆς. Μετ' ὀλίγον δὲ καιροῦ διάστημα ἡ Ἐκκλησία ἁρματωθεῖσα, ρίπτει τὰ βέλη τῆς ὀργῆς ἐναντίον τῶν Ἀθη-θηναίων κοινῶς μὲ φρικτὸν ἐπιτίμιον. Κατ' αὐτὸν δὴ τὸν καιρὸν ἐσυνέβησαν εἰς αὐτοὺς καὶ ἐκεῖναι αἱ τρομεραὶ πληγαί, τὰς ὁποίας ἐκτραγωδεῖ μὲ ὅλην τὴν Ἀττικὴν εὐφράδειαν ὁ κύριος Μπεναλδῆς· ὅθεν νομίσαντες ὅτι ἀπὸ τὸ ἐπιτίμιον προῆλθον τὰ πάντα, καὶ προσπεσόντες εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μετὰ δακρύων διὰ τῆς ἀκολούθου δεητικῆς Ἐπιστολῆς, ἔτυχον συγχωρήσεως.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Πρὸς τὸν Πατριάρχην.

«Ἐδάφους ἄχρι γῆς ἐπὶ προσώπου κύψαντες, καὶ τὰς ἱεράς σου τῶν »ποδῶν βάσεις μετ' ὀλολυγμῶν ἀσπαζόμενοι, τὴν ὀφειλομένην προσ-»κύνησιν καὶ θερμὴν μετάνοιαν ἀπονέμομεν.

»Ἠγαπήσαμεν κατάραν καὶ ἧκεν ἡμῖν, οὐκ ἠθελήσαμεν εὐλογίαν »καὶ παρ' ἡμῶν ἐμακρύνθη, καὶ μακρυνθεῖσα δεινῶν ἡμῖν σμῆνος ἀπέ-»λιπεν, ἀγαθοῦ τινὸς οὐδὲν ἴχνος καταλιποῦσα, ἀλλὰ πᾶν εἶδος τέρ-»ψεως μεθ' ἑαυτῆς ἀκαριαίως ἑλκυσαμένη, ὥστε τὴν λαμπρὰν πρότε-»ρον ἐν προτερήμασι Πόλιν λαμπροτέραν τανῦν τοῖς ἀτυχήμασιν εἶναι. »Καὶ πῶς οὐκ ἂν δακρύοιμεν τηλικαύτης ὀλέθρῳ Πόλεως τὰς τῶν »Ναῶν εἰκόνας καταῤῥύτους ὁρῶντες τοῖς δάκρυσιν; Ἐγεννήθη ἡ ἔπαυ-»λις ἡμῶν ἠρημωμένη, προφητικῶς εἰπεῖν, καὶ ἐν τοῖς σκηνώμασιν οὐκ »ἔστιν οὐκ ἔστιν ὁ κατοικῶν. Ἐκβεβλήμεθα, φεῦ, τῆς φίλης πατρί-»δος, Παναγιώτατε Πάτερ καὶ οἱ πολυετῆ κομπάζοντες οἴκων τε καὶ »κτημάτων ῥαστώνην, ἐν βραχεῖ μετανάσται, καὶ πάροικοι καὶ κρείτ-»τους εὐπραγίας κατέστημεν. Καὶ δὴ τῶν γλυκείων ὀρόφων πόῤῥωτε »τῆς Ἀττικῆς ἀγλαΐας ἐξαντικρὺ ἐφεζόμενοι, καὶ τὰς θρηνώδεις ὀλο-»λυγὰς Ἱερεμίου τοῦ Θείου ἐρανισάμενοι, ἐρημωθεῖσαν θρηνοῦμεν πα-»τρῴαν γῆν, κατασκαφείσας τὰς τοῦ γένους ἑστίας, Ναῶν ὀρόφους, »καὶ πύργων ἀντιπάλου πυρὸς ἀνάλωμα γεγονότας, καὶ πολεμίας χει-»ρὸς οἰκτρὸν πάρεργον, Σαλαμῖνα τὴν πρώην εὑράμενοι τῶν ἡμετέ-»ρων συμφορῶν καταγώγιον ἅμα καὶ μαρτυρίαν. Ἐν ἀκμῇ γὰρ οὔσης »ἐνταῦθα τῆς Θείας ὀργῆς λοιμὸς μὲν πρῶτον τὸν ὑπὲρ κεφαλῆς μιά-

»νας ἀέρα, τὰ τῶν αὐτόθι διαιτωμένων σώματα τοῖς πεδίοις σποράδην καὶ πονήρως διακείμενα στρώννυσι, καὶ τάφος ἑκάστῳ ἡ οἰκεία χαμεύνη, ἀκλαύστων, ἀτάφων τῶν πλειόνων μενόντων, τοῦ κακοῦ τῆς ῥύμης πᾶν ἔθιμον συλησάσης· ἐξογκοῦται δὲ μᾶλλον ἡ συμφορὰ ἐκμεμηνυῖα, καὶ λιμὸν λοιμὸς διαδέχεται, καὶ σπάνις τυραννὶς σιτίων τὰ μόλις ἐκφυγόντα τὸν τοῦ λοιμοῦ θάνατον σώματα, καὶ τήκεται ἄρτι τῆς γῆς ἐκφυέντα πάντῃ τὰ σπόριμα, χαλκοῦ γεγονότος πρὸς ὑετὸν οὐρανοῦ, καὶ νεφῶν πυρὸς ἀτμίδα οὐ δρόσον τῇ γῇ ἐνσταζόντων· τέρας ἐδόκει τὰ καθ'ἡμᾶς ἑκασταχόσε, ἀκορέστου καθάπερ ἐριννύος τινὸς τοῖς ἡμετέροις κακοῖς ἐκβαχευσάσης· καὶ περιεμένομεν συλλυπούμενοι, καὶ οὐχ ὑπῆρξε, καὶ ὡσπερεὶ δακρύων λιβάσι τοῖς τοῦ ὄμβρου σταγόσι συμπαθῶς τεγκόμενον καὶ οὐχ εὕρομεν, καὶ στοιχείων αὐτῶν καθ' ἡμῶν εὐστόχως ὁπλιζομένων. Καὶ θάλαττα γὰρ ἐπάγει ληστρικὰς Βαρβάρων τριήρεις, δεινὴν αἰχμαλωσίαν, καὶ καινῶν σπέρματα δακρύων ἐποαζούσας. Καὶ ἦν αἰγιαλὸς Σαλαμῖνος θορύβῳ τότε θρηνώδει κατάδουπος. Μητέρες κύουσαι δύστοινοι ἀωρὶ τὰς ὠδίνας ὑπέμενον τῆς γονῆς, καὶ νήπια μητέρων ἐπικουρίαν ψελλιζούσαις φωναῖς ἐπικαλοῦντα κατηδαφίσθησαν πέτραις, καὶ τυραννικῆς ἀκολασίας νεάνιδες ἀκμάζουσαι γεγόνασι θῦμα δεινόν· καὶ οἱ λαμπρῶς γεγηρακότες δούλειον ἔσχον τῆς ζωῆς τὸν ἐπίλογον. Διέσπαρται πλειόνων τὰ ἔγκονα ἀλλοδαπῆς ἐν ἄκρᾳ χθονὸς, καὶ τοῦ γένους τὰ φίλτατα ὠμότητος βαρβάρου σκῦλον κατέστη, καὶ θλίβει πρώρας ἀπίστων πρὸς ὕδωρ πλοῦτος Ἀθηναίων δορύκτητος. Πρεσβυτέρων δὲ χεῖρες ἱερουργοὶ πιεζόμεναι, καὶ πρὸς ζυγὸν ἐλαυνόμεναι καὶ λησταῖσιν αὐτοῖς ἐλεεινὸν ἔδοξε θέαμα· καὶ πᾶσαν σχεδὸν ἡλικίαν ἐπολιώρκει ὁ ληστρικῆς οἶστρος πλεονεξίας. Τελευταῖον ἦν τῶν κακῶν ἐπεισόδιον δαιμονία τις φλὸξ αὐτομάτως ἀναδοθεῖσα τούς τε περὶ τὸν ἡμέτερον Πειραιᾶ κλίνοντας ἀμπελῶνας ἐμπρήσασα, καὶ τὸν Ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς Ἐλαιῶνα τεφρώσασα, καὶ ὁρίων ἄχρι καὶ θαλάσσης αὐτῆς ἐκβαχεύσασα ἕως αὐτῆς τὴν ὁρμὴν ὁ τῶν κυμάτων ἐπέσχεν ἀντίῤῥους. Τοῖον ἄρα τὸ καθ' ἡμᾶς δρᾶμα Θεὸς ἐγκατέστησε, καὶ τοιοῖσδε πεφορημένους κακοῖς Αἰγίνης νῆσος, καὶ Πέλοπος ἄκρα χθονὸς τὰ νῦν ἐπιδέχονται, καὶ σοφοῖς γεγόναμεν μῦθος πολύκλαυστον θέατρον, καὶ τραγικῆς ὀρχίστρας καταστροφή· ἡψάμεθα γὰρ τῶν χριστῶν Κυρίου, καὶ ἐν τοῖς τούτου Προφήταις, τῷ Δαβὶδ ἀπειθήσαντες ἀναιδῶς ἐπονηρευσάμεθα. Ἀλλ' οὐδὲ πῇ ταῦτα στήσεται εἰκάσαι οἱ δύστοινοι ἔχοντες καὶ φόβῳ τῶν παρελθόντων τὴν τῶν προσδοκωμένων ἀντιμετροῦντες ἐλπίδα, μὴ περραιτέρω τῷ ἔρωτι ἐμμένειν ἀπηνεστέρας ἐκδικήσεως ἐκλιξοῦμεν.

»Ἠδίκηταί σοι τὸ τοῦ ἀξιώματος ἔξοχον παρ᾽ ἡμῶν, ἀλλ᾽ ὅμως ἡμε»τέρων ὄνομα φέροντες τέκνων οὐ μέχρι ῥοπῆς ἐσχάτης καὶ θανάτου »τιμωρητέοι. Ἤδη γὰρ καὶ πλέον τοῦ δέοντος ἐκδεδίκηταί σοι τὰ καθ᾽ »ἡμῶν, Πάτερ Παναγιώτατε, καὶ τῆς ἀσελγοῦς ὑψηγορίας καὶ τρόπων »ἀθέσμων βαρείας ὑπέσχομεν δίκας ἅπαντες, εἰ καὶ μὴ πάντες ὑπεύ»θυνοι. Ἅλις σοι τὰ τῆς ἀρᾶς βέλη ἐπέκεινα καθ᾽ ἡμῶν ἐπαφιέιν, δει»νοὺς κατῃκισμένους τοῖς τραύμασιν ἅμα πάντας ὁρῶντι. Ὡς δὴ οἱ »πλείους ὑπωρείαις ἐρήμοις καὶ πέτραις παραλίοις λοιμοῦ βίᾳ, καὶ ξίφους »πεσόντες τὰς αὐτῶν σάρκας οἰωνοῖς τε καὶ θηρσὶν ὠμοβόροις βρῶμα »καὶ κῦρμα δεδώκασι. Στῆσον μικρὸν τὸν τῆς ὀργῆς χαλινὸν ὀργῇ θείᾳ »ῥιζόθεν ἐκβεβλημένους ὁρῶν. Ὀξὺς εἰς ὀργὴν, καὶ εἰς συγγνώμην ὀξύτε»ρος ἔσο. Παρακαλοῦμεν διὰ τὸν Κύριον τὸν καὶ τοῖς σταυρωταῖς αὐ»τοῦ ἐπὶ τοῦ ξύλου παρὰ τοῦ αἰωνίου Πατρὸς συγγνώμην αἰτήσαντα. »Τίς οὕτω τραχὺς εἰς οἶκτον τοῖς ἡμετέροις κακοῖς οὐκ ἐδάκρυσεν ; ἢ τίς »Κυκλώπων ὠμότερος, καὶ χαλκίνην ἔχων τὴν καρδίαν τοῦ τῶν δυστυ»χῶν Ἀθηναίων πάθους τὴν φωνὴν ἔναυλον φέρων δυνατὸν ὅσον μὴ πρὸς »ἐπικουρίαν ἐξίκοιτο ; Τηλικοῦτον τοίνυν τὸ ἡμέτερον ἄλγος ὀψέποτε καὶ »τοῖς πατρικοῖς τῆς ὑμετέρας Παναγιότητος σπλάγχνοις προσερπῦσαν »ταχὺν πρὸς συγγνώμην ἀπεργασάτω. Ἰδοὺ καὶ πόῤῥωθεν πάντες γόνυ »σοι κλίναντες, καὶ τῆς κεφαλῆς κόνιν καταχεάμενοι, ὡς ποτὲ Νινευΐ»ται μετὰ κτηνῶν, καὶ νηπίων λαοῦ φωνῇ ὀλολύζοντος ἵλαθι βοῶμεν, »Παναγιώτατε Πάρερ, ἵλαθι, καὶ δὸς ἀπολαῦσαι εὐλογίας τῆς σῆς, ἧς »διὰ τύχης φαυλότητα οἱ τάλανες ἐκπεπτώκαμεν. Σαῖς θεοπειθέσιν εὐ»χαῖς τὸ θεῖον ἡμῖν ἐξίλασον, ὅπως τε καὶ αὖθις μετὰ τηλικοῦτον ἀ»γῶνα δεινῶν ἐπὶ πατρῴαν γῆν ἔχωμεν ἀναζεῦξαι, ἔνθεν μετ᾽ ἠρεμίας »διαιτώμενοι εὐπειθεῖς τοὐντεῦθεν θεοδμήτοις Ναοῖς μετὰ μελῶν ἐναρμο»νίων ὡς καὶ τὸ πρὶν τῆς σῆς Παναγιότητος μνήμην ποιοῖμεν· ἣ δῴη »Κύριος τὴν ἀγήρω Μακαριότητα. Ἀμήν».

Κατὰ δὲ τὸ χιλιοστὸν ἑξακοσιοστὸν ὀγδοηκοστὸν ἕβδομον ἔτος, Φραγκῖσκος Μοροζίνης Πληρεξούσιος καὶ γενικὸς Ναύαρχος τῶν Ἐνετῶν, θέλωντας νὰ κυριεύσῃ τὴν νῆσον Εὔβοιαν, ἔφθασε μετὰ τοῦ ναυτικοῦ στόλου εἰς ταῖς Σπέτσαις, κατὰ τὴν ἑνδεκάτην τοῦ Σεπτεμβρίου, κᾀκεῖθεν εἰς Αἴγιναν. Ἡ ἐγγύτης τοῦ χειμῶνος, καὶ ἡ φήμη τῆς Ἀθήνας, τὸν παρακίνησαν νὰ γυρίσῃ προτήτερα εἰς αὐτὴν τὴν Μητρόπολιν. Ἀμέσως λοιπὸν ὥρμησεν εἰς τὸ Πόρτο Δράκο λιμένα τῆς Ἀθήνας. Ὁ Δημήτριος, καὶ ὁ Πέτρος ἀδελφοὶ Γάσπαροι, ὁ Σπυρίδων Περούλης, καὶ ὁ Ἀργυρὸς Μπεναλδῆς ἐπῆγαν εἰς προσκύνησίν του, καὶ τοῦ ἀνέφερον ὅτι οἱ Τοῦρκοι ἐκλείσθησαν εἰς τὸ Κάστρον, προβλεμμένοι πλουσιοπάροχα

ἀπὸ τροφὰς, καὶ τὰ πρὸς πόλεμον ἐπιτήδεια, προσμένοντες πρὸς τούτοις καὶ βοήθειαν ἀπὸ τὰς Θήβας τὸν Σερασκέρην. Ὁ Μοροζίνης ἐπρόσταξεν εὐθὺς νὰ εὔγουν ἀπὸ τὰ καράβια ὀκτὼ χιλιάδες πεζοὶ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Δανιὴλ Δελφίνου κατ᾽εὐθεῖαν τῆς Ἀκροπόλεως, διὰ νὰ τὴν κτυποῦν μὲ τὰς βομβάρδας, καὶ ὀκτακόσιοι ἑβδομήκοντα καββαλαρία, διὰ νὰ ἐμποδίζουν τὴν βοήθειαν, ὁποῦ ἤθελεν ἔλθῃ ἀπὸ τὰς Θήβας. Τὸ πεζικὸν λοιπὸν στράτευμα ἐκτυποῦσε τὸ Κάστρον μὲ τὰς βομβάρδας, τὸ δὲ ἱππικὸν ἔκαμνε χαρακώματα, οἱ δὲ πολιορκούμενοι ἐδιαφεντεύθησην διὰ μερικὰς ἡμέρας καί αὐτοὶ ἀντιπολεμοῦντες. Ἀλλ᾽ ἀφ᾽οὗ οὔτε ἡ προσδοκουμένη αὐτοῖς ἀπὸ τὴν Θήβαν βοήθεια ἐφαίνετο, ἔπεσε δὲ καὶ ὁ περικαλλέστατος ἐκεῖνος, καὶ ἀξιοθαύμαστος, καὶ περίφημος Ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς ἀπὸ μίαν βόμβαν, ὁποῦ ἐρρίφθη ἀπὸ τοὺς πολιορκοῦντας, καὶ κατὰ συμβεβηκὸς ἄναψεν ἡ πυρῖτις κόνις, ἤγουν ὁ τζεπχανὲς, ὁποῦ ἐφυλάττετο μέσα εἰς αὐτὸν, ὁμοῦ καὶ τὰ πλέον ἀκριβῆ πράγματά τους, ἔστησαν σημαίαν ἄσπρην, καὶ ἐζήτησαν τὴν εἰρήνην, ἡ ὁποία καὶ ἐδόθη εἰς αὐτοὺς μὲ τοιαύτας συνθήκας· ὅτι εἰς διάστημα πέντε ἡμερῶν νὰ ἔχουν τὴν ἄδειαν νὰ πάρουν μαζύτους τὰ ὅσα πράγματα ἤθελε δυνηθοῦν, ἀφίνοντες μόνον τοὺς Ἀράπιδες, καὶ νὰ ἀναχωρήσουν ἀσφαλῶς εἰς Σμύρνην, ἢ ὅπου ἀλλοῦ θελήσουν· τὸ ὁποῖον καὶ ἔγινεν εἰς τὰς τέσσαρας τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου. Μετὰ ταῦτα ὁ Μοροζίνης ἐπρόσταξε νὰ ἀφιερωθῇ ἡ πρώτη Ἐκκλησία ἐπ᾽ ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρειοπαγίτου, εἰς τὴν ὁποίαν συναχθέντες αὐτὸς, καὶ ἄλλοι ὀφφικιάλοι, ἐγένετο λειτουργία, δοξολογήσαντες, καὶ εὐχαριστήσαντες τὸν Θεὸν διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῆς πόλεως. Ἔχαιρον λοιπὸν κοινῶς ὅ,τε λαὸς τῆς Ἀθήνας διὰ τὴν δῆθεν ἐλευθερίαν, ὁποῦ ἀνελπίστως, καὶ τόσον ταχέως ἀπήλαυσαν, καὶ ὁ νέος Κυριάρχης. Ἀλλὰ δὲν ἀπέρασε πολὺς καιρὸς ὁποῦ εἰς λύπην ἄκραν ἡ χαρὰ μετετράπη. Διότι πρῶτον μὲν ἠκολούθησεν εἰς τὴν πόλιν ἡ πανώλη, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀπέθανον πολλοὶ καὶ ἀπὸ τοὺς στρατιώτας καὶ ἀπὸ τοὺς πολίτας. Ἔπειτα δὲ ὁ Μοροζίνης μὴ δυνάμενος νὰ κρατήσῃ τὴν Ἀθήναν, διὰ τὰς συνεχεῖς τῶν Τούρκων ἐκδρομὰς, ἑτοιμάσθη εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκεῖθεν, καὶ νὰ ἐπιχειρισθῇ τὴν ἀπόκτησιν τῆς Εὐβοίας· ἀλλὰ μήτε αὐτὴ ἡ ἐπιχείρησις ἔλαβε καλὴν ἔκβασιν. οἱ Ἀθηναῖοι στοχαζόμενοι ὅτι[1] μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του, ἔμελλον νὰ εἶναι (ἂν εἶχε σταθοῦν εἰς τὴν Ἀθήναν) ὑποκείμενοι εἰς τοὺς κινδύνους, ὁποῦ ἤθελε τοὺς προξενηθοῦν ἀπὸ τοὺς Τούρκους, ἀνέφεραν ταῦτα δεινοπαθῶς εἰς τὸν Μοροζίνην, ὁ ὁποῖος βλέπωντας ὅτι δὲν εἶναι

[1] Ἐν τῷ χειρογράφῳ Πιττάκη προστίθεται ἡ φράσις «κατὰ πολλὴν τοῦ κωλύοντος ἐρημίαν». Ἴδε Τουρκογραικίας σελ. 82.

ἀνόητος ὁ φόβος τους, τοὺς ἐπῆρε μαζύ του, τοὺς ἔστειλεν ἀσφαλῶς μὲ τὰ πλοῖα, μερικοὺς εἰς Αἴγιναν, ἄλλους εἰς Σαλαμῖνα, καὶ ἄλλους εἰς τὰ δωδεκάνησα. Πολλοὶ ἐπῆγαν εἰς τὴν Κόρινθον, καὶ οἱ περισσότεροι καὶ ἀξιολογώτεροι κατέφυγον εἰς τὸ Ναύπλιον, καὶ ἐφιλοφρονήθησαν ἀπὸ τὴν Ἀριστοκρατίαν τῶν Ἐνετῶν μὲ ὑποστατικὰ, καὶ μὲ μισθοὺς ἐτησίους, ὅπου καὶ ἀπέμειναν ἕως τὸν καιρὸν τῆς ἁλώσεως αὐτοῦ ἀπὸ τοὺς Τούρκους εἰς τοὺς 1715. Ἡ ὀδυνηρὰ αὕτη ἀναχώρησις τῶν Ἀθηναίων ἀπὸ τὴν φίλην πατρίδα τους ἐστάθη ἐν μηνὶ Μαρτίῳ τοῦ αὐτοῦ χρόνου. Ἔμεινε λοιπὸν ἡ Ἀθῆνα παντέρημος τρεῖς ὁλοκλήρους χρόνους[1].

Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι μετὰ ταῦτα θλιβόμενοι ἀπὸ τὸν πόθον πρὸς τὴν πατρίδα τους, ἄρχησαν ἀπ' ὀλίγους νὰ συνάγωνται ἕως ἑβδομήκοντα φαμελίαι, καὶ ἐνταυτῷ ἔγραψαν εἰς τὸ Ὑψηλὸν Δοβλέτι τῆς Ὀθωμανικῆς βασιλείας, δηλοποιοῦντες τὴν εἰς Ἀθήνας ἐπιστροφήν τους, καὶ ὅτι εἶναι πιστοὶ ῥαγιάδες τοῦ πολυχρονίου βασιλέως, καὶ ἄλλα ὅμοια. Ἡ βασιλεία ἔδωκεν εὐμενῆ τὴν ἀκρόασιν εἰς τὰ γραφόμενα, καὶ ἔδειξε μεγάλην τὴν εὐχαρίστησιν· ὅθεν καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν διορίζει ἕνα Πασᾶ, ὀνόματι Ἀβδουλὰμ Πασᾶ, ἢ ἐξεπίτηδες, ἢ ἔχοντα προσταγὰς καὶ δι' ἀλλοῦ πουθενᾶ. Οὗτος ἐλθὼν, ἔστησε τὰς σκηνάς του ἔξω εἰς τὴν Καλιρρόην. Εὐθὺς οἱ ἐγκριτότεροι συμπατριῶται ἐπῆγαν εἰς προσκύνησίν του, ὁ ὁποῖος τοὺς ἐδέχθη καὶ τοὺς ὡμίλησε μὲ κάθε ἱλαρότητα, τοὺς ἐρώτησεν ἂν εἶναι πολλοὶ συναγμένοι ἀπὸ τοὺς ῥαγιάδες ἕως τώρα, καὶ ἀνίσως ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἀκολουθοῦν νὰ συνάζωνται. Οἱ συμπατριῶται ἀπεκρίθησαν διὰ στόματος τοῦ Νικολάου Χειλᾶ εἰδήμονος τῆς Ὀθωμανικῆς διαλέκτου, ὅτι, Πασᾶ Ἐφέντη, ἕως τώρα εἶναι μερικοὶ συναγμένοι, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο πάσχομεν μὲ κάθε λογῆς τρόπον νὰ φέρωμεν καὶ τοὺς ἐπιλοίπους, ὅμως χρειάζεται *ὑπομονή*·[2] διότι εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη ὁποῦ εὑρίσκονται εἶναι ἐλευθερία περισσοτέρα, ἡ ὁποία εἰς τοὺς πολλοὺς φαίνεται ἀρεστή. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ δοκιμάσωμεν τὸν κάθε ἐπιτήδειον καὶ γλυκὺν τρόπον εἰς τὸ νὰ τοὺς ἑλκύσωμεν, διὰ νὰ κατοικηθῇ πάλιν, καὶ νὰ γεμίσῃ ὁ τόπος τοῦ κραταιοτάτου καὶ εὐσπλαγχνικωτάτου βασιλέως μας. Ὁ Ἡγεμὼν φαίνεται ὅτι εὐχαριστήθη πολὺ εἰν αὐτὴν τὴν ὁμιλίαν· σημεῖον δὲ, ὅτι ἐχάρισε καὶ ἓν δακτυλίδιον εἰς τὸν Νικόλαον, ἀπέδειξε δὲ καὶ ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως του ὅλους τοὺς Ἀθηναίους ἀφορολογήτους, καὶ ἀσιδότους εἰς τρεῖς ὁλοκλήρους χρόνους, καὶ ὅτι ὅσοι

[1] Ἐν τῷ χειρογράφῳ Πιττάκη προστίθεται «ὡς σκηνὴ ἐν ἀμπελῶνι καὶ ὡς ὀπωροφυλάκιον ἐν σικυηλάτῳ».

[2] Ἐνταῦθα σταματᾷ τὸ χειρόγραφον Πιττάκη μεθ' ὃ ἕπονται αἱ *Ἐφημερίδες* ὡς ἐῤῥήθη ἐν σελ. 35 τῆς *Ἱστορίας τῶν Ἀθηναίων* (Τόμ. Α'.)

ἤθελε ξαναγυρίσουν εἰς τὴν πατρίδα τους νὰ ξαναλαμβάνουν ἐλευθέρως ὅλα τους τὰ ὑποστατικά. Οὕτω λοιπὸν ἀκολουθοῦσεν ἡ ἀνάσμιξις τῶν φευγάτων εἰς τὴν Ἀθήναν, καὶ ἡ τῶν ὑποστατικῶν τους ξαναπόκτησις. Ἐκείνων δὲ ὁποῦ ἔμειναν εἰς τοὺς ξένους τόπους τὰ ὑποστατικὰ ἀπέρασαν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς βασιλείας. Ὅθεν μετ' ὀλίγον μερικοὶ ἀξιολογώτεροι συμπατριῶται, ὁ Μπενιζέλος, ὁ Παλαιολόγος, ὁ Λατῖνος, καὶ ἄλλοι πρὸς τούτοις πηγαίνοντες εἰς βασιλεύουσαν ἠγόρασαν ἀπὸ τὸ Ὑψηλὸν Δοβλέτι μὲ μίαν συγκαταβατικὴν τιμὴν ὅλα τὰ ὑποστατικὰ ἐκείνων τῶν Ἀθηναίων, ὁποῦ εἶχαν κατοικήσῃ εἰς ξένους τόπους, καὶ αὐτοὶ πλέον ὡς ἴδιοι οἰκοκύριοι τὰ ἐπωλοῦσαν εἰς ἄλλους. Οὗτοι δὲ Τουρκιστὶ λέγονται Μουλτεζίμιδες. Ἤρχησαν δὲ κατ' ὀλίγον νὰ συνάγωνται καὶ ὀλίγοι Τοῦρκοι, πλὴν μὲ φόβον, καὶ ἀκαταστασίαν, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κεκλεισμένοι, καὶ φυλαττόμενοι εἰς τὸ Κάστρον· διότι μὲ τὸ νὰ ἦτον ἡ Πελοπόννησος ὑποκάτω εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Ἐνετῶν, οἱ ἐκεῖσε διατρίβοντες Ἕλληνες Ἀθηναῖοι ἀνταμωμένοι καὶ μὲ ἄλλους, ἄνθρωποι εὐτελεῖς, κακότροποι δὲ καὶ κλέπται, ἔκαμναν συχνὰ ἐκδρομὰς εἰς τὰ πέριξ τῆς Ἀττικῆς, καὶ πολλάκις μέσα εἰς τὴν πολιτείαν, ἁρπάζοντες καὶ αἰχμαλωτίζοντες τοὺς προστυχόντας Τούρκους· ὅθεν πρὸς φύλαξιν, καὶ ἀσφάλειαν τοῦ τόπου μὲ βασιλικὸν ὁρισμὸν ἦλθον ὡς φύλακες ξένοι Τοῦρκοι εἰς τὴν Ἀθήναν, ἕως οὗ ἐσυνάχθησαν καὶ οἱ λοιποὶ ἀπὸ τοὺς ἐντοπίους, καὶ οὕτως ἔπαυσε τὸ κακόν.

Ἡ Ἀθήνα τὸ λοιπὸν, ἀγκαλὰ ὑπὸ τὸν Ὀθωμανικὸν ζυγὸν, εὑρίσκετο ὅμως εἰς ἀγαθὴν κατάστασιν, καὶ ἠδύνατο νὰ βαλθῇ πρὸς παράδειγμα εἰς τὰς λοιπὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος, καθὼς καὶ τῇ ἀληθείᾳ ἦτον ζηλωτὴ, καὶ περίφημος. Ἡ μεγαλητέρα της εὐτυχία συνίστατο εἰς τοὺς καλοὺς, καὶ ἀγαθοὺς πολίτας ὁποῦ εἶχεν, οἱ ὁποῖοι εἰς εἶδος Ἀριστοκρατίας ἐβαστοῦσαν πάντοτε τὴν διοίκησιν τῆς πόλεως, καὶ ἐκράζοντο μὲ ἐκεῖνο τὸ παλαιὸν ὄνομα Ἄρχοντες Αὐτοὶ ἐπήγαιναν κάθε ἡμέραν εἰς τὸ λεγόμενον Κονσέγιον, ἤγουν συμβούλιον, συμβουλευόμενοι διὰ τὰ πολιτικὰ, καὶ μίαν φορὰν τὴν ἑβδομάδα, τὴν δευτέραν, ἐσυνάζοντο εἰς τὴν Μητρόπολιν μέσα εἰς τὴν Σύνοδον μαζὺ μὲ τὸν Ἀρχιερέα, καὶ ἔκριναν τὰς διαφορὰς καὶ ὑποθέσεις καθ' ἑνὸς, ὁποῦ εἶχον ἀναμεταξύ τους, καὶ ἔπρεπε νὰ στέρξουν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῶν Ἀρχόντων. Πρὸς τὸν Βοϊβόνδα, καὶ Καδῆν δὲν ἐσύχναζον, εἰμὴ μόνον κάθε παρασκευὴν πρὸς χαιρετισμόν. Διὰ δὲ τὰς συμπιπτούσας πολιτικὰς χρείας, καὶ διὰ ὅσους εὑρίσκοντο εἰς τὴν φυλακὴν διὰ διαφόρους προφάσεις, εἶχον δύω νεωτέρους κατὰ τὴν ἡλικίαν, ἢ ἀπὸ τὴν ἰδίαν τάξιν τῶν Ἀρχόντων, ἢ ἀπὸ τὴν δευτέραν, οἱ ὁποῖοι ἐκράζοντο Ἐπίτροποι τῆς Πολιτείας. Αὐτοὶ

λοιπὸν οἱ ἐπίτροποι ἐπήγαιναν χρείας τυχούσης εἰς τὸν Βοϊνβόδα καὶ Καδῆν, πεμπόμενοι κατὰ πάντα ἀπὸ τὴν συμβουλὴν καὶ γνώμην τῶν Ἀρχόντων, καὶ ὡμίλουν ἐλευθέρως τὰ δέοντα ὡς ἀπὸ τὸ στόμα ὅλης τῆς Κοινότητος. Ἐὰν ὅμως κἀμμίαν φορὰν ἐτύχαινε κἀμία μεγαλητέρα χρεία, ἢ οἱ ἐπίτροποι δὲν εἰσηκούοντο εἰς τὸν Βοϊβόνδα, καὶ Καδῆν, τότε ἐπήγαιναν οἱ Ἄρχοντες. Ὁ Βοϊβόνδας εἶχε χρέος νὰ προσφέρεται καλὰ μὲ τοὺς Ἄρχοντας, τουτέστι νὰ ἐξακολουθῇ εἰς τὴν γνώμην τους· καὶ οὕτως ἂν ἤθελον τὸν ἐκρατοῦσαν καὶ διὰ τὸν δεύτερον, εἴτε μή, μόλις ἐτελείωνε τὸν πρῶτον χρόνον. Ὁ λαὸς ἐπρόσφερεν ἄκρον σέβας, καὶ τιμὴν εἰς τοὺς Ἄρχοντας, ὥστε ὁποῦ ἐσυστέλλοντο νὰ ἀπεράσουν καὶ ἀπὸ τὸν τόπον ὁποῦ ἐκάθοντο, καὶ οὐ μόνον οἱ Γραικοί, ἀλλὰ καὶ οἱ Τοῦρκοι οἱ ἴδιοι εὐλαβοῦντο τοὺς Ἄρχοντας· διότι οἱ περισσότεροι ἦσαν γέροντες εἰς τὴν ἡλικίαν, καθὼς καὶ εἰς τὴν φρόνησιν· ὁμοίως καὶ οἱ Ἄρχοντες ἀνταπεκρίνοντο εἰς τὸν λαὸν μὲ ἀγάπην πατρικήν, καὶ ἀψυχοῦσαν τὰ κοινὰ χρήματα, καθὼς καὶ τὰ ἐδικά των· διότι δὲν ἐμεταχειρίζοντο τὰ κοινὰ διὰ πορισμόν, καὶ κέρδος, ἀλλὰ μόνον διὰ καθαρὸν πατριωτισμόν. Αἱ πραγματεῖαι ὅλαι εὑρίσκοντο εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ἀθηναίων· διότι οἱ Τοῦρκοι οὔτε ἠμποροῦσαν, οὔτε ἤξευραν νὰ πραγματεύωνται. Ἀπὸ τὰ ὑποστατικὰ τοῦ τόπου μόλις εὑρίσκετο τὸ πολλοστημόριον εἰς τοὺς Τούρκους, οἱ ὁποῖοι διὰ τὴν ὀλιγότητα καὶ πτωχείαν των ἦτον τεταπεινωμένοι, καὶ ὑποκείμενοι εἰς τοὺς ἐντοπίους. Ἔξω ἀπὸ τὸ βασιλικὸν χαράτζι ἄλλο τι δὲν ἐπλήρωναν, εἰμὴ μόνον ἀπὸ ἓν γρόσι τὸν χρόνον οἱ οἰκοκύριοι, αἱ δὲ χῆραι ἀπὸ μισόν, καὶ αὐτὸ ὠνομάζετο Ἁλατζάτικον, ἐπειδὴ δίδοντες τοῦτο ἐλάμβανον ἓν κοιλὸν ἅλας. Αὐτὸ τὸ δόσιμον τὸ ἐδέχοντο οἱ Ἄρχοντες, καὶ μὲ αὐτὸ ἐκυβερνοῦσαν τὰς τυχούσας χρείας, καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ Κοινοῦ.

Εἰς τοιαύτην κατάστασιν, καὶ ἁρμονίαν εὑρίσκετο ἡ Ἀθήνα πρὶν τοῦ Σαλῆ Μουσελίμη, δηλαδὴ ἕως εἰς τοὺς 1754, καὶ αὐτὸς ὁ καιρὸς δύναται νὰ τεθῇ ὡς μία ἀπὸ τὰς Ἐποχάς της, διότι ἀπὸ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἄρχησαν νὰ κλίνουν εἰς τὸ χειρότερον τὰ πράγματα ἐξ αἰτίας τῶν σκανδάλων καὶ ταραχῶν τῶν ἰδίων Πολιτῶν.

ΤΕΛΟΣ

ΤΑ ΛΕΓΟΜΕΝΑ ΑΝΑΡΓΥΡΕΙΑ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ[1]

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΠΙΤΤΑΚΗ

Τὸ 1822 μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν ἡμῶν εἰς Ἀθήνας ἐκ τῶν νήσων Σαλαμῖνος, Αἰγίνης, Καλαυρίας, καὶ ἄλλων μερῶν ὅπου κατεφύγαμεν, βιασθέντες ἀπὸ τὴν ἔφοδον τῶν Τούρκων, ἐρευνῶν τὰ ἐρείπια τῶν Ἀθηνῶν ηὗρον ἐντὸς ὑπογείου Πύργου κειμένου παρὰ τὸ τότε σωζόμενον ἐκκλησίδιον τῆς Μητροπόλεως (ἧς ὁ Ἀρχιερεὺς Γρηγόριος μετέφερεν εἰς τὴν Μητρόπολιν ἔκτοτε πάντα τὰ κτήματα τῆς Καισαριανῆς κινητὰ καὶ ἀκίνητα (sic) καὶ τὴν βιβλιοθήκην αὐτης εἰς τὴν ἰδιοκτητίαν τῆς Μητροπόλεως) φύλλα τινὰ συγγραμμάτων διεσπαρμένα, σπαραγμένα, καὶ καταπατημένα ἀπὸ τοὺς Τούρκους. Τινὰ μὲν τούτων ἦσαν τυπωμένα, τινὰ δὲ χειρόγραφα· ἐκ τῶν δευτέρων ἔκλεξα ὅσα φύλλα ἐνόμισα χρήσιμα καὶ διετήρησα. Ταῦτα δὲ εἰσὶ τὰ μὲν ἐκκλησιαστικά, τὰ δὲ τῆς ἔξωθεν φιλοσοφίας (τὴν λεπτομέρειαν καὶ περιγραφὴν τούτων, ὡς μὴ ἀνήκουσαν ἐνταῦθα παραλείπω)· εἰσὶ δὲ μεταξὺ τούτων τέσσαρα φύλλα χάρτου τῆς Βενετίας, ἐφ' ὧν ἡ εἰκὼν τοῦ Ἁγίου Μάρκου, φέροντα περικοπὰς τῆς ἱστορίας τῶν Ἀθηνῶν, καὶ δύο πατριαρχικὰ ἔγγραφα, τὸ μὲν ἐπὶ μεμβράνης, τὸ δὲ ἐπὶ ἀρχαίου χάρτου. Ὀλίγον δὲ μετὰ ταῦτα ἠγόρασα καὶ ἱστορίαν τινὰ των Ἀθηνῶν χειρόγραφον, γραφῆς μεταγενεστέρας, ἐμπεριλαμβάνουσαν δὲ τήν τε ἀρχαίαν ἱστορίαν τῶν Ἀθηνῶν καὶ τὴν μετὰ ταῦτα καὶ ποιήματά τινα ἱστορικά, ἀναφερόμενα πρὸς τὴν ἐπὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 16 καὶ 17 αἰῶνος ἱστορίαν τῶν Ἀθηνῶν· Γνωρίσας τὸν Κ. Φαλλμεράϋερ (J. Ph. Fallmerayer) ἐν Ἀθήναις τὸ 1835 ἔδειξα αὐτῷ τό τε χειρόγραφον τῆς ἱστορίας, τὰ ῥηθέντα τέσσαρα φύλλα περικοπῶν τῆς ἱστορίας, καὶ τὰ πατριαρχικὰ γράμματα· ὁ Κ. Φαλλαμεράϋερ ἀντέγραψε φαίνεται, τὰ τέσσαρα ταῦτα φύλλα καὶ ἐδημοσίευσε περικοπὰς τούτων ἐσφαλμένως. Τὴν ἱστορίαν ταύτην, καθὼς καὶ τὰ φύλλα, καὶ τὰ πατριαρχικὰ γράμματα ἔδειξα μετὰ ταῦτα εἰς πολλούς.[2]

Ἐπειδὴ εἰς τὰ χωρία (ἅπερ ὁ Κ. Φαλλμεράϋερ ἐδημοσίευσε) παρατηρεῖται διαφορὰ μεγάλη χρόνου, ἥτις ἐγένετο παρ' αὐτοῦ ἥ τε κατὰ παραδρομήν, ἤ τε καὶ ἄλλως πως, καὶ ἐπειδὴ ἡ χρονικὴ αὕτη διαφορὰ συντείνει εἰς εἰκασίας ὅλως ἐσφαλμένας, δημοσιεύω ἐνταῦθα ἅπασαν τὴν ἱστορικὴν ὕλην, ἵνα χρησιμεύσῃ εἰς τὴν σειρὰν τῆς Ἀθηναϊκῆς ἱστορίας.

[1] Ἴδε Ἱστορίαν τῶν Ἀθηναίων Τόμ. Α' σελ. 36—72 καὶ 375.

[2] *Σημ. Πιττάκη.* Τὴν ἱστορίαν ταύτην, καθὼς καὶ τὰ φύλλα καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο ἔχω ἱστορικὸν ἐζήτησα τὸ 1840 νὰ δημοσιεύσω, καὶ ἡ περὶ τούτου ἀναφορά μου ὑπάρχει εἰσέτι ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐκπαιδεύσεως, ἀλλὰ διὰ τὰς τότε περιστάσεις δὲν ἠδυνήθην, νῦν ἐλπίζω νὰ δημοσιεύσω ἅπαντα ταῦτα ἐν παραρτήματι ἐν τοῖς φυλλαδίοις τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος.

Τὸ πρῶτον φύλλον ἐμπεριέχει ταῦτα·

Ἀναχωρησάντων δὲ τῶν Ἀλβανῶν καὶ τῶν ἄλλων καταδυναστῶν[1] πάλιν εἰς τὸ τῆς φιλτάτης ἡμῶν ἔδαφος ἐπανήλθαμεν καταφιλοῦντες αὐτὸ περιποθήτως, ἀνακουφισμὸν γὰρ τῶν κόπων ἡμῶν ἐνετύχαμεν· ἐν δὲ τῷ ἔτει τούτῳ εἰσβαλλόντων πάλιν τῶν Φουστιδῶν ἠναγκάσθημεν τὴν ἑστίαν ἡμῶν καταλεῖψαι, κατελήφθησαν οὖν αἱ Ἀθῆναι ὡς σκηνὴ ἐν ἀμπελῶνι, καὶ ὡς ὀπωροφυλάκιον ἐν συκηλάτῳ (sic) παντέρημος ἐπὶ τρία ἔτη, καὶ κατεστάθησαν οἱ ναοὶ ἡμῶν, καὶ αἱ ἑστίαι ἡμῶν φωλεαὶ θηρίων καὶ ἀγρίων ζώων· ὁ δὲ οὐρανὸς ἐγένετο χαλκοῦς, καὶ σιτοδεία μεγάλη κατέσχεν ἡμᾶς, ὥστε ἅπαντες ἐκράξαμεν «ἡμάρτωμεν, ἠνομίσαμεν, ἠδικήσαμεν ἐνώπιόν σου», καὶ ὁ παλαιὸς ἡμῶν ὅρμος (ἡ Σαλαμὶς) ἐγένετο ἡμῖν καὶ αὖθις καταφύγιον πλεῖστοι δέ γε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων ἐν τῇ πόλει καταληφθέντες παρανάλωμα ἐχθρικοῦ πυρὸς ἐγένοντο. Οἱ δὲ ἐν τῇ Μονῇ ταύτῃ Πατέρες εἰς τοὺς μυχοὺς τοῦ Ὑμηττοῦ κατέφυγον, καὶ εἰς τὸ τῆς Πεντέλης ὄρος, ἀποφυγόντες ἐχθρικὴν μάχαιραν. Τότε καὶ τὸ τεῖχος τῆς Μονῆς τὸ ἔξω οἰκοδομήσαμεν, καὶ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς ἐπεσκευάσαμεν· οἱ δὲ πολῖται ἀνόρθωσαν τὸ νότιον τεῖχος τοῦ Φρουρίου, ὃ οἱ σεισμοὶ κατέστρεψαν πρὸ δύω χρόνων, καὶ οἱ τὰ χωρία κατοικοῦντες βραδύνειν ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις τὴν ταραχὴν νομίσαντες ἐν ἐπικήρῳ οἰκήματι σχιδιάσαντες, εἰς τὴν Φυλὴν τὴν παραχειμασίαν ἐποιήσαντο, καὶ Ἰαγούπηθ εἰς τὴν τοῦ Πέλοπος εἰσῆλθε, καὶ τὴν Μεγαρικὴν κατέστρεψεν· οἱ δὲ τοῦ Ἁγίου Μελετίου ἀδελφοὶ ἡμῶν εἰς τὴν ἡμετέραν Μονὴν εἰσεκομίσθησαν, φέροντες τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἐπὶ τῶν χειλέων αὐτῶν, ἀλλὰ «σῶσον ἡμᾶς, Κύριε, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐλέησον ἡμᾶς».

*
* *

Ἐκ δὲ τοῦ ἑτέρου μέρους τοῦ φύλλου γράφονται ταῦτα.

Διὰ δὲ τοῦ δοθέντος αὐτῷ Ὀθωμανοῦ καὶ τοὺς ἰδίους Τούρκους· ἀλλὰ πολὺς χρόνος παρεγένετο, ὅτε ἄγριος φθόνος κατ' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ πάθη ἐμίσησαν αὐτοῦ οἱ Ἀγαρηνοί, οἱ καὶ περιφράξαντες τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ στενῶς πολιορκήσαντες ἐζήτουν αὐτὸν φονεῦσαι, ἐπέτυχον δὲ αὐτὸν τῇ νυκτὶ προσπαθοῦντα διαφυγεῖν, καὶ ἐπιπεσόντες μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξυλων κατασπαράττουσιν αὐτόν, καὶ φονεύ-

[1] *Σημ. Πιττ.* Εἰσβολὴ Ἀλβανῶν ἐγένετο ἐν τῇ Ἀττικῇ καὶ πρὶν καὶ κατὰ τὸ 1770, ὡς λέγεται, καὶ ἐνικήθησαν οὗτοι ἐν τῇ Κηφισσίᾳ παρὰ τὴν ἐκεῖ Ἐκκλησίαν *Χελιδωνοῦ*, καὶ ἀπεδιώχθησαν ἐκ τῆς Ἀττικῆς.

ουσιν αὐτόν. Οὕτω τοίνον ἀπολέσαμεν τὸν χρηστὸν Κυρίου τὸν Λύμπονα, καὶ λυτρωτὴν τῆς πατρίδος. Ἡ δὲ πατρὶς ἡμῶν χηρεύσασα τοῦ καλοῦ αὐτῆς τέκνου ἔπαθε δεινῶς ὑπὸ τῶν Ἀγαρηνῶν· πρότερον γὰρ ὑποσχέσεσι μεγάλαις ἀπατήσαντες τοὺς Χριστιανοὺς ἐφόνευσαν τοὺς προϋχοντας ἡμῶν. Τότε καὶ οἱ πολῖται ἡμῶν θεωροῦντες τὸ ποίμνιον ἄνευ ποιμένος, καὶ τὸν λύκον ἐρχόμενον ἔκλεξαν τὸν Γεώργιον Βενάλδην ἄρχοντα τοῦ λαοῦ εἰς τὸ ὁδηγῆσαι καὶ ποιμάναι τὸν λαὸν τῶν Χριστιανῶν. Ὁ χρηστὸς οὗτος ἐκαλέσατο τοὺς Χριστιανοὺς εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν, πορευθεὶς αὐτὸς εἰς τοὺς μυχοὺς καὶ δριμοὺς τῶν ὀρέων καὶ τῶν ὀπῶν τῆς γῆς, καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς καὶ ἐνεψύχωσεν αὐτούς. Ὁ δὲ βασιλεὺς μετὰ τὸν χρόνον τοῦτον φθάσας ἐκ Βοιωτίας εἰς Ἀττικὴν ἠγάσθη τῆς χώρας καὶ τὴν παραλίαν τοῖς φρουροῖς καρποῦσθαι ἐχαρίσατο. Ἐκ δὲ τοῦ ὀνόματος τοῦ τῆς φρουρᾶς ἄρχοντος Μποσταντζῆ *Μποστάνια* ἐκλήθη. Ἔκτοτε οἱ τοῦ Ἄγαρ μονιμοτέρως εἰς τὴν πόλιν ἔμενον, καὶ καθ᾽ἑκάστην ὀχυροῦντο εἴς τε τὸ φρούριον καὶ τὴν πόλιν. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ καὶ ὁ τῆς ἡμετέρας Μονῆς προηγούμενος ἐπλήρωσε τὸ κοινὸν χρέος, ἀπελθὼν ἐν κόλποις Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαάκ, καὶ Ἰακὼβ ἐν τόποις·

*
* *

Τὸ δεύτερον φύλλον ἐμπεριέχει τὰ ἑξῆς

Κατ᾽ αὐτὴν τὴν ἰδίαν Ἑκατονταετηρίδα ἡ Ἑλλὰς κατήντησε τόπος τῶν καταδρομῶν· ἡ Ἀττικὴ δ᾽ ἔρημος διὰ τρεῖς σχεδὸν χρόνους·[1] οἱ Ἀθηναῖοι μετέφερον τὰς φαμηλίας των εἰς τὴν Σαλαμῖνα, ἐκεῖ ᾠκοδόμησαν τοὺς οἴκους των οἱ περισσότεροι, καὶ ἐκκλησίας εἰς τὸ χωρίον *Ἀμπελάκια* καλούμενον, τὰς ὁποίας ἄχρι τοῦδε καλοῦν οἱ ἐγχώριοι, τῶν Ἀθηναίων· ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς Ἀττικῆς ὀλίγοι εἶχον μείνει εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, καὶ ἄλλοι τινὲς εἰς μερικοὺς Πύργους τῆς πόλεως·[2] κάθε στιγμὴν ἤρχοντο κλέπται, τοὺς ὁποίους οἱ κάτοικοι ἐκάλουν *φούστας*,

[1] *Σημ. Πιτ.* Ὁ κ. Φαλλμεράϋερ ἀντέγραψε κατὰ λάθος τὸ «τρεῖς σχεδὸν χρόνους εἰς τετρακοσίους σχεδὸν χρόνους», ἴσως τοῦτο εἶναι τυπογραφὸν ἁμάρτημα· ὅτι δὲ τὸ φύλλον λέγει «τρεῖς σχεδὸν χρόνους» τοῦτο εἶδον πολλοί, ὁ μακαρίτης Buchon, ὁ κ· Φίνλαϊ, ὁ κ. Felsen, ὁ Γεώρ. Αἰνιάν, καὶ πολλοὶ ἄλλοι Ἕλληνες.

[2] *Σημ. Πιτ.* Εἰς τὰς τελευταίας ἀνασκαφὰς ἀνεκαλύφθη τεῖχος ᾠκοδομημένον παντοίοις λίθοις πλάτους δύο περίπου μέτρων. Τὸ τεῖχος αὐτὸ ἄρχεται ἀπὸ τὸν Προμαχῶνα, ἐν ᾧ ἡ πηγὴ Κλεψύδρα, κατέρχεται κάτωθεν τῆς Ἐκκλησίας «Ὑπαπαντή», προβαίνει παράλληλον τῆς βορείου πλευρᾶς τῆς Ἀκροπόλεως, καὶ φθάνει μέχρι τῆς ἀνατολικο-νοτίου γωνίας τῆς Ἀκροπόλεως αὐτῆς. Εἰς τὴν

ἐκτυποῦντο μὲ τοὺς ὀλίγους ἐγκατοίκους, ἥρπαζον ὅσα καὶ ἠδύναντο καὶ ἔφευγον εἰς τὰ ὄρη· αἱ οἰκίαι αἱ περισσότεραι ἔπεσον, οἱ δρόμοι ἐγέμισαν, καὶ ἡ πόλις κατήντησεν ὅλη ἓν δάσος ἐλεεινόν· οἱ λῃσταὶ ἔβαζον φωτίαν εἰς τὰ δένδρα, καὶ αὐτὰ καιόμενα κατέκαιον καὶ τὰς ἀρχαιότητας·[1] τότε ἔλαβε τὴν μαύρην μορφὴν τὸ Γυμνάσιον τοῦ....[2], τοῦ ὁποίου μέρος καὶ ἐκρήμνισαν· τότε ἐμαύρισεν ἀπὸ τοὺς καπνοὺς ὁ ναὸς τοῦ Πανελληνίου Διός, καὶ τόσα ἄλλα. Οἱ Ἀθηναῖοι μὴν ὑποφέροντες τὴν ὑστέρησιν τῆς πατρίδος των ἀπεφάσισαν καὶ ἔστειλαν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ζητοῦντες ἀσφάλειαν νὰ ἐπανακάμψουν εἰς τὴν πατρίδα τους καὶ νὰ κατοικοῦν ἀσφαλῶς, καὶ ἐπανακάμψουν εἰς τὴν πατρίδα τους[3], καὶ ἐπιτυχόντες τοῦτο ἐπανῆλθον, καὶ συναχθέντες ἤρχισαν νὰ καθαρίζωσι τὴν πόλιν, καὶ τὰ οἰκοδομοῦν τοὺς οἴκους των. Τότε πρῶτον καὶ ὁ Ἱερεὺς Δημήτριος Κολοκύνθης, Ἀθηναῖος, πορευθεὶς εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς τὸν Πατριάρχην Ἰωανίκιον ἔλαβε πατριαρχικὴν ἄδειαν νὰ κατασκευάσῃ εἰς τὰς Ἀθήνας Μοναστήριον τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων, τὸ ὁποῖον καὶ ἐπροίκισε μὲ πολλὰ κτήματα, ὡς ἐκ τοῦ πατριαρχικοῦ γράμματος φαίνεται.[4]

Ἀλλά γε τὸ Μοναστήριον τοῦτο ὕστερον κατεσκεύασε Κοινόβιον εἰς ὃ διέτριψαν ἄνδρες σοφοί, ὅ γε φιλόσοφος Σαμουήλ, καὶ ὁ τὰ τοῦ Πλάτωνος ὑπομνηματίσας Μεθόδιος· τούτων εἷς, λέγω, ὁ ἡμέτερος προηγούμενος Νικηφόρος μετέφερε τὴν τῶν λόγων μάθησιν εἰς τὴν ἡμετέραν Μονήν, καὶ ταῦτα μὲν τῷ χιλιοστῷ.....σιοστῷ πρώτῳ ἔτει.[5] Εἰς τὰς οὐρανίους μονὰς τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν ἀρτίως ἀποδημήσαντος ὁ πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης ἐδέξατο τὴν τῶν πατέρων φροντίδα· τοῦτον, Κύριε Ἰησοῦ

οἰκοδομὴν τοῦ τείχους τούτου ἐλήφθησαν οἱ λίθοι ἔκ τε τοῦ Βουλευτηρίου, τῆς Θόλου, καὶ τῶν παρακειμένων τῷ τείχει τούτῳ ἀρχαίων οἰκοδομημάτων. Ἡ δὲ οἰκοδομὴ αὕτη ἐγένετο, ὡς ἐγὼ νομίζω, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Βαλλεριανοῦ.

[1] *Σημ. Πιτ.* Περὶ τοῦ μέλανος χρώματος τῶν ἀρχαίων λειψάνων ἐν Ἀθήναις ὅρα καὶ τὴν ἔκφρασιν τοῦ μακαρίτου Βεναλδῆ.

[2] *Σημ, Πιτ·* Εἰς τὸ φύλλον δὲν ἀναγινώσκεται ἀκριβῶς τίνος Γυμνασίου·

[3] *Σημ. Πιτ.* Δὶς ἀναφέρεται ἡ φράσις αὕτη εἰς τὸ φύλλον.

[4] *Σημ. Πιτ.* Ὅρα τὸ πατριαρχικὸν ἔγγραφον περὶ τούτου, τὸ ὁποῖον ἐδημοσιεύθη ἐνταῦθα ὑπὸ σελ. 945 [Ἀρχ. ἐφημ. 1853].

[5] *Σημ. Πιτ.* Πέντε γράμματα ἐξηλείφθησαν ἐνταῦθα ἐπίτηδες ἀπὸ τοὺς ἀναγνώσαντας τὸ χειρόγραφον τοῦτο, εἰς τοὺς ὁποίους καλοκαγάθως ἄφησα τρεῖς μόνον ὥρας, ὅτι δὲ εἶναι τὸ ἔτος 1626 ἐξάγεται καὶ ἀπὸ τὸ πατριαρχικὸν τοῦ Ιωαννικίου ἔγγραφον, εἰς ὃ φαίνεται τὸ ἔτος κάλλιστα, καὶ τὸ ὁποῖον διαλαμβάνει τὴν ἄδειαν Παρθεναγωγείου τῆς Μονῆς τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων, ὃ ὁ Ἱερεὺς Δημήτριος Κολοκύνθης κατεσκεύασε,

Χριστέ, σῶσον καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου, τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας σου στήριξον, ἁγίασον τὴν εὐπρέπειαν τοῦ Οἴκου σου.

Τὴν εἰκοστὴν τοῦ Μαΐου ἀπῆλθεν εἰς τὰς αἰωνίους μονὰς ὁ μακαρίᾳ τῇ λήξει Γεράσιμος, ὁ συνάδελφος ἡμῶν καὶ προηγούμενος· ἐγὼ δὲ ἐκ Διακόνου Θείᾳ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ ἐχειροτονήθην Πρεσβύτερος καὶ τὴν τῆς σημειώσεως τάξιν ἐνεδυσάμην· «Βοήθησον ἐμὲ, ἐμὲ, Κύριε, καὶ δὸς τὴν Θείαν σου χάριν, ἵνα πορεύσωμαι τὰς τρίβους τῶν ἐντολῶν σου τοῦ φυλάξασθαι τὰ δικαιώματά σου».

Τῷ ἔτει τούτῳ μέγας σεισμὸς ἐγένετο, καὶ ἅπαντες οἱ οἶκοι ἐσείσθησαν, καὶ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Διονυσίου εἰς δύο ἐσχίσθη, καὶ ὁ τοῦ Ἀρχιερέως οἶκος κλόνῳ μέγα καὶ λίθῳ ἐκ τοῦ Βράχου προσβληθεὶς τὸ ἀνώγεον ἐκρημνίσθη. Τοῦτο δὲ ἐγένετο τὸ ἑσπέρας τοῦ Ἁγίου Χαρίτωνος· πολλοί τε οἶκοι τῆς τοῦ Σωτῆρος Νικοδήμου Μονῆς κατεκρημνίσθησαν, καὶ ἡ Βασιλικὴ Ἐκκλησία ἐρράγη, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ εἰς τὴν Μητρόπολιν ὁ Δημήτριος κεραυνῷ βληθεὶς ἐτελεύτησεν, ἀφήσας ὀρφανὰ καὶ χή[ραν].

* *
*

Τὸ τρίτον φύλλον ἐμπεριέχει τὰ ἀκόλουθα.

Τὰ φορέματα τῶν Ἀθηναίων ἦσαν εἰς μὲν τὴν κεφαλὴν ἕνα μεταξωτὸν σκιάδιον, εἰς τὸν κορμὸν καὶ λοιπὰ μέρη τοῦ σώματος ἕνα ὑποκάμισον μὲ γραμμὰς ἐρυθράς, ὡς καὶ τώρα φοροῦσιν, εἰς δὲ τοὺς πόδας ἐφόρουν μικρὰ ὑποδήματα, ὁποῖα συνειθίζουν ἀκόμη οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων τῆς Ἀττικῆς. Ταῦτα δὲ ἔκ τε τῶν πατέρων ἡμῶν ἠκούσαμεν, καὶ ἡμεῖς ἴδομεν.

Σήμερον τῇ ἀναστασίμῳ ἡμέρᾳ μαθόντες, ὅτι ἐχθρικὰ πλοῖα εἰς τὸ ἄκρον τῆς Ἀττικῆς ἔφθασαν καὶ ἔμειναν ἐκεῖ· φόβος καὶ τρόμος ἐκάλυψε πάντας ἡμᾶς, καὶ τὴν πυρκαϊὰν αὐτῶν ἐκ τῆς Μονῆς ἴδομεν τοῦ ὄρους κατακαιομένου. Τινὲς δὲ εἶπον ἡμῖν, ὅτι καί τινα τῶν ἐκεῖ Ἑλληνικῶν κτιρίων κατέστρεψαν, ὅπως μόλυβδον καὶ θησαυρὸν εὕρωσιν. Ἅπασα δὲ ἡ χώρα φοβουμένη καὶ τρέμουσα εἰς τὴν πόλιν καὶ τοῖς μονίδροις τοῖς ὀχυροῖς κατέφυγον, καὶ τὸν εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦτον ἀσκητεύοντα εὑρόντες οἱ ἀσεβεῖς τῷ πυρὶ ἔρριψαν, δὸς αὐτοῖς, Κύριε, κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν, ὅτι κατὰ τοῦ Χριστοῦ σου εὐσεβῆ ἐβουλεύσαντο, καὶ ἔπραξαν· τῷ χρόνῳ τούτῳ ἐφορία ἐγένετο σίτου, οἴνου καὶ ἐλαίου, καὶ ἐχορτάσθημεν, καὶ ἐνεδύθημεν.

Τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῆς τοῦ Κυρίου Ἀναλήψεως ἐπλήρωσε τὸ κοινὸν χρέος ὁ ἐν Ἱερομονάχοις ἀδελφὸς ἡμῶν Ἀρσένιος· ὁ Ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ ἐλε-

ήσει καὶ σώσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν κόλποις Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαάκ, καὶ Ἰακώβ, ἐν σκηναῖς δικαίων, ὅπως δέηται καὶ ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τῷ . . . .

ΤΟ ΣΧΕΤΙΚΟΝ ΠΡΟΣ ΤΟ Β′ ΦΥΛΛΟΝ ΣΙΓΙΛΛΙΟΝ

Ἰωαννίκιος ἐλέῳ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Πολλὰς ἂς εὕρῃ τις, φιλοπόνως ἐγκύπτων ταῖς ἱεροτελεστικαῖς γραφαῖς, εἰσηγήσεις παρορμούσας τε καὶ παροτρυνούσας τοὺς τῆς παροικίας ταύτης, διὰ τῆς παραβάσεως, λαχόντας οἰκεῖν, πρὸς τὸ συναγελάζεσθαι καὶ συνδιαιτᾶσθαι ἀλλήλοις, καὶ φύσει κοινωνικὸς ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀγελαστικὸν ζῶον παρὰ Θεοῦ δεδημιούργηται· τίνα γὰρ ἄλλο, τὸ αὐξάνεσθαι καὶ πληθύνεσθαι παρὰ Θεοῦ εἰρημένον ἐντέλεται; ἢ ὅτι κοινωνικὴν ζωὴν μετ' ἀλλήλων ἔχειν τοὺς ἀνθρώπους διορίζεται· ἐκείνων μόνον ἐξαιρουμένων τῶν κατερήμους τὰς διατριβὰς ποιεῖσθαι προελουμένων, καὶ μόνῳ Θεῷ καὶ ἑαυτοῖς προσλαλούντων, τὰς αἰσθήσεις μυσάντων, ὅτι μὴ πᾶσα ἀνάγκη κεῖται, καὶ τῶν τοιούτων πολλάκις συνερχομένων, καὶ δι' ὁμιλίας ἀνακουφιζόντων τὴν ἐν μονοκοιτίᾳ τραχύτητα, ἀλλ' ἐκείνων καὶ μόνων ἐξαρκεῖ συνηγορῆσαι τε καὶ συστῆσαι τὴν κατὰ Θεὸν ἀδελφικὴν ἑνότητα, ὅπερ ὁ Προφητάναξ Δαβὶδ πνευματοκινήτως ἔψαλλε λέγων, «Ἰδοὺ δὴ τί καλὸν, ἢ τί τερπνὸν, ἀλλ' ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφοὺς ἐπὶ τῷ αὐτῷ, ὅπερ καὶ μύρῳ πολυτελεῖ καὶ εὐώδει καταβαίνοντι ἐπὶ τὸν πώγωνα Ἀαρὼν, τουτέστι τῶν ἱερέων, καὶ ἐκ περιουσίας ἐγκωμιάζων τὴν ἑνότητα ταύτην, δρόσῳ ἀερμὸν, τουτέστιν ὑψόθεν, ἐπὶ τὰ ὄρη Σιὼν καταβαινούσῃ παρεικάζει· καρπὸς δὲ τῆς τοιαύτης ἑνότητος ζωὴ καὶ εὐλογία παρὰ Θεοῦ τῷ αὐτῷ ἱεροψάλτῃ εἴρηται, καὶ τί ταῦτα φημί; ὅπου γε ὁ Καθηγητὴς τῆς σωτηρίας ἡμῶν ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς ταῦτα γε ἐπιβεβαιούμενος ἔλεγεν· «ὅπου εἰσὶ δύω ἢ τρεῖς συνηγμένοι ἐν τῷ ἐμῷ ὀνόματι κἀγὼ ἐν μέσῳ αὐτῶν»· εἰ οὖν δύο ἢ τριῶν ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ συνδιατριβόντων ἀλλήλοις ὁ Σωτὴρ ἐν μέσῳ αὐτῶν ἐπαγγέλλεται εἶναι, πολλῷ μᾶλλον πλειόνων συνδιαιτωμένων, τῇ κατὰ Θεὸν ἀγάπῃ καὶ τῷ κοινωνικῷ βίῳ, ἐλεύσεται παρ' αὐτοῖς καὶ μονὴν ποιήσει· πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις οἷς ἡ κοινωνικὴ ζωὴ κέκτηται ἀγαθοῖς ἔσχηκε καὶ τὸ ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζειν, καὶ νῦν μὲν συγκακουχεῖσθαι, νῦν δὲ συνήδεσθαι· καὶ γὰρ ὥσπερ ἐν ὀργανικῷ σώσματι διάφορα

μέλη ὀφθαλμοί, χεῖρες, ὦτα κτλ. ὑπηρετοῦσι μὲν ἀλλήλοις, ἀπαρτίζουσι δὲ τὴν τοῦ σώματος ὁλοκλήρου φύσιν, οὕτω καὶ τῷ κοινωνικῷ βίῳ, ἄλλος ἄλλου χρείαν ἀποπλειροῖ εἰς μιᾶς καὶ συμφώνου εὐχαριστίας συνάρτησιν. Ὅθεν καὶ Μοναὶ μὲν ἐξ ἀρχῆς τοῖς Θεοσεβέσιν ἐπινενόηνται. Κοινόβιον δὲ ταύτας προκαταρξάμενοι τούτων διετάξαντο εἶναι, ἵνα τοὺς ἐνδιαιτωμένους ταύταις ἀπέχεσθαι μὲν τῶν κοσμικῶν, κοινωνεῖν δὲ ἀλλήλων τῇ κατὰ Θεὸν κοινωνίᾳ, καὶ ὡς ἐξ ἑνὸς στόματος καὶ καρδίας μιᾶς ὕμνους εὐχαριστηρίους ἀναπέμπειν Θεῷ.

Ταῦτ' ἄρα καὶ ὁ ἐξ Ἀθηνῶν εὐλαβέστατος ἐν Ἱερεῦσι Δημήτριος τὸ ἐπίκλην Κολοκύνθης, ἀνὴρ Θεοσεβὴς ὤν, καὶ τῶν τῇδε ὡς αστάτων περιφρονῶν, ἔρωτι Θείῳ κινηθείς, καὶ τὸ ἐν μοναδικῇ πολιτείᾳ Κοινόβιον ποιούμενος περὶ πολλοῦ, καὶ τὴν ἀπ' ἐκείνου ὠφέλειαν, ἐβούλετο μέν, ὥσπερ ἡ ἐμφανισθεῖσα τῇ ἡμῶν μετριότητι αὐτοῦ διαθήκη διαλαμβάνει, «προσηύχετο δὲ τῷ Θεῷ εἰς πέρας ἀγαγεῖν τὴν Θεοφιλῆ αὐτοῦ βούλησιν», καὶ δὴ τοῦ Θεοῦ εὐδοκήσαντος, συνεργοὺς τῷ προκειμένῳ αὐτοῦ σκοπῷ εὑρὼν ἀφιέρωσε μὲν τῷ Θεῷ τὸν ναὸν τῶν Ἁγίων καὶ Θαυματουργῶν Ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ (κτῆμα) προπατορικὸν αὐτοῦ ὄν, ἐν ᾧ αὐτός τε καὶ οἱ πρὸ αὐτοῦ ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ καταγόμενοι ἔψαλλον τῷ Θεῷ· ἀνέθηκε δὲ τῷ ναῷ πᾶσαν τὴν πατρικὴν αὐτοῦ κληρονομίαν, τήν τε ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ ναοῦ καὶ τὴν ἐκτός, κελλία δηλαδή, καὶ δένδρα ἐλαιῶν, καὶ ὀσπήτια, ἀνώγαια καὶ χαμόγαια, καὶ ἀμπελῶνας, καὶ πρὸς τούτοις σκεύη ἱερά, καὶ κειμήλια τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας, κατὰ τὴν περίληψιν τῆς διαθήκης αὐτοῦ, ἐν ᾗ κατ' εἶδος ἅπαντα κατὰ τὴν ὁροθεσίαν ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἀφιερωθέντων αὐτοῦ κτημάτων ἐμπεριέχεται, καὶ ἀποκατέστησε τόν τε ναὸν καὶ ἅπασαν τὴν λοιπὴν αὐτοῦ πατρικὴν κληρονονομίαν Μοναστήριον γυναικεῖον Κοινόβιον, ὅπερ ἡ μετριότης ἡμῶν μετὰ τῆς περὶ αὐτὴν Ἱερᾶς τῶν Ἀρχιερέων Συνόδου ἐπιβεβαιοῦσα καὶ ἐπιτηροῦσα, ὡς ἔνθεον καὶ θεοφιλὲς ἔργον ἀποφαίνεται ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, ἵνα τὸ γυναικεῖον τοῦτο Μοναστήριον τὸ ἐν Ἀθήναις τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τῶν Ἁγίων καὶ Θαυματουργῶν Ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, ὅπερ ἀπεκατέστησεν ὁ ἐν Ἱερεῦσιν εὐλαβέστατος Δημήτριος, μένῃ Κοινόβιον, καὶ διεξάγεται κατὰ τοὺς Νόμους τῶν Κοινοβίων, πάντα δηλονότι τὰ τῶν ἐνασκουμένων ἐν αὐτῷ Μοναχῶν Καλογρέων μεθ' ὅσων ἐν αὐτῷ εἰσέρχονται, καὶ μετὰ τὴν απόκαρσιν κέκτηνται εἶναι κοινά, πρὸς χρῆσιν καὶ κυβέρνησιν τῆς συνοδίας ἁπασῶν, καὶ μηδεμίαν ἄδειαν ἔχειν μετὰ τὸ τελευτῆσαι καὶ τῆς παρούσης ἐκδημῆσαι ζωῆς τινὰ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ Μονῇ τὸν μονήρη μετερχομένων βίον τοὺς συγγενεῖς αὐτῆς παρακατέχειν καὶ κληρονομεῖν τι τῶν τῆς τε-

λευτησάσης πραγμάτων, ἀλλὰ μένειν ἐν τῷ Μοναστηρίῳ ἅπαντα, ἤ τε κινητὰ εἶεν, ἤ τε ἀκίνητα, καὶ σώζεσθαι, καὶ διαφυλάττεσθαι Κοινόβιον ἀπαράτρεπτον, καὶ ἀκαταπάτητον, καὶ ἀκατοδούλωτον, μηδενὸς ὅλως τολμῶντος σφετερίσασθαι, καὶ ἁρπᾶσαι πολλὰ ἢ ὀλίγα τοῦ κοινοβιακοῦ τούτου Μοναστηρίου, μόνον τοῦ ὀνόματος τοῦ κατὰ καιροὺς προϊσταμένου Ἀρχιερέως μνημονευομένου ἐν ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς. Εἰ δέ τις φανῇ ἐνάντιος καὶ ἀπειθὴς τῆς τοιαύτης ἐπικυρώσεως καὶ βεβαιώσεως, βουλόμενος ὑπὸ τῆς σατανικῆς αὐτοῦ πλεονεξίας ἁρπᾶσαι τι τῶν τοῦ Μοναστηρίου, προφασιζόμενος δῆθεν ὡς κληρονόμος ὤν, τελευτησάσης τινὸς τῶν ἐν αὐτῷ Καλογρέων, ὁ τοιοῦτος ὡς ἱερόσυλος καὶ κλέπτης προφανὴς, ἱερομένος μὲν ὢν ἀργὸς ἔστω πάσης ἱεροπραξίας, καταφρονῶν δὲ, καὶ ἀφωρισμένος, ἄξιος τελείας καθαιρέσεως, μὴ συμφορούμενος ἢ συλλειτουργούμενος καὶ ὡς ἱερεὺς τιμώμενος, ἐν ἀργίᾳ καὶ ἀφορισμῷ· λαϊκὸς δὲ ἀφωρισμένος εἴη παρὰ Θεοῦ Παντοκράτορος, καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος, καὶ ἄλυτος μετὰ θάνατον αἰωνίως καὶ τυμπανιέως, καὶ ἐχέτω καὶ τὰς ἀρὰς τῶν ἁγίων τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ θεοφόρων Πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ, καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων Συνόδων. Ὅθεν ἐγράφη καὶ τὸ παρὸν συγγιλιῶδες γράμμα εἰς ἐπικύρωσιν καὶ βεβαίωσιν τοῦ Κοινοβίου τούτου, καὶ ἐπεδόθη ταῖς ἐν αὐτῷ ἐνασκουμέναις Μοναχαῖς εἰς ἔνδειξιν καὶ διηνεκῆ τὴν ἀσφάλειαν.

Ἐν ἔτει τῷ σωτηρίῳ χιλιοστῷ ἑξακοσιοστῷ πεντηκοστῷ πρώτῳ, μηνὸς Ἰουλίου δεκάτην ἑβδόμην, Ἰνδικτιῶνος τετάρτην.

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ ἐλέῳ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Ὁ Ἡρακλείας *Μεθόδιος,* ὁ Κυζίκου *Ἄνθιμος,* ὁ Δέρκων . . ., ὁ . . . *Παΐσιος,* ὁ . . . *Θεόκλητος,* ὁ Προύσης *Κλήμης,* ὁ Ἀθηνῶν *Δανιήλ,* ὁ . . . . *Παρθένιος,* ὁ Διδιμοτείχου . . . . . ., ὁ πρώην Γαυ. . . . *Πορφύριος,* ὁ · . . . .[1]

[1] *Σημ. Πιτ.* Τινὰς τῶν ὑπογραφῶν τούτων μὴ δυνηθέντες νὰ ἀναγνώσωμεν θέτομεν ἐπὶ τοῦ μέρους τούτου στιγμάς.

[ΘΡΗΝΟΣ]

Περὶ τῆς ἀναλώσεως καὶ τῆς αἰχμαλωσίας ἢ γέγονεν ὑπὸ Περσῶν εἰς Ἀττικὴν Ἀθήνα[1]

Ὦ τῶν θαυμάτων τῶν κοινῶν! ὢ τῆς δικαίας κρίσις!
ὢ τῆς μακροθυμίας σου, Χριστέ μου, τῆς μεγάλης!
ἡ κρίσις τῆς πανάκουστης, τῆς πάλαι γεννημένης,
ἐν τῇ Ἀθήνᾳ τῇ δεινῇ τῇ παμμεγέθει πόλει,
τὴν πάντων τὴν ἐξάκουστον ἐν πόλεσι καὶ χώραις,
τῶν μαθημάτων τὴν ἀρχὴν καὶ τῆς φιλοσοφίας,
τὴν ἡλιομαρμάρωτον καὶ πάντεχνον κτισμένην,
τὴν Ἀττικὴν τὴν πάγχρυσον, τὴν μητέρα τῶν λόγων,
τοὺς πολλοὺς μαθητεύσασαν ἔκπαλαι μέχρι τοῦδε,
Γρηγόριον Ναζιανζοῦ τὸν μέγαν Θεολόγον,
Βασίλειον, Χρυσόστομον, ἅπαντας τοὺς φωστῆρας,
γραφῆς τὴν τέχνην ἅπασαν τὴν ἔσω καὶ τὴν ἔξω,
ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τοῦ νῦν τοῦ διηγεῖσθαι ταῦτα
περὶ τῆς ἀναλώσεως καὶ τῆς αἰχμαλωσίας,
τὴν ἐποίησαν εἰς αὐτὴν τὸ Περσικὸν τὸ γένος
ἡ ῥίζα ἡ παμβέβηλος τοῦ Χὰμ τοῦ κατηγόρου.

Ἀρχὴν αἰχμαλωτίσασιν Λεγουρικοῦ τὸ μέρος,
δεύτερον, τρίτον ἦλθασιν εἰς τὸν αὐτὸν τὸν τόπον,
ἐσκώτωσαν τοὺς ἱερεῖς τοὺς λειτουργοὺς τοὺς . . . .
τοὺς γέροντας τοὺς φρόνιμους καὶ τὴν βουλήν των ὅλην,
ὑπὲρ ψυχῆς καὶ σώματος [καὶ] πάντων τε πραγμάτων,
ἐνέπρησαν τὰ ὀσπίτια μετὰ τοῦ πλούτου ὅλου,
τὰς ἐκκλησίας ἐμίωσαν, ἐμόλυναν εἰκόνας,
ἐμίωσαν, ἐμαγάρισαν γυναῖκας παρὰ φύσιν,
μᾶλλον ἀρσενοκοίτησαν τοὺς πλείονας τῶν παίδων.

Κάθεται Ἀθήνα καὶ *θρηνεῖ*, κλαίει καὶ οὐχ ὑπομένει·
«Οὐαί μοι τὴν ταλαίπωρον, οὐαί μοι τὴν ἀθλίαν,
οὐαί μοι τὴν ἁμαρτωλὸν πλεῖον παρὰ τὰς ἄλλας·

[1] Τὸ ὑπὸ ἱστορικὴν ἔποψιν πολύτιμον ποίημα τοῦτο ἀνήκει εἰς τὰ χειρόγραφα τῆς Αὐτοκρατορικῆς Βιβλιοθήκης Πετρουπόλεως. Τὰ καθέκαστα ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τῶν Ἀθηναίων. Τόμ. Α΄.

οὐαί μοι τὴν παλαίζηλον καὶ φθόνων γεμισμένην,
οὐαὶ τὴν κατονείδιστον περὶ τὰς πόλεις ὅλας,
ἔκπαλαι τῆν παμφούμιστον περὶ τὰς πόλεις ὅλας,
οὐδέποτε τὴν κύψασαν ποσῶς εἰς δουλοσύνην,
τὴν ἀνδρειωμένην πάντοτε περὶ τὸν κόσμον ὅλον,
τὴν φρένιμον, καὶ πάνσοφον περὶ τὰς πόλεις ὅλας,
τὴν γεμισμένην τῶν λαῶν ὡς πλῆθος τῆς μελίσσης.
«Φεῦ μοι πῶς κατερείπομαι ὑπὲρ τὸν κόσμον ὅλον,
καὶ γέγονα παγγέλαστος ὅλων τῶν γειτονειῶν μου·
τὰς εἶχα εἰς τοὺς πόδας μου τώρα εἰς τὸ κεφάλιν,
τὸ ποῦ νὰ εἰπῶ τοὺς πόνους μου τοὺς ἀπαραμυθήτους.
ἐκόψασιν τοὺς πόδας μου ἤγουν τὰ Λεγουρία
εἰσήλθασαν τὸν νόμον μου . . . .
ἄλγησαν τὴν καρδίαν μου ὑπὲρ Σωπολιάτας!»

Πάλιν Ἀθήνα κόπτεται πάλιν Ἀθήνα κλαίει·
«Ὦ Σωπολιάτες μου καλοί, ποῦ νὰ σᾶς καταντήσουν,
ὦ γεωργοὶ παμφούμιστοι εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον,
τοὺς εἶχα φοῦμος κ' ἔπαινος εἰς ὅλον μου τὸ κράτος,
τοὺς τρέφοντας τὸ κράτος μου ἀπὸ παντὸς πραγμάτου,
τοὺς ζήσαντας ἐλεύθερα, μετὰ χαρᾶς μεγάλης·
τώρα σκλάβοι ἐκλήθησαν καὶ εἰς Περσίαν 'πάγουν!»

Πάλιν Ἀθήνα ὀδυρμοὺς ἐκ βάθους ἀναπέμπει·
«Ὦ δέντρη μου πανώραια, καὶ τίς θὰ σᾶς ἀρδεύσῃ;
τίς νὰ ῥαβδίσῃ τὸν καρπὸν ὡραῖον τὸν 'δικόν σας;
τίς νὰ ποιῇ τὸ ἔλαιον τὴν ἀρτισίαν τοῦ κόσμου,
τὴν λυχνοψίαν τοῦ φωτὸς καὶ φωταυγίαν τοῦ σκότους;
ὦ παραδείσιά μου τερπνά, καὶ τίς νὰ σᾶς γεργεύῃ;
ἄρουραί (μου) ἐξάκουσται, καὶ τίς νὰ σᾶς τρυγήσῃ;
ἡ γῆς μου ἡ πολύσπορος, τίς νὰ σὲ κατασπέρνῃ;
Τοὺς γεωργοὺς ἐπῆράν τους τὸ Περσικὸν τὸ γένος,
καὶ ἔρημον σὲ ἄφηκαν ἀπὸ παντὸς πραγμάτου,
ζωή μου ἡ παμπλούμιστη, χρυσῆ καὶ κοσμημένη·
οὕτως καὶ σὺ Σωπόλιον ὀπώρας γεμισμένον.

Οὐαί μοι τὴν ταλαίπωρον, οὐαί μοι τὴν ἀθλίαν . .
καὶ τὸ κεφάλιν μου μετὰ ὀλίγου τοῦ σφονδήλου,

καὶ τοῦτο φοβερίζουν το νὰ μὲ τὸ καταταλύσουν.
Καὶ ταῦτα ὅλα ἔπαθον διὰ τὰς ἀνομίας,
τὰς ἀδικίας τὰς πολλὰς καὶ (τὰς) παρανομίας.
Καὶ σύ, πανάχραντε ἁγνή, ἐν πόλει τῇ Ἀθήνᾳ,
ἐκδίκησον τὴν πόλιν σου, τὴν ταπεινὴν Ἀθήναν,
καὶ τὸν λαόν σου σύναξον ἐκ μέρους τῆς Περσίας

ΑΙ ΠΑΡΑ ΤΩι ΚΡΟΥΣΙΩι ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΡΟΥΣΙΟΥ ΠΡΟΣ ΖΥΓΟΜΑΛΑΝ

Τῷ τοῦ Παναγιωτάτου Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχου πρωτονοταρίῳ κυρίῳ λογιωτάτῳ ἐν Χριστῷ χαίρειν

Χαλεπὸν μὲν ἴσως τὸ ἀγνῶτα με προσφωνεῖν σοι, κύριε λογιώτατε, ἄλλως τε καὶ μήτε τὸ ὄνομά σου, μήτε τὸν τρόπον τοῦ προσφωνεῖν εἰδότα, τολμητέον δ' ὅμως. Βιάζεται γάρ με ἡ φιλέλλην μου σπουδή, βιάζεται ἡ χρηστότης σου, πῇ μὲν ἤδη φανερά μοι γενομένη, πῇ δ' ἔτι ἐλπιζομένη. Εἰ μὲν γὰρ μὴ διακαῶς περὶ τὰ ἑλληνικὰ σπουδάζοιμι, δοκεῖς ἄν μοι τοσοῦτον περιγενέσθαι τόλμης, ὥστε τὸν παναγιώτατον Πατριάρχην ὑμῶν, τὸν ἐν οὕτως ὑψηλῷ βαθμῷ ἀξιώματος ὄντα, διὰ γραμμάτων ἐνοχλῆσαι. Ἀλλὰ (Θεῷ χάρις) εὐωδώθη τὸ πρᾶγμα, γενομένης παρὰ τῆς ἁγιότητος αὐτοῦ ἀποκρίσεως οἵας εὐνουστάτης. Σὲ δὲ πάνυ χρηστὸν καὶ σπουδαῖον ἐς τὸ πρᾶγμα γενέσθαι μαρτυρήσειεν ἂν βέλτιστα καὶ ἀληθέστατα ὁ καλὸς ἡμῶν Γερλάχιος. Χάριν οὖν σοι ἔχω μάλα δικαίως, ὡς οὐ μόνον κατὰ τὸν παρελθόντα χρόνον εὐεργέτῃ γενομένῳ, ἀλλὰ καλὴν ἐλπίδα, ὡς καὶ ἀπὸ τοῦδε πρὸς τὰ σπουδαζόμενά μοι χρήσιμος ἔσῃ, παρασχομένῳ. Ταύτῃ δὴ τῇ ἐλπίδι πεποιθὼς ἐγώ, δύο ταῦτα νῦν ἡδέως ἂν γινώσκοιμι. Ἓν μέν, τίνες ἔτι πόλεις ἑλληνικαὶ ἀπόρθητοι καὶ ὀρθαὶ μένουσιν, ἐπίσημοι οὖσαι (οἷα : Θεσσαλονίκη, Ἀθῆναι, Χαλκηδών, Νίκαια, ἄλλαι) καὶ τίσιν ὀνόμασιν σήμερον ὀνομάζονται, καὶ ἐν τίσιν αὐτῶν Μητροπολῖται, Ἀρχιεπίσκοποι, Ἐπίσκοποι ἔτι καὶ νῦν ἐκκλησίας Χριστοῦ διοικοῦσιν, ὡς μάλα ἐμοῦ χαίροντος ἂν τούτων εὐδρόμων οὐσῶν· Ἕτερον δέ εἰ ἄρα τέχνη περὶ τῆς σήμερον καὶ δη μώδους γραικῆς φωνῆς καὶ λεξικόν τι ξυγγέγραπται, ἢ ἡ Καινὴ Δια-

θήκη τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν εἰς τήνδε τὴν διάλεκτον μετεβλήθη, καὶ πόθεν ἂν τούτων τυχεῖν δυνηθείην. Βουλοίμην γὰρ ἂν καὶ τῆς καινουργηθείσης ταύτης (ἧς ἤδη μικράν τινα γεῦσιν ἔχω) μέχρι τοῦ γνῶσιν (μόνον τοῦ συνιέναι τὰ ἐν αὐτῇ ἐκδοθέντα) τῇ παλαιᾷ καὶ γνησίᾳ ἑλληνικῇ γλώσσῃ συνάπτειν, ὡς οὐ καλόν, ἔμοιγε δοκεῖν, τὰ ἀρχαῖα εἰδότα πῃ, τῶν παρὰ πόδας πάντῃ σχεδὸν ἀμαθῶς ἔχειν. Διὸ πρὸς τῇ Λατινικῇ φωνῇ πρὸ πλειόνων ἐτῶν καὶ τὴν Ταλιανὴν καὶ τὴν Κελτικήν, ἐκείνης ἀπορρῶγας οὔσας, συνεῖναι ἐμελέτησα. Οὐ μὲν οὐ σοίγε, κύριε, δι' ἐκείνων ἐπαχθὴς ἂν εἶναι θέλοιμι, τῷ δ' ὑμῶν Γερλαχίῳ συμβουλῆς τινος, ἢ καὶ μετρίας βοηθείας, εἰς τὸ τούτων ἐπίβολόν με ποιεῖν, ὑπὸ τῆς χρηστότητός σου μεταδίδοσθαι. Ταῦτα μὲν οὖν ἐν τῷ παρόντι γράφειν ἔδοξεν, ἃ μετ' ἐπιεικείας παρακαλῶ σε, τίμιε κύριε, ὡς ἄνδρα θεοσεβῆ καὶ φιλόξενον ὄντα, δέχεσθαι. Σφόδρα δὲ χαρίσῃ, ἐάν με ἀποκρίσεως ἀξιώσῃς, εἰ διὰ μηδὲν ἄλλο, ἀλλὰ τοῦ ἑλληνικοῦ γε πολλῶν σπουδαίων παρ' ἐμοὶ ἀκροατηρίου τιμῆς καὶ ὠφελείας ἕνεκα· Τέλος δὲ τὸ πεμφθὲν ὑπ' ἐμοῦ βιβλιαρίδιον εὐνοϊκῶς δέχοιο, καὶ τῆς σῆς με προσηνείας ἀξιοῖς. Ἔρρωσο ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἐν ᾧ μόνῳ ἐνθανούμεθα Σωτῆρι· ἀμήν.

Ἀπὸ Τυβίγγης τῇ κα' μηνὸς Ἰανουαρίου ἔτει τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας αφοε' (1575).

Μαρτινος ὁ Κρουσιος

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΖΥΓΟΜΑΛΑ

Τῷ σοφῶς καὶ ἀρίστως προϊσταμένῳ τῆς ἑλληνίδος καὶ λατινίδος παιδείας ἐν τῇ Τυβιγγίᾳ Ἀκαδημείᾳ κυρίῳ Μαρτίνῳ τῷ Κρουσίῳ ἐν Κυρίῳ φιλτάτῳ

Τὰ τῆς σῆς ἀγχινοίας γράμματα δεξάμενος, ἐλλογιμώτατε καὶ σοφώτατε κύριε Μαρτῖνε Κρούσιε Γερμανέ, κατ' ἄμφω τὰ γλῶττα διδάσκαλε, φωστὴρ ἐν Τυβίγγῃ διαπρύσιε τοῖς αὐτόθι νέοις φιλέλλησι, καὶ τὰ Ἑλλήνων καὶ Λατίνων μετιοῦσι καὶ διδασκομένοις σοι, ἐθαύμασά σου οὐ τόσον τὸν τῆς φράσεως χαρακτῆρα, σπουδαῖον ὄντα καὶ ἀττικισμοῦ γέμοντα, ὅσον ὑπερηγάσθην τὴν προσφιλῆ σου πρός με διάθεσιν ὅτι ἀγνῶτα με ὄντα καὶ πόρρω που εὑρισκόμενον, ἐκαλέσω καὶ τὴν ἐμὴν φιλίαν ἠσπάσω. Πόλεις τε ἀπορθήτους, εἰ εἰσέτι ἵστανται, καὶ λεξικὸν νέας κοινῆς ἁπλῆς φωνῆς Γραικῶν ἡμῶν ἐρωτᾷς καὶ ἀπόκρισιν τούτων ἕνεκα ἀξιοῖς, ὡς ἀνὴρ σοφός. Ἔργον γὰρ τοιούτου σπουδαίου, οὐδὲ τῶν μικρῶν καταφρονεῖν, ἀλλὰ καὶ

τοιαῦτα ζητεῖν καὶ ὁσημέραι διερευνᾶν, εἰ καὶ τὴν γνῶσιν ἔχει ὑπερβάλλουσαν. Δι' ἥν, ὄντων μοι πολλῶν καὶ μεγάλων, ἐξ ὧν ἔπεισι τὴν σὴν θαυμαζω ἀρετήν, ἐν τούτῳ μάλιστά σε θαυμάζω, ὅτι καινῶν πραγμάτων ἐρᾷς ὡς οὐδεὶς ἄλλος, ὥστε καὶ τοῖς πάλαι τῶν Ἀθηναίων σοφοῖς ἐφάμιλλον ἄν εἴποιμί σε μετὰ πάσης τῆς προσηκούσης οἰκειότητος εἰς οὐδὲν ἕτερον εὐκαιροῦντα ἢ λέγειν τι σοφὸν καὶ ἀκούειν καινότερον. Ἐνθέντοι καὶ ὁ αἰδεσιμώτατος κύριος Γερλάχιος ἐντυγχάνων μοι καὶ πολλάς σου καθομολογῶν ἐσαεὶ τὰς χάριτας, τοιοῦτόν τέ μοι σὲ ὑπογράφων λόγοις οἷος εἰ τὴν ἀρετὴν ἔργοις καὶ τὴν σοφίαν, ἀνέπεισέ με διαφημίζειν σε καὶ θαυμάσιον τοῖς ἐνταῦθα λογίοις ἀνακηρύττειν, εἰ καὶ τῶν ἡμετέρων οὐ δέη· μενοῦν γε καὶ πολλοῖς μὲν ἄλλοις τὰ σὰ διηγησάμην, τά τε σοφά σου γράμματα ἔδειξα, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ πρὸς τὸν ἐμὸν δεσπότην, τὸν ἁγιώτατον Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως (ἐξυπηρετῶν αὐτῷ, τῇ γραφείσῃ ἀποκρίσει καὶ πεμφθησομένῃ, χάριν τῶν κεφαλαίων τῶν πεμφθέντων ὑμῖν) τὴν σὴν καλοκαγαθίαν καὶ σοφίαν διετράνωσα, ἔναυλον ἔχων ψυχῇ τὰς ἀρετάς, ἃς θεοί σοι (εἰπεῖν) ἐδωρήσαντο. Ἀγαθοῖς γὰρ τὰ ἀγαθὰ παρέχουσι καὶ ταινιῶσιν αὐτοὺς ὑπὲρ τὸν Δημοσθένειον χρυσοῦν στέφανον, ὃν ἀρετῆς ἕνεκα καὶ εὐνοίας ἀνέθηκαν Ἀθηναῖοι. Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἅλις. Οὐ γὰρ ἐπιστολῆς τοιούτων ἅπτεσθαι ἐγκωμίων μικρῷ τε λόγῳ τὰ μεγάλα ἐκφράζειν καὶ τὴν σὴν ἀρετὴν ἐφαπλοῦν.

Μὴ ἀγνοείτω οὖν σου ἡ φιλία (ἣν καὶ αὐτὸς ἀσπαζόμενος θεμέλιον κατατίθημι: ὃ ὁ πᾶς αἰὼν οὐκ ἐξαλείψειεν) ὅτι ὃ ἠρώτησάς με περὶ τῶν ἐπισήμων, ἀπορθήτων καὶ ἔτι διαμενουσῶν πόλεων, γράψας ἔκθεσιν τῶν Μητροπολιτῶν (χαριζόμενός σοι) ἄλλα τέ τινα μερικῶς, ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, ἐντυχόντος ἐνταῦθα πέρυσι, τῷ λογίῳ κυρίῳ Γερλαχίῳ δώδεκα πέμψαι σοι, δηλουμένων ἐν αὐτῇ καὶ τῶν ἐπισήμων πόλεων, γράμμασιν ἡμετέροις τὴν ἔκθεσιν σχεδιασθεῖσαν, ὡς ἔτυχεν. Πενίᾳ γὰρ συνοικοῦμεν, κωλυούσῃ ἐν πολλοῖς τὰ καλά, ἧς οὐδαμοῦ οὐδὲν πέφυκε, κατὰ τὸν Κωμικόν, ζῷον ἐξωλέστερον, ἥτις ἐμποδὼν γίνεται καὶ τῷ συγγράφειν, ὡς δεῖ, παρενοχλεῖ· τήν τε βραδυτῆτα τῶν ἀποκρίσεων κατειργάσατο καταγινομένων, ἡμῶν ἀκόντων, ἀνάγκῃ καὶ βίᾳ τῆς δεσποίνης, πρὸς τὰς τῆς ζωῆς ἀφορμάς, σπουδὴν δὲ ἐν ὀνείρῳ μόλις ὁρώντων. Ὅθεν οὐδὲν θαυμαστὸν εἰ καὶ τὰ παρόντα ἡμῶν γράμματα ὅσης τῆς ἀμαθείας ἀπόζει. Μόνη δὲ ἡ τὰ πάντα νικῶσα φιλία καὶ ἐκτυφλοῦσα, εἰπεῖν, ἠνάγκασεν, ἀγάπῃ καὶ πόθῳ διακαεῖ,

γράψαι πρὸς ὑμᾶς τοὺς ἤδη Ἀθηναίους τῇ σοφίᾳ, τῇ σπουδῇ, ταῖς ἀκαδημείαις, ἃς ἀκούων ποθῶ ἰδεῖν, ὡς διαδεξαμένας τὴν παλαιάν ποτε τῶν Ἑλλήνων εὐδαιμονίαν.

Αἱ γὰρ Ἀθῆναι, ἃς πολλάκις εἶδον (Ναύπλοιος (sic) γάρ εἰμι, Πελοποννήσιος; ἢ πλησίον Ἀθηνῶν κεῖται) αὐτάς τε διῆλθον, ἀκριβῶς φιλοπραγμονήσας πάντα, τόν τε Ἄρειον Πάγον, τὰς ποτὲ Ἀκαδημίας τοῦ Ἀριστοτέλους, τὸ Πάνθεον, οἰκοδομὴν νικῶσαν πάσας οἰκοδομάς γλυπτῶς ἐκτὸς διὰ πάσης τῆς οἰκοδομῆς ἔχουσαν τὰς ἱστορίας τῶν Ἑλλήνων, καὶ ταῦτα τὰς θείας καὶ μετὰ τῶν ἄλλων, ἐπάνω τῆς μεγάλης πύλης ἵππους δύο φρυασσομένους ἀνδρομέαν εἰς σάρκα, τὸ δοκεῖν ἐμψύχους, οὓς λέγεται ὅτι ἐλάξευσε Πραξιτέλης καὶ ἔστιν ἰδεῖν διικνουμένην καὶ λίθων τὴν ἀρετήν· θεάσασθαί τε καὶ ἄλλα θαύματος ἄξια. Οὐ λέγω τὸν βουνὸν τὸν καταντικρὺ βοτάνην πᾶσαν (εἰπεῖν ἰατρείας ἁπάσης πρόξενον) ἐμπεριέχοντα, ὃν κῆπον Ἀδώνιδος ὀνομάζω, ἢ ἀέρων εὔπνοιαν, ἢ ὑδάτων πότιμον, ἢ ἀγαθῶν ἄλλων. Ἐξ ὧν συμβαίνει τοὺς νῦν Ἀθηναίους, ἤδη βαρβαρωθέντας, φύσει μνήμονας καὶ εὐφώνους εἶναι, μέλεσι διαφόροις θέλγείν, ὡς Σειρήνων μέλη, τοὺς ἀκούοντας. Οὓς εἴγε Ὀρφεὺς (ὅς θῆρας καὶ λίθους ἐλέγετο θέλγειν) ἢ Μεθυμναῖος Τέρπανδρος ἢ Μαρσύας (ὃς ἀντήρισεν Ἀπόλλωνι) ἤκουσε, φύσει τὴν τέχνην νικῶντας, ἐξεπλάγησαν καὶ τοὺς αὐλοὺς ἔρριψαν ἂν καὶ καλάμους συνέτριψαν. Ἀλλὰ τί τῶν Ἀθηνῶν μνησθεὶς μακρολογῶ, δέρμα ληφθείσας τοῦ πάλαι ποτὲ ζῴου; Αἱ ἀληθεῖς Ἀθῆναι αὐτοῦ νῦν εἰσιν, ὡς ἀκούομεν. Ὡς καὶ ὁ Ἑλικών, τὸ τῆς Βοιωτίας ὄρος, ὃ ἀνῆλθον κορυφῆς ἄχρι, εἰσελθὼν δὲ τὰ νάπη ἐκεῖνα πραγματικῶς καὶ αἰσθητῶς, τὰ ἐκεῖ εὔλειμα τῆς τε Παρνασίας δάφνης γευσάμενος καὶ τὰς Μούσας ἐν Πιερίᾳ ζητήσας, ἢ Πηγασίαν κρήνην, ἢ τῶν ᾀδομένων τι ὡς εὗρον οὐδέν, ἔγνων ὁ μάταιος ἐγὼ πῶς ταῦτα μὲν ἦν ὅτε ἦσαν τόποι καὶ διατριβαὶ σοφῶν, ἀπέστησαν δὲ τὰ καλά, ὡς δ' ὁρῶ πρὸς τοὺς σοφοὺς Γερμανοὺς ὑμᾶς μετῴκησαν καὶ νῦν οἰκήτορες ὑμεῖς αὐτῶν οἱ τὴν σοφίαν μετιόντες καὶ ἔργον ἔχοντες, οὐ πάρεργον, ὡς ἡμεῖς τῇ ἀκόνῃ θηγόμενοι διὰ παντὸς τῶν λόγων καὶ ταῖς ἐπιστήμαις λαμπρυνόμενοι καὶ εἰς τὸν ἀληθῆ Ἑλικῶνα ἀόκνως καὶ ἀπονητὶ καὶ τοῦτον οἰκοῦντες ἐπ' εὐτυχίᾳ, ἡμᾶς ἐξώσατε τῶν λόγων. Ἐξ ὧν εἰ μὴ καθημέραν ἡμεῖς ἀρδοίμεθα, λείπεται τὸ σιγᾶν. Σοφίαν γὰρ ἢ μαθήματα, δοῦλοι ὄντες νῦν, οὐκ ἔχομεν. Εἶεν.

Περὶ βιβλίων ἁπλῶν τῆς δημώδους φωνῆς ἢ λεξικοῦ ἴσθι: οὐδὲν τοιοῦτόν τι πεπόνηται, οὔτε τὰ τῶν Διαθηκῶν ἰσαφηνίσθη. Πόλιν

γὰρ (εἰπεῖν) οἰκοῦμεν, ἣν Πλάτων ὁ θεῖας ἔκτισε. Καὶ ὅτι οὔτε ὁ μισθός ἐστιν οὐδεὶς τούτων ἕνεκα, οὔθ' ὁ κοπιάσων. Ἂν δέ τις τῶν αὐτόθι πλουσίων καὶ βοηθεῖν ἡμῖν ἐθελόντων τοιαῦτα βούλεται, πεμψάτω τὸν μισθὸν καὶ ἔργον ποιήσομεν. Καὶ δι' ἔτους ἑνὸς (συνυπουργούντων μοι καὶ ἄλλων σπουδαίων τῶν ἐνταῦθα μισθῷ) τελειώσω καὶ ἡμῖν πέμψω (μεθ' ὅσης τῆς προθυμίας;) κοινωφελῆ ἐσόμενα. Εἰ δὲ καὶ σιτηρέσιον σχῶ παρά τινος περιβλέπτως κρατοῦντος ἐν ὑμῖν, οὐ μόνον ταῦτα ἐκπληρώσω καὶ πᾶν, ὃ προστάσσηται, συμβοηθοῦντός μοι καὶ τοῦ κυρίου μου πατρός, Ἰωάννου Ζυγομαλᾶ τοῦ ῥήτορος, τοῦ τὴν ἑλληνικὴν καὶ λατινικὴν παιδείαν εἰδότος (ἣν ἡ πενία μὲ διεκώλυσε σπουδάσαι, εἰ δὲ βοηθείας τύχοιμι, νέος ὤν, ἤδη τριακοντούτης, καὶ ταύτην σπουδάσω, Γερμανοῖς τε τὴν χάριν ἀναγράψω καὶ ἔσται χάρις χαρίτων, ὡς βοηθήσουσιν Ἕλλησιν, ἤδη βαρβαρωθεῖσι ταῖς καιρικαῖς ἀνωμαλίαις), ἀλλὰ μετὰ τοῦ ἁπλοῦ λεξικοῦ καὶ τῆς σαφηνείας Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης, καὶ ἄλλων, γνωρίσω ὑμῖν, πέμψας ἱστορικὸν νέον, ἀκριβῆ τῶν γινομένων καὶ σαφῆ καὶ σύντομον, ὡς δυνατόν, διηγούμενον τὴν διάβασιν, ὃ δὴ συγγράφεται ἡμῖν, οὐδενὶ δὲ ἐκδέδοται, οὔτ' ἐκδοθήσεται, ἐὰν μὴ τῆς ἀξίας τύχοιμεν τῶν κόπων ἡμῶν ἀμοιβῆς· πρὸς δὲ καὶ βιβλία παλαιὰ καὶ ὀρθὰ προξενήσω, τετυπωμένα καὶ μή, ἄξια ἐσόμενα τοῦ παντός. Ὃ δὲ φημί σοι, τῷ φιλτάτῳ κυρίῳ μου, κατὰ τὸν ποιητὴν εἰπεῖν οὐ παλινάγρετον, οὐδ' ἀπατηλόν, οὐδ' ἀτελεύτητον· ἂν δὲ καὶ ἄκραν διάπειραν, τίς εἰμι καὶ τὸν τρόπον ποῖος μαθεῖν βουληθείης, ἐρώτησον τοὺς εἰδότας ἡμᾶς τῶν Γερμανῶν, τόν τε περίβλεπτον καὶ σοφώτατον κύριον Ἀουγγέριον, τὸν Πὸς Μπέκ, πρέσβυν χρηματίσαντα ἐνδοξότατα καὶ ἐλευθερώτατα, πρὸ τοῦ ἐνταῦθα κοιμηθέντος μακαρίτου Ἀλπέρτου ἃ Βίς. Ἢ ἐρώτησον τὸν ἐκλαμπρότατον καὶ τὰ πάντα καλὸν καὶ σοφώτατον κύριον κύριόν μου Κάρλον Ῥίμ, τὸν ἤδη πρεσβεύσαντα. Ἢ τὸν τούτου ντοτόρον καὶ ἰατρόν, Ἀρλόνδον Μάνλιον Γανδαῖον. Ἢ κύριον Μιχαῆλόν τινα Στρονουβίκιον· ἢ ἄλλ υς τῶν ἐλθόντων ἐνταῦθα καὶ ὁμιλησάντων ἡμῖν, δόντας διάπειραν καὶ λαβόντας ἡμῶν. Οὓς δὴ ὡς κυρίους σεβασμιωτάτους ἀσπάζομαι. Οἷς δὴ καὶ πολλὰ βιβλία προεξένησα καὶ κέρματα παλαιῶν καὶ πᾶν ἄλλο χρειῶδες, ὃ ᾔτησαν. Εἰ δ' ἔζη καὶ ὁ μακάριος Γουλιέλμος, ἐνταῦθα λοιμῷ τελευτήσας, ὢν ντοτόρος τοῦ περιφανεστάτου πρέσβεώς ποτε κυρίου Ἀουγγερίου, ἐκεῖνος, ἐκεῖνος ἐμαρτύρησεν ἂν ἡμᾶς· ἀνὴρ γὰρ ἦν τῶν σοφῶν, τῶν θείων, φιλέλλην, ἀρετῶν ἁπασῶν ταμεῖον, ὃν Χάριτες ἔστεψαν, Θεὸς δὲ προσήκατο, οὗ τὸ μνῆμα,

πέραν Γαλάτου κείμενον, δακρύων πρόξενον λογίοις γίνεται. Ἔχεις, ὡς οἶμαι, καὶ τοῦ δευτέρου ἀπόκρισιν.

Εἰ δὲ θαυμάζεις, πῶς μετ' ἐνιαυτὸν ἤδη ἀντεπιστέλλομεν· πρῶτον μὲν σύγγνωθι· ὅτι, ὡς εἶπον, ἄλλοις προσέχομεν ἐξ ὧν τὸ ζῆν ποριζόμεθα. Εἶτα καὶ εἰς δυοκαίδεκα τεμὼν τὸ ἤδη μακρύγορον, μηνιαίαν ἔλαβες ἀπόκρισιν, νόμιζε· ἂν δὲ γελοῖον, ὡς σπουδαῖον κριθείη (φιλίᾳ, τῇ τὰ πάντα τολμώσῃ καὶ νικώσῃ, ὡς εἴρηται) δὲ καὶ οὕτως εὑρεθείημεν λακωνίζοντες, οἱ ἀντὶ χρυσῶν χάλκεια, ἀντὶ δὲ ἑκατομβοίων ἐννεάβοια (ὡς ὁ σὸς ἔφη ποιητὴς) πέμποντες. Εἰ οὖν ἡ ἀξίωσίς σου ποιήσει τινὰ τῶν δυναμένων προθέλυμνον ἐκτῖλαι τὴν πενίαν ἡμῶν, ἡμεῖς ἕτοιμοι, τὸ ἀπὸ τοῦδε πρόθυμοι, ἔργοις ἐγρηγορότες καὶ προσέχοντες εὐθέως, ταχέως φανείημεν.

Γίγνωσκε δὲ κατὰ ἀκρίβειαν ὧν εἵνεκα ἠξιώσατε ὅτι ὁ ἁγιώτατος πατριάρχης ἔκτοτε σπουδάζει καὶ μελετᾷ, ὅτι ἀδείας τύχῃ (ἔχει γὰρ πράγματα πολλὰ) τὸ βιβλιάριον ὑμῶν τὸ πεμφθέν, τὸ τὰ κεφάλαια περιέχον τῆς πίστεως, καὶ ἃς λέγετε καταχρήσεις. Ὅτε δὲ ἠβούλετο, μετεκαλεῖτό με, τὸν ἐμὸν κύριον πατέρα καί τινα σοφὸν Χῖον, ὄντα παρ' ἡμῖν, καί τινας ἐγκρίτους τῆς συνόδου ἐφάπαξ, καὶ συμβουλευόμενος τὰ δόξαντα αὐτῷ, ἀπόκρισις ἐν ἑκάστῳ κεφαλαίῳ συνεγράφετο παρ' ἐμοῦ, καὶ σὺν Θεῷ, πέρας ἔσχεν ἡ πᾶσα πραγματεία τῶν συμφωνούντων καὶ μή, σαφηνισθέντων ὡς δεῖ· ἣ δὴ καὶ ἐλεύσεταί ποτε, ἐν χερσί σου, τοῦ φιλτάτου, καὶ τοῦ ἐνδοξοτάτου κυρίου Ἰακώβου, τοῦ περιφανοῦς πραιποσίτου, διδασκάλου τε, τοῦ καὶ χρησιμωτάτου καγκελλαρίου. Ὃν καὶ ἀσπάζομαι, καὶ προσαγορεύω, ὡς ἥδιστα, ᾧ δεῖξον, εἰ βούλει, καὶ τὰ παρόντα γράμματα.

Ἴσθι δὲ μετὰ τῶν ἄλλων καὶ τοῦτο, ὅτι ἐγώ, ὁ τῆς σῆς φιλίας διάπυρος ἐραστής, ἀόκνως καὶ μεθ' ὅσης σπουδαίας γνώμης, μετακαλούμενος παρὰ τοῦ Πατριάρχου, ὑπούργησα καὶ ἐκοπίασα σχεδιάσας δεύτερον καὶ τρίτον ἤδη, εἰς φῶς ἐξέλκων τὴν τῶν ζητουμένων ὑμῖν ἀπόκρισιν, γενησομένην τὸ μῆκος ὑπὲρ τοῦ βιβλαρίου ὑμῶν· Τοῦτο δὲ ἐποίησα δυοῖν ἕνεκα, τῇ τε τοῦ δεσπότου μου ἀντερίζειν οὐκ ἔχων κελεύσει, τοῦτο δὲ μακάριον ἐμαυτὸν κρίνας, τοιούτοις μακαρίοις καὶ σοφοῖς ζητήμασι ὑπηρετήσας· ἄλλως τε καὶ ὅτι ἀκούω σοφωτάτους εἶναι ὑμᾶς, ὧν ἡ σοφία, αἱ ἐπιστῆμαι, αἱ τέχναι καὶ τὰ λοιπά ὡς ἄλλος ἥλιος, τὸ περίγειον δᾳδουχεῖ. Οὐ μόνον δὲ ἐν τούτῳ, ἀλλὰ καὶ πολλοῖς ἄλλοις ὑπὲρ πολλοὺς ἔσομαι προθυμότερος διάκονος, εἴ γε ἡ πενία ἡμῶν εἰς βάραθρον ἐμβάλλοιτο. Ὃ πάντως ποιήσει ἡ τῶν φιλτάτων ὑμῶν μεσιτεία καὶ ἀξίωσις πρὸς

τοὺς κρατοῦντας, δεικνυόντων αὐτοῖς, εἰ δόξει, καὶ τὰ γράμματα ἡμῶν, καὶ μᾶλλον τὸ πρὸς τοὺς νέους, ὃ παραινετικῶς καὶ προτρεπτικῶς ἐγράψαμεν, διὰ τὸ εἰπεῖν σε, ἐν τῇ πρὸς ἐμέ σου ἐπιστολῇ, εἰ δι' οὐδὲν ἄλλο, ὠφελείας γε μὴν τῶν σπουδαζόντων παρ' ἐμοὶ ἕνεκα. Οὕτω καὶ γὰρ καὶ τοῦ ἐμοῦ κυρίου πατρός, ἐπὶ τῆς πατριαρχείας τοῦ μακαρίτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάσαφ, φροντιστήριον ἔχοντος, Ἑρμόδωρός τις Λῄσταρχος ἔγραψε τοῖς νέοις τοῖς τότε σπουδάζουσι προτρεπτικῶς, καὶ καλὸν ἐκρίθη καὶ συμφέρον, γράφει δὴ καὶ ὁ ἐμὸς πατὴρ ὁμοίως περὶ βοηθείας, ἣν κοινὴν ἕξομεν. Καὶ τότε δὴ τὸ περίπυστον ὑμῶν κλέος ὃ οὐρανὸν ἱκάνει, κατὰ τὸ σοφόν, καὶ ἐν γλώττῃ μικρᾷ ἡμῶν κηρυχθήσεται.

Ἐδεξάμην εὐνοϊκῶς τὸ βιβλάριον· καὶ τοῖς παρ' ἡμῖν παιδευομένοις καὶ σπουδάζουσι νέοις ἐκοινώνησα καὶ θαυμάζουσιν ὁσημέραι τὴν σοφίαν ὑμῶν, ὅσον δ' ὑμᾶς μακαρίζουσι, τόσον αὐτοὺς ταλανίζουσιν ὅτι ἐν χρείᾳ καὶ δουλείᾳ ὄντες, τὰ ἐλευθέροις ἀνήκοντα μαθήματα σπουδάζειν ὡς δεῖ κωλύονται. Ἐθεασάμεθα καὶ τὸν ἐπιτάφιον, λείψανον ὄντα σοφίας καὶ παλαιᾶς Ἑλλήνων εὐδαιμονίας, ἢ (μᾶλλον εἰπεῖν) βλαστὸν χρυσοῦν, μακαρίζοντες τὸν συγγράψαντα. Ὅθεν καὶ τοῖς σπουδαζομένοις σοι εὐγενέσιν ἐγράψαμεν ὡς ἐγράψαμεν. Ἓν μέν, δι' ὃ φθάσας εἶπον, ἕτερον δὲ ὅτι ἠγάπησα συνομιλῆσαι ἐχέφροσι καὶ δυνάμει σοφοῖς, ὑπ' ἀρίστῳ τρεφομένοις παιδαγωγῷ καὶ τοιούτῳ καθηγητῇ, οὗ ἡ συνομιλία μεγάλως τὸ συναμφότερον, ψυχὴν καὶ σῶμα, ὠφελεῖ.

Καί με οὕτω κείμενον διήγειρας καὶ πρὸς τὸ γράφειν ἠνάγκασας, καὶ ὁ τούτων σπόρος εἰς ἑκατὸν ἀνεβλάστησεν. Εἰ οὖν καὶ ἄλλου τινὸς χρῄζεις καταθυμίου σοι, ὧν ἡμεῖς δυνατοὶ ἐκπληρῶσαι, καὶ οἱ ἐνταῦθα ἔχουσι τόποι (εἴγε μόνον δηλῶσαι ἡμῖν μὴ ἀπαξιώσειας) ἐκτελέσωμεν πᾶν (εἰπεῖν) ὃ νεύματι μόνον κελεύσειας, καὶ δι' ἐφέσεώς ἐστιν, ἢ αὐτῷ ἤ τινι τῶν σῶν φίλων ἢ φοιτητῶν, οὓς ἀσπάζομεν ἐν κυρίῳ ὡς συνέλληνας. Αὐτῶν γὰρ τὴν εὐτυχίαν ἤδη, ὡς εἰπεῖν, φθονῶ. Ἡμεῖς γὰρ ὀνόματι Ἕλληνες, αὐτοὶ δὲ σοφίᾳ καὶ ἔργοις ἀρίστοις καὶ λαμπροῖς.

Καὶ ταῦτα μὲν ἐς τοσοῦτον, οὐδὲν ἡμᾶς τῆς μακρηγορίας καταμεμφόμενος. Οὐ γὰρ ἐπιστολὴν ἤδη ἀλλὰ συνομιλίαν ἐσημειωσάμεθα, χρειώδη σκοπὸν ἀποτελέσαντες.

Ἔτι καὶ τοῦτο, εἰ βουλητόν σου, σπουδαιοτητῶς ποίησον. Πέμψον μοι πίνακα τῶν βιβλίων πάντων, τετυπωμένων καὶ μή, τῇ καταγραφῇ ὀνομαστὶ καὶ ὀνοματοκλήδην, εἰπεῖν. Εἰ γὰρ τῶν ἤδη τυ-

ποθέντων ἀποστείλῃς ἡμῖν τὸν κατάλογον ὡσαύτως καὶ τῶν παρ' ὑμῖν ζητουμένων, παρὰ δ' ἡμῖν (εἰρήσθω σὺν Θεῷ) τυγχανόντων (εἰ καὶ ἐν διαφόροις τῶν πόλεων διέσπαρται) ῥᾳδίαν οὕτω ποιησόμεθα τὴν τούτων εὕρεσιν, εἴ γε καὶ δαπάνης οὐ φειδομένης ἐπιτευξοίμεθα. Δεῖ γὰρ δεῖ χρημάτω, μάλιστα μὲν ἐπὶ πᾶσιν, οὐχ ἥκιστα δὲ ἐν τοιούτοις δυσεντεύκτοις πράγμασι καὶ σποράδην ἀνὰ διαφόρους τῶν ἐνταῦθα πόλεων κειμένοις. Ὧν ὑμεῖς ἂν εἴητε ἄξιοι τυχεῖν, οἷα πολλοῖς ἄλλοις ἀγαθῶν προτερήμασιν ἐγκοσμούμενοι. Καί, εἰ οὕτω γένοιτο, πᾶν εὑρεθήσεται ζητούμενον βιβλίον καὶ εἰς φῶς ἔλθοι. Καί, εἰ μακαριστοὶ οἱ αἰχμαλώτους ῥυόμενοι, ἀξιομακαριστότεροι ὑμεῖς, οἱ σοφῶν βιβλία, ταῖς καιρικαῖς κακίαις αἰχμαλωτισθέντα καὶ φυλακαῖς κείμενα ἐλευθεροῦντες καὶ ἀναζωογονοῦντες καὶ πολλοὺς ὠφελοῦντες κοινῇ καὶ ἰδίᾳ.

Ἐρρωμένως μοι διαβιῴοις, ἀνδρῶν βέλτιστε, εἰς εὐφροσύνην μὲν τῶν ποθούντων σου ἀκούειν τὰ σπουδαῖα ἔργα, τῇ τε σῇ φήμῃ τὰ ὀστᾶ πιαινομένων, εἰς χαρὰν δ' ἀνεκλάλητον τῶν ἐγγὺς ἐφορώντων τὴν θείαν σου θέαν, ἣν ἀξιωθείημεν, Χριστὲ βασιλεῦ, καὶ ἰδεῖν, καὶ τὰ φιλικὰ λόγοις πλατύτερον ἐξαγγεῖλαι. Οὐ γὰρ δυνατὸν γραφῇ τὰ τῆς ψυχῆς νοήματα πάντα ἐμφανίσαι, οὐ μόνον δειλίᾳ, ἀλλ' ὅτι καὶ πᾶσα φωνὴ ἐλάττων ἐστὶ τῆς διανοίας τοῦ λέγοντος, διότι ὁ λόγος, ὡς αὐτὸς οἶδας πάντων ἄριστα, ἀσθενέστερόν πως πέφυκε διακονεῖσθαι τοῖς νοουμένοις. Ἀσθενὴς ἡ διάνοια ἡμῶν, ὡς ἀμαθῶν, ἀσθενεστέρα δὲ ἡ γλῶσσα. Ὅθεν καὶ τὸ ἀκαλλὲς καὶ ἄμορφον τῶν παρόντων μαρτύρεται καὶ ἔξεστιν ἐκ τῶν γεγραμμένων ἰδεῖν.

Πεμφθείησάν μοι λοιπὸν καὶ αὖθις σὰ γράμματα. Ἃ εἰ καὶ ὀλίγα, ἀλλὰ πολλὴν διάνοιαν ἔχουσι, λακωνικῶς τεχνουργημένα ὑπὲρ τὴν σοφίαν Βρούτου, καὶ τὴν ἁρμονίαν Βεσελεὴλ ὡς καὶ ἀφορμὴν τῶν παρόντων λόγων ποιήσαντα. Εἰ δὲ τῆς βραδυτῆτος καὶ ἄλλας αἰτίας γράφοιμι δι' ὧν μέχρι τοῦ παρόντος ἡ ἀπόκρισις οὐκ ἐγένετο, καὶ πάνυ μου ὡρμημένου προθυμοτάτου, ἱστορίας μῆκος ἐκπληρώσαιμι. Ὅθεν σύγγνωθι, καὶ φιλοῦντας φίλει, ἔργοις ἐνδεικνύων καὶ ἐκπληρῶν τὰ τῆς ἀγάπης καλά. Καὶ πάλιν ἔρρωσο.

Ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, ἀνθεστηριῶνος ιε´, ζπδ´ ἀπὸ τῆς κτίσεως τοῦ παντός. Εἰ δὲ αὐτοσχεδίως γράφομεν, καί τι ἡμάρτηται, ὡς ἀνθρώπινον, καὶ ταῦτα τῶν ἀμαθῶν ὄντων ἡμῶν, καὶ ὅτι ἀπαιτοῦντες ἦσαν καὶ κατεπείγοντες οἱ γραμματοκομισταί, τὰ παρόντα, κἂν τούτων συγγνωμονοίης μοι.

Πέμπεται καὶ τῷ ἁγιωτάτῳ Πατριάρχῃ οἰκειοχείρως ἐπιστολὴ καὶ

ἀπόκρισις, ὡς ἠξιώσατε ὑπογεγραμμένη καὶ ἐσφραγισμένη, ὡς ἡ συνήθεια ἔχει αὐτοῦ ἀληθέστατα.

Κατὰ πάντα ὑμέτερος φίλος
ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΖΥΓΟΜΑΛΑΣ
πρωτονοτάριος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΚΡΟΥΣΙΟΥ ΠΡΟΣ ΖΥΓΟΜΑΛΑΝ

Τῷ σοφωτάτῳ ἀνδρὶ κυρίῳ Θεοδοσίῳ τῷ Ζυγομαλᾷ, πρωτονοταρίῳ τῆς ἐν τῇ Κωνσταντίνου Μεγάλης τοῦ Πατριαρχείου Ἐκκλησίας, ἐν Κυρίῳ φιλτάτῳ, ἐν Χριστῷ χαίρειν.

Ἐκομισάμην τῇ ιη' Ἰανουαρίου τοῦ ἔγγιστα μετὰ τῶν ἄλλων ἐλληνικῶν γραμμάτων καὶ τὴν τῆς λογιότητός σου, φίλτατε κύριε Θεοδόσιε, ἐπιστολήν. Ἦν μὲν ἐγώ, ὅτε ἀνεγίνωσκον αὐτὰ ἐν φόβῳ, τῶν τέκνων μου τοῦ μικροτάτου ἐπικινδύνως νοσοῦντος. Ἀνεγνωσμένων δέ μοι τῶν εὐκτοτάτων ὑμῶν γραμμάτων, ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς δισσῇ με ἀνέλαβε χαρᾷ. Μιᾷ μὲν τῇ ἀναγνώσει τῶν γλυκυτάτων ἐπιστολῶν, ἑτέρᾳ δὲ τῇ μετ' ὀλίγον σωτηρίας ἐλπίδι τοῦ παιδίου. Ἐρράϊσε δὴ τὸ ἀγαπητὸν θυγάτριον, ἡ καλὴ Πουλχερία, καὶ τέλος τὴν ὑγίειαν ἀπέλαβεν, ἣν ὁ εὐεργέτης μοι καὶ ἀπὸ τοῦδε σῴζειν ἀξιοίη.

Περὶ δὲ τῆς σῆς ἐπιστολῆς τί λέξω ; Πόθεν ἄρξομαι ; Πότερον θαυμάσω τῆς σοφίας ἢ τῆς φιλανθρωπίας ἢ τῆς τοῦ ὑπηρετεῖν προθυμίας ἢ τοῦ ἐνδιαθέτου πανταχοῦ καὶ ἐμπράκτου πνεύματος; πάντα τὰ αὐτῆς πεπαιδευμένα, προσηνῆ, ἀκμάζοντα καὶ ἐνεργοῦντα. Ἀληθῶς Θεόσδοτον φίλον εὑρόμην τὸν τὰ πάντα καλὸν Θεοδόσιον, ᾧ γε πρὸ πάντων καὶ ἡ περὶ τὰ θεῖα μελέτη ἡδεῖα, τοσαύτην ἐν τῇ τῆς πρὸς τὸ βιβλάριον ἡμῶν ἀποκρίσεως συγγραφῇ σπουδὴν καταβεβλημένῳ. Οὐχ' ἅπαξ οὖν ἀναγιγνώσκων ἐκείνην, ἀλλὰ πλεονάκις κατετρύφησα αὐτῆς, καὶ τοῖς φίλοις μου ἐνδόξοις ἀνδράσι (τοῖς τε ὧδε οἰκοῦσι καὶ τοῖς ἄλλοθεν ἐπιδημήσασιν) ἐπεδειξάμην καὶ ἐπιδείκνυμαι, ἀκινδύνως ἀμφοῖν ἡμῖν παρὰ καλοῖς κἀγαθοῖς γε ἀνθρώποις. Ἀλλὰ καὶ τὴν τοῦ παναγιωτάτου Πατριάρχου χεῖρα τῶν Εὐαγγελικῶν μεγιστάνων οἱ ἀκούσαντες ἰδεῖν ποθοῦσι καὶ αὐτὴν τὴν πρόσφατον τῆς ἁγιότητος αὐτοῦ ἐπιστολὴν ὁ Καγκελλάριος ἔχων, ἔναγχος ἐπὶ ἐκκλησιαστικῶν ταραχῶν διορθώσει ἀπεδήμησεν, ὑφ' ἑνὸς τῶν τῆς ῥωμαίας ἀρχῆς ἑπταπρώτων μεταπεμφθείς.

Σὺ δέ, φίλτατε, βραδέως μέν, μεγάλῳ δὲ τόκῳ πρὸς τὴν βραχεῖαν καὶ οἱανοῦν ἐπιστολήν μου ἀπεκρίθης. Ἀλλὰ κἂν εἰς δώδεκα μέρη τὴν ἀπόκρισιν κατατεμών, ὡς γλυκέως παραινεῖς ἑκάστῳ τοῦ ἔτους, ᾧ ἐσίγησας, μηνὶ μέρος ἀπονείμω, οὐδ' ὡς ἀπεπληρώθη ἡ ἐπιθυμία μου. Τοσοῦτον γὰρ ἀφέστηκας τοῦ μακρηγορίᾳ ἔμοιγε λύπην ποιεῖν, ὥστε τοὐναντίον ἐλυπήθην μὴ οὐχὶ καὶ το λοιπὸν τοῦ χάρτου, πολὺ ὄν, καταγραφῆναι. Εἰ γὰρ κἂν τῆς ἰδιωτικῆς τι γλώττης ἐπεγέγραπτο ὁτιοῦν, ἐπληρώθην ἂν ἐγὼ μᾶλλόν τι, ἰδὼν τὴν διάλεκτον, ὁποίᾳ νῦν αὐτόθι χρῆσθε.

Οὐ μὴν ἀλλὰ ὑπερέβαλές μου τὴν προσδοκίαν φιλαδελφίᾳ, οὐ μόνον ἐμὲ οὕτως ἁδρᾶς ἀποκρίσεως ἀξιώσας, ἀλλὰ καὶ τοὺς μαθητὰς ἡμῶν ἐπιστολῇ μακρᾷ καὶ ὡς ὅτι καλλίστῃ ἐπὶ πᾶσαν ἀρετὰν καὶ εὐγνώμονα τῶν θεοσδότων τοῦ μαθεῖν καιρῶν χρῆσιν (τουτέστιν ἐπὶ τὸ γινώσκειν τὸν καιρὸν τῆς ἐκ Θεοῦ πατρικῆς ἐπεσκέψεως ἡμῶν) προτρέπων. Φιλοσοφίας γοῦν, καὶ Χριστιανισμοῦ καὶ ἀποιήτου αὐτοφυοῦς καλλονῆς ῥητορικῆς γέμουσα ἐμπαθῶς. Ἡλικὸν γὰρ (ἵνα τἄλλα σιωπῶ) ἐμὲ παθεῖν ἡγῇ τῇ ψυχῇ, ἀκούοντα τό, ὡς ἀδιατίμητον ἡ ἐλευθερία, ὡς ὅπου βασιλεία, ἐκεῖ καὶ σοφία; Ταύτην δὲ τὴν γενναίαν ἐπιστολὴν τοῖς μαθηταῖς ἐπιδοὺς ἐν πλήθοντι τῷ ἀκροατηρίῳ ἀνέγνωκα, ἑρμηνεύων ἐξ ἐπιδρομῆς καὶ λατινιστί, τοῦ ἀκριβέστερον συνιέναι τὰς ζώσας αὐτῆς προτροπὰς πάντας, καὶ ἑαυτοῖς οἱ βουλόμενοι ἀπογράφουσι, κακεῖθεν ῥητορείας ἀφορμὰς αὐτοῖς καὶ προὐθέμην καὶ προθήσομαι. Ἀπόκρισιν δ' ἐποιήσαντο πρὸς αὐτήν, ἣν πέμπω. Ἀλλὰ καὶ τὰς ἄλλας ἐπιστολὰς λατινικῇ φωνῇ μεθηρμήνευσα, διὰ τοὺς τὴν ἑλληνικὴν μὴ συνιέντας, μέγιστα οὖν ὑπὸ τῆς σου φιλίας τιμηθῆναι, εἰ καὶ ἀνάξιος ἡγοῦμαι, οὗ εὐεργετήματος, οὐκ ἐπιλήσομαι, ἕως ἂν ζήσωμαι. Ἀλλ' αὖθις ἐπὶ τὴν πρὸς ἐμὲ ἐπιστολήν, ἵνα εἰδικῶς πρὸς ἕκαστα αὐτῆς ἀποκρίνωμαι.

Πρῶτον μὲν οὖν, ὅτι τοσούτοις καὶ τηλικούτοις ἐγκωμίοις ἐκόσμησάς με καὶ τοῖς αὐτόθι σοφοῖς καὶ ἐνδόξοις ἀνδράσι συνέστησας, καὶ πρώτιστα τῷ παναγιωτάτῳ, χαίρω μὲν φιληθεὶς ὑπὸ σοῦ, ἀξιεπαινετωτάτου ἀνδρὸς ὄντος, ὡς καὶ ὑπὸ τοῦ τιμιωτάτου σου πατρός, οὗ τοῦ αἰδεσίμου γήρως ὁσάκις μέμνημαι, ἡδέως τοῦ φιλτάτου πενθεροῦ μου Οὐρβάνου τοῦ Οὐετχήρου ἀναμιμνήσκομαι, ὃς πϛ´ που ἐτῶν γεγονώς, ἔτι καὶ σήμερον ἐν Ἐσσελίγγῃ βουλεύει, πόλει αὐτοκρατορικῇ, τρία μίλια γερμανικά, ἤγουν ἓξ ὡρῶν (ὧν νυνὶ ιδ´ μίαν ἡμέραν ἀπαρτίζουσιν) ὁδὸν ἐνθένδε ἀπεχούσῃ, χαίρω μὲν (φημὶ) φιλοφρονηθεὶς ὑφ' ὑμῶν, τοιούτων καὶ τηλικούτων ὄντων, τέως μέν-

τοι γε αὐτορράπιστος, τὸ ταπεινόν μου καὶ ἐνδεὲς ἐπιγινώσκω, καὶ προθύμως ἐξομολογοῦμαι, ὅπου γε καὶ ὁ μέγας Πατριάρχης, ὁ θεόκλητος Ἀβραάμ, ὁ ἰσαρίθμου τοῖς ἄστροις γενεᾶς γονεὺς εὐλογηθείς, ὁ πατὴρ πάντων τῶν πιστευόντων χρηματίσας, γῆ φησι καὶ σποδὸς εἶναι.

Οὔ τοι ἐγὼ τόσος εἰμί, τί κύδεϊ μ' αἴρετε τόσῳ;

Ἀποδέχομαί γε μὴν τῆς πατρικῆς καὶ ἀδελφικῆς ὑμᾶς φιλοστοργίας πάνυ.

Σοὶ δὲ Θεὸς τόσα δοίη, ὅσα φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς.

Δεύτερον δέ, ἅπερ περὶ τῶν Ἀθηνῶν ἐδήλωσας, ἄσμενος ἐπέγνωκα· χαίρω γὰρ σφόδρα τὴν πόλιν ταύτην, ἐξ ἧς αἱ τέχναι καὶ αἱ ἐπιστῆμαι πανταχόσε διεσπάρησαν, ἔτι καὶ νῦν σῴζεσθαι, ἣν τῶν παρ' ἡμῖν ἱστορικῶν, τύποις ἐκδεδομένων, οἱ μεμνημένοι αὐτῶν κατασκαφῆναί φασι, μόνον ἁλιευτικῶν τινων καλυβῶν, περιλειπομένων ὃ οὔποτέ μοι πιστὸν ἔδοξε, μάλιστα τοῦ Χαλκονδύλου Λακωνίκου (ὃς πρὸ ρ´ που ἐτῶν ἔζησεν, Ἀθηναῖος ὢν) οὐδὲν τοιοῦτον ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἱστορίᾳ λέγοντος. Ἀξιόπιστος δὲ σὺ μάρτυρ ὢν τυγχάνεις, αὐτόπτης τοῦ ἄστεως γενόμενος, διὰ τὸ τῆς σῆς πατρίδος οὐ πολὺ ἀπέχον τῆς ἀρχαίας τοῦ Ἄργους Ναυπλίας, ἣν (ὡς καὶ τὴν Μονεμβασίαν) πρὸ λϛ´ ἐτῶν γενέσθαι ἔτι τῶν Βενετίκων ἀκούομεν. Τότε τοὺς φίλους σου γονέας ἐκεῖ οἰκῆσαι ἔτυχεν, ἢ γάρ; σφόδρα δὲ τέρπομαι, τὰς τῶν φίλων τύχας μανθάνων. Εὐξαίμην δ' ἂν καὶ ἀπεικόνισμα τῶν Ἀθηνῶν οἱονδήποτε (μόνον τῇ σῇ χειρὶ) βλέπειν, Θουκυδίδου εἵνεκα, ὃν τοῖς φοιτηταῖς διασαφῶ.

Τρίτον μεμνημένος σὺ τοῦ Ἑλικῶνος ἐμφιλοχωρῆσαι μὲν αὐτῷ, οὐδὲν δὲ τοῦ παλαιοῦ κλέους ἐνιστορῆσαι, παρὰ δὲ τοῖς Γερμανοῖς νυνὶ τὰ καλὰ εἶναι, ἴσθι ταῦτα, καίπερ ἐκ τοῦ κοινοῦ ἀμφοῖν ἡμῶν φίλου, τοῦ Γερλαχίου, πάντα βέλτιον ἀκηκοώς. Καὶ οὐδαμῶς τοῦ κομπάζειν ἕνεκα λέξω, ἀλλὰ τοῦ δοξάζειν τὸν οὐράνιον εὐεργέτην. Εἰσὶν πάμπολλαι κατὰ τὴν Γερμανίαν σχολαί, εὖ κτισθεῖσαι καὶ διοικούμεναι, αἱ μὲν καθολικαί, αἱ δὲ μερικαί. Τὰς μὲν καθολικὰς ὑψηλὰς κοινότητάς τις ἂν εἴποι, ἡμεῖς δὲ ἀπὸ τῶν κλεινῶν Ἀθηνῶν προσηγορίαν δανεισάμενοι καὶ Ἀκαδημείας ὀνομάζομεν, ἐν αἷς (καθάπερ τὸ πᾶν τοῦτο, πάντα τὰ σώματα ἐμπεριέχει) πᾶσαι ἐπιστῆμαι διδάσκονται, ἥ τε θεολογία καὶ ἡ νομικὴ καὶ ἡ ἰατρικὴ καὶ σὺν τοῖς λογικοῖς ἡ φιλοσοφία, τέσσαρες οὗτοι οἱονεὶ κίονες, ἐν δὲ τοῖς μερικοῖς παιδευτηρίοις (ὧν ἄλλο ἄλλου προέχει) μάλιστα, τὰ ἑκατέρας τῆς γλώσσης καὶ τὰ λογικὰ μετὰ τοῦ ὀρθοδοξαστικοῦ τῆς

εὐσεβείας προπαιδεύεται, ὥστε ἐκ τούτων εὐαφόρμως τὴν νεολαίαν ἐπὶ τὰς ἀκηδημείας μεταβαίνειν. Τῶν δὴ Εὐαγγελικῶν ἢ Λουτηρανῶν καλουμένων ἀκαδημειῶν οὐχὶ ὑστάτη νῦν (Θεῷ χάρις) ἡ Τυβιγγαία ὑπάρχει, καθοτιοῦν ἂν μέρος ἑαυτῆς θεωρηθῇ. Θεολογίας μὲν διδάσκαλοι τέσσαρες, νομικῆς δὲ ἑπτά, ἰατρικῆς δὲ τρεῖς φιλοσοφίας δὲ καὶ τεχνῶν περὶ τοὺς ιϐ', ἐν οἷς καὶ τῆς ἑϐραΐδος φωνῆς ἐστιν εἰσηγητής. Οὓς πάντας, ἵνα μετὰ πάσης ἐπιμελείας τὰ δέοντα ποιῶσι, καὶ νόμοι καὶ νομοφύλακες ἐποτρύνουσι, τοῖς ὀλιγώρως πράττουσιν ἐπιτίμια ἐπιϐάλλοντες. Ταῦτα μὲν τὰ ἐν Τυϐίγγῃ, τὰ νῦν ἔχον, θεῖα δῶρα, ἃ διαφυλάξειεν ἡμῖν ὁ πολυοικτίρμων Θεὸς καὶ πόρρω, μηδὲ διὰ τήν τινων ἀχαριστίαν καθέλοι.

Σὺ δέ, ἀγαπητέ, καὶ περὶ τῶν αὐτόθι ἑλληνικῶν παιδευτηρίων ἡμᾶς δίδαξον. Εἰκὸς γάρ, εἰ μηδαμοῦ ἄλλοθι (ὅπερ ὅμως οὐ πάνυ ἔμοιγε πιθανόν ἐστι, πόθεν ἂν λόγιοι ἄνδρες παρ' ὑμῖν;), ἀλλ' οὖν ἐν τῇ βασιλίδι ὑμῶν πόλει ταῦτα εἶναι, ὧν τὴν κατάστασιν καὶ τοὺς καθηγητὰς καὶ σὺ δηλοῦν, εἰ δὲ οὐκ ἔχει τὰ παρόντα, ὡς ἔδει μετρίως γοῦν, οἴμοι, ὅσον ἐγὼ συναλγῶ τῆς σῆς σοφίας καὶ ἀρετῆς μητρί, τῇ παντοίων ταῖς τε ἄλλαις δυτικαῖς χώραις καὶ δὴ τῇ Γερμανίᾳ ἀγαθῶν μεταδοτείρᾳ γενομένῃ;

Ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν, ἀχνύμενοί περ δέον διὰ πολλῶν θλίψεων εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, μένουσιν ὅμως εἰσέτι, ὡς ἐν τῇ γῇ αἱ νύμφαι, εἴτουν αἱ φυτὰ ἀναδιδοῦσαι φυσικαὶ δυνάμεις, οὕτως ἐν τοῖς τῶν ἑλλήνων παισὶν αἱ πρὸς σοφίας ἀναϐλάστησιν εὐφυΐαι καὶ δρυμύτητες, καθάπερ περὶ τῶν σήμερον Ἀθηναίων ἡδέως σὺ γράφεις, μνήμονας εἶναι καὶ εὐφώνους θαυμαστῶς. Ἔσται δέ ποτε καιρός, ὅτε προελεύσεται γεωργία καὶ διαμόρφωσις· ἀλλὰ λέγει Σιών, ἐγκατέλιπέ με Κύριος, καὶ ἐπελάθετό μου· ἀλλ' αὐτὸς ἀπαντῶν: μὴ ἐπιλήσεται, φησί, γυνὴ τοῦ παιδίου αὐτῆς, τοῦ μὴ ἐλεῆσαι τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας αὐτῆς; Εἰ δὲ καὶ ταῦτα ἐπιλάθοιτο γυνή ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἐπιλήσομαί σου, εἶπε Κύριος. Ἰδοὺ ἐπὶ τῶν χειρῶν μου ἐζωγράφησά σου τὰ τείχη καὶ ἐνώπιόν μου εἶ διὰ παντὸς καὶ ταχὺ οἰκοδομηθήσῃ ὑφ' ὧν καθῃρέθης.

Τέταρτον δέ, ἅπερ περὶ τῆς πρὸς τὸ βιϐλάριον ἀποκρίσεως, καὶ περὶ τῆς σῆς κατ' αὐτὴν σπουδῆς καὶ φιλοπονίας ἐπέστειλας, κεχαρισμενώτατα ἡμῖν ἐστιν. Θεοδόσιος δῆτα σὺ εἶ, θεόθεν ἐπὶ ἁγίων μεταχείρισιν ἔργων δεδομένος, Ζυγομαλᾶς εἶ, ὁμαλῷ καὶ δικαίῳ ζυγῷ τὰ πρακτέα ἱστάς, ὥστε πρῶτον μὲν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ ζητεῖν, εἶτα δὲ εὐγνωμόνως τὴν πρὸς τὸ

κατὰ τρόπον διαζήσεσθαι πρόσθεσιν, ἐξ ἐκείνου ἀναμένειν. Ἄνδρα σὲ βέλτιστον κρίνομεν, καὶ οὐδὲν δέον ἄλλων πυνθανομένους περιέρχεσθαι. Ὥστε καὶ τὴν εἰρημένην ἀπόκρισιν ποθοῦντες προσδεχόμεθα, αὐτήν τε λαβόντες τὰ δέοντα σὺν Θεῷ ποιήσομεν. Κἀγὼ δέ, ὅπως ἔργον γένηταί πῃ, ἅπερ αἰτεῖτε, κατὰ τὴν μικράν μου μερίδα τὸν λίθον κυλίσω. Ὡς δ' αὔτως, καὶ περὶ τῆς τῶν παρ' ὑμῖν ἑλληνίδων βίβλων ἐκζητήσεως σημαινοῦμεν. Τέως τὸν κατάλογον, ὡς αἰτεῖς, ὧν παρ' ἡμῖν βιβλων εἶναι ἐπῆλθέ μοι, πέμπω ὅπως σὺ κατάλογον, εἰ δοκεῖ, τῶν παρ' ὑμῖν παρὰ ταύτας εὑρισκομένων ἀντιπέμπειν δυνήσῃ. Πάνυ εὐπρόσδεκτος ὁ παρὰ τῆς λογιότητός σου ἀσπασμὸς τῷ κυρίῳ καγκελαρίῳ ἐγένετο, καὶ αὐτὸς κάλλιστα πρὸς σὲ διατεθειμένος ἐμοὶ τὰ φιλικὰ ἀντασπάζεσθαί σε προσέταξεν. Ἔργον πάντως ποιησόμεθα, ἐλθόντων τῶν παρ' ὑμῶν τὸ μὴ ὑμᾶς πάντως ἀμοιρεῖν ἔργων.

Πέμπτον, ἐπεὶ οὕτω πρόθυμος φίλος εἶ, κἀμοὶ διὰ τὸ μάλα ὁμαλῶς μοι ζυγῆναι, δικαίως Ζυγομαλᾶς ἐπικεκλημένος ἴσθι, ἀσπαστοτάτην ἐμοὶ ταυτηνὶ τὴν φιλοφροσύνην σου εἶναι, καὶ τὴν φιλίαν ἡμῶν συγκαταταφήσεσθαί μοι. Ὡς ἂν ἡδέως εἰ ἐπὶ φαιδροῖς Θεὸς θελήσειεν, ὁρῴην σε; ὡς ἀσπασίως προσψελλισαίμην γνησίῳ Ἕλληνί σοι; ὡς ἀσμένως κἂν ὀνείρῳ φαντασθείσας ἢ ἐπὶ χαρτίου ἀμωσγέπως εἰκονισθείσας θεωροίην τὰς μορφὰς ὑμῶν; Ἀλλά,

Ἐπειὴ μάλα πολλὰ μεταξὺ
οὔρεά τε σκιόεντα, καὶ ἄκριτα βάρβαρα φῦλα, Θεῷ χάρις, ὅτι τὸ πολὺ κρεῖττον ὑμῶν, τὸν σοφίας καὶ προσηνείας εἰλικρινοῦς πλήρη νοῦν θεωρῆσαί μοι ἐξεγένετο. Εἴθε καὶ μετὰ ταῦτα· ὑπὲρ ὑμῶν ὁσημέραι ἐγὼ τῷ Θεῷ ἡμῶν προσεύχομαι. Ἐπεὶ οὖν, οὕτως ἀγαθὸς φίλος σύ γε, σύγγνωθί μου εἰ φιλίστωρ ὤν, μᾶλλον δηλῶ. Τὴν τῶν μητροπόλεων ἔκθεσιν, ἧς μέμνησαι, οὔπω εἶδον. Ὡς θέλοιμι ἂν τὴν τοῦ Χαλκακονδύλου ἱστορίαν, ἄχρις εἰς ἡμᾶς προσεπιπληροῦντα προάγειν σέ; οὐχὶ καί τις ἄλλος, τὴν ἅλωσιν τῆς πόλεως (μάλιστα κατὰ πάσας τὰς περιστάσεις) καὶ κατάλυσιν τῆς ἀνατολικῆς ῥωμαίας ἀρχῆς ἀνέγραψεν; τίς ἦν ἡ τοῦ τελευταίου βασιλέως Κωνσταντίνου σύζυγος, ἡ συναπολ·μένη; τί τὸ ὄνομα αὐτῆς; οὐδαμοῦ μέχρι τοῦ παρόντος εὑρίσκω. Τίς ὁ τότε πατριάρχης καὶ ποῖ ᾤχετο; (καὶ ὁ περὶ ταῦτα οἶκτος ἐμοὶ γλυκύς). Καὶ πῶς ἀπεκατεστάθη αὖθις ἡ πατριαρχεία; ὑμῶν ἔτι τινὲς Παλαιολόγοι καὶ Καντακουζηνοὶ καὶ Νοταραῖ καὶ Λασκάρεις καὶ Χρυσολωραῖ καὶ Ἀργυρόπουλοι καὶ Χαλκονδύλαι; τοῖς γὰρ ὑστέροις τέσσαρσιν ἡμεῖς οἱ Λατῖνοι καὶ

Γερμανοὶ τῆς παρ' ἑαυτοῖς ἑλληνικῆς μαθήσεως τὰς ἀρχὰς ὀφείλομεν. Τίς ὁ σοφὸς Χῖος, ὁ ὑμῖν ἐν τῇ ἀποκρίσει συνεργήσας; τίς ὁ Λῄσταρχος Ἑρμόδωρος, ὁ τὰ ὠφέλιμα τοῖς ὑμετέροις νέοις παραινέσας; Ἀρχὸς Λῃστῶν ἐκεῖνος ἦν; Λῃστὴς μὲν οὖν καὶ ἀναιρέτης κακίας καὶ ἀγνοίας, τοῖς δυοῖν ὀλεθρίοιν κακοῖν, καὶ διὰ τοῦτο δικαίως ἐκείνην τὴν ἐπωνυμίαν ἐσχηκώς. Τὰ ὀνόματα τῶν αὐτόθι πεπαιδευμένων ἀνδρῶν καὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἀσίας καὶ τῶν Πατριαρχῶν καὶ Μητροπολιτῶν καὶ Ἐπισκόπων καὶ ἐπισήμων ἄλλων ἡδὺ ἄν μοι εἰδέναι εἴη. Ἀντεπιστείλαις, ὦ φίλη κεφαλή, καὶ τῶν ἐν τῇ νῦν τεσσαρακοστῇ δημηγορηθεισῶν ὁμιλιῶν πέμπειν ἀξιώσειας.

Ἕκτον δ' αὖ ὃ πηλίκον ἐλύπησέ με τὸ ὑμᾶς πένεσθαι; Ὦ τῆς δεινῆς θεᾶς τῆς αὐδηέσσης, τῆς τὰ ἀγαθὰ ἐπικαλυπτούσης! Ἐπ' ἀληθείας ἔγωγε ταύτην, εἰ δυναίμην, τῶν τριχῶν ἐπιλαβόμενος, προθέλυμνον ἂν ἐκσπάσαιμι (τὴν χρηστῶν ἀνδρῶν ὀχλήτειραν, τὴν ἐπίτριπτον) καὶ ῥιπτήσαιμι, φέρων τῆλ', εἰς μεγακήτεα πόντον·

ἢὲ τινὸς πέτρας ἐγγὺς ἀπ' ἠλιβάτου,

ἐκεῖνο τὸ Θεόγνιδος παρῳδεῖν, ὅπερ οἶσθα.

Ἀλλὰ βοήθειαν ποιήσεταί ποθεν ὁ παντὸς ἀγαθοῦ χορηγὸς Θεός, κἀγὼ σπουδάσω εἰς δύναμιν χρηστοὺς καὶ ἄλλους προτρέπων. Λαβὲ τὸ μικρὸν τόδε ἐν τῷ παρόντι, οὐ γὰρ ἄρχοντες πολυφόρων χωρῶν καὶ προσόδων μεγάλων ἀεννάων τε ἡμεῖς γε. Ἦ γὰρ ἂν σέ τε καὶ ἄλλους ἱκανῶς κουφίζων εὐφραίνοιμι, καὶ τοῦ Παναγιωτάτου ἐπιτρέποντος, δεῦρο ἐφ' ὧν ἂν ξυγγραφῇ βουλοίμην μετακαλοίμην.

Καὶ ταῦτα μὲν πρὸς ἃ πάνυ φιλικῶς ἐπέστειλας. Σὺ δέ, αἰδέσιμε φίλε, μετ' εὐνοίας αὐτὰ σκόπησον, ἀπὸ σπουδαίας ὄντως καὶ φιλοφίλου διαθέσεως γραφέντα, εἰ καὶ ὡς οὐκ ἂν ἠβουλήθην πέφρασται εὐτελέστερον, ὃ ἐπιεικῶς φέρεις, οὐ γὰρ πόριμοι ἡμεῖς γε, οὐδὲ κατὰ τὸν παρὰ Μωϋσεῖ Βεσελεῆλον ἐκεῖνον, οὗ μέμνησαι, τεχνικοί, ἀλλ' ἐν οὐχ Ἑλλάδι ζῶντες, φιλέλληνες ὅμως ἐς ἀπληστίαν.

Ἔρρωσο εἴς τε δόξαν Θεοῦ καὶ εἰς τιμὴν σαυτοῦ καὶ τῶν σῶν καὶ εἰς εὐφροσύνην τῶν σε ἀγαπώντων καὶ αἰδουμένων.

Ἐκ Τυβίγγης τῇ ιε' μηνὸς Ἀπριλίου τοῦ αφος' ἔτους.

Φιλοῦντες διατελοίητε τὸν καλόν μου Γερλάχιον.

Ὁ τὰ εἰς δύναμιν πάντα σὸς

ΜΑΡΤΙΝΟΣ ὁ ΚΡΟΥΣΙΟΣ

ἑκατέρας γλώσσης καὶ παιδεύσεως ἐν τῇ Τυβιγγίδι Ἀκαδημείᾳ καθηγητής.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ ΖΥΓΟΜΑΛΑ ΠΡΟΣ ΚΡΟΥΣΙΟΝ

Μὴ ἔσο ἐπιπολὺ δίκαιος (φησὶν ἡ Γραφὴ) ἵνα μὴ ἀσεβήσῃς· φημὶ δὲ ἔγωγε τοῦτο παρῳδήσας: μὴ ἔσο πολλῶν γλωσσῶν συζητητής, ἵνα μὴ βαρβαρίσῃς σοφώτατε κύριε Κρούσιε. Πλὴν ἐπεὶ τὸ δόξαν σοὶ κἀμοὶ προσφιλές, ὡς ἤδη ἡνωμένων φιλίᾳ ἐκτυφλοῦν εἰωθυίᾳ τὸν φιλοῦντα, καὶ ταῦτα τὰ λεξείδια καὶ ῥησείδια, τὰ καθημαξευμένα, καὶ τὰ πλείω ὡς ἔτυχεν εἰρημένα, οὐκ ὀκνήσας ἐξελληνίσω, ὡς δυνατὸν καὶ σαφηνίσω σοι, γινώσκειν δὲ πρὸ πάντων τούτων ἕνεκα σοῦ βούλομαι τὴν ἀγχίνοιαν, ὅτι αἱ λέξεις αὗται τινὲς μέν εἰσι τοπικαὶ καὶ ἐθνικαί, ἀπὸ τῶν εἰδῶν ὀνομασθεῖσαι, τῶν ὑφαντῶν τυχὸν ἢ πολυποικίλων καὶ δαιδάλων, τί ἄλλων, ὡς βλατία χρυσᾶ καὶ ἑξάμιτα, ἕτεραι δὲ ὀφφικίων εἰσὶ δηλωτικαὶ καὶ ταγμάτων στρατιωτικῶν, ὡς δρογκάριος τῆς βίγλης καὶ ἄλλα πολλά, ἄλλαι δὲ ὠνομάσθησαν ἰδιώματι ἐθνῶν διαφόρων, εἰσὶ δὲ καὶ πεποιημέναι καὶ πολλάκις καὶ ὡς ἔτυχε λεγόμεναι, ἐπικρατῆσαν οὕτω καὶ ἀρχῆθεν ἢ καὶ ἀσήμαντοι ὡς τὸ βλίτηρι. Ἡ γὰρ ἁπλῆ καὶ κοινὴ αὕτη γλῶσσα, εἴτε δημοτικὴ ἢ ἰδιωτικὴ τῶν νῦν δυστυχῶν Γραικῶν πολύμικτός τίς ἐστι καὶ διάφορος Εὑρήσεις γὰρ ἐν ταύτῃ ἑλληνικὰς φωνὰς ἢ καὶ λόγους ὅλους ἔσθ' ὅτε, καὶ ῥωμαϊκὰς ἢ καὶ Ἀγαρηνῶν ἢ καὶ Ἀλβάνων ἢ καὶ ἄλλων ἐθνῶν. Καὶ ἄλλως οἱ Γραικοί, ὡς δένδρη μεράδια πεφυτευμένα ἐν τόποις πολλοῖς, οὕτως οἰκοῦσιν οὗτοι, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, παροικοῦσιν. Ἐν γῇ γάρ, φεῦ ἀλλοτρίων εἰσὶ διεσπαρμένοι, μέτοικοι, ἀναμεμιγμένοι ἔθνεσι. Καὶ εἰ ἀκούσῃς Βυζαντίους λαλοῦντας, ἐνωτισθείσῃ Ἑλλήνων φωνάς, ἁπλᾶς ἄλλας καί τινας Ἀγαρηνῶν, ὧν ἡ πληθὺς ἡ ἐν Βυζαντίῳ, καὶ ὧν (Ἀγαρηνῶν δηλονότι) ἀκούοντες, πολλάς τινας φωνὰς παρενσπείρουσι τῇ αὐτῶν ὡς καὶ ἱματίοις καί τισιν ἔθεσιν αὐτῶν χρῶνται, φιλεῖ γάρ, φησί, τὸ ὑπήκοον γνώμῃ τῇ τοῦ ἄρχοντος ἕπεσθαι καὶ βιοῦν. Εἰ δὲ ἀκούσῃς Κρῆτας, ἐκ τῆς λαλιᾶς γνωριεῖς καὶ οἱ λόγοι αὐτῶν ἀναμὶξ τῇ Λατίνων φωνῇ καὶ ἄλλων. Ἂν δὲ Πελοποννησίους, ἄλλως ὅρα μεμιγμένον λατινικοῖς, ἔπαρ (ἆρον) τὴν τοιμάντα σου, καὶ ἄμε (ἄπελθε) στὸν ἀβουκάτον σου, καὶ εἶτι σὲ κονσεγιάρῃ σατὰ (σὺ) κάμετο. Καὶ τὸ δὴ χείριστον, τούς ποτε σοφωτάτους Ἀθηναίους εἰ ἤκουσας, δακρύων ἂν ἐγένου μεστός. Ὅσον γὰρ ὑπερεπερίσσευσέ ποτε ἐν αὐτοῖς ἡ καθαρὰ καὶ ἄδολος τῶν Ἑλλήνων φωνή, τόσον ἡ βάρβαρος ἐπληθύνθη, καὶ ἀκούεται ἔξοχα πάντων. Μέλλουσι γὰρ εἰπεῖν, ὅρα ὦ εὐτυχές, καὶ ἀντὶ τούτου λέγουσι, γιαπᾶ καλότυχε. Τὰ σῦκα, σοῦκα λέγουσι, τὸν βάτραχον, πα-

κακᾶν καὶ ἄλλα γελοῖα, ὡς καὶ τὴν στολήν, σολήν, τὰ ἔξω τῆς πόλεως προαύλια, ἃ ἐξωπόλεια ἔδει λέγειν, σωπόλια λέγουσιν. Εἰ δέ αὐτῶν, εἰ καὶ πενταετής ἐστι καὶ ἐν ἀλλοδαπῇ παροικήσει, ὅλως τὴν πάτριον οὐ μεταβάλλει, ἀλλὰ τὴν φωνὴν καὶ τὸ ἦθος καί τινα ἰδιώματα τοπικὰ φυλάττει ἀπαραλλάκτως, ἐφ' ὅρῳ ζωῆς (ἔρημοι ἔμειναν Ἀθῆναι χρόνους περίπου 300. Οὗτοι δὲ ἐκ διαφόρων εἰσὶ πόλεων συνηγμένοι. Κρεῖττον σὲ ἀκούειν Ἀθηναίου ἢ νῦν ὁρᾶν). Καὶ ὡς τοὺς Αἰγυπτίους γνωρίζουσιν οἱ Γραικοὶ ἐκ τῆς καρακάξας, ἤτοι κορώνης, οἵτινες ἀντὶ καρακάξας, χαραχάξα λέγουσιν, οὐ γὰρ δύνανται ὅλως λέγειν τὸ κα (ὥς τινες Λατῖνοι ἀντὶ τοῦ θ, τὸ τ, τεὸς ἀντὶ θεὸς προφέρουσιν, εἰ καὶ ἐν γραφῇ ἄλλως), ἀντὶ δὲ τούτου, ἐν πάσῃ λέξει τοῦ χα χρῶνται, οὕτω καὶ Ἀθηναῖοι δῆλοι καὶ Κρῆτες καὶ Πελποννήσιοι καὶ Χῖοι καὶ νησιῶται καὶ λοιποὶ ἄλλοι, πλὴν εἰ καὶ ἔν τισι λέξεσι καὶ φωναῖς παρηλλαγμένως λαλοῦσιν, ἀλλὰ ἕκαστος τὸν ἕτερον καὶ ἄλλον οἶδε καὶ ἀκούει αὐτοῦ λαλοῦντος. Τοῦτο δὲ μόνον, ὅτι εὐθὺς γινώσκει εἷς ἕτερον, ὅτι Βυζάντιος τυχόν, Κρής, Χῖος, Ναύπλιος, Νάξιος, νησιώτης, Ἠπειρώτης, ἢ ὅθεν ἂν ᾖ. Ἡ γὰρ λαλιὰ αὐτοῦ, κατὰ τὴν τοῦ Κυρίου φωνὴν εἰπεῖν πως, δῆλον αὐτὸν ποιεῖ. Ὅθεν μὴ θαύμαζε, ἄνερ ἐλλογιμώτατε, ἂν τοιαύταις ἐντυγχάνῃς φωναῖς. Ὅπου γὰρ πλείω πτώματα, ἐκεῖ καὶ ἀετοὶ πολλοί, καὶ ὅπου ἔθνη πολλά, καὶ γλῶσσαι, ἔν τισι μὲν παρηλλαγμεναι, γιγνωσκόμεναι δὲ ὑπ' ἀλλήλων, ὡς συγγενῶν καὶ γειτνιαζόντων. Οὕτω δέ, οἶμαι, κἀν τῇ Λατίνων.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΚ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΙΜΑΙΑΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗΣ ΤΟΥ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ ΖΥΓΟΜΑΛΑ ΠΡΟΣ ΚΡΟΥΣΙΟΝ

Περὶ Ἀθηνῶν ἰδίως ἔγραψά σοι, καὶ ὅσον ἐγίνωσκον, ἐδήλωσά σοι, ὅτε κύριος Συμεὼν ὁ ἀνταγωνιστὴς κυρίου Στεφάνου, ὃς ἀσπασίως προσαγορεύει καὶ ἀμφοτέρους καὶ ἐπιστολὰς ὑμῖν ἔπεμψε, πλὴν καὶ νῦν λέγω περὶ αὐτῶν, ὅτι καὶ πάλιν ἐρωτᾷς. Ὄρη Ἀθηνῶν, τὰ πλησίων τούτων κείμενα (δι' ὧν ὡς οἶμαι θαυμάσιαι αἱ Ἀθῆναι. Διὰ τὸν ἀέρα, τὸν τῆς ὑγείας αἴτιον, μνήμης, εὐφωνίας καὶ ἄλλων καλῶν, τὸν χεόμενον ἐξ αὐτῶν τῶν ὀρῶν, καὶ ἄριστον ὄντα καὶ μυρεψικόν, ταῖς βοτανῶν δυνάμεσι, τῶν ἐς ἀεὶ ἐμφύτων καὶ ἀνεξαλείπτων αὐτοῖς, ὡς ἐμπεριπατήσας εἶδον καὶ κατεσκόπησα ταῦτά εἰσιν Ὁ Ὑμηττός, ὁ *Ἀριλισσός*, ὁ *Λυβακαμιτός*, τῆς Πάρνηθος καὶ ὁ Κορυδαλλός· ποταμοὶ δὲ ὁ Κηφισσὸς καὶ ὁ Ἰλισσός. Τούτων τῶν ποταμῶν

τοῖς ὕδασι ποτίζουσιν Ἀθηναῖοι τὰ δένδρα τῶν ἐλαιῶν, χιλιάδες ὄντα πολλαί, καὶ ἔλαιον ποιοῦσι, δι' οὗ Κωνσταντινούπολις καὶ ἄλλαι πόλεις ἐξαρκοῦνται καὶ Ἀθηναῖοι χρήματα πολλὰ λαμβάνουσι διὰ τὰς χρείας, ἃς ἔχουσιν, ἐξοικονομούμενοι δεόντως. Ὑπὸ δὲ τῆς σοφίας, ἧς νῦν ἔχουσιν. ἢ τἀληθὲς εἰπεῖν, τῆς ἀμαθίας, τὸ ἔλαιον, λαδίφι λέγουσι, γελοίως προφέροντες, ἀνέγνων δέ που καὶ περὶ τῆς πόλεως ταύτης τὰ ἰαμβικὰ ταῦτα ὅσα ἐφαίνοντο ἐν τοίχῳ :

Ἐκ τῶν πρὸ πολλῶν (sic) τῶν λόγων τὴν μητέρα,
χρυσᾶς Ἀθήνας τὴν περίβλεπτον πόλιν,
στοά τις ἤδη ποικίλως κοσμουμένη
γραφῶν ἐκαλλώπιζεν ἐξηρημένων,
κεχρωσμένη σώμασιν ἐκπλήττουσί πως
τῇ στιλπνότητι, Ποικίλη καλουμένη.
Ταύτην δὲ τὴν κρατοῦσαν ἐν πάσαις πόλιν
ναῶν ἐγέρσει καὶ στοῶν ἠνθισμένων
πολλοῖς σὺν ἄλλοις κάλλεσιν θεαμάτων
οἴκων ὑπερλάμπρων τε λαμπραῖς ἰδέαις . . .

Ἦσαν καὶ ἄλλοι στίχοι, οὐκ ἀνεγινώσκοντο δὲ ὑπὸ τοῦ χρόνου ἐξηφανισμένοι· ταῦτα καὶ ἔτι περὶ Ἀθηνῶν.

ΕΤΕΡΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΖΥΓΟΜΑΛΑ ΠΡΟΣ ΚΡΟΥΣΙΟΝ

Θεοδόσιος ὁ Ζυγομαλᾶς κυρίῳ Μαρτίνῳ τῷ Κρουσίῳ εὖ πράττειν.

Τὰς ἐπιστολὰς ταύτας ἐσημειωσάμην χάριν σου, σοφώτατε κύριε Μαρτῖνε Κρούσιε, ἵν' ἐνωτισθείης, πῶς τὴν ἁπλῆν ταύτην προφέρουσι φωνὴν εἴτε κοινὴν τὴν ἔχουσαν καὶ ἑλληνικὰς λέξεις καὶ ἀπὸ ἄλλων γλωσσῶν, οἱ γὰρ πλησιάζοντες Λατίνοις τινὰς φωνὰς ἀναμιγνύουσιν, οἱ Ἀγαρηνοῖς ὁμοίως, οἱ Βουλγάροις ὡσαύτως, καὶ ἔτι ἔχουσι καὶ ἰδιώματά τινα ἐν τῇ προφορᾷ. Πλήν, ὁ εἰδὼς λαλεῖν ἁπλῶς μίαν τῶν διαλέκτων (εἰπεῖν) ὡσεὶ οἱ Βυζάντιοι τυχὸν ἢ οἱ Ναύπλιοι, οἶδε λαλεῖν, ἢ (ἵνα εἴπω κρεῖττον) ἵνα καταλαμβάνῃ καὶ ἀκούῃ καὶ τὰς λοιπάς, διαφερούσας καὶ ἐν προφορᾷ, ὡς εἴπομεν, καὶ ἐν λόγοις τισίν, ἡ πλέον δὲ βάρβαρος ἐστι νῦν ἡ τῶν Ἀθηναίων, ἥτις ἦν ὅτε ὑπῆρχεν, ἀρίστη· ἣν τις ἂν εἴπῃ κατὰ διάμετρον τῆς πάλαι τὴν νῦν, οὐκ ἂν ἁμάρτοι· ἀκούοντες γὰρ ἡμεῖς αὐτῶν, ἐννοοῦμεν πως

τί λέγουσιν (ἐν γάρ τισι παρηλλαγμένως λέγουσι καὶ ὀνομάζουσι) καὶ πλὴν γελᾶν, οὐ δυνάμεθα ἐνωτιζόμενοι αὐτῶν.

Ὀνόματα σοφῶν καὶ λογίων ἀνδρῶν ὅσα μέμνημαι, εἰσὶ ταῦτα, εἰ καὶ παρ' ἡμῖν πάνυ ὀλίγοι, οἳ φιλοῦσι σοφίαν, ἀλλ' ὁ καιρὸς ἄλλοις προσέχειν ἀναγκάζει. Δάκνει γάρ τις δήμαρχος ἐκ τῶν στρωμάτων.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰσὶ μαθηταὶ τοῦ ἐμοῦ πατρὸς ὡσεὶ 10.

Ἐν Πελοποννήσῳ καὶ ἄλοις τόποις ἕτεροι 10, ἢ καὶ πλέον. Εἰσὶ Θεοφάνους μαθηταὶ ἱερομόναχοι, μοναχοὶ 30,

Εἰσὶν Ἑρμοδώρου μαθηταὶ ἐν Χίῳ τέσσαρες, καὶ ἀλλαχοῦ, ἕκαστος ἐν ἰδίᾳ πατρίδι, ὑπὲρ τοὺς 10.

Ἐν Πατριαρχείῳ νῦν ἐστι διδάσκων ἐπ' ἐκκλησίας ἱερομόναχος Μεθόδιος, μοναχὸς Ματθαῖος. Λέγει ἐνίοτε καὶ ὁ Πατριάρχης· οἱ ἄλλοι τῶν σπουδαίων ἄλλοις προσέχουσιν· ὁ μὲν ἐν κλήρῳ τοῦ Πατριάρχου, οἱ δὲ Νοτάριοι, ἕτεροι μετὰ ἀρχόντων· ἄλλοι σπουδάζουσιν ἰδίως ἕκαστος ἐν τῇ πατρίδι καὶ τοῖς οἰκείοις· καὶ ἄλλος ἄλλοις προσέχει, βασιλείας Γραικῶν μὴ οὔσης, ἢ καὶ ἡ σοφία καὶ οἱ σπουδαῖοι ἐπαναπαύονται.

Δύστηνοι ἐσμὲν Μεγαρεῖς.

Ἐκ τῆς Κωνσταντίνου εἰς Τύβιγγαν.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΡΟΥΣΙΟΥ ΠΡΟΣ ΚΑΒΑΣΙΛΑΝ

Τῷ σοφωτάτῳ καὶ αἰδεσίμῳ ἀνδρὶ κυρίῳ Συμεῶνι, Θεοῦ διακόνῳ, διάγοντι ἐν τῇ Κωνσταντίνου μεγαλοπόλει, εὖ πράττειν.

Πέρυσι, τοῦ φιλτάτου ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Μέλανος ἐξ Ἰταλίας ὧδε ἐπανελθόντος, ἐξ αὐτοῦ ἔγνων περὶ τῆς σῆς ἀρετῆς τε καὶ λογιότητος, τίμιε κύριε Συμεών, καὶ εὐθὺς ἔρωτι φιλίας πρὸς σὲ θαυμαστῷ ἐξεκάην. Εἰ δὲ τότε, ὅτε ἐν Παταβίῳ, ἔτι ἦτε, σὲ ᾔδειν, καὶ ὅτι οὕτως ἀγαθὸς ἀνὴρ ὢν ἀσμένως ἂν εἰς Γερμανίαν ἦλθες, ἔγραψα ἂν πρὸς σὲ ὅτι ἔγωγ' ἐφ' ἑξάμηνον ἢ πλεῖον ἐν τῷ ἐμῷ ἐν Τυβίγγῃ οἴκῳ τἀναγκαῖά σοι πρὸς διαγωγὴν ἐχορήγησα ἂν (μαθησόμενος ἐκ τῆς σῆς εὐκτῆς συνουσίας τὴν σήμερον μιξοβάρβαρον Γραικὴν γλῶσσαν ἐπὶ μᾶλλον) κἀναμφιβόλως ἐντεῦθεν ἄλλην καὶ βελτίω πρόνοιάν σου ὁ Θεὸς ἐποιήσατ' ἄν. Ἀλλὰ νῦν πάλιν ἐν τῇ Κωνσταντίνου ὢν οὐ κακῶς διάγεις, ὡς ἐλπίζω, ἴσθι δὲ ὅτι ὁ κύριος Μέλας, δύο παρὰ σοῦ ἐπιστολὰς κομισάμενος. ἀποκρινεῖται, τὰ ὑπὸ σοῦ αἰτηθέντα εἰς δύναμιν ποιῶν· νῦν μὲν γάρ, νεόγαμος ὤν, περὶ τὴν οἰκο-

νομίαν περισπασμοὺς ἔχει. Ἄμφω δὲ εἰς τὰ μάλιστα φίλοι ἀλλήλοις ἐσμέν, ἅτε αὐτοῦ, ὅτε νεωτερος ἦν, ἐμοὶ μέχρι τοῦ ἐνταυθοῖ καθηγητῇ εἰς ἑκατέραν τὴν γλῶσσαν χρησαμένου. Ἐπεὶ δὲ σὺ τοσοῦτον ἀγαπᾷς αὐτόν, ἐθάρσησα τουτί σου ἐπιστόλιον ἐγὼ γράψαι, ὃν κἀμοὶ φίλον ἀπεντεῦθεν ἔσεσθαι, ὡς ἐλπιζω, οὕτω καὶ πάνυ παρακαλῶ· φίλος γὰρ Ἑλλήνων ἔγωγε τὰ μάλιστα καὶ ἀγαθῶν τοῦ κλεινοῦ ἑλληνικοῦ γένους ἀνδρῶν εὔνοιαν ἐπισπᾶσθαι, συνδέειν τὸ εἰς δύναμιν τῇ Γερμανίᾳ τὴν Ἑλλαδα γλιχόμενος ὢν καὶ τὴν παλαιὰν ᾧδε φωνήν, κατὰ τ ὀλιγοδύναμόν μου διδάσκω, καὶ τῆς σημε‹ρ›ινῆς δέ, τῆς ἐκβαρβαρωθείσης, ἐπεθύμησα, ἐν ᾗ ἔστιν ἃ ἤδη νοῶν προέκοψα. Ἀλλ' οὐκ ἔχω λεξικόν τι αὐτῆς, ὅ με οὐ μετρίως ἀνιᾷ. Ἐν δέ σοι σμικρὸν σχολῆς, δέομαί σου, τὰ ἐπιθαλάμια, ἃ πέμπω, τῇ κοινῇ καὶ δημοτικῇ ταύτῃ φωνῇ μόνον κατὰ λέξιν ἑρμηνεύειν, κἀμοὶ τὴν ἑρμηνείαν πέμπειν ναὶ μὴν καὶ ἄλλο τι ἐν τῇδε τῇ διαλέκτῳ ὅπερ ἂν ἄλλως ἀπορρίψειας, ἀποστέλλειν, ἵνα ἐντεῦθεν γοῦν τι προσμάθω. Ἀλλ' εἴ τις πόνος τῷ πράγματι πρόσεστιν, οὐ βαρὺς ἐπικείσομαι ἀλλὰ φείσομαι. Ἡδέως δ' ἔτι εἰδείην ἂν ποίᾳ νυνὶ διαλέκτῳ περὶ Θεσσαλονίκην καὶ ἐν Ἀθήναις χρῶνται καὶ ποῖον πόσον τε ἔτι τὸ Ἀθηνῶν ἄστυ, καὶ τἆλλα αὐτῶν (κατὰ τῶν τάχ' οὐκ ἀληθῆ παρ' ἡμῖν αὐτῶν περιγραψάντων) ὄντα τυγχάνει, καὶ ποῦ τῆς Ἑλλάδος, ἔτι ἥκιστα ἡ πάλαι γλῶττα ἐκβεβαρβάρωται. Ἀλλὰ πέρα τοῦ δέοντος ἐνοχλῶ σου τὴν λογιότητα. Ἀσπάζεταί σου τὴν αὐθεντίαν ὁ καλὸς ἡμῶν Μέλας, εἰσαῦθις τὰ δέοντα πρὸς σὲ ποιήσων. Πάνυ σὲ ὁ ἀγαπητός μου Γερλάχιος φιλεῖ καὶ μέμνηταί σου ἐν οἷς μοὶ ἐπιστέλλει, ἐπ' ἀγαθῷ πάνυ. Ἔρρωσο ἐν Χριστῷ, λογιώτατε καὶ αἰδέσιμε κύριε, καὶ καλῶς τἀμὰ γράμματα ἀποδέχεσθαι ἀξίωσον.

Ἔγραψα ἐν Τυβίγγῃ, Βιρτεμπεργίας πόλει, τῇ κζ' μηνὸς Μαΐου, ἔτει τῆς Θεογονίας αφοζ'.

ΜΑΡΤΙΝΟΣ ΚΡΟΥΣΙΟΣ

ἐν τῇ Τυβιγγίδι Ἀκαδημείᾳ, ἑκατέρας Ῥώμης φωνὴν διδάσκων.

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΚΑΒΑΣΙΛΑ ΠΡΟΣ ΚΡΟΥΣΙΟΝ

Τῷ σοφωτάτῳ καὶ λογιωτάτῳ κυρίῳ Μαρτίνῳ τῷ Κρουσίῳ Συμεὼν εὖ πράττειν.

Ἔναγχος τὰ τῆς σῆς λογιότητος γράμματα κομισάμενος, ἃ μετ'

αἰδοῦς ἀναπτύξας, οὐ μόνον τῇ τῆς εὐμουσίας κομψότητι καὶ τοῖς ἐνοῦσιν ἀττικισμοῦ, ἀλλὰ τῷ τῆς φιλίας, ἣν πρὸς ἡμᾶς ἔχων συνδέσμῳ διατελεῖς, ἥσθην, πῶς δοκεῖς; Τὴν γὰρ τέχνην ὅλως τοῖς παλαιτέροις ἐμφερὴς εἶναι, καθ' οἷον δή τινα οὖν τρόπον ἐδόκεις, καί τινες τῶν παρ ντων σοφῶν ἀναγινώσκοντός μου ἀκούοντες, δυοῖν σ' ἤθελον ἐξισῶσαι ῥητόροιν, τόν τε ῥυθμὸν καὶ φράσιν τῷ Δημοσθένει, καὶ τὰς ἰδέας Ἰσοκράτει τῷ πάνυ. Ἐγὼ δ' ὑφ' ἡδονῆς, σὲ καὶ τὰ σὰ τότ' ἐκθειαζόντων ἐκείνων, ἅλλεσθαι ἤθελον, νὴ τὸν φίλιον. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. Ὁ δὲ σοφὸς κὰν τοῖς φιλτάτοις Γερλάχιος τὴν ταχίστην ἅπερ μοι πέπομφας κεκόμικε. Καίτοι παρέλκον ἦν διὰ τοῦ νομίσματος, ὅμως πλείστας ὁμολογῶ σοι τὰς χάριτας, δι' ὧν δ' ἐπετείλω, καθ' οἷόν τ' ἐπονησάμην. Πῶς γὰρ ἅπερ ὁ μέγας τῶν Γερμανῶν κὰν σοφοῖς περιώνυμος Κρούσιος καθικέτευσεν, οὐ ποιήσομαι; Οὔμενουν. Καὶ περὶ μὲν τούτων ἅλις.

Ἐγὼ δ' ἀργαλέον θαρρούντως καθικετεύω τὴν σὴν λογιότητα, ἵνα τὸ βιβλίον, ὅ σοι χωρὶς ἐσημειωσάμην, παρ' ὑμῖν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ λατινιστὶ εὑρισκόμενον ἑλληνιστὶ ποιήσασα, τῇ ἑκατέρᾳ φωνῇ πέμψαι μοι. Δι' ὧν κἄγωγε κατὰ λέξιν ἰδιωτικῶς ἅπαν τὸ τοῦ Αἰσώπου, ἢ καί τινας τῶν Ἰσοκρατικῶν λόγους ποιήσω, μαθεῖν ῥᾷστως τὴν ἰδιωτικὴν διάλεκτον. Εἰ δέ γε πλεῖστον σοὶ περὶ τούτου δοκεῖ, κἂν τὸ λατινικὸν διὰ σοῦ καθέξοιμι, δέομαι. Κέκτημαι γάρ τινα σοφώτατον ἰατρὸν ῥωμαῖον (ὅν σοι καὶ φίλον συνίστημι) ἐν τοῖς λατινικοῖς ἄριστον, κὰν τούτῳ προσανταμείψομαι.

Πρὸς τούτοις δὲ γράψοις μοι· πόθεν τῆς ἀστρολογίας χρεὼν ἄρχεσθαι. Τοσοῦτος γὰρ ἔρως ταύτης με κατεπείγει, ὥστε τὴν ἐμὴν ψυχήν, τὸν Ἀριστοτέλην φημί, πολλάκις καταλιμπάνειν, κὰν τοῖς ἐκείνης ἀσχολούμενον ἐφευρέμασιν, ἐφ' οἷς οὐδέτερον τῶν τοῦ Πτολεμαίου κανονίων πλέον ἀσχάλλει. Τοσούτων οὖν καὶ τηλικούτων πραγμάτά μοι παρεχομένῳ, σύγγνωθι πρὸς Θεοῦ, σοφῶν ἄριστε. Ἔρρωσο.

Ἀπὸ Πατριαρχείου, ἐλαφηβολιῶνος γ' ἐπὶ δέκα.

Εἴπερ ἐγὼ καθ' ὥραν ἐνταυθοῖ οὐχ ὑπάρχω, τῷ κυρίῳ Φιλίππῳ, τῷ ἰατρῷ, τὸ βιβλίον δότωσαν.

Ὁ κύριος Μέλας σὺν τῳ τούτου ξυμμάχῳ προσειρήσθω μοι.

*
* *

Κυρίῳ Μαρτίνῳ τῷ Κρουσίῳ.

Πάλαι μὲν τὸ τῶν Ἀθηνῶν ἄστυ τρίπλοκον ἦν, καὶ ἅπαν οἰκούμενον. Νῦν δὲ τὸ μὲν ἐσώτερον (ὅπερ ἀκρόπολις, ἐν ᾧ καὶ ναὸς τῷ Ἀ-

γνώστῳ Θεῷ) ἅπαν ὑπὸ μόνων Ἰσμαηλιτῶν οἰκούμενον. Τὸ δὲ ἐκτὸς (τὸ ἀναμεταξὺ φημὶ) ὅλον ὑπο τῶν Χριστιανῶν. Τοῦ δ' ἐξωτέρου (ἐν ᾧ καὶ βασίλεια διὰ μαρμάρων καὶ κιόνων μεγίστων, ἐφ' ὧν τῆς πύλης ἐπιγέγραπται μονόστιχον καὶ ἔτι σωζ μενον:

Αἵδ εἰσ' Ἀθῆναι, Θησέως ἡ πρὶν πόλις

τὸ τρίτον, οἰκούμενον. Ὅλον δέ, ἐν ὅσῳ οἱ ἄνθρωποι ὄντες τυγχάνουσιν (ἐξ ὧν ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν χιλιάδες δωδεκα) ἀφ' ἓξ ἢ ἑπτὰ μιλίων περιεχόμενον.

Περὶ δὲ τῶν διαλέκτων τί ἂν καὶ εἴποιμι, πολλῶν οὐσῶν καὶ διαφόρων, ὑπὲρ τῶν ἑβδομήκοντα; Τούτων δ' ἁπασῶν ἡ τῶν Ἀθηναίων χειρίστη. Βουλόμενοι γὰρ εἰπεῖν: ἰδοὺ πίστις, ὑπήνη τῶν Ἑλλήνων δικαιοσύνη, λέγουσιν ἀντὶ τούτων: ἐπᾶ πίσι, ἐπᾶ σολή, ἐπᾶ ῥωμαΐκη κρίσι. Καὶ ἀντὶ τοῦ σύ, σο', καὶ πορεύου, σοῦρε, καὶ λύτραν, λούτραν. Οὓς οἱ τὴν Ἑλλάδα οἰκοῦντες, καλῶς τὰ πολλὰ φθεγγόμενοι, βαρβάρους τὸ παράπαν ἀποκεκλήκασι, τούτους βδελυττόμενοι. Ὥστε πεπονθέναι τοῖς πάλαι κατὰ διάμετρον.

Ἐν δὲ τῇ Θεσσαλονίκῃ καὶ Βυζαντίῳ καὶ ἐν Πελοποννήσῳ καὶ ἐν ἄλλῃ Ἑλλάδι εὑρήσεις καλῶς τὴν καθ' ἡμᾶς ἰδιωτικὴν φθεγγομένους ἐνίους, ὡς καὶ τοὺς πάλαι. Κἀκείνους γὰρ ταύτην (τὴν ἰδιωτικήν φημι) καθάπερ ἡμᾶς, προφέροντας ἐν πολλοῖς μάλιστα κωμῳδοῖς εὑρίσκομεν. Τούτου χάριν οὐ μιξοβάρβαρον, ἀλλ' ἰδιωτικὴν τῶν Ἑλλήνων τίς ὀνομάσειεν, εἰ καί τινα τῶν βαρβαρικῶν λέξεων (ὡς τὰ τῶν μηνῶν ὀνόματα, ἰταλικῶς) προφέρουσαν. Καὶ ταῦθ' οὕτω μὲν ἔχει. Αὐτὸς δέ, μίαν καὶ μόνην μαθών, ἣν καὶ ἡμεῖς, ἁπάσας καλῶς εἴσῃ. Ἔτι τῶν ἡμετέρων ἰδιωτῶν, τοὺς μὲν δωρικῶς, τοὺς δὲ ἀττικῶς, ἄλλους αἰολικῶς, ἑτέρους ἰωνικῶς, πρὸς τούτοις δὲ καὶ κοινῶς φθεγγομένους εὑρήσοι τις. Σύγγνωθι τοίνυν, ἀνδρῶν ἄριστε, καὶ μή μου τοῦ ψυχροῦ κατεψήφιζε, ἐν τοσαύτῃ φρίκῃ καὶ χιόνι γραφέντων.

Ἐν Πατριαρχείῳ τοῦ Βυζαντίου.

ΣΥΜΕΩΝ ΚΑΒΑΣΙΛΑΣ
Ἐκ πόλεως Ἀχαρνανίας τῆς Ἑλλάδος.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΡΟΥΣΙΟΥ ΠΡΟΣ ΠΟΡΤΟΝ

Κυρίῳ Φραγκίσκῳ τῷ Πόρτῳ, Κρητὶ σοφωτάτῳ τῶν ἑλληνικῶν διδασκάλῳ ἐν Γενεύῃ, χαίρειν ἐν τῷ Σωτῆρι τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Πρὸ πολλοῦ μὲν ἤδη σπουδάσας γνώριμός τινι τῶν Ἐνετίῃσι δια-

γόντων Ἑλλήνων γενέσθαι, τῆς μου προθέσεως ἀπέτυχον μέχρι δεῦρο, οὐκ εἰδὼς τὸ αἴτιον τί, ἔπειτα δέ, πυθόμενος τὰ περὶ σοῦ, σοφώτατε ἄνερ, ὡς Ἕλληνός τε τὸ γένος ὄντος, καὶ τῆς ἑλληνικῆς παιδείας εὖ μάλα ἔχοντος, καὶ ἐν Γενεύῃ ταύτης προεστῶτος, σφόδρα ἐχάρην, ἐλπίζων, εἰ μὴ ἐκεῖθεν, ἐντεῦθεν γοῦν τοῦ προκειμένου ἐπήβολος γενήσεσθαι· ἀλλ' ὅμως, καίπερ οὕτω προθυμίας ἔχων, οὐκ εὐθὺς ἐτόλμησά σοι, ἐπιστέλλων πράγματα παρέχειν, φοβούμενος τὸν τοῦ προπετὴς ἢ ἴσως ἀναιδὴς φανήσεσθαι κίνδυνον· οὕτως ἄρα συχνὸς ἤδη χρόνος τῇ σιωπῇ μου ταύτῃ ἐξερρύη, μέχρις ὀψέ ποτε τοῦ πράγματος κατατολμητέον ἡγησάμην. Ἐπιθυμῶ τοίνυν, λογιώτατε κύριε, ὑπὸ σοῦ γνωσθῆναι, ὡς τῆς Ἑλλάδος φωνῆς καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους (φεῦ τῆς αὐτοῦ ὑπὸ τοῖς βαρβάροις δουλείας) θαυμαστής τε καὶ φίλος, ὡς οὐδεὶς τῶν ὁμοεθνῶν μᾶλλον βούλομαι οὖν, ὅσον δύναμαι, δεηθῆναί σου, συγγνώμην μοι τῆς τόλμης ἀπονεῖμαι, κἀμὲ τοὐμοῦ πόθου ἐπιτυχῆ καταστῆσαι, λίαν ἡσθησόμενον, εἰ ἐκ τῶν τῆς ὀνομαστοτάτης Ἑλλάδος λειψάνων, κἂν ἑνὸς τὴν γενεὰν Ἕλληνος ἀνδρός, Γερμανὸς ὤν, γνώσεως καὶ προσρήσεως εὐτυχοίην. Εὔελπις δ' ἄρα εἰμί, τεκμαιρόμενος τῷ προσηνεῖ καὶ κομψῷ, ὧν ὑπὸ σοῦ ἐκδοθέντων ἐπιγραμμάτων καὶ ἐπιστολῶν ἐν διαφόρων βίβλοις εἶδον. Χαρίσαιο τοίνυν, Ἑλλήνων ἄριστε, κἀπειδὰν κατὰ τοῦτο χαρίσῃ, πρόσθες καὶ ταυτηνὶ τὴν χάριν, τὴν τοῦ τὸν ἐλλογιμώτατον τῶν τυπογράφων ὑπὲρ ἐμοῦ φιλικῶς ἀσπάζεσθαι, Ἑρρῖκόν φημι τὸν στεφάνων ἄξιον Στέφανον. Ἔρρωσο ἐν Χριστῷ ἐπὶ μήκιστον.

Ἐκ Τυβίγγης, τῇ β' Σεπτεμβρίου ἱσταμένου, ἐν ἔτει αφο.

ΜΑΡΤΙΝΟΣ Ο ΚΡΟΥΣΙΟΣ

Ἐν Τυβίγγῃ τὰ Λατινικὰ καὶ Ἑλληνικὰ
κατὰ τὴν μετριότητά μου διδάσκων.

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΠΟΡΤΟΥ ΠΡΟΣ ΚΡΟΥΣΙΟΝ

Τῷ καλῷ κἀγαθῷ ἀνδρὶ Μαρτίνῳ τῷ Κρουσίῳ, τὴν τῶν Ἑλλήνων καὶ Λατίνων παιδείαν δημοσίᾳ ἐν Τυβίγγῃ διδάσκοντι.
Φραγκῖσκος ὁ Πόρτος Μαρτίνῳ τῷ Κρουσίῳ εὖ πράττειν καὶ χαίρειν ἐν Χριστῷ τῷ Σωτῆρι ἡμῶν.

Ἐκομισάμην τὰ παρὰ σοῦ πεμφθέντα μοι γράμματα, ἐν οἷς τά τε ἄλλα καὶ τὴν σὴν φιλανθρωπίαν τε καὶ καλοκαγαθίαν ἠσπασάμην καὶ ἠγάσθην, καὶ τὴν Ἑλλάδος τύχην ἀπωλοφυράμην· ἐθαύμασα τὸ ἦθος καὶ τὸν τρόπον, ὅτι σύ, τοιοῦτος ὤν, τοσαύτην ὅμως σπουδὴν

ποιεῖς τοῦ γνώριμος γενέσθαι ἀνθρώπῳ, Ἕλληνι μὲν τὸ γένος, τἆλλα δέ, παιδείας καὶ καλῶν τῶν τοῖς τῶν Ἑλλήνων σοφοῖς ὑπαρχόντων, ἢ παντελῶς ἀμοιροῦντι ἢ μετριώτατα μετέχοντι· ἐδάκρυσα δὲ τοσαύτην ἀκαταστασίαν καὶ τύχης μεταβολὴν γεγονέναι, ὡς τὰς Ἀθήνας, τὴν τῆς Ἑλλάδος Ἑλλάδα, τὸ φῶς τῆς οἰκουμένης, τὸν ἱερὸν τῶν Μουσῶν σηκόν, τὴν ἁπασῶν ὑφ' ἥλιον ἐλευθερωτάτην πόλιν, δουλεύειν (φεῦ) νυνὶ βαρβάροις, καὶ ὀλέθροις καὶ οὐδ' αὐτὸ τὸ περιφανέστατον ὄνομα διασῴζειν, παιδείαν δὲ καὶ λόγους ἀλλαχοῦ τῆς γῆς, ἐν ἔθνεσιν ἀλλοδαποῖς (Βρεττανοῖς ἐσχάτοις, Κέλταις καὶ Γερμανοῖς) ἀσκεῖσθαι καὶ διάσημον εἶναι. Ταύτην ἐδάκρυσα τὴν τύχην, ἀναγνοὺς τὴν σὴν ἐπιστολήν, καὶ διεξελθὼν τὰ καθ' ἕκαστον αὐτῆς μετ' ἐκπλήξεως. Οὐ μήν, ἀλλ' ἐπειδὴ τῶν πάντων διαδοχὴ καὶ οὐδὲν ἔστι τῶν ὄντων, ὅπερ ποτὲ εἰς πεῖραν μεταβολῆς οὐκ ἔρχεται, οἰστέον γενναίως τὸ πεπρωμένον καὶ στερκτέον, ὅτι ἐν ἀλλοφύλοις ἔθνεσιν, καὶ πορρωτάτω τῆς γῆς οἰκοῦσιν ὑπὸ πλείστων καὶ τοιούτων, οἷος εἶ σύ, ἀνδρῶν τῶν τῆς Ἑλλάδος ὄνομα, δίκην μητρὸς γνησίας τιμᾶται καὶ στέργεται καὶ φαίνεται τριπόθητον εἶναι. Ἐγὼ δέ σοι χάριτας τὰς μεγίστας ἔχω καὶ ὁμολογῶ, ταύτης τῆς πρὸς ἐμέ σου προθυμίας καὶ φιλοφροσύνης, ἀνθ' ἧς ἐλπίδας ἔχω ἀγαθὰς ἀμοιβήν σοι τὴν πρέπουσαν ἀποτίσειν. Δέχομαι τοίνυν, φίλη κεφαλή, τὸν οἰωνόν, καὶ ἕρμαιον εὑρεῖν με τὸ τιμαλφέστατον ἡγούμενος, τὴν σεμνοτάτην λέγω ταυτηνὶ φιλίαν πειράσομαι διαφυλάξαι, καὶ μετὰ πάσης ἐπιμελείας αὐτὴν οἰκουρῆσαί τε καὶ θρέψαι, ἐφ' ᾧ τε αὐξηθεῖσαν καὶ εἰς ἀκμὴν κατασταθεῖσαν, σέ τε κἀμέ εὐφρᾶναι, σὲ μέν, τυχόντα οὗ φαίνῃ ἐπιθυμῶν, ἐμὲ δέ, τοιοῦτον φίλον εὑρόντα, ᾧ πάντοτε ἀγάλλεσθαι καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐλλαμπρύνεσθαι οἷός τε ἔσομαι.

Ἔρρωσο, τιμία μοι κεφαλή, καὶ ἀντὶ φίλει ἤδη τὸν σὲ θαυμάζοντα.

Ἐν Γενεύῃ, Ἀνθεστηριῶνος ιε', ἔτει τῷ αὐτῷ τῆς Χριστοῦ Θεογονίας αφο'.

ΑΝΕΚΔΟΤΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΝΙΚΑΝΟΡΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

(Ἐκ τῶν χειρογράφων τοῦ Κρουσίου)

Τῷ Παναγιωτάτῳ ἡμῶν αὐθέντῃ καὶ δεσπότῃ τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ, εὖ δοθείη.

Παναγιώτατε ἡμῶν αὐθέντα καὶ δέσποτα, καὶ Οἰκουμενικὲ Πατριάρχα θειότατε καὶ θεοχαριτώτατε· τὴν σὴν παναγιότητα δουλικῶς

προσκυνῶ καὶ τὴν τιμίαν αὐτῆς δεξιὰν ἀσπάζομαι· ὑγιαίνοι τὸ θεοφρούρητον σκῆνός του, εἰς σύστασιν τοῦ χριστιανικοῦ πληρώματος καὶ εἰς ἡμῶν τὸν ἐν ὅλῃ ψυχῇ ἀγαπώντων σε ἀκόρεστον καὶ ἄφατον ἀγαλλίασιν. Ζῶμεν καὶ ἡμεῖς εἰσέτι ταῖς πρὸς Θεὸν εὐπροσδέκτοις δεήσεσι· πλὴν ἐν πειρασμοῖς πλείστοις ὑπό τε τῶν ὁρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν· ἐμάθαμεν τὰ περὶ τῆς σῆς ὑγείας καὶ ἐχάρημεν λίαν· τοῦτο γὰρ ἀκηκόαμεν ἀπὸ τῶν ἡμετέρων ἀνθρώπων· καὶ ὅτι πῶς φιλεῖς ἡμᾶς, ὡς τὸ πρότερον, εἰ καὶ ὁ ἐχθρὸς ἠνάγκασέ τινας κακεργάτας ἐκκόψαι τὴν ἑταιρείαν ὀλίγον, ἀλλ' εἰς ψευδῆ καὶ ληρώδη αὐτῶν κατηγορήματα ἀπεφάνθησαν, ἔμπροσθεν τῶν ἀρχιερατικῶν συνόδων, δηλονότι τοῦ ἁγίου Θηβῶν καὶ τοῦ Εὐρίπου· ὁμοίως καὶ τῶν ἁγίων ἐξάρχων ὡς αἱ ἀναφοραὶ αὐτῶν ἐδηλοποίησαν τῇ σῇ παναγιότητι, σὺν τούτοις καὶ τῶν ἱερέων καὶ ἀρχόντων *τῆς Ἀθήνας*. Διὸ δέομαι καὶ ἀντιβολῶ σε μὴ ἀκούσῃς τῶν χαιρεκάκων ἀνθρώπων τοὺς λόγους καὶ σύγχυσις μεταξὺ σοῦ τε καὶ ἐμοῦ γίνεται· ὅτι ἐγώ, Κύριος οἶδε, φιλῶ καὶ εὐχαριστῶ τὴν σὴν παναγιότητα ὅπως ἀνύψωσάς με καὶ ἐτίμησας ἀπὸ τοῦ μὴ ὄντως με εἰς τὸ εἶναι παρήγαγες, καὶ πῶς ἀντὶ εὐχαριστίας ἧς ἔμελλον ἀποδοῦναί σοι ἀχάριστος καὶ ἀπειθὴς ὀφθῶ, ἥκιστα ἐγένετο τοῦτο εἰς ἐμέ, οὔτε μὴν εἰς τὸ ἑξῆς γενήσεται. Ἀλλ' ἔσομαι δοῦλος καὶ υἱὸς γνήσιος τῆς σῆς παναγιότητος, ὡς ἤμουν καὶ εἶμαι· ἀντιβολῶ πάλιν ἵνα ἀποστείλῃς τίμιά σου γράμματα· νὰ ὁρίζω τῆς ἐκκλησίας τὰ ὀφφίκια ὅτι πολλὰ ἐνοχλοῦσί με δι' αὐτῶν μετὰ παρακάλεσιν ἀνθρώπων καὶ μὲ τῶν ἔξωθεν· καὶ περὶ τῶν διακοσίων χρυσίνων τοῦ Διαυλείας, ὅτι πολλὰ ἀδικήθηκα εἰς τὴν ἐπισκοπήν. Οἱ Πλατύποδες κατέσχον τὰ τῆς μητροπόλεως ἅπαντα, ὁ Διαυλείας τοὺς χρυσίνους, ἐγὼ δὲ τήκομαι ὑπὸ τοῦ χρέους οὗ ἠγόρασα τὰ τῆς ἐπισκοπῆς πράγματα· παίδευσον καὶ τοὺς ψευδοκατηγορητὰς ὅσον βούλει ἵνα καὶ αὐτοὶ παύσωνται τῶν σκανδάλων καὶ ἡμεῖς ἤρεμον βίον διάγωμεν. Ἰδοὺ στέλλομεν καὶ τῇ σῇ παναγιότητι ἓν ἀσκίον πλῆρες ἐλάας. Διὸ ἀπόστειλον τίμιόν σου γράμμα δηλοποιοῦν ἡμῖν περὶ ὧν ἀπέστειλά σοι μετὰ τῶν ἡμετέρων ἀνθρώπων, μὲ τὸν Μακάριον καὶ μὲ τὸν κομιστὴν τοῦ νῦν γράμματος. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως· αἱ δὲ πανάγιαι καὶ θεοπειθεῖς σου εὐχαὶ εἴησαν μεθ' ἡμῶν βίῳ παντί. Ἀμήν.

† Ὁ Ἀθηνῶν Μητροπολίτης ΝΙΚΑΝΩΡ
καὶ σὸς υἱὸς κατὰ πνεῦμα.

ΣΧΕΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΥΜΕΩΝΟΣ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ

Κυρίῳ Θεοδοσίῳ Ζυγομαλᾶ Πρωτονοταρίῳ.

Εὐγενέστατε, τιμιώτατε, σπουδαιότατε καὶ λογιώτατε καὶ πάσης ἑλληνικῆς τάξεως πεπληρωμένε ἅγιε Πρωτονοτάριε τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, κύριε Θεοδόσιε, ὁ πολὺς τῷ λόγῳ καὶ τῇ γνώσει, χαίροις καὶ ὑγιαίνοις καὶ εὖδε ἐν Χριστῷ, τῷ ἀληθινῷ Θεῷ ἡμῶν. Ἀπονέμομέν σοι δὲ καὶ ἡμεῖς οἱ εὐτελεῖς τὴν ὀφειλομένην μετάνοιαν, καὶ τὸν ἐκ μέσης ψυχῆς γλυκύτατον ἀσπασμόν. Ὑγιαίνω καὶ αὐτὸς μακροθυμίᾳ Θεοῦ ἕως ἄρτι σωματικῶς, τὴν δὲ ψυχὴν Κύριος οἶδεν. Ἴσθι τὶ ἦλθον καὶ ἕως Χίον, ἤθελον δὲ ἐλθεῖν καὶ αὐτοῦ καὶ ἀναμνησθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ θανατικοῦ, οὐκ ἦλθον, ἀλλὰ ἦλθον ἐν τῇ Ἄνδρῳ, ὅθεν ἐξῆλθον καὶ ἐκάθισα μὲ τὸν Γέροντά μου καὶ τὸ νῦν ἔτος. Νῦν δὲ ἐνθυμηθεὶς γράφω σοι, καὶ μὴ ἔστω εἰς βάρος. Γνωστὸν ἔστω σοι ὅτι ἐδῶ ἤθελεν ἦστεν εἷς ἄνθρωπος, λεγόμενος Θεοδωρὶς Μπερλόζος, καὶ ἐχρεώσταν τοῦ κυρίου Μιχαὴλ τοῦ Πλατυπόδου ἄσπρα 1500 ἤγουν χίλια πεντακόσια, ὡς λέγει. Καὶ αὐτος ὁ Θεοδωρὶς ἐλθὼν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει ἐκοιμήθη, ὁ ὁποῖος ἦτο παντρεμένος ξεπρουκισμένος ἀπὸ τὸν πατέρα του σήμερον τριάκοντα χρόνους, μάλιστα καὶ δίγαμος Νῦν δὲ ἐλθὼν ὁ αὐτὸς κατὰ Μιχαήλ, καὶ ἐγύρευσεν τὰ ἄσπρα του τῆς γυνῆς τοῦ ποτὲ Θεοδωρὶ καὶ αὐτὴ οὐκ ἔδωκεν αὐτά, μᾶλλον δὲ ἐπῆγαν καὶ εἰς τὴν ἐξωτζικὴν κρίσιν, καὶ κατὰ ταῖς κρίσαις τοῦ τ' ἀπόπαν, οὐκ ἔδωκαν αὐτοῦ δίκαιον ἵνα λάβῃ αὐτά· νῦν δὲ ἐλθὼν ὁ αὐτὸς κατὰ Μιχαὴλ εἰς τὸν δεσπότην μας τὸν οἰκουμενικόν, καὶ ἔλαβεν γράμματα, καὶ ἐξώθουν την τῆς ἐκκλησίας, καὶ αὐτήν, καὶ τὸν πεθερὸν μετὰ τῆς πεθερᾶς αὐτῆς, μᾶλλον δὲ εἶχεν καὶ ἀδελφὸν ὁ ποτὲ Θεοδωρὶς, ὀνόματι Γαβριὴλ ἱερομόναχον, καὶ ἔλειπεν ἐν Ἀθήναις, ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ Μητροπόλει. Νῦν δὲ ἐλθὼν καὶ τὰ τίμια γράμματα τοῦ δεσπότου τοῦ οἰκουμενικοῦ ἀργίζουν καὶ αὐτὸν διὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ποτὲ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ αὐτοὶ κατὰ τὸν ὁρισμὸν τοῦ παναγιωτάτου ἐξώθησαν τῆς ἐκκλησίας ἔμεινεν δὲ καὶ ὁ πτωχὸς ὁ παπᾶ Γαβριήλ, ὁ ἱερομόναχος καὶ ὁμοῦ ἀδελφὸς κατὰ Θεὸν καὶ συγγενὴς ἀργός κατὰ πῶς γράφουν τὰ τίμια γράμματα· καὶ διὰ τοῦτο δέομαι ἀντιβολῶ καὶ ἀξιῶ τὴν ἀφεντία σου, ἵνα μὴν ἀπαξιώσῃς τῆς ἡμῶν αἰτήσεως, ἵνα κοπιάσῃς εἰς τὸν δεσπότην νὰ τὸν εἴπῃς τὴν ὑπόθεσιν, καὶ νὰ κάμῃς ὅσον δύνασαι, νὰ τοῦ στείλῃ ὁ ἅγιος ὁ οἰκουμενικὸς ἕνα κομμάτι γράμμα νὰ ἱερουργῇ· καὶ ἂς τὸ στείλῃ εἰς τὸν ἅγιον τὸν Ἄνδρου ὅτι εὑρίσκεται ἔδω εἰς ἡμᾶς· στέλλω σοι καὶ τὴν ἔξοδον τοῦ γράμματος ἄσπρα δύο

καὶ δέκα, καὶ ποίησον ἡμῶν τὴν αἴτησιν καὶ ἡμεῖς ἤμεσθεν εἰς ὅ,τι μᾶς ὁρίσῃς, καὶ στεῖλε ἡμῖν γράμμα μὲ τὸν κομιστὴν τῆς παρούσης καὶ ἂς ἔλθῃ τὸ γράμμα τοῦ δεσπότου μετ' αὐτοῦ τοῦ κομιστοῦ. Ἄλλο δέ· ἡ κυρᾶ Μακαρία ἡ Μποζίκενα σοῦ ποιεῖ μετάνοιαν καὶ παρακαλεῖ σε πολλὰ διὰ τὰ πράγματα τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, τοῦ ποτὲ Θεοδώρου, ὁποῦ κρατεῖ ὁ παπᾶς Νικόλαος εἰς τὴν Σκύρον καὶ οἱ ἐξάδελφοι αὐτοῦ, καὶ ποίησον τὸ καλλιώτερον διὰ τὰς ὑποθέσεις ὁποῦ σοῦ γράφω, ἐὰν μὲ ἀγαπᾷς· δῴη μοι Κύριος ὁ Θεός, ἵνα θεάσωμαι τὴν σὴν χαριτόμορφον μορφήν, ὄμμασι ψυχικοῖς καὶ σωματικοῖς καὶ λίαν ποθοῦμεν, ἐν Κωνσταντινουπόλει· ἄλλο οὐδὲν καὶ Κύριος ὁ Θεὸς ἔστω βοηθὸς ὑμῶν καὶ ἡμῶν. 1577, Νοεμβρίου 21, ἀπὸ Ἄνδρου, ἔρρωσο. Τὰ ἄσπρα τὰ στέλλω μὲ τὸν κομιστὴν τῆς γραφῆς, καὶ λάβε αὐτά, καὶ παρακαλῶ σε νὰ μὴν ἀπ,τύχωμεν τῆς αἰτήσεως διὰ τὸν παπᾶν Γαβριήλ.

† ΣΥΜΕΩΝ ἱερομόναχος

καὶ σὸς κατὰ πάντα καὶ ἐφημέριος τῆς Ἐπισκοπῆς Ἄνδρου.

Εἰς τὶ ὁρίζεις ἀφ' ἡμῶν, γράψον ἡμῖν, ὡς κατὰ πάντα σου ἴδιον καὶ μετὰ περιχαρίας ἐπιτελεῖται. Τὸν Κώνσταν ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ ἀσπάζομαι.

ΕΠΙΣΟΛΗ ΝΙΚΑΝΟΡΟΣ ΠΡΟΣ ΖΥΓΟΜΑΛΑΝ

Τῷ ἐντιμοτάτῳ καὶ εὐγενεστάτῳ καὶ λογιωτάτῳ ἄρχῳ κυρίῳ Θεοδοσίῳ καὶ πρωτονοταρίῳ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας δοθείη.

† Ἐντιμότατε, εὐγενέστατε, λογιώτατε ἄρχω κύριε Θεοδόσιε, καὶ μέγα πρωτονοτάριε τῆς τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ υἱέ κατὰ πνεῦμα ποθεινότατε τῆς ἐμῆς ταπεινότητος, χάρις εἴη σοι, εἰρήνη καὶ ἔλεος παρὰ Θεοῦ παντοκράτορος. Εὔχομαι τῷ παντεπόπτῃ καὶ δοτῆρι Θεῷ, ἵνα ἐσαεὶ εἴης ἐν ὑγείᾳ καὶ καλοκαγαθίᾳ, σὺν πάσῃ σου τῇ οἰκίᾳ. Τοίνυν γνωστὸν ἔστω σοι, ὅπως τὴν δωρεὰν καὶ τὴν εὐεργεσίαν, ἣν ἀπέστειλας ἡμῖν, ἐλάβομεν, καὶ λίαν εὐχαριστοῦμεν, καὶ οὐκ ὀλίγας χάριτας ἔχομέν σοι περὶ τούτου· ὅπως ἡ σὴ αὐθεντία εἰς ἡμᾶς δωρεὰς ἀποστέλλεις, καὶ ἡμεῖς οὐ δυνάμεθα τὴν σὴν ἀνταμοιβὴν ἐκπληρῶσαι· διότι ἕνεκα τῶν σκανδάλων καὶ πολλῶν ἐναντίων τῶν συμβεβηκότων ἡμῖν, οὐκ ἠμπροῦμεν κἂν τοὺς ἡμετέρους καὶ γνησίους φίλους ἡμῶν κατὰ τὸ δίκαιον εὐχαριστῆσαι. Νῦν δὲ γνώρισον, ὅπως ἡ κασελοπούλα, ἣν ἔγραψες ἡμῖν, γίνεται καὶ

μὴ λυπεῖσαι περὶ τῆς βραδύτης, ὅτι καὶ ἡμεῖς εἰς μεγάλην περίστασιν ἕνεκα τούτων ἐσμέν, ὅτι ἡ ἀκρίβεια τῶν μαστόρων, τῶν ἐνταῦθα ἐπιχειρησάντων, ταῦτα κατεργάζεται, ἀμή, ὁπόταν σὺν Θεῷ ἡ ἐλαῖς καὶ τὸ ἔλαιον γενήσεται, τότε θέλομεν ἀποστεῖλαι καὶ ἐκπληρῶσαι τὴν ἀνταμοιβήν, ἣν ἐποίησας εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν θέλομεν ἀποστείλει καὶ τὴν κασέλαν· μόνον μὴ γείνου ἀμνήμων εἰς ἡμᾶς καὶ ἡ ἀγάπη καὶ ἡ φιλία, ἣν ἔχομεν ἀνὰ μεταξύ, ἔστω στερεωμένη καὶ ἀπαρασάλευτος, καὶ πάντα ἔσο ἀρωγός, καὶ στερρὸς εἰς τὰς ἡμετέρας χρείας, καὶ εἰς τοὺς ἡμετέρους πολεμίους ἐναντίος φάνει κατὰ τὸ δυνατόν σοι, καὶ ἡμεῖς εἰς ὅ,τι μᾶς ὡρίσεις, ἐκπληρωταὶ ἀόκνως γενόμεθα τῶν σῶν θελημάτων. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως, ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις εἴη μεθ' ὑμῶν.

† Ἀθηνῶν ΝΙΚΑΝΩΡ.
καὶ σὸς κατὰ πάντα.

ΕΤΕΡΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΝΙΚΑΝΟΡΟΣ ΠΡΟΣ ΖΥΓΟΜΑΛΑΝ

† Ἐντιμότατε, εὐγενέστατε, λογιώτατε, κύριε Θεοδόσιε καὶ μέγα πρωτονοτάριε τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ υἱὲ κατὰ πνεῦμα τῆς ἡμῶν ταπεινότητος, χάρις εἴη σοι εἰρήνη καὶ ἔλεος, ἀπὸ Θεοῦ Παντοκράτορος. Ἀντιβολοῦμεν τὴν αὐθεντίαν σου, ἵνα συνδρομήσῃς διὰ τοῦ Νικολάου τοῦ Καβαλαρίου τοῦ υἱοῦ τὴν ὑπόθεσιν, ὅτι πολλὰ ἐπασχίσαμεν νὰ εἰρηνεύσῃ μὲ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ οὐδ' ὅλως ὑπόσχεται, καὶ εὑρίσκονται πάμπολα σκάνδαλα ἀναμεταξὺ αὐτῶν, ὅπως αὐτὴ ἡ γυνὴ αὐτοῦ πορευθεῖσα πᾶσαν τὴν προῖκαν καὶ τὴν προγαμιαίαν δωρεὰν ἐξωτερικῶς ἔλαβε· νῦν δὲ ἑπταετία ἐστὶ καὶ οὐ βούλονται εἰρηνοποιῆσαι καὶ εἰς τοῦτο γράφομέν σοι, ἵνα ἀναγκάσῃς ὅπως γείνῃ ἔλεος εἰς αὐτῶν, καὶ ἀναπαυθοῦμεν καὶ ἡμεῖς ἐκ τῶν πολλῶν σκανδάλων αὐτῶν. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως, ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις εἴη μεθ' ὑμῶν.

† Ἀθηνῶν ΝΙΚΑΝΩΡ
καὶ σὸς κατὰ πάντα.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΦΙΛΟΘΕΗΣ ΜΟΝΑΧΗΣ[1]

ΠΡΟΣ ΙΕΡΑΚΑ ΤΟΝ ΜΕΓΑΝ ΛΟΓΟΘΕΤΗΝ

Σωρὸς ἀγαθῶν ὤφθης ἡμῖν, καθά που παροιμία φησίν· ἤδη γὰρ ἐνιαυτὸς ἦν, ὅτ' ἤλυθες εἰς πόλιν τοῦ Κέκροπος ἐκ τῆς βασιλευούσης· τότε δὴ κατ' ἐμοῦ σφόδρα ἐλύττησαν Ἀττικοί, μάτην σπουδάσαντες οὓς ἐξουδένωσας ὡς εὐήθεις καὶ ὀνηλάτας καὶ πρὸς κέντρα λακτίζοντας· τό τε φρύαγμα αὐτῶν ἀνδρείως κατέβαλες, ὡς ὁ Δαβὶδ τὸν ἀλλόφυλον, ὡς δὲ κανθάρους ἐρράπισας τῇ πτέρυγι τοῦ λόγου καὶ φυγάδες ᾤχοντο ἐκ τῆς θέας σου, λογιώτατε· εἶπας γάρ, εἶπας δίκην ἐμήν, ἐβούλοντο γὰρ οἱ μάταιοι τὸν ἄριστον νικῆσαι μὴ εἰδότες ἐκεῖνο τὸ παροιμιῶδες ῥητόν, *ἀετὸς ἐν νεφέλαις ἱπτάμενος*· εἴπω σοι παροιμίαν, θεσπέσιε· δικάζεσθαι Βίαντος κρείσσων, καὶ δικαιώτερος τρυτάνης· πρὸς δὲ τοσούτοις καλοῖς, ποία σοι ἀμοιβὴ πρὸς ἐμοῦ ἀξία γενήσεται; εὐχὴ μοί ἐστιν ἐκτενὴς πρὸς Θεὸν ὑπὲρ σοῦ, καίπερ ἀναξίᾳ οὔσῃ, ἵν' ὑγιαίνῃς τῷ ἔσω ἀνθρώπῳ σὺν τῷ ἔξω, τῆς θείας του χάριτος ἀεὶ ἐνεργούσης καὶ ἅπαν ἀβούλητον τιθεμένης ἀτέλεστον· χαίρω μὲν ἐπὶ τῇ σῇ ἀγάπῃ, ἧς οὐδὲν ἂν ἐν ἐμοὶ γένοιτο ἱερώτερον, λυποῦμαι δὲ λίαν, ὅτι ἐπὶ μακρὸν ἤδη καιρὸν στεροῦμαι τῆς χρυσῆς σου ψυχῆς καὶ τῶν ἀδόλων ἠθῶν, ἀλλ' εὔχομαι τυχεῖν τοῦ ποθουμένου, ὃ δοίη ποτὲ Χριστός, καὶ ἴδοιμί σε, καὶ καταπολαύσαιμι τῆς ἡδίστης σου ὁμιλίας καὶ τερψιθύμου, καὶ ἐμοὶ δηλώσαις τινὰ κρύφια καὶ μυστηριώδη ἐκ τῆς θείας Γραφῆς, ἃ ποθῶ ἐρωτῆσαι τὴν σὴν ἀγχίνοιαν.

Ἀβουλίᾳ φερόμενοι Ἀττικοὶ οὐκ οἴδασι διάκρισιν καλοῦ τε καὶ κακοῦ· διὸ τὰς μὲν ἀρετὰς μισοῦσι, τὰς δὲ κακίας φιλοῦσι· *τοῖς γὰρ ἀνοήτοις ἐπίμεμπτα καλά*, φησί πού τις τῶν σοφῶν· διὰ τοῦτο οὖν καὶ αὐτὴ σιωπῶ πολλὰς ὕβρεις ἀκούουσα, ὡς ἤχους θαλάττης κλύδωνι μαινομένης· ἀλλ' ἔγωγε τὸν ἄνω δέχομαι Κριτήν, ὅστις οἶδε τὰ φαῦλα ἐντελῆ ἀποδώσειν· οὐχ' ὡς νομίζουσιν οὗτοι, αὐτοί ἐσμεν, ἀλλ' ὡς οἶδεν ὁ τῶν κρυπτῶν γνώστης Κύριος, καὶ ὁ ἀλάθητος αὐτοῦ καὶ παντέφορος ὀφθαλμός· ναὶ μὰ τὸν *ἀμετέρᾳ ψυχᾷ παραδόντα τετρακτὺν παγὰν ἀενάου φωτός*· εἰ δὲ καὶ μαρτύρων χρεία, οὐκ Ἀθηναῖοι στήσονται, ἀγοραῖον γένος, ἀχρεῖον καὶ ἄτιμον· τοῦτο δὴ τὸ γένος ἀβούλευτον, ἀνόσιον, ἀναίσχυντον, βδελυρόν, ἀπονενοημένον, τὸ στόμα

[1] Περὶ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, καὶ κατὰ πόσον δύναται νὰ θεωρηθῇ τῆς Φιλοθέης ἴδε Ἱστορίαν τῶν Ἀθηναίων

εὔλυτον ἔχον πρὸς λοιδορίαν, μεμψίμοιρον καὶ καρδαμογλύφον, βαρβαρόφωνον, φιλαίτιον, φιλοτάραχον, μικρολόγον, μικρόψυχον, στωμύλον, ὑπερφίαλον, ἀθέμιστον, δολερόν, περίεργον, ἄγρυπνον ἐπὶ συμφοραῖς ἑτέρων· καὶ γὰρ τί ἄλλο εἰπεῖν, ἐξ αὐτῆς τῆς νεότητος διῶκον ἡμιόνους καὶ αὐτῶν ἐπιμελούμενον, κατὰ τὸν Ἰδουμαῖον Δωήκ, ὃν ἀρᾶται Δαβὶδ ἐν να΄ ψαλμῷ; Πῶς δὲ οὗτοι ὀρθὰ νοήσουσιν; ὧν γὰρ τὸ ἔργον βάρβαρον, τούτων καὶ ἡ γνώμη βάρβαρος· οὐδαμῶς οὗτοι τῆς δίκης μάρτυρες στήσονται, ἀλλ' ἔντιμοι ἄνδρες, ἢ ἐλλόγιμοι συνιέντες ἀλήθειαν. Νηλέες ἄνωθεν Ἀττικοί, οἳ τοὺς ἀρίστους ἀπώλεσαν. Σωκράτης ἀδίκως ἀπέθανε συκοφαντηθεὶς ὑπ' αὐτῶν, καὶ Θεμιστοκλῆς ὁ τὴν Ἑλλάδα ἐλευθερώσας ἐξηλάθη, καὶ Μιλτιάδης γέρων ὢν καὶ ἐν δεσμωτηρίῳ ἀπέθανε. Τοιοῦτοι πολλάκις Ἀττικοί.

Τὴν πρός ἐμέ σοῦ εὐσπλαγχνίαν τεθεαμένη, θαρρήσασα ἔγγραψα ὡς φιλτάτῳ μοι πατρὶ κατὰ τῶν ἀλαζόνων

Βοήθει τοῖς ἐξ ἡμῶν αὐτόθι παραγενομένοις κοινοῖς φίλοις σοί τε κἀμοί.

Μαΐου ἱσταμένου.

ΦΙΛΟΘΕΟΣ μοναχή.

ΠΑΧΩΜΙΟΥ ΡΟΥΣΑΝΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Λαυρεντίῳ Ἀθηνῶν ποδαλγοῦντι.

Ὁ μὲν λυρικὸς Πίνδαρος παρηγορῶν ἅμα καὶ ἐκθειάζων τὸν Συρακούσιον Ἱέρωνα ὑπὸ τοῦ τῆς δυσουρίας δριμυτάτου πάθους πιεζόμενον, πολλὰς δὲ καὶ οὕτω νίκας κατορθοῦντα, τὸν παρὰ ποιηταῖς ὑμνούμενον Φιλοκτήτην παρήγαγεν ἐκ τοῦ δρακοντίου δήγματος τῷ ποδὶ πάσχοντα, οὗ τοῖς Ἡρακλείοις τόξοις ἑάλω τὸ Ἴλιον. Λουκιανὸς δ' ὁ Σαμοσατεὺς Κυϊντίλλῳ εὐθυμίαν τινὰ οἰόμενος χαρίζεσθαι τοὺς μακροβίους κατέγραψε καὶ ἄλλοι ἄλλως γεγράφασί τε καὶ γράφουσι, κολακεύοντες τοὺς ὑπερέχοντας. Ποία γὰρ ἐκ τούτων ὄνησις, εἰ μὴ ὅτι καὶ μᾶλλον ἀθυμία μοι προσγίνεται· ὡς τοιοῦτοι ὄντες οἱ παραδειγματιζόμενοι, οὐκ ἠδυνήθησαν ἀλύξαι τὸν πεπρωμένον αὐτοῖς μόρον. Ἐγὼ δὲ καίτοι ἔχων τούτων θαυμασιώτερα καὶ ἐνδοξότερα παραδείγματα ἐκ τῆς καθ ἡμᾶς σεβασμίας Γραφῆς, οἰκειότατα τῇ σῇ ἀρετῇ, οὐδὲν τόγε νῦν ἔχον ἔδοξέ μοι εἰς μέσον ἀγαγεῖν· ἃ δὲ παρὰ

τῶν Ἀσκληπιαδῶν συνέλεξα ὥς μοι δοκεῖ χρησιμώτατα ῥησ ίδια εἰς θεραπείαν τῆς κατεχούσης σε δεινῆς, καὶ ἀτεράμνου ἀλγηδόνος ἐν τόμῳ ἰδίῳ χαράξας, ἐνθαδὶ θείς, συνέπτυξά τε καὶ ἤδη ἀποστέλλω· ἀλλ' ὥς περ ἐξ εὐνοίας τοῦτο πρὸς ἴασιν τοῦ χρωτός, οὕτω δῆτα καὶ ψυχῆς ῥῶσιν τὴν σὴν εὐφυΐαν, νὴ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ὑπομιμνήσκων, οὐ διορθούμενος ἐρῶ, ὥσπερ Ἰσαὰκ ἄλλοτε τὸν πατέρα εἰς μνήμην ἄγων τοῦ ὁλοκαρπώματος, καὶ Ἰωσὴφ τὸν Ἰακὼϐ περὶ τὴν εὐλογίαν τῶν ἐγγόνων. Διὸ μή σοι φορτικὰ δόξειε τὰ ῥηθησόμενα. Τί δέ ἐστιν ὅ φημι ; ὅτι εἰ μὲν προσμενεῖς ἐν τῷδε τῷ ὄρει, εὖ ἂν ἔχοι· εἰ δέ γε εἰς Ἀττικὴν ἐπανήξεις, μὴ ἀμελήσῃς τῆς μονῆς, ἧς ἦρξω τὴν καταϐολήν, ἔχων καλὸν συνεργάτην τὸν ἱερώτανον Γρηγόριον.Οὕτως ἀντιϐολῶ, ἵν ἐκ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ἕξεις τὸν αΐδιον ἔπαινον ὡς καλὸς οἰκονόμος,καὶ μὴ ὅμοιόν τι πάθῃς τοῦ ἄρξαντος τὸν εὐαγγελικὸν πύργον οἰκοδομεῖν καὶ τελειῶσαι μὴ ἐξισχύσαντος, μηδὲ τοὺς νοητούς τε καὶ αἰσθητοὺς φορολόγους εὕρῃς μετὰ θάνατον διὰ τὰ σὰ ὀχλοῦντας τὴν ἄνοδον. Ἰδοὺ ἡ τελευταία ὥρα συντέμνει· μὴ ἀναϐάλλου λοιπόν· ἕως τὸ φῶς ἀκμὴν πάρεστι, περιπατεῖν δεῖ, πρὶν ἢ κλεισθῆναι τὴν τοῦ νυμφῶνος θύραν. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐς τοσοῦτον· τὸ γὰρ πρὸς σοφὸν πολυλογεῖν μωρολογεῖν ἄντικρυς.

Καλλίστῳ νεωστὶ χειροτονηθέντι Ἀθηνῶν ὡς ἐκ τοῦ προεστῶτος.

Ἴσθ' ὅτι βαρὺ ἡμῖν κατεφάνη ὅτι ἐγγὺς ἡμῶν κατὰ τὴν πάροδον γενόμενος, οὐκ ἀπέκλινας πρὸς ἡμᾶς· ἅμα μὲν εὐλογίας τῆς σῆς μεταδιδόναι καὶ λόγου κοινωνῆσαι ἡμῖν· ἀλλὰ τῆς μέν, ἐλπίζομεν καὶ ἀπόντος σοῦ ἀξιωθῆναι, συμπαρόντος τῷ πνεύματι. Λόγου δὲ οὐκ ἂν ἡμεῖς ὀκνήσομεν ἀμείψασθαι καὶ οὕτω τῷ τῷ καιρῷ προσήκοντι, δηλαδὴ τῷ τῆς Ἐπισκοπῆς· ὥσπερ γὰρ ὁ πρὸς παράταξιν εὐτρεπιζόμενος στρατηγὸς μᾶλλον λόγου δεῖται καὶ συμϐουλῆς, καὶ μᾶλλον τῆς ἐκ τῶν γεραιτέρων, οὕτω κἀνταῦθα καὶ ἡ σή μοι δοκεῖ ἁγιότης οὐκ ἀποκρούσεις συμϐουλεύοντα καὶ μάλιστα φίλον· ἀλλὰ τὸν λόγον τέως ἐάσωμεν, σκεψάμενοι πρῶτον τί ἂν εἴη Ἐπίσκοπος καὶ τί Ἐπισκοπή. Οὕτω γὰρ ἂν ἐκ τῆς τούτων σαφηνείας εἰσόμεθα τὸ ἀκόλουθον· καὶ Ἐπίσκοπος μὲν ἐστιν ἄρχων· Φύλαξ, ἐπόπτης. Ἐπισκοπὴ δέ, ἡ τούτου ἐνέργεια ἤγουν ἡ ἄποψις καὶ ἡ πρόνοια· διὸ καὶ σκοπιαὶ οἱ ὑψηλοὶ τόποι καλοῦνται· ἀφ' ὧν δηλαδὴ ἔνεστιν ἰδεῖν καὶ περισκέψασθαι· διά τοι τοῦτον ὁ Ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολῇ οὐκ εἶπεν, εἴτις ἐξουσίας ὀρέγηται, καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ· ἐνδέχεται γὰρ πολλάκις

τῇ ἐξουσίᾳ κακῶς χρήσασθαί τινα, ἀλλ' εἴτις ἐπισκοπῆς, ἤτοι αὐτοῦ τοῦ ἔργου ὅπερ καὶ ἰδιώτης πολλάκις πληροῖ· καθάπου καὶ ὁ μέγας ἐκεῖνος Μωϋσῆς. Ἐξελθὼν γὰρ εἰς ἐπίσκεψιν τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, τὸν μὲν Αἰγύπτιον ἐπάταξε τύπτοντα τὸν Ἰσραηλίτην· ἤλεγξε δὲ τὸν μαχόμενον τῷ ὁμοφύλῳ. Καίτοι μετὰ ταῦτα προχειριζόμενος εἰς ἐπίσκεψιν τῶν ἀδελφῶν παρῃτεῖτο, εἰδὼς ὅτι τὸν ἐξουσίαν τινὸς ἐπιλαβόμενον, δεῖ κατὰ πάντα ἀνεπίληπτον εἶναι, ὡς λόγον ἀποδώσοντα ὑπὲρ τῶν ὑπηκόων· ὅτι δ' οὕτως ἔχει, οἴκοθεν ὁ μάρτυς. Αὐτὸς γὰρ ὁ Μωϋσῆς μετὰ δισταγμοῦ πλήξας τὴν πέτραν διὰ τὸ ὕδωρ οὐ συνεχωρήθη ἀφικέσθαι εἰς τὴν γῆν τῆς Ἐπαγγελίας· ταχ' ὡς εἰρήκειν, ἐννοήσας ὃ ἔμελλον εἰπεῖν.

Φιλίππῳ Καλλιγράφῳ·

Εἰς παντα καιρὸν ὁ φίλος ὑπαρχέτω σοι, φησὶν ὁ παροιμιαστής· καὶ αὖθις φίλον σὸν καὶ φίλον πατρῷον μὴ ἐγκαταλίπῃς, καὶ μάλα εἰκότως. Οὐδὲ γὰρ θέμις· ἐν ἱλαροῖς μὲν κτᾶσθαι τὸν φίλον· ἐν δυσχερέσι δ' ἀπαναίνεσθαι, οὐδ' ἂν εἴτι γένοιτο εἰ καὶ μέχρι ψυχῆς ἐστιν ὁ κίνδυνος. Τοῦτο γὰρ ἄκρας φιλίας γνώρισμα· τὸ δ' ἄλλως ἔχον, κολακεία καλεῖτ' ἂν μᾶλλον, ὡς καὶ ἔστιν, ἢ ἀβεβαίου καὶ ῥαθύμου ψυχῆς κύημα. Τί γὰρ ἂν εἴη τ' ἀντάλλαγμα τοῦ πιστοῦ φίλου, τοῦ δεδοκιμασμένου ὑπὲρ χρυσίον κατὰ Θεὸν γιγνομένου, τοῦ ὁμοψύχου συντόμως εἰπεῖν, ὃν οὐ τράπεζα ἀβροτέρως ἐπόρισεν, ἀλλ' ἀνάγκη καὶ παλαιὰ συνήθεια; Περὶ οὗ φησιν ὁ Κύριος· «μείζονα ταύ»της ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν »φίλων αὐτοῦ· ὑμεῖς φίλοι μοι ἐστέ, ἐὰν ποιῆται ὅσα ἐντέλλομαι ὑμῖν· »οὐκέτι ὑμᾶς λέγω δούλους· ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδε τί ποιεῖ ὁ κύριος »αὐτοῦ. Ὑμᾶς δὲ εἴρηκα φίλους μου, ὅτι πάντα ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ »Πατρός μου ἐγνώρισα ὑμῖν» Ὅθεν ἔδοξε κἀμοί, εἰ καὶ ἄλλοτε συνεβούλευσά σοι καὶ πολλάκις διὰ τὴν ἀρετήν, λέγω τὴν μοναχικήν, ἣν καὶ αὐτὸς πέπεισμαι ὅτι ἠγάπησας, καὶ ἀγαπᾶς, οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτήν· ἀλλὰ καὶ νῦν, οὐδὲν τὸ κωλύον διὰ χάρτου καὶ μέλανος ἐνσημῆναί σοι, ὦ ἀδελφῶν ἄριστε, ὅπερ φιλίας δεῖγμα καὶ πνευματικὸς σύνδεσμος, τὸ ταὐτὰ βούλεσθαι τοὺς φιλουμένους καὶ ἑκατέρους εἰς ἓν ἔρχεσθαι, τῇ ἀλλήλων παραθήξει τε καὶ συνενέσει. Τί οὖν ὅ φημι; μή σε νικήσῃ τι τοῦ παρόντος αἰῶνος, ὧν περιφρονεῖν ἐδιδάχθημεν διὰ τὴν μέλλουσαν ἀπόλαυσιν, μήδ' ἀναβάλλου ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ ὑπελθεῖν τὸ τῶν ἀβίων σχῆμα. *(Εἰς τὸ περιθώριον)*—ἄβιοι οἱ μοναχοὶ διὰ τὸ ἀκοινώνητον τε καὶ

ἀδιάδον.—Οἶδας γὰρ ἐξ ὧν ἐπειράθης οἷά σοι ἡ τοσαύτη ἀναβολὴ προὐξένησε. Φησὶ γὰρ Ἱερεμίας· τάδε λέγει Κύριος· «Ἐμνήσθην »ἐλέους νεότητός σου καὶ ἀγάπης τελειώσεώς σου, τοῦ ἐξακολουθῆ- »σαί σε τῷ ἁγίῳ Ἰσραήλ...» Καὶ ὁ Ἐκκλησιαστής· «μνήσθητι τοῦ »κτίσαντός σε ἐν ἡμέρᾳ νεότητός σου, ἕως οὗ μὴ ἔλθωσιν ἡμέραι τῆς «κακίας, καὶ φθάσωσιν ἔτη οἷς ἐρεῖς· οὐκ ἔστι μοι θέλημα ἐν αὐ- «τοῖς» Τί περεμένεις τοῦ σχήματος αἴτιον γενέσθαί σοι τὸν θάνατον καὶ μὴ τὴν ἰδίαν πρόθεσιν; τί τὸ κωλῦον; ποία παίδων ἢ γυναικὸς ἀνάγκη; Οὐχ ὁδοῦ μῆκος, οὐκ ἔνδεια χρημάτων· ἐργόχειρον οἶδας τὸ ἀναγκαιότατον μοναχῷ καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ· ἀλλὰ τί; φοβεῖ τὸν ἐλαφρότατον ἄρα τοῦ Χριστοῦ ζυγόν; ἀλλ' ἀγώνων ἐστὶν ὁ παρὼν καιρός· ὁ δὲ μέλλων ἀνταποδόσεως. Τί δὲ οὐχὶ καὶ κοσμηκόν σε μένοντα τὸ αὐτὸ δεῖ ποιεῖν; μὴ γὰρ πρὸς μοναχοὺς μόνους τὰ θεῖα ἐντάλματα; ἄπαγε· εἰ δὲ ἐν τῷ λιμένι τῆς μοναχικῆς καταστάσεως δέδοικας μήπως οὐ κατορθώσῃς ταῦτα, πῶς ἐν τῇ ζάλῃ τοῦ βιωτικοῦ θορύβου τοῦτο σοι ἔσται ἀκίνδυνον; Οὐχί καὶ ἕτερον δέδοικας; μήπως εὑρεθείης περιφρονῶν τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα, καὶ παίζων ἐν οὐ παικτοῖς, ὅτι μὲν ὑπέσχου Θεῷ καὶ ἀνθρώποις μονάσαι, εἶτ' ἄποδος πατεῖς; οὐκ οἶδας τοὺς οὕτω μὴ ἀποδιδόντας αὐτῶν τὰς εὐχὰς τῷ Κυρίῳ οἷα πεπόνθασι; μὴ γὰρ ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ κεῖται ποιεῖν ἅπαντα τὰ δοξαζόμενα; Ταῦτα οὐκ ὀνειδιστικῶς σοι προσφέρω ὁ λέγων καὶ μηδὲν ποιῶν· οἶδα γὰρ ὅτι τὰ αὐτὰ βούλει καὶ αὐτός, ἅπερ ἐγώ· ἀλλ' ἐκκόπτων σοι πᾶσαν ἀναβολῆς πρόφασιν. Ἀλλ' ἐπεὶ καὶ τόπου χρεία ἐπιτηδείου εἰς ἄσκησιν, οὐκ ἔστιν ἕτερος μᾶλλον οὗ νῦν παροικοῦμεν, καὶ μᾶλλον διὰ σέ, λέγω δὴ τοῦ ἁγιωνύμου Ὄρους Ἄθω Ἐκτὸς δὲ τούτου, πολλοὶ καὶ διάφοροι ἔχοντες τοὺς ἀντιποιουμένους τῆς ἀρετῆς, δι' ἡσυχίαν δὲ καὶ τὴν τῶν ἀναγκαίων χρείαν εἰσὶν μὲν καὶ ἐν Εὐβοίᾳ καὶ ἑτέροις νήσοις· οἶμαι δὲ κατὰ πάντων ἔχειν τούτων τὸ νῖκος τὴν τοῦ Ἁγίου Μελετίου μονήν, καὶ τὰ περὶ αὐτήν, οὖσαν ἐν μεθορίοις Ἀττικῆς τε καὶ Βοιωτίας, ἔχουσαν δὲ πόλεις ἀξιολόγους οὐκ ἄποθεν: Ἀθήνας φημι καὶ Θήβας, Χαλκίδα τε τὴν κατ' Εὔριπον, Μέγαρά τε καὶ Κόρινθον. Ἠπειρῶτις δὲ ἐστίν· οὐκ ἀπορεῖ δὲ κόλπων εὐθαλασσίων· τῶν τε ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τοῦ Πελοποννησιακοῦ ἰσθμοῦ καὶ καὶ τοῦ Εὐρίπου· εἰ οὖν βούλει καὶ ταύτην ἰδεῖν εὐχερές σοι κατὰ τὴν πάροδον οὖσαν. Ἐγὼ δὲ ἐνταῦθα πειρῶμαι ἐναπομεῖναι. Ὁ δὲ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς πάντα ὡς οἶδεν εὖ διαθείη, καὶ συνάψοι ἡμᾶς καλῶς τῇ αὐτοῦ χάριτι.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΜΑΞΙΜΟΥ ΜΑΡΓΟΥΝΙΟΥ

Τῷ πανιερωτάτῳ καὶ λογιωτάτῳ Μητροπολίτῃ Ἀθηνῶν κυρίῳ Νεοφύτῳ, Μάξιμος εὖ πράττειν.

(Ἀνέκδοτος)

Οὐ δύναταί φασι, πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη, οὐδὲ τὸ σὸν κατὰ Θεὸν πολίτευμα, καὶ ἡ τῶν ἀρετῶν ἀκρίβεια, ὑπεραρθεῖσα μὲν τῶν γηίνων τῶνδε καὶ χαμερπῶν, βάσιν δὲ ὥσπερ ποιησαμένη τὸν οὐρανόν, καὶ οἷά τις λύχνος φωτοειδὴς ἐκεῖθεν μὲν τὰ τελειώτερα ἐκλαμπόμενος, τῇ δὲ νοητῇ λυχνίᾳ δᾳδουχῶν καὶ διαπορθμεύων τὰς ἐνούσας μαρμαρυγάς· δεδόσθω μοι καὶ τοῦτο φᾶναι, ἐπὶ τῆς αὐτῆς μένοντι ὁμοιώσεως. Κατάστερος εἶ οὐρανός, οἷά τισι μεγάλοις φωστῆρσιν, ἐντεῦθεν μὲν τῷ θεωρίας ἡλιοειδεῖ, ἐκεῖθεν δὲ τῇ σεληναίᾳ πράξει καταστραπτόμενος, καὶ γίγνῃ τῇ προαιρέσει οἷόν τις θρόνος νοητὸς τοῦ Θεοῦ, ἐν ᾧ ἐνοικεῖ τε καὶ ἐμπεριπατεῖ, κατὰ τὸ λόγιον ὁ παμβασιλεύς. Ἐγὼ μὲν οὖν, ἵνα μὴ δόξω πρὸς χάριν σοι διαλέγεσθαι, οὐ περαιτέρω τὴν γραφίδα τό γ' ἐπὶ τούτοις παρεκτενῶ, σὺ δ', ὦ θεία μοι καὶ ἱερωτάτη ψυχή, ἄγε καὶ πρὸς ἡμᾶς τῇ ἀγάπῃ ἀναπτερώθητι καὶ δὸς ἡμῖν ἐμφιλοχωρῆσαί σου καὶ μᾶλλον ταῖς τῆς ψυχῆς ἀρεταῖς, τῇ τῶν πρὸς ἡμᾶς συγγραμμάτων ἀφορμῇ. Ἡμεῖς μὲν γὰρ καὶ διὰ ταύτας αὐτὰς σύνισμεν ἑαυτοῖς ὅ[τι] μάλιστα εὐλαβῶς πρὸς τὴν σὴν ἱερότητα ἔχουσι, καὶ ὅτι τῷ τὰ πάντα ἁγιωτάτῳ δεσπότῃ τῷ Ἀλεξανδρείας συνῆπται φιλικῶς, ὃν ἐγὼ ἐκεῖθεν ἔτι ἐξ ἁπαλῶν ὀνύχων ἐν τοῖς μάλιστά μοι οἰκείως ἔχουσι συνηρίθμηκα, καὶ τό γε νῦν εἶναι διὰ τὴν ἄκραν πρὸς τὸ θεῖον ἐξομοίωσιν τῆς ἱερωτάτης ἐκείνης ψυχῆς, καὶ δι' αἰδοῦς ἔχω τῆς μεγίστης, καὶ δι' ἀγάπης. Κανὼν δέ τις ἱερᾶς γεωμετρίας διορίζεται, τὰ τῷ αὐτῷ ἴσα καὶ ἀλλήλοις δεῖν εἶναι ἴση. Καὶ γοῦν ἐπειδὴ ἐκείνῳ ἅμ' ἡνώμεθον, καὶ μεταξὺ νῷν ἡνῶσθαι ἄρα καὶ πάνυ ἀκόλουθον. Ἐγὼ μὲν οὖν σύνοιδα, ἱερώτατε δέσποτα, δίκαιος ἂν εἴης ταῖς αὐτοῖς φίλτροις ἀμείβεσθαι τὸν οὕτω περὶ σὲ διακαῶς ἔχοντα. Ἵνα δὲ καί τινα προσθήκης ἀφορμὴν σφοίη ὁ πρόσφατος ἐν ἡμῖν θεῖος ἔρως, οὐκ ἂν φθάνοις καὶ δεῖγμά τι τῶν ἐκτὸς ἡμᾶς ἀπαιτῶν; δείκνυται γάρ πως κατὰ δεύτερον λόγον καὶ ἐκ [τῶν] ἔξω ἡ ἔνδον τῆς ψυχῆς διαθεσις. Καὶ ἵνα πρῶτον παρ' ἡμῶν σχοίη τὴν ἀφορμὴν ἡ περὶ τὰ τοιαῦτα ὁρμή, τὴν σὴν παρακαλοῦμεν ἱερότητα χαριζομένην ἡμῖν ὀργάνῳ τινὶ χρήσασθαι ἐπιτηδείῳ πρὸς τὴν τῶν αὐτόθι

σποράδην εὑρισκομένων λόγων ἀπογραφὴν τῶν ἱερῶν. Τί γὰρ ἂν τοῖς περὶ λόγους τοὺς ἱεροὺς αὐτῶν τούτων γένοιτο αἱρετώτερον; ἡμεῖς δὲ καὶ αὐτοὶ ἀντιστρόφως ἐξυπηρετήσωμέν σου τῇ ἱερότητι, ἐφ' οἷς ἂν ἡμᾶς δυνατῶς ἔχειν ἡγήσατο, ταυτὶ διαπράξασθαι. Τοῦτ' οὖν, ναὶ πρὸς τῆς νῦν πρῶτον μεταξὺ νῷν ἱερᾶς συνισταμένης φιλίας, καὶ ἀντεπιστέλλοις τῶν αὐτόθεν ἡκόντων ἡμῖν ἀγωγίμων τὸ τιμαλφέστατον. Ἐρρωμένως μοι διαβιῴης ψυχῇ τε καὶ σώματι, πανιερώτατε καὶ σοφώτατε δέσποτα

Ἐνετίηθεν Αὐγούστου η' ἱσταμένου κατὰ αφλζ' ἔτος.

Μαθαναὴλ τῷ Ἐμπόρῳ ὁσιωτάτῳ ἐν ἱεροδιακόνοις, Μάξιμος εὖ πράττειν.

Καθ' ἡδονήν μοι πάνυ τὰ παρὰ σοῦ εὐαγγέλια, καὶ ὅσα μοι ὁ τοῦ εὐγενεστάτου Καγκελαρίου υἱός, πρὸ μικροῦ μοι προσπεφοιτηκώς, διηγήσατο, εἰς μέγα τὸν περὶ σὲ ἀνῆψέ μου ἔρωτα, Ναθαναὴλ ὁσιώτατέ μοι καὶ λογιώτατε. Εἰ μὲν οὖν καί σοι περὶ ἡμᾶς διάθεσις ἐγγίγνεται ἡ αὐτή, οὐκ ἂν φθάνοι, ἡμῖν συγγενόμενος; καὶ γὰρ δώσεις τε ἡμῖν τῶν ὅσων ἐς χρείαν ἥκομεν παρὰ σοῦ, ὅσον ἥκει εἰς χρείαν βιβλίων ἀντιγραφῆς καὶ μικράν τινα ὑπηρεσίαν, ἣν καὶ αὐτῷ σοι ἐκπληροίης, καὶ ἀντιλήψῃ τῶν ὧν ἡμεῖς πρὸς τῆς θείας χάριτος πεφιλοδωρήμεθα τὴν ἐνδεχομένην εὐπορίαν. Αὕτη δ' ἂν εἴη ὅση τε περὶ τοὺς λόγους καὶ φιλοσοφίαν αὐτὴν ἡμῖν περισώζεται δύναμις. Ἀπαιτήσομεν δέ σου τὸ εὔνουν τε καὶ τὰ πάντα πιστόν· δεῖ γὰρ καὶ τοῦτο προσθεῖναι τοῖς πρὸς σὲ γράμμασι διὰ τὸ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις σπάνιον τῆς χρηστῆς προαιρέσεως· ὧν τὰ ἴσα καὶ ἡμεῖς σοι ἀνθυπισχνούμεθα. Ἂν οὖν σοι ἐπὶ τοιαύταις συνθήκαις γνώμη γένηται συμβιοτεῦσαί τε καὶ συμπενητεῦσαι ἡμῖν, ὅτι τάχιστα τοῦ πρὸς ἡμᾶς αὐτόθεν ἀπόπλου ἐπιμελήθητι· εἰ οὖν, μένει ἐπὶ τῆς ἐνεγκαμένης, ᾗ δὴ καὶ μένεις, καί σοι τὸ θεῖον τὰ ὅσα πρὸς ἐκείνου εὐαρέστησιν ἐπιχορηγήσειε καὶ χορηγοίη τὰ κράτιστα. Ἐρρωμένον σε διαφυλάττοι ὁ κύριος ψυχῇ τε καὶ σώματι.

Ἐνετίηθεν, ἐνάτη φθίνοντος Ἰανουαρίου,
κατὰ τὸ αηϟς' ἔτος τὸ σωτήριον

Ναθαναὴλ τῷ Ἐμπόρῳ Μάξιμος.

Παρακατέχει καὶ σέ τί γὰρ φιλῶν οὐκ ἂν εἴποιμι, τὸ κενὸν δοξάριον, καὶ ἡ μαχρὰς ὕβρις, καὶ ὁ δεινὸς τοῦ ὄφεως συριγμός, καὶ τῶν ὅσα τοῦ πονηροῦ τούτου κόμματος, δι' ὧν τὰ τῆς πονηρίας πνεύματα καὶ τῶν δένδρων τὰ βαθεῖαν ἤδη καταλαβόντα τὴν ῥίζαν ἀνασπᾶν τε καὶ ἐκριζοῦν οἶδε προθέλυμνα τῷ σφοδρῷ τοῦ φυσήματος, ἄλλως τε καὶ ἐν μέσοις τοῖς ὑπεκαύμασιν. Ἆρα γὰρ οὐ πρὸς ταῦτα ἡμῖν ἡ πάλη; καὶ τίς οὕτω γενναῖος, πρὸς αὐτῆς τῆς ψυχῆς, τὴν ψυχήν, ὥστε καὶ μέχρι τέλους ἀντιστῆναι, μή τι γε καὶ πρὸς τοσαύτας μηχανάς τε ἀντεχνεύσασθαι, ὅπου γε καὶ Παῦλος αὐτὸς προσεπεδειλίασε καὶ τούτων ἥττων ἐφάνη προφήτης ὁ πάνυ, καὶ ἁλιέων ὁ πρόκριτος; Εἰ γὰρ οἱ ἐν λυμένι κλυδωνιζόμεθα, καὶ μουνονουχὶ καὶ ὑποβρύχιοι τῷ περιόντι τῆς ῥύμης καὶ τῷ τῶν κυμάτων ῥαγδαίως φερόμεθα, τί οὐκ ἂν πάθοιεν οἱ τὰ μεγάλα πελάγη καταθαρροῦντες ἐπὶ τῷ σφῶν κακῷ καὶ πρὸς κῦμα παραβαλλόμενοι καὶ ὑπὲρ ὄρη κορυφούμενον; τοιαῦτα γὰρ τὰ παρ' ἡμῖν, κἂν ὑποκλέπτῃ ἡμῶν τὸ θέλγον τὴν αἴσθησιν· παρίημι τὴν τῶν ἑρπετῶν πληθὺν πάντοθεν κατακεντρίζουσαν, καὶ ταῦτα εἰς θάνατον τὴν ψυχήν, καὶ τὸν παρεμφωλεύοντα δράκοντα πλασθέντα ἐπ' ἀγαθῷ, ἀλλ' οἴκοθεν προκείμενον εἰς ἐμπαιγμόν, ἐμπαίζοντα δὲ μᾶλλον τοῖς μὴ διευλαβουμένοις τὸν κίνδυνον, καὶ τούτου προαρπάζουσιν ἑαυτούς. Προσχωρεῖ τῷ ὄρει καὶ Χριστὸς προσευξόμενος, πρὸς δὲ καὶ πειραζόμενος, τάχα τε μεῖζον, καὶ μυστικώτερον, ὅσα γε ἐμὲ εἰδέναι παιδεύων ἡμᾶς τοῦτο δή, ἵνα καὶ θάλασσαν ἅμα καὶ γῆν ἀποφεύγωμεν, ταύτης τὴν ὕλην, ἐκείνης τὸν τάραχον,. Ἐμφιλοχωρεῖ τοῦτο καὶ Ἠλίας ὁ ζηλωτής, Ἰεζάβελ ἴσως φεύγων τὴν νοητήν, οὐ μόνον τὴν αἰσθητήν, ἐρημοπολίτης ἐξ αὐτῆς σχεδὸν τῆς νηδύος καὶ πρόδρομος γίνεται. Ἤκουσα δέ του ἐγὼ πάνυ καλῶς τὴν ἑαυτοῦ παραινοῦντος ψυχήν, εἰς τὰ ὄρη ταύτην προτρεπομένου σώζεσθαι, οἷα δὴ καὶ βούλει, εἴτε τὰ πρόσγεια ἡμῶν, εἴτε τὰ ὑπὲρ αἴσθησιν, ὧν ὕψος τὸ τῆς ἀρετῆς ὑπερβάλλον, μηδὲν ἐπιφερόμενον γήϊνον. Ἄγε δὴ καὶ αὐτὸς τὴν Αἴγυπτον ἀποδρὰς καὶ ὅσα ταύτης, και τὴν πλίνθον καὶ τὸ ἕτοιμον εἰς καῦσιν ἄχυρον, καὶ τὰς ἐν μέσῃ πόλει διατριβάς, οἷα μυρίων κακῶν ἀφορμάς, ᾗ τάχους ἔχεις πρὸς λιμένα πελάγους ἀσφαλέστερον πρόσδραμε, καὶ ἀναπτερώθητι πρὸς ἡμᾶς, πτέρυγας ἐκείνας λαβὼν περιστερᾶς τῆς τὸ δυσῶδες ἀποφευγούσης, αἳ καὶ προφητικῇ ψυχῇ λίαν ἐπέραστοί ποτε ἐγένοντο πρὸς κατάπαυσιν. Εἶεν δ' ἂν αὗται, κατά

γε τὸν ἐμὸν ὅρον καὶ λόγον, ἡ τῆς ἐν ἡμῖν ξυνωρίδος, ψυχῆς τε καὶ σώματος, διττὴ ἐκ τῶν ἐνόντων καὶ καθαρότητος ἔφεσις, ἣ διὰ τῆς παντελοῦς τῶν γηΐνων ἀναχωρήσεως μετὰ τὴν ἄνωθεν ἐπικουρίαν ἐγγίνεσθαι πέφυκεν. Ἔρρωσο, καὶ προσαγόρευε ἐξ ἡμῶν τοὺς φίλους, καὶ φιλοσόφει τὰ κρείττω καὶ ψυχωφελέσ ερα. Ἐκ τοῦ ἐρημικοῦ μουσολενίου, αφἢη Φεβρουαρίου Βα΄ ἐπὶ Ια΄.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΑΞΙΜΟΥ ΜΑΡΓΟΝΙΟΥ ῼΔΗ

Εἰς Ναθαναῆλον ἱεροδιάκονον τὸν ἐξ Ἀθηνῶν ὑποσχόμενον αὐτῷ συμβιοτεῦσαι καὶ ἀραδύνοντα.

Τί Ταντάλου με τήκεις
πικραῖς, ἄριστε, μοίραις,
καί μοι δύσοιστον ἄχθος
κρατὸς κατακρεμάζεις
λίθον, μόρου πορείην
μικροῦ παρεισφέροντα;
καὶ δῖψος ἐν ῥοαῖσι
μελιρρύτοιο κρήνης
ἐπέσχες, οὐκ ἐρῶντος
σοφὲς διδούς τι δεῖγμα;
σοφὸν δέον σε ὄντα
τοὐναντίον περαίνειν·
λίλῳ δέον σε μᾶλλον
φίλα φρονεῖν τε σοῖο,
ὄφλημα δ' ἄλλο πληροῦν
ὑπόσχεσιν βεβαίαν
ἥν μοι παρὼν ὑπέσχου,
ἥν μοι γραφῇ τ' ἔδειξας
σημήϊον καλόν γε
ὄψιν σέθεν ποθοῦντι.
Προσήκει δ' οὐδὲ ἄλλως
τῶν ἀζύγων φρονήσει,
μίμνουσιν οἵ γ' ἐφετμαῖς
Χριστοῖο σωστικαῖσοι,
μίμνουσιν οἱ ἀδελφῶν
εἰλικρινεῖ ἔρωτι.
Κίνησον οὖν σὺ πέτραν,
ἐμοί γε πλὴν βοηθόν·
καὶ νᾶμα δὸς πιεῖν με
γλώττης σέθεν μελιχρᾶς
συνουσίης τ' ἐραστῆς
καὶ ἐς κόρον τρυφῆσαι
Οὕτω φίλος σὺ δόξεις
ἀληθινὸς γενέσθαι·
οὕτω νόμοις ὑπείκειν
τοῖς ταῦτα συγκρατοῦσιν·
εἰ δ' οὔ ἐγὼ σιγήσω,
ἄλλος δέ σοι κραταιῶς
ἐποίσεταί γε μέμψιν
οὐχ ὡς ἐχρῆν φιλοῦντι.

ΑΝΕΚΔΟΤΟΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΑΘΗΝΩΝ

'Εκ τῶν χειρογράφων τοῦ Κρουσίου τῶν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Τυβίγγης.

α

('Εκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. MB 37 χειρογράφου· σελ. 99).

Περὶ 'Αθηνῶν. Ἔστιν ἐκεῖ 'Ακρόπολις ἔτι, ἣν φυλάττουσιν οἱ Τοῦρκοι, ἡ δὲ πόλις ὑπὸ χριστιανῶν οἰκεῖται. Ait, se tum unam noctem ibi fuisse et postridie abiisse. 'Εν τοῖς ὄρεσι πολλοί εἰσι λησταὶ καὶ τοῖς φάραγξι· non possunt 3 homines ibi tuto transire, sed 30 aut 40. Εἷς γυμνὸς ἄνος [ἄνθρωπος] ἄνευ χιτῶνος καὶ χρημάτων οὐκ ἔχει φόβον ἀπὸ χιλίων ληστῶν. Hoc ipse dicebat ridenti ore. Columnas ait (sicut audiunt(;)) restare duas cum inscriptione, fuisse Aristotelis Scholam.

β

('Εκ τοῦ αὐτοῦ χειρογράφου· σελ. 102)

Athenes et Corinthus non habent τεῖχος. In uraque esse adhuc 'Ακρόπολις. Athenarum mos non admondum altus . . .

γ

('Εκ τοῦ αὐτοῦ χειρογράφου· ἐν τῇ σελίδι)

Coriuthus habet 3000 domos, Athenae vero ut ipse ἀκήκοεν, ἓξ χιλιάδας· οἱ Τοῦρκοι λαμβάνουσιν ἓξ ἄσπρα ἀπὸ ἑκάστου καπνοῦ, ἔξω τοῦ φόρου, ἤγουν χαρατζίου.

δ

('Εκ τοῦ αὐτοῦ χειρογράφου· σελ. 135).

Περὶ 'Αθηνῶν. 'Εμπορεύονται πλεῖστοι ἐν 'Ενετίᾳ καὶ ἐν Πελοποννήσῳ, ἔλαιον ἀποκομίζοντες καὶ ἕτερα πλεῖστα πράγματα. Εἰσὶ μουσικοί τινες σπουδάζοντες περὶ ταύτην. Εἰσὶ μάλα βάρβαροι· οὐδεὶς τούτων πεπαιδευμένος.

ε

('Εν ἀνεκδότῳ ἐκθέσει τῆς ἐξαρχίας Θεοδοσίου Ζυγομαλᾶ, ἥτις ἐν τῷ αὐτῷ χειρογράφῳ καταχωρίζεται, φέρονται περὶ 'Αθηνῶν τάδε):

Αὖθις αἱ 'Αθῆναι, αἳ ἔχουσιν 'Επισκόπους καὶ ἱερεῖς ὡσεὶ 160. Athenae hodie 'Ακρόπολιν sive arcem habent a Turcis custoditam in qua Πανθέων est. Huic vicina sive antiqua (;) urbs est partim nunc murata, reliqua pars ruinata. Habet nunc urbs οἰκήματα ἕως χίλια. Olivum amplissimum et maximum Græcum ita ut unus sæpe 1000, 2000 et plures oleas habeat, ex quibus vivant. Est nunc oleum Atheniense (;) optimum et pro(;) tota Græcia portatur.

στ

('Εκ τοῦ αὐτοῦ χειρογράφου· σελ. 160)

"Ετος 1585.

14 die Septemb: hora Xa ant prandium ad me venit D[ominus] Daniel Palæologos Atheniensis οἰκονόμος monasterii Iberum iu monte Sancto .I· Atho, quo venerat in sua sua pueritia ἱερομόναχος ordinis S. Baoilii. Quaerebat λύτρον 6 0 Ducatorum seu Zecchinorum monachis 4 redimendis a piratica nave captis Thessalonica detentis: quorum no mina est(;) Neophytus, Damianus, Joasaphat, et Gregorius.

Habebat testimonium Graecum vulgari lingua à principe Abbate Dorotheo omnium monasteriorum, in quibus 12,000 monachi Habebat ex eo Græce téstimonio alliorum multa latina, Gallica Italica, Hispanica, Germanica testimonia ut a rege Phillppo, a Gregor: 13° papa, ab imp: Rodolpho, à Ferdinado Archid: Austriæ, ab Erncsto Colonensi archiepisc ab aliis principibus. Regis Philippi datum fuerat 20 Decemb: 158 . Ita diu hic Daniel circumvagatur (;) Vir μελανοπώγων, lntterum cxpers 15 August: 1586 quadragenarius futurus . . . .

Ait se matrem habuisse Μαρoῦ .I· Μαρίαν patrem *Δημήτριον*, adhuc vivere Athenis πραγματευτάδων panorum. Fuit Coustantinopoli, Hierosolymae, Alexandriae. Cairi, Thebis, parvnm oppidum esse. Sic et Chalcide Euboea, Corinthi. Thessalonicam esse magnitudine dimidium (;) Constantino-

pol: Δούναβι, Peneus f[luvius]. ubi Triccala parvum oppidum Regio ea largo (;) fertilis.

Athenis esse amplam familiam Palæologorum et Comnenorum, non Cantacuzenorum.

ΤΟ ΛΕΓΟΜΕΝΟΝ ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΧΡΟΝΙΚΟΝ

('Αποσπάσματα).

Τῷ ,ϛϡξδ΄ [1] ἔτει νεμήσει δ΄, μηνὶ Μαΐῳ κθ΄, ἐφάνη ἀστὴρ ἐν τῷ οὐρανῷ ἀνατέλλων, ἐκβλύζων ὥσπερ καπνὸν εἰς μῆκος ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας.

Τῷ ,ϛϡξδ΄ ἔτει νεμήσει δ΄, μηνὶ Ἰουνίῳ παρεδόθη εἰς τὰς χεῖρας τῶνΜουσουλμάνων ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν.

Τῷ ϛϡξδ ἔτει νεμήσει δ΄, ἐγένετο λεῖψις καὶ ὑστέρησις πάντων καρπῶν, καὶ ἤσθιον ὁ λαὸς ἐκ τοῦ λιμοῦ βοτάνας χλοὰς ῥίζας γιγάρτας ἀκρόδρυα· ἤφερε δὲ τὸ πεντάλιτρον ὁ σῖτος ὑπὲρ λ΄, καὶ οὐχ εὑρίσκετο.

*

Τῷ αὐτῷ ἔτει (ᾳφκγ΄) καὶ τὸ παρελθὸν ἐγένετο λοιμικὴ νόσος παγκόσμιος, κυρίως δὲ εἰς τὴν Κρήτην, εἰς τὴν Ῥόδον εἰς τοὺς Κορφούς, εἰς τὴν Ζάκυνθον, εἰς τὴν Ἄρταν, εἰς τὰ Ἰωάννινα, Περίαν καὶ εἰς τὸν Μωρέαν σποράδην, καὶ εἰς τὴν Ἀθήναν.

Τῷ αὐτῷ ἔτει Αὐγούστου εἰς τὰς η΄ ἐπέρασεν ὁ Κορτούγλης μετὰ κατέργων καὶ *φούστων*, καὶ ἐπῆγε τὸ μέρος τῆς Πουλίας, καὶ ἐπῆρεν ἕνα κάστελλον.

ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΤΟΥ ΙϚ ΑΙΩΝΟΣ[2]

Ἔτους ,ζμζ΄ μηνὶ Ἰουνίου κβ΄ ἡμέρᾳ Κυριακῇ ἐρχόμενος Γεώργιος υἱὸς Μιχαὴλ ἱερέως τοῦ Βέβλεβα ἐφ' ἵππου, ἐγκρέμισεν αὐτὸν καὶ ἀπέθανεν τῆς ὥρας ἐν τῇ Χαμοστέρνᾳ ὡσεὶ σταδίου τόπον[3].

Ἐν ἔτει ζλϛ Ἰανουαρίου β΄ ἦλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας ὁ κὺρ Λαυρέντιος ὁ καλὸς ἀρχιερεύς.

[1] =6964 ἀπὸ κτίσεως κόσμου, ἤτοι 1456 μ. Χ.

[2] Εὑρίσκεται χειρόγραφον ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τοῦ ἐν Ὀξωνίῳ Lincoln College. Τὰ καθέκαστα ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τῶν Ἀθηναίων Τόμ. Α΄.

[3] Ὅπως εὑρεθῇ πρὸς ποῖον σημερινὸν ἔτος ἀντιστοιχοῦσι τὰ σημειούμενα ἐν τῷ χρονικῷ ἔτη ἀπὸ τῆς κοσμογονίας, ἀφαιροῦνται διὰ μὲν τὰ φέροντα τοὺς μῆνας Σεμπτέμβριον—Δεκεμβρίου ἔτη 5509, διὰ δὲ τὰ λοιπὰ 5508 π. χ. ζμζ=7047—5508=τὸ ἔτος 1539.

Ἐν ἔτει ‚ζνη΄ μηνὶ Αὐγούστου ἦλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας ὁ καλὸς ἀρχιερεὺς κὺρ Κάλλιστος.

Ἐν ἔτει ‚ζογ΄ ἐν μηνὶ Ἀπριλίου ἦλθεν ὁ μακαρίτης κὺρ Σωφρόνιος.

Εἰς τοὺς ‚ςϠπη΄ ἔγινε τὸ θανατικὸν τῆς Σπετζαρέας.

Εἰς ‚ζε΄ ἔγινε τὸ θανατικὸν τοῦ Τριαντάρη.

Εἰς τοὺς ‚ζλβ΄ ἔγινε τὸ θανατικὸν τοῦ Ματζάκη.

Εἰς τοὺς ‚ζμα΄ ἔγινε τὸ θανατικὸν τοῦ παπᾶ Γιαλούρη.

Εἰς τοὺς ‚ζμβ΄ ἔγινε τὸ θανατικὸν τοῦ Κουτρούλη Βηλαρᾶ.

Εἰς τοὺς ‚ζμγ΄ ἔγινε τὸ θανατικὸν καὶ ἀπέθαναν πολλοί.

Εἰς τοὺ ‚ζξβ΄ ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ Καρυδιᾶ ἀπὸ τὴν Πόλιν καὶ ἤφερεν τὸ θανατικὸν εἰς τὴν Ἀθήνα μηνὶ Δεκεμβρίου ιβ΄ καὶ ἐκράτει χρόνους γ΄ καὶ ἀπέθαναν ψυχαὶ ‚ι΄ (;)

Ἐν ἔτει ‚ζιδ΄ Αὐγούστον λδ΄ ἄρχισε τὸ κουντίτο τῆς Ἀθήνας καὶ ἀνιγέρθη ἡ βρύσις τοῦ Ἐξεχώρου καὶ ἀνεκαινίσθη ἡ βρύσις τῆς χώρας διὰ συνδρομῆς τοῦ Σκεντὲρ σούμπαση τοῦ Ἀλιμπασᾶ καὶ διὰ ἐξόδου τοῦ κόσμου ἐσέβη τὸ νερὸν Ἀπριλίου κη΄ ἡμέρᾳ.

Εἰς τοὺς ‚ζνα΄ ἐπῆραν τὰ παιδία ἀπὸ τὴν Ἀθήναν μηνὶ Ἀπριλίῳ κβ΄

Εἰς τοὺς ‚ζνε΄ μηνὶ Δεκεμβρίῳ κη΄ ἐπῆραν τὰ παιδία ἀπὸ τὴν Ἀθήνα.

Εἰς τοὺς ‚ζξα΄ Ἰουνίου πρώτῃ ἐπῆραν τὰ παιδία ἀπὸ τὴν Ἀθήνα εἰς τοῦ Γιακουμάκη τὸ σπῆτι.

Εἰς τοὺς ‚ζξε΄ Ἰουνίου ιη΄ ἡμέρᾳ παρασκευῇ ἐσέβη ὁ Σκλάβος εἰς τοῦ Ζώη τὸ ʽσπῆτι καὶ ἐπῆρε τὰ παιδία

Εἰς τοὺς ‚ζξη΄ Ὀκτωβρίου κε΄ ἐσέβη ὁ Σχλάβος εἰς τοῦ Κυριακοῦ τοῦ Μάνου (;) τὸ ʽσπῆτι καὶ ἐπῆρε τὰ παιδία.

Εἰς τοὺς ‚ζοδ΄ Σεπτεμβρίου πρώτῃ ἐπῆραν τὰ παιδία εἰς τοῦ Κυριακοῦ τὸ ʽσπῆτι.

Εἰς τοὺς ΄ζμς΄ Ἀπριλίου ιδ΄ ἡμέρᾳ Πεμπτῃ ἐχάθη ὁ ἥλιος ὥρα θη τῆς ἡμέρας ἕως ὥρας ιβης.

Εἰς τοὺς ‚ζνβ΄ ἡμέρᾳ Παρασκευῇ ἐχάθη τὸ φεγγάρι ἀπὸ πρώτης ὥρας πῆς νυκτὸς ἕως ὥρας τετάρτης.

Ἐγράφη μηνὶ Αὐγούστῳ ςη ‚αχςω (1606).

ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΜΑΤΕΣΗ

(Ἀποσπάσματα).

[1684 Γενναρίου πρώτη· ἀπὸ ἐδῶ καὶ ὀμπρὲς ἔβαλλα ἀρχὴ νὰ γράφω ὅσα πράγματα ἄκουγα νὰ συνέβουνε μὲ τὸν Τοῦρκον καὶ Φραγγίαν].

1684 Ἰουνίου 6, ἦλθε μίαν βάρκα ἀπὸ τὴν Πάτραν καὶ ἔφερε τὸν κονσόλο τῆς Ἀθήνας τὸν Φραντζέζο, καὶ εἶπε πῶς ἀπῆρε ὁ Μόσκο-

βος τὴν Καμινίτζα, καὶ ὁ γκενεράλες εἶνε στὴν Ἁγίαν Μαύρα καὶ πολεμάει, καὶ ἐκάμανεν ὅλους τοὺς Φράγκους σκλάβους ποῦνε στὸ Μωριά, ἤγουν Ζακυθινοὺς καὶ Κεφαλονίταις.

*

1686 Σεπτεμβρίου 29, ἦλθε μία φελοῦκα ἀπὸ τὴν ἁρμάδα καὶ εἶπε πῶς ὁ ἀφέντης ὁ καπετὰν γκενεράλες ἐσαλπάριζεν ἀπὸ τὸ Ἀνάπλι νὰ βγῇ μὰ δὲν ἠξεύρομε γιὰ ποῦ εἶναι.

Ὀκτωβρίου 10, ἦρθε ἕνα καράβι ἀπὸ τὴν Ἀθήνα καὶ εἶπε πῶς ἀφέντης ὁ καπετὰν γκενεράλες ἐπῆγε στὴν Ἀθήνα καὶ ἔκαμε ἡμέραις εἴκοσι καὶ ἀπῆρε δέκα χιλιάδες ριάλια, ὁποῦ τοῦ τὰ δώσανε χαράτζι γιὰ νὰ μὴν τοὺς πολεμήσῃ, καὶ ἔτζι ὀμπληγαριστήκανε νὰ δίνουν πᾶσα χρόνο, καὶ ἐγύρισε πάλι στ' Ἀνάπλι.

*

Ὀκτωβρίου 24, ἦρθε ἕνα καράβι ἀπὸ τὴν Ἀθήνα καὶ εἶπε πῶς ἐκόψανε τὸν βασιλέα τῶν Τουρκῶν καὶ ἐκάμανε τὸν ἀδερφό του.

*

Ἰουλίου 25, ἀπέρασε ἡ ἁρμάδα καὶ ἐπῆγε στὴν Ἀθήνα καὶ ἔρριψε κομματιαῖς καὶ πούνπαις στὴ Μονοβασίαν τρεῖς χιλιάδες, μὰ δὲν ἔκαμεν τίποτις· γιαμὰ πῆγε στὴν Ἀθήνα καὶ τὴν πολεμάει.

*

Ὀκτωβρίου 10, ἦρθε μιὰ ταρτάνα καὶ εἶπε πῶς ἐπῆρε ὁ ἀφέντης ὁ καπετὰν γκενεράλες τὴν Ἀθήναν.

*

Δεκεμβρίου 25, ἦρθε ἕνα καράβι ἀπὸ τὴν Ἀθήνα καὶ εἶπε πῶς ἀφέντης ὁ καπετὰν γκενεράλες θέλει νὰ χαλάσῃ τὴν Ἀθήνα.

1688 Γενναρίου 10, ἦρθε ἕνα καράβι ἀπὸ τὴν Ἀθήνα καὶ εἶπε πῶς οἱ Ἀθηναῖοι δίνουν ὅλην τὴν σπέζα νὰ τοὺς φορτικάρῃ τὴν Ἀθήνα καὶ νὰ μὴν τὴν χαλάσῃ.

Γενναρίου 20, ἰμπαρκάρισε ὁ ἀφέντης ὁ καπετὰν γκενεράλες τοὺς Ἀθηναίους στὰ καράβια νὰ τοὺς στείλῃ στὴ Ζάκυνθο.

*

Φλεβάρης 10, ἦρθε ἕνα καράβι ἀπὸ τὴν Ἀθήνα καὶ εἶπε πῶς εἶναι τρία καράβια μὲ Ἀθηναίους φορτωμένα γιὰ τὴ Ζάκυθο καὶ ἄλλοι γιὰ τὴ Κορώνη, καὶ γιὰ τ' Ἀνάπλι.

Α'. ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Τὰ θέατρα καὶ διδασκαλεῖα τῶν Ἀθηνῶν[1]

1. Πρῶτον ἡ ἀκαδημία ἐν χωρίῳ τῶν βασιλικῶν· δεύτερον, ἡ ἐλαιατικὴ εἰς τοὺς ἀμπελοκήπους· τρίτον, τὸ τοῦ Πλάτωνος διδασκαλεῖον εἰς τὸ παραδείσιον· τέταρτον· τὸ τοῦ Πολυζήλου ἐν ὄρει τῷ ἡμιτίῳ· πέμπτον, τὸ τοῦ Διοδώρου πλησίον τούτου.

2. Ἐντὸς δὲ τῆς πόλεως ἔστι τὸ διδασκαλεῖον τοῦ Σωκράτους, ἐν ᾧ εἰσὶ κύκλῳ οἱ ἄνδρες καὶ οἱ ἄνεμοι ἱστορημένοι κατὰ δύσιν δὲ τούτου ἵστανται τὰ παλάτια τοῦ Θεμιστακλέους· καὶ πλησίον τούτων εἰσὶ λαμπροὶ οἶκοι τοῦ Πολεμάρχου· ἵστανται δὲ τὰ ἀγάλματα τοῦ Διὸς ἔγγιστα τούτων· ἄντικρυς δὲ τούτων ἔστι βωμός, εἰς ὃν ταφῆς ἀξιοῦνται οἱ παγκρατισταὶ καὶ ὀλύμπιοι· ἐν ᾧ φοιτῶντες οἱ ῥήτορες τοὺς ἐπιταφίους λόγους ἀνεγίγνωσκον.

3. Κατ' ἄρκτον δὲ τούτου, ὑπῆρχεν ἡ πρώτη ἀγορὰ τῆς πόλεως, εἰς ἣν ὁ Ἀπόστολος Φίλιππος τὸν γραμματέα ἐβύθισεν ἔνθα ὑπῆρχον καὶ οἱ λαμπροὶ οἶκοι φυλῆς τῆς Πανδιονίδος· κατὰ δὲ τὸ νότιον μέρος ὑπῆρχε διδασκαλεῖον τῶν κυνικῶν φιλοσόφων· καὶ πλησίον τούτου τῶν τραγικῶν· ἐκτὸς δὲ τῆς ἀκροπόλεως ὀλίγον πρὸς δύσιν, κατῴκουν οἱ θαλαμ.........καὶ πλησίον τούτου ὑπῆρχε διδασκαλεῖον τοῦ Σοφοκλέους, καὶ πρὸς νότον τούτου ἵστατο (;) ὁ Ἄρειος Πάγος, ἔνθα ὁ τοῦ Ποσειδῶνος υἱὸς Λυρόθιος ὑπὸ Ἄρεος ἐθανατώθη.

4. Κατ' ἀνατολὰς δὲ τούτου ὑπῆρχον τὰ παλάτια Κλεονίδους καὶ Μιλτιάδου· καὶ πλησίον τούτων ἀκμὴν ἵσταται διδασκαλεῖον λεγόμενον τοῦ Ἀριστοτέλους. Ὕπερθε δὲ τούτου ἵστανται δύο κίονες· καὶ εἰς μὲν τὸν ἀνατολικόν, ὑπῆρχε τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἄγαλμα· εἰς δὲ τὸ δυτικόν, τοῦ Ποσειδῶνος· μέσον δὲ τούτων λέγουσιν εἶναι ποτὲ γοργόνης κεφαλήν, ἔνδον κουβουκλείου σιδηροῦ· ἔστι δὲ καὶ ὡρολόγιον τῆς ἡμέρας μαρμαρίτικον.

5. Ἄντικρυς δὲ τούτου πρὸς μεσημβρίαν, ὑπῆρχε διδασκαλεῖον λεγόμενον τοῦ Ἀριστοφάνους· καὶ ἀνατολικὰ ἀκμὴν ἵσταται ὁ λύχνος τοῦ Δημοσθένους· πλησίον δὲ τούτου ἦν τότε καὶ τοῦ Θουκυδίδου οἴκημα, καὶ Σόλωνος, ἀγορά τε ἡ δευτέρα καὶ οἶκος τοῦ Ἀλκμαίονος· καὶ βαλανεῖον μέγιστον καὶ πρὸς νότον τούτου, ἡ μεγάλη ἀγορὰ τῆς πόλεως· καὶ τεμένη πλεῖστα ἀξιάγαστα ἐπὶ τῆς πύλης

[1] Τὸ χειρόγραφον εὑρίσκεται ἐν τῇ αὐτοκρατορικῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Βιέννης.

νότιδος· ἧς πρὸς τῆς φλοιᾶς ἱστόρηνται ἐννεακαίδεκα ἄνδρες. . . . . . τὸν ἕνα ἐδίωκον, ἐκεῖ ὑπῆρχε καὶ τὸ βασιλικὸν λουτρόν, ἐνῷ τὸν μέγαν Βασίλειον, διὰ πατάγων φοβῆσαι ἠθέλησαν· ἔνθα καὶ ὁ τοῦ μνηστάρχου οἶκος.

6 Ἵσταται δὲ κατ' ἀνατολὰς τούτου, καμάρα μεγίστη καὶ ὡραία εἰσὶ δὲ τὰ ὀνόματα Ἀδριανοῦ καὶ Θησέως· εὑρίσκεται δὲ ἔνδον τῆς αὐλῆς ....μεγίστη ἐτύγχανεν· εἰς ἣν οἶκος βασιλικὸς ὑπῆρχε πλείστοις κίοσιν ὑπὸ κάτωθεν στηριζομένη· ὅστις ἐλεπτουργήθη πρὸς τῶν δύο καὶ δέκα βασιλέων τῶν τὴν ἄκρην οἰκοδομησάντων.

7. Πρὸς δὲ νότον τούτων ἔστιν οἶκος βασιλικὸς πλὴν ὡραῖος εἰς ὃν κατερχόμενος ὁ δοὺξ κατά καιρὸν εἰς εὐωχίαν ἐκινεῖτο· ἐκεῖ ἔστι καὶ ἡ νεάκρουνος πηγὴ ἡ Καλλιῤῥόη· εἰς ἣν λουόμενος ἀνήρχετο εἰς τὸ τέμενος τὸ τῆς Ἥρας λεγόμενον, καὶ προσηύχετο· νῦν δὲ μετεποιήθη εἰς ναὸν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ὑπὸ τῶν εὐσεβῶν.

8. Κατ' ἀνατολὰς δὲ τούτου ἐστὶ τὸ τῶν Ἀθηνῶν θέατρον, κύκλω περιεχόμενον, ὡσεὶ μιλίου διάστημα, δύο εἰσόδους κεκτημένον . . . . βορεινὴ εἴσοδος πλουτεῖ, ἕτερον δὲ. . . . . . . · . . . . . . νοτινὴ ἐπικέκτηται· ἑκατὸν δὲ ζώναις ἐκοσμεῖτο κυκλοτερῶς τὸ θέατρον ἐκ μαρμάρου πεποιημέναις λευκοῦ, ἐν αἷς ὁ λαὸς καθεζόμενος ἐθεώρει τὸν ἀγωνιζόμενον κατὰ τὴν πάλην.

9. Ἐκ τούτου οὖν εἰσερχόμενοι τὴν ἀνατολικὴν πύλην, εὑρίσκομεν ἄλλην ἀγοράν, καὶ ἀγωγοὺς ὕδατος δύο, οὕσπερ ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ Ἀθηναίοις χαριζόμενος κατεσκεύασε, καὶ ὕδωρ μήκοθεν τούτοις ἐκόμισεν. Ἔστι δὲ καὶ ἕνερος ἀγωγὸς κατὰ τὴν βόρειον πύλην φερόμενος, ὃν ὁ Θησεὺς ἐλεπτούργησε· καὶ ταῦτα μετὰ τὴν τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν τυρανίδα ὡς φησιν ἄβαρις καὶ Ἡρόδοτος ὑπὸ δυοκαίδεκα βασιλέων ἐλεπτουργήθη· Κέκρωψ δὲ ὁ διφυὴς μεγάλως ἐφαίδρυνε, ἐν ποικίλῃ δόξῃ ταῦτα ὡραΐσας· τὰ μὲν τείχη πρὸς ὕψος ἐγείρας, τὸ δὲ ἔδαφος διαφόροις μαρμάροις καταστρώσας καὶ τὰ τεμένη ἔνδοθεν καὶ ἔξωθεν καταχρίσας Ἀθήνας ταύτην ἐπωνόμασεν.

10. Εἰς γοῦν τὴν Ἀκρόπολιν ἡμῶν εἰσερχομένων, εὑρίσκομεν ἕνα μικρὸν διδασκαλεῖον ὅπερ ὑπῆρχε τῶν μουσικῶν· ὅπερ Πυθαγόρας ὁ Σάμιος συνεστήσατο· κατέναντι δὲ τούτου ἔστι παλάτιον μέγιστον· καὶ ὑποκάτωθεν τούτου ἵστανται πλεῖστοι. . . λευκῶν δὲ μαρμάρων πλουτεῖ, σὺν τῇ ὀροφῇ καὶ τοῖς τείχεσι.· πρὸς δὲ τὸ βόρειον κλεῖτος ὑπῆρχε πᾶσα καγγελαρία ἐκ μαρμάρου καὶ κιόνων πεποιημένη λευκῶν, κατὰ νότον δὲ ταύτης ὑπῆρχεν ἡ στοὰ ἐν ποικίλῃ ὡραιότητι περικεχρυσωμένη γύροθεν καὶ ἔξωθεν, καὶ λίθοις τιμίοις κεκοσμημένη·

διὰ ταύτην καὶ στωϊκοὶ φιλόσοφοι ἐλέγοντο οἱ ἐνταύτῃ μαθητευθέντες· ἀντικρὺς δὲ ταύτης τὸ τῶν ἐπικουρείων ἤκμαζε διδασκαλεῖον.

11. Περὶ δέ γε τοῦ ναοῦ τῆς θεομήτορος, ὃν ᾠκοδόμησαν ἀπολλὼς καὶ εὐλόγιος ἐπ' ὀνόματι 'Αγνώστῳ Θεῷ, ἔχει οὕτως· ἔστι ναὸς δρομικώτατος καὶ εὐρύχωρος εἰς μῆκος πολὺ ἐπεκτεινόμενος· καὶ τὰ τείχη τούτου ἐκ μαρμάρου πεποιημένα λευκοῦ, τετράγωνος δὲ ἡ τούτων θέσις καθέστηκε, πηλοῦ καὶ ἀσβέστου χωρίς· διὰ σιδήρου δὲ καὶ μολύβδου ὁ πᾶς τεῖχος ἀνείγερται (;) ἐκτὸς δὲ τοῦ τοίχου, πλουτεῖ κιόνας παμμεγέθεις, κυκλικῶς τὸν ναὸν περιέχοντας· μεταξὺ δὲ τῶν δύο κιόνων περιέχει πλαγίωσιν· πρὸς δὲ τῇ ὡραίᾳ πύλῃ καὶ τὸ ἅγιον βῆμα, ἅπερ εἰσιν κατὰ λίβαν καὶ θρασκίαν, καὶ. . . τὴν τῶν κιόνων στάσιν ἐπικέκτηται, μέχρι μὲν πολλοῦ προϊοῦσα εἰς ὕψος· κεφαλαὶ δὲ τῶν κιόνων κεκολαμμέναι διὰ γλυφῆς σιδήρου εἰς σχῆμα φοίνικος. Εἰσὶν δὲ μεταπεποιημέναι· καὶ τούτων ὕπερθεν δοκοί, ἐκ μαράμρου πεποιημένοι λευκοῦ τοῖς τείχεσι καὶ τῷ τείχει προσκολλώμενοι πλάκας κεκολαμμένας ὑπεράνωθεν ἔχοντες καὶ εἰς ὀροφῆς ὁμοίωμα, ἡ τούτων ἐπιφαίνεται κύρτωσις· στηρίζεται δὲ ὑπὸ τῶν κιόνων καὶ τοῖχος ὡραιότατος.

Β'. ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ ΑΘΗΝΩΝ[1]

Περὶ τῆς ἀττικῆς

Τὸ κάστρο εἶναι ἡ ἀκρόπολις
τὸ ἰσμαΐδι, εἶναι ὁ ναὸς τῆς ἀθηνᾶς τῆς παλλάδος.
ἡ χρυσοσπηλιώτισσα, εἶναι τὸ σπήλαιον τοῦ πανός.
δύο κολώναις εἰς τὴν μίαν ἦτον τὸ ἄγαλμα τῆς ἀθηνᾶς
μὲ τῆς γοργόνας τὴν κεφαλήν, καὶ εἰς τὴν ἄλλην ἦτον
τὸ ἄγαλμα τοῦ διός· ἀποκάτω εἰς τὴν ὁποίαν
εἶναι ὡρολόγιον μαρμαρένιον.
ὀλίγον παρακάτω ἦτον τὸ λύκιον σχολεῖον τοῦ ἀριστοτέλους.
εἰς τὸν ἅγιον γεώργιον τὸν ἀλεξανδρινὸν εἰς τὴν πλάκα εἶναι
κανδύλι μαρμαρένιον τοῦ δημοσθένους.
ἡ μεγάλη καμάρα, εἶναι ἡ πύλη τῆς πόλεως·
ἡ κολῶναι τῆς Καλλιρρόης ἦτο θέατρον, καὶ ἡ σκηνὴ τοῦ ἀριστοφάνους.

[1] Τὸ χειρόγραφον εὑρίσκεται ἐν τῇ ἐθνικῇ Βιβλιοθήκῃ Παρισίων.—Ὁ ἐκδοὺς αὐτὸ περιέπεσεν εἴς τινα σφάλματα· καίπερ δὲ μὴ ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ πρωτότυπον διορθοῦμέν τινα. Οὕτω π. χ. ἀντὶ "Αγιος Γεώργιος ὁ 'Αλέξανδρος ἔχει τὸ ἐν Mittheilungen δημοσιευθὲν σημείωμα τοῦτο : «'Αλεξανδρινός», καὶ ἄλλα τινὰ μετεβάλομεν, περὶ ὧν ἴδε «'Ιστορίαν 'Αθηναίων» τόμ. Α'.

εἰς ταῖς δύο κολῶναις τοῦ βουνοῦ, ἦτον κοντίτο(;) τραϊανοῦ τοῦ βασιλέως μὲ τὴν ἐπιγραφὴν τὴ λατινική.
εἰς τὸν τεκὲ (;) τοῦ πραϊμη(;) ἦτον ναὸς καὶ σχολεῖον τοῦ σωκράτους, ἔχει τριγύρου τοὺς δώδεκα ἀνέμους καὶ ταῖς ὥραις.
εἰς τὸν ἅγιον γεώργιον τὸν ἀκαμάτι, ἦτον τὸ κεραμεικὸν καὶ ὁ ναὸς τοῦ θισέως. τὸ μαρμαρένιον λεοντάρι, ἦτον ἡ μεγάλη ἀγωγή.[1]
τῶν ἀθηναίων, καὶ τὰ μνήματα τῶν ἡρώων
εἰς τὰ βασιλικὰ ἦτον σχολεῖον τῶν στοϊκῶν
εἰς τὴν ἀκαθημίαν ἦτον σχολεῖον τοῦ πλάτωνος.

ΛΑΟΝΙΚΟΥ ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΟΥ
ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΔΕΚΑ

('Απόσπασμα ἐκ τοῦ βιβλίου Θ)

....'Ως δὲ παρέλαβε τὰς πόλεις καὶ νεήλυδας καθίστη ἐν ταῖς πόλεσι, τὰ μὲν στρατεύματα αὐτῷ διῆκεν ἐπ' οἴκου κομίζεσθαι, αὐτὸς τραπόμενος ἐπὶ τῆς 'Αττικῆς καὶ ἐπὶ τῆς τῶν 'Αθηνῶν πόλεως περιῄει σκοπῶν τόν τε Πειραιᾶ καὶ τοὺς λιμένας, ἀπεδέξατό τε τὴν 'Ομάρεω ἀνδραγαθίαν. Τήν τε πόλιν ταύτην καὶ ἀκρόπολιν πυνθάνομαι βασιλεῖ μάλιστα τῶν ἐν τῇ χώρᾳ αὐτοῦ πόλεων ἐν γνώμῃ γενέσθαι, καὶ τήν τε παλαιὰν τῆς πόλεως μεγαλοπρέπειαν καὶ κατασκευὴν ἀγασθῆναι, ἐπειπόντα «πόση δὴ χάρις ὀφείλεται ἐν τῷ ἡμετέρῳ νόμῳ 'Ομάρῃ τῷ Τουραχάνεω». Τὴν γὰρ πόλιν ταύτην καὶ ἀκρόπολιν παρεστήσατο 'Ομάρης οὗτος τρόπῳ τοιῷδε. 'Ως γὰρ Νέριος ἐτελεύτησε, κατέσχε τὴν τυρανίδα ἡ γυνὴ αὐτοῦ παῖδα ἔχουσα νήπιον, καὶ διαπρεσβευομένη ἐς βασιλέα χρήμασί τε ἐθεράπευε τὰς βασιλέως θύρας, καὶ αὐτὴ διέτριβε περὶ τὴν ἀρχήν. Χρόνῳ δὲ οὐ πολλῷ ὕστερον νεανίου τινὸς τῶν Οὐενετῶν ἐμπορίας ἕνεκα 'Αθήναζε ἀφικομένου τῆς συγκλήτου δὲ ἀνδρός ἠράσθη. Καὶ ἐρασθεῖσα ἐς λόγους τε ἀφίεται τῷ νεανίᾳ, ὡς ἐν παιδιαῖς τὰ πολλὰ συνδιατρίβων τῷ νεανίᾳ, ὡς αὐτῷ εἰς γυναῖκα χωρῆσαι ἅμα τῇ ἀρχῇ ἐπιτρέψαι τῆς πόλεως ἕτοιμος εἴη. Ταῦτα δὲ εἶναι αὐτῷ, ἢν ἀποπεμψάμενος τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, τρόπῳ οἵῳ δύνηται, ἐπανέλθῃ 'Αθήναζε. Ἦν δὲ ὁ νεανίας Πριάμου παῖς τοῦ Ναύπλιον ἐπιτετραμμένου παρὰ Οὐενετῶν. 'Απιὼν δὲ ὁ νεανίας καὶ κατασχεθεὶς τῷ ἔρωτι, καὶ ἐλπίσας τὴν τῆς πόλεως ἀρχὴν κατασχεῖν, διαφθείρας δὲ καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, γένους οὖσαν καὶ αὐτὴν συγκλητικοῦ, διαφθείρας δὲ ταύτην,

[1] Ἴσως ἀγορά, ἂν δὲν εἶναι μᾶλλον «ὁ μεγάλος ἀγωγός», δηλ. ὑδραγωγεῖον.

ὡς εἴρηται ἐπανῆκεν Ἀθήναζε καὶ τὴν Νερίου γυναῖκα ἤγαγεν. Ἀφικόμενος δὲ ἐς τὴν τῆς πόλεως ἀρχὴν διεβλήθη ὑπὸ Ἀθηναίων ἐν ταῖς θύραις τοῦ βασιλέως. Ὕστερον μέντοι, ὡς ἤχθοντο αὐτῷ οἱ Ἀθηναῖοι, ἐπιτροπεύειν τε τοῦ παιδὸς ἔφασκε καὶ οὐ πολλῷ ὕστερον λαβὼν τὸν παῖδα ἀφίκετο παρὰ βασιλέα. Ὁ γάρ τοι Φράγγος Νερίου ἀδελφιδοῦς, ἀνεψιὸς δὲ τοῦ παιδός, διατρίβων ἐν ταῖς βασιλέως θύραις ἐπέμενε καιρὸν αὐτὸν παρὰ βασιλέως ἀφίξεσαι ἐς τὴν τῶν Ἀθηνῶν πόλιν Βασιλεὺς δὲ ὡς ἐπυνθάνετο τὰ ἀμφὶ τὸν ἔρωτα τῆς γυναικός, ἐπέτρεψε Φράγγῳ τῷ Ἀντωνίου παιδὶ τὴν πολιν, καὶ πέμπων ἐκέλευε δέχεσθαι αὐτὸν τοὺς Ἀθηναίους. Οἱ δὲ ἕτοιμοι ὄντες ἐδέξαντο. Ὁ δ' ὡς ἐς τυραννίδα ἀφίκετο τῆς πόλεως, τὴν μέντοι γυναῖκα συλλαβὼν καθεῖρξεν ἐν Μεγάροις. καὶ οὐ πολλῷ ὕστερον διὰ τὸν γάμον τοῦ νεανίου διέφθειρεν, ὅτῳ μὲν τρόπῳ, οὐδεὶς ᾔσθετο. Δι' ἃ δὴ ἐγκαλοῦντος ἐν ταῖς βασιλίως θύραις τοῦ νεανίου, δεινόν τε ἐποιεῖτο τὴν ὕβριν τοῦ Φράγγου ὁ βασιλεύς, καὶ πέμπων Ὀμάρη τὸν Τουραχάνεω παῖδα σὺν στρατεύματι τῆς Θετταλίας ἐκέλευε....Παραλαβὼν δὲ τὸν τῆς Θετταλίας στρατὸν Ὀμάρης ὁ Τουραχάνεω καὶ ἐπελάσας ἴσχει μὲν αὐτίκα τὴν Ἀθηνῶν πόλιν, μετὰ δὲ τήν τε ἀκρόπολιν ἐπολιόρκει ἐπὶ συχνὸν χρόνον προκαθεζόμενος. Καὶ ἐπειρᾶτο μὲν διὰ τῶν προσηκόντων τῶν ἐν τῇ ἀκροπόλει ἀνδρῶν· ὡς δ' οὐδὲν αὐτῷ προεχώρει, λόγους προσέφερε τοιούσδε· « ὦ παῖ Ἀντωνίου, σὺ οἶσθα τὸν βασιλέως οἶκον, ὡς τήνδε τὴν πόλιν ἐπέτρεψεν ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον· καὶ ἐπεὶ βασιλεὺς αὖθις παρακελεύει παραδιδόναι αὐτῷ τὴν πόλιν, οὐκ οἶδα ὅπως ἂν ταύτην ἄκοντος βασιλέως κατέχοις· οὐδὲ γὰρ πάνυ πολὺν διαμεῖναι. Νῦν οὖν παρέχει σοι βασιλεὺς μάλιστα διηλλαγμένῳ οἱ χώραν τε τὴν Βοιωτίαν ἔχειν καὶ τὴν Θηβῶν πόλιν, ἀποφερόμενον δὲ τὸν τῆς ἀκροπόλεως ὄλβον καὶ τὰ σαυτοῦ ἀπιέναι, καταλιπόντα τῷ βασιλεῖ τὴν ἀκρόπολιν.» Ταῦτα ἀκούσας ὁ νεανίας ᾐτεῖτό τε πίσιν, ἐφ' ᾧ ἐμπεδῶσαι αὐτῷ παρὰ βασιλέως τὴν Βοιωτίαν. Διαπραξαμένου δὲ ἐν ταῖς θύραις τοῦ Ὀμάρεω οὕτω δὴ φρασάμενος ὑπεξῆλθε τῆς ἀκροπόλεως, καὶ τὴν Θηβῶν πόλιν σὺν τῇ λοιπῇ Βοιωτίᾳ κατέσχε δόντος αὐτῷ βασιλέως. Οὕτω μὲν δὴ Ἀθῆναι ὑπὸ βασιλεῖ ἐγένοντο παραστησαμένου Ὀμάρεω.

Τότε δὴ περιιὼν ὁ βασιλεὺς καὶ τὴν τότε ἀκρόπολιν θεώμενος ἐν θαύματι ἐποιεῖτο, καὶ τὴν Ἀττικὴν περιιὼν ἐσκόπει τοὺς λιμένας ὡς εἴρηται.

Ἕτερον ἀπόσπασμα ἐκ τῶν τοῦ Λαονίκου Χαλκοκονδύλου
Ἀθηναίου Ἱστοριῶν. Βιβλ. Θ΄.

« . . . Ταῦτα μὲν ἐς τὴν Πελοποννήσου ἅλωσιν ἐς τοσοῦτον ἐγένετο· βασιλεὺς δὲ Ἀθήναζε ἀφικόμενος περιιὼν ἐπισκόπει τήν τε παλαιὰν πόλιν καὶ τοὺς λιμένας· ἐξηγουμένων δὲ οἱ τῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει νεηλύδων ὡς Ἀθηναίων τινὲς συνθέμενοι προδοσίαν Φράγκῳ τῆς Βοιωτίας ἄρχοντι, πρότερον γενομένῳ Ἀθηναίων τυράννῳ, ἐς κίνδυνον ἀφίκοντο αὐτοί τε καὶ ἡ πόλις, ἐνταῦθα ἀναπεισθεὶς βασιλεὺς συλλαμβάνει δέκα τῶν ἀστῶν, ἄνδρας τοὺς ὀλβιωτέρους, καὶ ἀπαγαγὼν τούτους κατῴκισεν εἰς Βυζάντιον. Κομιζόμενος μέν τοι ἐπ' οἴκου καὶ πέμπων κήρυκας ἐκέλευε τὸν ἡγεμόνα Δημήτριον ὑπάγειν πρόσθεν σὺν τῇ γυναικί, καὶ αὐτὸς σχολῇ ἐπορεύετο. Τῷ μέντοι ἡγεμόνι ἐπέτρεψεν Αἶνον πόλιν καὶ πρόσοδον ἀπὸ τῆς αὐτοῦ ταύτῃ ἁλικῆς καὶ ἀπὸ τῶν θυρῶν, ἐξ ἑξήκοντα μυριάδας ἀργυρίου. Τὸν μὲν οὖν Φράγκον τοῦ Ἀντωνίου παῖδα, παιδικά τε αὐτοῦ γενόμενον, ὡς λέγεται, καὶ παραδόντα τὴν Ἀθηναίων Ἀκρόπολιν, πέμπων Ζαγάνῳ τῷ τῆς Πελοποννήσου ὑπάρχῳ ἐκέλευεν ἀνελεῖν. Ζάγανος δὲ ἐς τὴν σκηνὴν συγκαλέσας αὐτὸν εἰς ὁμιλίαν καθίστατο ἄχρι νυκτός, μετὰ δέ, ὡς ἀπιὼν ὥρμητο ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ σκηνήν, κελεύσαντος δὲ αὐτοῦ ταύτῃ ἀπέκτεινεν. Τούτου μὲν ἡ τελευτὴ οὕτως ἔσχε· βασιλεὺς δὲ κομιζόμενος ἐπ' οἴκου σχολῇ ἐπορεύετο, καὶ ἐπὶ Φερρὰς ἀφικόμενος ἡμέρας τε διέτριψεν αὐτοῦ· ἠγγέλλετο γὰρ ἀπὸ Παιόνων στρατὸν ἐλαύνειν ἐπιόντα ἐπὶ τὸν Ἴστρον. Ὡς δὲ κατάδηλα ἐγένοντο οὐδὲν ὄντα, παρῆν ἐς Ἀνδριανούπολιν οὐ πολλῷ ὕστερον, ἅμα ἄγων καὶ τῶν Ἑλλήνων βασιλέως ἀδελφὸν Δημήτριον καὶ γυναῖκα. Ἐς μὲν οὖν τὰ βασίλεια ἀφικόμενος, πέμψας τόν τε εὐνοῦχον ἀπήγαγεν ἀπὸ τῆς τοῦ ἡγεμόνος θυγατρός . . . . ».

ΚΡΙΤΟΒΟΥΛΟΥ

ΞΥΓΓΡΑΦΗΣ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΒΙΒΛ. Γ΄.

(Ἀπόσπασμα)

« . . . Καταστησάμενος δὲ (Μεχεμέτης) πάντα τὰ ἐν Πελοποννήσῳ καλῶς τε καὶ ὡς ἦν αὐτῷ κατὰ νοῦν, σατράπην τε πάσῃ τῇ αὐτοῦ χώρᾳ τὸν Ἀμάρην καταλιπών, ἀπολύεται τὴν στρατιάν, πολλὰ πρότερον ἐπαινέσας τε αὐτοὺς καὶ δωρησάμενος καὶ τιμήσας τοὺς ἀγαθοὺς ἐπιδόσεσί τε καὶ ἀξιώμασι καὶ ἀρχαῖς καὶ πολλοῖς ἄλλοις· αὐ-

τὸς δὲ ἄρας ἐκ Κορίνθου φθινοπώρου ἀρχομένου (τὸ γὰρ θέρος ἤδη τετελευτήκει), μετὰ τῆς ἰδίας αὐλῆς καί τινων τῶν ἐν τέλει, ἔξεισι τοῦ Ἰσθμοῦ, καὶ ἀφικνεῖται διὰ τῶν Μεγάρων ἐς Ἀθήνας. Κατεῖχε γὰρ αὐτὸν ἔρως σφοδρὸς τῆς τε πόλεως ταύτης καὶ τῶν ἐν αὐτῇ θεαμάτων, ὅτι ἤκουσε πολλὰ καὶ καλὰ περί τε τῆς σοφίας καὶ φρονήσεως τῶν ἐνταῦθα προγεγονότων ἀνδρῶν καὶ τῆς ἄλλης ἀνδρείας καὶ ἀρετῆς καὶ τῶν πολλῶν καὶ θαυμαστῶν ἔργων, ὧν ἐν τοῖς κατ' αὐτοὺς καιροῖς ἐπεδείξαντο καὶ πρὸς Ἕλληνας καὶ πρὸς βαρβάρους ἀγωνιζόμενοι· καὶ ἐπεθύμει εἰδεῖν τε καὶ ἱστορῆσαι τήν τε πόλιν καὶ τὰς ἄλλας ταύτης οἰκοδομὰς καὶ δὴ καὶ τὴν Ἀκρόπολιν αὐτήν, τούς τε τόπους ἐν οἷς οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι ἐπολιτεύοντο καὶ ταῦτα ἔπραττον, καὶ τὴν ἄλλην πᾶσαν θέσιν τῆς χώρας τε καὶ κατάστασιν τῆς τε κατ' αὐτὴν θαλάσσης καὶ τῶν λιμένων καὶ περὶ πάντων ἁπλῶς. Καὶ εἶδε καὶ ἐθαύμασε καὶ ἐπήνεσε καὶ μάλιστά γε δὴ τὴν Ἀκρόπολιν, ἀναβὰς ἐς αὐτὴν, ἀπό τε τῶν ἐρειπίων καὶ τῶν λειψάνων ὡς σοφός τε καὶ φιλέλλην καὶ μέγας βασιλεὺς τὰ ἀρχαῖα καὶ ἄρτια στοχαζόμενός τε καὶ τεκμαιρόμενος. Τοὺς δέ γε οἰκήτορας ταύτης, αἰδοῖ τῶν προγόνων φιλανθρώπως τε εἶδε καὶ ἐδωρήσατο πολυτρόπως καὶ πάντων ὧν ᾔτησαν ἔτυχον παρ' αὐτοῦ. Τέσσαρας δὲ ἡμέρας αὐτοῦ διάγων, τῇ ὑστεραίᾳ ἐκεῖθεν ὁρμηθεὶς ᾔει διά τε τῆς Βοιωτίας καὶ Πλαταιίδος ἀποσκοπῶν πάντας τε τοὺς Ἑλληνικοὺς τόπους καὶ ἀνερευνῶν ἀκριβῶς καὶ πυνθανόμενος περὶ πάντων. . . .«

ΤΟ ΛΕΓΟΜΕΝΟΝ ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΤΟΥ ΑΝΘΙΜΟΥ [1]

[Εἰς τοὺς 1703 διάδοχος ἐγένετο τοῦ Κυρίλλου ὁ σοφὸς Μελέτιος ὁ Ἰωαννίτης.

Εἰς τοὺς 1714 διεδέξατο τὸν Μελέτιον ὁ Ἰάκωβος. Ἐπὶ τούτου τοῦ ἀρχιερέως ἦλθεν ὁ ἱεροδιδάσκαλος κὺρ Γρηγόριος, ἐπιλεγόμενος Σωτήρης, καὶ ᾠκοδόμησε τὴν Ἑλληνικὴν σχολήν, καὶ πρῶτος ἐν αὐτῇ διδάσκαλος ἐχρημάτισε καὶ τὴν ἀφιέρωσεν εἰς τὸ κοινόν. Μετὰ ταῦτα μετεπέμφθη ὁ κὺρ Παΐσιος, ὃν διεδέχθη ὁ κὺρ Κοσμᾶς, μεθ' ὃν ὁ Ἀθανάσιος, καὶ μετὰ τοῦτον Δημήτριος Βόδας Ἰωαννίτης νῦν δὲ Σαμουὴλ Κουβελάνος.

Εἰς τοὺς 1736 διεδέξατο τὴν ἐπαρχίαν ὁ Ζαχαρίας.

Εἰς τοὺς 1741 διάδοχος ἐγένετο τοῦ Ζαχαρίου ὁ Ἄνθιμος.

Εἰς τοὺς 1750 ᾠκοδομήθη ἡ σχολὴ τοῦ Ντέκα].

[1] Ἴδε «Ἱστορία τῶν Ἀθηναίων σελ. 29 καὶ ἑπομ.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Εἰς τοὺς 1754, ἐν μηνὶ Ἰουλίῳ, ἐσυνέβη ἡ ὀλέθριος στάσις καὶ ἡ δημηγερσία κατὰ τοῦ βοϊνβόνδα Σαρὴ Μουσελίμη. Ἐτελείωσε μὲ μεγάλην φθορὰν τῶν Ρωμαίων, καὶ δαπάνην ὑπὲρ τὰ ὀκτακόσια πουγγία.

Εἰς τοὺς 1755 ἔλαβε τὸ βοϊβοδαλίκι ὁ Χατζῆ Ἀχμὲτ ἀγᾶς.

Εἰς τούς 1756 ὁ αὐτός. Εἰς τὰς 26 Ἰουλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἔπεσε κεραυνὸς ἔνδον τῆς μητροπόλεως καὶ κατέκαυσε τὸν Φιλόθεον, ἀδελφὸν τοῦ κὺρ Ἀθανασίου ἀρχιερέως, καὶ τὸν ἀνεψιόν του Νικολάκην ἐν ταὐτῷ καὶ τοὺς δύο.

Εἰς τοὺς 1757 ἦλθε βοϊβόδας ὁ Οὐσεὶν ἀγᾶς Σαλιμπέογλους. Τὸ χαρέμι του ἐκάθητο εἰς τὸ ὁσπήτιον τοῦ Μπόλμπατζα, εἰς τὸν ἅγιον Θωμᾶν.

Εἰς τοὺς 1758 βοϊβόδας ἐγένετο κἄποιος Οὐσεὶν ἐφένδης. Κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον ὁ πασᾶς τῆς Εὐρίπου, λεγόμενος Σοπασαλάνης, πολλὰ κακὰ ἐποίει τοῖς Ἀθηναίοις μὲ τὸ συχνὸν στάλσιμον τῶν ἀνθρώπων του. Τότε ἐφυλακώθη καὶ ὁ κὺρ Ἄνθιμος καὶ ἐπλήρωσε πέντε χιλιάδες γρόσια τοῦ πασᾶ.

Εἰς τοὺς 1759 ἦλθε βοϊβόδας ὁ Τζισταράκης Ἀθηναῖος. Οὗτος ᾠκοδόμησε τὸ τζαμὶ τοῦ κάτω παζαρίου, ἐκρέμνισε μίαν κολόναν ἀπὸ ἐκείνας τοῦ Ἀδριανοῦ διὰ τῆς πυρίτιδος κόνεως, ἔλαβε καὶ πολλὰ μάρμαρα ἀπὸ τὴν παλαιὰν μητρόπολιν. Τῷ ἔτει τούτῳ ἦλθεν ἐξ αἰτίας τῶν ἐναντίων ἀνέμων ἀπὸ τὴν Κρήτην ὁ Ἀλμπὰν πασσᾶς, ἔχων καὶ τὸ ἀγώγιμον τῆς πανώλης, ὁ ὁποῖος μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀνεχώρησε. Ἡ νόσος δὲν ἐδιεδόθη, μόλις εἰς τρεῖς ἢ τέσσαρας οἰκίας.

Εἰς τοὺς 1760 ἐπέστρεψαν ἀπὸ βασιλεύουσαν ὁ κὺρ Ἄνθιμος καὶ δύο τρεῖς τῶν ἀρχόντων μετὰ τοῦ βοϊβόδα Χαλὴλ ἀγᾶ, κομίζοντες καὶ τὸ χάτι σερίφιον, ἀπαγορεῦον ὅλως τὴν εἴσοδον τοῦ πασᾶ. Ὁ βοϊβόδας ἦτο καλὸς καὶ φερωνύμως ἐπωνομάσθη καλὸς Χαλὴλ ἀγᾶς. Τῷ ἔτει τούτῳ ἐγένετο καὶ ἡ Ἀθήνα Μαλικιανές.

Εἰς τοὺς 1761 ἐξανέλαβε τὸ βοϊβοδαλίκι ὁ αὐτὸς καλός· εἶχε λείψει καὶ ἡ εἴσοδος τοῦ πασᾶ.

Εἰς τοὺς 1762 βοϊβόδας πάλιν ὁ Χατζῆ Ἀχμὲτ ἀγᾶς.

Εἰς τοὺς 1763 βοϊβόδας ἦλθεν ὁ Μεϊμὲτ ἀγᾶς σπανός.

Εἰς τοὺς 1764, βοϊβόδα ὄντος τοῦ αὐτοῦ Μεϊμέταγα, περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους, τουτέστιν εἰς τὰς 12 τοῦ Ἰανουαρίου, ἀπέθανεν ἐν Λεβαδείᾳ ὁ μητροπολίτης κὺρ Ἄνθιμος, ἀκόμη δὲν εἶχε φθάσει εἰς τὸν

πεντηκοστὸν χρόνον τῆς ἡλικίας του. Διεδέξατο δὲ αὐτὸν ὁ πρῴην Δρύστας κὺρ Βαοθολομαῖος· διέτριψε δὲ ὅλον ἔτος εἰς βασιλεύουσαν διὰ ἀναγκαίας του ὑποθέσεις, καὶ μάλιστα διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῶν Κονσολάτων τῆς Ἀθήνας, τὰ ὁποῖα καὶ ἐσηκώθησαν.

Εἰς τοὺς 1765, βοϊβόδα ὄντος τοῦ Ἀβδῆ βέϊ, Κορινθίου, περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους, ἀπέθανεν ὁ ἱεροδιδάσκαλος κὺρ Βησσαρίων, οὗτινος διὰ συνδρομῆς καὶ ἐπιστασίας, ᾠκοδομήθη ἡ σχολὴ διὰ φιλοτίμου δαπάνης τοῦ ποτὲ Ἰωάννου Ντέκα, καὶ ἐστάθη καὶ πρῶτος διδάσκαλος τῆς αὐτῆς σχολῆς. Ὑποκάτω εἰς αὐτὸν ἐπαιδεύθην καὶ ἐγὼ τὰ γραμματικά.

Εἰς τὰς 15 Ἰουλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀπέθανεν ὁ διδάσκαλος Ἱερόθεος, ὁ καὶ Μπάνος λεγόμενος, ἄνθρωπος ἐπιτήδειος εἰς ὑπερβολὴν εἰς τὸ νὰ συγγράφῃ καὶ νὰ ὑπαγορεύῃ ἐκ τοῦ προχείρου, εὐφραδὴς καὶ μνημονικώτατος· ἡ μέθη ὅμως τοῦ ἔσβυσε αὐτὰ τὰ προτερήματα καὶ τοῦ ἐσύντεμε καὶ τὸ ζῆν. Περὶ τὸν Αὔγουστον μῆνα, διηγέρθη μεταξὺ Βαρθολομαίου καὶ Νικολάου Λατίνου ἡ φιλονικεία καὶ δυσμένεια, ἐξ αἰτίας μιᾶς κρίσεως ἑνὸς τῶν χριστιανῶν, δὲν ἠξεύρω ποῖος τῶν δύο ὑπερασπίζετο τὴν ἀλήθειαν. Ὁ Λατῖνος μὲ τὴν δύναμιν τοῦ βοϊβόδα, ὀλίγον κατ' ὀλίγον διήγειρε κατὰ τοῦ Βαρθολομαίου τὸ ἱερατεῖον καὶ τὸν λαόν. Ὁ Βαρθολομαῖος ὑπῆγεν εἰς τὰ Δερβενοχώρια, κἀκεῖθεν εἰς Λεβαδείαν, ἴσως διὰ νὰ δώσῃ τόπον τῇ ὀργῇ.

Εἰς τοὺς 1766, βοϊβόδα ὄντος τοῦ αὐτοῦ Ἀβδῆ βέϊ, περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους, ὁ Νικόλαος Λατῖνος μετὰ ἱερωμένων καὶ λαϊκῶν διέπλευσαν εἰς βασιλεύουσαν πρὸς ἔξωσιν τοῦ Βαρθολομαίου, ἦν δὲ τότε πατριάρχης ὁ κὺρ Σαμουήλ. Ὁ δὲ Βαρθολομαῖος ἀπὸ Λεβαδείας ἥψατο καὶ αὐτὸς τῆς αὐτῆς ὁδοῦ. Παρεστάθησαν ἀμφότερα τὰ μέρη εἰς τὸ ἄρζ ὀδασί, ἔμπροσθεν τοῦ ὑψηλοτάτου ἐπιτρόπου Μισίνογλου. Περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἰουνίου ἦλθον εἰς Ἀθήνας ὅλοι ὁμοῦ καὶ ἠγαπήθησαν καὶ εἰρηνοποιήθησαν, μετ' ὀλίγον δὲ πορευθέντες εἰς βασιλεύουσαν οἱ Ἀθηναῖοι, ἐκίνησαν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ Ἀβδῆ βέϊ, καὶ τὸν ἔξωσαν μετ' αἰσχύνης καὶ τοῦ ἐπῆραν καὶ δέκα πουγγία.

Εἰς τοὺς 1767, βοϊβόδας ἐγένετο ὁ Χατζῆ Ἀσὰν ἀγᾶς. Ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίῳ διεδέξατο τὴν σχολὴν τοῦ Ντέκα ὁ ἱερολογιώτατος κὺρ Σωφρόνιος ὁ Μπάρπανος.

Εἰς τοὺς 1768, βοϊβόδας ὁ αὐτός. Περὶ τὰ μέσα τοῦ ἔτους ἦλθε βασιλικὸς ὁρισμὸς διὰ νὰ σηκωθοῦν τὰ ἅρματα ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους, καθ' ὅτι ὤδινεν ὁ πόλεμος μεταξὺ Μοσχόβων καὶ τούρκων. Ἐστάλθη δὲ καὶ παρὰ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Εὐρίπου μπουγιουργὶ περὶ ἐξετάσεως

νέων ἐκκλησιῶν. Ἔκτοτε ἄρχισαν τὰ πράγματα τῶν Ῥωμαίων νὰ κλίνωσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον.

Εἰς τοὺς 1769, ἐν μηνὶ Μαΐῳ, ὄντος τοῦ αὐτοῦ βοϊβόδα, οἱ Τοῦρκοι ἔβαλον εἰς φυλακὴν σιδηροδέσμιον τὸν κὺρ Βαρθολομαῖον δι'ἐπιβουλῆς καὶ συκοφαντίας τοῦ τζιστάραγα καὶ βεΐζαγα, μεταχειρισθέντες ὄργανον ἕνα Τοῦρκον Βοστιτζάνον, ὅστις ἐλθὼν τότε εἰς Ἀθήνας ἐν σχήματι πτωχοῦ Ῥωμαίου, χάριν ἐλεημοσύνης, καὶ γνωρισθεὶς ἀπὸ ἕνα του συμπατριώτην, ἐβλήθη εἰς φυλακήν, ἔνθα ἐλθόντες ὁ βεΐζαγας καὶ κάποις Ἐμὶν ἀγᾶς, κρητικός, τὸν ἐδίδαξεν νὰ μαρτυρήσῃ ὅτι τάχα ἐστάλθη ἀπὸ τὸν Μαΐστορα τῆς Μάλτας μὲ γράμματα ὑποκριτικά, εἰς τὸν μητροπολίτην τῆς Ἀθήνας, νὰ ἔχῃ τὴν εἴδησιν ὅτι μετ'ὀλίγον ἔρχονται δύο καράβια μαλτέζικα εἰς τὸν Ἔλυμπον, χωρίον τοῦ βεΐζαγα, διὰ νὰ πάρουν σκλάβον τὸν αὐτὸν βεΐζαγα. Ἵδρωσεν ὁ κὺρ Βαρθολομαῖος διὰ νὰ ἀποφύγῃ καὶ νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ αὐτὴν τὴν συκοφαντίαν μὲ δόσιν δώδεκα πουγγία εἰς τὸν ἡγεμόνα τῆς Εὐρίπου. Ὁ ὑποκριτὴς ἐκεῖνος ἐκρεμάσθη εἰς Εὔριπον ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος, ὁ Βαρθολομαῖος ἐπῆγεν εἰς Λεβαδείαν.

Εἰς τοὺς 1770 περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους, ἐν ἀκμῇ οὔσης τῆς μάχης μεταξὺ Τούρκων καὶ Μοσχόβων, ἦλθεν ὁ κὺρ Βαρθολομαιος ἀπὸ Λεβαδείας εἰς τὸ Δαφνί. Οἱ Τοῦρκοι ἐσηκώθησαν ἐπι ποδῶν νὰ τὸν θανατώσουν, ἂν ἤθελε ἔμβῃ εἰς τὴν πολιτείαν· ὅθεν ἐπέρασεν εἰς Κούλουρην, κἀκεῖθεν εἰς Τζίαν, ἔνθα διέτριψε πέντε χρόνους καὶ μετὰ ταῦτα ἐπορεύθη εἰς βασιλεύουσαν. Ἐν μηνὶ Μαΐῳ τοῦ αὐτοῦ ἔτους, τοῦ πολέμου ἐπικρατοῦντος, ἐκοιμώμεθα οἱ Ῥωμαῖοι ἐπάνω εἰς τὸ κάστρον πρὸς ἀσφάλειαν τῶν Τούρκων. Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς Ἰουνίου,ἦλθεν ἐκ τοῦ Ῥωσσικοῦ Στόλου ὁ καπετὰν Ἀλέξανδρος Παλικούτζας μὲ σημαίαν μοσχόβικην κάτω εἰς τὸν Πειραιᾶ,καὶ ἐπῆρε μίαν σακολέβαν τούρκικην φορτωμένην ρίζι καὶ εὐθὺς ἀνεχώρισεν. Οἱ Τοῦρκοι ἔλαβον τόσον φόβον, ὥστε ὁποῦ κανένας δὲν ἐκοιμήθη κάτω εἰς τὴν πολιτείαν, ἀλλὰ ὅλοι ἀνέβησαν εἰς τὸ κάστρον. Τὴν αὐτὴν νύκτα ὁποῦ ἐμβῆκεν εἰς τὸν λιμένα ὁ καπετὰν Ἀλέξανδρος,ἐπῆγεν ὁ μουσιοῦ Καΐρὰκ (ὅστις ἐκάθητο πάντα κάτω εἰς τὰ ὀσπήτιά του) εἰς τὸ καράβι του πρὸς χαιρετισμόν, μὲ τὸ νὰ ἦναι φίλος του παλαιός,καὶ περισσότερον ὅμως νὰ μάθῃ τὴν αὐτὴν αἰτίαν τοῦ ἐρχομοῦ του.Ὁ καπετὰν Ἀλέξανδρος τὸν ἐδηλοποίησε τοὺς σκοπούς του,δηλ. ὅτι θέλει νὰ διαγείρῃ τοὺς Ῥωμαίους κατὰ τῶν Τούρκων, καὶ νὰ φέρῃ ὅλον τὸν Ῥωσσικὸν στόλον εἰς τὸν Πειραιᾶ. Ὁ μουσιοῦ Καΐράκ, ὡς φρόνιμος καὶ εἰδήμων καὶ καλοθελήτης τοῦ τόπου, ἐπαράτησε πρὸς

αὐτὸν μὲ ζῆλον πολὺν καὶ θερμότητα ὅτι ἂν ἤθελε κάμει τοιοῦτον ἔργον, θέλει φέρει τὸν τέλειον ἀφανισμὸν εἰς τοὺς δυστυχεῖς Ρωμαίους τῆς Ἀθήνας, καὶ ἂν δὲν λυπῆται τοὺς ἄλλους, πρέπει νὰ λυπηθῇ τοὺς συγγενεῖς τῆς γυναικός του, καὶ μάλιστα τὸν γυναικάδελφόν του τὸν Λογοθέτην, οἱ ὁποῖοι πρῶτοι μέλλουσι νὰ δοκιμάσουν τὰ ἀποτελέσματα τοιούτου ὀλεθρίου συμβεβηκότος. Μὲ τοιούτους λόγους τοὺς ἐμπόδισε, καὶ τὴν αὐτὴν νύκτα εὐθὺς ἀνεχώρησε. Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἔβαλαν εἰς φυλακὴν εἰς τὸ κάστρον τὸν Σπυρίδωνα Λογοθέτην· οὐ πολλῷ δ' ὕστερον, ἦλθον δύο φρούραρχοι Σουλεϊμὰν βέης καὶ Νουμὰν βέης μὲ βασιλικὸν ὁρισμόν. Εἶχεν ὁ καθ' εἷς ἕως πεντήκοντα ἀνθρώπους. Μετὰ ἕνα μῆνα ὁ Νουμὰν βέης ἀνεχώρησε, μετὰ δὲ δύο μῆνας καὶ ὁ Σουλεμὰν βέης. Ἐκ δὴ τούτου ἔρχεται φρούραρχος ἀπὸ Λάρισσαν, ὁ Διβὰν ἐφέντης διὰ βασιλικοῦ ὁρισμοῦ· εἶχεν ἀνθρώπους ἑκατόν. Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ὀκτωβρίου ἀνεχώρησε· διέβησαν δὲ μετ' ὀλίγον περαστικῶς, ἀναχωρήσαντες ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου, ἕως ὀκτακόσιοι σαριγγιουλίδες, πεφορτωμένοι ἀπὸ λάφυρα καὶ ἀπὸ αἰχμαλώτους γυναῖκας. Κατέλυσαν εἰς τὸ περιβόλιον τῆς ἁγίας Τριάδος, καὶ μετὰ δύο ἡμέρας ἀνεχώρησαν χωρὶς νὰ προξενήσουν καμμίαν βλάβην. Τῷ ἔτει τούτῳ ἔγινεν ἀρκετὸν εἰσόδημα λαδίου, ὅμως δὲν ἐπωλήθη μὲ τιμήν, μόλις πρὸς 24 καὶ 30 παράδες τὸ ξεστί· ἔκτοτε ἄρχισεν ὁ κόνσολας Γάσπαρης νὰ κερδίζῃ.

Εἰς τοὺς 1771 βοϊβόδας ἦτον ἕνας γέρων, τοῦ ὁποίου δὲν ἐνθυμοῦμαι τὸ ὄνομα, ἀπεσταλμένος παρὰ τοῦ μαλακιανέ. Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους διὰ τὴν κακὴν τύχην τῆς Ἀθήνας, ἦλθεν ὁ Μητρομάρας μὲ σημαίαν Μοσχόβικην, καὶ ἐκυρίευσε τὸ νησί, δηλαδὴ τὴν Κούλουρη κοινῶς· συνέδραμον ἀπὸ τὰ πέριξ χωρία τῆς Ἀθήνας καὶ ἀπὸ ἄλλα μέρη πολλοὶ κλέπται καὶ κακοποιοὶ ἄνθρωποι, ἐπῆγαν καὶ οὐκ ὀλίγοι Ἀθηναῖοι, καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἡ Σαλαμὶν ἔγεινε λῃσταρχεῖον ὑποκάτω εἰς ὄνομα Μοσχοβίας. Αὐτὸ τὸ συμβεβηκὸς ἐπροξένησε μεγάλην ταραχὴν καὶ φθορὰν εἰς τὴν Ἀθήναν, καὶ ὅσοι τῶν Ἀθηνῶν διὰ φόβον τους ἐπῆγαν εἰς Κούλουρην ἐδοκίμασαν μεγάλας ζημίας. Κανένας ἀπὸ τοὺς προεστῶτας δὲν ἐπῆγεν, ἀλλ' ἐπορεύθησαν μὲ μεγάλην φρόνησιν· ἦσαν δὲ τότε προεστῶτες ὁ Χατζῆ Ἰωάννης Λεοβαδίτης, ὁ Χατζῆ Ἀγγελάκης Καντζιλιέρης, ὁ Δημήτριος Καλογερᾶς, ὁ Νικόλαος Λατῖνος, ὁ Νικόλαος Πατούσας, ὁ Μιχαὴλ Παλαιολόγος, ὁ Ἰωάννης Βροντογούνης, ὁ Ἀντώνιος Ροῦτος, ὁ Λεονάρδος Μπάρμπανος καὶ ὁ Νικόλαος Κακούρης. Οὐ πολλῷ ὕστερον ἦλθον ἀπὸ τὸ Ἀνάπλι φρούραρχος μὲ μπουγιουρδὴ τοῦ ἀρχισατράπου Μισίνο-

γλου, ὁ Ἰσλὰμ μπελούμπασης μὲ ἑκατὸν Ἀλβανίτας. Ἐρχόμενοι πολεμοῦνται εἰς τὸν δρόμον ὑπὸ τῶν Λεμπέσιδων—οὕτως ὠνομάσθησαν τοῦ Μητρομάρα—εἰς τὸν Κερατόπυργον. Εἶχε δὲ μείνει ὁ τόπος διὰ ὀλίγους μῆνας χωρὶς βοϊβόδα, καὶ αὐτὸ μᾶς ἔδιδε μεγάλον φόβον. Ὀλίγον οὖν ὕστερον ἀπὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Ἰσλάμη, ἦλθεν ὁ βοϊβόδας διὰ ξηρᾶς, κάποιος ἀγᾶς Μποσταντζῆς· ἰστέον δὲ ὅτι διὰ τῆς ἀταξίας καὶ κλεψίας καὶ ἐκδρομὰς τῶν ἐν Σαλαμίνι λεμπέσιδων ὁποῦ ἔκαμναν σχεδὸν καθ'ἑκάστην εἰς τὰ πέριξ τῆς Ἀθήνας, καὶ διὰ τὴν ὀργὴν τῶν ἐντοπίων Τούρκων καὶ Ἀλβανιτῶν, ἡμεῖς εὑρισκόμεθα εἰς ἕνα φόβον παντοτινόν. Κάθε ἀταξία τῶν λεμπέσιδων εἰς ἡμᾶς ἐφοβέριζε τὸν θάνατον· ἐκεῖνο δὲ ὁποῦ ἔφερε τὸν περὶ ψυχῆς θάνατον, ἤτοι κίνδυνον ἐστάθη τοῦτο. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας τῆς ἐλεύσεως τοῦ βοϊβόδα, ἔρχονται καὶ δύο ἄνθρωποι τοῦ αὐτοῦ βοϊβόδα, φέροντες τὸν μποχτζᾶν τῶν χαρατζίων· οἱ δὲ λεμπέσιδες παραφυλάττοντες εἰς τὸν δρόμον, πλησίον τῆς Ἀθήνας, κτυποῦσι τοὺς ἀνθρώπους καὶ πέρνουσι τὸν μποχτζᾶν καὶ τὸν ὑπάγουσιν εἰς τὴν Σαλαμῖνα. Τότε δὴ τότε οἱ μὲν Τοῦρκοι καὶ οἱ Ἀλβανῖται ὅλοι ὁμοῦ ἐσυνάχθησαν εἰς τοὺς καφενέδες, καὶ ὡς ἄγριοι θῆρες ἐφώναζον καθ'ἡμῶν καὶ ἡτοιμάζοντο νὰ μᾶς θανατώσουν, καθὼς πρὸ ὀλίγου τὸ ἔπαθον οἱ ἄθλιοι Τριπολιτζῶται· ἡμεῖς δὲ εὑρισκόμεθα κατακεκρυμμένοι ὑπὸ τοῦ φόβου, ὁ καθ' εἷς ὅπου ἠδύνατο, μισαπεθαμένοι καὶ ἐπροσμέναμεν ὥραν παρ' ὥραν τὴν σφαγὴν, καὶ εἰς τοῦτο δὲν ἔλειπε τίποτες ἄλλο, πάρεξ ἡ συγκατάνευσις καὶ ἡ ἄδεια τοῦ βοϊβόδα. Τότε ὁ μουφτῆ ἐφένδης, ἐσχατόγηρος ὢν καὶ μηδέποτε συνειθισμένος εἰς τὸ νὰ κάθηται ἔξω εἰς τοὺς καφενέδες, εὐθὺς ὅπου ἤκουσε ἓν τοιοῦτον συμβηκὸς καὶ τὰς ἀτάκτους καὶ ἀγρίας φωνὰς τοῦ πλήθους, ὡς εἶχε ποδῶν, εὐγῆκεν ἔξω εἰς τοὺς καφενέδες καὶ μὲ διαφόρους λόγους τοὺς κατεπράϋνεν· ὁ δὲ βοϊβόδας, μὲ ὅλον ὁποῦ ἀπέθανεν ἕνας ἀπὸ τοὺς κτυπημένους ἀνθρώπους, ἀντὶ νὰ ὀργισθῇ καθ' ἡμῶν, ἔδειξεν ὅλην τὴν ὑπεράσπισιν, λέγων πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τοῦτο, ὅτι, ἐγὼ δὲν ἦλθα βοϊβόδας τῶν ἐν Σαλαμίνι λεμπέσιδων, ἀλλὰ τῶν ἐν Ἀθήνᾳ πιστῶν ραγιάδων τῆς βασιλείας. Μετὰ δὲ ταῦτα ἔστειλαν οἱ προεστῶτες μὲ γνώμην τοῦ βοϊβόδα εἰς τὸν Μητρομάραν παρακλητικῷ τῷ τρόπῳ καὶ ἔλαβαν τὸν μποχτζᾶν. Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ, ἔρχεται κάποιος Ἰβραὴμ Κούρας, ἀλβανίτης μὲ ἀνθώπους ἀπὸ τὴν Εὔριπον κατεπάνω τοὺς Ἰσλὰμ μπελούμπαση διὰ νὰ τὸν διώξῃ καὶ νὰ λάβῃ αὐτὸς τὴν φρουραρχίαν, τὸν ὁποῖον προϋπαντῶντες αὐτὸν ὁ Ἰσλὰμ μπελούμπασης ἔξω εἰς τὸν Ἀσώματον, τὸν πολεμεῖ καὶ τὸν διώκει. Δὲν ἐλάβομεν καὶ τότε ὀλί-

γον φόβον διότι ὑποπτευόμεθα μήπως καί, συμφωνήσαντες οἱ δύο μπελουμπασιάδες, ἤθελαν ὁρμήσει εἰς τὴν πολιτείαν νὰ κόψουν καὶ νὰ λεηλατήσουν, ὡς σύνηθες τὰ τοιαῦτα τοῖς Ἀλβανίταις. Μετ' οὐ πολὺ ἔγραψαν συμφώνως Τοῦρκοι καὶ Ρωμαῖοι εἰς τὸ Ἀνάπλι πρὸς Μισίνογλου κατὰ τοῦ Ἰσλάμη διὰ τὰς κλεψίας καὶ ἁρπαγὰς καὶ ἀταξίας ὅπου ἔκαμαν οἱ ἄνθρωποί του, καί, ἐξωσθέντος διὰ προσταγῆς αὐτοῦ, στέλλεται ὁ Μπεκὴρ μπελούμπασης μὲ ἑκατὸν ἀνθρώπους καὶ αὐτός. Εὐγῆκαν πάλιν ἀπὸ τὴν Κούλουρην οἱ λεμπέσιδες καὶ τοὺς ἐπρόσμειναν εἰς τὸ κατηφόρι νὰ τοὺς κτυπήσουν, παρόντος καὶ τοῦ Μητρομάρα εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον. Ἔκαμαν ὅμως τὴν κακήν τους ἡμέραν οἱ λεμπέσιδες, διότι οἱ ἀλβανίται, ἀγκαλὰ στενοχωρημένοι εἰς τόπον ἀπόκρημνον, διέβησαν ἀβλαβῶς χωρὶς νὰ πέσῃ ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς, καὶ ἐφόνευσαν ὀκτὼ λεμπέσιδες, τῶν ὁποίων ἔφερον τὰς κεφαλὰς εἰς τὴν Ἀθήναν. Ὀλίγον ἔλειψε νὰ πιασθῇ καὶ ὁ Μητρομάρας. Περὶ τὰ τέλη τοῦ Μαΐου, ἦλθεν ὁ Μεχμὲτ πασᾶς, λεγόμενος Καλοπασᾶς, μὲ βασιλικὸν ὁρισμὸν μὲ τετρακοσίους ἀλβανίτας ὡς φρύραρχος. Περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἰουνίου ἦλθε ὁ βοϊβόδας ὁ Χατζῆ Ἀσάναγας διὰ τὸ αὐτὸ ἔτος τῶν 1771, διότι ὁ ἀγᾶς τοῦ Οὐσεὶν ἀγᾶ δὲν ἠθέλησε νὰ δεχθῇ τὸ βοϊβοδαλίκι μὲ τὸ νὰ τοῦ ἐφάνη ἀκριβόν, ὅθεν ἀνεχώρησεν ὁ αὐτὸς Οὐσεὶν ἀγᾶς. Κατὰ τὸν Σεπτέμβριον μῆνα ἦλθεν ὁ Τζατὰλ Ἀλῆ ἀγᾶς μὲ πεντακοσίους σαριγγιουλίδες μὲ βασιλικὸν ὁρισμὸν ἐπὶ τῷ θῦσαι καὶ ἀπολέσαι, διότι ὁ πασᾶς τῆς Εὐρίπου Ὀσμὰν πασᾶς εἶχεν ἀναφέρει πρὸς τὸν ἄνακτα μυρία κατὰ τῶν Ἀθηναίων, ὅτι εἶναι ἀποστάται τῆς βασιλείας καὶ σύμφωνοι μὲ τοὺς Μοσχόβους τῆς Κούλουρης, εἰς τοὺς ὁποίους στέλλουσι τροφὰς καθημερινῶς, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Φθάνοντας εἰς χωρίον Μενίδι, ἰδοὺ τὸν προφθάνει ἕτερος βασιλικὸς ὁρισμὸς ἀναιρετικὸς τοῦ προτέρου τὸν ὁποῖον εἶχεν εὐγάλει, λαμβάνοντας τὴν εἴδησιν ὁ μαλικιανὲ σαϊπῆς Ἰσμαὴλ ἀγᾶς. Βέβαια ἂν δὲν ἤθελε προφθάσει τὸ δεύτερον αὐτὸ φερμάνι, πολλοὺς ἤθελε θανατώσει ὁ Τζατὰλ Ἀλῆ ἀγᾶς, διότι ἦτον σφόδρα αἱμοβόρος. Ἐν τοσούτῳ ἐμβῆκεν εἰς τὴν πολιτείαν, ἔβαλεν εἰς φυλακὴν τοὺς προεστῶτας, καὶ μόλις τοὺς ἠλευθέρωσε, λαμβάνοντας ὀγδοήκοντα πουγγία. Θανατόνει ἀδίκως ἕνα γέροντα ψαρᾶν ὁμοῦ καὶ τὸν υἱόν του ἐπὶ συκοφαντίᾳ ὅτι φέρουσι τροφὰς εἰς τὸν Κούλουρην. Ἀφ' οὗ ἐκάθησεν ἕως εἴκοσιν ἡμέρας, ἔφυγεν ἀφίνοντας τριακοσίους σαριγγιουλίδες ὡς δῆθεν φύλακας τοῦ τόπου. Ὁ Καλοπασᾶς ὀλίγον πρότερον εἶχεν ἀναχωρήσει. Περὶ τὰ μέσα τοῦ Νοεμβρίου πιάνουσι τὰ ἅρματα οἱ ἐντόπιοι Τοῦρκοι καὶ οἱ σαριγγιουλίδες καὶ ἐπολέμησαν πρὸς ἀλ-

λήλους ἐξ αἰτίας ἑνὸς Τούρκου ὁποῦ ἐφόνευσαν οἱ σαριγγιουλίδες καὶ τὸν ἔρριψαν εἰς τὸ πηγάδι. Ἐπὶ Καλοπασᾶ ἐσυκοφαντήθη ὁ Νικόλαος Λατῖνος ὡς τάχα στέλλει τροφὰς εἰς τὴν Κούλουρην, καὶ εὐθὺς ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακὴν τοῦ πασᾶ, καὶ ἐκινδύνευσεν εἰς θάνατον, μόλις ἐλυτρώθη διὰ δόσεως δύο χιλιάδων γροσίων. Εἰς τὰς αὐτὰς ἡμέρας ἐπιάσθη καὶ ἕνας νέος πτωχός, ὀνόματι Μιχαὴλ Μπακνανᾶς, ἐπὶ τῇ αὐτῇ συκοφαντίᾳ. Ἡ πτωχία του περισσότερον παρὰ τὸ σφάλμα του τὸν κατεδίκασεν εὐθὺς εἰς θάνατον. Λαβὼν δὲ αὐτὸν ὁ δήμιος διὰ νὰ τὸν ἀποκεφαλίσῃ καθ' ὁδόν, πορευομένων καὶ ἄλλων Τούρκων, ὡς λέγουσι, τοῦ ἐπρόβαλε ἂν θέλῃ νὰ γένῃ Τοῦρκος διὰ νὰ γλυτώσῃ, ὁ δὲ ἐπρόκρινε τὸ θανεῖν χριστιανὸς ἢ τὸ ζῆν Τοῦρκος. Ἀφ' οὗ ἐγονάτισε, τὸν ἐκτύπησεν ἅπαξ ὁ δήμιος χωρὶς νὰ τὸν ἀποκεφαλίσῃ· τότε ὁ γενναῖος ἐξεφώνησε οὕτω, κτυπᾶτε διὰ τὴν πίστιν : Ἔπειτα δὲ τὸν ἀπεκεφάλισεν.

Εἰς τοὺς 1772 βοϊβόδας ἦλθεν ὁ Χατζῆ Χαλὴλ ἀγᾶς, Ἀλαμπάνης ἐπικληθείς, ἄνθρωπος σκληρὸς καὶ φιλάργυρος. Εἰς τὰς 12 τοῦ Ἀπριλίου, ἔφερεν ὁ Μακφῆς ἀπὸ τὸ Ἀγκίστρι μερικοὺς λεμπέσιδες ὁμοῦ καὶ τινὰς γυναῖκας, καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ Μητρομάρα (εἶχε γὰρ ἀποθάνει προλαβὼν ὁ Μητρομάρας καὶ εἶχε καταφύγιον εἰς αὐτὸ τὸ νησάκι) ὁ βοϊβόδας τοὺς μὲν ἄνδρας ἐθανάτωσεν ἀνηλεῶς, ρίπτοντάς τους εἰς σίδηρα ὀξέα κρεμασμένους, ὁποῦ ὑπέμειναν ἀρρήτους πόνους ἕως οὗ ἐξέπνευσαν, τὰς δὲ γυναῖκας ἐπώλησεν ὡς αἰχμαλώτους. Τὴν γυναῖκα τοῦ Μητρομάρα ἦλθαν οἱ συγγενεῖς της ἀπὸ τὸ Μενίδι καὶ τὴν ἐξαγόρασαν. Περὶ τὰ μέσα τοῦ ἔτους φονεύεται ὁ Νικόλαος Λατῖνος καθ' ὁδόν, φθάνωντας πλησίον τοῦ ὀσπητίου του, περὶ ὥραν σχεδὸν δευτέραν τῆς νυκτός· ὁ φονεὺς δὲν ἀπεδείχθη μὲ μαρτυρίας πλὴν ἐβεβαιώθη ὅταν ἦταν ὁ Ἀσάνης Ἀγριμπαλῆς, τὸν ὁποῖον ἐφυλάκωσαν μερικὰς ἡμέρας εἰς τὸ κάστρον. Λέγουσιν ὅτι ἦτο βεβλημένος εἰς αὐτὸν τὸν φόνον ὁ Ἀσάνης ὑπὸ τοῦ Μακφῆ· ἐφθόνει γὰρ καὶ δυσμενῶς ἐφέρετο τῷ Λατίνῳ ὁ Μακφῆς. Περὶ τοῦτον τὸν χρόνον εὑρίσκεται εἰς Ἀθήνας ἀπεσταλμένος παρὰ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ἔξαρχος κάποιος Ἀθανάσιος (ὅστις μετὰ ταῦτα ἔγεινε μητροπολίτης Θηβῶν), συνάγων τὰ εἰσοδήματα τῆς ἐπαρχίας, μὲ τὸ νὰ διέτριβεν εἰς Τζίαν ὁ κὺρ Βαρθολομαῖος καὶ ἦτο ὑπὸ τὴν ὀργὴν τῆς ἐκκλησίας. Τὸ ἑλκυστικὸν τῆς Ἀθήνας τὸν ἐδελέασε καὶ ἔθετο κατὰ νοῦν ἀπὸ ἔξαρχος νὰ γένῃ μητροπολίτης Ἀθηνῶν· ἐκοινολόγησε τὸ πρᾶγμα εἰς μερικοὺς τῶν φίλων καὶ ἔλαβε καὶ μίαν ἀναφορὰν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ὑπογεγραμμένην παρά τινων ἱερωμένων καὶ λαϊκῶν. Πορευθεὶς δὲ εἰς

Ὕδραν, ἢ κανένας τῶν φρονίμων τὸν ἐσυμβούλευσεν, ἢ παρ' ἑαυτοῦ λογιζόμενος τὸ πρᾶγμα ἀκριβέστερον, μετέβαλε τὸν σκοπὸν καὶ παρῃτήθη τοῦ ἐγχειρήματος, κάμνοντας πολλὰ καλά· ἔστειλε δὲ ὀπίσω καὶ ἕνα Ἀθηναῖον ὁποῦ εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ διὰ αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν. Ὁ βοϊβόδας ἐξώσθη μὲ ἀγωγήν.

Εἰς τοὺς 1773 βοϊβόδας ἦλθεν ὁ Μουστήμ βεης Καρύστιος· ὁ δὲ Μακφῆς, μὴ ἔχοντας ἐπὶ τούτου τοῦ βοϊβόδα κάμμίαν ἰσχύν, ἐδοκίμαζε νὰ διεγείρῃ καμμίαν ταραχὴν καὶ νεωτερισμόν, ὥστε ὁποῦ μὲ τοῦτον τὸν τρόπον νὰ λάβῃ πάλιν ἐξουσίαν εἰς τὰς χεῖράς του. Ἐπαρακινοῦσε λοιπὸν κρυφίως, ὡς λέγουσι, τοὺς νεωτέρους τῶν Τούρκων καὶ ἔδιδεν ἄδειαν εἰς αὐτοὺς νὰ κάμνουν διαφόρους ἀταξίας· λοιπὸν ὁ Μεχμὲτ Μελὲκ ἐφέντης, ὁ Παλάνης, τοῦ Ἀσὰν Βιλδάνη ὁ υἱὸς μεθύοντες δι' ὅλης τῆς ἡμέρας εἰς τὸ οἰνοπωλεῖον, ἑσπέρας ἤδη οὔσης, πέρνουσι τὰ τύμπανα διὰ νὰ ἀπεράσουν ἔμπροσεν ἀπὸ τὴν πόρταν τοῦ βοϊβόδα. Εὐγῆκαν αἱ σεϊμένιδες καὶ ἐδοκίμασαν μὲ λόγια νὰ τοὺς γυρίσουν ὀπίσω, ἐκεῖνοι ὅμως, ἐνθουσιῶντες ὑπὸ τοῦ βάκχου, ἤρχοντο μὲ μεγάλην ὁρμὴν φωνάζοντες. Τότε πλέον εὐγένοντας ὁ μπελούμπασης Μουσταφᾶς τοῦ Χατζῆ Χουσεΐνη καὶ ἕνας Καρύστιος καὶ ὁ Ἰσμαΐλης τοῦ Σκενδέρη, καὶ ρίπτονας κατ' αὐτῶν τὰ τουφέκια, φονεύουσι τὸν Παλάνην καὶ τὸν υἱὸν τοῦ Βιλδάνη. Ἐκ τούτου προσκαλεῖται ὁ βοϊβόδας παρὰ τοῦ πασᾶ εἰς τὴν Εὔριπον, ἐμβάλλεται εἰς τὴν φυλακὴν καὶ πληρόνει καὶ τριάντα πουγγία, καὶ τέλος ἐξώνεται· στέλλονται δὲ μετὰ ταῦτα πασαλίδες μὲ βασιλικὸν ὁρισμὸν καὶ κρεμνίζουσι τὰ ὀσπήτια τοῦ Μουσταφᾶ καὶ Ἰσμαΐλη, αὐτοὶ δὲ ἔγειναν φυγάδες ἐπὶ πολὺν χρόνον. Ταῦτα ἐγένοντο παρὰ τοῦ Μακφῆ. Περὶ τὸν Νοέμβριον μῆνα κατεστάθησαν προεστῶτες ὁ Σπυρίδων Λογοθέτης, ὁ Δημήτριος Ἀστρακάρης καὶ ὁ Κωνσταντῖνος Ἰανούλης, παραιτηθέντων διὰ τὸ γῆρας τοῦ Χατζῆ Ἰωάννου Λεοβαδίτου καὶ Χατζῆ Κατζιλιέρη, φονευθέντος δὲ καὶ τοῦ Λατίνου, ὡς εἴρηται.

Εἰς τοὺς 1774 βοϊβόδας ἦλθε κάποιος Γεσιλτζῆς Μεχμὲτ ἀγᾶς ἀχρειέστατος καὶ βοϊβοδαλικίου ἀνάξιος. Ἐπὶ τούτου οἱ Ἀθηναῖοι διὰ τὴν ἀναξιότητά του πολλὰ κακὰ ἐδοκίμασαν, καὶ ἀπὸ τοὺς ἐντοπίους Τούρκους καὶ ἀπὸ τὸν ἐν Εὐρίπῳ ἡγεμονεύοντα Ἀϊβὰς Πασόγλου. Κατὰ τὸν Ἰούλιον μῆνα, ἦλθον τὰ βασιλικὰ γράμματα περὶ τῆς γενομένης εἰρήνης μεταξὺ Τούρκων καὶ Μοσχόβων. Εἰς τὰς 26 τοῦ Αὐγούστου διεδέχθη τὴν σχολὴν τοῦ Ντέκα ὁ Ἰωάνης Βενιζέλος. Περὶ τοῦτον τὸν χρόνον εὑρίσκεται εἰς Ἀθήνας καὶ ὁ δεύτερος πατριαρχικὸς ἔξαρχος Μελέτιος τοὔνομα, συνάγων τὰ εἰσοδήματα

τῆς ἐπαρχίας. Ἐμιμήθη καὶ αὐτὸς τὸν Ἀθανάσιον εἰς τὸ νὰ γένῃ Ἀθηνῶν, ἀλλὰ μὲ περισσοτέραν θερμότητα καὶ ζέσιν· ἐστάθη ὁλόκληρον ἀγωνιζόμενος χρόνον περὶ τούτου, ἀλλ' οὐ μόνον οὐδὲν κατώρθωσεν, ἀλλὰ περιέπεσε καὶ εἰς τὴν ὀργὴν τῆς ἐκκλησίας, ἐξορισθεὶς καὶ ἀφαιρεθεὶς τὸ ὅ εἶχε μερίδιον εἰς τὸ πατριαρχεῖον. Ὁ βοϊβόδας ἐξώσθη μὲ ἀγωγήν.

Εἰς τοὺς 1775 ἦλθε τὸ πρῶτον βοϊβόδας ὁ Χατζῆ Ἀλῆ ἀγᾶς Χασικῆς. Ἔδειξε προοίμια καλά, διότι συνέστειλε τὰς ἀταξίας τῶν Τούρκων, ἐμπόδισε καὶ τὴν εἴσοδον τοῦ πασᾶ μετ' οὐ πολὺ δὲ ἐφάνη τὸ ἁρπακτικὸν καὶ πλεονεκτικὸν τοῦ τρόπου του, τὸ ὑβριστικόν, τὸ τυραννικὸν καὶ τὰ ὅμοια! Ἐξώσθη μὲ ἀγωγὴν ὑπὸ τῶν προεστώτων, πορευθέντων εἰς βασιλεύουσαν.

Εἰς τοὺς 1776 διεδέχθη τὸ βοϊβοδαλίκι ὁ Ἀγὰν ἀγᾶς Χιώτης, ἄνθρωπος καλός, ἥσυχος καὶ φιλοδίκαιος. Εἰς τὰς 15 Μαΐου ἀπέθανεν ὁ ἱεροδιδάσκαλος κὺρ Σωφρόνιος. Εἰς τὰς 10 τοῦ Ἰουνίου ἦλθε τὸ τρίτον ὁ κὺρ Βαρθολομαῖος ἀπὸ βασιλεύουσαν, ὕστερον ἀπὸ ἑπτὰ χρόνους ὁποῦ ἔλειπεν ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν του, φέρων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸν ἱεροδιδάσκαλον κὺρ Ἀθανάσιον τὸν Κύπριον, τὸν νῦν Νικομηδείας, ὅστις ἐξεφώνει λόγους ἠθικοὺς ἐπ' ἐκκλησίας. Περὶ τὸν Σεπτέμβριον μῆνα πάντη ἀνελπίστως, ἰδοὺ ὁ Χατζῆ Ἀλῆς τὸ δεύτερον εἰς Ἀθήνας, ἔχων ἠγορασμένον καὶ μέρος τοῦ μαλικιανέ· κατέλυσε δὲ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Δημητρίου Βλαστοῦ. Ἡ πρόφασις τῆς ἐλεύσεως αὐτοῦ ἦτο τάχα διὰ νὰ πωλήσῃ τὸ σιτάρι καὶ κριθάρι τῆς δεκαετίας τοῦ περυσινοῦ ἰλτιζαμίου, ὁ δὲ καθ' αὐτὸ σκοπός του ἀπέβλεπεν ὅλος εἰς τὸ νὰ δυνηθῇ νὰ ἀναλάβῃ τὸ βοϊβοδαλίκι τοῦ ἐλευσομένου ἔτους. Οἱ προεστῶτες εἰς τοῦτο ἔδειξαν σταθερότητα καὶ ἐπέμενον εἰς τὸ μέρος το' Ἀσὰν ἀγᾶ· ὁ δὲ Χατζῆ Ἀλῆς διὰ συνεργείας τοῦ Μακφῆ καὶ τοῦ κὺρ Βαρθολομαίου κατώρθωσε τὰ ὅσα ἐβούλετο. Λοιπὸν λαμβάνει γράμματα Τούρκικα καὶ Ρωμαΐϊκα ἐναντίον τοῦ Ἀσὰν ἀγᾶ καὶ πρὸς ἀναζήτησιν αὐτοῦ διὰ νὰ γείνῃ βοϊβόδας, τὰ ὁποῖα ὅσον τάχος στέλλει διὰ ξηρᾶς εἰς βασιλεύουσαν. Περὶ τὸ τέλος τοῦ ἔτους, ἤτοι εἰς τὰς 29 τοῦ Δεκεμβρίου, ἦλθε τὸ πρῶτον ὁ ἱεροδιδάσκαλος καὶ ἱεροκῆρυξ κὺρ Δωρόθεος ὁ Ἰθακήσιος· ἔβαλε πέντε διδαχὰς ἐπ' ἐκκλησίας λίαν ἐκτεταμένας μὲ συνδρομὴν ὅλων τῶν Χριστιανῶν· μετὰ ἕνδεκα ἡμέρας ἀνεχώρησεν.

Εἰς τοὺς 1777 λαμβάνει λοιπὸν τὸ βοϊβοδαλίκι ἐκ δευτέρου ὁ Χατζῆ Ἀλῆς καὶ ἔκτοτε ἄρχισε νὰ οἰκοδομῇ τὰ ὀσπήτια, ἀγοράζοντας πρῶτον τὸ ὀσπήτιον τοῦ Παλαιολόγου Βενιζέλου. Εἰς τὰς 20

τοῦ Μαΐου ἦλθε τὸ δεύτερον ὁ κὺρ Δωρόθεος, φέρων καὶ τὸν σοφολογιώτατον διδάσκαλον κὺρ Δημήτριον Βόδα Ἰωαννίτην, ἄνδρα πεπαιδευμένον εἰς πᾶν εἶδος μαθήσεως, εἰδήμονα ἔτι καὶ τῆς Λατινίδος φωνῆς καὶ τῷ κάλλει ἀρετῆς διαπρέποντα. Διεδέχθη δὲ τὴν Ἑλληνικὴν σχολὴν τοῦ κοινοῦ, ἑκουσίως καὶ εὐχαρίστως παραιτηθέντος τοῦ ἱεροδιδασκάλου κὺρ Ἀθανασίου. Ὑποκάτω εἰς αὐτὸν ἤκουσα καὶ ἐγὼ τὴν Λογικὴν τοῦ Κορυδαλλέως καὶ τὴν φυσικὴν καὶ τὴν ῥητορικὴν τοῦ Ἑρμογένους, πλὴν ἐν ἀμελείᾳ ὄχι ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ διδασκάλου, ἀλλὰ ἀπὸ ἐδικόν μου. Περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1778 ἤτοι εἰς τὰς δύο Φεβρουαρίου (διότι ἐνταῦθα ἀρχόμεθα τοῦ χρόνου πάντοτε ἀπὸ τὸν Μάρτιον, ὡσὰν ὁποῦ ἔκτοτε ἄρχεται καὶ τὸ βοϊβοδαλίκι) ἐγένετο ὁ πόλεμος εἰς τὸ Χαλάνδρι μεταξὺ τῶν ἀπὸ Θήβας ἐπελθόντων ἑξακοσίων Ἀλβανιτῶν καὶ τῶν Ἀθηναίων Τούρκων καὶ Ρωμαίων. Ἔλαβον λαμπρὰν νίκην οἱ Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ ἀπέκτειναν ὑπὲρ τοὺς ὀγδοήκοντα Ἀλβανίτας, τῶν λοιπῶν φυγόντων μετὰ φόβου πολλοῦ καὶ αἰσχύνης· ἐκ τῶν Ἀθηναίων μόλις ἔπεσον πέντε. Τὸ πᾶν σχεδὸν συνήργησεν εἰς αὐτὴν τὴν μάχην ὁ Χατζῆ Ἀλῆς. Εἰς τὰς 18 τοῦ αὐτοῦ Φεβρουαρίου ἄρχισεν ὁ Χατζῆ Ἀλῆς νὰ οἰκοδομῇ τὸ τειχίον.

Εἰς τοὺς 1778 βοϊβόδας ἦτο ὁ αὐτὸς Χατζῆ Ἀλῆς. Εἰς τὰς 10 Ἀπριλίου εἴδησις ἦλθεν ἀπὸ Λεβαδείαν ὅτι ὁ Μαξοὺτ μπελούμπασης μὲ ἓξ χιλιάδας Ἀλβανίτας καταβαίνουσιν εἰς Πελοπόννησον καὶ εἶναι λίαν πιθανὸν μήπως καὶ τραποῦν πρότερον εἰς τὴν Ἀθήναν. Τότε ὁ Χατζῆ Ἀλῆς ὅλους τοὺς Ρωμαίους πανοικεὶ μᾶς ἐπέρασεν εἰς τὴν Σαλαμῖνα ἐλθὼν κατόπιν καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος. Οἱ Τοῦρκοι ὅλοι ἐκλείσθησαν εἰς τὸ κάστρον. Οἱ περὶ Μαξούτην φθάσαντες εἰς Θήβας, ἔστειλαν εἰς Ἀθήνας ζητοῦντες, κατὰ τὴν συνήθειάν τους, τὸν μουρασελέ. Μετὰ δεκατρεῖς ἡμέρας ἐπαναστρέψαμεν, εὐθέως δὲ καὶ μετὰ σπουδῆς μεγάλης ἄρχισε τὴν οἰκοδομὴν τοῦ τειχίου τὸ ὀνομαζόμενον μπούρτζη, τὸ ὁποῖον ἐντὸς ἑβδομήκοντα ἡμερῶν ἐτελειώθη, ἐδούλευσαν γὰρ ὅλα τὰ ρουφέτια, καὶ πολλάκις ὁ ἴδιος ἔδιδε πέτρας εἰς τοὺς κτίστας. Εἰς τὰς 26 τοῦ Ἰουλίου, ἀπέθανεν ὁ Λεονάρδος Ταρωνίτης, υἱὸς μονογενὴς τῇ μητρὶ αὐτοῦ εἰς ἡλικίαν τριάκοντα τριῶν χρόνων. Ἦτον ἀρραβωνιασμένος μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ ποτὲ Ἰωάννου Παλαιολόγου πέντε χρόνους καὶ μόλις συνέζησε μετ' αὐτῆς, ἀφ' οὗ τὴν ἐστεφανώθη, μῆνας πέντε· τὴν ἄφησεν ἔγγυον. Περὶ τοῦτον τὸν χρόνον ἔπεσεν ἡ νόσος εἰς τὰ παιδία ἡ κατὰ ἀντίφρασιν λεγομένη εὐλογία· ἀπέθανον ἕως ἑπτακόσια παιδία, καὶ τινὲς εἰς ἡλικίαν· τότε ἀκό-

μα δὲν ἦτον εἰς κοινὴν χρῆσιν τὸ λεγόμενον ἀμπόλισμα. Ἡ νόσος ἤρξατο τὸν Μάϊον καὶ διήρκεσεν ἕως τὸν Νοέμβριον. Ὁ χειμὼν ἠκολούθησε δριμύματος καὶ ψυχρότατος, τὰ πετεινὰ ἐπετοῦσαν μέσα εἰς τὴν χώραν. Ἐχορτάσαμεν τοῦτον τὸν χρόνον, τρώγοντες πολλὰ καὶ διάφορα πετεινὰ καὶ μάλιστα χαμόκοττες. Περὶ τὰ τέλη τοῦ Νοεμβρίου ἐπορεύθη ὁ Χατζῆ Ἀλῆς εἰς βασιλεύουσαν διὰ ὑποθέσεις του, ἀφίνοντας ἐπίτροπον τὸν Ἰσμαὴλ ἀγᾶ, ἄνθρωπον ἐδικόν του. Μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του ὁ Μουσταφᾶ ἀγᾶς, Χατζῆ Ἀλῆ ἀγᾶς καὶ ἄλλοι Τοῦρκοι καὶ συχνοὶ τῶν Ρωμαίων, ἄρχισαν νὰ διεγείρουν τὸν λαὸν καὶ νὰ κινοῦνται κατὰ τοῦ Χατζῆ Ἀλῆ διὰ τέλη ἴδια. Περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους καὶ τὰς ἀρχὰς τῶν 1779 ἦλθεν ἀπὸ Σμύρνην ὁ Λεονάρδος Κουτρικᾶς φέρων τὴν πρώτην γυναῖκα τοῦ κονσόλου Γάσπαρη.

Εἰς τοὺς 1779 ὁ Χατζῆ Ἀλῆς, ὡς εἴρηται, διατρίβων εἰς βασιλεύουσαν, εἶχεν ἐπιτροπικὸν εἰς τὸ βοϊβοδαλίκι τὸν Ἰσμαὴλ ἀγᾶν· οἱ δὲ περὶ Μουσταφᾶ ἀγᾶν ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἄναπταν τὴν ταραχήν. Ἔκλεισαν τὰ ἐργαστήρια, συνάξεις ἐπὶ συνάξεσιν, ἐπιστολαὶ ἀνθρώπων εἰς τὸν ἀρχιθαλάσσιον Ἀσᾶν πασᾶ, ὁποῦ κατήρχετο τότε εἰς Πελοπόννησον ἐπὶ τῷ πολεμῆσαι τοὺς Ἀρβανίτας μὲ ἔγγραφα κατὰ τοῦ Χατζῆ Ἀλῆ· ὁ κὺρ Βαρθολομαῖος ἐν πᾶσι ἦτον ὁ ἀρχηγός, ὅστις εἶχεν ὑπάγει ἐπὶ τούτου εἰς Σαλαμῖνα πρὸς ἀντάμωσιν τοῦ δραγουμάνου Νικολάου Μαυρογένη, κἀκεῖθεν συντροφευθεὶς μετ' αὐτοῦ ἠκολούθησεν εἰς τὸν Πασᾶν ἕως τῆς Πελοποννήσου. Ὁ δὲ Χατζῆ Ἀλῆς εἰς βασιλεύουσαν ἀπήντησεν εἰς ὅλα αὐτά, καὶ ἰδοὺ περὶ τὰ τέλη Αὐγούστου ἔρχεται τὸ τρίτον εἰς Ἀθήνας, φέρων μπουμπασιραίους μὲ φερμάνι βασιλικόν, καὶ ἐξορίζει τὸν μὲν Μουσταφᾶ ἀγᾶ καὶ Ἀσᾶν ἀγᾶ Κιναλῆ εἰς τὸ Ἐγρίδερε Παλάγκα, τὸν δὲ Γενιτζαράκην καὶ ἄλλους τῶν Ὀθωμανῶν εἰς Ζητούνιον· καὶ ταῦτα ἐγένοντο οὕτως. Ὁ δὲ κὺρ Βαρθολομαῖος καὶ ἄλλοι τῶν Χριστιανῶν, πορευθέντες εἰς βασιλεύουσαν, ὕστερον ἀπὸ πολλὰ ἀρτζουχάλια καὶ ἀγωγάς, ἔμπροσθεν τοῦ τότε ἐπιτρόπου Καρὰ βεζίρη, ἐξωθοῦσιν ἀπὸ τὸ βοϊβοδαλίκι τὸν Χαζῆ Ἀλῆ μὲ χάτι βασιλικὸν ὅτι νὰ μὴν εἰμπορῇ τοῦ λοιποῦ νὰ γένῃ βοϊβόδας εἰς τὴν Ἀθήναν, στέλλεται δὲ ἐκ μέρους τοῦ ἐπιτρόπου κάποιος Ἰβραὴμ ἀγᾶς διὰ νὰ σηκώσῃ τὸν Χατζῆ Ἀλῆ καὶ νὰ λάβῃ αὐτὸς τὸ βοϊβοδαλίκι τοῦ ἀκολούθου ἔτους 1780· καὶ οὕτως ἐγένετο, ὁ δὲ Χατζῆ Ἀλῆς ἐπορεύθη εἰς βασιλεύουσαν.

Εἰς τοὺς 1780 ἐγένετο βοϊβόδας ὁ ἄνωθεν Ἰβραὴμ ἀγᾶς· ὁ δὲ διδάσκαλος κὺρ Ἀθανάσιος ὁ Κύπριος, ἐπίτροπος ὢν τοῦ κὺρ Βαρθολομαίου, εἰσήρχετο καὶ ἐξήρχετο ἀδιακόπως καθ' ἑκάστην εἰς τοῦ

βοϊβόδα καὶ εἶχεν ὅλην τὴν ἰσχύν. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ διὰ μεσιτείας ἐφορτώθη ἓν καΐκι λάδι, ὅπου ἦτον ἀπηγορευμένον, ἐπέμφθη ἐξόριστος εἰς Μονεμβασίαν. Εἰς τὰς 27 Ἰουλίου ἦλθε τὸ τέταρτον ἀπὸ βασιλεύουσαν ὁ κὺρ Βαρθολομαῖος. Ἐν μηνὶ Αὐγούστῳ ὁ Μεχμέτης Μελὲκ ἐφέντης διὰ νυκτὸς εἰς τοῦ Σολάκι τὴν βρύσιν, ἔχοντας καὶ ἄλλους ἀνθρώπους μαζί του φονεύει δύο ἀνθρώπους τοῦ βοϊβόδα Οὗτος ὁ βοϊβόδας ἐφυλάκωσε τοὺς προεστῶτας μὲ τὸ νὰ ποῦ εἶχαν ὑποσχεθῆ δι᾽ὁμολογίας ὁ διδάσκαλος κὺρ Ἀθανάσιος καὶ Δημήτριος Ἀστρακάρης δεκαπέντε πουγγία. Καὶ τότε μὲν μὲ τὸ νὰ ἔφυγεν ὁ βοϊβόδας δὲν τὰ ἔδωσαν· ὕστερον ὅμως τὰ ἐπλήρωσαν μὲ προσθήκην διὰ βασιλικοῦ ὁρισμοῦ.

Εἰς τοὺς 1781 ἦλθε βοϊβόδας ὁ Χατζῆ Μουσταφᾶ ἀγᾶς. Εἰς τὰς 27 τοῦ Ἀπριλίου ἀπέθανεν ἡ γυνὴ τοῦ κονσόλου Γάσπαρη, ἄπαις οὖσα. Εἰς τὰς 4 τοῦ Νοεμβρίου ἀπέθανον ὁ Ἀθηνῶν κὺρ Βαρθολομαῖος σχεδὸν ἑβδομηκοντούτη ὑπὸ ὑδρωπικίας. Περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῶν 1782 ἦλθεν εἰς Ἀθήνας τὸ πρῶτον ὁ μητροπολίτης κὺρ Βενέδικτος, πρῴην ὢν Πισιδείας, ὅ τε προκάτοχος καὶ ὁ διάδοχος ἀμαθεῖς ἀμφότεροι.

Εἰς τοὺς 1782 βοϊβόδας ἦτον ὁ αὐτὸς Μοσταφᾶ ἀγᾶς. Εἰς τὰς 8 τοῦ Σεπτεμβρίου ἀνεχώρησεν ὁ διδάσκαλος κὺρ Δημήτριος, καὶ ἐπανέλαβε τὴν σχολὴν ὁ κὺρ Ἀθανάσιος. Ὁ βοϊβόδας ἐξώσθη μὲ ἀγωγήν, καὶ ἀνεχώρησε κατὰ τὸν Ὀκτώβριον μῆνα, ἐπειδὴ ἐζητήθη πάλιν βοϊβόδας ὁ Χατζῆ Ἀλῆς· τοῦτο δὲ ἐγένετο ὅλον διὰ συνεργείας τοῦ Μακφῆ, ἔχοντος καὶ ἄλλους οὐκ ὀλίγους συμπράκτορας ἔκ τε τῶν Τούρκων καὶ Ρωμαίων. Εἰς τὰς 20 τοῦ Νοεμβρίου ἦλθε τὸ τέταρτον ὁ Χατζῆ Ἀλῆς εἰς τὴν Ἀθήναν, καὶ ἔκτοτε ἄρχισε νὰ ἐξαπλώνεται εἰς τὴν ἀπόκτησιν τῶν ὑποστατικῶν καὶ νὰ περισσεύωσιν αἱ ἀγγαρίαι.

Εἰς τοὺς 1783 ἔλαβε πάλιν τὸ βοϊβοδαλίκι ὁ Χατζῆ Ἀλῆς. Ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὴν Μαρσιλίαν ὁ κόνσολος Γάσπαρης, ἄγων δευτέραν γυναῖκα. Εἰς τὰς 3 τοῦ Δεκεμβρίου ἀπέθανεν ὁ Λεονάρδος ὁ Κουδρικᾶς, μόλις φθάσας τὸν πεντηκοστὸν χρόνον τῆς ἡλικίας του ἀπὸ ἀσθένειαν τῆς φθίσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἐβασανίσθη πέντε χρόνους, ἀφ᾽ οὗ τοῦ ἀπέθανον δέκα παιδία διαφόρου ἡλικίας, ὅλα ἀπὸ τὸ αὐτὸ εἶδος τῆς ἀσθενείας. (Τὰ κρίματα Κυρίου ἄβυσσος πολλή, δεδικαιωμένα ἐπὶ τὸ αὐτό). Ἀπὸ τοὺς 1758 Μαΐου 3 ὁποῦ συνεζεύχθη εἰς γάμου κοινωνίαν κατὰ τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς νόμους τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας μετὰ τῆς κυρίας Κασσάνδρας τοῦ ποτὲ Ματθαίου Γάσπαρη, συνέζησαν ἀμφότεροι μὲ ἄκραν τιμὴν καὶ

μὲ καθαρὰν ἀμοιβαίαν ἀγάπην καὶ ὁμόνοιαν. Ὑπέμειναν μὲ ὑπομονὴν τὰς ἀσθενείας καὶ τὸν θάνατον τῶν παιδίων τους. Ἡ σύζυγός του ἐφύλαξε καὶ μετὰ θάνατον τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην ἀπαραμείωτον διότι, ἀγκαλὰ καὶ δὲν ἐκληρονόμησε τίποτε ἀπὸ αὐτόν μάλιστα κατεδαπάνησεν ἔτι ζῶν καὶ ὅλην της τὴν προῖκα ὄχι εἰς ἐλαττώματα, ἀλλὰ εἰς διαφόρους περιστάσεις καὶ ἀνάγκας, καὶ τὸ περισσότερον εἰς τὴν ἀσθένειάν του, μὲ ὅλον τοῦτο ἔκαμε μὲ ὅλην τὴν πίστιν καὶ θερμότητα μιᾶς χριστιανικῆς εὐλαβείας ὑπὲρ ψυχικῆς αὐτοῦ σωτηρίας μνημόσυνα καὶ λειτουργίας καὶ εὐποιίας περισσότερον ἀπὸ τὰ συνήθη καὶ νενομισμένα, καὶ ταῦτα πάντα ἐτέλεσεν ἐξ ἰδίων της καὶ ἐκ τοῦ ὑστερήματος. Ἦτον ἕνας νέος ἐστολισμένος μὲ μάθησιν τῶν Ἑλληνικῶν, εἰδήμων προσέτι καὶ τῆς Γαλλικῆς διαλέκτου.

Εἰς τοὺς 1784 βοϊβόδας ὁ αὐτὸς Χατζῆς Ἀλῆς. Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους ἄρχισε καὶ ἡ ἔχθρα μεταξὺ τῶν τοσοῦτον πιστῶν φίλων Χατζῆ Ἀλῆ καὶ Μακφῆ. Περὶ τὰ τέλη τοῦ Μαΐου ὁ Μακφῆς φεύγει εἰς Κούλουρην, τὸν ἠκολούθησάν τινες τῶν Ὀθωμανῶν. Ἐκ τῆς Κούλουρης καταφεύγει εἰς τὸ Ἀνάπλι πρὸς τὸν καπετὰν πασᾶν, κἀκεῖθεν μετὰ τοῦ στόλου εἰς Ναξίαν, καὶ ἐκ τῆς Ναξίας εἰς Μήκονον, ὅπου εὑρίσκετο κεκρυμμένος εἰς τὸν οἶκον τοῦ κόντε Τζουάνε, ἐκ δὲ τῆς Μηκόνου εἰς βασιλεύουσαν, κἀκεῖ ὡς ἐν κρυπτῷ διῆγε, πλὴν πάντοτε ὠργάνιζε κατὰ τοὺς Χατζῆ Ἀλῆ, ὁ δὲ Χατζῆ Ἀλῆς κατεδίωκεν αὐτὸν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον. Εἰς τὰς 10 τοῦ Αὐγούστου ἦλθεν εἰς Ἀθήνας ὁ μουσιοῦ Σουαζιὲλ Δεγκουφιέ, πρέσβυς τῆς Γαλλίας πρὸς τὴν Ὑψηλὴν Πόρταν, πορευόμενος εἰς βασιλεύουσαν. Τὸν ὑπεδέχθησαν ἐνδόξως, ὁ μὲν Χατζῆ Ἀλῆς στέλλωντας κάτω τὸν μπουλούμπασήν του μὲ ἓν ἄλογον ἐστολισμένον λαμπρῶς διὰ νὰ καβαλικεύσῃ, ὁ δὲ κιστάραγας ρίπτωντας τόπια ἀπὸ τὸ κάστρον. Εἰς τὰς ἀρχὰς τῶν 1785, τουτέστι εἰς τὰς 22 Φεβρουρίου ἔφεραν τὸν Μακφῆν ἀπὸ τὴν βασιλεύουσαν δεδεμένον τὰς χεῖρας μὲ κλάπας σιδηρᾶς.

Εἰς τοὺς 1785 Μαρτίου 7, βοϊβόδα ὄντος τοῦ αὐτοῦ Χατζῆ Ἀλῆ, ἔπνιξαν τὸν Μακφῆν μέσα εἰς τὸ ἀμπάρι τοῦ ὀνδᾶ τοῦ μπεϊλίτικου διὰ νυκτός. Τοιοῦτον τέλος ἐδέξατο ὁ τοσάκις ἀγωνισθεὶς ὑπὲρ τοῦ Χατζῆ Ἀλῆ. Εἰς τὰς 27 τοῦ αὐτοῦ Μαρτίου, διέπλευσαν εἰς βασιλεύουσαν (ἐλθόντος ἰχζὰρ φερμανίου) ὁ Χατζῆ Ἀλῆς, ὁ μητροπολίτης Βενέδικτος, οἱ προεστῶτες καὶ ἐκ τῶν Τούρκων καὶ τῶν Ρωμαίων ἕως ἑξήκοντα. Μετὰ τὴν αὐτῶν ἀναχώρησιν ἄρχισαν τὰ κατορθώματα Μπέλου καὶ Μπεκίρη, οἱ ὁποῖοι μὲ ἐκστρατείας ἐπάνω εἰς ἐκστρατείας ὁποῦ ἔστελλον εἰς βασιλεύουσαν ἐναντίον τοῦ Χατζῆ Ἀλῆ καὶ τῶν

προεστώτων, ἐβάσταξαν αὐτὸν τὸν πόλεμον τρεῖς ὁλοκλήρους χρόνους μὲ μεγάλην φθορὰν τῆς Ἀθήνας καὶ τελευταῖον μὲ τὴν ἰδικήν τους. Εἰς τὰς 5 τοῦ Ἰουνίου ἐξώσθη, καθηρέθη καὶ ἐξόριστος ἐπέμφθη εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος ὁ κὺρ Βενέδικτος, ἐχειροτονήθη δὲ Ἀθηνῶν ὁ μέγας πρωτοσύγγελος ὁ κὺρ Ἀθανάσιος. Ἐν μηνὶ Ἰουλίῳ ἐστάλθη βοϊβόδας ἀπὸ μέρους τοῦ Χατζῆ Ἀλῆ ὁ Καρᾶ Μουσταφᾶς, διὰ δὲ προσταγῆς Μπέλου καὶ Μπεκίρη εὐγῆκεν ὅλος ὁ λαὸς καὶ τὸν προϋπάντησε, φωνάζοντες ὅλοι ἐναντίον τοῦ Χατζῆ Ἀλῆ καὶ τῶν προεστώτων. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας διὰ χρημάτων ἐκέρδισαν καὶ οἰκειοποιήθησαν ὅλον τὸν Καρᾶ Μουσταφᾶν καὶ συμφώνως ἄρχισαν ἐκστρατείας καὶ καταδρομὴν κατὰ τοῦ Χατζῆ Ἀλῆ καὶ τῶν προεστώτων. Οἱ προεστῶτες ἀπὸ βαριλεύουσαν ἔφθασαν εἰς τὸν λιμένα Θερικόν, καὶ εὐγαίνοντες εἰς τὸ χωρίον Κερατaίαν ἔμαθον τὰ γενόμενα πάντα, κἀκεῖθεν ὡς τάχος ἀνεχώρησαν εἰς Τζίαν. Εἰς τὰς 20 Αὐγούστου ἐστάλθη Τουρνατζῆς ἐκ μέρους τοῦ Χατζῆ Ἀλῆ μὲ βασιλικὸν ὁρισμὸν ἔχων ἀνθρώπους ἕως ἑκατὸν διὰ νὰ παιδεύσῃ τοὺς περὶ Μπέλον καὶ Μπεκίρην· οἱ δὲ ἔστειλαν παρευθὺς εἰς τὸν πασᾶν τοῦ Εὐρίπου μὲ ἁδρὰν δόσιν χρημάτων διὰ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ· ἔπιασαν δὲ ἐν ταὐτῷ καὶ τὰς πόρτας μὲ τὰ ἅρματα, φυλάττοντες ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ οὕτως ὁ Τουρνατζῆς οὐδὲν κατώρθωσεν, ἀλλὰ περιήρχετο λεηλατῶν τὰ πέριξ ἕως δύο μῆνας. Περὶ τὰ μέσα τοῦ Σεπτεμβρίου ἦλθεν ὁ παπᾶ Φιλόθεος Κινᾶτος, ὁ ὁποῖος εἶχε γλυτώσει ἀπὸ ἐκείνους ὁποῦ προλαβόντως ἐστάλθησαν εἰς βασιλεύουσαν ἐναντίον τοῦ Χατζῆ Ἀλῆ καὶ πρὸς βοήθειαν καὶ ἀναζήτησιν τοῦ Καρᾶ Μουσταφᾶ καὶ Βενεδίκτου, καὶ διὰ ταῦτα εὑρίσκοντο σιδηροδέσμιοι εἰς τὴν φυλακὴν τοῦ Γεδικτζῆ ἀγᾶ, οἵτινες ἦσαν ὁ Γιάννης Λιανοσταφίδας καὶ ἄλλοι. Ὁ ῥηθεὶς οὖν Κινᾶτος χωρὶς ὅλως νὰ ἔχῃ κἀμμίαν βεβαιότητα, διότι τὸ πρᾶγμα ἦτον ψευδές, λέγει ὅτι ὁ Μπατίστας Βρεττὸς καὶ ἄλλοι τινές, τοὺς ὁποίους δὲν ἠξεύρει, ἔχουσιν ἀνταποκρίσεις μὲ τὸν Χατζῆ Ἀλῆ καὶ γράφουσι πρὸς αὐτὸν πάντα τὰ γενόμενα, καὶ αὐτοὶ ταράττουσι τὸν τόπον. Εὐθὺς οἱ περὶ Μπέλον καὶ Μπεκίρην στέλλουσι διὰ νὰ φέρωσι τὸν δυστυχῆ Μπατίσταν, ὅστις ἐκάθητο κεκλεισμένος εἰς τὸ σπήτιόν του σχεδὸν πέντε μῆνας· ἐκ τῶν ἀπεσταλμένων ἕνας Τοῦρκος, ὁ υἱὸς τοῦ Κέτζου εὐγάζει τὴν μάχαιραν καὶ ἀρχίζει κατὰ κεφαλῆς μὲ μανίαν τὸν Μπατίσταν καὶ τὸν κοκκινίζει ἀπὸ τὸ αἷμά του. Μὲ αὐτὴν τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν τὸν ὑπάγουσιν εἰς τὴν φυλακήν. Ἐλυτρώθη διὰ μεσιτείας τοῦ κονσόλου Γάσπαρη, ὅμως μετὰ τεσσαράκοντα ἡμάρας ἀπέθανεν, ἀφίνοντας ἓξ θυγατέρας ὀρφανὰς καὶ ἓν ἀρσενικόν· οἱ δὲ εἰς βασιλεύου-

σαν ἐν τῇ φυλακῇ τοῦ Γεδικτζῆ ἀγᾶ εὑρισκόμενοι ἐλυτρώθησαν διὰ μεσιτείας τοῦ νέου Ἀθηνῶν κὺρ Ἀθανασίου, προσπεσόντος τῷ Χατζῆ Ἀλῆ. Ἐξωσθεὶς δὲ ὁ Καρᾶ Μουσταφᾶς, διαδέχεται τὸ βοϊβοδαλίκι ὁ Ζαὴμ Ἀλῆ ἀγᾶς, ὁ δὲ Τουρνατζῆς ἀνεχώρησεν. Εἰς τὰς 29 τοῦ Ὀκτωβρίου ἦλθε τὸ πρῶτον εἰς Ἀθήνας ὁ μητροπολίτης κὺρ Ἀθανάσιος· μὲ ὀλίγας ἡμέρας ἦλθε καὶ ὁ βοϊβόδας Ζαὴμ Ἀλῆ ἀγᾶς καὶ οἱ λοιποὶ Ἀθηναῖοι Τοῦρκοι καὶ Ρωμαῖοι· ἔμειναν δὲ ὁ Σωτήρης Μπάρμπανος, ὁ Σπυρίδων Μπαρέκος καὶ ἄλλοι, συνεστάλθη δὲ ὁπωσοῦν ἡ ἀπόλυτος ἐκείνη ἐξουσία Μπέλου καὶ Μπεκίρη. Περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1786 ἦλθον ἀπὸ τὴν Τζίαν οἱ προεστῶτες ὁ Δημ. Καλογερᾶς, ὁ Σπυρίδων Λογοθέτης, ὁ Κωνσταντῖνος Ἰαννούλης, ὁ Νικ. Πατούσας, ὁ Χατζῆ Πανταζῆς, ὁ Θεοδωράκης Καντζιλιέρης καὶ ὁ Σταῦρος Βροντογούνης διὰ προτροπῆς τοῦ κὺρ Ἀθανασίου καὶ μὲ τὴν γνώμην καὶ συναίνεσιν Μπέλου καὶ Μπεκίρη, οἵτινες ἔδωσαν πρότερον ἐνόρκους ὑποσχέσεις ὅτι νὰ μὴ πειραχθοῦν ὅλως ἢ νὰ ἐνοχληθοῦν οἱ αὐτοὶ προεστῶτες, ἀλλὰ νὰ κάθωνται ἡσύχως καὶ ἀφόβως, χωρὶς νὰ ἀνακατώνωνται εἰς κάμμίαν πολιτικὴν ὑπόθεσιν τοῦ κοινοῦ. Ἄμποτε νὰ ἤθελεν εἰρηνεύσουν τὰ πράγματα ἕως ἐδῶ, διότι δὲν ἐφονεύοντο τόσοι ἄνθρωποι καὶ δὲν ἐξοδεύοντο εἰς μάτην δύο χιλιάδες πουγγία. Ἐν μηνὶ Φεβρουαρίῳ ὥρμησεν ὁ λαὸς εἰς τὸ ὁσπήτιον τοῦ Χατζῆ Σπυρίδωνος Σαλωνίτου διὰ νὰ τὸν κατακόψουν ἐπὶ συκοφαντίᾳ ὅτι στέλλει γράμματα πρὸς τὸν Χατζῆ Ἀλῆν. Βέβαια ἂν ἤθελε τύχει κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν εἰς τὸ ὁσπήτιον, ἤθελε τὸν κάμουν πολλὰ κομμάτια. Ἐν τοσούτῳ Μπέλος καὶ Μπεκίρης δὲν ἔλειπον ἀπὸ τοῦ νὰ γράφουν κρυφίως πρὸς τοὺς εἰς βασιλεύουσαν Ἀθηναίους ὅτι νὰ δοκιμάσουν μὲ ἔξοδα ὅσα ἤθελε χρειασθοῦν διὰ νὰ σηκώσουν τὸν μαλικιανὲ τοῦ Χατζῆ Ἀλῆ καὶ νὰ λάβουν πάλιν βοϊβόδα τὸν Καρᾶ Μουσταφᾶν. Αὐτοὶ λοιπὸν δὲν ἔλειψαν νὰ ἐξερευνήσουν εἰς ἕνα καὶ ἄλλο μέρος ἕως οὗ διὰ κακὴν τύχην τῆς Ἀθήνας εὑρέθη κάποιος Μακζῆς Χῖος, μπεζιργιάνμπασις τῆς Μπεγιᾶς Σουλτάνας, ὁ ὁποῖος ὑπεσχέθη πρὸς αὐτοὺς ὅτι νὰ δώσουν τῇ κυρίᾳ αὐτοῦ ἑκατὸν τριάκοντα πουγγία καὶ τότε θέλει σηκωθῇ καὶ ὁ μαλικιανὲς καὶ θέλει ἰδοῦν τὸν Χατζῆ Ἀλῆ καθὼς ἐπιθυμοῦν. Ἔστειλαν αὐτὰς τὰς εἰδήσεις εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἐν τῷ ἅμα οἱ περὶ Μπέλον καὶ Μπεκίρην ἐξαποστέλλουσιν εἰς βασιλεύουσαν τὸν Νικολάκην Μπάρμπανον καὶ τὸν Ἐμίναγα, υἱὸν τοῦ Τζιστάρη, οἱ ὁποῖοι ἑνωθέντες μὲ τοὺς ἄλλους ἐξοδεύουσι διακόσια σαράντα πουγκία καὶ λαμβάνουσι βοϊβόδα τὸν Καρᾶ Μουσταφᾶν· ὁ δὲ Χατζῆ

Ἀλῆς βλέπων ταῦτα, ἔχων δὲ καὶ ἐχθροὺς τὸν ἀρχιθαλάσσιον τὸν ζαράπχανα ἐμίνην καὶ αὐτὸν τὸν ἐπίτροπον, ἐκρύφθη δύο χρόνους ὁλοκλήρους εἰς τὰ παλάτια τῆς Ἐσμᾶ Σουλτάνας, ὁ δὲ μαλικιανὲς δὲν ἐσηκώθη ὡς ἐκήρυττον, ἀλλὰ ἐπέρασε βεκιαλετὲν εἰς τὸν ζεραπχανᾶ καὶ τὸ τεμεσοῦκι τοῦ βο βοδαλικίου ἐδίδετο μὲ τὴν σφραγίδα τοῦ ζαραπχανᾶ ἐμίνη διὰ χειρὸς τοῦ ἀρχιθαλασσίου.

Εἰς τοὺς 1786 Ἀπριλίου 10 ἦλθεν εἰς Ἀθήνας τὸ δεύτερον βοϊβόδας ὁ Καρᾶ Μουσταφᾶς, καὶ ὅλοι οἱ Ἀθηναῖοι οἱ ὄντες εἰς βασιλεύουσαν, οἱ δὲ περὶ Μπέλον καὶ Μπεκίρην ἔλαβον ὅλην τὴν ἰσχὺν καὶ ἐξουσίαν· ἦλθε δὲ μετ' αὐτοῦ καὶ ὁ Χαλὴλ ἀγᾶς πρώην σιλικτάρης τοῦ ἀρχιθαλασσίου, φέρων μίαν ὁμολογίαν δέκα πουγγίων ὁποῦ ἐχρεώστει τὸ κοινὸν τῆς Ἀθήνας τῷ Γεωργίῳ αὐταδέλφῳ τοῦ κὺρ Βενεδίκτου, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτον ὑπογεγραμμένοι οἱ προεστῶτες καί τινες ἄλλοι. Μετὰ δύο ἡμέρας τῆς ἐλεύσεως τοῦ Καρᾶ Μουσταφᾶ, αὐτῇ λέγω τῇ κυριωνύμῳ ἡμέρᾳ τῆς τοῦ Κυρίου Ἀναστάσεως, στέλλουσι τὸν μελούμπασην Μπαλητζῖκον νυκτὸς ἀπ' ἐκκλησίας εἰς ἐκκλησίαν καὶ φυλακώνουσι τοὺς προεστῶτας, ὁμοῦ καὶ τὸν Χατζῆ Σαλωνίτην ἐπὶ προφάσει τῆς αὐτῆς ὁμολογίας. Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν δι' ἐπιπόνου μεσιτείας τοῦ Ἐγγλέζου κονσόλου Μηνᾶ καὶ τοῦ κονσόλου Φραντζέζου ἐκβάλλουσι τὸν Λογοθέτην μὲ τὸ νὰ ἦναι μπερατάριος Ἐγγλέζος· τοὺς δὲ τρεῖς γέροντας Δημήτριον Καλογερᾶν, Νικόλαον Πατούσαν καὶ Κωνσταντῖον Ἰαννούλην ἐμαστίγωσαν ἀνηλεῶς ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν μάστιγας τὸν καθ'ἕνα οἱ ὁποῖοι ταλαιπωρηθέντος ὑπὲρ τοὺς δύο μῆνας ἐν τῇ φυλακῇ, ἐπώλησαν τὴν περιουσίαν τους καὶ ἐπλήρωσαν ἀντὶ τῶν δέκα τεσσαράκοντα. Ἔδειραν κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας καὶ ἕνα ἐσχατόγηρον χωριάτην, Γιάννην Τζιώκαν, δι'αἰτίαν τοῦ Χατζῆ Ἀλῆ, ὅστις ἀπέθανεν ὑπὸ τῆς μαστιγώσεως. Μετὰ τρεῖς μῆνας ἐξωθοῦσι τοῦ βοϊβοδαλικίου τὸν περιπόθητον καὶ τοσοῦτον ἀκριβὰ ἠγορασμένον Καρᾶ Μουσταφᾶ καὶ τὸν ἐμβάλλουσιν εἰς τὴν φυλακήν, ἀντ'αὐτοῦ δὲ καθιστῶσι βοϊβόδα τὸν Χαλὴλ ἀγᾶ Σιλικτάρην· τὸ δ'αἴτιον τῆς τοιαύτης ἀνελπίστου μεταβολῆς ἦτον ἐπειδὴ ὑπώπτευσαν ὅτι ὁ Καρᾶ Μουσταφᾶς ἠγαπήθη καὶ ἐσυμφώνησε μετὰ τοῦ κὺρ Ἀθανασίου καὶ τοῦ Ξάνθη διὰ νὰ ἐξώσουν τάχα καὶ νὰ κακοποιήσουν τὸν Μπέλον καὶ Μπεκίρην. Ἐντεῦθεν διέφυγαν κρυφίως ὁ μὲν κὺρ Ἀθανάσιος εἰς Λεβαδείαν, ὁ δὲ Ξάνθης εἰς βασιλεύουσαν. Οἱ μὲν οὖν περὶ Μπέλον ἡτοίμαζον νὰ στείλουν γράμματα εἰς βασιλεύουσαν κατὰ τοῦ κὺρ Ἀθανασίου, οἱ δὲ ἱερεῖς ὅλοι ἔκαμον ἀπόφασιν καὶ δεσμὸν ἔγγραφον ἀναμεσόν τους ἵνα μὴ ὑπο-

γράψωσιν εἰς τὰ τοῦ ἀρχιερέως γράμματα, ἀλλὰ φυλακισθέντες καί τινες ἐξ αὐτῶν δαρθέντες καὶ τρία πουγγία πληρώσαντες, διέλυσαν τὸν δεσμόν. Περὶ τὸν Ὀκτώβριον μῆνα ὁ τοῦ Τζιστάρη Ἐμῆν ἀγᾶς (οὗτος δὲ ἦν ὁ τὸ πρῶτον σηκώσας τὸν Χατζῆ Ἀλῆ ἀπὸ τὴν Ἀθήναν μὲ τὸ Ἰχζὰρ φερμάνι, καὶ ὁποῦ ἐκ δευτέρου ἔφερε βοϊβόδα τὸν Καρᾶ Μουσταφᾶν καὶ τὸν Σιλικτάρην) ἐπειδὴ ἤρξατο κρυφίως νὰ ὀργανίζῃ καὶ νὰ κινῆται κατὰ Μπέλου καὶ Σιλικτάρη καὶ Μπεκίρη, στέλλουσιν εὐθὺς οἱ περὶ Μπέλον καὶ Μπεκίρην τὸν Σιλικτάρην εἰς τὴν Εὔριπον πρὸς τὸν πασᾶν, ὅστις λαβὼν πασαλίδες καὶ ἐλθὼν εἰς Ἀθήνας, ὑπάγει εἰς τὸ κάστρον μετ' αὐτῶν καὶ ἄλλων Τούρκων καὶ λαμβάνουσι τὸν Ἐμὶν ἀγᾶ κεκρυμμένον ὄντα, τὸν ὁποῖον λαβόντες οἱ πασαλίδες, τὸν ἐφυλάκωσαν εἰς τὰ ὀσπήτια τοῦ Χατζῆ Ἀχμὲτ ἀγᾶ, ὅπου ἦσαν κονευμένοι, καὶ διὰ νυκτὸς τὸν ἔπνιξαν. Περὶ τὰ τέλη τοῦ Νοεμβρίου ἦλθε διὰ θαλάσσης ἕτερος βοϊβόδας, ἀπεσταλμένος ἐκ μέρους τοῦ Ζαραπχανᾶ ἐμίνη· ὅμως οἱ περὶ Μπέλον καὶ Μπεκίρην ἔστειλαν κάτω εἰς τὸν Πειραιᾶ ὅλον τὸν λαὸν καὶ τὸν ἐδίωξαν.

Εἰς τοὺς 1787 βοϊβόδας ἐκ δευτέρου ὁ Σιλικτάρης. Εἰς τὰς 10 τοῦ Μαΐου ἐπέστρεψεν ἀπὸ Λεβαδείας εἰς Ἀθήνας ὁ κὺρ Ἀθανάσιος συντροφευμένος μὲ ἄνθρωπον τοῦ καπετὰν πασᾶ, ἀλλ' οὐδὲν ὄφελος. Μόλις παρελθόντος ἑνὸς μηνός, ἦλθε ἀπὸ βασιλεύουσαν ἔξαρχος πατριαρχικός, καὶ τὸν ἐσήκωσεν ἐξόριστον εἰς τὸ Ὄρος, ἀνακληθέντος ἐκ τῆς ἐξορίας τοῦ κὺρ Βενεδίκτου καὶ ἐπαναλαβόντος τὴν ἐπαρχίαν τοῦτο δὲ ἐγένετο διὰ συνεργίας τοῦ Μπέλου, ὅστις ἔστειλεν ἀνθρώπους εἰς βασιλεύουσαν περὶ ἀναζητήσεως τοῦ κὺρ Βενεδίκτου, καὶ οὕτω διὰ δαπάνης ὀγδοήκοντα πουγγίων καὶ διὰ μεσιτείας τοῦ πρέσβεως τῆς Βρετανίας ἐκατωρθώθη. Εἰς τὰς 22 τοῦ Νοεμβρίου ἦλθε τὸ δεύτερον εἰς Ἀθήνας ὁ κὺρ Βενέδικτος. Περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους καὶ τὰς ἀρχὰς τῶν 1788 ἐστάλη ἀπὸ τὸν ἀρχιθαλάσσιον ὁ Μουχουρδὰρ ἀγᾶς αὐτοῦ μὲ ἀνοικτὸν τὸ τεμεσοῦκι τοῦ βοϊβοδαλικίου ἂν δὲν ἦναι εὐχαριστημένοι εἰς τὸν Σιλικτάρην νὰ κρατήσουν διὰ βοϊβόδα τὸν Μουχουρδὰρ ἀγᾶ· ἀλλὰ τίς ἐτόλμα νὰ ἀντειπῇ; Ὅθεν εὐθὺς ἀπεράσαντες τὸ ὄνομα τοῦ Σιλικτάρη εἰς τὸ τεμεσοῦκι, ἔστειλαν ὀπίσω τὸν Μουχουρδὰρ ἀγᾶ, εὐχαριστήσαντες ὅμως αὐτὸν ἱκανῶς διὰ τὸ ποδοκόπιόν του. Μετ' ὀλίγον δαρθεὶς μαχαίρᾳ ὑπὸ τοῦ Σιλικτάρη ὁ Χατζῆ Σαλωνίτης ἀποθνήσκει, ἀφήσας τέσσαρα τέκνα ἀνήλικα· τὸ δὲ αἴτιον, ἐπειδὴ πηγαίνοντας ὁ γραμματικὸς τοῦ κοινοῦ πρὸς αὐτὸν μίαν ὁμολογίαν τουρκιστὶ γεγραμμένην νὰ ὑπογράψῃ, εἶπε τόσον μόνον, ὅτι δὲν ἠξεύρω ἐγὼ Τούρκικα τί γράφει αὐτὸ τὸ γράμμα διὰ νὰ ὑπογράψω.

Εἰς τοὺς 1788 βοϊβόδας ἐκ τρίτου ὁ Σιλικτάρης. Εἰς τὰς 24 τοῦ Μαρτίου ὁ Σιλικτάρης,ὁ Μπέλος καὶ ὁ Μπεκίρης συνάγουσι τὸν λαὸν καὶ ὅλοι ὁμοῦ μετὰ ἀξινῶν καὶ ἄλλων ὀργάνων εἰς τὰς χεῖρας ὑπάγουσι καὶ ἐγκρεμνίζουσιν τὰ ὀσπήτια τοῦ Καλογερᾶ,τοῦ Κωνσταντίνου Ἰανούλη, τοῦ Ἀντωνάκη Μπόλπατζα καὶ τοῦ μολᾶ Μπεκίρη· τὸ δὲ αἴτιον, ἐπειδὴ ὄντες αὐτοὶ φυγάδες εἰς Θήβας, προσκληθέντες ὑπὸ τοῦ Χατζῆ Ἀλῆ, ἐπορεύθησαν εἰς βασιλεύουσαν. Περὶ τὸ μέσον τοῦ Μαΐου ἦλθεν ἕνας νέος,ὡσεὶ ἐτῶν εἴκοσι πέντε,περιηγητὴς Φραντζέζος ἐκ τῶν εὐγενεστέρων οἴκων τῆς Φράντζας,Μεμοράνς κρυπτόμενος ὑπὸ σχῆμα καὶ ὄνομα (Matkieu de Montmorenci) εὐτελές. Ἦν δὲ τῷ ὄντι ἀξιοθαύμαστον τὸ νὰ βλέπῃ τινὰς εἰς μίαν τοιαύτην ἡλικίαν μάθησιν τελείαν καὶ τὴν παλαιὰν ἱστορίαν καὶ τῆς θείας Γραφὰς καὶ πρὸ πάντων ἀληθινὴν θεοσέβειαν· τὸ δὲ αἴτιον τῆς εἰς Ἀθήνας ἐλεύσεως αὐτοῦ ἦτον μὲν διὰ νὰ ἱστορήσῃ τὰς ἀρχαιότητας τοῦ τόπου ὥσπερ καὶ οἱ κατὰ καιροὺς ἐρχόμενοι διάφοροι περιηγηταί.ἰδίως δὲ ὁ σκοπός του ἀπέβλεπεν εἰς τὸ νὰ ἐρευνήσῃ καὶ νὰ μάθῃ περὶ τῆς χρήσεως τῶν μυστηρίων καὶ τῶν ἄλλων ἐθίμων τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας. Μὲ ἔκραξεν ὁ κόνσολας Φραντζέζος,Δημήτριος Γάσπαρης τοὔνομα,καὶ μοῦ ἐπρόβαλε τὴν ὑπόθεσιν· τοῦ ἀπεκρίθην ὅτι εἰς ἐκεῖνο ὁποῦ ἠξεύρω, θέλω τὸν δουλεύσει ἔλαβον δὲ συγκοινωνὸν καὶ τὸν ἱερομόναχον Μακάριον ὡς εἰδήμονα περὶ τὰ ἐκκλησιαστικά. Ἐδιωρίσαμεν λοιπὸν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸν καιρὸν τῆς διαλέξεως,ἕνα ὀνδᾶ τοῦ Σιὸρ κονσόλου καὶ τὴν δεκάτην ὥραν τῆς ἡμέρας.Ὁ περιηγητὴς ἐρώτα πάντοτε μὲ φωνὴν πολλὰ χθαμαλήν,τὰ δὲ ἐρωτήματα ἦσαν ὑψηλὰ καὶ ἀνέλπιστα, ὥστε ὁποῦ ὁ κόνσολος ἔπρεπε νὰ ἔχῃ λίαν προσεκτικὴν καὶ τὴν ἀκοὴν καὶ τὴν διάνοιαν διὰ νὰ τὰ διερμηνεύῃ εἰς ἡμᾶς, καὶ πολλάκις ἐλάμβανε δυσκολίαν νὰ τὰ καταλάβῃ καὶ τὸν ἐπαρακαλοῦσε διὰ νὰ τὰ εἰπῇ καὶ ἐκ δευτέρου.Δὲν ἦτον δύσερις καὶ φιλόνεικος, μήτε ἠθέλησέ ποτε νὰ διαφεντεύσῃ τὶ τῶν τῆς δυτικῆς ἐκκλησίας ἐναντίον τῆς ἀνατολικῆς,ἀλλὰ ἦτον λεπτὸς εἰς τὸν νοῦν καὶ εἰς ἄκρον περίεργος καὶ ἐξεταστικός, καὶ ἐφ' οὗ ἠρώτα ἅπαξ,δὶς περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἐσημείωνε τὰς ἀποκρίσεις μας Ἡ συνδιάλεξις ἐστάθη σχεδὸν ἕως τριάκοντα ἡμέρας.Εἰς τὴν τελευταίαν ἡμέραν μᾶς ἠρώτησεν ἂν εὑρίσκονται εἰς τὸ γένος τῶν Ρωμαίων καὶ εἰς τὴν ἀνατολικὴν ἐκκλησίαν ἄνθρωποι ὁποῦ νὰ θέλουν καὶ νὰ ἐπιθυμοῦν τὴν ἕνωσιν τῆς ἐκκλησίας·ἡμεῖς τὸν ἀπεκρίθημεν ὅτι ὅλοι οἱ σπουδαῖοι καὶ πεπαιδευμένοι τὴν ἐπιθυμοῦν,καὶ ποῖος εἶναι ἐκεῖνος ὁποῦ δὲν ἀγαπᾷ νὰ εἰδῇ τὴν ἕνωσιν καὶ ὁμόνοιαν τῶν ἀδελφῶν;

ἀλλ' εἰς τοῦτο προηγουμένως μὲν χρειάζεται τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἑπομένως δὲ καὶ συνεργία τῶν Χριστιανῶν βασιλέων μὲ σκοπὸν καθαρὸν καὶ θεῖον. Οἱ βασιλεῖς τὴν σήμερον, ἀνταπεκρίθη, δὲν φροντίζουσιν ὅλως περὶ τοιούτων πραγμάτων, ἀλλὰ ἀποβλέπουσιν εἰς τὰ ἴδια τέλη. Ἐπέφερε δὲ μὲ δάκρυα· τάδε σᾶς βεβαιόνω, ὅτι εὑρίσκονται ὑποκείμενα εἰς τὴν δυτικὴν ἐκκλησίαν, τὰ ὁποῖα μετὰ χαρᾶς ἤθελε χύσουν, χρείας οὔσης, τὸ αἷμά των μόνον νὰ ἰδοῦν μίαν φορὰν τὴν ἕνωσιν τῆς ἐκκλησίας. Τοῦ ἤρεσε κατὰ πολλὰ ἡ Ἀθήνα καὶ ἀνεχώρησε μὲ λύπην, πλὴν εὐχαριστημένος. Κατὰ δὲ τὸν Αὔγουστον μῆνα ἠκούσθη ὅτι ὁ Χατζῆ Ἀλῆς, ὡς δράκων ἁρπάσας ἐκ τῆς φωλεᾶς αὐτοῦ εἰς ἣν ἐκρύπτετο, ἐξανέλαβε τὸν μαλικιανέ· οἱ δὲ περὶ Μπέλον καὶ Μπεκίρην εἶχε στείλουν προτήτερα, τουτέστι περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἰουλίου τὸν Πέτρον Πιττάκην καὶ Σωτήρην Μπάρμπανον διὰ νὰ λάβουν τὸ βο βοδαλίκι καὶ τοῦ ἀκολούθου ἔτους τῶν 1789 εἰς τὸν Σιλικτάρην καὶ νὰ δώσουν ὅσα ἤθελε τοὺς ζητήσουν, ὅθεν δυσκόλως ἐπίστευον αὐτὴν τὴν εἴδησιν. Ἐν τοσούτῳ εἰς τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ Σεπτεμβρίου, ἦλθε διὰ ξηρᾶς ὁ Ἀχμὲτ ἀγᾶς, βεκὶλ χάρτζης τοῦ καπετὰν πασᾶ, μὲ βασίλικὸν ὁρισμὸν διὰ νὰ ἐξώσῃ εὐθὺς τὸν Σιλικτάρην ἀπὸ τὸ βοϊβοδαλίκι καὶ νὰ τὸ λάβῃ αὐτὸς ἕως τὸν Μάρτιον τῶν 1789. Ὁ βασιλικὸς ὁρισμὸς ἀναγνωσθεὶς ἐπάνω εἰς τὴν βασιλὴν κρίσιν, χωρὶς δεύτερον λόγον ἔλαβεν εὐθέως τὸ κῦρος. Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἠδύνατο ὁ Μπέλος, χωρὶς καμμίαν δυσκολίαν, νὰ φύγῃ ὁμοῦ μὲ τὴν γυναῖκά του, ἂν ἤθελε, καὶ μὲ τὸ πρᾶγμα του, καθὼς σχεδὸν ὅλοι τὸ ἐστοχαζόμεθα καὶ τὸ ἐπροσμέναμεν, διότι αὐτὸ ἦτο τὸ μόνον μέσον πρὸς σωτηρίαν του, ἀλλὰ δὲν τὸ ἔκαμεν. Εἰς τὰς 20 τοῦ Σεπτεμβρίου ἐβλήθη εἰς τὴν φυλακήν, μετὰ δύο ἡμέρας ἦλθεν ὁ Οὐσεῒν ἀγᾶς χαρατζῆς, ἀπεσταμένος παρὰ τοῦ Χατζῆ Ἀλῆ μὲ τὸν μποχτζᾶν τῶν χαρατζίων· ἦλθον μετ' αὐτοῦ καὶ ὁ Πέτρος Πιττάκης καὶ Σωτήριος Μπάρμπανος. Τὸν Μπέλον ἐκ τῆς φυλακῆς τοῦ βοϊβόδα τὸν ἀνέβασαν εἰς τὸ κάστρον, καὶ τὸν ἔβαλαν εἰς τὰ σίδηρα μέσα εἰς τὸν γουλέ, εἶτα πάλιν τὸν ἔφεραν κάτω εἰς τὴν φυλακήν, τὸν ἔδειραν ἅπαξ καὶ δίς, τελευταῖον τὸν ἔβαλαν εἰς τὸ κελλίον τῆς μεγάλης Παναγίας, διότι ἐσάπησαν τὰ ποδάριά του, ἐλθοῦσα δὲ ἡ γυνὴ αὐτοῦ τὸν ἐπεσκέπτετο. Εἰς τὰς 27 τοῦ Σεπτεμβρίου ἔφυγεν καὶ ὁ Σιλικράτης· ἦτο δεύτερος Σαρδανάπαλος καὶ τοιοῦτον βίον ἔζησεν εἰς ὅλον τὸν καιρὸν ὁποῦ διέτριψεν εἰς τὴν Ἀθήναν. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας, συνάξεως γενομένης ἐν τῇ μητροπόλει ἅπαξ καὶ δίς, καὶ εἰς τοῦ νέου βοϊβόδα καὶ εἰς τοῦ καδῆ, διωρίσθησαν πάλιν εἰς τὴν πο-

λιτικὴν διοίκησιν οἱ παλαιοὶ προεστῶτες, ὁ Νικόλαος Πατούσας, ὁ Δημήτριος Ἀστρακάρης, ὁ Καλογερᾶς καὶ Κωνσταντάκης, καίτοι ἀπόντες, ὁ Θεοδωράκης Κατζιλιέρης, ὁ Σταῦρος Βροντογούνης καὶ ὁ Χατζῆ Πανταζῆς· ἐξαπέστειλαν εἰς βασιλεύουσαν διὰ νὰ κινήσουν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ Σιλικτάρη ἀπὸ μέρος τῆς κοινότητος καὶ νὰ ζητήσουν παρ' αὐτοῦ τὰ ὅσα τοὺς ἠδίκησεν. Ὁ δὲ κὺρ Βενέδικτος διὰ κάποιας εἰδήσεις ὁποῦ ἔλαβεν ἀπὸ βασιλεύουσαν ὡς τάχα ὁ Καλογερὰς καὶ ὁ Κωνσταντάκης ἐλάλησαν λόγους ἐναντίους κατὰ τῆς πανιερότητός του (περὶ τούτου δὲν ἔχομεν πληροφορίας) ὀργισθεὶς εἰς ὑπερβολὴν κατ'αὐτῶν, ἐσύναξε τοὺς λοιποὺς προεστῶτας παρόντος καὶ τοῦ Μπεκίρη, καὶ ἐπεφόρτησεν ἀπὸ πολλὰς καὶ δεινὰς ὕβρεις καὶ αἰσχρολογίας τοὺς αὐτοὺς Καλογερᾶν καὶ Κωνσταντάκην, ἐφοβέριζε δὲ καὶ τοὺς παρόντας προεστῶτας, καὶ ἐν ταὐτῷ ἡτοίμαζε τὸν Πέτρον Πιττάκην διὰ νὰ στείλῃ εἰς βασιλεύουσαν μὲ βεκὶλ χοτζέτι διὰ νὰ ἀναιρέσῃ ἐκ μέρους τῆς κοινότητος τὴν ἐξουσίαν Καλογερᾶ καὶ Κωνσταντάκη καὶ τῶν ἄλλων τῶν σὺν αὐτοῖς καὶ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ πάντα κατὰ τὰς παραγγελίας του· εἶχε δὲ σκοπὸν νὰ καταστήσῃ βοϊβόδα τὸν Χαρατζῆ Οὐσεῒν ἀγᾶν. Ἐνταῦθα ἡ ὑπόθεσις εἶναι περιπεπλεγμένη καὶ ἐν σκότει ἡ ἀλήθεια, καὶ δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ἀποφασίσωμεν, διότι ὁ κὺρ Βενέδικτος ὠργίσθη μὲν καὶ διὰ ἐκεῖνα ὁποῦ τοῦ ἔγραψαν ἀπὸ βασιλεύουσαν περὶ Καλογερᾶ καὶ Κωνσταντάκη, ὠργίσθη δὲ καθ'ὅτι ἔμαθεν ὅτι ἔχουσι σκοπὸν νὰ φέρωσι τὸν Χατζῆ Ἀλῆ, καὶ διὰ τοῦτο ἤθελε νὰ στείλῃ τὸν Πιττάκην διὰ νὰ ἐμποδίσῃ μίαν τοιαύτην ὀλεθρίαν ἔλευσιν. Ἐν τοσούτῳ ὁ κὺρ Βενέδικτος ὑπὸ τοῦ βοϊβόδα καὶ καδῆ ἐπερικλείσθη ἐν τῇ μητροπόλει, ἐν εἴδει φυκακῆς φυλαττόμενος ἀπὸ σεϊμένιδες· μετὰ δὲ ὀλίγας ἡμέρας φεύγει διὰ νυκτὸς καὶ λαμβάνει τὴν ἀναπνοήν του εἰς τὸ Μάτι, χωρίον τῆς Λεβαδείας. Καὶ τὰ μὲν ἐν Ἀθήναις οὕτως εἶχον, ἐν δὲ τῇ βασιλευούσῃ οἱ περὶ Καλογερᾶν, παρασταθέντες ἔμπροσθεν τοῦ ναυάρχου κατὰ τοῦ Σιλικτάρη, οὐ μόνον δὲν εἰσηκούσθησαν, ἀλλὰ καὶ μετὰ πολλοῦ θυμοῦ ἀπεβλήθησαν. Ὁ δὲ Χατζῆ Ἀλῆς διὰ τοῦ τὰ πάντα ἰσχύοντος χρυσοῦ, κερδίσας τὴν τοῦ ναυάρχου φιλίαν, λαμβάνει τὴν ἄδειαν καὶ φορεῖ γούναν διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς Ἀθήνας, ὡς δῆθεν φρούραρχος. Ἐπεκράτει δὲ καὶ ὁ πόλεμος μεταξὺ Τούρκων καὶ Γερμανῶν· αὐτὰ ἔγειναν, ὡς λέγουσιν, ἄνευ εἰδήσεων τῶν περὶ Καλογερᾶν, οἱ ὁποῖοι, ὡς τὰ ἔμαθον, μεγάλως ἐλυπήθησαν, προβλέποντες τὸν ἐντεῦθεν ὄλεθρον. Εὐθὺς ὑποῦ ἔφθασεν εἰς Ἀθήνας τοιαύτη εἴδησις ὁ Μπεκίρης καὶ Μπαλτιζῖκος ἔφυγον εἰς Πελοπόννησον, ἤθελε κάμνουν καλλίτερα ἂν εἶχον

πιάσουν τὴν πλέον μακροτέραν ὁδόν. Περὶ τοῦ δυστυχοῦς Μπέλου καὶ Πιττάκη δὲν λέγομεν, ἐπειδὴ αὐτοὶ εὑρίσκοντο εἰς φυλακήν, καὶ εἰς καιρὸν ὁποῦ εἰμποροῦσαν νὰ μεταχειρισθοῦν φυγὴν μακροτάτην δὲν τὸ ἔκαμαν. Ὁ Νικολάκης Μπάρμπανος καὶ Σωτήρης ἀδελφὸς αὐτοῦ, θαρρήσαντες ἔμειναν εἰς τὸν τόπον, ἀλλὰ δὲν τοὺς ἐμιμήθησαν οἱ ἄλλοι ἐχθροὶ τοῦ Χατζῆ Ἀλῆ, οἱ ὁποῖοι μὲ τὴν φυγὴν ἐπραγματεύθησαν ἕως τέλους τὴν σωτηρίαν των. Τελευτῶντος δὲ τοῦ ἔτους καὶ ἀρχομένου τοῦ ἀκολούθου, ἤτοι εἰς τὰς 7 Ἰανουαρίου ἀπέθανεν εἰς βασιλεύουσαν ὁ Δημήτριος Καλογερᾶς ὑπὸ πλευρίτου. Εἰς τὰς 14 τοῦ Φεβρουαρίου ἦλθεν εἰς Ἀθήνας τὴν πέμπτην φορὰν ὁ Χατζῆ Ἀλῆς. Μετὰ ἑπτὰ ἡμέρας ἐκρέμασε τὸν Μπέλον εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ Μπεκίρη· μετ' ὀλίγον ἐπέστρεψε καὶ ὁ κὺρ Βενέδικτος ἀπὸ Μάτι, μεταπεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ Χατζῆ Ἀλῆ.

Εἰς τοὺς 1789 βοϊβόδας καὶ τύραννος τῆς Ἀθήνας ὁ Χατζῆ Ἀλῆς. Εἰς τὰς 10 τοῦ Μαρτίου ἐκρέμασε τὸν Νικολάκην Μπάρμπανον καὶ Πέτρον Πιττάκην ἐν ταὐτῷ καὶ τοὺς δύο εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ Μπεκίρη. Περὶ τὰ τέλη τοῦ Μαΐου ἔφεραν ἐκ τῆς Πελοποννήσου διὰ χρημάτων πρὸς τὸν ἡγεμόνα σιδηροδεσμίους τὸν Μπεκίρην καὶ τὸν Μπαλιτζῖκον καὶ εὐθὺς τοὺς ἐφυλάκισε, τοὺς ἔδειρε καὶ τοὺς ἐγύμνωσεν ἀπὸ ὅλην τὴν περιουσίαν των. Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἔφεραν σιδηροδέσμιον ἀπὸ βασιλεύουσαν τὸν Σπυρίδωνα Ἀβράμην, ἔπαθε δὲ καὶ αὐτὸς τὰ ὅμοια μὲ τὸν Μπεκίρην καὶ Μπαλιτζῖκον καὶ περὶ τὰ μέσα τοῦ Αὐγούστου ἐκρεμάσθη εἰς τὸ ἐργοστάσιον τοῦ Μπεκίρη· τὸν δὲ Μπεκίρην περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Σεπτεμβρίου ἐκρέμασαν εἰς τὸ ἐργαστήριόν του, τῇ δ' αὐτῇ ἡμέρᾳ ἔπνιξαν καὶ τὸν Μπαλιτζῖκον εἰς τὸ κάστρον. Περὶ τὰ μέσα τοῦ αὐτοῦ μηνὸς φέρουσιν αἰφνιδίως ἀπὸ τὴν Κηφισίαν καὶ τὸν Σωτήρην Μπάρμπανον, αὐτάδελφον τοῦ Νικολάκη, καὶ λαμβάνει καὶ αὐτὸς τὴν τύχην τῶν ἄλλων εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ Μπεκίρη, μετ' ὀλίγον δὲ καὶ ἕνας Ἀλβανίτης δουλευτὴς τοῦ Μπεκίρη. Τῷ ἔτει τούτῳ συνέβη καὶ ἡ λοιμικὴ νόσος, εἴτ' οὖν πανώλη. Παρομοίαν δὲν ἐνθυμοῦνται εἰς τὴν Ἀθήναν, ἀλλ' οὔτ' ἐξ ἀκοῆς ἔχουσιν οἱ πάνυ γεγηρακότες. Τὸ πρῶτον προσέβαλεν ἡ νόσος εἰς Λεβαδείαν εἰς τὰς 15 τοῦ Αὐγούστου τῶν 1788· εἶτα εἰς τὰς 30 τοῦ Ἰανουαρίου μετεδόθη εἰς τὴν Ἀθήναν καὶ ἔπεσε πρῶτον εἰς τὸ ὀσπήτιον τοῦ Κωνσταντῆ Ἀδαμάκη, τοῦ ὁποίου ἡ οἰκία συνίστατο ἀπὸ ἐννέα ἀνθρώπους μετ' αὐτοῦ καὶ ὅλοι ἐτελεύτησαν. Ἕως εἰς τὰς 9 τοῦ Μαρτίου τῶν 1789, ἄλλος κτύπος ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ δὲν ἔγεινεν· ἔκτοτε δὲ τὸ κακὸν διεδόθη καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐσκορπίσθησαν ἔν-

θεν κἀκεῖθεν, οἱ μὲν εἰς τὰ μοναστήρια, οἱ δὲ εἰς τὰ περιβόλια. Διήρκεσεν ἡ νόσος ἕως 15 Αὐγούστου, ἀκολουθοῦσα μὲ ὁρμὴν τελευτῶντος τοῦ Ἰουνίου, διότι ἀπέθνησκον τῆς ἡμέρας ἀνὰ εἴκοσι, τριάκοντα καὶ τεσσαράκοντα. Εἰς ὅλον τὸ διάστημα ἀπέθανον ἕως χίλιοι διακόσιοι τῶν Χριστιανῶν καὶ ἐκ τῶν Τούρκων περὶ πεντακοσίους. Ἐμάστιζεν εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν τὴν Ἀθήναν καὶ ἡ σιτοδεία, ἡ ὁποία κατήντησε καὶ εἰς πεῖναν, καθ' ὅτι ὁ παρεληλυθὼς χρόνος τῶν 1788 ἐστάθη δυστυχής, μάλιστα ἀπὸ σιτάρι. Ἐν δὲ τῇ Λεβαδείᾳ καὶ τῇ ἄλλῃ Βοιωτίᾳ ἡ νόσος ἀπέκειτο μαστίζουσα μὲ μεγάλην ὁρμήν, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἦτο συγκεχωρημένον νὰ διακομίζωνται ἐκεῖθεν τροφαὶ πάντοτε· ἐνίοτε ὅμως διακομίζοντο. Ἡ σιτοδεία ἄρχισεν ἀπὸ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1788 καὶ ἐπεκράτησεν ἕως εἰς τὰ τέλη τοῦ Μαΐου τῶν 1789. Εἰς αὐτὰς τὰς δύο θεηλάτους πληγάς, ὁ κόνσολας Γάσπαρης, Φραντζέζος, μὲ καπέλον εἰς τὸ κεφάλι καὶ μὲ στενὸν βρακί, ὑποκάτω εἰς ὄνομα κονσόλου καὶ πραγματευτοῦ ἀνέλαβε τὸ χρέος καὶ τὸ καθῆκον ἐκείνων ὁποῦ φοροῦσι τὰ μαῦρα καὶ πλατεὰ ράσσα καὶ καλοῦνται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ραββὶ καὶ μὲ ἄλλους ὀγκώδεις τίτλους καὶ ἐπίθετα, ὁ πανιερώτατος, ὁ σεβασμιώτατος, ὁ λογικὸς ποιμήν, ὁ κοινὸς πατήρ. Οὗτοι μὲν γὰρ θεωροῦντες τὸν λύκον ἐρχόμενον, ἤτοι τὴν διπλῆν μάστιγα ὁποῦ σφοδρῶς ἔτυπτε τὸ ποίμνιον, ἀφήσαντες τὰ πρόβατα ἔφυγον, τῆς ἰδίας μόνον φροντίζοντες σωτηρίας, εἴγε σωτηρία ἐστὶν αὕτη. Ἐκεῖνος δὲ ἀγκαλὰ καὶ πρότερον διεμοίραζεν ἀφθόνως τὴν ἐλεημοσύνην, τότε δὲ πολλὰ περισσοτέρως ἐξήντλει τὸν πλοῦτον του εἰς εὐεργεσίας καὶ διὰ τροφὴν τοῦ λαοῦ μὲ ὅλην τὴν προθυμίαν καὶ ζέσιν, καὶ ἐπισκέψατο τοὺς ὑπὸ λοιμοῦ καὶ λιμοῦ ταλαιπωρουμένους, ὡς ὁ πατὴρ τὰ ἴδια τέκνα, καὶ δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν εἰς ὅλην τὴν ὁρμὴν τῆς νόσου ἐπέμεινεν εἰς τὴν οἰκίαν του ἔνδον τῆς πολιτείας καὶ μόλις περὶ τὰ μέσα τοῦ Ἰουνίου ἐπῆγεν ἔξω εἰς τὸ περιβόλιόν του. Ἁρμοδιώτατον ἤθελεν εἶσθαι εἰς αὐτὸν τὸ ποιητικὸν ἐκεῖνο: «οἷος πέπνυται, τοὶ δὲ σκιαὶ ἀΐσουσσιν». Ἡ ὑπόθεσις αὕτη εἶνε ἔργον ὁλοκλήρου ἱστορίας, ἡ ὁποία ἐφιλοπονήθη παρ' ἐμοῦ ἐν ἰδίῳ συγγράμματι. Εἰς τὰς 19 τοῦ Σεπτεμβρίου στέλλεται μία πατριαρχικὴ ἐπιστολὴ δηλοποιοῦσα ὅτι ὁ κὺρ Ἀθανάσιος ἐπανέλαβε τὴν ἐπαρχίαν καὶ ἐξώσθη ὁ Βενέδικτος· ἔγραφε δὲ ἅμα καὶ ὁ κὺρ Ἀθανάσιος εἰς τοὺς προεστῶτας καὶ εἰς τὸν Κορωνείας, ὅτι στέλλεται κατόπιν ἔξαρχος πατριαρχικὸς μὲ τὰ γράμματα τῆς εἰδήσεως καὶ ὅτι ὁ Βενέδικτος νὰ ἦναι εἰς φύλαξιν, καὶ ὅτι ἂν ἐπῆγεν ἔξω εἰς τὴν περιήγησιν νὰ μεταπεμφθῇ καὶ νὰ δώσῃ λογαρισμὸν διὰ τὰ ὅσα ἐσύναξεν, ἀφ' ἧς

ἡμέρας ἐπανέλαβε τὴν ἐπαρχίαν. Ἀγκαλὰ ἡ πατριαρχικὴ ἐπιστολὴ κἀνένα ἀπὸ αὐτὰ δὲν ἔγραφεν, διὰ νὰ γένῃ μάλιστα ἐξαὐτοῦ τοῦ προοιμίου, ὑπέφαινεν ὅτι τὸ πρᾶγμα ἐγένετο ἄνευ τῆς γνώμης τοῦ πατριάρχου καὶ τῆς Συνόδου διότι ἐπροοιμίαζεν οὕτως «ἐπειδὴ ἀνάγκη ἐγένετο» καὶ τὰ ἑξῆς. Ὁ γὰρ κὺρ Ἀθανάσεως διὰ προσταγῆς καὶ δυνάμεως ἑνὸς ἀξιωματικοῦ ἐξωτερικοῦ ὑποκειμένου ἐφίλησε χέρι τοῦ πατριαρχοῦ εἰς τὸ ἀναλαβεῖν τὴν ἐπαρχίαν, καὶ ὁ πατριάρχης, μὴ δυνάμενος νὰ ἀντειπῇ εἰς τὸ πρόσταγμα ἐκείνου τοῦ ὑποκειμένου, κατένευσεν ἀκουσίως, καὶ οὕτως ἀνεκηρύχθη πάλιν Ἀθηνῶν τρεῖς μόνας ἡμέρας. Μετὰ ταῦτα ὑπέπεσε σφοδρῶς εἰς τὴν ὀργὴν τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς βασιλείας· ἀνεγνώσθη δὲ εὐθέως ἡ καθαίρεσίς του εἰς ὅλας τὰς ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἐπιμόνως ζητεῖται πανταχοῦ ἀπὸ ἀνθρώπους πατριαρχικοὺς καὶ βασιλικούς, ὥστε, ἂν εἶχε πιασθῇ, ἐκινδύνευε κεφαλικῶς. Ἐν τοσούτῳ εἰς τὰς Ἀθήνας ἐβάλθησαν εἰς τάξιν τὰ πράγματά του. Ὁ Κορωνείας εὐθὺς ἐκάθησεν εἰς τὴν μητρόπολιν τοῦ κὺρ Ἀθανασίου. Ὁ δυστυχὴς Βενέδικτος φέρεται ἐκ τῆς τῶν χωρίων περιηγήσεως μὲ τὸν μπελούμπασην καὶ μὲ τοὺς σεϊμένιδες χωρὶς ὅλως νὰ ἔχῃ εἴδησιν τοῦ πταίσματός του, καὶ ἀμέσως, χωρὶς νὰ ἰδῇ τὴν μητρόπολιν, ἐμβάλλεται εἰς τὴν φυλακὴν μὲ σίδηρα εἰς τοὺς πόδας, ἐγκαταλελειμμένος καὶ ὑπὸ τῶν φίλων, καὶ προσέτι καὶ δι' ἐπανωγόμιον ἐπιφορτίζεται αὐτῷ καὶ εἷς διακαὴς πυρετός. Καὶ τοιαύτη μὲν ἡ παροῦσα κατάστασις τοῦ Βενεδίκτου, ἀλλ' ἦτον πολλῷ χείρων ἡ προσδοκομένη· διότι ὥραν παρ' ὥραν ἄλλο τι δὲν ἐπρόσμενε εἰμὴ ἔξαρχον καὶ διασακτζῆν μὲ φερμάνι ἐξορίας ἢ εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος ἢ εἰς τὸ Σινᾶ. Ἀλλ' ἰδοῦ αἰφνιδίως διασακτζῆς τοῦ τῆς Βρετανίας πρέσβεως, κομίζων τὴν καθαίρεσιν τοῦ Ἀθανασίου καὶ ἕτερα γράμματα πατριαρχικὰ συνιστῶντα καὶ προσεπικυροῦντα καὶ γνήσιον ποιμένα καὶ κυριάρχην τῆς ἐπαρχίας ἀνακηρύττοντα τὸν Βενέδικτον. Ἰδοῦ λοιπὸν ὁ κὺρ Βενέδικτος ἀπὸ τὸ βάθος τῆς δυστυχίας εἰς τὸ ὕψος τῆς προτέρας του ἐξουσίας, ἀπὸ τὴν φυλακὴν εἰς τὴν μητρόπολιν καὶ ἀπὸ τὰ σίδηρα εἰς τὸν θρόνον. Ὅλα αὐτά, καὶ τὰ τῆς καταδρομῆς καὶ τὰ τῆς ἀπαλλαγῆς ἠκολούθησαν ἐντὸς δέκα ἡμερῶν· εἰς τὴν ἀκόλουθον Κυριακήν, γενομένης μονοκκλησίας εἰς τὸ καθολικόν, ἀναγινώσκεται ἀπ' ἄμβωνος ἡ καθαίρεσις τοῦ Ἀθανασίου. Κατέβαλε ὁ κὺρ Βενέδικτος καὶ δώδεκα ἥμισυ πουγγία ἄσπρα διὰ τὰ ἔξοδα ὁποῦ ἠκολούθησαν ὅταν ἔλαβε τὴν ἐπαρχίαν ἐπὶ Μπέλου, καὶ οὕτως ἔγεινε τελεία διαλλαγὴ καὶ ἐξόφλησις διὰ γραμμάτων μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν προστώτων, καὶ ἐστάλθησαν γράμματα

πρὸς τὴν ἐκκλησίαν μὲ τὸν αὐτὸν ταχυδρόμον. Εἰς τὰς 4 τοῦ Ὀκτωβρίου ἀπέθανε καὶ ἡ δευτέρα γυνὴ τοῦ κονσόλου Γάσπαρη.

Εἰς τοὺς 1790 ἡ διπλῆ μάστιξ τοῦ λοιμοῦ καὶ λιμοῦ ὁποῦ κατεπίεσε τοὺς Ἀθηναίους εἰς τὸν ἤδη ἀπερασμένον χρόνον, δὲν ἔδωσε καιρὸν εἰς τὸν Χατζῆ Ἀλῆ διὰ νὰ συνάξῃ χρήματα, μὲ ὅλον ὁποῦ ἐσύναξεν ἀπὸ μερικοὺς ἕως τεσσαράκοντα πουγγία περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ αὐτοῦ ἔτους μὲ τὸ νὰ μὴν εἶχεν ἀκόμη ἐξαπλωθῆ ἡ νόσος. Ἅμα δ' ἀρχομένῳ τῷ ἄνωθεν ἔτει τῶν 1790, ἄρχισεν ἐν ταὐτῷ τὴν ἀγγαρείαν καὶ τὴν χρηματολογίαν ἀδιακόπως, διότι ἐπεφόρτησεν ἐπάνω εἰς τὸ κοινὸν διπλᾶ καὶ τριπλᾶ τὰ ἔξοδα ὁποῦ ἔκαμεν εἰς τὴν καταδρομήν του. Ἐκτὸς τούτων πρέπει νὰ ἠξεύρωμεν ὅτι τὸ ἰλτιζάμι τῶν 1789 τὸ εἶχεν ἀπεράσει ἐπάνω εἰς τὸ ὄνομα τῆς πολιτείας· τουτέστιν ἠγορασμένον ἀπὸ τὴν πολιτείαν, καὶ τὸ ἐσύναξεν ὅλον αὐτός, χωρὶς νὰ δώσῃ οὔτε ὀβολὸν καὶ ἔπειτα τὸ ἀπεκρίθη ἡ πολιτεία μετὰ προσθήκης εἰς τὸ μοιρί. Αἱ φυλακαὶ λοιπὸν ἀκαταπαύστως ἦσαν στενοχωρημέναι ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε οἱ ἄνθρωποι πολλάκις δὲν ἠμποροῦσαν νὰ καθήσουν, ἀλλὰ ἔστεκον ὄρθιοι· διότι τὰ ἀπαιτούμενα τεφτέρια ἦσαν ὑπέρογκα καὶ δὲν ἠμποροῦσαν νὰ τὰ πληρώσουν ὅλα εὐθύς. Πολλοὶ ἐταλαιπωροῦντο ἐν τῇ φυλακῇ ἓξ καὶ ἑπτὰ μῆνας, ἐδάρθησαν δὲ μερικοί, τινὲς δὲ καὶ ἀπέθανον καὶ τὸ σφάλμα τους δὲν ἦτο ἄλλο, πάρεξ διότι δὲν εἶχον νὰ ἀποκριθοῦν εἰς τὴν ἀπαίτησιν τῶν τεφτερίων καὶ ὄχι μόνον τῶν ἐδικῶν τους, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐκεῖνα τῶν γειτόνων καὶ συγγενῶν τους φυγάδων. Τὸ ἅγιον Πάσχα ἔμειναν ὅλοι εἰς τὴν φυλακήν. Πρὸς τούτοις ἰστέον ὅτι τὸν χρόνον τοῦτον ἔγεινεν ἀρκετὸν εἰσόδημα ἐλαίου καὶ ὅλον τὸ ἐπῆρε χωρὶς νὰ ἀφήσῃ οὔτε κἂν διὰ τροφήν τους. Πολλοὶ ἔδωσαν τὸ διπλοῦν ἀπὸ ὅσον ἔκαμαν, πληρώνοντές το πρὸς δύο γρόσια τὸ ξεστί. Αἱ χῆραι γυναῖκες καὶ ἐκεῖναι τῶν φυγάδων δὲν ἐδοκίμασαν ὀλιγωτέρας βασάνους, διότι καὶ ἐξ αὐτῶν ἐν τῇ φυλακῇ πλεῖστον χρόνον ἐταλαιπωρήθησαν καὶ ἐδάρθησαν καὶ ἐσιδηροφόρεσαν· ὅταν δὲ ἐξήρχοντο τῆς φυλακῆς ἔβαλλον αὐτὰς ἐν τῇ ἀγγαρείᾳ. Εἰς τὴν 1 τοῦ Ἀπριλίου ἀπεδήμησεν ὁ κόνσολος Γάσπαρης εἰς Μαρσιλίαν. Τελευτῶντος τοῦ ἔτους, ἤτοι εἰς τὰς 10 τοῦ Ἰανουαρίου ἐπέστρεψε φέρων καὶ τρίτην γυναῖκα.

Εἰς τοὺς 1791 καὶ εἰς τοῦτον τὸν χρόνον ἄλλο τι δὲν ἐγένετο, πάρεξ ἡ τυραννία καὶ ἡ ἀπὸ τῆς πατρίδος φυγὴ καὶ διασκορπισμὸς τῶν Ἀθηναίων ἔνθεν κἀκεῖθεν. Μὲ πάνυ ὀλίγα ἄπρα ἠμποροῦσέ τινας νὰ ἀγοράσῃ πολλὰ ὑποστατικά. Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους ἐστάλη

πολλάκις βασιλικὸς ὁρισμός, ὕστερον καὶ ἕνας ζαΐμης πρὸς τὸν Χατζῆ 'Αλῆ ἐπιτάττων αὐτῷ σφοδρῶς διὰ νὰ ἐκστρατεύσῃ εἰς τὸν κατὰ τῶν Γερμανῶν πόλεμον· ὁ δὲ Χατζῆ 'Αλῆς διὰ τῶν φίλων του εἰς βασιλευουσαν καὶ διὰ τοῦ τὰ πάντα ἰσχύοντος χρυσοῦ ἀπέφινεν ἄπρακτον τὸν βασιλικὸν ὁρισμόν. Τελευτῶντος δὲ τοῦ ἔτους, ἠκούθη ὅτι ὁ πρώην Σιλικτάρης τοῦ ἀρχιθαλασσίου καὶ βοϊβόδας ποτὲ τῆς 'Αθήνας ἔλαβε τὴν ἡγεμονείαν εἴτ' οὖν πασαλίκι τῆς Εὐρίπου. Ἡ εἴδησις αὕτη διετάραξε τοὺς περὶ Χατζῆ 'Αλῆν· ἐκεῖνο δὲ ὁποῦ ἔφερε τὴν περισσοτέραν ἀταξίαν καὶ τὸν φόβον ἦτον ὅτι, κανόνικός τις Σκλαβοῦνος ἔχων λαβεῖν παρὰ τῶν 'Αθηναίων τεσταράκοντα πουγγία γρόσια καὶ ζητήσας αὐτὰ πολλάκις, τέλος εὑρεθεὶς εἰς βασιλεύουσαν ἐν ᾧ ἔγεινε πασᾶς ὁ Σιλικτάρης, ἔλαβε βασιλικὸν ὁρισμὸν εἰς τὸ νὰ πληρωθοῦν αὐτὰ τὰ γρόσια, εἴτε μὴ νὰ ὑπάγουν εἰς Εὔριπον πρὸς τὸν ἡγεμόνα οἱ προεστῶτες τῆς 'Αθῆνας καὶ νὰ θεωρήσουν τὴν κρίσιν τους μετὰ τοῦ κανονίκου. 'Εν δυνάμει λοιπὸν τοῦ αὐτοῦ φερμανίου καὶ ἐπὶ προφάσει τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, στέλλει ὁ Χαλὴλ πασᾶς εἰς 'Αθήνας κατὰ τὴν ὀγδόην τοῦ Φεβρουαρίου πασαλίδες πεζοὺς καὶ ἱππεῖς ὑπὲρ τοῦ διακοσίους διὰ νὰ ἔμβουν εἰς τὴν πολιτείαν, νὰ πιάσουν τὸν Χατζῆ 'Αλῆ καὶ τοὺς προεστῶτας· ἀνεχώρησαν ὅμως κατησχυμένοι χωρὶς νὰ κατορθώσουν ἐκεῖνα ὅπου ἤλπιζον, διότι ὁ Χατζῆ 'Αλῆς ἀντεστάθη γενναίως μὲ τοὺς ἐντοπίους Τούρκους καὶ Ρωμαίους· 'Εκ ταύτης τῆς αἰτίας ὁ Χαλὴλ πασᾶς ὑπέπεσεν εἰς τὴν βασιλικὴν ὀργὴν καὶ ἐξώσθη καὶ τῆς ἡγεμονείας καὶ ἐπέμφθη καὶ εἰς ἐξορίαν, καὶ ὁ Χατζῆ 'Αλῆς διὰ βασιλικοῦ ὁρισμοῦ προσετάχθη νὰ ὑπάγει ἐν εἴδει ἐξορίας εἰς τὴν Θεσσαλονίκην.

Εἰς τοὺς 1792, 'Απριλίου 3, ἀνεχώρησεν ὁ Χατζῆ 'Αλῆς ἐν μὲν τῷ φανερῷ εἰς τὸν διωρισμένον τόπον τῆς ἐξορίας, κρυφίως δὲ ἐπορεύθη εἰς βασιλεύουσαν, ὅπου διὰ τοῦ συνήθους τρόπου ἔλαβε τὸ ἰτλάκι του καὶ ἐκάθητο μετὰ παρρησίας καὶ λαμπρῶς. 'Ολίγῳ δ' ὕστερον ἐστάλη παρ' αὐτοῦ βοϊβόδας ὁ 'Ιβραὴμ ἐφένδης· ἅμα δὲ ἀρχομένῳ τῷ ἔτει συνέβη ἡ δευτέρα νόσος τῆς πανώλης, γυνή τις καλουμένη Μουδούλαινα κατεκόμισεν ἀπὸ τὰς Θήβας αὐτὸ τὸ ἀγώγιμον. Διεσκορπίσθημεν λοιπὸν ἕκαστος ὥσπερ καὶ πρότερον, οἱ μὲν εἰς τὰ περιβόλια, οἱ δὲ εἰς τὰ μοναστήρια. Ἡ νόσος διήρκησεν ἕως εἰς τὰ τέλη τοῦ 'Ιουνίου· ἀπέθανον ἕως ὀκτακόσιοι τῶν Χριστιανῶν καὶ τριακόσιοι τῶν Τούρκων. Ὁ κόνσολος Γάσπαρης προσηνέχθη ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῆς προτέρας νόσου μὲ τὴν αὐτὴν ζέσιν καὶ προθυμίαν εἰς τὸ τρισμακάριον ἔργον τῆς εὐποιΐας καὶ ἀνέλαβε πάλιν ὑποκάτω εἰς τὸ Φράγκι-

κον σχῆμα τὸ χρέος καὶ τὸ καθῆκον τοῦ λογικοῦ ποιμένος. Ἐγὼ τὸν εἶδον πολλάκις νὰ στέκῃ μόνος εἰς τὴν πόρταν τοῦ περιβολίου του ἐν ὥρᾳ μεσημβρίας εἰς καύσωνα τοῦ ἡλίου (ἦν γὰρ θέρος) μὲ μεγάλην προσοχὴν, καὶ τὸ αἴτιον ἦτον μήπως καὶ ἤθελεν ὑπάγει κανένας χρείαν αὐτοῦ ἔχων καί, μὴ παρόντος τοῦ ἰδίου, ἤθελεν ἀναχωρήσει ὁ ἐνδεὴς ἄπρακτος. Παυσαμένου δὲ τοῦ λοιμοῦ, ἠκολούθησεν ὁ λιμός. Διὰ τὴν δυστυχίαν τοῦ χρόνου ἐπωλήθη τὸ ἀλεύρι ἕως εἴκοσι παράδες.

Εἰς τοὺς 1793 ἐπανέλαβε τὸ βοϊβοδαλίκι ὁ Ἰμπραὴμ ἐφένδης, ὁ δὲ Χατζῆ Ἀλῆς εἰς βασιλεύουσαν ἐδοκίμασε νὰ ἐξώσῃ τὸν Μποσταντζήμπασι καὶ νὰ γείνῃ αὐτός, καὶ παρ' ὀλίγον ἦλθε νὰ τὸ κατορθώσῃ· φωραθέντος δὲ τοῦ πράγματος καὶ τοῦ Μποσταντζήμπασι ἀμέσως τῷ ἄνακτι ἀναγγείλαντος τὴν ὑπόθεσιν, ἐξόριστος πέμπεται εἰς Χίον ὁ Χατζῆ Ἀλῆς, κἀκεῖθεν αἰφνηδίως ἔρχεται εἰς Ἀθήνας περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους, ἕκτην ἤδη καὶ τελευταίαν φοράν. Μετὰ ἕνδεκα ἡμέρας ἐπέστρεψεν εἰς Χίον, ὅπου προσμείνας ὀλίγον ἕως νὰ σταλθῇ τὸ ἰτλάκι του, ἐπορεύθη εἰς βασιλεύουσαν.

Εἰς τοὺς 1794 διεδέξατο τὸν Ἰβραὴμ ἐφένδην μουλᾶ Καδίρης Βολιώτης. Ἰστέον δὲ ὅτι μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Χατζῆ Ἀλῆ ἐμετριάσθη ὁπωσοῦν ἡ τυραννία, πάντοτε ὅμως ἐξακολουθοῦσε διὰ τοῦ καπὶ κεχαγιᾶ καὶ ἐπιτρόπου του Μελὲκ ἐφένδη οἵτινες ἐπέμποντο πρὸς αὐτὸν παρὰ τοῦ Χατζῆ Ἀλῆ· οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ ὁ Μελὲκ ἐφένδης αὐτὸς ἤρχισε νὰ κλίνῃ εἰς τὸ τυραννικόν. Μεσοῦντος δὲ τοῦ ἔτους, κατὰ κέλευσιν τοῦ Χατζῆ Ἀλῆ, πορεύονται εἰς βασιλεύουσαν οἱ προεστῶτες, ἤτοι ὁ Σταῦρος Βροντογούνης καὶ ὁ Νικόλαος Πατούσας, ἐκ δὲ τῆς δευτέρας τάξεως ὁ Σωτῆρχος Κάλκος καὶ ὁ Νικόλαος Παπᾶ Μάρκου, ἔχοντες καὶ μίαν ὁμολογίαν ἀνοικτήν, τὸ κοινῶς λεγόμενον μπεγιάζιον, ὑπογεγραμμένην παρὰ τῆς κοινότητος. Εἰς αὐτὴν λοιπὸν τὴν ὁμολογίαν ἐνέγραψεν ὁ Χατζῆ Ἀλῆς ὅτι τοῦ χρεωστεῖ ἡ Ἀθήνα τετρακόσια πουγγία γρόσια. Ἐξ αὐτῶν δὲ τῶν γροσίων μόλις ἦτο τὸ τεταρτημόριον χρέος ἀληθινὸν τῆς Ἀθήνας, ὅλον δὲ τὸ ἐπίλοιπον προσετέθη παρ' αὐτοῦ· ἦτον δὲ ὁ σκοπός του (καὶ εὐκόλως ἤθελε κατορθώσει) μὲ αὐτὴν τὴν ὁμολογίαν ἐντὸς ὀλίγου νὰ καταστήσῃ τὴν Ἀθήναν ὁλόκληρον ὡσὰν ἕνα ὑποστατικὸν αὐτοῦ ἴδιον, εἴτ' οὖν τζιφτιλίκι, καθὼς τοιοῦτο συνέβη καὶ ἀλλαχοῦ. Περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους ἐπανέκαμψαν οἱ προεστῶτες· ἐρωτηθεὶς δὲ ὁ Νικόλαος Παπᾶ Μάρκου ὑπό τινος, τί ἐκάμετε εἰς βασιλεύουσαν, τὰ ξύλα, ἀπεκρίθη, ὁποῦ ἦσαν διεσκορπισμένα ἔνθεν κἀκεῖθεν, τὰ ἐσυνάξαμεν ὅλα εἰς ἓν φορτίον καὶ τὰ ἐβάλαμεν εἰς τοὺς ὤμους

μας. Εἰς τὰς 22 Ὀκτωβρίου ἐπλήρωσε τὸ κοινὸν χρέος ὁ ἱεροδιδάσκαλος Ἀθανάσιος, ἀνὴρ ἐναρέτου πολιτείας.

Εἰς τοὺς 1795 ἐπανέλαβεν ἐκ δευτέρου τὸ βοϊβοδαλίκι ὁ Μουλᾶ Καδίρης· τοῦ δὲ ἔτους μεσοῦντος, προσκαλοῦται οἱ προεστῶτες δι' ἰχζὰρ φιρμανίου εἰς βασιλεύουσαν διὰ νὰ παραδώσουν λογαριασμὸν τῶν τεφτερίων ὁποῦ ἐσύναξαν ἀπὸ τοὺς 1789. Τοῦτο δὲ ἐκινήθη ὑπὸ τοῦ ἡγουμένου Πετράκη καὶ τῶν Τζαμπέντιδων καὶ ἄλλων συμπατριωτῶν, οἵτινες ἦσαν εἰς βασιλεύουσαν, τὸ δὲ σκοπιμώτατον τέλος ἀπέβλεπεν εἰς καταδρομὴν καὶ ἐξολόθρευσιν τοῦ Χατζῆ Ἀλῆ. Εἰς τὰς 15 τοῦ Αὐγούστου ἀπέπλευσαν οἱ προεστῶτες εἰς βασιλεύουσαν, ὁ Νικόλαος Πατούσας, ὁ Σταῦρος Βροντογούνης καὶ ὁ Σπυρίδων Παλαιολόγος, ἐφωδιασμένοι μὲ γράμματα τούρκικα καὶ ρωμαΐϊκα συστατικὰ ὑπὲρ αὐτῶν καὶ ἐναντία εἰς καταδρομὴν καὶ παιδείαν τῶν συμπατριωτῶν, διότι ἐνόμιζον καὶ αὐτοὶ καὶ ὅλοι σχεδὸν εἰς τὰς Ἀθήνας ὅτι αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις κινεῖται μόνον παρὰ τοῦ ἡγουμένου Πετράκη καὶ τῶν λοιπῶν καὶ θέλει προξενήσει μέγαλα σκάνδαλα καὶ ἀφανισμὸν εἰς τὸν τόπον καθὼς καὶ ἄλλοτε, ἀλλὰ δὲν ἐγνώριζε τὴν προκαταρκτικὴν αἰτίαν. Ἐντεῦθεν ἠκολούθησαν εἰς βασιλεύουσαν αἱ μεταξὺ τῶν προεστώτων καὶ τῶν συμπατριωτῶν λογομαχίαι καὶ παραστάσεις πολλάκις εἰς διάφορα κριτήρια, ἕως οὗ ὁ Χατζῆ Ἀλῆς χωρὶς νὰ τὸ φοβῆται καὶ χωρὶς ὅλως νὰ τὸ ὑποπτεύῃ πέμπεται ἐξόριστος εἰς Κῶον, καὶ ἐκεῖσε μετ' ὀλίγον καρατομεῖται, εἰς τὰς 23 τοῦ Δεκεμβρίου καὶ ἐν ταὐτῷ ἡ πατρὶς ἡμῶν ἐλευθεροῦται τῆς τυραννίδος, χωρὶς νὰ τὸ ἐλπίζῃ καὶ νὰ τὸ πιστεύῃ. Πρωταίτιον τοιγαροῦν τῆς ἐλευθερίας καθὼς καὶ παντὸς ἀγαθοῦ γνωρίζομεν καὶ ὁμολογοῦμεν τὸν πανάγαθον Θεόν, ὅστις ἰδὼν εἶδε τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ του καὶ ὑπὸ τῆς ἰδίας αὐτοῦ φιλανθρωπίας, παρορῶν τὰς ἡμῶν ἁμαρτίας, μᾶς ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὸν τύραννον. Θεόθεν δὲ κινηθεὶς αἴτιος καὶ αὐτουργὸς τῆς ἐλευθερίας, ἐστάθη καὶ ὁ ὑπερεξοχώτατος καὶ νουνεχέστατος αὐθέντης, Τζελεμπῆ ἐφένδης, ἔφορος καὶ διοικητὴς καὶ δεφτερδάρης τοῦ Ἰρὰτ Νιζὰμ τζεδίτ. Τούτου ἀναμφιβόλως διήγειρεν ὁ Θεὸς τὸ πνεῦμα πρὸς ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος μας διότι οὐ μόνον ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ἠγωνίσθη μὲ τόσην ἐπιμέλειαν καὶ ζέσιν κατὰ τοῦ τυράννου, πρὸς τοσούτους καὶ τοιούτους ὑπερασπιστὰς ἕως τῆς τελευταίας αὐτοῦ ἐξολοθρεύσεως καὶ ἀπαλλαγῆς ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ ὑπέρογκον ἐκεῖνο χρέος τῆς ὁμολογίας τῶν τετρακοσίων πουγγίων μᾶς ἐλευθέρωσε, χωρὶς νὰ πληρώσωμεν οὐδὲ ὀβολόν, διότι ἐσηκώθη ὁ ἴδιος καὶ ἐπῆγεν εἰς τοῦ βεζὶρ κεχαγιά, λαβὼν καὶ τοὺς συμ-

πατριώτας καὶ ἀπέδειξεν ὅτι αὐτὰ τὰ γρόσια εἶνε ὅλα ψευδῆ καὶ ἄδικα, καὶ δυναστικῶς γεγεννημένη ἡ ὁμολογία παρὰ τοῦ ἀδίκου ἐκείνου τυράννου, καὶ οὕτω λαβὼν εἰς χεῖρας του καὶ σχίσας τὴν ὁμολογίαν,τὴν παρέδωκεν εἰς χεῖρας τῶν συμπατριωτῶν λέγωντας, κάμετε δοβᾶν τοῦ βασιλέως. Τίς λοιπὸν δύναται πρὸς ἀξίαν νὰ ἐπαινέσῃ τὴν πρὸς ἡμᾶς εὐσπλαγχνίαν καὶ διαφέντευσιν αὐτοῦ τοῦ αὐθέντου καὶ ὅσας χρεωστοῦμεν ἀναγράφους καὶ αἰωνίους τὰς εὐχαριστίας πρὸς αὐτόν; Δὲν εἶναι ὅμως ἔξω τῶν ἐγκωμίων καὶ οἱ ἡμέτεροι συμπατριῶται, λέγω ὁ ἡγούμενος Πετράκης, οἱ Τζαμπέντιδες καὶ ἄλλοι, διότι καὶ αὐτοὶ ἠγωνίσθησαν κατὰ τοῦ τυράννου μέχρις αἵματος καὶ ἐχρησίμευσαν ὡσὰν ὄργανα τῷ Τζελεμπῆ ἐφένδῃ, δίδοντες ἔγγραφα εἰς διάφορα μέρη ἀξιωματικά, καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ἄνακτα δὶς καὶ τρὶς καὶ παρασταθέντες πολλάκις εἰς κριτήρια, ὥστε ὁποῦ ἂν ὁ Χατζῆ Ἀλῆς (καθὼς τοσάκις συνέβη) ἤθελε πάλιν ὀρθοποδήσει, τίς ἡ ἀμφιβολία ὅτι αὐτοὶ ἤθελε δοκιμάσουν τὴν ἰδίαν τύχην τοῦ Μπέλου καὶ Μπεκίρη καὶ τῶν λοιπῶν; Ἰστέον δὲ ὅτι ἐξορισθέντος τοῦ Χατζῆ Ἀλῆ, πρὶν ἔτι τῆς καρατομίας του, ὁ φιλαθήναιος καὶ φιλοδίκαιος Τζελεμπῆ ἐφένδης, ἔστειλεν εἰς Κῶον ἄνθρωπον ἐπὶ ταὐτοῦ μὲ βασιλικὸν ὁρισμὸν ἐπιτάττοντα σφοδρῶς καὶ ἀφεύκτως τὸν Χατζῆ Ἀλῆν ὅτι νὰ παρασταθῇ εἰς τὸν κριτὴν τῆς Κώου καὶ νὰ ἀποκαταστήσῃ ἕνα ἐπίτροπον ὡς πρόσωπόν του διὰ βεκὶλ χοτζετίου, ὁ ὁποῖος ἐπίτροπος νὰ ὑπάγῃ εἰς Ἀθήναν καὶ νὰ παραδώσῃ εἰς τὸν καθ' ἕνα τὰ ὑποστατικὰ ὁποῦ τοῦ ἐπῆρε καὶ νὰ λάβῃ τὰ ὅσα ἄσπρα τοῦ ἔδωσεν. Εἰς αὐτὰ ὁ Χατζῆ Ἀλῆς ἀπεκρίθη τὸ νὰ στοχασθῶ· ἀλλ' ὁ ἡμέτερος προστάτης καὶ καλοθελήτης δὲν τοῦ ἔδωσε καιρὸν νὰ ἐκτείνῃ μακρότερον τοὺς στοχασμούς του ἀλλὰ μίαν ὥραν προτήτερα (διότι ὑπώπτευε κάθε ἐναντίον) μὲ τὸ δεύτερον φερμάνι προὐξένησεν ἡμῖν τὴν τελείαν ἐλευθερίαν, ὡς εἴρηται. Μετὰ γοῦν τὴν κατάλυσιν τοῦ τυράννου ἤργισεν ὁ πρῶτος βασιλικὸς ὁρισμός, καθ' ὅτι ἐπέρασεν εἰς τὸ μοιρὶ ὅλη του ἡ περιουσία. Ἂν ὅμως ἦσαν ἄνθρωποι μὲ πολιτικὴν φρόνησιν καὶ μὲ ζῆλον καὶ πατριωτισμὸν ἠδύναντο μὲ μίαν συγκατατασβατικὴν τιμὴν νὰ ἀγοράσουν τὰ ὑποστατικὰ διὰ τὸ κοινὸν εἰς τόσην διορίαν, οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ κάθε ἄλλο καλὸν ἠμποροῦσαν νὰ κατορθώσουν πρὸς τὸ συμφέρον τῆς πατρίδος, τοιοῦτον ἔχοντες προστάτην καὶ διαφεντευτὴν ὅλως ὑπήκοον εἰς τὰ ζητήματά τους καὶ πρόθυμον εἰς τὸ νὰ εὐεργητῇ τὴν Ἀθήναν, τῆς ὁποίας ἐγὼ δὲν ἤθελε σφάλλω τίποτε ἂν τὸν ὀνομάσω κτίτορα νέον. Εἰς τὰς 29 τοῦ Δεκεμβρίου ἐστάλθη βοϊβόδας ὑπὸ τοῦ Ἰρὰτ Νιζὰμ τζεδὶτ ἐν εἴδει ἐπι-

τροπικῆς καὶ οὐχὶ ἴδιος Ἰλτιζαμτζῆς ὁ Σουλεϊμάναγας διὰ νὰ κάμῃ ζάπτι τὸ βοϊβοδαλίκι ἕως Μαρτίου καὶ ἀπὸ Μαρτίου ἕως τῆς τελευτῆς τοῦ ἀκολούθου ἔτους τῶν 1796.

Εἰς τοὺς 1796, βοϊβόδα ὄντος τοῦ ἄνωθεν Σουλεϊμὰν ἀγᾶ, διωρίσθησαν ἐπίτροποι τῆς πολιτείας ὁ Βασίλειος Γέροντος καὶ ὁ Ἀγγελάκης Καντζιλιέρης· ἦσαν δὲ οὗτοι τῶν συμπατριωτῶν τῶν εἰς βασιλεύουσαν ἀγωνισαμένων κατὰ τοῦ τυράνου. Οὐ πολλῷ ὕστερον ἔρχεται καὶ ἕνας σαλαχώρης ὀνόματι Χαλὴλ ἀγᾶς διὰ νὰ κάμῃ ἐξέτασιν ἀκριβῶς καὶ καταγραφὴν τῆς περιουσίας τοῦ Χατζῆ Ἀλῆ. Εἰς δὲ βασιλεύουσαν οἱ Τζαϊμπεντίδες καὶ ὁ Παναγιωτάκης Καντζιλιέρης διὰ ἴδια τέλη ἐστοχάσθησαν νὰ ἐξώσουν τὸ Βενέδικτον καὶ νὰ ἀντικαταστήσουν τὸν Ἀθανάσιον, μετέρχονται δὲ ὄργανον τὸν Νικόλαον Χρυσοχόον. Οὗτος οὖν ἀμέσως πορεύεται πρὸς τὸν Τζελεπῆ ἐφένδην καὶ ἐγχειρίζει αὐτῷ ἔγγραφον κατὰ τοῦ Βενεδίκτου, ἐπισυνάπτων καὶ διὰ στόματος πολλὰς κατηγορίας. Ὁ φρόνιμος καὶ εἰρηνικὸς εὐθέντης τὸν ἀπέβαλε λέγων οὕτω: ὑπάγετε εἰρηνεύεται καὶ ἐγὼ θέλει διορθώσω τὴν ὑπόθεσιν. Ἐπιστέλλει λοιπὸν εἰς τὸν πατριάρχην ἵνα γράψῃ τῷ Βενεδίκτῳ νὰ ἡσυχάζῃ καὶ μὴ ἐνοχλῇ τὸν ραγιᾶ, διότι ἔγεινεν ἀγωγὴ κατ' αὐτοῦ. Λαβὼν ὁ Βενέδικτος τὰ πατριαρχικὰ γράμματα συγκαλεῖται εἰς τὴν μητρόπολιν τοὺς ἐγκρίτους καὶ ἄλλους ὀλίγους τῶν Χριστιανῶν καὶ τὰ ἀναγινώσκει εἰς ὑπήκοον, καὶ τοὺς ἐρωτᾷ ἂν ἔχουν γνώμην ἢ εἴδησιν περὶ τούτων, καὶ ἀπεκρίθησαν καὶ ἐταράχθησαν εἰς τοιαῦτα ἐπιχειρήματα, ἔγραψαν δὲ ἐν ταὐτῷ πρὸς τὸν Νικόλαον χρυσοχόον καὶ τοὺς λοιποὺς διὰ νὰ λείψουν ὅλως ἀπὸ τοιαύτην ἄδικον καταδρομήν, διότι ἄλλως θέλει τοὺς κατατρέξουν· ἔπεμψαν δὲ καὶ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν ἀναφορὰν ὑπὲρ τοῦ Βενεδίκτου. Ἀλλ' ὅμως ἐξέπεσε τῆς ἐπαρχίας διὰ ἓν συμβεβηκός, τοῦ ὁποίου ἦτον ὅλως ἀναίτιος, μάλιστα καὶ ἐναντίος. Μήποτε δὲν ἀληθεύει τό, ἐν ἄλλοις πταίομεν καὶ ἐν ἄλλοις ἀπολαμβάνομεν; Τοῦ γὰρ βοϊβόδα Σουλεϊμὰν ἀγᾶ σκληρότερον φερομένου πρὸς τοὺς Τούρκους οὐχ' ἧττον δὲ ὑπὸ τῆς ἰδίας αὐτῶν κακίας θέλοντες αὐτοὶ πάντοτε νὰ ἐξουσιάζουν καὶ νὰ ἀπολαμβάνουν, ἐπαναστάντες μὲ τὰ ἅρματα εἰς τὰς χεῖρας, τὸν μὲν Σουλεϊμὰν ἀγᾶ ἐξωθοῦσι τοῦ βοϊβοδαλικίου, ἀντικαθιστῶσι δὲ τὸν Χαλὴλ ἀγᾶ σαλαχώρην μὲ μουρασελὲ τῆς κρίσεως. Τοῦτο δὲ ἐγένετο τῇ δεκάτῃ τρίτῃ τοῦ Ἀπριλίου ὁ δὲ κὺρ Βενέδικτος εὐθὺς ἔκαμε σύναξιν τοῦ πλήθους, παρόντος καὶ τοῦ βοιβόδα, καὶ ἐλάλησεν ὡς ἀπὸ μέρους ὅλου τοῦ ραγιᾶ ὅτι ἡμεῖς δὲν εἴμεθα κατ' οὐδένα τρόπον εὐχαριστιμένοι, ἀλλ'

οὐδὲ ἔχομεν ὅλως γνώμην ἢ εἴδησιν εἰς αὐτὸ τὸ κίνημα τῶν Τούρκων. Ἡμεῖς στέργομεν καὶ ζητοῦμεν ἐκεῖνον τὸν βοϊβόδαν ὅπου ἔστειλεν ἡ βασιλεία.᾽Εκ δὴ τούτου οἱ Τοῦρκοι δὶς καὶ τρὶς ἐσυνάχθησαν,προσκαλέσαντες εἰς τὴν σύνταξιν καὶ τοὺς Ρωμαίους καὶ πολλὰ ἐδοκίμασαν νὰ ἐμβάσουν καὶ αὐτοὺς εἰς τὸ αὐτὸ ἐπιχείρημα, ὥστε νὰ γένῃ κοινὴ ἕνωσις Τούρκων καὶ Ρωμαίων. Οἱ Ρωμαῖοι πάντοτε ἀπεκρίνοντο μὲ τὸ στόμα τοῦ Βενεδίκτου ὅτι, ἡμεῖς,ραγιάδες ὄντες, οὔτε ἔχομεν οὔτε ἠμποροῦμεν νὰ ἔχωμεν κάμμίαν συγκοινωνίαν εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Πορευθέντος οὖν εἰς βασιλεύουσαν τοῦ Σουλεϊμὰν ἀγᾶ, ἀνταμώθη πρῶτον μετὰ τῶν Τζαϊμπὲν καὶ ἐφανέρωσε πρὸς αὐτοὺς τὰ πάντα, οἵτινες τὸν ἐδίδαξαν νὰ εἰπῇ πρὸς τὸν αὐθέντην ὅτι εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν ἔχει μέρος πολὺ ὁ Βενέδικτος καὶ αὐτὸς ἐστάθη ὁ αἴτιος. Ταῦτα ἀκούσας ὁ αὐθέντης,εἶναι γνωστὸν τοῖς πᾶσι εἰς πόσην δικαίαν ὀργὴν ἐκινήθη.Στέλλει λοιπὸν ἐν τῷ ἅμα ἐπάνω εἰς Ἀθήνας τὸν αὐτὸν Σουλεϊμὰν ἀγᾶ βοϊβόδα τῆς Θήβας καὶ Λεβαδείας, ἐγχειρίσας αὐτῷ καὶ βασιλικοὺς ὁρισμοὺς διὰ νὰ παιδεύσῃ μὲ ἐξορίας τοὺς πρωταιτίους τῆς ἐπαναστάσεως. Οἱ Τούρκοι, μὴ ἔχοντες ἄλλως ποιῆσαι,ἐδέχθησαν μὲν τὸν Σουλεϊμὰν ἀγᾶ διὰ βοϊβόδα,πλὴν δὲν ἄφησαν νὰ βάλῃ εἰς πρᾶξιν καμμίαν προσταγὴν τοῦ αὐθέντου, ὄντες ὅλοι ἐπάνω εἰς τὰ ἅρματα, ἕως οὗ ἔγραψεν εἰς Ζητούνιον κρυφίως καὶ ἦλθεν ὁ μπεϊζαδὲς μὲ διακοσίους ἀνθρώπους, καὶ τότε εὐθὺς ἐπῆγαν οἱ ἴδιοι ὅσοι ἦσαν διωρισμένοι διὰ τὴν ἐξορίαν καὶ οἱ λοιποὶ πάντες ἡσύχασαν, πληρώσαντες καὶ εἴκοσι πέντε πουγγία ἄσπρα. Ἔλαβε δὲ παρὰ τῶν Τούρκων ὁ μπεϊζαδὲς καὶ ἔγγραφον ὑπόσχεσιν, εἴτ᾽οὖν νάζερ Τουρκιστί, ὅτι ἀνίσως καὶ ὀψέποτε τῶν Τούρκων τις, ἤθελε πειράξει τὸν παραμικρὸν ραγιᾶν, νὰ πληρώνουν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὸ Ἰρὰτ Νιζὰμ ντζεδὶτ γρόσια χιλιάδες τριάκοντα· καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἐτελεύτα. Ἐκ δὲ τούτου εἰς βασιλεύουσαν οἱ ἐχθροὶ τοῦ Βενεδίκτου,ἔχοντες εἰς ἄκρον παρωργισμένον τὸν Τζελεμπῆ ἐφένδη, ὥρμησαν μὲ ἔγγραφα δὶς καὶ τρὶς πρὸς τὸν ἐπίτροπον καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ἄνακτα ἕως οὗ μὲ ὅλην τὴν ἔνστασιν καὶ ἐναντιότητα τοῦ πατριάρχου, καὶ τῆς Συνόδου καὶ τοῦ μεγάλου ἑρμηνέως, ἔξωσαν τὸν δυστυχῆ Βενέδικτον καὶ κατέστησαν ἐκ δευτέρου Ἀθηνῶν τὸν κὺρ Ἀθανάσιον. Εἰς τὰς 14 Ὀκτωβρίου ἦλθεν εἰς Ἀθήνας τὸ δεύτερον ὁ μητροπολίτης κὺρ Ἀθανάσιος, ἀνέλαβε δὲ ἐν ταυτῷ ὅλην τὴν διοίκησιν τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων· καὶ ἀγκαλά, ἐκτὸς τῶν δύο ἐπιτρόπων Βασιλείου και Ἀγγελάκη, εἶχον διορισθῆ καὶ ἕτεροι δέκα ἐπὶ τὸ πολιτεύεσθαι, ὅμως ὅλοι ὑποκείμενοι εἰς τὰ νεύματά

του, καὶ δι' αὐτοῦ τὰ πάντα ἐπράττοντο. Συμμετεῖχε δὲ τῆς ἐξουσίας καὶ ὁ Νικόλαος Τζαϊμπένδης μετ' ὀλίγον ἐλθὼν ἀπὸ τὴν βασιλεύουσαν. Περὶ τὰ τέλη τοῦ Ὀκτωβρίου ἦλθεν ὁ ἄρχων Χόκνης, περιηγητὴς Ἐγκλέζος, κατέλυσεν εἰς Ἀθήνας ἡμέρας τεσσαράκοντα. Τὸ περισσότερον τῆς σπουδῆς του καὶ τῶν ἐρωτήσεων ὁποῦ ἔκαμε ἦτο περὶ τῆς γεωργικῆς.

Εἰς τοὺς 1797 βοϊβόδας ἦλθεν ὁ Χατζῆ Ἐμὶν ἐφένδης ἐπιτροπικῶς. Ἐπίτροποι διωρίσθησαν οἱ αὐτοὶ Βασίλειος καὶ Ἀγγελάκης, ὁ δὲ κὺρ Ἀθανάσιος, ὅστις ἦν ὁ ἄγων καὶ φέρων τὰ πάντα, μετὰ δύο μῆνας τοὺς ἔξωσεν ἀπὸ τὴν ἐπιτροπικὴν καὶ ἔβαλε τὸν Σωτήριον Μπότζην καὶ τὸν Σπύρον Τρίμην. Ὁ μοναρχικὸς τρόπος τῆς διοικήσεως τοῦ κὺρ Ἀθανασίου ἤρξατο κατ' ὀλίγον νὰ γεννᾷ διχόνοιαν μεταξὺ τῶν πολιτῶν, δυσαρέσκειαν καὶ κατηγορίας κατὰ τοῦ κὺρ Ἀθανασίου καὶ τῶν Τζαϊμπέντιδων.

Εἰς τοὺς 1798 ἐπανέλαβε τὸ βοϊβοδαλίκι ὁ Χατζῆ Ἐμὶν ἐφένδης. Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους, συνάξεως γενομένης ἐν τῇ σχολῇ τοῦ Ντέκα, κατὰ τὴν κοινὴν γνώμην καὶ συναίνεσιν, ἐδιωρίσθησαν προεστῶτες τῆς πολιτείας ὁ Σπυρίδων Καπιτανάκης, ὁ Ἀλέξανδρος Βενιζέλος καὶ ὁ Χατζῆ Λάμπρος· ἐπίτροποι δὲ ὁ Ἀναστάσιος Τυρναβίτης καὶ ὁ Χατζῆ παπᾶ Μάρκος, καὶ οὕτως ἀπέβαλε τὴν ἐξουσίαν ὁ κὺρ Ἀθανάσιος. Εἰς τὰς 22 τοῦ Αὐγούστου ἦλθεν ὁ βασιλικὸς ὁρισμὸς διὰ νὰ φυλακωθοῦν οἱ Φραντζέζοι, κηρυχθέντος τοῦ πολέμου μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῆς Πόρτας διὰ τὸν εἰς Αἴγυπτον στόλον τοῦ Μποναπάρτε. Μεσοῦντος δὲ τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς ἦλθεν ὁ Τουαδὲλ περιηγητὴς Ἐγκλέζος, κατέλυσεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος Λογοθέτου, νέος τῇ ἡλικίᾳ καὶ πεπαιδευμένος, εἰδήμων προσέτι καὶ τῆς Ἑλληνικῆς μαθήσεως καὶ μάλιστα τῆς περὶ τοὺς ποιητάς· εἶχε δὲ καὶ ἄριστον χαρακτῆρα τοῦ γράφειν Ἑλληνιστί. Ἡ τροφὴ αὐτοῦ ἦν χόρτα καὶ γάλα, καὶ οὐδενὸς τῶν ἐμψύχων ἐγεύετο, ἐντεῦθεν δῆλον ὅτι ἐτύγχανε περιπεσὼν εἰς τὴν πλάνην τῆς μετεμψυχώσεως. Ὑπῆρχε δὲ φύσεως ἡμέρου καὶ συμπαθοῦς, καὶ δῆλον ἐξ ὧν ἐποίησε πρὸς τοὺς Φραντζέζους ἐνταῦθα, διότι συνεχῶς ἐσυναναστρέφετο μὲ αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐπαρηγοροῦσε καὶ ἐπροθυμοποιεῖτο νὰ τοὺς βοηθήσῃ καθ'ὅ,τι ἠδύνατο. Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀκολούθου ἔτους τῶν 1799, ἠθέλησε νὰ κάμῃ τὴν περιήγησιν εἰς Θήβας, Λεβαδείαν καὶ καθ' ἑξῆς εἰς τὰ ἀνωτέρω μέρη τῆς Ἑλλάδος. Φθάσας εἰς Θεσσαλονίκην ηὗρε τοὺς ἐκεῖ Φραντζέζους σιδηροδεσμίους ἐν τῇ εἱρκτῇ καὶ τὰ δεινότατα πάσχοντας ὑπὸ τῶν βαρβάρων, ὥστε

εἰς ἢ δύο ἐξ αὐτῶν εἶχεν ἀποθάνουν καὶ ἐκενδύνευον οἱ ἄλλοι. Ὁ Τουαδὲλ εἰς ἄκρον ἐπ' αὐτοῖς σπλαγχνισθεὶς ἔγραψεν ἐν τῷ ἅμα εἰς βασιλεύουσαν πρὸς τὸν πρέσβυν,καὶ εὐθὺς ἦλθεν ἄνθρωπος μὲ βασιλικὸν ὁρισμὸν καὶ τοὺς ἠλευθέρωσε. Παρόμοιος ὁρισμὸς ἐστάλη καὶ περὶ τῶν ἐν Ἀθήναις Φραντζέζων, ὅτι νὰ μὴ δοκιμάσουν καμμίαν ἐνόχλησιν,ἀλλὰ νὰ κάθηνται μὲ ἡσυχίαν καὶ ἄνεσιν εἰς τὰ ὀσπήτιά τους. Περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἰουνίου τῶν 1799, ἐπέστρεψεν αὖθις εἰς Ἀθήνας, καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἠσθένησεν ἐπὶ ποδῶν ἀπὸ ἕνα ἐλαφρὸν πυρεττόν. Ὁ ἰατρὸς τὸν ἐσυμβούλευσε νὰ εὐγάλῃ ὀλίγον αἷμα, ἀλλ'αὐτὸς δὲν ἐδέχθη, λέγωντας ὅτι δίχα μεγάλης ἀνάγκης δὲν τοῦ εἶνε συγχωρημένον ἀπὸ τοὺς ἰατροὺς τῆς Ἐγγλιτέρας νὰ φλεβοτομηθῇ. Ἐπῆρε δὲ ὁ ἴδιος μίαν σκόνην ἰδικήν του, ἴσως ἀντιπυρετικήν. Ἐπικειμένης δὲ τῆς νόσου,ὁ ἰατρὸς τὸν ἐδιώρισε νὰ πάρῃ τὴν κίναν· περὶ τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἐπῆγεν ὁ ἰατρὸς κατὰ τὸ σύνηθες πρὸς ἐπίσκεψίν του, καὶ πάλιν ἐπῆγεν εἰς τὰς δέκα ἢ ἕνδεκα ὥρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας. Ἐρωτηθεὶς δὲ ὁ ἰατρὸς πῶς ἔχει ὁ ἀσθενής, ἀπεκρίθη εἰς τὸ αὐτὸ εὑρίσκεται. Ἀφ' οὗ ἀνεχώρησεν ὁ ἰατρός, μόλις εἶχε περάσει ἓν τέταρτον τῆς ὥρας, καὶ ὁ Τουαδέλ, συσχεθεὶς ὑπό τινος σφοδροῦ κλόνου, κρατηθείσης δὲ καὶ τῆς γλώττης, ἄρχισε νὰ λαλῇ μερικὰ ἄναρθρα, καὶ ἐν ταὐτῷ παρέδωκε καὶ τὴν ψυχήν, εὐγάλωντας αἷμα πολὺ ἀπὸ τὸ στόμα καὶ ἀπὸ τὴν μύτην. Ἦν δεκάτη τρίτη τοῦ Ἰουλίου τῶν 1799, ἐτάφη εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θησέως, νῦν δὲ ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Γεωργίου. Ὁ Λογοθέτης ἔκαμε τὰ περὶ τὴν ἐκφορὰν αὐτοῦ λαμπρῶς, διότι προσεκάλεσε δύο ἀρχιερεῖς τὸν Κορωνείας καὶ τὸν Αἰγίνης μετὰ παντὸς τοῦ ἱερατείου, καὶ ὅλους τοὺς ἐγκρίτους καὶ παζαρίτας, καὶ τὴν κουστωδίαν τοῦ βοϊβόδα προπορευομένους ἔμπροσθεν. Ἦν δὲ πλῆθος πολὺ γυναικῶν καὶ παίδων ἔξω εἰς τὸν ἅγιον Γεώργιον, ὁποῦ ἐπρόσμενον· μετὰ τὴν ταφὴν ἔρριψαν ἅπαξ καὶ δὶς τουφέκια οἱ ἀλβανῖται. Ὅλοι σχεδὸν τὸν ἔκλαυσαν διὰ τὴν νεότητά του καὶ διὰ τὴν προκοπήν του.

Εἰς τοὺς 1799 διεδέχθη τὸ βοϊβοδαλίκι ὁ Χατζῆ Χουσεῒν ἐφένδης ἐπιτροπικῶς· ἐπίτροποι δὲ ἐδιωρίσθησαν μόνοι οἱ δύο ἐκ δευτέρου ὁ Καπιτανάκης καὶ ὁ Ἀλέξανδρος, τούτοις συνηριθμήθη καὶ ὁ Σπυρίδων Τρικαλινός. Εἰς τὰς 20 τοῦ Σεπτεμβρίου ἐπλήρωσε τὸ κοινὸν χρέος ὁ μητροπολίτης κὺρ Ἀθανάσιος ἀπὸ μίαν ἀσθένειαν πέντε μηνῶν. Εἰς τὰς 3 τοῦ Ὀκτωβρίου,ἐχειροτονήθη εἰς βασιλεύουσαν ὁ κὺρ Γρηγόριος,ἀρχιδιάκονος ὢν τοῦ πρῴην Τυρνόβου Καλλινίκου· ἦν δὲ ὁ μακαρίτης κὺρ Ἀθανάσιος εἰδήμων τῆς Ἑλλήνων παιδείας καὶ τῆς

Ὀθωμανικῆς φωνῆς ἔμπειρος, εὔγλωττός τε εἰς ὑπερβολὴν καὶ εὐφραδής καὶ ἐλάλει ἐκ τοῦ προχείρου ἐπ' ἐκκλησίας. Ὁ δὲ κὺρ Γρηγόριος οὐκ ἦν ὅλως παιδείας ἄγευστος, δὲν ἠδύνατο ὅμως νὰ ἐκφωνήσῃ ἐπ' ἐκκλησίας οὔτε ἕνα λόγον. Περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους καὶ τὰς ἀρχὰς τῶν 1800, τουτέστι Ἰανουαρίου 29, ἦλθεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν του ὁ κὺρ Γρηγόριος. Περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἰουλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους τῶν 1799 ὁ μυλὸρδ Ἔλγιν, πληρεξούσιος πρέσβυς τῆς Βρεττανίας παρὰ τῇ Ὀθωμανικῇ Πόρτᾳ ἔστειλεν εἰς Ἀθήνας τεχνίτας Ρωμανοὺς καὶ Ἀναπολιτάνους διὰ νὰ κατασκάψουν καὶ νὰ ἐρευνήσουν εἰς τὰ ἐνδόμυχα τῆς γῆς διὰ μάρμαρα καὶ κτίρια παλαιὰ καὶ νὰ καταιβάσουν ἀπὸ τὸν περίφημον ἐκεῖνον ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς ἐκεῖνα τὰ ἀξιολογώτατα ἀγάλματα καὶ ἀνδριάντας, τὰ ὁποῖα ἔδιδαν θάμβος καὶ ἔκπληξιν εἰς ὅλους τοὺς περιηγητάς. Ὅσον μὲν διὰ τὸ δεύτερον, δὲν τοῦ ἐδόθη ἡ ἄδεια

Εἰς τοὺς 1800 βοϊβόδας ἐκ δευτέρου ὁ Χατζῆ Οὐσεῒν ἐφένδης.

ΘΡΗΝΟΣ

ΕΠΙ ΤΩΙ ΘΑΝΑΤΩΙ ΛΙΝΑΡΔΟΥ ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΗ (†1789(;))

Ὅσοι ἀγαπᾶτε τὸν Θεὸ κλάψ'τε τὸν Λιναρδάκη,
ὁποῦ λυπόταν τοὺς φτωχούς, δὲν πλήρωναν χαράτζι.
Ἀνοίξ'τε τὴν Ἁγιὰ Κιουρὰ καὶ ἀνάψ'τε τὰ καντήλια,
τὸν Λιναρδάκη φέρνουνε μὲ τὰ χρυσὰ μαντήλια.
Ὁλόγυρά του ἡ ἀρχόντισσαις τῆς τρίχες των μαδιῶνται
ἡ ἀρχοντονειαὶς ἡ ὤμορφαις πικρὰ μυριολογῶνται
γιὰ τἀρχοντόπουλο τὸ νειό, τὡραῖο παληκάρι,
ποῦ μέ' 'ς τὰ κάλλη βρέθηκε ὁ χάρος νὰ τὸ πάρῃ.
Κι' οἱ νέοι οἱ ἀρχοντόπουλοι, βαρειὰ τῶν κακοφάνη,
ὁποῦ φίλον τὸν εἴχασι καὶ τὴν ζωὴν δὲν χάρη.
Φτωχολογιὰ τὸν κλαίγεται, ὅλο τἀρχοντολόϊ.
ὡς καὶ αὐτὸς ὁ Χατζ'-Ἀλῆς κτυπιέται 'ς τὸ κατώϊ.
Κατακαϋμένη μάνα του Καρυὰ τοῦ Ταρωνίτη,
Ἀρχοντο-Ταρωνίτισσα τοῦ Κουτρικᾶ ἐγγόνη,
ὤχ τὶ κακὸ ποῦ σ' εὕρηκε, τὶ συμφορὰ μεγάλη,
τὸν γυιό σου τὸν μονάκριβο, δροσάτο 'σὰν τὸ χιόνι
νὰ τόνε χάσῃς ἄμοιρη· χαρὰ δὲν θά ἴδῃς ἄλλη.
Τί σὲ 'φελάει ἡ ἀρχοντιὰ καὶ τῆς γενειᾶς καμάρι

ἀφοῦ ὁ χάρος σ' ἅρπαξε τὸν ζηλεμμένο γόνο
γιατὶ ἀργεῖ, δὲν ἔρχεται καὶ σένα νὰ σὲ πάρῃ,
νὰ 'βγῇς ἀπὸ τὰ βάσανα καὶ τὸν μεγάλο πόνο;
Καὶ σὺ ἄρχοντα κύρη του, Σπῦρο Καπετανάκη,
τί τήνε θέλεις τὴ ζωή, τί τό θελεις τὸ φῶς σου
ἀφοῦ 'χασες τἀρσενικό, τὸν ἄξιο Λιναρδάκη,
ποῦ ἦταν ἡ δόξα κ' ἡ χαρὰ μέσα 'ς τ' ἀρχοντικό σου;
Ὡς καὶ αὐτὰ τὰ πετεινὰ θαρρεῖς ἐβουβαθῆκα
ἀπὸ τὴν λύπη τὴν πολλὴ καὶ τὴν μεγάλη προῖκα.
Ὅλη ἡ Ἀθήνα ἡ τρανὴ νὰ κλαίῃ δὲν θὰ πάψῃ,
τὸν Λιναρδῆ τὸν ἄξιο γιατὶ νὰ τόνε χάσῃ.

ΣΙΓΙΛΛΙΟΝ[1]

ΝΕΟΦΥΤΟΣ *ἐλέῳ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς πατριάρχης.*

Οὐδὲν ὄντως ἀξιολογώτερον καὶ οὕτως ἐπαινετόν, ὡς τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχειν καὶ συντηρεῖν ἕκαστον καὶ ταῦτα τὸν θεόθεν κρίνειν λαχόντα μία καὶ αὕτη τῶν τοῦ Θεοῦ ἐντολῶν, ἣν δίκαιος ὢν καὶ θεῖός τις ἠγάπησε καὶ πασῶν ἄλλων ἀρετῶν ᾑρετίσατο μισεῖν τε τὴν ἀδικίαν καὶ ἐπιτιμᾶν. ἀλλοτρίων τ' ἀπέχεσθαι· κληρονομήσει γὰρ ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος τὰ ἀγαθὰ ἐκεῖνα, ἅτινα ὥς φησιν ὁ θεῖος Ἀπόστολος ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε καὶ οὖς οὐκ ἤκουσε καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη. Ἐπεὶ τοίνυν ταῦτα οὕτως ἔχειν ἐθέλει καὶ δικαιοσύνης ἴδιον τὸ τὰ καλῶς κριθέντα καὶ τυπωθέντα, μετ' ἀκριβοῦς τ' ἐρεύνης θεωρηθέντα, ἐπιβεβαιοῦν, δίκαιον ἄρα καὶ τὴν κρίσιν, ἣν πεποίηκεν ὁ ἱερώτατος καὶ λογιώτατος Μητροπολίτης παλαιῶν Πατρῶν Κύριλλος, ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος πάσης Ἀχαΐας, ὁ ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ συλλειτουργὸς τῆς ἡμῶν Μετριότητος, παραγενόμενος ἐξαρχικῶς προστάξει ἡμετέρᾳ καὶ πρὸς τὴν Ἐπαρχίαν τοῦ Ἱερωτάτου Μητροπολίτου Ἀθηνῶν ἐπιστατῆσαι διὰ τὸ πατριαρχικὸν σταυροπήγιον διακείμενον μὲν πρὸ χρόνων πολλῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἤτοι τοῦ Γενεσίου αὐτῆς, ἔπειτα δὲ παρὰ τῶν κατὰ τόπον χυδαίων καὶ ἀλβανιτῶν ἀνδρῶν ἐπιβεβαιωθὲν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῆς ἁγίας Ὁσιομάρτυρος Παρασκευῆς, τὸ κείμενον ἐν τῷ τῶν Ἀμώμων ὄρει· διὸ καὶ ὁ κτήτωρ αὐτοῦ Ὁσιώτατος ἐν Μοναχοῖς Κῦρις Δαβὶδ ὁ Ἀναδρομεὺς μάρτυρας ἀξιοπίστους

[1] Τὸ πρωτότυπον παρὰ τῷ κ. Γρ. Μπουρνιᾷ. Ἀντεγράφη παρὰ τοῦ ἰδίου.

παρέστησεν Ἱερομονάχους καὶ μοναχοὺς καὶ λαϊκοὺς γνῶσιν ἔχοντας καὶ μαρτυροῦντας ἐν φόβῳ Θεοῦ ὡς ἀπὸ προγόνων αὐτοῦ ὑπῆρχεν ἴδιον κτῆμα καὶ οὕτως ἔχειν τὴν ἀλήθειαν σιγγίλλιον γράμμα καὶ τούτου χάριν ἡ Μετριότης ἡμῶν ἐπιβεβαιοῦσα . . . . καὶ τὰ τῷ δικαίῳ συνᾴδουσα γράφει καὶ ἐν ἁγίῳ παρακελεύεται πνεύματι γνώμῃ συνοδικῇ ἵνα πρῶτον μὲν ἡ ἀπόφασις ἐκείνη ἔχῃ τὸ κῦρος καὶ ἀμετάθετον εἰς τοὺς ἑξῆς ἅπαντας (αἰῶνας), ἔπειτα δὲ ἡ Σεβασμία αὕτη Μονὴ εἴη καὶ ὀνομάζηται πατριαρχικὸν σταυροπήγιον ἀδούλωτον, παντελεύθερον καὶ ἀκαταπάτητον παρὰ παντός τῷ τῆς παναμώμου Θεοτόκου Γενεσίου ὡς πάλαι τιμωμένη ὀνόματι, ἔτι δὲ μένειν καθαρὸν καὶ εἰλικρινὲς κατὰ τὴν τοῦ Κυρίου ἐντολὴν ὡς καὶ τὰ λοιπὰ δηλοῦσιν ἱερὰ καὶ θεῖα κοινόβια, καθὰ καὶ ὁ ῥηθεὶς κῦρις Δαβὶδ καθυπέσχετο, οὐ μόνον ἔχοντες κοινὰ βρώματα καὶ πόματα, σκεπάσματά τε καὶ ὑποδήματα, ἀλλὰ καὶ μὴν φυλάττειν ἕκαστος τὸ ἑαυτοῦ συμφέρον καὶ τὸ τοῦ πλησίον ὡς μία ψυχὴ ἐν πολλοῖς σώμασιν οἰκοῦσα καὶ....εὑρεῖν ἐκ τῆς κοινοβιακῆς ἐθέλουσιν ἀσκήσεως ἐκτελοῦντες καὶ τὰς κοινοβιακὰς ἀκολουθίας καὶ Θεὸν ἀνυμνοῦντες διηνεκῶς καὶ δοξάζοντες ἵνα καὶ τῆς τούτου βασιλείας ἐπιτύχωσιν· ἐπὶ τούτοις καὶ ἄδειαν ἔχειν προσκαλεῖσθαι ὃν ἂν ἐθέλωσι τῶν γειτνιαζόντων ἀρχιερέων ἐνεργεῖν....χειροτονίας καὶ τὰς λοιπὰς ἀρχιερατικὰς ἀκολουθίας ἄνευ τῆς τοῦ ἱεροῦ συνθρόνου...της μνημονεύειν τε καὶ τοῦ ἡμετέρου πατριαρχικοῦ ὀνόματος μηδενὸς τολμήσαντος ἀργεῖν ἢ ἀφορίζειν ἢ ἀνακρίνειν πλὴν ἡμῶν...καὶ τοῦ κατὰ καιρὸν οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου· ὃς δ᾽ ἂν ὀψέποτε θελήσῃ [ἐναντιωθῆναι] καὶ ἀνατρέψαι τὰ ἐν τῷ παρόντι Σιγιλλιώδει γραφόμενα καὶ ἐνοχλήσῃ τοὺς ἐν τῷ Πατριαρχικῷ σταυροπηγίῳ τούτῳ ἐνασκουμένους ἱερομονάχους καὶ μοναχούς, ἱερωμένος μὲν ὢν ἢ καὶ ὁ κατὰ τόπον ἀρχιερεὺς ἀργὸς εἴη πάσης ἀρχιερατικῆς ἢ ἱερατικῆς ἐνεργείας καὶ τάξιν λαϊκοῦ ἐχέτω, λαϊκὸς δὲ ἀφωρισμένος ἀπὸ τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ζωοποιοῦ καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτος καὶ ἡ μερὶς αὐτοῦ μετὰ τοῦ προδότου Ἰούδα.

Ὅθεν καὶ εἰς τὴν περὶ τούτου δήλωσιν καὶ ἀσφάλειαν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν τῆς ἡμῶν Μετριότητος γράμμα καὶ ἐπεδόθη τῇ διαληφθείσῃ θείᾳ πατριαρχικῇ καὶ Σαυροπηγιακῇ Μονῇ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Γενεσίου ἐν ἔτει ͵ζρθ΄. Μαΐου ι΄. Ἰνδικτιῶνος Θ. [ἔτος 1611].

† ΝΕΟΦΥΤΟΣ ἐλέῳ Θεοῦ ἀριεπισκ. Κωνστ. Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

(Ἕπονται 18 ὑπογραφαὶ Ἀρχιερέων).

ΕΓΓΡΑΦΟΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ[1].

Διὰ τοῦ παρόντος κοινοῦ ἀφιερωτικοῦ γράμματος πασίδηλον γίγνεται, ὅτι ἐπειδὴ καὶ ἡ ἱερὰ σεβασμία μονὴ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου κειμένη κατὰ τὸ Ὑμήττειον ὄρος, ἐπονομαζομένη Καισαριανή, διά τε τὰς κοινὰς περιστάσεις καὶ ἀνωμαλίας καὶ διὰ τὰς κακὰς διοικήσεις καὶ ἀκαταστασίας τῶν κατὰ καιροὺς ἡγουμένων κατήντησεν εἰς ἀθλίαν κατάστασιν καὶ ὑπέπεσεν εἰς χρέος βαρύτατον καὶ ὑπέρογκον, σχεδὸν ὑπὲρ τὰς δέκα χιλιάδας γρόσια, ὥστε οὐ μόνον ἐκινδύνευεν, ἀλλὰ καὶ ἀφεύκτως ἀνάγκη ἦν κατὰ τὸν παρόντα ἐνιαυτὸν νὰ πωληθοῦν ἅπαντα τὰ ὑποστατικὰ καὶ κτήματα αὐτῆς εἰς πρόσωπα ἐξωτερικά, καὶ οὕτω νὰ ἐξερημωθῇ παντάπασιν καὶ νὰ γείνῃ ἐρείπιον ἓν τοιοῦτον ἀρχαῖον ἱερὸν καταγώγιον. Καὶ δὴ εἰς ἓν συνελθόντες τὴν σήμερον οἵ τε ἤδη λαχόντες ἐπιστάται καὶ προεστῶτες Ἀθηνῶν καὶ οἱ λοιποὶ πολῖται ἱερωμένοι τε ἅμα καὶ λαϊκοί, καὶ σκέψεις παντοίας καὶ πάντα κάλων τὸ τοῦ λόγου κινήσαντες περί τινος διορθώσεως καὶ οἰκονομίας τοῦ ῥηθέντος Μοναστηρίου οὐκ ἔσχομεν μηδεμιᾷ ἐπινοίᾳ παρά τινος ἐξευρεῖν, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα ἦν εἰς τὸ παντελὲς ἀθεράπευτον καὶ ἀκυβέρνητον. Τούτου χάριν πάντες ὁμοῦ προσελθόντες τῷ Πανιερωτάτῳ καὶ Θεοπροβλήτῳ Μητροπολίτῃ καὶ ἡμετέρῳ Δεσπότῃ ἁγίῳ Ἀθηνῶν κυρίῳ Κ. Βενεδίκτῳ προὐτρεψάμεθα μεγάλως καὶ παρεκαλέσαμεν τὴν σεβασμίαν αὐτοῦ πανιερότητα εἰς τὸ νὰ ἀναδεχθῇ καὶ νὰ ἐπιφορτισθῇ τὰ πηδάλια τῆς ναυαγησάσης ταύτης ὁλκάδος καὶ νὰ τὴν προσορμίσῃ εἰς λιμένα τινὰ σωτηρίας. Τοιγαροῦν ἡ σεβασμία αὐτοῦ Πανιερότης καίτοι γε ταῖς ἰδίαις φροντίσι περιστοιχούμενος καὶ βεβαρημένος ὑπὸ τῶν τῆς ἐπαρχίας χρεῶν ὑπὲρ ψυχικῆς σωτηρίας καὶ εἰς μνήμην διηνεκῆ ἀνεδέξατο τὸ ὑπέρογκον τοῦτο βάρος οἱονεὶ δεινὸν ἡγησάμενος ἐπὶ τῇ ἀρχιερατείᾳ αὐτοῦ ἐξαφανισθῆναι τὸ τοιοῦτον τῇ ἀρχαιότητι διαφέρον ἱερὸν Μοναστήριον, ἀνθ' ὧν καὶ ἡμεῖς ἁπαξάπαντες προεστῶτες ὁμοῦ καὶ οἱ λοιποὶ πολῖται Ἀθηνῶν ἱερωμένοι τε καὶ λαϊκοὶ οἰκείᾳ βουλῇ καὶ θελήσει ἀσμένως τε καὶ εὐχαρίστως τὴν σήμερον προσεπικτώμεθα, ἀφιεροῦμεν καὶ προσηλοῦμεν τὴν ῥηθεῖσαν μονὴν τῆς Καισαριανῆς εἰς κτῆμα καὶ ἀφιέρωμα ἀναπόσπαστον, ἀναφαίρετον καὶ εἰς τὸ παντελὲς ἀνεκποίητον ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα μέχρις οὗ ὁ ἥλιος τὸν ἴδιον

[1] Τὸ πρωτότυπον παρὰ τῷ κ. Γρ. Μπουρνιᾷ.

περιτρέχει κύκλον, τῇ ἁγιωτάτῃ Μητροπόλει Ἀθηνῶν, ὥστε ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς καὶ αἰωνίως εἶναι καὶ λέγεσθαι ἀφιέρωμα καὶ κτῆμα γνήσιον καὶ ἀμετακίνητον τῆς ἁγιωτάτης ταύτης Μητροπόλεως, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ αὐτῆς μούλκια καὶ ὑποστατικά, τὸν δὲ ἤδη κυριαρχοῦντα Πανιερώτατον καὶ Θεοπρόβλητον Μητροπολίτην καὶ ἡμέτερον Δεσπότην ἅγιον Ἀθηνῶν κύριον Κ. Βενέδικτον ἔχειν τὴν πᾶσαν πληρεξουσιότητα, τὴν δεσποτείαν καὶ ἐξουσίαν τοῦ εἰρημένου ἀφιερώματος ὡς ἰδίου κτήματος καὶ ὑποστατικοῦ τῆς αὐτοῦ Μητροπόλεως διοικεῖν τε καὶ κυβερνᾷν καθὰ βούλεται τὴν διαληφθεῖσαν μονὴν τῆς Καισαριανῆς μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ μετοχίων καὶ ζευγαρίων καὶ λοιπῶν πραγμάτων κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων, δρέπεσθαί τε καὶ ἀπολαμβάνειν καὶ καρποῦσθαι ἀκωλύτως καὶ ἀνεξετάστως ἅπαντα τὰ αὐτῆς εἰσοδήματα καὶ καρποὺς καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ εἰσοδήματα, ἀποβλέπων τε ὅλως καὶ ἀφορῶν πρὸς βελτίωσιν καὶ αὔξησιν τοῦ αὐτοῦ ἀφιερώματος, ὡσαύτως δὲ καὶ μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τῆς αὐτοῦ Πανιερότητος, οἱ κατὰ καιροὺς μέλλοντες ἔσεσθαι ἀρχιερεῖς καὶ κυριάρχαι τῆς ἐπαρχίας καὶ Μητροπόλεως είησαν καὶ δεσπόται καὶ πληρεξούσιοι τοῦ ῥηθέντος κτήματος καὶ ἀφιερώματος κατὰ διαδοχὴν αἰωνίως, ἐπὶ τὸ καρποῦσθαι πάντα τὰ ἐξ αὐτοῦ εἰσοδήματα, καὶ οὕτω μνημονεύειν τοῦ γενομένου αἰτίου καὶ ἀρχηγοῦ τῆς τοιαύτης προσκτήσεως Πανιερωτάτου ἁγίου Ἀθηνῶν κυρίου Κ. Βενεδίκτου καὶ τῶν ἤδη λαχόντων προεστώτων τῆς αὐτῆς πόλεως. Δηλοποιοῦμεν δὲ ὅτι ὁ μὲν Πανιερώτατος ἡμῶν Δεσπότης ἅγιος Ἀθηνῶν Κ.Κ. Βενέδικτος, ὡς ἀναδεχθεὶς τὸ βάρος καὶ τὴν διοίκησιν τοῦ Μοναστηρίου τῆς Καισαριανῆς καὶ ἀφιερώματος τῆς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν καὶ κοπιῶν καὶ ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ τῆς συστάσεως τούτου καὶ βελτιώσεως, ἔχει μὲν κατὰ πᾶσαν πληρεξουσιότητα τὴν δεσποτείαν καὶ ἐξουσίαν τοῦ αὐτοῦ ἀφιερώματος, ὡς ἄνωθεν εἴρηται, τῆς Καισαριανῆς, μετὰ τῶν αὐτῆς μετοχίων καὶ ζευγαρίων καὶ λοιπῶν πραγμάτων κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων καὶ τῶν προσκτηθησομένων αὐτῆς ἀφιερωμάτων καρποῦσθαι τε ἀκωλύτως τὰ αὐτῆς εἰσοδήματα πάντα, μὴ δύναται μέντοι οὔτε ἔχειν ὅλως ἐξουσίαν τινὰ (καθὼς αὐτὸ τοῦτο ἐζήτησε καὶ ἡ ἰδία αὐτοῦ Πανιερότης) ἐν τῷ ἀποξενοῦν καὶ ἀπεμπολεῖν μηδὲν τῶν ἀκινήτων ὑποστατικῶν καὶ μουλκίων τοῦ ῥηθέντος μοναστηρίου τῆς Καισαριανῆς καὶ ἀφιερώματος τῆς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν· ἀπὸ δὲ τῶν κινητῶν πραγμάτων τῆς εἰρημένης μονῆς καὶ ἀφιερώματος ἕξει πᾶσαν τὴν ἄδειαν καὶ πληρεξουσιότητα, ἄλλα μὲν πωλεῖν, ἄλλα δὲ ἀγοράζειν, ἄλλα δέ μεταλλάττειν καὶ

ἂν οἵ τε καιροὶ καὶ αἱ χρεῖαι ἀπαιτῶσι, μηδενὸς εἰς τοῦτο κρίνοντος ἢ ὅλως ἐξετάζοντος τὴν αὐτοῦ Πανιερότητα· τοῦτ' αὐτὸ ἐννοεῖται καὶ λέγεται καὶ περὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ, ὥστε μηδένα δηλονότι τῶν μετὰ ταῦτα καὶ εἰς τὸν ἅπαντα αἰῶνα ἀρχιερέων καὶ Μητροπολιτῶν τῆς ἁγιωτάτης ταύτης Μητροπόλεως Ἀθηνῶν δύνασθαι ὅλως πιπράσκειν καὶ ἀλλοτριοῦν τι τῶν ἀκινήτων κτημάτων τῆς ῥηθείσης μονῆς καὶ ἀφιερώματος Καισαριανῆς, ἐκτὸς μόνον τῆς πληρεξουσίου διοικήσεως καὶ ἀπολαύσεως πάντων τῶν ἐξ αὐτῆς εἰσοδημάτων, ἀποβλέπειν δὲ ὅλως καὶ ἀποτείνεσθαι τούτους πρὸς βελτίωσιν καὶ αὔξησιν καὶ προκοπὴν τοῦ εἰρημένου ἀφιερώματος, μιμουμένους δηλονότι τὸν προκάτοχον αὐτῶν καὶ ἀρχηγὸν καὶ προταίτιον τῆς τοιαύτης οἰκονομίας καὶ προσκτήσεως Κ.Κ. Βενέδικτον. Ἐπὶ δὲ τούτοις κρίνομεν, ἀποφαινόμεθα καὶ βουλόμεθα, ἵνα τὸ ῥηθὲν ἱερὸν τῆς Καισαριανῆς Μοναστήριον καὶ ἀφιέρωμα τῆς ἁγιωτάτης ἡμῶν Μητροπόλεως Ἀθηνῶν, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ αὐτῆς κτήματα καὶ ὑποστατικά, εἴη τοῦ λοιποῦ καὶ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα εἰς τὸ παντελὲς ἀσύδοτον καὶ ὅλως ἀνενόχλητον, ἀμέτοχον καὶ ἀκαταζήτητον ἀπὸ ὅλα τὰ κοινὰ συδοσίματα τῆς πολιτείας. Τούτων οὕτω κριθέντων καὶ ἀποφανθέντων κοινῇ παρὰ πάντων ἡμῶν, καὶ καλῶς οἰκονομηθέντων ἐβάλομεν τὸν πανιερώτατον καὶ σεβασμιώτατον ἡμῶν αὐθέντην καὶ δεσπότην ἅγιον Ἀθηνῶν Κ.Κ. Βενέδικτον, εἰς τὸ νὰ ἐκδώσῃ καὶ τοιαῦτα φρικτὰ ἐπιτίμια καὶ ἀράς, ὅστις καὶ ἐπιθεὶς τὸ αὐτοῦ ὠμοφόριον διὰ τῆς ἐξουσίας καὶ δυνάμεως τοῦ παναγίου καὶ τελεταρχικοῦ πνεύματος, τοιαύτας ἀρὰς καὶ φρικτοὺς ἀφορισμοὺς ἐξεφώνησεν, συναινοῦντος καὶ παντὸς τοῦ περὶ αὐτὸν κλήρου καὶ ἱερατείου, ἵνα ὅστις καὶ ὅποιος τῶν χριστιανῶν ὁποίας ἂν εἴη τάξεως καὶ βαθμοῦ ἱερωμένος ἢ λαϊκὸς εἴτε τις ἐξ ἡμῶν ἤδη τῶν προεστώτων ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ πανιερωτάτου ἡμῶν Δεσπότου ἁγίου Ἀθηνῶν Κ.Κ. Βενεδίκτου, εἴτε ἄλλος τις ἄρχων ἢ ἀρχόμενος ὀψέποτε καὶ ἐν οἱῳδήποτε χρόνῳ ἐπὶ τῶν κατὰ καιροὺς διαδεξομένων τὴν αὐτοῦ πανιερότητα ἤθελεν ἐννοήσῃ καὶ φαντασθῇ τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ καὶ ἤθελεν ἐπιχειρισθῇ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως καθ' οἱονδήποτε τρόπον εἰς τὸ ἀποσπᾶσαι καὶ ἀποξενῶσαι τὸ ῥηθὲν μοναστήριον τῆς Καισαριανῆς, μετὰ τῶν αὐτοῦ μετοχίων καὶ ζευγαρίων καὶ λοιπῶν πραγμάτων κινητῶν καὶ ἀκινήτων καὶ τῶν μετὰ ταῦτα προσκτηθησομένων αὐτῆς ἀπὸ τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Ἀθηνῶν, ὁ τοιοῦτος ἀφωρισμένος εἴη καὶ ἀσυγχώρητος καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτος καὶ τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι ὑπεύθυνος ἔχων καὶ τὰς ἀρὰς πάντων τῶν ἁγίων

καὶ θεοφόρων Πατέρων τῆς ἁγίας μητρὸς ἡμῶν ἐκκλησίας καὶ προκοπὴν οὐ μὴ ἴδοι ἐφ' οἷς ἐργάζεται. Βάλλομεν δὲ καὶ ἐπίτροπον καὶ ἐκ προσώπου πάντων ἡμῶν τὸν εὐγενέστατον ἄρχοντα καὶ κληρικὸν τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Ἀθηνῶν σιὸρ Σπυρίδ. Λογοθέτην εἰς τὸ νὰ ὑπάγῃ ἐν καιρῷ δέοντι εἰς τὴν Βασιλικὴν Κρίσιν ἐκ μέρους τῆς κοινότητος ὅλης καὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν καὶ περίληψιν τοῦ γράμματος τούτου νὰ δώσῃ καὶ χουτζέτιον τῆς αὐτοῦ πανιερότητος.

Ὅθεν εἰς τὴν περὶ τούτου ἔνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν καὶ εἰς διηνεκῆ καὶ ἀνεξάλειπτον μνήμην δεδώκαμεν εἰς χεῖρας τῆς αὐτοῦ πανιερότητος τὸ παρὸν ἡμέτερον ἀφιερωτικὸν γράμμα ὑπογεγραμμένον παρὰ πάντων ἡμῶν ὅπερ καὶ κατεστρώθη καὶ ἐν τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Ἀθηνῶν ἐν ἔτει 1790 Σεπτεμβρίου α.

Ὁ πρώην Κορωνείας Διόνυσος βεβαιῶ, ἡγούμενος Πεντέλης Κύριλλος, Ἄνθιμος ἡγούμενος Πετράκι, ἡγούμενος Πισπίρη Διονύσιος, ἡγούμενος τῶν Κλειστῶν Ἰωακείμ, πνευματικὸς Συμεών, πνευματικὸς Λαυρέντιος, πνευματικὸς Κύριλλος, Μελέτιος ἡγούμενος ἁγίας Τριάδος, ἡγούμενος Δαφνίου Παρθένιος, πνευματικὸς Φιλάρετος, Ἰωάννης ἱερεὺς Πρωτοπαππᾶς, Νικηφόρος ἱερομόναχος πνευματικὸς, Γαβριὴλ ἱερομόναχος, Σεραφὴμ ἱερομόναχος, Ἄνθιμος ἱερομόναχος, Παπακωνστάντιος, Κύριλλος ἱερομόναχος, Ἀγάπιος ἱερομόναχος, Γεώργιος ἱερεὺς, Δημήτριος ἱερεὺς, Δημήτριος ἱερεὺς, Γεώργιος ἱερεὺς, Διονύσιος ἱερομόναχος, Γρηγόριος ἱερομόναχος Ἡσαΐας ἱερομόναχος καὶ πρωτοσύγγελος, Συμεὼν ἱερομόναχος, Κωνσταντῖνος Ἰαννούλης, Σπυρίδων Λογοθέτης Ἀθηνῶν, Νικόλαος Πατούσας, Σταῦρος Βροντογούνης, Χ. Δημήτριος Πανταζῆς, Νικόλαος Καλογερᾶς, Σπυρίδων Παλαιολόγος, Σωτῆρχος Κάλκος βεβαιόνω, Ἰωάννης Μπενιζέλος, Συμεὼν Λογοθέτης, Δημήτριος Ντέκας, Ἀνδρέας Παλαιολόγος, Σταμάτης Πανταζῆς, Σπυρίδων Καπιτανάκης, Σπυρίδων Καγγιλέρης, Ἀγγελάκης Μπενιζέλος, Χ. Μπενάρδος, Παναγῆς Καρώρης, Μανωλάκης Διάγγελης, Χ. Λάμπρου Νικολάου Ἀναστάσιος Τυρναβίτης Νικόλαος Παπᾶ Μάρκος, Χρῆστος Ἀθανασίου Θηβαίου, Σωτῆρχος Θηβαίου Σπῦρος Ντεμεργὶς, Δημήτριος Ἀστακάρης, Χ. Φιλιππῆς Γουναράκης, Παναγῆς Ζαχαρίτσας, Δημήτριος Ἀθανασίου Θηβαίου, Νικόλαος Βλαστὸς, Νικόλαος Κουκούπετρος βεβαιῶ, Σπῦρος Τρίμης, Σπυρίδων Μισαραλιώτης, Δημήτριος Μπουζίκης, Δημήτριος Βρυζάκης, Γιάννης τοῦ Μήτρου Χτενᾶ, Σπῦρος Λαμπίρης, Μῆτρος Σαγγίρης, Σπῦρος Πάλης, Λουκᾶς Μανωλάκης, Σταμάτης Σαρῆς, Γιαννάκης Δημητρίου».

ΑΠΑΝΤΑΧΟΥΣΑ [1]

ΜΟΝΗ ΤΗΣ ΟΣΙΑΣ ΦΙΛΟΘΕΗΣ

Οἱ ἀνὰ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν εὑρισκόμενοι παναγιώτατοι καὶ μακαριώτατοι πατριάρχαι, θεοπρόβλητοι, πανιερώτατοι, λογιώτατοι καὶ ὑπέρτιμοι μητροπολῖται, θεοφιλέστατοί τε καὶ ἐλλογιμώτατοι ἐπίσκοποι ποιμένες καὶ διδάσκαλοι τῆς οἰκουμένης, ἀειλαμπεῖς ἀστέρες τοῦ νοητοῦ στερεώματος, ἐκλαμπρότατοι αὐθένται καὶ τοπάρχαι ὑψηλότατοι· αἰδεσιμώτατοι καθηγούμενοι καὶ πανοσιώτατοι ἱερομόναχοι, πανευλαβέστατοι ἱερεῖς, εὐγενέστατοι καὶ χρησιμώτατοι ἄρχοντες καὶ πραγματευταί, καὶ οἱ λοιποὶ τῶν χριστιανῶν, σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις· τοῖς μὲν ἀρχιερεῦσιν αὐθένταις τε καὶ τοπάρχαις, τὴν ὀφειλομένην ἐδαφῆ καὶ προσήκουσαν τελοῦμεν μετάνοιαν· τοῖς δ' ἑτέροις ἅπασιν ἐκτενεῖς ἱκεσίας χεῖρας πρὸς οὐρανὸν αἴρομεν ἀκαταπαύστως πρεσβεύουσαι πᾶσαν ὑγείαν, σωτηρίαν, εὐημερίαν, καὶ ρῶσιν κατὰ τὸν διπλοῦν ἄνθρωπον· ἡμεῖς αἱ ταπειναὶ καὶ εὐτελεῖς τῶν μοναζουσῶν, αἵτινες ἐν τῇ περιφανεστάτῃ πόλει τῶν Ἀθηνῶν, τὸ εὐαγέστατον κοινόβιον ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἀνδρέου τοῦ ἐν Ἀποστόλοις πρωτοκλήτου ἐπιτηροῦσαι, καὶ τὸ νῦν ἔχον πολυκινδύνως φυλάττουσαι τὴν ἀγαθαρχικὴν τοῦ Θεοῦ πρόνοιαν παρακαλοῦμεν, καὶ διὰ παντὸς δεόμεθα. Γνωστὸν οὖν ἔστω τῇ ὑμετέρᾳ ἀντιλήψει καὶ καλοκἀγαθίᾳ, πῶς σήμερον ἑκατὸν εἴκοσι χρόνοι τὸ κοινοβιακόν μας τοῦτο μοναστήριον ἐπρωτοκτίσθη ἀπὸ τὴν τρισοσιωτάτην μητέρα ἡμῶν, τὴν ἁγίαν Φιλοθέην, ἡ ὁποία ἦτον ἐκ γένους ἐπισήμου καὶ ἐπιφανεστάτου τῶν Μπενιζέλων, τῷ θείῳ δὲ ἔρωτι πτερωθεῖσα καὶ τὰ φθαρτὰ πάντα τῆς παρούσης ζωῆς καταλιποῦσα, ἐτράβηξε πολλὰς ψυχὰς ἀπὸ τὴν πλάνην τοῦ κόσμου, καὶ εἰς τὸ τῆς μοναδικῆς πολιτείας φιλοσοφικώτατον ὕψος ἀνεβίβασε. Τὴν ὁποίαν καὶ μετὰ θάνατον ὁ δοξασθεὶς ὑπ' αὐτῆς Θεός, τοσοῦτον ἐδόξασεν, ὥστε ὁποῦ τὸ ἁγιώτατόν της λείψανον ἐμυροβόλησε σῶόν τε εὐῶδες καὶ ἀδιαλώβητον διαμένει, μέχρι καὶ σήμερον, θαυμάσια ἄπειρα ἐκτελοῦν· ὅμως ὁ φθόνος τῶν Ἀγαρηνῶν διηνεκῶς μᾶς ἐνοχλεῖ, καὶ ταράττει καὶ τρεῖς φοραῖς εἶναι τώρα, ὁποῦ ἐκ βάθρων τὴν ἄνω ρηθεῖσαν τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Φιλοθέης μονὴν οἱ ἀσεβεῖς ἐκρήμνισαν ἀλλὰ πάλιν ταῖς αὐταῖς πρεσβείαις ὅση δύναμις μὲ τὴν συνδρομὴν τῶν χριστιανῶν ἀνηγέρθη καὶ ἀνῳκοδομήθη· ἡμεῖς μὲν ἀποροῦσαι εἰς τὰ δυσβάστακτα χρέη καὶ δοσίματα,

[1] Τὸ πρωτότυπον εὑρίσκεται παρὰ τῷ κ. Γ. Μπουρνιᾷ.

ὁποῦ τυραννούμεθα, προστρέχομεν εἰς τὰ σπλάγχνα τῆς ἀβραμιαίας ὑμῶν διαθέσεως, καὶ ἐξ ἡμῶν τῶν εὑρισκομένων πέμπομεν κοινῶς τὴν παροῦσαν ἀδελφήν μας θεοσεβεστάτην προηγουμένην καὶ δύο ἑτέρας σὺν αὐτῇ ἀδελφὰς καὶ δεόμεθα νὰ τὰς δεχθῆτε καὶ νὰ τὰς συνδράμητε λόγῳ καὶ ἔργῳ ἐλεοῦντες αὐτὰς διὰ νὰ μᾶς προφθάσῃ ἡ ἐλεημοσύνη σας νὰ ἀνανεύσωμεν αἱ πτωχαὶ καὶ ὁ μισθαποδότης Χριστὸς διὰ πρεσβειῶν τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Φιλοθέης νὰ σᾶς τὰ ἀνταποδώσῃ εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν ἑκατονταπλασίονα καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον.

Ἐν Ἀθήναις ΑΧΟ (1670) μηνὶ . . . .

Ἡ ἐναγεστάτη τῆς τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου Μονῆς καθηγουμένη
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΗ μοναχὴ καὶ αἱ λοιπαὶ μοναχαί.

ΓΡΑΜΜΑ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΝ

ΠΕΡΙ ΟΡΟΥ ΠΡΟΙΚΟΔΟΣΙΑΣ[1]

ΝΕΟΦΥΤΟΣ ἐλέῳ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

Ἱερώτατε μητροπολῖτα Ἀθηνῶν, ὑπέρτιμε καὶ ἔξαρχε πάσης Ἑλλάδος, ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργέ· ἐντιμότατοι κληρικοί, εὐλαβέστατοι ἱερεῖς, χρήσιμοι ἄρχοντες, καὶ γέροντες, καὶ προεστῶτες, καὶ λοιποὶ ἀπαξάπαντες εὐλογημένοι χριστιανοὶ τῆς ἐπαρχίας ταύτης,τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος, χάρις εἴη ὑμῖν ἅπασι, καὶ εἰρήνη, καὶ ἔλεος παρὰ Θεοῦ Κυρίου παντοκράτορος, καὶ παρ' ἡμῶν εὐχή, εὐλογία καὶ συγχώρησις. Πᾶν μέτρον ἄριστον, ὑπερβασίαι δ'ἀλεγειναί, ὁ ὀρθὸς καὶ σοφὸς ἀποφαίνεται λόγος, καὶ τοῦτο δῆλον ἐπὶ πάντων τῶν ἐγκοσμίων καὶ πολιτικῶν πραγμάτων διὰ μόνης τῆς συμμετρίας συγκροτουμένων, καὶ συναρμολογουμένων ἀλλήλοις, καὶ ἄριστα διεξαγομένων τε καὶ συντηρουμένων ἐπὶ μακρόν· ὅπου γὰρ ἐπιχωριάζει τὸ μέτρον,καὶ ὑπὸ τῶν ἐνοικούντων ταῖς πόλεσι συμφυλάσσεται ἀκριβῶς, ἐκεῖσε πάντως τὰ πράγματα πρὸς τὸ εὔθετον καὶ εὐκατάστατον ῥυθμιζόμενα, εὐάγωγα διατελεῖ καὶ ἀστενοχώρητα,καὶ ἐξ οὐρίας φέρεσθαι παρασκευάζει τὸν πλοῦν, γαλήνην τε ἐμποιεῖ καὶ ἠρεμίαν ἀτάραχον, καὶ ζωὴν ὡς οἷόν τε ἄλυπον καὶ ὀλιγοφρόντιδα δίδωσι τοῖς ἀνθρώποις, ἀνάγκης καὶ κινδύνων ἀπηλλαγμένην· ἐξ ἐναντίας δὲ τὸ ὄντως ἀλεγεινὸν τῶν ὑπερβολῶν ἀτύχημα ὅπου ἂν ἐπεισφρήσῃ, καὶ ἐπεισκωμάσῃ κακοδαιμόνως, πάνδεινον καθορᾶται σαφῶς ἐν πᾶσι, θορυβῶδές τ'ἀεὶ καὶ τα-

[1] Τὸ πρωτοτυπον κατείχετο ὑπὸ Μαρίνου Π. Βρετοῦ.

ραχῶδες, καὶ μυρίων θλίψεων ποιητικὸν τοῖς τὰς ὑπερβολὰς μεταδιώκουσιν, εἰς τὸ ἔσχατον τῆς δυσκληρίας αὐτοὺς συνωθοῦν, καὶ ἀλλεπαλλήλοις τρικυμίαις δυστυχημάτων καταποντίζεσθαι βιαζόμενον, καὶ μονονοὺκ ἀβίωτον ἐκείνοις τὸν βίον ἀπεργαζόμενον· ὅθεν οἱ καλῶς βιοτεύειν ἀγαπῶντες ἄνθρωποι ἀπώμοτον τὸ τοιοῦτον κακὸν τιθέμενοι, ὡς ὀλέθριον πάθος τῶν ἰδίων φυγαδεύουσι πόλεων καὶ τὸ μέτρον ἐν πᾶσι νουνεχῶς ἐνστερνιζόμενοι, εὐζωΐας, καὶ πολλῶν ἀγαθῶν οὐ μόνον ἑαυτοῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐπιγινομένοις παραίτιοι γίνονται. Ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ οἱ τῆς πολιτείας καὶ ἐπαρχίας ταύτης χριστιανοὶ ἔφθασαν ἤδη περιπεσεῖν τοιαύτῃ τινὶ κοινῇ δυστυχίᾳ τε καὶ δυσπραγίᾳ ἐξ ὑπερβολῆς καὶ ἀμετρίας τὴν ἀρχὴν λαβούσῃ ἐν ταῖς διδομέναις προικοδοσίαις ταῖς θυγατράσιν αὐτῶν· ἐπικρατησάσης καὶ γὰρ ἄνωθεν συνηθείας ἐν τῇ πολιτείᾳ ταύτῃ μὴ μόνον δίδοσθαι ἄσπρα μετρητὰ ταῖς εἰς γάμον ἐκδιδομέναις θυγατράσιν αὐτῶν, ἀλλὰ προσέτι προικοδοτεῖσθαι ταύταις καὶ πράγματα, καὶ κτήματα, ἐλαιόδενδρα δηλαδὴ, ἀμπέλια, χωράφια, μάλαγμα, μαργαριτάριον, καὶ φορέματα ῥουχικὰ οὐ τῆς τυχούσης τιμῆς ὄντα, καὶ διὰ τὸ ἀδιόριστον εἶναι τὴν τούτοις δόσιν, εἰς ὑπέρογκόν τινα αὔξησιν τοῦ πράγματος κατὰ μικρὸν προκεχωρηκότος φιλοτιμίαις σφαλεραῖς τῶν ἀσταθμήτῳ λογισμῷ ἀδιακρίτως εἰς ἐπιδείξεις ματαίας φερομένων ἠθῶν, οἱ τέως ἐμπολιτευόμενοι χριστιανοὶ βιαζόμενοι ἑκόντες ἀέκοντες ἀκολουθεῖν τῇ τοιαύτῃ ἀταξίᾳ τῆς ὑπερβολῆς, ἐφ' ᾧ διασῶσαι ἕκαστος τὸ τῆς ἧς ἔτυχε τάξεως ἐν τῷ πολιτικῷ καταστήματι ἔντιμον, μυρίων κακῶν ἀθρόον ἐν πείρᾳ γίνονται· αὐτοί τε γὰρ ὑποπίπτουσιν ἐσχάτῃ δυστυχίᾳ ἀναγκαζόμενοι ἐκκενῶσαι πᾶσαν αὐτῶν τὴν περιουσίαν εἰς τὴν προικοδοσίαν τῶν θυγατέρων αὐτῶν, καὶ τὸ λοιπὸν τῆς ζωῆς αὐτῶν ἐν ἐνδείᾳ ἐσχάτῃ ἀτίμως διαβιῶσαι, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἄρρενας αὐτῶν παῖδας ἀπρονοήτους καὶ ἀκυβερνήτους καταλιμπάνειν, καὶ ἀδίκως ὑστερεῖν αὐτοὺς τῆς ἀνηκούσης ἀπὸ πατρικῆς φιλοστοργίας, καὶ νομικῆς διατάξεως κοινῆς καὶ ἰσομοίρου ἐκ τῆς αὐτῆς περιουσίας συμμεθέξεως μετὰ τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν· ἧς τινος ἀδικωτάτης καὶ ἀτοπωτάτης ἀταξίας λαβούσης ὁπώσποτε τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῶν πρὸ αὐτῶν ἀπερισκέπτως τοῦ κακοῦ προκαταρξαμένων, μηκέτι ἀνεχόμενοι οἱ αὐτοὶ χριστιανοί, ὡς καταπονηθέντες, καὶ ἐπιγνόντες ἑαυτοὺς μεγάλως στενοχωρηθέντας, καὶ κατὰ μικρὸν κινδυνεύοντας τέλεον ἐξαφανισθῆναι, συνελθόντες κοινῶς ἔμπροσθεν τῆς ἀρχιερωσύνης σου, καὶ συσκεψάμενοι περὶ τῆς θεραπείας τοῦ τοιούτου κακοῦ καὶ κινδύνου, δεῖν ἔγνωσαν ὁμοφώνῳ βουλῇ καὶ

γνώμῃ τὴν μὲν κακῶς ἐπεισφρήσασαν ὑπερβολήν, καὶ ἀμετρίαν ἐν ταῖς προικοδοσίαις ταύτην ἀνατρέψαι καὶ ἀνασκευάσαι, ὅρον δὲ θέσθαι τῷ πράγματι τὸν ἐφαρμόζοντα καὶ κατάλληλον, καὶ τῷ κοινῷ αὐτῶν πολιτεύματι συντελοῦντα, ἵνα μὴ τῇ ἀοριστίᾳ τοῦ λοιποῦ ταῖς ὑπερβολαῖς περιπίπτωσι· κἀντεῦθεν καὶ διέγνωσαν, ὅπως ἡ μὲν πρώτη προικοδοσία ὑπάρχῃ διωρισμένη εἰς χίλια πεντήκοντα γρόσια, δηλαδὴ πάντων τῶν προικοδοτουμένων πραγμάτων εἰς μέσον προτιθεμένων, τῶν μουλκίων, τοῦ μαλάγματος, τοῦ μαργαριταρίου, τοῦ χαλκώματος, τοῦ στάγκου, ἔτι δὲ καὶ τῶν διωρισμένων σὺν τούτοις ῥουχικῶν, ἤτοι δέκα ὑποκαμισοβράκων, καὶ οὐ πλειόνων, δέκα μπολίων, δύο κραββατοστρωσίων μετὰ τῶν ἐπακολουθούντων αὐτοῖς νυμφικῶν κοσμημάτων, καὶ λοιπῶν τῶν ἐπιδιδομένων μέχρι καὶ τοῦ μικροτάτου· τούτων οὖν ἁπάντων μετὰ πάσης ἀκριβείας διατιμωμένων ὑπὸ ἐμπείρων καὶ εἰδημόνων διατιμητῶν, καὶ τῆς γενομένης ἐξ ἁπάντων τιμῆς συμποσουμένης καὶ συγκεφαλαιουμένης εἰς ἕν, ὅσα ἂν ἐλλείψωσιν ἐκ τοῦ διορισθέντος ἀριθμοῦ καθ' ὅλην τὴν προικοδοσίαν τῶν χιλίων πεντήκοντα γροσίων, ἔχωσιν ἀναπληροῦσθαι ἀπὸ μετρητῶν ἄσπρων, καὶ καταβάλλεσθαι ὑπὸ τῶν προικοδοτούντων, καὶ οὕτως ἀπαρτίζεσθαι καὶ τελειοῦσθαι τὸν ὅλον ἀριθμὸν τῶν χιλίων πεντήκοντα γροσίων, καὶ μήτε ὑπολείπεσθαί τι πρᾶγμα ἀδιατίμητον, μήτε ὑπερβαίνεσθαι ὅλως τὸν ῥηθέντα ἀριθμὸν τῶν χιλίων πεντήκοντα, ἀλλὰ μένειν αὐτὸν ἀνυπέρβατον καὶ ἀκαταπάτητον, καὶ τοῦτον γινώσκεσθαι παρὰ πάντων ὅρον ἀμετάθετον, καὶ διορισμὸν κεκυρωμένον τῆς πρώτης καὶ ἐξαιρέτου προικός. Μετὰ δὲ τοῦτον εἶναι, καὶ γίνεσθαι καὶ δευτέρας, καὶ τρίτης τάξεως προικοδοσίαι, αἵτινες ἔχωσι μένειν ἀδιόριστοι μὲν κατὰ τὸν ἀριθμὸν, ἔμπης ὀλιγωτέρας καὶ κατωτέρας ποσότητος, καὶ ὑποβεβηκυίας τῇ πρώτῃ, φυλάττουσαι καὶ αὗται τὴν πρέπουσαν αὐταῖς συμμετρίαν κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς εὐπορίας καὶ δυνάμεως τῶν προικοδοτούντων, καὶ κατὰ τὴν γενησομένην ἐκ κοινῆς συναινέσεως συμφωνίας μεταξὺ των ποιούντων τὰ γαμικὰ συναλλάγματα. Καὶ δὴ τὸν τοιοῦτον διορισμὸν τῆς προικοδοσίας κατασφαλισάμενοι, καὶ βεβαιώσαντες κοινῇ καὶ ὁμοφώνῳ γνώμῃ ἔμπροσθεν τῆς σῆς ἱερότητος διὰ κοινοῦ αὐτῶν ἐνυπογράφου γράμματος κατωχυρωμένου καὶ τῇ ὑπογραφῇ τῆς ἀρχιερωσύνης σου, προσέδραμον καὶ τῇ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ διὰ κοινῆς αὐτῶν ἀναφορᾶς ἐδεήθησαν τῆς ἡμῶν μετριότητος ἐπιβεβαιωθῆναι τοῦτον καὶ παρ' ἡμῶν διὰ πατριαρχικοῦ συνοδικοῦ γράμματος εἰς μόνιμον καὶ διηνεκῆ τὴν ἀσφάλειαν. Ὧν τὴν δέησιν εὔλογον οὖσαν, καὶ δικαίαν, καὶ πρὸς σύστα-

σιν, καὶ ὠφέλειαν, καὶ εὐκατάστατον κυβέρνησιν τῆς πολιτείας αὐτῶν ἀφορῶσαν εὐμενῶς ἀποδεξάμενοι, ἅτε διὰ φροντίδος ποιούμενοι τὰ κοινῇ συντελοῦντα τῇ χριστιανικῇ καταστάσει, καὶ ἀνενοχλήτῳ αὐτῶν διαγωγῇ, γράφομεν διὰ τοῦ παρόντος καὶ ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων τῶν ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα ὁ διαληφθεὶς περὶ τῆς προικοδοσίας διορισμὸς, ὁ κοινῇ καὶ ὁμοφώνῳ βουλῇ καὶ γνώμῃ ἁπαξαπάντων τῶν χριστιανῶν τῆς αὐτόθι πολιτείας φθάσας συντελεσθῆναι καὶ διορισθῆναι, καὶ διὰ κοινοῦ ἐνυπογράφου αὐτῶν γράμματος κατασφαλισθῆναί τε καὶ βεβαιωθῆναι, κατὰ τὴν περίληψιν τῆς σταλθείσης πρὸς ἡμᾶς κοινῆς αὐτῶν ἀναφορᾶς, καὶ διαλαμβάνων τὴν μὲν τῆς πρώτης τάξεως προικοδοσίαν συμποσοῦσθαι, καὶ συναπαρτίζεσθαι ἁπαξάπασαν εἰς χίλια πεντήκοντα γρόσια, συμπεριεχομένων αὐτῇ ὅλων τῶν προικοδοτουμένων πραγμάτων μέχρι τοῦ ἐλαχίστου διατιμήσει ἀκριβεῖ ὑπὸ διατιμητῶν ἐμπείρων καὶ εἰδημόνων γινομένῃ, καὶ τῶν μετρητῶν ἄσπρων καταβαλλομένων εἰς ἀναπλήρωσιν καὶ ἀπαρτισμὸν τῶν ἐλλειπόντων ἀπὸ τῆς ῥηθείσης ποσότητος τῶν χιλίων πεντήκοντα γροσίων, χωρὶς τοῦ ὑπερβαίνεσθαι ὅλως, καὶ ἀθετεῖσθαι τὸν ἐπ' αὐτῇ κυρωθέντα διορισμὸν τοῦτον· ναὶ μὴν καὶ αἱ λοιπαὶ δύο ἐλάττονες καὶ ὑποβεβηκυῖαι τῆς προικοδοσίας τάξεις, ἥ τε δευτέρα, καὶ ἡ τρίτη ἀδιορίστως δι' ὀλιγωτέρας ποσότητος δαπανημάτων ἔν τε μετρητοῖς χρήμασι, καὶ πράγμασι κατὰ κοινὴν συναίνεσιν μεταξὺ τῶν τὰ γαμικὰ συναλλάγματα ποιούντων ἀναλόγως πρὸς τὴν δύναμιν καὶ εὐπορίαν αὐτῶν μετὰ τῆς ὁμοίας διατιμήσεως διορισθεῖσαι γίνεσθαι, κατὰ τὸν ἐκτεθέντα ἀνωτέρω τρόπον, ὡς εὐλόγως καὶ συμφερόντως ἀποπερατωθεῖσαί τε, καὶ ἀποφανθεῖσαι, καὶ πρὸς κοινὴν σύστασιν, καὶ εὐκατάστατον διεξαγωγὴν ὅλου τοῦ αὐτόθι χριστιανικοῦ πολιτεύματος ἀφορῶσαι, καὶ τὴν ἐκ τῆς ἀμετρίας καὶ ὑπερβολῆς τῆς προηγησαμένης ἀοριστίας τῶν προικοδοσιῶν κοινὴν πανωλεθρίαν, καὶ ἔσχατον ἀφανισμόν, καὶ προφανεστάτην ἀδικίαν τὴν ἐπακολουθοῦσαν εἴς τε τοὺς προικοδοτοῦντας γονεῖς, καὶ τοὺς καταλιμπανομένους αὐτῶν ἄρρενας παῖδας περιαιροῦσαι καὶ ἀνατρέπουσαι, καὶ τὸ ἐκ τῶν νόμων ὀφειλόμενον δίκαιον τῆς πατρικῆς φιλοστοργίας ἀποκαθιστῶσαι, καὶ διασώζουσαι, ὀφείλωσι πάντως ἔχειν ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς τὸ κῦρος, καὶ τὴν ἰσχὺν βεβαίαν καὶ ἀμετάθετον εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, φυλαττόμεναι καὶ ἐνεργούμεναι παρὰ πάντων ἀπαραβάτως, κατὰ τὸν γεγονότα τοῦτον διορισμόν, μηδενὸς τολμῶνος τὸ σύνολον ἀντειπεῖν, καὶ ἀντιπρᾶξαι τοῖς διωρισμένοις τούτοις, καὶ προικο-

δοτῆσαι ὑπὲρ τὴν διορισθεῖσαν ταύτην ποσότητα, ἀλλ' ὀφείλωσιν ἀπαξάπαντες ἐπιστένειν καὶ εὐαρεστεῖσθαι τῇ κοινῇ καὶ ὁμοφώνῳ γνώμῃ, καὶ ἀποφάσει τῆς πολιτείας ταύτης· ὅσοι δὲ καὶ ὁποῖοι ἐξ ὑμῶν τῶν αὐτόθι χριστιανῶν δοξοκοποῦντι λογισμῷ τολμήσωσιν ἀθετῆσαι, καὶ παραβῆναι τὸν γεγονότα τοῦτον περὶ τῆς προικοδοσίας διορισμόν, καὶ ἢ τῆς πρώτης τάξεως ὄντες θελήσωσιν ὑπερπηδῆσαι τὴν τῶν χιλίων πεντήκοντα γροσίων ποσότητα ἔν τε μετρητοῖς,καὶ λοιποῖς διατετιμημένοις ἀπαξάπασι πράγμασι μέχρι καὶ τοῦ μικροτάτου, καθὼς ἀνωτέρω διείληπται, ἢ τῆς δευτέρας, καὶ τῆς τρίτης τάξεως ὄντες τολμήσωσιν ἀθετῆσαι, καὶ παραβῆναι τὴν ἀναλόγως ἐφαρμόζουσαν αὐτοῖς ὀλιγωτέραν καὶ ὑποβεβηκυῖαν ἀπὸ τῆς πρώτης τάξεως ποσότητα τῆς προικοδοσίας κατὰ τὴν κοινὴν μεταξὺ τῶν συναλλαττόντων συμφωνίαν, καὶ προξενήσωσι σύγχυσίν τινα, καὶ ἀνατροπὴν τοῦ πρὸς κοινὴν ὠφέλειαν γεγονότος διορισμοῦ τούτου· καὶ εἴτε οἱ γονεῖς φανερῶς, ἢ κρυφίως, ἢ καθ' οἱονδήτινα ἄλλον τρόπον θελήσωσιν ὑποσχεθῆναι, καὶ δοῦναι ταῖς θυγατράσιν αὐτῶν ὑπὲρ τὴν διορισθεῖσαν ταύτην μέχρι τῆς πρώτης τάξεως ποσότητα τῶν χιλίων πεντήκοντα γροσίων, εἴ τε οἱ διατιμηταὶ χαριζόμενοι τῷ ἑνὶ μέρει, οὐ ποιήσωσι τὴν διατίμησιν ἀδόλως, καὶ ἄνευ τινὸς φιλοπροσωπίας, καὶ παραβλέψωσι ποσῶς τὸν κοινὸν τοῦτον ὅρον τῆς πολιτείας, καὶ γένωνται αἴτιοι τοῦ μὴ διορθωθῆναι τὸ κοινὸν τοῦτο πάθος, καὶ νόσημα, καὶ δυστύχημα· οἱ τοιοῦτοι ὡς προδόται καὶ ἐπίβουλοι τοῦ συμφέροντος τῆς πολιτείας, καὶ τῆς κοινῆς συστάσεως, καὶ εὐταξίας ὑμῶν ἁπάντων, ὁποίας ἂν εἴησαν τάξεως, ἢ βαθμοῦ, ἀφωρισμένοι εἴησαν παρὰ τῆς ἁγίας, καὶ ζωοποιοῦ,καὶ ὁμοουσίου, καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος,τοῦ ἑνὸς τῇ φύσει μόνου Θεοῦ,καὶ κατηραμένοι, καὶ ἀσυγχώρητοι, καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτοι ἐν τῷ νῦν αἰῶνι,καὶ ἐν τῷ μέλλοντι,καὶ τυμπανιαῖοι, αἱ πέτραι, καὶ ὁ σίδηρος λυθήσονται αὐτοὶ δὲ οὐδαμῶς, κληρονομήσειαν τὴν λέπραν τοῦ Γιεζῆ, καὶ τὴν ἀγχόνην τοῦ Ἰούδα, στένοντες εἴησαν καὶ τρέμοντες ἐπὶ τῆς γῆς,ὡς ὁ Καΐν, ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ εἴη ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἡ μερὶς αὐτῶν μετὰ τοῦ προδότου Ἰούδα,καὶ προκοπὴν οὐ μὴ ἴδοιεν πώποτε ἐφ' οἷς δουλεύουσιν ἐφ' ὅρῳ ζωῆς αὐτῶν, ἄγγελος ἐν ῥομφαίᾳ διστόμῳ καταδιώξοι αὐτούς, καὶ ἐξαλειφθείη τὸ μνημόσυνον αὐτῶν ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς,καὶ πάσαις ταῖς πατρικαῖς συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπεύθυνοι, καὶ ἐν τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι ὑπόδικοι,καὶ ἔνοχοι τοῦ πυρὸς τῆς Γεένης, καὶ ἔξω τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας,καὶ τῆς τῶν χριστιανῶν ὁμηγύρεως ἐξ ἀποφά-

σεως. Ὅθεν εἰς τὴν περὶ τούτου ἔνδειξιν καὶ διηνεκῆ ἀσφάλειαν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν συνοδικὸν ἐπιβεβαιωτήριον γράμμα, καὶ ἐπεδόθη ὑμῖν τοῖς χριστιανοῖς τῆς πολιτείας ταύτης.

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ ,αψλζ΄, ἐν μηνὶ Ἀπριλίῳ.

ΝΕΟΦΥΤΟΣ

ΣΥΝΟΔΙΚΟΝ ΓΡΑΜΜΑ [1]

Περὶ τῆς κατ' ἔτος πανηγύρεως καὶ τοῦ ἐπ' ἐκκλησίας μνημοσύνου τῆς ὁσίας Φιλοθέης

Ἐπειδὴ τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης ἐδηλώθη ἀσφαλῶς ὅτι τὸ θειότατον σῶμα τῆς ὁσιωτάτης Φιλοθέης τὸ κείμενον ἐν τῇ νεουργηθείσῃ ὑπ' αὐτῆς ἱερᾷ μονῇ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου, οὐχ' ἧττον τῶν πάλαι εὐαρεστησάντων (sic) Θεῷ ἐκείνων ὁσίων γυναίων, εὐωδίας πεπληρωμένον ἐστὶ καὶ μύρον διηνεκῶς ἐκχεῖται, ἀλλὰ καὶ τοῖς προσιοῦσιν ἀσθενέσι τε καὶ δεομένοις θεραπείας τὴν ἴασιν δίδωσιν, ἥτις καὶ ζῶσα νηστείαις καὶ ἀγρυπνίαις κατατήξασα ἑαυτὴν τέλους τετύχηκεν ἀμύμονος, ὡς δε πλατύτερον τὰ περὶ αὐτῆς ὅ τε κατὰ τόπον ἀρχιερατεύων Ἀθηνῶν Νεόφυτος καὶ ὁ Κορίνθου καὶ ὁ Θηβῶν καὶ πᾶς ὁ ἱερὸς τῶν Ἀθηνῶν κλῆρος συνάμα τοῖς ἄρχουσι δι' ἀναφορᾶς ἐνυπογράφου ἐπιστώσαντο· τούτου χάριν ἔδοξεν ἡμῖν τε καὶ πάσῃ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ τῶν καθευρεθέντων ἐνταῦθα ἀρχιερέων συγγραφῆναι καὶ ταύτην τῷ χορῷ τῶν ὁσίων καὶ ἁγίων γυναικῶν, ὥστε καὶ κατ' ἔτος τιμᾶσθαι καὶ πανηγυρίζεσθαι δι' ἀγρυπνίας ψαλμῳδίας καὶ ἁρμοδίου κανόνος διηγουμένου τὰ ταύτης ἱερὰ ψυχωφελῆ κατορθώματα ἅπερ δῆλά εἰσι τοῖς τε ἐγγὺς καὶ τοῖς πόρρω εὐσεβεστάτοις χριστιανοῖς, οἳ τὰ ἴσα πρεσβεῖα ταῖς μνημονευομέναις ἁγίαις τῶν γυναικῶν οὐκ ὀκνοῦσιν εὐλαβῶς παρέχειν καὶ πρὸς αὐτὴν ὡς τὴν ἐνάρετον καὶ ὡς ἰσάγγελον πολιτείαν κληρωσαμένην. Πρὸς δὲ καὶ τὸ μνημονεύεσθαι ἀεννάως τὸ θεῖον ὄνομα αὐτῆς εἰς ἐκκλησίας δίκαιον κρίνομεν, ἵνα μὴ ὁ πανδαμάτωρ χρόνος λήθην τῶν ἀνδραγαθημάτων αὐτῆς προξενήσῃ, ἐν οἷς καὶ ὁ μισθαποδότης ἐπαναπαύεται καὶ ἄνθρωποι συνευφραίνονται ταῖς ὁσίαις εὐχαῖς αὐτῆς, ὀφειλόντων πάντων τῶν ἐν Ἀθήναις εὑρισκομένων ἱερωμένων καὶ λαϊκῶν τὸ παρὸν συνοδικὸν γράμμα ἀσπασίως δέξασθαι καὶ μὴ ἐναντίον, ἵνα μὴ ἀντὶ εὐχῆς προσηκούσης ἀρὰν ἐπισπάσωνται. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις.......

[1] Ἐξεδόθη ἐπὶ τῆς β΄ Πατριαρχείας Ματθαίου Β΄ τοῦ ἀπὸ Ἰωαννίνων 1595-1600. Τὸ πρωτότυπον κατείχετο ὑπὸ Σοφοκλέους Οἰκονόμου.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΗΣ ΟΣΙΑΣ ΜΗΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΦΙΛΟΘΕΗΣ ΤΗΣ ΕΞ ΑΘΗΝΩΝ

ΨΑΛΛΟΜΕΝΗ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΕΚΑΤΗΝ ΕΝΑΤΗΝ ΤΟΥ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΤΥΠΟΙΣ ΕΚΔΟΘΕΙΣΑ

συνδρομῇ καὶ δαπάνῃ τοῦ ἐντιμοτάτου καὶ εὐγενεστάτου Κυρίου

ΛΕΟΝΑΡΔΟΥ ΠΟΤΕ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΗ

ΤΟΥ ΕΞ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΨΟΕʹ ΕΝΕΤΙΗΣΙΝ 1775

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

ΤΗΣ ΟΣΙΑΣ ΚΑΙ ΘΕΟΦΟΡΟΥ ΜΗΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΦΙΛΟΘΕΗΣ ΤΗΣ ΕΞ ΑΘΗΝΩΝ[1]

Θαυμάσια εἶνε τῳόντι καὶ ἄξια διηγήσεως, τῶν παλαιῶν Μαρτύρων τε καὶ Ὁσίων τὰ ἔνθεα κατορθώματα, καὶ ἱκανὰ νὰ προσερεθίσουν καὶ νὰ διεγείρουν εἰς τὴν κατὰ δύναμιν μίμησιν καὶ τὰς πλέον ἀμελεῖς καὶ ῥαθύμους ψυχάς. Ἀλλ' ἡ ἔλλειψις (φεῦ) τὴν σήμερον τῶν τοιούτων Ἁγίων κάμνει τοὺς ἀνθρώπους νὰ προφασίζωνται, καὶ τῷ τότε τάχα καιρῷ, οὐχὶ δὲ τῇ οἰκείᾳ προαιρέσει καὶ τῇ τοῦ Θεοῦ χά-

[1] Ἐν τῇ Ἀκολουθίᾳ ὁ Βίος εἶνε παρεμβεβλημένος μεταξὺ τοῦ ἐν σελ. 161 τῶν Μνημείων «Πᾶσα γλῶσσα κινήσθω» κτλ. καὶ τοῦ ἐν σελ. 162 «Ἡ μόνη Ἀπείρανδρος». Πρὸ τοῦ Βίου ὑπάρχει τὸ ἑξῆς:

«Μηνὶ Φεβρουαρίῳ ΙΘʹ Μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῆς Ὁσίας καὶ Θεοφόρου Μητρὸς ἡμῶν Φιλοθέης.

Ἡ Φιλοθέη τῶν τῇδε μεταστᾶσα
Χαίρουσ' ἀνῆλθε πρὸς Μονὰς οὐρανίους

ριτι νὰ ἀποδίδουν τὰ ἐκείνων ἆθλα καὶ τὰς ἀρετάς· διὰ τοῦτο περισσότερον πρέπει νὰ ἐκθειάζωνται ὅσοι καὶ ὅσαι κατὰ τοὺς παρόντας καιρούς, ἢ καὶ ὀλίγον πρὸ ἡμῶν, τοῖς τῶν παλαιῶν ἴχνεσιν ἐπακολουθήσαντες ἤτοι μὲ Μαρτυρικὸν θάνατον, ἢ μὲ ἀσκητικὴν πολιτείαν, ἐδόξασαν τὸν Θεὸν, καὶ παρ' αὐτοῦ πλουσίως ἀντεδοξάσθησαν· οἶδε γὰρ Κύριος δοξάζειν τοὺς αὐτὸν ἀντιδοξάζοντας. Μία κατ' ἐκείνους ἐχρημάτισε καὶ ἡ νῦν εἰς εὐφημίαν καὶ μνήμην προκειμένη Ἁγία, ἡ ὁποία ὡρμᾶτο ἐκ τῆς πόλεως Ἀθηνῶν, Μητρὸς μὲ Συρίγης, Πατρὸς δὲ Ἀγγέλλου Μπενιζέλου τοὐπίκλην, ἀπὸ τοῦ ὁποίου τὸ γένος εἰσέτι καὶ νῦν διασώζεται ἐν Ἀθήναις, ἀμφοτέρων φιλευσεβῶν, εὐγενῶν, καὶ πλουσίων. Μάλιστα ἡ εἰρημένη Συρίγα ὅσον εἶχε τὴν ἐξωτερικὴν περιφάνειαν καὶ πλουσιότητα, τόσον ἐπλούτει καὶ τὴν ἐσωτερικὴν, οὖσα κατάκοσμος ἀπὸ διαφόρους ἀρετὰς, καὶ τὸ πλέον, ἀπὸ τὴν Χριστομίμητον Ἐλεημοσύνην· οὖσα δὲ στεῖρα καὶ ἄγονος, καὶ περὶ τούτου ὡς εἰκὸς λυπουμένη, δὲν ἐπρόσδραμεν εἰς ἀνθρωπίνας τέχνας καὶ ἰατρείας καθὼς ὁμοιοπαθεῖς γυναῖκες συνειθίζουν τὴν σήμερον ἀλλὰ γενναίῳ φρονήματι, μιμουμένη τὴν θεοχαρίτωτον ἐκείνην καὶ προφήτιδα Ἄνναν, κατέφυγε μετὰ πίστεως πρὸς τὸν Παντοδύναμον καὶ πανάγαθον Ἰατρὸν, καὶ εἰς τὴν μεσιτείαν τῆς Ἀειπαρθένου καὶ Θεοτόκου Μαρίας, ἐκλιπαροῦσα ταύτην θερμῶς νὰ διαλύσῃ τὴν ἐπώδυνον στείρωσιν· καί γε τῆς δεήσεως οὐ παρήκουσεν ὁ τὸ θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτὸν ποιῶν Κύριος. Ἐν μιᾷ γὰρ τῶν ἡμερῶν εἰσελθοῦσα κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῇ εἰς τὸν τῆς Θεοτόκου Ναόν, καὶ ἀπὸ τὸν κόπον τῆς συντόνου καὶ ἐπιμόνου προσευχῆς ἀποκοιμηθεῖσα ὀλίγον, βλέπει ὅτι ἐξῆλθεν ἐκ τῆς Θεομητορικῆς Εἰκόνος φῶς μέγα καὶ ἔκλαμπρον, καὶ ἐμβῆκεν εἰς τὴν κοιλίαν της, καὶ οὕτως ἀφυπνώσασα, καὶ καθ' ἑαυτὴν κρίνουσα τὸ ὁραθέν, ἔλαβε πληροφορίαν πῶς ἐπέτυχε τῆς αἰτήσεως, ὃ καὶ ἐγένετο, μετ' ὀλίγον γὰρ συλλαβοῦσα, ἐγέννησε θυγατέρα καὶ ἐπωνόμασε ταύτην Ῥεβοῦλαν· ἡ ὁποία, ὡς τέκνον δι' εὐχῆς Θεόθεν δεδωρημένον, ἐξ ἁπλῶν ὀνύχων προεμήνυε τὰ μετὰ ταῦτα ἐνάρετα αὐτῆς καὶ θεοειδῆ καρτοθώματα, καὶ ὅσον ηὔξανε κατὰ τὴν σωματικὴν ἡλικίαν, τόσον προέκοπτε καὶ κατὰ τὴν ψυχήν, ἔχουσα καὶ προσεχὲς τὸ παράδειγμα τῆς Μητρός της, καὶ, ὡς δένδρον πεφυτευμένον παρὰ τῶν ὑδάτων τὰς διεξόδους, ἔσπευδε ν' ἀποδώσῃ ἑκατονταπλασίονα τὸν καρπόν. Λοιπὸν φθάσασα τὸν δωδεκαετῆ χρόνον τῆς ἡλικίας της, ἐζητήθη ἐπὶ γαμικῇ Συζυγίᾳ παρά τινος τῶν τότε πρωτίστων τῆς πόλεως, ἀλλ' αὕτη ἡ ἀοίδιμος τρέφουσα πόθον εἰς τὴν καρδίαν της εἰς τὸ νὰ φυλάξῃ τὴν Παρθενίαν, ἀσκητικῶς νὰ πολι-

τευθῇ, τὸ μὲν πρῶτον ἀπέβαλε τὸ τέτοιον ζήτημα ὡς ἀπᾷδον εἰς τὸν θεοφιλῆ της σκοπόν, ὕστερον δέ, ἀπὸ τὴν πολλὴν βίαν καὶ τὰς ἐνοχλήσεις ὁποῦ καθ' ἑκάστην οἱ γονεῖς αὐτῆς ἔκαμναν, δικαιολογούμενοι ὅτι δὲν ἔχουν διάδοχον ἕτερον τῆς ἐνούσης αὐτοῖς περιουσίας, ἔστερξε καὶ ἀκουσίως καὶ συνεζεύχθη νομίμῳ ἀνδρί, ὅστις μὲ τὸ νὰ ἔτυχε γνώμης σκληρᾶς καὶ σχεδὸν ἀπανθρώπου, τὴν ἔθλιβε καθημερινῶς μὲ διαφόρους κακώσεις καὶ τιμωρίας. Ἡ δὲ ἀείμνηστος ὑπομένουσα εὐχαρίστως ἕνα τοιοῦτον τύρανον καὶ ὄχι ὁμόζυγον, ἐπραγματεύετο παντοιοτρόπως τὴν σωτηρίαν καὶ τὴν διόρθωσίν του, ποτὲ μὲν τὸν Θεὸν παρακαλοῦσα νὰ μεταβάλλῃ τοῦ τρόπου αὐτοῦ τὸ ἐκτεθηριωμένον καὶ φαῦλον, ποτὲ δὲ αὐτὸν ἐκεῖνον νουθετοῦσα καὶ διελέγχουσα καὶ ἔτζι ἐπέρασε μετ' αὐτοῦ τρεῖς ὅλους χρόνους διὰ πολλῶν θλίψεων καὶ βασάνων, ἕως ὁποῦ ὁ Θεὸς βλέπωντας τὴν ταύτης Ὑπομονὴν καὶ τὸ ἐκείνου ἀμετανόητον, τὸν ἐθέρισε μὲ τὸ δρέπανον τοῦ θανάτου. Ἡ δὲ Ἁγία μετὰ τὴν αὐτοῦ ἀποβιωσιν διέτριβε τοῦ λοιποῦ εἰς τὸ πατρικόν της ὀσπήτιον, πρὸς ἕνα καὶ μόνον σκοπὸν ἀφορῶσα, τὸ πῶς νὰ εὐαρεστήσῃ εἰς τὸν Θεὸν μὲ ὅλα τὰ εἴδη τῆς ἀρετῆς· τὸν ὁποῖον καὶ καθικέτευε νυκτὸς καὶ ἡμέρας διὰ νὰ τὴν ἐνισχύσῃ εἰς ὃν καὶ πρότερον εἶχε σκοπόν· μὲ ὅλον ὁποῦ πάλιν οἱ γονεῖς της δὲν ἔπαυον ἀπὸ τοῦ νὰ τῆς προβάλλουν καθ' ἑκάστην καὶ δεύτερον γάμον, διότι ἐζητεῖτο ἐπιμόνως παρὰ πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει περιφανῶν διά τε τὸ εὐγενές, καὶ περιὸν τοῦ πλούτου· ἀλλ' ἦσαν πλέον ἀδάμαντα παίοντες, καὶ λίθον ἑψῶντες κατὰ τὴν παροιμίαν· μάλιστα ὁποῦ αὕτη ἡ Μακαρία ἀπὸ τὰς ἀδιαλείπτους καὶ ἐκτενεῖς ἱκεσίας καὶ προσευχὰς ὁποῦ ὡς θυσίαν αἰνέσεως τῷ Κυρίῳ προσέφερεν, ἠξιώθη καὶ Θείας ὀπτασίας, ἐπιστηριζούσης αὐτὴν εἰς τὸν θεοφιλῆ καὶ θεάρεστον γνώμην. Δέκα χρόνοι ἦσαν τῆς χηρείας της περασμένοι, καὶ οἱ μὲν γονεῖς αὐτῆς ἀφέντες τὰς ἐν γῇ διατριβὰς ἀπέρασαν εἰς τὴν ἄλλην ζωήν, ἡ δὲ Ἁγία, ἐλευθερωθεῖσα ἀπὸ τέτοια ἐμπόδια, καὶ δοξάσασα τὸν Θεόν, ἤρξατο, ἐν ταπεινοφροσύνῃ Πνεύματος, ἀσκητικωτέρας διαγωγῆς, νηστείαις, ἀγρυπνίαις καὶ προσευχαῖς, σχολάζουσα, καὶ ὡς φιλόπονος μέλισσα εἰργάζετο τὸ γλυκύτατον μέλι τῆς ἀρετῆς καὶ πρῶτον μέν, δι' ἐν ὁράματι ἐπιταγῆς τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου οἰκοδομεῖ Παρθενῶνα, ἐπ' ὀνόματι τούτου τοῦτον τιμήσασα, μὲ ἱκανὰ κελλεῖα, καὶ ἄλλα ἀναγκαῖα οἰκοδομήματα καὶ περιοχὰς, καὶ τὸν ἐπροικοδότησε μὲ μετόχια καὶ ὑποστατικὰ ἱκανὰ πρὸς ἀναγκαίαν ζωοτροφίαν τῶν ἐν τούτῳ μοναζουσῶν, ὁ ὁποῖος Παρθενὼν σώζεται ἐν Ἀθήναις μέχρις τῆς σήμερον Θεοῦ χάριτι κατοικημένος ἀπὸ μοναζού-

σας παρθένους, καὶ πλουτισμένος οὐ μόνον μὲ ὑποστατικὰ διάφ ρα καὶ μετόχια, ὡς προείρηται, ἀλλὰ καὶ μὲ πολυειδῆ χρυσοΰφαντα ἱερατικὰ καὶ σκεύη, διὰ τὰς ἐτησίους ἱερὰς τελετὰς καὶ ὁλονυκτίας ὁποῦ ἐπιτελοῦνται, καὶ πρὸ τούτων πάντων σεμνυνόμενος καὶ ἐγκαλλωπιζόμενος μὲ τὸν θησαυρὸν τοῦ τιμίου αὐτῆς καὶ Ἁγίου Λειψάνου, τὸ ὁποῖον εἶνε ἀποτεταμιευμένον καὶ ἀποτεθειμένον εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ ἱεροῦ Βήματος, παρὰ πάντων εὐλαβῶς ἀσπαζόμενον, καὶ θαυμαστὴν ἀποπνέον τὴν εὐωδίαν εἰς ἐναργῆ μαρτυρίαν καὶ σημεῖον τῆς ἁγιότητος. Ὕστερον δὲ, μετὰ τὴν τοῦ Παρθενῶνος λέγω τελείωσιν πρώτη αὕτη κει αμένη τὴν κόμην, Φιλοθέη μετονομοσθεῖσα, ὡς ἐν σταδίῳ τῆς ἀσκήσεως αὐτῷ εἰσεπήδησε, σι νεπαγομένη μεθ' ἑαυτῆς καὶ τὰς θεραπενίδας ὁποῦ εἶχε διατρίβουσα ἐν τῷ πατρικῷ αὐτῆς οἴκῳ, οὔσας παρ' αὐτῆς προκατηχημένας καὶ προπαρασκευασμένας εἰς τὴν κατὰ Θεὸν πολιτείαν· οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ οὐκ ὀλίγαι τῶν ἐν τῇ πόλει περιβλέπτων Παρθένων ἀσμένως ἀποτασσόμεναι τοῖς π οσκαίροις καὶ φθειρομένοις τοῦ κόσμου τούτου τερπνοῖς, καὶ τὸ Μοναχικὸν ἐνδυόμεναι Σχῆμα, ὑπὸ καθηγεμόνι τῇ μακαρίᾳ τῇδε ὑπετάσσοντο καὶ ὑπέκυπτον· διότι ποία ἀκούουσα τὰ ψυχοσωτήρια ἐκείνης καὶ γλυκύτατα λόγια, ἢ ποία τὸ πρᾷον τῆς γνώμης καὶ τὴν πᾶσαν τῶν ἀγαθῶν σύρροιαν κατανοοῦσα, δὲν ἤθελεν ἑλκυθῇ ὡς ὑπὸ μαγνήτου ὁ σίδηρος ; Τὸ δὲ εἰς τοὺς δεομένους συμπαθὲς καὶ φιλάνθρωπον, καὶ τὴν καθημερινὴν φροντίδα καὶ ἔγνοιαν ὁποῦ εἶχεν ὑπὲρ αὐτῶν, ποιοῦσα καὶ λέγουσα μετὰ Παύλου, τίς ἀσθενεῖ καὶ οὐκ ἀσθενῶ, ποῖος ἤθελεν ἠμπορέσει ἀξίως νὰ ἐπαινέσῃ; Τὰ Νοσοκομεῖα καὶ Ξενοδοχεῖα ὁποῦ ὀλίγον μακρὰν τοῦ Μοναστηρίου ἔκτισεν, εἶναι ἀρκετὸν τεκμήριον τῆς φιλοικτίρμονος ἐκείνης καὶ εὐσπλαγχνικωτάτης ψυχῆς εἰς τὰ ὁποῖα εἰσερχομένη ἡ ἰδία αὐτὴ ἐπεσκέπτετο τοὺς διαφόροις νοσήματι κατεχομένους, οὐ μόνον μὲ ὅλα τὰ πρὸς τροφὴν καὶ σωματικὴν ἀνάπαυσιν ἀναγκαῖα, ἀλλὰ καὶ μὲ παραμυθητικὰ καὶ εὐαγγελικὰ λόγια διατρέφοντα τὴν ψυχὴν, γινομένη τὰ πάντα τοῖς πᾶσι, ἵνα τοὺς πάντας κερδίσῃ κατὰ τὸν Παῦλον, ἢ τοὺς πλείονας. Οὕτω γοῦν ὥστινος πηγῆς πολυχεύμονος ἐλέους καὶ συμπαθείας τῆς Ἁγίας γνωριζομένης καὶ λεγομένης, καὶ πάντων τῶν χρηζόντων πρὸς αὐτὴν συρρεόντων, συνέβη τὸ Μοναστήριον νὰ καταντήσῃ εἰς ἐσχάτην πτωχείαν καὶ αἱ ἐν αὐτῷ μονάζουσαι ἄρχισαν νὰ γογγύζουν κατὰ τῆς Ἁγίας καὶ νὰ μικροψυχοῦν διὰ τὴν στέρησιν τῶν πρὸς τῶν ζῆν ἀναγκαίων, ἀλλ ἡ Θεοχαρίτωτος αὕτη δὲν ἔπαυεν ἀπὸ τοῦ νὰ τὰς νουθετῇ λέγουσα, ὅτι νὰ ἔχουν πίστιν εἰς τὸν Θεόν, τὸν καὶ τοὺς νεοσ-

σοὺς τῶν κοράκων τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτὸν διατρέφοντα, καὶ νὰ στέκωσι στερεαὶ εἰς τὰ ἀψευδέστατα αὐτοῦ καὶ πανάγια λόγια, ὁποῦ λέγουν. Ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν, τὸ ὁποῖον καὶ ἔγινε μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐμπράκτως διὰ μέσου δύο ἀρχόντων, οἵτινες κατὰ θείαν νεῦσιν ἦλθον χάριν προσκυνήσεως εἰς τὸ Μοναστήριον καὶ ἔδωκαν τῇ Ἁγίᾳ μίαν πλουσιοπάροχον ἐλεημοσύνην, καὶ ἔτζι αἱ ἀδελφαὶ ἐδόξασαν τὸν πλουτοδότην Θεὸν, καὶ ἐθαύμασαν τὴν πρὸς αὐτὸν τῆς Ἁγίας ἀδίστακτον πίστιν. Ἦσαν δὲ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ ὑπὸ τοὺς Ἀγαρηνοὺς γυναῖκες αἰχμάλωτοι ἀπὸ διαφόρους τόπους ἐν ταῖς Ἀθήναις· ἀλλὰ τὴν συμπάθειαν καὶ φιλανθρωπίαν, καὶ τοὺς πειρασμοὺς καὶ κινδύνους, ὁποῦ ὑπὲρ τῆς ἐκείνων σωτηρίας καὶ ἀναρρύσεως ὑπέμεινεν ἡ ἀείμνητος, πᾶς λόγος ἀδυνατεῖ πρὸς ἀξίαν νὰ παραστάσῃ· ἡμεῖς ὅμως ἓν ἐκ πολλῶν εἰπόντες, θέλομεν κάμει τοὺς ἀναγινώσκοντας νὰ συμπεράνουν ποταπὴν ζέσιν καὶ πόθον εἶχεν ἡ ὄντως Φιλόθεος Φιλοθέη ὑπὲρ τῆς τῶν ἀδελφῶν σωτηρίας. Τέσσαρες γυναῖκες αἰχμάλωτοι, ἀκούσασαι τὴν τῆς Ἁγίας φήμην καὶ εὐκαιρίας τυχοῦσαι, ἐδραπέπευσαν ἀπὸ τοὺς αὐθέντας τους, ὁποῦ τὰς ἐβίαζαν εἰς τὴν τῆς Πίστεως ἐξάρνησιν, καὶ κατέφυγον πρὸς αὐτήν. Ἡ ὁποία μὲ τὴν συνειθισμένην της εὐμένειαν καὶ φιλοφροσύνην αὐτὰς ὑποδεξαμένη καὶ νουθετήσασα ἱκανῶς εἰς τὸ νὰ στέκουν ἀνδρεῖαι εἰς τοὺς ὑπὲρ πίστεως κινδύνους, καὶ νὰ μὴ λυποῦνται πολλὰ διὰ τὴν δουλείαν, ἐπαρατηροῦσε καιρὸν ἁρμόδιον εἰς τὸ νὰ τὰς κατευοδώσῃ εἰς τὰς ἰδίας αὐτῶν πόλεις. Οὐ πολὺ τὸ ἐν μέσῳ καὶ οἱ κύριοι τῶν φυγάδων μαθόντες τὰ γενόμενα, ὥρμησαν ὡς ἄγριοι θῆρες εἰς τὴν κέλλαν τῆς Ἁγίας, καὶ ἁρπάσαντες αὐτήν, καίτοι γε οὖσαν κλινοπετῆ ἡμέρας πολλὰς, παρέστησαν τῷ τότε ἡγεμόνι, Μουσουλμάνῳ καὶ αὐτῷ ὄντι, καὶ τὴν ἔβαλαν εἰς σκοτεινὴν φυλακήν. Ἡ δὲ χαρεῖσα ἐπι τούτῳ μᾶλλον, ἢ λυπηθεῖσα ἦτον ἑτοίμη νὰ θυσιάσῃ καὶ αὐτὴν τὴν ζωήν, παρὰ νὰ προδώσῃ τὰς ἱκέτιδας ἐκείνας γυναῖκας, δεικνύουσα ἐμπράκτως τὴν λέγουσαν ἐν Εὐαγγελίοις φωνήν: Μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τὶς θῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. Ποῖος ἤθελε κρίνει ὀλιγώτερον τοῦτο ἀπὸ ἐκεῖνο, ὁποῦ ἔκαμε πάλαι ὁ μέγας Πατὴρ ἡμῶν καὶ Οὐρανοφάντωρ Βασίλειος; οὗτος γὰρ διὰ μίαν χήραν γυναῖκα τῶν Εὐγενῶν, ὁποῦ ἐβιάζετο τότε ἀπὸ τὸν ὕπαρχον εἰς δευτέρου γάμου κοινωνίαν, καὶ εἰς διαφέντευσιν τῆς οἰκίας σωφροσύνης, κατέφυγε πρὸς αὐτὸν, ἀντέστη γενναιοφρόνως, καὶ μετὰ χαρᾶς πρότερον ἤθελε

προτείνει εἰς σφαγὴν τὸν αὐχένα, παρὰ νὰ προδώσῃ τὴν σώφρονα ἐκείνην χήραν, καὶ περὶ τούτου ἀνάγνωθι καὶ στοχάσου πόσον ὑπερθαυμάζεται εἰς τὸν ἐπιτάφιον αὐτοῦ λόγον, ὁποῦ συνέγραψεν ὁ ὁμότροπος αὐτῷ καὶ σύγχρονος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος.

Τῇ ἐπαύριον πάλιν συνάγεται πλῆθος πολὺ τῶν Ἀγαρηνῶν, καὶ ὡς κατὰ τοῦ Κυρίου πάλαι οἱ Ἰουδαῖοι, ἐβόων τό: Ἔνοχος θανάτου ἐστί. Τότε ὁ ἡγεμὼν ἐκβαλὼν τῆς φυλακῆς τὴν Ἁγίαν τῆς ἐπρόβαλε νὰ διαλέξῃ ἀπὸ τὰ δύο τὸ ἕν, ἤτοι δηλονότι τὸν διὰ ξίφους θάνατον, ἢ τὴν ἐξώμνυσιν τῆς θειοτάτης καὶ εὐαγοῦς ἡμῶν Λατρείας· ἀλλ' ὢ τῆς ἐκείνου ἀνοίας καὶ ματαιοφροσύνης, εἰς ποίαν πέτραν τὰ βέλη τῆς ἀθεΐας ἐδοκίμασε νὰ ῥίψῃ ὁ δείλαιος. Ἐγώ, λέγει, ὦ ἡγεμὸν, διψῶ νὰ ὑπομείνω διάφορα εἴδη κολαστηρίων διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, τὸν ὁποῖον ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας Θεὸν ἀληθινὸν καὶ ἄνθρωπον τέλειον λατρεύω καὶ προσκυνῶ, καὶ μοῦ κάμνεις μεγάλην χάριν, ἂν μίαν ὥραν προτήτερα μὲ ἤθελες ἐξαποστείλει πρὸς αὐτὸν διὰ τοῦ Μαρτυρικοῦ τοῦδε Στεφάνου. Μὲ τέτοια λόγια τῷ τυράννῳ ἀποκριθεῖσα ἡ τρισολβία καὶ φερώνυμος Φιλοθέη, βέβαια ἐντὸς ὀλίγου ἤθελε τελειωθῇ διὰ Μαρτυρίου, ἀνίσως καὶ μετ' οὐ πολὺ κατὰ θείαν ἄντικρυς βούλησιν δὲν ἤθελαν προφθάσει τινὲς τῶν Χριστιανῶν, καὶ τὴν πᾶσαν ἀλήθειαν ἐρευνήσαντες, καὶ τὸν κριτὴν καταπραΰναντες ἤθελαν τὴν ἐλευθερώσει· καὶ οὕτως ἀπῆλθεν εἰς τὰ ἴδια ἡ Ἁγία Μάρτυς ἀναίμακτος, καθὼς ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου ὁ Μυροβλύτης Νικόλαος, καὶ πάλιν μετὰ πολλῶν ἐτῶν περιόδους ὁ ἀπὸ Θεσσαλονίκης Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς.

Τέτοια περιστατικὰ ἄραγε νὰ ἐπροξένησαν εἰς τὴν Ἁγίαν καμμίαν ψυχρότητα, ἢ ἀμέλειαν εἰς τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς; οὐδαμῶς. Ἀλλ' ἔκτοτε πάλιν ἡ Παμμακάριστος τῶν μὲν ὄπισθεν ἐπιλανθανομένη, τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινομένη, δὲν ἔπαυε καθ' ἑκάστην ἀπὸ τὰς συνειθισμένας της ἀγαθοεργίας, οὐ μόνον τὴν ἰδίαν της ψυχὴν κατακοσμοῦσα μὲ ὅλην τὴν καλλονὴν καὶ εὐπρέπειαν τῶν ἀρετῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων, τοὺς μὲν ἐπιστηρίζουσα εἰς τὸ καλὸν, τοὺς δὲ βελτιοῦσα καὶ εἰς μετάνοιαν ἄγουσα· διὰ τοῦτο καὶ Ἀποστολικῶς διεπέρασεν εἰς τὴν νῆσον Τζίαν, ἔνθα πρὸ πολλοῦ εἶχεν οἰκοδομημένον Μετόχιον, διὰ νὰ ἀποστέλλῃ τὰς μοναζούσας ἐκείνας Παρθένους, ὁποῦ εἶχον φόβον ἀπὸ διαφόρους αἰτίας νὰ διατρίβωσιν ἐν Ἀθήναις, καὶ ἐπιμείνασα ἐκεῖ χρόνον συχνὸν, καὶ τὰς ἀσκουμένας ἀδελφὰς θεαρέστως κατηχήσασα εἰς τῆς Μοναδικῆς ζωῆς τὴν ἀκρίβειαν, ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὰς Ἀθήνας· τίς ἀριθμήσῃ πλέον τὰ μετὰ τὴν ἐ-

πάνοδον αὐτῆς ἔνθεα κατορθώματα; τὴν εἰς τοὺς δεομένους ἀφθονίαν, τὸ φιλόξενον, τὰς παννυχίους στάσεις, τὴν ἄκραν ἐγκράτειαν; οὕτως οὖν ἐν πράξει καὶ θεωρίᾳ τελείως τὸν ἑαυτῆς βίον ῥυθμίσασα, ἠξιώθη παρὰ Θεοῦ νὰ ἐπιτελῇ θαυμάσια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα θέλομεν εἰπεῖ ἓν εἰς μαρτυρίαν.

Τὶς νεανίας ποιμὴν προβάτων, δεδομένος ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας εἰς κλεψίας καὶ ἄλλας ῥαδιουργίας, κατὰ Θεοῦ παραχώρησιν κατεκρατήθη ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, ὅθεν γυμνὸς καὶ τετραχηλισμένος ἐφέρετο εἰς ὄρη καὶ σπήλαια, θέαμα ὄντως ἐλεεινόν· πολλάκις ὅταν ἤρχετο εἰς τὸν ἑαυτόν του ἐσύχναζεν εἰς τὰ πέριξ Μοναστήρια διὰ νὰ εὕρῃ ἰατρείαν τοῦ πάθους του, πλὴν εἰς μάτην· τέλος πάντων παρ' ἄλλων ὁδηγηθεὶς προσῆλθε καὶ τῇ Ἁγίᾳ, ἡ ὁποία εὐσπλαγχνισθεῖσα αὐτόν, μετὰ συντόνου καὶ ἐκτενοῦς προσευχῆς τὸν ἐλύτρωσε τῆς διαβολικῆς ἐκείνης μάστιγος, καὶ νουθετήσασα αὐτὸν ἱκανῶς τὸν ἐκούρευσε και Μοναχόν, καὶ οὕτως ἐπέρασε τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του ἐν μετανοίᾳ τε καὶ ἀσκήσει, θαυμαζόμενος ὑπὸ πάντων. Πολλοὶ λοιπόν, τόσον ἐκ τῆς ἰδίας πολιτείας τῶν Ἀθηνῶν, ὅσον καὶ ἐκ τῶν πέριξ κωμῶν, ἀκούοντες τὴν φήμην τῆς Ἁγίας, προσερχόμενοι ἐλάμβανον ψυχικὰς καὶ σωματικὰς ἰατρείας ὅθεν διὰ τὴν τοιαύτην ἐνόχλησιν καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν Μοναζουσῶν, ὁποῦ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ηὔξανον, καὶ ἐστενοχωρεῖτο τὸ Μοναστήριον, ἐπαρακινήθη ἡ Ἁγίᾳ καὶ ᾠκοδόμησε καὶ ἕτερον μακρὰν ὀλίγον τῆς πόλεως εἰς τόπον λεγόμενον Πατήσια πρὸς τελειοτέραν ἡσυχίαν τῶν ἀδελφῶν, εἰς τὸ ὁποῖον συχνάζουσα συνεφιλοσόφει καὶ συνησκεῖτο μετὰ τῶν ὑπ' αὐτήν· ὅπως δὲ ἠξιώθη ἡ Ἀείμνηστος καὶ μαρτυρικοῦ ἤδη τέλους, ἀκούσατε.

Τῶν ἐκ τῆς Ἄγαρ τινὲς τρέφοντες πρὸ πολλοῦ κατ' αὐτῆς μῖσος, καὶ ἔχθραν ἀνείκαστον διὰ τὰς αἰτίας ἐκείνας, ὁποῦ ἐν προοιμίοις εἰρήκαμεν, ἐπῆγαν διὰ νυκτὸς εἰς τὸ ἐν Πατησίοις εἰρημένον Μονύδριον (ἔτυχε δὲ τότε νὰ ἐπιτελῆται ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου ἱερομάρτυρος Διονυσίου τοῦ Ἀρειοπαγίτου, καὶ ἡ Ἁγία μετὰ τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν νὰ προσμένωσι τῷ Θείῳ Ναῷ, ὁλονύκτιον ἀκολουθίαν ποιοῦσαι) καὶ εἰσπηδήσαντες πέντε ἐξ αὐτῶν, ἥρπασαν τὴν Ἁγίαν, καὶ ἀπὸ τὰς περισσὰς μάστιγας καὶ τὰ τραύματα τὴν ἄφησαν σχεδὸν ἡμιθανῆ. Ἡ δὲ ἐπὶ τούτῳ πολλὰς εὐχαριστίας τῷ Θεῷ ἀναπέμψασα, μετ' ὀλίγον καιρὸν τῶν πληγῶν ἐκείνων ἐδέξατο τὸ μακάριον τέλος, καὶ ἀπῆλθε πρὸς τὰς Οὐρανίους Χοροστασίας κατὰ τὸ χιλιοστὸν πεντακοσιοστὸν ὀγδοηκοστὸν ἔννατον ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ, τοῦ Φεβρουαρίου Μηνὸς δεκάτην ἐνάτην.

Μετὰ δὲ εἴκοσιν ἡμέρας τῆς αὐτῆς κοιμήσεως ἐμύρισεν ὁ τόπος ἐκεῖνος, ἐν ᾧ κατέκειτο τὸ σῶμα αὐτῆς, ὁμοίως καὶ τῆς Ἀνακομιδῆς μετὰ ἐνιαύσιον παραδρομὴν γενομένης, εὑρέθη τὸ τίμιον αὐτῆς Λείψανον σῷον καὶ ἀκέραιον, καθὼς τὴν σήμερον φαίνεται, καὶ μύρου εὐώδους μεμεστωμένον εἰς λαμπρὰν ἀπόδειξιν τῆς θεαρέστου αὐτῆς καὶ ἐναρέτου διαγωγῆς, δόξαν τε καὶ αἶνον τοῦ Παντοδυνάμου καὶ Παναγάθου Θεοῦ, καὶ εἰς τιμὴν καὶ καύχημα τῆς Ὀρθοδόξου καὶ ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως.

Αὐτὰ εἶναι, ἀγαπητοὶ ἀδελφοὶ τῆς ἀοιδίμου καὶ ὄντως Φιλοθέου Φιλοθέης τὰ ἔνθεα κατορθώματα, τὴν ὁποίαν ἂς ἀγωνίζεται καθ'ἕνας νὰ μιμῆται τὸ κατὰ δύναμιν, ὁ μὲν τὸ εἰς τοὺς δεομένους αὐτῆς κοινωνικὸν καὶ εὐμετάδοτον, ὁ δὲ τὸ ἐν πειρασμοῖς καὶ θλίψεις καρτερικὸν καὶ εὐχάριστον· ἄλλος τὸ ἐν νηστείαις καὶ προσευχαῖς οἷον ἀσώματόν τε καὶ ἄϋλον, καὶ ἄλλος ἄλλο, ὡς ἕκαστος ἔχει κλίσεως καὶ δυνάμεως καὶ ἂς μὴ προφασιζώμεθα προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις, λέγοντες, ὅτι τάχα αὗται αἱ θεάρεστοι καὶ ἐνάρεται πράξεις ἐγίνοντο τὸν τότε καιρὸν, καὶ τώρα ἡ φύσις ἠσθένησε, καὶ ἡμεῖς εἴμεθα ὑπὸ τὸν Ὀθωμανικὸν ζυγόν· αὗται αἱ αἰτιολογίαι εἶναι μάταιαι καὶ διαβολικαί· διότι ὁ Θεὸς, ὡς παντοδύναμος καὶ πανάγαθος, ἐπίσης πάντοτε δίδει εἰς ὅλους τὴν χάριν του, καὶ θέλει πάντας σωθῆναι παρ' ἡμῶν δὲ μόνον τὴν προαίρεσιν καὶ τὴν κλίσιν εἰς τὸ καλὸν ἀπαιτεῖ, καθὼς τὸ βλέπομεν καὶ ἀπὸ ἄλλα παραδείγματα, μάλιστα ἀπὸ τὴν προκειμένην Ἁγίαν. Δὲν ἦτον καὶ αὐτὴ φύσεως ἀσθενεστέρας καθὸ γυνή; Δὲν ἦτον εἰς καιρὸν ἐκεῖνον, καθ' ὃν τὴν σήμερον καὶ ἡμεῖς; δὲν ἀπήντησε τόσους καὶ τόσους πειρασμοὺς, καὶ ἐμπόδια εἰς τὸν δρόμον τῆς πολιτείας της; ἀλλ' ὅμως κανένα ἀπὸ αὐτὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ παραλύσῃ, καὶ νὰ ψυχράνῃ τὴν ζέσιν καὶ ἀγάπην ὁποῦ εἶχε πρὸς τὸν Θεόν, διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς ἂς ἀγωνισθῶμεν τὸν δυνατὸν τρόπον νὰ προσφέρωμεν εἰς τὸν Θεὸν κανένα καρπὸν ἀρετῆς, διὰ νὰ μὴν ἔλθῃ καιρὸς νὰ μετανοήσωμεν ἀνωφελῶς· ἂς ἐκκριζώσωμεν κἂν ἀπὸ τὴν ψυχήν μας τὰ πάθη ἐκεῖνα, ὁποῦ εἶναι ἀναπολόγητα καὶ παρὰ Θεῷ καὶ παρὰ ἀνθρώποις, λέγω τὸν φθόνον, τὴν κατάκρισιν τὴν μνησικακίαν, διὰ νὰ μὴν ἠθέλαμεν γένῃ ἔνοχοι τῆς αἰωνίου κολάσεως, ἀλλὰ θεαρέστως πολιτευσάμενοι ἠθέλαμεν ἀξιωθῇ τῆς Ἐπουρανίου Βασιλείας χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ τῆς ὑπερφώτου καὶ Παναγίας Τριάδος, καὶ διὰ πρεσβειῶν τῆς Ὁσίας καὶ Θεοφόρου Μητρὸς Φιλοθέης. Ἀμήν.

[ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ]

ΜΗΝΙ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙῼ ΙΘʹ.

ΜΝΗΜΗΝ ΕΠΙΤΕΛΟΥΜΕΝ ΤΗΣ ΟΣΙΑΣ ΜΗΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΦΙΛΟΘΕΗΣ ΤΗΣ ΕΞ ΑΘΗΝΩΝ

Ἑσπέρας ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἑσπερινῷ μετὰ τὸν Προοιμιακὸν Ψαλμὸν.
τὸ αʹ Ἀντίφωνον

Τὸ Μακάριος ἀνήρ, εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν στιχ. ϛʹ, στιχηρὰ προσόμ. ἦχος δʹ.

[*Ὡς Γενναῖον ἐν Μάρτυσι*]. Τὸ Χρυσόχροον σκήνωμα καὶ λαμπρότατον ἄγαλμα, τὸ χυσοεπώνυμον αὖθις ἄκουσμα, ὁ πολυποίκιλος Στέφανος, τὸ στόμα τὸ πάντερπνον, ὁ ποιμὴν ὁ γαληνὸς, τῆς ἀγάπης ὁ σύνδεσμος, ὁ μελίρρυτος Ποταμὸς τῆς εἰρήνης Φιλοθέη, ὁ φωστὴρ τῶν Μοναζόντων ἀναδειχθεῖσα λαμπρότατος. [*Δίς*].

Ὡς ἀστὴρ φαεινότατος ἐν Ἀθήναις ἐπέλαμψας, καὶ ὡς μῦρον κάλλιστον, καὶ ἡδύπνοον· ὡς ἀηδὼν δὲ εὐκέλαδος, ὡς μῆλον τὸ εὔοσμον καὶ ὡς Ἥλιος φαιδρὸς, πανταχοῦ ἐξανέτειλας καὶ ἐφώτισας Μοναχῶν καὶ μιγάδων τὰς καρδίας· ὅθεν ἅπαντες ὑμνοῦμεν, σοῦ τὴν ἁγίαν Μετάστασιν. [*Δίς*].

Καὶ πτωχῶν καταφύγιον, καὶ τῶν ξένων διάσωσμα, Νεανίδων σύναξις, Μῆτερ γέγονας τῶν ἀσθενούντων ἐπίσκεψις, καὶ νόσων, καὶ θλίψεων, ἰατρὸς καὶ ὁδηγὸς, τῶν ψυχῶν καὶ σωμάτων τε· διὰ τοῦτο σε ὁ Χριστὸς ἀγαπήσας, εἰς τὰς ἄνω Οὐρανίους ἀναπαύσεις ἐνέθηκέ σε Πανένδοξε.

[*Δόξα ἦχος πλ. αʹ*], Πάντα τὰ σὰ, καὶ σεαυτὴν τῷ Θεῷ καθιέρωσας, νοῦν καὶ ψυχὴν καὶ καρδίαν καὶ σῶμα· τῆς φωνῆς γὰρ τοῦ Εὐαγγελίου ἀκούσασα, τὰ πάντα κατέλιπες χρυσὸν δὲ καὶ τιμὴν ὡς οὐδὲν ἐλογίσω, καὶ ὅλη γέγονας τοῦ Χριστοῦ οἶκος ἔνδοξος· ὅθεν καὶ ἀνέκραζες πᾶσι τοῖς φοιτῶσι πρὸς σέ: καταλείψατε τὰ φθαρτὰ, καὶ ἐπίκηρα, καὶ ποθήσατε τὸν σταυρωθέντα Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν· διὰ τοῦτο ὁ Χριστὸς ἰδών σου τὸ εὐγενὲς τῆς ψυχῆς, ἐλθὼν παρὰ σοὶ κατοικεῖν ἠρετίσατο· αὐτὸν οὖν καθικέτευε, Φιλοθέη Χρυσόηθε, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

[*Καὶ νῦν, Θεοτοκίον· ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ. Εἴσοδος, τὸ Φῶς ἱλαρόν. Προκείμενον τῆς ἡμέρας*, καὶ *τὰ ἀναγνώσματα. Σοφίας Σολομῶντος*

τὸ *Ἀνάγνωσμα*]. Δικαίων ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἅψηται αὐτῶν βάσανος, ἔδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἡ ἔξοδος αὐτῶν καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα· οἱ δὲ εἰσὶν ἐν εἰρήνῃ· καὶ γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἡ ἐλπὶς αὐτῶν Ἀθανασίας πλήρης, καὶ ὀλίγα παιδευθέντες, μεγάλα εὐεργετηθήσονται· ὅτι ὁ Θεὸς ἐπείρασεν αὐτούς, καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ· ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτούς, καὶ ὡς ὁλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς, καὶ ἐν καιρῷ Ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι, καὶ ὡς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται· κρινοῦσιν ἔθνη, καὶ κρατήσουσι λαῶν καὶ βασιλεύει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας. οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ συνήσουσιν ἀλήθειαν, καὶ οἱ Πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῷ· ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς Ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς Ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

[*Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα*]. Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι, καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν· καὶ ἡ φροντὶς αὐτῶν παρὰ Ὑψίστῳ· διὰ τοῦτο λήψονται τὸ Βασίλειον τῆς Εὐπρεπείας καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου· ὅτι τῇ δεξιᾷ σκεπάσει αὐτούς, καὶ τῷ βραχίονι ὑπερασπιεῖ αὐτῶν· λήψεται πανοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ, καὶ ὁπλοποιήσει τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν· ἐνδύσεται θώρακα δικαιοσύνης καὶ περιθήσεται κόρυθα, κρίσιν ἀνυπόκριτον· λήψεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον, ὁσιότητα· ὀξυνεῖ δὲ ἀπότομον ὀργὴν εἰς ρομφαίαν· συνεκπολεμήσει αὐτῷ ὁ Κόσμος ἐπὶ τοὺς παράφρονας· πορεύσονται εὔστοχοι βολίδες ἀστραπῶν, καὶ ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου τῶν νεφῶν ἐπὶ σκοπὸν ἁλοῦνται, καὶ ἐκ πετροβόλου θυμοῦ, πλήρεις ῥιφθήσονται χάλαζαι· ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὕδωρ Θαλάσσης· Ποταμοὶ δὲ συγκλύσουσιν ἀποτόμως· ἀναστήσεται αὐτοῖς Πνεῦμα δυνάμεως, καὶ ὡς λαῖλαψ ἐκλικμήσει αὐτούς, καὶ ἐρημώσει πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομία καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψει Θρόνους δυναστῶν· ἀκούσατε οὖν Βασιλεῖς, καὶ σύνετε· μάθετε δικασταὶ περάτων γῆς· ἐνωτίσασθε οἱ κρατοῦντες πλήθους, καὶ γεγαυρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις ἐθνῶν· ὅτι ἐδόθη παρὰ Κυρίου ἡ κράτησις ὑμῖν, ἡ δυναστεία παρὰ Ὑψίστου.

[*Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα*]. Δίκαιος ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται· γῆρας γὰρ τίμιον οὐ τὸ πολυχρόνιον οὐδὲ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται· πολιὰ δέ ἐστι φρόνησις ἀνθρώποις, καὶ ἡλικία γήρως βίος ἀκηλίδωτος, εὐάρεστος Θεῷ γενόμενος, ἠγαπήθη, καὶ ζῶν μεταξὺ ἁμαρτωλῶν μετετέθη· ἡρπάγη, μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ, ἢ δόλος ἀπατήσει ψυχὴν αὐτοῦ. Βασκανία γὰρ φαυλότητος ἀμαυροῖ τὰ καλά, καὶ ῥεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλεύει νοῦν

ἄκακον· τελειωθεὶς ἐν ὀλίγῳ ἐπλήρωσε χρόνους μακρούς· ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας· οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες, καὶ μὴ νοήσαντες, μηδὲ θέντες ἐπὶ τῇ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτον· ὅτι χαρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς Ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ Ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς Ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

[*Καὶ ἡ συνήθης Ἐκτενὴς εἰς τὴν Λιτὴν στιχηρὰ ἦχος α'*]· Ἡ σοφὴ Φιλοθέη σήμερον εἰς οὐρανοὺς ἀνελθοῦσα, τῷ ἐν Τριάδι Θεῷ συμπαρίσταται, καὶ τὸν Τρισάγιον Ὕμνον ᾄδει ἀκαταπαύστως, σὺν τοῖς ἀΰλοις Χοροῖς, καὶ τοῖς Ἁγίοις ἅπασι, δεῦτε οὖν καὶ ἡμεῖς δοξάσωμεν τὴν Ἁγίαν αὐτῆς Κοίμησιν, ἐν ψαλμοῖς καὶ Ὕμνοις βοῶντες πρὸς αὐτὴν, ταῖς πρεσβείαις σου, Μῆτερ, σῶζε τὴν ποίμνην σου, καὶ διαφύλαττε ταύτην ἐκ τῶν σκανδάλων τοῦ πολεμήτορος. Εὐφημήσωμεν οἱ Πιστοὶ τὴν Φιλοθέην σήμερον· καλῶς γὰρ ἀγωνισαμένη, καὶ τὸν Σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ ἐπ' ὤμων βαστάσασα, ἀόκνως τὰς τούτου ἐντολὰς τελέσασα, οἰκητήριον γέγονε τοῦ Ἁγιου Πνεύματος, νῦν δὲ καταλιποῦσα τὰ ἐν Κόσμῳ τοῖς Οὐρανίοις συναγάλλεται Ταξιαρχίαις, καὶ πρεσβεύει τῷ Κυρίῳ ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

[*Ἦχος β'*]. Τοῦ πλούτου τὴν ποσότητα, ἐν ταῖς τῶν πτωχῶν χερσὶ παραθεμένη, ἀντὶ τούτου ἐκτήσω Πλοῦτον Οὐράνιον· δοξας δὲ καὶ ἡδονὰς καταφρονήσασα, καὶ ἀσκητικῶς διελθοῦσα, πειρασμούς τε πολλοὺς ὑπενήνοχας, μαρτυρικῶς τὸ ζῆν ἀφαιρεθεῖσα καρτερώτατα, δι' ἀγάπην τοῦ Κτίσαντος, Φιλοθέη Πανέντιμε· αὐτὸν οὖν πρέσβευε σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

[*Ὁ αὐτός*]. Ὁσία Μῆτερ, Ἀγγελικὴν ζηλώσασα διαγωγήν, ἀσιτίαν ἐξήσκησας, καὶ Ὕμνον ἀκατάπαυστον τῷ Δεπότῃ προσήνεγκας· ἐντεῦθεν προσκάμενος ὁ βλέπων τὰ κρύφια, τῆς ψυχῆς σου τὴν πρόθεσιν, χαρίτων σε θείων κατηξίωσεν, ἐναργῆ σοι παρέχων τὰ σύμβολα τῆς ἐκεῖ μενούσης σε ἀϊδίου Μακαριότητος, πρὸς ἣν ἤδη μεταστᾶσα, καὶ ταῖς ἀΰλοις Χορίαις συνδιαιτωμένη, μὴ διαλίπῃς πρεσβεύειν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

[*Δόξα ἦχος πλ. δ'*]. Ἡ καθαρὰ τοῦ πνεύματος τοῦ Ἁγίου Σοφία, σκηνώσασα ἐν τῇ καθαρᾷ καρδίᾳ σου, Παμμακάριστε Φολοθέη, κατὰ πνευμάτων τῆς πονηρίας φοβερόν σε διώκτην ἀνέδειξε, καὶ μεγίστων νοσημάτων Ἰατῆρα Πανάριστον, διὸ παρρησίαν κεκτημένη πρὸς τὸν φιλάνθρωπον Θεὸν τῇ ἀπαύστῳ πρεσβείᾳ σου, τῶν ψυχικῶν ἡμᾶς παθῶν καὶ σωματικῶν ἐλευθέρωσον.

[*Καὶ νῦν Θεοτοκίον. Δέσποινα πρόσδεξαι. Εἰς τὸν στίχ. στιχηρὰ ἦχος πλ. α'. Χαίροις ἀσκητικῶν ἀληθῶς*]. Χαίροις ὁ γαληνότατος

νοῦς, ἡ ἱλαρὰ καὶ τῇ μορφῇ καὶ τοῖς ὄμμασιν, ἡ πράξει καὶ θεωρίᾳ κεκοσμηκυῖα σαυτὴν, καὶ τὸν νοῦν ὑψώσασα πρὸς Κύριον, ὁρῶσα τὴν τούτου ἀληθῆ δόξαν ἔνδοξε. καὶ λαμπομένη παρ' αὐτοῦ θείαν ἔλαμψιν, ἀξιάγαστε Φιλοθέη ἀείμνηστε· μέμνησο οὖν πρὸς Κύριον, δεόμεθα Πάντερπνε, τῶν ἐκτελούντων τὴν μνήμην καὶ προσκυνούντων τὰ λείψανα, τυχεῖν σαῖς πρεσβείαις, σωτηρίας, καὶ εἰρήνης, καὶ τοῦ ἐλέους αὐτοῦ.

[*Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον*]. Χαίροις μοναζουσῶν καλλονὴ, καὶ τῶν μιγάδων ἀδιάσειστον ἔρεισμα, καὶ πάντων τῶν πενομένων καὶ τῶν νοσούντων ὁμοῦ, καὶ νηπίων μέγα καταφύγιον, καὶ ξένων ἐπίσκεψις, ὀρφανῶν παραμύθιον. Μήτηρ γὰρ τούτων, καὶ ποιμὴν ἐχρημάτισας, καὶ διέσωσας ἀπὸ ζάλης καὶ θλίψεως· ὅθεν τὴν μακαρίαν σου καὶ Θείαν Μετάστασιν, ἀνευφημοῦμεν Ὁσία, καὶ μεγαλύνομεν σήμερον, Σεπτὴ Φιλοθέη· διὸ πρέσβευε Κυρίῳ ἐλεηθῆναι ἡμᾶς.

[*Καὶ ἔστησαν ἐπὶ πέτραν*]. Πάντας τοὺς πρὸ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ μετὰ τοῦτον ἐναρέτους ἐζήλωσας· Δαυὶδ γὰρ τὸ πρᾷον ἔσχες, καὶ Σολομῶντος, σεμνὴ, τὴν Σοφίαν ὄντως τὴν πανθαύμαστον, Σαμψὼν τὴν ἀνδρείαν, καὶ Ἀβραὰμ τὸ φιλόξενον. ὑπομονήν τε τοῦ Ἰώβ, τοῦ Προδρόμου δὲ θείαν ἄσκησιν, Ἀντωνίου καὶ Σάββα τε, χρύσεα ἤθη, Μῆτερ μου, σεπτοῦ Χρυσορρήμονος, καὶ τῶν Ἁγίων ἁπάντων τὰ ἀγλαὰ κατορθώματα. Διὸ καὶ χορεύεις μετὰ πάντων τῶν Ἀγγέλων, καὶ τῶν Ὁσίων Σεμνή.

[*Δόξα ἦχος πλ. β'.*] Μνήμη Δικαίου Σολομὼν φησὶ μετ' ἐγκωμίων τελεῖται καὶ ὁ λαὸς σὺν αὐτῷ ἀγάλλεται· τοῦτο γὰρ αὐτὸς αἰνιττόμενος ἐφθέγξατο, ἐγκωμιαζομένου Δικαίου εὐφρανθήσονται λαοί· διὸ Μῆτερ Φιλοθέη καὶ ἡμεῖς πιστῶς τὴν μνήμην σου τιμῶντες καὶ προσκυνοῦντες ἀξίως, τὸ θεῖον καὶ σεβάσμιόν σου Σκῆνος, ἐν ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις φιλοφρόνως ἐγκωμιάζομεν· πρέσβευε οὖν δεόμεθα, ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ Κόσμου, καὶ σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

[*Καὶ νῦν Θεοτοκίον. Θεοτόκε σὺ ἡ ἄμπελος, τὸ Νῦν ἀπολύεις, τὸ Τρισάγιον. Τροπάριον. Ἐν σοὶ Μῆτερ ἀκριβῶς διεσώθη. Καὶ ἡ εὐλόγησις τῶν ἄρτων. Εἰς τὸν Ὄρθον μετὰ τὴν α' Στιχολογίαν Κάθισμα, ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε*]. Ἀνέδειξε σήμερον τὴν Φιλοθέην πιστοὶ, ἡ θεία Μητρόπολις τῶν Ἀθηνῶν καὶ λαμπρὰ, ὡς μέγα θησαύρισμα· πάντες οὖν ἐν αἰνέσει ἐν τῇ ταύτης κηδείᾳ, ᾄσμασι θεηγόροις εὐφημήσωμεν ταύτην, βοῶντες ταύτῃ ἐκτενῶς· σῶσον ἡμᾶς ταῖς πρεσβείαις σου. [*Δίς*].

[*Θεοτοκίον. Ὅμοιον*]. Τὴν χάριν νῦν ἅπαντες ἀνευφημήσωμεν

Μητρὸς, τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ὡς δι' αὐτῆς τὴν χαρὰν τῷ Κόσμῳ αὐγάσαντος, λύσιν τῆς ἁμαρτίας, εὑραμένη ἡ φύσις ἅπασα τῶν ἀνθρώπων, γηθομένη κραυγάζει, εὐχαῖς αὐτῆς Κύριε ῥῦσαι ἡμῶν τῶν δεινῶν.

[*Μετὰ τὴν β'. Στιχολ. Κάθισμα, ἦχος πλ. δ'. Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον*]. Καθαρθεῖσα τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν, καὶ τὰς φρένας, καρδίαν καὶ λογισμὸν, δοχεῖον γεγένησαι καὶ λαμπρὸν οἰκητήριον τῆς Ἁγίας Τριάδος, Ὁσία ἀοίδιμε. Ὅθεν συνελθόντες οἱ πιστοὶ κατὰ χρέος, γεραίρομεν ἅπαντες τὴν ἁγίαν σου κοίμησιν, καὶ πιστῶς ἐκβοῶμεν σοι Φιλοθέη ἀείμνηστε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι τοῖς ἑορτάζουσι πόθῳ τὴν ἁγίαν μνήμην σου [*Δίς*].

[*Θεοτοκίον ὅμοιον*]. Ἀστραπόμορφον ἅρμα Βασιλικὸν, πορφυρίζουσα κλίνη, Θρόνε χρυσέ, παλάτιον πάντερπνον, καὶ παστὰς θεαυγέστατε, παναγιωτάτη σκηνὴ ἀλουργόχροε ὡραϊσμένη πύλη, ναὲ Θεοδόξαστε, ὄχημα τοῦ Λόγου τὸ παγκόσμιον ὄντως, καὶ κλῖμαξ χρυσόπλοκε, χρυσαγίζουσα γέφυρα, καὶ χρυσήλατε τράπεζα· χαῖρε θεία λαβίς, καὶ φωτώνυμε παναγιωτάτη Μήτηρ Θεοῦ τοῦ Παντάνακτος. [*Ἕτερον Κάθισμα μετὰ τὸν πολυέλεον ἦχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ*].

Δεῦτε πάντες οἱ πιστοί, ἐν ὑμνῳδίαις ἱεραῖς, καταστέψωμεν φαιδρῶς καὶ μεγαλύνωμεν πιστῶς, τὴν ἐν Ἀθήναις ἐκλάμψασαν εὐσεβοφρόνως καὶ κράξωμεν αὐτῇ ἐν κατανύξει ψυχῆς καὶ χείλεσιν ἁγνοῖς, καὶ ἐν καρδίᾳ φαιδρᾷ, παρισταμένη Μῆτερ σὺν πᾶσι τοῖς Ἁγίοις, ἐν τῷ φωτὶ τοῦ Παντάνακτος, πρεσβείαν ποίει ὑπὲρ τῶν δούλων, τῶν πιστῶς εὐφημούντων σε.

[*Θεοτοκίον. Ὅμοιον*]. Δοχεῖον ὤφθης ἐκλεκτὸν, Παρθενομῆτορ Μαριάμ, καὶ Θρόνος πύρινος Θεοῦ, καὶ κλίνη πάγχρυσος σεμνὴ, πεποικιλμένη καθέδρα τοῦ Βασιλέως, οἶκος καὶ Παλάτιον πάντερπνον, Νεφέλη χρυσαυγὴς καὶ ἀείφωτος, καὶ κιβωτὸς καὶ στάμνος μαννάδοχος, καὶ χρυσοπόρφυρος θάλαμος. Διὸ τὸ χαῖρε σὺν τῷ Ἀγγέλῳ καὶ ἡμεῖς μελῳδοῦμέν σοι.

[*Τὸ ά Ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου· προκείμενον. Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον. Τὸ Πᾶσα πνοή. Εὐαγγέλιον Ὁσιακόν. Δόξα, Ταῖς τῆς Φιλοθέης. Καὶ νῦν, Ταῖς τῆς Θεοτόκου. Εἶτα Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς κατὰ τό, Ἰδιόμελον, ἦχος πλ. β'*]. Μῦρον ἐν Ἀθήναις ἀνεδείχθης Φιλοθέη χρυσόηθε, μυρίζουσα τὰς καρδίας τῶν πιστῶν τοῖς μυριπνόοις σου διδάγμασιν· ἀλλὰ μύρισον καὶ ἡμῶν τὰς καρδίας νοητῶς τῶν ἐν πίστει τελούντων τὴν σεβάσμιον μνήμην σου.

[*Ὁ Ἱερεύς. Σῶσον ὁ Θεός. Καὶ οἱ Κανόνες· ὁ Κανὼν τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἱρμῶν εἰς ς' καὶ τῆς ὁσίας εἰς η. Ὁ Κανὼν τῆς Θε.-*

τόκου. Οὗ ἡ ἀκροστιχίς. Χαίροις χαρᾶς σκήνωμα τῆς λύπης λύσις. Ὠδὴ ά. ἦχος πλ. δ'. Ὁ εἱρμὸς Ἁρματηλάτην Φαραώ]. Χαῖρε κατάρας παλαιᾶς ἡ λύτρωσις, καὶ εὐλογίας πηγή, χαῖρε ζωῆς Μήτηρ, ᾅδου ἡ καθαίρεσις, θανάτου ἡ ἀναίρεσις, χαῖρε λύσις τῆς λύπης, χαρᾶς χωρίον εὐρύχωρον, χαῖρε Θεοτόκε Πανύμνητε.

Ἅρμα τοῦ λόγου λογικὸν καὶ ἔμψυχον, χαῖρε Πανάμωμε, Δαβιτικὸν χαῖρε ἅρμα πολυώνυμον, ἅρμα μυριοπλάσιον· χαῖρε ἡ ἀσυγκρίτως τῶν Χερουβὶμ ὑπερέχουσα, καὶ τῶν Σεραφὶμ ὑπερτέρουσα.

Ἱερωτέρα νοερῶν Δυνάμεων, χαῖρε Θεόνυμφε, χαῖρε κτιστῆς πάσης ἀνωτέρα φύσεως, χαῖρε Θεοῦ Παλάτιον, χαῖρε πύρινε Θρόνε, χαῖρε Λυχνία πολύφωτε, χαῖρε μυριώνυμε Δέσποινα.

Ῥάβδος ἐκ ῥίζης Ἰεσσαὶ βλαστήσασα, χαῖρε Ἀμόλυντε, χαῖρε βλαστῷ Ῥάβδου τῆς Ἀαρωνίτιδος διαγραφεῖσα πρότερον, μυστικῶς καὶ βαθέως· ὡς γὰρ ἐκείνη τὰ κάρυα, οὕτω τὸν Χριστὸν σὺ ἐξήνθησας. *[Ἕτερος Κανὼν τῆς Ἁγίας. Οὗ ἡ ἀκροστιχίς. Μέλος σοι τερπνὸν ὦ Θεοῦ φίλη ᾄδω. Ἰσαάκ. Ὠδὴ ά. ἦχος δ'. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου]*.

Μονὰς ἃς ἐπόθησας, τὰς Οὐρανίους Θεόλεκτε, νῦν εὗρες ὦ Μῆτερ μου μισθὸν τῶν πόνων σου, ὧν ὑπήνεγκας ἐν τῷ παρόντι βίῳ, εὐχαῖς και δεήσεσι Κυρίῳ ᾄδουσα.

Ἐλέους σὺ ἄφθονος πηγὴ Ὁσία τεθέασαι, πτωχοὺς καταρδεύουσα πλουσιωσάταις ῥοαῖς· ὅθεν Σέφανον, σῇ κορυφῇ ἐδέξω, ἀξίως ὧν ἔσπειρας σῶν γεωργίων καρπόν.

Λαλεῖν σοι οὐ δύναμαι τῶν ἀρετῶν τὴν εὐπρέπειαν, και ὕψος τὸ ἔνθεον, ᾧ ὡραΐσθης σεμνή, καὶ ἀνύψωσας πρὸς τὰς ἐπουρανίους σκηνὰς καὶ δεδόξασαι παρὰ τοῦ πάντων Θεοῦ.

Ὁλόκληρον φύλαττε τὴν ποίμνην Πάναγνε Δέσποινα, Μαρία Θεόνυμφε, ἣν ἡ Φιλόθεος κατῳκήσατο, ἐνθάδε τοῦ δοξάζειν τὸν ἄσπορον τόκον σου, καὶ σὲ Παρθένε Ἁγνή.

[Καταβασία Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Ὠδὴ γ'. Οὐρανίας ἁψῖδος]. Ἰσχυρότατον ὅπλον, χαῖρε πιστῶν Δέσποινα, χαῖρε κραταιὰ προστασία, χαῖρε ἀντίληψις, χαῖρε βοήθειαν, ἁμαρτωλῶν χαῖρε τεῖχος, τῶν προσκαλουμένων σε, χαῖρε τοῦ Κόσμου χαρά.

Σωτηρίας ἀνθρώπων χαῖρε στεῤῥὸν ἔρεισμα, χαῖρε τοῦ Ἀδὰμ καὶ τῆς Εὔας ἡ ἐπανάκλησις. Δι' ἧς ἀπέλαβον τὴν παλαιὰν εὐκληρίαν, χαῖρε ἡ ἀνοίξασα πάλιν Παράδεισον.

Χαῖρε ἄφλεκτε βάτε, χαῖρε φωτὸς ὄχημα, χαῖρε τοῦ Ἡλίου νεφέλη, χαῖρε περίδοξε, καὶ περιλάλητε τοῦ Βασιλέως καθέδρα, χαῖρε πόλις ἔμψυχε Χριστοῦ τοῦ ζῶντος Θεοῦ.

Ἀπειρόγαμε Μῆτερ, χαῖρε Ἁγνὴ Δέσποινα, χαῖρε ἡ ἀνήρωτος χώρα καὶ ἀγεώργητος, ἡ γεωργήσασα τὸν γεωργὸν τῶν ἁπάντων, χαῖρε γῆ ἀλήθειαν ἡ ἀνατείλασα.

[*Ἄλλος. Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους*] Σὺ τὸν πλοῦτον ἔνειμας Ὁσία, τὸν σὸν δεομένοις τὸν ῥευστόν· καὶ γὰρ ἐν τούτῳ πάνσεπτε καυχᾶσθαι οὐ προῄρησαι, ἀλλ' ἀντὶ τούτου δέδεξαι σὺ κορυφῇ Δόξης στέφανον.

Σαῖς προσευχαῖς πρὸς τὸν Δεσπότην, περίσωζε ἀεὶ τὴν ποίμνην τὴν σὴν καταγεραίρουσάν σε Πάνσεμνε, ὡς Θεῖον ἐνδιαίτημα, ἐν οἴκῳ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, κατὰ δαιμόνων ἐνίσχυσον.

Ὁδὸν τὴν ἀπάγουσαν εἰς ἄνω εὑροῦσα διώδευσας σεμνῶς· ὅθεν καὶ πρὸς Οὐράνιον ἐλήλυθας πολίτευμα, καὶ τοῖς Ὁσίοις ἅπασιν, Ὁσία συγκαταρίθμησαι.

[*Θεοτοκίον*]. Ἰάσεις παρέχουσα παντοίας, τοῖς πόθῳ τιμῶσί σου Ἁγνὴ, τὸν Τόκον τὸν ἐκ πνεύματος, Ἁγίου συλληφθέντα σοι, παράσχου καὶ τοῖς δούλοις σου ἡμῖν πταισμάτων τὴν ἄφεσιν

[*Καταβασία. Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους. Κάθισμα, ἦχος πλ. δ'., Τὸ προσταχθέν*]. Καταλιποῦσα τὰ τῆς γῆς, ὦ Φιλοθέη, μετέστης ἄνω πρὸς μονὰς τὰς Οὐρανίους, καὶ πρεσβεύεις σὺν πᾶσι τοῖς ἐπουρανίοις, Ὁσίοις ἅμα δικαίοις καὶ τοῖς λοιποῖς, καὶ πᾶσι τοῖς ἄνω Νόοις καὶ λειτουργοῖς, καὶ κραυγάζεις τὸ Ἅγιος, Ἅγιος εἶ Θεὲ ὑπεράγαθε, σῶζε πάντας οὓς ἔπλασας. [*Δίς*].

[*Θεοτοκίον. Ὅμοιον.*] Θεοχαρίτωτε Ἁγνὴ εὐλογημένη, τὸν διὰ σπλάγχνα οἰκτιρμῶν ἐκ σοῦ τεχθέντα, σὺν ταῖς ἄνω Δυνάμεσι καὶ τοῖς Ἀρχαγγέλοις, καὶ πᾶσι τοῖς Ἀσωμάτοις ὑπὲρ ἡμῶν, δυσώπει ἀκαταπαύστως δοῦναι ἡμῖν πρὸ τοῦ τέλους συγχώρησιν, καὶ ἱλασμὸν ἁμαρτιῶν, καὶ βίου ἐπανόρθωσιν, ὅπως εὕρωμεν ἔλεος.

[*Ὠδὴ δ', Σύ μου ἰσχὺς Κύριε, σύ μου καὶ δύναμις*]. Ἀνατολὴ, τοῦ Πατρικοῦ ἀπαυγάσματος, καὶ Ἡλίου τοῦ ἐξανατείλαντος πρὸ ἑωσφόρου ἐκ τοῦ Πατρός. Χαῖρε Θεοτόκε, νεφέλη κούφη καὶ ἔμψυχε, Παρθένε χαῖρε Μήτηρ, χαῖρε εὐλογημένη, χαῖρε δεδοξασμένη Παναμώμε.

Σὺ τὸ χρυσοῦν, θυμιατήριον Δέσποινα τοῦ ἀστέκτου καὶ ἀΰλου ἄνθρακος, ἐνῷ ἐκαύθη διαρραγὲν τῆς Ἀδαμιαίας παρακοῆς τὸ χειρόγραφον, διό σοι χαῖρε κράζω, δι' ἧς πᾶσιν ἐδόθη ἡ χαρὰ καὶ τρυφὴ καὶ ἀπόλαυσις.

Σὺ τῶν βροτῶν, δόξα καὶ κλέος, καὶ καύχημα, καὶ Ἀγγέλων στέφος καὶ διάδημα, διὸ ἡ γῆ καὶ ὁ Οὐρανὸς μίαν Ἐκκλησίαν στη-

σάμενοι παναρμόνιον, τὸ χαῖρέ σοι βοῶμεν, χαῖρε Δέσποινα Κόσμου, χαῖρε πάντων ἀνθρώπων βοήθεια.

Κλίνη σεπτὴ, ἣν Σολομῶν προδιέγραψε, κυκλουμένη δυνατοῖς ἑξήκοντα, χαῖρε Παρθένε ἡ κιβωτὸς, ἡ κεχρυσωμένη τοῦ νοητοῦ ἁγιάσματος, λαβὶς ἡ θεία χαῖρε, χαῖρε βάτε πυρφόρε, χαῖρε πύλη ἡ κλίμαξ, καὶ γέφυρα.

[*Ἄλλος. Ὁ καθήμενος ἐν δόξῃ*]. Τὴν Ὁσίαν Φιλοθέην, φιλοφρόνως τιμήσωμεν, ἐν ᾠδαῖς ᾀσμάτων, ταύτην εὐσεβῶς μεγαλύνοντες· αὕτη γὰρ ὤφθη δοχεῖον Θείου Πνεύματος, καὶ πεφωτισται τούτου ταῖς θείαις λαμπρότησιν.

Ἐπὶ θρόνου καθημένη Θείας δόξης πανθαύμαστε, τοὺς τὴν σὴν τελοῦντας μνήμην εὐσεβῶς διαφύλαττε, ταῖς σαῖς πρεσβείαις ὦ Μῆτερ, ταῖς πρὸς Κύριον, ᾧ βοᾷς ἀεί, δόξα Χριστὲ τῇ δυνάμει σου.

Ῥωμαλαίᾳ διανοίᾳ, καὶ γενναίῳ φρονήματι, τὰς Κυρίου Μῆτερ πάσας ἐντολὰς ἐκτετέλεκας, ὡς κτησαμένη ἀγάπην τὴν πρὸς Κύριον, καὶ τοὺς πέλας τελείαν Ὁσία ἀείμνηστε.

[*Θεοτοκίον*]. Παναγία Θεοτόκε, τοὺς εἰς σὲ καταφεύγοντας, ἐκ κινδύνων ῥῦσαι πάντων καὶ σκανδάλων τοῦ ὄφεως, τῆς Φιλοθέης πρεσβείαις ἣν δοξάζομεν, μετὰ σὲ γὰρ ὤφθη Κυρίῳ δουλεύουσα.

[*Καταβασία. Τὴν ἀνεξιχνίαστον. Ὠδὴ ε΄ Ἵνα τί μὲ ἀπώσω*]

Νοερὰν Σατραπείαν, καὶ τυραννικὴν ἐναέριον φάλαγγα, παρελθεῖν ἀλύπως, ἐν καιρῷ τῆς ἐξόδου μου παρέσχε· Ἵνα σοι τὸ χαῖρε χαρμονικῶς Δέσποινα κράζω, χαῖρε πάντων ἐλπὶς ἀκαταίσχυντε.

Ὡς χαρὰν συλλαβοῦσα, χαῖρε Ὑπεράμωμε, χαῖρε Ὑπέραγνε, χαῖρε τῆς ἁγνοίας πορφυρόχροον ἄνθος ἡδύπνοον, χαῖρε Παρθενίας, κοκκοβαφὲς τὸ ἐρυθρὸν ῥόδον, καὶ Θεοῦ εὐῶδες ὀσφράδιον.

Μυστικὴ μυροθήκη, χαῖρε τὸ ἡδύπνοον μῦρον ἡ βρύουσα, χαῖρε κρήνη Θεία ἡ τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν ἀναβλύζουσα, χαῖρε ἡ τὸν βότρυν τὸν τῆς ζωῆς καρποφοροῦσα, ἀγεώργητος ἄμπελος Δέσποινα.

Ἀδιόδευτε πύλη, χαῖρε ἣν διώδευσο Χριστὸς ὁ Κύριος, Παραδείσου πύλας ἡ ἀνοίξασα χαῖρε τὸ τόκῳ σου, χαῖρε δι' ἧς χαῖρε, ὁ Οὐρανὸς καὶ Γῆ χορεύει, ἡ τὰ ἄνω συνάψασα.

[*Ἄλλος. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα*]. Μονὴν τὴν φερέσβιον εὑροῦσα κατετρύφησας πᾶσαν θειοτέραν θεωρίαν, δι' ἧς ἀνήχθης εἰς θείαν ὄντως ζωὴν, καὶ γέγονας πᾶσι τοῖς πιστῶς ἐπικαλουμένοις σε ἐναντίων ὑπέρμαχος.

Ὁ βίος σου ἔνθεος, καὶ ἀρεταὶ θαυμάσιαι, καὶ τὰ κατορθώματα

γενναῖα, ὅθεν καὶ δόξης πλείστης ἠξίωσαι τῆς ἄνωθεν, Μῆτερ, ἐκ Θεοῦ, ὅνπερ καθικέτευε ὑπὲρ τῶν ἀνυμνούντων σε.

Νοῦς ἅπας ἀνθρώπινος ἀδύνατον λογίσασθαι τοὺς κινδύνους, Μῆτερ, καὶ τὰς θλίψεις, ἅςπερ ὑπέστης *ὑπὸ τῶν ἔξωθεν*[1], ἀκλόνητον σχοῦσα λογισμὸν πίστει τῇ πρὸς τὸν Κύριον, οὗ τὸν λόγον τετήρηκας.

[*Θεοτόκιον*]. Ὦ Πάναγνε Δέσποινα, τὸν Κύριον ἡ τέξασα, σῶζε τοὺς εἰς σὲ τεθαρρηκότας, καὶ τῆς μελλούσης πάντας κολάσεως ἀπάλλαξον, Ἄχραντε σεμνή, παρησίαν ἔχουσα μητρικὴν πρὸς τὸν Κύριον.

[*Καταβασία. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα. Ὠδὴ ς'. Τὴν δέησιν ἐκχεῶ*]. Ἡ ἔμψυχος χαῖρε Δέσποινα Κόχλος, ἡ κογχύλη σῶν ἀχράντων αἱμάτων, πορφυραυγῆ ἐρυθρὰν ἀλουργίδα τῷ τοῦ παντὸς βασιλεῖ πορφυρώσασα, τὴν γύμνωσιν τὴν τοῦ Ἀδὰμ ἡ καλύψασα χαῖρε Πανύμνητε.

Στηρίζει μὲν τὰς καρδίας ἀνθρώπων φυσικῶς ὁ αἰσθητὸς οὗτος ἄρτος, Χριστιανῶν τὰς καρδίας κρατύνει τὸ σὸν ᾀδόμενον Ἅγιον Ὄνομα, ἐντεῦθεν χαρμονικὸν πᾶσα γλῶσσα τὸ χαῖρε κραυγάζει σοι.

Λυχνία ἡ χρυσαυγίζουσα χαῖρε Κιβωτὸς ἡ Θεοχώρητος χαῖρε, χαῖρε Σκηνή, χαῖρε Ἅγιον Ὄρος, χαῖρε τοῦ ζῶντος Θεοῦ πόλις ἔμψυχε, παλάτιον χαῖρε Θεοῦ, χαῖρε τέμενος Θεῖον Πολύφωτον.

Ὑπέραγνε, ὑπεράμωμε χαῖρε, τὸ τῆς φύσεως ἐξαίρετον ἄνθος, χαῖρε κοινὴ τῶν ἀνθρώπων τοῦ γένους φιλοτιμία, καὶ χάρις Θεόσδοτος, τὴν ἄτιμον φύσιν τῶν βροτῶν ἡ τιμήσασα χαῖρε τῷ τόκῳ σου.

[*Ἄλλος. Τὴν θείαν ταύτην καὶ πάντιμον*]. Θεοῦ ὡς Παῦλος ὑπάρξασα, γεώργιον Ὁσία ἀπέδωκας ἑκατοστεύοντα, τῶν ἀρετῶν σου τὸν ἔνθεον καρπὸν Χριστῷ τῷ σὲ γεωργήσαντι.

Ἐκπλήττει πᾶσαν διάνοιαν βροτῶν τὰ παρὰ σοῦ νῦν τελούμενα, ψυχὰς ἀνθέλκεις γὰρ ἐζοφωμένας τοῖς πταίσμασι πρὸς Θεῖον φῶς Ὁσία τοῖς σοῖς διδάγμασι.

Ὁσία ὧδε διάξασα ζωὴν ἣν εὗρες Μῆτερ Οὐράνιον, ἧς καθικέτευε ἀξιωθῆναι τοὺς δούλους σου, τοὺς σὲ νῦν εὐλαβῶς μακαρίζοντας.

[*Θεοτοκίον*]. Ὑμνοῦμεν ἄχραντε Δέσποινα, τὸν τόκον σου ἀσπόρως ἐκλάμψαντα, ἐκ σοῦ Θεόνυμφε, καὶ σὲ Παρθένε γεραίρομεν, ᾠδαῖς ἀπαύστοις ὡς ἁγνὴν Θεομήτορα.

[*Καταβασία. Τὴν Θείαν ταύτην καὶ πάντιμον. Κοντάκιον, ἦχος γ'. Ἡ Παρθένος σήμερον*]. Μνηστευθεῖσα ἄμωμε τῷ τοῦ Πατρὸς θείῳ Λόγῳ, καθαρὰν καὶ ἄσπιλον αὐτῷ σαυτὴν διετήρεις, ὅθεν σε πρὸς

[1]Δηλ. τῶν Τούρκων.

τὸν νυμφῶνα τῆς ἄνω δόξης κέκληκεν ὁ σὸς Νυμφίος, ᾧ συναγάλλῃ καὶ πρεσβεύεις Φιλοθέη, σωθῆναι πάντας ἡμᾶς ἀξιάγαστε.

[*Ὁ Οἶκος*]. Πᾶσα γλῶσσα κινείσθω πρὸς εὐφημίαν τῆς Πανευφήμου Φιλοθέης· ἅπαν Γένος καὶ ἡλικία πᾶσα· νεανίσκοι καὶ παρθένοι τοῦ Χριστοῦ τὴν μυροβλύτιδα ἐγκωμίοις καταστέψωμεν· νομίμως γὰρ ἀνδρισαμένη, καὶ τὸ χαῦνον τοῦ θήλεως ἀπορρίψασα, δι' ἀσκητικῶν πόνων τὸν τύραννον ἐχθρὸν καταβέβληκεν Οὐρανίῳ δὲ καὶ Θείῳ στέφει κοσμουμένη αἰτεῖται παρὰ Χριστοῦ δοθῆναι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

. . . .[1]

[*Ὠδὴ ζ΄. Θεοῦ συγκατάβασιν*]. Ἡ μόνη Ἀπείρανδρος, ἡ μόνη Ἄφθορος, χαῖρε Δέσποινα, ἡ Παρθένος καὶ Μήτηρ, ἡ παιδοτόκος καὶ ἀπειρόγαμος, τὸ ξένον χαῖρε καὶ φρικτὸν Μυστήριον, χαῖρε Ἀγγέλων τρυφή, χαῖρε Ἀγγέλων χαρά.

Σιὼν πόλις ἔμψυχε, τοῦ Βασιλέως τῶν Βασιλέων Χριστοῦ, περὶ ἧς ἐλαλήθη δεδοξασμένα, χαῖρε Θεόνυμφε, χαῖρε ἡ κλίμαξ, δι' ἧς μεταβαίνομεν πρὸς Οὐρανὸν ἀπὸ γῆς καὶ ἐκ φθορᾶς εἰς ζωήν.

Λειμὼν Θεοφύτευτος εὐώδης, κῆπος Θεοβλαστούργητος, ἀνεδείχθης Παρθένε, ἀθανασίας Ἄνθος ἀνθήσασα, διὸ συμφώνως τὸ χαῖρέ σοι κράζομεν, χαῖρε χαρᾶς χορηγέ, χαῖρε πηγὴ γλυκασμοῦ.

Ὑπέρτιμε Δέσποινα, ἐξ ἀτιμίας παθῶν με λύτρωσαι, ἵνα σοι χαρμοσύνως τὸ χαῖρε κράζω, χαῖρε ἁγνείας πηγή, χαῖρε ταμεῖον πάσης καθαρότητος, χαῖρε δοχεῖον Θεοῦ, χαῖρε χωρίον Χριστοῦ.

[*Ἄλλος. Ὁ διασώσας ἐν πυρί*]. Φαεινοτάταις ἀστραπαῖς τῆς Ὑπερουσίου Τριάδος καταλαμπρύνασα τὸν νοῦν, βοᾷς σὺν Ἀγγέλοις, ᾗ παρίσταται ὑπερύμνητε Κύριε ὁ Θεὸς ὁ τῶν Πατέρων εὐλογητὸς εἶ.

Ἱερωτάτοις λειτουργοῖς τοῖς παρισταμένοις τῷ Θρόνῳ τῆς τρισηλίου ἀστραπῆς τοῦ Θεοῦ, συγχορεύεις κραυγάζουσα, ὑπερύμνητε Κύριε, ὁ Θεὸς ὁ τῶν Πατέρων εὐλογητὸς εἶ.

Λιμένα εὔδιον ψυχῶν, Μῆτερ, δειμαμένη, τοὺς ζάλῃ καὶ τρικυμίαις τῶν παθῶν ναυαγοῦντας γαλήνης ἠξίωσας· ὅθεν οἱ σωθέντες κραυγάζουσιν, ὁ Θεὸς ὁ τῶν Πατέρων εὐλογητὸς εἶ.

[*Θεοτοκίον*]. Ἡ τὸν προάναρχον Υἱόν, Μῆτερ, τοῦ Πατρὸς δεξαμένη ἐν τῇ γαστρί σου μητρικῶς σὸν Υἱὸν ἐκδυσώπει ποίμνην τηρεῖν τῆς Φιλοθέης ᾄδουσαν ὁ Θεὸς ὁ τῶν Πατέρων εὐλογητὸς εἶ.

[*Ὠδὴ η΄. Εὐλογεῖτε παῖδες*]. Ἰεσσαὶ ἐκ ῥίζης χαῖρε ῥάβδος βλαστήσασα, χαῖρε ἀποτίστως ἀνθηφοροῦσα ἄνθος τὸν Χριστὸν ὡραῖον,

[1] Ἐνταῦθα τό: «Βίος καὶ Πολιτεία».

χαῖρε πῖον Ὄρος, χαῖρε κατάσκιον, χαῖρε Θεοῦ Οἶκος, ἐν ᾧ κατοικεῖν ὁ λόγος πάντων εὐδόκησε πρὸ τῶν αἰώνων.

Σιδηρᾷ σου Ῥάβδῳ κραταιᾶς ἀντιλήψεως, ὡς ὑλακτοῦντας κύνας ὡς ὠρυομένους θῆρας, τὰ περικυκλοῦντα πάθη ἀποσόβει τὴν ταπεινήν μου ψυχὴν, δεινῶς με πολιορκοῦντα, ἵνα τὸ χαῖρε σοι Παρθένε κράζω.

Ὡραιώθης ὅλη, τὸν ὡραῖον ἐν κάλλεσιν ὑπὲρ υἱοὺς ἀνθρώπων Χριστὸν τεκοῦσα, ἡ ἐν γυναιξὶν ὡραῖα· διό σοι τὸ χαῖρε κράζομεν, λέγοντες· χαῖρε Θεοτόκε Ἁγνὴ Κεχαριτωμένη, χαῖρε τῆς κτίσεως ἐνδοξοτέρα.

Δανιὴλ ὃ εἶδεν Ὄρος πρὶν ἀλατόμητον, Θεογεννῆτορ, ἐξ οὗ ἐτμήθη ἀκρογωνιαῖος λίθος, χαῖρε Θεοδόχε ἀνθρακοφόρε λαβίς, χαῖρε τῶν ἀΰλων ἁγιωτέρα, χαῖρε τῆς κτίσεως τιμιωτέρα.

[*Ἄλλος. Παῖδες εὐαγεῖς.*]. Ἀνῆλθες πρὸς γνῶσιν θεωρίας, καὶ πάντα σαφῶς μεμύησαι τοῦ Πνεύματος ἄδυτα μυστήρια, πᾶσι δὲ κατήγγειλας τοῖς προσφοιτῶσι Πάνσεπτε, σοὶ καὶ κραυγάζουσι, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦται εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Δόψης κατεφρόνησας τῆς κάτω, καὶ πᾶσαν διάνοιαν ἐπτέρωσας ἀρετῶν κουφότητι, ὅθεν καὶ ἀνύψωσαι πρὸς θεῖον ὕψος ἄρρητον, ᾧ χαίρεις ψάλλουσα, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα καὶ ὑπερυψοῦτε.

Ὤφθης ὀρφανῶν τροφὸς καὶ Μήτηρ, καὶ πάντων ἀδικουμένων ἡ ἀντίληψις, τῶν ἐν νόσοις ἴασις, αἰχμαλώτων λύτρωσις, καὶ τοῖς ἐν λύπαις Πάνσεμνε χαρὰ τοῖς ψάλλουσι τὸν Κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας.

[*Θεοτοκίον*]. Ἴασαι Ἁγνὴ τὰς ἀσθενείας, τῶν πίστει προστρεχόντων σοι Θεόνυμφε, καὶ ὁμολογούντων σε Θεοτόκον ἄχραντε, ὡς τὸν Θεὸν γεννήσασαν, ᾧ πάντες ψάλλομεν, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα καὶ ὑπερυψοῦτε.

[*Καταβασία. Παῖδες εὐαγεῖς. Ὠδὴ θ'. Ἔφριξε πᾶσα ἀκοή*]. Ἰδοὺ σε πᾶσαι γενεαὶ μακαρίζουσι τὴν Ἀειμακκάριστον, ὡς προεφήτευσας, Θεογεννῆτορ ἐκ Θείου Πνεύματος, καὶ ὡς τεκοῦσαν τὴν χαράν, τὸ χαῖρε βοῶσί σοι, χαῖρε ζωῆς θησαυρέ, χαῖρε κρήνη, ψυχικὸν μέλι βρύουσα.

Ὤρθωσας Δέσποινα Ἁγνή, τοῦ προπάτορος Ἀδὰμ τὸ ὀλίσθημα, καὶ τῆς προμήτορος Εὔας τὴν λύπην εἰς χαρὰν ἔτρεψας· ὡς οὖν αἰτίᾳ τῆς χαρᾶς τὸ χαῖρε βοῶμεν σοι, χαῖρε χαρὰ τῶν πιστῶν, χαῖρε τῶν Χριστιανῶν ἀγαλλίασμα.

Ἄξιον χαῖρέ σοι βοᾷν, ἐν σοὶ γὰρ οὐσιωδῶς ἡ ἀΐδιος χαρὰ ἐσκήνωσε, Παρθένε Κόρη Θεογεννήτρια, χαῖρε παράδεισε τρυφῆς, χαῖρε ἡ

χρυσόρρειθρος Ἀθανασίας πηγή, χαῖρε νέκταρ ἀληθὲς ἡ προχέουσα.

Νύττει μου βέλει γλυκερῷ τὴν καρδίαν ὁ σὸς πόθος Πανύμνητε, καὶ ἐκβιάζει με χαῖρε σοὶ κράζειν διὰ παντὸς, καὶ βοᾷν χαῖρε λιμήν, χαῖρε ἡ ποντίσασα τὸν νοητὸν Φαραὼ, γλυκυτάτη ἀδιάβατος θάλασσα.

[*Ἄλλο. Ἅπας γηγενὴς*]. Σοῦ πρὸς ὑπαντὴν Ἀγγέλων συστήματα Μῆτερ κατήρχετο, καὶ ὁ τῶν ὁσίων δὲ χορὸς σὺν τούτοις θείοις ἐν ᾄσμασιν, ἐπηκολούθει πάνσεπτε, ἀναγομένης σου εἰς τὰ ἄνω πάντερπνα σκηνώματα, ὧν Χριστός σοι τὰς πύλας ἀνέωξε.

Ἄνθος χρυσαυγὲς, ποικίλον χρυσόχροον, καὶ εὐωδίας μεστόν, τοῖς ἐν ταῖς Ἀθήναις νῦν ταῖς χρυσιζούσαις Μῆτερ ἐξήνθησας, καὶ πᾶσαν εὐωδίασας καὶ κατελάμπρυνας τὴν Πατρίδα καὶ τοὺς σοὺς Γεννήτορας, τῶν χαρίτων τῶν σῶν τῇ τερπνότητι.

Ἄνω σε Χριστὸς καλέσας εἰς ἄληκτον ζωὴν μετήνεγκεν, ὃν καθικετεύουσα μὴ παύσῃ Μῆτερ ὑπὲρ τῶν πίστει σου τὴν ἱερὰν Μετάστασιν ὑμνούντων, Πάντερπνε, καὶ βοώντων: χαίροις ἀξιέπαινε Φιλοθέη, τὸ ῥόδον τὸ εὔχροον.

[*Θεοτοκίον*] Κύριον Ἁγνὴ Παρθένε ὃν ἔτεκες, τοῦτον δυσώπησον ἄτρωτον τηρεῖν ἀεὶ τὴν νεολαίαν, ἣν ἡ Φιλόθεος τὸν σὸν ὑμνεῖν συνήγαγε τόκον Πανάμωμε, ἐκ παντοίων πολεμίων Ἄχραντε, αἰσθητῶν καὶ ἀΰλων Θεόνυμφε.

[*Καταβασία. Ἅπας γηγενής. Ἐξαποστειλάριον. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε*]. Ἀγάλλου, τέρπου, χόρευε, πᾶς ὁ λαὸς τὴν σήμερον, τῆς Φιλοθέης τὴν μνήμην πανηγυρίζοντες πάντες· ἰδοὺ γὰρ καταλείψασα τὸν κόσμον τὸν ἐπίκηρον, καὶ πρὸς μονὰς ἐλήλυθε τὰς Οὐρανίους, καὶ χαίρει ὑπὲρ ἡμῶν καὶ πρεσβεύει.

[*Θεοτοκίον*]. Μαρία καθαρώτατον χρυσοῦν θυμιατήριον τῆς ἀχωρήτου Τριάδος δοχεῖον γεγενημένη, ἐν ᾧ Πατὴρ ηὐδόκησεν, ὁ δὲ Υἱὸς ἐσκήνωσε καὶ Πνεῦμα τὸ Πανάγιον, ἐπισκιάσαν σοι Κόρῃ, ἀνέδειξε Θεοτόκον.

[*Εἰς τοὺς αἴνους, τὸ Πᾶσα πνοή, στιχηρὰ ἦχος δ'. Ὁ ἐξ ὑψίστου κληθεὶς τῆς Βασιλείας*]. Σήμερον χαίρει ἡ γῆ καὶ συγχορεύει, διδοῦσα τὸ βλάστημα αὐτῆς εἰς χεῖρας Θεοῦ, ὡς θεῖον δῶρον καὶ μέγιστον, τὴν Φιλοθέην, τὴν ἐν Ἀθήναις ἀναβλαστήσασαν, εὐφραίνεται καὶ ἅπασα τῶν Οὐρανῶν ἡ πληθὺς, ὡς δεξαμένην τὴν ἄσπιλον, καὶ θειοτάτην, καὶ ὅλην οὖσαν Θεοῦ κατοίκησιν· χαίρει δὲ μᾶλλον καὶ ἀγάλλεται, Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν· ὃς ἀνήγαγε ταύτην εἰς τὰ ἄδυτα βασίλεια

Ἡ ἱλαρὰ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν, ἥλιος ὁ πάμφωτος, ἀστὴρ αὐ-

γέστατος, περιστερὰ ἡ ἀκέραιος, ἡ Φιλοθέη, ἡ μῦρον οὖσα καὶ μῆλον πάγχρυσον, ἡ ὅλη μυρίσασα, καὶ χρησιμεύσασα νοῦν καὶ ψυχὴν καὶ καρδίαν τε, σὺν τῷ σαρκίῳ καὶ γενομένη φῶς καὶ ἀπαύγασμα, νῦν δὲ ἀφεῖσα τὰ ἐπίκηρα ἀνελύληθεν ἄνω πρὸς Κυριον, καὶ πρεσβεύει ἀπαύστως τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Φυτὸν ὡραῖον ἐβλάστησε καὶ κλάδον, ἡ θεία Μητρόπολις τῶν Ἀθηνῶν ἡ λαμπρά, φέρον καρπὸν εὐωδέστατον, πλῆρες χαρίτων, γλυκὺν εἰς γεῦσιν, καὶ θυμηδέστατον, τὴν θείαν καὶ ἄσπιλον καὶ θεοδόξαστον, τὴν Φιλοθέην τὴν πράξει τε καὶ θεωρίᾳ κατακοσμοῦσαν ψυχὴν τοῦ σώματος, ὅθεν ἐν ὕμνοις μεγαλύνομεν καὶ γεραίρομεν ταύτης τὴν κοίμησιν, ἐν ψαλμοῖς μελιρρύτοις καὶ τερπνοῖς τοῖς μελωδήμασιν.

[*Δόξα, ἦχος β*]. Τῶν ὑπὲρ νοῦν ἀγαθῶν, δεξαμένη ἔρωτα, πάντα τὰ ἐν κόσμῳ τερπνὰ ὑπερεῖδες Θεόληπτε, ἐντεῦθεν γὰρ τῷ καρπῷ οὐχ εἴλω καθάπερ Ἀδάμ· τὸν ὄφιν δὲ ἀποκρουσαμένη δι' ἐγκρατείας, Ἀγγελικῶς τὸν βίον διήνυσας, καὶ νῦν ἐν Οὐρανοῖς αὐλίζῃ, ἐπαπολαύουσα τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, Θεὸν ἱλεουμένη ὑπὲρ ἡμῶν τῶν πιστῶς ἐκτελούντων, ἡγιασμένη Φιλοθέη, τὴν μνήμην σου.

[*Καὶ νῦν. Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπόλυσις. Εἰς τὴν Λειτουργίαν. Ἐκ τοῦ Κανόνος. Ὠδὴ γ' καὶ ς'*].

ΤΕΛΟΣ

ΓΡΑΜΜΑ

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΝΤΕΚΑ

Ὁ Ἀθηνῶν Γρηγόριος ἐπιβεβαιοῖ[1].

Καὶ ἐπὶ πολλῶν μὲν ἄλλων ἀγαθῶν πράξεων χρεωστεῖται ὁ ἔπαινος, πάντων δὲ μάλιστα ἀξιέπαινοι καὶ περικλεεῖς καὶ εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον ἀοίδιμοι εἰσίν, ὅσοι φροντίζουσι καὶ ἀγωνίζονται περὶ συστάσεως καὶ διαμονῆς τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων, καὶ ὅτι ἐκ τῆς μαθήσεως προσγίνεται τοῖς ἀνθρώποις τὰ τοσαῦτα καλὰ καὶ ὠφέλιμα, ὅσα περὶ αὐτῶν ἐξυμνεῖ ὁ θεόσοφος Σολομών. Διὰ ταῦτα σωτῆρες τῶν πόλεων, καὶ κοινοὶ εὐεργέται, καὶ πᾶν εἴ τι εὔφημον καὶ πρᾶγμα καὶ ὄνομα πρέπει νὰ ὀνομάζωνται, ὅσοι γίνονται αἴτιοι καὶ συνεργοὶ εἰς τὸ νὰ ἐξακολουθῇ καὶ νὰ καλλιεργῆται εἰς τὰς πολιτείας τὸ κοινωφελὲς τῆς πολιτείας ἔργον, ἢ μὲ τὴν ἐκ βάθρων οἰκοδομὴν νέων σχο-

[1] Τὸ πρωτότυπον παρὰ τῷ Κ. Πιττάκη.

λείων, ἢ μὲ σύστασιν καὶ ἐπικουρίαν τῶν πάλαι προῳκοδομημένων. Τοιοῦτος ἐστάθη ὁ πανοσιώτατος καθηγούμενος τῆς ἱερᾶς τῶν Ἀσωμάτων Μονῆς κὺρ Διονύσιος Πετράκης, ὅστις καὶ πρὸ πολλοῦ ἐσκέπτετο καὶ διεννοεῖτο νὰ βάλῃ εἰς πρᾶξιν τὸ τοιοῦτον καλόν, ἀλλὰ τὰ διάφορα περιστατικὰ δὲν τὸν ἐσυγχώρησαν. Ἤδη δὲ προτροπῇ καὶ τοῦ πανιερωτάτου ἡμῶν Δεσπότου, καὶ τῶν εὐγενεστάτων ἀρχόντων, τὸν ὃν ἐκ τοῦ φόϐου τοῦ Κυρίου πάλαι συνέλαϐε θεῖον σκοπόν, τέως ὤδινε καὶ ἔτεκε πνεῦμα σωτηρίας καὶ ὠφελείας τῇ ἑαυτοῦ πατρίδι. Τὴν γὰρ Ἑλληνικὴν σχολὴν τοῦ μακαρίτου καὶ ἀοιδίμου ἐκείνου Ἰωάννου Ντέκα (ἡ ὁποῖα ἀγκαλὰ καὶ διὰ τὴν τελείαν καταστροφὴν τῆς ἀριστοκρατίας τῶν Οὐενετῶν κατεστράφη καὶ αὕτη, καὶ ἀπώλεσεν ὅλους τοὺς μισθοὺς διδασκάλου τε ὁμοῦ καὶ μαθητῶν, μ' ὅλον τοῦτο χάριτι Θείῳ, καὶ διὰ τῆς ἐπιμελείας τῶν προστατῶν δὲν ἤργησε πώποτε, ἀλλ' ἐξακολουθοῦσε καὶ ἐξακολουθεῖ τὸ ἔργον τῆς διδασκαλίας μὲ μισθὸν τῷ διδασκάλῳ παρὰ τῆς κοινότητος)· τὴν αὐτὴν λέγω σχολὴν τοῦ μακαρίτου Ἰωάννου Ντέκα ὁ ῥηθεὶς καθηγούμενος κὺρ Διονύσιος Πετράκης ἠθέλησε ν' ἀναλάϐῃ εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἐπίσκεψιν, τουτέστιν ἀπεφάσισε νὰ τὴν διακρατῇ, καὶ νὰ τὴν συντηρῇ ἰδίοις αὐτοῦ ἀναλώμασιν εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον αὐτός τε καὶ οἱ ἐκείνου διάδοχοι μὲ μισθὸν ἐτήσιον τῷ ἤδη σχολαρχοῦντι σοφολογιωτάτῳ διδασκάλῳ κὺρ Ἰωάννῃ Μπενιζέλῳ, καὶ τοῖς κατὰ καιρὸν καθηγηταῖς τῆς αὐτῆς σχολῆς. Ὑπόσχεται τοιγαροῦν ὁ εἰρημένος καθηγούμενος κὺρ Διονύσιος ἑκουσίως. αὐτεξουσίως καὶ εὐγνωμόνος, μ' ὅλον τὸν πατριωτισμὸν καὶ τὸν ζῆλον πρὸς τὸ κοινὸν συμφέρον, νὰ δίδῃ τῷ αὐτῷ διδασκάλῳ κὺρ Ἰωάννῃ Μπενιζέλῳ διὰ μισθὸν τῆς σχολῆς κατ' ἔτος γρόσια πεντακόσια, τὰ ὁποῖα θέλει τοῦ τὰ δίδει εἰς τρεῖς δόσεις· α') ὅταν ἀρχίζῃ ἡ διορία· ϐ') περὶ τὰ μέσα τῆς διορίας καὶ γ') ἀφοῦ τελειωθῇ ἡ διορία. Πρὸς τούτοις ὑπόσχεται νὰ τοῦ δίδῃ κατ' ἔτος καὶ σιτάρι κοιλὰ δεκαπέντε, τυρὶ καντάρι ἓν καὶ λάδι ξυστία ἕξ. Ὑπόσχεται προσέτι ὁ αὐτὸς καθηγούμενος νὰ δίδῃ καὶ εἰς δώδεκα πτωχὰ παιδία, ἂν τύχουν τῆς πατρίδος μας, ἀπὸ ἓξ κοιλὰ σιτάρι εἰς κάθε ἓν ἐτησίως καὶ τὸ χαράτζι τους, ἀνίσως ὅμως καὶ τὰ αὐτὰ παιδία ἤθελεν ἐξακολουθοῦν εἰς τὸ σχολεῖον καὶ ἔχουσιν ἐπιμέλειαν καὶ ἔφεσιν εἰς τὰ μαθήματα, καὶ δὲν ἤθελον τὸ κάμουν κατὰ πραγματείαν, καὶ περὶ τούτου θέλει ἔχει ὁ διδάσκαλος τὴν φροντίδα. Πρὸς τούτοις δηλοποιεῖται, ὅτι ὁ αὐτὸς καθηγούμενος θέλει εἶσθαι καὶ ἐπίτροπος καὶ ἔφορος τῆς σχολῆς. Ὁ δὲ διδάσκαλος κὺρ Ἰωάννης Βενιζέλος ὑπόσχεται, Θείᾳ συνάρσει, νὰ ἐξακολουθῇ καὶ νὰ ἐκπληροῖ ἐπιμελῶς καὶ

ἀδιακόπως τὸ ἴδιον αὐτοῦ ἐπάγγελμα, διδάσκων καὶ ἐκπαιδεύων τοὺς προσφοιτῶντας αὐτῷ ἐντοπίους μαθητὰς τὰ ἀναγκαῖα Ἑλληνικὰ μαθήματα, καὶ τὰ χρηστὰ ἤθη, ὅσον τὸ δυνατόν, ἔχωντας μόνον τὴν ἄδειαν νὰ κάμνῃ διακοπὴν δι' ὅλου τοῦ ἔτους ἡμέρας τεσσαράκοντα, καθὼς τὸ τοιοῦτον ἐθιζεται εἰς τὰ ἁπανταχοῦ σχολεῖα. Καὶ ἐπειδὴ τὸ τοιοῦτον ἔργον τῆς σχολῆς εἶναι τοσοῦτον ἐπωφελές, ἀξιέπαινον καὶ μακαριστόν θέλει, ἀποφασίζει καὶ διατάττει ὁ ῥηθεὶς καθηγούμενος κὺρ Διονύσιος, ἵνα ἐπιμένῃ καὶ διαρκῇ αἰωνίως, τόσον εἰς τὰς ἡμέρας του, ὅσον καὶ εἰς τοὺς μετεγενεστέρους, ἕως οὗ διαμένῃ καὶ τὸ Μοναστήριον καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. Εἰ δέ τις ὀψέποτε ἱερωμένος, ἢ λαϊκὸς ὁποιασδήποτε καταστάσεως ἄνθρωπος, ἤθελεν ἐπαναστῇ κατὰ τοῦ τοιούτου ἔργου, ζητῶν καὶ ἐπιχειρῶν ἐπὶ διαφόροις προφάσεσιν, ἐμμέσως ἢ ἀμέσως νὰ τὸ ἀνατρέπῃ, ἢ νὰ τὸ διαστρέψῃ, καὶ νὰ τὸ παρασαλεύσῃ ἀπὸ ἐκεῖνο ὁποῦ ὡς ἄνωθεν διετάχθη, ὁ τοιοῦτος, ὡς μισόκαλος καὶ κακεντεχὴς θέλει ἐπάξει κατὰ τῆς κεφαλῆς του τὴν Θείαν ὀργὴν καὶ δίκην, ἥτις ἀφεύκτως καὶ ἀπαραιτήτως τιμωρεῖ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράττοντας, ἑπομένως δὲ θέλει ἐπιφορτίσει κατ' ἐπάνω του τὰς ἀρὰς καὶ τοὺς ἀφορισμούς, καὶ ὅλων τῶν Θεοφόρων Πατέρων καὶ Διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας τοῦ τε Πανιερωτάτου Δεσπότου, καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἡγουμένου.

Ὅθεν εἰς τὴν περὶ τούτου ἔνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν, καὶ εἰς διηνεκῆ καὶ αἰώνιον μνήμην ἐξεδόθη τὸ παρὸν γράμμα, βεβαιωθὲν τῇ ἰδιοχείρῳ ὑπογραφῇ τοῦ πανοσιωτάτου καθηγουμένου κὺρ Διονυσίου, ἐπικυρωθὲν παρὰ τοῦ πανιερωτάτου ἡμῶν δεσπότου ἁγίου Ἀθηνῶν κυρίου κυρίου Γρηγορίου, ὑπογεγραμμένον καὶ παρὰ τῶν εὐγενεστάτων ἀρχόντων καὶ ἐπιτρόπων τῆς πολιτείας· κατεστρώθη δὲ καὶ ἐν τῷ Κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Ἀθηνῶν.

Ἐν ἔτει αωϛ', Μαΐου α'. Ἀθήνησι.

Ἡγούμενος τῆς Μονῆς τῶν Ἀσωμάτων ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΗΣ βεβαιώνω καὶ ὑπόσχομαι.

Ἄνθιμος ἱερομόναχος, Σαμουὴλ ἱερομόναχος Δαμασκηνὸς ἱερομόναχος, Σεραφεὶμ ἱερομόναχος, Παρθένιος ἱερομόναχος, Πετράκης Παΐσιος ἱεροδιάκονος, Διονύσιος ἱεροδιάκονος, Συμεὼν μοναχὸς Ἰωσὴφ μοναχός, Καλλίνικος μοναχός, Ἀνανίας μοναχός, Παΐσιος μοναχός, Σεραφεὶμ μοναχός, Ἀρσένιος μοναχός, Βενέδικτος μοναχὸς Παρθένιος μοναχός, Γεράσιμος μοναχός.

Σπυρίδων Λογοθέτης, Σπυρίδων Καπετανάκης, Σταῦρος Βροντογούνης, Ἀλέξανδρος Βενιζέλος, Σπυρίδων Παλαιολόγος, Συμεὼν Λογοθέτης.

ΓΡΑΜΜΑ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΩΣ ΤΟΥ ΒΕΝΕΔΙΚΤΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Γαβριὴλ ἐλέῳ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Ἐντιμότατοι κληρικοὶ τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Ἀθηνῶν καὶ Λεβαδείας μετὰ πάντων τῶν ὑποκειμένων αὐτῇ πολιτειῶν, κωμοπόλεων καὶ χωρίων, καὶ λοιποὶ εὐλαβέστατοι ἱερεῖς καὶ ὁσιώτατοι ἱερομόναχοι, χρήσιμοι πρόκριτοι καὶ γέροντες, καὶ προεστῶτες, καὶ ἁπαξάπαντες εὐλογημένοι Χριστιανοί, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ, καὶ παρ' ἡμῶν εὐχή, εὐλογία καὶ συγχώρησις.

Διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου Πατριαρχικοῦ καὶ Συνοδικοῦ γράμματος δίδομεν εἴδησιν εἰς ὅλους σας, ὅτι τοῦ ἀρχιερέως ὑμῶν Βενεδίκτου, καθαιρέσει παντελεῖ καθυποβληθέντος τῆς ἀρχιεροσύνης αὐτοῦ, διὰ τὰ ἐν ἐκείνῃ ἐμπεριεχόμενα ἐγκλήματα, καὶ ἐκπτώτου γενομένου τῆς ἐπαρχίας ταύτης, ἡ μετριότης ἡμῶν, ἐπειδὴ οἱ θεῖοι καὶ ἱεροὶ νόμοι καὶ κανόνες παραγγέλλουσι νὰ μὴ μένῃ κάμμία ἐπαρχία χηρεύουσα ἐπὶ πολὺν χρόνον, διὰ τοῦτο κατὰ νόμον ἐφροντίσαμεν καὶ δι' αὐτὴν τὴν ἐπαρχίαν, διὰ νὰ μὴ μένῃ εἰς πολὺ διάστημα καιροῦ ἀπροστάτευτος καὶ ἀποίμαντος, καὶ ἐστερημένη τῆς τοιαύτης πνευματικῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία συμβάλλεται εἰς τὸ χριστώνυμον πλήρωμα, καθὼς ἡ ψυχὴ καὶ κεφαλὴ εἰς τὸ σῶμα. Διὰ ταῦτα λοιπὸν τὰ αἴτια ἐφροντίσαμεν μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν νὰ εὕρωμεν τὸν ἄξιον εἰς αὐτὴν προστάτην, ὁποῦ νὰ κυβερνήσῃ τὸ ἐν αὐτῇ λογικὸν τοῦ Χριστοῦ πλήρωμα ἀξίως, καὶ θεαρέστως, καὶ νὰ τὸ ποιμάνῃ καὶ νὰ τὸ ὁδηγήσῃ εἰς νομὰς σωτηρίους τῆς εὐαγγελικῆς χάριτος. Ψήφων οὖν κανονικῶν γενομένων ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου, ἡμετέρᾳ Πατριαρχικῇ προτροπῇ καὶ ἀδείᾳ ὑπὸ τῆς ἐνδημούσης ἐν Κωνσταντινουπόλει ἱερᾶς τῶν συναδελφῶν ἀρχιερέων ὁμηγύρεως καὶ Συνόδου, εἰς εὕρεσιν καὶ ἐκλογὴν τιμίου καὶ ἀξίου προσώπου, ὁποῦ ν' ἀναδεχθῇ τὴν ἀρ-

χιερατικὴν προστασίαν καὶ ποιμαντικὴν ῥάβδον τῆς αὐτῆς Μητροπόλεως, προεκρίθη καὶ προεξελέγη τῶν ἄλλων, ὡς ἄξιος καὶ ἁρμόδιος, ὁ πανσοφολογιώτατος μέγας Πρωτοσύγγελος τῆς καθ'ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας κὺρ Ἀθανάσιος, ἀνὴρ τίμιος καὶ Θεοσεβής, ἱεροπρεπής τε καὶ κόσμιος ἔν τε τῷ σωματικῷ καταστήματι καὶ τοῖς ψυχικοῖς ἤθεσι, λόγων ἀρετῇ καὶ παιδείᾳ κεκοσμημένος καὶ τὰ θεῖα καλῶς πεπαιδευμένος, ἐξ ἁπαλῶν ὀνύχων τὸ ἀγγελικὸν ἠμφιεσμένος σχῆμα καὶ πρῶτον μὲν παρὰ ἐγκρίτῳ ἀρχιερεῖ χρόνους ἐκδουλεύσας ἱκανούς, εἶτα δὲ καὶ ἐν τῷ ὀφφικίῳ τῆς ἡμετέρας μεγάλης πρωτοσυγγελίας πιστὰς καὶ προθύμους ἐκδουλεύσεις καταβαλλόμενος, πρᾷος, σώφρων καὶ εὔτακτος, σεμνῶς τε βιωτεύσας καὶ διαγωγὴν ἐνδεικνύμενος τὴν πρέπουσαν τῷ ἀγγελικῷ σχήματι, θεοσεβείᾳ τε ἐντεθραμμένος καὶ πρᾶξιν ἔχων ἱκανὴν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων καὶ γνωστός ἐστι καὶ δόκιμος καὶ ἄξιος τῆς ἀρχιερατικῆς προστασίας, μὲ τὰ ὁποῖα προτερήματα καὶ πλεονεκτήματα αὐτοῦ διὰ τῆς θείας χειραγωγίας καὶ ἀντιλήψεως, ἔχει νὰ ἀρχιερατεύσῃ καλῶς καὶ νὰ εὐαρεστήσῃ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις καὶ νὰ ὁδηγήσῃ τὸ λογικὸν αὐτοῦ ποίμνιον κανονικῶς καὶ θεαρέστως εἰς τὰ οὐσιώδη ἔργα, ὁποῦ ὁδοποιοῦσι τοὺς ὀρθοδόξους Χριστιανοὺς εἰς τὰς οὐρανίους μονὰς καὶ εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῆς θείας μακαριότητος, ὄχι μόνον μὲ τὴν παραίνεσιν καὶ νουθέτησιν καὶ διδασκαλίαν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸν τύπον καὶ παράδειγμα τῆς καλῆς καὶ Χριστιανικῆς αὐτοῦ πολιτείας καὶ πνευματικῆς διαθέσεως· διότι μὲ τὴν πρᾳότητα καὶ σεμνοπρέπειαν καὶ εὐλάβειαν καὶ εὐταξίαν καὶ μὲ τὴν στολὴν τῶν ἐναρέτων ἠθῶν καὶ μὲ τὰ ἄλλα ὅσα ὁ Θεὸς ἐχαρίσατο ψυχικὰ χαρίσματα δύναται νὰ καταστήσῃ εὐαρεστοῦντας Θεῷ καὶ τὸν ἑαυτόν του καὶ τοὺς ὑπ'αὐτοῦ ποιμαινομαίνους κατὰ τὸ ἱερὸν τῆς ἀρχιερωσύνης ἐπάγγελμα καὶ νὰ πολιτευθῇ εὐαγγελικῶς τε καὶ κανονικῶς μὲ τὸ λογικὸν αὐτοῦ ποίμνιον, ὁποῦ παρὰ Θεοῦ ἐδωρήθη. Τοῦτον λοιπὸν κατὰ τὴν ἱερὰν τῶν ἐκκλησιῶν τάξιν καὶ κανονικὴν διατύπωσιν, τῇ ἐπικλήσει καὶ χάριτι τοῦ Παναγίου καὶ ζωοποιοῦ πνεύματος ἀρχιερέα ἐχειροτονήσαμεν καὶ Μητροπολίτην κατεστήσαμεν τῆς Μητροπόλεως ταύτης καὶ ἀρχιερατικὸν προστάτην καὶ ποιμένα παντὸς ὑμῶν γνήσιον, νόμιμον καὶ κανονικόν. Διὸ καὶ γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱεροτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων τῶν ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἐντελλόμεθα καὶ παραγγέλλομεν πάντας ὑμᾶς τοὺς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ Χριστιανούς, ὅπως τὸν διαλειφθέντα τοῦτον ἀρχιερέα ὑμῶν, ἱερότα-

τατον Μητροπολίτην Ἀθηνῶν καὶ Λεβαδείας ὑπέρτιμον καὶ ἔξαρχον πάσης Ἑλλάδος ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητὸν ἡμῶν ἀδελφὸν καὶ συλλειτουργὸν κὺρ Ἀθανάσιον, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, γνήσιον, νόμιμον καὶ κανονικὸν ἀρχιερέα τῆς αὐτῆς Μητροπόλεως γινώσκετε καὶ ποιμένα τοῦ αὐτοῦ λογικοῦ ποιμνίου καὶ πατέρα πνευματικὸν ὁλονῶν σας, δεσπότην τε καὶ ἐξουσιαστὴν τῆς ἐπαρχίας ταύτης μετὰ παντων τῶν κτημάτων καὶ πραγμάτων καὶ ἀφιερωμάτων αὐτῆς κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων καὶ μνημονεύητε τοῦ κανονικοῦ αὐτοῦ ὀνόματος ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς καὶ ἀκολουθίαις, ἐρχόμενόν τε μετ' ὀλίγον εἰς τὸ νὰ σᾶς ἀπολαύσῃ, ὁποῦ εἴθε τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτοῦ θεόθεν λογικὸν τοῦ Χριστοῦ ποίμνιον, νὰ τὸν δεχθῆτε μετὰ πάσης χαρᾶς, τιμῆς καὶ ἀξίας καὶ φιλοφροσύνης καὶ δεξιώσεως. Ἐπειδὴ ἔχει νὰ σᾶς εὐλογῇ καὶ νὰ σᾶς ἁγιάζῃ καὶ νὰ ἐκτελῇ ὅλα τὰ ἀρχιερατικὰ, κατὰ τὴν περίληψιν τῆς πράξεως αὐτοῦ, καὶ νὰ σᾶς διδάσκῃ καὶ νὰ σᾶς εὐλογῇ καὶ νὰ σᾶς νουθετῇ τὰ πρὸς σωτηρίαν σας χρειώδη καὶ ἀναγκαῖα, ὡσὰν ὁποῦ εἶναι καὶ φρόνιμος καὶ θεοσεβὴς καὶ χριστιανικῆς διαθέσεως καὶ τιμᾶτε καὶ ἀγαπᾶτε αὐτὸν καὶ διευλαβεῖσθε καὶ πείθεσθε αὐτῷ κατὰ τὸ πρέπον καὶ δίκαιον καὶ νὰ δίδητε μετὰ τῆς προσηκούσης ὑποταγῆς καὶ εὐπειθείας ὅλα τὰ ἀνήκοντα τῇ ἱερότητι αὐτοῦ ἐκκλησιαστικὰ εἰσοδήματα καὶ δικαιώματα, κανονικὰ δηλαδὴ, συνοικέσια, ἐμβατίκια, πανηγύρεις καὶ ζητείας καὶ εἴ τι ἄλλο σύνηθες τῷ τόπῳ συντρέχοι· καὶ καθὼς τὰ μέλη τοῦ σώματος εἶναι διωρισμένα καὶ τεταγμένα νὰ συνεργῶσιν εἰς τὴν ἑαυτῶν κεφαλὴν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὰ κυβερνῶνται καὶ διευθύνονται καὶ καλλωπίζονται, ὅπως ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς ὁ ποιμὴν ὁμοῦ μὲ τὸ ποίμνιον νὰ παρασταθῆτε ἀξιοπρεπῶς εἰς τὸν Θεὸν καὶ νὰ λάβητε τὰς οὐρανίους ἀντιδόσεις καὶ ἀντιμισθίας, διότι εἶναι εὔλογος καὶ πρέπουσα καὶ χρεωστουμένη εἰς τὴν ἀρχιερωσύνην του ἡ συνδρομὴ καὶ βοήθεια ἀπὸ σᾶς τὰ ποιμενικά του τέκνα, διὰ νὰ ἠμπορῇ ἡ ἱερότης του νὰ κυβερνᾷ κάθε λογῆς χρείαν καὶ ἀνάγκην τῆς ἐπαρχίας του καὶ νὰ ἀπολογῆται τὰ δικαιώματα τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ τὰ χρέη τῆς ἐπαρχίας του καὶ νὰ σᾶς ποιμαίνῃ μὲ ἄνεσιν καὶ ἐλευθερίαν ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ, δεόμενος πρὸς Κύριον ἐκτενῶς καὶ ἀδιακόπως διὰ τὴν ὑγείαν καὶ σωτηρίαν σας καὶ διὰ τὴν ψυχικὴν καὶ σωματικὴν προκοπὴν καὶ ἐπίδοσίν σας, τοῦ ὁποίου τὰς δεήσεις ἀποδεχόμενος ὁ Κύριος νὰ ἀντικαταπέμψῃ εἰς ἐσᾶς τὸ πλούσιον αὐτοῦ ἔλεος καὶ νὰ ἐπιβραβεύσῃ τὰ οὐράνια καὶ ἐπίγεια ἀγαθὰ ὡς ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος Κύριος καὶ νὰ δώσῃ εἰς ἐσᾶς καὶ

τὰ τέκνα σας τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἀβραὰμ, Ἰσαὰκ καὶ νὰ πληθύνῃ καὶ νὰ αὐξάνῃ τὰ ὑπάρχοντά σας. Ἀλλ᾽ ἐπειδὴ καὶ μέλλει νὰ διατρίψῃ ἐδῶ μικρὸν καιρὸν ὁ ἀρχιερεὺς αὐτὸς, ἕως οὗ προετοιμασθῇ διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς τὰ αὐτόθι,ἀποκαθίστασιν ἐπίτροπον αὐτοῦ τὸν Θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Μενδινίτζης ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὸν αὐτῆς ἀδελφὸν καὶ συλλειτουργὸν κύριον Βαρθολομαῖον καὶ τὸν τιμιώτατον ἄρχοντα Λογοθέτην τῆς αὐτῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως κύριον Σπυρίδωνα εἰς τὸ νὰ ἐπισκέπτωνται τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ ταύτην καὶ νὰ συνάζωσι τὰ ἐμπίπτοντα ἐκκλησιαστικὰ εἰσοδήματα ἐν καθαρῷ καταστίχῳ. Διὸ καὶ γράφοντες ἐντελλόμεθα ὑμῖν, ἵνα γινώσκοντες τοὺς διαλειφθέντας τούτους ἐπιτρόπους τοῦ ἀρχιερέως σας τιμᾶτε καὶ ἀγαπᾶτε αὐτοὺς καὶ διευλαβεῖσθε καὶ πείθεσθε καὶ ὑποτάσσησθε αὐτοῖς κατὰ τὸ πρέπον καὶ δίκαιον καὶ νὰ διδητε εἰς χεῖρας αὐτῶν εἰρηνικῶς καὶ χριστιανικῶς πάντα τὰ ἐμπίπτοντα ἐκκλησιαστικὰ εἰσοδηματα καὶ δικαιώματα, ἕως οὗ νὰ ἔλθῃ σὺν Θεῷ ὁ ἀρχιερεύς σας νὰ σᾶς ἀπολαύσῃ καὶ νὰ συνευφρανθῆτε ἀλλήλοις ψυχικῶς.

Οὕτω ποιήσατε τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ, ὑποτασσόμενοι εὐγνωμόνως τῇ Πατριαρχικῇ καὶ Συνοδικῇ ἡμῶν ταύτῃ παραγγελίᾳ, ἵνα καὶ ἡ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος καὶ ἡ εὐχὴ καὶ ἡ εὐλογία τῆς ἡμῶν μετριότητος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ, Ἰνδικτ. γ΄, αψπέ.

(Τὸ πρῶτον ὄνομα δυσανάγνωστον. Τὰ λοιπὰ εἰσὶ ταῦτα).

Ὁ Ἡρακλείας ΜΕΘΟΔΙΟΣ, ὁ Κυζίκου ΑΓΑΠΙΟΣ, ὁ Νικομηδείας ΙΩΑΣΑΦ, ὁ Χαλκηδόνος ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ, ὁ Δέρκων ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ, ὁ Κρήτης ΖΑΧΑΡΙΑΣ, ὁ Σερῶν ΑΝΘΙΜΟΣ, ὁ Δράμας ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ, ὁ Ναυπλίου ΜΕΛΕΤΙΟΣ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΔΙΩΤΙΚΗ

ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΝ ΑΘΗΝΩΝ ΙΑΚΩΒΟΝ.

† *Χρύσανθος ἐλέῳ Θεοῦ Πατριάρχης τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης*[1].

Πανιερώτατε, λογιώτατε καὶ θεοσεβέστατε Μητροπολίτα τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Ἀθηνῶν, ὑπέρτιμε καὶ ἔξαρχε πάσης Ἑλλά-

[1] Τὸ πρωτότυπον παρὰ τῷ κ. Γρ. Μπουρνιᾷ.

δος, κύριε Ἰάκωβε, ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ, τὴν ὑμετέραν πανιερώτατε ἀδελφικῶς ἀσπαζόμενοι ἀσμένως προσαγορεύομεν. Τίμιον γράμμα της ἐλάβομεν, ἐξ οὗ γνῶντες τὴν ἀγαθὴν αὐτῆς ὑγείαν καὶ ἡμῖν ἐφετὴν καὶ μάλιστα πλατύτερον ἀπὸ τὸ πνευματικόν της τέκνον ἀνεψιόν μας κὺρ Γιαννάκον ὑπερεχάρημεν, ὁ δὲ ἅγιος Θεὸς νὰ τὴν διαφυλάττῃ καὶ εἰς τὸ ἑξῆς μετὰ εἰρηνικῆς καταστάσεως εἰς ἔτη πολλὰ καὶ εὐτυχῆ.

Ἔγνωμεν εἰς τὰ ἐν αὐτῷ σημειούμενα, καὶ ὅσον μὲν εἰς τὸ νὰ ἀγαπῶμεν τὴν ἀρχιερωσύνην της, τοῦτο δὲν ἔκαμε χρεία νὰ μᾶς τὸ γράψῃ ἐπειδὴ καὶ εἶνε χρέος μας ὀφειλόμενον, καὶ λοιπὸν τοιούτους ἂς μᾶς γνωρίζῃ καὶ τόρα καὶ πάντοτε, εἰς τὸ νὰ τὴν συντρέχωμεν δὲ εἰς τὰς τυχούσας της ὑποθέσεις, ἐλπίζομεν ὅτι καμμία χρειὰ νὰ μὴν τῆς ἐπακολουθήσῃ· ἂν ὅμως καθ' ὑπόθεσιν τὰ περιστατικὰ τοῦ καιροῦ δείξωσι καὶ τοιοῦτόν τι, ὅπερ μὴ γένοιτο, ἔχει ἀξίους ὑπερασπιστὰς καὶ διαφεντευτάς· μὲ τοῦτα ὅλα καὶ ἡμεῖς, ἐν οἷς δυνάμεθα, δὲν θέλομεν λείψῃ ἔχοντες εἴδησιν. Τὸ πῶς ἔχει πόθον μεγάλον νὰ γείνεται πάντοτε βοήθεια τοῦ Παναγίου Τάφου, ὅθεν καὶ ἐδιώρησεν ἀνθρώπους νὰ γυρίζουν κουτία εἰς ὅλας τὰς σεβασμίας ἐκκλησίας ἐπιμελῶς, δι' ἡμῶν εὐχαριστεῖ ὁ ἅγιος τάφος ἢ σαφέστερον εἰπεῖν, ἀποδώσει τοὺς μισθοὺς ὁ ἐν αὐτῷ ταφεὶς καὶ ἀναστὰς Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, ὑπὲρ οὗ καὶ ὁ ἀγὼν καὶ ἐν τῇ ἄνω Ἱερουσαλὴμ καὶ αὐτοῖς καὶ πᾶσι τοῖς βοηθοῦσι τὴν ἀντιστρατευομένην ἐν τῷ παρόντι πονηρῷ καὶ δυστυχεῖ αἰῶνι, εὐχαριστοῦμεν ὅμως καὶ ἡμεῖς. Ἐντεῦθεν καὶ νὰ σημειώσωμεν ἄλλο τι δὲν ἔχομεν ξεχωριστὸν ἐπειδὴ καὶ τὰ κοινὰ τὰ σημειώνουσι πολλοὶ, παρὰ μόνον ὅτι θείῳ ἐλέει, ἔγεινεν ἡ οἰκοδομὴ τοῦ μετοχίου μας θαυμαστὴ καὶ περίδοξος, πλὴν μᾶς ἀκολούθησαν ἔξοδα ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν πουγγία, καὶ ποῦ νὰ προφθάσωμεν, πρῶτον εἰς τὰ ἐνταῦθα νέα χρέη, ἢ εἰς τὰ ὑπερβολικὰ καὶ ἀδιάκοπα τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ μόνον ὁ ἐξ ὕψους δυνάμενος δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων νὰ δείξῃ τὸ πλούσιον αὐτοῦ ἔλεος καὶ ἡμᾶς, καὶ εἰς τοὺς λοιπ.ὺς ἐνταῦθα ὀρθοδόξους χριστιανοὺς, οἵτινες ἀληθῶς ἐν ταῖς ἀσθενείαις αὐτῶν, ἔδειξαν ὑπερβολικὸν ἔνθεον ζῆλον ε'ς τὸ νὰ οἰκοδημήσωσιν ἐκ θεμελίων, οὐχὶ μόνον τὰς πυρποληθείσας ἱερὰς ἐκκλησίας τῶν ἐνοριῶν των, ἀλλὰ καὶ τὰς ἄλλας ἀποβλεπούσας εἰς πτῶσιν, εἰς τόσον ὥστε ἐπρόκριναν τὴν οἰκοδομὴν τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν ἀπὸ τὰ ἴδια τους ὀσπήτια, καὶ χν εἶχον ἱκανὰ ἔξοδα ἐκ τῶν οἰκείων τους δὲν ἦτο τόσον θαυμαστὸν, ἀλλ' ὑπέπεσον καὶ εἰς βαρύτατον χρέος.

Ἐδέχθημεν διὰ τοῦ τιμίου αὐτῆς καὶ τὰς πρὸς ἡμᾶς προσαγορεύσεις τῶν αὐτόθι εὑρισκομένων εὐγενῶν ἀρχόντων, καὶ εὐχαριστοῦντες αὐτούς, πάλιν δι' αὐτῆς εὐχόμεθα καὶ εὐλογοῦμεν ἅπαντας, καθὼς καὶ τὸν λογιώτατον διδάσκαλον, τοῦ ὁποίου κατὰ τὸ παρὸν δὲν ἀποκρινόμεθα ξεχωριστὰ εἰς τὸ γράμμα του ἐμποδιζόμενοι ἀπὸ τὰς πολλάς μας φροντίδας καὶ τὰς ἀπαραιτήτους μας ἀσθενείας. Τὸ πῶς δὲ νὰ ἔχῃ εἰς περισσοτέραν ἀγάπην διὰ χάριν μας τὸν ἐπίτροπόν μας τιμιώτατον κύριον Γερένην εὐχαριστοῦμεν.

Τῷ ἀνεψιῷ μας Γιαννάκῳ ἐδώκαμεν τὸ θεολογικὸν τοῦ ἱεροῦ Δαμασκηνοῦ νὰ τὸ ἐγχειρίσῃ τῇ ὑμετέρᾳ πανιερότητι, ἐκ τῶν ὁποίων μόλις εὑρίσκονται εἰς τὴν βιβλιοθήκην μας πλέον δυο τρία, ἐπειδὴ καὶ ἐμοιράσθησαν· ὁ ἴδιος εἶνε καὶ πλατυτάτη ἐπιστολὴ ἐπειδὴ καὶ ὡς μᾶς εἶπεν ἔχει νὰ περάσῃ ἐπ' αὐτοῦ· ἂν εἴχομεν αὖθις τίμιόν της μᾶς χαροποιῇ, καὶ τὰ ἔτη εἴησαν παρὰ τοῦ ἁγίου Θεοῦ πολλὰ καὶ εὐτυχῆ.

Ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως 1730 Σεπτεμβρίου 7.

Ὁ Ἱεροσολύμων καὶ ἐν Χριστῷ αὐτοῦ ἀδελφὸς
ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ

ΠΡΟΤΡΟΠΗ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΓΑΜΟΥΣ.

ΕΝΕΚΑ ΓΑΜΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΤΡΑΧΩΜΑΤΟΣ. [1]

Φίλοι μοι ἡλικιῶται,
νὰ καιρὸς νὰ πανδρευθῆτε,
πλιὰ δὲν ἔχετε αἰτίαις
νἆστε τόσον τρομασμένοι
ἐσηκώθηκ' ἀπ' τὴ μέση,
εἰς τὸ γένος τόσους χρόνους
τράχωμα τὸ ὠργισμένον,
ἡ πηγὴ τῶν συμφορῶν μας·
αὐτὸ ἦτον ἡ αἰτία
ὁποῦ φόβον προξενοῦσε,
νέοι ὅλοι νὰ τρομάζουν,
κι' ὅλην τους τὴν ἡλικίαν
ἄσπρα γύρευαν ζητοῦσαν,
τὰ κορίτζια δὲν ψηφοῦσαν,
ὅμως ἔτζι δὲν εἶν' τώρα,
ἄσπρα πᾶνε ἀπ' τὴ μέση·
νέαις ὅλαις πιὰ χαρῆτε,
στὸ ἑξῆς δὲν καρτεροῦμεν,
ἡμεῖς ὅλοι πιὰ θὰ δοῦμεν,
καὶ καμμιὰ δὲν θ' ἀποτύχει,
τώρα στὴν νεότητά μας
καὶ τὸν κόσμον νὰ χαροῦμεν
τί προσμένετε; ὡς πότε;
δίχως τί νὰ φοβηθῆτε
πρόφασαις, καὶ ὑποψίαις,
κι' ἀπὸ τὸν γάμον μακρυσμένοι·

[1] Τὸ ἀσυνάρτητον στιχούργημα τοῦτο συνυπῆρχε μετὰ τοῦ προδημοσιευθέντος ἐν σελ. 139 Πατριαρχικοῦ γράμματος τοῦ Νεοφύτου «περὶ ὅρου προικοδοσίας», κατεχόμενον ὅπως καὶ ἐκεῖνο ὑπὸ Μαρίνου Π. Βρετοῦ.

ὅτη βλάβη εἶχε πέσει
πρόξενος εἰς τόσους πόνους,
καὶ κακοσυνειθισμένοι,
σ' ὅλον πλέον τὸν καιρόν μας·
εἰς τὴν τόσ' ἀνυπανδρεία,
ἄτοπα πολλὰ γεννοῦσε,
τοὺς ὑπάνδρους νὰ κυττάζουν
νὰ περνοῦν μὲ μοναξίαν,
καὶ γι' αὐτὸ ἀργοποροῦσαν,
τὸ τί δίδουν ἐρωτοῦσαν.
Δόλωμα δὲν ἔχει χώρα,
πέρνομ' ὅποια μᾶς ἀρέσει.
Ὅλοι σας θὰ πανδρευθῆτε,
στέλνουμεν καὶ σᾶς ζητοῦμεν,
κόραις νέαις νὰ εὑροῦμεν
κάθε νέα καθὼς τύχῃ·
θέλει γέν' ἡ πανδρειά μας,
δίχως νὰ συλλογισθοῦμεν.
Τώρα τῶν ἀνδρῶν τὸ τάγμα
κεφαλὴ κι' ὄχι ποδάρια·
δὲν εἶναι ἀγορασμένοι,
ζοῦνε μὲ ἐλευθερίαν,
τί μεγάλη ἡσυχία!
νέοι, γέροντες, μητέρες,
πέρασ' ὁ πικρὸς χειμῶνας,
κι' ὅλοι θαὐχαριστηθοῦμεν,
μόνον πρέπει νὰ εἰποῦμεν,
ἔξω πάσης ἐπηρείας
εἶν' καὶ ὄνομα καὶ πρᾶγμα,
εἶναι πλιὰ τὰ παλ)ηκάρια·
γιὰ νὰ εἶναι δουλωμένοι,
ἔχουν κάθε ἐξουσίαν,
σ' ὅλους μας καὶ εὐτυχίαν·
χαίρεσθε καὶ θυγατέρες,
ἔφθασε χρυσοῦς αἰῶνας,
τέλη ἀγαθὰ θὰ διοῦμεν,
κ' ἐκ ψυχῆς νὰ εὐχηθοῦμεν,
ὁ δοτὴρ τῆς σωτηρίας.

ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΗΣ ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΑΠΑΝΤΑΧΟΥΣΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΤΗΣ ΦΙΛΟΘΕΗΣ [1]

('Αριθμὸς 'Αρχείου 2102).

† Οἱ ἁπανταχοῦ εὑρισκόμενοι φιλόπτωχοι καὶ ἐλεήμονες χριστιανοί, ὅσοι τε τοῦ ἱεροῦ καταλόγου, καὶ τῆς κοσμικῆς πολιτείας καὶ τάξεως, υἱοὶ κατὰ πνεῦμα ἀγαπητοὶ τῆς ἡμῶν *μετριότητος* [2], χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη καὶ ἔλεος παρὰ Θεοῦ. Ἂς ἠξεύρῃ λοιπὸν ἡ αὐθεντεία σας, εὐλογημένον τοῦ Χριστοῦ ἄθροισμα, πῶς εἰς τὰ ἐδικά μας μέρη τῆς πρὶν περιφήμου 'Αθήνας, εὑρίσκεται κάποιον μοναστήριον παρθένων γυναικῶν *ὡσεὶ διακοσίων*, ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου ἐνδόξου πανευφήμου

[1] 'Εγράφη περὶ τὰ τέλη τοῦ Ις' ἢ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΖ' αἰῶνος.

[2] Ἡ λέξις «μετριότης» ἧς γίνεται χρῆσις παρὰ τοῖς Πατριάρχαις τίθεται ἐνταῦθα ἐκ παραδρομῆς ἢ ἀγνοίας ἀντὶ τοῦ «ταπεινότης».

Ἀποστόλου Ἀνδρέου τοῦ πρωτοκλήτου, τὸ ὁποῖον ἐκτίσθη ἀπὸ αὐτῶν τῶν θεμελίων ὑπὸ τῆς μακαρίας ἐκείνης καὶ πανευφήμου Φιλοθέης τῆς ἐπονομαζομένης *κυρᾶς*· ὄχι τόσον κατ' ἀλήθειαν ἀπὸ τὴν ἔξοδον της, ἀνκαλὰ καὶ ἦτον πολλὰ εὐγενὴς καὶ πλουσία, ὅσον διὰ τὴν βοήθειαν τῶν ἁγίων της εὐχῶν· διατὶ ἔστοντας καὶ νὰ τῆς μείνῃ πλοῦτος ἀρκετὸς ἀπὸ τοὺς γονεῖς της, τὸν ἐξωδίασε σχεδὸν ὅλον εἰς πτωχοὺς καὶ ἀπόρους καὶ ὀρφανούς· καὶ μάλιστα εἰς ἐλευθερίαν τῶν σκλαβωμένων χριστιανῶν· τὰ δὲ ἀπολειφθέντα, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ μοναστηρίου, τὸ ὁποῖον ἀγκαλὰ καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν ἦτον πολλὰ μικρὸν, ὅμως μὲ τὴν εὐχήν της τὴν κατ' ἀλήθειαν θείαν καὶ ἁγίαν, ἦλθεν εἰς τόσην αὔξησιν καὶ εὐημερίαν, ὅτι ὑπερέβη ὅλα τῶν μερῶν μας τὰ μοναστήρια καὶ μάλιστα ἐκατεστάθη καλὸς λιμένας πολλῶν ψυχῶν, ὁποῦ ἦτον ἕτοιμαι νὰ καταποντισθῶσι, καὶ πολλῶν αἰχμαλώτων ἐλευθερία. Λοιπὸν ὁ διάβολος ὁ ἐχθρὸς τοῦ καλοῦ, ἔστοντας νὰ μὴ εὐχαριστεῖται εἰς τὰ καλὰ ἐκεῖνα ὁποῦ γίνονται διὰ μέσου τοῦ ἁγίου τούτου μοναστηρίου, ἐσήκωσε πολλὰ κύματα καὶ ταραχὰς ἀπὸ τοὺς ἀθέους Ἀγαρηνοὺς κατὰ 'πάνω του· εὑρίσκοντάς τους πολλὰς ἀφορμὰς πῶς ἐλευθερώνουσι πολλοὺς σκλαβωμένους πέμποντάς τους εἰς τὰ μέρη τους, καὶ ἄλλας πολλὰς καὶ ἀναριθμήτους ἀβανίας· καὶ λοιπόν, μέρος μὲν ἀπ' αὐτὰ μέρος δὲ ἀπὸ τὴν δυστυχίαν τοῦ καιροῦ καὶ τῆς περισσῆς πεῖνας ὁποῦ ἐκαταδάμασεν τὰ ἐδικά μας δυστυχημένα μέρη τόσον καιρὸν ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας μας, ἐκατεστάθη εἰς πολὺ καὶ ἀφόρητον χρέος, ἕως *τριακοσίας χιλιάδας*, τὸ ταπεινὸν αὐτὸ μοναστήριον εἰς χρεοφειλέτας ἀγαρηνούς· οἱ ὁποῖοι ἐπῆρασιν ὅλα τὰ ἱερὰ σκεύη τῆς ἐκκλησίας καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰ κρατοῦσιν ἐνέχυρον καὶ λοιπὸν ἂν δὲν ἤθελε προφθάσει εἰς ὀλίγον ὀλίγη τὶς ἀπὸ Θεοῦ βοήθεια, ἔχει νὰ ἀπολεσθῇ τελείως τὸ δυστυχὲς τοῦτο μοναστήριον, νὰ παύσουν καὶ τόσα καλὰ καὶ θεάρεστα ἔργα ὁποῦ γίνονται καθ' ἡμέραν, ἀπὸ λόγου του· διὰ τοῦτο λοιπὸν εὐλογημένοι χριστιανοὶ, ἔστοντας νὰ ἀπορήσῃ ἀπὸ πᾶσαν ἐλπίδα, τρέχει πρὸς ἐσᾶς τοὺς ἐλεήμονας χριστιανοὺς ζητῶντας ἀπὸ λόγου σας τὴν βοήθειαν ὁποῦ ἠθέλετε εἶσθε δυνατὸν, πέμποντες πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀγάπην, τήν τε προηγουμένην κυρὰ Λεοντίαν. Διὰ τοῦτο κάμετε παρακαλοῦμεν τὴν πρέπουσαν ὁ καθ' εἷς ἐλεημοσύνην εἰς τὸ δυστυχημένον ἐτοῦτο μοναστήριον ὁ μὲν πολὺ, ὁ δὲ ὀλίγον, ὅσον εἶναι τοῦ καθ' ἑνός ἡ δύναμις, ἔστοντας καὶ νὰ ἦστε βεβαιωμένοι ἀπὸ τὰς θείας γραφὰς, καὶ μάλιστα, ἀπὸ τὸ θεῖον καὶ ἱερὸν εὐαγγέλιον πῶς ὅποιος ἐλεεῖ τοὺς πτωχοὺς, θησαυρίζει εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐκεῖ ὁποῦ μήτε σκώληκας μήτε κλέ-

πτης μήτε ἄλλη καμία φθορὰ προσεγγίζει· διὰ νὰ ἤθελε ἐλαφρυνθῆ, τὸ μὲν μοναστήριον κἂν ὀλίγον ἀπὸ τὸ πολὺ βάρος τοῦ χρέους, διὰ μέσου τῆς ἐδικῆς σας ἐλεημοσύνης, ἐσεῖς δὲ νὰ φανῆται νέοι κτήτορες, ἔχοντες τὸ ἀκατάπαυστον σας μνημόσυνον ἀπὸ λόγου του, καὶ νὰ ἀξιωθῆτε νὰ ἀκούσετε τὴν μακαρίαν ἐκείνην φωνήν, τὸ δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρός μου κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, καὶ νὰ γένητε συγκληρονόμοι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος, καὶ ἡ εὐχὴ καὶ εὐλογία τῆς ἡμῶν *ταπεινότητος* εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν ἀμήν.

ΕΠΙΣΟΛΗ ΛΕΟΝΤΙΑΣ ΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΤΗΣ ΑΓ. ΦΙΛΟΘΕΗΣ

('Αριθμὸς ἀρχείου 1772).

Τῷ κραταιῷ ἡμῶν αὐθέντῃ καὶ δεσπότῃ κυρίῳ *Ἰωάννῃ καὶ μεγάλῳ μπάνῳ πάσης Μολδοβλαχίας καὶ Οὐγκροβλαχίας*, τῷ καὶ πάσης μεγάλης νοίας καὶ φρονήσεως καὶ τοῖς λοιποῖς ἅπασι χαρίσμασιν ὑπερθέῳ ἅμα σὺν τῇ πανευγενεστάτῃ σου συζύγῳ, καὶ τοῖς γλυκυτάτοις σου τέκνοις, προσκύνησιν δουλικὴν καὶ χαιρετισμὸν ἐπιπέμπομεν τῇ σῇ αὐθεντίᾳ. Τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν δεόμεθα ἐκτενῶς, ὅπως δώῃ σοι ὑγείαν, σωτηρίαν, εὐημερίαν καὶ κατ' ἐχθρῶν νίκην, εἰς ἐτῶν πολλῶν περιόδους. Ἐπεὶ καὶ ἡμεῖς, χάριτι τοῦ πανοικτίρμονος καὶ παντοκράτορος Χριστοῦ ὑγιεῖς ὑπάρχομεν μετρίως τῷ σώματι. Ἴσθητι οὖν ὦ θαυμασιώτατε καὶ μεγαλειότατε, μαθόντες περὶ τῆς τοῦ πλατίου σου ἀναλώσεως ὅπως ἐκκαέντος τί μέρος μεγάλως ἐλυπήθημεν, ὡς ὁ Κύριος οἶδεν· μὴ οὖν ἐπὶ τοῦτο ὦ θαυμασιώτατε λαβεῖν λύπην, τῆς ἐζημίας οὔσης ὀλίγης· ἀλλὰ μᾶλλον εὐφραίνου καὶ ἀγάλου· μνήσθητι ὅτι τῶν καλῶν καὶ ἐναρέτων ἀνθρώπων, λέγω τοὺς ποιοῦντας ἔργον Θεοῦ καὶ καλλιεργοῦντας τὸ σέβας, οὗτοι *ἐπειραιάζονται* πάντως, καὶ γίνονται ταῦτα πάντα κατὰ δοκιμὴν Θεοῦ, ἐὰν ἀγαπῶμεν αὐτόν, ὥσπερ καὶ τοῦ Ἰὼβ καὶ ἄλλων πολλῶν ἐξ ὧν οἶδας καὶ ἠκούσθη καὶ ἡ αὐθεντία σου· τὸ λοιπὸν εἰς τὰς ἐζημίας καὶ εἰς τοὺς πειρασμοὺς ὁποῦ συμβαίνουν εἰς ἡμᾶς τοὺς Χριστιανούς, τότε θέλομεν νὰ ἔχωμεν ὑπομονὴν κραταιὰν καὶ νὰ ὑπομονευόμαστε καὶ εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ, ὥσπερ καὶ νῦν ἐπανεύῃ εἰς τὸ θεῖον μοναστήριον, τὸ ὁποῖον ἡ καλή σου προαίρεσις καὶ εὐλάβεια καὶ ἡ κατὰ Θεὸν ἀγάπη ἠθουλήθης ἀνακαινίσαι καὶ στερεῶσαι καὶ καλλοπεῖσαι αὐτὸν τουτονὶ τὸν θεῖον ναὸν καὶ ὁ σκανδαλοτρίβης Διάβολος φθόνῳ τηκόμενος τοῦ καλοῦ ἔργου ἐμ-

πόδισεν ὑμᾶς καὶ εἶναι μέχρι τὴν σήμερον κεχαλασμένος καὶ ἄπορος, μᾶλλον δὲ ἐστερήθημεν καὶ ὑπὸ τοῦ μικροτάτου ναοῦ καὶ εἴμεθεν αἱ ἐλεειναὶ πολλὰ πικραμέναι· τὸ μὲν πρῶτον τῆς αὐθεντίας σου ὃ μαθόντες ἔγεινεν, τὸ δὲ καὶ τὸ παρὸν πρὸς ἡμᾶς· ἀλλὰ πάλιν σὺν Θεῷ ἁγίῳ ἔχομεν τὰς ἐλπίδας ὅτι οὐκ ἀφήσῃς εἰς τὴν τοιαύτην λύπην, ἵνα μὴ χαίρῃ ὁ βάσκανος, ἀλλὰ τὰ πάντα καλὰ λίαν θέλουσιν εὐεργετηθῆναι καὶ στερεωθῆναι ὑπὸ τῆς Δυνάμεως τοῦ Θεοῦ καὶ ὑπὸ τῆς σῆς ἀνδρείας καὶ σεβασμιωτάτης σου πυκτεύσεως, τὸ δὲ εἰς ὃν ποθεῖς γένηται· ἄλλο δέ, μαθόντες καὶ περὶ τοῦ Ἡλία καὶ τοῦ ἁγίου πνευματικοῦ πῶς ἐκοιμήθησαν καὶ ἐπικράνθημεν μέχρι θανάτου, οἵτινες ἀποσταλέντες πρὸς τὴν σὴν αὐθεντίαν ἵνα ποιήσωσι τὰ προσταχθέντα· καὶ αἱ ἁμαρτίαι ἡμῶν αἱ πολλαὶ ἐπροξένησαν καὶ τοῦτο. Διὸ πανθαύμαστε καὶ θαυμασιώτατε αὐθέντα τὰ πάντα ὅλα . . . ὁ Θεὸς κέκτηται κενὰ καὶ μάταια εἰσίν, ὡς ὁ ῥηθεὶς θεῖος Δαβὶδ λέγει οὕτω καὶ ἡμεῖς, τὸ αὐτὸ χρέος τοῦ κοινοῦ θανάτου πᾶσιν ἐδόθη ἡμῖν καὶ οὐδεὶς ὁ ζῶν καὶ μένων εἰς τέλος· τοῦτο μόνον ἀφεθήσεται ἡμῖν ὅπως ποιοῦμεν τὰ θελήματα τοῦ Θεοῦ πάντα καὶ ἀεὶ καὶ νὰ μνημονεύωμεν τὸν θάνατον ὁ γὰρ μιμνήσκων τὸν θάνατον οὐκ ἔτι οὐκ ἔτι ἀποθνήσκει· καὶ δὴ σὺν Θεῷ ἡμεῖς ἔχομεν πάντοτε τὴν μνήμην τῆς αὐθεντίας σου καὶ οὐκ ἐκλείπει πώποτε ἵνα μὴ τὸ ἔργον τὸ εὐσεβὲς τοῦ θείου ναοῦ ἵνα μὴ τελεσθῇ. Καὶ διὰ τοῦτο στέλλομεν πάλιν τὸν ὁσιώτατον ἐν ἱερομονάχοις κύριον Νεκτάριον καὶ πνευματικόν σου πρὸς τὴν αὐθεντίαν σου, ὁ ὁποῖος ἦτον ἡ καλὴ ἀρχὴ καὶ ἡ ἀνάγκασις καὶ ὁ πυκτευθεὶς πρὸς τὴν σὺν εὐγένειαν ἵνα ποιήσῃς τὸ θεῖον ἔργον καὶ ὡς καθὼς ἠνδρίωσας αὐτὸν καὶ ἐσυνδρόμησας .. οὕτως πάλιν ποίησον εἰς ἡμᾶς ὦ αὐθέντα καὶ δοῦλε Χριστοῦ καὶ μαθητὰ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἀνδρέου· μὴν οὖν ἐπὶ τοῦτο θορυβηθῇς δεόμεθα τῇ σῇ ἀντιλήψει ἀλλὰ κυβέρνησον, εὐεργέτησον ὦ ἱερὰ κεφαλὴ ἵνα μὴ μείνῃ τὸ ἔργον ἀτελείωτον καὶ χαρῇ ὁ ἐχθρὸς ἡμῶν Διάβολος. Οὐκ ἔχομεν πλέον τί εἰπεῖν, ἢ τί λαλεῖσαι τῆς αὐθεντίας σου, τὰ πάντα γὰρ εἶδας τὰ πάντα ἤκουσας πῶς ἔγιναν μέχρι τοῦ νῦν· κατόρθωσον οὖν καὶ στερέωσον ἡμᾶς, ἵνα ἔχειεν τὸ μνημόσυνον ἀειδὲς ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως καὶ ἀνταποδόσεως, τὸν αὐτὸν πρωτόκλητον Ἀνδρέαν βοηθὸν καὶ προστάτην ἔχοιεν εἰς πᾶσαν ἐπιχείρησιν τοῦ σοῦ θελήματος· καὶ ταῦτα μὲν οὕτως, ἐξαιρέτως δὲ τῆς ἁγίας Φιλοθέης τῆς μητρὸς ἡμῶν ταῖς αὐτῆς εὐχαῖς ἔστω βοηθὸς τῆς αὐθεντίας καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. ... τία ἡ καθηγουμένη καὶ αἱ λοιπαὶ ἀδελφαὶ προσκηνοῦμεν τὴν αὐθεντία σου.

ΣΥΣΤΑΤΙΚΟΝ ΕΓΓΡΑΦΟΝ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΤΗΣ ΦΙΛΟΘΕΗΣ

('Αριθμὸς ἀρχείου 1754).

1699 'Απριλίου 26 'Αναύπλη.

Ἐπειδὴ καὶ αἱ μεταβολαὶ τοῦ καιροῦ καὶ ἡ ἐρήμωσις τῆς 'Αθήνας, εἰς ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἔγιναν ἀφορμὴ νὰ χαλασθοῦν πολλοὶ τόποι ἀξιοπαίνετοι ὁποῦ ἀνάμεσα εἰς ὅλα εἶναι καί τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου 'Ανδρέου· βέβαια εἰς τὸν καιρὸν τῆς εὐτυχίας τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου ἠμπόρηνε τινὰς νὰ τὸ ὀνομάσῃ τόπον εὐσπλαγχνίας· ἐπειδὴ καὶ ταῖς εὐτυχίαις του ταῖς εἶχε κοιναὶς, διὰ τοῦτο καὶ ὀνομάζετον κοινόβιον, τὸ ὁποῖον μοναστήριον κατὰ τὴν ἐπωνυμίαν εἶχε καὶ τὸ ἔργον· τώρα ἀπὸ ταῖς ἀνωμαλίαις τοῦ καιροῦ ἦλθεν εἰς τὸν καιρὸν τῆς πτωχείας καὶ ἔξω ἀπὸ τὴν πτωχείαν, καθὼς φανερώνει ἡ καλόγραια 'Ελισάβετ ἡγουμένη τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου, εἶναι καὶ εἰς κίνδυνον νὰ γκρεμισθοῦν τὰ τείχη τοῦ μοναστηρίου· διὰ τοῦτο ἡ αὐτὴ ἡγουμένη προστρέχει εἰς τὴν εὐσπλαγχνίαν τῶν Χριστιανῶν διὰ νὰ ἤθελεν τῆς γενῇ μία πλουσιοπάροχην ἐλεημοσύνη διὰ ἀνακαίνησιν τοῦ αὐτοῦ· ὁ καθεὶς κατὰ τὴν προαίρεσίν του καὶ ὁ Θεὸς τῶν ἁπάντων θέλει τοῦ τὰ ἀνταποδώσει ἑκατονταπλασίονα εἰς τὴν πλουσιοπάροχον αὐτοῦ βασιλείαν.....

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΔΑΝΙΗΛ.

† Παπᾶ κύριε Λαυρέντιε εὔχομαί σου καὶ παρακαλῶ τὸν Θεὸν νὰ σᾶς εὕρῃ τὸ παρόν μου ἐν ὑγείᾳ καὶ ἐν πάσῃ χαρᾷ διότι καὶ ἡμεῖς μὲ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ καλὰ εὑρισκόμαστε μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅπως ἐλυπήθης διὰ λόγου μου πῶς δὲν ἔγινεν ἐκεῖνο ὁποῦ ἀγάπας καὶ τὶ νὰ κάμῃς ὁποῦ ὁ καιρὸς δὲν μᾶς ἔδιδε χέρι ὁποῦ εἶναι μεγάλαις ἀκαταστασίαις, τόσο τὸ βασίλειο, τόσο τὸ Πατριαρχεῖο, τόσον ὁ κόσμος ὅλος ὁποῦ εἶναι ἄχρι καιρόν. Διὰ τί ἂν ἤθελα τὸ τελειώσει βέβαια ἀποθαμένος ἤμουνα ὡς τὰ τόρα· μόνον ὁ Θεὸς ὁποῦ μὲ γλύτωσε καὶ μὴν λυπῆσαι. Θάρρος εἰς τὸν Θεὸν καλλίτερα θέλεις εὑρίσκεσαι παρὰ ὁποῦ ποτέ, μόνον ἔχε καλὴ καρδία· τοὺς ἐδικούς μας ὅλους εὔχομαι, τὸν Πισπηλίδη καὶ τὸν υἱόν του τὸ Γιαννάτζη εὔχομαι καὶ ὅλους τοὺς φίλους μας καὶ ἂν δώσῃ ὁ Θεὸς καὶ ἡμεῖς σὲ 'λίγαις ἡμέραις ἐρχόμαστε μόνον νὰ ἀνοίξῃ τὸ μπογάζι.

Ἔρρωσο 1 'Ιουλίου 8.

Ὁ κατὰ πάντα 'Αθηνῶν
ΔΑΝΙΗΛ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΙΑΚΩΒΟΥ

('Αριθ. ἀρχείου 1755)

† Γέροντες καὶ οἱ λοιποὶ χριστιανοὶ τοῦ χωρίου Κούντουρα χάρις εἴη ὑμῖν. Γνωστὸν ὑμῖν ἔστω ὅτι ἐλάβαμεν τὸ Ἅγιον ποτήριον ἀπὸ τὸν Μίχα Πέπα καὶ τὸ ἔχομεν εἰς φύλαξιν, καὶ μὴν ἔχετε καμίαν ἔννοιαν καὶ νὰ *εἶσται* εὐλογημένοι καὶ συγχωρημένοι *ἂν μᾶς ἐφτέξατε καὶ τίπετης*.[1]

1721 Δεκεμβρίου κ΄.

† Ο 'Αθηνῶν ΙΑΚΩΒΟΣ

ΕΓΓΡΑΦΑ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

('Αριθ. ἀρχείου 1834).

† Μηνὶ Ἰουλίῳ εἰς τὰς 16 ἔτος ͵ζνζ΄ [1549]

Ὁμολογῶ ἐγὼ Γεώργιος Ἰωάννου Σάνιος, τὸ πῶς ἠγόρασα τὸ σπίτι τοῦ Μαντράτου Βασίλη εἰς τοῦ Ἀγγέλου Καρύκη τὸ μαχαλᾶ καὶ ἐγύρεψε τὸν σύμπληο του ὁ Νικόλας τοῦ Νοτάρη καὶ ἔδωκά του τὸ ὅσον τοῦ ἐσύμπληαζεν εἰς τίμησιν καλῶν ἀνθρώπων, διὰ ἄσπρα *σκε* [225] καὶ διὰ τὸ βέβαιον ἐποιήσαμεν τὸ παρὸν ὁμόλογον κατέμπροσθεν τῶν κάτωθεν γεγραμμένων μαρτύρων. Μάρτυρες *Παπαδημήτρης Καρύκης* καὶ *Ἰωάννης Φουκᾶς*, *καὶ Νικόλαος Σταυριανοῦ καὶ Ἰωάννης Μωραΐτης καὶ Νικόλαος Γαργαρέτος* καὶ *Ἰωάννης Φρούλης*.

('Αριθμὸς ἀρχείου 1833)

* *
*

† Μηνὶ Νοεμβρίου εἰς τὰς κ΄ τοῦ ἔτους ͵ζξα΄ [1552]

Ὁμολογῶ ἐγὼ Γεώργης Ἀρτίκης *Τατόης*, πῶς ἐπούλησα τὸ χωράφι τὸ ὅπερ εἶχα εἰς τὸ χωρίο τοῦ Λαυ........... τοῦ Νικόλα τοῦ Νοτάρη ὅπου εὑρίσκεται μὲ δενδρὸ ἕνα εἰς τὴν βρύση. Σύπληος *Ῥινατζοῦντας* (;) *Τατόης* καὶ ἀδελφὸς Πέτρος καὶ νοτινὰ Λάζαρος *Τατόης* καὶ ἄλλη μεριὰ Μουρίκης *Τατόης* ὡς τὸ ῥέρα τὸ σύνορο· καὶ βάλλω τὸν Γεώργη Ἰωάννη Ἀμαξιάρη ἐπίτροπον ὁπότε θέλῃ ὁ Νικολὸς ὁ Νοτάρης νὰ τὸ κάμῃ χοκέτι εἰς τὸν κατῆ. Μάρτυς *Νικολὸς Πανόριος καὶ Πουλημένος Μενεδάκης* καὶ *Γεώργιος Λούκης* μαρτυρῶ *καὶ Φράγκος Καλέας*.

* *
*

[1] Ἡ ἐπιστολὴ ὡς ἔχει μάλιστα ἐν πρωτοτύπῳ προδίδει ἄνδρα ἀμαθέστατον.

('Αριθμὸς ἀρχείου 1850)

['Η τζέτουλα τοῦ γέροντα] 1573. 'Εν μηνὶ Δεκεμβρίου εἰς τὰς 27.

†......'Εγὼ ὁ γέροντας ὁ Πουλημένος Σταμάτη Φακαῆς πῶς ἐμοίρασα τὰ παντία μου ἀπὸ ἀμπέλια καὶ δενδρὰ καὶ ἐκράτησα καὶ ἐγὼ διὰ *γεροθρόφησί μου* εἰς τὸν "Αγιον Γεώργιον τὸν *Διασορίτη* δένδρα τῶν ἐλαιῶν 11, σύμπληον ἕνα μέρος Σταμάτης....καὶ ἄλλο μέρος υἱός μου ὁ Δημήτρης καὶ ὁ *κλήρος* καὶ ἡ ὁδός· ἀκόμη ἐκράτησα καὶ τὸ *'Αμπελουργεῖο* ἀμπέλι ὅσον ἐστίν, σύμπληον ἕνα μέρος Μιχάλης 'Ρούμπας καὶ ἄλλο μέρος χήρας Βουσδούχαινα· ἀκόμη ἐκράτησα καὶ εἰς τὰ *'Ανάκασα* τὰ μισὰ δένδρα καὶ τὰ ἄλλα μισὰ εἶναι τοῦ παιδίου τοῦ Δημήτρη καὶ τὰ ἐπίλοιπα ἔδωκά τα τῶν παιδιῶν μου νὰ τὰ ἔχουν μὲ τὴν εὐχή μου.

Καὶ ἐπῆρα 'ςτὸ μερτικό μου τὴν *μεσαρίαν*....

Μάρτυρες *Δημήτριος Κοντογούμης καὶ 'Αντώνιος Μελάτας καὶ Νικολὸς Πουλημένος Ματσούκας καὶ* Μι*χάλης Πρίντζουλας.*

Πέτρο Κάκαβος μαρτυρῶ τὰ ἄνωθεν.

'Ιωάννης Μενιδιάτης ὁ γράψας μαρτυρῶ.

* *
*

Τζῆ Δεκεμβρίου λ'.

Διὰ τῆς παρούσης ὁμολογίας γράφω καὶ καθομολογῶ πῶς ἐγὼ ἡ 'Αργυρῆ ἡ γυνὴ τοῦ Πουλημένου Φακαῆ πῶς ἐταίριασα καὶ ἐσυνεβάστηκα μὲ τὸν αὐτὸν Πουλημένο καὶ ἔλαβα ἐξ αὐτοῦ δεντρὰ 12 ἵνα μὴ ἔχω πλέον ἐξ αὐτοῦ γυρέψαι τίποτα, οὔτε αὐτὸς ἐμέ, τὰ ὁποῖα δεντρὰ εἶνε εἰς τὴν *Λόχα*, ὡς καθὼς ὁμολογεῖ καὶ ἡ πρώτη ὁμολογία ἣν ἔχω ἀνὰ χεῖρας μου, καὶ διὰ τὸ ἀληθὲς καὶ βέβαιον ἐγεγόνει τὸ παρὸν σύμφωνον εἰς ἀσφάλειαν, οὔτε ζῶντος οὔτε ἀποθανόντος.

Μάρτυρες. *Νικόλαος Δημήτρη Φακαῆ*, *Δημήτριος Τραυλός*, *Νικόλαος Τζίνης*, *Μιχαὴλ Κούρης*, *Νικόλαος Ζιρ*.....*Δημήτριος Κουλουρίδης*, *Νικόλαος Στρογγίλης*.

Τὰ αὐτὰ ἅπερ ἐγράφησαν ἀσφαλῶς ἔστω, οὔτε μετὰ θάνατον γυρέψη τίς τοῦ ἑτέρου, οὔτε οἱ παῖδες ἡμῶν οὔτε ἄλλος τίς.

... .*Μελέτης* μαρτυρῶ, *'Ιωάννης Χαρτούλης* μαρτυρῶ, *Χ. Δημητρὸς Καλούδης* μαρτυρῶ.

* *
*

('Αριθμὸς ἀρχείου 1826)

'Εν ἔτει 1593 ἐν Μηνὶ Δεκεμβρίου 27.

['Η κέτουλα] τοῦ Δημητρίου Πουλημένου Φακαῆ ὁπουὲ μοίρασε

μὲ τὰ ἀδέρφια του, μίαν μοιρασία ἔλαβεν ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τοῦ Περιστερίου τὸ ἀμπέλιον τὸ κάτω μέρος ὅσον ἐστὶν καὶ πῶς τό....... μὲ ἐλαιόφυτα τῶν ἐλαιῶν 15, πλησίον ὁ Μαμωνᾶς καὶ Γεώργιος Φορτωμένος καὶ ὁ Γρηγόρης ἀκόμη ἔλαβε ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Διασορίτου ἡ τρίτη ἀράδα ἀπὸ μέσα δένδρα τῶν ἐλαιῶν, 10 πλησίον ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ὁ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ καὶ ἡ ὁδός, καὶ νὰ μοιράσῃ καὶ μὲ τὸν πατέρα του τῶν *Ἀνακάσων* τὰ δένδρα νὰ πάρῃ τὰ *ἡμίσεια* καὶ *ἐξοβληθήκαμεν ἕνας περὶ τὸν ἕτερον* ἀπὸ τὴν ἄνωθεν μοιρασια. Καὶ διά τὸ ἀληθὲς ἐγένετο τὸ παρὸν ὁμολογητικὸν γράμμα κατέμπροσθεν τῶν ὑποκάτωθεν γεγραμμένων μαρτύρων. Καὶ ἐπῆρα καὶ τὴν μεσαρίαν τὸ μερτικό μου *εἴτι μόνον ἔτρεχε(;)* *Δημήτριος* τοῦ Γεμ........ *Ἀντώνιος Μελέτης*, *Ἀντώνιος Πουλημένον*, *Μιχαὴλ Πριγγιούλας*, *Ἰωάννης Μενιδιάτης*, *Πέτρο Κάκαβοι*.

* *
*

('Αριθ. ἀρχείου 1842).

1598 ἐν μηνὶ Αὐγούστῳ εἰς τὰς 10.

† Τὴν σήμερον ὁμολογῶ ἐγὼ ὁ Μεθόδιος Μοναχὸς τοῦ Ῥούτου Χαλκωματᾶ, πῶς ἐπούλησα τὰ πράγματα ἅπερ ἔχω ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τῶν Χαλκωματάδων ἀρχή, ἀμπέλι στρέμματα δύο μὲ τέσσερα δενδρά, σύμπληον Γεωργῆς Μπεμπενᾶς καὶ τὸ ἕτερον μέρος Πουλημένος Μπεμπενᾶς καὶ Μιχαὴλ Σκινᾶς· ἀκόμη εἰς τὸν αὐτὸν τόπον δεντρὰ ἕνδεκα· σύμπληος Παπᾶ Νικόλας Ξεταχτῆς καὶ Γεώργιος Δημήτριος Ῥοῦτος, ἀκόμη τὸ ἄνωθεν μέρος οἱ δύο μου ἀδελφοὶ Δημήτριος καὶ Νικόλαος καὶ ἡ ὁδός· ἀκόμη εἰς τὸ περιβόλι τοῦ μοναστηρίου τῆς *Κυρᾶς* πλησίον δεντρὰ ἑπτὰ μὲ τὸ χωράφιον ποῦ εὑρίσκεται, καὶ τὸ ἄλλο μέρος Γεώργιος Χαλκωματῆς· τὰ αὐτὰ πράγματα μὲ τὸ ἀμπέλι ἐπούλησά τα τοῦ Μοναστηρίου τῆς Κυρᾶς δι' ἄσπρα χιλιάδες τρεῖς καὶ πεντακόσια καὶ ἔλαβα τὰ ἄσπρα τῆς αὐτῆς ὥρας καὶ *ἐξεβλήθηκα*. Ἀκόμη βάνω καὶ ἐπίτροπον εἰς τὸ ἴδιόν μου κορμὶ τὸν Παπᾶ Μιχάλη τὸν Μάνταλο νὰ πηγαίνῃ εἰς τὸν αὐθέντη τὸν Κατῆ νὰ τοὺς δίδῃ χουτζέτι. Καὶ διὰ τὸ ἀληθὲς ἔγεινε τὸ παρὸν ὁμόλογον.

† *Παπᾶ Ἰωάννης Ῥουσέτου* μαρτυρῶ τὰ ἄνωθεν καὶ οὕτως ὑπέγραψα.

† *Παβλῆς τῆς Ἀλέξαινας* μαρτυρῶ.

† *Κεριακὸς Κυβισιάτης* μαρτυρῶ διὰ χειρὸς παπᾶ Ἰωάν. Ῥούτου.

* *
*

('Αριθ. ἀρχείου 1807).

1601 Μηνὶ 'Ιουλίῳ ιζ

† Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος δηλοποιεῖ ἡ γερόντισα ἡ Μαροῦ τοῦ ποτὲ Πουλημένου Στρούνου ἡ γυνή, πῶς *ἐξισάσθηκα* μὲ τὸν γαμβρόν μου τὸν Σταματέλον καὶ ἔλαβα ἅπασα τὴν προῖκα ποῦ ἔδωσα τῆς θυγατέρας μου καὶ ἀπὸ εἴτι ἄλλο δικαίωμα εἶχα νὰ λάβω ἐπῆρα τὸ μερτικόν μου, καὶ ἐξισάσθηκα εἰς τελείαν ἐξώφλησιν· ἔλαβε καὶ ἄσπρα πεντακόσια τὰ ὁποῖα τὰ ἔδωσεν ὑπὲρ ψυχικῆς αὐτοῦ σωτηρίας παρόντος καὶ τοῦ ἐμοῦ υἱοῦ Λεονάρδου καὶ εἰς τὴν ἐπὶ τούτου δήλωσιν ἐγράφη τὸ παρὸν συμφωνητικὸν γράμμα ἐνώπιον τῶν ἐντιμοτάτων κληρικῶν καὶ χρησιμωτάτων ἀρχόντων.

† *Ὁ Σκευοφύλαξ* 'Αθηνῶν μάρτυς καὶ ὑπέγραψα.

† *Ὁ Σακελλίου* 'Αθηνῶν μαρτυρῶ τὸ ἄνωθεν.

† *Πρωτέκδικος* 'Αθηνῶν μάρτυς.

† *Παπᾶ 'Αθανάσης Μουστάκας* μαρτυρῶ.

† *'Ιωάννης Παλτζὸς* μαρτυρῶ τὸ ἄνωθεν.

* * *

1635 ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίου 28.

Τὴν σήμερον ὁμολογοῦμεν καὶ μαρτυροῦμεν ἡμεῖς οἱ γέροντες τοῦ 'Ραύτη Βισαλᾶ 'Ιωάννης Οἰκονόμος, Δημήτριος Κουμέταρος, Γεωργαντᾶς Σωτήρχου, Γεώργης καὶ παπᾶ Δημήτρης Στυλιανοῦ πῶς γυρεύοντας τὸ χαράκι τῶν παιδίων τοῦ Σταματάκη ἀπὸ τοὺς μπαρμπάδες τους ὁ βοϊδόντας, καὶ αὐτοὶ μὴ θέλοντας νὰν τὸ δώσουν ἐρευνῶντας διὰ τὰ πράγματά τους εὑρέθησαν πῶς εἶχαν εἰς τὸ Περιστέρι λαιοφουτάδες 5 καὶ εἶχε ταις ὁ Γεωργάκης ὁ Σταματάκης ὁ μπάρπας τους παρμέναις διὰ ἕνα χαράκι ὁποῦ εἶχε πληρωμένον τοῦ ἀπερασμένου χρόνου καὶ τανῦν τὴν σήμερον γιὰ νὰ μὴ ξενωθοῦν ἀπὸ λόγου τους ἔδωσε ἀκόμη χαράκι ἕνα καὶ εἰς αὐτὸν ἀνέμειναν οἱ λαιοφουτάδες εἰς χεῖρας του ἀνίσως καὶ ἤθελε ἔρθει ὁ ἀνεψιός του νὰ τῆς γυρέψῃ νὰ δίδῃ τὰ δυὸ χαράκια καὶ τότες νὰ τὰς παίρνῃ καὶ. . . . . γράψαμε τὸ παρὸν γράμμα διὰ ἐνθύμησι νὰν τὸ μαρτυροῦμεν σὲ ἅπασα κρίσι

† *'Ιωάννης Οἰκονόμος* μὲ τοὺς ἄνωθεν γέροντας μαρτυροῦμεν τὰ ἄνωθεν.

† *Νικόλας Σταματάκης* μαρτυρῶ.

* * *

1636 ἐν μηνὶ 'Οκτωβρίου εἰς τὰς . . .

Τὴν σήμερον ὁμολογήκαμε καὶ ὁμολογοῦμεν ἡμεῖς οἱ γέροντες τοῦ

Ῥαύτη Βησαλᾶ, ὅτι ὁ Ἰωάννης Οἰκονόμος, Δημήτρης Κουμετάρης, Δημήτρης Στυλιανὸς, Γεωργαντᾶς Σωτήρχου πῶς ἑταιριάσαμε μὲ τὸ Νικόλα Σταματάκη καὶ μὲ τὸν ἀδελφόν του τὸν Γεωργάκη διὰ τοῦ ἀνεψιοῦ τους τὸ χαράκι καὶ ἐδόσανε γρόσα 2 καὶ ἐδόσαμε καὶ ἐμεῖς τὰ ἀποδέλοιπα καὶ ἐπληρώσαμέ το καὶ ἀπὸ τὴν σήμερον ἔκαμαν ἀπόχι ἀπὸ τὰ δέντρα ὁποῦ ἔχουν τὰ ἀνήψια τους, εἰς τὸ νὰ ἔχομε ἐξουσία νὰ τὰ πουλοῦμε διὰ τὸ χαράκι τους, καὶ αὐτοὶ οἱ ἄνωθεν, ὅ,τε Νικόλας καὶ Γεωργάκης νὰ ἦναι ἐλεύθεροι ἀπὸ τὴν σήμερον νὰ μὴν ἔχῃ κανεὶς νὰ τοὺς πειράξῃ διὰ τὸ χαράκι τοῦ ἀνεψιοῦ τους καὶ διὰ τὸ ἀληθὲς ἔγινε τὸ παρὸν ὁμόλογο εἰς ἀσφάλειαν.

Σταματάκης ἱερὺς Πηλικιώτης μαρτυρῶ, *Δημητρὸς Θεοδώρου* μαρτυρῶ, *Ἰωάννης Ῥωμάνος* μαρτυρῶ, *Νικόλαος Καρβούλης* μαρτυρῶ, *Ἰωάννης Οἰκονόμος* μὲ τοὺς ἄνωθεν γέροντας στέργομε τὰ ἄνωθεν.

Γεωργάκης Κεφαλᾶς μαρτυρῶ.

* * *

1648 Ἰουλίῳ 8 εἰς τὴν Ἀθήνα

Διὰ τῆς παρούσης ὁμολογίας τὴν σήμερον ὁμολογεῖ ὁ πανοσιώτατος ἱερομόναχος κὺρ Μελέτιος ὁ προηγούμενος τοῦ Ἁγίου Λουκᾶ, ὅπως ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Πανιερώτατον Μητροπολίτην Ἀθηνῶν κὺρ Δανιὴλ δανεικὰ ῥεάλια μετριτὰ ἑκατὸν πενῆντα, ἤγουν N⁰ ῥεάλια 150, τὰ ὁποῖα ῥεάλια τὰ ἐπῆρεν χάριν φιλίας νὰ τὰ δώσῃ εὐχαρίστως, τὰ ἑκατὸν τοῦ ἐρχομένου Ἁγίου Δημητρίου καὶ τὰ πενῆντα ἕως τοῦ Χριστοῦ τὴν γέννησιν· τὰ ὁποῖα ὑπόσχεται νὰ τὰ δώσῃ εὐχαρίστως χωρὶς τινὸς σκανδάλου· καὶ εἰ μὲν ἤθελεν τοῦ κάμει σκάνδαλα καὶ συρθοῦν εἰς κρίσαις νὰ τὸν ἐγκαλῇ διὰ ῥεάλια διακόσια καὶ οἱ ὑπογεγραμμένοι μάρτυρες νὰ εἶναι ὀμπλιγάδοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ νὰ μαρτυροῦν εἰς ἅπαν κριτήριον διὰ γρόσια διακόσια· ὅθεν ἕνεκεν τῆς ἀληθείας ἐγράφη τὸ παρόν.

† *Μελέτιος ἱερομόναχος* στέργω τὰ ἄνωθεν.

† *Φιλήμων ἱερομόναχος* μαρτυρῶ ὡς ἄνωθεν.

Δημήτριος Καπετανάκης μαρτυρῶ.

Δημήτριος Μπαρακτάρης μαρτυρῶ.

Γεωργαντᾶς Τατάκος μαρτυρῶ·

* * *

Ἐπὶ ἔτους 1669 ἐν μηνὶ Ἰουνίου 22 Στὴν Ἀθήνα

Διὰ τοῦ τοῦ παρόντος ὁμολογητικοῦ γράμματος τὴν σήμερον ὡμολόγησε καὶ ὁμολογεῖ ὁ κὺρ Δημήτρης ὁ υἱὸς τοῦ ποτὲ Γεωργίου Ῥούτου, πῶς ἔστοντας ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας του ὁ Γεωργιος νὰν τοῦ

ἄφησε παραγγελίαν εἰς τὸν θάνατόν του ὅτι νὰ δώσῃ τῆς μητρυιᾶς του τῆς *Κασάντρας* τὰ δένδρα εὑρισκόμενα εἰς τὸ Μαροῦσι στὸ Καναπιτσερὸ ῥίζες τῶν ἐλαιῶν 15 καὶ νὰ μὴν ἔχῃ πλέον νὰ τοῦ ζητᾷ ἄλλο τίποτε οὔτε διὰ προγαμιαίαν δωρεὰν οὔτε διὰ μερτικόν. Τὴν σήμερον ὁ ἄνωθεν Δημήτρης κατὰ τὴν παραγγελίαν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ μὲ γνώμην καὶ θέλησιν ἐδικήν του ὁμοφώνησαν μὲ τὴν ἄνωθεν Κασάντρα τὴ μητρυιάν του ἔμπροστεν τοῦ Πανιερωτάτου ἡμῶν αὐθέντη καὶ δεσπότου Μητροπολίτου κυρίου κὺρ Ἀνθίμου καὶ τῆς τὰ ἔδωσα, τὰ ἄνωθεν δένδρα λέγω τὰ δεκαπέντε νὰ ἦνε εἰς τὰ αὐτὰ ἡ ἰδία νοικοκυρά· ἀκόμη ἔδοσέν της καὶ ἄσπρα πεντακόσια καὶ λάδι ξυστία τρία καὶ δὲν ἔχει πλέον ποτὲ εἰς κανένα καιρὸν, προφασιζομένη μὲ κανένα τρόπον νὰ ζητᾷ καὶ νὰ γυρεύῃ ἀπὸ τὸν πρόγονόν της τὸν ἄνωθεν Δημήτρη πλέον τίποτες· μόνον ἔλαβεν ἀπὸ αὐτὸν εἴτι δικαίωμα καὶ ἀπὸ εἴτι ἐγύρευεν ἤγουν ἀπὸ τὴν πρόγαμόν της δωρεὰν ὁποῦ ἐζήτα καὶ ἀπὸ τὸ μερτικόν ὁποῦ ἐγύρευεν καὶ ἀπὸ ὅ,τι ἄλλο δικαίωμα εἶχεν, ἀκόμη ἔλαβεν καὶ εἴτι ῥοῦχα εἶχε φερμένα ἐδικά της, ἔλαβέν τα ὅλα σῶα καὶ ἀνελλειπῆ καὶ εὐχαριστήθη καὶ ἐξωφλήθη τελείως ἀπὸ πολὺ εἰς ᾽λίγον καὶ δὲν ἔχει πλέον ἄλλο τίποτες δικαίωμα νὰ γυρεύῃ κανένα πρᾶγμα ἀπὸ τὸν πρόγονόν της τὸν ἄνωθεν Δημήτρη, καὶ εἰ μὲν ἤθελε σηκωθῇ λέγω ἡ ῥηθεῖσα Κασάντρα ποτὲ εἰς κακένα καιρὸν νὰ ζητᾷ πλέον κανὲν πρᾶγμα, δίδει ἄδειαν καὶ ἐξουσίαν οἰκειοθελῶς καὶ νὰ μαρτυροῦν οἱ κάτωθεν ὑπογεγραμμένοι τιμιότατοι μάρτυρες, νὰ μαρτυροῦν λέγω ἐν παντὶ κριτιρίῳ *ἐσωτερικὸν* ἢ *ἐξωτερικὸν* πῶς χρεωστεῖ τοῦ ἄνωθεν Δημήτρη τοῦ προγονοῦ της καθάριον χρέος γρόσια ἑκατόν· τοιαῦτα ἐσυμφώνησαν καὶ ἔκαμαν σοῦλφι.......ἀπὸ τὰ χίλια στὸ ἕνα καὶ ἐξοφλήθη ὁ εἷς περὶ τὸν ἕτερον· ὅθεν εἰς δήλωσιν καὶ βεβαίωσιν τῆς ἀληθείας ἔγεινε τὸ παρὸν γράμμα ἔμπροσθεν τοῦ πανιερωτάτου ἡμῶν αὐθεντὸς Μητροπολίτου καὶ ἐντιμοτάτων κληρικῶν καὶ τιμιωτάτων ἀρχόντων εἰς ἀσφάλειαν.

† Ἀκόμη λέγομεν καὶ ἐτοῦτο ὅτο εἰ μὲν ἤθελεν ἔχει καμμίαν πείραξιν διὰ τὰ ἄνωθεν δέντρα ἡ ῥηθεῖσα Κασάντρα νὰ ἔχῃ νὰ ἀπολογᾶται ὁ ἄνωθεν Δημήτρης ὁ πρόγονος σὲ καθὲν .. . νὰ ἀποκρίνεται[1].

Δημήτριος Γεωργίου Ῥοῦτος στέργω τὰ ἄνωθεν, †*Σκευοφύλαξ Ἀθηνῶν* μαρτυρῶ, †*Σακελλάριος Ἀθηνῶν* μαρτυρῶ †*Παπᾶ Νικόλας Τζιώτης* μαρτυρῶ, *Νικολὸς Μαχρατάρος* μαρτυρῶ, *Δημήτριος Μπε*

[1] Τὸ σχέδιον τοῦ περιττολόγου τούτου συμβολαίου βεβαίως ἔδωκεν ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν Ἄνθιμος.

νιζέλου μαρτυρῶ, *Ἰωάννης Μιγγέλης* μαρτυρῶ, *Δημήτριος Τσουλῆς* μαρτυρῶ, *Ἰωάννης Κατσερέλης* μαρτυρῶ, *Ἰωάννης Μπαουλᾶς* μαρτυρῶ ὡς ἄνωθεν καὶ ὑπέγραψα, *Δημήτρης Παπούλης* μαρτυρῶ, *Νικόλαος ἱερεὺς* μαρτυρῶ, *Σταμάτης Νιμιγκάτης* μαρτυρῶ, *Ἄγγελος Μπενιζέλος* μαρτυρῶ, *Λεονάρδος Σκληρὸς* μαρτυρῶ, *Ἰωάννης Βροντογούνης* μαρτυρῶ.

* *
*

('Αριθμὸς ἀρχείου 1841).

1703 ἀπριλίου 11 κατὰ τὸ παλαιὸν εἰς Ναύπλιον.

Ἐπρεζενταρίσθη τὸ παρὸν εἰς τὰ ἄττι ἐμοῦ Νοταρίου, ἀπὸ τὸν κὺρ Κωνσταντῆ Καρίκη Ἀθηναῖον, διὰ νὰ βαλθῇ εἰς φύλαξιν, καὶ νὰ δοθῇ κόπια νόμιμη, νὰ ἠμπορῇ νὰ δουλευθῇ εἰς κάθε του χρεία ὑπὸ μαρτυρίας καὶ τὰ ἑξῆς.

Ἀργυρὸς Λαϊνᾶς παρὸν μάρτυρας

*

1693 Φεβρουαρίου 24 Ἀνάπλι.

Μὲ τὸ παρὸν φανερόνει ὁ κὺρ Δημήτρης Μανασσῆς πῶς ἔλαβε καὶ ἐπερίλαβε ἀπὸ τὸν συμπέθερόν του τὸν κὺρ Κωνσταντῆ Καρίκι κοφίνι ἕνα γεμάτο χαλκωματικὰ καὶ στάγκο, τὰ ὁποῖα ἔλαβε ἀπὸ τὸ χάνι τοῦ Ἀναπλοίου ὁποῦ ἤτανε στελμένα μὲ τὸ καράβι, ὁποῦ ἔφερε τὰ ροῦχα τῶν Ἀθηναίων εἰς τὸν ξεσηκωμὸν τῆς Ἀθήνας. Τὰ εἶχε φορτώσει ἡ χήρα Μπούενα, ἀδελφὴ τοῦ ἄνωθεν Δημήτρη Μανασσῆ καὶ ἐπειδὴ ἡ αὐτὴ νὰ ἀπόθανε σκλαβωμένη εἰς τὴν Σμύρνη, τὴν σήμερον τὰ ἐπερίλαβεν ὁ ἄνωθεν κῦρ Δημήτρης Μανασσῆς καὶ ἔδωσε τὸ παρὸν γράμμα διὰ καουτζιὸν[1] τοῦ αὐτοῦ Κωνσταντῆ, καὶ μὴν ἠξεύροντας νὰ γράψῃ ὁ αὐτὸς Μανασσῆς περικαλεστικῶς ἔγραψα ἐγὼ ὁ κάτωθεν γεγραμμένος κατ' ἔμπροσθεν τῶν κάτωθεν γεγραμμένων μαρτύρων εἰς ἀσφάλειαν.

Δημήτριος βεβαιώνει δι χειρὸς ἐμοῦ *Λεονάρδου Ἀλεμούση* καὶ μαρτυρῶ, μὴν εἰξεύροντας ὁ αὐτὸς νὰ γράψῃ.

Σπυρίδων Περούλης μαρτυρῶ, *Νικόλαος Γκικάκης* μαρτυρῶ, *Χαγγηδημήτρης Τηρλῆς* μαρτυρῶ, *Γιάννης Καζαγγῆς* μαρτυρῶ.

Παπαδημήτριος Βροντᾶς
Νοτάριος πούπλιχος ἐκοπιάρισα ἀπὸ τὸ καθολικόν.

[1] παραλαβήν.

ΕΥΧΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΓΙΟΝ ΙΩΑΝΝΗΝ ΤΟΝ ΠΡΟΔΡΟΜΟΝ ΚΑΤΑ ΠΥΡΕΤΩΝ ΜΑΚΑΡΙΑΣ ΜΟΝΑΧΗΣ ΜΕΤΑ ΜΥΣΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ[1]

('Αριθ. ἀρχείου 1849).

† Τίμιε Ἰωάννη Προφῆτα καὶ Πρόδρομε καὶ Βαπτιστὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ τιμία σου κάρα ἐπὶ πίνακος κειμένη δέος καὶ ῥῖγος τοὺς θεασαμένους κατέλαβεν, ἡ δὲ τιμία σου κεφαλὴ ἔκραζε καὶ ἔλεγεν[2], [πυρετὸς τριταῖος] τεταρταῖος καὶ καθημερινός, *φοῦγε* ἀπὸ τὴν δούλην τοῦ Θεοῦ Μακαρίαν μοναχὴν *σ μ κ λ τ μ τ ρ φ θ*. Ἀμὴν μοναχὴ Μακαρία *θ θ θ θ θ β τ δ λ τ θ τ σ σ σ σ κ τ δ μ τ μ*. Ἐλέησόν με καὶ ὅτι *ἀσθενὴς* εἰμί.

ΣΙΓΙΛΛΙΟΝ[3]

[Περὶ ἑνώσεως τῆς Μονῆς Ἁγίου Νικολάου τοῦ Καλισίων μετὰ τῆς Σταυροπηγιακῆς Μονῆς τοῦ Παντοκράτορος Χριστοῦ τῆς Ταῶς].

ΤΙΜΟΘΕΟΣ *ἐλέῳ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.*

Καλὸν μὲν ἐστὶ καὶ θεοφιλὲς καὶ θεάρεστον ἔργον τὸ ἀνεγείρειν καὶ ἀνακτίζειν θείους καὶ ἱεροὺς ναούς τε καὶ Μοναστήρια καὶ ἔνδειξιν ἔχειν τῆς εὐσεβείας τῶν ἀνεγειρόντων, κάλλιον δὲ τυγχάνει καὶ ἀναγκαιότερον τούτου τὸ συνιστᾶν τὰ προγεγονότα καὶ διατηρεῖν καὶ φυλάττειν αὐτὰ καὶ φροντίζειν τῆς διηνεκοῦς αὐτῶν συστάσεως· συνιστᾶται δὲ θεῖος ναὸς καὶ ἑτέροις μὲν ἀναθήμασι καὶ ἀφιερώμασι, κινητοῖς τε καὶ ἀκινήτοις, εἷς δὲ τούτων πάντων ἐπενοήθη καὶ φαίνεται θεῖος σκοπὸς καὶ αὐτός, ἐπάν τι τῶν εὑρισκομένων Μονυδρίων... εὑρίσκηται καὶ ἀπορίᾳ πολλῇ συνέχηται, μὴ δυνάμενον ἀφ' ἑαυτοῦ μόνου κυβερνᾶσθαι καὶ διοικεῖσθαι, προστεθείη καὶ ἀναγκαίως ὑποταγείη ἑτέρᾳ ἰσχυροτέρᾳ καὶ εὐπορωτέρᾳ Μονῇ· τότε γὰρ ἑτέρα τῇ ἑτέρᾳ στηριζομένη καὶ βοηθουμένη, πάσης ἀπολαύει τῆς ἀσφαλείας καὶ περισώζεται διαμένουσα. Ἐπεὶ τοίνυν τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης συνδριαζόντων καὶ τῶν παναγιωτάτων προκατό-

[1] Ἐν τῷ πρωτοτύπῳ περιέχεται καὶ χάρτης ἐγκλείων τεμάχιον κηροῦ.

[2] Δύο λέξεις δυσανάγνωστοι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀναγνωστέαι : π υ ρ ε τ ὸ ς τ ρ ι τ α ῖ ο ς.

[3] Τὸ πρωτότυπον τοῦ ἀνεκδότου τούτου σιγιλλίου εὑρίσκεται παρὰ τῷ κ. Γρ. Μπουρνιᾷ εὐγενῶς ἀνακοινωθὲν ἡμῖν. Ἀντεγράφη παρὰ τοῦ ἰδίου.

χων πατριαρχῶν καὶ ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων τῶν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν αὐτῆς ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν καὶ τῶν τιμιωτάτων καὶ λογιωτάτων κληρικῶν τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας τῶν γνώμας . . . . καὶ τῶν κατὰ πνεῦμα υἱῶν ἀγαπητῶν αὐτῆς ἐνεφανίσθη εἰς μέσον γράμμα πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν τοῦ ἀοιδίμου καὶ μακαρίτου Πατριάρχου κὺρ Ἱερεμίου δι' οὗ φαίνεται ὅτι ὁ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Ἀθηνῶν ὁσιώτατος ἐν ἱερομονάχοις κὺρ Νεκτάριος ἔχων κτητορικὸν δίκαιον ἐν τῷ μονυδρίῳ τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Νικολάου τοῦ Καλισίων καὶ βλέπων αὐτὸ καταπατούμενον καὶ δεσποζόμενον ὑπὸ τῶν τῆς Μεντέλης Πατέρων παρὰ γνώμην αὐτοῦ καὶ κινδυνεῦον ἀφανισθῆναι, ἀνέθετο καὶ ἀφιέρωσε τῇ γειτνιαζούσῃ θείᾳ καὶ Σταυροπηγιακῇ μονῇ τοῦ Παντοκράτορος Χριστοῦ τῆς Ταῶς τὸ αὐτὸ μονύδριον τοῦ κτητορικοῦ αὐτοῦ δικαιώματος τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου τοῦ Καλισίων, μετὰ καὶ γνώμης τοῦ ὁσιωτάτου ἐν μοναχοῖς κὺρ Δαβὶδ Ἀναδρομέως τοῦ κοπιάσαντος ἐν αὐτῷ πολὺ καὶ δαπανήσαντος, ἀνακτήσεις οὐκ' ὀλίγας καὶ οἰκοδομὰς ποιήσαντος ἐξ ἰδίου ἀναλώματος καὶ παρέδωκαν αὐτῷ μετὰ πάντων τῶν ἐν αὐτῷ ἀφιερωμένων κτημάτων καὶ πραγμάτων ἱερῶν σκευῶν καὶ ἄλλων κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων ὧν ἐκτήσατο, εἶναι ὑπὸ τὴν διοίκησιν καὶ ἐφορίαν τῶν κατὰ καιροὺς ἡγουμένων καὶ τῶν λοιπῶν ἐνασκουμένων ἠξιώθημεν καὶ ἡμεῖς ἐπιβεβαιῶσαι ταῦτα διὰ γράμματος ἡμετέρου. Πατριαρχικοῦ, τούτου χάριν γράφομεν καὶ ἀποφαινόμεθα ἐν ἁγίῳ πνεύματι συνοδικῶς ἵνα μένοντος κεκυρωμένου καὶ ἀπαρασαλεύτου τοῦ πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ γράμματος ἐκείνου τοῦ πατριάρχου κὺρ Ἱερεμίου, τὸ μὲν μονύδριον αὐτὸ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου τοῦ Καλισίων, μετὰ πάντων ὧν ἔχει κτημάτων καὶ πραγμάτων κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων καὶ αὐτοκινήτων καὶ τῶν ὁρίων αὐτοῦ ᾖ καὶ εὑρίσκεται ἡνωμένως καὶ ὑποκειμένως τῇ πατριαρχικῇ καὶ Σταυροπηγιακῇ μονῇ τοῦ Παντοκράτορος Χριστοῦ τῆς Ταῶς ἀπολαῦον τῆς αὐτῆς ἀδουλωσίας καὶ ἐλευθερίας ἐκτὸς τοῦ μνημοσύνου τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως μὴ τολμῶντος οὔτ' αὐτοῦ τοῦ ἀρχιερέως ὀψέποτε ἀνατρέψαι καὶ ἀθετῆσαι τὴν προγεγονυῖαν πατριαρχικὴν καὶ συνοδικὴν ἀπόφασιν καὶ τὴν νῦν ἡμετέραν καὶ νοσφίσασθαι ἀπὸ τῶν αὐτοῦ εἰσοδημάτων καὶ προσόδων ἢ κτημάτων πολὺ ἢ ὀλίγον ἐκτὸς τοῦ συνήθους μνημοσύνου αὐτοῦ ἢ καὶ ἄλλου τινὸς ἱερωμένου ἢ λαϊκοῦ, ἐν βάρει ἀργίας ἀσυγνώστου καὶ ἀφορισμοῦ ἀλύτου τοῦ ἀπὸ Θεοῦ Παντοκράτορος, οὐδὲ τῶν Μεντε-

λιωτῶν Πατέρων, ἱερωμένων μὲν αὐτῶν ἀργοὶ εἴησαν πάσης ἱεροπραξίας καταφρονήσαντες δὲ τὸ τῆς ἀργίας καὶ ἀφωρισμένοι ἀπὸ Θεοῦ ὡς καθαιρέσεως ὑπόδικοι, εἰ δὲ μοναχοὶ ἀφωρισμένοι ἀπὸ Θεοῦ Παντοκράτορας καὶ κατηραμένοι καὶ ἀσυγχώρητοι καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτοι καὶ . . . ἕως οὗ καὶ τὰ ὅσα κτήματα τοῦ αὐτοῦ μονυδρίου κινητὰ καὶ ἀκίνητα ἥρπασαν ἐπιστρέψωσι καὶ παύσωνται τῶν σκανδάλων καὶ ἐάσωσιν εἶναι ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν καὶ διοίκησιν τῶν ἐνασκουμένων τῆς Σταυροπηγιακῆς Μονῆς τῆς Ταῶς κατὰ τὴν τότε καὶ νῦν συνοδικὴν ἀπόφασιν, ὀφειλόντων καὶ αὐτῶν τῶν πατέρων τῆς Ταῶς πέμπειν ἕνα τῶν ἱερομονάχων ἐν τῷ Μονυδρίῳ τοῦ ἁγίου Νικολάου τοῦ ψάλλειν καὶ ἱερουργεῖν ἐν αὐτῷ καὶ ἐφορᾶν αὐτῷ τε καὶ τὰ αὐτοῦ κτήματα πάντα εἰς τὸ διηνεκὲς καὶ μνημονεύειν τῶν κτητόρων αὐτοῦ καὶ μὴ ἄλλως ποιεῖν ἐν βάρει ἀφορισμοῦ. Ὅθεν καὶ εἰς πλείονα τὴν βεβαίωσιν καὶ διηνεκῆ τὴν ἀσφάλειαν ἐγένετο τὸ παρὸν συνοδικὸν σιγιλλιῶδες γράμμα καὶ ἐδόθη τῇ Σταυροπηγιακῇ Μονῇ τῆς Ταῶς.

Ἐν ἔτει ζρχβ΄ [1614] ἐν μηνὶ Φεβρουαρίου Ἰνδικτιῶνος. ..

ΠΡΑΞΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΓΕΡΟΝΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ [1]

Τῇ 23 Δεκεμβρίου 1820.

Διὰ τοῦ παρόντος κοινοῦ ἡμῶν ἀποδεικτικοῦ γράμματος, δηλοποιοῦμεν οἱ κάτωθεν ὑπογεγραμμένοι ὄντες, πανοσιώτατοι καθηγούμενοι τῶν ἱερῶν μοναστηρίων, καὶ οἱ λοιποὶ σύμπαντες Ἀθηναῖοι μικροὶ καὶ μεγάλοι, ὅτι συνελθόντες ὅλοι ὁμοῦ εἰς τὸ κοινὸν ἡμῶν βουλευτήριον, καὶ συμβουλευθέντες, μὲ κοινὴν γνώμην καὶ εὐχαρίστησιν ἐκλέξαντες ἐδιωρίσαμεν προεστῶτας τῆς πατρίδος ἡμῶν διὰ χρόνον ἕναν τοὺς εὐγενεστάτους ἄρχοντας κυρίους, τόν τε κύριον *Προκόπιον Βενιζέλον*, κύριον *Παλαιολόγον Βενιζέλον* καὶ κύριον *Ἄγγελον Γέροντα*, πρὸς τοὺς ὁποίους δίδομεν ἅπασαν τὴν πληρεξουσιότητα διὰ νὰ οἰκονομοῦν τὰς τῆς πατρίδος τυχούσας ὑποθέσεις, μὲ τὴν πρέπουσαν ἐμπιστοσύνην καὶ θεῖον φόβον, ὑποσχόμενοι, ἐάν, ὃ μὴ γένοιτο, ἤθελε τοῖς ἀκολουθήσει τίποτε, νὰ τοὺς ἀποκρινόμεθα εἰς πᾶσαν ἐνδεχομένην ζημίαν. Δίδεται προσέτι διὰ χρονικὸν μισθὸν ἑκάστῳ γρό-

[1] Τὸ πρωτότυπον τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου ἐγγράφου παρὰ τῇ κυρίᾳ Αἰκατερίνῃ Κυριακίδου θυγατρὶ Προκοπίου Βενιζέλου· οἱ δὲ δημογέροντες οὗτοι ἦσαν οἱ τελευταῖοι ἐκλεγόντες κατὰ τὸ καθ' ὅλην τὴν Τουρκοκρατίαν ἐπικρατοῦν σύστημα καὶ δὴ ἐξ ὡρισμένης οἰκογενειακῆς τάξεως. Ἀπὸ τῆς ἐπαναστάσεως τὰ πράγματα ἤλλαξαν.

σία χίλια καὶ νὰ πληρώνουν τὸ τακρίριον. Ὅθεν δι' ἀσφάλεαν τῆς ταύτης ὁμογνώμονος ἐκλογῆς ἐδόθη καὶ χοτζέτι εἰς χεῖράς των παρὰ τῆς βασιλικῆς κρίσεως εἰς ἔνδειξιν.

† Ἡγούμενος Παντέλης *Κύριλλος*, *Χ. Παναγῆς Ζαχαρίτζας*, *Ἀγγελάκης Καντζιλιέρης*, *Νικόλαος Τουρναβίτης*, *Μηχαὴλ Καπετανάκης*, *Γιαννάκος Καντζιλιέρης*, *Παναγῆς Χαλκοκονδύλης*, *Παπανδρέου Παλαιολόγος*, *Π. Πατούσας*, *Ἰωάννης Πανταζῆς*, *Παναγῆς Πανταζῆς*, *Χ. Ι.* Χαλκοκονδύλης.

ΟΙΚΟΓΕΙΝΕΙΑΚΟΝ ΕΓΓΡΑΦΟΝ ΔΟΥΣΜΑΝΗ[1]

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΜΩΡΟΖΙΝΗΣ. *Θείᾳ χάριτι δοὺξ τῶν Βενετιῶν καὶ Ἀρχιναύαρχος.*

Μετὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ βασιλείου τοῦ Μωρέως, τοῦ δωρηθέντος παρὰ Κυρίου τοῦ Θεοῦ εἰς τὰ Βενετικὰ ὅπλα, τὰ ὑφ' Ἡμῶν καὶ νῦν ἔτι διοικούμενα, συνέδραμε καὶ ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν ὅπως γείνῃ ὑποτελὴς εἰς τὴν Γαληνοτάτην Κυριαρχίαν· ὁ δὲ *Γεώργιος Δούσμανης* ὑπῆρξεν εἷς τῶν προεστώτων, ἐλθὼν ἐξ ὀνόματος αὐτῆς ὅπως συμφωνηθῇ καὶ ἀποφασισθῇ ὁ φόρος εἰς ἐννέα χιλιάδες ρεαλίων κατ' ἔτος. Ὅταν δὲ τοῦ πολέμου τὰ συμβάντα ἐπέφερον μετὰ ταῦτα ὡς συμφέρουσαν εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν, τὴν ἀποχώρησιν τῶν κατοίκων ἐκείνων [τῶν Ἀθηναίων] εἰς τὸ βασίλειον τοῦτο [τοῦ Μωρέως] μετέβη ἀμέσως ὁ ῥηθεὶς Δούσμανης ὅπως ἀκοκαταστήσῃ ἐν αὐτῷ τὴν διαμονήν του, ἀψηφήσας τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς σημαντικῆς περιουσίας καὶ τῶν ἀφθόνων αὐτοῦ ἀγαθῶν· πάντοτε δὲ περισσότερον φλεγόμενος ἐκ τοῦ πόθου ν' ἀποδείξῃ τὴν πίστην καὶ τὴν ἀφοσίωσίν του εἰς τὴν Γαληνοτάτην Δημοκρατίαν, ὅτε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος κατέφθασαν οἱ Τοῦρκοι σκοποῦντες νὰ εἰσβάλωσιν εἰς τὸν Ἰσθμόν, προσέδραμεν αὐτὸς μετὰ πέντε ἀνδρῶν καὶ δι' ἰδίων του ἐξόδων, ἐκθέσας προθύμως ἑαυτὸν χάριν τῆς κοινῆς ὑπερασπίσεως· ἐν τῇ αὐτῇ δὲ ἀξιεπαίνῳ προθυμίᾳ ἐξακολουθῶν καὶ ἐν τῷ παρόντι, ἐνῷ αἱ ἀπειλαὶ τῶν Ὀθωμανῶν ἐπέβαλον τὸν ἐξοπλισμὸν δισχιλίων ἐκ τῶν κατοίκων τούτων πρὸς ἀντίστασιν εἰς τὰς ἀποπείρας των, ἀσθενοῦντος δὲ βαρέως τοῦ συνταγματάρχου Μόρμορη, ὅστις ἔμελλε νὰ διοικήσῃ τοὺς ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Φρουρίου Τορνέζε[2] (Castel Tornese)

[1] Τὸ πρωτότυπον παρεδόθη ἡμῖν ὑπὸ τοῦ κ. Βίκτωρος Δούσμανη ὑπολοχαγοῦ τοῦ μηχανικοῦ καὶ ἀπογόνου τῆς εὐκλεοῦς Ἀθηναϊκῆς οἰκογενείας Δούσμανη. Ἡ μετάφρασις ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ κ. Γ. Μαρτινέλη. [2] Τὸ Χλουμοῦτσι.

συναθροισθέντας στρατιώτας. ἀνεπλήρωσεν αὐτὸν ὁ Δούσμανης, ἐλθὼν μετὰ τοῦ εἰρημένου στρατοῦ νὰ ἑνωθῇ εἰς τὸ ἡμέτερον στρατόπεδον, ἔνθα μετ' ἀξιεπαίνου καρτερίας ὑπέστη τοὺς κόπους καὶ τὰς κακουχίας πάντων τῶν συντρόφων. Ὅθεν ἀξιωθέντος τοῦ αὐτοῦ Γεωργίου Δούσμανη τῶν ἐκφραστικωτέρων ἀποδείξεων τῆς ἡμετέρας εὐαρεσκείας, ἠθελήσαμεν σήμερον νὰ περικοσμήσωμεν αὐτὸν διὰ τοῦ τίτλου καὶ τοῦ βαθμοῦ *Ἱππότου τοῦ Ἁγίου Μάρκου*, καὶ καθὸ τοι οὕτῳ ἀπονέμομεν αὐτῷ τὸ δικαίωμα νὰ φέρῃ τὴν *ζώνην*, *τὴν ἐσθῆτα*, *τὸ ξίφος*, *τοὺς χρυσοὺς πτενιστῆρας* καὶ πᾶν ἄλλο στρατιωτικὸν κόσμημα, νὰ χαίρῃ δὲ καὶ πάντα τὰ πλεονεκτήματα, πρωτεῖα, τιμάς, ἀτελείας, καὶ προνόμια, τὰ ἀνήκοντα καὶ ἁρμόζοντα εἰς τὸν βαθμὸν Ἱππότου. Ὀφείλει ἑπομένως νἀναγνωρισθῇ πανταχοῦ ὡς τοιοῦτος, καὶ περιπλέον τῷ χορηγοῦμεν τὴν εἴσοδον εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Πιστοτάτης Κοινότητος τῶν Πατρῶν, ἵνα καθέξῃ ἐν αὐτῷ μίαν τῶν εἴκοσι ἑδρῶν ἃς ἐπεφυλάχθημεν νὰ διαθέσωμεν κατὰ τὴν καθίδρυσιν τῶν ἀξιωμάτων τῆς αὐτῆς Κοινότητος. Πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τούτου τῷ ἐπαφίνομεν τὰ παρόντα ἡμέτερα δουκικὰ διπλώματα, ὅπως ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὑπακουσθῶσι καὶ ἐκτελεσθῶσιν ἀπαρεγκλίτως καὶ καταγραφῶσιν ὅπου δεῖ πρὸς διηνεκῆ μνήμην τῶν μεταγενεστέρων.

Ἐδόθη ἐν τῇ Ἡμετέρᾳ Δουκικῇ Τριήρει ἐν τῷ λιμένι Πόρου τῇ 33ῃ ἡμέρᾳ Ὀκτωβρίου νέου ἔτους 1693.

Ἰωάν. Βαπτ. Νικολόζης γραμματεύς.
Πέτρος Βούλγαρης ὑπασπ. τῆς Α. Ε. κτλ.

*

Τῇ 3 Νοεμβρίου 1693, ν. ἔτ. ἐν Πάτραις.

Προσήχθησαν τὰ παρόντα Δουκικὰ Διπλώματα παρὰ τοῦ αἰτοῦντος ἄνω εἰρημένου Ἱππότου Γεωργίου Δούσμανη εἰς χεῖρας τοῦ Διοικητοῦ καὶ Ἀντιπροβλεπτοῦ ἐν Ἀχαΐᾳ, παρόντων τῶν κκ. Μπενιζέλου Ρίτση καὶ Γολφίνου Παγγάκη, Συνδίκων τῆς Κοινότητος ταύτης, ἰδοῦσα δὲ ταῦτα ἡ Α. Ε. διέταξε τὴν ἀκριβῆ αὐτῶν ἐκτέλεσιν, καταγραφήν, καὶ ἐπιστροφὴν τῷ προσενεγκόντι.

Ἰω. Ἀνδρέας Τριβιζᾶς Διοικ. Ἀντιπροβλ.

Ἐξήχθη ἐκ τῆς Γραμματίας τῆς Πόλεως ταύτης, τῇ 16 Ἰουνίου 1791 ἔτ. ἀρχ.

ΕΚ ΤΟΥ ΛΙΘΙΝΟΥ ΧΡΟΝΙΚΟΥ

('Ανακοινωθέντα παρὰ τοῦ Κ. Ζησίου).

1491 «*Κύριε βοήθη 'Ιωακεὶμ* 1491 *'Ιουνίου Ι*»[1].

1492 «*Λουήζη τοῦ Χαλκανδύλη ,ζ*»[2].

1517 «*Λουήζη τοῦ Χαλκαντήλι Μαΐου Α νᾶτανε φίλος της ἔτει ,ζκε*»[3].

1555 «*Ἔγινε τὸ κακὸ θανατικὸ εἰς τὴν 'Αθήνα καὶ ἀπέθανον χιλιάδες λαὸς καὶ (Κα)στριῶται*»[4].

1576 «*Μιχαὴλ ὁ Χαρκανδύλης ἐν ἔτει ,ζπε ἐν μηνὶ Νοεμβρίῳ Κα*»[5].

1577 «*Μιχαὴλ Χαρκανδύλης ἐν ἔτει ,ζπε μηνὶ Δεκεμβρίου ας*»[6].

1577 «*'Εκτίσθη ὁ 'Ασώματος τῶν σκαλίων ἐν ἔτει ,ζπε ἐν μηνὶ Νοεμβρίου ἔτους*»[7].

1577 «*'Εκτίσθη ὁ 'Ασώματος τῶν πεμ σκαλίων ἐν ἔτει ,ζπε ἐν μηνὶ Δεκεμβρίῳ ς*»[8].

1591 «*'Εγίνη τὸ γιακίνη στὴν 'Αθήνα*»[9].

1619 «*Γιαννάκος Κουτρικᾶς*»[10].

1648 «*'Οκτωβρίου* 15 *ἀπέθανεν ὁ Πεκὶρ Πασᾶς*
στὴ Χίο· Νικόλαος Χύχας
Θεὸς 'χωρέση τον»[11].

[1] 'Εκ τοῦ 3 στύλου τῆς Β. πλευρᾶς τοῦ Θησείου· ἡ χρονολογία δι'ἀραβικῶν ἀριθμῶν.

[2]—[3] 'Επὶ τοῦ 2 πρὸς Ν. στύλου τῆς Στοᾶς 'Αδριανοῦ· τὸ ,ζ=7000 ἀπὸ κτ. κόσμου δηλ. 1492 μ. Χ.

[4] 'Επὶ τοῦ 12 Ν. στύλου τοῦ Θησείου.

[5] 'Επὶ τοῦ 1 πρὸς Ν. στύλου τῆς Στοᾶς 'Αδριανοῦ.

[6] 'Επὶ τοῦ 2 πρὸς Ν. στύλου τῆς Στοᾶς 'Αδριανοῦ.

[7] 'Επὶ τοῦ 1 πρὸς Ν. στύλου τῆς Στοᾶς 'Αδριανοῦ. 'Επὶ τοῦ αὐτοῦ ὑπάρχει καὶ ἡ ἑξῆς:
«Κύριε βοήθει τῷ δούλῳ σου Β α σ ί ῳ ἡγουμένῳ καὶ σώζοις». Τὸ ὄνομα ὑπὸ τοῦ Ζησίου ἀναγινωσκεται Β α σ ι λ ί ῳ, ὑπὸ δὲ τοῦ Παναρέτου Κωνσταντινίδου Τ α ρ α σ ί ῳ.

[8] 'Επὶ τοῦ 2 πρὸς Ν. στύλου τῆς Στοᾶς 'Αδριανοῦ τὸ ἀκατανόητον π ε μ σ κ α λ ί ω ν ὁ Π. Κωνσταντινίδης ἀνέγνω «Π ε σ κ α λ ί ο υ»· ἐν τούτοις ἡ μονὴ αὕτη ἐλέγετο «'Ασώματος στὰ σκαλία»· κατὰ τὸν Ζησίου ἀναγνωστέον ἴσως «π ε ρ ι σ κ α λ ί ο υ».

[9] 'Επὶ στύλου τινὸς τοῦ Θησείου· γ ι α κ ί ν ι=πυρκαϊά.

[10] 'Επὶ τοῦ Β' τοίχου τοῦ Θησείου.

[11] 'Επὶ τοῦ Β' τοίχου τοῦ Θησείου.

1664 «Ἰωσὴφ Ἱερεὺς Σολομὼν
καὶ Νομοφύλαξ
τῶν Ἀθηνῶν
ἔτος ͵ζρϐ»[1].

1759 «Ἀπριλίου 27 ἔρριξε τὴν κολόνα»[2].

1770 «Ἐχαλάσανε Ἀρναουτάδες τοῦ Πιρὶ καὶ ἠρίθανε οἱ Πιριῶτες εἰς τὴν Ἀθήνα»[3].

1771 «Ἰουλίου 9 ἀποκεφαλίσθη ὁ Πακνανᾶς Μιχάλης»[4].

1773 «Ἀπέθανεν ὁ Λεονάρδος Κουτρικᾶς»[5].

ΕΠΙΤΥΜΒΙΟΝ ΛΕΟΝΑΡΔΟΥ ΚΟΥΤΡΙΚΑ

(Κατέκειτο ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Γυμνασίου Ἀδριανοῦ).

[Ὁ δικέφαλος ἀετός].

† Ἐνθάδε κεῖται τῆς Ἀττικῆς ὁ γόνος
κλάδος εὐγενὴς ἐξ εὐγενῶν γονέων
Λεονάρδος τοὔνομα Κουτρικᾶς τε τοὐπίκλην
πολλοῖς δὲ διαπρέπων καὶ λαμπροῖς δώροις
φύσεώς τε σύναμα τοῖς ἀπὸ τρόπων
γάμῳ προσωμίλησεν εὐγενεστέρᾳ
συζύγῳ κοσμίᾳ τε καὶ σεμνοτάτῃ
κυρίᾳ Κασιοὺ θυγατρὶ τοῦ Ματθαίου
ἔκ τ' ἐκλάμπρου γένους τῶν Γασπαρέων.
Ὅσοι γοῦν ἐγκύπτετε τοῖςδε τοῖς στίχοις
εὔχεσθε πρὸς Κύριον ὑπὲρ ψυχι-
κῆς ἀναπαύσεως καὶ σωτηρίας.
Ἐκοιμήθη ἐν ἔτει ΑΨΟΓ μηνὶ Δεκεμβρίῳ Γ

[1] Εἰς τὴν «Ὤμορφη Ἐκκλησιά».
[2] Ἐπὶ τοῦ 1 ΜΑ στύλου τοῦ Ὀλυμπιείου.
[3] Ἐπὶ τοῦ 11 στύλου τῆς Ν πλευρᾶς τοῦ Θησείου
[4] Ἐπὶ τοῦ 1 ΜΑ στύλου τοῦ Ὀλυμπιείου.
[5] Ἐπί τινος τῶν τοίχων τοῦ Θησείου.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΡΧΑΙΑΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΟΙΚΟΔΟΜΗΘΕΙΣΗΣ ΠΡΟ 3400 ΕΤΩΝ

ΜΕΤ' ΕΠΙΤΟΜΗΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΑΥΤΗΣ

Ἐν Λυῶνι 1674

[*Ἡ ἐπιστολιμαία αὕτη περιγραφή, γραφεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἰησουΐτου* ΙΑΚΩΒΟΥ ΠΑΥΛΟΥ BABIN, *ἀπευθύνεται ἐκ Σμύρνης* **τῇ 8 Ὀκτωβρίου 1672** *πρὸς τὸν Ἀββᾶν* PECOIL *κανονικὸν τῆς ἐκκλησίας τοῦ* Saint Just *τῆς Λυῶνος.*

Ὁ Pecoil *ἀνεκοίνωσε τὴν ἐπιστολὴν ταύτην τῷ* ΙΑΚΩΒΩι ΣΠΟΝ *ὅστις τὴν ἐξέδωκεν ἐν ἔτει* 1674 *ἐν Λυῶνι ἐν ἰδιαιτέρῳ τομιδίῳ λίαν δυσευρέτῳ ἤδη. Τῆς Περιγραφῆς προτάσσει ὁ Σπὸν βραχὺν πρόλογον, ἐπιτάσσει δὲ* ΑΠΑΝΘΙΣΜΑ *περὶ ἑτέρων τινῶν ἀρχαιοτήτων, αἵτινες ὑφίσταντο ἐν Ἀθήναις ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Παυσανίου, ὡς ἐξακριβοῦται ὑπὸ ἐπιγραφῶν ἀρχαίων ἃς ὁ χρόνος ἐσεβάσθη, καὶ* ΕΠΙΤΟΜΟΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ *τῶν Ἀθηνῶν, ἐπιβεβαιουμένην ἐξ ἀρχαίων ἐπιγραφῶν ἐν αὐταῖς ὑπαρχουσῶν. Ὅ τε Πρόλογος, τὸ Ἀπάνθισμα καὶ ἡ Ἐπιτομὴ τοῦ Σπὸν οὐδεμίαν σημασίαν διὰ τὴν ἱστορίαν, μάλιστα τῆς Τουρκοκρατίας, δύνανται νὰ ἔχωσι· διὸ περιοριζόμεθα παρατιθέντες μετάφρασιν τῆς ὑπό τινας ἐπόψεις πολυτίμου Περιγραφῆς τοῦ* BABIN].

ΚΥΡΙΕ,

Αἱ ἀσχολίαι μου δὲν μοὶ ἐπέτρεψαν μέχρι τοῦ νῦν νὰ παράσχω ὑμῖν τὴν περιγραφὴν τῆς κλεινῆς καὶ ἀρχαίας τῶν Ἀθηνῶν πόλεως, ἣν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Σμύρνης μοὶ ἐζητήσατε, εἶτα δὲ καὶ πάλιν, μετὰ τὴν ἐκ Χίου ἀπέλευσιν ὑμῶν, διά τινος τῶν ἡμετέρων φίλων. Χρησιμοποιῶ νῦν λοιπὸν τὸν ὑπολειφθέντα μοι ὀλίγον χρόνον

εἰς ἐκπλήρωσιν τῆς ὑποσχέσεώς μου, ἐλπίζων ὅτι ἡ ἀνάγνωσις τῆς περιγραφῆς ταύτης θέλει εὐαρεστήσει ὑμᾶς καὶ ὅτι ἡ εὐσέβεια καὶ φιλομάθεια ὑμῶν θέλουσιν εὕρει τέρψιν τινὰ ἐν τῇ περιγραφῇ τῶν ἀρχαίων Ἐκκλησιῶν τῆς πόλεως ταύτης, τοῦ φρέατος τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν καὶ τῆς οἰκίας τοῦ Ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀποστόλου τῆς Γαλλίας, ὡς καὶ τῶν ναῶν τῶν ψευδῶν θεῶν, τοῦ φανοῦ ἢ μελετητηρίου τοῦ Δημοσθένους, τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Λυκείου τοῦ Ἀριστοτέλους, τῶν μεγάρων τοῦ Θησέως, Θεμιστοκλέους καὶ τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ, τῶν στύλων, τῶν θριαμβευτικῶν ἁψίδων καὶ τῶν λοιπῶν μεγαλοπρεπῶν λειψάνων τῆς ἀρχαιότητος, διασωζομένων ἔτι μετὰ τόσους ἐπισυμβάντας ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ καταστρεπτικοὺς πολέμους.

Ἐὰν εὐαρεστῆσθέ πως ἀκροώμενος περὶ μὴ ὑφισταμένων πλέον πραγμάτων, ἢ περὶ τῆς καταστάσεως τῆς Ἀμερικῆς ἢ τοῦ Καναδᾶ, χωρῶν ἀγρίων, ἐλπίζω ὅτι ἡ ὑμετέρα εὐχαρίστησις ἔσται μεγαλειτέρα λόγου γιγνομένου περὶ τῶν περισωζομένων ἔτι ἐν τῇ πόλει, ἥτις ἀπεκαλεῖτο καὶ δύναται ἀκόμη κατά τινα τρόπον ν᾽ἀποκληθῇ *ὀφθαλμὸς* καὶ *ἥλιος* τῆς Ἑλλάδος, ἥτις ἐφιλοτιμεῖτο ἄλλοτε νὰ θεωρῆται ἡ χώρα ἡ μᾶλλον πεφωτισμένη τοῦ κόσμου, μὴ προσδίδουσα τοῖς λοιποῖς τῶν Λαῶν ἕτερον ὄνομα ἢ τὸ τῶν ἀγρίων καὶ τῶν βαρβάρων.

Ἐν πολλοῖς βιβλίοις δύνασθε νὰ εὕρητε τὴν περιγραφὴν τῆς Ῥώμης, τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῆς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἄλλων πόλεων, τῶν περιφανεστάτων ἐν τῷ κόσμῳ, ἐν ᾗ εὕρηνται νῦν καταστάσει· ἀλλ᾽ οὐδὲν σύγγραμμα γνωρίζω περιγράφον τὰς Ἀθήνας τοιαύτας οἵας εἶδον ἐγὼ αὐτάς, καὶ ἂς δὲν ἤθελον δυνηθῇ ν᾽ ἀνεύρωσιν, ἐὰν ἐζήτουν αὐτὰς τοιαύτας, οἵας ὁ Παυσανίας τὰς παριστᾷ ἢ ἕτερός τις ἀρχαῖος συγγραφεύς. Ἐν τῇ παρούσῃ θέλετε ἴδει τὰς Ἀθήνας, ἐν ᾗ σήμερον εὑρίσκονται καταστάσει, μεθ᾽ ἣν ἐν τούτοις ἐν μέσῳ τῶν ἐρειπίων οὐ σμικρὸν ἔτι ἐμπνέουσι σεβασμὸν εἴς τε τοὺς εὐσεβεῖς, καθορῶντας τὰς Ἐκκλησίας τῆς πόλεως ταύτης, καὶ εἰς τοὺς λογίους τῶν ἀνθρώπων οἵτινες ἀναγνωρίζουσιν αὐτὴν ὡς μητέρα τῶν ἐπιστημῶν, εἰς τοὺς φιλοπολέμους καὶ γενναίους ἄνδρας, θεωροῦντας αὐτὴν ὡς τὸ πεδίον τοῦ Ἄρεως καὶ τὸ θέατρον ἔνθα οἱ μέγιστοι τῶν κατακτητῶν τῆς ἀρχαιότητος κατέδειξαν τὴν ἑαυτῶν ἀρετήν, καὶ ἡ ἰσχύς, ἡ εὐτολμία καὶ τὸ εὐμήχανον αὐτῶν λαμπρῶς κατεδηλώθη. Τὰ ἐρείπια ταῦτα εἰσὶ τέλος ἀρκούντως πολύτιμα ὅπως διασημάνωσι τὴν πάλαι εὐγένειαν, καὶ δηλώσωσιν ὅτι ἡ πόλις αὕτη ἦτο ποτὲ τὸ ἀντικείμενον τοῦ θαυμασμοῦ συμπάσης τῆς ὑφηλίου.

Ἐγὼ τοὐλάχιστον ὁμολογῶ ὅτι εὐθὺς ὡς διὰ τοῦ τηλεσκοπίου μακρόθεν ἐκ τῆς θαλάσσης εἶδον ταύτην ἀναφαινομένην, μετὰ τοῦ πλήθους τῶν μαρμαρίνων αὐτῆς κιόνων, μακρὰν ὁρατῶν καὶ μαρτυρούντων περὶ τοῦ ἀρχαίου αὐτῆς μεγαλείου, κατελήφθην ὑπὸ σεβασμοῦ πρὸς αὐτήν.

Ἡ τοποθεσία αὐτῆς μοὶ ἐφάνη ἀρίστη ἐπὶ λόφου τινός, ἐν μέσῳ εὐρείας πεδιάδος μήκους πέντε ἢ ἕξ λευγῶν, καλυπτομένης τοῦτο μὲν ὑπὸ ἀμπέλων καὶ ἀγρῶν, τοῦτο δὲ ἐξ ἐλαιῶν, ἐξ οὗ καὶ ἀφιερώθη ἄλλοτε οὐχὶ εἰς τὸν Ποσειδῶνα, ἀλλὰ εἰς τὴν Ἀθηνᾶν, ἧς φέρει τὸ ὄνομα. Ἐκ τούτου δὲ καὶ ᾠκοδομήθη πλέον μιᾶς λεύγας μακρὰν τῆς θαλάσσης, τῶν ἱδρυτῶν αὐτῆς ἐπιθυμούντων μᾶλλον λαὸν γεωργικόν καλλιεργοῦντα τὰς ἐλαίας, ἢ ναυτικόν, ἁλιευτικόν, ἐμπορικὸν ἢ πειρατικόν. Τοποθεσία Ἀθηνῶν

Ἡ μεγάλη αὕτη πεδιὰς ἀποτελεῖ τὸ κέντρον εὐρέος ἀμφιθεάτρου, σχηματιζομένου ὑπὸ τῶν ὀρέων τοῦ Ὑμηττοῦ, τοῦ Κιθαιρῶνος (;) τοῦ *Λόφου τοῦ Ἵππου*[1] (la colline du cheval), τοῦ Πεντελικοῦ (Pentelius) καὶ πλήθους ἄλλων ὀρέων, ἐφ' ὧν δένδρα τινά, καὶ παντὸς εἴδους βότανα, πληροῦντα τὸν ἀέρα εὐαρέστου ὀσμῆς· ἐξ οὗ προέρχεται ὅτι τὸ μέλι τοῦ Ὑμηττοῦ θεωρεῖται ἔτι καὶ νῦν ὡς τὸ ἄριστον τῶν ἐπὶ γῆς

Δὲν ὑπάρχει ὅμως πλέον ἐπὶ τοῦ ὄρους τούτου τὸ ἄγαλμα τοῦ Διός, ὡς οὔτε ἐπὶ τῆς Πάρνηθος καὶ τοῦ μικροῦ βουνοῦ τοῦ Ἀγχέσμου. Οὐδὲ οἱ βωμοὶ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Ποσειδῶνος δείκνυνται νῦν ἐπὶ τοῦ *Λόφου τοῦ Ἵππου* καὶ οἱ τοῦ Πειρίθου, Θησέως, Οἰδίποδος, καὶ Ἀδράστου[2].

Πάντα τὰ ὄρη ταῦτα δὲν δύνανται νὰ ἐμποδίσωσι τὴν λαμπρότητα τῆς Ἀθηναϊκῆς ἀτμοσφαίρας.

Οἱ ἰατροὶ δὲν πλουτοῦσιν ἐν Ἀθήναις, τῶν ἀσθενειῶν οὐσῶν σπανιωτάτων. Ὁ λοιμὸς ὅστις λυμαίνεται συχνάκις τὰς γείτονας πόλεις, ὡς τὰς Θήβας καὶ τὴν Χαλκίδα (Negrepont) φαίνεται ὡς μὴ τολμῶν ἐκ σεβασμοῦ νὰ πλησιάσῃ τὴν ἔνδοξον ταύτην πόλιν, ἥτις σπανίως ὑπὸ τούτου μολύνεται.

Ὁ λιμὴν τῶν Ἀθηνῶν εἶναι ὡραιότατος· ὑπερβαίνει δὲ κατά τε τὸ πλάτος καὶ τὸ μῆκος τὸν τῆς Μασσαλίας· πλὴν ἔχει τὸ μειονέ- Περὶ τοῦ λιμένος τῶν Ἀθηνῶν

[1] Δηλ. τοῦ Ἱππείου Κολωνοῦ.

[2] Ἐννοεῖται ὅτι οὐδόλως πρέπει νὰ λαμβάνῃ τις ὑπ' ὄψιν τὰς ἀρχιτεκτονικάς, τοπογραφικὰς καὶ ἀρχαιολογικὰς γνώσεις τοῦ Babin, ἀποκαλοῦντος λ. χ. τὸ Ὠδεῖον Ἄρειον Πάγον κ. λ· Περὶ τῶν πλανῶν τῶν περιηγητῶν ἐν γένει, θέλομεν ὁμιλήσει ἐν οἰκείῳ τῆς Ἱστορίας κεφαλαίῳ.

κτημα νὰ μὴ προστατεύηται ὑπό τινος φρουρίου διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν πλοίων, ἐκτεθειμένων οὕτω εἰς τὰς καταδρομὰς τῶν πειρατῶν ἐκτὸς δὲ τούτου εἶνε μεμακρυσμένος τῆς πόλεως ὑπὲρ τὴν λεύγαν ἢ πέντε Ἰταλικὰ μίλλια. Παρὰ τὴν θάλασσαν βλέπει τις καὶ νῦν ἔτι τὰς βάσεις κρηπιδώματος καὶ ἀρχαίου τείχους καὶ τὰ λείψανα τῶν στηλῶν, ἀφ' ὧν ἐτείνετο ἡ ἅλυσις, προβάλλοντα νῦν τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης ὡς δύο σκόπελοι κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ λιμένος, *Λιμένος τοῦ Λέοντος* ἀποκαλουμένου, ἕνεκα μεγάλου ἐκ λευκοῦ μαρμάρου λέοντος ἱσταμένου πρὸς τὸ ἄκρον, παρὰ μεμονωμένον τι οἴκημα ἀκατοίκητον, οἰκοδομηθὲν πρὸς ἀπόθεσιν τῶν ἐμπορευμάτων πρὸ τῆς ἐπὶ τῶν πλοίων φορτώσεως αὐτῶν. Ἐν αὐτῷ δὲ καὶ ὁ τελώνης τελεῖ τὰ τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ. Ὁ λέων δ' οὗτος καὶ καθήμενος ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν, κρατεῖ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ εἰς ὕψος τῆς κεφαλῆς εὐσώμου ἵππου.

Ἐκ τοῦ Παυσανίου μανθάνομεν ὅτι ὁ Θεμιστοκλῆς ᾠκοδόμησε τὸν λιμένα τοῦτον Πειραιᾶ ὑπὸ τοῦ Πλουτάρχου ἀποκαλούμενον, ὅστις λέγει ὅτι ὁ βασιλεὺς Κέκρωψ κατεσκεύασε μακρὰν ὁδὸν μετὰ τειχῶν ἑκατέρωθεν, ὧν τὰ θεμέλια διακρίνονται ἔτι· ὁ χῶρος, ὃν κατεῖχεν ἡ ὁδὸς αὕτη εἶνε νῦν μεγάλη τις λεωφόρος διερχομένη διὰ σιτοφόρων ἀγρῶν ἐπὶ ἡμίσειαν λεύγαν, εἶτα δ' ἐπὶ ἑτέραν ἡμισειαν δι' ἀμπέλων καὶ ἐλαιῶνος μεθ' ὃ δι' ἀγρῶν ὡς τοὺς πρώτους, εἰς διάστημα ἡμισείας ἔτι λεύγας.

Κτίρια Ἀθηνῶν

Εἰς τὴν πόλιν δύναταί τις νὰ εἰσέλθῃ χωρὶς νὰ διέλθῃ διά τινος πύλης, εἰ καὶ παρετήρησα δύο ἢ τρεῖς τοιαύτας οὐδέποτε κλειομένας, τῆς πόλεως μὴ ἐχούσης τείχη.[1] Αἱ πλεῖσται τῶν ὁδῶν ὁμοιάζουσι τὰς τῶν χωρίων τοιαύτας. Ἀντὶ τῶν μεγαλοπρεπῶν κτιρίων, τῶν ἐνδόξων τροπαίων καὶ τῶν πλουσίων ναῶν, οἵτινες ἀπετέλουν ποτὲ τὸ κόσμημα τῆς πόλεως ταύτης, δὲν βλέπει τις νῦν ἢ στενὰς ὁδοὺς καὶ μὴ πλακοστρώτους, οἰκίας πενιχράς, ἐξ ἐρειπίων ἀρχαίων ᾠκοδομημένας, ἐχούσας ἀντὶ παντὸς κοσμήματος τεμάχιά τινα μαρμαρίνων στύλων ἀτάκτως ἐκτισμένων ἐν τοῖς τοίχοις, καθὼς οἱ λοιποὶ τῶν λίθων ἢ βαθμιδας τινας μαρμαρίνας, ἐφ' ὧν σταυροὶ κεχαραγμένοι, κείμενοι ἄλλοτε ἐπὶ τῶν θυρῶν καὶ θυρίδων τῶν νῦν ἠρειπωμένων ἐκκλησιῶν. Αἱ οἰκίαι εἶνε πᾶσαι σχεδὸν λιθόκτιστοι,

[1] Σ. Σπόν. Ὁ Meursius ἐν τῷ συγγράμματι τῷ ἐπιγραφομένῳ, Athenae Atticae, ποιεῖται λόγον περὶ διαφόρων πυλῶν ἃς αὕται εἶχον ἄλλοτε, ὧν ἰδοὺ τὰ ὀνόματα ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ μεταπεφρασμένα [Ἕπονται τὰ ὀνόματα λατινιστὶ ὧν τινα ὀρθά, καὶ ἑτέρα ἐπουσιώδης σημείωσις].

καὶ οὐχὶ ὡς ἐν Κωνσταντινουπόλει ὅπου αἱ πλεῖσται ξύλιναι. Βλέπει τις μάλιστα τινὰς ἀρκούντως ὡραίας διὰ τὴν χώραν, ἔνθα νῦν δὲν εἶνε ἐπιτετραμμένη ἡ ἐν ταῖς οἰκοδομαῖς πολυτέλεια.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς κρήνας τῆς πόλεως, εἶδον τοιαύτην τινα ὡραιοτάτην μετὰ διαφόρων ἐπὶ μαρμάρου ἀναγλύφων· νομίζω δὲ ὅτι αὕτη εἶνε ἡ ὑπὸ τοῦ Παυσανίου μνημονευομένη, ὅστις λέγει ὅτι ὑπάρχει μία μόνη, εἰς ἣν προσετέθησαν ἓξ ἢ ἑπτὰ ἄλλαι μὴ ἔχουσαι ὡς ἐκείνη τοσοῦτον ἄφθονον ὕδωρ, μήτε κεκοσμημέναι διὰ στύλων καὶ ἀναγλύφων, εἰ καὶ ἐν τούτοις ἔχουσι μεγάλα τινα τεμάχια μαρμαρου φέροντα σταυρούς, δεικνύοντας ὅτι ταῦτα ἐξήχθησαν ἐκ τῶν ἐρειπίων ἀρχαίων τινῶν Ἐκκλησιῶν. Κρῆναι

Παρὰ τὴν κρήνην ταύτην δὲν εἶδον ἄγαλμα τοῦ *Βάκχου*, οὔτε *Ξέρξου*[1] τὸν ναόν, οὔτε τὸν τῆς Περσεφόνης οἵτινες ὑπῆρχον ἔτι κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Παυσανίου, ὅστις λέγει ὅτι ἡ κρήνη αὕτη ἣν ὁ Πεισίστρατος περιεκόσμησε διὰ διαφόρων ἀναγλύφων, ἐπεκαλεῖτο *Ἐννεάκρουνος*, ἕνεκα τῶν ἐννέα αὐτῆς κρουνῶν Οὕτως ἀποκαλεῖ ταύτην καὶ ὁ Θουκυδίδης προσθέτων ὅτι αὕτη ὠνομάζετο Καλλιρόη πρότερον, καθ' ἣν ἐποχὴν ὑπῆρχον κρῆναί τινες ἐν τῇ πόλει. Νῦν αὕτη μόνον τρεῖς ἢ τέσσαρας κρουνοὺς ἔχει.

Ὑπὲρ τὴν κρήνην ταύτην, ὑπάρχει μεγάλη τις αἴθουσα πλήρης χρυσωμάτων ὑποβασταζομένη ὑπὸ μαρμαρίνων στύλων, ὅπου, λέγουσι, κατέρχονται *πνεύματα*, ὡς διετείνετο διερμηνεύς τις κοιμηθεὶς ἐν αὐτῇ. Ὁ πρόξενος τῆς Γαλλίας διαμένων ἐν τῷ ὡραίῳ τούτῳ ἐνδιαιτήματι ἀνήκοντι εἰς πλούσιόν τινα Τοῦρκον, βεβαιοῖ ὅτι συχνάκις τὴν νύκτα ἀκούει κρότον, τὴν δὲ πρωΐαν εὑρίσκει ἐν πλήρει ἀταξίᾳ τὰ σκεύη καὶ ἐνδύματα.

Πρὶν ὁμιλήσωμεν περὶ τῶν λοιπῶν ἐν Ἀθήναις σῳζομένων ἀρχαιοτήτων, ἐπιθυμῶ νὰ εἴπω ὀλίγα περὶ τῶν κυριωτάτων Ἐκκλησιῶν, ἃς οἱ ἀνατολικοῦ δόγματος Χριστιανοὶ διατηροῦσιν ἐν αὐταῖς, μετὰ τὴν κατάληψιν τῶν ὡραιοτέρων αὐτῶν ὑπὸ τῶν Τούρκων καὶ τὴν εἰς Τζαμία μεταβολὴν αὐτῶν. Ἡ μεγαλειτέρα τῶν ὅσων εἶδον ἐν Ἀθήναις εἶναι ἡ καλουμένη *Καθολικόν*, ἡ Μητρόπολις ἔνθα ἔχει τὸν θρόνον αὐτοῦ ὁ Ἕλλην Ἀρχιεπίσκοπος. Ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ταύτῃ εἶδον δύο μεγάλους πελαργοὺς ἐκ ξύλου ἐπιχρύσου, καὶ ἐξεπληττόμην ἐκ τοῦ ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐπέτρεπον τοῦτο, τοσοῦτον ἀποστρεφό- Ἐκκλησίαι

[1] Σ. μ ε τ. (Xerces) μήπως θέλει νὰ εἰπῇ Cerès-Δήμητρα; διότι ἄλλως τὸ Ξέρξης γράφεται Xerxès.

μενα τὰ ἀγάλματα καὶ τ' ἀνάγλυφα, ἅπερ ἡμεῖς μεταχειριζόμεθα ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἡμῶν, εἴδωλα αὐτὰ ἀποκαλοῦντες.

Οἰκία 'Αγ. Διονυσίου

Τὸ οἴκημα τοῦ 'Αρχιεπισκόπου ἵδρυται ἐπὶ τῶν ἀρχαίων θεμελίων τῆς οἰκίας τοῦ *'Αγίου Διονυσίου τοῦ 'Αρεοπαγίτου*, συνεχόμενον μετὰ τῶν ἐρειπίων μικρᾶς τινος ἀρχαιοτάτης ἐκκλησίας, ἧς τὰ ἐρείπια καὶ οἱ τοῖχοι φαίνονται ἀκόμη περικεκοσμημένοι διὰ διαφόρων γραφῶν, καὶ παρ' ἣν εὕρηται φρέαρ, ἐν ᾧ βεβαιοῦται ὅτι ὁ 'Απόστολος Παῦλος ἔμεινε κεκρυμμένος ἐπὶ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας, ἔν τινι διωγμῷ ὃν οἱ ἐχθροί του ἐκίνησαν κατ' αὐτοῦ, μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ 'Αρεοπαγίτου εἰς τὸν Χριστιανισμόν

Οἱ Φράγκοι οἵτινες ἐν 'Αθήναις μόνον τὸ παρεκκλήσιον τῶν πατέρων *Καπουτσίνων* ἔχουσιν, ὡς πρότερον δὲν εἶχον ἢ τὸ τῶν *'Ιησουΐτῶν*, λέγουσιν ὅτι τῶν τεκτόνων εὑρόντων ὑπὸ τὴν γῆν μεταξὺ τῶν ἐρειπίων τῆς ἀρχαίας ταύτης 'Ελληνικῆς ἐκκλησίας, μαρμάρινον ἄγαλμα, παριστάνον τὴν Παναγίαν Παρθένον κρατοῦσαν ἐν ταῖς ἀγκάλαις τὸν υἱὸν αὐτῆς, ὁ ἀποθανὼν 'Αρχιεπίσκοπος κατασυνέτριψεν αὐτό, εὐθὺς ὡς τὸ εἶδεν, ἐκ φόβου μήπως οἱ Λατῖνοι εὕρωσιν ἐν αὐτῷ ἐπιχείρημα κατὰ τῶν 'Ελλήνων, προβάλλοντες αὐτοῖς ὅτι ὁ ἅγιος Διονύσιος ἐτίμα τἀνάγλυφα, ἅτε εὑρεθέντος τοιούτου ἐν τοῖς ἐρειπίοις τῆς οἰκίας του τῆς μετὰ τῆς ἐκκλησίας ταύτης συνεχομένης.

Ναὸς τοῦ Θησέως

'Απὸ ταύτης τῆς οἰκίας τοῦ 'Αγ. Διονυσίου βλέπει τις εἰς ἑκατὸν πεντήκοντα περίπου βημάτων ἀπόστασιν ἀρχαῖόν τινα εἰδωλολατρικὸν ναὸν ἐκ μαρμάρου, ὁλόκληρον περισωζόμενον ἀπὸ τῶν χρόνων Θησέως τοῦ βασιλέως τῶν 'Αθηνῶν, ὅστις ᾠκοδόμησεν αὐτόν. Οἱ Χριστιανοὶ μεταβαλόντες αὐτὸν εἰς ἐκκλησίαν ἀφιέρωσαν τῷ 'Αγίῳ Γεωργίῳ.

Μὲ ἐβεβαίωσαν ἐν τούτοις, ὅτι οἱ Τοῦρκοι, μὴ θελήσαντες νὰ μεταχειρισθῶσι τὸν ναὸν τοῦτον, κείμενον ἐκτὸς τῆς πόλεως, καὶ μεμακρυσμένον τῶν οἰκιῶν των, παρακωλύουσι καὶ τοὺς Χριστιανοὺς νὰ τελῶσι τὰ τῆς λατρείας των ἐν οὕτω μεγαλοπρεπεῖ ἐκκλησίᾳ[1], ἧς αἱ σιδηραῖ θύραι οὐδέποτε ἀνοίγονται, ἐκτὸς τῆς ἑορτῆς τοῦ 'Αγίου Γεωργίου *δι' ἀργυρᾶς κλειδός*, ἣν οἱ Ἕλληνες δύνανται νὰ προσφέρωσι τοῖς Τούρκοις ἵνα τύχωσι τῆς ἀδείας ταύτης.

Τὸν ναὸν τοῦτον περιθέει διάδρομος μεταξὺ τοῦ λευκομαρμάρου τοίχου αὐτοῦ καὶ τῶν ἐκ τῆς αὐτῆς ὕλης μεγάλων στύλων, οἵτινες ὑποβαστάζουσιν ὀροφὴν πλάτους δέκα περίπου ποδῶν ὅπου ἐξαίρε-

[1] 'Ο Babin ἐπιμόνως διακρίνει μεταξὺ ναῶν (Temple) τῶν ἐθνικῶν καὶ τῶν εἰς τὴν λατρείαν τοῦ ἀληθοῦς θεοῦ ἀφιερωμένων ἐκκλησιῶν (églises).

τος ἀρχιτεκτονικὴ καὶ μεγάλα τεμάχια μαρμάρου, ἅπερ δύναταί τις νὰ ὑπολάβῃ ὡς μακρὰς δοκούς. Μεταξὺ τῶν κονιοκράνων καὶ τοῦ περιβάλλοντος τὸν ναὸν γείσου ὑπάρχει ὡραία ζωοφόρος μετ' ἀναγλύφων, ἐφ' ἧς εἰκονίζονται τἆθλα τοῦ Θησέως καὶ ἰδίως ἡ μεταξὺ Λαπιθῶν καὶ Κενταύρων μάχη [1] καὶ ἡ τῶν Ἀθηναίων πρὸς τὰς Ἀμαζόνας. Τῶν κιόνων τούτων δώδεκα μὲν εἶναι τεταγμένοι κατὰ μῆκος, πέντε δὲ κατὰ πλάτος τοῦ ναοῦ. Ὁ θόλος, ὃν οἱ Χριστιανοὶ ἐποιήσαντο, καὶ ὃν διακρίνει τις διὰ τῆς ὀπῆς τοῦ κλείθρου, οὐδὲν ἔχει τὸ πλησιάζον τὴν λοιπὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ ναοῦ.

Εἰς πεντηκοντάδα βημάτων ἀπὸ τοῦ ναοῦ ἐπὶ εὐρείας τινὸς ὁδοῦ Λέων ἐκ χιονολεύκου μαρμάρου πεποιημένος, ὑπερβαίνων δ' ἵππον τὸ μέγεθος, κάθηται ἐξηπλωμένος κατὰ γῆς. Βλέπων τις αὐτὸν μὲ τὸ στόμα ἠνεῳγμένον καὶ μεγάλην διὰ τῆς κεφαλῆς ὀπήν, δι' ἧς ἀνθρωπίνη κεφαλὴ ἠδύνατο νὰ διέλθῃ, ὑποθέτει ὅτι ἐχρησίμευεν εἴς τινα κρήνην.[2]

Ἑτέρα τις ἐκκλησία ἐν Ἀθήναις εἶνε ἀρκούντως ὡραία· αὕτη δ' εἶνε ἡ ἐν τῇ μονῇ τῶν καλογραιῶν τοῦ τάγματος τοῦ Ἁγίου Βασιλείου ἔχουσα δύο πτέρυγας ἑκατέρωθεν τοῦ νάρθηκος καὶ τοὺς κίονας καὶ τοίχους κεκοσμημένους διὰ διαφόρων εἰκόνων καὶ ἁγιογραφιῶν.

Τὸ ἔμπροσθεν τοῦ ἱεροῦ ναοῦ εἶνε κατάκοσμον ἐκ χρυσωμάτων καὶ μικρῶν εἰκόνων. Ἀλλ' ἐὰν ἡ ἐκκλησία τῶν καλογραιῶν τούτων εἶνε τόσον ὡραία, ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι δὲν ὑπάρχει νοσοκομεῖον χεῖρον ᾠκοδομημένον τοῦ μοναστηρίου αὐτῶν, ὅπερ δύναται ν' ἀποκληθῇ τὸ Μέγαρον τῆς δυστυχίας.

Ἀλλ' ἐκεῖνο, ὅπερ μοὶ φαίνεται πλειοτέρου οἴκτου ἄξιον, εἶνε ἡ ἀμάθεια τῶν ταλαιπώρων αὐτῶν γυναικῶν, ἥτις εἶνε τοσοῦτον μεγάλη ὥστε πείθεταί τις ὅτι οὐδεμία αὐτῶν εἶνε ὡρισμένως αἱρετικὴ

[1] Σ. Σπόν Εἰ καὶ ὁ Παυσανίας λέγει ὅτι ὁ ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων πρὸς τιμὴν τοῦ Θησέως ἀνεγερθεὶς ναὸς, παρίστα τὴν μάχην τῶν Κενταύρων πρὸς τοὺς Λαπίθας, ἀφιερωθεὶς αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Κίμωνος ἐκδικήσαντος τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς Μιλτιάδου κατὰ τῶν Μήδων καὶ ἀνακομίσαντος εἰς Ἀθήνας τὸ λείψανον αὐτοῦ, δὲν πείθομαι ὅτι ὁ ἔτι νῦν περισωζόμενος ναὸς εἶνε ὁ αὐτός. Οὐδὲν ἐπὶ τῆς γῆς ἀρχαιότερον ἵδρυμα, ἐὰν ἐξαιρέσῃ τις τὰς πυραμίδας τῆς Αἰγύπτου, ἐκτὸς δὲ τούτου ὁ Πλούταρχος λέγει ὅτι ὁ ναὸς οὗτος ἦτο ἐν μέσῳ τῆς πόλεως παρὰ τὰ σχολεῖα, ὅπερ δὲν δύναται νὰ λεχθῇ περὶ τούτου· ἀλλὰ τῶν συγγραφέων ποιουμένων λόγον περὶ τεσσάρων ναῶν τοῦ Θησέως ἱδρυθέντων ἐν διαφόροις ἐποχαῖς, οὗτος πιθανῶς εἶνε εἷς αὐτῶν.

[2] Σ. Βαβ Ὁ Πολυδεύκης ποιεῖται λόγον περὶ ὁμοίου τινος χαλκίνου Λέοντος εὑρισκομένου ἐν Ἀθήναις παρὰ τινα κρήνην, ὅστις ἀπεκαλεῖτο« Κρηνοφύλαξ.

καὶ σχισματική, εἰ καὶ αἱ Ἀθῆναι ὡς ὁ Ἄθως καὶ ἡ Κωνσταντινούπολις, θεωροῦνται ἡ ἕδρα καὶ ὁ προμαχὼν τοῦ Ἑλληνικοῦ σχίσματος.

Ἐν Ἀθήναις ὑπάρχουσι καὶ ἕτεραι πλεῖσται Μοναὶ γυναικῶν, ἐκτὸς δὲ τούτου ἐν πολλαῖς οἰκογενείαις μία τῶν θυγατέρων ἀρνουμένη τὸν γάμον καὶ μένουσα μετὰ τῶν γονέων αὐτῆς λαμβάνει τὴν περιβολὴν τῶν μοναχῶν, πρὸς ἅς, ὡς βλέπω, δὲν ἔχει μεγάλην διαφοράν, διότι καὶ αἱ μὲν καὶ αἱ δὲ οὐδαμῶς τηροῦσι τὸν ἔγκλειστον βίον, καὶ πᾶς τις εἰσέρχεται εἰς τὰς Μονὰς ὑπὸ τὴν πρόφασιν τῆς ἀγορᾶς ὑφασμάτων ἢ ζωστήρων ἅς αὗται κατασκευάζουσι μᾶλλον πρὸς τὸ πορίζεσθαι τὸ πρὸς τὸ ζῆν, ἢ πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἀργίας.

Ἱκανὰ ταῦτα περὶ καλογραιῶν καὶ ἐκκλησιῶν διότι δὲν προτίθεμαι νὰ ὁμιλήσω περὶ πασῶν τῶν ἐν Ἀθήναις τοιούτων· ἀρκεῖ δὲ νὰ εἴπω κατὰ τὰς βεβαιώσεις πολλῶν, ὅτι σῴζονται ἔτι τριακόσιαι χριστιανικαὶ ἐκκλησίαι, ἔν τε ταῖς Ἀθήναις καὶ ἐν τοῖς πέριξ εἰς λεύγας ἀπόστασιν, ὅπερ δὲν θὰ ἐπίστευον, ἐὰν δὲν ἐξεπληττόμην ἐγὼ αὐτὸς ἐκ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ μικρῶν ἐκκλησιῶν, ὧν τινες μαρμαρόκτιστοι. Τὸ πλῆθος τοῦτο, νομιζω τῶν ἐκκλησιῶν προέρχεται ἐκ τοῦ ἔθους τῶν Ἑλλήνων νὰ μὴ τελῶσι δύο λειτουργίας τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐν τῷ αὐτῷ ναῷ, καὶ ἵνα τὸ πλεῖστον τῶν ἱερέων δύνανται νὰ λειτουργῶσιν, ἔκτιζον οὕτω διάφορα παρεκκλήσια μεμακρυσμένα ἀπ' ἀλλήλων.

Τζαμία Ποιησάμενοι λόγον περὶ τῶν χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν, εἴπωμεν καί τινα περὶ τῶν Τουρκικῶν τζαμίων. Δὲν γνωρίζω τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν φαίνεται ὅμως ὅτι δὲν ὑπερβαίνουσι τὰ ὀκτὼ ἢ ἐννέα, ἔχοντα *μιναρέδες*, δηλ. πυργίσκους ἀφ' ὧν εἷς ἢ ἐνίοτε καὶ τρεῖς ἢ τέσσαρες ὁμοῦ ἄνθρωποι κραυγάζουσι καὶ ψάλλουσι κατ' ἰδίαν μουσικὴν μέθοδον, τετράκις ἢ πεντάκις τῆς ἡμέρας καὶ καθ' ὡρισμένα χρονικὰ διαστήματα προσκαλοῦντες τοὺς Τούρκους εἰς τὸ τζαμί. Αἱ φωναὶ αὗται χρησιμεύουσι καὶ ὡς *ζωντανὰ ὡρολόγια* ἐν ταῖς χώραις ταύταις ἐν αἷς δὲν ὑπάρχουσιν ὡρολόγια ἢ παρά τισι μόνον ἰδιώταις.

Τὸ Μέγα Τζαμὶ Εἰς ἓν καὶ μόνον τῶν τζαμίων τῶν Ἀθηνῶν εἰσῆλθον, ὅπερ ἱδρυθὲν τὸ πρῶτον εἰς ναὸν τῆς *Παλλάδος* ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν, πρὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, εἶτα ἀφιερώθη ὑπὸ τῶν Χριστιανῶν τῇ *Ἀϊδίῳ σοφίᾳ*, μετὰ τὸ κήρυγμα τῶν Ἀποστόλων.

Ὁ ναὸς οὗτος καὶ μακρόθεν ὁρατός, καθὸ τὸ κτίριον τῶν Ἀθηνῶν τὸ ἐν τῇ μᾶλλον περιόπτῳ θέσει ἐν μέσῳ τῆς ἀκροπόλεως ὑψούμενον, εἶναι τὸ ἀριστοτέχνημα τῶν ἐξοχωτέρων τῆς ἀρχαιότητος ἀρχιτεκτόνων· μακρὸν ἑκατὸν εἴκοσι πόδας περίπου, ἔχει πλάτος πεντήκοντα. Τρεῖς σειραὶ στοῶν (voutes) ὑποβαστάζονται ὑπὸ λίαν ὑψη-

λῶν μαρμαρίνων κιόνων, ἤτοι ὁ νάρθηξ καὶ αἱ δύο πτέρυγες, καθ' ὃ ὑπερβάλλει τὴν Ἁγίαν Σοφίαν κτισθεῖσαν ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ, εἰ καὶ ἄλλως εἶνε αὕτη ἓν τῶν θαυμάτων τοῦ κόσμου· ἀλλὰ παρετήρησα ὅτι οἱ τοῖχοι αὐτῆς [τῆς Ἁγίας Σοφίας] ἐσωτερικῶς εἶνε μόνον κεκονιαμμένοι καὶ κεκαλυμμένοι ὑπὸ μεγάλων μαρμαρίνων πλακῶν, αἵτινες πεσοῦσαι εἴς τινα μέρη πρὸς τὰ ἄνω, ἀπεκάλυψαν τὰς πλίνθους καὶ τοὺς λίθους.

Ἀλλὰ καίτοι ὁ ναὸς οὗτος τῶν Ἀθηνῶν εἶνε τοσοῦτον διὰ τὸ ἐξ οὗ ᾠκοδομήθη ὑλικὸν μεγαλοπρεπής, εἶνε θαυμαστότερος ἀκόμη διά τε τὸ εὐφυὲς καὶ τὸ ἔντεχνον τῆς κατασκευῆς αὐτοῦ· materiam superabat opus. Μεταξὺ τῶν μαρμαρίνων στοῶν ὑπάρχει μία ἢ μᾶλλον ἀξιοπαρατήρητος, ἕνεκα τῶν ὑφ' ὧν κατακοσμεῖται ὡραίων ἐπὶ τοῦ μαρμάρου ἀναγλύφων.

Ὁ πρόδρομος, μῆκος μὲν ἔχει τὸ πλάτος τοῦ ναοῦ, πλάτος δὲ δεκατεσσάρων περίπου ποδῶν, καὶ ὑπεράνω τούτου ὑπάρχει ὀροφή, φαινομένη ὡς πλούσιον δάπεδον, ἢ μεγαλοπρεπῆ φατνώματα· διότι ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῷ ἐπιμήκη τεμάχια μαρμάρου ὁμοιάζοντα μακρὰς καὶ ὀγκώδεις δοκούς, ὑποβασταζούσας ἕτερα μεγάλα τμήματα μαρμάρου κεκοσμημένα μετὰ θαυμαστῆς τέχνης διὰ διαφόρων ἀπεικασμάτων καὶ μαρμαρίνων ἀγαλμάτων.

Ἡ πρόσοψις[1] τοῦ ναοῦ, ἥτις λίαν ὑψοῦται ὑπεράνωθεν τοῦ προδόμου, εἶνε τοιαύτη ὥστε ἀδυνατῶ νὰ πιστεύσω ὅτι ὑπάρχει τις ὁμοίας λαμπρότητος καθ' ἅπασαν τὴν Γαλλίαν. Τὰ ἀνάγλυφα καὶ ἀγάλματα τοῦ μεγάρου Ῥισχελιέ, ὅπερ εἶνε τὸ θαυμάσιον τῆς Γαλλίας καὶ τὸ ἀριστούργημα τῆς συγχρόνου καλλιτεχνίας, οὐδὲ κατὰ μικρὸν πλησιάζουσι τὴν ὡραιότητα καὶ τὸ μέγεθος τῶν ἄνδρας, γυναῖκας καὶ ἵππους παριστώντων ἀπεικασμάτων τούτων, ὧν εἰς τριάκοντα ἀνερχομένων, ἄλλα μὲν εὑρίσκονται ἐπὶ τῆς προσόψεως ταύτης, ἄλλα δὲ ἐπὶ τῆς κειμένης πρὸς τὴν ἑτέραν πλευρὰν τοῦ ναοῦ, ἐν ᾗ ὑπῆρχε τὸ ἱερὸν βῆμα, καθ' ὃν χρόνον ὁ ναὸς ἐχρησίμευεν ὡς χριστιανικὴ ἐκκλησία.

Κατὰ μῆκος τοῦ ναοῦ ὑπάρχει στοὰ καθ' ἑκατέραν πλευράν, διερχομένη μεταξὺ τῶν τοίχων τοῦ ναοῦ καὶ δεκαεπτὰ ὑψηλοτάτων καὶ παχυτάτων ῥαβδωτῶν κιόνων, μὴ μονολίθων, ἀλλὰ συνισταμένων ἐκ πλειοτέρων τμημάτων ὡραίου λευκοῦ μαρμάρου τῶν μὲν ἐπὶ τῶν δὲ τεθειμένων. Μεταξὺ τῶν ὡραίων τούτων στύλων, ὑπάρχει κατὰ μῆκος τῆς στοᾶς ταύτης μικρός τις τοῖχος, καταλείπων μεταξὺ ἑκάστου στύ-

[1] Σ. Μ. Βεβαίως ἐννοεῖ τὸ ἀέτωμα.

λού, ἱκανὸν χῶρον πρὸς κατασκευὴν βωμῶν καὶ παρεκκλησίων, ὡς τοὺς ὑπάρχοντας παρὰ τοὺς τοίχους τῶν μεγάλων ἐκκλησιῶν.

Οἱ στύλοι οὗτοι χρησιμεύουσιν ὅπως στηρίζωσιν ἄνω δι' ἀντηρίδων τοὺς τοίχους τῶν ναοῦ, καὶ ἐμποδίζωσιν ἔξωθεν τὴν ὑπένδοσιν αὐτῶν ἕνεκα τοῦ βάρους τῆς ὀροφῆς. Οἱ τοῖχοι τοῦ ναοῦ τούτου κοσμοῦνται ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς αὐτῶν πρὸς τὰ ἄνω ἐπιφανείας δι' ὡραίου μετ' ἐντελείας ἐπεξειργασμένου μαρμαρίνου διαζώματος ἐφ' οὗ παρίστανται διάφοροι πομπαί, ὥστε βλέπει τις ἐν ἡμιαναγλύφοις ἀπει ίαν ἀνδρῶν, γυναικῶν, παιδιων, ἵππων καὶ ἁρμάτων, εἰς τοιοῦτον ὕψος ὥστε οἱ ὀφθαλμοὶ μετὰ δυσκολίας διακρίνουσι πάσας τὰς καλλονὰς καὶ ἀντιλαμβάνονται πλήρους τῆς τέχνης τῶν κατασκευασάντων αὐτὰ γλυπτῶν καὶ ἀρχιτεκτόνων. Εἷς τῶν μεγάλων λίθων τῶν ἀποτελούντων τὸ διάζωμα τοῦτο ἀποσπασθεὶς καὶ καταπεσὼν μετηνέχθη ὄπισθεν τῆς πύλης τοῦ τεμένους, ὅπου μετὰ θαυμασμοῦ παρατηρεῖ τις τὰς ἐπ' αὐτοῦ μετ' ἀπαραμίλλου τέχνης γεγλυμμένας παραστάσεις.

Πάντα ταῦτα τὰ ἀριστουργήματα τοῦ ναοῦ, ὃν ἀνωτέρω περιγράφω, εἶνε ἔργον τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων εἰδωλολατρῶν Οἱ Ἀθηναῖοι ἐγκολπωθέντες εἰς τὸν Χριστιανισμὸν μετέβαλον τὸν ναὸν τοῦτον τῆς Ἀθηνᾶς εἰς ἐκκλησίαν τοῦ Ἀληθοῦς Θεοῦ προσθέντες ἐπισκοπικὸν θρόνον καὶ ἄμβωνα διατηρουμένους ἔτι, καὶ βωμοὺς ἀνατραπέντας ὑπὸ τῶν Τούρκων μὴ προσφερόντων θυσίαν ἐν τοῖς τζαμίοις αὐτῶν. Ὁ χῶρος τοῦ ἱεροῦ (grand autel) εἶνε λευκότερος ἢ τὸ λοιπὸν τῶν τοίχων καὶ αἱ πρὸ αὐτοῦ βαθμῖδες ἀκέραιαι καὶ μεγαλοπρεπεῖς.

Ἐν τῷ ὑπεράνω τῶν βαθμίδων τούτων θόλῳ ὑπάρχει εἰκὼν τῆς Θεοτόκου, ἧς Τοῦρκος κατέφθειρεν ὀλίγον τὸ πρόσωπον πυροβολήσας κατ' αὐτῆς, χρισθείσης ἀσβέστῳ μετὰ ταῦτα. Αὐτοὶ οἱ Τοῦρκοι ὁμολογοῦσιν ὅτι ὁ βραχίων τοῦ πυροβολήσαντος ἐξηράνθη μετὰ τὸ ἔγκλημα. Ἐπίσης γνωρίζουσιν ἐκ παραδόσεως ὅτι ἕτερός τις Τοῦρκος ἀπέθανεν εὐθὺς ὡς ἀπεπειράθη ν' ἀνοίξῃ τὴν ἑτέραν τῶν δύο μεγάλων σκευοθηκῶν τῶν διὰ μεγάλων πλακῶν κεκλεισμένων, τῶν ὑπεράνω τῶν βαθμίδων ἐν τοῖς τοίχοις, ἐλπίζων νὰ εὕρῃ ἐν αὐτῇ θησαυρόν. Ἐξ οὗ προῆλθεν ὅτι οὔτε Τοῦρκος, οὔτε Ἕλλην τολμᾷ ν' ἀνοίξῃ τὰς σκευοθήκας τοῦ ναοῦ τούτου, οὐδὲ τὰς τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἁγίας Σοφίας ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁμοίας ταύταις. Πιθανῶς ἐγκρύπτονται ἐν αὐταῖς ἅγια λείψανα ἢ βιβλία ἰδιαίτερα τῆς ἐκκλησίας.

Περίεργος ἰδιότης λίθου

Βλέπομεν ἐν τῷ χώρῳ τοῦ ἱεροῦ ἐπίσης, πρὸς τὸ μέρος τοῦ Εὐαγγελίου διαφανῆ τινα λίθον ἐν τῷ τοίχῳ, ὅστις ἔχει ὀπὴν ἀρκοῦσαν ὅπως τεθῇ ἐν αὐτῇ πῖσον. Ἡ ὀπὴ δι' ἧς εἰσέρχεται τὸ φῶς φαίνεται κα-

τέρυθρος ὡς πολύτιμός τις ἄνθραξ. Εἰ καί τινες ἀποδίδουσι τοῦτο εἰς θαῦμά τι τοῦ Ἁγίου Παύλου, κατ' ἐμὴν γνώμην, τοῦτο προέρχεται ἐκ τῆς φύσεως τοῦ λίθου, πιθανῶς μὴ πυκνοῦ, ὅστις φαίνεται οὕτω διαφανὴς ἐκτεθειμένος εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου. Εἶδον ὅμοιόν τινα ἐν ταῖς ἄνω στοαῖς τῆς Ἁγίας Σοφίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἐν τῷ προνάῳ ὑπάρχει μέγα τι στρογγύλον καὶ κοῖλον τμῆμα μαρμάρου, ὅπερ, εἰ καὶ μ' ἐβεβαίωσαν ὅτι, ἕκαστος Χριστιανὸς εἰσερχόμενος ἄλλοτε εἰς τὸν ναόν, ἀπέθετεν ἐν αὐτῷ προσφοράν τινα νομίζω ὅτι ἐχρησίμευε μᾶλλον πρὸς τὸ διὰ καταδύσεως βάπτισμα κατὰ τὸ Ἑλληνικὸν ἔθος, ἢ ἴσως διὰ τὸ ἁγίασμα, εἰ καὶ οἱ Ἕλληνες δὲν ἔχουσι τοιοῦτον εἰς τὰς θύρας τῆς ἐκκλησίας, οἱ δὲ πλεῖστοι αὐτῶν ἀγοράζουσι νῦν φιάλην τινὰ ἐπάγοντες αὐτὴν εἰς τὴν οἰκίαν των εὐθὺς ὡς παρασκευασθῇ τὸ ἁγίασμα

Περὶ τῆς Ἀκροπόλεως (Citadelle)

Ὁμιλήσαντες περὶ τοῦ λιμένος τῶν Ἀθηνῶν, τῶν κτιρίων, τῶν κρηνῶν, τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν Τζαμίων τῆς πόλεως ταύτης, θεωρήσωμεν τὰς λοιπὰς αὐτῆς ἀρχαιότητας, μὴ ἐξερχόμενοι τόσον ταχέως τῆς Ἀκροπόλεως, ἥτις δὲν εὑρίσκεται νῦν εἰς κατάστασιν νὰ ὑπομείνῃ μακρὰν πολιορκίαν, εἰ καὶ ἡ τοποθεσία αὐτῆς εἶνε λίαν ἐπιτηδεία.

Ἐν αὐτῇ ἵδρυται λαμπρότατον ἐκ μαρμάρου ἀρχαῖον μέγαρον, ὅ τινὲς θεωροῦσιν ὡς τὴν *ὁπλοθήκην*, μετὰ τετραγώνου ὑψηλοτάτου καὶ ὡραιοτάτου πύργου. Ἐπὶ τῆς πύλης τῆς Ἀκροπόλεως πρὸς τὰ ἔσω φαίνεται ἀκόμη Ῥωμαϊκὸς *ἀετὸς* κεχαραγμένος ἐπὶ τοῦ μαρμάρου.

Περὶ Ἀρείου Πάγου

Ὑπὲρ τὰ τείχη τοῦ φρουρίου ὁρῶν τις ἐκ τοῦ πρὸς τὴν θάλασσαν ἐστραμμένου μέρους, βλέπει ἐπὶ τοῦ ἐπικλινοῦς τοῦ λόφου, ἔνθα κεῖται, τὰ λείψανα τοῦ *Ἀρείου Πάγου*, συνιστάμενα ἔκ τινων τειχῶν καὶ παραθύρων, ἅτινα παρέχουσιν εἰσέτι εὐάρεστον θέαν.

Ἐξερχόμενοι τοῦ φρουρίου, βλέπομεν εἰς μικρὰν ἀπὸ τούτου ἀπόστασιν πρὸς ἀριστερὰν ἐπὶ λόφου, *θριαμβευτικὴν ἁψῖδα* ἱδρυθεῖσαν πρὸς τιμὴν τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ.

Περὶ τοῦ Φανοῦ τοῦ Δημοσθένους

Ἐν τῇ οἰκίᾳ ἣν πρὸ μικροῦ οἱ πατέρες Καπουτσῖνοι ἠγόρασαν, ὑπάρχει ἀξία λόγου ἀρχαιότης, ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Δημοσθένους ἀκεραία διασωζομένη, *φανὸς τοῦ Δημοσθένους*, κοινῶς ἀποκαλουμένη, εἰς ἥν, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν μᾶλλον εἰδότων Ἀθηναίων, ὁ μέγας ῥήτωρ ἐνεκλείσθη, ξυρίσας τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τὸν πώγωνα, ἵνα διὰ τοῦτο ἀναγκασθῇ νἀπομονωθῇ, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς διὰ τῆς μελέτης καὶ ἐν ἡσυχίᾳ προσκτήσεως τῶν λαμπροτάτων τῆς Φιλοσοφίας φώτων ὡς καὶ τῶν ἐπιτηδειοτάτων ῥητορικῶν τεχνασμάτων.

Ὁ φανὸς οὗτος εἶνε ἐκ λευκοῦ μαρμάρου πυργίσκος, ἠμαυρωμένος νῦν ἐπὶ τῆς ἄνω αὐτοῦ ἐπιφανείας, ἔκ τε τῆς βροχῆς καὶ τῶν πυρκαϊῶν, τῶν κατακαυσασῶν τὰς πλησίον οἰκίας ὡς τὰς αἰθούσας καὶ δωμάτιον ἐν ᾧ ὁ μέγας οὗτος ῥήτωρ εἶχεν ἀποσυρθῇ· διότι δὲν δύναμαι νὰ πιστεύσω ὅτι αὐτὸς ἐνεκλείσθη διαρκῶς ἐν τῷ μικρῷ τούτῳ πύργῳ, ὕψους μόλις ἀνθρωπίνου ἀναστήματος καὶ μὴ δυναμένου νὰ περιλάβῃ πλειοτέρους τῶν τριῶν ἀνθρώπων, ὡς ἐν σκοτεινῇ εἱρκτῇ.

Ὁ πύργος οὗτος ἐχρησίμευεν ἴσως τῷ ῥήτορι ὡς ναὸς ἐν ᾧ ἐλάτρευε τοὺς θεοὺς αὐτοῦ, εἰς τιμὴν τῶν ὁποίων ἤναπτε λυχνίας συντελεσάσας καὶ ταύτας εἰς τὴν ἀμαύρωσιν τῶν μαρμάρων, ὧν ἕνεκα πιθανῶς ἀπεκαλεῖτο φανός. Πιθανὸν ὅμως ἐπίσης καὶ αὐτὸ τὸ σχῆμα αὐτοῦ νὰ προὐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦτο ὁμοιαζον τὸ σχῆμα φανοῦ[1], μετὰ ἓξ ῥαβδωτῶν στύλων, ὀκτὼ ποδῶν ὕψους, ὑποβασταζόντων στεφάνην πάχους ποδὸς καὶ ὕψους δύο καὶ ἡμίσεος, περὶ ὃν πολλὰ ὡραῖα ἀνάγλυφα, παριστῶντα θαλασσίους θεούς. Μεταξὺ τῶν κιόνων ὑπάρχουσι μεγάλου μαρμάρου τμήματα πλατύτατα καὶ τοῦ αὐτοῦ τῶν στύλων ὕψους. Ἡ στεφάνη κεκαλυμμένη ὑπὸ λίθου ἐν σχήματι ὀστράκου (en coquille) φέρει ἐπ' αὐτῆς κιονόκρανον μετὰ φύλλων, δύο ποδῶν ὕψους, ὡραιότατα κατεσκευασμένον.

Ὁ ναὸς τῶν ἀνέμων

Περὶ τὸ μέσον τῆς πόλεως ὑπάρχει ἀρχαῖόν τι μαρμάρινον ἱερόν, σχήματος ὀκταγώνου, ἐφ' οὗ τὰς ἐξωτερικὰς ἐπιφανείας τῶν γωνιῶν ὑπάρχουσι καλῶς γεγλυμμέναι ἀνθρώπιναι μορφαί, κεκλιμμένα, ἓξ ποδῶν μήκους ἑκάστη, κρατοῦσαι ἐν χερσὶν ἄνθη ἢ ἄλλα τινα παρεμφερῆ πράγματα. Ἕκαστον ἀνάγλυφον φέρει διάφορον τῶν λοιπῶν μορφήν, πᾶσαι δὲ παριστῶσι τοὺς ὀκτὼ ἀνέμους[2], οἷς πιθα-

[1] Σ. Σπόν. Οἱ ῥαβδωτοὶ κίονες, κατὰ τὸ λέγειν τοῦ Βιρτουβίου, μόλις ἀπὸ τοῦ αἰῶνος τοῦ Νέρωνος εὕρηνται ἐν χρήσει, ἑπομένως ὁ πύργος οὗτος δὲν εἶναι τοσοῦτον ἀρχαῖος ὡς ὁ Δημοσθένης. Οἱ εὑρισκόμενοι ἐν τῷ μεγάλῳ τζαμίῳ, ὅπερ ποτὲ ὑπῆρξε ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς πιθανῶς προσετέθησαν ὑπὸ τοῦ Ἀδριανοῦ, ὅστις ὡς οἱ σύγγραφεῖς παρατηροῦσι, συνῳκοδόμησε πάντας σχεδὸν τοὺς ναοὺς τῶν Ἀθηνῶν· διότι οἱ στύλοι οἱ μεταξὺ τῶν τοίχων τοῦ ναοῦ τούτου εὑρισκόμενοι εἶναι ἄνευ ῥαβδώσεων.

[2] Σ Σπόν. Μετὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Βιτρουβίου λεγόμενα (lib. I. Cap 8) οὐδεμία πλέον περὶ τούτου ἀμφιβολία. Ἰδοὺ τῶν λόγων αὐτοῦ ἡ ἔννοια. Οἱ ἐκζητήσαντες ἀκριβέστερον τὴν φύσιν τῶν ἀνέμων εὗρον ὅτι ὀκτὼ τοιοῦτοι ὑπάρχουσιν. Ἀνδρόνικος ὁ Κύρρηστος ἠθέλησε νὰ καταδείξῃ τοῦτο οἰκοδομῶν ἐν Ἀθήναις ὀκτάγωνον ἐκ μαρμάρου πύργον, καὶ ἐν ἑκάστῃ πλευρᾷ αὐτοῦ, τὰς παραστάσεις τῶν ἀνέμων, ἑκάστην πρὸς τὸ μέρος, ἀφ' οὗ συνήθως οὗτος πνέει. Ἐπὶ τοῦ πύργου τούτου ἔστησε μικρὰν μαρμαρίνην πυραμίδα, ἐφ' ἧς χάλκινον Τρίτωνα κρατοῦντα ῥαβδίον

νῶς ἦτον ἀφιερωμένος ὁ ὡραῖος οὗτος ναός, ὅστις ἄνευ τῶν ὀκτὼ αὐτοῦ γωνιῶν ἤθελεν ὁμοιάζει περιστερεῶνι.

Ὁ ναὸς οὗτος ὅν τινες νομίζουσι τάφον τοῦ Σωκράτους, ὁμοιάζει κατά τι τοὺς ἀρχαίους ἐκείνους ναοὺς τῶν Αἰγυπτίων εἰδωλολατρῶν, περικαλλεῖς ἐξωτερικῶς, ἔσωθεν ὅμως γέμοντας μυῶν, κροκοδείλων καὶ παντὸς εἴδους ἑρπετῶν. Οὕτω καὶ οὗτος ἀφιερωθεὶς τοῖς ἀνέμοις καὶ ὡραῖος ἐξωτερικῶς, ἔσωθεν ἐξαιρέσει τῶν τοίχων καὶ τῆς μαρμαρίνης θολοειδοῦς ὀροφῆς γέμει ἐπὶ τοῦ ἐδάφους πάσης ἀκαθαρσίας.

Παρὰ τὴν ἀγοράν, Τουρκικῷ τῷ ὀνόματι *παζὰρ* ἀποκαλουμένην, ὑπάρχει ὡραία καὶ εὐρυτάτη ὁδός, καὶ παρ' αὐτὴν μία τῶν λαμπροτάτων τῆς πόλεως ταύτης ἀρχαιοτήτων. Πύλη τις τῶν μεγαλοπρεπεστάτων ἐξ ὅσων εἶδον ἢ μᾶλλον τρεῖς τοιαῦται ἡ μὲν μετὰ τὴν δὲ ὡς ἐν τῇ εἰσόδῳ τῶν φρουρίων παρατηρεῖται. Ἡ στερεότης μετὰ τῆς μεγαλοπρεπείας ἡνώθησαν ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ, οἰκοδομηθέντι ἐξ ὀγκωδῶν στιλπνωτάτων μαρμάρων. Ἕτεραι ἀρχαιότητες

Παρὰ τὴν μεγαλοπρεπῆ ταύτην πύλην, ὑπάρχει ἕτερόν τι λείψανον πολλοῦ λόγου ἄξιον τῆς κλεινῆς ταύτης πόλεως. Τοῦτο εἶνε μικρός τις τοῖχος ἐκ λαμπροῦ λευκοῦ μαρμάρου μετὰ ὀκτὼ ἢ ἐννέα κιόνων εἰκοσιτεσσάρων ποδῶν ὕψους, ἱκανῶς διεστώτων ἀλλήλων, οἵτινες ἑνοῦνται μετὰ τοῦ τοίχου κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ μετὰ τῆς αὐτῆς χάριτος, μεθ' ἧς ἐν Γαλλίᾳ ἐν τοῖς βωμοῖς τῶν λαμπροτάτων ἐκκλησιῶν. Ἐξεπλάγην ἰδὼν τὸ κάλλος τοῦ τοίχου τούτου, ὅστις ἔχει μῆκος ὁδοῦ, καὶ ὅτι νῦν οὗτος περικλείει συνοικίαν τῆς πόλεως, εἰς ἣν εἰσέρχονται διὰ τῆς τριπλῆς πύλης, ἧς πέραν εὑρίσκεταί τις ἐν τοῖς ἀγροῖς. Ἐνόμισα τὸ πρῶτον ὅτι αὕτη ἦτο πύλη τις τῆς ἀρχαίας τῶν Ἀθηνῶν πόλεως, καὶ λείψανά τινα τῶν ἀρχαίων μεγαλοπρεπῶν τειχῶν αὐτῆς, ὧν οὐδαμοῦ ἀλλαχοῦ ἀνακαλύπτει τις ἴχνη, τῆς πόλεως ταύτης οὔσης νῦν ὡς μεγάλου τινὸς χωρίου, καὶ τῶν τειχῶν αὐτῶν τῆς ἀκροπόλεως οὐδὲ πλησιαζόντων κἂν τὴν ὡραιότητα αὐτῶν.

Ἀλλὰ παρατηρήσας ὅτι οἱ κίονες οὗτοι δὲν ἔχουσι σχέσιν μετὰ τῶν τειχῶν πόλεως, πείθομαι ὅτι ταῦτα εἶνε ἡ πύλη καὶ ἡ πρόσοψις τοῦ μεγάρου τοῦ Θεμιστοκλέους, ἢ ἴσως λείψανόν τι τοῦ περιφήμου ναοῦ τοῦ Ὀλυμπίου Διός, τοῦ ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ οἰκοδομηθέντος.

Ὁ αὐτὸς Αὐτοκράτωρ ᾠκοδόμησε μεγαλοπρεπὲς ἀνάκτορον, οὗ ὁρῶνται ἔτι λείψανα ἐν τοῖς μεταξὺ τῆς πόλεως καὶ ποταμίου τινὸς

οὕτω κατεσκευασμένον, ὥστε νὰ στρέφῃ κατὰ τὴν πνοὴν τοῦ ἀνέμου, καὶ δεικνύῃ διὰ τοῦ ῥαβδίου αὐτοῦ τὸ ἐξ οὗ ἔπνεε μέρος.

ἀγροῖς. Λέγεται δ' ὅτι ἄλλοτε ὑπῆρχον ἑκατὸν εἴκοσι μαρμάρινοι κίονες, ὧν μόνον δεκαὲξ περιεσώθησαν, λίαν ὑψηλοί, καὶ τοσοῦτον παχεῖς ὥστε δύο ἄνδρες δὲν δύνανται νὰ ἐναγκαλισθῶσιν ἕνα αὐτῶν, καὶ ἐφ' ὧν φαίνονται ἐρείπια μικρᾶς τινος θολωτῆς στοᾶς. Μεταξὺ τεσσάρων τῶν στύλων τούτων ὑπάρχει μικρόν τι ἑλληνικὸν παρεκκλήσιον ἀκέραιον, ἀλλ' ὅπερ οὐδέποτε κλείεται καὶ ὃ οὐδέποτε μεταχειρίζονται.

Μαρμάρινος πυλών

Πλησιέστατα τῶν κιόνων τούτων, συγκεκροτημένων ἐκ στρογγύλων λίθων, δι' ἐπιθέσεως τῶν μὲν ἐπὶ τῶν δέ, ὑπάρχει μέγας ἐκ μαρμάρου πυλών, ἐφ' οὗ τῆς προσόψεως εἰσὶ κεχαραγμέναι μεγάλοις γράμμασι ἑλληνικαὶ λέξεις, δηλοῦσαι τὰ ἑξῆς: «Οὐχὶ πλέον ἡ πόλις τοῦ Θησέως ἐνταῦθα, ἀλλ' ἡ τῶν Ἀδριανῶν». Ὁ αὐτοκράτωρ οὗτος εἶνε ὁ οἰκοδομήσας τὴν Andrinople, Hadrianopolis ποτὲ καλουμένην.

Λέγεται ὅτι σειρὰ τῶν εἰρημένων κιόνων ἐξικνεῖτο μέχρι τῆς ἀκροπόλεως, παρὰ τὰ τείχη τῆς ὁποίας ὑπάρχουσιν ἔτι δύο ἐπὶ τοῦ λόφου, μικρότεροι κατά τι τῶν λοιπῶν· δύο δ' ἕτεροι τοῦ αὐτοῦ μεγέθους ἐπὶ τῆς κλιτύος ἄλλου τινὸς λόφου, ὡς βεβαιοῦται ὅτι ὑπῆρχε ἀκόμη καὶ ἑτέρα στοὰ ἢ σειρὰ κιόνων ἀπὸ τοῦ ἀνακτόρου μέχρι τοῦ λόφου τούτου, ἐφ' οὗ τῆς κορυφῆς ἵστατο ἄλλοτε ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς, ἐν τῷ χώρῳ τοῦ ὁποίου ὑπάρχει σήμερον Ἑλληνικὸν παρεκκλήσιον.

Ἀρκούντως πλησίον τοῦ ἀνακτόρου τούτου καὶ πέραν τοῦ μικροῦ ποταμοῦ, ἐπὶ ὑψώματός τινος ἵδρυται περικαλλὴς ἐκ μαρμάρου ἐκκλησία, ἐγκαταλελειμμένη ὅμως καὶ ὀρθάνοικτος, ἧς οἱ θόλοι εἶναι διάκοσμοι ἐξ εἰκόνων, ὅπου παρετήρησα μάλιστα λείψανόν τι ἀναγλύφου, παρὰ τὰ συνήθη παρὰ τοῖς Ἕλλησιν.

Γέφυρα ἐπὶ τοῦ Ἰλισσοῦ ποταμοῦ

Μικρόν τις κατερχόμενος εὑρίσκει μετὰ ἑξήκοντα ἢ ὀγδοήκοντα βήματα, ὡραίαν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ γέφυραν, ἐπὶ δύο τόξων ἐκ μεγάλων ἰσομεγέθων λίθων ἐκτισμένην. Τοῖχος διαχωρίζει τὰ δύο μεγάλα τόξα, δι' ὧν ὡς διὰ δύο μεγάλων διωρύχων ῥέει τὸ ὕδωρ.

Εὐχερές τις νὰ εἰκάσῃ ἐκ τῆς ὡραιότητος καὶ τῶν διαστάσεων τῆς γεφύρας ταύτης, ὅτι ὁ Ἰλισσὸς εἶχεν ἄλλοτε ἀφθονίαν ὕδατος, ἣν δὲν ἔχει νῦν, ὁπότε ὁ εἷς μόνος τῶν ὀχετῶν εἶναι πλέον ἢ ἐπαρκὴς καὶ ἐν χειμῶνι ἔτι διὰ πάντα τὰ ὕδατα τοῦ μικροῦ ποταμοῦ.

Ἐπὶ τῆς γεφύρας διακρίνονται τὰ ἐρείπια ἐκκλησίας τινὸς καὶ οἰκίας, ἐξ οὗ συνάγεται ὅτι ὑπῆρχεν ἐκεῖ ὕπερθεν τοῦ ὕδατος μοναστήριον μετὰ τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ, καὶ ἰδίως διότι οὐδὲν ἴχνος διακρίνεται ἁμαξιτοῦ, οὔτε ὑποζυγίων, καὶ διότι ἐκ τοῦ μέρους τῆς πόλεως εἰσέρχονται εἰς τὴν γέφυραν διὰ τοῦ πυλῶνος τῆς ἐκκλησίας ταύτης, ἧς τοῖχοί τινες μένουσιν ἀκέραιοι.

Πρὸς τὸ ἕτερον μέρος τοῦ ποταμοῦ ἐν τῷ κενῷ ὅπερ καταλείπουσι μεταξὺ αὐτῶν δύο λόφοι, ὁρᾷ τις τὰ λείψανα τοῦ *Ἀμφιθεάτρου*, καὶ τοῦ τείχους, ὅπερ περιέφραττεν αὐτὸ πρὸς τὴν γέφυραν Τῶν τριῶν λοιπῶν πλευρῶν περικλειομένων ὑπὸ τοῦ λόφου. Ἐρείπια ἀμφιθεάτρου

Ἀκολουθῶν τις τὴν κοίτην τοῦ ποταμοῦ πρὸς τὰ ἄνω συναντᾷ, εἰς ἡμίσειαν ἀπὸ τῆς πόλεως λεύγαν, πληθὺν κήπων ὡραιοτέρων τῶν παρὰ τὴν πόλιν κατωτέρω τοῦ ἀνακτόρου τοῦ Ἀδριανοῦ, οἵτινες κατέχουσι πλειοτέραν ἔκτασιν. ἐξ οὗ καὶ ὁ Παυσανίας ποιεῖται λόγον περὶ τόπου πλησίον τῶν Ἀθηνῶν *Κήπων* καλουμένου. Ἕκαστος ἔχει οἶκον διὰ τοὺς κηπουροὺς καὶ πλεῖστοι ὑψηλοὺς τετραγώνους πύργους πρὸς κατοικίαν τῶν ἰδιοκτητῶν ἐπὶ μῆνάς τινας τοῦ ἔτους. Κῆποι

Οὔτε σκιάδες, οὔτε δενδροστοιχίαι ὑπάρχουσιν ἐν τοῖς κήποις τούτοις ἀταξία δὲ καὶ σύγχυσις βασιλεύει ἐν αὐτοῖς. Ἀλλὰ κατορθοῦσι νὰ ρδεύωσιν αὐτοὺς κατὰ τὸ θέρος, οὐδέποτε ἀπολείποντος αὐτοὺς τοῦ ὕδατος τῶν φρεάτων καὶ τῶν ρυακίων.

Δὲν εἶδον ἐν τοῖς κήποις τούτοις τὸν ναὸν τῆς Ἀφροδίτης τὸν ὑπὸ τοῦ Παυσανίου μνημονευόμενον, οὔτε τὸ ἄγαλμα τῆς θεᾶς ταύτης, τῆς ἀποσπώσης τὸν θαυμασμὸν τοῦ ὁρῶντος, καθ' ἃ ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ τῆς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως περιγραφῆς τῆς Ἑλλάδος λέγεται.

Ὑπάρχουσιν ἐν τούτοις σπουδαῖα ἀκόμη λείψανά τινα ἀρχαίου πύργου, ἐκ τραχέος καὶ ἀτελῶς λελειασμένου μαρμάρου, ὅστις προσομοιάζει κατά τι πρὸς γαλλικὸν περιστερεῶνα. Ὁ θόλος αὐτοῦ ἔχει καταπέσῃ, οἱ δ' ἰσομεγέθεις λίθοι αἰχμηροὶ ἐξέχουσι πανταχόθεν.

Κατὰ τὴν διαβεβαίωσίν τινων ὁ πύργος οὗτος ἦτό ποτε ἡ *Ἀκαδημία* τοῦ Πλάτωνος, καὶ τοῦτο οὐχὶ ἀσυμφώνως ἔχει πρὸς ἃ ἐν τισι συγγραφεῦσιν ἀνέγνωσα, καθ' οὓς ὁ περίφημος οὗτος φιλόσοφος ἀπεσύρθη ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν ἐν τῇ ἐξοχῇ, παρά τινα βουνόν. Ὁ πύργος οὗτος ἀπέχει ἡμίσειαν λεύγαν τῆς πόλεως, ἀφίσταται τοῦ Ὑμηττοῦ μόλις τέταρτον τοιαύτης. Περὶ τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Πλάτωνος

Μετὰ τὴν περιγραφὴν τῶν ἐν Ἀθήναις περισῳζομένων ἀρχαιοτήτων καὶ τῆς νῦν καταστάσεως τῆς πόλεως, δὲν νομίζω ἄκαιρον νὰ γράψω τι καὶ περὶ τῶν Ἀθηναίων. Ἐὰν ὁ λαὸς οὗτος ἀπέλαυε τῆς ἐλευθερίας, ἣν ἄλλοτε εἶχεν, ἤθελεν εἶναι τοιοῦτος, οἷον ὁ ἅγιος Λουκᾶς εἰκονίζει αὐτόν, ἐν κεφ. 17 τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων. «Ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἕτερον εὐκαίρουν, ἢ λέγειν τι καὶ ἀκούειν καινότερον». Περὶ τῶν Ἀθηναίων

Καὶ νῦν δὲ ῥέπουσιν ἔτι εἰς τὸ λέγειν ἢ ἀκούειν νέα, μὴ μόνον ἐκ κληρονομίας τὸ φιλοπερίεργον τοῦτο παρὰ τῶν προγόνων αὐτῶν ἔχον-

τες, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς μεγάλης ὑπολήψεως, ἣν αὐτοὶ οὗτοι περὶ ἑαυτῶν τρέφουσι, μεθ' ὅλην τὴν ὑπὸ τὸν Τουρκικὸν ζυγὸν ἀθλιότητα αὐτῶν καὶ δυστυχίαν.

Ἐὰν ὁ Σόλων εἶπέ ποτέ τινι τῶν φίλων αὐτοῦ, θεωρῶν ἀπὸ ὄρους τινὸς τὴν μεγάλην ταύτην πόλιν, βρίθουσαν μεγαλοπρεπῶν μαρμαρίνων κτιρίων, ὅτι αὐτὴ δὲν εἶνε ἢ μέγά τι καὶ πλούσιον νοσοκομεῖον περιλαμβάνον τόσους δυστυχεῖς ὅσους καὶ κατοίκους, δικαιότερον ἐγὼ δύναμαι νὰ εἴπω περὶ τῆς πόλεως ταύτης ἐκ τῶν ἐρειπίων τῶν ἀρχαίων αὐτῆς κτιρίων ἀνοικοδομηθείσης, ὅτι εἶνε μέγα καὶ πενιχρότατον νοσοκομεῖον, τόσους ταλαιπώρους ὅσους καὶ Χριστιανοὺς περιλαμβάνον.

Ὁμολογητέον ἐν τούτοις ὅτι ζῶσιν ἔτι ἐν αὐτῇ Ἕλληνες ἔμποροι πεντήκοντα χιλιάδων ταλλήρων περιουσίας. Ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὴν παιδείαν, εἶδον ἐν αὐτῇ Ἕλληνα μοναχόν, γινώσκοντα πως τὴν Λατινικήν. Καὶ ἄλλοι δέ, χωρὶς νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τοῦ ἐπισκόπου, γνωρίζουσι φιλολογικῶς τὴν Ἑλληνικήν.

Ἡ ῥητορικὴ καὶ ἡ φιλοσοφία δὲν ἀπηλάθησαν ἐντελῶς τῶν Ἀθηνῶν. Ἐγνώρισα δὲ τὸν κύριον Δημήτριον Βενινζέλην (Dimitry Beninzeles), ὅστις ἐκπαιδευθεὶς ἐν Ἑνετίᾳ, ἐδίδασκε ταύτας ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ εἰς δύο ἢ τρεῖς μόνον ἀκροατάς, πάντων τῶν λοιπῶν ἀσχολουμένων νῦν εἰς συλλογὴν ὀλίγων τινων χρημάτων, ὧν τὸ ὅλον σχεδὸν περιέρχεται εἰς τουρκικὰς χεῖρας.

Εἰς ἀπόδειξιν δὲ τῆς ἐν Ἀθήναις ὑπάρξεως προσώπων διακρινομένων διά τε τὴν ἀρετὴν αὐτῶν κα τὸ θάρρος, δὲν σπανίζουσι τὰ παράδειγματα, δύο μάλιστα λαμπρὰ πρὸ μικροῦ ἔλαβον χώραν Καὶ τὸ μὲν ἀνάγεται εἰς νέαν τινα Ἑλληνίδα, ἥτις ἐπιτεθέντων κατ' αὐτῆς Τούρκων ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῆς, προὐτίμησεν ἑξήκοντα μαχαίρας πληγὰς ἢ τῆς τιμῆς αὐτῆς τὴν ἀπώλειαν. Ὁ κ. Καστενιέ, Μασσαλιώτης, πρ ξενος τῆς Γαλλίας καὶ ὁ τῆς Ἀγγλίας κ. Ζιρώ, ἐκ Λυῶνος, λίαν φιλανθρώπως ἐμερίμνησαν περὶ θεραπείας αὐτῆς καὶ ἀποστολῆς της εἴς τινα νῆσον ὡς ἄσυλον, μετὰ συλλογὴν ποσοῦ τινος ἐξ ἐλεημοσύνης, χωρὶς οὐδὲν ὑπὲρ αὐτῆς νὰ πράξωσιν οἱ Ἕλληνες.

Τὸ δ ἕτερον παράδειγμα παρέσχε μικρός τις παῖς προκρίνας τὸν θάνατον τῆς ἀρνήσεως τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας μετὰ θάρρους ὅπερ ἔταξεν αὐτὸν μεταξὺ τῶν μαρτύρων τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ διπλῆ ἀνωτέρω ἱστορία ἤξιζε μακροτέρας περιγραφῆς· ἀλλὰ ὀλίγα γραφέντα ἀρκοῦσι, νομίζω, πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι ἐν Ἀθήναις ζῶσι ἔτι ἄνθρωποι ἀξιοσημειώτου γενναιότητος καὶ ἀρετῆς.

Τέρας γεν- Ἐν τῇ πόλει ταύτῃ δύναται προσέτι νὰ ἴδῃ τις ὡς ἄλλοτε καὶ νῦν

καὶ θαύματα καὶ τέρατα ἐπισυμβαίνοντα ἐνίοτε. Ἐν ἔτει 1665, περὶ μῆνα Ὀκτώβριον, γυνὴ Ὀθωμανὶς ἔτεκεν ἐν τῇ Ἀκροπόλει φοβερὸν τέρας μετὰ ἐννεάμηνον ἐγκυμοσύνην. Ἅμα ἐξελθὸν εἰς τὸν κόσμον, πηδῆσαν εὐθὺς ἐπὶ τῆς γῆς ἤρξατο νὰ περιπατῇ, νὰ κραυγάζῃ καὶ νὰ τραυλίζῃ λέξεις τινὰς ὁμοιαζούσας ταῖς ὑλακαῖς τοῦ κυνός. Εἶχεν ὦτα λαγωοῦ ὀρθά, τὸ ῥύγχος αὐτοῦ ὡμοίαζε τὸ τοῦ λέοντος, οἱ ὀφθαλμοί του ἐσπινθηροβόλουν, δύο μεγάλοι ὀδόντες ἐξήρχοντο τοῦ στόματος αὐτοῦ, οἱ πόδες του ἦσαν πόδες παιδίου, καὶ αἱ χεῖρες του ὡς γρυπός· μόλις δ' ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ τις τὸ φῦλον αὐτοῦ.

νηθὲν ἐν Ἀθήναις

Ὁ Βοϊβόδας καὶ ὁ Καδῆς, ἤτοι ὁ διοικητὴς καὶ ὁ δικαστὴς τῆς πόλεως, ἐπεσκέφθησαν αὐτὸ τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὴν γέννησίν του, καὶ ἀπεφάσισαν τὴν θανάτωσιν αὐτοῦ, διατάξαντες νὰ ὀρυχθῇ μέγας λάκκος καὶ πληρωθῇ λίθων μετὰ τὴν ἐν αὐτῷ ἔνθεσιν τοῦ τέρατος. Ὅπερ καὶ ἐξετελέσθη τῇ 8 Ὀκτωβρίου.

Ὁ κύριος Fouchon Γάλλος χειρουργός, διαμένων τότε ἐν Ἀθήναις, παρεκάλεσε τὰς ἀρχὰς ὅπως ἐπιτρέψωσιν αὐτῷ τὴν ταρίχευσιν τοῦ νεκροῦ τοῦ τέρατος καὶ τὴν εἰς Γαλλίαν ἀποστολὴν αὐτοῦ· ἀλλὰ ἠρνήθησαν αὐτῷ τοῦτο λέγοντες ὅτι ἦτο δαίμων τις, οὗτινος δὲν ἔπρεπε νὰ διατηρηθῇ ἡ μνήμη, οὔτε ἔπρεπε μάλιστα νὰ πλησιάσωσι τὸν λάκκον, οὗτινος οἱ Τοῦρκοι ἔφευγον μακρὰν περιδεεῖς.

Ἰδού, Κύριε τί δύναμαι νὰ γράψω ὑμῖν περὶ Ἀθηνῶν, ὅπως σᾶς παραστήσω ταύτας ὡς σήμερον ἔχουσι, λίαν διάφοροι ὡς βλέπετε τῶν πάλαι. Πάντες οἱ ναοί, τὰ μαυσωλεῖα, οἱ ἀνδριάντες, περὶ ὧν ποιοῦνται λόγον οἱ ἱστορικοί, δὲν ὑπάρχουσι πλέον. Καὶ αὐτὴ ἡ θέσις τῶν ναῶν τῆς Ἥρας καὶ Δήμητρας ἀγνοεῖται, ὡς καὶ τῶν μεγαλοπρεπῶν τάφων τοῦ Μενάνδρου, τοῦ Εὐριπίδου, τοῦ Περικλέους καὶ τοῦ Φορμίωνος, τῶν ἀνδριάντων τοῦ Κέκροπος, τοῦ Πανδίονος, Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος, τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου, τοῦ Βρούτου καὶ τοῦ Κασίου, καὶ πολλῶν ἄλλων μεγάλων ἀνδρῶν. Οὔτε τὸ γυμνάσιον τοῦ Πτολεμαίου ὅπου καὶ ὁ ἀνδριὰς αὐτοῦ, οὔτε τοῦ Ἐλέου, τῆς Αἰδοῦς, τῆς Φήμης καὶ τῆς Χαρᾶς οἱ βωμοί Οὐδ' ἴχνος δὲ μένει μάλιστα τοῦ περιφήμου ἐκείνου βωμοῦ τοῦ Ἀγνώστου Θεοῦ, θέματος τοῦ πρώτου ἐν Ἀθήναις κηρύγματος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

. . . .

[Κατὰ μετάφρασιν Κ. Ν. Ῥ.] ΙΑΚΩΒΟΣ ΠΑΥΛΟΣ BABIN.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΝΕΚΔΟΤΩΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ ΤΟΥ ΚΡΟΥΣΙΟΥ

ΑΝΕΚΔΟΤΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΡΟΥΣΙΟΥ [1]

Τοῖς εὐσεβέσι τῶν ἀναγινωσκόντων, χαίρειν ἐν Χῷ.

Ἐγένετο παρ' ἐμοὶ ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ οὗτος κ. Δανιὴλ ὁ Παλαιολόγος, Ἀθηναῖος, ἱερομόναχος καὶ οἰκονόμος Μοναστηρίου τῶν *Ἰβήρων*, κειμένου ἐν τῷ τῆς Θρᾴκης ἁγίῳ καλουμένῳ σήμερον ὄρει, ὃ πάλαι ποτ' Ἄθως ὠνομάζετο. Συλλέγει δὲ λύτρον, ἐφ' ᾧ τέσσαρας τῶν ἑαυτοῦ συμμονάχων λυτροῦσθαι ὑπὸ πειρατῶν αἰχμαλωτισθέντας· ὥςπερ τὸ ἑλληνικὸν διδάσκει γράμμα, τὸ αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἑαυτοῦ ἡγουμένου δοθέν. Τούτῳ οὖν βοηθεῖτε, ἄνδρες φιλόθεοι, καθὸ ἂν δυνηθῆτε. Δανείζει γὰρ τῷ Θεῷ, ὁ τὸν πτωχὸν ἐλεῶν· καὶ ὁ πεφεισμένως σπείρων, πεφεισμένως καὶ θερίσει. Ἔρρωσθε ἐν τῷ φιλανθρώπῳ Σωτῆρι.

Ἀπὸ Τυβίγγης, τῇ ιε σεπτεμβρίου ͵αφπε'. (1585).

ΜΑΡΤΙΝΟΣ Ο ΚΡΟΥΣΙΟΣ
τῆς ἐν Τυβίγγῃ τῆς Γερμανίας ἀκαδημίας διδάσκαλος.

(Ἐν τῷ αὐτῷ χειρογράφῳ Mb 37)

Aliunde à Graecis mihi (τῷ Κρουσίῳ δηλαδὴ) data.

23. Emmanuel Musikius Atheniensis, mihi domi mea donavit libellum Græcum 16 magnitud. crassum, versibus politicis constantem Incipit: εἰ μὲν οὖν μαθεῖν, ἃ δεῖ παθεῖν [1586].

24. 24. Epla[2] Græeca ejusdem Μουζικίου (ex Esslinga,[3] ad me, Septemb. 8 scripta, et 11 ejusdem mihi allata. [1586].

46. Epla mediocrit: Graeca, Argentorato ab illustri viro D. Thoma Palaeologo, 13 Septemb 1591». Περὶ τούτου ἐν ἑτέρῳ φύλλῳ εὑρίσκονται τάδε :

«Anno 1591 Jul: 27, 28, 29 mecum erat illustris D. Thomas Palaeologus olim Thessalonica, et Macedon. praeses.

Ἐπίσης εὑρέθη ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἐπισκεψαμένων τὴν Τυβίγγην καὶ ἰδίᾳ τὸν Κρούσιον διὰ *ζητείαν* κατὰ διαφόρους καιροὺς μεταξὺ τοῦ 1580—1605, καὶ τὸ ὄνομα :

1593. Maii 25 et 26 Demetrius Atheniensis, ἀνδράριον.

[1] Ἀπεστάλη ἡμῖν μετὰ τῶν ὑπ' αὐτὴν σημειώσεων ἐκ Τυβίγγης ὑπὸ τοῦ ἱστοριοδίφου Β. Μυστακίδου. [2] Epistola παλαιογραφικῶς.

[3] Esslingen μέχρ. τοῦ νῦν πόλις τοῦ Βυρτεμβεργικοῦ βασιλείου μεταξὺ Τυβίγγης καὶ Στουτγάρδης.

ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ

Ἡ ἐπ τῆς ποτὲ Τουρκικῆς εἰσόδου τῆς Ἀκροπόλεως Τουρκικὴ ἐπιγραφή.

[Ἔμμετρον Τουρκικὸν κείμεν].

Γιαπιλντὶ χάζερ βὲς ἀλῆ σιπὲρ μποὺ τσέσμι ἀνταγιὲ
ἐντὲρ μπὶ ἰχτιγιὰρ ταχσὶν γκελενλὲρ χὲπ τεμασαγιὰ
βοϊβοντέϊ μπελντὲ Μουσταφᾶ ἐφέντι χιμμετὶ
ἰττὶ ἀλῆ μποὺ μπουνιαντὶ ῥεφὶ οὐλ-κάντρι βαλατέρ·
ὃ σαχίμπ-χιμμετίν χακκᾶ μποὺ μπαμπντὲ καντρὶ τζοὺν ζαχχὶρ
σεζάντηρ χαΐρ ἰλὲ γιὰντ ἰττσᾶ ἐντναντὲν ἀλαγιᾶ
κουρουλντοὺ μποϊλὲ μπὶρ χίσνι χασσὶν κὶ καλλᾶ ἰλμιννtὲ
γκιορενλὲρ μπαρὲκ ἀλλὰχ ντὲρ μαχαλιννtὲ μποὺ ταμπιαγιέ.
[Ἔτος] 1120.

[Ἑλληνικὴ κατὰ λέξιν μετάφρασις].

Ἐκτίσθη τὸ ὑψηλὸν τοῦτο ὀχύρωμα ὡς προάσπισμα κατὰ τῶν ὀμμάτων τῶν ἐχθρῶν,
τὸ ὁποῖον πάντες οἱ ἐρχόμενοι καὶ ἐπισκεπτόμενοι αὐτὸ ἐπευφημοῦσιν ἀκουσίως.
Ἡ προθυμία τοῦ Βοϊβοδα τῆς πόλεως Μουσταφᾶ Ἐφένδη
κατέστησε τὸ ὑψηλὸν τοῦτο οἰκοδόμημα ὑψίστης καὶ ἐξόχου ἀξίας.
Ἐπειδὴ δὲ πραγματικῶς ἡ ἀξία τούτου εἶνε κατάδηλος τοῖς πᾶσι,
εἶνε ἄξιον ἐπίσης νὰ μνημονεύηται ἐπ' ἀγαθῷ ὁ πρόθυμος ἐκεῖνος ὑπὸ ἀνωτέρων τε καὶ κατωτέρων.
Ἀνηγέρθη τοιοῦτον ὀχυρὸν φρούριον, ὥστε οἱ βλέποντες αὐτὸ ὑπὸ τὴν ὀχυρωματικὴν ἔποψιν ἀναφωνοῦσιν εἴθε νὰ εὐλογῇ ὁ Θεὸς ἐν τῷ τόπῳ τὸ ὀχύρωμα τοῦτο. [Ἔτος] 1708.

Ἐπιγραφὴ Σχολῆς Ντέκα

(Ἐν τῇ παρὰ τὴν Μητρόπολιν οἰκίᾳ Πολέμη).

Ἀθανάτου μνήμης ἕνεκα

Ὠκοδομήθη ἡ Σχολὴ αὕτη ἀναλώμασι μὲν τοῦ ἀοιδίμου ἐκείνου καὶ ἐλεήμονος Ἰωάννου Ντέκα, τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν μὲν ὁρμωμένου, Ἐνετίῃσι δὲ διατρίψαντός τε καὶ διαπρέψαντος, ἐπιστασίᾳ δὲ τοῦ ἐξα-

δέλφου του Μιχαὴλ Ντέκα, διεξαγωγῇ δὲ καὶ εἰδοποιήσει τῆς καθ' ἣν ὁρᾶτε εὐταξίας τοῦ Ἱερολογιωτάτου Βησσαρίωνος Ῥούφου τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν, ὃς καὶ πρῶτος καθηγητὴς τῆς αὐτῆς Σχολῆς ἐχρημάτισεν· ἔτι δὲ πεπροικοδότηται παρὰ τοῦ ἄνωθεν κτήτορος καὶ μισθοῖς ἐτησίοις, τῷ μὲν Διδασκάλῳ Δουκάτα ἀνὰ διακόσια, τῶν δ' αὐτῷ ἑπομένων δώδεκα μαθητῶν ἑκάστῳ εἰκοσιπέντε.

Ἐν ἔτει αψν'. [1750]

Ἐπιγραφὴ Καρέα.

[Εὑρίσκεται ἐπὶ τῆς ἐκ πώρου λίθου δεξιᾶς παραστάδος θύρας κελλίου τινὸς τῆς παρὰ τὰς δυτικὰς ὑπωρείας τοῦ Ὑμηττοῦ ἠρειπωμένης Μονῆς Καρέα. Οἱ σημειούμενοί εἰσιν: ὁ ἐκ Μεσολογγίου ἀοίδιμος διδάσκαλος Ἰωάννης Παλαμᾶς, τέσσαρες Ἀθηναῖοι μαθηταί του (οἱ τέσσαρες τελευταῖοι ἐν τῇ στήλῃ) ὁ ἔφορος τῆς Φιλομούσου Ἑταιρίας Πέτρος Ῥεβελάκης λόγιος Ἀθηναῖος, ὁ Ἀθηναῖος προὔχων Σωτηριανὸς Ἀλεξάνδρου (Γέροντας), ὁ Ἀθηναῖος στιχουργὸς καὶ μουσικὸς Σ. Βουγικλῆς καὶ ὁ λόγιος μοναχὸς Δαμασκηνὸς (Πετράκης)].

ΑΓΑΘΗι
ΤΥΧΗι
Ι. Δ. ΠΑΛΑΜΑΣ
Π. ΡΕΒΕΛΑΚΗΣ
Σ. ΒΟΥΓΙΚΛΗΣ
Δ. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ
Σ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
Α. ΞΑΝΘΟΥ
Ι. ΚΑΡΟΡΗΣ
Σ. ΣΕΡΑΦΙΜΗΣ
Γ. ΨΥΛΛΙΔΗΣ
ΑΩΙΕ [1815]
ΜΑΙΟΥ Γ'.

Πλὰξ ἐνεπίγραφος ἀθηναϊκῆς κρήνης

[Ἐπὶ ἀρχαίας ἐπιτυμβίου πλακὸς κατερριμμένης ἤδη ἐν τῷ προαυλίῳ τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου, μεταξὺ τοῦ κενοῦ, ὃ καταλείπουσιν αἱ ἐν αὐτῇ ἀρχαῖαι ἐπιγραφαί, εἰσὶ κεχαραγμένα ἐπιμελῶς καὶ μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἀκριβῶς χαρακτῆρος γραφῆς τὰ ἑξῆς, ἐπὶ τῇ ὑπὸ Φριδερίχου Νὸρθ χάριν τῶν Ἀθηναίων ἱδρύσει τῆς κρήνης ταύτης].

ΕΥΞΕΝΙΔΗΣ
ΠΡΟΣΠΑΛΤΙΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΧΑΡΙΝ
ΦΡΙΔΕΡΙΧΟΣ ΝΟΡΘ.

ΑΜΦΙΣΘΕΝΗΣ
ΑΜΦΙΔΕΞΙΟΥ
ΠΡΟΣΠΑΛΤΙΟΣ

ΕΠΙ ΑΡΧΟΝΤΩΝ
ΣΠΥΡ. ΛΟΓΟΘΕΤ.
ΣΠΥΡ. ΚΑΠΕΤ. ΠΑΝ.
ΖΑΧΑΡ. ΣΠΥ. ΤΡΙΚΑΛ.[1]

Ἐπιτύμβιον

τοῦ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ἔλγιν ζωγράφου Ἰωάννου Βαπτιστοῦ Λουζιέρη ἀποθανόντος ἐν Ἀθήναις τὴν 3 Φεβρουαρίου 1821[2].

Ioanni Baptistae Lusieri
Angli in Athenis
Quod in monumentis Atticis illustrandis
virum bene meritum
et in terra peregrina
amicum
perdiderunt
pictor insignis annos XXV his locis artem exercuit
et inter oppus morte inopina sublatus est
nocte III Kal Feb. ad MD CCC XXI |1821|
aetatis suae LXX.

ΑΘΗΝΑΙ

Ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον ἐν τῷ «Λογίῳ Ἑρμῇ» τῆς Βιέννης τοῦ 1814 ἐδημοσιεύθησαν τὰ ἑξῆς·

[*Αἱ ὑπὲρ ἀναπτύξεως τῶν Ἀθηναίων ἐνέργειαι τοῦ Δημητρίου Ῥαζῆ*]

Πρὸ ἓξ ἐτῶν ἤδη περιερχόμενος τὴν Ἑλλάδα ὁ ἰατροφιλόσοφος καὶ φιλογενέστατος κύριος Δημήτριος Ῥαζῆς, ἦλθε καὶ εἰς αὐτὰς

[1] Δηλ. Σπυρίδωνος Λογοθέτου, Σπυρίδωνος Καπετανάκη, Παναγιώτου Ζαχαρίτσα καὶ Σπυρίδωνος Τρικαλινοῦ δημογερόντων κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο [1814].
[2] Εὑρίσκεται ἤδη εἰς τὸ προαύλιον τῆς κατὰ τὴν ὁδὸν Φιλελλήνων Ἀγγλικῆς ἐκκλησίας.

τὰς ποτὲ περιφήμους Ἀθήνας τὴν πατρίδα πασῶν τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, καὶ ἰδὼν μετὰ δακρύων τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν αὐτῆς, καὶ μάλιστα τὴν ἔλλειψιν ἑνὸς τακτικοῦ Σχολείου, εὐθὺς μετεκαλέσατο τοὺς προὔχοντας τῶν ἐγκατοίκων, καὶ ὁμιλήσας μετ' αὐτῶν τὰ δέοντα ἀπεφασίσθη εὐθὺς ἡ σύστασις αὐτοῦ· τοῦ ὁποίου καὶ τὴν ἐφορίαν ἐδέχθη ἡ ἐξοχότης του. Ἀνελθὼν δὲ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐστερέωσεν αὐτὸ διά τε Βασιλικῶν καὶ Πατριαρχικῶν Σιγιλίων, τὸ ὁποῖον καὶ ἀνθεῖ τὴν σήμερον ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς ἐξοχότητός του.

Ἰδοὺ τί γράφει περὶ τῆς προόδου τῶν ἐκεῖσε μαθητῶν ὁ ἐλλογιμώτατος διδάσκαλος τοῦ Σχολείου τούτου κύριος Ἰωάννης Παλαμᾶς, ἀπὸ 27 Μαΐου 1814.

[*Ἔκθεσις Ἰωάννου Παλαμᾶ*]

«Συνεκρότησα καὶ ἀγῶνα μουσικὸν ἐν τῇ Σχολῇ, ὅπου συνῆλθον πάντες οἱ τῆς πρώτης καὶ δευτέρας τάξεως ἄνθρωποι, ὅτε πολλοὶ τῶν μαθητῶν, ἐν ἐπηκόῳ πάντων ἀνέγνωσαν πολλὰ καὶ διάφορα παντοίας ὕλης φιλοπονήματα, εἴς τε τὴν ἁπλοελληνικήν, καὶ εἰς τὴν ἀμιγῆ Ἑλληνικήν, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ποιητικήν, ἡρωϊκοῖς μέτροις, συγγεγραμμένα, καὶ εἶδον λοιπὸν καὶ ἤκουσαν πάντες, ὅσα καὶ οἷα οὐδέποτε ἤλπισαν. Καὶ κρότος χειρῶν παρὰ πάντων ἐγένετο, μὴ μόνων Γραικῶν, ἀλλὰ καὶ Ἄγγλων καὶ Γάλλων τῶν παρευρεθέντων, εὐφημούντων καὶ διὰ ζώσης ἅμα φωνῆς τούς τε ἀγωνισαμένους, καὶ ἀριστεύσαντας μαθητάς, καὶ τὸν πρωταγωνιστὴν καὶ πρωταίτιον τούτων ἁπάντων διδάσκαλον. Καὶ ἐτιμήθησαν δὴ οἱ τοιοῦτοι τῶν μαθητῶν παρὰ τῆς νεοσυστάτου ἐνταῦθα Φιλομούσου Ἑταιρίας παντοίοις τοῖς δωροις, χρυσοῖς οἱ μέν, οἱ δὲ ἀργυροῖς δακτυλίοις, οἱ δὲ χρήμασιν, οἱ δὲ πενέστεροι καὶ ἱματισμοῖς. Ἐν τούτοις οὖν, ὡς ἐπίπαν εἰπεῖν, τὰ καθ' ἡμᾶς».

Ἡ πλέον χαρμόσυνος ἐξ Ἀθηνῶν ἀγγελία ἔστιν ἡ ἑπομένη:

[*Σύστασις Φιλοσοφικῆς Σχολῆς*].

«Τὰ ἐν Ἀθήναις Μοναστήρια ἐσύστησαν ἔτι καὶ φιλοσοφικὸν Σχολεῖον, τῶν ὁποίων οἱ ἡγούμενοι καὶ οἱ περὶ αὐτοὺς ἱερομόναχοι, αἰσθανθέντες τὰ ἀπὸ τῆς φιλοσοφίας καλά, οἰκείᾳ προαιρέσει, πληρόνουσι τὸν ἐτήσιον μισθὸν τοῦ φιλοσόφου διδασκάλου». Εἴθε νὰ ἐμιμοῦντο τὸ καλὸν τοῦτο παράδειγμα καὶ ὅλοι οἱ ἡμέτεροι ἐκκλησιαστικοί! Καὶ τῇ ἀληθείᾳ τότε εὐδοκιμήσει τὸ γένος, ὅταν οἱ ἱερεῖς φιλοσοφήσωσιν ἢ οἱ φιλόσοφοι ἱερατεύσωσιν.

Ἐν τῷ αὐτῷ τόμῳ τοῦ «Λογίου Ἑρμοῦ» εὑρίσκονται καὶ τὰ ἑξῆς:

[*Περὶ τῆς ἐν Ἀθήναις φιλομούσου Ἑταιρίας*]

«Ὅτι μὲν οὐδὲν γλύκιον ἧς πατρίδος φθάνει προτεθρυλλημένον. Πάντα δὲ οἶμαι μαθήματα, καὶ παιδεύματα συλλέγουσιν οἱ ἄνθρωποι χρησιμωτέρους αὐτοὺς τῇ πατρίδι παρασκευάζοντες. Κτῶνται δὲ καὶ χρήματα φιλοτιμίας ἕνεκα τῆς εἰς τὰ κοινὰ τῆς πατρίδος δαπανήματα· καὶ εἰκότως· δεῖ γὰρ οὐκ ἀχαρίστους εἶναι τοὺς τῶν μεγίστων τυχόντας εὐεργεσιῶν· κοινὴν δὲ προσήκει *πάντων Μητέρα* καὶ *Πατρίδα* νομίζειν». (Λουκιαν.)

Ἰδοὺ ἡ κοινὴ γνώμη τῶν λαμπρῶν προγόνων μας· ὁ ἐνθουσιαστικὸς οὗτος Ἔρως τῆς Πατρίδος ἦτον μαγνήτης, ὅστις ἕλκυε τὸν καθ' ἕνα πρὸς ἐκτέλεσιν μεγάλων πράξεων· τὸ Πανελλήνιον ἦτον ἡ Πατρὶς ἑκάστου· τὸ τοῦ κοινοῦ ὄφελος ἡ δόξα του. Ἡ πρὸς τὸ κοινὸν φιλότιμος συνδρομὴ τοῦ ἔθνους, μοὶ δίδει σταθερὰς ἐλπ δας ὅτι προθυμούμεθα νὰ ἐξισάσωμεν εἰς τὰς ἀρετὰς καὶ φιλόπατριν ἐνθουσιασμὸν τοὺς σεβασμίους μας ἐκείνους προγόνους. Ὅθεν ἐν ᾧ προκηρύττω εὐαγγέλια συντείνοντα εἰς τὴν πρόοδον τοῦ φωτισμου, εἰς κοινὴν τιμὴν τοῦ *Ἑλληνικοῦ ὀνόματος*, δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ὁ καθεὶς θέλει προστρέξει διὰ νὰ συνεισφέρῃ εἰς τὸ καλὸν τὸ κατὰ δύναμιν Τὸ κοινὸν τῆς Πατρίδος· ἡ πρόοδος τοῦ φωτισμοῦ, ἠλεκτρίζουσι τὰς καρδίας μας, καὶ ἐν ᾧ ἀλλογενεῖς θεωροῦσι μὲ χαροποιὸν βλέμμα τὰς πρὸς τὸ ἀγαθὸν ἐξασκήσεις τοῦ γένους, μένει ἀμφιβολία ὅτι οἱ ἀληθεῖς Ἕλληνες δὲν θέλουσι προστρέξει εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ κοινοῦ φωτισμοῦ τῆς *Πατρίδοι* ;

Η ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΦΙΛΟΜΟΥΣΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

«Τινὲς τῶν φιλομούσων καὶ φιλοκάλων ἀνδρῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους ἐκκεντούμενοι ὑπό τινος θείου ζήλου εἰς τὸ νὰ ἴδωσι τὰς ἐπιστήμας νὰ ἐπιστρέψωσι πάλιν εἰς τὸ Λύκειον, καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἀκαδημίαν των, ἀπεφάσισαν νὰ συγκροτήσωσιν ἐν Ἀθήναις μίαν ὁμήγυριν ἐξ ἐλλογίμων καὶ ζηλωτῶν ἀνδρῶν ἣν *Φιλόμουσον Ἑταιρείαν* ἐκάλεσαν, ἐπιστηριζόμενοι εἰς τὸν σοφὸν ἐκεῖνο λόγιον. «Ζῆλος ζῆλον ἐστι τίκτων, καὶ τὰ μικρὰ τοῖς πολλοῖς βοηθούμενα μεγάλα ἐγένοντο». Τούτου χάριν πρὸς οἰκοδομήν, καὶ διανομὴν αὐτῆς ταύτης τῆς σεπτῆς Ἑταιρείας προσκαλοῦντα ἀδιαφόρως οἰκοδόμοι τῆς Σοφίας λατρευταί, διὰ τῆς ἑξῆς ἐν κεφαλαίοις ἐκθέσεως.

Α΄. Τὰ μέλη ὅσα ἐν Ἀθήναις, ἐκλέγουσι διὰ ψήφων *Ἐφόρους* τέσ-

σαρας εἰς τὸ νὰ ἐπαγρυπνῶσι, καταγινόμενοι πρὸς ἐπίδοσιν καὶ αὔξησιν τῆς Ἑταιρείας ταύτης.

Β. Ὅσοι θέλουσι νὰ συναριθμηθῶσιν εἰς τὸν κατάλογον ταύτης τῆς Ἑταιρείας, οἱ μὲν παρόντες δίδουσιν εἰς τοὺς Ἐφόρους ἐγγράφως τὸ ὄνομά των, καὶ τὴν πατρίδα των· οἱ δὲ ἀπόντες, γράφουσιν εἰς αὐτοὺς τοὺς Ἐφόρους, ἢ συσταίνονται διά τινος τῆς ἑταιρείας μέλους.

Γ′. Ἕκαστος τῶν μελῶν μὲ ἐτήσιον συνεισφορὰν τριῶν ἱσπανικῶν ταλλήρων θέλει βοηθεῖ τὴν ἑταιρείαν, ὅστις καὶ καλεῖται *Συνήγορος*· ὅσοι δὲ βοηθήσωσιν μὲ γενναῖάν τινα δόσιν, καλοῦνται *Εὐεργέται*· τὰ ὀνόματα τῶν τε Συνηγόρων καὶ Εὐεργετῶν ἐχαραγχθήσονται ἰδιαιτέρως εἴς τινας στήλας ἐκ λευκοῦ μαρμάρου, καὶ δημοσιευθήσονται διὰ τοῦ *Λογίου Ἑρμοῦ*, ἢ καὶ ἄλλου τινος φιλολογικοῦ συγγράμματος.

Δ′. Ἡ ῥηθεῖσα καταβολὴ θέλει χρησιμεύσει εἰς καλλιέργειαν καὶ φωτισμὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος τῶν νέων διὰ τῆς σπουδῆς τῶν ἐπιστημῶν εἰς ἔκδοσιν χρησίμων βιβλίων, εἰς βοήθειαν ἐνδεῶν μαθητῶν, εἰς ἀνακαλύψεις ἀρχαιοτήτων, εἰς συλλογὴν ἐπὶ λίθων ἐπιγραφῶν, ἀγαλμάτων τε καὶ σκευῶν, καὶ εἰς ὅ,τι ἄλλο τῶν προσοχῆς ἀξίων.

Ε′. Τὰ συλλεχθέντα ἀρχαιολογικὰ πράγματα ἀποταμιεύονται εἴς τινα τόπον ἐπὶ τούτῳ διωρισμένον ὀνομαζόμενον *Μουσεῖον* πρὸς θέαν τῶν περὶ ταῦτα ἐραστῶν.

ΣΤ′. Οἱ ἔφοροι ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ὑποχρεοῦνται νὰ ἀποδίδωσι λόγον περί τε τῶν εἰσοδημάτων καὶ ἐξόδων ταύτης τῆς ἑταιρείας.

Ζ′. Προηγουμένης τῆς χρηματικῆς καταβολῆς, τὸ διδόμενον παρὰ τῆς ἑταιρίας παράσημον εἰς τὰ μέλη εἶναι δακτύλιον, χρυσοῦν μὲν τοῖς Εὐεργέταις, χαλκοῦν δὲ τοῖς Συνηγόροις, φέρον τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ὄρνεον τὴν Γλαῦκα, μὲ ἐπιγραφὴν ἔσωθεν *Φιλομούσων*.

Η′. Ἐάν τινες τῶν μελῶν τῆς ἑταιρείας ἤθελον ἀναγνωρισθῇ εἰς ἀλλοδαπὰ μέρη διὰ τῶν ἐπιφερομένων τῆς ἑταιρείας σημείων, ἔχουσι χρέος νὰ περιποιῶνται κατὰ τὸ δυνατὸν μὲ εἰλικρίνειαν καὶ ἀδελφικὴν ἀγάπην.

Θ′. Ἡ ἑταιρεία ἐκλέγει ἐκ τῶν ἐνθάδε Μελῶν αὐτῆς ἄνδρας εἰδήμονας τῶν ἐνταῦθα Ἀρχαιοτήτων, καὶ ἱκανοὺς εἰς τὸ νὰ συνοδεύωσι τοὺς ἐδῶ φοιτῶντας περιηγητὰς, εἰς ἓν ἕκαστον τῶν Ἑλληνικῶν ἀρχαίων μνημείων, καὶ νὰ προσφέρωσιν αὐτοῖς κάθε ἐνδεχομένην ὑπουργίαν καὶ περιποίησιν.

Ι′. Ἡ ἀλληλογραφία τῶν τῆς Ἑταιρείας μελῶν πρέπει νὰ ἐξακολουθῆται ὅσον συχνά, ἀναφέρουσα εἰς τὸ ἐδῶ σῶμα τὰ προσοχῆς ἄξια καὶ περίεργα τῆς πατρίδος των.

Καὶ ἐπὶ τούτοις ἐγένετο τὸ παρὸν σύνθημα ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τῶν ἑξῆς, καὶ ἐσφραγισμένον τῇ σφραγῖδι τῆς ἑταιρείας διδόμενον ὡς γνωριστικὸν σημεῖον εἰς τὰ μέλη της.

'Εν 'Αθήναις τῇ α'. Σεπτεμβρίου 1813

Οἱ τῆς Φιλομούσου Ἑταιρείας Ἔφοροι.

'Αλέξανδρος Λογοθέτου Χωματινός.
'Ιωάννης Μαρμαροτούρης.
'Ιωάννης Ταγλίκαρας
Πέτρος 'Ρεβελάκης[1].

Οἱ Ἔφοροι τῆς Φιλομούσου Ἑταιρείας κατὰ τὸ Β' κεφάλ. διορίζουσιν ἐκ τῶν Μελῶν αὐτῆς ἐπιτρόπους εἰς τὰ ἔξω μέρη, εἰς μὲν τὴν Γερμανίαν τὸν ἐν Βιέννῃ ἀρχιμανδρίτην Ἄνθιμον Γαζῆν· εἰς δὲ τὴν Ἰταλίαν τὸν ἐν Τεργέστῃ κύριον Νικόλαον Ζωγράφον.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

τῶν τῆς ἐν 'Αθήναις Φιλομούσου Ἑταιρείας Συνδρομητῶν.

«Σπ. ὁ Λογοθέτης 'Αθηνῶν
Σπ. Καπετανάκης 'Αθηναῖος
Π. Ζαχαρίας 'Αθηναῖος.[2]
Σπ. Τρικαλινὸς 'Αθηναῖος
'Ιωάνν. Παλαμᾶς, ἐκ Μεσολογγίου τῆς Αἰτωλίας σχολαρχῶν ἐν 'Αθήναις.
'Ιωάννης Μαρμαροτούρης 'Αθηναῖος.
Σπ. Λογοθέτης Χωματινὸς 'Αθηναῖος.
Π 'Ρεβελάκης 'Αθηναῖος
Γεώργιος Σοφιανὸς Κῷος.
Joh. Oliver Hanson, London,Egland.
'Ιωάννης Ταχλίκαρας ὁ 'Ραιδεστηνός.
Δαμασκηνὸς 'Ι. Πετράκη 'Αθηναῖος.
Σπ. Μπενιζέλος 'Αθηναῖος.
Ν. Βαρότζης Φωκεύς.
Σπ. Πατούσας 'Αθηναῖος.
Κωνστ. Πέτρος Τιπάλδος Κεφαληναῖος.
Bat. John Duyer Duplin, Ireland.

[1] Εἰς χειρόγραφόν τι κατεχόμενον ὑπὸ τῆς 'Εθνολογικῆς 'Εταιρίας ἀριθ. 7051 παραδόξως φέρεται καὶ τὸ ὄνομα Γεώργιος Σοφιανός.

[2] 'Εκ γραφικοῦ βεβαίως λάθους ἀντὶ Ζαχαρίτσας, ὅστις μετὰ τῶν δύο πρὸ αὐτοῦ καὶ τοῦ μετ' αὐτὸν ἦτο δημογέρων κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο.

Alexander Smyth, Iorres, Scotland.
R. Touley, Parker, England. εὐεργέτης.
Thomas J Hugher, Fellon of S John college Cambridge, εὐεργέτης.
Charles Robert Cockerell. London.
Giorgs Grosims, aus Niedersachsen.
'Ανδρέας Μασσῶν 'Αθηναῖος.
Georg Davis, Major General, London.
William J Gonge England.
E Baron Haller, aus Nürnberg.
Otto Baron Stackelberg, aus Esttland.
J H Brime Teynmauth Devon D.
R Wacker Rushforth. England.
Ἄγγελος Μουστοξύδης Κερκυραῖος κατὰ τὴν αὐτοῦ αἴτησιν.
D. Dionisio Avramioti, di Zante.
Χριστόφιλος Κορνηλίου Ζακύνθιος.
Διονύσιος 'Ιωάννου Τριανταφύλλου 'Αθηναῖος.
'Ιωάννης Χριστοδούλου, ὁ ἐξ 'Αγράφων Θετταλίας.
Jacob Linnky aus Wittenberg.
Διονύσιος ὁ Ποῦρος Θετταλός, διδάσκαλος τοῦ ἐν 'Αθήναις ἐπιστημονικοῦ φροντιστηρίου.
Χριστόδουλος 'Εμ. Κονομάτης, ὁ ἐκ Ζαγορίου τῶν 'Ιωαννίνων
Σπ. Τρικούπης ἐκ Μεσολογγίου τῆς Αἰτωλίας, κατὰ τὴν αὐτοῦ αἴτησιν.
Διονύσιος Ἱεροδιάκονος Πετράκη 'Αθηναῖος.
Γεώργιος Οἰκονόμου, ὁ ἐκ Κερσενεσίου, κατὰ τὴν αὐτοῦ αἴτησιν.
Μαρία ἡ Λογοθετέσσα 'Αθηνῶν.
Μ. Δ. 'Αβραμιώτου, ἡ ἐκ Πελοποννήσου.
Μαριώρα Ι Παλαμᾶ, Δ. σύζυγος ἐκ τῆς τοῦ Κωνσταντίνου.
Εὐτυχία Ῥόκου, ἡ ἐξ 'Αθηνῶν.
Thomas Bargon — London.
Gatarina M. Bargon G. Smyrna.
Μαριάννα Μακρύ, ἡ 'Αττική.
Im Fazy Genivct, Helvetii.
Eliza Fazy, Francfort in Germanien.
Herny Cacinove.
James Cacinove
John Cacinove.
Ch. de Cramer. Smyna.
Στάμος ὁ καὶ Μιλτιάδης 'Αθηναῖος.
Marianna Foster, di Smyrna.
John Foster Jun Liverpool—England,
Charles Whittall Jun Smyrna
Nathaneil William Werry, Smyrna
James Brant, Smyrna.
Josiah Rees, Smyrna.
Joseph Henderson—Smyrna.

Anselmo Santoné, Smyrna
James Purdie, Smyrna,
Atteinson Wilkinson, Smyrna.
Richard Wilkinson, Smyrna.
William Maivson, Smyrna
Giorgc Envil Rcnonard. Sidney. College Cambridge.
Robert, Enbank, London
C Sandison. Smyrna.
Carl, Crabau, di Amburgo, residente a Malta.
Ἰωάννης Ῥιζούλης, ἐκ Λαρίσσης, κατὰ τὴν αὐτοῦ αἴτησιν.
Ὁ πρῴην δευτερευων Ἱερόθεος Κωνσταντινουπολίτης.
Δημήτριος Θεοχαρόπουλος, Κωνσταντινουπολίτης.
Δημήτριος Ζαχαρίου, ὁ ἐκ Θράκης.
Χαρίτος Χτενᾶς Ἀθηναῖος.
Eloisa, Tupper Island, of Quernsey, εὐεργέτης.
Dionisio Modino dal Zante.
Αἰκοτείρνα Μακρύ ἡ ἐξ Ἀθηνῶν.
Θηρεσία Μακρὺ ἡ ἐξ Ἀθηνῶν.
Pietro Hagobi, di Napoli di Romania
Paolo Antonio M Gluraciche Raguseo.
Willam Turner. Joringr office. London, εὐεργέτης.
Μαρία ἡ Κλεοπάτρα Ποντίκη, ἐκ Παλαιῶν Πατρῶν κατὰ τὴν αὐτῆς αἴτησιν.
Ἰάκωβος Κορνηλίου Ζακύνθιος· κατὰ τὴν αὐτοῦ αἴτησιν· εὐεργέτης.
Col. Church. Col Com. 2. ud g d y. εὐεργέτης.
Charles Gordon. m. 2. ud. Grechi, εὐεργέτης.
Γεώργιος Παπα-Ζαφειρόπουλος ὁ ἐξ Ἤλιδος τῆς Πελοποννήσου κατὰ τὴν αὐτοῦ αἴτησιν.
John Spencer Hanhope, London, εὐεργέτης.
Eduard Spencer Hanhope, London, εὐεργέτης.
Thomas Allason London, εὐεργέτης.
Ἰωάννης Δασκαλόπουλος, τανῦν Διστόμου· κατὰ τὴν αὐτοῦ αἴτησιν.
Χρῆστος Βασιλείου ἐξ Ἀκαρνανίας, ἤδη οἰκῶν ἐν Λεβαδίᾳ κατὰ τὴν αὐτοῦ αἴτησιν.
Παγκράτιος οἰκονόμος ἐξ Ἀμβρόσου, νῦν δὲ Διστόμου· κατὰ τὴν αὐτοῦ αἴτησιν
Ὁ ἡγούμενος τῆς Βασιλικῆς καὶ Πατριαρχικῆς Μονῆς τοῦ ὁσίου Λουκᾶ, τοῦ ἐν τῷ Σωτηρίῳ τῆς Ἑλλάδος, Ἰωάσαφ, ἐκ τῆς Ῥάχοβας κατὰ τὴν Φωκίαν, κατὰ τὴν αὐτοῦ αἴτησιν.
Θεοδόσιος πρῴην Σκευοφύλαξ τῆς αὐτῆς Μονῆς, ἐκ Δεσφίνης· κατὰ τὴν αὐτοῦ αἴτησιν.
Εὐγένιος ἐκ τῆς αὐτῆς Μονῆς, ἀπὸ τῆς Ῥάχοβας κατὰ τὴν Φωκίαν· κατὰ τὴν αὐτοῦ αἴτησιν.
Σπυρίδων Καλογηρόπουλος, ἰατρὸς Λεβαδίας Κερκυραῖος· κατὰ τὴν αὐτοῦ αἴτησιν.
Ἰωάννης Σταμούλη Σαλονιτόπουλος Κερκυραῖος· κατὰ τὴν αὐτοῦ αἴτησιν.
Thomas Parnell Secretario Bretanico in Patrass· κατὰ τὴν αὐτοῦ αἴτησιν.

Ἀναστάσιος Πασκουαλίγος, ὑποκόνσολος εἰς τὰ Κάστρη τοῦ Μωρέα Βρεττανός, κατὰ τὴν αὐτοῦ αἴτησιν.

Χρῆστος Διονυσίου Ἀβραμιώτου.

Ἐν Ἀθήναις. Ἴσον ἐκ τοῦ Κώδηκος· τῇ 30 *Ἰουνίου* 1814.

Μένει νὰ παρατηρήσω ὅτι ἡ συνδρομὴ εἰς τὸ θεῖον τοῦτο ἔργον ἀποδεικνύει τὴν προθυμίαν καὶ τὴν φιλοτιμίαν ἣν ἔχουσιν οἱ Ἕλληνες εἰς τὴν πατρίδα των· καὶ ἑπομένως τὴν ἐλευθεριότητα καὶ γενναιοφροσύνην τῶν Ἄγγλων, καὶ τῶν λοιπῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν· ἔτι δὲ καὶ τὸν ζῆλον αὐτῶν, ὃν ἔχουσιν ἵνα ἴδωσι πάλιν τὰς Μούσας εἰς τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν πατρίδα.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ[1].

[ΠΕΡΙ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΝ ΒΙΕΝΝΗι ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ]

Ἰωάννης Ἀντωνίου Κόμης Καποδίστριας τῷ κυρίῳ Ἀλεξάνδρῳ Βασιλείου. Χαίρειν.

Ὁ Πανοσιώτατος Ἀρχιμανδρίτης *Ἄνθιμος Γαζῆς* ἐκοίνωσε τῷ Πανιερωτάτῳ Μητροπολίτῃ *Ἰγνατίῳ*, ἐμοὶ καὶ πολλοῖς τῶν Ὁμογενῶν, τὰς ἃς ἔλαβεν ἀπὸ Ἀθηνῶν, χαρμοσύνους εἰδήσεις περὶ τῆς ἐκεῖσε συστάσεως τῆς *Φιλομούσου Ἑταιρείας*. Προσανήγγειλε δὲ ἡμῖν καὶ τὸν ἀξιαίπαινον αὐτοῦ σκοπόν, τὸν ἀποβλέποντα εἰς ἐκτέλεσιν ὁμοίου τινὸς ἐγχειρήματος, πρὸς ὄφελος τοῦ ἐν τῷ Πηλίῳ Ὄρει, κατὰ τὴν Θεσσαλίαν, γυμνασίου, πρὸ πολλῶν ἤδη χρόνων περὶ τὴν σύστασιν καὶ καταρτισμὸν τούτου ἀσχολούμενος.

Ὅλοι ἡμεῖς, τέκνα τῆς φιλοστόργου μητρὸς ἡμῶν Πατρίδος, εἰς ἣν χρεωστοῦμεν τὸ πᾶν, ὁμοφώνως τὸ θεάρεστον τοῦτο ἔργον μετ' ἰδιαιτέρας προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας ἐξετάσαμεν, ἄλλως τε ἐπιθυ-

[1] Ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ Ἡμερολογίῳ Μαρίνου Βρετοῦ (1869), ὑπὸ δὲ τοῦ δημοσιεύσαντος τήν τε ἐπιστολὴν καὶ τὸν κανονισμὸν τῆς ἑταιρείας Ἀνδρέου Παπαδοπούλου, προτάσσονται τὰ ἑξῆς· «Ὁ κανονισμὸς οὗτος, ὃν σήμερον ἐκδίδω ἐν τῷ Ἐθνικῷ Ἡμερολογίῳ, ἐδημοσιεύθη κατὰ πρῶτον ἑλληνιστὶ καὶ γαλλιστὶ εἰς φυλλάδιον δίστηλον, σχήματος τετάρτου, περιέχον δώδεκα σελίδας. Τὸ σπανιώτατον τοῦτο φυλλάδιον, ὃ ἀντέγραψα εἰς τὴν πλουσίαν βιβλιοθήκην τοῦ ἀγαθοῦ φίλου μου σοφοῦ φιλέλληνος Βρουνετίου Δεπρέσλ, ἐνασχολουμένου ἀνενδότως καὶ ἐπιτυχῶς εἰς τὰ πάτρια ἡμῶν, οὐκ ἔχει προμετωπίδα, οὐδὲ σημείωσιν τοῦ τόπου καὶ τοῦ ἔτους τῆς τυπώσεως αὐτοῦ· ἀλλὰ ἀναντιρρήτως ἐδημοσιεύθη ἐν Βιέννῃ τῆς Αὐστρίας κατὰ τὸ 1815· καὶ τὸ μὲν γαλλικὸν κείμενον ἐγράφη παρὰ τοῦ Καποδιστρίου, τὸ δὲ ἑλληνικὸν εἶναι, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἔργον τοῦ Γαζῆ».

μοῦντες ἀναδεῖξαι ἑαυτοὺς προθυμουμένους, ἀναλόγως μὲν τῇ τῆς Πατρίδος ἀνάγκῃ, ἀξίως δὲ τῆς ἧς δεικνύουσιν εὐνοίας καὶ ἀγαθῆς προαιρέσεως οἱ τοῦ πεποπολιτισμένου κόσμου σοφοὶ καὶ ἐνάρετοι ἄνδρες.

Καθ' ὃν λοιπὸν καιρόν, ὅσοι ἐν Εὐρώπῃ ἔνδοξοι καὶ περίβλεπτοι, ἐκ μεγάλων περιστάσεων εἰς Βιένναν συνήχθησαν. εὔλογον ἐκρίθη ὅπως, τῆς ἀπροσδοκήτου ταύτης εὐκαιρίας δραξάμενοι, πολλῷ πλείους ἢ ἄλλοτε παρακινήσωμεν ἵνα συντρέξωσιν εἰς τὸ σωτήριον τοῦτο ἔργον, ὅπερ ἔλαβεν ἀρχὴν ἐκ τοιαύτης εὐτυχοῦς συγκαιρίας, ἐκ τῆς συστάσεως, λέγω, τῆς Φιλομούσου Ἑταιρείας.

Ἵνα δὲ μετέχωσι τῶν εὐεργετημάτων τούτων τό τε ἐν Ἀθήναις σχολεῖον καὶ τὸ ἐν τῷ Πηλίῳ Ὄρει κατὰ τὴν Θεσσαλίαν γυμνάσιον, καὶ λάβῃ ἡ παρὰ τῶν Εὐεργετῶν βοήθεια ὅσην ἐπιδέχεται ἔκτασιν, ἐκτελουμένου πρεπόντως τοῦ κυρίου αὐτῶν σκοποῦ, συνεκροτήσαμεν ἐνταῦθα μίαν ἑταιρείαν ἐπὶ τῇ αὐτῇ μὲν βάσει τῇ τοῦ Ἀθηναϊκοῦ συστήματος, ἀπαιτοῦσαν δὲ ἰδιαιτέρως ἵνα δαπανῶνται μετ' ἄκρας ἰσότητος τὰ παρὰ τῶν μελῶν αὐτῆς συνεισφερόμενα χρήματα εἴς τε τὴν μέλλουσαν πρόοδον τοῦ ἐν Ἀθήναις σχολείου, καὶ εἰς τὴν τελειοποίησιν τοῦ ἐν τῷ Πηλίῳ Ὄρει γυμνασίου.

Τὰ Μέλη ταύτης τῆς Ἑταιρείας, μετὰ τὴν ἐνυπόγραφον ἐπικύρωσιν τῶν ἄρθρων τοῦ νέου αὐτοῦ καταστήματος, ἐν οἷς προσδιορίζεται ὁ καθ' αὐτὸ σκοπὸς τῆς συνδρομῆς αὐτῶν καὶ βοηθείας, ἐπιθυμοῦσιν ἵνα διατάξωσιν εὐμεθόδως καὶ μετ' ἀκριβείας τόν τε τρόπον τῆς συνάξεως, καὶ τῆς διανομῆς τῶν παρὰ τῶν συνδρομητῶν καταβαλλομένων χρημάτων, προσέτι δὲ καὶ τὴν νόμιμον αὐτῶν χρῆσιν.

Καὶ πρῶτον μὲν ἐφάνη ἀναγκαῖον ἵνα συσταθῇ εἰς Βιένναν ἓν ἐπὶ τούτῳ Γραφεῖον, καὶ ἐμπιστευθῇ Σοι ἡ τούτου ἐπιστασία· δεύτερον δέ, Σοῦ ἀπόντος, ἢ ἀσθενοῦντος, ἢ ἀποθανόντος, ἡ Ἑταιρεία διορίζει τὸν κύριον . . . ὡς διαδοχόν Σου, εἰς αὐτὴν τὴν ἐπιστασίαν.

Ὁ ὀργανισμὸς τοῦ γραφείου τούτου αἱ σχέσεις αὐτοῦ μετὰ τῶν συνδρομητῶν, μελῶν τῆς Ἑταιρείας, ὁμοίως δὲ ἡ μετὰ τῶν ἀνωτέρω δύο καταστημάτων ἀνταπόκρισις, εὑρίσκονται ἐκτεθειμένα εἰς τὴν ἐνταῦθα περικλειομένην διαταγήν, ἣν διωρίσθην Σοι παραδοῦναι μετὰ τοῦ βιβλίου τοῦ περιέχοντος τὰ ἄρθρα τῆς ἡμετέρας Ἑταιρείας, καὶ τὴν κατ' ὄνομα καταγραφὴν τῶν ἐξ ὧν σύγκειται ἤδη μελῶν, ἅμα δὲ προσδιορίζοντος καὶ τὴν ποσότητα ἣν ἕκαστον μέλος ὑποχρεοῦται καταβάλλειν κατ' ἔτος.

Ἡ Ἑταιρεία ἀξιοῖ Σε δι' ἐμοῦ, ἵνα δεχθῇς τὴν παροῦσαν ἐπιστασίαν, ἐξακολουθῶν ἀπαρασαλεύτως τὰ τῆς διαταγῆς ἄρθρα.

Βέβαια αἰσθάνεσαι, ὅσον καὶ ἡμεῖς, τὸ ἐμψυχοῦν ἡμᾶς αἴσθημα εἰς μίαν στιγμὴν ἀξιομνημόνευτον, καθ' ἣν ὑποχρεούμεθα εἰς τὸ ἱερώτερον πρὸς τὴν πάτριον Γῆν χρέος. Δι' αὐτῆς γὰρ ὑπάρχομεν, καὶ ὑπὲρ αὐτῆς ζῆν ὀφείλομεν.

Διαταγή.

Ἡ ἐν Βιέννῃ συσταθεῖσα Ἑταιρεία, ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Ἰγνατίου, ἐπρόβαλε μίαν συνεισφορὰν κατὰ τὰς νεωστὶ δημοσιευθείσας συνθήκας, ἐξ ἧς τὰποριζόμενα κατ' ἔτος ἀφοσιοῦνται ἰδιαιτέρως εἰς τὴν συντήρησιν τοῦ σχολείου τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ ἐν τῷ Πηλίῳ Ὄρει κατὰ τὴν Θεσσαλίαν γυμνασίου.

Ἵνα εὐκολυνθῇ ὅμως ἡ συνδρομὴ τῆς παρὰ τῶν πεπαιδευμένων καὶ φιλοκάλων τῆς ὅλης Εὐρώπης τελουμένης εὐεργεσίας, ἀσφαλισθῇ δὲ ἐν ταὐτῷ, διὰ μιᾶς κανονικῆς καὶ εὐτάκτου οἰκονομίας, ἡ νομιμωτέρα χρῆσις τῶν ἐκ τούτου πορισθησομένων χρημάτων, ἡ Ἑταιρεία διέταξε τὰ ἀκόλουθα.

Περὶ τοῦ Γενικοῦ Γραφείου τῆς Ἑταιρείας.

Α΄. Τὸ γραφεῖον τοῦτο συνίσταται εἰς Βιένναν καὶ ἐμπιστεύεται εἰς ἕνα ἐπιστάτην.

Ὁ κύριος Ἀλέξανδρος Βασιλείου ἔμπορος, καὶ τούτου ἀναχωρήσαντος, ἢ ἀσθενήσαντος, ἢ ἀποθανόντος, ὁ κύριος . . . προσκαλοῦνται παρὰ τῆς Ἑταιρείας ἵνα ἀναδεχθῶσι τὴν ἐπιστασίαν. Ὅταν δὲ λείψῃ εἷς ἐκ τῶν δύο, τότε τὰ εἰς Βιένναν ἐνδημοῦντα μέλη ἐκλέγουσιν ἕνα τῶν ἀξιοπιστοτέρων ἐμπόρων Γραικῶν, ἱκανὸν ἵνα ἀναλάβῃ τὴν ἐπιστασίαν.

Β. Ὁ ἐπιστάτης χρεωστεῖ,

Πρῶτον, ἵνα συνάζῃ καθ' ἕκαστον χρόνον τὴν ἐκ τῆς συνεισφορᾶς προερχομένην ποσότητα.

Δεύτερον, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν τῆς οἰκονομίας ἐξόδων, ἵνα διαμοιράζῃ τὰ ὑπόλοιπα εἰς δύω ἴσα μέρη, καὶ κρατῇ αὐτὰ εἰς τὴν ἀναζήτησιν τῶν Ἐφόρων τοῦ σχολείου τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ γυμνασίου τοῦ Πηλίου Ὄρους.

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς συνάξεως.

Γ΄. 1. Τὸ ὄνομα τῶν συνδρομητῶν,

2. Ὁ τόπος τῆς κατοικίας αὐτῶν,

3. Ἡ ποσότης τῆς ἑκουσίου αὐτῶν συνδρομῆς.

4. Ἡ ἐποχὴ τῆς καταγραφῆς αὐτῶν, ὡς Μελῶν τῆς Ἑταιρείας, καταστρωθήσονται εἰς βιβλίον, συνιστῶν τὴν βάσιν τῆς οἰκονομίας. Ἕκαστον ἐδάφιον χαραχθήσεται ἑπομένως εἰς πέντε στύλους, ὧν οἱ τέσσαρες πρῶτοι φέρουσιν ἐπιγραφὴν ὡς ἀνωτέρω, ὁ δὲ πέμπτος ἐπιγράφεται «Παρατηρήσεις».

Τὸ ῥηθὲν βιβλίον ἔσται δεδεμένον, ἐσφραγισμένον καὶ σημειωμένον κατὰ τὴν τάξιν· ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Ἰγνάτιος παρακαλεῖται ἵνα ἐπιθέσῃ τὴν σφραγίδα του, καὶ σημειώσῃ ἰδιοχείρως ἕκαστον φύλλον.

Εἰς δὲ τὸ ἑξῆς χρείας τυχούσης ἵνα ἀνακαινισθῇ τὸ βιβλίον, ἡ Ἑταιρεία διορίζει, δι' ἐπιτροπικῶν της, ἐκ τῶν ἐν Βιέννῃ παρευρισκομένων μελῶν, τοὺς ἐπὶ τούτῳ ἐπιστάτας.

Δ'. Ἕκαστον ἔτος, ὀλίγους μῆνας πρὶν ἢ ἔλθῃ ἡ χρονικὴ διορία τῆς συνεισφορᾶς, ὁ ἐπιστάτης στέλλει εἰς ἕκαστον τῶν συνδρομητῶν πρόσκλησιν εἰς ἀπότισιν τῆς δι' ἣν ὑπέγραψε ποσότητος.

Συνοδεύουσι δὲ τὴν πρόσκλησιν αὐτήν, πρῶτον μία ἀπόδειξις τῆς ἐκπληρώσεως, ὑπογεγραμμένη παρὰ τοῦ ἐπιστάτου, ἐσφραγισμένη τῇ σφραγίδι τῆς Ἑταιρείας, ἴδε ἄρθρον ΙΔ'.

Δεύτερον. Ἡ ἔκθεσις τοῦ λογαριασμοῦ διαλαμβάνουσα τὴν χρῆσιν τῶν συναχθέντων κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος καὶ ἐξ ἡμισείας παραδοθέντων εἰς τὰ δύω καταστήματα.

Ε'. Πρὸς εὐκολίαν καὶ εὐθέτησιν τῆς ἐπιστασίας, ὁ ἐπιστάτης ἐπιφορτίζει πανταχοῦ, ὅπου εὑρίσκονται συνδρομηταί, ἕνα ἐξ αὐτῶν ἢ καὶ ἄλλον τινὰ ἐπιτήδειον ἵνα ἀναλάβῃ τὴν ἀλληλογραφίαν. Πρὸς αὐτὸ τὸ ἀντεπιστέλλον μέλος σταλήσονται παρὰ τοῦ ἐπιστάτου τινὰ ἀντίτυπα τῆς τοῦ λογαριασμοῦ ἐκθέσεως, καὶ αἱ διὰ τὴν ζητουμένην ἐκπλήρωσιν ἀποδείξεις.

Ὁ δὲ ἀντεπιστέλλων φροντίσει τήν τε σύναξιν τῶν ἐκ τῆς βοηθείας τῶν συνδρομητῶν τῆς παροικίας αὐτοῦ ποριζομένων χρημάτων, καὶ τὴν ἀσφαλῆ αὐτῶν ἀποστολὴν πρὸς τὸν ἐπιστάτην. Καταγράψει δὲ ἐν καιρῷ τὰ ὀνόματα τῶν μελῶν τῆς Ἑταιρείας, τῶν ἀποθανόντων, ἢ ἀπόντων, ἢ καὶ μηδένα διορισάντων πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς χρονικῆς αὐτῶν συνδρομῆς, κοινώσει δὲ ταῦτα πάντα τῷ ἐπιστάτῃ, ὅπως σημειώσῃ αὐτὰ εἰς τὸ βιβλίον ἐν τῷ στύλῳ τῶν παρατηρήσεων.

Περὶ ἀφαιρέσεως ἐξόδων τῆς ἐπιστασίας.

ϛ'. Τὰ ἔξοδα τοῦ γραφέως, τῶν γραμμάτων καὶ τοῦ τύπου ἀφαι-

ρεθήσονται, πρὸ πάντων, ἐκ τῶν συναζομένων χρημάτων τῆς συνδρομῆς.

Ὁ ἐπιστάτης ἀποδώσει λόγον περὶ τῶν χρονικῶν ἐξόδων τῆς ἐπιστασίας, καταγράφων αὐτὰ εἰς ἐπὶ τούτῳ ἰδιαίτερον κατάστιχον.

Περὶ διανομῆς καὶ χρήσεως τῶν μετρητῶν.

Ζ΄. Τὸν Δεκέμβριον ἑκάστου ἔτους, ὁ ἐπιστάτης προσκαλεῖ εἰς τὴν κατοικίαν αὐτοῦ τὰ εἰς Βιένναν ἐνδημοῦντα μέλη τῆς Ἑταιρείας, ἵνα παραστήσῃ αὐτοῖς, διὰ τῆς ἐκθέσεως τοῦ βιβλίου τῆς οἰκονομίας, πόσα μετρητὰ μένουσι μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐξόδων, καὶ πῶς διαμοιρασθήσονται εἰς δύο ἴσα μέρη

Μετὰ ταῦτα γράψει δύο ἐγκύκλια, τὸ μὲν πρὸς τοὺς Ἐφόρους τοῦ τῶν Ἀθηνῶν σχολείου, τὸ δὲ πρὸς τοὺς τοῦ γυμνασίου τοῦ Πηλίου ὄρους, ἀναγγέλλων αὐτοῖς τὴν ἐκ τῆς διαταγῆς αὐτῶν κρεμαμένην ποσότητα, καὶ προσάπτων ἐν ταὐτῷ ἓν ἀντίτυπον τοῦ κεφαλαιώδους λογαριασμοῦ ἐκ τοῦ βιβλίου τῆς οἰκονομίας.

Η΄. Ἡ πρώτη δηλοποίησις τῆς παρούσης διαταγῆς χρησιμεύσει, ἵνα πληροφορηθῶσιν οἱ Ἔφοροι τῶν δύο καταστημάτων, ὅτι ἡ σταθερὰ καὶ ἀμετάθετος γνώμη τῶν συνδρομητῶν περὶ τῆς χρήσεως τῶν ὅσων καταβάλλουσι χάριν ἐπιδόσεως τῶν δύω σπουδαστηρίων συνίσταται εἰς τὰ ἀκόλουθα ἄρθρα.

α΄. Ἂν χρειασθῇ, εἰς μισθοὺς διδασκάλων τῶν δύο σχολείων, διδασκόντων ἐμπράκτως τοὺς μαθητάς.

β΄. Εἰς διόρθωσιν ἢ οἰκοδομὴν τῶν πρὸς διδασκαλίαν τόπων.

γ΄. Εἰς ἀγορὰν βιβλίων, ἐργαλείων, πινάκων, μηχανῶν καὶ ἄλλων πραγμάτων ἀναγκαίων εἰς τὰς μαθήσεις.

δ΄. Εἰς βραβεῖα ἐτήσια πρὸς τοὺς μαθητάς, ὅσοι ὑπερτεροῦσι τῶν ἄλλων εἰς τὰ μαθήματα.

ε΄. Εἰς ἔξοδα μαθητῶν στελλομένων παρὰ τῆς Ἑταιρίας ἵνα σπουδάζωσιν εἰς τὰς τῆς Γερμανίας Ἀκαδημίας, πρῶτον μέν, ἐξόχως ἐπιτηδείων εἰς τὰ μαθήματα, δεύτερον δέ, μὴ ἐχόντων οἴκοθεν τρόπους εἰς ἀπάντησιν τῶν ἐξόδων τῆς σπουδῆς, καὶ τρίτον, καθυποβαλλομένων, ἀφ' οὗ τελειώσωσι τὰ μαθήματα, ἵνα ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν πατρίδα καὶ αναλάβωσιν εἴτε τὸ ἐκκλησιαστικόν, εἴτε τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα.

Θ΄. Οἱ ἔφοροι τῶν δύο καταστημάτων προσκαλοῦνται ἑπομένως ἵνα, εἰς τὴν μετὰ τοῦ ἐπιστάτου ἀλληλογραφίαν των, εἰδοποιῶσιν αὐτὸν καὶ δικαιολογῶσι τὴν χρῆσιν των εἰς αὐτούς, κατὰ μέρος, στα-

λέντων χρημάτων. Αὕτη ἡ ἀλληλογραφία χρησιμεύσει εἰς τὸν ἐπιστάτην ὡς βάσις πρὸς ἔκθεσιν τοῦ καθόλου αὐτοῦ λογαριασμοῦ τοῦ γινομένου γνωστοῦ εἰς τὰ μέλη τῆς Ἑταιρείας, κατὰ τὸ δεύτερον μέρος τοῦ τετάρτου ἄρθρου.

Ι'. Οἱ νέοι, ὅσοι στέλλονται εἰς τὰς Ἀκαδημίας τῆς Γερμανίας δι' ἐξόδων τῆς Ἑταιρείας, ἐφοδιασθήσονται γράμμασι συστατικοῖς ἀπὸ τῶν Ἐφόρων πρὸς τὸν ἐπιστάτην, περιέχουσι δὲ ἀποδείξεις ἱκανῶς ἐπικεκυρωμένας καὶ παριστώσας τὰ ἀνωτέρω τρία ζητούμενα (Ἄρθρον Η'). Οὐδεὶς ἄλλος, ἐν οὐδεμιᾷ περιστάσει, ἔχει δικαίωμα μεθέξεως εἰς τὴν εὐεργεσίαν ταύτην.

ΙΑ'. Ἡ Ἑταιρεία προσκαλεῖ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, τινὰ ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς ἵνα ἐπισκέπτηται τοὺς τόπους τῶν ῥηθέντων καταστημάτων. Ὁ τοιοῦτος φέρει μεθ' ἑαυτοῦ ἓν γράμμα τοῦ ἐπιστάτου πρὸς τοὺς Ἐφόρους ἵνα, γνωστὸς αὐτοῖς γενόμενος, θεωρήσῃ τὰ πάντα. Ἐπιστρέφων δὲ δηλοποιήσῃ διὰ τοῦ ἀντεπιστέλλοντος μέλους τὰς παρατηρήσεις αὐτοῦ εἰς τὸν ἐπιστάτην (Ἄρθρον Ε'.) ὅστις κοινώσει αὐτὰς εἰς ὅλην τὴν ἑταιρείαν (Ἄρθρον θ'.).

ΙΒ'. Ὁ εἰς Βιένναν ἐπιστάτης, κατὰ τὰς παρὰ τῶν Ἐφόρων τοῦ σχολείου καὶ τοῦ γυμνασίου ληφθησομένας εἰδήσεις, στέλλει καθ' ἕκαστον ἔτος τὴν ἔκθεσιν τοῦ λογαριασμοῦ καὶ τὰς παρατηρήσεις αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπιστήσασαν αὐτὸν καὶ τὰ μετρητὰ ἐμπιστευθεῖσαν Ἑταιρείαν.

Οἱ κατ' ἔτος λογαρισμοί μέλλουσι τυποῦσθαι εἴς τε τὴν Γραικικὴν καὶ τὴν Γαλλικὴν διάλλεκτον.

ΙΓ'. Ὅταν κριθῇ εὔλογον ἵνα γένῃ σκέψις περὶ ὁποίας δήποτε προσθήκης ἢ μεταβολῆς εἰς τὴν παροῦσαν διαταγήν, ὁ ἐπιστάτης προσκαλεῖ τὰ ἐν Βιέννῃ διατρίβοντα μέλη συσκεφθησόμενος περὶ τοῦ ζητουμένου, καὶ μετὰ τὴν ἐπίτομον ἔκθεσιν τοῦ προβλήματος, ζητήσει διὰ τῶν ἀνταποκριτῶν (ἄρθ. Ε'.) τὰς τῶν ἀπόντων συνδρομητῶν ψήφους.

ΙΔ'. Ὁ ἐπιστάτης συνάψας εἰς ἓν τὰ ἐμβλήματα τῶν δύο καταστημάτων, τοῦ τε ἐν Ἀθήναις καὶ τοῦ ἐν τῷ Πηλίῳ ὄρει, κατασκευάσει ἐκ τούτου τὴν σφραγίδα τῆς οἰκονομίας. Ἡ σφραγὶς αὐτή, ἔχουσα ἐγκεχαραγμένα ἐν ταὐτῷ τὴν Γλαῦκα καὶ τὸν Ἱπποκένταυρον, χρησιμεύσει ὡς πρωτότυπον τῶν εἰς τοὺς συνδρομητὰς διδομένων σφενδονῶν, ἵνα ἐξ αὐτῶν κατασκευάσωσι δακτύλια κατὰ τὸν ἀρεστὸν αὐτοῖς τρόπον.

Σύστασις τῆς ἐν Ἀθήναις Ἑταιρείας τῶν φιλομούσων, καὶ τοῦ γυμνασίου τοῦ Πηλίου Ὄρους.

Μία ἀμοιβαία ἅμιλλα ἐγέννησε τὰ δύο αὐτὰ καταστήματα εἰς τὴν Ἑλλάδα, γῆν θαυματουργὸν καὶ γέμουσαν μνημείων παλαιᾶς δόξης. Καὶ τὸ μὲν τοῦ Πηλίου ὄρους γυμνάσιον κεῖται εἰς τὰ αὐτὰ μέρη, ὅπου ὁ Χείρων παρέδωκέ ποτε τῷ Ἀχιλλεῖ μαθήματα ἀρετῆς καὶ ἡρωισμοῦ. Ἡ δὲ φιλόμουσος ἑταιρεία συνεκροτήθη εἰς τὰς Ἀθήνας, πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, ἀποβλέποντος εἰς τὴν ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐπίδοσιν τῶν μαθήσεων καὶ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ. Προσκαλεῖ δὲ ὅλους, ὅσοι φέροντες ἑλληνικὸν ὄνομα, φιλοτιμοῦνται ἵνα γένωσιν ἄξιοι τῆς λαμπρᾶς ταύτης ὀνομασίας, καὶ τέλος πάντων ὅλους ὅσοι φιλέλληνες, ἵνα συνδράμωσιν εἰς τὸ σωτήριον τοῦτο ἔργον. Ἐπακούοντες δὲ τῆς κοινῆς ταύτης προσκλήσεως, οἱ μὲν ὁμογενεῖς, οὐδὲν ἄλλο εἰμὴ τὸ πρὸς τὴν πατρίδα υἱϊκὸν αὐτῶν ἀποτίσουσι χρέος οἱ δὲ ἀλλογενεῖς ἐκπληρώσουσι, καὶ αὐτοί, τὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὀφειλομένην εὐγνωμοσύνην τοσοῦτον ἀναλλοίωτον οὖσαν καὶ ἀμετάβλητον ὅσον ἡ τοῦ καλοῦ καὶ τῆς ἀρετῆς αἴσθησις. Πρὸς ἀπόδειξιν τῶν εἰρημένων ἀναγνωστέα ἡ ἐφεξῆς τῶν κανόνων ἔκθεσις.

Ἄρθρον Α΄. Ὁ σκοπὸς τῆς φιλομούσου Ἑταιρείας εἶναι ἡ καταβολὴ τῶν ἀναγκαίων χρημάτων διὰ τὴν ἔκτασιν τῆς παιδείας εἰς τὴν Ἑλλάδα, διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν κλασικῶν λεγομένων συγγραφέων καὶ βοήθειαν τῶν ἐνδεῶν μαθητῶν, ὅσοι ἀφιεροῦνται εἰς τὰς ἐπιστήμας, καὶ διὰ τὴν ἀναζήτησιν παντὸς εἴδους ἀρχαιοτήτων. Ἡ δὲ τοῦ Πηλίου ὄρους ὁμήγυρις συγκροτεῖ ἓν σχολεῖον τακτικὸν κατὰ μίμησιν τῶν Ἀκαδημιῶν τῆς Εὐρώπης.

Ἄρθρον Β΄. Τὰ ἐν Ἀθήναις εὑρισκόμενα μέλη τῆς φιλομούσου Ἑταιρίας ἐκλέγουσι, διὰ ψήφων, ἐφόρους τέσσαρας, ἐπαγρυπνοῦντας καὶ φροντίζοντας διὰ τὴν ἐπίδοσιν καὶ τελειοποίησιν τῆς Ἑταιρείας.

Ἄρθρον Γ΄. Ὅσοι θέλουσι νὰ συγκαταριθμηθῶσιν εἰς τὴν Ἑταιρείαν διευθύνονται εἰς τοὺς ἐφόρους, εἴτε προσωπικῶς, εἴτε διὰ γραμμάτων εἴτε διά τινος τῶν μελῶν τῆς Ἑταιρείας προσεπισημειοῦντες τὸ ὄνομα καὶ τὴν πατρίδα των.

Ἄρθρον Δ΄. Ἕκαστον μέλος πληρώνει κατ' ἔτος εἰς τὴν Ἑταιρείαν τρία Ἱσπανικὰ τάληρα (ἓν καὶ ἥμισυ φλ. Ὀλλανδ.) καὶ δυνάμει τούτων ὀνομάζεται «Συνήγορος» καὶ ἔχει δικαίωμα, ἵνα παρευρίσκηται εἰς τὰς ψήφους. Ὅσοι δὲ βοηθήσωσι τὴν Ἑταιρείαν μὲ συνεισφορὰν χρονικὴν μεγαλοδωροτέραν καλοῦνται «Εὐεργέται». Τὰ ὀ-

νόματα τῶν τε συνηγόρων καὶ εὐεργετῶν χαραχθήσονται ἰδιαιτέρως εἰς στήλας λευκοῦ μαρμάρου καὶ δημοσιευθήσονται διὰ τοῦ λογίου Ἑρμοῦ.

Ἄρθρον Ε΄. Ἡ Ἑταιρεία ἐκλέγει, ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις διατριβόντων μελῶν, ἄνδρας ἱκανοὺς ἵνα συνωδεύωσι τοὺς εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐρχομένους περιηγητάς.

Ἄρθρον ΣΤ΄. Ἡ ἀλληλογραφία τῶν τῆς Ἑταιρείας μελῶν πρέπει ἵνα ἐξακολουθῆται, ὅσον δυνατὸν, συνεχῶς τε καὶ ἀκριβῶς ὅπως δι' αὐτῆς εἰδοποιεῖται τὸ γένος περὶ πάντων ὅσα τῆς προσοχῆς αὐτοῦ ἄξια. Κατ' ἐξοχὴν δὲ οἱ ἔφοροι τοῦ ἐν τῷ Πηλίῳ ὄρει γυμνασίου καθυποβάλλονται ἵνα ἐξακολουθῶσι τὴν φιλολογικὴν ἀνταπόκρισιν μεταξὺ τῶν δύο τούτων καταστημάτων καὶ τῶν λοιπῶν σοφῶν τῆς Εὐρώπης Ἑταιρειῶν, εἰς ἃς εἰσὶν ἤδη γνωστοί.

Ἄρθρον Ζ΄. Ὁ σκοπὸς τῆς χρηματικῆς καταβολῆς ἀποβλέπει εἰς χορηγίαν τῶν ἀναγκαίων μέσων διὰ τὴν αὔξησιν καὶ ἐπίδοσιν τῶν μαθήσεων εἰς τὴν Εὐρώπης Ἑλλάδα, διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν κλασικῶν συγγραφέων, καὶ βοήθειαν πτωχῶν μαθητῶν, ὅσοι σπουδάζουσι τὰς ἐπιστήμας, καὶ τέλος διὰ τὴν ἀνακάλυψιν παντὸς εἴδους ἀρχαιοτήτων. Οἱ ἔφοροι οἱ ἐμπιστευθέντες τὴν χρῆσιν τῶν ἐσόδων τῆς Ἑταιρείας ἀποδώσουσι λόγον λεπτομερῆ καὶ δημόσιον, ἵνα διὰ τούτου εἰδοποιεῖται ἕκαστον μέλος.

Ἄρθρον Η΄. Τὰ συναχθησόμενα πράγματα ἀποταμιευθήσονται, εἰς τὰς Ἀθήνας ἢ εἰς τὸ Πήλιον ὄρος εἰς τὰ ἐπὶ τούτῳ κτίρια, Μουσεῖα καλούμενα. Οἱ ἔφοροι τοῦ Πηλίου ὄρους ὑποχρεοῦνται, πρὸς τούτοις, ἵνα καταγίνωνται εἰς βοτανικὰς παρατηρήσεις περιγράφοντες τὰ ἐκεῖσε περίεργα φυτά, ὧν ἡ ὕπαρξις ἐνδέχεται ἀγνοεῖσθαι εἰς τὸ λοιπὸν τῆς Εὐρώπης.

Ἄρθρον Θ΄. Ἡ Ἑταιρεία ἐπιτρέπει εἰς τὰ μέλη της, ἵνα φορῶσιν, ὡς σημεῖον τῆς αὐτῶν συγκαταριθμήσεως, ἓν δακτύλιον, χρυσοῦν μὲν διὰ τοὺς Εὐεργέτας, χαλκοῦν δὲ διὰ τοὺς Συνηγόρους, φέρον τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ὄρνεον τὴν γλαῦκα μετὰ τῆς ἔσωθεν ἐπιγραφῆς: «Φιλομούσων». Τὰ μέλη δὲ τὰ ἀνήκοντα ἰδιαιτέρως εἰς τὸ γυμνάσιον τοῦ Πηλίου ὄρους, φέρουσι καὶ αὐτὰ, ὡς παράσημον, ἓν δακτύλιον ἔχον ἐγκεχαραγμένην τὴν εἰκόνα τοῦ Κενταύρου καὶ τοῦ Ἀχιλλέως.

Σημ. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μέχρι τοῦδε συνδρομητῶν πλησιάζει εἰς διακοσίους σχεδὸν ἀνθρώπους ἐκ διαφόρων ἐθνῶν. Ὁ κύριος Ἀλέξανδρος Βασιλείου ἔμπορος Γραικός, κατοικῶν εἰς Βιένναν κατὰ τὴν ὁδὸν Untere Baeckerstrasse Nr. 793, δέχεται τὰς ὑπογραφὰς καὶ τὰ ἐξ

αὐτῶν ποριζόμεναα χρήματα πρὸς ὄφελος τῶν δύω καταστημάτων, ἵνα στέλλῃ αὐτάς εἰς τοὺς διορίσαντας ἐπιστάτας.

«ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ ΚΑΙ ΟΝΤΩΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ ΚΥΡΙΟΥ ΦΡΙΔΕΡΙΧΟΥ ΝΟΡΘΙΟΥ, ΤΑΝΥΝ ΛΟΡΔΟΥ ΓΚΥΛΦΟΡΔΙΟΥ».

('Εκ τοῦ λογίου Ἑρμοῦ Βιέννης τοῦ 1819).

Πρὸς τὸν ἐν Παρισίοις κ. Κ. Νικολόπουλον.

Φίλτατέ μοι Κύριε!

Μ' ἐζήτησας πρὸ πολλοῦ ἓν ἀντίγραφον τῆς ἐπισοολῆς ἐκείνης, τὴν ὁποίαν ἔγραψα εἰς τὴν νεοσυστηθεῖσαν ἐν 'Αθήναις Ἑταιρείαν τῶν Φιλομούσων. 'Ιδοὺ ἤδη σοὶ πέμπω αὐτό. 'Εγὼ νομίζω χρέος μου ἱερὸν τὸ νὰ ὑπερασπίζωμαι τὰ εἰς τὴν παιδείαν συμφέροντα τῆς φιλτάτης μοι Ἑλλάδος, καὶ μάλιστα ἤδη ὅτε ὑπάρχω κατὰ θείαν εὐδοκίαν πρόεδρος τῆς Ἑταιρείας τῶν Φιλομούσων . . . .

Ἔρρωσο, φίλτατέ μοι Κύριε, καὶ δέξαι τὴν βεβαίωσιν τῆς εἰλικρινοῦς φιλίας μου.

'Εν Νικαίᾳ τῆς 'Ιταλίας, 5 'Ιανουρίου 1815

ΦΡΙΔΕΡΙΧΟΣ ΝΟΡΘΙΟΣ.

[Πρὸς τὴν Φιλόμουσον Ἑταιρείαν].

Φίλτατοι Ἑταῖροι.

'Αναγνοὺς τὴν ἐπιστολὴν ὑμῶν, οὐχ ἁπλῶς ἥσθην ἐφ' οἷς μέμνησθέ μου ἀπόντος, ἀλλὰ καὶ δεδάκρυκα δάκρυα χαρμονῆς, ἰδὼν ὅτι με πρόεδρον ἐψηφίσασθε τῆς Φιλομούσου Ἑταιρείας τῶν 'Αθηνῶν· τί γὰρ ἂν ἐνδοξότερον γένοιτο ἢ 'Αθήνας ὁρᾶν ἀνεγειρομένας, καὶ ἀξιοῦσθαι οὐ μόνον ὀνόματος ἀλλὰ καὶ προεδρείας ἐν Φιλομούσῳ ἑταιρείᾳ 'Αθηναίων; 'Εμοὶ μὲν ἀπέχρη εἰς εὐγνωμοσύνην ξενία καὶ φιλανθρωπία, τά τε ἄλλα ὧν ἠξίωμαι παρ' ἡμῶν· ὑμεῖς δ' ἄρα κᾀν τούτῳ 'Αθηναίων φύσιν δεικνύμενοι, προσεθήκατε τοσαύταις χάρισι καὶ τὴν μεγίστην τῶν παρ' ὑμῖν τιμῶν· μεγίστην γὰρ ἔγωγε ταύτην κρίνω καὶ ὡσανεὶ θείαν τιμὴν δέχομαι ἐκ χειρῶν Ἑλλάδος ἐκ τῆς ἀμαθείας ἀνισταμένης. Μυρία μὲν καὶ ὑπερφυῆ τῆς σοφίας καὶ ἀρετῆς τῶν προγόνων ὑμῶν κατορθώματα ἀνέτρεψεν, ὡς οὐκ ὤφελεν, ἡ ἀμάθεια, ἐφ' οἷς οὐδέποτε παύσονται θρηνεῖν ὅσα τῶν ἐθνῶν σοφίαν καὶ ἀρετὴν τιμᾶν οἴδασιν· ἀλλ' οὐκ ἴσχυσεν ἀφελέσθαι τὴν τῆς Ἑλλάδος ψυχήν, εἰ καὶ ἄπνους μονονουχὶ τοσούτους ἤδη αἰῶνας ἐφαί-

νετο ὃ δὲ μάλιστα πάντων ἔνδοξον, φίλτατοι ἑταῖροι, καὶ θεῖον ἔμοι γε δοκεῖ· οὐ γὰρ κατὰ μικρόν, οὐδὲ κατὰ μέλος, ἀλλὰ ἅμα πᾶσα ἀναλαμβάνειν ἤρξατο ἡ Ἑλλάς, μουσείων πανταχοῦ συνισταμένων, διδασκάλων μετακαλουμένων, καὶ νέων εἰς τὴν Εὐρώπην δημοσίᾳ ἀποστελλομένων, ἵνα κτησάμενοι σοφίαν εἰς τὰς ἑαυτῶν πόλεις διδάσκαλοι ἐπανέλθωσι. Ταῦτα πάντα γενναῖα, νὴ τὸν Ἀπόλλω, καὶ Ἑλληνικοῦ φρονήματος ἄξια· ὑμῖν δὲ μάλιστα προσήκει, ὦ Ἀθηναῖοι, πάντας ὑπερβαλέσθαι φιλοτιμίᾳ σοφίας καὶ ἀρετῆς, ὡς πάλαι οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι. Εἰ γὰρ καὶ οὐ μικρὰ τὰ παρ' ἑκάστοις Ἕλλησι πατρῷα τῶν καλῶν παραδείγματα, ποῦ μέν τοι τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα εὕροι τις ἂν τὰ δυνάμενα ψυχὰς ἀγαθὰς ἐξαναστῆσαι, οἷα τὰ παρ' ὑμῖν τοῖς Ἀθηναίοις; ἡρῷα, τάφοι ἐνδοξοτάτων ἀνδρῶν, μνημεῖα παντοδαπὰ τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, οὐκ ἔστι δὲ ποὺς τοῦ Ἀττικοῦ ἐδάφους ἔνθα οὐκ ἂν εἴη εὑρεῖν ἱερὰ ἴχνη τῶν πατέρων ὑμῶν, ἅπερ αἱ γενεαὶ τῶν ἐθνῶν οἱονεὶ βωμοὺς ἀθανάτων τιμῶσαι οὐδέποτ' ἐπαύσαντο. Οὔμενουν ἔδει ὑμᾶς ἐκείνων ἀπογόνους ὄντας καὶ τὴν αὐτὴν ἐκείνοις οἰκοῦντας γῆν, βίον ἀεὶ φέρειν ἀμαθείας χερσὶν ἠμαυρωμένον· ἅπαξ δ' ἀναβλέψαντες οἵων ὑμεῖς προγόνων ἐστέ, οὐ, μὰ τὰς ἀθανάτους ἐκείνων ψυχάς οὐ βραδεῖς ἔσεσθαι ἐπὶ τὸ τέρμα· οὔπω γὰρ ἤρξασθε, ὡς ἂν εἴποι τις, καὶ ἤδη λαμπρῶς ἐδείξατε πᾶσιν ὡς οὐκ ἀνθρωπίνῳ χωρεῖτε ποδί. Ἐν τίνι γάρ ποτε τῶν ἐθνῶν τοσαύτην σπουδὴν ὑπὲρ φιλοσοφίας ἄλλως τε κατ' ἀρχάς, οἱ παρ' αὐτοῖς Ἱερεῖς ἔδειξαν, ὅσην νῦν δεικνύουσιν οἱ ὑμέτεροι οἳ καὶ Μοναστήριον ἀνέθηκαν ἑταιρείᾳ φιλομούσων, θεῖον ἔργον, οὗτοι πρῶτοι ἐργασάμενοι, ὅπερ εὖ οἶδ' ὡς καὶ πᾶσα τῶν νῦν Ἑλλήνων ἡ Ἐκκλησία μιμήσεται· ἡ γὰρ θρησκεία βάσις ἐστὶ τῆς ἀληθοῦς φιλοσοφίας καὶ τοῦ πολιτικοῦ βίου. Ἐμοὶ μὲν οὖν, φίλτατοι ἑταῖροι εὐγνωμονοῦντι ἀεὶ ὧν εὖ ἔπαθον καὶ τετίμημαι ὑφ' ὑμῶν, γένοιτο καὶ ἔργοις ἀποφήνασθαι ὅσος ὁ ἐμὸς πόθος Ἀθήνας ἰδεῖν ὑπὸ φιλοσοφίας ἀνορθωμένας· ὑμεῖς δέ, ὥσπερ ἤρξασθαι, οὕτω γενναίως καὶ ἐμβριθῶς χωρεῖτε εἰς τὰ πρόσω, οὔτ' ἐπαίνοις πτοούμενοι, οὔτ' ἐμποδὼν οὐδὲν ἀνυπέρβλητον ποσὶν Ἀθηναίων ἡγούμενοι.

Ἔρρωσθε!

ΦΡΙΔΕΡΙΧΟΣ ΝΟΡΘΙΟΣ
πολίτης Ἀθηναῖος

ΕΓΓΡΑΦΟΝ ΕΚ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΦΙΛΟΜΟΥΣΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΕΠΙ ΤΗ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ ΕΛΕΥΣΕΙ ΤΗΣ ΠΡΙΓΓΗΠΙΣΣΗΣ ΤΗΣ ΟΥΑΛΛΙΑΣ ΚΑΡΟΛΙΝΑΣ

('Εκ τοῦ 'Αρχείου τῆς 'Εθνολογικῆς 'Εταιρείας ἀριθ. 7051)[1].

Πρὸς τοὺς ἐπιτρόπους τῆς Φ. Ε. Εἰδοποίησις.

'Εν 'Αθήναις τῇ 22 Μαΐου 1816. ἔ. γ'.

'Η εὐφρόσυνος ἡδονή, τὴν ὁποίαν ἤδη εἰς τὰς ψυχάς μας αἰσθανόμεθα διὰ τὴν τύχην, τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ἡ πατρίς μας νὰ τιμηθῇ εἰς αὐτὴν τὴν ἐποχὴν μὲ τὴν βασιλικὴν παρουσίαν τῆς Αὐτῆς Βασιλικῆς Μεγαλειότητος τῆς Πριγγιπέσης τοῦ Γάλλες, μᾶς παρακινεῖ νὰ προσφέρωμεν καὶ ὑμᾶς τὴν χαρμόσυνον ταύτην ἀγγελίαν τοῦ ἐνταῦθα ἐρχομοῦ της, καὶ τῶν ὅσων καλῶν ἠξιώθη ἡ πόλις μας.

Τὸ Β. Α. ὕψος ἔφθασεν ἐντεῦθα εἰς τὰς ἐννέα τοῦ τρέχοντος· ἡ διοίκησις τὴν ὑπεδέχθη ὅσον ἠμπόρεσε καὶ ὅλη ἡ πόλις μας ἐγέμισεν ἀπὸ ἀγαλλίασιν διὰ τὴν τοιαυτην ἀπόλαυσιν· ἄνδρες γυναῖκες, νέοι καὶ γέροντες ἔτρεχον μετὰ προθυμίας νὰ ἴδωσι τὸ Β. Α. ὕψος. ὅτε ἐξήρχετο εἰς ἀναθεώρησιν τῶν ἐνταῦθα ἀρχαίων ἀπομνημονευμάτων, τὸ ὁποῖα, ἂν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν, ἐστάθησαν εὐτυχῆ διότι ἔφθασαν νὰ θαυμασθοῦν καὶ νὰ εὐσπλαγχνισθοῦν ἀπὸ τὴν Αὐτῆς Β. Μ., ἥτις διατρίψασα ἐνταῦθα 15 ἡμέρας δὲν ἐκατεγίνετο εἰς ἄλλο τι εἰμὴ εἰς τὴν περίεργον θεωρίαν τῶν τοιούτων, τὰ ὁποῖα ἐκίνησαν τὴν φιλόσοφον καὶ φιλάνθρωπον ψυχήν της νὰ ἐξαπλώσῃ μεγάλας εὐεργεσίας εἰς τὴν πόλιν ταύτην, κοινῶς τε καὶ κατὰ μέρη.

'Η Φ. 'Εταιρεία, ἥτις σεμνύνεται καὶ χαίρει διότι κατελάμπρυνε τὸν κατάλογον τῶν μελῶν της μὲ τὴν τιμὴν τῆς προσθήκης τοῦ σεβαστοῦ καὶ περικλεοῦς ὀνόματος τῆς Β. Υ. της καὶ τῶν περὶ αὐτὴν ἀξιωματικῶν, ἀπέλευσε καὶ αὐτὴ μεγάλην τὴν εὐεργεσίαν καὶ βοήθειαν. Ὅθεν εὐγνωμοσύνης ἕνεκα ἐπρόσφερεν πρὸς τὸ ὕψος της ἓν νόμισμα χρυσοῦν, φέρον ἐκ μὲν τοῦ ἑνὸς μέρους ἐγκεχαραγμένην τὴν 'Αθηνᾶν μὲ ἐπιγραφήν: «Η Φ. ΕΤΑΙΡΕΙΑ» ἐκ δὲ τοῦ ἑτέρου μέρους ἐπιγραφὴν «ΚΑΡΟΛΛΗι ΣΕΒΑΣΤΗι ΑΝΑΣΣΗι ΓΑΛΛΕΣ ΑΘΗΝΩΝ ΕΥΕΡΓΕΤΙΔΙ».

Τὸ Β. Α. Ὕ. ἡ Πριγγιπέσσα ἐκπληρώσασα σήμερον τὴν περιήγησιν τῆς Πατρίδος μας ἀναχωρεῖ αὔριον διὰ Κόρινθον καὶ ἀπ' ἐκεῖ θέλει ἀκολουθήσει τὸ ταξείδιόν της εἰς τὸ ὁποῖον τὴν συνοδεύει ὁ συνέφορος ἡμῶν κύριος 'Α. Λογοθέτου Χωματιανός,ἀφήσας ἐπίτροπόν του τὸν κύρ. Γ. 'Ρεβελάκην, ἡμεῖς δὲ χαίροντες διὰ τὴν παροῦσαν τύχην μακαρίζομεν πρὸς τούτοις καὶ τὰς ὅσας ἤθελε τὴν ὑποδεχθῇ πόλεις·

('Εκ τοῦ γραφείου τῆς Φ. 'Εταιρείας).

[1] 'Εδημοσιεύθη ἐν τῇ 'Εστίᾳ ὑπὸ Α. Μηλιαράκη.

[Πιστοποιητικὸν ἀναγνωρίσεως μέλους].

('Αρχεῖον. 'Εθν. ἑταιρείας ἀριθ. 7051).

Ὁ κύριος Γεώργιος Σοφιανὸς Κεῖος εἷς τῶν τεσσάρων συστητητῶν τῆς ἐν 'Αθήναις Φιλομούσου Ἑταιρείας καὶ πρώην ἔφορος αὐτῆς γνωρίζεται μέλος γνήσιον τοῦ ὁλοκλήρου ταύτης σώματος.

'Εν 'Αθήναις τῇ α. Σεπτεμβρίου αωιδ τοῦ Β' ἔτους.

Οἱ τῆς Φ. Ἑταιρείας ἔφοροι

'Αλέξανδρος Λογοθέτου Χωματινὸς

'Ιωάννης Μαρμαροτούρης

Πέτρος Ῥεβελάκης.

Ἑταιρεία Φιλόμουσος ἐν 'Αθήναις[1].

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΚ ΤΗΣ ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑΣ ΠΑΝ. ΣΚΟΥΖΕ[2]

. . . .

«Τέλος μίαν αὐγὴν μὲ δίδει ὁ πατήρ μου τὸν γάϊδαρον καὶ τὸν παίρνω καὶ περνῶ ἀπὸ τὴν πόρτα τῶν *Ἁγίων 'Αποστόλων* καὶ αὐτὸς πέφτει ἀπὸ τὸ τειχίον καὶ ἔρχεται καὶ μὲ εὑρίσκει καθὼς μὲ παρήγγειλε, καὶ τραβοῦμε διὰ τὴν Χαλκίδα οἱ δύο μας ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Καλάμου· ἐξημερωθήκαμε καὶ ὁλημερίσαμεν εἰς ἕνα ῥεῦμα κατὰ τὸ μέρος τῆς Κηφισιᾶς· ἦτο εἰς τὰ 1790 πρὸς τὸν Σεπτέμβριον. 'Εκεῖ νυκτώνοντες ἐτραβήξαμεν ἀλλαχόθεν ἕως νὰ ἔβγωμεν ἀπὸ τὸ σύνορον τῆς 'Αττικῆς, καὶ ἐπήγαμεν εἰς Καπαντρίτη, χωρίον τῆς Λειβαδιᾶς, ἔξω τοῦ συνόρου τοῦ τυράννου· ἀπὸ ἐκεῖ εἰς Κάλαμον ὅπου ἐκεῖ ηὕραμεν πολλοὺς 'Αθηναίους φυγάδας, τὸν Νικόλαον Παπαμάρκου, Μιχαὴλ Πάρπανον, Δημήτριον Καραουλάνην, (ἔκτοτε ἐπῆγεν εἰς τὸν 'Αλῆ Πασᾶ· ἦτο διολιντζῆς καὶ καλόφωνος) 'Αντώνιον Πιτούρην, Νικόλαον Σκαρβούλην καὶ λοιποί. 'Ετραβήξαμεν διὰ τὴν Χαλκίδα μὲ τὸν νηστικὸν γάϊδαρον ἐμπρός, ἔχοντες ἐπάνω ἕνα δισάκκιον μὲ ὀλίγα ῥοῦχα ἐμπαλωμένα καὶ τὴν παλαιόκαπα τοῦ πατρός μου καὶ μίαν ἀνδρομίδα καὶ εἰς τὸ πογγὶ ὅλα παράδες ἑξῆντα, εἰς τὰ πόδια παλαιοπάπουτζα καὶ τὸ φέσι τρύπιο.

Εἰς τὴν Χαλκίδα πηγαίνοντας ηὕραμεν πολλοὺς 'Αθηναίους, πα-

[1] 'Αντὶ σφραγῖδος ὑπάρχει ἐν τῷ πρωτοτύπῳ κύκλος χειρογράφως περιγεγραμμένος καὶ ἐντὸς αὐτοῦ τὰ γράμματα «Ἑταιρεία Φιλόμουσος ἐν 'Αθήναις.» Αἱ ὑπογραφαὶ τῶν ἐφόρων φέρονται ὡσεὶ ἐγράφησαν παρὰ τῆς χειρὸς αὐτῶν.

[2] Τῆς χαριέσσης ταύτης καὶ γλαφυρᾶς αὐτοβιογραφίας τὸ παρὸν ἀπόσπασμα ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Θ. Χ. Ν. Φιλαδελφέως εἰς τὸ «Δελτίον τῆς 'Εθνολογικῆς Ἑταιρείας, (Τεῦχος 4).

πουτσίδες, σκοινάδες, ραφτάδες, περιβολαρέους, πακάλιδες καὶ σαπουντζίδες, οἱ ὁποῖοι ἦσαν φευγᾶτοι παρεμπρός· μᾶς ἐδέχθησαν, μᾶς ἐπαρηγόρησαν. Ἐκονέψαμεν εἰς κᾶποιον Ἀργυρὸν Ποῦλον Ἀθηναῖον συντεχνίτην τοῦ πατρός μου, μὲ τὸν ὁποῖον καὶ ἐσυντρόφευσε μαζί· βάζοντας αὐτὸς τὰ σύνεργα ἐλάβαινε κᾶτι περισσότερον.

Εἰς Χαλκίδα δὲν ἦτο τυραννία δοσίματος χρηματική, ἀλλ' οἱ τοῦρκοι ἦτον κάκιστοι, ἐσκότωναν τοὺς χριστιανοὺς διὰ μικρὰς αἰτίας καὶ ἄλλα αἰσχρὰ ἔπραττον εἰς τὰ παιδία. Βλέποντας αὐτὰ ὁ πατήρ μου, ἦτον ἕνας Ἀθηναῖος εἰς τὸ χωρίον Βασιλικὸν τῆς Χαλκίδος, μόλις δύο ὥρας μακρυά, κᾶποιος Διονύσιος Καϊταγλῆς, παπουτζῆς τὴν τέχνην· ἐκατοίκει εἰς αὐτὸ τὸ χωρίον· ὁ πατήρ μου μὲ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν διὰ νὰ μὴ εἶμαι εἰς Χαλκίδα ἐμπρὸς τῶν ἀγρίων καὶ ἀσελγῶν Τούρκων, διὰ νὰ μὲ μάθη τὴν τέχνην μόνον καὶ μόνον νὰ μὲ ζωοτρέφῃ, ἀλλὰ αὐτὸς ἦτον πολλὰ μέθυσος, καθημερινῶς μὲ ἔδερνε, πλέον πτωχὸς ἀπὸ τὸν πατέρα μου· σχεδὸν ἐπιθυμοῦσα νὰ γεμίσω τὴν κοιλίαν μου. Ὁ πατήρ μου ἔστειλε κρυφίως καὶ ἔφερεν ἀπὸ Ἀθήνα τὴν ἀδελφήν μου Δροσιὰν καὶ τὴν μητρυιάν μου, μὲ τὴν ὁποίαν δὲν ἔκαμε τέκνον ἕως ἑπτὰ χρόνους ὁποῦ τὴν εἶχε. Εἰς τὰ 1791 ἔπιασε θανατικόν. Εἰς τὸ πλησίον μας χωρίον Φίλα ὀνομαζόμενον, ἦτο κεφαλοχῶρι ἕως 350 οἰκογένειαις, ποθαίνοντας κάμποσοι τὸ ἐδιάβαλαν ὡς βουρδόλακας, ὅτι ἐπήγαιναν καὶ ἔπνιγαν τοὺς ἄλλους, ὁποῦ τότε αὐτὴ ἡ πρόληψις ἦτον· ἀλλὰ αὐξάνοντας τὸ κακὸν τοὺς ἔδωσαν νὰ καταλάβουν οἱ φρονιμώτεροι ὅτι εἶναι πανώλη, ὁποῦ ἐξέθαπταν τοὺς πεθαμένους καὶ τοὺς ἔκαιαν μὲ σίδερα πυρωμένα εἰς τὴν καρδίαν.

Εἰς τὸ χωρίον Βασιλικὸν ἦτον ἕνας πρωτοσύγγελος τοῦ Σίναιον ὄρους, κυνηγημένος ἀπὸ τὸν Χατζῆ Ἀλῆ, ὁποῦ ἦτον εἰς τὸ μετόχιον εἰς Ἀθήνα, ζητῶν νὰ τυραννήσῃ· αὐτὸς ἀντίτεινε εἰς τὸν τύραννον ἔχοντας τὸ μωαμέτη τὴν χεῖρα εἰς τὸ χαρτίον, ὁποῦ οἱ Σιναῗται εἶναι ἀσύδοτοι· ἀλλὰ αὐτὸς ὁ τύραννος δὲν ἔπαιρνεν ἀπὸ αὐτά, καὶ ἔφυγεν καὶ ἐκατοικοῦσεν εἰς τὸ χωρίον Βασιλικόν, ὁποῦ εἶχεν ἐκεῖ μετόχι. Ἐπῆγα εἰς αὐτὸν καὶ ἐσυγκολλήθην ὡς ἠξεύροντας τὸ *Σῶσον Κύριε τὸν λαόν σου*, ὁποῦ εἶχεν ἀνάγκην νὰ 'πηγαίνωμεν νὰ κάνωμεν ἁγιασμούς. ὁποῦ ἡ πανώλη ἅπλωσε, τὸ χωρίον ἐσκόρπισε, τὰ Φίλα λεγόμενον, καὶ μετ' αὐτὸν ἐγέμωσα τὴν κοιλίαν μου. Ὁποῦ ὁ Διονύσιος Καϊταγλῆς παπουτσῆς μὲ τόσαις τυραννίαις μ' ἐσήκωνεν ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα νὰ ράφτω· καὶ μίαν νυχτιὰν μ' ἐσήκωσεν ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα καὶ μ' ἔδωσε ἕνα πετσὶ νὰ πάγω νὰ τὸ μουσκέψω ἔξω τοῦ

χωριοῦ, ὁποῦ ἦταν μία σύναξις τοῦ νεροῦ, πλησίον εἰς ἕνα πηγάδι. Ἐγὼ ἐπῆρα τὸ πετσὶ ἐπῆγα τὸ ἔβαλα εἰς τὸ νερό, ἦταν χειμῶνας ἐτραβήχθηκα καὶ ἔμβα εἰς μίαν ἀχυρῶνα βωδιῶν καὶ ἐκεῖ μὲ ἐπῆρεν ὁ ὕπνος. Ἀφ' οὗ ἐπέρασαν τρεῖς ὥραις σχεδὸν καὶ δὲν ἐγύρισα, ἦλθεν ὁ μάστορής μου ζητῶντας με· ηὗρε τὸ πετσί, δὲν μ' εὑρίσκει ἐμένα. Ἦτον ἀκόμη νύχτα, ὑπωπτεύθη, ὅτι ἔπεσα εἰς τὸ πηγάδι ὡς σκοτεινά· κρεμάζει τὸ φανάρι εἰς τὸ πηγάδι νὰ ἰδῇ ἂν εἶμαι πεσμένος. Πρὸς τὴν αὐγὴν ἐξύπνησα καὶ γυρεύω τὸ πετσί, ἀλλὰ τὸ εἶχε παρμένο· 'πηγαινάμενος εἰς τὸν μάστορή μου, μοῦ ἔδωκεν ἕνα ξύλον τόσον, καὶ ἔτσι ἐπῆγα εἰς τὸν Σιναΐτην. Ἐκεῖ χάριτι θείᾳ ἐχόρταινα τὴν κοιλίαν μου εἰς τὰ πάντα. Καθημερινῶς ἐπηγαίναμεν εἰς πολλὰ μέρη καὶ ἐκάναμεν ἁγιασμὸν ἀπὸ τὸν φόβον τῆς πανώλης ὁποῦ ἐξάπλωσεν, ἢ ἀπὸ τὴν πρόληψιν τῶν βορδολάκων. Ὁ γέροντάς μου Σιναΐτης ἦτον γέρος ἑξηκοντούτης καὶ ἐπέκεινα εἰς τοὺς χρόνους, ἦτον καὶ ὀλίγον κουφός, εἶχε καὶ ἄλλον ὑπηρέτην μεγαλείτερον, Ἀθηναῖος, κάποιος Σπῦρος Γροσάρας· αὐτὸς μὲ ἠνάγκασε νὰ ὑπάγω αὐτοῦ, διηγῶντας εἰς αὐτὸν τὴν δυστυχίαν ὁποῦ ἐπερνοῦσα εἰς τὸν μάστορά μου.

Ὁ πρωτοσύγγελος Σιναΐτης εἶχε δύο ζῷα, ἕνα ἄλογον εἰς τὸ ὁποῖον αὐτὸς ἐκαβαλλίκευε, καὶ ἕνα μουλάρι γέρικο, εἰς τὸ ὁποῖον ἐβάναμεν ἀπάνω τὰ ἅγια λείψανα καὶ ἄλλαις δύο δισάκκαις ἄδειαις διὰ νὰ βάζωμεν τὰς προσφοράς, προσφερόμενα ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐκάναμεν τοὺς ἁγιασμοὺς εἰς ἀπανουκλιάστους, εἰς δὲ τοὺς πανουκλιασμένους, ἐπαίρναμε μόνον παράδες, πρὸς ἕνα γρόσι τὸν ἁγιασμόν, βάζοντάς τους εἰς τὸ ξείδι τοὺς ἐλαμβάναμεν. Ἀπὸ παντοῦ ἤρχονταν ἄνθρωποι καὶ μᾶς ἐγύρευαν νὰ 'πᾶμεν νὰ κάμωμεν ἁγιασμούς. Εἰς ὅλα τὰ ἀμπέλια τῆς Χαλκίδος ὁποῦ ἦτον κατοικημένα παλαιόθεν φαμιλικῶς ἦτον ὑποστατικὰ τῶν τούρκων ἐκτεταμένα μὲ οἰκοδομὰς σημαντικάς, σαράγια ὁποῦ ἐπηγαίναμεν ὅλον τὸ καλοκαίρι οἱ Ἀγάδες τῆς Χαλκίδος, καὶ ἐπηγαίναμεν καὶ εἰς ἄλλα πλησίον χωρία. Ἐν ἑνὶ λόγῳ τὸ κακὸν ηὔξανεν, ἐξαπλοῦτο, ἦτον εἰς τὰ 1791 πρὸς τὸν Μάρτιον· καθημερινῶς ἤρχονταν οἱ ἄνθρωποι καὶ μᾶς ἐζητοῦσαν. Ἐγὼ ἔβαλα μίαν σκούφιαν καλογερικὴν καὶ ἔκαμνα ὡς καλογερόπουλον κοντὰ εἰς τὸν γέροντα, νὰ ψάλλωμεν τὸ ἀπόδειπνον καὶ τὰ λοιπά, ἔχων σκοπὸν ὁ γέροντάς μου νὰ μὲ κάμῃ ὑποτακτικόν του. Ὁ δὲ Σπῦρος Γροσάρας ἐκυβερνοῦσε τὰ ζῷα ἐπουλοῦσε τὰ προσφερόμενα ὁποῦ μᾶς ἔφερναν, μᾶς ἔδιναν καὶ ἐσυνάζαμεν. Ἡ δύο μεγάλαις δισάκκαις κάθε βράδι ἤρχοντο εἰς τὸ μετόχι γεμάταις, ἔχοντες εἰς τὴν μίαν δισάκκαν καὶ μίαν στάμναν, καὶ ἐζητούσαμεν καὶ λάδι, τὰ δὲ

λοιπὰ ἦτον κριθάρι, σιτάρι, σῦκα, σουντζούκια ὡραῖα τῆς Χαλκίδος, ὁποῦ τότε ἔφτιανον, καὶ τὰ λοιπά, καὶ πρὸς ἕνα γρόσι τὸν ἁγιασμόν, περνῶντας ὀλίγαις ἡμέραις τὸν αὐξήσαμεν πρὸς παράδες ἑξῆντα. Μᾶς ἐπαράγγειλεν ἐμένα καὶ τοῦ Γροσάρα, ὁποῦ ὅλοι ἐπηγαίναμε μαζὶ οἱ τρεῖς καὶ μὲ τὰ δύο ζῷα, ὅτι τὸ πανίον ὁποῦ βάζουν ἐπάνω εἰς τὴν κασέλα, ἡ μπόλια, καὶ ἀκουμπᾶτε τὰ ἅγια λείψανα, ὁποῦ ψάλλομεν τὸν ἁγιασμόν, νὰ τὸ πέρνετε· νὰ λέτε, δὲν κάνει νὰ μείνῃ εἰς αὐτούς, διότι ἀκούμπισαν ἀπάνω τὰ ἅγια λείψανα. Ἔτσι τὸ ἔργον αὐτὸ τὸ ἀρχίσαμεν, καὶ εἰς ὀλίγαις ἡμέραις ἐσυνάξαμεν κάμποσαις χρυσόπολιαις, πεσκίρια καὶ ἄλλα, ἕως ὁποῦ ἐδόθη ὁ λόγος διὰ τὸ πρακτέον καὶ δὲν μᾶς ἔβαλαν πλέον, ἀλλὰ μίαν κασέλαν ἄδειαν, φοβούμενοι μήπως ζητήσωμεν καὶ τὰ ἔσωθεν τῆς κασελός, ὁποῦ ἐπάνω εἰς αὐτὴν ἀκουμβούσαμεν τὰ ἅγια λείψανα.

Τέλος ἄρχισαν καὶ οἱ βλάχοι νὰ μᾶς ζητοῦν εἰς τὰ βουνὰ εἰς ταῖς στάναις, μαντριά των, νὰ 'πηγαίνωμεν. Ἐκεῖ ὡς κοπιαστικὸν καὶ μακρυά, σκέψης γενομένης, ὁ γέροντάς μου λέγει νὰ κάνωμεν ἕνα τεφτέρι ὡς κόνδικα, καὶ ἅμα ἐψάλλαμεν τὸν ἁγιασμὸν δὲν ἐλαμβάναμεν πληρωμήν, ὁποῦ μᾶς ἔδιδαν, ἀλλὰ ἔβγαλα ἐγὼ τὸ τεφτέριον καὶ ἔγραφα ὅλων τῶν εὑρισκομένων τὰ ὀνόματα καὶ τοὺς ἐλέγαμεν, ὅτι αὐτὰ τὰ ὀνόματα θέλομεν τὰ στείλῃ εἰς τὸ μοναστῆρι, τὸ Σίναιον ὄρος νὰ μνημονεύωνται. Τελειωμένου τοῦ γραψίματος τῶν ὀνομάτων ἐλέγαμεν νὰ γράψουν καὶ ὅτι προαιροῦνται ἀπὸ προβατίναις ἢ γίδες ἢ τράγους. Εἰς κάθε μανδρὶ ἦτον τρεῖς τέσσαρες οἰκογένειαις συγγενικαῖς· τὸ μανδρὶ ἦτον ἀπὸ δύο, τρεῖς χιλιάδες γιδοπροβάτων, καὶ ξέχος τὰ ἔβοσκαν. Ἔτσι μᾶς ἔγραφαν ὅτι προσφέρουν εἰς δέκα κεφάλια, ἀλλοῦ πέντε, ἀλλοῦ ὀκτὼ καὶ δύο τρία τουλούμια τυρίον, καὶ κανένα τουλούμι βούτυρον, μᾶς ἔψηναν καὶ ἕνα καλότατον διὰ νὰ φᾶμεν· ἀλλ' ὁ γέροντάς μου δὲν ἔτρωγε κρέας, εἰμὴ αὐγά, τυρί, βούτυρον, γάλα· εἴχαμεν καὶ εἰς τὸ δισάκκιον διὰ τὴν παρασκευὴν αὐγοτάραχον, κταπόδι ξηρόν. Τὰ δὲ προσφερόμενα ὁ Γροσάρας μὲ τὸ γέρικο μουλάρι τὰ ἐκουβαλοῦσεν εἰς τὸ μετόχιον καὶ ἤρχονταν ὀπίσω, ὁποῦ τὸν ἐπεριμέναμεν καὶ μᾶς εὕρισκεν. Ἀφοῦ ἐπεράσαμεν κάμποσα μανδριὰ ἔγεινεν ἕνας κατάλογος καλούτσικος, ἕως 350 γιδοπρόβατα καὶ μία ποσότης τουλουμοτυρίων καὶ βούτυρον,

Μᾶς ἦλθεν ἕνας καλόγηρος ἀπὸ τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγ. Νικολάου, δύο ὥραις τρεῖς μακρυὰ ἀπὸ τὸ μετόχιόν μας, εἰς τὸ χωρίον Βασιλικόν, καὶ μᾶς λέγει νὰ 'πᾶμεν εἰς τὸ μοναστήριον νὰ κάμωμεν ἁγιασμόν. Αὐτὸ τὸ μοναστῆρι ἦτον σημαντικούτσικον· ἦτον 'παγαιμέναις

ἕως 25 φαμελιαῖς ἀπὸ τὰ Φίλα χωρίον ἐξ αἰτίας τῆς πανώλης· ἀλλὰ ἐμολύνθη τὸ μοναστήριον· ἀπόθανον σχεδὸν ἥμισυ ἀπὸ τὰς φαμιλίας ὁμοῦ καὶ ὁ ἡγούμενος καὶ μερικοὶ καλόγηροι, καὶ ἦταν σκορπισμένοι εἰς τὰ βουνά· τὸ μοναστήριον τὸ εἶχον ἔρημον ἀφισμένα. Οἱ καλόγηροι ἔστεκαν πολλὰ μακρυὰ ἀπὸ τὸ μοναστήριον, ὡσὰν νὰ εἴμεθα ἐμεῖς μόρτιδες νὰ 'πᾶμε νὰ ξεπανουκλιάσωμεν τὸ μοναστῆρι. Ἔτσι λοιπὸν ἐμεῖς ἐπήγαμεν· τὸ κλειδὶ τῆς ἐκκλησίας ἦτον εἰς τὴν πόρτα. Ἀνοίγοντας τὴν ἐκκλησίαν, ἡ πρώτη παραγγελία ὁμοῦ μᾶς ἔδωσεν ὁ γέροντάς μας ὁ Σιναΐτης ἦτον, ὅσα στέφανα ἀσημένια ἦτον ὁμοίως καὶ δύο κανδήλαις, πρὶν ἀρχίσωμεν τὸν ἁγιασμὸν εἰς τὰς εἰκόνας, τὰς ἐπήραμεν καὶ τὰς ἐβάλαμεν εἰς δισάκκιον μέσα καὶ ἐπαστρέψαμεν τὸ μοναστήριον, ὕστερον ἀρχίσαμεν τὸν ἁγιασμόν· τότε ἦλθαν καὶ οἱ καλόγεροι. Ἀλλὰ τοὺς ἀποθαμένους δὲν τοὺς εἶχαν θάψῃ βαθειὰ καὶ οἱ σκύλοι, τὰ ἀγρίμια τοὺς εἶχαν ξεθάψῃ· μόλις ἦτον σαραντισμένοι. Ἔτζι τελειώνοντας μᾶς ἔγραψαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν κατάλογον μισὴ ἀποκοπή, γίδες 15.

Εἴμεθα εἰς τοὺς 1791 πρὸς τὸν Μάϊον· ἦλθεν εἴδησις ἀπὸ Λεβαδιάν, ἄνθρωπος ἐπίτηδες, καὶ ζητᾷ τὸν γέροντα μὲ τὰ ἅγια λείψανα νὰ πάγῃ νὰ κάμῃ ἁγιασμοὺς διὰ τὴν πανώλην. Τότε παίρνει τὸν Σπῦρον Γροσάραν μόνον καὶ 'πάγει εἰς Λεβαδιάν· ἐμένα μὲ ἀφίνει εἰς κἄποιον Ζαχαρίαν Φυλλαριώτην εἰς τὸ μανδρί του εἰς τὸ χωρίον Μαλίκεντα (;) ἀπ' ἔξω παραγγέλοντάς του αὐτουνοῦ νὰ μοῦ δώσῃ ἕναν υἱόν του νὰ 'πᾶμεν εἰς τὰ μανδριὰ νὰ συνάξωμεν τὰ γιδοπρόβατα μὲ τὸν κατάλογον ἕως νὰ γυρίσῃ ἀπὸ τὴν Λιβαδιάν. Ὁ Ζαχαρίας εἶχε θερίσῃ καὶ μετὰ τὸ θέρος ἀπεφασισε νὰ 'πᾶμε· ἔτσι λοιπὸν ἐγὼ ἔμεινα εἰς τὸν Ζαχαρίαν. Παπούτσια εἰς τὰ ποδάρια δὲν μοῦ ἔμειναν, ἐφόρεσα τὰ τσαρουχάτσα καὶ τὴν ποιμαντικὴν ἀγγούλαν εἰς τὸ χέρι, ἀλλὰ ἕως νὰ γλυτώσῃ τὸ θέρος μοῦδωσε καὶ ἕνα μικρὸ δρεπάνι καὶ ἐθέριζα ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἔμαθα, καὶ πότε μὲ τὰ γίδια ἐπήγαινα μαζὶ μὲ τοὺς υἱοὺς τοῦ Ζαχαρία· ἔγεινα καὶ θεριστὴς καὶ ποιμήν. Γλυτώνοντας τὸ θέρος ἐκινήσαμεν διὰ τὰ μανδριὰ εἰς τὰ βουνὰ νὰ συνάζωμεν τὰ γραμμένα ἀφιερωμένα· ἔτσι βουνὰ λαγκάδια· εἰς τὸ βουνὸ τὸ Δέλφι τῆς Χαλκίδος ὁποῦ ἦτον τραβηγμένοι οἱ βλάχοι ἀπὸ τὰ κάτω μέρη ἀπὸ τὴν κάψαν, ἡ μία στάνη ἀπὸ τὴν ἄλλην ἦτον τρεῖς ὥραις μακρυά, καὶ οἱ βλάχοι μᾶς ἔλεγαν «Γιὰ ἀπόσια ἀπὸ τὴν ραχοῦλαν». Μετὰ 15 ἡμέρας ἐσυνάξαμεν 350 κεφάλια· ἀποκάμαμεν ἀπάνω εἰς τὸ Δέλφι καὶ ἔτσι τὰ κατεβάσαμεν εἰς τὰ μέρη τὰ κάτω καὶ ἐγὼ τὰ ἔβοσκα· κάθε βράδυ τὰ ἀρμέγαμεν, πότε τὴν αὐγήν.

Ἦτο πρὸς τὸν Ἰούλιον· ἦλθεν εἴδησις ὅτι ἦλθεν ὁ γέροντας εἰς τὸ μετόχι ἀπὸ Λιβαδιά, καὶ ἐμήνυσε νἀφίσω τὰ συναγμένα γιδοπρόβατα εἰς τὸν Ζαχαρίαν καὶ νὰ 'πάγω, διότι ἄνοιξεν ἄλλη πρόσοδος καὶ ἀργήσαμεν νὰ προλάβωμεν. Οἱ ἄνθρωποι ἦτον ἐγγὺς νὰ γλυτώσουν τὸ θέρος· 'πηγαινάμενος ἐπήραμεν μόνον τὸ πακράτζι τοῦ ἁγιασμοῦ γαὶ τὸν σταυρὸν καὶ τὴν βρεχτούραν, καὶ ὁ γέροντας καβάλλα καὶ τὸ μουλάρι ξοπίσω καὶ ὅπου ἐθέριζαν τὸ «*σῶσον Κύριε τὸν λαόν σου*» καὶ τέσσαρα δεμάτια εἰς τὸ μουλάρι, καὶ ἐμπρὸς καὶ πίσω, εἰς δύο τρεῖς ἡμέραις ἐπήραμεν καὶ ἄλλο ἕνα ζῷον· ἐκάμαμεν καὶ ἡμεῖς μίαν θημωνιὰν καλλιότερην καὶ μεγαλειότερην ἀπὸ ἐκείνους ὁποῦ εἶχαν σπαρμένα. Ἤμεθα εἰς τὸν μῆνα Αὔγουστον, ἦρθεν ἕνα καΐκιον εἰς τὸν Λευκαντῆ ὑδραϊκόν, εἰς αὐτὸ ἐπουλούσαμεν τὸ συναγμένον τυρίον, βούτυρον καὶ ὅσοι τράγοι ἦτον καὶ τὰ συναγμένα γιδοπρόβατα. Ἔπαυσε καὶ τὸ θανατικόν.

Τότε ἦλθεν ὁ πατήρ μου καὶ μὲ ἐντάμωσεν, ὁποῦ ἓξ μῆνες δὲν εἶχεν εἴδησιν ποῦ εὑρίσκομουν ἐξ αἰτίας τῆς πανώλης· ἦτον καὶ αὐτὸς ἔξω ἀπὸ τὴν Χαλκίδα, εἰς μίαν ἐξοχὴν εἰς τὰ ἀμπέλια τῆς Χαλκίδος. Ὁμιλεῖ μὲ τὸν γέροντά μου διὰ λόγου μου, πῶς θέλει νὰ μὲ ἔχῃ; αὐτὸς τοῦ λέγῃ νὰ μὲ ζωοτρέφῃ μόνον καὶ ὁ πατήρ μου νὰ μοῦ προμηθεύῃ τὰ ἐνδύματά μου. Ἔτσι ὁ πατήρ μου δὲν μὲ ἄφισε μαζί του· μ' ἐπῆρεν εἰς Χαλκίδα, μὲ βάλλει εἰς ἕνα ὀθωμανὸν παπουχτσῆν Οὐστὰ Μεχμέτη διὰ νὰ μάθω τὴν τέχνην ὁποῦ εἶχα ἀρχίσῃ. Αὐτὸς ἦτον Ἐμίρης ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Μωάμεθ· οἱ νέοι ἐμίρηδες εἰς τὸ θρησκευτικὸν ἦτον εἰς ὑπόληψιν καὶ διὰ νὰ εἶμαι διαφεντευμένος μ' ἔβαλεν εἰς αὐτόν. Ἐγὼ μικρὸς ὄντας ἔβγαινα εἰς τὸ χαρέμιόν του, γυναῖκά του, καὶ τὴν ἔβλεπα καὶ τῆς ἔκαμνα καὶ ὑπηρεσίας· εἰς τὸ ἐργαστήρι ὀλίγαις ὥραις ἐκάθουμουν εἰς τὴν τέχνην· μὲ εἶχε συμφωνήσῃ ἕνα γρόσι τὸν μῆνα καὶ νὰ μὲ τρέφῃ. Ὁ Οὐστᾶ Μεχμέτης, μάστοράς μου εἶχε δύο παιδιά, τὸ ἕνα τὸ ἔλεγαν Ἀχμέτη, τὸ ἄλλο Ἰμπραΐμι τὸ μεγαλείτερον· ὁ Ἀχμέτης ἦτον σχεδὸν πέντε χρόνων καὶ ἀκόμη δὲν ἠμποροῦσε νὰ περιπατᾷ· ἤμουν ὑποχρεωμένος νὰ τὸν βαστῶ καὶ νὰ τὸν κουβαλῶ ἀπάνω μου, νὰ κάμνω ὑπηρεσίας εἰς τὸ σπίτι, νὰ κουβαλῶ νερὸν καὶ τὰ λοιπὰ ὅλα τοῦ ὀσπιτίου· ὀλίγαις ὥραις ἐπήγαινα εἰς τὸ ἀργαστήριον, δούλαν δὲν εἶχεν, ἤμουν εἰς χρέος νὰ κάμνω ὅλας τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ὀσπιτίου.

Ὁ Οὐστᾶ Μεχμέτης μάρτορής μου ἢ Ἀγᾶς μου, νὰ εἰπῶ καλλίτερον, συχνὰ ἔκαμνε ταξείδιον εἰς Ἀθήνα διὰ νὰ ζητήσῃ πετσιὰ τῆς τέχνης του, τὸ περισσότερον ὅμως διὰ νὰ διασκεδάζῃ μὲ φίλους ἄλ-

λους παπουτσίδες ὀθωμανοὺς εἰς Ἀθήνα, νὰ πίνουν, διότι εἰς τὴν Χαλκίδαν ὄντας δὲν ἔπινε τὸ κρασίον διὰ νὰ μὴ χάνῃ τὴν ὑπόληψίν του ὡς ἐμίρης, ἱερωμένος εἰς τὴν θρησκείαν, καὶ τὸ ταξείδιόν του ἐνασχολοῦσεν ἕνα μῆνα καὶ ἐπέτεινα εἰς Ἀθήνα. Ἐγὼ ἤμουν εἰς τὸ ὀσπίτιόν του μὲ τὴν γυναῖκα του Ἀϊσὲ καὶ τὰ δύο μικρὰ παιδιά, νὰ ψωνίζω τὰ χρειαζόμενα τοῦ ὀσπιτίου, νὰ μὲ βάνῃ ἡ κυρία νὰ μαγειρεύω καὶ τὰ λοιπὰ κάθε βράδυ νὰ μὲ παίρνῃ εἰς τὰ μέσα ὀσπίτια τοῦ χαρεμιοῦ, νὰ μὲ βαίνῃ νὰ τῆς τραγουδῶ. Αὐτὴ ἦτον νέα καὶ διὰ νὰ μὴν ἀκούεται ἡ φωνή μου μὲ ἐπήγαινεν εἰς τὰ ἐσώτερα τοῦ ὀσπιτίου. Εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα ἔφυγεν ὁ πατήρ μου ἀπὸ Χαλκίδα μὲ τὴν μητρυιάν μου καὶ ἀδελφήν μου καὶ ἐπῆγεν εἰς Ἀθήνα ὀπίσω, ὅπου ὁ τύραννος ἐλάφρωσε κἄτι τὴν τυραννίαν. Ἦτον εἰς τὰ 1792· Ἐγὼ ἔμεινα εἰς Χαλκίδα μὲ τὸν Τοῦρκον Οὐστᾶ Ἀχμέτην, ὁποῦ εἰς αὐτὸν ἔκαμα ὑπὲρ τὸν ἕνα ἥμισυ χρόνον. Μίαν τῶν ἡμερῶν ἐτοιμάσθη ἡ κυρία νὰ 'πάγῃ εἰς τὸ λουτρόν, ἐγὼ ἐπήγαινα πάντα μαζί της μὲ τὰ ῥοῦχα τοῦ λουτροῦ, καὶ ἔμβαινα εἰς τὸ λουτρὸν μέσα. Ἐκείνην τὴν φορὰν αἱ γυμναῖς Τούρκαις μὲ εἶπαν νὰ εὔγω ἔξω· ἡ κυρία μου ἐναντιώθη. Τότες ἡ ἄλλαις τῆς ἀπήντησαν ὅτι ἂν ἐσὺ θέλῃς τὸν Ῥωμηὸν γκιαούρην, ἄπιστον, ἔχε τον εἰς τὸ σπίτι σου, καθὼς τὸν ἔχεις, καὶ κάθε νύχτα τὸν βάζεις εἰς τὸ πλευρό σου καὶ σὲ τραγουδεῖ καὶ ἄλλοτε εἰς τὸ λουτρὸν νὰ μὴ τὸν φέρνῃς. Ἐγὼ ἤμουν ἕως 15 χρόνων ἐτότες, θεωρητικὸς καὶ καλόφωνος, πλὴν ἡ ἡλικία μου ἦτον μακρυὰ ἀκόμη ἀπὸ αὐτά· ἀλλ' οὔτε αὐτὴ ἦτον τοιαύτη.

Ὁ πατήρ μου ὄντας εἰς Ἀθήνα ὁ Ἀγᾶς μάστοράς μου, τὸν παρεκάλεσεν ὅταν ξαναέλθῃ εἰς Ἀθήνα νὰ μὲ φέρῃ μαζί του διὰ νὰ μὲ ἰδῇ. Ἔτσι λοιπὸν εἰς ἄλλο ταξείδιον μὲ ἔφερεν εἰς Ἀθήνα καὶ δὲν μὲ ἄφισε πλέον νὰ ὑπάγω εἰς Χαλκίδα».

ΕΓΓΡΑΦΑ

ΠΡΑΞΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΔΡΑΓΑΤΜΠΑΣΗ[1]

Κοινῆς συνελεύσεως γενομένης τῶν πατριωτῶν ἐδιωρίσθη Δραγάτ-

[1] Ἡ πρᾶξις αὕτη καίπερ γενομένη κατὰ τὴν ἐπανάστασιν σχετίζεταί πως πρὸς τὴν ἐπὶ τουρκοκρατίας ἀγρονομικὴν ὑπηρεσίαν. Τὸ πρωτότυπον παρ' ἡμῖν.

μπασης εἰς τὴν περιοχὴν τῆς χώρας ὁ κὺρ Συμεὼν Γαλάκης ὁμοῦ μὲ ἓξ ἀνθρώπους νὰ ἐπαγρυπνῇ μὲ κάθε ἐπιμέλειαν καί ἐμπιστοσύνην εἰς τὸ νὰ μὴ γίνεται κανὲν εἶδος ζημίας εἰς τὰ ὑποστατικὰ τῶν πολιτῶν, ἐλαιόδενδρα, ἀμπέλια, ῥιζάρια, χωράφια καὶ λοιπά, ἀκολουθῶν τὰ ἑξῆς κεφάλαια.

Α΄. Θέλει παιδεύει αὐστηρῶς καὶ ἀδιαφόρως ὅποιον ἤθελεν εὕρει νὰ ἔκαμε ζημίαν εἰς κανὲν ὑποστατικόν, ὑποχρεώνοντας αὐτὸν νὰ πληρώσῃ καὶ τὴν τιμὴν τῆς ζημίας εἰς τὸν νοικοκύρην εἰς κάθε δὲ μεγάλην ζημίαν νὰ φέρῃ μέσα τὸν πταίστην, καὶ νὰ ἀποφασίζεται ἡ ἀνήκουσα παιδεία του ἐδῶ.

Β΄. Εἰς ὅποιαν ζημίαν δὲν εὕρῃ τὸν ἔνοχον θέλει εἶναι ὑπόχρεως νὰ τὴν πληρώνῃ εἰς τὸν νοικοκύρην ἐξ ἰδίων του.

Γ΄. Θέλει ἔχει μισθὸν μηναῖον ὁ μὲν κὺρ Σιμεὼν γρόσια σαράντα, οἱ δὲ λοιποὶ ἓξ ἄνθρωποί του γρόσια δώδεκα καὶ τὸ ψωμί τους.

Δ΄. Θέλει βαστᾷ ἀκριβῆ λογαριασμὸν ἵνα συνάζῃ ἀπὸ ταῖς ζημίαις, καὶ νὰ τὸν παρρησιάζῃ ἐν καιρῷ διὰ νὰ κλίνεται εἰς τὰ μηνιαῖά των.

Διὸ καὶ ἐγράφη τὸ παρὸν ὑπογεγραμμένον παρὰ τῶν Δημογερόντων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ἰαν. 1824.

Σ. Πατούσας
Νικόλαος Ζαχαρίτζας
Ἰωάννης Π. Βλάχος
Χ. Π Γκικάκης

ΔΙΑΘΗΚΗ ΧΩΡΙΚΟΥ[1].

Κατὰ τὴν παροῦσαν διαθήκην τοῦ Ἰωάννου Πάλλη ὁποῦ μὲ καλήν του προαίρεσιν καὶ καλήν του γνώμην εἰς τὰ ζῶντα του διορθόνει τὸ κάθε του πρᾶγμα ὡς θέλει καὶ βούλεται· πρῶτον μὲν διαθέτει καὶ ἀφίνει τὸ ἐργαστῆρι τοῦ πατρός του τῆς Μιχάλαινας Σιδερῆς τὸ μισό βασιλεύοντας ὁ ἥλιος, καὶ τρία δενδρὰ ἰδικάτου τῆς ἴδιας

[1] Τὸ πρωτότυπον παρ' ἐμοί.

τὰ φίνει μὲ γνώμη του, καὶ τὴν φυτειὰ κατὰ τὴν στράτα μὲ δενδρὸ ἕνα τῆς ἰδίας τὴν ἀφίνει.

Παπαμιχάλης ἐφημέριος ἔγραψα καὶ μαρτυρῶ

Σπύρος Πάλλης ἐξάδελφός του μαρτυρῶ

1820 Ἰουλίου 24 Κουχουβάουνες.

ΠΩΛΗΤΗΡΙΟΝ[1].

1800 Ἀπριλίου 29 Ἀθήνα.

Διὰ τοῦ παρόντος φανερώνει καὶ ὁμολογεῖ ἡ κυρὰ Μαρία γυνὴ τοῦ κὺρ Παναγιώτη Καρόρη, ὅτι μετὰ βουλῆς αὐτῆς καὶ θελήσεως, καὶ μὲ γνώμην καὶ θέλησιν τοῦ ῥηθέντος συζύγου της, ἐπούλησε τὰ ἐλαιόδενδρα τὸ προικεῖον της, ὁποῦ εὑρίσκονται εἰς τὸ Χαλάντρι ἐν τῇ τοποθεσίᾳ εἰς τῆς ἀράδες μικρὰ μεγάλα, ἤτοι εἴκοσι τέσσαρα, πλησίον τὸ ἓν μέρος Νικολῆς Χαημαντᾶς, τὸ ἄλλο Χατζῆς Γριποσλῆς, τὸ ἄλλο τοῦ Βιλετάνη, καὶ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ μοναστηρίου τοῦ Ἀστερίου· τὰ αὐτὰ ἐλαιόδενδρα ὡς ἄνω ἔφημεν ὡς εἰσὶ καὶ εὑρίσκονται τὴν σήμερον, τὰ ἐπούλησεν ἡ ἄνω ῥηθεῖσα κυρὰ Μαρία ὁμοῦ καὶ μὲ γνώμην τοῦ ἄνω ῥηθέντος ἀνδρός της, εἰς τελείαν πούλησιν τοῦ Σωτήρη Μπιτζαχκῆ, καλογήρου τοῦ μοναστηρίου Πεντέλης, διὰ γρόσια ἑκατὸν τριάντα πέντε ν: γρ. 135, καὶ ἔλαβε τὰ ἄσπρα ἐπὶ χεῖρας μετρητά, καὶ ἐψεπληρώθη καὶ ἐξενώθη ἀπ' αὐτὰ τελείως· ἐκ δὲ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἐγροικᾶτε καὶ κράζεται ὁ ἴδιος καὶ καθολικὸς νικοκύρης, ὁ ἄνωθεν Σωτήρης Μπιτζαχκῆς ὁ ἀγοραστής, νὰ κάμῃ αὐτὰ ὡς βούλεται, ὡς μούλτζιον ἰδικόν του, μὴ ἠμπορῶντας ποτὲ νὰ λάβῃ ὑπό τινος καμμίαν πείραξιν, ὑποσχομένη ἡ ἄνωθεν κυρὰ Μαρία ἡ πουλήτρια νὰ τοῦ ἀποκρίνεται εἰς κάθε του ζημίαν καὶ ἐνόχλησιν. Προσέτι βάνει καὶ ἐπίτροπον τὸ ἴδιόν της πρόσωπον τὸν . . . . ὅταν θελήσῃ ὁ ἀγοραστής, διὰ νὰ τοῦ πάρῃ καὶ χογγέτι παρὰ τῆς βασιλικῆς κρίσεως. Καὶ διὰ τὸ ἀληθὲς ἔγινε τὸ παρὸν εἰς ἀσφάλειαν.

Παναγιώτης Καρόρης ὁμοῦ μὲ τὴν συμβίαν μου βεβαιόνω.

Γιαννάκης Μωραΐτης, μαρτυρῶ.

Μῆτρος Σάγκρης (;) μαρτυρῶ.

Ἀντώνιος Δήμου, μαρτυρῶ.

Ἀντώνιος Καρόρης νοτάριος, μαρτυρῶ.

[1] Τὸ πρωτότυπον παρ' ἡμῖν.

ΙΣ | ΧΡ
—— | ——
ΝΙ | ΚΑ

ΠΡΟΙΚΟΣΥΜΦΩΝΟΝ

('Αριθ. 'Αρχείου 1832)

1627.

† 'Εν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς Κυρίας καὶ ἀληθινῆς Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ 'Αειπαρθένου Μαρίας, τῶν ἁγίων ἐνδόξων 'Αποστόλων, τῶν ἁγίων καὶ ἐνδόξων Βασιλέων καὶ ἰσαποστόλων Κωνσταντίνου καὶ 'Ελένης τοῦ 'Αγίου καὶ Οἰκουμενικοῦ Διδασκάλου καὶ φωστῆρος τῆς οἰκουμένης Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, τοῦ 'Αγίου Μεγαλομάρτυρος Προκοπίου, καὶ πάντων τῶν 'Αγίων ἀμήν. *Κἀγὼ* ἡ Φλουροῦ τοῦ ποτὲ Σταμάτη Κόνταρη θυγάτηρ, ἔχω ἀδελφὴν ὀνόματι Λασκαροῦ, καὶ ἐλθοῦσα εἰς νόμον ἡλικίαν ἐβουλήθην τοῦ συζεῦξαι αὐτὴν νομίμῳ ἀνδρὶ ὡς κελεύει ἡ ἁγία ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ καὶ οἱ θεῖοι καὶ ἱεροὶ νόμοι τῶν 'Αγίων 'Αποστόλων καὶ τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου, μὲ τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωάννη Σταματάκη ὀνόματι, τάσσει αὐτὴν ἐν πρώτοις τοῦ ἔχειν πίστιν βεβαίαν καὶ τὴν κοίτην ἀμίαντον, καὶ διὰ προῖκα . . . τάσσομεν : 'Αρχὴ ἄσπρα νάχτη τὸν ἀριθμὸν πέντε χιλιάδες . . . καὶ ἐνάμισυ στρέμμα ἀμπέλι καὶ ἐνάμισυ στρέμμα χωράφι ἀπάνω στὰ "Ασπρα· ἀκόμη ἄλλο ἐνάμισυ στρέμμα ἀμπέλι καὶ αὐτὸ ἀπάνω εἰς προῖκα· καὶ δέντρα τῶν ἐλαιῶν 35 ἤτοι τριάντα πέντε τὰ εἴκοσι εἰς τἀμπέλι καὶ δεκαπέντε εἰς τὴν Κούλουρι, ἀκόμη κρεβατοστρώσια δύο, *ἀναλεκτὸ* καὶ *λουρωτό*, παπλώματα δύο ἀναλεκτὸ καὶ μεταξωτό· προσκεφαλάδες τρεῖς μία κίτρινη καμουχένια καὶ δύο λουρωταίς· προσκέφαλα δύο κίτρινα καμουχᾶ· σεντόνια δύο τεσσαρόφυλλα· σεντοῦκι ἀλπέδινο· ποκάμισα τοῦ γαμπροῦ τρία, τῆς νύμφης ἔξη, τὰ δύο χρυσᾶ, κακάβη μικρὸν, τενκερὲ ἕνα, πυροστία μία καὶ ἑτέρη μικρή· σούγλα ἄξια ἕτεραις δύο μικραίς· πόληαις 10 δέκα, οἱ δύο χρυσαίς· μπουρεκόταψο ἕνα, σαχάνια δύο, καρπίτη ἄξια· ἀντρομίδα καρπητάκι μία, ἑτέρη 'Αντριανοπολίτικη τριμένη καὶ ἑτέρη τρίχινη τριμένη· βουρσέλα ξηστίων πέντε· πυθάρια τρία· μπούκλιζες δύο, κουκουμάρη ἕνα, μάσια μία, κάνεστρα 8 ἤτοι ὀκτὼ, ἀναστάρες δέκα κανάτια τρία, σκλαβήνες δύο, καὶ τὴν εὐχὴν τῶν ἐμῶν γονέων· ἀκόμη καὶ ξελήτρες νέματα· λινὰ παμπακερὰ λίτρες δύο· κουδούνια μικρὰ ζυγὴ μία.

ΒΕΡΝΑΡΔΟΥ RANDOLPH
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΑΘΗΝΩΝ

['Εκ τοῦ συγγράμματος αὐτοῦ, φέροντος τὸν τίτλον «The present state of the Morea together with a Description of the City of Athens, etc, London 1687»].

Αἱ Ἀθῆναι εἶναι ἡ πρωτεύουσα τῆς Ἀττικῆς, καὶ ἦτό ποτε ἡ ἑστία τῶν φώτων ὅλης τῆς Εὐρώπης

Ἔχει παιδιάδα 17 περίπου μιλίων μήκους καὶ 5 πλάτους· περικυκλοῦται δ' ὑπ' ὀρέων πανταχόθεν, πλὴν τοῦ Δυτικοῦ μέρους, καθ' ὃ βρέχεται ὑπὸ τοῦ Αἰγαίου πελάγους.

Ὁ ἐλαιὼν εἶναι τόσον πυκνὸς πρὸς τὸ Δυτικὸν μέρος τῆς πόλεως, ὥστε φαίνεται ὡς δάσος ἐκτεινόμενον ἐπὶ 6 μίλια κατὰ μῆκος καὶ δύο κατὰ πλάτος.

Ὅτε ἤμην ἐν Ἀθήναις, εἷς *Ταχρίρης*, ἐπιθεωρητὴς ἦλθεν ἐκ Κων/πόλεως ὅπως ἐπιθεωρήσῃ τὸν τόπον· εὗρε 50,000περίπου ἐλαιοδένδρων ἐν τῇ πεδιάδι ταύτῃ καὶ ἐν ἄλλοις μέρεσι τῆς πόλεως.

Ὑπάρχουσι διάφορα μικρὰ χωρία, ἐν οἷς εὑρίσκονται πολὺ ὡραῖοι κῆποι παράγοντες παντὸς εἴδους ὀπώρας καὶ χορταρικά, καὶ διατεμνόμενοι ὑπὸ δρόμων κληματοσκεπῶν. Τὰ κλήματα τῶν ἀναδενδράδων τούτων εἰσὶ δύο εἰδῶν· τὸ ἓν Τουρκιστὶ λέγεται Παρμὰκ Οὐζουμί, ἡ δὲ ῥὰξ αὐτοῦ εἶναι λευκὴ καὶ ἐπιμήκης· τὸ ἕτερον ὀνομάζεται Χεβὲγκ Οὐζουμί, ἡ δὲ ῥὰξ αὐτοῦ ἐρυθρὰ καὶ στρογγύλη· ἀμφότερα δὲ παράγουσι παμμεγίστους βότρυς. Ἐκ τοῦ δευτέρου εἴδους ὁ κ. Vernon ἐζύγισεν ἕνα, ὅστις ἦτο σχεδὸν 4 ὀκάδων. Τὰ ἐρυθρὰ αὐτὰ σταφύλια δὲν ὡριμάζουσι πρὸ τοῦ Σεπτεμβρίου, τότε δὲ τὰ κόπτουσι καὶ τὰ κρεμῶσιν ἐντὸς τῶν οἰκιῶν αὐτῶν διὰ τὸν χειμῶνα. Οὐδέτερον τῶν δύο τούτων εἰδῶν ὑπάρχει εἰς τὰς ἀμπέλους. Αἱ ἄμπελοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εὑρίσκονται μεταξὺ τῆς πόλεως καὶ τῆς θαλάσσης.

Ἡ περιοχὴ τῆς πόλεως ἤδη δὲν ὑπερβαίνει τὰ τρία μίλια· ἀπέχει δὲ 4 μίλια ἀπὸ τοῦ λιμένος τοῦ Λέοντος, καλουμένου πρότερον Πειραιῶς. Ὑπάρχει φρούριον πρὸς μεσημβρίαν τῆς πόλεως.

Αἱ οἰκίαι, ἐνταῦθα εἶναι καλλίτερον ἐκτισμέναι ἢ εἰς πᾶν ἄλλο μέρος τοῦ Μωρέα· αἱ περισσότεραι ἔχουσαι μικρὰς αὐλὰς μὲ ὑψηλοὺς τοίχους, ἐν αἷς ὑπάρχουσι στοαὶ μετὰ στύλων μαρμαρίνων. Ὀλίγαι οἰκίαι ἔχουσαι περισσότερα τῶν δύο πατωμάτων. Εἶναι *ἐμβαλωμέναι* διὰ λειψάνων παλαιῶν μεγάρων καὶ εἰς τοὺς περισσοτέρους τοίχους εὑρίσκονται ἐν ἀφθονίᾳ παλαιαὶ ἐπιγραφαί. Οἱ διοικηταὶ εἶναι ὅπως καὶ εἰς τὰς ἄλλας, ὑπὸ τοὺς Τούρκους, πόλεις. Οἱ Ἕλληνες ζῶσι

πολὺ καλλίτερον ἐδῶ ἢ εἰς πᾶν ἄλλο μέρος τῆς Τουρκίας (ἐκτὸς τῆς Χίου), ἐπειδὴ πρὸς ἀλλήλους διάγουσιν ὡς ἐν μικραῖς δημοκρατίαις. Ἐκλέγουσιν ὀκτὼ Ἄρχοντας, οἵτινες ἐξομαλύνουσι πᾶσαν διαφορὰν καὶ διεξάγουσι πᾶσαν δημοσ αν ὑπόθεσιν. Ὁ προστάτης αὐτῶν παρὰ τῇ Πύλῃ εἶναι ὁ τοῦ Σουλτάνου Ἀρχιευνοῦχος, ὅστις διαθέτει τὰ τῆς διοικήσεως τῆς πόλεως.

Ἡ πόλις δὲν εἶναι περιτετειχισμένη, ἀλλ' ἔχει πύλας εἰς τὰς ἄκρας τῶν ὁδῶν, ἃς κλείουσιν ἑκάστην νύκτα, ὅπως προφυλάττωνται ἀπὸ τῶν πειρατῶν, οἵτινες συχνάκις ἀποβιβάζονται καὶ προξενοῦσι πολλὰς ζημίας.

Ὑπάρχει Ἀρχιεπίσκοπος, τοῦ ὁποίου ἡ οἰκία κεῖται εἰς τὸ ΜΔ τῆς πόλεως πλησίον τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ζῇ, μεγάλως ἐκτιμώμενος ὑπὸ πάντων.

Ὑπὸ τὸ μέγαρόν του, πρὸς βορρᾶν, φαίνεται ὁλόκληρος ὁ Ναὸς τοῦ Θησέως, ὅστις εἶναι ὡραῖον καὶ μέγα κτίριον ὅλον ἐκ λευκοῦ μαρμάρου, ἔχον πέριξ στοὰν μετὰ κιόνων. Ὁ Ναὸς εἶναι 73 ποδῶν μήκους καὶ 26 πλάτους. Τὸ μῆλος τῆς στοᾶς εἶναι 123 ποδῶν. Ἤδη εἶναι Ἑλληνικὴ ἐκκλησία ἀφιερωμένη εἰς τὸν Ἅγιον Γεώργιον.

Εἰς τὸ ΜΑ μέρος τοῦ φρουρίου εἶναι 17 στῦλοι μαρμάρινοι ἐρείπια τῶν 120, ἐφ' ὧν ὁ Αὐτοκράτωρ Ἀδριανὸς εἶχε τὸ Παλάτιόν του. Ἐπί τινων στύλων, οἵτινες εὑρίσκονται πρὸς Α φαίνεται μέρος τῆς οἰκοδομῆς. Οἱ στῦλοι αὐτοὶ εἶναι ἐκ καθαροῦ λευκοῦ μαρμάρου μετὰ ὑποκυάνων κυματισμῶν ἔργα λαξευτά· ἔχουσι δὲ 50 ποδῶν ὕψος καὶ 19 $^1/_2$ περίμετρον, τὸ περὶ αὐτοὺς ἔδαφος εἶναι λίαν ὁμαλόν· λέγουσιν ὅτι ἦτο ἄλλοτε ἐστρωμένον διὰ μαρμάρων. Πολὺ πλησίον τῶν στύλων πρὸς Ἀνατολὰς εἶναι τετράγωνος πλατεῖα χλοερὰ περιτετοιχισμένη διὰ χαμηλοῦ τοίχου, φροντίζουσι δὲ ὅπως ἡ πλατεῖα αὕτη διατηρεῖται ὁμαλὴ καὶ ἄνευ χαλίκων.

Εἰς τὴν μεσημβρινὴν ἄκραν πλησίον τοῦ τοίχου ὑπάρχει ὕψωμά τι δύο ποδῶν περίπου ὑψηλὸν ἐν σχήματι θρόνου, εἰς ὃ ἀνέρχεταί τις διὰ δύο βαθμίδων. Εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Μπαϊραμίου των οἱ Τοῦρκοι συνέρχονται ἐκεῖ, ὁ δὲ Ἰμάμης αὐτῶν ἢ ἱερεὺς καθήμενος ἐπὶ ἐξέδρας ὁμιλεῖ πρὸς αὐτοὺς περὶ τῆς ματαιότητος τοῦ κόσμου, τοῦ μεγαλείου τοῦ Αὐτοκράτορός των καὶ τῆς ἀνδρείας τοῦ Ὀθωμανικοῦ στρατοῦ καὶ τελειώνει διὰ προσευχῆς ὑπὲρ τοῦ Σουλτάνου, εἰς ἣν οἱ ἀκροαταὶ ἀπαντῶσι φωνάζοντες τρὶς γεγωνυίᾳ τῇ φωνῇ *Ἀμήν*.— Τὸ φρούριον ὑψοῦται ἐπὶ βράχου ὑψηλοῦ καὶ ἀποκρήμνου, βατοῦ πρὸς τὸ ἓν μόνον μέρος· τρεῖς δὲ πύλαι ἄγουσιν εἰς αὐτό. Τὰ τείχη εἶναι εἰς οὐχὶ κα-

λὴν κατάστασιν, ἀλλ' ἡ τοποθεσία κάμνει αὐτὸ ἰσχυρόν. Τὸ φρούριον τοῦτο ἵστατο σχεδὸν ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν.

Τὸ μᾶλλον ἀξιοπαρατήρητον ἐν αὐτῷ εἶναι ὁ Ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς, ὅστις διασώζεται ἀκέραιος καὶ θεωρεῖται παρὰ πάντων, ὅσοι τὸν εἶδον, ὡς τὸ μάλιστα ἀξιοθαύμαστον κτίριον τῆς Εὐρώπης· εἶναι ὅλον ἐκ καθαροῦ λευκοῦ μαρμάρου.

Τὸ μῆκος τοῦ Ναοῦ εἶναι 168 ἀγγλικῶν ποδῶν καὶ τὸ πλάτος 71. Ὑπάρχουσι 17 στῦλοι εἰς ἑκάστην πλευρὰν καὶ 8 εἰς τὴν πρόσοψιν. Ἡ περίμετρος ἑκάστου κίονος 19 ποδῶν καὶ $^1/_2$, τὸ μῆκος δὲ του ὅλου Ναοῦ 230 ποδῶν. Ὁ Ναὸς εἶναι πολὺ σκοτεινὸς ἔχων μόνον φεγγίτας τινὰς εἰς τὸ Ἀνατολικὸν μέρος. Οἱ Ἕλληνες τὸν ἐξηγίασαν καὶ τὸν καθιέρωσαν εἰς τὴν Ἀειπάρθενον. Μετὰ ταῦτα οἱ Τοῦρκοι τὸν μετεποίησαν εἰς Τζαμί των. Οἱ Τοῦρκοι ἐπέχρισαν ἀσβέστῳ τὸ ἐσωτερικόν, καίτοι τὸ ὅλον εἶναι ἐκ λευκοῦ μαρμάρου.

Ἐν Ἀθήναις καὶ πέριξ αὐτῶν εἶναι περίπου 200 Ἑλληνικαὶ ἐκκλησίαι, αἱ περισσότεραι τῶν ὁποίων ἦσαν ἄλλοτε ἀρχαῖοι ναοί, ἀλλ' οὔτε τὸ τέταρτον αὐτῶν εἶναι ἐν χρήσει. Εἰς τὴν πεδιάδα καὶ τοὺς περισσοτέρους τῶν λόφων εὑρίσκονται πολλὰ μικρὰ ἐκκλησίδια.

Τὰ ἐρείπια ἐκτείνονται περὶ τὰ 6 μίλια περίπου. Περὶ τούτων δὲ ὁ ἀναγνώστης δύναται νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν περιέργειάν του ἀναγινώσκων τὸ Ταξείδιον τοῦ Σὶρ Γεωργίου Wheler, ὅστις ἐξέδωκεν ἐκτενῆ καὶ ἀληθῆ περιγραφὴν τῆς πόλεως ταύτης. Γεωγράφοι τινες ὀνομάζουσιν αὐτὴν Settines, *ἀλλὰ τὸ ὄνομα αὐτὸ δὲν ὑπῆρξε ποτὲ γνωστὸν εἰς τοὺς κατοίκους* Οἱ Τοῦρκοι τὴν ὀνομάζουσιν *Ἀτήνα* καὶ οἱ Ἕλληνες *Ἀθῆναι*. Ὁ ἀὴρ εἶναι πολὺ καλός. Τὸ ἔδαφος γόνιμον. Ἔχει ποταμὸν πρὸς μεσημβίαν πολὺ πλησίον τῶν ἐρειπίων τοῦ παλατίου τοῦ Ἀδριανοῦ ὀνομαζόμενον Ἰλισσὸν ἢ Καλλιρρόην, ὅστις σχεδὸν κατεχώσθη, τὸ δὲ θέρος εἶναι ξηρός.

Ὁ λιμὴν τοῦ Λέοντος δὲν προσβάλλεται παρ' οὐδενὸς ἀνέμου, ἀλλὰ δὲν ἔχει ὀχυρωματα καὶ διὰ τοῦτο συχνάζεται ὑπὸ Πειρατῶν.

Εἰς ὅλα τὰ χωρία καὶ τὰς ἐξοχὰς πέριξ τῶν Ἀθηνῶν οἱ κάτοικοι εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ Ἀλβανοὶ καὶ εἶναι ἐδῶ πολυαριθμότεροι ἢ εἰς τὸν Μωρέα. Ἔχουσι πάντα τὰ χρειώδη καὶ ἡ παραγωγὴ τῆς χώρας εἶναι ἀνάλογος, ἀλλ' οἱ οἶνοι αὐτῶν ἐν γένει δεν εἶναι τόσον καλοί.

[ΛΟΓΟΣ][1]

Εἰς τὸν μακαρίας μνήμης σοφώτατον καὶ ὑψηλότατον αὐθέντην καὶ ἡγεμόνα πάσης Οὐγγροβλαχίας κύριον ΙΩΑΝΝΗΝ[2] ΝΙΚΟΛΑΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Βοεβόδαν, συντεθεὶς παρὰ τοῦ ἐν σπουδαίοις ἐλαχίστου ΠΑΡΘΕΝΙΟΥ ἱερομονάχου τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν[3].

Τέως μὲν ἠπίστουν τῷ εἰρηκότι ἄναυδον μένειν τὸν ὑπὸ μεγίστων συμφορῶν κατεχόμενον· ἀλλά γε νῦν, πείρᾳ ἐγνωκώς, τῷ εἰπόντι ξυμφέρομαι. Καὶ γὰρ ἐκτραγῳδῆσαι σύμπτωμα μεῖζον ἢ ὅσον φέρειν ἀρξάμενος, οὐκ οἶδ' ὅπως τὸ λαλεῖν ἀπερρύη μου, καὶ δακρύων ἐπαφιέναι πηγὰς προθυμούμενος, καὶ ταῦτ' ᾤχετ' ἀπορρυέντα. Πῶς γὰρ οὔ; Ὅπου γε τὸ σφόδρα λυπεῖσθαι ἀναισθητεῖν τοὺς πολλοὺς ἀπαυγάζεται, καὶ Ἀχιλλέα γάρ φασι, τοῦ σιδήρεός τε θυμός, τὸν τοῦ Πατρόκλου ἀλγήσαντα θάνατον, ἐννεὸν μεῖναι ἐπὶ πολὺ παρὰ θῖνα ἁλὸς ἀτρυγέτοιο, ὑπὸ τοῦ τῆς λύπης μεγέθους παράφορον γεγονότα. Τὸν δὲ τοῦ Τελαμῶνος Αἴαντα, τῆς τοῦ Ἀχιλλέως πανοπλίας ἀποτυχόντα, μανέντα, ἑαυτὸν ἀποκτεῖναι, καὶ τὸν μὲν τοῦ φίλου, τὸν Ἀχιλλέα, τὸν δὲ τῆς πανοπλίας ἀδακρυτὶ μνημονεύοντας ἐπιλέγειν τοὔνομα, ἅτε ὑπὸ τοῦ ἀτόπου τῆς λύπης, τῆς τῶν δακρύων ξυρανθείσης πηγῆς.

Ἆρ' οὖν ἡμᾶς δεῖ μιμήσασθαι τούτοις καὶ τῶν θρήνων ἀποστερηθέντας ὑπὸ τῆς τοῦ λυποῦντος σφοδρότητος. ἀδακρυτὶ μνημονεύειν τηλικούτου ὀνόματος, ὥσπερ Αἴας καὶ Ἀχιλλεύς; Οὔμενον, μικρὰ γὰρ τἀκείνων ὡς πρὸς ἡμᾶς. Τί δ' ἄρα ποιητέον; Δακρύων χωρὶς τηλικαύτην ἐκτραγῳδήσωμεν συμφοράν; πολλῷ γε δεῖ. Καλὸν γοῦν ἡμῖν μετὰ τοῦ Ἱερεμίου οὕτω τῆς τραγῳδίας ἐνάρξασθαι, δακρύων ἀπαιτοῦντος πηγάς, ἐφ' ᾧ τὸ τοσοῦτον ἐκτραγῳδῆσαι ἀνήκεστον ἄλγος.

Τέθνηκε Νικόλαος ὁ τῆς Οὐγγροβλαχίας σοφώτατος ἡγεμών. Τὸ τῆς εὐγενείας ἔρνος τῇ τοῦ θανάτου ἀπετμήθη μαχαίρᾳ. Ἔρριπται τὸ τῶν σοφῶν κραταιότατον ἔρεισμα, τοῦ θανάτου ὥσπερ ἀνέμου σφο-

---

[1] Τὸ πρωτότυπον παρὰ Νικολάῳ Δραγούμῃ· ἐξεδόθη ὑπὸ Ἐπαμεινώνδα Σταματιάδου ἐν τῷ συγγράμματι αὐτοῦ «Βιογραφίαι τῶν Ἑλλήνων Μεγάλων Διερμηνέων τοῦ ὀθωμανικοῦ κράτους».

[2] Σημ. Σταμ. Τὸ ὄνομα Ἰωάννης ἐστὶ τιμητικὸν τῶν ἡγεμόνων Δακίας μεταποιησάντων τὸ Ιο (ἐγὼ) ὅπερ ἔγραφον ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν διαταγμάτων οἱ ἐγχώριοι ἡγεμόνες, εἰς Ἰωάννης.

[3] Φρονοῦμεν ὅτι ὁ ἱερομόναχος οὗτος Παρθένιος εἶναι ὁ μετὰ ταῦτα Πατριάρχης Ἱεροσολύμων. Ὁ Παρθένιος [Γερένης] ἐγένετο Πατριάρχης ἐν ἔτει 1737· ὁ δὲ ἡγεμὼν Νικόλαος ἀπεβίωσεν ἐν ἔτει 1730

δροῦ ἐπιπνεύσαντος. Ὤχετο ὁ τῆς παιδείας διάπυρος ζηλωτὴς καὶ τῶν παιδευομένων ἀδιάλειπτος βοηθός, ὁ τῆς ἐκκλησίας προστάτης, τὸ τοῦ γένους παντὸς περικαλλὲς ἐγκαλλώπισμα· μικροῦ γὰρ ἐναυσθεὶς ὁ τῆς παιδείας σπινθὴρ τῷ ζήλῳ τῆς μακαρίας ἐκείνης ψυχῆς, ὥστε καὶ πρὸς φλόγα ἀναδοθῆναι, τέλειον ἐναπέσβη καὶ ὤλετο, ὤλετο, ὤλετο!

Βαθεῖά τις καὶ πάνδημος ἀχλὺς περιπέπτωκεν, ἥ περ, πᾶν τὸ Ἑλληνικὸν κατασκοτάσασα γένος, μελανειμονεῖν κατηνάγκασεν. Οἴμοι! πῶς εἴπω; πῶς διηγήσομαι; πῶς θρηνήσω τὴν συμφοράν; πῶς ἐκτραγῳδήσω τὸ πάθημα; τὸ καὶ σιγώμενον ἐξοιδοῖ τὴν ψυχὴν καὶ λεγόμενον ἀπαραμύθητον γίγνεται. Πῶς κλαύσομαι τοὺς πένητας, οὓς ὡς ἀληθῶς Χριστομίμητος ἀδελφοὺς καλεῖν οὐκ ᾐσχύνετο, καὶ ἐλεῶν οὐκ ἐπαύετο, τοῦ Δεσποτικοῦ μνημονεύων μακαρισμοῦ, τοῦ τοὺς ἐλεήμονας μακαρίζοντος, ἀποβαλόντας τὸν ἐλεοῦντα καὶ τρέφοντα; Ἦν γὰρ λόγος ψευδὴς τὸ περὶ Τιβερίου τυγχάνῃ λεγόμενον, ὡς ἄρα μὴ βασιλεῦσαι τὴν ἄνευ εὐποιΐας παρελθοῦσαν ἡμέραν, ἣν τ' ἀληθές, οὐκ ἰσχυρίζομαι (χρόνου γὰρ παρέλευσις πλείους ἔχει τοὺς ἀπιστοῦντας ἢ τοὺς πιστεύοντας), ἀλλ' οὖν ταῖς τοῦ μακαριτου τούτου αὐθέντου εὐποιΐαις ἀπιστεῖν οὐκ ἐπιτρέπει τὰ πράγματα, μὴ ζῆν τὴν ἄνευ εὐποιΐας ἡμέραν κρίνοντα, μή τι γε δὴ ἡγεμονεύειν. Καὶ δῆλόν γε οὐ μόνον τοῖς ἀπαθῶς σκοποῦσι τὰ τῆς μακαρίας αὐτοῦ Ὑψηλότητος, ἀλλὰ δὴ καὶ αὐτοῖς τοῖς ἐθελοκακοῦντως τοὺς ὀφθαλμοὺς μύουσι καὶ διὰ φθόνου δεινὴν πεπηρωμένοις τυφλότητα, τοὺς τῶν πενομένων ἀκούουσι θρήνους, Στέντορος δίκην τὸ δαψιλέστατον αὐτῆς ἀνακηρύττοντας ἔ εος καὶ θρηνῳδοῦντας τὴν στέρησιν. Φεῦ! πόθεν τροφή; ἄρα πέμψει Νικόλαος ὁ τῶν πεινώντων τροφεύς; πόθεν ἐνδύματα; μῶν ἐνδύσει ἡμᾶς ὁ ἐνδύων τοὺς γυμνητεύοντας; Ὤχετο μὲν ἐκεῖνος καὶ πρὸς τὴν ἡτοιμασμένην αὐτῷ ἐναπέπτη μονήν, ἡμεῖς δὲ ἐνδυμάτων καὶ τροφῶν ἐτησίων καὶ αὐτοῦ δὲ τοῦ ἐπιουσίου ἀπεστερήμεθα ἄρτου. Ἆρ' οὐκ ἐμβομβοῦσιν ὑμῶν ταῖς ἀκοαῖς αἱ τῶν πεινώντων φωναί; ἐμὲ γὰρ καὶ πρὸς πλείω ἀνεκαλέσαντο οἶκτον. Εἰ τοίνυν αὔθ' οὕτως ἔχῃ, πεπληρῶσθαί μοι δοκεῖ τὸ ὑπὸ τοῦ Ἠσαΐα εἰρημένον «Ἐπαχύνθη γάρ, φησίν, ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου ἐκοντὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς μύσαντος πρὸς τὸ μὴ βλέπειν» Οἱ δέ, οὐ μόνον τὴν καρδίαν ἐπαχύνθησαν οἱ ὄντως παχύδερμοι, ἀλλὰ καὶ μικροῦ δεῖν ἀπελιθώθησαν, πράττοντες ἅπερ πράττειν εἰκὸς τοὺς λιθίνην ἔχοντας ψυχὴν καὶ πολεμίους ὅρους πολλῷ τῷ μέτρῳ ὑπερβαλόντας.

Οἶδε γὰρ (φασὶ) καὶ πολέμιος θαυμάζειν ἀνδρὸς ἀρετήν.

Τοὺς δέ γε τῶν ἀρχιερέων καὶ ἱερατικοῦ καταλόγου πρὸς τὴν αὐτοῦ Ὑψηλότητα πρόσφυγας τίς λόγος παραμυθήσει; οἵ γε τῶν ἰδίων ἐκπεσόντες θρόνων καὶ ἐπαρχιῶν τοῖς τούτου δαψιλέσι σιτηρεσίοις ἐτρέφοντο; Οὐδ' ἔστιν ὅστις εἷς ἀνήρ, καὶ ταῦτα ἐπὶ τοιαύτης τυραννίδος, εἰς τοσάςδε ἐξήρκει εὐποιΐας, ὅσον ἡ μακαρία ἐκείνη ψυχὴ οὐ μόνον εἰς τοὺς χύδην πενομένους, ἀλλὰ καὶ ἐκ βάθρων θείους ἀνεγείρειν ναοὺς τῶν προθυμοτάτων ἐτύγχανεν. Καὶ μάρτυρες ἀναμφίλεκτοι ἄλλα τε πολλά, μάλιστα δὲ ὁ πολυδαπάνοις ἀναλώμασιν ἐν Βουκουρεστίῳ θεῖος ναός, τετιμημένος μὲν ἐπ' ὀνόματι τῆς ὑπερφώτου Τριάδος, καθιερωμένος δὲ τῷ παναγίῳ καὶ ζωοδόχῳ Τάφῳ εἰς ἀΐδιον μνήμην τῆς περὶ τὰ θεῖα αὐτοῦ εὐλαβείας. Τοῦ δὲ περὶ τοὺς ἐκεῖσε ἐλέους παραγινομένους τῶν Πατριαρχῶν, τίς οὐκ ἂν θαυμάσαιτο λόγος; Καὶ ἦν γε μόνον πρὸς τὸν Ἱεροσολύμων ἱεράρχην, τὸν σοφώτατον, φημί, Χρύσανθον, εἰς οὐδὲν θαυμαστόν, ὡς πατρόθεν τὴν εὔνοιαν διαδεξάμενον καὶ τῆς ὑπὲρ πάντας σοφίας μόνον ὄντα ἐφάμιλλον. Ἄλλως τε, ἔθος τοῖς τῶν Ἱεροσολύμων ἱεράρχαις, πρὸς οὐδὲν ἕτερον ἔχουσι τὰς ἐλπίδας τῶν ὁσημέραι ἐμπιπτόντων δεινῶν, ἐξιέναι χάριν ἐλέους ταῖς ἀνὰ πᾶσαν τὴν ὑπ' οὐρανὸν ὀρθοδόξοις πολιτείαις· ἀλλὰ δὴ κατά τινα χρόνον καὶ τὸν τῆς Ἀντιοχείας Πατριάρχην κύριον Σίλβεστρον, ἐκεῖσε προσδραμόντα δι' ἔλαιον (εἷλκε γὰρ τοὺς δεομένους πρὸς αὐτὸν ὡς ὁ μαγνήτης τὸν σίδηρον μὴ ἀποκλείων τὸν πλοῦτον δεσμοῖς καὶ μοχλοῖς ἅτε δὴ σοφῶν ὢν τὰ πρῶτα καὶ τὰ τοῦ Ψαλμῳδοῦ ἀκριβῶς ἐπιστάμενος καὶ πείρᾳ ἐγνωκὼς «Οὐκ εἶδον γάρ, φησὶν ἐκεῖνος, δίκαιον ἐγκαταλελειμμένον, οὐδὲ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ζητοῦν ἄρτους», καρδίαν τῷ πλούτῳ οὐ προσετίθετο) ἀσμένως καὶ μεθ' ὅσης τῆς εὐλαβείας καὶ πατριαρχικῆς πομπῆς αὐτὸν ὑπεδέξατο, καὶ ἐξαρκεῖ μὲν αὐτὸς τῷ ἐλέει χρησάμενος, μικροὺς δὲ καὶ τοῖς ὑφ' αὐτὸν κατατείνας λόγους, ὑφ' ὧν τὰς τούτων ψυχὰς εἰς ἔλεον ἐκκαλέσασθαι, καὶ πρῶτον μὲν ἐπὶ τοῦ Πατριάρχου πολλοῖς ἐγκωμιάσας λόγοις τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ἄρχοντας, ἅτε δὴ ἐπ' εὐγενείᾳ διαπρέποντας καὶ τοὺς πλείους αὐτῶν εἰς Καντακουζηνὸν τὸ γένος ἀναφέροντας καὶ φύσει πρὸς ἔλεον καμπτομένους (σοφοῦ γὰρ ἀνδρὸς καὶ τὸ ἐν ἐγκωμίου προσχήματι νουθετεῖν καὶ παροτρύνειν πρὸς τ' ἀγαθὸν) καὶ πρὸς αὐτόν, καὶ τοὺς ἀμφ' αὐτὸν τὴν πατριαρχικὴν εὐλογίαν αἰτήσας, ἥν τινα παντὸς λίθου τιμίου τιμιωτέραν ἡγεῖτο, καὶ πᾶν ὅ,τι τοιοῦτο παρεῖχεν οὐ πρὸς φιλοδοξίαν ὁρῶν ὡς οἱ πλείους ἐφ' ᾧ τὸν τιμιώτατον μαργαρίτην ὠνήσασθαι, ὁρατῆς περὶ τὸν τοῦ Χριστοῦ ἱεράρχην εὐλαβείας αὐτοὺς ἐμπλησάμενος, «Ἑωράκατε, ἔφη, τὸν Πατριάρχην, οὐκ ἄξιος ἄρ' εὐλαβείας, σεμνὸς τὴν

ἀναβολήν, σεμνὸς τὸ βάδισμα, ἱεροπρεπής; Ὁρᾶτε γοῦν μή τι αὐτὸν ἀνιάσητε καὶ ἀρὰν ἀντ' εὐχῆς πορίσησθε.» Καὶ κατὰ τὸν Ἀπόστολον ὁ ἰσαπόστολος βοῶν οὐκ ἐπαύετο. «Οἱ μὲν ἱεράρχαι ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ἐν προσευχαῖς καὶ νηστείαις, ἡμῖν δὲ ταῖς χρείαις αὐτῶν ἐπαρκεῖν προσήκει ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσι καὶ μὴ στενάζοντες· ἀλυσιτελὲς γὰρ ὑμῖν τοῦτο». Οὕτως ἄρα ὁ μακάριος ἀνὴρ (οὕτω γάρ με δεῖ καλεῖν αὐτόν, εἴς γε καὶ πρὸ ἐμοῦ ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ πρὸ τοῦ Κυρίου οἱ ψαλμῳδοὶ ἐκαλέσαντο· Μακάριος γάρ φησιν ὁ ἐλεῶν πτωχὸν) καὶ αὐτὸς ἐλεεῖν οὐκ ἐπαύετο καὶ τοὺς ὑφ' αὐτὸν πάντας τοῦτ' αὐτὸ ποιεῖν κατηνάγκαζεν, ἀκαμπτοτέρους ὄντας πρὸς ἔλεον.

Ἐλεῶ γοῦν ὑμᾶς, ὦ ἱερὸν σύστημα προστάτην ἀποβαλόντας θερμότατον· ἀλλ' ὑμῖν μὲν ἴσως τὸ δυστύχημα φορητόν, πολλοὶ γὰρ οἱ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς βοηθοῦντες, εὐρυόδου ὅσοι καρπὸν αἴνυνται χθονός, εἴ γε καὶ μὴ τοσόνδε ὅσον ἐκεῖνος; Τοὺς δὲ τῶν Μουσῶν τροφίμους πῶς ἄρα ἀξίως κλαύσομαι, παιδεύοντάς τε καὶ παιδευομένους, διδάσκοντας καὶ διδασκομένους, οἵπερ τῆς θηλῆς τῶν Μουσῶν ἐκκοπείσης, τοῦ τῶν Ἑλικωνιάδων ἀπεστέρηνται γάλακτος καὶ τὸ ἀφόρητον, ὅτι γε καὶ τοὺς μαστοὺς ἔτι πεπληρωμένους, ὁ αἰγοθήλας οὗτος ἀπετύφλωσε θάνατος; Οὐκ ἔκαμεν ἄρα ὁ τῆς τύχης φθόνος τὸ τῶν Ἑλλήνων ἐπεξέρχεσθαι γένος, ὅς γε πάσης τε τῆς Ἑλλάδος γῆς καὶ τῆς περιοίκου, τὴν Ἑλλάδα ἐξοστρακίσας φωνήν τε καὶ παιδείαν, καὶ αὐτὴν δὲ τὴν κοινὴν καὶ ἐν χρήσει ἐξελάσαι τῆς ἀνατολῆς οὐκ ἐκόρεστο, ἀλλὰ καὶ νῦν ῥαγδαῖος ἐπιπεσὼν χρηστὰς ἐπεσκότασε προσδοκίας; Μικροῦ γὰρ ὥσπερ ἐμπορεύματος σωζομένου παιδείας καὶ τούτου λαβόμενος ὁ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γεγονὸς σοφώτατος αὐθέντης κύριος Ἀλέξανδρος, ὁ καὶ ἑρμηνεὺς μέγας καὶ ἐξ ἀπορρήτων τῆς τῶν Ὀθωμανῶν βασιλείας χρηματίσας, μικρόν τι τῆς τέφρας ἐξαγαγὼν καὶ ὑπόκαυμά τι παραθέμενος ζωπυροῦν ἤρξατο. Μετ' αὐτὸν δὲ ὁ τῆς μακαρίας μνήμης σοφώτατος ἡγεμών, κύριος Νικόλαος Βοεβόδας, ὁ καὶ τοῦ προρρηθέντος αὐθέντου κυρίου Ἀλεξάνδρου υἱὸς γνησιώτατος καὶ τῆς πατρικῆς φιλοσοφίας ἐκμαγεῖον ἀκίβδηλον, τὸν ἐναυσθέντα τῶν μαθημάτων σπινθῆρα εἰς φλόγα ἀναδοθῆναι οὐ μικρὰν καταστήσας, συγγράφων μὲν αὐτὸς συγγράμματα πάνσοφα ἠθικά τε, ἱστορικὰ καὶ φιλόσοφα, ὡς δηλοῖ τοῖς ἐντυχοῦσι τοῖς τούτου πανσόφοις πονήμασι, καὶ μεταφράζων πῇ μὲν ἐκ τῆς τῶν Ἀράβων, πῇ δὲ ἐκ τῆς Λατινίδος, ἔστι δ' ὅτε καὶ ἐκ τῆς Ἑβραΐδος εἰς τὴν Ἑλλάδα φωνήν, ἰοπλοκάμων Μουσῶν ἀπανθίσματα πρὸς τὴν τῶν φιλολόγων ὠφέλειαν. Καὶ ἦν ἰδεῖν, παριόντος τοῦ μακαρίτου ἐκείνου

αὐθέντου οὓς μὲν ἐπὶ τὸ μεταφράζειν, οὓς δὲ ἐλάφων δίκην διψῶντας, ἐφιεμένους καὶ τρέχοντας ἐπὶ τὰς τῶν μαθημάτων πηγάς, οὓς πάντας σιτηρεσίοις λαμπροῖς ἐψυχαγώγει, τὸ ἡδὺ ἐκεῖνο καὶ πρᾶγμα καὶ ὄνομα. Ἔτι δὲ καὶ ἁδροτέροις μισθοῖς καὶ συνεχίσω ἐπιστολαῖς τοὺς διδάσκοντας παρώτρυνε πρὸς σπουδήν, πῇ μὲν ἐλέγχων, πῇ δὲ νουθετῶν, πατὴρ ἅτε φιλοστοργότατος.

Καὶ ταῦτα μὲν τὰ κοινῇ· τὴν δὲ τῶν Οὐγγροβλάχων γῆν ἀποικίαν Ἑλλήνων οὐκ ἐποιήσατο γυμνασίοις τε καὶ ἐλευθέροις κοσμήσας μαθήμασιν, ἅπερ καίτοι γε πρότερον ὄντα ἐπὶ ποσίν, ἀλλ' οὖν οἰκονομικῶς ὅσῳ ζήλῳ πολλαπλασιάσας, τὸ τάλαντον πολλῷ τῷ μέτρῳ ἐπηύξησεν; Οὐ γὰρ τὸ κτήσασθαι μόνον χαλεπόν, ἀλλὰ καὶ τὸ τὰ κτηθέντα σῶσαι πολλῷ χαλεπώτερον, πολλῷ γε δεῖ τὸ αὐξῆσαι καὶ πολλαπλασιάσαι, τὰ μὲν ἔξωθεν ἐπεισάγων τὰ δὲ καὶ ἔσωθεν προσοικοδομῶν. Ἀλλὰ τὰ μὲν ἐκεῖσε, πέρα Γαδείρων ὄντα, οὐ φροντὶς Ἱπποκλείδῃ τὸ δὴ λεγόμενον· ἀφόρητον γοῦν μόνον ἐστὶ τὸ ἐνταῦθα δυστύχημα μονονουχὶ φωνὴν ἀφιὲν καὶ τὸ πάθος ἀποδυρόμενον. Εἶδον ἐγώ, τοὺς τῆς ταύτης ἀποδημίας τροφίμους, χαλεπῶς τὴν ὀρφανίαν ἀπολοφυρομένους καὶ ξυναυλικλαίοντας, τὰς ἀπαιτήσεις τῶν φόρων, τὰς ἑκουσίους τροφὰς προβαλλομένους καὶ τοῦ ἡδίστου καὶ αὐθεντικοῦ μνημονεύοντας ὀνόματος. Ἐλεῶ γοῦν ὑμᾶς τοῦ δυστυχήματος, ὦ Μουσῶν τρόφιμοι, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ τοὺς μουσηγέτας ὑμᾶς, καὶ κοινῇ πάντας, τοιαύτην ξυμφορὰν ὑποστάντας, τὴν δόξαν τοῦ γένους ἀπολωλεκότας. Ἔπεισι γοῦν μοι θρηνῳδῶς μονῳδῆσαι τὸ τοῦ Θεοκρίτου εἰδύλλιον, καὶ σύγγνωτέ μοι, εἴ γε μικρὸν τὰ τῆς Δωρικῆς παρῳδήσαιμι Μούσης. Αἴ! αἴ δεινά μοι στοναχεῖτε οὐ νάπαι, ἀλλὰ πάντες πεινῶντες, πάντες πενόμενοι, ᾤχετο γὰρ ὑφ' ὑμῶν ὁ μεγαλόδωρος τροφεύς· οὐ ποταμοί, ἀλλ' ἅπαντες οἱ τῶν Μουσῶν ὀπαδοί, τέθνηκε γὰρ ὁ προστάτης ὑμῶν· οὐχ ὕδωρ τὸ Δώριον, ἀλλὰ τὸ τῶν Ἑλλήνων γένος κοινῇ, ὤλετο γὰρ ἐκεῖνος, δι' οὗ τὸ κλέος αὐτῷ προσεγένετο. Ἀπεσβέκει ὁ λύχνος, ὑφ' οὗ τῆς λαμπρότητος κατελάμπετο. Ἐσίγησεν ἡ σειρήν, ὑφ' ἧς τῶν ἐγκωμίων αὐτῷ ἐπλέκετο στέφανος. Ὤλετο καλός, οὐκ Ἄδωνις, οὐ, καλὸς Νικόλαος, ἐπαιάζουσι πένητες. Ὤλετο καλὸς Νικόλαος στενάζουσιν ἅπαντες· μᾶλλον δὲ οὐκ ὤλετο, ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν νῦν τὸ τέλειον προσελάβετο, «Τότε γὰρ τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται, ὅταν ἔλθῃ τὸ τέλειον,» τὸ τῆς ἐκλογῆς σκεῦός φησιν. Νῦν τὸ λογικὸν αὐτοῦ τῆς ἐντελοῦς ἐπέτυχε γνώσεως, νῦν τὸ θυμικὸν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ τῆς τελείας ἠμοίρησε τελειώσεως, ἐντελῆ τὴν ἠρεμίαν λαβὸν καὶ τὴν εἰρήνην

αἴδιον· «Οὐ γάρ ἐστι στέρησις ἠρεμίας τῇ ψυχῇ τῶν δικαίων, κατὰ τὴν θεολόγον φωνήν, ὁ θάνατος, ἀλλ' ἕξις αἰωνίου εἰρήνης καὶ ἀγάπης ἀεννάου.» Οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ τὸ ἐπιθυμητικὸν αὐτοῦ κεκόρεστο, θείας καὶ οὐρανίου αὐτῷ δοθείσης ὀρέξεως, «Χορτασθήσομαι γάρ φησιν ὁ Ψαλμῳδός, ἐν τῷ ὀφθῆναί μοι τὴν δόξαν σου.» Ἐκεῖνος μὲν γοῦν ὁ τοσάσδε λαβὼν τελειότητας, εἰς τὰς οὐρανίους ἀπῆρε μονάς ἅςπερ διὰ τῆς ἐλεημοσύνης ἐκτήσατο, καὶ ἀντὶ τῆς ἐπικήρου τῆσδε ἡγεμονίας, τὴν οὐράνιον ἐπληρώσατο βασιλείαν, χρύσεα, χαλκῶν, τὸ δὴ λεγόμενον ἀνταλλαξάμενος. Ἀλλ' οἱ τῆς βοηθείας αὐτοῦ καὶ πατρικῆς προστασίας στερηθέντες ἡμεῖς πῶς ἐνέγκωμεν; τί ποιήσωμεν; Μέγα μὲν ἦν τὸ πένθος τῶν υἱῶν Ἰακὼβ ἐπὶ τῇ τοῦ πατρὸς τελευτῇ, «Ἔκλαυσαν γάρ, φησὶν ἡ Γραφή, τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ ἐποίησαν πένθος μέγα», ἀλλ' οὐδὲν πρὸς τοῦτο. Ὁ μὲν γὰρ Ἰακὼβ ἅπαν τὸ τῆς νεότητος δρεψάμενος ἄνθος, καὶ ἐπὶ υἱοῖς τε καὶ Υἱωνοῖς, ἤδη τὴν ἡλικίαν προβεβηκώς, τέλος δὲ εἰς ἔσχατον γῆρας ἐλθὼν ἐτελεύτησεν· ὁ δὲ τρισόλβιος οὗτος ἀνήρ, μέσος ἔτι τὴν ἡλικίαν ἐπὶ υἱοῖς νεανίαις τὸν βίον μετήλλαξεν. Ὥσπερ γὰρ δένδρον τῶν κλάδων ἤδη καρποφορεῖν ἀρξαμένων, τὴν ῥίζαν ἀποτμηθῆναι δεινόν, οὕτως ἄρα καὶ τῆς εὐτυχοῦς ταυτησὶ ῥίζης ἐκκοπείσης, πένθος κατελέλειπτο πάμμεγα τοῖς νεάζουσιν ὄρπηξιν. Ἄλλως τε ἐκεῖνο μὲν μιᾶς οἰκίας ἦν τὸ δυστύχημα, τοῦτο δὲ οὐ μόνον τῷ πανεκλάμπρῳ αὐτοῦ ἀναφέρεται οἴκῳ, τῇ ἐκλαμπροτάτῃ, φημί, κυρίᾳ Δόμνῃ (ἧς περ τὸ ἄλγος ἀσύγκριτον) καὶ τοῖς θεοστηρίκτοις αὐτοῦ υἱοῖς, τῷ τε ὑψηλοτάτῳ αὐθέντῃ κυρίῳ Ἰωάννῃ Κωνσταντίνῳ βοεβόδᾳ καὶ τοῖς πανεκλάμπροις αὐτοῦ αὐταδέλφοις, τοῖς ἐκλαμπροτάτοις, φημί, καὶ μεγαλοπρεπεστάτοις μπεϊζαντέσι, κυρίῳ κυρίῳ Ἰωάννῃ βοεβόδᾳ καὶ κυρίῳ Ἀλεξάνδρῳ βοεβόδᾳ, καὶ τοῖς λοιποῖς συγγενέσιν, οἰκείοις τε καὶ δούλοις, ἀλλὰ καὶ κοινῇ παντὶ τῷ γένει ἡμῶν. Αὐτήκοος γὰρ ἐγενόμην τῶν Λατίνων τινός, ὅς γε διὰ θαύματος ἄγων, μᾶλλον δὲ φθονῶν τῇ εὐτυχίᾳ τοῦ γένους ἡμῶν (οἷα δὴ φιλεῖ τὸ ἀλλότριον πράττειν) «Ἔχετε, φησί, τὸν τῆς Οὐγγροβλαχίας ἡγεμόνα Νικόλαον, νοὸς μὲν ὀξύτητι τοὺς ὀξυτάτους τῶν ἡμετέρων ὑπερβάλλοντα, φιλοπονίᾳ δὲ πολλῷ τῷ μέτρῳ πλεονεκτοῦντα, συνέσει δὲ καὶ ἀξίᾳ πολιτικῇ ἀπαράμιλλον τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους κλέος καὶ καύχημα. Πῶς γοῦν τοιαύτης δόξης τε καὶ αὐχήματος στερηθέν, μὴ τὴν στέρησιν ἀπολοφύρασθαι; Πῶς ἴσον τὸ πένθος οἰκίας μιᾶς, καὶ ταῦτα μηδεμίαν βλάβην καὶ συμφορὰν ἐμποιῆσαν, πένθει κοινῷ τοσάδε προμνηστευσαμένῳ δυστυχήματα; Τοῖς μὲν γὰρ υἱέσι καὶ συγγενέσι τυχὸν τὸ πάθος

παράλληλον· ἡμῖν δὲ τοῖς στερηθεῖσι τοιοῦδε αὐχήματος τίς ἡ παραμυθία; Πάντως γε ἀπαραμύθητον. Τί δ' ἄρα τὸ ποιητέον; Οὐκ ἔστιν ἐπάνοδος, φησὶ Σειρὰχ ὁ σοφός. Τυφλὸν μὲν τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῖς ζωγράφοις εἴωθε τὸν θάνατον ἐξεικονιζεσθαι, κωφὸν δὲ τὰ ὦτα, γυμνὸν τὸ σῶμα καὶ σαρκὸς ὡς ἐπίπαν ἐστερημένον. Σαφῶς, ὡς οἶμαι, δηλοῦται τὸ ἀδιάκριτον τούτου, ἅτε δὴ τοὺς εἰς ἔσχατον ῥυτίδος ἀφικομένους ἀφείς, σεμνὸν καὶ μέσον δεσπότην ἠγάγετο. Κωφόν, διὰ τὸ ἀνέντευκτόν τι καὶ ἀπαράκλητον· γυμνὸν δέ, διὰ τὸ ἀδωροδόκητον· καὶ σαρκὸς ἀμοιροῦντα, διὰ τὸ καὶ εὐτραφεῖς τε ὡσαύτως καὶ φθισιῶντας λαμβάνειν, καὶ μετὰ τὴν λῆψιν μὴ εἶναι ἀπάνοδον. Εἰ τοίνυν ταῦθ' οὕτως ἔχει τὸ πάθος ἆρ' οὐκ ἀπαραμύθητον. Τοὺς μὲν οὖν τοῦ Ἰακὼϐ παρεμυθεῖτο ὁ Ἰωσήφ, τοῦ πατρὸς τελευτήσαντος, τοὺς δὲ τοῦ μακαρίου τούτου ἀνδὸς ἀριπρεπεῖς υἱούς, Κωνσταντῖνος ὁ αὐθέντης τε καὶ ἀδελφός, ὡς ἀετὸς μεγαλώνυξ ὀξυδερκής τε καὶ μεγαλοπτέρυγος, ταῖς μὲν πτέρυξεν πάσης ἀντικειμένης ἀπειρίας ἐπισκιάζων αὐτός, τῷ δὲ ὀξυδερκεῖ τὰ ἐμπίπτοντα πόρρωθεν προορώμενος, τοῖς ὄνυξι δὲ πάντα σπαράττων τε καὶ ἀποσειόμενος, καὶ τὸν αὐθεντικὸν αὐτοῦ ξύμπαντα οἶκον ἄμπελον τοῖς πολλοῖς καταπεπατημένην, ἅτε δὴ τὸ μέγαν ἐκεῖνον περιαιρεθεῖσαν φραγμόν, νομιζόμενον, ἄμπελον εὐθηνοῦσαν καὶ χλοαζούσαις θάλλουσαν κλάδοις ἀποδεικνύς. Τοὺς μὲν οὖν οἰκείους τε καὶ συγγενεῖς οὕτω παραμυθησάτω ἡ τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ ὑψηλοτάτου, φημί, αὐθέντου κυρίου Κωνσταντίνου ϐοεϐόδα ἐπίσκεψίς τε καὶ προστασία· αὐτὸν δὲ τὸν μετὰ τὴν ἐντεῦθεν τοῦ πατρὸς ἀπαλλαγὴν τοὺς τῆς αὐθεντίας διαδεξάμενον οἴακας (ἐπεὶ τῆς τύχης φθόνῳ πρὸς μικρὸν ταυτησὶν ἀπεστέρητο) τὸ μεμνῆσθαι ὅτι γε ἡ μακαρία ἐκείνη ψυχὴ φθαρτοῖς ἄφθαρτα ἀντηλλάξατο καὶ ἐπικήροις αἰώνια.

Ὑμεῖς δὲ οἱ τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους ἀπόγονοι ἀνάσχοιτέ μου μικρὸν ὅπως ἱστορικήν τινα τὴν παραμυθίαν ἐπάξω ὑμῖν. Ἦν μὲν ὁ Θεσϐίτης Ἠλίας πᾶσι τοῖς ἐν τῷ τότε Ἰουδαίοις ποθεινότατος, καὶ ταῖς τῆς Ἰεζάϐελ κακίαις ἀκαταγώνιστος ζηλωτής, ἀλλὰ κελεύσματι θείῳ ἐξ αὔρας, ἐν χώρᾳ ζώντων μεθίσταται καὶ Ἰουδαίοις πένθος καταλείπει ἀμύθητον, μόνην αὐτοῖς παραμυθίαν Ἐλισσαῖον ἐάσας, διπλῆν τὴν χάριν διαδεξάμενον. Ἔγνωτε γοῦν τὸ τῆς ἱστορίας ἑπόμενον; Μετέστη μὲν ἡ μακαρία ἐκείνη ψυχὴ πρὸς οὐράνια καὶ πένθος ἡμῖν μέγα προυξένησεν, ἄσπονδον ἀνταγωνιστὴν τῆς πονηρᾶς ἀπολέσασιν Ἰεζάϐελ (τῆς ἀπαιδευσίας φημὶ) ἀλλ' οὖνγε ὡς ἄλλον Ἐλισσαῖον τὸν πανέκλαμπρον αὐτοῦ υἱὸν καὶ αὐθέντην εἰς παραμυθίαν ἡμῶν

καταλέλοιπε, τῆς πατρικῆς ἀξίας τε καὶ παιδείας διάδοχον ἄριστον υἱόν, ἀρίστου πατρός, ὅς γε οὐκ εἰς μακρὰν συνειρομένου τοῦ κρείττονος, τὴν πονηρὰν Ἰεζάβελ ἀποσεισάμενος, τὴν ἀγαθὴν ἀθλοκομήσει παιδείαν, καὶ τὸν πρὸς τοὺς δεομένους ἔλεον δαψιλέστερον. Μικρὸν ὑπομείνατε τὸν τῆς τύχης χειμῶνα, τὸν τὸ ποθεινότατον ἀναφέροντα ἔαρ· ἡδίω γάρ φασι μετὰ τὸ νέφος τὸν ἥλιον. Ἔνθεν τοι καὶ χεῖρας ἱκέτιδας αἴροντες πρὸς Θεόν, τῷ μὲν ὑψηλοτάνῳ εὐθέντῃ κυρίῳ κυρίῳ Ἰωάννῃ Κωνσταντίνῳ βοεβόδᾳ καὶ τοῖς πανεκλάμπροις αὐτοῦ αὐταδέλφοις, ζωὴν ἐπεύχεσθε πανευδαίμονα, καὶ τῷ σκιασθέντι ἡλίῳ ὡς ἐν τάχει εὐχερῆ τὴν τοῦ νέφους ἀποβολὴν καὶ τὴν εἰς τὰ πρῶτα ἀστράπτουσαν μαρμαρυγήν. Τῷ δὲ τῶν ἐντεῦθεν ἀπάραντι μακαρίῳ αὐθέντῃ τὴν οὐράνιον οἴκησιν, τὴν ἐν κόλποις Ἀβραὰμ κατάταξιν, τὴν θείαν τῆς κληρονομίας εὐλογίαν. «Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν», ἧς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν. χάριτι τῆς ὑπερφώτου Τριάδος, ᾗ πᾶσα πρέπει δόξα εἰς ἀπεράντους αἰῶνας.

*

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπίγραμμα δίστιχον,

Εἴ γε κάλυψε λίθος δέμας ἡγεμόνος Νικολάου,
ἀλλ' ἀρετὴ σοφίης λαμπετόεσσα πέλει.

ΕΓΓΡΑΦΑ

ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΧΩΜΑΤΙΑΝΟΥ, ΛΟΓΟΘΕΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ[1]

Πρᾶξις ἐκλογῆς τῶν Δημογερόντων

Νικολάου Λογοθέτου καὶ Νικολάου Τυρναβίτου

καὶ τῶν ἐπιτρόπων

Ἀγγελάκη Κατζιλιέρη καὶ Παλαιολόγου Ἀλεξάνδρου (Βενιζέλου).

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Φεβρουαρίου 1819.

«Ἡμεῖς οἱ κατοικοῦντες εἰς τὰς Ἀθήνας πιστοὶ ῥαγιάδες τοῦ κραταιοτάτου καὶ πολυχρονίου ἡμῶν ἄνακτος καὶ βασιλέως, οὗ τὸ κράτος εἴη ἀήττητον! συνελθόντες σήμερον εἰς ἓν ὅλοι ὁμοῦ, διηρημένοι

[1] Τὰ πρωτότυπα εὑρίσκονται παρὰ τῷ ἀξιοτίμῳ Κῳ Σπυρίδωνι Χωματιανῷ Λογοθέτῃ, ἀπογόνῳ τῆς ἐπισήμου ταύτης οἰκογενείας.

εἰς τάξεις καὶ συνάφια ἐπροβάλαμεν ἀναμεταξύ μας τὴν συνήθη εἰς τὸν τόπον ἐκλογὴν Δημογερόντων καὶ προεστώτων τῆς πατρίδος ταύτης κατὰ τοὺς βασιλικοὺς νόμους καὶ παλαιὰν τῆς πατριδος μας συνήθειαν. Λοιπὸν συνηγμένοι ὅλοι κοινῇ γνώμῃ καὶ ἀποφάσει ἐκλέγομεν καὶ διορίζομεν διὰ προεστῶτας τῆς πατρίδος τοὺς εὐγενεστάτους κυρίους Νικόλαον Λογοθέτην καὶ Νικόλαον Τυρναβίτην· διὰ δὲ ἐπιτρόπους τοὺς κυρίους Ἀγγελάκην Κατζηλέρην καὶ Παλαιολόγον Ἀλεξάνδρου, εἰς τοὺς ὁποίους ἐν φόβῳ Θεοῦ καὶ ἐν βάρει συνειδήσεως ἀφίνομεν τὴν ἐπιστασίαν τῆς πατρίδος μας διὰ ἕνα χρόνον. Οἱ ὁποῖοι νὰ ἔχουν χρέος εἰς κάθε ἀναγκαίαν ὑπόθεσιν νὰ συμβουλεύωνται μὲ τοὺς ἀπ' ἔξω τιμίους ἀνθρώπους καὶ συνάφια. Διὰ δὲ μισθὸν τῶν μὲν προεστώντων ὑπoσχόμεθα ἀνὰ χίλια γρόσια, τῶν δὲ ἐπιτρόπων ἀνὰ ἑπτακόσια πενῆντα. Τὰ δὲ κοινὰ εἰς τὴν πολιτείαν δοσίματα νὰ εἶναι εἰς χρέος καὶ οἱ προεστοὶ καὶ ἐπιτρόποι νὰ τὰ πληρώνουν.Καὶ οὕτω κοινῇ γνώμῃ ἀποφασίσαντες ἔγεινε τὸ παρὸν καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας των ὑπογεγραμένον παρ' ἡμῶν εἰς ἔνδειξιν.

Ἡγούμενος Πεντέλης Κύριλλος, Ἡγούμενος Πετράκης Διονύσιος, Ἡγούμενος (Σπυριδωνίτης) Συμεών, Χ. Παναγῆς Ζαχαρίτζας, Σπ. Ἀνδρέου Παλαιολόγου, Σπ Μισαραλιώτης, Σπυρίδων Πατούσας, Παναγῆς Χαλκοκονδύλης, Σπυρίδων Ρύτος, Μιχαὴλ Μπάρμπανος, Νικόλαος Καρόρης, Ἰωάννης Πανταζῆς, Πέτρος Δημητρίου, Σπῦρος Καλλογερᾶς, Ἀναστάσιος Δεμεργγῆς, Γεώργιος Σκαρβούλης, Ἀποστόλης Τουφεξῆς, Παναγιώτης Μπάτης, Νικόλαος Καλλιφουρνᾶς, Δημήτριος Ἀθανασίου, Μῆτρος Κοροπιώτης Γεώργιος Κρητικός, Δημήτριος Μποζίκης, Νικολῆς Κοπίδης, Ἀντώνιος Δήμου, Νικολῆς Χαϊμαντᾶς, Χρῆστος Μπόρσας, Χ. Μῆτρος Φωτόπουλος, Ἀναγνώστης Μωραΐτης, Ἀναγνώστης Μαζιότης, Ἰωάννης Λαγάνας, Μῆτρος Σουρμελῆς, Χ. Γεωργαντᾶς Σκουζὲς, Ἰωάννης Πάλλης, Μῆτρος Χαμαΐντᾶς, Ἀναστάσιος Θηβαῖος, Σταματάκης Νικολάου, Σταῦρος Πατούσας, Γιαννακάκης Καντζηλέρης Γεωγράκης Καναριώτης, Χ. Ἰωάννης Χαλκοκονδύλης, Σπῦρος Θιάσπρας, Πανχγῆς, Πανταζῆς, Γιάννης Βαριπόπης, Γεώργιος Μπάρμπανος, Χ. Σπῦρος Γικάκης, Συμεὼν Γαλάκης, Φιλακτὸς Δεμεργγῆς. Δημήτριος Τυροποῦλος, Βασίλειος Χατζηπαναγιώτου, Δημήτριος Κοπίδης, Χ. Δημήτριος Καρόρης, Στεφανῆς Λιανοσταφίδας Σωτήρης Κυριακοῦ Θηβαῖος, Ἀργυρὸς Πυρῆς, Θεοδωρῆς Τρίμης, Γιαννάκης Θηβαῖος, Παναγῆς Γελαδάκης, Ἀντώνης Καντύλης, Σπῦρος Μπόρσας, Λέκας Νίκας, Νικολὸς Καρταλᾶς, Χ. Νικόλαος Θηβαίου, Δημητράκης Μαδαρός,

Νικολῆς Γκολέμης, Δημητράκης Τυροποῦλος, Παναγιώτης Μυλωνᾶς, Λάμπρος Νέρης, Σπῦρος Πηγαδίτης, Παναγῆς Κρητικός, Χαγγηβασίλης, Παναγιώτης Τσάκονας, Θεοδωρῆς Σουρμπάτης, Γιαννάκης Χλαμπούρης, Κυριακὸς Μπόρσας, Παναγῆς Μανταδάκης, Χ. Λάμπρος Κόσκρος, Κωνσταντῆς Πιττάκης, Γιάννης Μπάρμπανος, Παναγῆς Μισαραλιώτης, Ἀνδρέας Τζάνης, Σωτήριος Τρικαλιώτης, Θανάσης Ξηροτάγορος, Ἰωάννης Χέλμης, Βασίλειος Χέλμης, Ἀναγνώστης Δεμερτζᾶς, Χαρίτος Μωραΐτης, Νικόλαος Στάθης.

ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ ΕΙΡΗΝΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ

Ἐπειδὴ κατὰ θείαν παραχώρησιν εἰσελθοῦσα εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν Σατανική τις ἐνέργεια ἐπροξένησεν εἰς ἡμᾶς διαιρέσεις ἀπ' ἀλλήλων ἀλληλομαχίας καὶ ἔριδας, γεννήματα τοῦ πρὸς τὸ ἀνθρώπινον γένος κακὰ μηχανευομένου Σατάν, καὶ ἐντεῦθεν κατατρεχόμενοι ὑπ' ἀλλήλων συκοφαντοῦντες καὶ συκοφαντούμενοι ἀδικοῦντες καὶ ἀδικούμενοι πρὸ τριῶν ἤδη χρόνων θέατρον ἐγεννήθημεν τῷ κόσμῳ· ἡ ἀνήκουστος τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπία καὶ ἔλεος ἐπιβλέψασα ἐφ' ἡμᾶς ἱλέῳ τῷ ὄμματι ἐν δεινοῖς ὄντας καὶ κινδυνεύοντας, ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης οὐχ ὑπομένων βλέπειν τὸ ἴδιον πλάσμα οἰκείοις βαλλομένον βέλεσιν, ὁ καὶ τοῖς Μαθηταῖς αὐτοῦ τὴν ἰδίαν ἀφεὶς εἰρήνην καὶ εἰπὼν αὐτοῖς ὅτι «ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε ἐὰν ἀγάπην ἔχετε πρὸς ἀλλάλους», φιλανθρωπευσάμενος ἐνέπνευσεν εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀπογόνων τῶν πάλαι ἐκείνων περιφήμων προγόνων τῆς διαθρυλλουμένης πατρίδος ἡμῶν τὴν θείαν αὐτοῦ εἰρήνην ἵνα ἀναλάμψῃ καὶ αὖθις εἰς τὴν πάλαι ποτὲ Σοφίας καλουμένην οἰκητήριον Πατρίδα ἡμῶν γενικὴ εἰρήνη καὶ σύμπνοια καὶ ἐξ αὐτῆς ἥ,τε πάλαι σοφία ἀναλάβῃ τὸν θρόνον της καὶ σὺν αὐτῇ καὶ ἡ ἐφεπομένη εὐτυχὴς καὶ εἰρηνικὴ κατάστασις τῆς δυστυχοῦς ἡμῶν πατρίδος. Ὅθεν θείᾳ ἐμπνεύσει συνελθόντες ὅλοι εἰς ἓν καὶ ἐξετάσαντες ἀκριβῶς περὶ τῶν κακῶς ἐχόντων τῆς πατρίδος ἡμῶν καὶ γνόντες τὸ τῆς πατρίδ ς ὑμῶν ἐπικίνδυνον θεραπείας δεόμενον κοινῇ γνώμῃ καὶ ἀποφάσει μεθ' ὅλων ἡμῶν τῶν ὑπογεγραμένων καὶ μή, συναινέσει δὲ καὶ ζητήσει καὶ τῶν εὐγενεστάτων Ἄρχοντων καὶ Προεστώτων τοῦ παρόντος χρόνου διὰ νὰ στηριχθῇ ἡ ἐπιποθουμένη γενικὴ εἰρήνη καὶ σύμπνοια πάντων τῶν συμπολιτῶν δικαιολογοῦντες τούς τε ὑπὸ Σατανικῆς ἐνεργίας συκοφαντηθέντας καὶ ζημιωθέντες οὐ μικρὸν καὶ τοὺς ἐσώτερον διαβεβλη-

μένους πατριώτας διά τινα ἄτακτα κινήματά των, ἀποφαινόμεθα πάντες ὁμοθυμαδὸν ἐν ἑνὶ στόματι ἵνα ἀφεθῶσιν οἵ, τε πρῶτοι καὶ δεύτεροι καὶ ἵνα εἰς τὸ ἑξῆς διατελῶμεν εἰρηνεύοντες καὶ γνωρίζοντες ἕκαστος κατὰ τὸ ἴδιον χρέος τοὺς μεγαλειτέρους του ὑποτάσσωνται αὐτοῖς ὡς μείζοσι, νουνεχεστέροις, αὐτοὶ δὲ ἵνα ἀγαπῶσι τοὺς ὑποτασσομένους αὐτοῖς ὑπερασπιζόμενοι καὶ φροντίζοντες αὐτῶν ὥσπερ ἰδίων τέκνων· λοιπὸν κοινῇ καὶ αὐτοπροαιρέτῳ γνώμῃ ἁπάντων τῶν συμπατριωτῶν ἑκάστης τάξεως καὶ βαθμοῦ μικρῶν καὶ μεγάλων δίδεται τοῖς εὐγενεστάτοις ἡμῶν ἄρχουσι κυρίοις Ν. Λογοθέτῃ, Ἀγγελάκῃ Κατζηλέρῃ καὶ Παλαιολόγῳ Βενιζέλῳ ἅπασα ἡ ὀφειλομένη πληρεξουσιότης ἵνα δικαιώσωσι τούς τε δικαίως καὶ μὴ ζημιωθέντας. Καὶ ἵνα προχωροῦσα κατὰ τὴν ἐγκάρδιον ἡμῶν ἔφεσιν ἡ ἀναλάμπουσα ἤδη γενικὴ εἰρήνη καὶ σύμπνοια σώζεται ἀπαραμείωτος· ἐκθέτομεν τὰ ἑξῆς κεφάλαια ἵνα περάσωσιν εἰς βάρος τῆς Κοινότητος ἡμῶν.

Α'. Ἡ ἄδικος ζημία τῶν παλαιῶν Προεστώτων, ἥτις ἠκολούθησεν ἐπὶ Ἰσοὺφ Πασιᾶ ἐν ἔτει 1816 ὡς ἀναιτίως γενομένη νὰ συναριθμηθῇ εἰς τὴν καταγραφὴν τοῦ χρέους τῆς Κοινότητος ἡμῶν, δίδοντες εἰσέτι ὀπίσω καὶ τὴν βιαίως γενομένην αὐτῶν ὁμολογίαν ὄντων ἐν φυλακῇ καὶ οὕτω νὰ λάβωσι καὶ ἡ εὐγενία των τὸ δίκαιόν των ὡς ἀδίκως ζημιωθέντες.

Β'. Ὅσα ἔξοδα ἔκαμαν οἱ ἀπεσταλμένοι εἰς Βασιλεύουσαν καὶ αὐτὰ νὰ πληρωθῶσιν ἀπὸ τὸ Κοινόν.

Γ'. Τὸ χισμέτι τοῦ *μπουμπασίρη* τῆς πόλεως ὁποὺ ἦλθε διὰ τοὺς λογαριασμοὺς τῶν *τευτερίων* καὶ αὐτὰ νὰ δοθῶσι ἀπὸ τὸ κοινὸν χωρὶς νὰ πειραχθῇ οὐδεὶς ἄλλος.

Ὅθεν ἵνα μή ποτε σκανδαλοποιοί τινες καὶ φιλοτάραχοι ἀνατρέψωσι τὰ ἄνω ῥηθέντα, ἐγένετο τὸ παρὸν ἔγγραφον ὑπογεγραμμένον μὲν παρὰ πάντων ἡμῶν ἐπικεκυρωμένον δὲ καὶ παρὰ τῆς Βασιλικῆς κρίσεως, καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τῶν Προεστώτων εἰς ἔνδειξιν καὶ ἀσφαλῆ ἐμπέδωσιν τῆς θεαρέστου εἰρήνης.

Τῷ 1819 Ἀπριλίου 4 Ἀθῆναι.

Οἱ προεστῶτες Ἀθηνῶν[1].

Ν. ὁ Λογοθέτης, Ἄγγελος Καγγελέρης, Παλαιολόγος Μπενιζέλος.
Ἡγούμενος Κύριλλος Πεντέλης, Ἡγούμενος (Συριδωνίτης) Συμεών.

[1] Εἰς ἰδίας στήλας ὑπάρχουσιν αἱ ὑπογραφαὶ τῶν Δημογερόντων τῶν Ἡγουμένων καὶ τῶν Προεστώτων τῶν χωρίων· μετὰ τὰς ὑπογραφάς των ἕπονται ἀδιακρίτως αἱ ὑπογραφαὶ τῶν πολιτῶν ἁπάντων.

Σ. Καπετανάκης, Ν. Τυρναβίτης, Χ. Παναγῆς Ζαχαρίτσας Σπ. Ἀνδρέου Παλαιολόγος, Σταῦρος Πατούσας, Χ. Φίλιππος Γουναράκης, Ἰωάννης Λαγάνας, Μιχαὴλ Μπάρμπανος, Ἰωάννης Πανταζῆς, Παναγῆς Χαλκοκονδύλης, Σπυρίδων Παλαιολόγος, Σπυρίδων Πατούσας, Στεφανῆς Λιανοσταφίδης Χ. Νικολῆς Μπούκρας, Χ. Σπῦρος Γκικάκης, Γεωργῆς Μπάρμπανος, Λινάρδος Καλογερᾶς, Φυλακτὸς Δεμεργῆς, Χ. Γεωργαντᾶς Σκουζὲς, Παναγῆς Σκουζὲς, Σωτήριος Θηβαῖος, Μῆτρος Θηβαῖος, Σωτήριος.... Ἰωάννης Τρικαλιανὸς, Ἀναγνώστης Ξηροτάγαρος, Μῆτρος Καντίλης, Γιαννάκης Θηβαῖος, Γεώργιος Κρητικός, Γεωργάκης Χαϊμαντᾶς, Ἀναγνώστης....., Στάμος Λιανοσταφίδας, Δημήτριος Κοπίδης, Δημήτριος Μποζίκης, Χ. Δημήτριος Καρόρης, Παναγιώτης Μπάτης, Στάμος Μπουλίτζης, Σιδέρης. . . ., Χ. Νικολὸς Μπανάνας, Σιδέρης Μπογιατζῆς, Παναγῆς Μισαραλιώτης, Γιαννακὸς Καρόρης, Σταματάκης Νικολάου, Νικολῆς Κοπίδης, Στάμος Ἀνδριανὸς, Δημητράκης Καζάκης, Δημητράκης Κυριακοῦ, Χρῆστος Μπόρσας, Δημητράκης Τυροποῦλος, Μῆτρος Κοροπιώτης, Γιαννάκος Καγτζηλέρης, Λάμπρος Νέρης, Βασίλης Σαράντης, Παναγιώτης Βλάχος, Χ. Ἰωάννης Χαλκοκονδύλης, Ἀγγελάκης Μπενιζέλος, Δημήτριος Ἀθανασίου, Νικόλαος Πιτάρης Ἀναστάσιος Κοπίδης, Μιχαὴλ Ἀστρακάρης, Σπυρίδων Μισαραλιώτης, Ἀργυρὸς Ποῦλος Νικολῆς Χαϊμαντᾶς, Συμεὸς Γαλάκης, Γιάννης Κτενᾶς, Σπῦρος Χ. Μπενάρδος, Σωτήριος. . . . ., Ἀντώνιος. . . ., Γρηγόριος.. . ., Ἀντώνιος Δήμου, Παναγῆς Ποῦλος, Σπῦρος Σκαπέσος, Βασίλειος Χ. Παναγιώτου, Λάμπρος Βλάχος, Μανώλης Κοντογιάννης, Παναγῆς Πανταζῆς, Σπῦρος Μπουγιουκλῆς, Ἀποστόλης. . . . ., Λουκᾶς Νίκας, Κωνσταντῆς Πιττάκης, Χρῆστος Ταβάνης, Νικόλαος Κοκόσης, Δημητράκης Ξάνθης, Ἄγγελος Γέροντας, Σπῦρος Καλογερᾶς, Χ. Ἰωάννης Χέλμης, Συμεὼν Ζαχαρίτζας, Ἀναγνώστης Μαζιώτης, Μῆτρος Ῥωμανός, Σπυρίδων Ῥύτος, Νικολῆς Πυρῆς, Νικόλαος Καλεφουρνᾶς, Ἀναστάσης Κροντηρᾶς Νικολὸς Χαρίτος, Ἀλύπιος Παντζίρης, Νικολὸς Χρυσοχός, Μῆτρος Πάλης, Παναγῆς Γελαδάκης, Ἀντώνης Καντήλης, Παναγῆς Ῥίντας, Νικολῆς Στίνης, Νικολῆς Καρμετζάνης, Σταῦρος Μπούκης, Σπῦρος Παναγιωτάκης, Γιάννης Μπάμπαρης, Πέτρος Δημητρίου, Ἀναγνώστης Κανέλου, Σαράντης Χαϊμαντᾶς, Ἀναστάσης Φωτόπουλος, Χ. Λάμπρος Κόσκρος, Ἀναγνώστης Λαγάνης, Κόλιας Γκίγκικας, Στάμος Παληκάρης, Στάμος Ματουκᾶς, Μιχαὴλ Καβιλάρης, Δημήτριος Μπιρσῆς, Σπυρίδων Καλογερᾶς, Παναγῆς

Τσούνας, Μήτρος Νιάνιας, Βασίλειος Παναγιώτου, Παναγιώτης ... Σπυρίδων Λανδέζος.

Οἱ ἐκ τῶν χωρίων

Χριστόδουλος Μαρκούρης (Μαρκόπουλο), Γιαννάκης Ἀνδρέα, Νικολάου Μαρκούρη, Σιδέρης Πάρτζης, Λάμπρος Πηέτρης (Κουβαρά), Ἀναγνώστης Μπούκης, Ἀναγνώστης Κούβελας, (Μενίδι), Μιχάλης Δήμας, Νικολὸς Μουστακάτος, Μῆτρος Βρετός, Γιάννης Σταῦρου (ἀπὸ Λιόπεσι)[1].

ΠΡΑΞΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΔΗΜΟΓΕΡΟΝΤΩΝ

Διὰ τὸ ἔτος 1820.

τῶν ἀρχόντων Νικολάου Χωματιανοῦ (Λογοθέτου) Ἀγγέλου Κατζιλέρη καὶ Παλαιολόγου Βενιζέλου.

Ἐν Ἀθήναις 1820 τῇ 28 Φεβρουαρίου.

Τῇ σήμερον συνελθόντες ὅλοι ἐνταῦθα εἰς τὸ κοινὸν ἡμῶν Βουλευτήριον ὅλος ὁ Δῆμος τῶν Ἀθηναίων οἵ,τε προὔχοντες καὶ ἐκ τῶν Συναφίων ὅλων, κοινῇ γνώμῃ ἁπάντων καὶ ὁμοφώνῳ ἀποφάσει συμβουλευσάμενοι διορίζομεν ἀπαξάπαντες ὁμοθυμαδὸν δευτέρῳ χρόνῳ προεστῶτας τῆς ἡμετέρας Πατρίδος καὶ Διοικητὰς τῶν πολιτικῶν πραγμάτων, τοὺς συμπατριώτας ἡμῶν εὐγενεστάτους ἄρχοντας τοὺς κυρίους Νικόλαον Χωματιανὸν καὶ Λογοθέτην Ἀθηνῶν, Ἀγγελάκην Κατζιλέρην καὶ Παλαιολόγον Βενιζέλον, οἵτινες ἐμπιστευθέντες παρὰ τῆς πατρίδος τὴν Διοίκησιν καὶ οἰκονομίαν της, ἔχουσιν ἅπασαν τὴν πρέπουσαν πληρεξουσιότητα ὡς ἐπιφέροντες ἐν ἑαυτοῖς ἅπαν τὸ πρόσωπον τῆς πατρίδος νὰ οἰκονομῶσι θεοφόβως καὶ καθαρῷ συνειδότι κάθε πολιτικὴν ὑπόθεσιν, ἡμεῖς δὲ οἱ ὑπογραφόμενοι ὑποσχόμεθα ἅπαντες ἐὰν τοῖς ἀκολουθήσῃ τι, ὃ μὴ γένοιτο! ἀναφερόμενον τῇ Πατρίδι νὰ τοὺς ἀποκρινώμεθα συμφώνως. Διὸ δέδοται τῇ εὐγενείᾳ των τὸ παρὸν ὑπογεγραμένον παρ' ἡμῶν, ἐπικεκυρωμένον δὲ καὶ μὲ χογκέτι τῆς βασιλικῆς κρίσεως εἰς ἔνδειξιν.

[1] Εἰς τὸ περιθώριον τοῦ ἄνω μέρους τῆς πράξεως ὑπάρχουσι διὰ Τουρχικῶν χαρακτήρων τὰ ἑξῆς ὀνόματα.

«Μάρτυρες. Χαμζᾶ ἐφέντης Μουφτῆς τῶν Ἀθηνῶν—Ἀχμὲτ ἐφέντης Καθηγητὴς (τοῦ Μενδρεσὲ)—Μεχμὲτ Μουχιεδὶν ἐφέντης υἱὸς τοῦ Μουφτῆ— Μαχμοὺτ ἐφέντης υἱὸς Καθηγητοῦ—Νεϊμὰν ἐφέντης υἱὸς Καθηγητοῦ—Ἰβραὴμ Ἀγᾶς υἱὸς τοῦ Ὀσμὰν Ἀγᾶ—Χασὰν Ἀγᾶς υἱὸς τοῦ Ἐμὶν Ἀγᾶ— Χαλὶλ Ἀγᾶς Κιουπελλῆ—Μεχμὲτ Ἀγᾶς υἱὸς τοῦ Γιουσούφ.

Δίδοται χάριν τῆς εἰλικρινοῦς αὐτῶν διοικήσεως, τῷ μὲν ἄρχοντι Λογοθέτῃ γρ. 1500, τοῖς δὲ ἑτέροις 1000γρ. ἑκάστῳ.

Τὰ χρονιαῖα δοσίματα νὰ τὰ πληρόνωσιν ὡς οἱ ὅλοι.

Σπ. Καπετανάκης, Χ. Παναγῆς Ζαχαρίτσας, Νικόλαος Τυρναβίτης, Σπ. Μισαραλιώτης, Μιχαὴλ Καπετανάκης, Ἰωάννης Πανταζῆς, Σπ. Ἀνδρέου Παλαιολόγου, Σπ. Πατούσας, Στέφ. Λιανοσταφίδας, Παναγῆς Πανταζῆς, Παναγιώτης Βλάχος, Σταμάτης Σαρῆς, Χ. Δημήτριος Καρόρης, Δημητράκης Ξάνθης, Χ. Φιλιππῆς, Μῆτρος Ταραμένος, Γιάννης Μπάμπαρης, Δημητράκης Τυροποῦλος, Χ. Γεωργαντᾶς Σκουζὲς, Παναγιώτης Γελαδάκης, Ἀναγνώστης Κανέλου, Χρῆστος Ταβάνης, Χ. Σπῦρος Γκικάκης Γεώργιος Μπάρμπανος, Παναγιώτης Ματουκᾶς, Φυλακτὸς Ντεμεργγῆς, Δημήτριος Ἀθανασίου, Δημήτριος Μποζίκης, Νικολὸς Χαρίτος, Βασίλης Σαράντης, Γιαννάκης Πάλλης, Σπ. Βουγικλῆς, Ἀντώνιος Δήμου, Ἀναγνώστης Μαζιώτης, Παναγῆς Τζούνης, Φυλακτὸς Γαρδέλης, Σπῦρος Καλογερᾶς, Χ. Νικόλαος Μπούκρας, Σπῦρος Χαντζῆ Μπενάρδος, Παναγῆς Σκουζὲς, Νικολῆς Χαϊμαντᾶς, Νικολῆς Καζαγγῆς, Χ. Μῆτρος Φωτόπουλος, Σωτήριος Κυριάκου Θηβαίου, Γεωργάκης Χαϊμαντᾶς, Ἀναγνώστης Ξηροτάγαρος, Ἀποστόλης Ταμπάκης, Στάμος Ἀδριανὸς, Χρῆστος Γενίτης, Χ. Λάμπρος Κόσκορος, Ἀναγνώστης Λαγάνας, Στάμος . . . . . Μῆτρος Ῥομάνος, Σιδέρης Ἀργύρης, Παναγῆς Ποῦλος ὁ γραφεὺς Ἀθηνῶν.

ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ

τοῦ Νικολάου Χωματιανοῦ Λογοθέτου Ἀθηνῶν, ὡς ὑποπροξένου τῆς Βρεττανίας ἐν Ἀθήναις.

Ἡμεῖς κόμης τῆς Ἔλγιν, ἔκτακτος καὶ πληρεξούσιος πρεσβευτὴς τῆς Αὐτοῦ Βρεττανικῆς Μεγαλειότητος παρὰ τῇ ὑψηλῇ Ὀθωμανικῇ Πύλῃ, εἰς οἱονδήποτε τύχωσι τὰ παρόντα, ὑγείαν.

Διαβεβαιοῦμεν καὶ πιστοποιοῦμεν ὅτι διωρίσαμεν καὶ καθιδρύσαμεν ὡς Βρεττανὸν ὑποπρόξενον διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ τὰ περίχωρα αὐτῆς τὸν κύριον Νικόλαον Λογοθέτην, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν πίστιν, τὴν ἱκανότητα καὶ τὸν ζῆλον ἔχομεν πᾶσαν τὴν ἐμπιστοσύνην, ὅπως ἀπολαύσῃ πάντα τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ ἀτελείας καὶ προνόμια, ἅτινα ἀπήλαυσαν κατὰ τὸ παρελθὸν οἱ ὑποπρόξενοι ἢ πράκτορες εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἡμετέρου ἔθνους ἐν τῇ εἰρημένῃ χώρᾳ παρακαλοῦντες πάντας τοὺς Πασᾶδες, Μολλᾶδες, Καδῆδες καὶ τὰς λοιπὰς Ὀθω-

μανικὰς ἀρχὰς ν' ἀναγνωρίσωσι τὸν αὐτὸν κύριον Νικόλαον Λογοθέτην εἰς τὴνεἰρημένην ἰδιότητα καὶ νὰ ὑπερασπίσωσι καὶ προστατεύσωσιν αὐτὸν ἐν πάσῃ ἀνάγκῃ κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἱερῶν Συνθηκῶν.

'Εδόθη ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ 14 τοῦ Δεκεμβρίου 1802.

'Υπ ELG N

Κατὰ διαταγὴν τῆς αὐτοῦ ἐξοχότητος
'Υπ. STEPHEN MALTASS
Γραμματεύς.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Πέραν, Σεπτεμβρίου 14,1810.

Κύριε,

Διαβιβάζω ὑμῖν πρὸς γνῶσιν σας τὸ ἐσώκλειστον ἀντίγραφον Φιρμανίου τινός, τὸ ὁποῖον μοὶ ἀνεκοινώθη ὑπὸ τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ ἀπευθύνω ὑμῖν ὅπως ἀνακοινώσητε τὰ ἐμπεριεχόμενα αὐτοῦ ἄνευ χρονοτριβῆς εἰς ὅλους τοὺς ὑπηκόους τῆς αὐτοῦ Μεγαλειότητος ἰδίως εἰς τοὺς ὑποπροξένους τῆς Βρεττανίας καὶ πράκτορας διαμένοντας ἐντὸς τῆς προξενικῆς περιφερείας ὑμῶν,

'Επίσης λίαν ἐνδιαφερόντως παραγγέλλω ὑμῖν καὶ εἰς ἕκαστον τῶν ὑπηκόων τῆς αὐτοῦ Μεγαλειότητος ἐν 'Ανατολῇ ἀκριβῆ συμμόρφωσιν πρὸς τὰς ἀπαγορευτικὰς διατάξεις κατὰ τῆς ἐξαγωγῆς σιτηρῶν τοῦ ἄνω ῥηθέντος Φιρμανίου εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ γείνῃ τίποτε ἄνευ τῆς ἀποφάσεως τῆς 'Υψηλῆς Πύλης εἰς ἐλάχιστον ἔστω βαθμόν, ἐναντίον τῆς φιλ ας καὶ καλῆς συνεννοήσεως, ἥτις τόσον εὐτυχῶς ὑφίσταται μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως τῆς αὐτοῦ Μεγαλειότητος καὶ τῆς 'Υψηλῆς Πύλης.

Διατελῶ μετὰ σεβασμοῦ, Κύριε.

'Ο προθυμότατος καὶ ταπεινὸς θεράπων
STRATFORD CANNING

Πρὸς τὸν Κύριον
Νικόλαον Λογοθέτην
Βρεττανικὸν ὑποπρόξενον εἰς 'Αθήνας

ΦΙΡΜΑΝΙΟΝ

ΠΕΡΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΤΙΚΗΣ ΕΞΑΓΩΓΗΣ ΣΙΤΟΥ

(Μετάφρασις ἐκ τῆς Τουρκικῆς εἰς τὴν Γαλλικὴν τοῦ φιρμανίου τούτου ἀπευθυνομένου πρὸς τοὺς ἀπὸ Ponte Picolo καὶ Ponte Grande ('Ρήγιον;)μέχρι τῶν

παραλίων τοῦ Μωρέα ἑδρεύοντας Βεζύρας, Πασσᾶδες καὶ Διοικητάς, ὡς καὶ πρὸς τοὺς ἐπὶ τῶν τροφίμων ἐπιμελητὰς (commissaires des vivres) τῆς Θεσαλονίκης καὶ πρὸς τὸν Μουσελὶμ Ἰουσοὺφ Μπέη, πρὸς τοὺς δικαστάς, τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ πρὸς τὸν Καϊμακάμην τοῦ Μωρέα, καὶ τοὺς Ἀγᾶδες, ἀξιωματικούς, Βοϊβόδας, Μουσελίμας, Τελώνας τῶν λιμένων καὶ λοιπούς].

Πασίγνωστον εἶναι ὅτι πάντοτε ἀπηγορεύθη αὐστηρῶς ἡ πώλησις σίτου, οἱουδήποτε μέρους τῆς Τουρκίας, εἰς τὰ ξένα εὐρωπαϊκὰ πλοῖα ὡς καὶ εἰς τὰ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου· ἡ δ' ἀπαγόρευσις αὕτη ἐπεκυρώθη ἐπανειλημμένως δι' ἐπὶ τούτῳ ἐκδοθέντων Αὐτοκρατορικῶν διαταγῶν (φιρμανίων).

Ἐν τούτοις, βέβαιον καὶ ἀποδεδειγμένον τυγχάνει ὅτι κακοήθεις τινές, ὑπὸ ἄκρας ἐλαυνόμενοι ἀπληστίας, συσσωρεύουσι τὸν σῖτον ἐν ταῖς ἀποθήκαις αὐτῶν, καὶ ἀντὶ νὰ τὸν ἀποστέλλωσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν, πέμπουσιν αὐτὸν ἐκ τῶν λιμένων κρυφίως εἰς χώρας, δι' ἃς δὲν ἐπιτρέπεται ἐξαγωγὴ καὶ πρόδηλος εἶναι ἡ ἀνάγκη λήψεως καταλλήλων μέτρων πρὸς ἀμετάβλητον ἐφαρμογὴν τῆς ῥηθείσης ἀπαγορευτικῆς διατάξεως.

Ἅμα τῇ λήψει τοῦ παρόντος αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος, ὑμεῖς Βεζύραι, Μιρὶ Μιράν, Πασσᾶδες, Κριταί, καὶ λοιποὶ προρρηθέντες, ὀφείλετε, ἐν ᾗ περιπτώσει ὑπάρχει σῖτος ἐπὶ τῶν ξένων εὐρωπαϊκῶν πλοίων ἐν τοῖς ὑπὸ τὴν ὑμετέραν δικαιοδοσίαν λιμέσι καὶ ἐπαρχίαις, νὰ διατάξητε ἀμέσως τὴν ἐκφόρτωσιν αὐτοῦ καὶ ἐνεργήσητε τὴν ἀποστολήν του εἰς Κωνσταντινούπολιν μετ' ἀκριβοῦς καταστάσεως τῆς ποσότητος αὐτοῦ· πρὸς δὲ θέλετε ἀναλάβει, ἀμέσως καὶ ἐξ ὁλοκλήρου, ἀπὸ τοῦ λαβόντος, τὸ ὅλον τῆς δοθείσης ποσότητος καὶ καταθέσητε παρὰ τῷ πλοιάρχῳ, εἰς οἱανδήποτε καὶ ἂν ἀνήκῃ οὗτος Δύναμιν, διὰ τοῦ οἰκείου προξένου καὶ διερμηνέως.

Τὸ μέτρον τοῦτο ἐφαρμοσθήσεται ἐπὶ δέκα καὶ ἓξ ἡμέρας ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς παρούσης αὐτοκρατορικῆς διαταγῆς· τούτων δὲ παρελθουσῶν, ἐὰν εἴτ' ἐν τῷ πελάγει εἴτ' ἐν λιμένι συναντηθῶσι πλοῖα κομίζοντα σῖτον εἰς τὴν ξένην, τὸ φορτίον τῶν πλοίων τούτων, εἰς οἱανδήποτε καὶ ἂν ἀνήκωσι Δύναμιν, θέλει κατασχεθῇ καὶ θεωρηθῇ ὡς λεία. Μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς ῥηθείσης προθεσμίας ἅπας ὁ σῖτος ὁ τοιούτων προσώπων εὑρισκομένων ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ὑμῶν καὶ λιμέσι καὶ τολμώντων νὰ τὸν ἀποθηκεύωσιν ἐπὶ σκοπῷ πωλήσεως εἰς ὑπερόγκους τιμὰς καὶ ἀποστέλλωσι διὰ πλοίων εἰς τὰς χριστιανικὰς χώρας, θέλει παραχρῆμα κατασχεθῇ καὶ θεωρηθῇ ὡς λεία. καὶ ἐκπεμφθῇ εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐὰν δ' ἐπιστῇ ἡ ἀνάγκη φορτώσεως σίτου ἐκ

τῶν τόπων, τῶν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν ὑμῶν ἐπὶ πλοίων ξένων ἐπὶ ἀποστολῇ αὐτοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν, οἱ φορτώνοντες καὶ ναυλώνοντες τὰ πλοῖα ταῦτα ὑπάλληλοι θέλουσιν ἀναλάβει τὴν φροντίδα νὰ εἰσβιβάσωσιν ἄνθρωπον εἰς τὸ πλοῖον καὶ λάβωσιν ἐν *Ἰλλὰμ* δικαστικὸν μετὰ τῶν ἐγγράφων, ἅπερ θέλουσι δοθῇ ἐκ μέρους τοῦ ὑπαλλήλου εἰς τὸν προρρηθέντα, εἰς ὃν δοθήσονται ὁδηγίαι περὶ τοῦ περιεχομένου τῶν ἐγγράφων τούτων, καθ' ἃς τὰ ἐν λόγῳ σιτηρὰ δὲν δύνανται νὰ ἐκτραπῶσι τῆς εὐθείας ὁδοῦ, ἀλλὰ κατ' εὐθεῖαν κομισθήσονται εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐν ὀλίγοις ἐξ οἱουδήποτε μέρους (ἀπολύτως) μηδὲ κόκκος εἷς σίτου, κριθῆς ἢ ἀλεύρου, δύναται κρυφίως ἢ φανερὰ νὰ δοθῇ ἄνευ αὐτοκρατορικῆς διαταγῆς εἰς τὰ πλοῖα τῶν ξένων Δυνάμεων ἢ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου.

Τοῦ περὶ προμηθείας σίτου ζητήματος τούτου ἀπαιτοῦντος μεγίστην ἐκ μέρου τῆς Κυβερνήσεως προσοχήν, οὐδεμία χάρις, οὐδεμία συγκατάβασις δύναται νὰ ὑπερισχύσῃ, καὶ αἱ θύραι τῆς συγγνώμης καὶ μεσολαβήσεως ἔσονται κεκλεισμέναι. Ὥστε ἄν ποτε (ὁ Θεὸς ἂς φυλάττῃ ὑμᾶς ἀπὸ τούτου) ἀκουσθῇ ὅτι ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ λιμέσι τῆς ἡμετέρας δικαιοδοσίας ἐδόθη ἢ ἀφέθη νὰ διαφύγῃ καὶ εἷς κόκκος σίτου μόνος, ὄχι μόνον διὰ τῶν ξένων πλοίων καὶ διὰ τῶν νήσων, ἀλλὰ διὰ δικώπου τινὸς ἔτι λέμβου, ἢ ὅτι οἱ κυβερνῆται τῶν πολεμικῶν πλοίων, οἵτινες ἔχουσι λάβει ἐντολὴν νὰ ἐπιτηρῶσι, συνέλαβόν τινα αὐτῶν, μετὰ τὴν ἐξακρίβωσιν του τόπου ἢ λιμένος, ὅθεν ἐξήχθησαν τὰ εἰρημένα σιτηρά, καὶ τῶν προσώπων, ἅτινα ἐτόλμησαν νὰ πωλήσωσι καὶ ἀγοράσωσιν, ἐκτὸς τῆς δικαίας τιμωρίας τῆς ἐπιβληθησομένης τῷ πωλητῇ, ἀπεφασίσθη ἡ αὐστηρὰ τιμωρία τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἐν οἷς ἐπετράπη ἡ πώλησις μερῶν. Μετὰ τῆς αὐτῆς δ' αὐστηρότητος θέλουσι καταδιωχθῇ καὶ οἱ θελήσαντες νὰ ἐπεμβῶσιν ὑπὲρ αὐτῶν.

Ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐγένετο γνωστὸν τοῖς ξένοις ἀντιπροσώποις δι' ἐπισήμων διακοινώσεων χωριστὰ ἐγχειρισθεισῶν εἰς ἕκαστον αὐτῶν, πόσον ἡ σπουδαία αὕτη ὑπόθεσις ἀπαιτεῖ ἀκριβεστάτην προσοχὴν καὶ ἐπιτήρησιν λίαν συνεχῆ, καὶ ὅτι διαταγαὶ ἐδόθησαν τοῖς ἁρμοδίοις ἵνα μηδὲ εἷς κόκκος σίτου δοθῇ ἐξ οἱουδήποτε μέρους πρὸς τὰς ξένας Δυνάμεις καὶ ὅτι μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς ῥηθείσης προθεσμίας τὰ ἐπὶ τοιούτων πλοίων σιτηρὰ θέλουσι κατασχεθῇ καὶ θεωρηθῇ ὡς λεία· ἐδόθησαν ἐπὶ τούτῳ ἀκριβέσταται καὶ αὐστηρόταται ὁδηγίαι διὰ χωριστῶν διαταγῶν τοῖς διοικηταῖς καὶ ἀξιωματικοῖς ἐν Αἰγύπτῳ, Ἀλεξανδρείᾳ . . . . καὶ τοῖς πέριξ, ἐν τοῖς νήσοις Κρήτῃ, Κύπρῳ,

Χίῳ, Μυτιλήνῃ, Ῥόδῳ, Λήμνῳ, Σάμῳ, Νέᾳ Ἐφέσῳ, Σμύρνῃ, ἐν τοῖς λιμέσι τῶν ἀκτῶν τῆς Συρίας καὶ ἄλλοις τόποις ὡς καὶ τοῖς κυϐερνήταις τῶν πολεμικῶν πλοίων τῶν περιπολούντων καὶ ἐντολὴν ἐχόντων τὴν ἐπίσκεψιν τῶν σιταγωγῶν πλοίων, καὶ ἀπεφασίσθη ἵνα πᾶσα καταϐληθῇ προσοχὴ ὑπὸ τῆς ὑμετέρας Ὑψ. Π. πρὸς ἐνέργειαν τῶν ἀναγκαίων ἐρευνῶν ἰδίᾳ τε καὶ δημοσίως πρὸς πλήρη ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων.

Θέλετε λοιπὸν ἐπισπεύσει τὴν δημοσίευσιν τῶν ἡμετέρων διαταγῶν καὶ τῆς κυριαρχικῆς (souveraine) θελήσεως ἡμῶν ὅσον τοῦτο ἀναγκαῖον· νυκτὸς δὲ καὶ ἡμέρας θέλετε ἀγρύπνως ἐπιτηρεῖ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν, κλείει σκάλας καὶ λιμένας καὶ λοιπὰ μέρη, ἀφ' ὧν δύναται νὰ ἐξαχθῇ σῖτος, καὶ ἅτινα τελοῦσιν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν ὑμῶν. Ἅμα δὲ τῇ ἀφίξει τοῦ παρόντος αὐτοκρ. διατάγματος, ἐν ᾗ περιπτώσει ὑπάρχει σῖτος ἐπὶ πλοίου πρὸς ἐξαγωγήν, θέλετε ἐκφορτώσει αὐτὸν ἀμέσως καὶ πέμψει εἰς Κωνσταντινούπολιν θέλετε δ' ἀναλάϐει τὴν πληρωθεῖσαν ποσότητα ὑπὸ τοῦ πωλητοῦ καὶ ἀποδώσει τῷ ἀγοραστῇ διὰ τοῦ οἰκείου Προξένου καὶ Διερμηνέως. Μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς προρρηθείσης προθεσμίας, ἐὰν τοιαῦτα πλοῖα εὑρίσκωνται φέροντα σῖτον ἀνάγκη νὰ συλληφθῶσι, τοῦ φορτίου αὐτῶν θεωρηθησομένου ὡς λείας, καὶ ἐκπεμφθῶσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Θέλετε δὲ σπεύσει νὰ πληροφορήσητε τὴν ὑμετέραν Ὑψηλὴν Πύλην περὶ τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς κοινωνικῆς τάξεως τῶν τολμησάντων νὰ πωλήσωσι· τέλος δὲ διατάσσεται ὑμῖν νὰ καταϐάλλητε πᾶσαν φροντίδα συνεννοούμενοι πρὸς ἀλλήλους, ὅπως μὴ ἐν τῷ μέλλοντι ἐξαχθῇ διὰ ξένων πλοίων εἷς κἂν κόκκος σίτου καὶ ἀπηγορευμένων ὠνίων.

Ἐπὶ τούτῳ ἀπευθύνεται ὑμῖν ἡ παροῦσα αὐτοκρατορικὴ διαταγὴ ἐκ τοῦ αὐτοκρ. ἀναϐολέως μου, περιέχουσα τὰς ἄνω ἐμπεριστατωμένως περιγραφείσας διατάξεις.

Κατὰ τὴν ἄφιξιν αὐτῶν ἐὰν ὑπάρχωσιν ἐν τοῖς ὑπὸ τὴν ὑμετέραν δικαιοδοσίαν λιμέσι τοιαῦτα ξένα ἢ τῶν νήσων πλοῖα, ἐφ' ὧν εὑρίσκονται σιτηρὰ πωληθέντα ἐπὶ ἐξαγωγῇ, θέλετε κατάσχει ἀμέσως τοῦτον καὶ ἀποστείλει εἰς Κωνσταντινούπολιν· θὰ ἀφαιρέσητε τὸ χρῆμα ἀπὸ τοῦ πωλητοῦ καὶ ἀποδώσητε διὰ τοῦ προξένου καὶ τοῦ διερμηνέως καὶ μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς προρρηθείσης προθεσμίας, ἐὰν εὑρίσκωνται τοιαῦτα πλοῖα θέλεται συλλάϐει εὐθὺς ταῦτα καὶ θεωροῦντες τὸ φορτίον ὡς λείαν θέλετε μεταϐιϐάσει τοῦτο εἰς Κωνσταντινούπολιν, μὴ παραλείποντες νὰ ἀφήσητε ἐλεύθερον τὸ πλοῖον, τῆς ὑπερτάτης μου θελήσεως οὔσης νὰ καταϐάλλητε μεγίστην προσοχὴν περὶ

τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ῥηθεισῶν ὑπερτάτων διαταγῶν ἡμῶν. Καὶ ἐὰν ἀκολούθως καταστῇ ἡμῖν γνωστὸν ὅτι ἐτολμήθη ἡ πώλησις καὶ ἑνὸς μόνον κόκκου εἰς τὰ ξένα ἢ τὰ νησιωτικὰ πλοῖα, ὡς διεγράφη ὑμῖν, οἱ τολμήσαντες νὰ εὐκολύνωσι τὴν πώλησιν, πρέπει αὐστηρῶς νὰ τιμωρηθῶσι, θέλετε δ' ἐνεργήσει κατὰ τὰ ἀνακοινωθέντα ἀνωτέρω ὑμῖν, καὶ κοινοποιήσει τὸ περιεχόμενον τῶν διαταγῶν ἡμῖν ἁρμοδίως, βοηθοῦντες τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν, θέλετε παρεμποδίσει καὶ κολάσει πάντας τοὺς τολμήσαντας ν' ἀποθηκεύσωσι σῖτον πρὸς μεταπώλησιν εἰς ὑπέρογκον τιμὴν αὐτοῦ, ἐκ συμφώνου δὲ φροντίσει μετὰ πάσης ὑμῶν τῆς προσοχῆς νὰ πληροφορήσητε τὴν Ὑψ. Πύλην περὶ τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν ἐπαγγελμάτων τῶν ἀπειθούντων, ὡς καὶ τῶν προστατευόντων αὐτούς· καὶ προσέξετε μὴ προσελκύσητε καθ' ὑμῶν τὴν ἡμετέραν ἀγανάκτησιν, καθιστάμενοι ἔνοχοι ἔστω καὶ τῆς παραμικροτέρας ἀμελείας.

Ἐξεδόθη περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Σαμπὰν 1225 | ἀντιστοιχοῦντος ταῖς ἀρχαῖς τοῦ Σεμπτεμβρίου 1810].

ΕΓΓΡΑΦΟΝ ΔΙΑΒΙΒΑΖΟΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΗΡΙΟΝ

Κωνσταντινούπολις 24 Ὀκτωμβρίου 1813.

Κύριε,

Λαμβάνω τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἐσωκλείσω τὴν Διαταγὴν τῆς Ὑψηλῆς Πύλης, ἥτις παρέσχε ἡμῖν τὴν ἄδειαν νὰ ἐκτελῆτε τὰ χρέη τοῦ Βρεττανοῦ ὑποπροξένου ἐν Ἀθήναις καὶ τοῖς περιχώροις καὶ ἐκ καρδίας εὔχομαι ὑμῖν πλήρη εὐδοκίμησιν καὶ εὐτυχίαν.

Διατελῶ μετ' εἰλικρινοῦς ἐνδιαφέροντος, Κύριε.

Ὁ προθυμότατος καὶ ταπεινὸς θεράπων.
ROB LISTON

ΦΙΡΜΑΝΙΟΝ

[Τὸ Αὐτοκρατορικὸν μονόγραμμα (τουγρὰ) τοῦ Σουλτὰν Μαχμούτ].

Σεμνώματα τῶν κριτῶν καὶ δικαστῶν, ἔξοχοι ἐν ἀρεταῖς καὶ λόγοις κριταὶ τῶν Ἀθηνῶν, τῆς Εὐβοίας καὶ Αἰγίνης, ἅμα φθάσῃ τὸ ὑψηλὸν αὐτοκρατορικὸν μονόγραμμα, γνῶτε ὅτι ἐπειδὴ ὁ παρὰ τῇ αὐτοκρατορικῇ αὐλῇ μου διαπεπιστευμένος ἔκτακτος καὶ μέγας πρεσβευτὴς τῆς Ἀγγλίας, ὁ ἐλεκτὸς τοῦ χριστιανικοῦ ἔθνους, οὗ ταῖς ἡμέραις χορηγείη ὁ Ὕψιστος τέλος ἀγαθόν, ἐπέδωκεν εἰς τὸν αὐτο-

κρατορικόν μου ἀναβολέα, ἐνσφράγιστον διακοίνωσιν καὶ αἴτισιν ἐξαιτούμενος τὴν ἐκ νέου ἔκδοσιν ὑψηλοῦ διατάγματός μου συμφώνου πρὸς τὸ προηγουμένως ἤδη ἐκδοθὲν τοιοῦτον κατὰ τὰ μέσα τοῦ μηνός Σαμπὰν τοῦ ἔτους 1217 (1802), διὰ τοῦ ὁποίου ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Ἀγγλίας μέχρι τοῦ διορισμοῦ προξένου ἀνεγνωρίζετο ὁ Νικολὸς Λογοθέτης ὡς ὑποπρόξενος τῆς Ἀγγλίας ἐν Ἀθήναις, Εὐβοίᾳ καὶ τοῖς εἰς αὐτὴν ὑπαγομένοις ἐξαρτήμασι, λιμέσι καὶ νήσοις καὶ ἐν Αἰγίνῃ καὶ τοῖς πέριξ, ἔχων δικαιοδοσίαν ἐπιβλέψεως ἐπὶ τῶν συμφερόντων καὶ ὑποθέσεων τῶν καταπλεόντων ἀγγλικῶν πλοίων, ἐμπόρων καὶ ὑπηκόων συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς μεταξὺ τῆς ὑψηλῆς μου Πύλης καὶ Ἀγγλίας συνθήκης, καθ' ἣν δικαιοῦνται οἱ πρεσβευταὶ τῆς Ἀγγλίας νὰ διορίζωσι καὶ ἀντικαθιστῶσι προξένους αὐτῶν ἐν Χαλεπίῳ, Ἀλεξανδρείᾳ, Τριπόλει τῆς Συρίας, Ἀλγερίῳ, Τύνιδι, Τριπόλει τῆς Ἀφρικῆς, Χίῳ, Σμύρνῃ, τοῖς λιμέσι τῆς Αἰγύπτου καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις χώραις τῆς αὐτοκρατορίας μου.

Ἐπειδὴ ἐρευνηθέντων τῶν ἐν τῷ αὐτοκρατορικῷ συμβουλίῳ μου διατηρουμένων ἀρχείων ἀπεδείχθη ὅτι ἐξεδόθη προηγουμένως κατὰ τὴν ἄνω εἰρημένην χρονολογίαν αὐτοκρατορικὸν διάταγμα διὰ ταῦτα συμφώνως πρὸς τὸ ἤδη προεκδεδομένον ἐκδίδοται καὶ τὸ παρόν μου ὑψηλὸν αὐτοκρατορικὸν διάταγμα διὰ τοῦ ὁποίου ἐντέλλεσθε νὰ παρέχητε τὴν συνδρομήν, βοήθειαν καὶ προστασίαν σας κατὰ τὴν αὐτοκρατορικήν μου συνθήκην, καὶ νὰ μὴ ἐπεμβαίνητε ἢ παρακωλύετε τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων τοῦ εἰρημένου Νικολοῦ Λογοθέτου, διορισθέντος αὐτόθι, ὡς καὶ προηγουμένως, ὑποπροξένου τῆς Ἀγγλίας. Οὕτως ἅμα φθάσῃ αἰσίως πρὸς ὑμᾶς τὸ φιρμάνιόν μου τοῦτο, εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ὁποίου ὀφείλετε πᾶσα συμμόρφωσις καὶ ὑποταγή, ἐντέλλεσθε νὰ ἐνεργήσητε συμφώνως πρὸς αὐτὸ καὶ νὰ ἀπέχητε πάσης ἐναντίας ἐνεργείας· οὕτως ἀναγνωρίσατε τὸ ἱερὸν σημεῖον καὶ ἐμπιστευθῆτε.

Ἐγράφη κατὰ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς Σεβὰλ τοῦ ἔτους 1228 (1813).

(Μετεφράσθη ἐκ τοῦ Τουρκικοῦ).

ΠΡΟΙΚΟΣΥΜΦΩΝΟΝ

Ὁ Ἀθηνῶν Βαρθολομαῖος ἐπιβεβαιοῖ.

1770 Μαΐου 15 Ἀθήνας.

Ἡ προικοπαράδοσις τῆς νεονύμφου κυρὰ Ἐλευθερίτσας θυγατρός

τοῦ Σιὸρ Δημητρίου Ἀστρακάρη ὁποῦ τῆς παραδίδει ὁ πατὴρ αὐτῆς διὰ πατρικὸν καὶ μητρικόν της μοιράδιον τὰ κάτωθεν:

† Ἀρχῆς: σεντοῦκι κάρινον 1, φορτσέρι βενέτικον 1, κασέλα κάρινη 1, στρῶσες 3, ἀπὸ αὐταῖς ἡ μία γεμάτη, προσκεφαλάδες 3, ἡ μία χρυσῆ καὶ δαμάσκαις 2, προσκεφαλάδια ὅμοια τῶν προσκεφαλάδων 6, τὰ δύο μὲ κόμπους μαργαριταρένιους, παπλώματα 3, τὸ ἓν χρυσὸν τὸ ἄλλον Καμουχὰς καὶ τὸ ἕτερον χιτάϊ, μεντέρια γεμάτα 3, μακάτια τσόχινα 3 μὲ τὰ κρόσια τους, προσκεφαλάδες βελουδένιαις γεμάταις 8, σενδόνια 6, ὑποκαμισόβρακα 20, λουτρόμπολιαις χρυσοκέντισταις 5, μπόλιαις 13, οἱ δέκα χρυσαῖς καὶ σκέταις 6, ... χρυσὸς 1, ... μανδύλια γεμενιὰ χρυσᾶ 13, ὀσουλούκια 2, τὸ ἓν χρυσὸν, φέρεντζες σιαλὶς ἔγκιοορις 1, τζουμπέδες 5, ὁ εἷς χρυσὸς μὲ κακοῦμι· ὁ ἕτερος μπελιτερὶς μὲ σιντζάπι· ὁ ἄλλος . . . . . μὲ γαλόνια φραντζέζικα καὶ οἱ δύο σιαλὶ σκέτι ὁ ἕνας ἔγκιουρις, ἀντερία 9, τὸ ἓν κρεμεζόχρυσον τὸ ἄλλον μπελιτερὶ χρυσὸν τὸ ἄλλον μπελακόσα χρυσὸν καὶ μπελιταρία δύο τὸ ἕτερον σόφι καὶ σιὰμ ἀλλατζάδες 2 καὶ φυτίλι 1, φέσια σκέτα 3, μανδύλια τῆς κεφαλῆς μουνγγεσίμια 9 τὸ ἓν μὲ . . . Καψάλι μαργαριταρένιον 1, λουριὰ ἀργυρᾶ μὲ κολάνια χρυσᾶ 3, ζώστρα μπελιταρὶ 1, καρπίτι 1, κιλίμι σμυρνέϊκον 1, πεσκίρια 2, τὸ ἓν μεταξωτὸν μαντῆλα 1, βαγιόλια 12 σοφράμπεζι, σοφρὰ σκαμνὶ καὶ φαράσι, μποχτζάδες 6 ὁ εἷς πολίτικος χρυσοκέντητος ὁ ἄλλος χρυσὸς βενέτικος καὶ οἱ ἕτεροι σκέτοι σαντάλι μπελακόζα ἀτλάζι καὶ . . . . ἕτεροι μικροὶ 2, ἀσημόκουπα 1, ζάρφια μὲ τὰ φιλτζάνια τους φαρφουρένια 7, ποζάδες ἀσημένια δηλαδὴ πηρούνια 6 καὶκουτάλια 6, πούλια ἀργυρόχρυση ἀράδες 8, ταμπακέρα ἀργυρῆ 1, σταυρὸς χρυσὸς μὲ σμάλτο 1, μπελεζίκια χρυσᾶ ζυγὶ 1, σκουλαρίκια ζυγιαῖς 3, οἱ δύο μὲ μαργαριτάρι, σαλκούμια μαργαριταρένια μὲ μισόφλουρα 20, Γερντᾶνι μαργαριταρίνιο 1 μὲ μισόφλωρα βενέτικα 15, ὑποδεμαῖς ζυγιαῖς 2, μανδροκάκαβο 1, τεντζερέδες 3 μὲ τὰ καπάτζιά τους, πυροστίαις 4, σαχάνια μὲ τὰ καπάτζιά τους 9, σινὴ 1, μποκλαῖ ταψιὰ 2, τηγάνια χάλκινα 2, σούβλες 2, κουτάλες 2, ἀπλάδες 2, μαγκάλι 1, πιάτα στάγγινα 12, καβέμπρικα 2, ταμπλὰς 1, καντιλόρα 3, τὸ ἓν τοῦ λαδίου, μάσια 1, λεγενόμπρικο 1, πρόβατα εἰς τὸν μεσοίτην 45 περιβόλι εἰς τν βουνὸν στρέμματα 2, τὸ 1 μὲ νερὸν ὥραις 2, ἀμπέλι εἰς τὴν Βάρην στρέμματα μεγάλα 3 καὶ βήματα 143, ἐλαιόδενδρα εἰς τὸ Κουμάρι ῥίζαις 32 καὶ εἰς τὴν Φράγγενα ῥίζαις 43, εἰς δὲ τὸν ἅγιον Κωνσταντῖνον ῥίζαις 36, εἰς δὲ τὸ Κασιμάκι ῥίζαις 39.

Ἔταξε καὶ ὁ γαμβρὸς ὁ σιὸρ Σπυριδάκης Λογοθέτης διὰ προγαμιαίαν δωρεὰν φλλ. (;) 602.

Δημήτριος Ἀστρακάρης βεβαιοῖ, Σπυρίδων Στάμου Λογοθέτης μαρτυρῶ, Κωνσταντῆς Ἰαννούλης, Θεοδωράκης Κατσιλέρης, Παναγιώτης Νοταρᾶς μάρτυς, Σωτήριος Πατούσας, Δημήτριος Ντέκας, Ἀντώνιος Ῥοῦτος, Σταμάτης Πανταζῆς, Σπυρίδων Παλαιολόγος, Νικόλαος Χειλᾶς νοτάριος.

ΔΙΑΝΟΜΗ

1782 Ἀπριλίου 15 Ἀθήνας

Τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος πρὸ χρόνων τοῦ μακαρίτου Χατζῆ Ἰωάννου Παλαιολόγου καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ ἔτι ζώσης ἐπονομαζομένης Κυρὰ Καρυᾶς, τὴν σήμερον οἱ παῖδες αὐτου ὅ τε σιὸρ Σπυρίδων καὶ σιὸρ Σταματάκης καὶ σιὸρ Ἀνδρέας, ἠθέλησαν διαμοιρᾶσαι κατὰ νόμους τὴν ἅπασαν περιουσίαν τους πατρικὴν καὶ μητρικήν τους, θελούσης καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν, κινητήν τε καὶ ἀκίνητον, ἔξ' ὅλως ἀπὸ τὸ προικοπαραδομένον πρᾶγμα τῆς ἀδελφῆς των κυρὰ Σμαραγδίκιας καθὼς φανεροῦται ἐν τῷ αὐτῷ τῆς πολιτείας Κώδικι τοῦ κοινοῦ νοταρίου καὶ τὴν ἐμοίρασαν ἐξ ἴσου διὰ νὰ μὴν ἔχουν κανένα παράπονο ὁ εἷς ὑπὲρ τοῦ ἄλλου, καὶ ἔλαβεν ὁ σιὸρ Σπυριδάκης τὰ κάτωθεν πράγματα

Ἀρχῆς. Τὴν ἥμισυν ὀσπιτοκάθησιν τὴν καινούργιαν ἡ ὁποία ἀγρηκέται ἀγνώριστος καθὼς εὑρίσκεται καὶ μὲ ἐμβασίας δύο, πλησίον ὅλης τῆς ὀσπιτοκαθήσεως τὸ ἓν μέρος τὸ μερίδιον τοῦ σιὸρ Ἀνδρέα καὶ τὸ ἄλλο Γιαννάκης Μαργέτης μὲ τὸ λιατρίδι του καὶ μὲ.... Μπεϊταμάσια καὶ ἡ ὁδός, ἐκτιμωμένη *γρόσια* ἑπτακόσια πενῆντα· ἔτι ἔλαβε καὶ τὸ ἥμισυ ἀχοῦσι ἀγνώριστον, πλησίον ὅλου τοῦ ἀχουρίου τὸ ἓν μέρος παῖδες Γιαννάκη Φρεσκιανοῦ καὶ τὰ δύο μέρη παῖδες Μουσταφᾶ Βαΐζη καὶ ἡ ὁδός, τετιμημένα γρόσια ἑξῆντα ἑπτάμισυ· ἔτι ἔλαβεν καὶ τὸ ἥμισυ καβενὲ ὅπου εὑρίσκεται εἰς τὸ ἐπάνω συντριβάνι ἀγνώριστον, πλησίον τοῦ ὅλου τοῦ κὺρ Ἰωάννου Μπενιζέλου καὶ τὰ δύο μέρη τοῦ . . . καὶ ἡ ὁδός, τετιμημένος γρόσια ἐνενῆντα ἑπτάμισυ· ἔτι ἔλαβε καὶ τὸ ἥμισυ ζευγάρι τοῦ Μαραθῶνος, κείμενον εἰς χωρίον Σεφέρι, ὅλον τὸ ἥμισυ ἀγνώριστον καὶ *ντονατισμένον*, δηλ. σπόρους καματερὰ καὶ ἤτοι ἄλλον ἀγρικιέται τοῦ ζευγαρίου τόπον καὶ ὀσπίτια καὶ ἀλώνια ὅλα τὴ ἥμισυ, τετιμημένα γρόσια ἑξακόσια· ἔτι ἔλαβεν καὶ εἰς τὸν ἅγιον Σάβαν δένδρα ῥίζαις πενῆντα καὶ τρεῖς καὶ αὐτὰ ἀγνώριστα πλησίον τῶν ὅλων Ἀλίαγας Τζέλος μὲ Ἀλίαγαν

Βαΐτην, Δημήτριον Ντέκα καὶ παῖδες Μουσταπίδα μὲ Μονῆς Φανερωμένης Κούλουρης καὶ ἡ ὁδὸς, τετιμημένα γρόσια διακόσια εἴκοσι δύο, ἔτι ἔλαβε καὶ εἰς τὸ Παλαιοχῶρι δενδροληόφυτα σαράντα πέντε, πλησίον κὺρ Σταματάκης Πανταζῆς καὶ Μονῆς Πεντέλης μὲ Σουλεϊμάναγα Τζέλιο καὶ ἡ νομὴ τετιμημένα γρόσια ἑκατὸν σαράντα· ἔτι ἔλαβεν καὶ τὸ ἥμισυ περιβόλι εἰς τὰ κάτω Πατήσια ἀγνώριστον, μὲ τὸ ἥμισυ νερόν του πλησίον ὅλου τοῦ περιβολιοῦ κὺρ Πανούσου Ἀλεξανδρῆ μὲ τοῦ ἐκλαμπροτάτου Κονσόλου Φραντζέζου μουσοῦ Γάσπαρη καὶ τὰ τρία μέρη ἡ ὁδὸς τετιμημένα γρόσια ἑκατὸν ἔτι ἔλαβεν καὶ εἰς τὰ Πλακάκια δένδρα ὀγδοήκοντα ἑπτὰ ὅλα τὰ ἥμισυ ἀγνώριστα δηλ. σαράντα τρία καὶ 'μισὸ, πλησίον τῶν ὅλων Ἀθανάσιος Σλιέπας μὲ Γιάννη Τζαρουχᾶ καὶ παῖδας αὐτοῦ Γιαννούλη καὶ ἡ νομὴ τοῦ Περισσοῦ καὶ ἡ ὁδὸς τετιμημένα γρόσια ἑκατὸν εἴκοσι πέντε· ἔτι ἔλαβε καὶ τὴν ἥμισυ φυτείαν εἰς τὸν Ῥέντην ἀγνώριστον, πλησίον Μουσταφᾶς Μπαλιτζίκης καὶ Ἀχμέταγας . . . . . καὶ ὁ *Ὤργιονας* τετιμημένος γρόσια ἑκατόν· ἔτι ἔλαβεν καὶ ἀπὸ τὸ λιατρίδι τους κάρτον ἐνάμισυ ἀγνώρισνον πλησίον τοῦ ὅλου κὺρ Μῆτρος Ξάνθης καὶ Μπεϊτάμπασης καὶ Γιαννάκης καὶ Μαργέτης καὶ ἡ ὁδὸς τετιμημένη γρόσια ἑκατὸν πενῆντα· ἔλαβε δὲ καὶ ἀπὸ τὰ γηδοπρόβατα ὁποῦ ἔχουν κεφάλια διακόσια δεκαπέντε ὅλα· τὰ ἥμισυ δηλ. ἑκατὸν ἑπτάμισυ τετιμημένα γρόσια ἑκατὸν τριάκοντα πέντε· ἔλαβε δὲ καὶ μπακιρικὸν ὀκάδες σαράντα τετιμημένα γρόσια πενῆντα, συμποσουμένη ὅλη ἡ ποσότης τοῦ μεριδίου του εἰς γρόσια δύο χιλιάδες πεντακόσια ἑβδομήκοντα ἑπτὰ ἤτοι ν. γρ. 2577, ἔτι ἐλαβε κοὶ κινητὸν πρᾶγμα σεντοῦκι ἓν, κασέλα μία, καὶ εἰκονίσματα ἐξ ἴσου, παπλώματα τρία τὸ ἓν μεταξωτὸν, τὸ ἄλλον Κυπρέϊκον καὶ Σμυρνέϊκον ἓν, μεντέρια τοῦ ὀρτᾶ σοφᾶ τρία καὶ ἕτερον ἓν, τζανάκια ἐξ ἴσου, στάγκον ἐξ ἴσου, μπακιρικὸν καὶ στάγκον ἐξ ἴσου, προσκεφαλάδες διμιτένιαις, ἓξ γεμάταις, στρώσαις δύο ἡ μία γεμάτη, μακάτια σταμπέρινα τρία καινούρια, προσκεφαλάδες σταμπάδες ἕνδεκα καὶ ἀνδρομίδες δύο. Καὶ μὲ ἐτοῦτα ὁποῦ ἔλαβεν ἔμεινεν εὐχαριστημένος καὶ ἐξισιασμένος ἀγροικούμενος τὸ πρᾶγμα ὁποῦ ἔλαβεν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του νὰ κάμῃ αὐτὸ ὡς θέλει καὶ βούλεται, μὴν εἰμπορῶντας ποτὲ καιροῖς νὰ λάβῃ καμμίαν πείραξιν ὑπό τινος οὔτε αὐτὸς νὰ ζητῇ παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ του οὔτε πολὺ οὔτε ὀλίγον ὡς μοιρασμένα καὶ ἐξισασμένα, μὴ δυνάμενος εἰς τὸ ἑξῆς διασεῖσαι εἰς τὸ ἑξῆς ἐνοχλῆσαι ὁ εἷς τὸν ἕτερον, ὅθεν εἰς τὴν περὶ τούτου δήλωσιν ἔγινε τὸ παρὸν μεμαρτυρημένον τῇ μαρ-

τυρίῳ τῶν κάτωθεν ἀξιοπίστων μαρτύρων εἰς ἔνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν.

Σπυρίδων Παλαιολόγος στέργω, Σταμάτιος Παλαιολόγος στέργω, Ἀνδρέας Παλαιολόγος στέργω, Ν'κόλας Μπενιζέλος νοτάριος μαρτυρῶ, Νικόλαος Χειλᾶς νοτάριος μαρτυρῶ.

ΠΩΛΗΣΙΣ

1782 καὶ 83 Ἰανουαρίου α' Ἀθήνας.

Διὰ τοῦ παρόντος ἀποδεικτικοῦ γράμματος γίνεται δῆλον, ὅτι τὴν σήμερον ὁ κὺρ Σταματάκης Παλαιολόγος ὑγιῆ ἔχων τὸν νοῦν καὶ τὰς φρένας, καὶ στοχαζόμενος τὸ ἄωρον τοῦ θανάτου, θέλει ὅτι μετὰ τὴν ἐν Χριστῷ ἀποβίωσίν του, νὰ μὴ ἀφίσῃ σκάνδαλα καὶ παράπονα εἰς κανένα ἀπὸ τοὺς οἰκείους του, καὶ μάλιστα εἰς τὴν παρὰ τῶν θείων καὶ ἱερῶν νόμων διωρισθεῖσαν γυνήν του κυρὰ Κρέουζαν θυγάτηρ τοῦ ποτὲ Νικολάου Λογοθέτου, ὅθεν ἔχοντα δοῦναι πρὸς αὐτὴν διὰ προγαμιαίαν δωρεάν της γρόσια πεντακόσια καί πρὸς τοῖς ἄλλοις μὲ τὸ νὰ εἶχεν πρᾶγμα της πωλημένον γροσίων ἑκατὸν ὁ ἄνω εἰρημένος κὺρ Σταματάκης Παλαιολόγος ὁ ἀνὴρ αὐτῆς συμποσούμενα ὅλα γρόσια ἑξακόσια ἤτοι ν: γρ. 600· τὴν σήμερον ἐξ ἰδίας αὐτοῦ προαιρέσεως διὰ τὰ ἄνω εἰρημένα γρόσια ἑξακόσια, τῆς ἐπούλησε τὴν ἥμισυ ὀσπιτοκάθισιν ὅπου ἔχει μαζὺ μὲ τὸν ἀδελφόν του κὺρ Σπυρίδων κείμενη ἐν τῇ ἐνωρίᾳ τῆς Γοργοπίκου, ἡ ὁποία ἀγρηκέται ἀγνώριστον τὸ μεράδιον τοῦ κάθε ἑνὸς ἀδελφοῦ, πλησίον τῆς ὅλης ὀσπητοκαθήσεως τὸ ἕν μέρος τοῦ ἀδελοῦ του σιὸρ Ἀνδρέα καὶ τὸ ἄλλο Γιαννάκης Μαργέτης μὲ τὸ λιατρίβι τους, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μετζὶτ μεϊτάμπασης ἐκ δὲ τοῦ ἑτέρου ὁδός, καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἀγρηκέται καὶ κράζεται ἴδια καὶ καθολικὴ οἰκοκυρὰ νὰ κάμῃ εἰς αὐτὴν ὡς θέλει καὶ βούλεται εἰς τὴν ἐξουσίαν της ὡς κτῆμα καὶ μούλκιον ἐδικόν της, μὴ ἠμπορῶντας ποτὲ καιροῖς νὰ τὴν διασείσῃ τινάς. προσέτι φανερόνομεν, ὅτι ὅποτε καιροῖς ἤθελεν ἀναχωρήσει ἡ ῥηθεῖσα κυρὰ Κρέουζα, νὰ ἔχῃ νὰ τῆς μετρὰ ὁ σιὸρ Σπυρίδων τὰ γρόσια της ἑξακόσια καθὼς ἄνωθεν φανεροῦνται καὶ οὕτως νὰ ἦναι ὅλη ἡ ὀσπιτοκάθισις ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του, καὶ νὰ ξενωθῇ ἡ κυρὰ Κρεούζα τελείως ἀπὸ τὴν ὀσπιτοκάθισιν, ὅθεν εἰς τὴν περὶ τούτου δήλωσιν δέδοται τὸ παρὸν ὑπογεγραμμένον ἰδιοχειρός του καὶ κεκυρωμένον παρὰ τῶν ἀξιοπίστων μαρτύρων καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας της εἰς ἀσφάλειαν.

Σταμάτης Παλαιολόγος βεβαιόνω, Σπυρίρων Παλαιολόγος μαρτυρῶ, Συμεὼν ἱερομόναχος καὶ πνευματικὸς αὐτοῦ πατὴρ μαρτυρῶ,

Ἀγαθάγγελος ἱερομόναχος μαρτυρῶ, Σπυρίδων Καπετανάκης μαρτυρῶ, Νικόλαος Πατούσας μαρτυρῶ, Θεοδωράκης Καντζηλιέρης μαρτυρῶ, Ἀντώνιος Ῥοῦτος μαρτυρῶ, Δημήτριος Ντέκας μαρτυρῶ, Γεώργιος Χειλᾶς νοτάριος μαρτυρῶ.

ΠΩΛΗΣΙΣ

1782 καὶ 83 Ἰανουαρίου α′ Ἀθήνας.

Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος φανερώνει καὶ ὁμολογεῖ ὁ κὺρ Σταματάκης Παλαιολόγος, πῶς μετὰ βουλῆς καὶ θελήσεώς του ἐπούλησε τὰ ἐλαιόδενδρα τὸ μεράδιόν του ἅπερ εὑρίσκονται ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τοῦ Κασιμάκη δένδρα ῥίζες σαράντα· πλησίον τῶν αὐτῶν δένδρων τὰ δύο μέρη σιὸρ Σπυρίδων Λογοθέτης, τὰ δὲ ἄλλα μέρη ἡ ὁδός, τὰ αὐτὰ ἐλαιόδενδρα ῥίζες σαράντα ὡς εὑρίσκονται τὴν σήμερον νὰ ἐπούλησεν ὁ ῥηθεὶς κὺρ Σταματάκης Παλαιολόγος εἰς τελείαν πούλησιν τῆς γυνῆς του κυρὰ Κρεούζας διὰ γρόσια ἑκατὸν σαράντα ἤτοι ν: γρ. 140· καὶ ἔλαβε τὰ ἄσπρα τῆς αὐτῆς ὥρας μετρητὰ εἰς χεῖρας σῶα καὶ ἀνελειπῆ, καὶ ἐξεπληρώθη καὶ ἐξενώθη ἀπὸ αὐτὰ τελείως· ἀπὸ δὲ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἀγρηκέται καὶ κράζεται ἴδια καὶ καθολικὴ οἰκοκυρά, ἡ ῥηθεῖσα κυρὰ Κρεούζα ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡ ἀγοράστρια νὰ κάμῃ εἰς αὐτὰ ὡς θέλει καὶ βούλεται εἰς τὴν ἐξουσίαν της ὡς πρᾶγμα ἐδικόν της μὴ ἠμποροῦντας ποτὲ καιροῖς νὰ λάβῃ καμμίαν πείραξιν ὑπό τινος, ὑποσχόμενος ὁ κὺρ Σταματάκης Παλαιολόγος ὁ πωλητὴς ὁ ἀνὴρ αὐτῆς νὰν τῆς ἀποκρίνεται εἰς κάθε της ζημίαν καὶ πείραξιν, προσέτι ἔβαλεν καὶ ἐπίτροπον ὡς τὸ ἴδιον αὐτοῦ πρόσωπον, τὸν ὅταν θελήσῃ ἡ ἀγοράστρια νὰ τῆς δώσῃ χοτζέτι παρὰ τῆς βασιλικῆς κρίσεως, ὅθεν διὰ τὸ ἀληθὲς ἔγεινεν τὸ παρὸν εἰς ἀσφάλειαν.

Σταμάτης Παλαιολόγος βεβαιόνω, Σπυρίδων Παλαιολόγος μαρτυρῶ, Συμεὼν ἱερομόναχος καὶ πνευματικὸς αὐτοῦ πατὴρ μαρτυρῶ, Ἀγαθάγγελος ἱερομόναχος μαρτυρῶ, Σπυρίδων Καπετανάκης μαρτυρῶ, Νικόλαος Πατούσας μαρτυρῶ, Θεοδωράκης Καντζιλιέρης μαρτυρῶ, Ἀντώνιος Ῥοῦτος μαρτυρῶ, Δημήτριος Ντέκας μαρτυρῶ, Γεώργιος Χειλᾶς νοτάριος μαρτυρῶ.

ΠΩΛΗΣΙΣ

1796 Σεπτεμβρίου 10 Ἀθήνα[1]

Διὰ τοῦ παρόντος φανερώνει καὶ ὁμολογεῖ ὁ μαστρο Γιαννάκης Μαρ-

[1] Ἄνωθεν τῆς χρονολογίας ὑπάρχουσι καὶ ὑπογραφαὶ Τούρκων μαρτύρων,

γέτης, ὅτι μετὰ βουλῆς αὐτοῦ καὶ θελήσεως ἐπούλησε τὴν ὀσπητοκάθησίν του ὁποῦ εὑρίσκεται ἐν τῇ ἐνορίᾳ τοῦ ἁγίου Δημητρίου Κατηφόρη, μέσα τῆς αὐτῆς ἀνώγι ἕν, καὶ μαγειρεῖον μὲ τὸ ὀγγιάκι του, καὶ μὲ τὸ χαγιάτι της καὶ ταρακίκιες δύο καὶ σκάλλαν πέτρινην, ὑποκάτωθεν αὐτῶν κελλάρια δύο, μὲ πατητῆρι μέσα εἰς τὸ ἕν, καὶ πουρλάκι, μὲ πηγάδι καὶ γοῦρναν κτιστήν, μὲ φοῦρνον καὶ χρείαν, μὲ κλήματα εἰς τὴν αὐλὴν δύο, καὶ μὲ τὴν αὐλὴν καὶ ἐμβασίαν, πλησίον τὰ δύο μέρη κὺρ Σπυρίδων Παλαιολόγος, καὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα δύο μέρη τὸ λιατρίβι μὲ τὴν ροῦγαν· ἔτι ἐπούλησε καὶ τὴν ἀφουσίαν τοῦ αὐτοῦ ὀσπητίου ἀπὸ εἴτι λογῆς εὑρίσκεται, δηλαδὴ πανικόν, ξυλικόν, χαλκωματικόν, σιδερικόν, καὶ εἴτι ἄλλη ὕλη εὑρίσκεται μέσα εἰς τὴν αὐτὴν ὀσπητοκάθισιν ἕως λεπτοῦ· τὴν αὐτὴν ὀσπητοκάθισιν ὡς ἄνω ἔφημεν, ὁμοῦ καὶ μὲ τὴν ἀφουσίαν ὡς ἐγράψαμεν, καπησὶ καπανμὴς ὡς ἐστὶ καὶ εὑρίσκεται τὴν σήμερον, τὰ ἐπούλησε ὅλα ὁμοῦ ὀσπῆτι λέγω καὶ ἀφουσίαν, εἰς τελείαν πούλησιν τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ τῆς Μπίτζας διὰ γρόσια διακόσια ἑβδομήκοντα πέντε ν. γρ. 275 κάνωντάς της τα καὶ τεσλῆμι, ἔμπροσθεν τῶν μαρτύρων δίδοντάς καὶ τὸ κλειδὶ τοῦ ὀσπητίου εἰς τὸ χέρι της, καὶ ἔλαβε τὰ ἄσπρα ἐπὶ χεῖρας μετρητά, καὶ ἐξεπληρώθη καὶ ἐξενώθη ἀπ' αὐτὰ τελείως· ἀπὸ δὲ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, ἐγροικᾶται καὶ κράζεται, ἰδία καὶ καθολικὴ οἰκοκυρά, ἡ ἄνω ρηθεῖσα θυγάτηρ αὐτοῦ Μπίτζα ἡ ἀγοράστρια, νὰ κάμῃ αὐτὸ τὸ σπῆτι μὲ τὴν ἀφουσίαν ὡς βούλεται ὡς πρᾶγμα ἐδικόν της, μὴν ἠμπορῶντας ποτὲ νὰ λαβῇ ὑπό τινος καμμίαν πείραξιν, ὑποσχόμενος ὁ ἄνω ρηθεὶς πατὴρ αὐτῆς Γιαννάκης Μαργέτης, ὁ πουλητής, νὰ τῆς ἀποκρίνεται εἰς κάθε της ζημίαν καὶ ἐνόχλησιν προσέτι ἐδιώρισε καὶ ἐπίτροπον, ὡς τὸ ἴδιόν του πρόσωπον τὸν κὺρ Σπυρίδωνα Παλαιολόγον ὅταν θελήσῃ ἡ ἀγοράστρια. διὰ νὰ πάρῃ καὶ χογκέτι παρὰ τῆς βασιλικῆς κρίσεως, καὶ διὰ τὸ ἀληθὲς ἔγεινε τὸ παρὸν εἰς ἀσφάλειαν.

Σταῦρος Βροντογούνης μαρτυρῶ, Ἀναστάσιος Τυρναβίτης μαρτυρῶ, Χριστόδουλος Πατούσας μαρτυρῶ, Σπ. Τρικαλιανὸς μάρτυς, Σπυρίδων Παλαιολόγος μάρτυς, Δημήτριος Ντέκας μαρτυρῶ, Ἀντώνιος Καρόρης νοτάριος μαρτυρῶ.

ΠΡΟΓΑΜΙΑΙΑ ΔΩΡΕΑ

Σπυρίδωνος Λογοθέτου πρὸς τὴν μέλλουσαν νύμφην του Μαρίαν Ταρωνίτου.

Ἐν ὀνόματι τῆς Ὁμοουσίου καὶ Ζωοποιοῦ καὶ Ἀδιαιρέτου Τριά-

δος, Πατρός, Υἱοῦ καὶ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ ἑνὸς τῇ φύσει Θεοῦ, τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Προκοπίου, τῶν ἁγίων θεοστέπτων βασιλέων καὶ Ἰσαποστόλων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης καὶ πάντων τῶν ἁγίων ἀμήν. Κἀγὼ ὁ Σπυρίδων Λογοθέτης ἔχων υἱὸν ὀνόματι Νικόλαον, ἠβουλήθην συζεῦξαι αὐτὸν εἰς γάμου κοινωνίαν κατὰ τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς νόμους τῆς καθ' ἡμᾶς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας τῇ κυρίᾳ *Μαρία*, θυγατρὶ τοῦ ποτὲ *Λεονάρδου Ταρωνίτου*, δώῃ οὖν αὐτοῖς ἐν πρώτοις Κύριος ὁ Θεὸς τὸ παρ' αὐτοῦ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος. Ὑπόσχομαι δὲ καὶ τάσσω κἀγὼ διὰ προγαμιαίαν δωρεὰν τῇ κυρίᾳ νύμφῃ μου Μαρίᾳ, γρόσια τὸν ἀριθμὸν χίλια ἓν μετὰ τῆς εὐχῆς τῶν γονέων. Ἀμήν.

1797 Ὀκτωβρίου 22 Ἀθήνησι.

Σπυρίδων Λογοθέτης βεβαιῶ.
Νικόλαος Λογοθέτης στέργω.

ΠΩΛΗΣΙΣ

1797 Αὐγούστου 16 Ἀθήνα.

Διὰ τοῦ παρόντος φανερώνει καὶ ὁμολογεῖ ὁ κὺρ Σπυρίδων Παλαιολόγος, ὅτι μετὰ βουλῆς αὐτοῦ καὶ θελήσεως, ἐπούλησε τὰ ἐλαιόδενδρα ὅπου ἔχει εἰς τὸν ἅγιον Σαββαν μικρὰ μεγάλα ρίζες τριάντα ὀκτώ, πλησίον τὸ ἓν μέρος Σπῦρος Θηβαῖος καὶ τοῦ Βαλλεντὲ Κιαγιὰ ἐφέντη, τὸ ἄλλο πάλιν τοῦ Βαλλεντὲ Κιααγιὰ ἐφέντη, τὸ ἄλλο μέρος τοῦ πωλητοῦ, καὶ τὸ ἄλλο ἡ ὁδός· τὰ αὐτὰ ἐλαιόδενδρα ὡς ἄνω ἔφημεν, ὡς εἰσὶ καὶ εὑρίσκονται τὴν σήμερον τὰ ἐπούλησεν ὁ ἄνω ρηθεὶς κὺρ Σπυρίδων Παλαιολόγως εἰς τελείαν πούλησιν τῆς ἀδελφῆς του τῆς κυρὰ Σμαράγδος διὰ γρόσια διακόσια ὀγδοήκοντα ἓξ ν: γρ. 286 καὶ ἔλαβε τὰ ἄσπρα ἐπὶ χεῖρας μετρητά, καὶ ἐξεπληρώθη καὶ ἐξενώθη ἀπ' αὐτὰ τελείως· ἀπὸ δὲ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, ἐγροικᾶται καὶ κράζεται ἡ ἰδία καὶ καθολικὴ νοικοκυρά, ἡ ἄνω ρηθεῖσα κυρὰ Σμαράγδο ἡ ἀγοράστρια, νὰ κάμῃ αὐτὰ ὡς βούλεται, ὡς μούλτζιον ἐδικόν της μὴ ἠμπορῶντας ποτὲ νὰ λάβῃ ὑπό τινος κάμμίαν πείραξιν, ὑποσχόμενος ὁ ἀδελφός της κὺρ Σπυρίδων ὁ πουλητής, νὰ τῆς ἀποκρίνεται εἰς κάθε της ζημίαν καὶ ἐνόχλησιν· προσέτι τῆς βάνει καὶ ἐπίτροπον ὡς τὸ ἴδιόν του πρόσωπον τὸν ὅ ταν θελήσῃ ἡ ἀγοράστρια, διὰ νὰ τῆς πάρῃ καὶ χογγέτι παρὰ τῆς βασιλικῆς κρίσεως· καὶ διὰ τὸ ἀληθὲς ἔγεινε τὸ παρὸν εἰς ἀσφάλειαν.

Σπυρίδων Παλαιολόγος βεβαιόνω, Σπ. Καπετανάκης μαρτυρῶ, Δημήτριος Ντέκας μαρτυρῶ, Λεονάρδος Καλογερᾶς μαρτυρῶ, Σταῦρος Βροντογούνης μαρτυρῶ, Σταμάτης Πανταζῆς μαρτυρῶ, Ἀντώνιος Καρόρης νοτάριος μαρτυρῶ.

ΠΩΛΗΣΙΣ

1807: 8 Γεναρίου 26 Ἀθήνα[1].

Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος φανερώνει καὶ ὁμολογεῖ ἡ κυρὰ Κρεούζα ἡ γυνὴ τοῦ ποτὲ Σταματάκη Παλαιολόγου· ὅτι ἐξ ἰδίας αὐτῆς βουλῆς καὶ καλῆς προαιρέσεως ἐπούλησε τὰ ἐλαιόδενδρα ὁποῦ εἶχε ἀγορὰ ἀπὸ τὸν ἀνὴρ αὐτῆς Σταματάκη Παλαιολόγον ὡς φανερώνουν καὶ τὰ ἔκπαλαι γράμματά της ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τοῦ Κασιμάκη· δένδρα ῥίζαις σαράντα· ν. ῥιζ. 40, πλησίον τὰ δύο μέρη τοῦ κὺρ Σπυρίδου Μισαραλιώτη τὸ προικιόν του, τὰ δὲ ἄλλα δύο μέρη καὶ δδός· τὴν σήμερον τὰ αὐτὰ δένδρα ὡς ἄνωθεν ἔφημεν ὡς εὑρίσκονται τὰ ἐπούλησε ἡ ἄνω κυρὰ Κρεούζα εἰς τελείαν πούλησιν εἰς τεσλῆμι εἰς τὸν σιὸρ Νικόλαον υἱὸν Σπυρίδου Λογοθέτου, διὰ γρόσια τριακόσια πενῆντα, ν. 350, καὶ ἔλαβε τὰ γρόσια τὴν αὐτὴν ὥραν ἐπὶ χεῖρας της σῶα μετρητὰ καὶ ἐξεπληρώθη καὶ ἐξενώθη ἀπὸ τὰ αὐτὰ δένδρα εἰς τὸ παντελές, καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἀγροικιέται καὶ κράζεται ἴδιος καὶ καθολικὸς οἰκοκύρης ὁ ἀγοραστὴς ὁ σιὸρ Νικόλαος Λογοθέτου νὰ κάμῃ εἰς τὰ αὐτὰ δένδρα ὡς θέλει καὶ βούλεται εἰς τὴν ἐξουσίαν του ὡς μούλκιον ἰδικόν του, μὴν ἠμπορῶντας οὐδεὶς ποτὲ καιροῖς νὰ ἐνοχλῇ τὸν νῦν ἀγοραστὴν περὶ τὰ αὐτὰ δέντρα· μένει ὑπόχρεως ἡ ἄνω κυρὰ Κρεούζα νὰ τοῦ ἀποκρίνεται εἰς πᾶσαν του ζημίαν καὶ κακῆς ἔξοδος· πρὸς τούτοις· καὶ διὰ πλέον σιγουρητὰ τοῦ βάζει καὶ ἐπίτροπον ὡς τὸ ἴδιόν της πρόσωπον τὸν ὅταν θελήσῃ ὁ ἀγοραστὴς νὰ πηγαίνῃ ὁ ἐπίτροπος εἰς τὸν Καδὴ ἐφέντη νὰ τοῦ δίδῃ καὶ χογγέτη παρὰ τῆς βασιλικῆς κρίσεως· ὅθεν τοῦ ἐποίησε τὸ παρὸν γράμμα καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τοῦ ἀγοραστοῦ ὡς ἔνδειξιν καὶ βεβαίωσιν τῆς ἀληθείας καὶ ἀσφάλειαν.

Ἀλέξανδρος Μπενιζέλος μαρτυρῶ, Νικ. Καλογερᾶς μαρτυρῶ, Ἀγγελάκης Κατζιλέρης μαρτυρῶ, Ἰσίδωρος Ῥοῦφος νοτάριος μαρτυρῶ.

Ἡγούμενος Πεντέλης Κυρίλος μάρτυς, Στάμος Λιανοσταφίδας μαρτυρῶ, Ἀγαθάγγελος ἱερομόναχος μάρτυς, Νικόλ Μπούκρας μαρτυρῶ, Χ. Σπῦρος Τζηκάκης μαρτυρῶ, Σταμάτης Σαρῆς μαρτυρῶ, Νικόλαος Καλεφορνᾶς μαρτυρῶ.

[1] Ἄνωθεν καὶ τοῦ ἐγγράφου τούτου ὑπάρχουσιν ὑπογραφαὶ Τούρκων μαρτύρων.

ΧΟΤΖΕΤΙ

«Ἡ πρᾶξις ὡς ἐνταῦθα μνημονεύεται.

Ἔγραψεν ὁ ταπεινὸς ἐν Κυρίῳ τῷ Ὑψίστῳ Σαρχοζαδὲ Σεγὶδ Μουσταφᾶ Ῥασίχ.

Δικαστικὸς ἐπίτροπος ἐν τῇ πόλει τῶν Ἀθηνῶν· ἀφεθείησαν αὐτῷ τὰ παραπτώματα·

Ἡ Σφραγὶς αὐτοῦ.

Ἴλεώς μοι ὁ Θεὸς τῷ δούλῳ αὐτοῦ Σεγὶδ Μουσταφᾶ.

«Παροῦσα ἐνώπιον τοῦ Κριτηρίου. ἡ Κρέουζα θυγάτηρ τοῦ Νικολοῦ Λογοθέτη, καὶ σύζυγος τοῦ Σταμάτη Παλαιολόγου, κάτοικος τῶν Ἀθηνῶν, παρόντος καὶ τοῦ ἀνεψιοῦ της Νικολάκη Λογοθέτου, αὐθορμήτωςκαὶ οἰκειοθελῶς εἶπε και ἐξέφρασε τὰ ἑξῆς: ἔχουσα ἰδιοκτησίαν μου καθαράν, κῆπον πέντε καὶ ἡμίσεος περίπου στρεμμάτων, περιέχοντα πύργον, φοῦρνον δένδρα κάρπιμα καὶ ἄκαρπα, καὶ ἔχοντα τὸ δικαίωμα τοῦ ποτίζεσθαι ἀπὸ τοῦ ῥέοντος ὕδατος ἐκ τῆς πηγῆς τῆς ἐπιλεγομένης Περισσό, ἑκάστης ἑβδομάδος τῇ μὲν τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐν διαρκείᾳ ἓξ ὡρῶν, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῆς πέμπτης ἐν διαρκείᾳ δύω ὡρῶν, κείμενον τὸν κῆπον τοῦτον εἰς θέσιν καλουμένην Παλαιολάτριβο, καὶ ἔχοντα ὅριον εἰς τὴν μίαν πλευράν του, τὰ δένδρα τοῦ Στεφάνου Λιανοσταφίδα, εἰς τὴν Β′ τὰ δένδρα τοῦ Πελεγρῆ, καὶ εἰς τὴν Γ′ καὶ Δ′ τὸν κοινὸν δρόμον· πρὸ ἐννέα ἤδη χρόνων ἐνώπιον μαρτύρων, διὰ γραφῆς ἐκτιμητῶν,καὶ δι'ἰδιαιτέρου ὁμολόγου τὸν εἶχα δώσῃ δωρεὰν εἰς τὸν παρόντα ἀνεψιόν μου Νικολάκην Λογοθέτου, καὶτὸν εἶχα παραδώκῃ εἰς τελείαν ἰδιοκτησίαν αὐτῷ,καὶ αὐτὸς εἶχεν ἀποδεχθῇ τὴν δωρεὰν,καὶ ἐν τῷ συνεδρίῳ τῆς δωρήσεως παραλαβὼν καὶ οἰκειοποιηθεὶς τὸν κῆπον μετὰ πάντων τῶν ὑπαγομένων καὶ ἀνηκόντων αὐτῷ καὶ πάντων τῶν δικαιωμάτων καὶ παραρτημάτων αὐτοῦ,ἐνέμετο αὐτὸν ἐν ὅλῳ τῷ διαστήματι τούτῳ·ἀλλ'ἐπειδὴ δὲν εἶχε λάβῃ περὶ τούτου χοτζέτι τοῦ ἱεροῦ Κριτηρίου,ἤδη ζητοῦσα τὸ νὰ τῷ δοθῇ τὸ χοτζέτι,ὁμολογῶ ὅτι οὐδὲν οὐδὲν ἔχω μέρος καὶ μετοχὴν ἀπὸ τοῦ κήπου τούτου,καὶ ὅτι αὐτὸς ἐγένετο διὰ τῆς ἀνωτέρω δωρεᾶςκτῆμα ἰδιόκτητον αὐτῷ,διὸ καὶ εὔχομαι τῷ ἀνεψιῷ μου νὰ τὸν ἔχῃ καὶ νὰ τὸν ἀπολαμβάνῃ ἐπ'αἰσίοις ἕστ'ἂν ἐθέλῃ καὶ ὅπως βούληται», ταῦτα ὁμολογησάσης τῆς εἰρημένης δωρήτρας, μετὰ τὰς συνῳδὰ τοῖς νενομοθετημένοις ἀντιβεβαιώσεις, συντέτακται κατ' αἴτησιν τὸἀληθὲς τοῦ πράγματος, καὶ ἐγγράφη τὸ παρὸν περὶ τὰ μέσα τοῦ μηνὸς Σαφέρ, ἐν ἔτει χιλιοστῷ. διακοσιοστῷ τρικοστῷ (δηλ. 1815).

Μάρτυρες

Σπῦρος Λογοθέτης, Σπῦρος Καπετανάκης, Ἡγούμενος Πεντέλης Κύριλλος, Σπῦρος Παλαιολόγος, Συμεὼν Κολέτης, Νικόλαος Τουρναβίτης, Μιχάλης Καπετανάκης, Σπῦρος Μεσαραλιώτης, Θωμᾶς Λογοθέτης, Μιχάλης Λογοθέτης, Ἀλέκος Λογοθέτης, Ἠλίας Λογοθέτης, Ἀντώνιος Καρόρης.

[Κατὰ μετάφρασιν τοῦ βασιλικοῦ διερμηνέως Ἀργυροπούλου τῷ 1842]

ΚΑΝΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΣ

ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΜΑΡΤΥΡΟΣ

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΥ

Ἐν τῇ Βασιλικῇ Ἀκαδημίᾳ τῇ ἐν Μόσχᾳ ἐν ἔτει σωτηρίῳ ΑΨΟς΄.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΓΙΟΝ ΑΝΤΩΝΙΟΝ ΤΟΝ ΝΕΟΝ ΜΑΡΤΥΡΑ

ΣΥΝΤΕΘΕΙΣΑ ΠΑΡΑ

ΙΩΑΚΕΙΜ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ

τοῦ ἐκ τῆς νήσου Πάρου, καὶ διδασκάλου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει σχολῆς.

Ὁ Ἑσπερινός. Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν στίχους ς΄, καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια εἰς ἦχον πλγ. β΄.

Ὅλην ἀποθέμενοι. Δεῦτε, φιλομάρτυρες, νῦν συνελθόντες ἐν πίστει, ᾄσωμεν γηθόμενοι ᾠδὴν ἐπινίκιον, καὶ χορεύσωμεν τὸν Χριστοῦ μάρτυρα εὐσεβῶς Ἀντώνιον, ὃς ἀρτίως νίκην ἤρατο ἀγωνισάμενος ὑπὲρ εὐσεβείας θερμότατα καὶ δαίμονας τερψάμενος, ἐν ἁπαλωτάτῃ νεότητι. Τοῦτον εὐφημοῦντες, καὶ δόξαν ἀναπέμποντες Χριστῷ, τῷ τὸν αὐτοῦ ἐνισχύσαντα δοῦλον καὶ δοξάσαντι.

Ἤσχυνας, Ἀντώνιε, τυράννων φρύαγμα ὄντως εὐγενῶς πρὸς ἄθλησιν, καὶ γενναίῳ λήμματι ἐπειγόμενος. Πάντα δὲ δεύτερα εὐσεβείας ἔδειξας, ὡς ποιεῖσθαι πᾶσι δίκαιον, ἀπειλαῖς φρόνημα ὅλως ἀκατάπληκτον ἔχοντας, καὶ δὴ καὶ ὑποσχέσεων τὸ ἐπαγωγὸν καταπτύοντας, δέλεαρ βελίαρ, ἐμφρόνως ἡγουμένους τοῦ ἐχθροῦ, ὑποσκελίσαι τὸν ἄνθρωπον δόλῳ ἐνεδρεύοντος.

Ἀγγέλων τὰ τάγματα ἔκπληξις ἔσχεν ὁρώντων ψυχῆς τὸ ἀτάραχον παιδὶ ἐν νεάζοντι καὶ ἀνένδοτον, χαίρει δὲ σήμερον εὐφροσύνην ἄρρητον, ὡς προσθήκη θείου Μάρτυρος αὐτοῖς ἐγένετο, χορὸς τῶν Μαρτύρων θεώμενοι, πιστῶν δὲ πάλιν σύστημα ἀπαρχὴν Κυρίῳ εὐπρόσδεκτον τέρπεται ἀρτίως, Χριστῷ τῷ λυτρωτῇ προσαγαγόν, κατηφιῶσι δὲ δαίμονες, λύπῃ συνεχόμενοι.

Τύπον καὶ ὑπόδειγμα σαυτὸν παρέσχου, ὦ Μάρτυς, πιστοῖς καρτερώτατος ἀντιστάς, Ἀντώνιε, γενναιότατα, ἀπειλαῖς, θλίψεσι, κολακείαις τύραννος, ἃς καθίη σοι ὁ δόλιος, εὐγενὲς ἡγούμενος διασεῖσαι τάχα σου φρόνημα. Θανάτου δὲ κατάγνωσιν μάτην σοι παρεῖλκεν ὁ δείλαιος, εἰς δὲ τοὐναντίον, αὐτῷ παριϊστάμενα ὁρῶν, ἐξεθαμβεῖτο, ἃ ἤλπιζε ματαιάζων δύστηνος.

Ὄφιν πάλαι ὄργανον ἐπὶ τῇ Εὔᾳ καθῆκε, καὶ καρποῦ ὑπέδειξε τὸ ἡδὺ διάβολος ὑπουλότατα, οἰκτρῶς δὲ τούτοις δὴ παραδείσου ἔκπωσιν, ὃν οἰκεῖν δήπου ἐτάχθησαν, ἔπαθον οἱ προπάτορες, ἐξαπατηθέντες ἀλόγιστα. Ἀντώνιον δὲ Μάρτυρα, παρατρέψαι ὅλως οὐκ ἴσχυσεν ὁδοῦ τῆς εὐθείας, συστήσας ἐπ' αὐτὸν στῖφος κακόν, χρυσὸν πολύν τε καὶ θάνατον, στήσας ἐφ' ἑκάτερα.

Δέσποτα φιλάνθρωπε, ταῖς ἱκεσίαις σοῦ δούλου, Ἀντωνίου Μάρτυρος, ἐπηρείας ἅπαντας ἡμᾶς φύλαττε, εὐσεβεῖς δούλους σου, ἣν δεινῶς ἐπήγαγεν, ὡς δὴ ταύτῃ ὑπαξόμενος τὸν σὸν θεράποντα, ὁ τῆς εὐσεβείας πολέμιος εἰ δέ ποτε συμβαίη τῳ τῶν πιστῶν σοι, δέσποτα, ἄκοντα ταύτῃ περιστῆναι τῇ πείρᾳ, σὺ ὁ μόνος αὐτὸν ἐπίρρωσον Κύριε, ὡς νῦν τὸν σὸν Μάρτυρα.

Δόξα, ἦχος πλ. β'. Πιστῶν εὐφραινέσθω πᾶσα ἡλικία καὶ τάξις ἐπὶ τῇ πανσέπτῳ τοῦ θείου Μάρτυρος Ἀντωνίου πανηγύρει σήμερον, πατέρες μὲν ὅτι τοιούτους εὐσεβῶς τοὺς παῖδας παιδεύοντες, τῷ Κυρίῳ δῶρα προσάγειν δύνανται, παῖδες δέ, ὅτι τοιοῦτον ἀφ' ἑαυτῶν πρὸς εὐσέβειαν παρέχονται ἔρανον. Μητέρες, ὅτι ὠδίνουσιν, οἵτινες ἂν αὐταῖς ὑπὲρ Χριστοῦ ἐν δέοντι μαρτυρήσαιεν, τέκνα, ὡς τοῖς γονεῦσιν ἄξια τὰ θρέπτρα ἂν ἀποδώσοντα, ὑπὲρ αὐτῶν τῷ Θεῷ παριστάμενα, πρεσβύται, ὅτι τὸν βίον οὐκ ἐξέπλησαν πρότερον, πρὶν ἢ ὑπὲρ Χριστοῦ ἄνθρωπον εἶδον ὀφθαλμοῖς μέχρι θανάτου ἀγωνισάμενον νέοι, δι' ἑαυτῶν τοὺς ὑπὲρ φύσιν ἀγῶνας, οὓς αἱ ἱστορίαι παραδιδοῦσι τῶν πάλαι Μαρτύρων τρανῶς πιστευσάμενοι, πλούσιοί τε καὶ ἔνδοξοι, διδαχθέντες ἐν ἔργῳ σκύβαλα τίθεσθαι, ἐφ' οἷς ἐναμβρύνονται, ὡς πρὸς ἣν ἀποκαλύψει τοῖς αὐτοῦ θεράπουσι δόξαν ὁ Κύριος· οἱ ἐν πενίᾳ καὶ ἀδοξοῦντες, ὡς οὐδὲν ταῦτα ἐμποδὼν πρὸς ἀρετῆς

ἐπίδειξιν κατιδόντες, ἐλεύθεροι ὑπὸ δούλῳ ὁποία ἡ ἀληθὴς καταμαθόντες ἐλευθερία, οἱ ἐν δουλείᾳ, τύπον αὐτοὺς τοῦ ἀκραιφνῶς ἀδουλώτου καταστήσαντες τοῖς δεσποταῖς, ἀλλὰ ταῖς τοῦ σοῦ Μάρτυρος πρεσβείαις Χριστὲ ὁ Θεὸς σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν, τὸ Θκίον τοῦ ἤχου. Εἰς τὴν λιτήν, ἦχος πλ. α'. Δεῦτε φιλομάρτυρες πάντες ἐν τῇ χαρμοσύνῳ πανηγύρει Ἀντωνίου τοῦ Μάρτυρος μυστικῶς εὐφραινόμενοι σήμερον, τὸν ἀντιδοξάζοντα τοὺς αὐτὸν δοξάζοντας Κύριον ἱκετεύσωμεν λέγοντες. Κύριε, ὁ τὰ μωρὰ καὶ ἀσθενῆ εἰς αἰσχύνην τῶν σοφῶν καὶ δυνατῶν ἐκλεξάμενος, καὶ διὰ νέου δούλου τε καὶ τῆς ῥεούσης σοφίας τοῦ κόσμου μηδόλως μετέχοντος δοκησισόφους αἰσχύνας, καὶ τῶν δυνατῶν καταβαλὼν τὴν ὀφρύν, ῥῦσαι τοὺς δούλους σου ἀπὸ πάσης προσβολῆς ὁρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν, ὡς φιλάνθρωπος.

Ἔαρ ἡμῖν σήμερον πιστοὶ ἐν σκυθρωπῇ τοῦ χειμῶνος κατηφείᾳ προσεγέλασεν ἥδιστον, καὶ ῥόδον ἐκ μέσων ἀκανθῶν καὶ τριβόλων πνευματικῆς εὐοσμίας πληροῦν τὰς ψυχὰς προέκυψεν ὁ Μάρτυς Ἀντώνιος, ὃς ληστείας ἀπηνοῦς ἔργον γενόμενος, καὶ τῆς πατρίδος ἐν ἀτελεῖ τῇ ἡλικίᾳ αἰχμάλωτος ἀπαχθείς, καὶ δεσπότας μὲν ἀεὶ δυσσεβεστέρους τῶν πρώτων ἀμείβων, χρόνον δὲ πλεῖστον παρ' ἐσκοτισμένοις ἀσεβείας ἀχλύϊ βαθυτάτῃ βουλεύσας οὐδόλως ἀπεσκοτίσθη τὸ νοερὸν τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ τὸ τῆς ἀμωμήτου πίστεως ἀξίωμα καθαρὸν διεφύλαξε, καὶ τέλος ὡς ἐν ἀλλοτρίῳ ὑπὲρ Χριστοῦ ἀγωνισάμενος σώματι, τὴν ψυχὴν τῷ Κυρίῳ παρακατέθετο, αὐτὸν οὖν πρεσβευτὴν πρὸς τὸν Χριστὸν προβαλλόμενοι, σωτηρίαν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν ἐξαιτώμεθα.

Παντοκράτορ Κύριε καὶ πάνσοφε δέσποτα, νῦν ἀληθῶς σου τὴν δύναμιν ἐν ἀσθενείᾳ τελειουμένην, καὶ στόμα καὶ σοφίαν δούλοις τοῖς σοῖς σε παρεχόμενον, ᾗ οὐδεὶς ἀντιστῆναι δύναται ἔγνωμεν, παῖδα γὰρ ἀσθενῆ καὶ τῆς ματαίας σοφίας ἄμοιρον ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας δυνάμει τῇ ἐξ ὕψους ὁπλίσας καὶ ἀποκαλύψας αὐτῷ ἅπερ σοφοὺς καὶ δυνατὸν ἀπεκρύψω, φιμῶσαι μὲν στόματα Γραμματέων, ἀνίσχυρον δὲ ἡγεμόνων δύναμιν ἐξελέγξαι ἐποίησας, αὐτοῦ ταῖς ἱκεσίαις σώζοις τοὺς δούλους σου.

Δόξα, ὁ αὐτός. Πηγὴν ἀκένωτον ἰαμάτων ἡ σορὸς τῶν λειψάνων Ἀντωνίου τοῦ Μάρτυρος ἀναβλύζει τοῖς προσιοῦσιν ἐν πίστει καὶ παθῶν σωματικῶν ἀπαλλάττουσαι ἀνιάτων τοὺς μηδὲν ἐνδοιάζοντας, καὶ εὐσεβείας πάντα ἀντέχεσθαι, ὑπὸ μηδενὸς παρατρεπομένους προτρέπεται, καὶ ἀπειλῶν καὶ θανάτου κατατολμᾶν ὑποβάλλει ἔργῳ ψυχῆς ὡς οὐδὲν ἀντάξιον ἐκδιδάσκουσα, ἀλλὰ ταῖς πρεσβείαις αὐτοῦ

δυσωπούμενος, Κύριε, εἰρήνευσον τὸν κόσμον, καὶ ἐν καθαρῷ πάντας ἡμᾶς τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεως ἀξίωσόν σοι προσέρχεσθαι, ὡς φιλάνθρωπος.

Τὰ ἀπὸ στίχου, ἦχος α΄. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων. Τῶν οὐρανίων ἁψίδων ἐντὸς γενόμενος, νῦν συγχορεύεις, Μάρτυς, ταῖς Μαρτύρων χορείαις, πρὸς Κύριον πρεσβεύων ὑπὲρ ἡμῶν τῶν τιμώντων τὴν μνήμην σου, καὶ δὴ καὶ πάσης ῥυόμενος προσβολῆς τοὺς πιστῶς σε ἱκετεύοντας.

Τῶν ἐπιγείων ἠλλάξω σὺ τὰ οὐράνια καὶ ἐμπορείαν ὄντως πανσόφως ἠμπορεύσω, ῥευστῶν καὶ ἐπικήρων πραγμάτων καλῶς, θεῖα, σοφέ, ἀμειψάμενος, καὶ βίον τόνδε προέμενος εὐγενῶς, τὸν παράδεισον κατῴκησας.

Ἀθῆναι πόλις Ἑλλάδος τὸ ἐγκαλλώπισμα νῦνγε αὐχεῖν σοι μᾶλλον, ἢ τοῖς σοφοῖς τοῖς πάλαι, οὓς ἤνεγκας προσήκει, ἐπ' ὄντως σοφῷ Ἀντωνίῳ τῷ μάρτυρι, ὃν εὐσεβῶς ἐξεμύησας, καὶ σοφῶς Θεὸν σέβειν προαιώνιον.

Μνήμης Μαρτύρων ἐγγίγνεσθαι κόρος πέφυκεν οὐδόλως εὐσεβέσιν, ὁ Βασίλειος ἔφη, ἡ γὰρ τῶν ὁμοδούλων πρὸς τοὺς δικαίους τιμή, ἡ παρ' ἡμῶν γε ἀπόδειξις πρὸς τὸν δεσπότην εὐνοίας που τὸν κοινόν, καὶ παρίστησι ψυχὴν ἀγαθήν.

Δόξα, ἦχος α΄. Συγχαίρουσιν ἡμῖν σήμερον αἱ τῶν Μαρτύρων χοροστασίαι, σπάνιον καθορῶσαι θέαμα καὶ πάλαι ἐκλελοιπός, νέον ἁπαλὸν ἔρωτι θείῳ ἀναπτερούμενον, καὶ πρὸς τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον εὐθαρσῶς καὶ γήθους πλέω ὡς πρὸς πανήγυριν ἐπειγόμενον, καὶ τῷ σταυρῷ τοῦ Σωτῆρος συγκακουχεῖσθαι μᾶλλον, ἢ ἁμαρτίας ἔχειν ἀπόλαυσιν πρόσκαιρον προαιρούμενον, καὶ ἀπειλῶν οὐ φροντίζοντα, ἢ ὑποσχέσεων τῷ ἡδεῖ ὅλως ὑποσυρόμενον, καὶ δεσμοῖς εὐφροσύνως ἐγκαρτεροῦντα, ἵνα ἀνέτῳ τῆς ψυχῆς τῷ πτερῷ πρὸς τὸν Δεσπότην πτερύξηται, καὶ κάραν εὐθύμως ὑποκύπτοντα τῷ δημίῳ, ἵνα ἀκαμπεῖ καὶ ἀτενεῖ τῷ νοερῷ τῆς ψυχῆς ὀφθαλμῷ ἀτενίζων πρὸς Κύριον, ὑπὲρ ἡμῶν πρεσβεύῃ ἀεὶ τῶν τιμώντων αὐτοῦ μνήμην τὴν πανοίδιμον.

Καὶ νῦν, τὸ Θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Ἀπολυτίκιον Μέγαν εὕρατο. Μέγαν ἤνυσας ὄντως ἀγῶνα, μέγα εἴληφας σὺ καὶ τὸ γέρας, παρὰ Θεοῦ σε ἀξίως δοξάσαντος, οἰκεῖν γὰρ βασιλείαν κεκλήρωσαι οὐράνιον λιπὼν τὰ ἐπίγεια, ἀλλὰ πρέσβευε τῷ Χριστῷ, Μάρτυς Ἀντώνιε, εἰρήνην ἡμῖν δωρήσασθαι, καὶ ψυχικῆς ἀρρωστίας τὴν ἴασιν.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου συντεθεῖσα παρὰ τοῦ αὐτοῦ.

Κάθισμα α΄. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ. Ὁ τὰ γεώδη καὶ ῥευστὰ καταπτύσας, καὶ τὰ οὐράνια ἐμφρόνως ποθήσας, καὶ δεσμωτήριον ὑπὲρ

Χριστοῦ ἐνεγκών, καὶ θανεῖν ἑλόμενος ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας, πρέσβευε δεόμεθα ὑπὲρ ἡμῶν τῷ Κυρίῳ, ὡς παρρησίαν ἔχων πρὸς αὐτόν, ἵνα ῥυσθῶμεν κινδύνων καὶ θλίψεων.

Δόξα καὶ νῦν ὁ αὐτός. Ὁ τῇ οὐσίᾳ ὑπερούσιος λόγος, ὁ συναΐδιος Πατρὶ οὐρανίῳ, ἐκ τῶν ἁγνῶν λαγόνων σου προῆλθεν ἁγνή, καθ' ἡμᾶς γενόμενος, δι' ἡμᾶς φιλανθρώπως, καὶ μείνας ἀναλλοίωτος, ὅπερ ἦν ὑπὲρ λόγον προσέλαβεν ἀρρήτως, ὃ οὐκ ἦν, τὸ τῆς σαρκός τε ἐθέωσε πρόσλημα.

Κάθισμα β.' Τὸν τάφον σου Σωτήρ. Ἀθῆναι τὸ κλεινὸν τῆς Ἑλλάδος μουσεῖον, ἀπέδειξαν ἡμῖν ἤδη μάρτυρα θεῖον, σαφῶς ἐκδιδάξασαι, εὐσεβείας μυστήριον, τὸν Ἀντώνιον, ὃς πᾶσι τύπος ἐδείχθη, θνήσκειν, εἴποτε ὑπὲρ Χριστοῦ γε δεήσει, προθύμους καὶ χαίροντας.

Δόξα καὶ νῦν· ὁ αὐτός. Ἐγέννησας ἁγνὴ σὺ ἀρρεύστως ἐν χρόνῳ, ἀχρόνως ὃν πατὴρ γεννᾷ πρὸ ἑωσφόρου, καὶ νόμος τῆς φύσεως ἐπὶ σοὶ ἀργὸς δέδεικται, παρθενεύεις γάρ, καὶ πάλιν μήτηρ ὑπάρχεις ξένον θαῦμα δὴ ἐν σοὶ ὁρῶντες ὑμνοῦμεν, τὸν ἄφραστον τόκον σου.

Κάθισμα γ.' Ἐπεφάνης σήμερον. Τὸν στερρὸν ἀδάμαντα τῆς ἐκκλησίας, τὸν σεπτόν τε Μάρτυρα Χριστοῦ νῦν πάντες οἱ πιστοὶ ὕμνοις γεραίροντες κράζομεν, σὲ κατὰ χρέος τιμῶμεν.

Δόξα καὶ νῦν· ὁ αὐτός. Ἀληθῶς ἐγέννησας τὸν πρὸ αἰώνων ἐκ Πατρὸς γεννώμενον, σῶσαι, Παρθένε, τὸν Ἀδὰμ τῆς καταδίκης θελήσαντα, ἣν περ ὑπέστη ἐλπίδι θεώσεως.

Ὁ Κανών, ἦχος δ.' Ὠδὴ ά. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου. Χεῖρα σὺ δὴ κίνησον, καὶ γλώττης λύσιν μοι πάρασχε, ἵν' ᾄσω ἀξίως σου νῦν τὰ ἐγκώμια, καὶ ὑμνήσω σε τὸν ἱερώτατον, θῦμα τῷ Χριστῷ γενόμενον, μάρτυς Ἀντώνιε.

Ῥύθροις τῶν αἱμάτων σου ἄρτι τὴν γῆν καθηγίασας, καὶ ταῦτα ἀπέλιπες πιστοῖς ἰάσεων, ἀναβλύζοντα πηγὴν ἀέναον ὄντως, διό σε δοξάζομεν, μάκαρ Ἀντώνιε.

Δόξα. Τριάδα μεμύησαι σέβειν καλῶς ὑποστάσεων, μονάδα θεότητος θεολογεῖν εὐσεβῶς, ἀδιαίρετον ἀσύγχυτόν τε ἅμα ὑπὲρ ἧς εὐήθλησας στερρῶς, Ἀντώνιε.

Καὶ νῦν. Ὑψίστου σοι δύναμιν, παρεστηκὼς ὁ Ἀρχάγγελος, φόβῳ δὴ προσήγγελλεν ἐπισκιάσαι σοι, καὶ ἐπέλευσιν Πνεύματος δὲ ἁγίου προσευηγγελίζετο, ξένον σοι ἄκουσμα.

Ὠδὴ γ'. Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους. Μακάριος σὺ τῆς ἐμπορείας, ἧς μάρτυς ἐμπόρευσαι, σοφέ, πνευματικὰ καὶ ἄφθαρτα ἀντὶ φθαρτῶν κτησάμενος, καὶ οὐρανοῦ πολίτης δὲ εὐσεβοφρόνως γενόμενος.

Ἀθήνας πατρίδα ἔσχες, μάρτυς, κἀκεῖ ἐπαιδεύθης εὐσεβῶς, τῆς ὀρθοδόξου πίστεως τὸ ἀκραιφνὲς καὶ ἄμωμον, καὶ καταπτύειν πάντας δὲ οἳ παρὰ ταύτην πρεσβεύουσι.

Δόξα. Πατέρα, Υἱὸν καὶ Πνεῦμα θεῖον, σοφῶς συναΐδια εἰδώς, πρόσωπα καὶ συνάναρχα, Θεόν τε ὁμοούσιον, ἕνα ταῦτ' ἐπιστάμενος, τυθῆναι τούτῳ ὑπέμεινας.

Καὶ νῦν. Τριάδος, Παρθένε, ἀχωρίστου τὸν ἕνα Υἱόν τε καὶ Θεὸν ἀνάνδρως σὺ ἐκύησας, ὑπὲρ ἡμῶν θελήσαντα ἀσπόρως τῇ νηδύϊ σου ἐνανθρωπῆσαι, πανάχραντε.

Κάθισμα ἦχος γ'. Τὴν ὡραιότητα. Τὸν θεῖον μάρτυρα ἀνευφημήσωμεν, πιστοί, Ἀντώνιον, ὕμνοις γεραίνοντες, ὅστις τοῖς πᾶσιν ἑαυτὸν ὑπόδειγμα εὐψυχίας ἔδειξε τοῖς ἔργοις τε, ὥσπερ λῆρον ἐδίδαξε, πάντα οἷς τεθήπασιν ἀσεβοῦντες ἀλόγιστα, ἡμᾶς ὡς καταπτύειν προσήκει, βίον θ' ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας.

Θεοτοκίον. Ἐκ σοῦ, Πανάχραντε, σάρκα προσέλαβε Πατρὸς ὁ Λόγος τε καὶ Υἱὸς Δέσποινα, σκήνει οἰκήσας ἐν τῷ σῷ ἀφάτῳ συγκαταβάσει, ὃν χωρεῖν οὐ δύναται κτίσις πᾶσα ὡς ἄπειρον, Πατρὸς εὐδοκίᾳ μέν, συνεργείᾳ δὲ Πνεύματος, Ἀδὰμ εἰς σωτηρίαν, ὃν δόλῳ ὄφις ἐστέρνισε πάλαι.

Ὠδὴ δ'. Ὁ καθήμενος ἐν δόξῃ. Ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ σου παρερρίφθαι, μακάριε, ἐξελέξω μᾶλλον, ἤπερ σκηνωμάτων τὴν οἴκησιν ἁμαρτανόντων γε ἔχειν παναοίδιμε, ᾧ κραυγάζεις νῦν, δόξα τῇ δυνάμει σου, Κύριε.

Πέλοπός σε νῆσος ἔσχεν, οἷ ἐστείλω Ἀθήνηθεν, κριτοῦ τοῦ δικαίου προοικονομοῦντος τὸν στέφανον, ὅς σοι ἀπέκειτο πάλαι, τρισμακάριστε, ὃν καὶ φέρων νῦν, Θεὸν δοξάζεις γηθόμενος.

Δόξα. Φῶς νῦν σὺ Θεὸν δοξάζεις, καθορῶν τὸ τρισήλιον, Πατέρα τε χαίρων, καὶ υἱὸν τὸν συνάναρχον, καὶ ὁμοούσιον Πνεῦμα καὶ ὁμόδοξον, οἷς προσήγαγες θῦμα σαυτὸν ἱερώτατον.

Καὶ νῦν. Φύσεων νικᾶται τάξις ὁ Θεὸς ὅπου βούλεται, ἐπὶ σοί, Παρθένε, τοῦτο ἀραρότως κατέγνωμεν, παρθενεύοντα τόκον ὑπὲρ ἔννοιαν, κατοπτεύοντες, ὦ Θεοτόκε πανάχραντε.

Ὠδὴ ε'. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα. Οὐράνια τάγματα, ἠγάλλετο ὁρῶντά σου ψυχῆς τὸ ἀνύπεικτον, καὶ ζῆλον, ἔρωτα, μάκαρτε, πρὸς τὸν πάντων Θεόν, καὶ ἔλεγον πάντα ἑαυτοῖς, δεῦτε ἐποπτεύσωμεν ὑπὲρ ἄνθρωπον ἄνθρωπον.

Ἀπήχθης αἰχμάλωτος, βαρβαρικὴν τὴν ἅλυσιν, οἶκτον πλεῖστον δὴ ὅτε ὑπέστη, φέρουσαν πᾶσιν ἡ Πελοπόννησος καὶ δόκι-

μον οὕτω τὸ πιστόν, χρυσὸς ὥσπερ, δίκαιε, ἐν πυρὶ καθυπέδειξας.[1]

. . . .

Ὠδὴ ζ΄. Οὐκ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει. Νῦν τὰ ἅγια ἁγίων σύ, Μακάριε, περιιπτάμενος χορῷ συνῆσθα σαφῶς, Μαρτύρων καὶ χαίρων δὴ ὑμνεῖς τὸν πάντων Θεὸν ὑπερύμνητε, κράζων ἀπαύστως, Κύριε καὶ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Θεία βούλησις, ὦ Μάρτυς, παρεσκεύασεν οὐ προσδοκῶντά σε ἀποδοθῆναι πιστῷ ἀνδρί, ὅπως σώματος καὶ θείου αἵματος ἐπιρρώσοντος μετάσχῃς πρὸς τὸν κίνδυνον τὸν ὑπὲρ τοῦ σοῦ Δεσπότου.

Δόξα. Τρισυπόστατον Τριάδα καὶ ἀμέριστον, Θεὸν τὸν κτίσαντα, αἰῶνάς τε καὶ καιρούς, χαίρων μεγαλύνεις νῦν, ἀπαύστως κράζων αὐτῷ, ὑπερύμνητε, ὁ τῶν πατέρων Κύριος, καὶ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Καὶ νῦν. Ἐξ αἱμάτων σου προῆλθεν ὁ αἰώνιος Πατρὸς καὶ Ἄναρχος Υἱός, καὶ Λόγος ἁγνὴ οὐσία τὸν ἄνθρωπον ἀναλαβόμενος, ᾧ καὶ ψάλλομεν ὁ τῶν πατέρων Κύριος καὶ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ὠδὴ η΄. Παῖδας εὐαγεῖς. Παῖδά σε νῦν ἄλλον καθορῶμεν ἐν μέσῃ τῇ ἀσεβείᾳ ἀκηλίδωτον, ὡς οἱ ὑπὲρ πίστεως πάλαι εὐσεβέστατοι μέσον πυρὸς ἀλώβητοι, ὡς δροσιζόμενοι διέμειναν ὑμνοῦντες τὸν κτίστην καὶ Θεὸν τῶν ὅλων εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἐδίδασκες σὺ δεσμωτηρίῳ ὑπάρχων ἐγκαθειργμένος, ἀκατάληπτον σέβειν καὶ ἀόρατον Θεὸν ὀρθῶς, ἅγιε, σκευὴν δὲ τοῦ σώματος ἀπεκδυσάμενος, τοῖς ἄλλοις μετεδίδους ἀφθόνως ἔχειν νοσημάτων παντοίων θεραπείαν.

Δόξα. Σέβεσθαι Τριάδα ἐν μονάδι, μονάδα τε ἐν Τριάδι πανσεβάσμιε, καὶ ταύτην ὑπέρχρονον, πάντων τε παραίτιον, κριταῖς παριστάμενος δυσσεβεστάτοις ἔπειθες, καὶ Κύριον δοξάζειν τῶν ὅλων ἀφεμένους ψεύδους εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Καὶ νῦν. Σῶσαι βουληθεὶς γένος ἀνθρώπων, φθορᾷ ὀλισθῆσαν ὁ φιλάνθρωπος, φύσιν ἀγαθότητι πᾶσαν προσελάβετο τὴν ἡμετέραν, ἄχραντε, τῆς ἁμαρτίας ἐκτός, ᾗ ἄνθρωπος οἰκήσας τὸ σὸν σκῆνος καὶ τεχθεὶς ἀρρεύστως ἐκ σοῦ, Θεοκυῆτορ.

Ὠδὴ θ΄. Ἅπας γηγενής. Ἅπαντες, πιστοί, σκιρτήσωμεν χαίροντες καὶ ἀγαλλόμενοι, πανηγυριζέτω δὲ ἀγγέλων φύσις, ὁρῶντες Μάρτυρα καὶ ἀθλητὴν ἀήττητον, νῦν ἀνερχόμενον, εἰς δικαίων ἄφθαρτα σκηνώματα, τῆς σαρκὸς τὸ βαθὺ ἀποθέμενον.

[1] Ἐνταῦθα ὁ Βίος τοῦ Μάρτυρος, δημοσιευόμενος μετὰ τὸ τέλος τῆς Ἀκολουθίας. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐλλείπουσι στίχοι τινὲς ἐκ τοῦ μοναδικοῦ ἀντιτύπου, ὅπερ ἔχομεν ὑπ' ὄψιν.

Ἀπήγου ὠμῶς δημίῳ πρὸς θάνατον, Μάρτυς Ἀντώνιε, ἀλλὰ σὺ τούτου φαιδρῶς, ἀΰλῳ βλέπων νοΐ τὰ ἄρρητα, ἃ εὐσεβεῖς ἐκδέχεται ἆθλα προέτρεχες, καὶ σὴν κάραν, μάκαρ, καθυπέκυψας, ἐκτμηθῆναι ἀτρέστῳ φρονήματι.

Δόξα. Σάρκα δι' ἡμᾶς φορέσαι θελήσαντι, σὺ τῷ Σωτῆρι Χριστῷ, καὶ ταύτῃ θάνατον δέ, παθεῖν, οἰκτίμον, καθυπομείναντι καὶ τὸν Ἀδάμ, φιλάνθρωπε, συναναστήσαντι μεθ' ἡμέραν τρίτην, ὁ Ἀντώνιος προσταχθῆναι ἠνέσχετο σφάγιον.

Καὶ νῦν. Ὅλος ἐν ἡμῖν καὶ ὅλος οὐράνια οὔποτε ἔλιπεν, ἀλλ' ἐν πατρῴοις τε ἦν τοῖς θείοις κόλποις συνδοξαζόμενος, ἀνθρώποις τ' ἀνεστρέφετο, ὁ πάντα πάντως πληρῶν θείας δόξης, τῆς αὐτοῦ ὁ τόκος σου, Παναγία παρθένε πανύμνητε.

Ἐξαποστειλάριον. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε. Σήμερον, φιλομάρτυρες, ὑμνήσωμεν ἐν ᾄσμασιν, οἷς ὁ Θεὸς πάντως χαίρει, ὡς εὐσεβοῦς ψυχῆς δείξει, τὸν αὐτοῦ Μάρτυρα πάντες, Ἀντώνιον δοξάζοντες, τὸν δι' αὐτοῦ αἰσχύναντα, ἀπίστους, καθελόντα δὲ καὶ κράτος τὸ τῶν δαιμόνων.

Οἱ Αἶνοι. [*Φέροντες καὶ ἀκροστιχίδα τὴν τοῦ ᾀσματογραφήσαντος κλῆσιν Ἰωακείμ*].

Ἱστῶμεν στίχους ϛ', καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια εἰς ἦχον δ'.

Ὡς *γενναῖον ἐν μάρτυσι*. Ἰησοῦς ὁ φιλάνθρωπος, τὸ σὸν πνεῦμα, Ἀντώνιε, ἔχει τὸ ἀκήρατον καὶ θειότατον, τὸ τούτου πάλιν δὲ ἔλυτρον, τὸ σῶμα τὸ ἄσπιλον καὶ ἀμώμητον πιστοὶ Κωνσταντίνου τῆς πόλεως οἱ οἰκήτορες, ἀλγηδόνων παντοίων κεκτημένοι ἰατήριον καὶ νόσων περιχαρῶς ἀσπαζόμεθα.

Ὡς γενναῖόν σε μάρτυρα, εὐσεβείας ὑπέρμαχον τύπον ὀρθοδόξοις τε ἀκριβέστερον καὶ δυσσεβεῖς δὲ αἰσχύναντα καὶ ἔκφυλα δόγματα ἀνατρέψαντα καλῶς πάντες χαίρειν σοι σήμερον προσφεγγόμεθα καὶ Κυρίῳ δεόμεθα πρεσβεύειν ὑπὲρ πάντων τῶν ὑμνούντων Μαρτύρων κλέος τὴν μνήμην σου.

Ἀθηναίων οἱ πρόγονοι, τῷ Ἀγνώστῳ ἐλάτρευον Θεῷ καὶ ἐσέβοντο ὃν οὐκ ᾔδεσαν, ἀλλὰ τοῦ Παύλου διδάξαντος αὐτοὺς ὃν ἐθρήσκευον, ὡς ἀθάνατός ἐστι πάντων, ἔγνωσαν Κύριον, καὶ ἐπαίδευσαν τὸν Ἀντώνιον θνήσκειν εἴ περ δέοι, ὡς χρεὼν ὑπὲρ τοῦ κτίστου, ὃ δὴ καὶ ἔργῳ ἀπέδειξε.

Καὶ Σωτῆρα ἐγίγνωσκες καὶ φωτίζοντ' ἠπίστασο, τὸν τῶν ὅλων Κύριον, ὦ Ἀντώνιε, καὶ τῆς ζωῆς προασπίζοντα, ὅσοι θεραπεύουσι ψαλμικῶς αὐτὸν εἰδώς, τοῖς τυράννοις ἐκραύγαζες σὺ ἀνέκπληκτος ὢν τὸ φρόνημα ἄρα ἀπὸ τίνος, φοβηθήσομαι ὅτ' ἔχω Θεὸν συνήγορον Κύριον,

Ἐφετῶν τὸ ἀκρότατον σὺ ποθήσας, Ἀντώνιε, Θεῷ παρίστασθαι νουνεχέστατα καὶ ἀπολαύειν ἀείποτε τῆς θείας ἐλλάμψεως, ὑπὲρ πάντα, σοὶ τερπνῶς κρινομένης μετ' ἔμφρονος λόγου, πάνσοφε, ἀπετμήθης τὴν κάραν εὐφροσύνως, ἀντὶ βίου τοῦ προσκαίρου τὸν ἀγήρω αἱρούμενος.

Ἵνα λέγῃς γηθόμενος τῷ κυρίῳ, μακάριε, ζῆλός με κατέφαγεν ὁ τοῦ οἴκου σου καὶ ὅσοι σε ὀνειδίζουσι, Θεὲ πολυέλεε, τούτων ἦλθεν ἐπ' ἐμὲ τὸν σὸν δοῦλον τὸ ὄνειδος, εὖ ὑπέμεινας αἰκισμοὺς καὶ ὀνείδη καὶ τὴν κάραν ἐπὶ πᾶσιν ἐκτμηθῆναι, τὴν θείαν ὄντως, Ἀντώνιε.

Δόξα· ἦχος δ'. Μέλη τάδε τἀμὰ παρὰ πολύ σου ἀποδέοντα τῆς ἀξίας, οὐκ ἀγνοῶ μάρτυς, Ἀντώνιε, διανοίας εἰδὼς τῆς ἐμῆς τὸ ἀφυές τε καὶ ἄμουσον, ἀλλ' εἰ μὲν τούτων τι καλῶς μοι ἐπιτέτευκται καὶ οἰκείως, πρὸς τὴν σὴν ἀνεκτέον τῶν εὐστοχηθέντων τὴν χάριν βοήθειαν, ὁπόσα δὲ ἀφυῶς καὶ τοῦ προσήκοντος ἀπολείποντα τῷ σῷ δούλῳ παρέρριπται, τούτων αἰτιώμενος νοὸς τοῦ ἐμοῦ, τὸ ἀσθενὲς καὶ ἄγονον καὶ πρὸς τὴν προαίρεσιν, ἀλλ' οὐ πρὸς τὴν ἀξίαν κρίνων τὸ δῶρον, πρέσβευε, δέομαι ὑπὲρ τοῦ ὑμνοῦντός σε.

Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπόλυσις.

[ΒΙΟΣ]

. . . .

Μακρὸν ἂν εἴη εἴπερ καθ' ἕκαστον αὐτοὺς [ἀθλητὰς ἀηττήτους καὶ στρατιώτας γενναιοτάτους Χριστοῦ] καταλέγοιμι, καὶ δὴ καὶ εἰς τὸν ἔναγχος τρανῶς μὲν ἀνακηρύξαντα τὴν εὐσέβειαν, καὶ τοῖς πιστοῖς ἐπίρρωσις καὶ εὐφροσύνη γενόμενον, τοῖς δυσσεβέσι δὲ αἰσχύνην ἅμα προστρίψαντα καὶ θάμβος ἐπαγαγόντα Ἀντώνιον τὸν νέον μάρτυρα, ᾧ πατρὶς μὲν αἱ κλειναὶ Ἀθῆναι ἐγένοντο, ὑπὸ πατράσι δὲ ἤχθη γένει τε ἀφανεστάτοις καὶ πενεστάτοις τῶν ἐν τῇ πόλει καὶ λιπρότατα πράσσουσι, Μήτρῳ σκυτοτόμῳ καὶ Καλομοίρᾳ, ἀλλ' οὐδέν τι ὡς ἔοικεν οὔτε πενία, οὔτε δυσγένεια πρὸς ἀρετῆς ἄν τῳ ἐπίδειξιν καὶ εὐσέβειαν ἐμποδὼν γένοιτο, ἀγωγῆς γὰρ τῆς πρώτης εὐσεβοῦς μέν, τἆλλα δὲ οἵας εἰκὸς τὸν ἐκ τούτων γενόμενον ἀργαλαίας καὶ ἐπιπόνου τυχών, καὶ τὰ ἱερὰ ἐκμαθὼν γράμματα καὶ εὐσεβεῖν ἐκπαιδευθεὶς ὑπὸ γραμματιστῇ τινι καὶ παιδαγωγῷ, ὡς ἔοικεν, εὐδοκίμῳ, τοῦ δωδεκάτου ἤδη τῆς ἡλικίας ἐπιβαίνων ἔτους, ἐπειδὴ δεινήν τινα τοῖς γονεῦσιν ἐνεώρα πενίαν, οὐκ ἀνεκτὸν ποιούμενος εἰ τοῦ λοιποῦ οἰκόσιτος εἴη, ἀλλὰ μὴ ἤδη αὐτός τε τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐκπορίζοιτο, κἀκείνοις τὰ τροφεῖα πως ἀπονέμοι, ἐπεὶ τῶν τεχνῶν οὐκ ἔτυχεν ἐκμεμαθηκὼς πρότε-

ρον, ἥτις ἂν αὐτῷ πρὸ ὁδοῦ ἐπὶ τὸ σκοπούμενον γένοιτο καὶ τῶν ἀλφίτων ἔχοι τινὰ χορηγίαν πρόχειρον, Ἀλβανοῖς τισιν Ὀθωμανοῖς πονηροτάτοις τε καὶ κακίστοις, ὡς ἔδειξαν ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα, Ἀθήνησι τότε τὰς διατριβὰς ποιουμένοις, φέρων ἑαυτὸν θητεύειν ἐπέδωκεν.

Χρόνον μὲν οὖν τινα τὰ πρὸς τὸν βίον τοῖς γενομένοις παρεβοήθει ἀποφέρων ἀεὶ τὸ ἐκ τῆς θητείας, γιγνόμενος ἤδη δὲ ἑκκαιδεκέτης εἰς Πελοπόννησον τοῖς δεσπόταις κατά τι χρέος στελλομένοις συναπεδήμησεν. ᾗ διατρίβοντος τῆς μετὰ τὸν ῥωσσικὸν ἐπὶ τὴν Νῆσον ἐπίπλουν τῶν πονηρᾷ ἐνοικούντων τύχῃ τῶν Ἀλβανῶν διὰ τοῦ ἰσθμοῦ γενομένης εἰσβολῆς, ὡς δὴ τοὺς πολεμίους ἀμυνομένων καὶ τῶν ἐνοικούντων χριστιανῶν, ὧν μὲν ἀπηνῶς αἰχμαλωτισθέντων, ὧν δὲ πυρὸς καὶ ξίφους γενομένων ἀνάλωμα, τὸν Ἀντώνιον οἱ δεσπόται κακοήθως οἱ παλαμναῖοι Ἀγαρηνοῖς τισιν (ἦσαν δὲ οὗτοι ἐμίριδες) ἐν ἀνδραπόδων μοίρᾳ ἀπέδοντο, αὕτη οὖν πρώτη τῷ μάρτυρι εἰς τοὺς ὑπὲρ Χριστοῦ ἀγῶνας καὶ τὸ μαρτυρικὸν στάδιον ὑπανοίγεται εἴσοδος· μυρίων γὰρ εἶδος βασάνων εὐθαρσῶς ἐνεγκὼν ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας καὶ πρὸς πάσας τὸ φρόνημα παρασχόμενος ἀκατάπληκτον εἰς τὸ Ὀθωμανικὸν στρατόπεδον, παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Ἴστρου, ἀπάγεται, καὶ πεντάκις ἐκεῖσε παραθεὶς καὶ δεσπότας ἀεὶ τοὺς προτέρους φιλονεικοῦντας ὑπερβαλέσθαι πονηρίᾳ τε καὶ ὠμότητι ἀμείβων καὶ νῦν μὲν ἀπειλάς, νῦν δὲ ὑποσχέσεις, εἴπῃ τὸ εἰς Χριστὸν προΐοιτο σέβας, οἷα δὴ ἀσεβῶν ἐπὶ τοὺς εὐσεβεῖς μηχανήματα, ἑκάστου τῷ μάρτυρι καθ' ἡμέραν προσάγοντος καὶ αἰκίαις δὲ καὶ στρεβλώσεσιν ἀνηκέστοις ὑπορύξαι αὐτῷ ἀποπειρωμένου καὶ καταβαλεῖν ὃ τῆς ψυχῆς προβέβλητο ἀδαμάντιον τεῖχος, ἐπεὶ ἀνένδοτος ἦν πρὸς πάντα παντάπασι, καὶ οἷός τ' ἐνεγκεῖν, εἰ δέοι καὶ μακρῷ χαλεπώτερα, ὑπὸ τοῦ τελευταίου τῶν δεσποτῶν, ἦν δὲ τῶν χιλιάρχων τις, οὓς τζορμπατζίδες ἡ Ὀθωμανῶν ἐπίσταται γλῶσσα, καταγνόντος μὲν ὡς οὐδὲν ἂν ταῖς τιμωρίαις πλέον πάθειεν, ἀποκτεῖναι δὲ ἀποδοκιμάζοντος, εὐσεβεῖν πεπεισμένου καὶ ταῦτα, ὡς οἱ λοιποί που τῶν κατ' αὐτόν, εἰ δὴ τοῖς μὴ τὰ μισαρὰ αὐτῶν προσιεμένοις δόγματα θανάτου αἴτιοι γίγνοιντο, ἵν' ὅμως μὴ ὧν περ τὸν νέον χρημάτων ὠνήσατο ἀποστερηθείη, φιλάργυρον γὰρ ἐκτόπως τὸ βάρβαρον καὶ ὀλίγου πάνυ χρυσίου καὶ τὰ τῆς θρησκείας ποιούμενον δεύτερα, διὰ γοῦν ταῦτα ἀσύμφορον ἑαυτῷ ἡγησαμένου εἴπερ ἀνέλει, εὐσεβεῖ τινι, τούτων δὴ τῶν περὶ τὴν ἐργασίαν τοῦ σηρικοῦ ἐχόντων νήματος, ἀπεμπωλεῖται γροσίων τετρακοσίων· μεθ' οὗ, ἐπειδὴ τάχιστ' ἐγένετο εἰς Κωνσταντινούπολιν, πνευματικῷ τε πατρὶ ἀναθέσθαι προσέδραμε τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας καὶ

ἐξομολογησάμενος εἰ δή τι αὐτῷ ἀνθρώπῳ πεφυκότι γε πεπλημμέλητο τῶν θείων μετὰ τῆς προσηκούσης συντριβῆς τε καὶ κατανύξεως μυστηρίων ἐν τῷ κατὰ τὸ Τζουμπαλὶ ναῷ τοῦ ἁγίου Νικολάου μετέλαβεν, ὧν δὴ πολλοῦ γε χρόνου τῆς κοινωνίας ἐστέρητο. Ἐξ ἐκείνου δὲ τῷ δεσπότῃ συνῆν, οἴκοι τε προθύμως ὑπηρετῶν καὶ εἰς τοὐργαστήριον καθ' ἡμέραν φοιτῶν καὶ πάντα εὐγνωμόνως ὑπείκων καὶ ὅλως τῷ κεκτημένῳ παρέχων ἑαυτὸν χρῆσθαι, ὁπόσα δεσπότης δούλῳ γε.

Ἡμερῶν δέ τινων παρῳχηκυιῶν, θεῖος αὐτῷ ἐνύπνιον νύκτωρ ἐπῆλθεν ὄνειρος, ἄγγελός τε τῶν μεθ' ἡμέραν συμβησομένων, καὶ εἰς τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ ἐπιῤῥωννὺς θάνατον. Γυνὴ γάρ τις ἔδοξεν αὐτῷ κάλλει διαπρεπής, ἐν λευκῇ τῇ σκευῇ ἐπιστᾶσα, ὀνομῆναί τε, καὶ τὴν παρ' ἑαυτῆς καθυπισχνεῖσθαι ἐπικουρίαν, καὶ ὅτι αὐτῷ παρέσοιτο ἐν παντὶ κινδύνῳ παρεχομένη ἰσχύν, καὶ ἀτρέσω διαμεῖναι πρὸς πᾶν δυσχερὲς παραγγέλλουσα καὶ ἅμα λέγουσα θοἰμάτιον αὐτῷ ἐπιθεῖναι περικαλύπτουσα, εὐθὺς δ' ἀπιούσης ἐκείνης, ἀνεγρόμενος, τῇ δεσποίνῃ τε τὴν ὀπτασίαν ἀνέθετο, ὡς δὴ αὐτὴ ἐκείνη διηγήσατο ὕστερον, καὶ ὅτι ὑπὲρ Χριστοῦ τεθνήξοιτο γήθους πλέως ἀφ' ὧν ἑωρακέναι καθ' ὕπνους προσεπετίθει τεκμαίρεσθαι· τῆς δέ, μεθημερινῶν ἐννοιῶν καὶ ἐνθυμημάτων φαντασίας εἶναι τὰ ὀφθέντα λεγούσης τε καὶ ἰνδάλματα, καὶ μηδὲν διεδιέναι, μηδ' ὑφορᾶσθαι παρακελευομένης, ἐπεὶ ἡμέρα ἐγένετο, ἅμα τῷ δεσπότῃ εἰς τοὐργαστήριον κατὰ τὸ εἰωθὸς παραγίγνεται· ἔνθα καθημένου, ὁ πρότερος δεσπότης ὁ χιλίαρχος παριὼν καὶ ἀναγνωρίσας, ὁπότε ἤδη ὑπὲρ χρημάτων οὐκ εἶχεν ἀγωνιᾶν, τὸ τῆς θρησκείας ὁ δυσσεβὴς ὡς ἔοικεν ἀφοσιούμενος, ἐπιλαμβάνεταί τε τοῦ μάρτυρος καὶ ἀπὸ πολλῆς τῆς βίας ἐφέλκεται, βοῆς τὴν ἀγορὰν ἀναπιμπλάς, τὸν δραπέτην κεκραγώς, τὸν πρότερον μὲν τὰ εὐσεβῆ, τὴν ἐναγῆ οὑτωσὶ ἑαυτοῦ ἀποσεμνύνων θρησκείαν, προσηκάμενον δόγματα καὶ θρησκευτὴν τοῦ Μωάμεθ γεγενημένον, νῦν δὲ εἰς τὰ τῶν χριστιανῶν αὖθις ἀπηυτομοληκότα τε καὶ παλινδρομήσαντα, καὶ ἅμα καὶ πολλοὺς τοῦ λόγου παρεστήσατο μάρτυρας, οἳ δὴ ἐξομωμοκότι τῷ Ἀντωνίῳ συνηπίσταντο, οὐδεὶς δὲ τῶν ὅσοι τὸν βαρύτατον τῆς Ὀθωμανικῆς δουλείας ζυγὸν ὑποδεδυκότες τυγχάνουσιν ἀγνοεῖ, ὅτι ῥᾷστον που πάνυ πολλούς τινας ἐν ἀκαρεῖ συνιέναι μάρτυρας, εἴ τις χριστιανὸν συκοφαντῆσαι ὡς τὴν σφετέραν ἀποδεδεγμένον θρησκείαν ποτὲ ἐθελήσειεν, ὡς δὴ τοῦτ' ὂν τῶν ἔργων τὸ θεοφιλέστατον ἅμα καὶ εὐσεβέστατον. Ἀθρόοι γοῦν οἱ ὑπηρέται τοῦ διαβόλου περιστησάμενοι τὸν εὐαγῆ νεανίαν, οὐκέτι μεθίεσαν, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸν ἐνιαυτὸν ἐκεῖνον ῥούμελη Καζιασκὲρ τοῦ Μουρὰδ Μολλᾶ, πολλὰ κατὰ τὴν

ὁδὸν αἰκισάμενοι, καὶ ποικίλως κακώσαντες καὶ καταλωβησάμενοι ἀνηλεῶς, καταστήσαντες τὸν Χριστοῦ στρατιώτην, κατήγοροι οἱ αὐτοὶ καὶ μάρτυρες ἦσαν τῆς ἐξωμόσεως ὁ δὲ διαβολὴν ἄλλως, ὥσπερ δὴ καὶ ἦν ἀληθῶς, ὑπονοήσας τὸ πρᾶγμα καὶ πάσης ἀμοιρεῖν τοὺς ἐκείνων λόγους ἀληθείας τοπάσας (πολλάκις γὰρ τοιαῦτα πολλῶν χριστιανῶν καταψευδόμενον ἠπίστατο τὸ ὁμόφυλον) ἅμα δὲ καὶ τῷ δικαίῳ προσνέμων τι, λόγου μετεδίδου τῷ Ἀντωνίῳ, εἰ ἀληθῆ αὐτοῦ ταῦτα καταμαρτυροῖεν ἐκεῖνοι ἐκπυνθανόμενος. Ὁ δὲ ἀθορυβήτῳ ὅλως καὶ ἀτρέπτῳ προσώπῳ καὶ οὐδ' ὅσον ἐλάχιστον ἐπὶ τῷ ἀπροσδοκήτῳ ὡρακιάσας τοῦ πράγματος, πρὸς τὰ κατηγορημένα ἀπελογεῖτο, ἐκ χριστιανῶν τε γεγονέναι ἀναφθεγγόμενος καὶ χριστιανὸν ἑαυτὸν ἀναγορεύων καὶ τοῦ βίου ἀρχὴν ὅτι σπουδαιοτάτην τε καὶ καλλίστην εὐσεβεῖν καὶ Χριστὸν τὰ εἰκότα τιμᾶν, λέγων ἐνστήσασθαι, καὶ ἀμώμητον μὲν ἐς ἐκεῖνο τῆς χριστιανῶν πίστεως τετηρηκέναι μεγαληγορῶν τὸ ἀξίωμα, ἑτοίμως δ' ἔχειν ἑαυτὸν μυρίοις εἰ οἷόν θ' ὑπὲρ Χριστοῦ ἐπιδοῦναι θανάτοις διατεινόμενος. Ὁ δὲ ὑποσχέσεις μὲν καθίητο πρῶτον ὡς ἐπὶ μειρακίῳ εὐηθικῷ καὶ εὐπτοήτῳ τῷ μάρτυρι, πλοῦτόν τινα καταλέγων μέγιστον καὶ γάμους λαμπροὺς ἐγγυώμενος καὶ παρὰ βασιλέως τιμάς, καὶ τἄλλ' οἷς δὴ οἱ τοῖς γεώδεσι καὶ ῥευστοῖς προστετηκότες τεθήπασιν. Ἐπεὶ δὲ ὡς ὕθλων καθεώρα καταγελῶντα τῶν ὑποσχέσεων καὶ γέλωτ' αὐτοῦ τοὺς λόγους ποιούμενον καὶ οὐδ' ὅσον ἐλάχιστον τῷ ἡδεῖ καὶ ἐπαγωγῷ τῶν ἐπαγγελιῶν καὶ ὑποτεινομένων λαμπροτάτων καὶ ἐπιχρύσων ἐλπίδων κατενόει ὑπαχθησόμενον, ἐπὶ θάτερα λοιπὸν τρέπεται, δριμύτατόν τι ἐμβλέπων καὶ αἰκίαις χαλεπωτάτας αὐτῷ καὶ στρεβλώσεις διαπειλούμενος ἀνυποίστους καὶ θάνατον ἐπὶ πᾶσιν οἴκτιστον, ὡς ἂν ἀλλ' οὕτω γε αὐτοῦ περιγενησόμενος καὶ τῆς ψυχῆς τὸ εὐθαρσὲς καταπλήξων καὶ καθαιρήσων τὸ φρόνημα. Ὁ δὲ παῦσαί ποτε ματαιάζων τῷ δικαστῇ εὖ μάλα τεθαρρηκότως ἔλεγε καὶ μήτε ὡς τῶν λόγων τῷ αἱμύλῳ καὶ προσηνεῖ διαβουκολήσων με, μηθ' ὡς ταῖς ἀπειλαῖς ποτε δεδειξόμενος, μάτην μοι ὑπερτίθει τὸν θάνατον, ἀλλὰ παντοίως τε στρέβλου καὶ ξαῖνε σῶμα τοὐμόν του τί καὶ βασάνιζε καὶ μεληδὸν κατακρεούργει καὶ θάνατόν μοι τινά, εἰ τοῦτό σοι ἥδιον, ἐπινόει καινὸν καὶ οἷον ἐποδυνώτατον, ὡς θᾶττον ἂν αὐτός μοι δοκεῖς προσελθεῖν τε τῇ εὐσεβείᾳ καὶ τῶν Χριστοῦ μαθητῶν γενήσεσθαι, ἢ ἐμὲ ὁδοῦ παρατρέψειας τῆς εὐθείας καὶ τὸν Σωτῆρα Χριστὸν Υἱὸν Θεοῦ καὶ Θεὸν μὴ ὁμολογεῖν καὶ σέβεσθαι παραγαγὼν μεταπείσειας. Πρὸς δὴ οὖν οὕτω γενναῖον τῷ τῆς ψυχῆς καταταστήματι τὸν Μάρτυρα καταπλαγείς, ὡς εἰκός, ὁ δικα-

στὴς καὶ τὴν παρρησίαν τῶν λόγων ἀποθαυμάσας, δηκτικωτάτων καὶ ταῦτα τῶν τελευταίων ὥς γε πρὸς μουσουλμάνον καὶ οἴων πρὸς ἔσχατον ἐκμῆναι ὀργῆς τοὺς δεισιδαιμονεστέρους ἀκούσαντας, δεινήν τινα τῶν ὁμοφύλων κατεγίγνωσκε πονηρίαν καὶ ἐπὶ τοῖς οὕτω λαμπρῶς καταψευδομένοις καὶ καταμαρτυροῦσι τοῦ νεανίσκου ἀγανακτήσας, διαλύειν αὐτῶν ἐπειρᾶτο τὴν σύστασιν, ἀσέβειαν ἀποφαινόμενος ἄντικρυς καὶ ἥκιστα πάτριον σφίσιν, ἀλλὰ τῶν κατ'αὐτοὺς νομίμων λαμπροτάτην παράβασιν ὅτι πρὸς βίαν καὶ ἄκοντας ὁμολογεῖν αὐτοῖς καὶ ὁμοφρονεῖν τὰ εἰς τὴν θρησκείαν ἀνθρώπους καταβιάζονται, διαβολὰς ἐπ' αὐτοὺς συντιθέντες κενὰς καὶ ψεύδη ἄττα σκευωροῦντές τε καὶ συρράπτοντες. Τῶν δὲ οὐδέν τι μᾶλλον ἀνιέντων ἢ ἐφ'οἷς ἡλίσκοντο ψευδόμενοι τοπαράπαν αἰσχυνομένων, ἀλλ'ἐγκειμένων τε σφοδροτέρων καὶ δωροδοκίαν μὲν προφερόντων τῷ δικαστῇ, θάνατον δὲ τοῦ Ἀντωνίου ἀναγκαζόντων καταψηφίσασθαι, ἐπεὶ ἐν ἀφύκτῳ τὸν Μάρτυρα παντάπασιν ἑώρα τυγχάνοντα καὶ τὸν ὑπὲρ τῆς ψυχῆς παρὰ πάντα τὰ δίκαια θέοντα, μεταστησάμενος τοὺς λοιπούς, μόνος πρὸς μόνον ἐπιεικέστατα διελέγετο καὶ διαφυγὴν τοῦ κινδύνου ὑπέβαλε, φεῖσαι λέγων μειράκιον νεότητος τῆς σαυτοῦ, μηδὲ βίον τὸν σὸν εἰκῇ οὕτω καταπροΐεσο, ἀλλὰ τέως γοῦν ἄρνησιν τῆς πατρῴας θρησκείας σκηψάμενος, ἐπειδὰν κινδύνου τοῦ ἐφεστῶτός σοι ἀπαλλαγῇς οὕτω τάχιστα, ὅπου ἂν σε ὁ θυμὸς ἄγῃ ἀπόδρασον καὶ ᾗπερ αὐτῷ βουλομένῳ ὑπάρχοι τὸ θεῖον θεραπεύειν καὶ θρησκεύειν ἐπέτρεπεν. Ὁ δὲ προὔπτῳ καὶ ταῦτ' ἐπὶ τῷ κινδύνῳ καὶ μετριωτάτοις ἄλλο γ'ἀκοῦσαι οἷσπερ ὁ δικαστὴς κηδόμενός που αὐτοῦ τῆς ἡλικίας ἐν αὐτῷ τῷ ἀκμαίῳ κινδυνευούσης ὑπηγόρευε, τὴν κατὰ τῶν ἀρνησαμένων ἄρα αὐτὸν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων τοῦ δεσπότου Χριστοῦ δεδιὼς ἀπειλήν, ὅτι ἀρνήσεται καὶ αὐτὸς αὐτοὺς ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ τοῦ ἐν οὐρανοῖς διαγορεύοντος ἐν Εὐαγγελίοις, οὐδὲ μέχρι γοῦν λόγου ἀσεβῆσαι ἠνέσχετο ὁ μακάριος, ἀλλὰ χριστιανὸν ἑαυτὸν ἀνεκάλει, καὶ τῶν ἡδίστων εἶναι οἱ ἔλεγεν, εἰ τοῦ χριστοῦ τὸ ζῆν στερηθείη ἕνεκα. Καὶ τέλος ὁ δικαστής, οὔτε τὸ βάρβαρον πλῆθος ἰταμὸν καὶ θρασὺ ἐπεμβαῖνον τῷ μάρτυρι ἀπώσασθαι ὅλως δυνάμενος, οὔτε τὸν Ἀντώνιον μετατρέψαι μικρόν τι, ἢ ἀποστῆσαι τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀγάπης τὸ σύνολον, ἄκων μέν, καταγιγνώσκει δ' ὅμως αὐτοῦ τὸν θάνατον, καὶ τὴν καταδίκην ἐκδίδωσιν, ἐπιθεὶς τὴν καταδικάζουσαν, ὃ δὴ ἰλάμι τῇ καθ' ἑαυτοὺς διαλέκτῳ ἐκάλεσαν, καὶ ταύτην μετὰ τοῦ μάρτυρος συναποπεμψάμενος πρὸς τὸν τότε ἀνθυπατεύοντα, ᾧ Μεχμὲδ Μελὲκ πασᾶς ἦν ὄνομα, λάθρα αὐτῷ ὅτι ἄδικον πάντῃ, καὶ παρὰ νόμον τὴν

καταδίκην πρὸς ἀνάγκην ἐκδοίη διά τινος ὃν μάλιστ' ἐπίστευε προσεπέστειλε. Παραστησάμενος οὖν ἐπὶ τοῦ βήματος τὸν μάρτυρα ὁ Ἀνθύπατος, καὶ τὰ αὐτὰ ἐρωτήσας, καὶ παρακαλέσας, καὶ ὑποσχόμενος δὲ καὶ ἐκτραχυνθεὶς ἐπὶ τὸ θυμοειδέστερον καὶ ἀγριωπότερον καὶ ἀπειλήσας, καὶ ἀκούσας παρ' αὐτοῦ οἷςπερ καὶ ὁ μολλᾶς πρότερον, γνοὺς ἀδικούμενον ἐμφανῶς καὶ μηδέν τι ἀληθείας μετὸν τῇ κατ' αὐτὸν γεγεννημένῃ διαβολῇ, γνώμης δὲ πονηρίᾳ καὶ δημώδει τινὶ καὶ ἀλογωτάτῃ ἐπ' αὐτὸν ἐλαυνομένους καὶ ἐξοιστρουμένους ὡς ὑπὸ μυίωπι τοὺς κατηγόρους τῇ δεισιδαιμονίᾳ τῶν ἀτόπων μὲν πάνυ καὶ ἀδικωτάτων ἐτίθετο (ἦν γὰρ ἐπεικής τις ὁ ἀνήρ, καὶ τῶν ἡμερωτέρων τὸν τρόπον ὡς ἔοικεν, εἰ δὴ καὶ τοιοῦτόν τινα ἐν Ἀγαρηνοῖς, χαλεπότητα καὶ ἀλογίαν νοσοῦσι τῆς τῶν θηρίων οὐδὲν ἀποδέουσαν, ὑπάρξαι γέ ποτε οἷόν τε) εἰ ἡλικία ἀνθοῦσα, μηδέν τι ὑπεύθυνος, ἔργον παροινίας καὶ ὠμότητος ὄχλου γένοιτο ἀγοραίου, ἀγριότητι μὲν πάντα χαριζομένου καὶ ὕβρει, χώραν δὲ μηδηντινοῦν τῷ λόγῳ παρέχοντος καὶ ἀφεῖναι μέν πως τὸν δίκαιον τῷ δικαίῳ προστιθέμενος ἐδικαίου, ὀκνῶν δέ, ὡς ἐπὶ κίνδυνον ἔχοντι μέγιστον, εἰ δήμῳ θορυβώδει καὶ ἀτασθάλῳ καὶ κατὰ θηρίῳ ἐξηγριωμένῳ, μέγαν ἐγείροντι θροῦν καὶ ἀναβοῶντι ὑπὲρ θρησκείας καὶ ὑπὸ δεισιδαιμονίας δεινῆς τῶν λογισμῶν ἐξιστῶντι ἀντιλέγοι τε καὶ ἀντιψηφίζοιτο ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς (μοναρχίας γὰρ αὐτοκράτορος καὶ πάντα δυναμένης τὴν Ὀθωμανικὴν πολιτείαν παρέχουσαν δόκησιν, ἄγει ὅμως καὶ φέρει ᾗπῃ ἂν τύχῃ καὶ πολλοῖς καταστασιάζον περιίσταται συνεχῶς ἀτοπήμασιν ἀντιπολιτευόμενον τοῖς ἐπὶ τῶν πραγμάτων τοῦ δήμου τὸ στασιῶδες καὶ ταρακτικὸν καὶ δυσήνιον οὐδὲν ἧττον ἢ τὰς παντάπασι κακονομουμένας τῶν Δημοκρατιῶν). Τὸ γοῦν ἀκάθεκτον καὶ ἀχαλίνωτον τῆς τοῦ ὄχλου φορᾶς ὁ ἀνθύπατος φυλαττόμενος, εἰς τὴν εἱρκτὴν ἀπαχθῆναι κελεύει, ᾗ ὁ Μουχζούραγας καλούμενος ἐφέστηκεν, τὸν Ἀντώνιον, λόγῳ μὲν ὡς δὴ πεῖραν καὶ αὖθις τοῦ νέου ληψόμενος καὶ μηχανὰς ἐποίσων παντοίας, εἴπως αὐτὸν τῆς τῶν χριστιανῶν παραπείσας ἀποστήσειε δόξης, τὸ δ' ἀληθὲς διάδυσίν τιν' ἐκ τῶν ἀρκύων αὐτῷ μηχανώμενος καὶ ἀποφυγὴν τοῦ κινδύνου. Καθειρχθεὶς οὖν ὁ θεῖος Μάρτυς ἑβδόμῃ μηνὸς Ἰανουαρίου μεσοῦντος, πλείστῃ ἦν καὶ ὑπερβαλούσῃ διάγων τῇ εὐθυμίᾳ καὶ χαρμονῇ, πρὸς πάντα μὲν τὰ δυσχερῆ ἀνδριζόμενος καὶ εὐχαρίστως μάλα τῆς σκληρᾶς ἐκείνης καὶ χαλεπῆς τῆς ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ διαίτης ἀνεχόμενος ἀφειδῶν δὲ παντάπασιν ὡς ἀλλοτρίου ταῖς κακώσεσιν ἐκτετρυχωμένου ἤδη καὶ πεπιεσμένου τοῦ σώματος καὶ ὅσοι αὐτῷ ἐπ' ἄλλαις μὲν ταῖς αἰτίαις, ἔτυχον δ' ὅμως τῆς αὐτῆς κοινωνοῦντες

τύχης καὶ συγκαθειρμένοι τῶν χριστιανῶν, διδάσκαλος ἐκείνοις γιγνόμενος καὶ ἐπιρρωνὺς πρὸς μηδὲν ἀποδυσπετεῖν, δυσχερὲς καὶ παραινῶν καὶ ἐπαλείφων τῆς εὐσεβείας ἀντέχεσθαι καὶ τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ θάνατον εὐτύχημα τίθεσθαι τῶν μεγίστων, οὐκ ἄξια ἀποφαίνων ἀποστολικῶς τοῦ νῦν καιροῦ τὰ παθήματα πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι, ἀποδὺς δὲ καὶ ἣν εἶχε πιναρὰν καὶ εὐτελεστάτην οἵαν εἰκὸς αἰχμάλωτόν γε καὶ μακροτάτην ἠντληκότα δουλείαν, ἐσθῆτα, μεθ' ὧν συνεπεφέρετο διεδίδου ὀλιγίστων τινῶν κερματίων τῶν συνδεσμωτῶν εὐσεβῶν τοῖς ἐνδεεστέροις. Καὶ τέλος τῷ δεσπότῃ αὐτοῦ τῷ τελευταίῳ τῳ χριστιανῷ ἐπέστειλε, τὴν παρὰ πάντων μὲν τῶν εὐσεβῆ φρονούντων ἐξαιτούμενος συγγνώμην καὶ τὰς παρὰ τῶν ἱερέων εὐχάς, αἵτινες αὐτὸν ἐνισχύσειεν ὡς ἂν ἐν τοιούτοις ἐξεταζόμενον πρὸς τὴν νόμιμον ἄθλησιν, αὐτὸν δὲ παραιτούμενος ἐκεῖνον ἀνθ' ὧν πολλῶν χρημάτων ἐξεωνημένῳ καὶ τῆς βαρβαρικῆς ἀπηλλαχότι ἐπιρρήτου δουλείας καὶ ὕβρεως, ἢ ἐκκέοιτο, ὁ δὲ οὐδὲ τὸ σμικρότατον γοῦν διακονήσας, ἐπεὶ μὴ ἄλλως γ' ὑπάρχειν αὐτῷ, τὸν εὐεργέτην καὶ σωτῆρα ἀμείψαιτο καὶ ἐπὶ πᾶσι, μηδέν τι περὶ αὐτῷ δεδιέναι ἢ ὑφορᾶσθαι παραθαρρύνων, ὡς οὐδενὸς ἂν ποθ' οὕτως αὐτοῦ κατισχύσοντος, ὃ προδότην γενέσθαι τῆς εὐσεβείας, τῶν ὀρθῶν λογισμῶν ἐκστῆσαν, παρασκευάσοι, ἀλλὰ θανόν τι μὲν τῇ γῇ ἐπισκήπτων παραδοῦναι τὸ σῶμα καὶ τῆς ὁσίας ἀξιῶσαι καὶ μεταδοῦναι τῶν νενομισμένων ἐπὶ τῶν χριστιανῶν τοῖς ἀποιχομένοις, τῇ δὲ μητρὶ τῇ αὐτοῦ συντασσόμενος ἐπιστεῖλαι τοὺς φιλοθέους τὰ εὐαγγέλια ὁποῖον τῷ παιδὶ θεοφιλέστατον καὶ μακαριώτατον τοῦ βίου τὸ τέλος γένοιτο, ἵν' ἀλλ' αὕτη γοῦν εἴη παραμυθία καὶ ἡδονὴ τῇ τεκούσῃ, ὅτι εὐσεβῶς αὐτῇ καὶ ὑπὲρ Χριστὸν ὁ υἱὸς ἐτελεύτησε.

Τῷ μὲν οὖν οὕτως ἦν ἄρα ἡδὺ καὶ τῶν εὐτυχημάτων ἐν τοῖς μεγίστοις ἐκρίνετο, τοῦ βίου, τῆς εὐσεβείας ἀντεχόμενον, ἀπελθεῖν καὶ τῶν ῥευστῶν καὶ γηΐνων τὰ ἄφθαρτα ἀνταλλάξασθαι καὶ οὐρανία· οἱ δὲ πικρότατοι καὶ ἀπαραίτητοι αὐτοῦ κατήγοροι καὶ τῶν θηρίων πρὸς ἔλεον ἀκαμπτότεροι, ἡμερῶν μέν τινων φοιτῶντες ὡς τὸν Ἀνθύπατον μετὰ πολλοῦ τοῦ θρασέος καὶ ἀναιδοῦς ἐξητοῦντο τὸν νέον πρὸς θάνατον οἱ ἀλάστορες, ὁρῶντες δὲ οὐδέν τι αὐτῶν τὸν ἡγεμόνα ἑπόμενον τῷ βουλήματι καὶ οὐδὲ ἐοικότα πεισθησομένῳ ποτέ, ἀλλ' ἐπὶ τὸ φιλανθρωπότερον ῥέποντα καὶ παντοίας ἐξευρίσκοντα ὑπερθέσεις καὶ διατριβὴν ἐπινοοῦντα ἀεὶ καὶ παρολκὴν ἐμποιοῦντα τῷ πράγματι, τελευτῶντες ὡς οὐδεμία ἤδη αὐτοῖς τόγ' ἐπὶ τῷ Ἀνθυπάτῳ ἐλπὶς ὑπέκειτ' ἐξανυσθῆναι ἂν τὸ σκοπούμενον, ἐπὶ τὸ ἀγριώτερόν τε ἐκμαίνονται, θυμῷ μυωπιζόμενοι ἀνυπερβλήτῳ καὶ φορᾷ τινι ἀπαραποδίστῳ ἀθρόοι ἱέμενοι, γραφὴν ἐπὶ τοῦ βασιλέως Σουλτὰν Ἀπδοὺλ Χαμὶδ ἀνέθεντο, γραφόμενοι μὲν ἅπερ καὶ πρότερον τὸν Ἀντώνιον, γραφόμενοι δὲ καὶ αὐτὸν τὸν Ἀνθύπατον, ὡς λύσιν ἐκείνῳ διαπραττόμενόν τε καὶ πρυτανεύοντα ἐπὶ λήμμασι καὶ ἀπολῦσαι διανοούμενον. Εὐθὺς δ' ὁ Ἄναξ, ἤτοι τῇ διαβολῇ ἀβασανίστως πιστεύσας, ἢ τὸν δημώδη κατορρωδήσας καὶ αὐτὸς θόρυβον, ἐπὶ μὴ πάνυ ἐρριζωμένῃ τῇ

βασιλείᾳ αὐτῷ, ἧς ἐπ'αὐτὸν ἡ διαδοχὴ καθήκουσα ἄρτι ἐτύγχανεν, ἄλλως τε καὶ παρὰ τὰ ἐκ τοῦ ῥωσσικοῦ πολέμου πυκνότατά τε καὶ οἷα δεινότατα γεγενημένα πάθη τῇ βασιλείᾳ, σαλεύουσι καὶ μεταιώροις καὶ νοσοῦσι καὶ πάντῃ ὑπούλοις τοῖς πράγμασι, δόγμα καταπέμπει. τοῦ δημαγωγεῖν πλείω ἢ τοῦ δικαίου λόγον ποιούμενος, τὴν ταχίστην τοῦ Ἀντωνίου καταγινῶσκον, εἰ μὴ τὸν Μωαμεθισμὸν παραδέξαιτο, θάνατον. Ἑκὼν οὖν τὸ μέρος καὶ ἄκων τε ὁ Ἀνθύπατος ἐκ τῆς εἱρκτῆς τὸν γενναῖον μετακαλεσάμενος ἀθλητήν, στενήν τινα πάνυ τὴν ὑστάτην πεῦσιν ἐπήγαγεν, εἰ ἀλλ' ἤδη γοῦν, γενόμενος ἑαυτοῦ, φρονοίη τὰ τοῦ Μωάμεθ καὶ ὡς προφήτην Θεοῦ, κατ' ἐκεῖνον φάναι γε, τιμῴη καὶ ἀποδέχοιτο. Ἀπαναινόμενον δὲ παντάπασιν καὶ βλάσφημα κατὰ τοῦ ψευδοπροφήτου καὶ τῆς μισαρωτάτης θρησκείας ὡρμημένον διεξιέναι, παραδοὺς τῷ δημίῳ ἀπάγειν αὐτίκα μάλα ἐκέλευσε τὴν πρὸς θάνατον. Ὁ δὲ θεῖος ὡς ἀληθῶς Ἀντώνιος, ὡς ἐφ' ἑρμαίῳ ἡσθεὶς τῷ προστάγματι, περιηγμένος ἐς τοὐπίσω καὶ ταῦτα τὼ χεῖρε, καθάπερ ὑπ' ὠκυπτέροις τῷ θείῳ ἀναπτερούμενος ἔρωτι, χαίρειν προὔτρεχε καὶ πρὸς τὸ θανεῖν φαιδρῷ καὶ ἱλαρῷ τῷ προσώπῳ ἠπείγεθ' ὡς πρὸς πανήγυριν καὶ ἀπαχθεὶς κατὰ τὸ Ἄκσαραΐ, ὑποκύψας εὐγενῶς τὸν αὐχένα, τὴν ἱερὰν κεφαλὴν, εἰς χεῖράς σου παρατίθημι τὸ πνεῦμά μου Κύριε, ἐπιθειαζόμενος, ἀπετμήθη κατὰ τὸ ͵αψοδ´ ἔτος τὸ σωτήριον Φευρουαρίου πέμπτῃ ἱσταμένου, ἡμέρᾳ τετάρτῃ. Οὐδ' ἡ ἀποτομὴ δὲ ἁπλῆ τις καὶ ἀταλαίπωρος τῷ ἱερωτάτῳ ἐγένετο Μάρτυρι, ἀλλὰ τρὶς μὲν αὐτοῦ κατὰ τοῦ τραχήλου ὁ πονηρότατος τὸ πρῶτον καθήκετο δήμιος, μή πῃ καιρίως πλήξειεν ἀεὶ φυλαττόμενος, εἴπως δὴ πρὸς τὸ ἀλγοῦν τῇ ψυχῇ διαταραχθεὶς καὶ θροηθείς τι, καὶ καταβληθεὶς τῷ φρονήματι, ἐνδοίη αὐτοῖς πρὸς τὸ βούλημα ἢ πικροτάτου γοῦν καὶ ὀδυνηροτάτου πειραθείη τοῦ τέλους.

Τελευτῶν δὲ ὡς ἀνήνυτα ἔγνω πονῶν, καταβαλών, προβάτου δίκην τὸ ἱερώτατον θῦμα κατέσφαξε, καὶ τὸν μὲν ἱερὸν νεκρὸν χριστιανοί τινες ἐκ τῆς Βλάγκας ἑβδομήκοντα γροσίων ὠνησάμενοι, εἰς τὸ ἔξω τοῦ τείχους πολυάνδριον τὸ εἰς τὸν ναὸν τῆς ζωοδόχου πηγῆς ἀπιοῦσι μετὰ πολλῆς τῆς πομπῆς καὶ παρατάξεως καὶ ᾠδῶν τῶν νενομισμένων ἡμῖν ἐπ' ἐκφοραῖς ἀπενεγκόντες, παρὰ τὴν θήκην ἄλλου τινὸς ἡλικιώτου αὐτῷ τὸν μαρτυρικὸν ἀναδυσαμένου στέφανον ἐννέα πρότερον ἔτεσι Καισαρέως τὸ γένος, Παναγιώτου τὴν κλῆσιν, υἱοῦ Οὐριήλ, ὃν ἡ χυδαΐζουσα φωνὴ εἰς Ροὴλ μετήγαγεν, ἀνδρὸς εὐσεβοῦς τε, καὶ τἄλλ' ἀγαθοῦ, καινὸν ἡρῷον δημάμενοι κατέθεντο. Ἡ θειοτάτη δὲ καὶ σεβασμία ψυχὴ σὺν τῷ χορῷ τῶν Μαρτύρων παρίσταται, τὸ ἀποκείμενον τοῖς Μάρτυσιν ἀκήρατον φέρουσα στέφος, τῷ ἐν Τριάδι Θεῷ, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΤΑΣΣΟΥ ΝΕΡΟΥΤΣΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΤΩΝ ΝΕΡΟΥΤΣΩΝ

[Παρὰ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ διαμένοντος διαπρεποῦς Ἀθηναίου ἱστοριοδίφου καὶ ἰατροῦ κ. Τάσσου Νερούτσου, ζητήσαντες πληροφορίας περὶ τῆς οἰκογενείας του, ἐλάβομεν τὴν κατωτέρω ἀξιόλογον ἀνακοίνωσιν, ἣν δημοσιεύομεν ἐν τοῖς Μνημείοις, ὡς περιέχουσαν καὶ ἀγνώστους τέως, κατὰ παράδοσιν, ἱστορικὰς πληροφορίας περὶ τῆς οἰκογενείας ταύτης, ἐπιφυλασσόμενοι ὅπως, ἐν τῷ οἰκείῳ τμήματι τῆς Ἱστορίας ἡμῶν, ἐπενέγκωμέν τινας παρατηρήσεις].

Ὁ ἐν Ἀττικῇ καὶ Βοιωτίᾳ οἶκος τῶν Νερούτσων Nerozzo, Neruzzo).

Μεταξὺ τῶν ἐπὶ Ἀκκιαϊώλων δουκῶν ἐγκατασταθέντων ἐν Ἀττικῇ καὶ Βοιωτίᾳ ἐκ Φλωρεντίας συγγενῶν, ἀναφέρεται Φράγκος νοθογενὴς υἱὸς Δονάτου Ἀκκιαϊώλη, καὶ ἀνεψιὸς τοῦ Δουκὸς Νερίου, ὅστις προσεκλήθη εἰς Ἀθήνας παρὰ τοῦ ἐξαδέλφου Ἀντωνίου, δουκὸς Ἀθηνῶν καὶ Θηβῶν καὶ δυνάστου Λεβαδίας (1394- 1435), ἐπ' ἴσης νοθογενοῦς υἱοῦ τοῦ Νερίου ἐξ ἑλληνίδος μητρός, τῆς Μαρίας Ῥένδη.

Ὁ Φράγκος ἔλαβε παρὰ τοῦ δουκὸς Ἀντωνίου ὡς κληρονομικὸν φέουδον (1404) τὸν πύργον καὶ τὸ χωρίον Συκάμινον ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ ποταμῷ, παρὰ τὸν Ὠρωπὸν ἀντικρὺ τῆς Εὐβοίας (castrum Sycaminon, situm in partibus Romaniae apud insulam Nigropontis), καὶ κατεῖχεν αὐτὸ μέχρι θανάτου, ἐν ἔτει 1420· ἀπέκτησε δὲ ἐκ τῆς συζύγου Μαργαρίτας Μαλπίγη τρεῖς θυγατέρας καὶ τρεῖς υἱούς· Λαοδάμειαν, τὴν πρωτότοκον καὶ κληρονόμον τοῦ κάστρου Συκαμίνου, Αἰκατερίνην ὑπανδρευθεῖσαν Σαρακηνῷ τῷ ἐκ Σαρακηνῶν, τιμαριώτῃ Βενετῷ ἐν Εὐβοίᾳ, καὶ Λουκίαν δοθεῖσαν εἰς γάμον Ἀγγέλῳ Ἀμαδόρῃ· ἔπειτα Νέριον Β', τὸν διαδεχθέντα τὸν θεῖον αὐτοῦ Ἀντώνιον ἐπὶ τοῦ δουκικοῦ θρόνου (1435—1439 καὶ 1441—1451), Ἀντώνιον Β (1439-1441), καὶ Ἰάκωβον ἱππότην τοῦ τάγματος τῶν Ἰωαννιτῶν τῆς Ῥόδου.

Τὴν νεαρὰν δέσποιναν (dame) τοῦ Συκαμίνου *Λαοδάμειαν* ἐνυμφεύθη ἐν ἔτει 1424 *Νεροῦτσος* (Nerozzo) ἐκ Φλωρεντίας, υἱὸς Λουδοβίκου καὶ ἔγγονος Λουκᾶ Πίττη, τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀντιπολιτεύσεως κατὰ τῶν Μεδίκων, κτήτορος τοῦ ἐν Φλωρεντίᾳ φερωνύμου μεγαλοπρεποῦς παλατίου Pitti. Τῷ ἐπ' ἀδαλφῇ γαμβρῷ Νερούτσῳ Πίττῃ, λαβόντι εἰς προῖκα τὸ κάστρον Συκαμίνου, προσεπεκύρωσεν ὁ δοὺξ Νέριος Β', ἐν ἔτει 1435, τὸ χωρίον καὶ τὸν πύργον τῆς Παναγίας παρὰ τὰς Θήβας, τὸ νῦν λεγόμενον Παλαιὰ Παναγιὰ τοῦ δήμου Θε

σπιῶν, μετὰ τοῦ Ἐρημοκάστρου. Ἡ κτῆσις αὐτὴ ἐκαλεῖτο insula Panajiae, οὖσα ἔγκλειστος (enclave) ἐντὸς τῶν ἰδιωτικῶν κτημάτων τοῦ δουκός. Περὶ τούτων ἀναφέρει ὁ Giov. Pietro de'Crescenzi Romani, λέγων: Nerozzo Nitti divenne Signor di Sucamino appresso Negreponte, e di Panaja vicino a Tebe (Corona della nobiltà d' Italia. Bologna 1642. Parte II. p. 558).

Μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς δυναστείας τῶν Ἀκκιαϊώλων ἐν ἔτει 1458, τῷ μὲν τελευταίῳ δουκὶ Ἀθηνῶν Φράγκῳ Ἀκκιαϊώλῃ ἀφέθη ἡ δεσποτεία τῶν Θηβῶν ἐν σουλτανικῇ ὑποτελείᾳ μέχρι βιαίου θανάτου ἐν ἔτει 1460· ἀλλ' ὁ δυνάστης τοῦ κάστρου Συκαμίνου παρὰ τὸν Ὠρωπόν, καὶ τῆς Παναγίας παρὰ τὰς Θήβας, ἀπώλεσε τὰς κτήσεις αὐτὰς δημευθείσας παρὰ τῶν Τούρκων. Τότε τὸ κοινὸν τῆς Φλωρεντίας, δι' ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου (Balia) ἀπὸ τῆς 26 Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1458, ἀνέλαβε τὸν Νερούτσον Πίττην καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ ὑπὸ φλωρεντινὴν προστασίαν καὶ ἀπένειμεν αὐτοῖς διαφόρους συντάξεις καὶ βοηθείας (Pagnini: della decima e di varie altre gavezze. Lisbona e Lucca. 1765. Tom II. p. 250 Gaddi: Elogia. XXXIII. p. 300—302)

Ἔκτοτε οἱ ἐξελληνισθέντες τὴν γλῶσσαν καὶ τὸ θρήσκευμα ἀπόγονοι τοῦ Νερούτσου Πίττη ἐγκατεστάθησαν ἐν Ἀθήναις, Θήβαις καὶ Λεβαδίᾳ ἀρκούμενοι εἰς τὰς δευτερευούσας καὶ μικροτέρας ὑποστάσεις ὅσαι ἀφέθησαν αὐτοῖς παρὰ τῶν Τούρκων δεσποτῶν ἐν τοῖς ὑπὸ τῶν Ἀλβανῶν ἐποίκων ἀπὸ ἑκατονταετίας ἤδη κατεχομένοις χωρίοις. Ἀπὸ τοῦ γενάρχου Νερούτσου Πίττη γνωστὸς ὑπὸ τὸ νέον οἰκογενειακὸν ὄνομα *Νεροῦτσοι* (Neruzzi), καὶ διὰ τῆς προμήτορος Λαοδαμείας συγγενεύοντες τῷ ἐκπτώτῳ δουκικῷ τῶν Ἀκκιαϊώλων οἴκῳ, ἀφανεῖς καὶ ἀμνημόνευτοι ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ἐμφανίζονται πάλιν εἰς τὰς παλαιὰς ἑστίας λήγοντος τοῦ ΙΗ' αἰῶνος.

Κατ' αὐτὴν τὴν ἐποχὴν γίνονται γνωστοὶ ἐν Ἀθήναις δύο Νεροῦτσοι, συγγενεῖς ἀλλ' ἄγνωστον κατὰ ποῖον βαθμόν. Τούτων ὁ πρῶτος μεταναστεύσας πρὸς τοὺς ἐν Λεβαδίᾳ ἄλλους συγγενεῖς ἀπέκτησεν υἱὸν Φίλιππον Νεροῦτσον μετασχόντα τοῦ ἀγῶνος τῆς ἐπαναστάσεως κατὰ τῶν Τούρκων. Ὁ Φίλιππος Νεροῦτσος ἐπὶ Καποδιστρίου, ἀκολουθῶν τὴν νέαν κυβέρνησιν μετῴκησεν εἰς Αἴγιναν καὶ ἔπειτα εἰς Ναύπλιον, ὅπου ἀπέκτησε δύο υἱούς, τὸν Γεώργιον καὶ Ἀναστάσιον· μετὰ δὲ τὰς ἐπὶ Καποδιστρίου ἀνωμαλίας ἐγκατεστάθη τελικῶς ἐν Χαλκίδι τῆς Εὐβοίας. Ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ὁ μὲν Ἀναστάσιος ἀνδρωθεὶς μετήρχετο τὸν ἔμπορον τῶν σιτηρῶν, ὁ δὲ Γεώργιος ἐλθὼν

εἰς Ἀθήνας ἐγένετο ὑπάλληλος τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ προβιβασθεὶς εἰς λοχαγὸν τοῦ οἰκονομικοῦ κλάδου, ἀπεβίωσεν ἐν Χαλκίδι μηνὶ Σεπτεμβρίῳ τοῦ ἔτους 1875, ἐκ τῆς συζύγου Κυριακούλας Παπαγεωργίου ἐκ Σκιάθου μὴ ἀφείσας ἄλλο τέκνον, εἰμὴ θυγάτριον γεννηθὲν δύο μῆνας μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς καὶ κληθεῖσαν Ἀντιγόνην.

Ὁ ἕτερος ἐν Ἀθήναις ἐναπομένων Νεροῦτσος ἔσχε δύο υἱούς, Νικολὸν καὶ Δημήτριον Νεροῦτσον· τούτων δὲ πάλιν ὁ Νικολὸς Νεροῦτσος, γαιοκτήμων ἐν Ἀμαρουσίῳ ἀπέκτησε δύο υἱούς, Ἀγγελῆν Νεροῦτσον, πεσόντα μαχόμενον ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ φιλέλληνος στρατηγοῦ Favier ἐν τῇ πολιορκίᾳ τῆς Καρύστου, μηνὶ Μαρτίῳ 1826, καὶ ἕτερον νεώτερον τὸν Γεώργιον. Ὁ δὲ Δημήτριος Νεροῦτσος γαιοκτήμων ἐν Χαλανδρίῳ καὶ ἔξωθεν τοῦ Κεραμεικοῦ, ἐν τῇ θέσει Ἁγίῳ Δανιήλ, χειροτονηθεὶς πρεσβύτερος ἐπὶ μητροπολίτου Ἀθηνῶν Γρηγορίου Γ′ ἐν ἔτει 1818 καὶ μετασχὼν τῆς ἐπαναστάσεως κατὰ τῶν Τούρκων, μετὰ τὴν εἰρήνευσιν τῶν πραγμάτων ἐχρημάτισεν ἐφημέριος τῆς ἐνωρίας Παναγίας Χρησοσπηλαιωτίσσης μέχρι θανάτου μηνὶ Ἀπριλίῳ 1833 καὶ ἐτάφη ἐν τῇ κρύπτῃ τοῦ βορείου κλίτους τῆς ἐκκλησίας. Δημήτριος Νεροῦτσος ἀπέκτησε δύο θυγατέρας, Μαρίαν ὑπανδρευθεῖσαν Παναγῇ Βερσῇ καὶ Εἰρήνην δοθεῖσαν εἰς γάμον Σωτηρίῳ Κοπίδῃ· ἔτι δὲ δύο υἱούς, Γεώργιον Νεροῦτσον ἀποξενωθέντα τῆς πατρίδος καὶ μεταναστεύσαντα εἰς Ἀγγλίαν καὶ Τάσσον Νεροῦτσον, παιδευθέντα ἀναλώμασι τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου Α′ τῆς Βαυαρίας ἐν Μονάχῳ. Ὁ Γεώργιος Νεροῦτσος, νυμφευθεὶς γυναῖκα Βρεταννὴν ἐξ Οὐαλίας ἀπέκτησε τρεῖς υἱούς, Ἀρθοῦρον, Γεώργιον καὶ Κύριλλον καὶ πέντε θυγατέρας, Αἰκατερίνην, Ἐλεονώραν, Εἰρήνην, Φλῶραν καὶ Κόρινναν, πάντας ἐξαγγλισθέντας τόν τε ἐθνισμόν, τὴν γλῶσσαν καὶ τὸ θρήσκευμα καὶ διεσπαρμένους ἐν αὐτῇ τῇ Ἀγγλίᾳ καὶ ταῖς ὑπερωκεανείαις ἀγγλικαῖς ἀποικίαις. Ὁ Τάσσος Νεροῦτσος ἐγκατασταθεὶς ἐν Αἰγύπτῳ καὶ τελῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ τῆς ἐγχωρίου κυβερνήσεως, ἀλλ' ἐμμένων τῷ ἑλληνικῷ αὐτοῦ ἐθνισμῷ καὶ θρησκεύματι, ἐνυμφεύθη τὴν ἐκ Σμύρνης Ἀθηναΐδα Μεϋμάρ, ἐξ ἧς ἀπέκτησε δύο υἱούς, Ἀθηνόδωρον ἀποθανόντα παιδίον ἐν ἔτει 1867 καὶ Τασσιλῶνα ἀποθανόντα νεανίσκον ἐν ἔτει 1882.

Ἄλλος κλάδος συγγενὴς τῶν Ἀθηναίων Νεροῦτσων σώζεται ἐν ταῖς κωμοπώλεσι Χασσιᾷ καὶ Μενιδίῳ, οἱ λεγόμενοι Κατσανδρῆδες Νεροῦτσοι, ἐκ τοῦ ὀνόματος γνωριζόμενοι, ὅτι οὐδὲν ἔχουσι κοινὸν μετὰ τῶν συνδημοτῶν Ἀλβανῶν.

Ἐκ τοῦ ἐν Θήβαις παλαιόθεν ἐγκατεστημένου κλάδου ἔζων ἐν ἔτει 1838 δύο ἀδελφοὶ Γεώ γιος καὶ Δημήτριος Νεροῦτσος καὶ ἐν Μωρικίῳ τοῦ δήμου Ἀκραιφνίου ἀναφέρεται Κωνσταντῖνος Νεροῦτσος ἐν ἔτει 1870. Τῆς Λεβαδείας ὁ νεώτερος κλάδος μετωνομάσθησαν Νερουτσόπουλοι, πρὸς διάκρισιν τῶν ἀρχαιοτέρων Νερουτσων τῶν Ἀθηνῶν καὶ Θηβῶν. Εἰς τίνα κλάδον ἀνήκει ὁ ἐν ἔτει 1873 χρηματίσας ἔπαρχος Κυθήρων Δημήτριος Νεροῦτσος, καὶ ὁ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐν ταῖς φυλακαῖς Κερκύρας κρατούμενος Κωνσταντῖνος Νεροῦτσος, δὲν γνωρίζω.

Ἄξιον σημειωσεως ὅτι ἀνάδοχοι Νεροῦτσοι κατὰ τὰ παλαιὰ ἔτη, ἔδιδον τὸ οἰκογενειακὸν ὄνομα ὡς βαπτιστικὸν εἰς τὰ παρ' αὐτῶν ἐκ τοῦ θείου βαπτίσματος ἀναδεχόμενα νήπια· οὕτως ἀπαντᾷ ἐν Ἀθήναις Νεροῦτσος Βενιζέλος, υἱὸς Ἀγγελάκη Βενιζέλου, πεσὼν μαχόμενος ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων τῆς Ἀκροπόλεως κατὰ τὴν ἔφοδον τῶν Γκέγκιδων Τουρκαλβανῶν ὑπὸ τὸν Κιουταχῆ, μηνὶ Ὀκτωβρίῳ 1826. καὶ Νεροῦτσος Μπουφίδης ἐν Λεβαδείᾳ, ἀξιωματικὸς τῆς φάλαγγος, ἀπιβιώσας ἐν ἔτει 1873.

ΤΑΣΣΟΣ Δ. ΝΕΡΟΥΤΣΟΣ

ΕΤΕΡΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΑΣΣΟΥ ΝΕΡΟΥΤΣΟΥ

. . . .

«Ἐν τῇ παρ' ὑμῶν ἐπαξίως ἐκδιδομένῃ Ἱστορίᾳ τῶν Ἀθηναίων, ἀνέγνωσα κάπου ὅτι σκοπεύετε νὰ ὁμιλήσητε ἐν ἰδίῳ κεφαλαίῳ, περὶ τῶν γνωστοτέρων Ἀθηναϊκῶν οἰκογενειῶν· εἰς ταύτας πρέπει νὰ προσθέσητε καὶ ἐκείνας αἵτινες ἐπὶ Τουρκοκρατίας μεταναστεύσασαι εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἀπεξενώθησαν ὁλοτελῶς, ἢ μείνασαι ἐν Ἀθήναις ἐξεκληρίσθησαν. Κατὰ τὴν *πεντηκονταετῆ* σχεδὸν ἐν τῇ ξενιτείᾳ διαμονήν μου ἐν Γερμανίᾳ, Ἀγγλίᾳ καὶ Αἰγύπτῳ, ἐγνώρισα ἀπογόνους Ἀθηναϊκῶν οἰκογενειῶν φέροντας Ἀθηναϊκὰ ὀνόματα, ἀλλὰ μὴ γνωρίζοντας οὔτε λέξιν ἑλληνικὴν καὶ πρεσβεύοντας δόγματα ξένων θρησκευμάτων.

Ἐν Αὐστρίᾳ ἀπήντησα *Παλαιολόγους* καὶ *Δούκας*, καταγομένους μὲν ἐξ Ἀθηνῶν, ἀλλὰ νῦν Οὔγγρους τὸν ἐθνισμὸν καὶ διαμαρτυρομένους κατὰ τὸ θρήσκευμα. Ἐν Ἀγγλίᾳ ἀπήντησα *Καλλιφρονᾶν*[1] κληρικὸν τῆς Ἀγγλικανικῆς ἐκκλησίας, ἐξ οἰκογενείας μεταναστευσάσης

[1] Εἶναι ἡ οἰκογένεια τοῦ Δημητρίου Καλλιφρονᾶ πρὸς πατρὸς θείου τοῦ βουλευτοῦ καὶ προέδρου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Δημητρίου Μ. Καλλιφρονᾶ.

ἐκεῖ ἐπὶ Τουρκοκρατίας· ἰατρὸν *Δούκαν* καταγόμενον ἐκ τοῦ Οὐγγρο-Ἀθηναϊκοῦ κλάδου τῆς Αὐστρίας,, ἀλλὰ νῦν ἐξαγγλισθέντα καθ' ὅλα τήν τε γλῶσσαν καὶ τὴν θρησκείαν.

Ἐν Αἰγύπτῳ συνηντήθην ἐν ἔτει 1857 μὲ κάπιον *Κοδρικᾶν* γάλλον πρόξενον, ἐρχόμενον ἐκ τῆς Ἰνδο-Σινικῆς καὶ κατευθυνόμενον εἰς τὴν πατρίδα του Παρισίους· δὲν ἐγνώριζεν οὔτε λέξιν ἑλληνικὴν καὶ ἦτο καθολικὸς τὸ θρήσκευμα· ἐγνώριζεν ὅμως ὅτι ἦτο ἔγγονος τοῦ Ἀθηναίου ἕλληνος καὶ ἑλληνιστοῦ ἀντιπάλου τοῦ Κοραῆ *Κοδρικᾶ*.

Ἐγνώρισα ἐν Καΐρῳ κάπιον Houssein Bey, διευθυντὴν τοῦ Αἰγυπτιακοῦ ἐθνικοῦ τυπογραφείου καὶ λιθογραφείου, γεννηθέντα ἐν Ἀθήναις πρὸ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως ἐκ γονέων Ἀθηναίων μωαμεθανῶν.

Ἐγνώρισα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ χρυσοχόον Αἰγύπτιον, ὁμιλοῦντα ὡς γλῶσσαν του μόνην τὴν ἀραβικήν, ἀλλὰ καθολικὸν τὸ θρήσκευμα καὶ καλούμενον *Σπυρίδωνα Λογοθέτην*, ἔγγονον Λογοθέτου τινὸς μεταναστεύσαντος ἐξ Ἀθηνῶν ἐν καιῷ τοῦ πολέμου τῶν Γάλλων κατὰ τῶν Μαμελούκων περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος αἰῶνος.

Ἐφέτος διωρίσθη παρὰ τῆς αὐστριακῆς Κυβερνήσεως ὡς δικαστὴς παρὰ πρωτοδίκαις τῶν διεθνῶν δικαστηρίων, ὁ ἄλλοτε ἀκόλουθος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει αὐστριακῆς πρεσβείας *κόμης Λογοθέτης* (Graf Loghotheti), ἐκ τῆς παλαιᾶς Ἀθηναϊκῆς οἰκογενείας Λογοθέτη, οἵτινες μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ Μωροζίνη ἐξ Ἀθηνῶν ἠκολούθησαν τὸν βενετὸν στρατάρχην, πρῶτον εἰς Πελοπόννησον καὶ Ζάκυνθον, ἐντεῦθεν δὲ μεταναστεύσαντες καὶ πάλιν ἀποκατεστάθησας ἐν Βενετίᾳ ὅπου καὶ ἔλαβον τὸ ἀξίωμα τῶν κομητῶν. Ὅτε πάλιν ἡ Βενετία ὑπέπεσεν εἰς τὴν αὐστριακὴν κυριαρχίαν, οἱ τότε βενετοὶ Conte Loghotheti, ἀποκατεστάθησαν καὶ ἀπέκτησαν κτήματα ἐν Τυρώλῳ, ὅπου πρὸ πολλοῦ ἤδη δοξάζοντες τὸ καθολικὸν θρήσκευμα, ἐξεγερμανίσθησαν ἐντελῶς.

Τὸ αὐτὸ πρόκειται νὰ πάθῃ ἢ μᾶλλον ἔπαθεν ἤδη ἡ Ἀθηναϊκὴ οἰκογένεια Νεροῦτσοι . . . . . .

ΓΕΝΕΟΛΟΓΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Περὶ Ταρωνιτῶν — Λιμπόνων — Περουλῶν — Καπετανάκηδων καὶ Γερενῶν.

(Κατὰ τὰ ἐν τῇ διατριβῇ τοῦ Κ. Α. Χριστομάνου, φερούσῃ τὸν τίτλον «Τὸ Ἀθηναϊκὸν ἀρχοντολόγιον κ.τ.λ.» σημειούμενα. Τὰς παρατηρήσεις ἡμῶν θέλομεν ἐπενέγκει ἐν τῷ οἰκείῳ τῆς ἱστορίας τμήματι].

Ταρωνῖται.

Ὁ Ἄρχων τοῦ Ταρὼν (χώρας πρὸς τὴν Συρίαν).

Υἱοὶ αὐτοῦ.

α' Κρικορίκιος (Γρηγόριος) ὁ Ἄρχων τοῦ Ταρὼν «ὁ Ταρωνίτης» Πατρίκιος. Ὁ πρῶτος ὅστις ἀνεγνώρισε τὴν κυριαρχίαν τοῦ Βυζαντίου. Ἐτιμήθη παρὰ τοῦ Αὐτοκράτορος Λέοντος τοῦ Φιλοσόφου ὅτε προσῆλθεν εἰς τὴν «Θεοφύλακτον πόλιν» (Κωνσταντινούπολιν)— ἀποσταλέντος πρὸς παραλαβὴν αὐτοῦ Κωνσταντίνου πρωτοσπαθαρίου, τοῦ δομεστίκου τῆς ὑπουργίας τοῦ Λιβὸς—τοῖς ἀξιώμασι μαγίστρου καὶ στρατηγοῦ τοῦ Ταρών. Πρὸς δὲ ἔλαβε παρὰ τοῦ βασιλέως ῥόγαν χρυσοῦ καὶ μιλιαρισίων 20 λιτρῶν, καθὼς καὶ τὸν οἶκον «τοῦ βαρβάρου» καλούμενον, ὃς ἐθεωρήθη εἶτα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἀπογάνεμ. Τὸν οἶκον τοῦτον ἀντήλλαξεν ὁ Κρικορίκιος πρὸς τὸ προάστειον τοῦ Γρηγορᾶ ἐν Κελτζηνῇ.

β' Ἀπογάνεμ ὁ «Ταρωνίτης».

Ἐτιμήθη ἐπίσης τῇ τοῦ πρωτοσπαθαρίου καὶ εἶτα τῇ τοῦ Πατρικίου ἀξίᾳ. Ἔλαβε παρὰ τοῦ βασιλέως τὸν οἶκον «τοῦ βαρβάρου» καλούμενον ἐν Βυζαντίῳ πλὴν χωρὶς Χρυσοβούλου Ἀπέθανε κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του εἰς τὸ Ταρών, ὅτε ἔμελλε νὰ νυμφευθῇ τὴν θυγατέρα Κωνσταντίνου τοῦ δομεστίκου τῆς Ὑπουργίας τοῦ Λιβός, ἀνθυπάτου πατρικίου, μεγάλου ἑταιρειάρχου.

Υἱοὶ Κρικορικίου Ταρωνίτου.

1 *Παγκράτιος ὁ Ταρωνίτης* πρωτότοκος υἱὸς τοῦ μαγίστρου Κριτορικοῦ τοῦ ἄρχοντος τοῦ Ταρών. Διαβὰς εἰς Βυζάντιον ἐτιμήθη παρὰ τοῦ Αὐτοκράτορος Ῥωμανοῦ τοῦ Λακαπηνοῦ τῇ ἀξίᾳ πατρικίου καὶ στρατηγοῦ τοῦ Ταρών. Ἐνυμφεύθη τὴν ἀδελφὴν Θεοφυλάκτου τοῦ μαγίστρου συγγενοῦς τοῦ αὐτοκράτορος.

2 *Ἀσώτιος ὁ Ταρωνίτης* νόθος υἱός. Ὠνομάσθη ἐπίσης πρωτοσπαθάριος καὶ εἶτα πατρίκιος παρὰ τοῦ Ῥωμανοῦ, ὅτε ἐπεσκέψατο τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Υἱοὶ *Ἀπαγάνεμ Ταρωνίτου.*

1 *Τορνίκιος ὁ Πατρίκιος Ταρωνίτης* (ἐκ πρώτου γάμου). Προήχθη παρὰ Ῥωμανοῦ ἐπίσης εἰς πατρίκιον· ἀποθανὼν κατέλιπε τὸ ἐκ τῆς τοῦ Ταρὼν χώρας μερίδιον τῷ βασιλεῖ, παρ' οὗ ἀπήτησαν καὶ ἀνέλαβον τοῦτο οἱ ἐξάδελφοι αὐτοῦ, υἱοὶ τοῦ Κρικορικίου. Ἡ σύζυγος αὐτοῦ μετὰ τοῦ τέκνου ἐγκατέστη ἐν Βυζαντίῳ· ἐδόθη δὲ αὐτῇ παρὰ

τοῦ βασιλέως ὡς κατοικία ἡ μονὴ Μιχαὴλ τοῦ Πρωτοσπαθαρίου τοῦ ποτὲ κομμερκιαρίου Χαλδίας καὶ Ψωμαθέως.

2 Υἱοὶ *ἄλλοι* ὧν ποιεῖται μνείαν Κωνσταντῖνος ὁ Πορφυρογέννητος ἐν «de Administrando Imperio» c 43 (περὶ τὸ τέλος).

Υἱὸς *Τορνικίου*.

Ῥωμανὸς ὁ Πατρίκιος Ταρωνίτης. Ἔλαβε μέρος εἰν τὴν στάσιν τοῦ Σκληροῦ κατὰ τὸ ἔτος 976.

Υἱὸς *Ῥωμανοῦ*.

Γρηγόριος ὁ Ταρωνίτης μάγιστος. Ἐφονεύθη ἐν μάχῃ παρά τοῦ Σαμουὴλ βασιλέως τῶν Βουλγάρων τῷ 999.

Υἱὸς *Γρηγορίου*.

Ἀζώτης (Axotes παρὰ Ducange) *ὁ Ταρωνίτης*. Συνελήφθη ἐν τῇ αὐτῇ μάχῃ· νυμφευθεὶς τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως Σαμουὴλ ἐπανέστρεψεν εἰς Βυζάντιον καὶ ἐτιμήθη τῇ τοῦ μαγίστρου ἀξίᾳ.

Υἱὸς *Ἀζώτου*.

Γρηγόριος Πατρίκιος Ταρωνίτης Οὗτος ἀποδειχθεὶς ἔνοχος συνωμοσίας κατὰ Μιχαὴλ του Παφλαγόνος, ὑπεβλήθη εἰς βασάνους τῷ 1040.

Υἱοὶ *Γρηγορίου*.

α´ Μιχαὴλ ὁ Ταρωνίτης. Ἐνυμφεύθη Μαρίαν τὴν Κομνηνὴν θυγατέρα Ἰωάννου Κομνηνοῦ τοῦ Κουροπαλάτου καὶ μεγάλου δομεστίκου καὶ ἀδελφὴν Ἀλεξίου Κομνηνοῦ τοῦ Αὐτοκράτορος (1081—1118). Ἐτιμήθη παρ' αὐτοῦ τοῖς ἀξιώμασι τοῦ πρωτοσεβαστοῦ, πρωτοβεστιαρίου καὶ εἶτα πανυπερσεβάστου ὅπερ τελευταῖον χάριν αὐτοῦ τὸ πρῶτον ἱδρύθη.

β´ . . . . . . Ταρωνίτης.

Υἱοὶ *Μιχαήλ*.

α´. Γρηγόριος ὁ Ταρωνίτης, πρωτοβεστιάριος· ὡρίσθη παρὰ τοῦ βασιλέως Ἰωάννου τοῦ Κομνηνοῦ σὺν Ἰωάννῃ Κομνηνῷ τῷ παρακοιμωμένῳ ἐπίσης τῷ βασιλεῖ ὁμαίμονι, φροντιστὴς τῶν δημοσίων.

β Ἰωάννης ὁ Ταρωνίτης. Ἀπεστάλη σὺν Νικηφόρῳ καίσαρι τῷ Μελισσηνῷ ὡς φύλαξ εἰς Βέρροιαν παρὰ τοῦ θείου Ἀλεξίου, συνέλαβε καὶ προσήγαγε τῷ βασιλεῖ τὸν ἀποστάτην Γρηγόριον Ταρωνίτην,δοῦκα τῆς Τραπεζοῦντος οὗ ἦν πατρόθεν ἐξάδελφος. Τῷ Ἰωάννῃ τούτῳ οὐ ταὐτιστέος ἕτερος Ἰωάννης Ταρωνίτης(πιθανως ἐξάδελφος ἐκ τρίτου ἀδελφοῦ τοῦ Μιχαὴλ) ἔπαρχος Χοιροβάκχων, ἀνὴρ τῶν εὐγενῶν,νηπιοθεν προσληφθεὶς παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ ὑπογραμματεύσας.

Υἱὸς . . . . . . *Ταρωνίτου*.

Γρηγόριος ὁ Ταρωνίτης ὁ προβληθεὶς δοὺξ τῆς Τραπεζοῦντος (οἷος καὶ ὁ δοὺξ τῆς Κύπρου Κωνσταντῖνος ὁ Εὐφορβηνὸς καὶ ὁ τὴν δουκικὴν τῆς Ἀντιοχείας ἀρχὴν διέπων)· διάδοχος τοῦ Γαβρᾶ καὶ τοῦ Δαβατηνοῦ. Ἀποκαταστήσας κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ βασιλέως, συνελήφθη παρὰ τοῦ ἐξαδέλφου αὐτοῦ, μάτην πειραθέντος νἀποτρέψῃ ἀπὸ τοῦ κινήματος, Ἰωάννου Ταρωνίτου, ἀνεψιοῦ τοῦ βασιλέως καὶ ἐγκαθείρχθη ἐν τῷ παρὰ τὰς Βλαχέρνας Πύργῳ τοῦ «Ἀνεμᾶ» βραδύτερον ὅμως ἀπέκτησε τὴν προτέραν εὔνοιαν καὶ πλείονα τῶν ὅσων ἀπώλεσε.

. . . .

. . . .

Μιχαὴλ ἄρχων (Ἀθηναῖος) *Ταρωνίτης*. Ἐγεννήθη τῷ 1580—1590.

Ἰωάννης ἄρχων Ταρωνίτης. Ἤκμαζε περὶ τὸ 1660.

Λεονάρδος «ὁ κόντος» Ταρωνίτης. Ἐγεννήθη περὶ τὸ 1670. «Κολονέλλος» τῆς Ἑνετικῆς Δημοκρατίας καὶ ἀρχηγὸς τῆς Ἑνετικῆς φρουρᾶς τοῦ ὑπὸ τῶν Τούρκων πολιορκουμένου Παλαμηδίου, ὅπερ μετὰ γενναίαν τῶν Ἑνετῶν ἀντίστασιν ἔπεσεν εἰς χεῖρας τῶν Τούρκων τῷ 1715. Ἐνυμφεύθη τὴν *Κασσάνδραν Δημητρίου Χαλκοκονδύλη*.

Τέκνα Λεονάρδου Ταρωνίτου καὶ Κασσάνδρας Χαλκοκονδύλη.

α' *Ἰωάννης Ταρωνίτης*. Ἐγεννήθη τῷ 1709, ἐνυμφεύθη τῷ 1740 τὴν *Ἀρετὴν Κουτρικᾶ* (Κοδρικᾶ), ἀδελφὴν τοῦ ἄρχοντος Νικολάου τοῦ Κουτρικᾶ, ἀκμάσαντος περὶ τὸ 1730, θυγατέρα δὲ του ἄρχοντος Λεονάρδου τοῦ Κουτρικᾶ γεννηθέντος περὶ τὸ 1675.

β' *Διονύσιος Ταρωνίτης*. Ἐγεννήθη τῷ 1712. Ἐνυμφεύθη ἐν Βενετίᾳ Πατρικίαν Ἑνετὴν (κατέλιπε πιθανῶς ἀπογόνους).

γ' *Αἰκατερίνη ἡ Ταρωνίτισσα*. Συνεζεύχθη ἐν ἔτει 1746 Θεόφιλον τὸν Χρυσολωρᾶν καὶ ἀπεβίωσεν ἄπαις.

Τέκνα *Ἰωάννου Ταρωνίτου*.

α' *Καρυὰ ἡ Ταρωνίτισσα*. Ἐγεννήθη τῷ 1741 ἀπεβίωσε τῷ 1822 τῶν 81· συνεζεύχθη μετὰ τοῦ ἄρχοντος *Σπυρίδωνος Καπετανάκη*.

β' *Μπιτσα ἡ Ταρωνίτισσα*. Συνεζεύχθη τὸν ἄρχοντα *Σταῦρον Βροντογούρνην* τὸν ἐπικληθέντα «Τομαρᾶν» ἕνεκα τοῦ πλούτου (τοῦ πλήρους δερματίνου βαλαντίου (;)) Διετέλεσε προεστὼς τῷ 1786 μετὰ τῶν ἀρχόντων Θεοδώρου Κατζιλιέρη, Σπυρίδωνος Λογοθέτου, Δημητρίου Καλογερᾶ καὶ Νικολάου Πατούσα. Ἐν ἔτει 1789 μετὰ τοῦ ἄρχοντος Δημητρίου Ἀστρακάρη καὶ τῶν ἀνωτέρω πλὴν τοῦ Σπυρ. Λογοθέτου. Ἐν ἔτει 1794 —95 μετὰ τοῦ ἄρχοντος Σπυρίδωνος Παλαιολόγου καὶ Νικολάου Πατούσα. Ἀπεβίωσεν ἄπαις.

γ' *Όρσα ή Ταρωνίτισσα*. Ἀπεβίωσεν ἄπαις.

δ' *Λεονάρδος ὁ Ταρωνίτης*. Ἐγεννήθη περὶ τὸ 1745. Ἐνυμφεύθη κατὰ Δεκέμβριον *Σμαράγδαν τὴν Παλαιολογίναν* θυγατέρα τοῦ ἄρχοντος *Ἰωάννου Παλαιολόγου* «ἐκ τῶν Βυζαντίνων», ἀδελφοῦ δὲ τῶν ἀρχόντων Ἀνδρονίκου (Ἀνδρέου) Παλαιολόγου καὶ Μιχαὴλ Παλαιολόγου Κονσόλου τῆς Δανιμαρκίας. Ἀπεβίωσε τὴν 26 Ἰουλίου ἐν ἡλικίᾳ 33 ἐτῶν.

Τέκνα *Λεονάρδου Ταρωνίτου*.

Μαρία ἡ Ταρωνίτισσα (ἐπίγονος) ἐγεννήθη τῷ 1778· ἔσχε σύζυγον *Νικόλιον Λογοθέτην Χωματιανόν*, υἱὸν τοῦ Σπυρίδωνος Λογοθέτου Χωματιανοῦ, διατελέσαντος προεστῶτος τῷ 1775 καὶ 1786. Ὁ οἶκος τῶν Λογοθετῶν ἐκ Ζακύνθου (;) καὶ Κέας ἕλκων τὴν καταγωγὴν εἶχεν ἀπὸ τοῦ 1600 ἐγκατασταθῇ ἐν Ἀθήναις καὶ περιελήφθη βραδύτερον ἐν τοῖς ἀρχοντικοῖς. Ὁ Σπυρίδων Λογοθέτης ὑπῆρξε κάτοχος τριῶν «*ὀφικίων*» ἢ *μπερατίων* (κοινῶς καὶ δι' ἰταλικῆς λέξεως sudditanza). Εἶχε παρὰ τοῦ Σουλτάνου τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἀπὸ τῆς Δωδεκανήσου φόρων σὺν τῷ *Γεωργίῳ βέη Βούλγαρη*. Ἡ δὲ ἀδελφὴ αὐτοῦ Σιδερῆ παρελήφθη ὑπὸ Αἰκατερίνης τῆς Β' τῆς Ῥωσσίας εἰς Πετρούπολιν, ἔνθα συνεζεύχθη μετὰ Ῥώσσου εὐγενοῦς τοῦ ναυάρχου Ἀλεξ. Παλικούτζα.

Λίμπονας.

[Καταγωγῆς πιθανῶς Ἰσπανικῆς].

Κυριάκος ἄρχων Λίμπονας, μέγα δυνάμενος, ἐγεννήθη περὶ τὸ 1585, πρῶτος γνωστὸς ἐκ τοῦ γένους Λίμπονα. Ἐνυμφεύθη τὴν ἀρχόντισαν *Κούλαν Περούλη*.

Υἱοὶ αὐτοῦ.

Νικόλαος Λίμπονας. Ἐγεννήθη περὶ τὸ 1610, ἄρχων ἐκ τῶν ἐπιφανῶν καὶ προεστώς. Ἀπεβίωσεν ἄγαμος περὶ τὸ 1685.

Μιχαὴλ Λίμπονας. Ἐγεννήθη ἐν ἔτει 1615. Περὶ τὸ 1635 μετέβη εἰς Βενετίαν ἵνα σπουδάσῃ. Ἐχρημάτισε τὸ 1661 ἐπιστάτης (guardiano) τῆς αὐτόθι ἑλληνικῆς κοινότητος. Ἐπιστρέψας εἰς Ἀθήνας τῷ 1663 ἀπεστάλη μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του παρὰ τῶν Ἀθηναίων πρὸς τὸν Κισλὰρ Ἀγᾶν (ἀρχιευνοῦχον) ἵνα διενεργήσῃ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς πόλεως ἀπὸ τῶν τυραννικῶν Τούρκων ἀγάδων. Κατορθώσας δὲ τοῦτο ἐπανῆλθε θριαμβευτικῶς εἰς τὴν πατρίδα· βραδύτε-

ρον τὸ 1678 ἐδολοφονήθη ὑπὸ τῶν ἐκδίκησιν διψώντων Τούρκων. Ἐνυμφεύθη περὶ τὸ 1663 τὴν *Καρνάν*, θυγατέρα τοῦ ἄρχοντος *Ἰωάννου Μπενιζέλου*.

Τέκνον *Μιχαὴλ Λίμπονας*.

Κούζα (Κρέουσα) Λίμπονα. Ἐγεννήθη τῷ 1665. Συνεζεύχθη τῷ 1680 μετὰ τοῦ ἄρχοντος *Σπυρίδωνος τοῦ Γερένη*. Ἀπεβίωσε τῷ 1770 περίπου.

Γερέναι.

Σπυρίδων ἄρχων Γερένης. Γεννηθεὶς περὶ τὸ 1650, πρῶτος ἀντιπρόσωπος τοῦ γένους του.

Τέκνα αὐτοῦ.

α' *Ναταλία Γερένη*. Συζευχθεῖσα μετὰ τοῦ ἄρχοντος *Ἰωάννου Καπετανάκη*.

β' *Ὀλυμπιὰς Γερένη*. Συζευχθεῖσα μετὰ *Δημητρίου Ἰωάννου Χατζῆ Λεβαδίτου*· ἀπεβίωσεν ἄπαις.

γ' *Κυριακὸς ὁ Γερένης*, ὁ ὑπὸ τὸ ὄνομα *Παρθένιος Α'*, Πατριάρχης Ἱεροσολύμων (1737—1766), ἀπεβίωσεν ἐν Ἀθήναις περὶ τὸ 1770.

Περοῦλαι.

Μιχαὴλ ἄρχων Περούλης. Ἤκμαζε περὶ τὸ 1600, πρῶτος γνωστὸς ἐκ τοῦ οἴκου του.

Τέκνα αὐτοῦ.

α' *Κούζα (Κρέουσα) Περούλη*. Συνεζεύχθη μετὰ τοῦ ἄρχοντος *Κυριακοῦ Λίμπονα*.

β' *Δημήτριος Περούλης* ἄρχων ἐκ τῶν ἐπισήμων. Προεστὼς 1668—1670 ἢ καὶ πλέον («Guilletiere p. 158). Ἐν ἔτει 1662 ἀφιέρωσεν ὁ Δημήτριος Περούλης τῷ ἐν Βενετίᾳ ναῷ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου λαμπρὸν ἐπιτάφιον (ἴδε Ι. Βελούδου ἀποικία ὀρθοδόξων Ἑλλήνων ἐν Ἑνετίᾳ σελ. 57).

Υἱοὶ αὐτοῦ.

α' *Σπυρίδων Περούλης* προεστώς· μετέβη τῷ 1187 μετὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μπεναλδῆ καὶ Δημητρίου Γάσπαρη ὡς ἀπεσταλμένος πρὸς τὸν ἐν Αἰγίνῃ εὑρισκόμενον *Φραγκῖσκον Μοροζίνην* ἵνα ἐκθέσῃ τὴν κατάστασιν τῶν ἐν Ἀθήναις Τούρκων, διευκολύνας οὕτω τὴν κατ' αὐτῶν ἐνέργειαν.

β' *Μιχαὴλ Περούλης* μετέβη εἰς Βενετίαν πρὸς σπουδήν· διετέλεσεν ἐπιστάτης (guardiano) τῆς ἐν Βενετίᾳ ἑλληνικῆς κοινότητος κατὰ τὰ ἔτη 1683, 1694, 1697 καὶ 1706, εὐηργέτησε δὲ καὶ συνέδραμε πολλαχῶς αὐτὴν καὶ ἰδίως τὰ ἑλληνικὰ τυπογραφεῖα.

Καπετανάκηδες.

Δημήτριος ἄρχων Καπετανάκης. Ἐγεννήθη περὶ τὸ 1590· ὁ πρῶτος τοῦ γένους αὐτοῦ ἀντιπρόσωπος.

Υἱοὶ αὐτοῦ.

α' *Λεονάρδος (;) Καπετανάκης.* Πλούσιος καὶ ἰσχυρὸς ἄρχων, προεστὼς ἐν ἔτει 1670 Ἀναφέρεται παρὰ Guilletière ἐν «Athènes ancienne et nouvelle p. 158» ὡς τοιοῦτος. Οἱ Spon καὶ Wheler (1675) ἀναφέρουσιν, ὅτι ὁ Καπετανάκης δὲν ἐχρημάτισεν προεστὼς «Epitropos». Ἐν τούτοις αὐτὸς ὁ Spon T. III, b. 214 καλεῖ αὐτὸν πρὸς διαστολὴν ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ, Vecchiados, ἤτοι δημογέροντα, ὅπερ ἐπικυροῖ τὴν γνώμην τοῦ Guilletière ὅτι πρώην ἦν τοιοῦτος.

β' .... *Καπετανάκης* (πιθανῶς Σπυρίδων) ἀδελφὸς τοῦ προεστῶτος ἀναφερόμενος παρὰ Spon ἐν T. III. p. 214 (ὡς ἀνευρεθείσης ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ ἀρχαίας ἐπιγραφῆς).

Υἱοὶ *Λεονάρδου Καπετανάκη.*

Δημήτριος Καπετανάκης. Γεννηθεὶς περὶ τὸ 1645 ἄρχων ἰσχύων.

β' *Υἱοὶ ἄλλοι*, ὧν ποιεῖται μνείαν ὁ Guilletière (p. 214) οἵτινες ὅμως πιθανῶς δὲν ἐφάνησαν ἄξιοι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ οἴκου των, καθὰ καὶ ὁ Guilletière προέβλεπε καὶ ἐξέπεσαν τῆς ἀρχοντίας αὐτῶν. Τούτων πιθανῶς ἀπόγονοι θεωρητέοι. Καπετανάκηδης τινὲς, ὧν τὰ ὀνόματα βλέπομεν ἀναφαινόμενα περὶ τὰ μέσα τοῦ ΙΗ' αἰῶνος, μὴ ἀνήκοντες ὅμως εἰς τὴν ἀρχοντικὴν τάξιν.

Τέκνα *Δημητρίου Καπετανάκη.*

α' *Λεονάρδος Καπετανάκης.* Ἐγεννήθη περὶ τὸ 1682, μετέβη ἐν νεαρᾷ ἡλικίᾳ εἰς Βενετίαν καὶ ἀποκατεστάθη αὐτόθι· ἐχρημάτισεν 7κις ἐπιστάτης τῆς ἐν Βενετίᾳ ἑλληνικῆς κοινότητος κατὰ τὰ ἔτη 1709, 1728, 1757, 1765, 1769 1770 *καὶ* 1779. Ἀπεβίωσε περὶ τὸ 1781 ἐν ἡλικίᾳ 100 σχεδὸν ἐτῶν καὶ ἐτάφη ἐν Βενετίᾳ ἢ Φλωρεντίᾳ κατ' ἄλλους. Ἐξέδωκε μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Ἰωάννου τὴν Φυλλάδα τῆς Ἁγίας Φιλοθέης καὶ συνέγραψεν ἰταλιστὶ τραγῳδίας τινάς.

Υἱοὶ αὐτοῦ.

Don Paulo.

β' ...... (θυγάτηρ Δημητρίου Καπετανάκη). Σύζυγος Παπουτζᾶ (παρωνύμιον) ἐξ ἐπισήμου οἰκογενείας. Ἡ ἐγγονὴ ταύτης θυγάτηρ Ὀλλανδέζου (ἐκ τῶν ἐγκρίτων οἰκογενειῶν, ἐκλιπούσης ὅμως ταχέως) ἦν σύζυγος τοῦ ἄρχοντος *Ἀλεξάνδρου Παλαιολόγου Βενιζέλου.*

γ' *Ἰωάννης Καπετανάκης*, ἄρχων μέγα ἰσχύων. Ἐγεννήθη περὶ τὸ 1693, Ἐνυμφεύθη τὴν *Ναταλίαν Γερενη* ἀρχόντισσαν· μετέβη ἐν ἡλικίᾳ 75 ἐτῶν τῷ 1763 εἰς Βενετίαν παρὰ τῷ ἀδελφῷ, παρέμεινε δὲ μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐπὶ 13 ἔτη, μεθ' ὃ ἐπανέστρεψεν εἰς Ἀθήνας τῷ 1781 (88 ἐτῶν), κομίζων καὶ τὰ συγγράμματα τοῦ ἀδελφοῦ.

Τέκνα αὐτοῦ.

α' *Σπυρίδων Καπετανάκης*, ἄρχων μέγα ἰσχύων καὶ ἐπὶ πλούτῳ διάσημος. Προεστὼς ἐπὶ 18 ὅλα ἔτη, τῷ 1798 μετὰ Ἀλεξάνδρου Παλαιολόγου Μπενιζέλου καὶ Χαντζῆ Λάμπρου τῷ 1799 ἐπίσης προεστώς. Ἐνυμφεύθη *Καρυὰν τὴν Ταρωνίτισσαν.*

β *Μιχαὴλ Καπετανάκης*. Ἐνυμφεύθη *Ἄνναν Νοταρᾶ* θυγατέρα τοῦ μεγάλου Νοταρᾶ ἄρχοντος τῆς Κορίνθου καὶ ἀδελφὴν τῶν ἀρχοντοπούλων Σωτηρίου καὶ Σπυρίδωνος Νοταράδων. Ἀπεβίωσεν ἄπαις.

γ' *Κρέουσα Καπετανάκη*. Συνεζεύχθη μετὰ *Σπυρίδωνος* τοῦ «*μεγάλου Χονδροδήμου*» πανισχύρου προεστῶτος Λεβαδείας. Ἀπεβίωσεν ἄπαις.

Τέκνα *Σπυρίδωνος Καπετανάκη.*

α' *Ναταλία Καπετανάκη*· ἀπεβίωσεν ἄγαμος ἐτῶν 17.

β' *Λεονάρδος Καπετανάκης*. Γραμματεὺς τοῦ βοεβόδα Χατζῆ Ἀλῆ τοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα «Ἀγᾶς Χασεκῆς» διασήμου ἐπὶ ἀπανθρωπίᾳ τυράννου τῶν Ἀθηνῶν. Ἀπεβίωσεν ὁ (Λεονάρδος) ἐν ἡλικίᾳ 23 ἐτῶν ἄγαμος.

γ' *Εὐφροσύνη Καπετανάκη*. Συνεζεύχθη μετὰ τοῦ *Ν. Δ. Τυρναβίτου.*

Τέκνα *Εὐφροσύνης* (Τυρναβίτου).

α' *Δημήτριος* (ἀπεβίωσεν ἐν νεαρᾷ ἡλικίᾳ).

β *Ἰωάννης* (ἀπεβίωσεν ἐπίσης ἐν νεαρᾷ ἡλικίᾳ).

γ' *Μαριάννα*, ζῶσα ἔτι. Ἐγεννήθη περὶ τὸ 1801, συνεζεύχθη μετὰ τοῦ *Μ. Μποζίκη* υἱοῦ *Δ. Μποζίκη* καὶ *Ὄρσας Ν. Χαλκοκονδύλη.*

δ' *Αἰκατερίνη*. Συνεζεύχθη μετὰ *Σπυρίδωνος Πατούρα.*

ε' *Σοφία*. Συνεζεύχθη μετὰ *Γεωργίου Κάλκου* υἱοῦ *Δημητρίου Κάλκου*, καὶ *Βαρβάρας Βενιζέλου* ἐκ τοῦ κλάδου τῶν *Παλαιολόγων Βενιζέλων.*

Θυγάτηρ *Μαριάννας Μποζίκη*: *Ἐπιστήμη*. Συνεζεύχθη μετὰ *Ἰωάννου Μολλᾶ* ἐκ Κωνσταντινουπόλεως.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τὸν τίτλον *Ἄρχων* ἔφερον πάντες οἱ εἰς τὰ ἀρχοντικὰ γένη τῶν Ἀθηνῶν ἀνήκοντες καὶ δι' αὐτοῦ ἀείποτε παρὰ τοῦ λαοῦ προσηγορεύοντο, εἴτε προεστῶτες ἦσαν εἴτε μή.

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΛΟΓΟΘΕΤΟΥ

ἐξ οἰκογενειακοῦ βιβλίου φέροντος τὴν ἐπιγραφὴν

«Εἰς δόξαν Χριστοῦ 1819 Ἰανουαρίου α'. Ἀθήνας, Τευτέρι δόσεως καὶ παραλαβῆς».

[1822 Δεκεμβρίου α'. Τζιρίγο. Τὰ κάτωθεν ξαναγράφονται εἰς τὸ παρὸν τευτέρι μὲ τὸ νὰ ἐχάθη τὸ καθ' αὐτὸ ὁποῦ ἦσαν σημειωμένα καὶ ἐχάθη ὁμοῦ μὲ μερικὰ πράγματά μας εἰς καιρὸν τῆς ἐπαναστάσεως Ῥωμαίων, παίρνοντάς τα οἱ ἀλλογενεῖς].

1806 Ὀκτωβρίου 12. Ἡμέρα πέμπτη εἰς τὰς 6 ὥρας τῆς νυκτὸς, ἐστεφανώθην διὰ νόμιμον σύζυγόν μου κατὰ τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς νόμους τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας τὴν θυγατέρα τοῦ ποτὲ Λεονάρδου Ταρωνίτου ὀνόματι Κυρία Μαρία, ζῶσα τῇ μητρὶ αὐτῆς Κυρίᾳ Σμαράγδῃ, δώῃ ἡμῖν Κύριος ὁ Θεὸς τὸ μέγα καὶ πλούσιον αὐτοῦ ἔλαιος· ἀμήν.

1807 Ἰουλίου 22 ἡμέρα Πέμπτη εἰς τὰς ἑπτὰ ὥρας τῆς ἡμέρας ἐγεννήθη ἡ κόρη μου Εὐφημία, ἥτις καὶ μετὰ δέκα μῆνας ἐπλήρωσε τὸ κοινὸν χρέος.

1808 Νοεμβρίου 21. Ἡμέρα Κυριακὴ εἰς τὰς 10 ὥρας τῆς νυκτὸς ἐγεννήθη ὁ υἱός μου Παναγῆς καὶ ἡ χάρις τῆς Κυρίας *Θεοτόκου* νὰ τὸν διαφυλάττῃ ἀμήν.

1810 Ἀπριλίου 5. Ἡμέρα Τρίτη εἰς τὰς 10 ὥρας τῆς νυκτὸς ἐγεννήθη ὁ υἱός μου Ἰωάννης καὶ ἡ χάρις τοῦ ἁγίου. ἐνδόξου καὶ βαπτιστοῦ *Ἰωάννου* νὰ τὸν διαφυλάττῃ ἀμήν.

1811 Νοεμβρίου 18. Ἡμέρα Κυριακὴ εἰς τὰς 6 ὥρας τῆς ἡμέρας ἐγεννήθη ὁ υἱός μου Λεονάρδος καὶ ἡ χάρις τοῦ *Προφήτου Ἠλίου* νὰ τὸν διαφυλάττῃ ἀμήν.

1813 Ἀπριλίου 14 Ἡμέρα δευτέρα εἰς τὰς 3 ὥρας τῆς νυκτὸς ἐγεννήθη ὁ υἱός μου Ἀγγελῆς καὶ ἡ χάρις τῆς Κυρίας *Θεοτόκου* νὰ τὸν διαφυλάττῃ ἀμήν

1815 Ἰανουρίου 22. Ἡμέρα Παρασκευὴ εἰς τὰς 12 ὥρας τῆς νυκτὸς ἐγεννήθη ἡ κόρη Σοφία καὶ ἡ χάρις τῆς Κυρίας *Θεοτόκου* νὰ τὴν διαφυλάττῃ ἀμήν.

1817 Μαρτίου 14. Ἡμέρα Τετράδη εἰς τὰς 10 ὥρας τῆς νυχτὸς ἐγεννήθη ἡ κόρη μου Πουλχερία καὶ ἡ χάρις τῆς Κυρίας *Θεοτόκου* νὰ τὴν διαφυλάττῃ ἀμήν.

1819 Νοεμβρίου 19. Ἡμέρα Τετράδη βράδυ εἰς τὰς 11 ὥρας τῆς νυχτὸς ἐγεννήθη ἡ κόρη μου Ἐλευθερία καὶ ἡ χάρις τῆς Κυρίας *Θεοτόκου* καὶ τοῦ *Ἁγίου Ἐλευθερίου* νὰ τὴν διαφυλάττῃ ἀμήν.

* * *

[Μετὰ ταῦτα δι' ἄλλης χειρὸς εἰσὶ γεγραμμένα τὰ ἑξῆς: «1827 Μαΐου 29 ἐπλήρωσε τὸ κοινὸν χρέος εἰς Σαλαμῖνα ἡ Πουλχερία— 1827 Ἰουνίου 6 ἐπλήρωσε τὸ κοινὸν χρέος εἰςΣαλαμῖνα ὁΠατέρας»].

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΩΝ

[Ἐξ ἐγγράφου πρὸς τὴν Δημογεροντίαν τοῦ 1833 τοῦ Σπυρίδωνος Παλαιολόγου, συνεπείᾳ οἰκογενειακῆς ἔριδος πρὸς τὴν Μαρίαν Λογοθέτου περὶ τῶν παραθύρων τῶν γειτνιαζουσῶν οἰκιῶν Λογοθέτου καὶ Παλαιολόγου, ἀποσπῶμεν τὰ ἑξῆς, παραλείποντες τὰ λοιπά].

. . . .

«Δὲν ἤθελον δεχθῇ [τὴν ἀπάντησιν τῆς Μαρίας Λογοθέτου πρὸς τὴν διαμαρτύρησίν του] ἂν ἡ Σ. Δημογεροντία ἐπικυροῦσα αὐτὴν δὲν ἤθελε βεβαιώσει ὅτι τὸ ἐπίθετόν μου εἶναι Παλαιολόγος καὶ ὄχι Ζιγκαρᾶς . . . . . . Εἶμαι τοῦ Ἀνδρέα τοῦ Παλαιολόγου ὁ υἱός, τοῦ Σπυρίδωνος καὶ Σταματίου Παλαιολόγων ἀνεψιός.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΤΙΝΕΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΓΕΡΟΝΤΑ.

Ἡ οἰκογένεια αὕτη κατὰ παράδοσιν οἰκογενειακήν, θεωρεῖται καταγομένη ἐκ Μιστρᾶ, καταφυγοῦσα ἐκεῖθεν, μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς δεσποτείας τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου, εἰς Ἀθήνας, ὅθεν κλάδος ταύτης κατέφυγεν εἰς Ζαγορὰν τῆς Θεσσαλίας καὶ Καστορίαν τῆς Μακεδονίας· ἢ πρῶτον κατέφυγεν εἰς Ζαγορὰν καὶ Καστορίαν ἐκ Μιστρᾶ, καὶ εἶτα κλάδος ταύτης εἰς Ἀθήνας ἔνθα περιελήφθη ἐν τῷ Ἀθηναϊκῷ ἀρχοντολογίῳ.

Ὁπωσδήποτε ἡ ἐκ Μιστρᾶ ἀρχῆθεν καταγωγὴ τεκμαίρεται καὶ ἐκ τοῦ ἑξῆς σημειώματος.

Ἐν ἔτει 1873 ἀπεστάλη ἐκ Καστορίας πρὸς τὴν κ. Ἑλένην Θεοχάρη πολύτιμον εὐαγγέλιον, ὅπως δωρήσηται τοῦτο «εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῶν Ἑλλήνων»· μετ' αὐτοῦ δὲ καὶ «καλάϊσια ἀπλάδα μὲ τὸ σημεῖον τῶν Παλαιολόγων».

Τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο φέρει εἰς τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἄγραφον φύλλον τὴν ἑξῆς σημείωσιν, ἐπιστολῆς θέσιν ἐπέχουσαν.

«Καστορία τῇ 23 Αὐγούστου 1873.

«Ἐκλαμπροτάτη Κυρία

Κυρία Ἑλένη Νικολάου Θεοχάρη.

Μεγάλη Κυρία τῆς τιμῆς τῆς Σεπτῆς Ἀνάσσης τῶν Ἑλλήνων
κ.τ.λ. κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Εἰς Ἀθήνας.

«Ἐκθέτω τὴν ἐκλαμπρότητά της τὴν καταγωγὴν τῆς φαμελίας μου. Ο Γεώργιος Μπετλῆς υἱὸς Κωνστ. Μπετλῆ ἐγέννησε τὸν Πάπον μου Κωνσταντῖνον Μπετλῆ καὶ τὴν Παλάσαν μητέρα τοῦ Μακαρίτου αὐτῆς [δηλ. τῆς κυρίας Θεοχάρη] Πενθεροῦ συνεκδήμου τοῦ . . . . . Ῥήγα Φερραίου. Ἡ μητέρα μου Εὐφροσύνη θυγάτηρ Κωνσταντίνου Μπετλῆ καὶ ἀδελφὴ Δ Μπετλῆ όποῦ ἄφησεν εἰς τὴν Καστορίαν ταλ. (;) ἀργυρᾶ τ.ιάκοντα τρεῖς χιλιάδες ἀριθ. 33,000 καὶ ὁ πενθερὸς αὐτῆς, πρῶτα ἐξαδέλφια, ὁ δοῦλος της μετὰ τοῦ μακαρίκου συζύγου αὐτῆς δεύτερα ἐξαδέλφια. Ἡ πατρική μου γενεὰ Σπαρτιάτης ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων Γέροντες ἀπὸ τὴν Σέλιτζαν Μιστρᾶ.

«Ὁ Δῆμος Γέροντας ἐγέννησεν υἱὸν τὸν Χριστόδουλον Γέροντα, ὁ Χριστόδουλος Γέροντας ἐγέννησε τὸν πατέρα μου Ἀντώνιον Γέροντα καὶ ὁ δοῦλος της Γεώργιος Ἀντωνίου Γέροντας ὡς ἰδιοκτησίαν του ἀφιεροῖ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῶν Ἑλλήνων διὰ χειρος τῆς ἐκλαμπρότητός της τὸ παρὸν τετραβάγγελον εἰς περγαμηνὸν χάρτην μὲ τὴν ζωγραφίαν τῶν τεσσάρων Εὐαγγελιστῶν. Οἱ ἀρχαιολογοι θέλουν κρίνει τὴν καλλονὴν καθὼς καὶ τὴν Καλάϊσαν ἀπλάδα μὲ τὸ σημεῖον τῶν Παλαιολόγων.

Γεωργιος Αντωνιου Γεροντας».

Περὶ τοῦ Εὐαγγελίου τούτου, ἀνήκοντος ἤδη εἰς τὰ χειρόγραφα τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης, ὁ ἐπιμελητὴς τῶν χειρογράφων Ἰωάννης Σακκελίων σημειοῖ τὰ ἑξῆς ἐν τῇ «Ἀρχαιολογικῇ Ἐφημερίδι»: Πολυτιμότατον χειρόγραφον ἐν λαμπρᾷ περγαμηνῇ Εὐαγγέλιον τὸ διὰ τεσσάρων, ὑπὸ δεξιωτάτης χειρὸς κεκαλλιγραφημένον περι τελευτῶ-

σαν ἴσως ΙΑ' ἢ γοῦν ἀρχομένην ΙΒ' ἑκατονταετηρίδα, θέας ἄξιον διά τε τὰς ἐν διαχρύσῳ δαπέδῳ καλλιτεχνικῶς ἐξειργασμένας εἰκόνας τῶν τεσσάρων Εὐαγγελιστῶν καὶ τὴν ἄλλην τῶν προτεταγμένων ἐν ἀρχῇ κομψοτάτων διαγραμμάτων ἀμίμητον διακόσμησιν, ἅτινα διὰ λεπτεπιλέπτου γραφίδος χρυσῷ καὶ ποικίλοις διηνθισμένα χρώμασι, διατηροῦσιν ἔτι ἀμάραντον τὴν λαμπρότητα».

*
* *

Πρῶτος ἀντιπρόσωπος τῆς οἰκογενείας ταύτης ἐν Ἀθήναις ἀναφαίνεται ὁ *Ἀλέξανδρος Γέροντας* γεννηθεὶς τῷ 1672.

Υἱὸς αὐτοῦ:

Παναγιώτης Ἀλεξάνδρου (Γέροντας). Γεννηθεὶς τῷ 1702, ἐνυμφεύθη Λασκαροῦν τινα, ἐξ ἐπισήμου τῆς Πελοποννήσου γένους.

Τέκνα *Παναγιώτου*:

α' *Σωτηριανός*, β' *Ὄρσα*, γ' *Κούζα* (ἀποβιώσασαι ἄγαμοι) καὶ δ' *Ἰωάννης*.

Τοῦ *Σωτηριανοῦ Π. Ἀλεξάνδρου (Γέροντα)* γεννηθέντος τῷ 1735 —νυμφευθέντος δέ, α' κόρην τῆς ἐπισήμου οἰκογενείας Παπουτσᾶ ἀποβιώσασαν ἄτεκνον, β' κόρην Μπόλπατσα ἐξ ἧς ἀπέκτησεν ἄρρεν τέκνον ἀποβιῶσαν ἐν νεαρᾷ ἡλικίᾳ κατόπιν τῆς μητρός, καὶ γ' Μπίτσαν Σ. Κάλκου— καὶ ἀποβιώσαντος ἐν ἔτει 1807 ἐτῶν 72, τέκνα, ἐκ τῆς τρίτης ταύτης γυναικός, τὰ ἑξῆς.

α' *Χάρις* γεννηθεῖσα τῷ 1765, συνεζεύθη τῷ 1785 τὸν *Παναγιώτην Μισαραλιώτην* καὶ ἀπέκτησε δύο τέκνα τὸν Νικόλαον καὶ Κωνσταντῖνον, φονευθέντας ἀμφοτέρους κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ἐν ἡλικίᾳ 22 καὶ 20 ἐτῶν.

β' *Βασίλειος*, γεννηθεὶς τῷ 1767 καὶ ἀποβιώσας ἄγαμος ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ 1806 ὑπὸ πανώλους ἐτῶν 39.

Περὶ αὐτοῦ τὸ *Χρονικὸν* τοῦ Ἀνθίμου σημειοῖ: «Εἰς τὰ 1796 βοϊβόδα ὄντος τοῦ Σουλεϊμὰν ἀγᾶ διωρίσθησαν ἐπίτροποι τῆς Πολιτείας ὁ Βασίλειος Γέροντας καὶ Ἀγγελάκης Κατζιλιέρης· ἦσαν δὲ οὗτοι ἐκ τῶν συμπατριωτῶν τῶν εἰς βασιλεύουσαν ἀγωνισαμένων κατὰ τοῦ τυράννου (Χατζῆ Ἀλῆ)».

γ' *Ἀνθὴ* γεννηθεῖσα τῷ 1770 καὶ ἀπεβιώσασα τῷ 1852 ἄγαμος.

δ' *Παναγιώτης*. Γεννηθεὶς τῷ 1772 καὶ ἀποβιώσας τῷ 1789 ἐν ἡλικίᾳ 17 ἐτῶν ἄγαμος. Ἐτάφη ἐν Καισαριανῇ· ὁ τάφος του εἰς τὸν οὐδὸν τῆς εἰσόδου τῆς ἐκκλησίας σωζόμενος ἔτι, φέρει τὸν *δικέφαλον ἀετόν*, σύμβολον τοῦ ἐν Ἀθήναις Βυζαντινισμοῦ καὶ μετ' αὐτὸν τὸ

ὄνομα «Παναγιωτης Σωτηριανοῦ Ἀλεξάνδρου». Τὸν αὐτὸν ἀετὸν φέρουσι καὶ οἱ τάφοι τῶν Κοδρικάδων καὶ Βενιζέλων.

ε' *Σοφία*. Ἐγεννήθη τῷ 1778 καὶ ἀπεβίωσεν ὑπὸ πανώλους ἐν Καισαριανῇ τῷ 1789 ἐτῶν 12· καὶ

ς' *Ἄγγελος Σωτηριανοῦ Γέροντας*. Τελευταῖος ἄρχων Ἀθηνῶν ἐκ τῶν ἐκλεγομένων ἐξ ὡρισμένων οἰκογενειῶν. Δημογέρων ἐν ἔτει 1821 μετὰ τῶν *Προκοπίου Βενιζέλου* καὶ *Παλαιολόγου Βενιζέλου*. Ἐγεννήθη τὸν Μάιον τοῦ 1785· συζευχθεὶς τὴν 16 Ἰανουαρίου 1810 τὴν Ἑλένην θυγατέρα Σ. Σαρρῆ καὶ Ῥοζίνας Μιχαὴλ (ἐκ Κέας), ἀπεβίωσεν ἐν ἔτει 1862· κατέλιπεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας: Πηγὴν Μιχ. Καλλιφρονᾶ ζῶσαν—Σωτηριανὸν, ἀποβιώσαντα ἄγαμον—Μαριάνναν Γρηγ. Καμπούρογλου ζῶσαν—Ἐλευθέριον, ἀποβιώσαντα ἄγαμον— Ἀχιλλέα καὶ Ἡρακλῆ ζῶντας καὶ ἔχοντας τέκνα.

Τέκνα *Ἰωάννου Σωτηριανοῦ Γέροντα*. Ἐκ τῆς Κώτσιας Κουτρικᾶ.

Α'. *Παναγιώτης*. Γεννηθεὶς τῷ 1767, ἐνυμφεύθη τὴν Μαρίαν Τρικαλιανοῦ, ἐξ ἧς ἐγέννησε τέκνα:

α' *Νικόλαον Γέροντα* (καταλιπόντα τέκνα: Ἄγγελον Θρασύβουλον, Παναγιώτην καὶ Μαρίαν ζῶντας)· β' *Ἰωάννην* (καταλιπόντα τέκνα: Ἀριστέαν Χατζηπέτρου Σωκράτην, Παναγιώτην καὶ Θεοδότην Δ Σκουζὲ ζῶντας).

Β'. *Καρυὰ* σύζυγος *Στάμου Λιανοσταφίδα* (καταλιποῦσα τέκνα).

ΠΕΡΙ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΠΟΓΟΝΩΝ ΑΥΤΟΥ

(Κατὰ τὰ ἐν τῇ Bibliogr. Hellénique vol. I—II τοῦ Ém. Legrand δημοσιευθέντα).

Ὁ ἐκ τῆς ἐπιφανεστάτης Ἀθηναϊκῆς οἰκογενείας διάσημος λόγιος *Δημήτριος Χαλκοκονδύλης* (Χαλκοκανδύλης, Χαλκανδύλης), ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις τῷ 1424, ἀπεβίωσε δὲ ἐν Μιλάνῳ τῷ 1511 ἐν ἡλικίᾳ 87 ἐτῶν.

Τέκνα αὐτοῦ:

1) *Θεοδώρα*, γεννηθεῖσα τῷ 1485.

2) *Θεόφιλος —Τρύφων*, γεννηθεὶς τῷ 1486.

3) *Θησεύς*, γεννηθεὶς τῷ 1489.

4) *Ἰωάννης-Βασίλειος-Ῥωμύλος*, γεννηθεὶς τῷ 1490.

5) *Μαρία*, γεννηθεῖσα τῷ 1492.

6) *Πολυξένη*, γεννηθεῖσα τῷ 1494.

7) *Κασσάνδρα*, γεννηθεῖσα τῷ 1496.
8) *Ἰωάννη -Ἀλέξανδρος*, γεννηθεὶς τῷ 1497.
9) *Ἀλέξανδρος*, γεννηθεὶς τῷ 1500 καὶ
10) *Πτολεμαῖος*, γεννηθεὶς τῷ 1501.

*

ΑΥΤΟΓΡΑΦΟΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ ΑΥΤΟΥ.

(Parisinus grec n° 2028 J 323).

Ἐν Φλωρεντίᾳ.

α) Τῇ κθ΄ τοῦ Μαΐου μηνός, 1485 ἔτει τῷ ἀπὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, σελήνης ἀγούσης περὶ ἑκκαιδεκάτην, πρωΐ, ἡμέρᾳ Κυριακῇ περὶ ἑνδεκάτην ὥραν, ἐγεννήθη μοι θυγάτριον ὀνομασθὲν Θεοδώρα, ᾧ δαίμων ἀγαθὸς παρείη καὶ διεξάγοι διὰ βίου παντός. Σύντεκνοι: κόντος Ἰωάννης ὁ ἐν Μιραντούλης, Γεώργιος Βεσπούκιος κανονικός, Πέτρος Δάτης.

[Ἡ Θεοδωρα συνεζεύχθη τὸν σοφὸν Παράσσιον].

β) Ἔτι τῇ θ΄ τοῦ Νοεμβρίου μηνός, 1486 ἔτει, σελήνης ἀγούσης περὶ ιγ, ἡμέρᾳ πέμπτῃ, πρωΐ, περὶ τεσσαρεσκαιδεκάτην ὥραν, ἐγεννήθη μοι παιδίον ὀνομασθὲν Θεόφιλος Τρύφων, ᾧ ἡ θεία πρόνοια παρασταίη σὺν ἀγαθῷ τῷ δαίμονι. Σύντεκνοι Μπενάρδος Νέρλιος Νηρίλιος, Ἰωάννης Ἀκιόλης, Λαυρέντιος ὁ Τορναβόνος. [Ἐφονεύθη ὁ Θεόφιλος περὶ τὸ 1511].

γ) Ἔτι τῇ ζ΄ τοῦ Ἀπριλίου μηνός, ἡμέρᾳ τρίτῃ, 1489 ἔτει, σελήνης ἀγούσης περὶ ἑνδεκάτην ἡμέραν, ἐγεννήθη μοι παιδίον ἄρρεν, ὀνομασθὲν Θησεύς, ὃ εἴη θείᾳ μοίρᾳ γεννηθὲν καὶ τραφὲν εὖ πρᾶξαι κατ' εὐχὴν τῶν γονέων. Σύντεκνοι Ἰωάννης Μεδίκης ὁ τοῦ Λαυρεντίου ὁ ψηφισθεὶς καρδινάλιος, Ἀλέξανδρος Φρενέζης καὶ Γεώργιος Βεσπούκιος.

δ) Ἔτι τῇ ιη΄ τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς ἡμέρᾳ Σαββάτῳ, 1490 ἔτει, περὶ δεκάτην ὥραν, σελήνης ἀγούσης δ΄, ἐγεννήθη μοι παιδίον ἄρρεν ὀνομασθὲν Ἰωάννης Βασίλειος Ῥωμύλος, ᾧ ἡ θεία χάρις ὑπάρχοι σώζουσα αὐτὸν σὺν ἀγαθῇ τύχῃ. Σύντεκνοι ὁ ῥηθεὶς Ἰωάννης Μεδίκης, Πάντουλφος ὁ ἐκ Λούνης καὶ Πέτρος ὁ ἐκ Βιβιαίνης γραμματεὺς τοῦ Λαυρεντίου Μεδίκου. [Ὁ Ἰωάννης ἀπέθανεν ἄγαμος τῷ 1514].

Ἐν Μεδιολάνῳ.

ε) Τῇ ἐννάτῃ τοῦ Δεκεμβρίου μηνός, 1492 ἔτει τῇ ἀπὸ τῆς Κυ-

ριακῆς γεννήσεως, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, περὶ τεσσαρεσκαιδεκάτην ὥραν, σελήνης ἀγούσης . . . . ἐγεννήθη μοι ἐν Μεδιολάνῳ παιδίον θῆλυ, ᾧ ὄνομα ἐτέθη Μαρία, ἀγαθῇ τινι τύχῃ. Σύντεκνοι Βαρθολομαῖος Χάλκος[1], ὁ τοῖς ἡγεμονικοῖς γραμματεῦσιν ἐπιστατῶν, Ἰάκωβος Ἀντικουάριος Ἰωάννης ἐκ Βελιζωνης, Πάρις ἐκ Μαντούας.

ς) Τῇ ιϐ τοῦ Ἰανουαρίου μηνός 1494 ἔτει τῇ ἀπὸ τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, περὶ ἑνδεκάτην ὥραν, σελήνης ἀγούσης περὶ ἕκτην ἡμέραν, ἐγεννήθη μοι παιδίον θῆλυ, ᾧ ὄνομα Πολυξένη, σὺν ἀγαθῷ καὶ εὐμενεῖ δαίμονι. Σύντεκνοι Βαρθολομαῖος Χάλκος, ὁ ἐπὶ τῶν ἡγεμονικῶν γραμματέων, Βλάντος ἐκ Καστελίωνος, Ἰάκωϐος ὁ Ἀντικουάριος.

ζ) Τῇ ἕκτῃ τοῦ Ἰουλίου μηνός, 1496 ἔτει τῇ ἀπὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, ἡμέρᾳ . . . . περὶ ἑνδεκάτην ὥραν, ἐγεννήθη μοι θυγάτριον, ᾧ ὄνομα Κασσάνδρα, ἀγαθῇ τύχῃ δαίμονος ἵλεω καὶ εὐμενῶς ὑπάρχοντος. Σύντεκνοι Βαρθολομαίος Χάλκος ὁ ἐπὶ τῶν ἡγεμονικῶν γραμματέων, Βλάντος ὁ ἐκ Καστελίωνος, Ἰάκωϐος Ἀντικουάριος, Ἰωάννης Ἰάκωϐος ὁ ἐξ Ἀρηγόνων ἐκ Μαντούας.

η) Τῇ α΄. τοῦ Σεπτεμϐρίου μηνός, 1497 ἔτει τῇ ἀπὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, ἡμέρᾳ Παρασκευῇ, περὶ εἰκοστὴν ὥραν, σελήνης ἀγούσης περὶ ἕκτην ἡμέραν, ἐγεννήθη μοι παιδίον ἄρρεν ἐπὶ τρισὶν ἐφεξῆς θυγατρίοις, ἐπικουρίᾳ δαίμονος ἀγαθοῦ, ᾧ ὄνομα Ἰωάννης Ἀλέξανδρος. Σύντεκνοι Ἰωάννης Ἄγγελος Ῥουϐῖνος, Νικόλαος Ἀντικουάριος ἰατρός, Νικόλαος Λαζαρῖνος ἑταῖρος καὶ Γουλιέλμος.

θ) Τῇ δ′ τοῦ Ἀπριλίου μηνός, 1500 τῇ ἀπὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, ἡμέρᾳ Σαϐϐάτῳ, περὶ δεκάτην ὥραν ἐγεννήθη μοι παιδίον ἄρρεν, σελήνης ἕκτην ἀγούσης, ᾧ ὄνομα Ἀλέξανδρος.

ι) Τῃ κγ τοῦ Ἰουνίου μηνὸς, 1501 ἔτει, ἡμέρᾳ τρίτῃ. ὥρᾳ δεκάτῃ, σελήνης ἀγούσης ἑϐδόμην, ἐγεννήθη μοι παιδίον ἄρρεν, ᾧ ὄνομα Πτολεμαῖος.

Ἀπόσπασμα.

[Ἐξ ἐπιστολῆς Ἰωάννου καὶ Νικολάου Χαλκοκονδυλῶν ἀπευθυνθείσης τὴν 10 Ἰουλίου 1730 πρὸς τὸν Γάλλον περιηγητὴν Linguet (Parisinus Gree n⁰ 890 supl.)].

. . . .

«Ἐξοχώτατε αὐθέντη, προσκυνοῦμεν σε. Ἀνάμνησιν ποιοῦμεν τῆς σῆς ἐξοχότητος ὅταν εἰς τὸν καιρὸν ὁποῦ ὁρίσατε εἰς τὰς Ἀ-

[1] Ἴσως εἶναι τὸ αὐτὸ ἐπίθετον τοῦ Ἀθηναΐκοῦ «Κάλκος».

θήνας (λέγω τὴν ἡμετέραν πατρίδα) ἦτον εἰς τοὺς 1729 διὰ νὰ ἱστορίσητε τὸν τόπον, ἐρευνήσετε ἀκόμη καὶ ἐτοῦτο, ἐὰν εἶναι τινὰς ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ παλαιὸν γένος τοῦ Χαλκοκονδύλη, καὶ σᾶς ἐπαράστησαν πῶς εὑρίσκεται, καὶ οὕτως με προθυμίαν ἐλάβετε κόπον καὶ ἤλθετε εἰς τὸ πτωχικὸν ἐργαστήριόν μας, καὶ εἴδατε τὸν μακαρίτην πατὴρ ἡμῶν κα ἐσυνομιλήσατε. Ὅμως ὁ καιρὸς ἐστάθη πολλὰ δυστυχισμένος εἰσὲ λόγου μας κτλ.»

*
* *

. . . .

[«Νέα Ἐφημερὶς» 15 Σεπτεμβρίου 1883].

«Ὁ διακεκριμένος καὶ ἐξ ἐπιφανοῦς οἰκογενείας τῶν Ἀθηνῶν ἀρχαίας, Ἰωάννης Σ. Χαλκοκονδύλης, πατὴρ τῶν γνωστῶν καὶ διακεκριμένων συμπολιτῶν ἡμῶν Σπυρίδωνος, Λουκᾶ καὶ Νικολάου Χαλκοκονδύλη, ἀπεβίωσε χθὲς περὶ τὴν ὥραν 1 μ. μ. συνεπείᾳ χρονίου νοσήματος καὶ ἐν ἡλικίᾳ ἐτῶν ἑβδομήκοντα.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ Κ. ΖΗΣΙΟΥ

ΕΚ ΤΟΥ ΛΙΘΙΝΟΥ ΧΡΟΝΙΚΟΥ

1545 Μηνὸν Μαρτίου α΄ Δημήτρις Χαρκαντύλης (εἰς τὸ μετόχιον τῆς Καισαριανῆς Ἅγ. Ἰωάννης).

1581 Μηνὶ Ἰουνίῳ 6 Νεροῦτσος Βησαλᾶς.

1605 Ἀπριλίου 15 Νικολὸς Βλάχος ἔγραψε.

1608 Ἰουλίου 20. Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ Νερούκαινα ἀπὸ μαχαῖρι.

1617 Λογοθέτης Ἀθηνῶν Ἰωάννης ἱερεὺς ὁ καὶ Τζιώτης ἔγραψε. [Εἰς τὴν ἐκκλησίαν Παναγία ἡ Χελωνοῦ].

1619 Ἀπριλίου 9, Γεωργάκης Λυμπέρης, Γιαννάκος Κουτρικᾶς, Μπενάρδος Χειλᾶς, Νικολὸς Μπάμπαλης, Σταμάτης Λιμπονᾶς.

1622 Δεκεμβρίου 10 Δημήτριος Χειλᾶς, Λυμπέρης Χέλμης, Γεωργάκης Μαντρᾶς

1630 Ἔγραψα ἐγὼ Νερούκη ὁ Χακῆ . . .

[1] Ὅσαι πληροφορίαι δὲν φέρουσι τὸν τόπον. εἰς ὃν εὑρίσκονται κεχαραγμέναι, προέρχονται ἐκ τοῦ Θησείου Διά τῶν πληροφοριῶν τούτων— ὡς καὶ διά τινων ἐκ τῶν δημοσιευομένων ἐγγράφων—πλὴν ἄλλων συμπληροῦνται καί τινα γενεαλογικά.

1634 Ἐγὼ Νικολὸς τοῦ Δημήτρη Χειλᾶ ἔγραψα Ἰωάννη Νερούκου ἡ Μαυροϊωάννη.

1640 Μηνὶ Ἰουλίῳ 15. Γεωργάκης Διάτζελης (;) ἔγραψε.

1640 Νερούκης Χακῆς ἔγραψα στὸν Α...

1655 Νοεμβρίου 13. Μιχάλης Δημητρίου Χειλᾶ. (Εἰς τὴν Μονὴν Αστέρι).

1656 Ἐψόφησε ὁ Πασχάλης.... καὶ ἐπέθανε καὶ ἄλλαξε τοῦ Παπαμιχάλη...τὴν Ἀθήνα δώδεκα χιλιάδες γρόσια χρέος καὶ ἐβούλιαξε τὸν....

1675 Ἀπριλίου 15. Ἀπέθανε ὁ Νικόλαος Προυνερᾶς.

1677 Ἰουλίου 16. Ἠξέρετε ὅλοι χριστιανοὶ τοῦ κόσμου τί γίνεται ἀπὸ τὸν Πυνιζέλο καὶ ἀπὸ τὸν Χειλᾶ καὶ ἂν ποτὲς ἔχι τὸ θέλει νὰ χαλάσῃ ἡ Ἀθήνα καὶ δσο πάει χαλιέται, ὁποῦ νὰ δωσῃ ὁ Θεὸς νὰ ρ ψουνε ὅλοι των (;) ὡς καὶ τὰ . . . . . τέρια τους μέσ' σ' αὐτήν· ἀλλὰ 'πέτε ὅποιος τελειώσῃ νὰ ἦν' ἀφωρεμένος ἀπὸ τὸν Δεσπότη.

1687 Μηνὶ Μαΐου α'. Πέθανε τοῦ ἡγουμένου ἡ ἀδελφή. [Εἰς τὸ μετόχι τῆς Καισαριανῆς Ἅγιος Ἰωάννης].

1715 Τὴν τιμὴν ἐπιθυμῶ ἣν οἱ πάλαι ἡμῶν εἶχον ὁμοπάτριοι Ἀθηναῖοι· πάντα τὰ ἄλλα ἀγαθὰ ἀτιμάζονται ἐν τῷ παρόντι κόσμῳ τὴν δὲ σπουδὴν καὶ μάθησιν τῶν γραμμάτων ὅλῃ ψυχῇ φιλῶ καὶ καθ' ἑκάστην ὑμνῶ τὸν Θεὸν τὸν ἀγαπήσαντά με καὶ ζηλωτὴν καὶ μιμητὴν τοσαύτης καὶ τηλικαύτης ἀρετῆς διὰ χειρός μου Μιχαὴλ Βλάσταρης ὁ ἐξ Ἀθηνῶν καὶ τῶν αὐτοῦ πιστῶν φίλων.
Εἰς τοὺς πέντε δέκα καὶ χιλίους μὲ τοὺς ἑπτακοσίους.

1716 Δεκεμβρίου 20 Ἀπέθανεν ὁ Κακαντᾶς ἀπολεγόμενος Ἰωάννης.

1717 Ἔγραψα Ἑλένη. (Εἰς τὴν μονὴν Ἀστέρι).

1719 Γιάννης Κολέτου Γαΐδαρος χονδρὸς καὶ μακρύς . . . . . τὴν πενθερά του τὴν Κατερίνα στὸ καζάνι.

1720 Ἰωάννης Κολέτης Ἀθηναῖος.

1731 Παπαβλάσης ὁ Κουλουριώτης.

1750 Ἤλθομεν καὶ ἐλειτουργήσαμεν μὲ Χαγγῆ Δημήτρη.(Παναγία ἡ Χελωνοῦ).

1765 Ἀπριλίου 23. Ἀπέθανεν ὁ Γουλέρμος.

1781 Ἀπριλίου 8. Ἰωάννης Λεονβάρδος Κρητικός.

1785 Τοῦ πολέμου.

1786 Τοῦ Σαλιχτάρη.
1789 Ἀπριλίου 4 ἡμέρα πέμπη. Ἦλθα ἐγὼ ὁ ἡγούμενος Διονύσιος Κουταφᾶς ἐδῶ εἰς τὸ μοναστῆρι μὲ τὰ παιδιά μου νὰ φυλαχτοῦμε ὁποῦ ἦτανε θανατικὸ πολύ. (Καισαριανή).
1785 Ἀγγελῆς Λεβαδίτης.
1786 Ἀπριλίου 9. Δημήτριος Ἀγγελίδης.
1800 Φεβρουαρίου 18. Χορέψαμε τὴν Ἀπόκρηα.
1816 Μαΐου 9. Ἰγνάτιος Λογοθέτου Βαλιχτᾶς.

Ἀχρονολόγητα[1].

Ἰουνίου 2 Ἡγούμενος Γρηγόριος Γεμιστὸς (μετόχιον Καισαριανῆς Ἅγ. Ἰωάννης).

Μνήσθητι ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου Κωνσταντίνου Ξερακούρου. (Ὥμορφη Ἐκκλησιά).

Κύριε βοήθει ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Ἰωάννου Παπαδημήτρη τοῦ Καλελεξικᾶ.

Κύριε βοήθει τοῦ δούλου σου Δημητρίου τοῦ Καμαροπούλου καὶ Νικολάου τοῦ Καπούκου καὶ Ἰωάννου τοῦ Κατηφόρου καὶ Κωνσταντίνου τοῦ Ξερηκούρου καὶ Νικολάου τοῦ Ἀνηθρίτου ὄντωνκαζάδι (;) τῆς Ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Ἀθηνῶν καὶ τῶν ἑξῆς . . .

Κύριε βοήθει τοῦ δούλου σου Νέρη Γερέ(νη) . . . [Αὐτόθι].

Παρθένιος δωρεῖ ὁ ταπεινὸς τὰς τοῦ Χριστοῦ βίβλους υἱοῦ Δαβίδ, γενέσεως. [Εἰς τὸ μετόχιον τῆς Καισαριανῆς Ἅγιος Ἰωάννης].

Πουλημένος Σαβαχτότης.

ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ

[Ἀνεκοινώθησαν παρὰ τοῦ ἰδίου].

Ἀνεκαινίσθη οὗτος ὁ θεῖος καὶ πάνσεπτος ναὸς τοῦ τιμίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου διὰ συνδρομῆς τῶν Χριστιανῶν ὑπὸ τοῦ ὁσιωτάτου ἐν μοναχοῖς κυροῦ Σωφρονίου οὗ τὸ ἐπίκλην Στανίτσας μετὰ . . . ἐντός τε καὶ ἐκτὸς τῷ ΖΠ

[1] Οἱ χαρακτῆρες τῆς γραφῆς ἐκ τῶν ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἐν χρήσει.

[7080 δηλ. 1572] ἔτει μηνὶ Μαρτίῳ κγ΄ τοῦ ῥηθέντος ἄνωθεν μοναχοῦ θεοφόβου ἱερομονάχου τε καὶ θύτου . . .

[Μετόχιον Καισαριανῆς Ἅγιος Ἰωάνης].

* *
*

Ὁ μὲν θεῖος οὗτος Σταυρὸς εἰς τὸν τεκὲ πρὸ καιροῦ εὑρισκόμενος ὁ διὰ χάριτος ἰατρὸς ἀπὸ τοὺς Σεχάδες ἀγοράσας τοῦτον ἀνέθετο τῇ μονῇ ταύτῃ 1769.

(Εἰς τὴν μονῆν Καρέα].

* *
*

ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΙΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΝ

[Εἰς τὴν μονὴν Ἀστέρι].

* *
*

Ἀνιστορήθη ὁ θεῖος καὶ πανσεβάσμιος ναὸς τοῦ Ἁγίου Νικολάου διὰ συνδρομῆς ἱερέως Ἰωάνννου τοῦ Χ(άλκου) πρωτοπαπᾶ Ἀθηνῶν διὰ ἐξόδου δὲ πουλημένου Ἀνδρανοῦ, Ἰωάννου Πισπιλῆ, Ἰω. Καλέκα, Ἀθανασίου Καταλυτῆ, Ἰω· Καταλυτῆ, Μανόλη καὶ Ἀποστόλη Γεωργίου Κοροβέκη καὶ Ἀντωνίου . . . ».

͵ΖΡ [7100 δηλ. 1592] ἔτος μηνὶ Μαρτίῳ ιθ΄.

[Ἐκκλησία Ἁγίου Νικολάου πρὸς τὴν μονὴν τοῦ Κυνηγοῦ]

* *
*

Δέησις τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ Κοτζέων.

ΑΨΜΓ΄ (1749).

[Εἰς τὸ τέμπλεον τῆς «Ὤμορφης Ἐκκλησιᾶς].

ΕΤΕΡΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ Κ. ΖΗΣΙΟΥ

Εἰς τὸ σιταροπάζαρο (κείμενον ὅπου ἄλλοτε ἡ πλατεῖα ἡ ἐνώπιον τῆς φυλακῆς τοῦ Φρουραρχείου καὶ παρὰ τὴν ἐκκλησίαν τῶν Δυτικῶν) ὑπῆρχον δύο ἐντὸς μεγάλων λιθων λελαξευμένα μέτρα σίτου (κοιλὰ) χρησιμεύοντα, ὡς δημόσια μέτρα τῶν ἀγοραζόντων.—Εἶναι σωστὰ τὰ κοιλά σου;—Νὰ τὰ κοιλὰ τὰ δημόσια μετροῦμε καὶ βλέπεις. (Μελτέπι ἐλέγοντο).

*

Ἐπὶ τῆς πλακωτῆς στήλης τῆς παρὰ τὴν λεγομένην Πύλην τῆς Ἀγορᾶς, ἡ Τουρκικὴ ἀρχὴ ἀνήρτα πίνακα διατιμήσεως τῶν ὠνίων (Νάρτι ἐλέγετο).

*

Ἀντικρὺ τοῦ ὡρολογίου τοῦ Ἔλγιν παρὰ τὸν ἄλλοτε στρατῶνα τοῦ πεζικοῦ (ὅπου σήμερον τὰ κουντουριώτικα) ἦσαν δύο καφενεῖα καὶ μαγειρεῖα ἅμα, ὧν τὸ ἕτερον διηύθυνε Ἀθηναῖός τις *Σαλιάρης*· καφενεῖον ἦτο καὶ εἰς τοῦ Ψυρῆ καὶ κατά τινας καὶ εἰς τοῦ Καλαμιώτη τὴν βρύσιν.

*

Ὑπὸ τὸ βόρειον τεῖχος τῆς Ἀκροπόλεως, κατὰ τὸ Πελασγικὸν ὅπου ἡ σημερινὴ συνοικία τὰ Ἀναφιώτικα, μέχρι τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ πρὸς τὸ Θησεῖον, κατῴκουν Αἰθίοπες (ἀράπηδες) ἀπελεύθεροι τῶν Τούρκων τῆς Ἀττικῆς· οἱ Αἰθίοπες οὗτοι εἶχον ἰδιαίτερον τέμενος κατὰ τὸν ναὸν τοῦ Ὀλυμπίου Διός· ξηρασία δὲ δεινὴ ἔπνιγε τὴν Ἀττικὴν ὀλίγον πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως· ἐγένετο δὲ λιτανεία, δέησις (Ἀλέησις, ἐλέησις) ὑπὸ τῶν Χριστιανῶν, παρακολουθούντων καὶ τῶν Τούρκων· ἀλλ' ὁ Θεὸς δὲν ἀπεφάσιζε νὰ βρέξῃ ἐπανελήφθη ἡ δέησις ὑπὸ τῶν Τούρκων μόνων, ἀλλ' ἡ αὐτὴ ξηρασία ἐξηκολούθει νὰ εἶναι· τρίτοι ἔκαμον τὴν λιτανείαν οἱ ἀράπηδες καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς ὁ οὐρανὸς ἤνοιξε τοὺς καταρράκτας του, ἔλεγον δὲ οἱ Ἀθηναῖοι Ἕλληνες καὶ Τοῦρκοι, «βρὲ οἱ ἀραπάδες ἔχουν πιὸ πίστι ἀπὸ μᾶς».

*

Ἀπὸ τοῦ Σερπετζὲ ἐφ' ὅλης τῆς ΝΑ. κλιτύος τῶν προπόδων τῆς Ἀκροπόλεως πρὸς τὴν Ἀρβανίτικην Πόρταν κατῴκουν οἱ Ἀρβανίταις. Ἀπὸ τὸ Ἀλήκοκκο καὶ κάτωθεν τοῦ Μαχαλᾶ τῶν ἀράπηδων πρὸς τὸ Θησεῖον κατῴκουν οἱ Τοῦρκοι. Πέριξ αὐτῶν τὴν ἐξωτάτην ζώνην κατῴκουν οἱ γνήσιοι Ἀθηναῖοι.

*

Μπούρτζια (Burg, πύργος) ἐκαλοῦντο οἱ πύργοι καὶ κατὰ συνεκδοχὴν ὅλος ὁ περίβολος τῆς πόλεως· ἦσαν δὲ οἱ πύργοι καὶ προμαχῶνες, α΄) ὁ Σερπενζὲς ὁπόθεν ἤρχιζεν ἡ ΝΑ. ἄκρα τοῦ περιβόλου, β΄) κατὰ τὸν Νικόδημον, γ΄) κατὰ τὴν Βουλὴν ἀπέναντι τῆς ἁγίας Σιών· [τὴν ἁγίαν Σιὼν ταύτην τυχορυχήσαντες οἱ Τοῦρκοι ὄπισθεν καὶ εἰσαγαγόντες πυροβόλον ἐν αὐτῇ προσέβαλον τὸν ἀπέναντι τῆς ἐκκλησίας ταύτης πύργον, ὃν ἐκρήμνισαν καὶ δι' αὐτοῦ πρῶτον εἰσῆλθον εἰς τὰς Ἀθήνας (1826)], δ΄ κατὰ τὸ παλαιὸν χειμερινὸν θέατρον. Σχεδὸν συγχρόνως τῇ κατὰ τὸν γ΄ πύργον εἰσόδῳ, ἐγένετο ἡ κατὰ τὸν πύργον τοῦτον εἰσβολὴ τῶν Τούρκων.

*

Ὅτε γυνή τις συνελαμβάνετο μοιχευομένη ἐτίθετο μετὰ τοῦ μοιχοῦ ἐπὶ ὄνου, τὸ πρόσωπον ἔχοντες ἐστραμμένον πρὸς τὰ ὄπισθεν τοῦ

κτήνους οὗτινος ἐκράτουν τὴν οὐράν· ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ τραχήλου ἔφερον τὰ σπλάχνα ζῴων (κοιλιαῖς καὶ ἄντερα), παρακολουθούμενοι δὲ ὑπὸ πάσης σχεδὸν τῆς πόλεως, τῶν παίδων μάλιστα κραυγαζόντων *εἶρος* (γιοῦχα), καὶ διὰ τῆς πόλεως ὅλης πομπευόμενοι, ἐφέροντο ὑπὸ τὴν ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας τῆς Χρυσοκαστριώτισσας εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Διονυσιακοῦ Θεάτρου, ὅπου ἐξετίθεντο ἐπὶ 24 ὥρας εἰς τὰς ἐπισκέψεις καὶ τὰ σκώμματα τῶν πολιτῶν.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΑΧΙΛ. ΓΕΡΟΝΤΑ

Περὶ τοῦ τείχους τῆς πόλεως Ἀθηνῶν καὶ τῶν πυλῶν αὐτοῦ κατὰ τὸν ΙΗ΄ αἰῶνα.

Ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν περιετειχίσθη ἐπὶ Χατζῆ-Ἀλῆ-Ἀγᾶ ἢ Χατζαλῆ διὰ τὴν ἑξῆς αἰτίαν.—Κατὰ τὰ Ὀρλωφικά, ὡς γνωστόν, προτροπῇ τῆς Ἁγίας Ῥωσσίας ἐπανεστάτησεν ἡ Πελοπόννησος· ἐγκαταλειφθεῖσα δὲ δολίως εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἐχθροῦ ὑπέστη τὰ πάνδεινα, σφαγέντων ὑπὸ τῶν εἰς Πελοπόννησον εἰσβαλόντων Ἀλβανοτούρκων πολλῶν μυριάδων χριστιανῶν. Προσκληθέντες τέλος (οἱ Ἀλβανοὶ) παρὰ τῆς Υ. Π. ἵνα ἐξέλθωσιν τῆς Πελοποννήσου καὶ μὴ ὑπακούσαντες, κατεδιώχθησαν ὑπὸ τῶν Τουρκικῶν στρατευμάτων, ἅτινα κατέστρεψαν αὐτοὺς κατὰ κράτος. Τὰ λείψανα αὐτῶν, καταφυγόντα εἰς τὴν Ἀττικήν, κατῴκησαν εἰς Κηφισίαν. Οἱ Ἀλβανοὶ λοιπὸν οὗτοι *φοῦστες* καλούμενοι, ἐποίουν συχνὰς ἐπιδρομὰς κατὰ τῶν Ἀθηνῶν προξενοῦντες τοῖς Ἀθηναίοις ζημίας μεγάλας. Μία τῶν ἐπιδρομῶν τούτων ἡ καὶ τελευταία, ἐγένετο τὴν 2 Φεβρουαρίου 1777, καθ' ἣν Ἀλβανοὶ 418 τὸν ἀριθμόν, ἤτοι 9 μπαργιάκια, ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Γιαχο-Λιώρη, εἰσβαλόντες κατὰ τὴν συνήθειάν των εἰς Ἀθήνας, συνηντήθησαν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων εἰς Χαλάνδριον (χωρίον μίαν ὥραν ἀπέχον τοῦ Ἄστεως), οἱ ὁποῖοι ἀνέμενον αὐτοὺς ἐκεῖ. Μετὰ πεισματώδη δὲ μάχην ἡττήθησαν οἱ Ἀλβανοί, οἱ ὁποῖοι ἀφήσαντες ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης 49 φονευμένους ἐτράπησαν εἰς Κηφισσίαν· ἐκ δὲ τῶν Ἀθηναίων ἐφονεύθησαν μόνον δύο. Τότε ὁ Χατζαλῆς, πρὸς ματαίωσιν πάσης εἰς τὸ μέλλον ἐπιδρομῆς, περιετείχισε δι' ἀγγαρίας τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν, μεταχειρισθεὶς ὡς οἰκοδομικὴν ὕλην πλείστας ἀρχαιότητας, ἃς κατέστρεφεν. Ἤρξατο δὲ τοῦ ἔργου τὴν 20 Φεβρουαρίου 1777 καὶ ἐτελείωσεν αὐτὸ τὴν 8ην Ἰουνίου.

Ἔκαμε δὲ ἑπτὰ μεγάλας πύλας, εἰς ἑπτὰ τῆς πόλεως διάφορα

μέρη, όνομασθείσας οὕτω: 1) *Ἀρβανίτικη*, πλησίον τοῦ στρατιωτικοῦ νοσοκομείου. 2) *Τῆς Βασιλοπούλας*, ἥτις ἦν ἡ τοῦ Ἀνδριανοῦ, ἧς χρῆσις δὲν ἐγίνετο καὶ ὡς ἐκ τούτου ἦν ἐκτισμένη ἕως τοῦ μέσου αὐτῆς. 3) Τῆς *Μπουμπουνίστρας*, ἔνθα εἰσὶν ἤδη τὰ Ἀνάκορα. 4) *Μενιδιάτικη* παρὰ τῇ ἤδη πλατείᾳ τοῦ Βαρβακείου Λυκείου. 5) *Γύφτικη* παρὰ τῷ ἀρχαίῳ Κεραμεικῷ. 6) Τοῦ *Μανδραβίλη* μεταξὺ Πνυκὸς καὶ Θησείου καὶ 7) τοῦ *Κάστρου* παρὰ τῇ ΒΔ. πλευρᾷ τῆς Ἀκροπόλεως ἧς σπανίως ἐγίνετο χρῆσις, ἤτοι κατὰ τὰς μεγάλας τῶν ὀθωμανῶν ἑορτάς, ὅτε καὶ μόνον αὕτη ἠνοίγετο. Τῶν τειχῶν τούτων τῆς πόλεως ἴχνη τινα σώζονται ἔτι καὶ νῦν ἐν τῇ ἀρκτικῇ πλευρᾷ τοῦ κήπου τῆς οἰκίας Μακρυγιάννη παρὰ τῇ πύλῃ τοῦ Ἀδριανοῦ ἀλλὰ καὶ ταῦτα ὁσημέραι καταστρέφονται.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΓΡΗΓ. ΜΠΟΥΡΝΙΑ

Περὶ τῶν ἡγουμένων Πεντέλης· Ἀπὸ τοῦ 1584—1869

[Ὅσοι ἡγουμένευσαν ἐν τῇ μονῇ τῆς Πεντέλης μετὰ τὸν πρῶτον κτήτορα αὐτῆς, Τιμόθεον ἀρχιεπίσκοπον Εὐρίπου].

1) Ἱερόθεος, ὅστις ἠγόρασε τὸ Μετόχιον Βουρβᾶς καὶ τὸ ἀφιέρωσεν εἰς τὴν Μονήν.

2) Ἀρσένιος, ἀνεψιὸς τοῦ Ἱεροθέου ὅστις ἐφύτευσε τὰ εἰς τὸν ἐλαιῶνα Γέρακα ἐλαιόδενδρα ὑπὸ τὸ ὄνομα, τὰ «ἀκαμάτικα», διὰ τὴν ἀκαρπίαν αὐτῶν.

3 Σαμουήλ, ἀνεψιὸς τοῦ Ἀρσενίου, ὅστις ἐφύτευσε τὰ ἔξωθεν τοῦ περιτοιχίσματος τοῦ Γέρακα, ἐλοιόδενδρα εἰς τὸν Παντζᾶ.

4) Νικηφόρος, ὅστις ἠγόρασε τὸν νέον Βραῶνα, ἐφύτευσε καὶ τὰ ἔξωθεν τοῦ Γέρακα ἐλαιόδενδρα εἰς θέσιν ἅγιος Γεώργιος.

5) Κύριλλος ἀνεψιὸς τοῦ Νικηφόρου, ὅστις ἠγόρασε τὰ μετόχια Πετρέζα, Βελανιδέζα, καὶ Ἔτοσι καὶ δύο ζευγάρια εἰς τὸν Βρανᾶ, χωρίον τοῦ Μαραθῶνος παρὰ δύο ἀδελφῶν ὀθωμανῶν Γκόλιδων ὀνομαζομένων· καὶ δύο ἕτερα ζευγάρια ἐν τῷ αὐτῷ χωρίῳ Βρανᾶ ἠγόρασεν ὁ ἐξάδελφος τοῦ ἡγουμένου Κυρίλλου Σαμουήλ, τὸ ἓν παρὰ τοῦ ὀθωμανοῦ Μπαλῆ καὶ τὸ ἄλλο παρὰ τοῦ Βαΐζη ὀθωμανοῦ.

6) Νεόφυτος ἀνεψιὸς τοῦ Κυρίλλου, ἐπὶ τῆς ἡγουμενίας τοῦ ὁποίου ἐξερράγη ἡ ἐπανάστασις. Τοῦτον διεδέχθη

7) ὁ ἀδελφός του Κύριλλος.

Ἅπαντες οἱ ἄνωθι ἐκ τῆς οἰκογενείας Δέγλερη, ἡγουμένευσαν δια-

δοχικῶς, καθ' ὃ εἶχον προνόμιον διὰ Σουλτανικῶν Φιρμανίων καὶ Σιγιλλίων Πατριαρχικων, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1584 μεχρι τοῦ 1869.

[Ὅσους εὗρε καὶ ἐγνώρισεν ἐν τῇ Μονῇ ὁ τελευταῖος ἡγουμενεύσας ἐκ τῆς οἰκογενείας Δέγλερη, Κύριλλος Δέγλερης, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1811 ὅτε προσέλαβεν αὐτὸν ἐν τῇ Μονῇ, ἐνεαετὲς παιδίον, ὁ θεῖος αὐτοῦ ἡγούμενος].

Τὸν θεῖόν του ἡγούμενον Κύριλλον, τὸν ἐξάδελφον τοῦ θείου του Σαμουὴλ, τὸν Ἄνθιμον Μπεκούσην, τὸν Ἰωακεὶμ Κοτζᾶν, τὸν Σεραφεὶμ Πνευματικόν, τὸν Γρηγ΄ριον Μιντζίλην, τὸν Συμεὼν Δέγλερην, τὸν Γεράσιμον Δέγλερην, τὸν Διονύσιον Βαβούλαρην, τὸν Ἱερόθεον Μπράβον, τὸν Παρθένιον Λίτζαν, τὸν Ἰωακεὶμ Μαντάδην, τὸν Ἀμφιλόχιον Κωνσταντινοπολίτην, τὸν Συμεὼν Καμπόλην, τὸν Σαμουὴλ Βούτζη τὸν Ἱερόθεον Κουράσην. Ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω ἱερομόναχοι· ὁ Νεόφυτος Δέγλερης ἡγούμενος μὲν ἀλλ' ἱεροδιάκονος· ὁ Ἱερόθεος Κοτζᾶς ἱεροδιάκονος.

Μοναχοὶ ἰδιῶται ῥασοφόροι.

Σαμουὴλ καὶ Παρθένιος Κατζαντζῆδες, Γρηγόριος Κανδύλης Φιλόθεος Ἀθηναῖος, Νεκτάριος Κερατιώτης, Γεράσιμος Κόττας, Σαμουὴλ Ῥαπιτοσίτης, Γεράσιμος Κανάκης, Παρθένιος. . . . Διονύσιος Σχινᾶς, Διονύσιος Τζιμίνης, Ἀνανίας Μουδιάστρας, Φιλάρετος Κατζανδρῆς, Καλλίνικος Φοραδιάρης, Ναθαὴλ Ῥαπιδοσίτης, Σωφρόνιος Βαβούλαρης, Ἀγαθάγγελος Γκόλφης, Νεόφυτος Καμπούρης, Ἰωσὴφ Σαγρῆς. Ἰωανίκιος Καρναμπάκος, Ἀνανίας Λαμπρουτζιώτης Ἀνανίας Βάθης, Γρηγόριος Μυλωνᾶς, Ἀνανίας Μπάρζης, Ἀθανάσιος Κουβαριώτης, Συμεὼν Τζατζούτης.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΤΙΝΕΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΠΕΝΤΕΛΗΣ

Ἀριθ. Πρωτ. 59.

Διεκπ. 36

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΠΕΝΤΕΛΗΣ

Πρὸς τὸν Πανιερώτατον Μητροπολίτην ἅγιον Ἀθηνῶν.

Ἐν τῇ Μονῇ Πεντέλης α' Ὀκτωβρίου 1861.

[Ἐκ τοῦ κατωτέρω δημοσιευομένου ἐγγράφου τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς Μονῆς Πεντέλης πρὸς τὸν Μητροπολίτην Ἀθηνῶν ἀνακοινωθέντος ἡμῖν ὑπὸ

τοῦ κ. Δ. Βούχρα ἐξάγονται ἐνδιαφέρουσαί τινες πληροφορίαι περὶ τῆς Μονῆς Πεντέλης καὶ τῆς κληρονομικῶς ἐν αὐτῇ ἡγουμενευούσης οἰκογενείας Δέγλερη].

Ἀνέγνωμεν μετ' ἐπιστασίας τὴν διὰ τοῦ ἀπὸ 26 τοῦ παρελθόντος μηνὸς καὶ ὑπ' ἀριθ. 1407 ἐγγράφου τῆς Υ. Πανιερότητος κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ις' Πρᾶξιν τοῦ ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου Ἀττικῆς συνταχθεῖσαν τῇ 26 Ἰανουαρίου ἐ. ε. καὶ περιέχουσαν παράπονα καθ' ἡμῶν ὡς ἀπαγορευσάντων τοῖς χωρικοῖς τὸ καταλύειν ἐν τῷ εἰς Ἀθήνας μετοχίῳ τῆς Μονῆς ἡμῶν καὶ μὴ χορηγούντων αὐτοῖς διὰ τὰ ζῶα αὐτῶν ἀχυρῶνας καὶ φάτνας, τὰ ὁποῖα ὡς λέγει, κατεστρέψαμεν, σπείραντες καὶ τὸ περιτοίχισμα κλπ. Ἀπαντῶντες εἰς τὰ παρὰ τοῦ ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου ἐκτιθέμενα, λέγομεν ἐκ προοιμίων, ὅτι ἡ Μονὴ ἧς προϊστάμεθα οὐδεμίαν οὐδέποτε ἔσχεν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐπιτρέπειν τοῖς χωρικοῖς τὸ καταλύειν ἐν τῷ μετοχίῳ αὐτῆς καὶ χορηγεῖν αὐτοῖς ἀχυρῶνας καὶ φάτνας διὰ τὰ ζῶα αὐτῶν· τοῦτο εἶναι τόσῳ ἐναπόδεικτον, ὅσῳ εἶναι ἀναντίρρητον ὅτι ἐν τῷ μετοχίῳ δὲν ὑπῆρχον, εἰμὴ αἱ ἀναγκαῖαι οἰκοδομαὶ πρὸς κατοικίαν τῶν ἐκ τῆς Μονῆς εἰς τὴν πόλιν μεταβαινόντων μοναχῶν καὶ ὑπηρετῶν αὐτῆς, ὡς καὶ οἱ ἀναγκαῖοι διὰ τὰ ζῶα αὐτῆς καί τινων τῶν καλλιεργητῶν τῶν κτημάτων αὐτῆς σταῦλοι· ἐνῷ ἐὰν ἡ μονὴ παρέσχε καθ' ὑποχρέωσιν τὴν εὐκολίαν πρὸς τοὺς χωρικοὺς ἐν γένει τῆς Ἀττικῆς, κατὰ τὸ λέγειν τοῦ ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου, τῆς καταλύσεως αὐτῶν χορηγοῦσα καὶ ἀχυρῶνας καὶ φάτνας, ἕπεται ἀναγκαίως ὅτι ὑπῆρχον ἐν τῷ μετοχίῳ τοσαῦτα οἰκοδομήματα, ὅσα ἀδύνατον νὰ περιλάβῃ ὁλόκληρος ἡ περιοχὴ αὐτοῦ, καὶ διπλασίαν ἢ τριπλασίαν ἐὰν εἶχεν ἔκτασιν. Παρείχομεν εἰς τοὺς καλλιεργητὰς τῶν κτημάτων τῆς μονῆς καὶ εἴς τινας τῶν χωρικῶν τὴν εὐκολίαν τοῦ καταλύειν, οὐχὶ καθ' ὑποχρέωσιν, ἀλλὰ συμπαθείας καὶ ἐπιεικείας χάριν, ἡ δὲ παρ' αὐτῶν ἀμοιβὴ ἀδιακρισία καὶ κακοήθεια, διότι τὸ περιτοίχισμα τοῦ μετοχίου κατέστησαν ἑτοιμόρροπον, ἕνεκα τῶν πασσάλων τοὺς ὁποίους ἐμπήγουσι πρὸς τοποθέτησιν τῶν ζώων των. Ἕνεκα δὲ τῶν παρὰ τῶν ζώων αὐτῶν γινομένων ἀκαθαρσιῶν, πολλαὶ πολλάκις παρὰ τῆς ἀστυνομίας ἐγένοντο ἡμῖν ἐπιπλήξεις, ἀπειλαὶ καὶ καταδιώξεις· καὶ τὰς ὁποίας ἀκαθαρσίας ὑποχρεούμεθα δὶς τῆς ἡμέρας νὰ καθαρίζωμεν· ὡσαύτως ἐπιπληττόμεθα συνεχῶς καὶ περὶ τῶν εἰς τὴν ὁδὸν ἐκχυνομένων ὑδάτων παρὰ τῶν χωρικῶν, ἅτινα ἐξαντλοῦντες πρὸς ποτισμὸν τῶν ζώων των χύνουσιν ἀπροσέκτως· καὶ ἐν ᾧ ἡ Σεβαστὴ Κυβέρνησις δαπανᾷ τοσαῦτα περὶ τῆς καθαριότητος τῆς πόλεως, ἀποροῦμεν πῶς καθ' ἡμῶν γίνονται παράπονα, διότι δὲν καθιστῶμεν γενικὸν κοπρῶνα, δι' ὅλα τὰ

ζῶα ἡμῶν, τὸ ἐν Ἀθήναις μετόχιον τῆς Μονῆς ἡμῶν, ὅπερ πρὸς τοῖς ἄλλοις, οὐ πολὺ μακρὰν καὶ αὐτῶν τῶν Ἀνακτόρων ἀπέχει ταῦτα καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς Μονῆς εἰς τὸ καταλύειν τοὺς χωρικοὺς ἐν τῷ μετοχίῳ αὐτῆς καὶ τὸ χορηγεῖν ἀχυρῶνας καὶ φάτνας διὰ τὰ ζῶα αὐτῶν. Ἤδη δὲ μεταβαίνομεν εἰς τὸ οὐσιῶδες μέρος τῆς πράξεως τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου, ἤτοι τὸ περὶ ἀφιερωμάτων, ἐξ ὧν ἡ μονὴ ἔφθασεν εἰς οἵαν ἤδη ὑπάρχει εὔπορον κατάστασιν.

Πολλὰ καὶ λέγονται καὶ διὰ τοῦ τύπου δημοσιεύονται, περὶ τῆς Μονῆς ἡμῶν, ἐν οἷς καὶ ὅτι ἐξ ἀφιερωμάτων αὕτη προήχθη εἰς ἣν ἤδη εὑρίσκεται κατάστασιν, τοῦτ' αὐτὸ ἔρχεται νὰ ἐπιβεβαιώσῃ διὰ τῆς πράξεώς του καὶ τὸ ἐπαρχιακὸν Συμβούλιον. Λυπούμεθα καὶ λυπούμεθα ἐγκαρδίως, Σεβασμιώτατε, βλέποντες τὸν μετὰ θετικότητος ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου ἐν τῇ πράξει αὐτοῦ, ὅτι ἐξ ἀφιερωμάτων ἔφθασεν ἡ μονὴ ἡμῶν εἰς ἣν ὑπάρχει εὔπορον κατάστασιν καὶ ἀποροῦμεν πῶς ἐπιτόπιος ἀρχὴ οὖσα, εὑρίσκεται εἰς παντελῆ ἄγνοιαν περὶ ὑποθέσεως περὶ ἧς πρόκειται ν' ἀποφανθῇ καὶ δὲν ἐρευνᾷ μετὰ πάσης ἀκριβείας τὰ περὶ αὐτῶν, ἐξετάζουσα τοὺς εἰδότας, συλλέγουσα πληροφορίας καὶ ἀποδείξεις ἀναντιρρήτους, βασανίζουσα αὐτὰς παντοιοτρόπως καὶ μετὰ περινοίας σκεφθεῖσα νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασίν της ἐστηριγμένη εἰς τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην. Οὐδέποτε οὐδὲ σπιθαμὴ γῆς παρ' οὐδενὸς ἀφιερώθη εἰς τὴν μονὴν ἡμῶν, ἀπ' ἐναντίας μάλιστα πολλοὶ τῶν γειτονευόντων εἰς τὰ κτήματα τῆς μονῆς χωρικῶν, θείῳ ζήλῳ κινούμενοι, ἀπεπειράθησαν (ὡς καλῶς τοῦτο γινώσκει ἡ Σεβ. Κυβέρνησις) νὰ καταπατήσωσιν οὐ σμικρᾶς ἐκτάσεως γαίας αὐτῆς, ὑποχρεωθείσης νὰ προσφύγῃ εἰς τὰ δικαστήρια, πρὸς ἀνάκτησιν τῶν δικαίων της καὶ δαπανήσῃ οὐκ ὀλίγα. Τὸ ἐπαρχικὸν Συμβούλιον, ὡς ἐπιτόπιος ἀρχὴ δὲν πρέπει ν' ἀγνοῇ τίνι τρόπῳ καὶ τῇ συνεργείᾳ τίνων, ἡ μονὴ ἡμῶν ἐπὶ τοσοῦτο προήχθη. Ἡ μονὴ τῆς Πεντέλης ἔφθασεν εἰς ἣν ἤδη εὔπορον εὑρίσκεται κατάστασιν, οὐχὶ ἐξ ἀφιερωμάτων, οὐδὲ διὰ ζητείας, ὡς τοῦτο συμβαίνει εἰς τὰς πλείστας μονάς· ἀλλὰ τῇ ἐπιμελείᾳ καὶ ἔμφρονι κυβερνήσει, κατὰ μέγα δὲ μέρος καὶ ταῖς δαπάναις τῆς οἰκογενείας τῶν Δεγλερίδων. Πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τούτων προσθέτομεν ὅτι τὰ μετόχια Βουρβᾶς καὶ Καινούργιος Βραβρῶνας, εἰς ὀθωμανοὺς πρότερον ἀνήκοντα, ἠγόρασε πρὸ ἑνός αἰῶνος ὁ ἀοίδιμος Νικηφόρος Δέγλερης ἐξ ἰδιώτου καὶ προσήνεγκε ταῦτα τῇ μονῇ· ὁ μετ' αὐτόν ἡγουμενεύσας ἀνεψιὸς αὐτοῦ Κύριλλος Δέγλερης ἠγόρασε μετὰ τοῦ πρώ-

του ἐξαδέλφου αὐτοῦ Σαμουὴλ Δέγλερη τὰ μετόχια Πετρέζα, Βελανιδέζα κατὰ τὰ 1790 μέχρι τῶν 1800 παρ' Ὀθωμανῶν τοῦ μὲν Χασὰν Ἐμέναγα, τοῦ δὲ Εὐριπαίου ὀνομαζομένων· ὁ αὐτὸς Κύριλλος Δέγλερης ἠγόρασε δύο ζευγάρια εἰς τὸν Βρανᾶ, χωρίον τοῦ Μαραθῶνος, παρὰ δύο αὐταδέλφων Ὀθωμανῶν Γκόλιδων ὀνομαζομένων· ἐν τῷ αὐτῷ χωρίῳ Βρανᾶς ἠγόρασαν ὁ Σαμουήλ, Συμεὼν καὶ Νεόφυτος, οἱ μὲν δύο πρῶτοι, ἐξάδελφοι πρῶτοι τοῦ νῦν ἡγουμενεύοντος, ὁ δὲ τρίτος αὐτάδελφος αὐτοῦ, ἕτερα δυο ζευγάρια παρ' Ὀθωμανῶν· τὸ μὲν ἠγόρασεν ὁ Σαμουὴλ παρ' Ὀθωμανοῦ τινος Δερβίσι Μπαλῆ ὀνομαζομένου, τὸ δὲ ἕτερον ἠγόρασεν ὁ Συμεὼν καὶ Νεόφυτος παρ' ἑτέρου Ὀθωμανοῦ Βατζῆ Κουφοῦ ἐπιλεγομένου. Καὶ ταῦτα πάντα ἀποτελοῦσι τὰ τέσσαρα πέμπτα τῆς ὅλης ἀκινήτου περιουσίας τῆς μονῆς· ὁ δὲ συγκεντρωμένος ἐλαιὼν τῆς μονῆς Γέρακας ὀνομαζόμενος καὶ ἐξ ἐλαιοδένδρων δύο χιλιάδων ὀκτακοσίων ἑξήκοντα ἀριθ. 2860 συγκείμενος, μόλις τὸ ἓν τρίτον αὐτοῦ ὑπῆρχεν, ἀφ' οὗ δὲ περιῆλθεν ἡ κυβέρνησις τῆς μονῆς εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Δεγλερίδων ἐφυτεύθησαν τὰ δύο ἕτερα τρίτα αὐτοῦ κατὰ διαφόρους ἐποχάς, τὰ μὲν παρὰ τοῦ Νικηφόρου, τὰ δὲ παρὰ τοῦ Κυρίλλου, τὰ δὲ παρὰ τοῦ Σαμουήλ, τὰ δὲ παρὰ τοῦ Ἀρσενίου, ἁπάντων μελῶν τῆς οἰκογενείας τῶν Δεγλερίδων καὶ τὰ ὁποῖα ἐλαιόδενδρα εἰς διαφόρους θέσεις κείμενα καὶ μετὰ τῶν προϋπαρξάντων συνεχόμενα, ἀποτελοῦσι τὸν σημερινὸν ἐλαιῶνα Γέρακα, φερούσης ἑκάστης θέσεως τὰ ὀνόματα τῶν ὡς ἐρρέθη φυτευσάντων αὐτά.

Ἕνεκα δὲ τῶν πρὸς τὴν μονὴν ἐκδουλεύσεων καὶ εὐεργεσιῶν τῆς οἰκογενείας ταύτης ἀπενεμήθη αὐτῇ διὰ Πατριαρχικῶν Σιγιλλίων καὶ Σουλτανικων φιρμανίων, τὸ δικαίωμα τῆς κατὰ κληρονομίαν ἡγουμενίας, ὅπερ καὶ ἡ Σεβ. Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. τοῦ τρισεβάστου βασιλέως ἡμῶν ἀναγνωρίσασα ηὐδόκησε νὰ παραχωρηθῇ ἡ ἐπικαρπία ἑνὸς κτήματος τῆς μονῆς, τῷ, ἕνεκα γήρως παραιτηθέντι τῆς ἡγουμενίας, κυρίῳ Νεοφύτῳ Δεγλερῃ, πρὸς διατροφὴν καὶ περίθαλψιν τῶν γηρατείων αὐτοῦ. Παύοντες μέχρις ὧδε, διότι τοῦ ἑνὸς τῶν εὐσεβάςως ὑποσημειουμένων ἀνήκοντος εἰς τὴν οἰκογένειαν αὐτήν, δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ νομισθῇ ὡς περιαυτολόγος, νομίζομεν ἀναγκαῖον νὰ προσθέσωμεν ὅτι ἐὰν τὸ ἐπαρχιακὸν Συμβούλιον ἔχῃ ἐναντίας ἀποδείξεις περὶ πάντων τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων, παρακαλεῖται νὰ παρουσιάσῃ αὐτάς.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Μονῆς
ΚΥΡΙΛΛΟΣ ἡγούμενος.
Σύμβουλοι
Πνευματικὸς ΣΥΜΕΩΝ ἱερομόν., ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ ΚΑΡΑΔΗΣ πνευματ.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΛΟΓΟΘΕΤΟΥ

Χοτζέτιον ἀναγνωρίσεως ἐκλογῆς δημογερόντων

Ὀσμὰν κριτὴς τῆς πόλεως Ἀθηνῶν ἔγραψε τὸ παρὸν ὁ πτωχός· ἵλεως αὐτῷ γένοιτο ὁ Θεός.

Σφραγὶς [Ὀσμάν]

Οἱ ἀντιπροσωπεύοντες πάντας τοὺς πτωχοὺς ὑπηκόους καὶ κατοικους τῆς πόλεως Ἀθηνῶν καὶ τῶν χωρίων τῆς περιφερείας αὐτῆς Παναγῆς Ζαχαρίτσας, Σπῦρος Τρικαλιώτης, Μιχαὴλ Μπάρμπανος, Δημήτριος Ἀθανασίου, Σπῦρος Μισαραλιώτης, Γιανάκος Κατζηλιέρης, Μιχαὴλ Πατούσας, Σταματάκης Λάμπρου, Χατζῆ Φιλιππῆς, Ἰωάννης Φωτεινός, (;) Παναγῆς Χαρχαντήλης, Χατζῆ Μῆτρος, Φώτιος Στεφανῆ Λιανοσταφίδα, Ἀντώνιος Καρόρης, Δημήτριος Μουζικης, Μιχαὴλ Πουῦλος, Φυλακτὸς Δεμερτζῆς, Γεωργάκης Στρέφης, Κόλιας καὶ Πέτρος καὶ Παναγιώτης Βλάχου, Νικολῆς Πυρῆς, Μακρῆς Ἀντώνης, Σπῦρος Σαρουρῆς, (; Μῆτρος Λεμ νῆς, Ἀγγελάκης Μπενιζέλος, Σπύρος καὶ Νικολάκης Τυρναβίτης, Κωσταντὴς Μπερσῆς, Ἀθανάσιος Γιανετῆς (;), Παναγιώτης Φωτεινός (;) καὶ ἄλλοι γνωστοὶ πάντες ἐμφανισθέντες ἐνωπιον τοῦ Δικαστηρίου τῆς ἱερᾶς κρίσεως, ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τῶν ἐκ μέρους πάντων τῶν κατοίκων ὁμοφώνως ὡς δημογερόντων (κοτσαμπασιδων) ἐκλεχθέντων Συμεὼν Λογοθέτη, Σπύρου Καπετανάκη, καὶ Σταύρου Βροντογούνη, ἐξέθηκαν καὶ ὡμολόγησαν ὅτι ἐπειδὴ τὸ ὑψηλὸν διάταγμα ὁριζει ὅπως κατ Μάρτιον ἐκλέγομεν τρεῖς δημογέροντας (κοτσαμπασιδες), ἐξελέξαμεν κοινῇ ψήφῳ τούτους τοὺς εἰρημένους, οἵτινες εἶνε ἀξιόχρεοι, εὐϋπόληπτοι καὶ ἐκλεκτοὶ πάντων ἡμῶν, ὅπως ἐπιμελῶνται πασῶν τῶν ἐν τῇ διοικητικῇ περιφερείᾳ ἡμῶν ἀναφυομένων ὑποθέσεων, συνεφωνήσαμεν δὲ ὅπως ἄν ποτε, ὃ μὴ γένοιτο, συμβῇ ζημία τις καὶ βλάβη παρὰ τούτων ἡ εὐθύνη ἀνήκει εἰς ἡμᾶς, διὸ ἐξαιτούμεθα παρὰ τοῦ ἱεροῦ δικαστηρίου τὴν εκδοσιν πρακτικοῦ (Χοτζὲτ) περιλαμβάνοντος τὰ ἄνω ἐκτεθέντα. Ἐπειδὴ δὲ οἱ δημογέροντες ἐδήλωσαν ὅτι ἀναδέχονται τὰ καθήκοντα τῆς δημογεροντίας καὶ ὅτι ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιμελῶνται τῶν κοινοτικῶν ὑποθέσεων, συνετάχθη τὸ παρὸν κατ' αἴτησιν αὐτῶν

Ἐν μηνὶ Σαφὲρ τοῦ ἔτους χίλια διακόσια τέσσαρα (1789).

Μάρτυρες

Ὁ ἱερολογιώτατος Μουφτῆς Ἀθηνῶν Φαμζᾶ ἐφένδης. Ὁ εὐεργετικὸς καθηγητὴς Ἀχμὲτ ἐφένδης. Ὁ ἐνδοξότατος Τατὰρ Ἀχμὲτ ἀγᾶς, Μελὲκ Μεχμὲτ ἀγᾶς. Ὁ ἐνδοξότατος Ἄμπδ-ουλ-καδὲρ ἐφένδης. Ἀλησανζαδὲ Ἀχμὲτ ἐφένδης καὶ Μαχμοὺδ ἐφένδης. Ὁ φρούραρχος Γιαχιὰ Ἀγᾶς καὶ ἄλλοι πολλοὶ παρόντες.

(Ἐκ τοῦ Τουρκικοῦ)

Χοτζέτιον ἀναγνωρίσεως ἐκλογῆς Δημογερόντων.

Μουσταφᾶς δικαστὴς τῆς πόλεως Ἀθηνῶν ἔγραψεν ὁ πτωχὸς (φουκαρᾶς) τὸ παρόν· ἵλεως γένοιτο αὐτῷ ὁ Θεός.

Σφραγὶς [Μουσταφᾶ]

Ὁ ἐν τῇ πόλει Ἀθηνῶν διαμένων καὶ ἐκ μέρους τοῦ Πατριάρχου διωρισμένος Μητροπολίτης τῆς εἰρημένης πόλεως, ὁ ἡγούμενος τοῦ μοναστηρίου τῆς Πεντέλης Κύριλλος, ὁ ἡγούμενος τῆς μονῆς Πετράκη Διονύσιος καὶ ὁ ἡγούμενος τῆς Σπυρίδωνος καὶ ὁ ἡγούμενος τῆς Χασιᾶς (Κλειστῶν) Κύριλλος, Ἀντώνιος Καρόρης Σπῦρος Ζιγγαρᾶς, καὶ ἄλλος Σπύρος Ζιγγαρᾶς, Παλαιολόγος Ἀλεξάνδρου, Μιχαλάκης Μπάρμπανος, Νικολάκης Καλεφουρνᾶς, Παναγῆς Καλεφουρνᾶς, Ἀγγελάκης Παλαιολόγος, Σπῦρος Κυριακοῦ, Χατζῆ Φιλιππῆς, Δημητράκης Κοπίδης, Στάμος Ἀνδριανοῦ, Στεφανῆς Λιανοσταφίδας, Στάμος Λιανοσταφίδας, Δημητράκης Ξάνθης, Δημητράκης Κυριακοῦ, Χατζῆ Δημήτρης, Βασίλειος Χατζῆ Παναγιώτου, Χατζῆ Παπαστάμος, Σιδέρης Ἀργύρης, Παναγιώτης . . . Γιαννάκος Καρόρης, Μιχαλάκης Ἀστρακάρης, Παυλάκης Ῥοῦτος, Σπῦρος Παλαιολόγος, Νικολῆς Στάθης, ἡ συντεχνία τῶν σαπονοποιῶν, τῶν πραγματευτάδων, τῶν ἀρτοποιῶν, ἀρωματοπωλῶν (μπαχαρικοπωλῶν) καὶ ἄλλοι κάτοικοι τῶν χωρίων καὶ τῆς πόλεως, πάντες ἐμφανισθέντες ἐνώπιον τοῦ ἱεροῦ δικαστηρίου τοῦ πεφωτισμένου φυλακίου τῆς ὑψίστης πίστεως, παρόντων καὶ τῶν κοτσαμπασίδων Σπύρου Καπετανάκη, Νικολάου Λογοθέτου, Ἀγγεκάκη Κατζιλέρη καὶ Σπύρου Μισαραλιώτου ἐξέθηκαν καὶ ὡμολόγησαν ὅτι κατὰ τὸ ἀνέκαθεν ἐπικρατοῦν ἔθος συμφώνως πρὸς τὸ ὑψηλὸν φιρμάνι ὅπως κατὰ μῆνα Μάρτιον ἐκλέγωμεν κοινῇ ψήφῳ καὶ γνώμῃ ἄνδρας ἐκ τῆς κοινότητος ἡμῶν εὐϋπολήπτους καὶ ἀξιοχρέους. οἵτινες θὰ ἐπιμελῶνται πάσας τὰς ἀναφυομένας ἐν τῇ διοικητικῇ περιφερείᾳ ὑποθέσεις ἡμῶν, ἐξελέξαμεν νῦν ὡς τοιούτους τοὺς

ἀπολαύοντας τῆς πλήρους ἐμπιστοσύνης καὶ ὑπολήψεως πάντων τῶν κατοίκων τῆς χώρας, τὸν Σπῦρον Καπετανάκην, Νικόλαον Λογοθέτην, Ἀγγελάκην Κατζιλέρην καὶ Σπῦρον Μισαραλιώτην, οἵτινες θὰ ἐπιμελῶνται πασῶν τῶν ὑποθέσεων τοῦ τόπου. Διὰ πᾶσαν δὲ βλάβην ἢ ζημίαν προξενουμένην ἐκ μέρους αὐτῶν, θέλομεν λογιζεσθαι πάντες ὑπεύθυνοι Ἐπειδὴ δὲ καὶ οἱ εἰρημένοι κοτσαμπασίδες ὡμολόγησαν ὅτι παραδέχονται νὰ ἐκπληρώσωσιν εὐόρκως τὰ ἀνατεθειμένα αὐτοῖς καθήκοντα, ἐξαιτούμεθα νὰ ἐκδοθῇ παρὰ τῆς ἱερᾶς Κρίσεως πρακτικὸν (Χοτζὲτ) περιεκτικὸν τῶν ἄνω συνομολογηθέντων καὶ δοθῇ εἰς χεῖρας αὐτῶν.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ παρόντες Κοτζαμπασίδες ὡμολόγησαν ἐνώπιον τῆς ἱερᾶς κρίσεως ὅτι ἀναδέχονται τὰ καθήκοντα τῆς Δημογεροντίας, ἅτινα ὑπόσχονται νὰ ἐκτελέσωσιν εὐόρκως, συνετάχθη κατ' αἴτησίν των τὸ παρὸν καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τῶν εἰρημένων.

Ἐγράφη κατὰ τὰς ἀρχὰς Μαρτίου καὶ τὴν 15 τοῦ μηνὸς
Ῥεμπὶ-οὺλ αχὶρ τοῦ ἔτους 1231 (1815).

Ὁ ἐνάρετος Μουφτῆς Χαμψᾶ ἐφέντης.

Ὁ ἐνάρετος Μέγας Καθηγητὴς Ἀχμὲτ ἐφέντης.

Ὁ ἔνδοξος φρούραρχος Σαλὴχ Ἀγᾶς. Χασὰν Ἀγᾶς υἱὸς τοῦ Ὀσμὰν Ἀγᾶ Ἀχμέτ Σιπαχῆς Ἰμπραὴμ Ἀγᾶς υἱὸς τοῦ Ἀχμέτ. Ἕτερος κλητὴρ Ἰμπραχὴμ Ἀγᾶς υἱὸς τοῦ Ἰσμαὴλ Ἀγᾶ καὶ Ζεγκὶν Μουσταφᾶ Ἀγᾶς υἱὸς τοῦ Χασὰν καὶ ἄλλοι.

Χοτζέτιον ἀναγνωρίσεως ἐκλογῆς Δημογερόντων.

Ὁ Χατζῆ Δερβίσης Ἰσμαὴλ, Καδῆς τῆς πόλεως Ἀθηνῶν ἔγραψεν ὁ πτωχὸς (φουκαρᾶς) τὸ παρόν· ἵλεως γένοιτο αὐτῷ ὁ Θεός.

Σφραγὶς [Ἰσμαὴλ] [Ἀμπδουλλὰχ]

Οἱ ἐκ τῶν κατοίκων τῶν Ἀθηνῶν Χατζῆ Παναγῆς Ζαχαρίτζας, Σπύρος ὁ υἱὸς τοῦ Μισαραλιώτη, Νικολάκης Τουρναβίτης, Σπύρος Ζιγγαρᾶς. Γιαννάκος Πανταζῆ, Σπύρος Πατούσας, Γεωργιος Μπάρμπανος, Νικολὸς Χαρίτος. Σπύρος Μπουγιουκλῆς, Ἀναγνωστης Ξηροτάγαρος Δημητράκης Τυροποῦλος. Χατζῆ Κορομηλᾶς Κόσκορος, Παναγῆς Σκουζὲς, Χατζῆ Σπῦρος Τζικάτζης, Δημητρακης Τσαρές. Χατζῆ Νικολῆς Βούκρας, Στέφανος Λιανοσταφιδας, Χρῆστος Μπόρσας. Χάτζῆ Φιλιππος Γουναράκης, Χατζῆ Γεωργαντᾶς Σκουζές, Παναγῆς Ποῦλος

Δημητράκης Ξάνθης, Χατζῆ Μῆτρος Φώτη, Σωτήριος Κυριακοῦ, Γιαννάκος Πάλλης, Φυλακτὸς Δεμερτζῆς, Γεωργαντᾶς Χαϊμαντᾶς, Δημητράκης Βουζίκης, Παναγιώτης Βλάχος, Σταμάτης Σαρῆς, Βασίλειος Σαράντη, Ἀντώνιος Δήμου, Γιαννάκος Μήτσου, Φυλακτὸς Γαρδέλης Νικολῆς Χρυσοφός, Χατζῆ Νικολὸς Μπανάνος, Σπύρος Χατζῆ Μπενάρδος, Σπύρος Σκουμπρῆς, (;), Στάμος Δέγλερης, Σπύρος Κουτσογιάννης, Γεωργάκης Ξηροτάγαρος Ἀντώνιος Μαρίνης, Παναγῆς Γελαδάκης, Ἀναγνώστης Μωραΐτης, Μῆτρος Σουρμελῆς, Παναγῆς Νεμουνάρης, Βασιλειος Χατζῆ Παναγιωτης, αἱ συντεχνίαι τῶν σαπωνοποιῶν, ὑφασματοπωλῶν, ἀρτοποιῶν, ἀρωματοπωλῶν [μπεχαρικοπωλῶν], γουναράδων, καὶ ἄλλοι τινὲς ὑπήκοοι καὶ κάτοικοι τῶν χωρίων γνωστοί, ἐμφανισθέντες ἐν τῷ συμβουλίῳ τῆς ἱερᾶς κρίσεως τῷ πεφωτισμένῳ φυλακίῳ τῆς ὑψηλῆς πίστεως, ἐδήλωσαν καὶ ὡμολόγησαν ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τῶν ἐκ τῶν κατοίκων τῆς εἰρημένης πόλεως Νικολάκη υἱοῦ Σπύρου Λογοθέτη, Παλαιολόγου υἱοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀντζελάκη (Ἀγγελάκη) υἱοῦ Καντσιλέρη, ὅτι ἐπειδὴ ἀνέκαθεν κατὰ ὑψηλὸν διάταγμα ἐπεκράτησεν ἔθος παρ' ἡμῖν ἵνα κατὰ τὸν Μάρτιον κοινῇ γνώμῃ καὶ ψήφῳ ἡμῶν ἐκλέγωμεν τοὺς λογάδας, ἐμπίστους καὶ ἀξιοχρέους τῆς κοινότητος ἡμῶν ὡς κοτσαμπασίδες (δημογέροντας), οἵτινες ἀντιπροσωπεύουσιν ἡμᾶς εἰς πάσας τὰς ὑποθέσεις τὰς ἀναφυομένας ἐν τῇ π ριφερείᾳ ἡμῶν, καὶ ἐπειδὴ οἱ ἄνω εἰρημένοι Νικολάκης Παλαιολόγος καὶ Ἀγγελάκης ἀπολαύοντες τῆς ἐμπιστοσύνης καὶ ὑπολήψεως τῆς κοινότητος ἡμῶν διετέλεσαν τοιοῦτοι καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος καθ' ὃ ἐπεδείξαντο πᾶσαν τιμιότητα καὶ εὐθύτητα ἐν τῇ διαχειρίσει τῶν κοινωτικῶν πραγμάτων, ἐκλέγομεν αὐτοὺς καὶ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ἀντιπροσώπους ἡμῶν καὶ προσδιορίζομεν ὡς μισθὸν αὐτῶν διὰ μὲν τὸν Νικολάκην χίλια πεντακόσια γρόσια πληρωτέα κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους, καὶ διὰ τοὺς Παλαιολόγον καὶ Ἀγγελάκην ἀνὰ χίλια γρόσια, ἤτοι τὸ ὅλον τρεῖς χιλιάδες πεντακόσια γρόσια, ἅτινα παρεδέχθησαν οἱ προμνησθέντες δημογέροντες καὶ ὑπεσχέθησαν ὅτι ἐπὶ ἓν ἔτ ς θέλουσιν ἐπιμεληθῇ τῶν κοινωτικῶν ὑποθέσεων ἐν πάσῃ εἰλικρινείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ· ἐὰν δέ ποτε, ὃ μὴ γένοιτο, οἱ εἰρημένοι δημογέροντες ἀναιτίως γένωνται πρόξενοι ζημίας ἢ βλάβης ἀδικήματος καὶ καταπιέσεώς τινος πᾶσα τοιαύτη ζημία εὐθύνει ὑμᾶς.

Διὸ ἐξαιτούμεθα ὅπως ἐκδοθῇ παρὰ τῆς πεφωτισμένης ἱερᾶς κρίσεως πρακτικὸν (Χοτζὲτ) διαλαμβάνον τὰς ὡς ἄνω γενομένας ὁμολογίας ἡμῶν.

Ἐφ' ᾧ καὶ κατ' αἴτησιν αὐτῶν συνετάχθη τὸ παρὸν καὶ ἐδόθη εἰς τοὺς προειρημένους· ὅπερ ἐγράφη

Τὴν 17ην τοῦ μηνὸς Τζεμάζι ουλ-εβὲλ τοῦ ἔτους 1235 (1819).

Μάρτυρες

Μουλᾶ Ἀχμέτ, Ἰμπραχὴμ Ἀγᾶς κλητήρ, Ἰμπραχὴμ Ἀγᾶς Μουχζοὺρ Τσαούς, Μουχζούρ όγλοῦ Μουλᾶ Ἀχμέτ, Ναϊμὰν ἐφένδης γραμματεὺς τοῦ ἱεροῦ δικαστηρίου καὶ ἄλλοι.

(Ἐκ τοῦ Τουρκικοῦ).

Δικαστικὸν Χοτζέτι τῆς μεταξὺ Λογοθέτου καὶ Ζαχαρίτσα ποινικῆς διαφορᾶς

Σεΐτ Ἀλῆ Ῥασὶτ Κριτὴς τῆς πόλεως Ἀθηνῶν· ἵλεως γένοιτο αὐτῷ ὁ Θεός.

Σφραγὶς [Σεΐτ Ἀλῆ Ῥασίτ].

Ὁ κατοικος τῆς πόλεως Ἀθηνῶν Νικολάκης Λογοθέτης ἐμφανισθεὶς ἐνώπιον τοῦ ἱεροῦ δικαστηρίου τοῦ πεφωτισμένου φυλακίου τῆς ὑψίστης πίστεως, κατέθηκε τὰ ἑξῆς : Ἐπειδὴ ὁ κάτοικος τῆς εἰρημένης πόλεως Χατζῆ Παναγῆς Ζαχαρίτσας τρέφων ἐνδομύχως ἔχθραν κατ' ἐμοῦ, ἐκτός τοῦ ὅτι ἀποδιδει ἑκάστοτε εἰς ἐμὲ ψεύδη καὶ συκοφαντίας καὶ μὲ ἐνοχλεῖ, πρό τινων ἡμερῶν ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Παναγιώτου Βλάχου καὶ Χατζῆ Σπύρου Γκικάκη καὶ ἄλλων παρόντων, εἶπεν ὅτι ἔβαλα ἀνθρώπους νὰ φονεύσωσι αὐτὸν, οἵτινες μετέδωκαν ταῦτα εἰς ἐμὲ, οὐδεμιαν δὲ γνῶσιν ἔχω τῶν συκοφαντιῶν τούτων, μετέβην παρὰ τῷ Σεβασμιωτάτῳ ἀρχιερεῖ τῆς πόλεως μας Διονυσίῳ ὅπως ἐξακριβωθῇ ἡ ἀλήθεια, καὶ προσεκάλεσα τὸν εἰρημένον Χατζῆ ΠαναγῆΖαχαρίτσα νὰ προσέλθῃ καὶ ἐξετασθῇ ἡ ὑποθεσις μετὰ τοῦ εἰρημενου ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τῶν κάτωθι ὑπογεγραμμένων, καίτοι δὲ ἐμυνήσαμεν αὐτῷ δὲν ὑπήκουσε καὶ ἀπέσχε τοῦ νὰ προσέλθῃ καὶ ἑπομένως ἠρνήθη τὴν ὑπόθεσιν ταύτην· ἐπὶ παρουσίᾳ ὅθεν ἐν τῷ ἱερῷ δικαστηρίῳ,τῶν Σπύρου Λανδέζου,Σπύρου Ζιγγαρᾶ,Σπύρου Μισαραλιώτη καὶ Σπύρου Τζκρέ, πρὸς ἐξάλειψιν πάσης ὑποψίας ,ἐνώπιον τριῶν ἀρχιερέων κατὰ τὰ ἔθιμά μας ὡρκίσθην μετὰ ἀφορισμοῦ ὅτι οὐδεμίαν γνῶσιν ἔχω περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (ᾧ εἴη εἰρήνη!). Ἐξαιτοῦμαι νὰ ἐκδοθῇ Χοτζέτιον παρὰ τῆς ἱερᾶς κρίσεως καὶ μὲ

δοθῇ εἰς χεῖρας περιλαμβάνον τὰς μαρτυρίας τῶν προμνησθέντων τεσσάρων ὑπηκόων ἀφοῦ ἐρωτηθῶσιν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως.

Πράγματι ἐξετασθέντες οἱ ἐν λόγῳ τέσσαρες ὡμολόγησαν ὅτι παρευθέντες εἶδον ἰδίοις ὄμμασιν, ὅτι ὁ Νικολάκης Λογοθέτης ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν κάτωθι ὑπογεγραμμένων ὡρκίσθη μετὰ ἀφορισμοῦ ἐνώπιον τριῶν ἀρχιερέων ὅτι οὐδεμίαν γνῶσιν ἔχει περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης. Πλὴν τούτων κατέθηκον οἱ εἰρημένοι, ὅτι ὁ Νικολάκης ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις εἶναι μεταξὺ τῶν ὑπηκόων εὐϋπόληπτος καὶ ἀξιόχρεως καὶ τίμιος ἄνθρωπος καὶ ξένος ἀπὸ τοιαῦτα ψεύδη καὶ συκοφαντίας. Διὰ τοῦτο κατ' αἴτησίν του συνετάχθη τὸ παρὸν, καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας αὐτοῦ, ὅπως ἄν ποτε ὁ Ζαχαρίτσας εἰς τὸ ἑξῆς ἐπιδώσῃ ἀγωγὴν περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης νὰ ἀπορριφθῇ αὕτη καὶ μὴ δοθῇ ἀκρόασις.

'Εγράφη τὴν 3ην τοῦ μηνὸς Μουχαρὲμ τοῦ ἔτους 1238 (1820).

Ὁ ἐναρετώτατος Χαμζᾶ ἐφέντης.

Ὁ ἐκ τῶν μεγάλων καθηγητῶν Ἀχμὲτ ἐφέντης.

Ὁ σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Διονύσιος.

Ὁ πρώην Αἰγίνης ἀρχιερεὺς Παΐσιος

Ὁ ἐν Ἀθήναις κατοικῶν ἐπίσκοπος Ὠρεοῦ Ἀγάπιος.

Ἀγγελάκης Κατζιλέρης δημογέρων, Παλαιολόγος Βενιζέλος δημογέρων, Σπῦρος Καπετανάκης δημογέρων.

Νικολάκης Τυρναβίτης, Μιχάλης Μπάρμπανος, Σπῦρος Πατοῦσας, Χατζῆ Φιλιππῆς, Στεφανῆς Λιανοσταφιδας, Παναγῆς Σκουζὲς, Ἀντωνιος Δήμου, Νικολὸς Χαρίτος, Χατζῆ Νικολῆς Μπούκρας, Γιαννακὸς Πανταζῆς, Γεωργιος Μπάρμπανος, Δημητράκης Μποζίκης, Παναγιώτης Βλάχος, Φυλακτὸς Δεμερτζῆς, Βασίλειος Σαράντης, Μιχάλης Καπετανάκης, Γιαννακὸς Πάλλης καὶ ἄλλοι.

(Ἐκ τοῦ Τουρκικοῦ).

Χοτζέτι δικαστικόν

Ὁ Μεχμὲτ Ἀρὴφ κριτὴς ἐν τῇ πόλει Ἀθηνῶν ἔγραψε τὸ παρὸν ὁ πτωχος· ἔλεως αὐτῷ ὁ Θεὸς γένοιτο.

Σφραγὶς [Μεχμὲτ Ἀρὴφ].

Ἡ χριστιανὴ τὸ θρήσκευμα καὶ κάτοικος Ἀθηνῶν τῆς συνοικίας Γοργοεπηκόου, Κοῦζα θυγάτηρ τοῦ Νικολοῦ Λογοθέτη προσελθοῦσα εἰς τὴν ἱερὰν κρίσιν παρόντος καὶ τοῦ Νικολάκη Λογοθέτου κατοίκου τῆς αὐτῆς πόλεως ἑκουσίως καὶ οἰκειοθελῶς ἐδήλωσεν, ὅτι ἔχουσα εἰς τὴν

διακατοχὴν καὶ κυριότητά της τεσσαράκοντα ἐλαιόδενδρα ἐν θέσει Κασιμάκη, κείμενα μεταξὺ τῶν δένδρων τῆς συζύγου Σπύρου Μισαραλιώτου καὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ. ἐπὶ τῇ ἑκατέρωθεν προτάσει καὶ παραδοχῇ ἐπώλησεν αὐτὰ διὰ τελείας πωλήσεως ἀπηλλαγμένα πάσης διεκδικήσεως τρίτου εἰς τὸν εἰρημένον Νικολάκην Λογοθέτην ἀπέναντι 350 γροσίων, τὰ παρέδωκεν εἰς αὐτὸν καὶ κατέστησε κάτοχον αὐτῶν· οὗτος δέ, ὡς ἐδηλώθη ἀνωτέρω, ἠγόρασε, παρέλαβε καὶ κατέστησεν αὐτὰ κτῆμά του, πληρώσας τὸ τίμημα αὐτῶν, ὅπερ παρέλαβε σῶον καὶ ἀνελλιπὲς καὶ δὲν δικαιοῦται κατ' οὐδένα τρόπον καὶ ἐπὶ οὐδεμιᾷ προφάσει νὰ προβάλῃ δικαιώματα διεκδικήσεως καὶ κυριότητος ἐπ' αὐτῶν, ἅτινα εἶναι κτῆμα ἀναφαίρετον καὶ ἀπαλλοτρίωτον τοῦ εἰρημένου ἀγοραστοῦ, δικαιουμένου νὰ διαχειρίζηται αὐτὸ ὡς θέλει καὶ βούλεται. Ἐφ' ᾧ καὶ διὰ τὸ ἔγκυρον συνετάχθη τὸ παρὸν κατ' αἴτησίν των ὅπερ ἐγράφη κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς Ῥετζὲπ τοῦ ἔτους 1226 (1811).

Μάρτυρες.

Μουλᾶ Χασὰν Ἰμαμζαδέ, Μεχμὲτ ἀγᾶς Γουλῆ Αμπδῆ Μπελουλιάσα, Νικολάκης Καλόγηρος, Ἀγγελῆς Καντζιλέρης, Στάμος Λιανοσταφίδας, Νικολῆς Βούκρας, Χατζῆ Σπῦρος Τζικάτζης καὶ ἄλλοι.

[Ἐκ τοῦ Τουρκικοῦ].

Χοτζέτι.

Σεῒδ Μουσταφᾶ Ῥασὶχ κριτὴς Ἀθηνῶν ἔγραψε τὸ παρὸν ὁ πτωχός· εἴη αὐτῷ ἵλεως ὁ Θεός.

Σφραγὶς [Σεῒδ Ἀμδουλ] [λὰχ Μουσταφᾶ]

Ὁ Συμεὼν Κολέτης ἐπίτροπος πρὸς πώλησιν καὶ παραλαβὴν τοῦ ἀντιτίμου τοῦ ἐξ Ἄνδρου ἀρχιμανδρίτου Ἀκακίου, ἐμφανισθεὶς ἐνώπιον τῆς ἱερᾶς κρίσεως ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τοῦ Νικολάου Λογοθέτου, ἐδήλωσεν ὅτι τὴν ἰδιόκτητον οἰκίαν τοῦ ἐντολέως του κειμένην ἐν τῇ συνοικίᾳ Ῥόπη (Ῥόμπη) καὶ συνορευομένην διὰ τῆς οἰκίας Χηστάκη Ἐλευθερίου, Δημητρίου Τσουσμὲρ καὶ δύο δημοσίων ὁδῶν, περιέχουσαν δὲ μίαν ἀνώγειον αἴθουσαν μετὰ ἐξώστου, μαγειρεῖον, χαγιάτιον, λιθόκτιστον κλίμακα, σταῦλον, κελλάριον, ἀμπάριον, ἀπόπατον καὶ μέρος αὐλῆς, ἐπὶ τῇ ἑκατέρωθεν γενομένῃ προτάσει καὶ παραδοχῇ καὶ διὰ πωλήσεως τελείας καὶ ἀπηλλαγμένης παντὸς ὅρου καὶ πάσης διεκδικήσεως τρίτου ἐπώλησε δυνάμει τοῦ πληρεξουσίου

του εἰς τὸν Νικολάκην Λογοθέτην, παρέδωκεν εἰς αὐτὸν καὶ κατέστησε κύριον ἀπέναντι τιμήματος 900 γροσίων· οὗτος δὲ ἠγόρασεν αὐτὴν καὶ παρέλαβεν εἰς τὴν πλήρη κατοχήν του πληρώσας τὸ ἄνω εἰρημένον ποσόν, ὅπερ σῶον καὶ ἀνελλιπὲς παρέλαβε παρ' αὐτοῦ, δὲν δικαιοῦται δὲ ἐπ' οὐδενὶ λόγω καὶ προφάσει νὰ προβάλῃ δικαιώματα κυριότητος καὶ ἀναμίξεως ἐπὶ τῆς ἐν λόγῳ οἰκίας, ἥτις εἶνε καθαρὰ ἰδιοκτησία τοῦ ἀγοραστοῦ, δυναμένου νὰ διακατέχῃ αὐτὴν ὅπως θέλει καὶ βούλεται. Ἐφ' ᾧ διὰ τὸ ἔγκυρον συνετάχθη τὸ παρόν, ὅπερ ἐγράφη ἐν ἀρχῇ τοῦ μηνὸς Ῥεβιοὺλ-ἐβὲλ τοῦ ἔτους 1230 (18.5).

Μάρτυρες.

Ὁ Σεΐδ Σεΐ Χασὴμ ἐφένδης, Μεχμὲτ ἀγᾶς Γούλη, Ἰσμαὴλ ἀγᾶς Δουχακῆς Τουραλῆ ἀγᾶς, Σπύρος Λογοθέτης, Παναγῆς Ζαχαρίτσας, Σπύρος Τρικαλιώτης, Σπύρος Παλαιολόγος, Προκόπιος Μπενιζέλος, Σπύρος Καπετανάκης, Θωμᾶς Λογοθέτης, Γιαννάκος Π.νταζῆς, Ἀντώνιος πραγματογνώμων.

(Ἐκ τοῦ Τουρκικοῦ).

Χοτζέτι.

Μουσταφᾶς κριτὴς Ἀθηνῶν ἔγραψε τὸ παρὸν ὁ πτωχός·
ἵλεως αὐτῷ γένοιτο ὁ Θεός.

Σφραγὶς [Μουσταφᾶς]

Ἡ χριστιανὴ τὸ θρήσκευμα καὶ κάτοικος Ἀθηνῶν Ὄρσα θυγάτηρ Ἰωάννου Ταρωνίτη ἐμφανισθεῖσα ἐνώπιον τῆς ἱερᾶς κρίσεως, τοῦ πεφωτισμένου φυλακείου τῆς ὑπάτης πίστεως, παρόντος καὶ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτῆς Παναγῆ υἱοῦ Νικολάκη Λογοθέτου, οἰκειοθελῶς ἐδήλωσεν ὅτι οὖσα τελεία ἰδιοκτῆτις ἀμπέλου τεσσάρων στρεμμάτων κειμένης εἰς θέσιν Καρυδιὰν καὶ περιεχούσης τέσσαρα ἐλαιόδενδρα καὶ ἓν δένδρον, *κολυμπάδα* καλούμενον, ἐλαιόδενδρον, καὶ μίαν ἀγριελαίαν, συνορευομένης δὲ διὰ τοῦ κτήματος τῶν τέκνων τοῦ Μουσταφᾶ ἀγᾶ Ζεγκίν, τοῦ Ἀλκαρδιάκου καὶ Βαριμπόπη, τῶν κτημάτων τοῦ Κωσταντῆ Ἀσκαθάρου καὶ Μιχάλη Ἀστρακάρη καὶ τοῦ κτήματος τοῦ Χρήστου Κότση, διεχώρησαν αὐτὴν ἅπασαν ἐκ τῶν λοιπῶν κτημάτων της μετὰ πάντων τῶν προσαρτημάτων καὶ προσαυξημάτων καὶ διὰ τελείας καὶ ἀμετακλήτου δωρεᾶς ἐδώρησεν εἰς τὸν εἰρημένον ἀνεψιόν της Παναγῆν, παρέδωκεν αὐτὴν καὶ κατέστησε τέλειον ἰδιοκτήτην, ὅστις ἐπίσης ἐνώπιον ὁμηγύρεως παρεδέχθη τὴν δωρεὰν καὶ παρέλα-

θεν αὐτήν. Τ᾿ οὐντεῦθεν δὲ κατ' οὐδένα λόγον καὶ ἐπὶ οὐδεμιᾷ αἰτίᾳ δικαιοῦται νὰ διεγείρῃ δικαιώματα διακατοχῆς καὶ κυριότητος ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω περιγραφομένης οἰκίας καὶ δένδρων, ἥτις εἶνε τελεία ἰδιοκτησία τοῦ προμνησθέντος ἀνεψιοῦ της Παναγῆ, δικαιουμένου νὰ διακατέχῃ αὐτὴν καὶ διαθέτει ὡς θέλει καὶ βούλεται. Ἐφ' ᾧ καὶ διὰ τὸ ἔγκυρον συνετάχθη τὸ παρὸν κατ' αἴτησίν του, ὅπερ ἐγράφη τὴν 15 τοῦ μηνὸς Τζεμάζι-ουλ εδδὲλ τοῦ 12 4 (1819).

Μάρτυρες

Ἀχμὲτ ἐφένδης Μωρίς, Παλαιολόγος Βενιζέλος, Ἀγγελάκης Κατζιλέρης, Σπύρος Παλαιολόγου, Σπύρος Λανδέζου, Ἀντώνιος Δήμου, Χρῆστος Μπόρσας, Δημήτριος Μπουρναζος, Στάμος Λιανοσταφιδας πραγματογνωμων καὶ ἄλλοι.

(Ἐκ τοῦ Τουρκικοῦ).

Ταπί.

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε ἡ ἑξῆς :

Ἐπειδὴ ἀποθανόντος ἄνευ κληρονόμου τοῦ Νικολοῦ Τσαΐμπετῆ, ὁ ἐκ δύο καὶ ἡμίσεος στρεμματων ἀγρὸς αὐτοῦ—κείμενος ἐν τῇ περιοχῇ τῶν Ἀθηνῶν τῇ κατὰ τὸ παρον ἔτος 1227 ὑπὸ τὴν διαχείρισίν μου διατελούσῃ καὶ ἀνατεθείσῃ μοι παρὰ τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Νομισματοκοπείου δι' ὑψηλοῦ διαταγματος, καὶ ἐν τῇ θέσει *ἅγιοι Θεόδωροι* μεταξὺ Καπετὰν Δημητρ ου καὶ Πεζούλη, Μιχαὴλ Πλατούσα, Ἁγίου Μελετίου (; Ἀϊμελὲτ), ἐκκλησίας, Σιδερῆ Κορουπιώτου καὶ δημοσίας ὁδοῦ,—ἔμεινεν ἐγκαταλελειμένος καὶ ἀδέσποτος, ἐζήτησε δὲ τὴν κατοχὴν αὐτοῦ ὁ κάτοικος Ἀθηνῶν Λογοθέτης, ἐδόθη οὗτος εἰς τὸν εἰρημένον κατὰ τὸν Βασιλικὸν νόμον ληφθέντος τοῦ τιμήματος καὶ ἐξεδόθη τὸ παρὸν *πιστοποιητικὸν διακατοχῆς* (μααριφετναμὲ-ταπί. Ἐνόσῳ δὲ ὁ εἰρημένος σπέρει καὶ καλλιεργεῖ τὸν ἀγρόν, ἀποτίνει τὴν δεκάτην καὶ τοὺς ἐπιβαλλομένους ἄλλους αὐθαιρέτους φόρους, μηδεὶς κωλυέτω αὐτὸν τῆς διακατοχῆς καὶ ἐπικαρπίας αὐτοῦ.

Τὴν 7 Σεβὰλ 1222 (1812).

Ι ΜΑΗΛ

σωματοφύλαξ τῆς αὐτοκρατορικῆς φρουρᾶς
Βοϊβόδας Ἀθηνῶν.

(Ἐκ τοῦ Τουρκικοῦ).

ΠΩΛΗΣΙΣ.

1818 μαρτίου 15 'Αθήνα[1].

Διὰ τοῦ παρόντος ὁμολογῶ, ἐγὼ ὁ κάτωθεν ὑπογεγραμμένος Σπυρίδων Παλαιολόγος, πῶς τὴν σήμερον, μετὰ βουλῆς καὶ καλῆς μου προαιρέσεως, ἐπούλησα ἀπὸ τὰ ἐλαιόδενδρα τὰ πατρικά μου ἐν τῇ τοποθεσίᾳ ὅπου ἔχω εἰς τὸν ἅγιον Σαββα ρίζαις τριάντα ν. ριζ. : 0, πράγματα δύο πλησίον τὸ νοτινὸ μέρος τοῦ Βαλεντῆ, τὸ ἄλλο μέρος τῆς Μπίκιας Μουσταπίδα, τὸ δὲ ἄλλο μέρος ἀμπολὴ καὶ Νικόλαος Λογοθέτης, ἀπό δὲ τὸ βορεινὸν μέρος σουμπλιαστὴς ἐγὼ ὁ πωλητής· τὰ αὐτὰ ἐλαιόδενδρα καθὼς ἐστὶ καὶ εὑρίσκονται τὴν σήμερον τὰ ἐπούλησα τῆς κυρὰ Μπίκιας, γυνὴ τοῦ ποτὲ Σταύρου Βροντογούνη εἰς τελείαν πούλησιν διὰ γρόσια χίλια εἴκοσι, λέγω ν. γρ 1020, ἀπὸ δὲ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς νὰ εἶναι ἡ ἰδία καὶ καθολικὴ νοικοκυρά, εἰς αὐτὰ νὰ κάμῃ ὡς θέλει καὶ βούλεται εἰς τὴν ἐξουσίαν της, ὑποσχόμενος ἐγὼ ὁ Σπυριδων Παλαιολόγος ἂν ἴσως καὶ λάβει καμμίαν πείραξιν ὑπό τινος νὰ τῆς ἀποκρίνομαι εἰς κάθε καιρόν· ὅθεν εἰς ἔνδειξιν καὶ βεβαίωσίν της ἔδωσα τὸ παρόν μου γράμμα μὲ τὸ ἰδικόν μου χέρι γεγραμμένον καὶ βεβαιωμένον ἰδιοχειρός μου καὶ εἰς κάθε καιρὸν νὰ ἔχῃ τὴν ἰσχὺν εἰς κάθε κριτήριον εἰς ἀσφάλειαν.

Σπυρίδων Παλαιολόγος, ὑπόσχομαι καὶ βεβαιόνω τὰ ἄνωθεν.

Σπ. 'Ανδρέου Παλαιολόγος μαρτυρῶ.

ΕΚΜΙΣΘΩΣΙΣ

1818 'Απριλίου α' 'Αθήνα.

Τὴν σήμερον ἐσυμφώνησα ἐγὼ ὁ Σπυρίδων Παλαιολόγος μὲ τὴν ἀνεψιάν μου κυρίαν Μαρίαν σύζυγον τοῦ σιορ Νικολάου Λογοθέτη, καὶ μοῦ ἔδωσεν τὰ ἐλαιόδενδρα, ὁποῦ τῆς ἐχάρησεν ἡ θεία της κυρία Μπήτζα γυνὴ τοῦ ποτὲ Σταύρου Βροντογούνη, εἰς τοποθεσίαν ἁγίου Σάββα ρίζαις τριάντα· τὰ ὁποῖα χαριζομένη εἰς ἐλόγου μου, μὴ ἔχοντας ἀνάγκη νὰ τὰ δωσῃ κολιγικά, τὴν σήμερον μὲ τὰ ἔδωσεν. ἐπὶ συμφωνίᾳ τοιαύτῃ· νὰ τὰ δουλεύω καλὰ ἀνεμπιστευμένα θεοφοβούμενα, καὶ ὅ,τι εἰσόδημα ἐξαποστέλλει ὁ πανάγαθος Θεός, νὰ κτημόνωνται καὶ νὰ μοιράζωμεν τὸ ἰσόδημά τους, δύο μερίδια ἡ ἄνωθεν ἀνεψιά μου καὶ ἐγὼ ἕνα, ἡ αὐτὴ συμφωνία ἀγροικιέται ἕως οὗ εἶναι εὐχαριστημένα καὶ τὰ δύο μέρη, ὅθεν εἰς ἔνδειξιν ἔγινε τὸ παρὸν καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας της, σὺν τῇ ὑπογραφῇ μου εἰς ἀσφάλειαν.

[1] Ἄνωθεν ὑπαγραφαὶ Τούρχων μαρτύρων.

Σπυρίδων Παλαιολόγος βεβαιόνω, Ν. ὁ Λογοθέτης ἔγραψα καὶ μαρτυρῶ.

ΟΜΟΛΟΓΙΑ.

Τῷ α' Αὐγούστου 1820. Ἐν Ἀθήναις.

Τὴν σήμερον φανερώνει καὶ ὁμολογεῖ ὁ Γιαννάκης Σικαμινιώτης ἀπὸ χωρίον Μαροῦσι, ὅτι ἔμεινε νὰ χρεωστῇ τοῦ σιὸρ Νικολάου Λογοθέτου αἰγίδια θηλυκὰ κεφάλια ἕνδεκα, τὰ ὁποῖα τὰ ἔλαβε κεφαλιακὰ ἀψόφητα νέα, διαλεγμένα, ἐγκαστρωμένα, καὶ ἐρχόμενος ὁ χρόνος ὑπόσχεται νὰ τὰ παραδώσῃ καθὼς τὰ ἔλαβεν, τὰ δὲ μικρὰ κατζίκια ὁποῦ ἤθελαν γεννήσουν νὰ ἦναι καὶ αὐτὰ τοῦ αὐθεντικοῦ του. Καὶ οὕτως ἔδωσε τὸ παρόν του εἰς ἔνδειξιν.

Φιλάρετος Μπερνέας μαρτυρῶ, Παναγῆς Μπουρνάζος μαρτυρῶ, Παναγῆς Ποῦλος μαρτυρῶ.

ΕΚΜΙΣΘΩΣΙΣ.

1818 Μάρτιος 25 Ἀθήνα.

Τὴν σήμερον ἐσυμφώνησα ἐγὼ ὁ Σπυρίδων Παλαιολόγος μὲ τὴν Κυρὰ Μπίκα γυνὴ τοῦ ποτὲ μακαρίτου Σταύρου Βροντογούνη καὶ μοῦ ἔδωσεν τὰ ἐλαιόδενδρα ὁποῦ τῆς ἐπώλησα εἰς τοποθεσίαν τοῦ Ἁγίου Σάββα ῥίζες τριάντα πράγματα δύο λέγω ῥίζες 30, τὰ ὁποῖα μοῦ τὰ ἔδωκε κολιγιακὰ καὶ ὑπόσχομαι νὰ ἔχω χρέος νὰ τὰ ποτιζω καὶ νὰ τὰ ζευγαρόνω καλά, καὶ ὅσον εἰσόδημα ἤθελεν ἐξαποστεί ει ὁ πανάγαθος Θεὸς 'χτιμήνονται καὶ νὰ μοιράζωμεν τὸ εἰσόδημα δύο μερτικὰ ἡ ἄνωθεν Κυρὰ Μπίκα καὶ ἕνα μερτικὸ ἐγὼ ὁ Σπυρίδων Παλαιολόγος διὰ δούλευσίν μου· ὅθεν εἰς ἔνδειξιν ἔγινε τὸ παρὸν εἰς ἀσφάλειαν.

Σπυρίδων Παλαιολόγος βεβαιόνω.

ΟΜΟΛΟΓΙΑ ΧΡΕΟΥΣ.

Τῇ 6' Σεπτεμβρίου 1820 ἐν Ἀθήναις.

Διὰ τοῦ παρόντος φανερόνει καὶ ὁμολογεῖ ὁ Νικόλαος Σεπολιάτης ὅτι ἔμεινε νὰ χρεωστεῖ καθαρὰ τῷ ἄρχοντι Λογοθέτῃ Κυρίῳ Νικολάῳ γρόσια ἑβδομήκοντα τρία καὶ παράδες ὀκτὼ νουμ. γρ. 73 π. 8 τὰ ὁποῖα τὰ ἔλαβεν δανεικῶς διὰ χρῆσιν του ὑποσχόμενος νὰ τὰ ἐπι-

στρέψῃ εὐχαρίστως εἰς διορίαν καιροῦ χρόνον ἕνα δίχως τινὸς προφάσεως, ὅθεν εἰς ἔνδειξιν ἐγένετο τὸ παρὸν εἰς ἀσφαλειαν.

Ἀγγελάκης Καντζιλιέρης μαρτυρῶ.
Παλαιολόγος Μπενιζέλος μαρτυρῶ.
Παναγῆς Πούλος μαρτυρῶ.

ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ

('Αριθ. 'Αρχείου 'Εθνολ 'Εταιρείας 1831).
[*Ὁμολογία διὰ τὴν συμβίβασιν τοῦ ἀδελφοῦ μου καὶ τοῦ πατέρα μου*].

'Επὶ ἔτους 1619 ἐν μηνὶ 'Ιουλίῳ 26.

† Διὰ τοῦ παρόντος ὁμολογητικοῦ καὶ συμφωνητικοῦ γράμματος, τὴν σήμερον ὡμολόγησαν καὶ ὁμολογοῦσιν, οἱ κάτωθεν γεγραμμένοι ὅ,τε 'Ιωάννης ὁ Σταματάκης ὁμοῦ καὶ ὁ υἱός του ὁ Νικολός, καὶ ὁ ἕτερός του ἀδελφὸς ὁ Γεωρ άκης, πῶς μετὰ βουλῆς καὶ θελήσεώς τους ἐσυμφώνησαν καὶ ἐσυμβιβαστησαν μὲ τὸν ἀδελφόν τους Σταμάτη, διὰ τὰ παντοῖα τοῦ πατρός των τοῦ 'Ιωάννη· καὶ ἔδωσάν του διὰ μερδικόν του ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τοῦ Περιστερίου ἐλαιοφυτάδες πέντε μὲ τὸ ξήλιόν τους ὅσον ἐστιν· πλησίον Παντελῆς Σταματάκης καὶ Νικόλαος Γεώργη Φορτωμένος καὶ Μουσταφάμπεης 'Ακόμη ἔδωσάν του καὶ ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τῆς Ψαχνῆς στὸν Σκορδιλὸ χωράφι στρέμματα ἐννέα, σύμπλιον τοῦ Παντελίου Σταματάκη, καὶ Νικολάου Λιβαδίτη, καὶ οἱ ἀδελφοί του καὶ ἡ ὁδὸς καὶ ἀπὸ τὴν σήμερον δὲν ἔχουν νὰ ζητοῦν πλέον ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον τίποτε μὲ τὸ νὰ μὴν πληρώσῃ τους ἀπὸ τὸ χρέος τοῦ πατρός του ὁ ἀδελφὸς ὁ Σταμάτης τίποτε· καὶ τέλειον σούλφι, καὶ διὰ τὸ ἀληθὲς ἔκαμαν ἔγινε τὸ παρὸν ὁμόλογον.

† Ὁ πρώην Αἰγίνης *Νήφων* μαρτυρῶ.
Νικολὸς 'Αργύρης μαρτυρῶ τὰ ἄνωθεν.
'Ιωάννης τοῦ Μακρῆ δουλευτὴς μαρτυρῶ τὰ ἄνωθεν.
Κυριάκος Νικολὸς 'Αργίτης μαρτυρῶ ὡς ἄνωθεν.
Σταμάτης Λουκᾶ Κουτρούλη μαρτυρῶ τὰ ἄνωθεν.
Μπενάρδος Κυριάκος μαρτυρῶ ὡς ἄνωθεν καὶ ὑπέγραψα.

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΕΠΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

[Τὸ ἑπόμενον σημείωμα ἀνεγνώσθη παρ' ἡμῶν ἐπὶ Εὐαγγελίου ἐντύπου τοῦ 1599, εὐμενῶς παραχωρηθέντος ἡμῖν ὑπὸ τοῦ ἡγουμένου Πεντέλης κυρίου Ἱεροθέου. Ἐκ τῶν ἐπ' αὐτοῦ διαφόρων δυσαναγνώστων ἔκ τε τῆς πολυκαιρίας καὶ τῆς καταστροφῆς, ἣν οἱ σῆτες ἐπήνεγκον, σημειώσεων, πλὴν τῶν ἄλλων, φαίνεται ὅτι τὸ Εὐαγγέλιον ἀνῆκέ ποτε εἰς τὴν Ἀθηναϊκὴν ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας τοῦ Ἀγγέλου, ἰδιοκτησίαι δέ τινες τῆς ἐκκλησίας ταύτης ἀναφέρονται εἰς τὸ δημοσιευόμενον σημείωμα].

1634

Τὰ δένδρα τῆς Παναγίας τοῦ Ἀγγέλου.

† Στὸν Ἅγιον Σάββα δένδρα τῶν ἐλαιῶν 11 (σύμπληος τοῦ Μιχάλη τοῦ Γιαλᾶ ὁ γαμπρὸς καὶ . . . ἡ ὁδός).

† Ἀκόμη δένδρα εἰς τὴν Κολοκυνθοῦ(;) 8 (σύμπληος ὁ ΠαπᾶΠερνᾶς).

† Ἀκόμη στὰ Πατήσια ἐμπροστὰ εἰς τὰ περιβόλια 15 (σύμπληος ὁ Παντοκράτορας καὶ κατὰ μέρος τοῦ Πάρδου, οἱ παῖδες τοῦ Μιχάλη καὶ Στάμου Σίμου καὶ τοῦ Φολεροῦ.

† Ἀκόμη εἰς τὸ Γυψέλι στοῦ Νικολάου Πόγκα δένδρα 5.

† Ἀκόμη στὸ Ῥοδάρι στὸ ζευγάρι τοῦ Πραΐμ Πασᾶ Παρασκευᾶ δένδρα 8.

† Ἀκόμη στοῦ Χειλᾶ στὴ στράτα ποῦ πᾶνε στοὺς Ἀπελοτζήπους 2, (σύμπληος ὁ Μῆτρος (;) Σκαρδιάκος).

† Ἀκόμη στοῦ Τζακουμάτζη τὸ ρέμμα 12 (συμπληαστὴς τοῦ Βασίλη ὁ μύλος καὶ τοῦ Πουζίτζη παῖδες καὶ τὸ ρέμμα τοῦ Τζακμάτζη·

† Ἀκόμη στὸν αὐτὸν τόπον 3, (σύμπληαστὴς τοῦ Παπαχύκα ὁ γαμπρὸς καὶ ὁ. . . . . . .)

† Ἀκόμα στὰ Κουπούνια. . . μοσχάτο δένδρα 2

† Ἀκόμη στὰ Ἀκαθήμια ὁποῦ ἀφιέρωσεν ἡ Ἀργυρὼ τοῦ Νικολῆ δένδρα 14 (συμπληαστὴς ὁ Κεφάλας καὶ ἡ Κυράστα ἡ ἀνεψιά του καὶ Νικολὸς καὶ ἡ ὁδός).

† Ἀκόμα στοῦ Ἀγὰ τὴ βρύτι δέντρο 1 καὶ μισὸ στρέμμα χωράφι στὸ ῥέμμα (συμπληαστὴς ὁ Παυλῆς τοῦ Γερένη.

*
* *

[Ἄλλη γραφὴ μεταγενεστέρα].

† Στὸ Κουμάρι πίσω εἰς τοῦ Χαγγῆ Χαμουζᾶ τὸ ζευγάρι ἐλαιόδενδρα 25 . . . ὁποῦ τὰ ἀφιέρωσεν ἡ μακαρίτισσα ἡ γυνὴ τοῦ κὺρ Δημητράκη Καρόρη ὀνόματι Φλωροῦ ἡ θυγατέρα τοῦ Σαλμάνη.

† Ἀκόμη εἰς τοὺς Ἀμπελοκήπους δένδρα 10 ὁποὺ τὰ ἀφιέρωσεν ὁ Γεωργάκης Κυρβελᾶς ἀπὸ δαῦτα ἔχει ἡ Καρυὰ τοῦ Μπαγουρδάκη 6 καὶ Δημήτρης 8.

† Ἀκόμη δέν᾽ρα ποῦ τὰ ἀφιέρωσεν . . . ρίζες 1 . . .

*

[Ἕπονται ἄσημοί τινες σημειώσεις ἐξόδων. Εἰς τὴν ἀπέναντι σελίδα καὶ τὴν μᾶλλον κατεστραμμένην διὰ τῆς αὐτῆς γραφῆς ὑπῆρχεν ἡ ἑξῆς σημείωσις].

† . . . γραφομεν τὰ σκεύη ὁποῦ ἔχει ἡ μονὴ . . . . Παναγία τοῦ Ἀγγέλου. Ἀρχὴ ἀνθολόγιον ἕνα ὁποῦ τὸ ἄφησεν ὁ . . . τῶν δώδεκα μηνῶν τὸ ἕνα εἶνε χειρόγραφον. Εὐαγγέλια δύο τὸ ἕνα μὲ ἀσήμια τὸ ἕτερον Εὐαγγέλιον μὲ φυλακα . . . Συναξα ιστὴς ἕνας, νέος θησαυρὸς ἕνας, Ἀπόστολος ἕνας, Ὡρολόγιον ἕνα, Εὐχολόγιον ἕνα, Παρακλητικὸν ἕνα, Γερμανὸς ἕνας, Ἀλααὶς τρεῖς, οἱ δύο κόκκιναις καμουχὰ ἀχνουδωτή . . . Ἀλααὶς καὶ στιχάρι ζυγαὶς δύο λιναὶς . . . χρυσὸ καὶ ἀσημένιαις φούνταις. Ἕτερο καμουχὰ κόκκινο ἕτερον . . . κόκκινο καμουχένιο ἕνα ἕτερον κίτρινο ἄρραφτο καὶ παλαιὰ 3. καλύμματα ζυγαὶς δύο, ὑπομάνικα ζυγαὶς 3. Ποτήρια μὲ τὰ καλύμματα ἕνα, ζώνη μία μὲ κουδούνια ἀσημένια, προσκέφαλα δύο μὲ φούνταις χρυσαὶς τὸ ἕνα πράσινο τὸ ἄλλο κόκκινο. Ποδίαις καμουχένιαις καὶ ἀτλαζένιαις καὶ λογιαῖς 15. Ποδιαις ἕτεραις τριμμέναις 8. Ἐπιτάφιος ἕνας. Καρπίτι κόκκινο ἕνα. Δισκάρια 3. Το ἕνα στάγγος καὶ τὰ δύο χάλκινα. Μπόλιαις γραφταὶς 5, ἀκόμη μπόλιαις χροσαὶς 8. Ἕτεραις κεντηταὶς 5. Ἀκόμη σκεπίτικες 4 μὲ μικρὰ ζωγραφέλια καὶ μια παλαία. Κόμπους ἀσημένιους συρματεροὺς τοῦ Ἁγ. Εὐαγγελίου. 6. Σκολαρίκια ἀργυρᾶ ζυγιαὶς 65 δράμια 16. Ἀσημάκια δράμια 32, φουρτουλακαις ἀσημένιαις δρ. 27. Ἀρβανίτικη κανάκα ἀσημένια 1 δρ 35. χεράκια καὶ ματάκια δρ. 10 . . . κια 3 μὲ ἀλισάκια δρ. 17. Σασιλίκια ἀργυρᾶ ζυγαὶς 2 δρ. 18 . . Χεράκια καὶ γκολφάκια δρ. 14. Μαργαριταράκια . . . λιθαρόπουλα ανακατωμένα δρ 72 Κορόνα μὲ Σεργούτιον τὸ ἕνα κουν υτό (Λι)θαρόπουλα 20. Παναγία ἀσημωμένη μὲ τὸ κωρονάκι της. ἕτερη μικρὴ ἀσημένια. Ἀντρομίδα τρίφυλλη 1. Κουτὶ σουρτάρι μὲ τὰ κόκκαλα 1 . . . Χάλκινος . . . 1. Κεροκάκαβο μὲ τὴν κουτάλα 1. Μάτουκα φτιάρη σεντούκι ἀλπέδινο 1. Λαμπάδια ἄσπρο κερὶ λίτρες 27 Μανοάλιο κιπρένια 2 λίτρες 17.

[Ἕπονται ἕτεραί τινες ὅλως ἄσημοι σημειώσει;].

Ἰατρικὴ συνταγὴ τοῦ παρελθόντος αἰῶνος.

Χάπια σταματικά.

Γαρόφαλα δρ 2.—Κανέλα δρ. 2—Πιπερόρριζα δρ 2.—Μοσχοκάριδα δρ 1—Λυχιόνι δρ. 1.

Χάπια σουρδιστικά.

Ῥεβέντι δρ. 5.—Σιναμικὴ δρ. 5.—Κάψους ἁλατίνι δρ. 5—Σαλάπα δρ. 5.—Κρεμέζι δρ. 2 ½.

Ἑτέρα πούργα διὰ τὰς γαστρωμένας.

Ῥεβέντι δρ. 2.—Μάνα δρ. 2.—Τριμόρι δρ. 1.—Σιναμικὴ δρ. 2.

Ἑτέρα πούργα.

Ταρταρομέντιγο δρ 1.—Ἅλας τῆς ἐγκλιτέρας δρ. 5.

Ἀλοιφὴ διὰ μαγιασίλι.

Παροῦτι δρ. 5.—Κερβετζιλὲ δρ. 5.—Γερανόπετρα δρ. 5.—Φοῦντι δρ. 50.—Ῥάμνο δρ. 50.— Κάτ. δρ. 50.— Λάδι δρ. 50. Αὐτὰ ὅλα νὰ τὰ βράσῃς εἰς ἕνα τζουκάλι καινούργιο καὶ γίνονται ἀλοιφὴ καὶ ἄλοιφε τοὺςγεράδες.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΤΙΝΕΣ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ

[Ἀντίγραφον ἐγγράφου Δημοτικοῦ συμβουλίου, ἐκ τῶν πρώτων ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Βασιλείου, εὑρεθὲν μεταξὺ τῶν ἐγγράφων Λογοθέτου].

Ὁ Δήμαρχος ὑπέβαλεν εἰς τὸ Δημ. Συμβούλιον τὴν ὑπ' ἀριθ. 9155 διαταγὴν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐζητήσατο τὴν σύσκεψιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ Δημοτ Συμβουλίου περὶ τοῦ εἰς αὐτὴν ἀντικειμένου καὶ σκεφθὲν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου παρατηρεῖ μὲ λύπην του ὅτι τὰ ὑπουργεῖα τῶν ἐσωτερικῶν καὶ οἰκονομικῶν ἔλαβον περὶ τῆς ὑποθέσεως τῶν ὑδάτων ἐσφαλμένας πληροφορίας. Δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ κυριότης τῶν ὑδατων ἀνῆκεν εἰς τὴν Τουρκικὴν Κυβέρνησιν, τοῦτο δὲ ἐξάγεται α' ὅτι γενικῶς τὰ ὕδατα τῆς ἐπαρχίας ἀνῆκον μέρος εἰς τὴν κοινότητα καὶ μέρος εἰς ἰδιοκτήτας, οἵτινες ἄχρι τοῦδε τὰ ἔχουν εἰς τὴν κατοχὴν καὶ κυριότητά των, ὡς ἐν παραδείγματι το ὕδωρ τοῦ Περσοῦ, τὸ ὁποῖον καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἔχουν εἰς τὴν διάθεσίν των οἱ ἰδιοκτῆται τῶν εἰς Πατήσια κήπων, τὸ ὕδωρ τοῦ Κηφισσοῦ, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸ θέρος ἔχουν εἰς τὴν διάθεσίν των οἱ ἰδιοκτῆται τῶν εἰςΣεπόλια κήπων καὶ κατὰ τὸν χειμῶνα οἱ ἰδιο-

κτῆται τῶν ἐλαιοδένδρων (ἐξηγήθημεν ἄλλοτε διατὶ ἐδόθη τὸ δικαίωμα εἰς τὴν κοινότητα νὰ τὸ διανείμῃ κατὰ τὸν χειμῶνα), τὸ ὕδωρ τῶν Ἀμπελοκήπων τὸ ὁποῖον ἀποκλειστικῶς ἀνήκει εἰς τὴν κοινότητα, ἥτις διεκδικεῖ ἤδη αὐτὸ ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων μέ τινας ἰδιοκτήτας οἵτινες ἠθέλησαν νὰ τὸ οἰκειοποιηθῶσι, τὸ πόσιμον ὕδωρ τῆς πόλεως τὸ ὁποῖον ἀποκλειστικῶς ἀνήκει εἰς τὴν κοινότητα. ϐ Ἂν τὸ ὕδωρ τοῦτο ἀνῆκεν εἰς τὴν Τουρκικὴν ἐξουσίαν αὕτη ἐπὶ τῆς μεταϐολῆς ἤθελεν ἀντιποιηθῇ αὐτό, ἀλλ' ὁ πληρεξούσιός της ὄχι μόνον τοῦτο δὲν ἔπραξεν, ἀλλ' οὐδὲ ἐσυγχώρησεν εἰς τοὺς Ὀθωμανοὺς νὰ ἐκποιήσωσιν αὐτὸ μετὰ τῶν οἰκιῶν ἢ οἰκοπέδων των καὶ τοῦτο κατ' αἴτησιν τῆς τότε Δημογεροντίας Ἀθηνῶν. γ' Ἂν τὸ ὕδωρ ἀνῆκεν εἰς τὴν Τουρκικὴν ἐξουσίαν αὕτη ἤθελε παραχωρήσει ὕδωρ εἰς ὅλα τὰ Τουρκικὰ καταστήματα, οἷον τζαμιὰ τεκέδες κλπ, ἀλλ' εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐκ τῶν τοιούτων καταστημάτων εἶχον ὕδωρ μόνον τὰ Τζαμία Κολόνας, Σιταροπάζαρο, Γενὶ Τζαμὶ καὶ ὁ Μενδρεσὲς καὶ ταῦτα ἀνὰ ἓν δράμιον, καθόσον ὅμως ἀφορᾷ τὸ Ζαμπιτλίκι (Διοικητήριον) καὶ Κατιλίκι (εἰρηνοδικεῖον) ταῦτα ἦσαν καὶ εἶναι κοινοτικὰ ἂν καὶ κατὰ δυστυχίαν τὸ μὲν κατέχεται, τὸ δὲ ἐπωλήθη παρὰ τῆς Ἑλλ. Κυϐερνήσεως, ὁ δὲ Δῆμος ἐπιφυλάττεται νὰ στηρίξῃ ἐν καιρῷ τὰ ἐπ' αὐτῶν δικαιώματά του.

Τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις καὶ τὸ Β. Ὑπουργεῖον ὑποστηρίζει διὰ τῆς μνησθείσης διαταγῆς του, ἀναφέρον «ὅτι ἡ κοινότης τῶν Ἀθηνῶν ἦτον ὑπόχρεως νὰ ἐπισκευάζῃ τὰ ὑδραγωγεῖα χωρὶς νὰ ἀναλαμϐάνῃ κἀνὲν δικαίωμα ἐπὶ τῶν ὑδάτων». Ἀναμφιϐόλως οὐδεὶς παρ' ὁ ἰδιοκτήτης εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἐπισκευάζῃ τὸ κτῆμα του καὶ ἐπὶ τούτῳ ἡ κοινότης ἐξώδευε κατ' ἔτος 10 χιλ. γροσίων καὶ ἐξοδεύει ἤδη ἀδρῶς ἄνευ συνδρομῆς τῆς Κυϐερνήσεως, καὶ ἤδη μὴ δυναμένη νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰ ἔξοδα ταῦτα θέλει ζητήσῃ τὴν συνδρομὴν τῆς Κυϐερνήσεως διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἀπαντήσῃ τὴν ἔλλειψιν τῶν ὑδάτων κατὰ τὸ θέρος.

Ὡς πρὸς τὴν τελευταίαν παράγραφον τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος Διαταγῆς ὅτι καὶ πρὶν τῆς πολιτικῆς μεταϐολῆς τῆς Ἑλλάδος τὰ Δημόσια καταστήματα εἶχον ἄφθονον ὕδωρ ἄνευ πληρωμῆς τινος καὶ ὅτι ἐκ τούτου ἕπεται ὅτι καὶ ἡ Κυϐέρνησις δὲν εἶναι ὑπόχρεως νὰ πληρώσῃ εἰς τὴν Δημ. ἀρχὴν τὸ ἐπὶ τοῦ ὕδατος δικαίωμά της, τὸ συμπέρασμα τοῦτο δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ τῆς παρούσης ἐποχῆς ἀφ' οὗ κατὰ τὸν περὶ Δήμου νόμον ἡ Κυϐέρνησις φορολογεῖ τὴν δημοτικὴν περιουσίαν.

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους τὸ Συμβούλιον παρακαλεῖ εὐσεβάστως τὸ Β ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν ἀφ' οὗ ἐκ τῶν ὑδάτων τὰ ὁποῖα κατακρατεῖ τὸ Δημόσιον ἐκπέσῃ 4 δράμια νὰ πληρώσῃ τῶν ἐπιλοίπων τὸ ἐτήσιον δικαίωμα εἰς τὸν Δῆμον κατὰ τὸ δίκαιον.

Ὁ κ. Δήμαρχος ἐπιφορτίζεται νὰ διαβιβάσῃ τὴν παροῦσαν εἰς τὴν Β. Διοίκησιν Ἀττικῆς ἥτις παρακαλεῖται νὰ ὑποστηρίξῃ τὰ δίκαια τοῦ δήμου ἐνώπιον τῆς Β. Κυβερνήσεως πρὸς ἀποφυγὴν περαιτέρω διενέξεων.

Η ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ ΤΗΣ ΟΥΑΛΛΙΑΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ (1816

[Περικοπὴ ἐκ τῆς Histoire du procès de la reine d'Angleterre, rédigée sur des documents recueillis à Londres, et sur des communications officielles Par A T Desquiron de St Agnan, avocat à la cour royale de Paris 1820][1].

. . . .

«Ἡ πριγκηπέσσα προσήνεγκε δωρεὰν εἰς τὴν νεοσύστατον ἀκαδημίαν τῶν Ἀθηνῶν τάλληρα 500[2], καὶ ἐξουσιοδότησε τοὺς ἐπιτρόπους αὐτῆς νὰ λαμβάνωσι κατ' ἔτος παρὰ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει τραπεζίτου Σκαραμαγκᾶ τάλληρα διακόσια. Προσέτι ἀπεφυλάκισε πάντας τοὺς διὰ χρέη ἐν ταῖς φυλακαῖς τῶν Ἀθηνῶν φυλακισμένους. Ἔδωσεν ἔτι εἰς τὸν διοικητὴν τῶν Ἀθηνῶν σπουδαῖον χρηματικὸν ποσὸν ἵνα χρησιμεύσῃ πρὸς ἀπαλλαγὴν τῶν γεωργῶν ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ τῶν ἀπανθρώπων αὐτῶν δανειστῶν. Καθ' ἣν στιγμὴν δ' ἐκ Πειραιῶς ἀνεχώρει προσέφερε 200 τάλληρα εἰς οἰκογένειάν τινα καθολικὴν ἐγκατεστημένην ἐν Πειραιεῖ».

Ἡ καθολικὴ αὕτη οἰκογένεια [προστίθησιν ὁ Μηλιαράκης] ἧς ποιεῖται μνείαν τὸ ἀνωτέρω χωρίον, θὰ εἶνε ἡ μνημονευομένη καὶ ὑπὸ τοῦ συγχρόνου Σικελοῦ περιηγ. Σκροφάνι, περὶ ἧς οὗτος γράφει τὰ ἑξῆς.

Γάλλος τις ὀνόματι Καϋρὰκ (Cayrac)[3], ἔμπορος πρότερον, μετὰ ποικίλας ἀτυχεῖς περιπετείας τοῦ βίου, συλλέξας τὰ λείψανα τῆς περιουσίας του καὶ ἐλθὼν ἐν Πειραιεῖ, ἔκτισε παρὰ τὴν παραλίαν τοῦ

[1] Ἡ περικοπὴ αὕτη ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ Ἑστίᾳ ὑπὸ τοῦ Α. Μηλιαράκη.

[2] Σημ. Μ. Τὸ γαλλικὸν κείμενον γράφει cinq cents pièces, μὴ ὁρίζον ἀκριβῶς τὸ νόμισμα, ὑπολαμβάνομεν δὲ ὅτι τὰ κερμάτια ταῦτα ἢ νομίσματα θὰ ἦσαν τάλληρα τῶν χρόνων ἐκείνων ἐν χρήσει ἐν Τουρκίᾳ.

[3] Περὶ αὐτοῦ εἴπομεν ἤδη ἐν σελίδι 282 τῆς Ἱστορίας, ἐν οἰκείῳ δὲ τόπῳ θέλομεν ἀναγράψει πλείονα.

λιμένος οἰκίσκον, ἔνθα κατῴκησε μετὰ τῆς θυγατρός του καί τινος φίλης. Τὰ βιβλία του, προσθέτει ὁ Scrofani, ὁ κῆπός του, ἡ ἁλιεία, ἡ γειτονία τῶν Ἀθηνῶν, ὁ ὑγιεινὸς ἀὴρ καὶ ἡ ψυχικὴ γαλήνη ἦσαν αὐτῷ ἀρκετὰ πρὸς εὐδαίμονα βίον. Ὑπεδέχετο δὲ πάντας τοὺς ξένους τοὺς ἐρχομένους εἰς Ἀθήνας».

Περὶ τοῦ παραδόξου τούτου ἀνθρώπου [προστίθησιν ὁ Μηλ.] ὅστις ἔκτισεν οἶκον ἐν τῷ παντελῶς ἐρήμῳ τότε ὄντι Πειραιεῖ οὐδὲν ἕτερον ἠδυνήθην νὰ ἀνεύρω· οὐδὲ ὁ ἔτη τινὰ μετὰ τὸν Scrofani ἐλθὼν Σατωβριὰν ἀναφέρει τι· οὗτος διὰ ζωηρῶν χρωμάτων εἰκονίζων τὴν ἐρημίαν τοῦ Πειραιῶς, γράφει μόνον τὰ ἑξῆς: «ὁπωσδήποτε τὸ μόνον μαγαζεῖον ὅπερ ὑπάρχει ἐν Πειραιεῖ ἔχει γαλλικὴν γένεσιν. Ὠκοδομήθη νομίζω ὑπὸ τοῦ κ. Γάσπαρη, ἀρχαίου προξένου τῆς Γαλλίας ἐν Ἀθήναις».

ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΝΑΟΥ ΠΕΝΤΕΛΗΣ

[Εἰς τὸ ὑπέρθυρον τοῦ Ναοῦ τῆς Μονῆς Πεντέλης ὑπάρχει κεχαραγμένη ἡ ἑξῆς ἐπιγραφή]

	Ἠδ' ὑπὸ Τιμοθέου Εὐβοίης ἀρχιθύταο
ΕΤΕΙ ΑΦΟΗ	ἱρὴ δωμήθη θειοτόκοιο Μονὴ
[1578]	εἶτ' ἀνεκαινίσθη Νικηφόρου ἐν Μοναχοῖσι
ΕΤΕΙ ΑΨΞΗ	πρωτεύοντος(—)Δεγλερίου ἐπίκλην
[1768]	νῦν δὲ προϊσταμένοιο Κυρίλλου δευτέρου αὐτῆς
ΕΤΕΙ ΑΩΝΗ	κείνου ἀνεψιοῦ Δεγλερίου γενεὴν
[1858]	Νηὸς ἐπεσκευάσθη ἐκοσμήθη τε κατ' αἶσαν
	οἶκος τ' εὐρύνθη εὐαγέων Μοναχῶν.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΥ ΠΕΝΤΕΛΗΣ

[Εἰς τὸ ὑπέρθυρον τοῦ Νεκροταφείου Πεντέλης ὑπάρχει μάρμαρον φέρον σταυρὸν καὶ τὸ ἔτος:

͵ΖΠϛ [=7086 δηλ. 1578]

Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀνήκει εἰς τὸν ἀρχαῖον τῆς Μονῆς Ναὸν τὸν ἐπὶ Τιμοθέου κτισθέντα, ἀφοῦ συμπίπτει ἡ αὐτὴ χρονολογία πρὸς τὸ ἔτος τῆς ὑπὸ τοῦ Τιμοθέου ἱδρύσεως τῆς Μονῆς].

ΦΥΛΕΤΙΚΑ

—

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗΝ ΑΛΒΑΝΩΝ

'Απόσπασμα ἐκ τῆς «Συνοπτικῆς καταστάσεως τῆς πόλεως 'Αθηνῶν» τοῦ Διονυσίου Σουρμελῆ.

[Τὸ ἐξ 95 σελίδων ἔργον τοῦτο τοῦ συγγράψαντος ἀξιόλογον 'Ιστορίαν τῆς ἐπαναστάσεως τῶν 'Αθηνῶν Δ. Σούρμελῆ, εἶναι συνοπτικὴ ἀφήγησις τῆς ἱστορίας τῶν 'Αθηνῶν «ἀπὸ τῆς πτώσεως αὐτῆς ὑπὸ τοὺς 'Ρωμαίους μέχρι τέλους τῆς Τουρκοκρατίας». Καὶ τὰ μὲν πρὸ τῆς Τουρκοκρατίας ἔχουσι γραφῆ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τότε γνωστῶν ἱστοριῶν καὶ τοῦ Fanelli· ἡ Τουρκοκρατία δέ, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Χαλκοκονδύλη, τοῦ 'Ανωνύμου Βιέννης, τῶν ἐπιστολῶν Ζυγομαλᾶ καὶ Καβάσιλα, τῆς 'Επιτομῆς Περραιβοῦ καὶ τοῦ Χρονικοῦ τοῦ 'Ανθίμου. Μόνον δὲ τὸ Δ' Κεφάλαιον (ἐξ 6 σελίδων) δύναται νὰ θεωρηθῇ ἔν τισιν, ὡς ἱστορικὴ πηγή, ἅτε περιέχον σκέψεις ἰδίας καὶ παρατηρήσεις περὶ τῶν ἀνὰ τὴν 'Αττικὴν 'Αλβανῶν ἐποίκων].

. . . .

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Ἤδη δὲ πρόκειται νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τῶν κατὰ τὴν 'Αττικὴν 'Αλβανῶν καὶ τῆς ἐπικρατούσης αὐτῶν γλώσσης. 'Αφοῦ ὁ Σουλτάνος τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατέστρεψε τὴν 'Αλβανίαν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐνδόξου Γεωργίου Σκενδέρμπεη, πολλοὶ 'Αλβανοὶ διὰ νὰ ἀποφύγωσι τὴν σφαγὴν καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν προσέφυγον εἰς τὴν κάτω 'Ελλάδα, Βοιωτίαν, 'Αττικὴν καὶ Πελοπόννησον.

Οἱ ἐλθόντες δὲ εἰς τὴν 'Αττικὴν ἕπεται νὰ ἦσαν οἱ ὀλιγώτεροι παρ' ἐκείνους τοὺς κατοικήσαντας ἀλλαχοῦ ὡς πρὸς τὴν ἀναλογίαν τοῦ πορισμοῦ τῶν καρπῶν καὶ προϊόντων τῆς γῆς, τὴν ὁποίαν ἔμελλον νὰ καλλιεργῶσι διὰ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα, παραβαλλομένων τῶν γαιῶν τῆς 'Αττικῆς μὲ ἐκείνας τῆς Βοιωτίας, Κορινθίας, 'Αργολίδος καὶ λοιπῶν. Οἱ 'Αθηναῖοι λοιπὸν ὑποδεχθέντες τοὺς πρόσφυγας τούτους ὁμοθρήσκους των, ἔδωκαν πρὸς αὐτοὺς οἱ κτηματικοὶ τὰς κατὰ τὴν 'Αττικὴν γαίας των διὰ νὰ τὰς καλλιεργῶσιν ἐπὶ συμφωνίᾳ· καὶ ἡ συνήθεια αὕτη διήρκεσε μέχρι τῆς σήμερον.

'Επειδὴ δὲ συχναὶ ἐπιδρομαὶ συνέβησαν παρὰ τῶν Τουρκαλβανῶν καὶ Τουρκομακεδόνων κατὰ τὴν κάτω 'Ελλάδα καὶ τὴν Πελοπόννη-

σον τὴν ιζ' καὶ ιη' ἑκατονταετηρίδα, ὡς περὶ τούτου εἴπομεν ὄπισθεν, διὰ τοὺς Βενετικοὺς πολέμους ἐν τῇ Πελοποννήσῳ, Ἀττικῇ καὶ Βοιωτίᾳ· καὶ ἐπειδὴ οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων ἦσαν ἐκθεμένοι εἰς τὸν κίνδυνον τῆς διαρπαγῆς, ὡς ἀπέχοντες πολὺ τῆς πόλεως τοῦ Πειραιῶς καὶ τῶν πλησιοχώρων νήσων, καὶ δὲν εἶχον τὴν αὐτὴν τύχην μὲ τοὺς κατοίκους τῆς πόλεως, οἵτινες εἰς πᾶσαν τυχοῦσαν ἀνάγκην εἶχον πρόχειρον τὴν φυγὴν καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῆς περιουσίας. Καὶ ἐπειδὴ οἱ ἐνταῦθα χριστιανοὶ Ἀλβανοί, εὕρισκον παρὰ τοῖς Τουρκαλβανοῖς κάποιαν συμπάθειαν διὰ τὸ ὁμόφυλον καὶ ὁμόγλωσσον, ἴσως καὶ συγγένειαν, τούτου ἕνεκα ἠναγκάσθησαν καὶ οἱ λοιποὶ κάτοικοι Ἕλληληνὲς τῶν χωρίων νὰ συμμορφωθῶσι κατὰ τὸ ἔνδυμα, ἤθη καὶ διάλεκτον, μὲ τοὺς συνοίκους των Ἀλβανούς διὰ νὰ ἀποφεύγωσιν ὁπωσοῦν τὴν σκληρὰν ἀπανθρωπίαν τῶν διαρπαζόντων. Προσέτι δέ, ἐπειδὴ οἱ διοριζόμενοι παρὰ τοῦ Βοϊβόνδα ἐπιστάται εἰς τὴν σύναξιν τοῦ δικαιώματος τῆς δεκαετείας ἦσαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον Τουρκαλβανοί, οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων, καθὸ γεωργοὶ ἅπαντες, διὰ νὰ ἔχωσι τὰς σχέσεις αὐτῶν καὶ νὰ οἰκειῶνται μετ' αὐτῶν ἐπὶ τὸ συμφέρον, ἠναγκάζοντο νὰ ἐξαλβανίζωνται κατὰ πάντα· «Φιλεῖ γὰρ τὸ ὑπήκοον τοῖς τοῦ Ἄρχοντος ἤθεσιν ἐξομοιοῦσθαι». Καὶ οἱ τελευταῖοι τῶν Ἀλβανισθέντων εἶναι οἱ κάτοικοι τῶν Ἀχαρνῶν, Κουκουβάουνες καὶ Ἀμαρουσίου, οἵτινες παρεδέχθησαν τὸν Ἀλβανισμὸν μετὰ τὰ μέσα τῆς ΙΗ' ἑκατονταετηρίδος. Καὶ μέχρι τῆς σήμερον σώζονται γέροντες τινὲς εἰς Ἀχαρνάς, ἐνθυμούμενοι τὴν μεταβολὴν καὶ διηγούμενοι τὰ περιστατικά [1]. Πᾶς γὰρ λαὸς δουλωθεὶς ἅπαξ, ῥέπει βέβαια ἐπὶ τὰ χείρω, ὁπόταν μάλιστα ἐπίκειται αὐτῷ τὸ παχὺ τῆς ἀμαθείας σκότος, ἡ καταπίεσις τῆς πτωχείας καὶ αἱ καταστρεπτικαὶ προλήψεις.

Ἐν τούτοις δὲν ἀπέμαθον οὗτοι τὴν πάτριον αὐτῶν γλῶσσαν καὶ πανταχοῦ τῆς Ἀττικῆς ὅλοι οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων γνωρίζουσι καὶ λαλοῦσι τὴν σημερινὴν Ἑλληνικὴν ὅπως καί οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως, μάλιστα δὲ φυλάττοντες φράσεις τινὰς καὶ ἰδιωτισμοὺς τῆς παλαιᾶς Ἀττικῆς γλώσσης, τὰ ὁποῖα ταῦτα δὲν δύναταί τις νὰ εὕρῃ ἀλλοῦ, εἰμὴ εἰς τοὺς χωρικοὺς καὶ εἰς τὰς γυναῖκας τῆς πόλεως, παρ' αἷς διεσώθησαν μέχρι σήμερον καὶ ὅλα τὰ ἀρχαῖα ἔθιμα τὰ εἰς γάμους

[1] Σ. Σουρμ. Τὰ περιστατικὰ ταῦτα παρῆλθον ἀπὸ τὴν κατὰ τὸ 1770 ἔτος ἐπανάστασιν τῶν Πελοποννησίων δι' ἀπάτην τοῦ Ῥωσσικοῦ Ναυάρχου Ὀρλὼφ ἐγκαταλειφθέντων εἰς τὴν σκληρὰν τιμωρίαν τῶν Τουρκαλβανῶν, οἵτινες ἱκανὰ ἔτη ἐμαστίγωσαν τοὺς δυστυχεῖς τότε Ἕλληνας.

καὶ τοκετούς, τὰ πρὸς τὰς Μοίρας καὶ τὴν Ἑκάτην καὶ ὅλαι αἱ προλήψεις τῶν παλαιῶν, ἅτινα ἀποδεικνύουσι τρανῶς τὴν γνησιότητα τῆς ἀπογονίας των.

Ὅτι δὲ τὰ εἰρημένα περὶ τῆς ἐξαλβανίσεως τῶν κατοίκων τῶν Ἀττικῆς καὶ περὶ τοῦ ὅτι οἱ ἐλθόντες εἰς τὴν Ἀττικὴν Ἀλβανοὶ ἦσαν ὀλιγώτατοι ὡς πρὸς τοὺς ἀνέκαθεν κατοίκους αὐτῆς ἔχονται ἀληθείας, δύναται νὰ πεισθῇ ἕκαστος καί ἐξ ἄλλων πολλῶν παραδειγμάτων, ἓν ἐκ τῶν ὁποίων ἀρκεῖ νὰ φέρωμεν εἰς ἀπόδειξιν[1]..... .... Ὅλα τὰ ἔθνη τῆς Ἀσίας, ὅσα πιστεύουσιν εἰς τὸν Μωάμεθ, καλοῦνται ἐν γένει Τοῦρκοι· καὶ ὅλοι λαλοῦσιν, ἐκτὸς τῶν Ἀράβων, τὴν Τουρκικὴν γλῶσσαν, καθὼς καὶ ὅλοι οἱ κάτοικοι τᾶς Ἀσίας Ἕλληνες χριστιανοὶ ἀπομαθόντες τὴν πάτριον αὐτῶν γλῶσσαν, λαλοῦσι καὶ οὗτοι τὴν Τουρκικήν. Λοιπὸν οἱ ἀληθινοὶ Τοῦρκοι τῆς Σκυθίας ἦσαν τρεῖς χιλιάδες καὶ τοῦτοι στρατιῶται, διατρίβοντες τὸν βίον αὐτῶν εἰς πολέμους καὶ μάχας, μὴν ἔχοντες ποτὲ σταθερὰν κατοικίαν καὶ κατ' ὀρθὸν συμπερασμὸν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι τὸ πλεῖστον μέρος αὐτῶν ἀπέθανον ἄγαμοι, ὅ ἐστι χωρὶς ἀπογόνους, ὥστε ἤθελεν εἶσθαι πάντη ἀσυλλόγιστος καὶ ἄμοιρος κρίσεως, ὅστις ἤθελε τολμήσῃ νὰ εἴπῃ ὅτι τὰ τόσα ἑκατομμύρια ἀνθρώπων τῶν καλουμένων τὴν σήμερον Τούρκων καὶ τῶν λαλούντων τὴν Τουρκικὴν γλῶσσαν, κατάγονται ὅλοι, τόσον Μωαμετάνοι, καθὼς καὶ χριστιανοί, ὅλοι ἀπὸ τὸ Τουρκεστάν, ἢ ἀπὸ τὸ Ἴμαον τῆς Σκυθίας ἢ ὅτι τὰ τόσα Τουρκικὰ πλήθη τὰ κατοικοῦντα τὴν Εὐρωπαϊκὴν Τουρκίαν ἕλκουσι καὶ αὐτὰ τὸ γένος ἐξ αὐτῆς τῆς Σκυθικῆς Φυλῆς καὶ δὲν ἦσαν Ἕλληνες χριστιανοί, οἵτινες ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν ὀλίγοι παρ' ὀλίγους ἐτούρκισαν, καθὼς πρὸ τῶν Τούρκων ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἐρωμαΐσαν, μέχρι σήμερον Ῥωμαῖοι καλούμενοι. Ἆρα τί παράδοξον, ὅτι ἡ φορὰ τοῦ καιροῦ, τὰ περιστατικὰ αὐτὰ ἔκαμαν καὶ τοὺς κατοίκους τῶν χωρίων τῆς Ἀττικῆς νὰ ἀλβανισθῶσι τὴν γλῶσσαν, ὅπου καὶ πρότερον εἶχον ῥωμαΐσῃ χωρὶς νὰ κατάγωνται ἀπὸ τὴν Ῥώμην ἢ τὴν Ἰταλίαν;

Ἐκ τῆς τοιαύτης ἀκρισίας ὁρμώμενος καὶ ὁ Γάλλος περιηγητὴς τῆς Ἑλλάδος Πουκεβίλλης, λέγει ὅτι εὗρεν εἰς τὰς Ἀθήνας κατοίκους χριστιανοὺς Ἀλβανοὺς μὲν 4000, Ἕλληνες δὲ 3000. Ὅτι δὲ λανθάνεται πολὺ ὁ περιηγητὴς οὗτος ἰδοὺ ἡ ἀπόδειξις. Ἀφ' ὅτι ἦλθεν οὗτος εἰς Ἀθήνας (τῷ 1815) μέχρι τῆς σήμερον κἀμμία μετανάστευσις τῶν Ἀθηναίων τούτων δὲν ἔγεινε, καὶ κατὰ φυσικὸν λόγον ἔκτοτε

[1] Παραλείπονταί τινα ὡς ἄσχετα ὅλως πρὸς τὰ τῆς Ἀττικῆς.

μέχρι τῆς σήμερον, μετὰ παρέλευσιν εἰκοσιεπτὰ ἐτῶν, ἔπρεπε νὰ διπλασιασθῶσιν οἱ Ἀλβανοὶ οὗτοι ἢ τοὐλάχιστον νὰ αὐξήσωσι τὸ ἓν τρίτον. Ἀλλὰ τὴν σήμερον εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν δὲν ὑπάρχουσιν Ἀλβανοί· οὔτε ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐσηκώσαμεν τὰ ὅπλα κατὰ τῆς τυραννίδος μέχρι τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν πραγμάτων τῆς Ἑλλάδος, δὲν ἐφάνησαν εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν Ἀλβανοί, ἐκτὸς ἐκείνων τῶν κατοικούντων εἰς τὰ χωρία τῆς Ἀττικῆς. Τί λοιπὸν ἔγειναν τόσαι χιλιάδες ἀνθρώπων ; Ἰδοὺ πόθεν προῆλθεν εἰς τὸν Ποκεβίλλην ἡ ἀπάτη. Ἐπειδὴ οἱ κατὰ τὴν Ἑλλάδα Ἀλβανοὶ φοροῦσιν ὅλοι ἐν γένει ἓν ὁμοειδὲς ἔνδυμα λευκόν, ὅπερ ἐστὶν ἐνδυμασία ἀρχαία, καθὼς καὶ ὅλοι οἱ γεωργοὶ Ἕλληνες ἐκτὸς τῶν νησιωτῶν· καὶ ἐπειδὴ εἰς τὰς Ἀθήνας ἐκ τῶν γεωργῶν οἱ ζευγῖται μόνον φέρουσι τὸ αὐτὸ ἔνδυμα μὲ ἐκεῖνο τῶν χωρικῶν· καὶ τοῦτο τὸ διακριτικὸν ἔθιμον παρὰ τοῖς ζευγίταις· διότι ἅμα τις παραιτηθῇ τὸ ζεῦγος, ἀπεκδύεται καὶ τὸ ἔνδυμα τοῦ ζευγίτου[1], ἀφ' ἑτέρου βλέπων ὁ περιηγητὴς πολλοὺς εἰς τὴν πόλιν καθ' ἡμέραν συχνάζοντας ἐκ τῶν χωρίων τοὺς μὲν διὰ τοῦτο, τοὺς δὲ δι' ἐκεῖνο, οἵτινες οὗτοι ὁμοιάζουσι μὲ τοὺς ζευγίτας τῶν Ἀθηνῶν, ὡς εἴπομεν ἄνωθεν, τούτων ἕνεκα πάντων ἐνόμισεν ὁ καλὸς περιηγητής, ὅτι, ὅσους εἶδεν εἰς τὰς Ἀθήνας λευκοφοροῦντας, οὗτοι πάντες εἶναι καὶ Ἀλβανοί [2].

Ὅσον δὲ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κατοίκων τῆς πόλεως φαίνεται καὶ εἰς τοῦτο λανθασμένος ὁ Ποκεβίλλης. Εἶναι βέβαιον, ὡς καλῶς γνωρίζομεν, ὅτι περὶ τὰ 1815 ἦσαν κάτοικοι αὐτοχθόνων οἰκογένειαι εἰς τὴν πόλιν μόνον πλήρεις τῶν δύω χιλιάδων, ἤτοι ψυχαὶ δέκα χιλιάδες, ἐκτὸς τῶν Τούρκων καὶ τῶν ὑπὸ σημαίαν Εὐρωπαϊκὰν διατελούντων χριστιανῶν, καὶ ἐκτὸς τῶν ὅσοι ἀποδημοῦντες Ἀθηναῖοι κατῴκουν εἰς ἄλλας πόλεις ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Τουρκίας· ὡσαύτως καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων τῶν χωρίων τῆς Ἀττικῆς ἦτον σχεδὸν ὅμοιος, ἢ ὀλίγον περισσότερος ἐκείνου τῆς πόλεως.

[1] Σ. Σουρμ. Ὅστις ἀμφιβάλλει περὶ τούτου, ἂς παρατηρήσῃ καὶ ἂς ἐξετάσῃ αὐτοπροσώπως τοὺς λευκοφοροῦντας γεωργοὺς τῶν Ἀθηνῶν καὶ θέλει τοὺς εὕρῃ ὅλους ζευγίτας.

[2] Σ. Σουρμ. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τινὲς οἰκογένειαι οὐχὶ Ἀλβανῶν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἀλβανισθέντων χωρίων τῆς Ἀττικῆς διὰ νὰ ἀποφύγωσι καὶ ἄλλας μελλούσας ἐχθρικὰς ἐπιδρομὰς ληστανοστατῶν, μετῴκησαν ὡς εἰς ἄσυλον εἰς τὴν πόλιν, καθὼς συνέβη τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἔκτοτε σώζονται αὐτοὶ ἐνταῦθα. Ἀλλ' οὗτοι δὲν ἀναπληροῦσι οὐδὲ τὸ ἑκατοστημόριον τῶν ἐντοπίων τῆς πόλεως.

Ταῦτα δὲ καὶ περὶ τῶν Ἀλβανῶν τῆς Ἀττικῆς, περὶ τῶν ὁποίων ἠναγκάσθην νὰ γράψω τὰ ὀλίγα ταῦτα χάριν τῶν μεταγενεστέρων, διὰ νὰ μὴν ἀγνοῶσι τὴν ἀφορμὴν τῆς κατοικήσεως αὐτῶν εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ νὰ μὴ νομίζωσιν ὅτι ὅλοι αὐτοὶ οἱ κάτοικοι κατάγονται ἐξ Ἀλβανῶν· διότι ὅσα ἄλλα παρὰ ταῦτα εἶπον ξένοι τινές, πεποιθότες εἰς εἰκασίας μόνον, εἶναι ἀνυπόστατα καὶ χωρὶς καμμίαν βάσιν. . . . . .». (1842)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΤΑΣΣΟΥ Δ. ΝΕΡΟΥΤΣΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΕΠΟΙΚΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΛΒΑΝΩΝ

ΥΠΕΡΜΕΣΟΥΝΤΟΣ ΙΔ´ ΑΙΩΝΟΣ

Καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ ἐκ τῆς φλωρεντινῆς οἰκογενείας τῶν Ἀκκιαϊώλων Νέριος, βαρὼν Βοστίτσης καὶ κύριος τῆς καστελλανίας Κορίνθου, ἐξήλασε τῆς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας τὴν περιβόητον Καταλανικὴν ἑταιρίαν, καὶ ἀνηγορεύθη δοὺξ Ἀθηνῶν καὶ Θηβῶν (1386—1394), ὁ ἀγροτικὸς τῆς Ἑλλάδος πληθυσμός, οἱ δουλεύοντες τὰς γαίας τῶν ἐν ταῖς πόλεσιν ἀρχόντων καὶ γαιοκτημόνων, ὅπως καὶ τῶν φράγκων τιμαριωτῶν, εἶχον ἐκλείψει διὰ τὴν ἐρήμωσιν τῆς ἀνοικτῆς χώρας, οὐχὶ μόνον ἐκ τῶν κατὰ καιροὺς ἐπισκηπτόντων λιμῶν καὶ λοιμῶν, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον ἐξ αἰτίας τῶν διηνεκῶν ἐπιδρομῶν δηώσεων καὶ λεηλασιῶν τῶν κατὰ θάλασσαν πειρατῶν.

Οἱ ἄλλοτε σύμμαχοι τῶν Καταλάνων Τοῦρκοι λῃσταὶ ἐπέδραμον περὶ τὰ 1328 οὐχὶ μόνον τὰ παράλια καὶ τὰς νήσους τοῦ βυζαντινοῦ κράτους, ἀλλὰ καὶ αὐτὰς ἔτι τὰς κτήσεις τῆς Βενετίας ἐπὶ τῆς Εὐβοίας καὶ τὰς χώρας τῆς Καταλανικῆς ἑταιρίας ἐπὶ τῆς Ἀττικῆς. Ἐν ἔτεσι 1329 καὶ 1330 τετράκις οἱ Τοῦρκοι ἐλεηλάτησαν καὶ ἠρήμωσαν τὴν Εὔβοιαν καὶ τὴν Ἀττικήν· ἐν ἔτει 1331 εἴκοσι πέντε χιλιάδες χριστιανῶν Ἑλλήνων τε καὶ Λατίνων ἤχθησαν εἰς αἰχμαλωσίαν, τὸν δὲ Μάϊον καὶ Ἰούνιον τοῦ ἔτους 1332, περὶ τὰ τριακόσια ὀγδοήκοντα καταδρομικὰ πλοῖα, ἐφ' ὧν ἐπέβαινον 40,000 Τούρκων, ἐλῄζοντο τὰς ἑλληνικὰς παραλίας. Ἐν ἔτει 1367 ἐπειράθησαν οἱ Τοῦρκοι πειραταὶ ἔφοδον καὶ κατ' αὐτῆς τῆς ἀκροπόλεως Ἀθηνῶν.

Παρὰ ταῦτα ὁ κατὰ τὸν ΙΑ´ καὶ ΙΒ´ αἰῶνα ἐπὶ Βυζαντίνων βασιλέων καὶ κατὰ τὸν ΙΓ´ αἰῶνα, ἐπὶ Φραγκοκρατίας θεσμὸς τῆς παροικίας, ἤτοι ἀγροτικῆς δουλοσύνης ὑπὲρ τῶν ἰθαγενῶν γαιοκτημόνων

καὶ φράγκων τιμαριωτῶν, ἦτο τόσῳ βαρύς, ὥστε οἱ παρακαθήμενοι τοῖς κτήμασι δουλοπάροικοι χωρῖται κατέλειπον τὰς γαίας ἀκαλλιεργήτους καὶ ἔφευγον εἰς ἄλλας χώρας. Διὰ τοῦτο μεταξὺ ὁμόρων κρατῶν ἐγίνοντο ειδικαὶ συμβάσεις περὶ ἀποδόσεως καὶ ἀναγκαστικῆς ἐπιστροφῆς τῶν φυγάδων, ὅπως συνωμολογήθησαν πολλάκις μεταξὺ τῶν Γάλλων καὶ Καταλάνων δυναστῶν Ἀθηνῶν καὶ Θηβῶν, καὶ τῶν ἐν Εὐβοίᾳ ὑπὸ Βενετικὴν προστασίαν τελούντων Ἰταλῶν τιμαριωτῶν.

Τὰ αὐτὰ συνέβαινον καὶ ἐν Πελοποννήσῳ, ἐν τῷ δεσποτάτῳ τοῦ Μισθρᾶ καὶ ἐν τῷ πριγκιπάτῳ τῆς Ἀχαΐας. Ἤδη πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Νερίου, ὁ βυζαντῖνος δεσπότης τοῦ Μισθρᾶ Μανουὴλ Κανταχουζηνὸς (1349—1380) ἔφερε διὰ θαλάσσης πλείστους ὅσους ἐκ τῶν εἰς Θεσσαλίαν τότε μεταναστευόντων ἐκ τῆς Ἠπείρου Ἀλβανῶν, καὶ ἀνέθετεν αὐτοῖς τὴν φρούρησιν τῶν ὀχυρῶν πόλεως Μονεμβασίας καὶ Μισθρᾶ ὅπως καὶ τῶν πρὸς τὸ πριγκιπᾶτον τῆς Ἀχαΐας μεθορίων. Ὁ δὲ Νέριος καταστὰς κύριος τῆς Βοστίτσης καὶ Κορίνθου, προσωρινῶς δὲ κυβερνήτης τοῦ πριγκιπάτου, κατέκλυσε τὴν ἀπὸ Βοστίτσης μέχρι Βασιλικῶν, Κορίνθου, Ἄργους, Κρανειδίου, Ἑρμιώνης, Δαμαλᾶ καὶ Μεθάνων χώραν διὰ νέων ἐκ τῆς δυσμικῆς Ἠπείρου ἀλβανῶν μεταναστῶν [1].

Συγχρόνως μετὰ τοῦ Νερίου ὁ διαδεχθεὶς τὸν Μανουὴλ Κανταχουζηνὸν δεσπότης τοῦ Μισθρᾶ Θεόδωρος Παλαιολόγος (1388—1407) μετεπέμψατο ἄλλας 10,000 ἀλβανῶν μετὰ γυναικῶν καὶ παίδων σὺν τοῖς σκεύεσι καὶ ποιμνίοις αὐτῶν, καὶ ἐκλήρωσεν αὐτοῖς τὰ εὐφορώτερα τῆς Ἀρκαδίας χωρία. Λήγοντος τοῦ ΙΔ′ αἰῶνος ἤκμαζον ἑκατέρωθεν τοῦ Ἀλφειοῦ ποταμοῦ πολυπληθεῖς ἀλβανικαὶ ἀποικίαι, ἀπὸ Νικλίου μέχρι Καρυταίνης, καὶ μεταξὺ τῶν Σλαυηνῶν τοῦ διαμερίσματος τῆς Σκόρτας, ἀπὸ Λεονταρίου μέχρι πέραν τῆς Τριπόλεως, ἐν Τάπιᾳ, τῷ ὀχυρῷ ἐπὶ τῶν ὀρέων χωρίῳ.

[1] Ἀρχομένου τοῦ Ις′ αἰῶνος ἀπὸ τοῦ Κρανειδίου ἀλβανοὶ ποιμένες κατῴκησαν τὰς νήσους τῶν Πετσῶν καὶ τῆς Ὕδρας, διὰ τὰς ἐπ' αὐτῶν καταλλήλους πρὸς αἰγοτροφίαν νομάς· ἄλλοι δὲ ἀπὸ τοῦ Δαμαλᾶ ἐπεραιώθησαν τὸν Πόρον τῆς Καλαυρείας. Κατὰ τὸν ΙΖ καὶ ΙΗ′ αἰῶνα οἱ ποιμένες ἀλβανοὶ μετεβλήθησαν εἰς θαλασσοβίους, ἀποδίδοντες τὰ ἴσα τοῖς λῃζομένοις τὰς νήσους καὶ παραλίας τοῦ Αἰγαίου πελάγους Τυνισίοις καὶ Ἀλγερίνοις πειραταῖς· ἀρχομένου δὲ τοῦ ΙΘ′ τούτου αἰῶνος ἐκλείσθησαν ὡς ναυμάχοι ὑπὲρ τῆς ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας. Σημειωτέον ἐπὶ τούτοις ὅτι Πέτσαι ὀνομάζεται παρὰ τῶν ἐγχωρίων ἀλβανῶν ἡ ἀδελφὴ τῆς Ὕδρας ναυτικὴ νῆσος, οὐχὶ Σπέτσαι ὅπως καλεῖται ἐσφαλμένως παρὰ τῶν ἡμετέρων· εἶναι δὲ ἡ ἀρχαία Π ι τ υ ο ῦ σ α τῶν Γεωγράφων, οὐχὶ δὲ Ἁλιοῦσα κατὰ τοὺς ἡμετέρους σχολαστικούς.

Ἐπὶ τέλους καταπολεμήσαντος τοῦ Νερίου τὴν κρατοῦσαν τῆς Ἀττικῆς, Βοιωτίας, Φωκίδος καὶ Φθιώτιδος μεγάλην Καταλανικὴν εταιρίαν, καὶ οἰκειοποιηθέντος τὴν ἐπὶ τῶν Ἀθηνῶν καὶ Θηβῶν δουκικὴν ἐξουσίαν (1386 – 1394), πρώτιστον αὐτοῦ μέλημα ἦτο ἡ αναπλήρωσις τοῦ ἐκλιπόντος ἀπὸ τῶν νέων τούτων κτήσεων ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ. Πρὸς τοῦτο ἐφήρμωσεν ὁ Νέριος καὶ ἐκεῖ τὸ παρ' αὐτοῦ καὶ τῶν δεσποτῶν τοῦ Μισθρᾶ ἐν Πελοποννήσῳ ἐγκαινισθὲν ἀποικιακὸν σύστημα, προσκαλέσας ἐξ Ἠπείρου καὶ ἄλλους Ἀλβανοὺς μετανάστας· τὸ δὲ παράδειγμα τοῦ Νερίου ἠκολούθησεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ καὶ διάδοχος Ἀντώνιος (1394 – 1435). Ἀμφότεροι εἰσήγαγον ἐπανειλημμένως ἀπειράριθμα στίφη Ἀλβανῶν σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, μετὰ τῶν σκευῶν καὶ ποιμνίων αὐτῶν, οὐχὶ μόνον διὰ ξηρᾶς ἀπὸ τῆς ἀνατολικῆς Ἠπείρου καὶ βορείου Θεσσαλίας, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου ἀπὸ τῆς δυσμικῆς Ἠπείρου τῆς δεσποζομένης τότε ὑπὸ τοῦ συγγενοῦς φλωρεντινοῦ Ἠσαῦ Βουωνδελμόντε (1386—1399), καὶ τοῦ ἐπὶ θυγατρὶ γαμβροῦ τοῦ Νερίου, κόμητος παλατίνου Κεφαλληνίας Καρόλου Τόκου, δεσπότου τῆς Ἄρτης (1400—1429).

Οἱ ἐν Ἀττικῇ ἐγκατασταθέντες Ἀλβανοὶ ἔποικοι ἐκληρώθησαν παρὰ τῶν δουκῶν Νερίου καὶ Ἀντωνίου πάντα τὰ ἀπὸ τῶν ἰθαγενῶν ἐγκαταλειφθέντα χωρία, ἐν οἷς ἐγκατεστάθησαν ὡς αὐτοτελεῖς γεωργοὶ καὶ ποιμένες· ἀνετέθη δὲ αὐτοῖς ἡ καλλιέργεια τῶν ὑποστάσεων καὶ κτημάτων τῶν ἐν ταῖς πόλεσι καὶ ἐν τοῖς ἐξοχικοῖς αὐτῶν πύργοις διατριβόντων ἰθαγενῶν γαιοκτημόνων καὶ φράγκων δυναστῶν, ἐπὶ μισθώσει ἢ συνεταιρισμῷ κατὰ τὸ λεγόμενον σύστημα τῶν κολλήγων (collega, συνεταῖρος).

Συγχρόνως καὶ ἡ Βενετικὴ πολιτεία προσεκάλει Ἀλβανοὺς εποίκους πρὸς ἐγκατάστασιν ἐν τῇ μεσημβρινῇ Εὐβοίᾳ καὶ ἐπὶ τῆς νήσου Ἄνδρου πρὸς ἀναπλήρωσιν τῆς ἐκ τῶν πειρατῶν ἐρημώσεως καὶ λειψανδρίας, ἑλκύουσα αὐτοὺς διὰ προικοδοτήσεως γαιῶν καὶ ἀπονομῆς ἐκτάκτων προνομιῶν. Αἱ εἰς Ἀττικὴν καὶ Βοιωτίαν μετὰ τῶν σκευῶν καὶ ποιμνίων αὐτῶν ἐξ Ἠπείρου καὶ Θεσσαλίας καταβαίνουσαι ἀλβανικαὶ οἰκογένειαι, εὑρίσκουσαι συμφορωτέρους ὅρους ἐγκαταστάσεως ἐν Εὐβοίᾳ, διέβαινον τὴν ἐπὶ τοῦ Εὐρίπου γέφυραν καὶ ἐξεχέοντο ἁπανταχοῦ τῆς χώρας, ἀπὸ Κύμης μέχρι Στούρων, καὶ ἀπὸ τούτων μέχρι Καρύστου, καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν πρὸς βορρᾶν χωρίων τῆς Ἄνδρου. Ἐν ἔτει 1425, ὁ ἐν Βενετίᾳ ἀντιπρόσωπος τοῦ δουκὸς Ἀθηνῶν καὶ Θηβῶν Ἀντωνίου, Ῥεϊνάλδος Μέλζολα, διεμαρτύρετο ἐν ὀνόματι τοῦ ἡγεμόνος κατὰ τῶν ἐν Εὐβοίᾳ ἀρχῶν, ὅτι τριακόσιαι αλ-

βανικαὶ οἰκογένειαι, φεύγουσαι ἐξ Ἀττικῆς, ἐγένοντο δεκταὶ ἐν Εὐβοίᾳ, ἄνευ ἀδείας τοῦ οἰκείου αὐτῶν κυριάρχου καὶ δουκός· μηνὶ δὲ Ἰανουαρίῳ 1427, ἡ βενετικὴ πολιτεία, βεβαιοῦσα τὴν πρὸς τὸν δοῦκα Ἀντώνιον γειτονικὴν φιλίαν, ἐπέτρεπε τὴν ἐξ Εὐβοίας ἀκώλυτον ἐπιστροφὴν τοῖς βουλομένοις ἐκ τῶν Ἀλβανῶν τούτων φυγάδων ἐξ Ἀττικῆς μεταναστῶν, ἄλλοις δὲ ἐκ Θεσσαλίας καὶ Φθιώτιδος κατ' εὐθεῖαν προσερχομένοις παρεχώρει ἡ σύγκλητος τῆς Βενετίας οὐχὶ μόνον ἐλευθέραν ἐγκατάστασιν ἐν Εὐβοίᾳ, ἀλλὰ καὶ προικοδότησιν γαιῶν ἐκ τοῦ δημοσίου, μετὰ καὶ ἄλλων ἐλευθεριῶν καὶ ἀσυδοσιῶν.

Οἱ ἐν Ἀττικῇ καὶ Βοιωτίᾳ ἀλβανοὶ μετανάσται, διὰ μὲν τὰς πόλεις καὶ κώμας ὅπου εὕρισκον ἰθαγενεῖς ἑλληνοφώνους κατοίκους, ἐτήρουν τὰ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ ὀνόματα μετά τινος ἀλβανιζούσης παραφθορᾶς· οὕτω, ἐπὶ παραδείγματι ἔλεγον: Ἀθήνε̈, Καλλερόε̈, Λεψίνε̈, Μέγαρε̈, Μαραθῶνε̈, Μαρούς, Κηφισέ, Κοροπή, Φήβε̈, Λιβαδέ, Σουκάμινο, Ὠρωπό, ἀντὶ Ἀθῆναι, Καλλιρρόη, Ἐλευσίς, Μέγαρα, Μαραθών, Ἀμαρύσιον ἤτοι τέμενος Ἀρτέμιδος Ἀμαρυσίας, Κηφισιά Κοπριά [1], Θῆβαι, Λεβαδία, Συκάμινον, Ὠρωπός.

Ἀλλ' εἰς τὰ καθ' ὁλοκληρίαν ἐγκαταλελειμμένα ὑπὸ τῶν ἰθαγενῶν χωρία οἱ Ἀλβανοὶ μετανάσται ἔδωκαν τῶν ἐν Παλαιᾷ καὶ Νέᾳ Ἠπείρῳ ἀλβανικῶν κωμῶν καὶ τοπίων τὰ ὀνόματα, εἰς ἀνάμνησιν τῶν παλαιῶν αὐτῶν οἰκήσεων ἐν τῇ πατρίδι, ἐξ ὧν ὁρμώμενοι μετέστησαν εἰς τὰ ἑλληνικὰς χώρας, μεταβαλόντες τὴν Πελοπόννησον καὶ τὴν ἀνατολικὴν Ἑλλάδα εἰς ἄλλην νέαν Ἀλβανίαν. Τοιαῦτα εἶνε τὰ χωρία Βίλια, Μαλακάσσι, Χασσιά, Μενίδι, Τατόϊ, Γκορίτσα, Σοῦλι, Βαριμπόπι, Δίβρα, Δράμεσι, Μάτεσι, Μάζι, Βάρι, Καλέντσι, Κουρβελέσι, Κιοῦρκα, Σάλεσι, Λιόπεσι, Λιόσι, Καπανδρίτι, Βρανᾶ, Σπάτα, Βραῶνα, Βραχάμι, Μιλισι, Μποῦγα, Κάλαμο, Λιοῦμι, Φουβάϊα (αἱ παρ' ἡμῖν Κουκουβάονες· μεταξὺ Μενιδίου καὶ Ἡρακείου), Κιάφα, καὶ ἄλλα πολλά, ὧν τὰ ὀνόματα, ἐκτὸς τῆς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, ἁπανταχοῦ τῆς Πελοποννήσου ἐκ περισσοῦ καὶ πλειστάκις ἐπαναλαμβανόμενα, ἀπαντῶσιν ἤδη ἀπὸ τοῦ ΙΓ' αἰῶνος ἐν Ἀλβανίᾳ καὶ Ἠπείρῳ καὶ περὶ τὰ ἀνατολικὰ Κράσπεδα τοῦ Πίνδου ἐν Θεσσαλίᾳ. Οὕτω, ἐπὶ παραδείγματι, τὰ μᾶλλον γνωστά, Μενίδι παρὰ τὴν Ἄρταν, τὰ πολλὰ Σάλεσι, καὶ τὰ πολυαριθμότερα Λιόπεσι (=βουστάσια, παρὰ τὸ ἀλβ. λιόπε=δάμαλις), τὸ ἡρωϊκὸν Σοῦλι, ἡ Κιάφα,

[1] Κοπριὰ ἐκαλεῖτο κατὰ τοὺς μέσους αἰῶνας ἡ Κορωπή, καὶ οὐχὶ Κρωπία, ὅπως μετεκλήθη παρὰ τῶν ἡμετέρων, ἀκρίτως συγχεομένη μετὰ τῆς ἀρχαίας Κρωπειᾶς, τῆς κειμένης πρὸς δυσμὰς τῶν Ἀχαρνῶν ἤτοι τοῦ Μενιδίου.

Γαρδίγι παρὰ τὸ Ἀργυρόκαστρον καὶ Γαρδίκι ἐπὶ τοῦ Πίνδου, Βάρι καὶ Βαριμπόπι, πάντα ταῦτα ἐπὶ τῆς παλαιᾶς Ἠπείρου, ἔπειτα Λιοῦμι καὶ δύο Δίβραι τῶν Μιρδιτῶν ἐν τῇ ἄνω Ἀλβανίᾳ, Μαλακάσι ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς κλιτύος τῶν ὀρέων τοῦ Μετσόβου, καὶ Χασσιὰ ἡ ὀρεινὴ χώρα ὑπὲρ τὰ Τρίκκαλα τῆς Θεσσαλίας.

Ἐκ τῶν ἐν ταῖς πόλεσι καὶ ταῖς μεγαλειτέραις κώμαις ἐνῳκισθέντων Ἀλβανῶν πολλοὶ ἐξελληνίσθησαν ἐντελῶς, διακρινόμενοι ὅμως πάντοτε ἐκ τῶν ἀλβανικῶν αὐτῶν οἰκογενειακῶν ὀνομάτων· οὕτω αἱ οἰκογένειαι Μπάρδη (=Λευκίας), Βόγκελη (=Μικρός), Σκλέπα (=`ωλός), Κριεμάδη (=Μεγαλοκέφαλος), Κριεζῆ (=Μαυροκέφαλος), Κριεζώτη (=Αὐθεντοκέφαλος), καὶ αἱ ἱστορικαὶ τῆς Ἠπείρου οἰκογένειαι Πάλλη, Μπούα, Σπάτα, Δώδα, Γκωλέμη, Γκιώνη, Γκίκα, Λέκκα, Δούσμανη, περιφανεῖς ἐν ἁπάσαις αὐτῶν ταῖς διακλαδώσεσιν, ἐν Ἀκαρνανίᾳ, Πελοποννήσῳ Ἀττικῇ, Εὐβοίᾳ, ἐπὶ τῶν νήσων Πόρου, Ὕδρας, Πετσῶν, ἐν Ἀπουλίᾳ καὶ Καλαβρίᾳ τῆς Μεσημβρινῆς Ἰταλίας, ἐν Σικελίᾳ καὶ Ῥουμανίᾳ ἀπὸ ΙΔ´ μέχρι ΙΘ´ παρόντος αἰῶνος.

Ἐν ταῖς κωμοπόλεσιν ὅμως καὶ χωρίοις ὅπου διέτριβον ἀκόμη ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἐν ταῖς ἐπαύλεσι καὶ ἐν τοῖς πύργοις αὐτῶν εὐάριθμοι Ἕλληνες καὶ ἐξελληνισθέντες φράγκοι γαιοκτῆται, ἀπόγονοι τῶν ἐπὶ φραγκοκρατίας τιμαριωτῶν, οὗτοι προσῳκειώθησαν ἐξ ἀνάγκης τὴν γλῶσσαν τῶν παρ' αὐτοῖς καὶ περὶ αὐτοὺς προσκαθημένων Ἀλβανῶν ἐποίκων, ἀλλὰ πάντοτε διακρινόμενοι ἐπὶ τῷ ἑλληνικῷ αὐτῶν ἐθνισμῷ καὶ διασώζοντες τὰ οἰκεῖα ἑλληνοβυζαντινὰ καὶ φραγκικὰ ὀνόματα τοῦ γένους αὐτῶν, τὰ οὐδὲν ἔχοντα κοινὸν μετὰ τῶν ἀλβανικῶν.

ΦΙΡΜΑΝΙΟΝ[1]

Μονόγραμμα τοῦ Σουλτὰν Μαχμοὺτ Α´.

Σεμνώτατα τῶν κριτῶν καὶ δικαστῶν ὑπέροχοι ἐν ἀρεταῖς καὶ λόγοις κριταὶ Ἀθηνῶν ..... (μένει κενὸν ἄγραφον) καὶ ἔξοχε μεταξὺ τῶν ὁμοίων σου Βοϊβοδα τῶν Ἀθηνῶν, ἅμα φθάσῃ τὸ παρὸν αὐτοκρατορικόν μου μονόγραμμα γενέσθω γνωστὸν ὅτι ἐπειδὴ ὁ φέρων τὸ παρόν μου αὐτοκρ. φιρμάνιον Τιράζης κάτοικος Ἀθηνῶν ἐπιδοὺς ἀναφορὰν εἰς τὴν Πύλην τῆς εὐδαιμονίας μου ἐξέθηκεν ὅτι κατὰ τὸ

[1] Τὸ πρωτότυπον ἐδόθη ἡμῖν ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Ν. Ῥάδου ἐκ τῆς οἰκογενείας Ζαχαρίτσα μητρόθεν καταγομένου.

έτος 1150 δανεισθείς 100 γρόσια παρά του Νικολού κατοίκου Ἀθηνῶν καὶ τοκιστοῦ τὸ ἐπάγγελμα, ἠναγκάσθη πιεζόμενος ὑπ' αὐτοῦ νὰ πληρώσῃ σημαντικὸν ποσὸν χρημάτων ἀνώτερον καὶ αὐτοῦ τοῦ κεφαλαίου ὡς τόκους τῶν χρημάτων τούτων, οἵτινες ὡς ὑπέρογκοι εἶνε ἀπηγορευμένοι παρὰ τοῦ ἱεροῦ νόμου, ἐζήτησε δὲ παρὰ τοῦ Σέϊχ-ουλ-ἰσλὰμ ἱερὰν ἀπόφασιν (φετβᾶ), καὶ παρακαλεῖ νὰ ἐκδοθῇ αὐτοκρατορικὸν φιρμάνιόν μου διατάσσον ἵνα ἡ ὑπόθεσις αὕτη δικασθῇ κατὰ τὸν ἱερὸν νόμον καὶ τὴν γνωμοδότησιν (φετβᾶ) τοῦ Σέϊχ-ουλ-ἰσλάμ, διὰ ταῦτα διατάσσω, ἵνα ἅμα φθάσῃ τὸ παρὸν φιρμάνιόν μου προσκληθῶσιν οἱ διάδικοι καὶ δικάσῃς τὴν ὑπόθεσιν αὐτῶν συμφώνως πρὸς τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἱερὰν γνωμοδότησιν. Ἐὰν ἐπὶ τοῦ εἰρημένου ποσοῦ δὲν προσδιωρίσθη δι' ἱερᾶς πράξεως τόκος ἐτησίως, νὰ μὴν ἐπιτρέψῃς τὴν ἀπαίτησιν τοῦ τόκου· ἀλλὰ καὶ ἂν δι' ἱερᾶς πράξεως προσδιωρίσθη νὰ μὴν ἐπιτραπῇ τόκος ἀνώτερος τῶν 10 – 11 $^1/_2$ ἐτησίως Τὸ ὑπερβαῖνον δὲ τὰ 10—11 $^1/_2$ χρηματικὸν ποσὸν κατὰ τὰ ἔτη καθ' ἃ ἐγένετο ἱερὰ πρᾶξις, καθὼς καὶ τὰ χρήματα τὰ λόγῳ τόκου ληφθέντα κατὰ τὰ ἔτη, καθ' ἃ δὲν ἐγένετο ἱερὰ πρᾶξις, νὰ ἐπιδικασθῶσι καὶ ἐπιστραφῶσιν εἰς τοῦτον, καὶ ἐν γένει νὰ θεωρηθῇ ἡ ὑπόθεσις συμφώνως πρὸς τὸν ἱερὸν νόμον, γνωμοδότησιν καὶ τὸ ἱερόν μου διάταγμα, μὴ ἐπιτρέψῃς δὲ εἰς κανένα μὴ δικαιούμενον νὰ ἀναμιγνύηται εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην. Ἂν δὲ ὑπάρξωσιν οἱ ἐμπόδια παρεμβάλλοντες, σημειώσατε τὰ ὀνόματα καὶ χαρακτηριστικὰ αὐτῶν καὶ ὑποβάλετε εἰς τὴν θύραν τῆς εὐδαιμονίας μου. Διὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην μὴ καταστήσῃς ἀναγκαίαν τὴν ἔκδοσιν καὶ ἄλλου ἱεροῦ διατάγματός μου. Οὕτω γνώρισον τὸ ἱερὸν σῆμα καὶ ἐμπιστεύθητι εἰς αὐτό.

Ἐγράφη ἐν ἀρχῇ τοῦ μηνὸς Μουχαρὲμ τοῦ ἔτους 1155 (1742).

[ΤΑ ΛΟΙΠΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΛΟΓΟΘΕΤΟΥ]

ΧΟΤΖΕΤΙ

Ὁ Ἀχμὲτ Ἀρὴφ κριτὴς ἐν τῇ πόλει Ἀθηνῶν ἔγραψε τὸ παρὸν ὁ πτωχός· εἵλεως εἴη αὐτῷ ὁ Θεός.

Σφραγὶς Μεχμὲτ Ἀρήφ.

Ἐμφανισθεῖσα ἐνώπιον τῆς ἱερᾶς κρίσεως ἡ χριστιανὴ τὸ θρήσκευμα Κούζα θυγάτηρ Νικολάου Λογοθέτου κάτοικος τῆς πόλεως Ἀθηνῶν καὶ τῆς συνοικίας Γοργοεπηκόου, παρόντος καὶ τοῦ τῆς αὐτῆς πόλεως κατοίκου Νικολάκη Λογοθέτου, ἑκουσίᾳ καὶ οἰκίᾳ βουλήσει ἐδήλω-

σεν ὅτι ἔχουσαν εἰς τὴν κατοχὴν καὶ κυριότητα αὐτῆς οἰκίαν κειμένην ἐν τῇ αὐτῇ πόλει καὶ συνοικίᾳ καὶ συνορευομένην ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τοῦ τῆς πλατείας τοῦ Λοὺτφ-ουλ-λὰχ καὶ ἐν μέρει ὑπὸ τῶν οἰκιῶν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Μουλᾶ Μουσταφᾶ, ἀφ' ἑτέρου ἐκ τῆς οἰκίας τῆς Μαρίας θυγατρὸς Λινάρδου καὶ συζύγου τοῦ Νικολάκη καὶ ἀπὸ τοῦ τετάρτου μέρους ὑπὸ τῆς δημοσίας ὁδοῦ, περιέχουσαν δὲ μίαν μεγάλην ἀνώγειον αἴθουσαν, μαγειρεῖον, ἀναγκαῖον, ἐσωτερικὴν αὐλὴν (χαγιάτι), λιθίνην κλίμακα, κελάριον, ἥμισυν κῆπον, δεξαμενήν, δένδρα ὀπωροφόρα, καρποφόρα, καὶ ἄκαρπα, αὐλὴν μετὰ δένδρων καὶ ὕδωρ ῥέον, ἐξεχώρησεν ἐκ τῶν λοιπῶν κτημάτων αὐτῆς καὶ διὰ πραγματικῆς καὶ ἀμετακλήτου δωρεᾶς ἐδωρήσατο καὶ παρέδωκεν εἰς τὸν Νικολάκην υἱὸν τοῦ Σπύρου Λογοθέτου, ὅστις ἐνώπιον ὁμηγύρεως παρεδέξατο τὴν δωρεὰν καὶ ἔλαβεν εἰς τὴν κοτοχὴν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ταύτην, ἐπὶ τῆς ὁποίας κατ' οὐδένα λόγον καὶ ἐπὶ οὐδεμιᾷ προφάσει ὑπολείπεταί μοι δικαίωμα διεκδικήσεως καὶ ἀναμίξεως· ἀλλ' ὡς κτῆμα καλῶς δεδωρημένον τῷ εἰρημένῳ Νικολάκῃ δύναται οὗτος ὅπως θέλει καὶ βούλεται ἐλευθέρως καὶ ἀκωλύτως νὰ διακατέχῃ αὐτήν. Διὸ καὶ διὰ τὸ ἔγκυρον τῆς δωρεᾶς ταύτης συνετάχθη κατ' αἴτησίν των τὸ παρὸν καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τοῦ εἰρημένου γραφὲν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς Σεβὰλ τοῦ ἔτους 1226 (1811).

Μάρτυρες

Ἀχμὲτ Ἐφένδης Μωρίς, Ἀμπδοὺλ-Καδὲρ Ἐφένδης, Μεχμὲτ ἀγᾶς κεχαγιᾶς (οἰκονόμος) τοῦ φρουρίου, Μεχμὲτ ἀγᾶς Γουλῆ, Τζαφὲρ Τατάρ, Μουσταφᾶ ἀγᾶς Ζεγκίν, Σπύρος Καπετανάκης, Σταῦρος Σπύρος Μισαραλιώτης, Μανωλάκης Σαρῆς, Ἀγγελάκης Καντζιλέρης, Χατζῆ Φιλιππῆς, Σιδέρης ἐκτιμητὴς ἢ πραγματογνώμων.

[Ἐκ τοῦ τουρκικοῦ].

ΧΟΤΖΕΤΙ

Ὁ Μεχμὲτ Ἀρὴφ κριτὴς ἐν τῇ πόλει Ἀθηνῶν, ἔγραψε τὸ παρὸν ὁ πτωχός. Ἵλεως αὐτῷ ὁ Θεὸς γένοιτο.

Σφραγὶς Μεχμὲτ Ἀρήφ.

Ὁ Σπύρος Λογοθέτης κάτοικος Ἀθηνῶν καὶ τῆς συνοικίας Γοργοεπηκόου, ἐμφανισθεὶς ἐνώπιον τῆς ἱερᾶς κρίσεως, παρούσης καὶ τῆς ἀνεψιᾶς αὐτοῦ Μαρίας θυγατρὸς τοῦ Λινάρδου ὡμολόγησεν ὅτι διαχωρίσασα ἐκ τῆς λοιπῆς περιουσίας αὐτῆς μίαν οἰκίαν κειμένην ἐν τῇ προμνησθείσῃ συνοικίᾳ καὶ ὁριζομένην ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τῆς οἰκίας καὶ τοῦ

σταύλου τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτῆς Σπύρου καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῶν οἰκιῶν τῶν υἱῶν τοῦ Γιαννάκη Μαρίνη καὶ ἀπὸ τοῦ ἄλλου μέρους ὑπὸ τοῦ ἐλαιοτριβείου (γιαγχανὲ) καὶ ἀπὸ τοῦ τετάρτου μέρους ὑπὸ [τῆς οἰκίας] τοῦ Νικολάκη Λογοθέτου καὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ, συγκειμένην δὲ ἐκ μιᾶς ἀνωγείου μεγάλης αἰθούσης μεσαίου σοφᾶ, δύο μικρῶν δωματίων, χαγιατίου, ἑνὸς ἰσογείου μεγαζείου, ἀποθήκης γλεύκους[1] δύο κελλαρίων, φούρνου, ἀποπάτου, δύο μαρμαρίνων δεξαμενῶν, ἡμίσεος κήπου μετὰ καρποφορων καὶ ἀκάρπων δένδρων, αὐλῆς μετὰ δύο δένδρων, ὑπερθύρου ἐξώστου (ταράτσας), αὐλῆς καὶ ῥεόντων ὑδάτων, ἐδώρησα αὐτὴν εἰς τὴν ἀνεψιάν μου Μαρίαν θυγατέρα τοῦ Λινάρδου, παρέδωκα καὶ κατέστησα κτῆμα αὐτῆς, ἥτις ἐνώπιον ὁμηγύρεως παρεδέξατο τὴν δωρεὰν καὶ ἔλαβεν εἰς τὴν διακατοχὴν τὴν ἐν λόγῳ οἰκίαν, ἐπὶ τῆς ὁποίας οὐδὲν δικαίωμα διακατοχῆς καὶ ἀναμίξεως δικαιοῦμαι νὰ ἔχω, ὡς ἀνηκούσης εἰς τὴν προμνησθεῖσαν Μαρίαν Λινάρδου, δυναμένην νὰ διακατέχῃ αὐτὴν ὡς θέλει καὶ βούλεται.

Ἐφ' ᾧ συνετάχθη τὸ παρὸν κατ' αἴτησιν καὶ ἐδόθη εἰς τὴν προειρημένην.

Ἐγράφη δὲ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς Ῥετζὲπ τοῦ ἔτους 1227 (1812).

Μάρτυρες

Ἀχμὲτ Ἐφέντης Μορίς, Ἀχμὲτ ἀγᾶς υἱὸς τοῦ Λοὺτφ-ουλ-λάχ, Μεχμὲτ ἀγᾶς Γουλῆ, Τζαφὲρ μπέης, Μουσταφὰ ἀγᾶς Ζεγκίν, Σπύρος Λογοθέτης, Σπύρος Καπετανάκης, Συμεὼν Νικολέτος, Ἀγγελάκης Καντζιλέρης, Σπύρος Μισαραλιώτης, Χατζῆ Φιλιππῆς, Μανωλάκης Σαρῆς, Σιδέρης πραγματογνώμων.

(Ἐκ τοῦ Τουρκικοῦ)

ΧΟΤΖΕΤΙ

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΙΣ ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑΣ)

Ὁ Σεῒδ Μουσταφᾶ Ῥασὴχ κριτὴς τῶν Ἀθηνῶν ἔγραψεν ὁ πτωχὸς τὸ παρόν. Ἵλεως γένοιτο αὐτῷ ὁ Θεός.

Σφραγὶς Σεῒδ Μουσταφᾶ.

Ἡ Μπίτσα θυγάτηρ τοῦ Γιαννάκη Μαρίνη καὶ ὁ υἱός της Σπῦρος κάτοικος τῆς συνοικίας Κατηφόρη τῆς πόλεως Ἀθηνῶν, παρουσιασθέντες ἐνώπιον τῆς ἱερᾶς κρίσεως παρόντος καὶ τοῦ Νικολάου Λο-

[1] Τὸ κείμενον ἔχει Σὶρ χανὰ—ἀποθήκη γάλακτος· ὑποθέτω ὅτι ἔπρεπε νὰ γραφῇ Σιρὲ χανὰ—ἀποθήκη γλεύκους, οἰναποθήκη.

γοθέτου ὑπηκόου Ὀθωμανοῦ καὶ κατοίκου τῆς εἰρημένης πόλεως ἑκουσίως καὶ οἰκειοθελῶς ἐδήλωσαν καὶ ἐξέθηκαν ὅτι ὄντες ἰδιοκτῆται οἰκίας περιεχούσης μίαν κάμαραν ἰσόγεον καὶ μικρὸν ὀντὰν καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη ταράτσαν καὶ λιθόκτιστον σκάλαν. δύο κελλάρια καὶ ἀναγκαῖον, φοῦρνον καὶ αὐλήν, κειμένης εἰς τὴν αὐτὴν συνοικίαν καὶ συνορευομένης ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ ἐλαιοτριβείου ἐκ δύο μερῶν ὑπὸ τοῦ εἰρημένου ἀγοραστοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ τετάρτου μέρους ὑπὸ τοῦ δημοσίου δρόμου, διὰ τελείας πωλήσεως ἀπηλλαγμένης πάσης διεκδικήσεως, ἐπωλήσαμεν εἰς τὸν εἰρημένον Νικόλαον Λογοθέτην διὰ πωλήσεως πραγματικῆς ἀντὶ ὀκτασίων γροσίων καὶ παρεδώκαμεν αὐτήν. Οὗτος δὲ κατὰ τὰ ἀνωτέρω παρεδέξατο τὴν ἀγορὰν καὶ τὴν παράδοσιν καὶ ἐγένετο κύριος αὐτῆς πληρώσας σῶον τὸ τίμημα τῆς πωλήσεως, ὅπερ παρελάβομεν. Ἀπὸ δὲ τῆς ἡμέρας ταύτης εἰς τὴν ὡς ἄνω εἰρημένην οἰκίαν κατ' οὐδένα τρόπον καὶ ἐπ' οὐδεμιᾷ αἰτίᾳ ἔχομεν δικαίωμα ἐπεμβάσεως, ἀλλ' εἶναι κτῆμα τοῦ εἰρημένου Νικολάκη, τὸ ὁποῖον δύναται ὅπως ἂν θέλῃ καὶ βούλεται νὰ κατέχῃ αὐτό.

Ὅθεν συνεετάχθη τὸ παρὸν κατ' αἴτησίν των.

Ἐγράφη κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Μουχαρὲμ 1230 (1815).

Μάρτυρες.

Ὁ ἐνάρετος Μουφτῆς Χαμψῆ Ἐφένδης.

Ὁ εὐεργετικώτατος Μουρῆς Ἀχμὲτ Ἐφέντης.

Ὁ εὐτυχέστατος Ἀχμὲτ ἀγᾶς, ὁ Δερβὶς Σαλὶχ Ἀγᾶς.

Σπῦρος Λογοθέτης, Σπῦρος Καπετανάκης, Παναγῆς Ζαχαρίτσας, Σπῦρος Τρικαλιώτης, Νικ. Τυρναβίτης, Συμεὼν Κωλέτης, Σπῦρος Παλαιολόγος, Προκόπιος Μπενιζέλος, Γιαννακὸς Πανταζῆς καὶ Ἀντώνιος ἐκτιμητὴς (Μαχμίνης).

(Ἐκ τοῦ Τουρκικοῦ).

ΧΟΤΖΕΤΙ

Ὁ Χατζῆ Δερβὶς Ἰσμαὴλ κριτὴς τῆς πόλεως Ἀθηνῶν ἔγραψε τὸ παρὸν ὁ πτωχὸς ἵλεως γένοιτο αὐτῷ ὁ Θεός.

Σφραγὶς Ἀμπδουλλὰχ Ἰσμαήλ.

Ὁ Ἰμπραὶμ ἀγᾶς υἱὸς τοῦ Ὀσμὰν ἀγᾶ ἐπίτροπος τῆς γνωστῆς μοι Βαρβάρας θυγατρὸς Δημητρίου Ἀστρακάρη κατοίκου Ἀθηνῶν, τῆς συνοικίας Γοργοεπηκόου, τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιτροπεία πρὸς ὁμολογίαν τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπὶ τόπου παραδόσεως καὶ τῆς εκδόσεως τίτλου ἰδιοκτη-

σίας, ἐπεβεβαιώθη τῇ μαρτυρίᾳ τοῦ Χασὰν ἀγᾶ υἱοῦ Μεχμὲτ Ἐμὶν καὶ Τουραλῆ ἀγᾶ υἱοῦ Μεχμέτ, παρασταθεὶς ἐνώπιον τῆς ἱερᾶς κρίσεως, τοῦ πεφωτισμένου φυλακείου τῆς ὑπάτης πίστεως ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τοῦ Νικολάκη υἱοῦ Σπύρου Λογοθέτου καὶ τῆς Μαρίας ἀδελφῆς τῆς εἰρημένης Βαρβάρας, ἐδήλωσεν ὅτι ἡ ἐντολοδόχος αὐτοῦ ἰδιοκτῆτις οὖσα 61 ἐλαιοδένδρων κειμένων εἰς τὴν θέσιν *Πολύχαρπος* καὶ ὁριζομένων ὑπὸ τῶν δένδρων τοῦ Διάκου Λογοθέτη, τῶν τέκνων Γιαννάκου Ζωγράφου, Γιάννη Γαστρωμένου, Τζαφὲρ ἀγᾶ, Σταύρου Πατούσα καὶ κοινοῦ δρόμου, πρὸς δὲ ἑτέρων 47 ἐλαιοδένδρων κειμένων ἐν θέσει Κασιμάκη καὶ συνορευομένων ὑπὸ τῶν δένδρων Σαλὴχ Μάλαμα, Βασίλη Σαράντη, τῆς συζύγου τοῦ δωρεοδόχου Νικολάκη, Μιχαλάκη Καπετανάκη, Σπύρου Μισαραλιώτη, τέκνων Καλεφουρνᾶ καὶ Στρατῆ, ἤτοι τὸ ὅλον 108 δένδρων, διεχώρισε ταῦτα τῆς λο πῆς περιουσίας της καὶ κατέστησεν ἐμὲ ἐπίτροπον ὅπως δι' ἀληθοῦς καὶ ἀμετακλήτου δωρεᾶς δωρήσω καὶ παραδώσω εἰς τὸν εἰρημένον Νικολάκην Σπύρου Λογοθέτη, ὅπερ καὶ ἔπραξα παραδόσας εἰς αὐτόν· οὗτος δὲ ἐνώπιον ὁμηγύρεως παρεδέξατο καὶ παρέλαβε τὴν δωρεὰν ταύτην τῶν ἐν λόγῳ 108 δένδρων, ἐφ' ὧν οὐδεμία εἰς τὸ ἑξῆς ὑπολείπεται κυριότης καὶ διεκδίκησις τῆς ἐντολοδότιδός μου Βαρβάρας, ἀλλ' εἶνε ταῦτα καθαρὰ ἰδιοκτησία τοῦ προμνησθέντος Νικολάκη δικαιουμένου νὰ διακατέχῃ αὐτὰ ὡς βούλεται. Ἐφ' ᾧ κατ' αἴτησιν αὐτῶν συνετάχθη τὸ παρὸν καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τοῦ εἰρημένου, γραφὲν τὴν 23 τοῦ μηνὸς Ῥεβιουλαχὴρ τοῦ ἔτους 1235 (1820).

Μάρτυρες.

Ὁ πρῴην φρούραρχος Γιαχιᾶ ἀγᾶς, ὁ πυροβολητὴς Ἀλῆ Μπέος, ὁ Ἰμάμης τοῦ φρουρίου Ἀλῆ Ἐφένδης, ἀρχιφύλαξ Χασᾶν ἀγάς, Μεχμετάκος Κιζιλχισαρλῆς, Ἀγγελάκης Καντζιλέρης, Νικόλαος Πετάρης, Χατζῆ Σπύρος Τζιχατζῆς, Χατζῆ Γεωργαντᾶς Σκουζές, Παναγ. Βλάχος, Φυλακτὸς Δεμερτζῆς, Σπύρος Μισαραλιώτης, Γεώργ. Μπάρμπανος, Σπύρος Χατζῆ Μπενάρδος.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΝ ΧΟΤΖΕΤΙ

Σφραγὶς Μεχμέτ.

Ὁ ἄγγλος πρόξενος Λογοθέτης κάτοικος τῆς πόλεως Ἀθηνῶν καὶ τῆς συνοικίας Ἅγιος Ἀσώματος, ἐμφανισθεὶς ἐνώπιον τῆς ἱερᾶς κρίσεως, παρόντος καὶ τοῦ Δημητρίου Πατούσα ἐπιτρόπου τοῦ κατεστραμμένου (=ἀποθανόντος περιφρονητικῶς) Γεωργίου Ἰγγλέζου πρὸς

πώλησιν τῶν ὑπὸ ὑποθήκην κτημάτων του καὶ πληρωμὴν τοῦ χρέους του, οὗ ἡ ἐπιτροπεία ἀπεδείχθη ἔγκυρος τῇ μαρτυρίᾳ τοῦ Ἀλεξανδρῆ Χριστοδουλου καὶ Γεωργάκη Δημάκη, ἐκίνησεν ἀγωγὴν καὶ κατέθηκεν ὅτι ἐπειδὴ πρὸ δύο ἐτῶν ἐδάνησεν εἰς τὸν ἐντολέα τοῦ εἰρημένου Πατούσα Γεωργάκη Ἰγγλέζου 308 γρόσια διὰ χρεωστικοῦ ἐγγράφου, πρὸς ἐξασφάλισιν δὲ τοῦ ποσοῦ τούτου παρέδωκεν ὡς ὑποθήκην εἰς ἐμὲ καὶ τὸν Μιχαὴλ Ἀστρακάρην τὸν μεταξὺ τῶν κήπων καὶ ἐν θέσει Παλαιολατρίδι κείμενον κῆπόν του μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ καρποφόρων δένδρων καὶ τοῦ δικαιώματος ὀκταώρου ὑδρεύσεως, ὁριζόμενον δὲ ὑπὸ τῶν τέκνων Κατσάκη, Ἁγίων Ἀναργύρων καὶ ὑπὸ δύο δημοσίων δρόμων ἔτι δὲ καὶ τὴν μεταξὺ τῶν ἀμπέλων ἐν θέσει Ῥέντη κειμένην ἄμπελον αὐτοῦ ὡς ἔγγιστα 4 στρεμμάτων, συνορευομένη ὑπὸ τοῦ Παπᾶ Βαριμπόπη, Ἀχμὲτ Τσελεμπῆ Ἰλιμδάρ, καὶ δύο ποτιστηρίων, πρὸς δὲ τουτοις διώρισε ἐπίτροπόν του τὸν Δημ. Πατούσαν καὶ ἂν κατὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας δὲν δυνηθῇ ὁ ὀφειλέτης νὰ πληρώσῃ τὸ ἐν λόγῳ ποσόν, πωλεῖ οὗτος τὰ εἰρημένα κτήματα καὶ πληρώνῃ τὸ χρέος. Ταῦτα εἰπόντος τοῦ Λογοθέτου, ἠρωτήθη ὁ Δημ. Πατούσας, ὅστις ὡμολόγησεν ἐνώπιον τῆς ἱερᾶς κρίσεως, ὅτι ὁ ἐντολεὺς ἐδανείσθη παρὰ τοῦ Λογοθέτου 308 γρόσια καὶ παρὰ τοῦ Μιχ. Ἀστρακάρη 72 γρ. πρὸς ἀσφάλειαν δὲ τούτων ἔδωκεν ὡς ὑποθήκην τὰ ἐν λόγῳ κτήματα κῆπον καὶ ἄμπελον αεὶ διώρισεν αὐτὸν ἐπίτροπον πρὸς πώλησιν καὶ πληρωμήν. Μετὰ τὴν ὁμολογίαν ταύτην ἐξετάσαντες καὶ τὰ νομικὰ βιβλία καὶ ἰδόντες ὅτι ἔξεστι τῷ ἐπιτρόπῳ κατὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας νὰ πωλῇ τὰ ὑπὸ ὑποθήκην κτήματα τοῦ ὀφειλέτου καὶ νὰ ἀποτίνῃ τὸ χρέος, διὰ ταῦτα δίδομεν τὴν ἔνδειξιν εἰς τὸν εἰρημένον Δημ. Πατούσαν νὰ πωλήσῃ τὰ ὑπὸ ὑποθήκην κτήματα κῆπον καὶ ἄμπελον καὶ ἐκ τοῦ τιμήματος τούτων πληρώσῃ τὰ χρέη. Ὅθεν κατ' αἴτησιν ἐγράφη τὸ παρὸν τὴν 21 τοῦ μηνὸς Βεβιουλλιβὲλ τοῦ 1247.

Μάρτυρες.

Νικολὸς Πανταζῆς, Παυλέτης Ζαχαρίτζας, Γιαννάκης Βιράλας, Χαλὶλ Ἰζμυρλῆς, Σεῒχ Ἀχμὲτ Ἐφένδης, Μεχμὲτ Ἐφένδης, Γιαννάκης Ῥεβενδίκης, Μπενάρδος Πατισάτης καὶ ἄλλοι παρόντες.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Ἐντιμότατε, πιστότατε ἀρχαῖε φίλε μας Κοτζάμπαση Λογοθέτη.

Πάντοτε περὶ τῆς καταστάσεως καὶ ὑγείας σας ἐρωτῶμεν· κατὰ

φιλικὸν θάρρος σᾶς ἀναγγέλλομεν ὅτι παρὰ τοῦ ἐνταῦθα σαράφη Χαΐμ ἐλάβομεν συναλλαγματικήν, τῆς ὁποίας ἡ προθεσμία ἔληξεν, ἐλάβομεν τὴν συναλαγματικὴν ταύτην καὶ ὡς θὰ μάθετε ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ Ἰσμαὴλ Ἐφένδη δι' αὐτῆς ἐθεωρήσαμεν καὶ διευθετήσαμεν τὰς ἄλλας ἐργασίας μας· ἐπὶ τῇ διαβεβαιώσει ὅτι εντὸς 5—10 ἡμερῶν θὰ εἰσπραχθῶσιν ἐντελῶς καὶ θὰ σταλῶσι τὰ χρήματα τοῦ σίτου ἐλάβομεν τὴν συναλλαγματικήν. Ἐνῷ δὲ περιεμένομεν ὅτι θὰ ἔφθανον πολλὰ χρήματα, ὁ σαράφης Νικολὸς ἦλθε μὲ ὀλίγα χρήματα. Ὁ Θεὸς τὸ γνωρίζει ὅτι ἀπὸ Ἰουδαῖον εἶδον φιλίαν· ἔμεινα ὑπὸ καταισχύνην. Μᾶς γνωρίζετε· κατ' οὐδένα τρόπον δὲν συμφέρει. Διὰ τοῦτο ἐστάλη ἐπίτηδες πρὸς ὑμᾶς ὁ Ἰσμαὴλ Ἐφένδης καὶ ἐγράψαμεν ἐντὸς 8 ἡμερῶν μὲ καθε δυνατὸν τρόπον τοὐλάχιστον 20 χιλ. γροσίων νὰ μᾶς προφθάσητε· ἀλλ' ἰδοὺ ἦλον αἱ 8 ἡμέραι· καὶ πάλιν τώρα ἐπίτηδες στέλλομεν τὸν Ὀσμὰν Ἐφένδη ἐντὸς μιᾶς ἢ δύο ἡμερῶν νὰ προσπαθήσητε μὲ κάθε τρόπον καὶ δι' οἱουδήποτε μέσου νὰ μᾶς προφθάσητε τὸ ἐν λόγῳ ποσόν, θὰ μᾶς κάμητε μεγάλην φιλίαν· οὕτω νὰ τὸ γνωρίζετε· τὴν φιλίαν ταύτην δὲν θὰ λησμονήσω. Ὅ,τι εἶνε δυνατὸν πράξατε ἐντὸς τὸ πολὺ μιᾶς ἢ δύο ἡμερῶν νὰ προσπαθήσητε νὰ στείλητε πρὸς ἡμᾶς τὸ ποσὸν ἐκεῖνο μετὰ τοῦ Ὀσμάν. Θὰ μᾶς ὑποχρεώσητε και εὐχαριστήσητε μεγάλως· μὴ μᾶς ἀφήσητε ὑπὸ καταισχύνην. Ἡ φιλία εἰς τοιούτους στενοχώρους καιροὺς γίνεται κατάδηλος· δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ εἰς ἄλλους καιρούς. Εὐαριστηθῆται νὰ μᾶς ἀπαλλάξητε ἀπὸ τὴν στενοχωριαν ταύτην.

Τὴν 15 Μουχαρὲμ 1235 (1820).

Ὁ Σεΐδ Ἀλῆ Σαφβὲτ Ῥουφανῆ.

Σφραγὶς **Σεΐδ Ἀλῆ**

(Ἐκ τοῦ Τουρκικοῦ)

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Τῇ βοηθείᾳ τοῦ Θεοῦ. Τὸ παρὸν γράμμα νὰ φθάσῃ εἰς τὸν ἐντιμότατον, εὐγενέστατον καὶ πιστότατον φίλον μας καὶ κοτζάμπαση Ἀθηνῶν Λογοθέτην.

Εὐγενέστατε, ἐντιμότατε, πιστότατε, ἀρχαῖε φίλε μας κοτζάμπαση Λογοθέτη.

Εἶνε καθῆκον φιλικόν μας πάντοτε νὰ ἐρωτῶμεν περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας σας. Ὑποχρεώθητε διὰ χρεωστικοῦ ἐγγράφου νὰ πληρώσητε ἐντὸς 31 ἡμερῶν τὰ χρήματα τοῦ σίτου. Δεκαπέντε μῆνες παρῆλθον· σημαντικὸς τόκος ἐπληρώθη· εἶνε δὲ γνωστὸν ἐξ

ἄλλου ὅτι μᾶς συνέβη σημαντικὴ ζημία. Τώρα ἔρχεται αὐτόσε ὁ εὐδαιμονέστατος Χασᾶν ἀγᾶς· ἀφοῦ μάθετε ὅσα σᾶς εἴπῃ προφορικῶς. σᾶς γράφομεν τὸ παρὸν φιλικὸν καὶ εἰλικρινὲς γράμμα ἐρωτῶντες τὰ περὶ τῆς ὑγείας σας καὶ ἐλπίζομεν εἰς τὰς προσπαθείας σας ὅτι μίαν ὥραν ἀρχήτερα θὰ σπεύσητε νὰ μᾶς στείλετε τά τε χρήματα τοῦ σίτου καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα ἔχομεν λαμβάνειν. Ἐλπίζομεν εἰς τὸν φιλικὸν ζῆλον σας καὶ συνδρομὴν ὅτι ἅμα τῇ βοηθείᾳ τοῦ Θεοῦ φθάσῃ (τὸ γράμμα) θέλετε ἐκτελέσει κατὰ τὰ γραφόμενα

Τὴν 21 Ῥαμαζὰν 1235

Σεῒδ Ἀλῆ Σαφβὲτ

Σφραγὶς Σεῒδ Ἀλῆ

(Ἐκ τοῦ Τουρκικοῦ.)

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Πιστότατε φίλε μου

Ἐπειδὴ δι᾽ ὁμολόγου εἴχομεν λαμβάνειν παρὰ τοῦ πρῴην κοτζάμπαση Χαρχανδύλη 400 γρόσια προερχόμενα ἐκ χρημάτων ταπίων, ἔδωκα τὸ ὁμόλογον εἰς τὸν Ἀχμὲτ ἀγᾶν· ἔστειλα μὲ τὸν Χασὰν ἀγᾶν. Ἐλπίζομεν ὅτι θὰ προσπαθήσητε μετὰ τοῦ Χασὰν ἀγὰ νὰ λάβητε αὐτὰ καὶ παραδώσητε εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἐπιτρόπου μας Ἀχμὲτ ἀγᾶ. Εἰς τὸν Χασὰν ἀγᾶ ἀνετέθη νὰ πωλήσῃ τὸ νίτρον (κεχερτζιλὲ) τὸ ὁποῖον ὡς παρακαταθήκη μένει εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Χασὰν ἀγᾶ καὶ νὰ μᾶς στείλῃ τὰ χρήματα. Ἐὰν δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ πωληθῇ εἰς τὰς Ἀθήνας θὰ τὸ στείλῃ εἰς τὸν ἐνδοξότατον Κιαμὴλ μπέην, παρακαλῶ καὶ σεῖς νὰ βοηθήσητε πρὸς τούτοις ἐπειδὴ δι᾽ ὁμολόγου ἔχομεν λαμβάνειν 300 γρόσια ἀπὸ τοὺς νιτροπώλας ῥαγιάδες, παρακαλεῖσθε νὰ εἰσπραχθῶσι ταῦτα διὰ τοῦ Χασὰν ἀγᾶ καὶ νὰ παραδοθῇ τὸ εἰσπραχθὲν χρῆμα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀχμὲτ ἀγᾶ.

(Ἐκ τοῦ Τουρκικοῦ)

ΤΑΠΙ

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε ἡ ἑξῆς·

Ἐπειδὴ οἱ υἱοὶ τοῦ Χατζῆ Γιαννάκη Παλαιολόγου Σταματάκης, Ἀνδρέας καὶ Σπυρίδων ἰδιοκτῆται ὄντες γαιῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν ἐξαρτήματα, ὧν ἡ διαχείρισις κατὰ τὸ 1196 ἔτος ἀνετέθη εἰς ἐμέ, ἐν ὑγιεῖ καταστάσει σώματος καὶ νοὸς ἐξεχώρησαν καὶ παρέδωκαν εἰς τὴν ἀδελφήν των Σμαράγδαν, τὸ ἐν τῷ τμήματι *Κατάδεμα* καὶ τῷ χωρίῳ *Σεφὲρ* ἓν ζευγάριον μετὰ πάντων τῶν

ἐν αὐτῷ χρησίμων, αὕτη δὲ κατὰ τὰ προγεγραμμένα παρεδέχθη καὶ παρέλαβεν αὐτὸ, ζητηθείσης καὶ τῆς πρὸς διακατοχὴν ἀδείας ἡμῶν, ἐγγράφη καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας αὐτῆς τὸ παρὸν μαριφετναμὲ (Ταπὶ) ἀφοῦ ἐλήφθη τὸ ὑπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ νόμου ὁριζόμενον τέλος. Ἐνόσῳ δὲ ἡ εἰρημένη κατ' ἔτος καλλιεργεῖ αὐτὸ καὶ πληρώνει τὴν νόμιμον δεκάτην εἰς τοὺς γαιοκτήμονας, οὐδεμία γενέσθω ἐνόχλησις καὶ παρεμπόδισις εἴτε ἐκ μέρους ἡμῶν εἴτε ἐκ μέρους ἄλλου.

Τῷ 1197.

'Αντιπρόσωπος τοῦ Βοϊβόδα 'Αθηνῶν
'Αχμὲτ 'Εφένδης

Η ΕΝ ΔΑΦΝΙῼ ΕΠΙΓΡΑΦΗ

τοῦ ῥουφετίου (συντεχνίας τῶν μπακάληδων.

[Εἰς γωνίαν τινὰ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Δαφνίου κεῖται πωρίνη πλὰξ φέρουσα ἐπιγραφὴν, ἣν ὁ Lenorman ὡς ἑξῆς ἀνέγνω καὶ ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ Revue archéologique (vol. 24 τοῦ 1872].

«*Ἡ παροῦσα οἰκοδομὴ γέγο-*
νε διὰ δαπάνης καὶ συνδρο-
μῆς τοῦ φιλοχρίστου ῥουφετίου
τῶν μπακάλιδων, εἰς μνημό-
συνον αὐτῶν καὶ ὑπὲρ ψυχι-
κῆς σωτηρίας καὶ εὐτυχίας τῶν τῇδε
πρωτευόντων αὐτοῖς ....
....ἐν
ἔτει ϛΨΞΔ φεβρουαρίου ...
ἡγουμενεύοντος 'Ανανίου».

Καίπερ μὴ ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην, ἣν δὲν ἐμελετήσαμεν ἔτι, ἐδιορθώσαμεν τὴν χρονολογίαν, διὰ λόγους ἐκτεθέντας ἤδη[1], θέσαντες ἀντὶ τοῦ *ϛψξδ* =6764 δηλ. 1256 μ. Χ, τὸ *͵αψξδ* δηλ. 1764 μ. Χ. *Ὁ* Λαμπάκης ἐν τῇ περὶ τῆς *Μονῆς Δαφνίου* μονογραφίᾳ αὐτοῦ δεχόμενος τοῦτο συμπληροῖ (σελ. 56) τὸν Lenorman τιθεὶς εἰς τὴν θέσιν τῶν στιγμῶν τὰ μὴ ἀναγνωσθέντα ὑπὸ τοῦ Lenorman ὀνόματα «*'Ιωάννου 'Αργυροῦ καὶ Δημητρίου Μουστάκα*», μετὰ τὸ «*Φεβρουαρίου*» δὲ, τὰ στοιχεῖα ΚΑΘ δηλ. «*καθηγουμενεύοντος*» ὅπερ ὅμως θὰ εἶναι μᾶλλον ΚΑ δηλ. 21.

1 «Τὸ ῥουφέτι τῶν Μπακάληδων» 'Εφημερὶς (φιλολογ. Παράρτημα) ἀριθ. 8 τῆς 10 'Οκτωβρίου 1882.

ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΑΣΩΜΑΤΩΝ ΠΕΤΡΑΚΗ

[Ὑπὸ τοῦ φιλοπροόδου ἡγουμένου Ἀσωμάτων Πετράκη κυρίου Συμεὼν Κοροβέση καὶ τοῦ ἀξιοτίμου Συμβουλίου τῆς Μονῆς παρεχωρήθη ἡμῖν πρὸς μελέτην σειρὰ πολυτίμων ἐγγράφων τῆς Μονῆς. Ταῦτα πλὴν τοῦ κατωτέρω δημοσιευομένου Σιγιλλίου εἰσὶν εἰς Τουρκικὴν γλῶσσαν, μεθηρμηνεύθησαν δὲ ὑπὸ τοῦ κ. Β. Κάνδη].

ΣΙΓΙΛΛΙΟΝ

Γεράσιμος ἐλέῳ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Τοῖς ἀνθρώποις οὐδὲν οὕτω διαλύον ἐστὶ τὰς πρὸς ἀλλήλους διενέξεις καὶ τὰ ἐγκλήματα, ὡς ἡ παρὰ δικασταῖς τῆς ἀληθείας διάγνωσις· εἰ γὰρ μὴ αὕτη ταῖς τῶν ἀποδείξεων ἀκτῖσι καταυγάσει τὰ πράγματα τὴν ἐπισκοτοῦσαν τοῦ ψεύδους ἀχλὺν ἀπελάσασα, οὐκ ἐστιν ὅπως ἄν τις δικαίαν ἐπάγοι τὴν ψῆφον, ἀλλ' ὑπὸ σκότει τῆς ἀγνοίας τοὺς μὲν ἀγαθοὺς τῶν ἀνθρώπων ἀδικεῖσθαι τὰ προσόντα ἀφαιρουμένους ἐπάναγκες, μηδένα τὸν ἀμύνοντα ἔχοντας, τοὺς δὲ φαύλους ἀναίδην πλεονεκτεῖν μηδὲν ὑποστελλομένους. Ἐπεὶ οὖν ἀναγκαῖον οὕτως ἐν τοῖς μάλιστα ἡ ἀλήθεια παρὰ τὸν βίον πρὸς τὰς κτήσεις τε καὶ χρήσεις τῶν πραγμάτων, διὰ ταύτην περὶ πολλοῦ τίθεσθαι δεῖ καὶ τὰ ἀποδεικτικὰ γράμματα, ὡς ἄν, εἴποτε ἀνάγκη γένοιτο, ἔχουσιν ἀποκρούεσθαι τὸ ψεῦδος. Ταύτην γοῦν τὴν πρόνοιαν ποιούμενοι καὶ οἱ ὁσιώτατοι πατέρες τοῦ ἐν Ἀθήναις κειμένου ἱεροῦ καὶ σεβασμίου πατριαρχικοῦ καὶ σταυροπηγιακοῦ μοναστηρίου τῶν Ἀσωμήτων Ταξιαρχῶν, ἐκ παλαιοῦ μὲν Κουκουπούλη, ἤδη δὲ τοῦ Πετράκη ἐπιλεγομένου, ἀνήγγειλαν τῇ ἡμῶν μετριότητι, καὶ τῇ περὶ ἡμᾶς ἱερᾷ συνόδῳ διὰ κοινῆς ἀναφορᾶς ἐχούσης τὴν ἀρχιερατικὴν ὑπογραφὴν τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως ἱερωτάτου μητροπολίτου Ἀθηνῶν, ὑπερτίμου καὶ ἐξάρχου πάσης Ἑλλάδος ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητοῦ ἡμῶν ἀδελφοῦ καὶ συλλειτουργοῦ κὺρ Βενεδίκτου, καὶ τὰς τῶν ἐκεῖ προκρίτων, ἡγουμένων, καὶ τῶν λοιπῶν κληρικῶν ἱερωμένων καὶ λαϊκῶν, καὶ προεστώτων τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης, ὅτι τὸ εἰρημένον ἱερὸν μοναστήριον ἐκ πρώτης αὐτοῦ ἀνεγέρσεως ὑπάρχει κτῆμα ἴδιον τῆς γενεᾶς τῶν Πετρακέων ὡς δι' ἰδίων ἀναλωμάτων τοῦ πρώτου Πετράκη μὲν λεγομένου, μετονομασθέντος δὲ Παρθενίου αὐξηθὲν καὶ βελτιωθὲν ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ ἀλληλοδιαδόχως ἡγουμενευσάντων μετὰ τὸν πρῶτον ἐκεῖνον Παρθένιον τοῦ Ἰωακείμ, τοῦ Δαμασκηνοῦ, τοῦ Παρθενίου καὶ Ἀνθίμου, προγόνων ὄντων τοῦ ἤδη ἐν αὐ-

τῷ ἡγουμεύοντος ὁσιωτάτου κὺρ Διονυσίου Πετράκη, καίτοι γε πρότερον τοῦ ἱεροῦ τούτου μοναστηρίου μετοχίου ὄντος τοῦ ἱεροῦ Σταυροπηγιακοῦ μοναστηρίου τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου Προδρόμου ἐπιλεγομένου Καρέως, ἐν ὄρει τινὶ κειμένου, ἐν ᾧ κατῴκουν ὅ,τε πρῶτος Πετράκης Παρθένιος, καὶ οἱ μετὰ ταῦτα μέχρι τοῦ Παρθενίου ἡγούμενοι εἶτα δὲ διὰ τὸ αὐχμῶδες καὶ δύσβατον καὶ στενωπὸν τοῦ τόπου, καὶ ἄλλας ἐπισυμβάσας περιπετείας καὶ κινδύνους οἱ τηνικαῦτα σωζόμενοι πατέρες κατιδόντες τὴν ἐπικειμένην αὐτοῖς ὀδύνην καὶ δυσχέρειαν τῆς ἀποκομίσεως ἐκεῖ τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων, καὶ ὅτι δεινῶς ἔχουσι κατοικεῖν ἐκεῖ, ἀπεφάσισαν μετὰ τοῦ διαπιστεύοντος αὐτῶν ἡγουμένου Ἀνθίμου φροντίσαι τῆς δια ώσεως αὐτῶν, ὅστις κατανοήσας τὸν ἐπαπειλούμενον κίνδυνον σπεύδοντας διασπαρῆναι συνήγαγε, καὶ παραλαβὼν κατῆλθεν εἰς τὸ τότε μετόχιον, νῦν δὲ ἱερὸν μοναστήριον τῶν Ἀσωμάτων καὶ μονάσαντες ἐκεῖ τοῦ λοιποῦ ὡς μὴ δυνάμενοι ὑπομεῖναι, τὰς ἐκεῖ δυσχερείας καὶ ἐπηρείας, καὶ δι'ἐπιμόνου ἐπιμελείας τῶν Πετρακέων τούτων καὶ ἁδρῶν δαπανῶν περιποιησάμενοι τὸ μετόχιον, ἀπεκατέστησαν εἰς τελειότητα μοναστηρίου, ὡς ὁρᾶται, καὶ ἵνα ἀνέσεως καὶ εὐταξίας τύχωσιν, ἀνήγγειλαν τῇ ἐκκλησίᾳ τὴν κατὰ ἀνάγκην μετοίκησιν αὐτῶν· καὶ δὴ διὰ κοινῆς καὶ συνοδικῆς σκέψεως, ἀπεφάνθη, τὸ μὲν ἱερὸν μοναστήριον τῶν Ἀσωμάτων γενέσθαι κεφαλὴν, καὶ πρῶτον, ὡς συντηρητικὸν, τὸ δὲ προϋπάρξαν Σταυροπηγιακὸν μοναστήριον τοῦ τιμίου προδρόμου τοῦ Καρέως μετόχιον εἶναι καὶ λέγεσθαι εἰς τὸ ἑξῆς, ὡς ἐπὶ τούτοις προεξεδόθη πατριαρχικὸν συνοδικὸν σιγιλλιῶδες ἐν μεμβράναις γράμμα ἐπὶ τοῦ ἀοιδίμου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως κυροῦ Σωφρονίου κατὰ τὸ παρεληλυθὸς χιλιοστὸν ἑπτακοσιοστὸν ἑβδομηκοστὸν ἕβδομον σωτήριον ἔτος κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον ἐπινεμήσεως δεκάτης δευτέρας, καὶ τῷ τρόπῳ τούτῳ διεσώθησαν ἀμφότερα,κατὰ διαδοχὴν ἡγουμενευόντων ἐν αὐτοῖς τοῖς δυσὶ μοναστηρίοις ἀπὸ τοῦ πρωτου κτήτορος Πετράκη μέχρι τοῦ νῦν ἡγουμενεύοντος συγγενοῦς ἐκείνου κὺρ Διονυσίου καὶ ἕως οὗ ἐν τοῖς οὖσι περίεστιν ἡ γενεὰ αὕτη τῶν Πετράκιδων ὡς κτιτορικοῖς αὐτῶν δικαίοις. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκ τῶν καιρικῶν περιστάσεων καὶ κοινῶν βαρυτάτων συδοσιμάτων καὶ πολλῶν ἀλλεπαλλήλων ἀφορήτων δεινῶν, ὧν ὑπέστησαν οἱ πατέρες καὶ προηγουμένως ὁ ῥηθεὶς ὁσιώτατος ἡγούμενος κὺρ Διονύσιος Πετράκης ὥστε μικροῦ δεῖν, καὶ παθεῖν καὶ ἐξ ἀνθρώπων γενέσθαι, προσδραμόντες ἐνταῦθα, ἐξῃτήσαντο ἔλεος εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν ἀφορήτων τούτων δεινῶν καὶ πρὸ πάντων ὁ ῥηθεὶς ἡγούμενος

πάντα κάλων κινήσας, καὶ πολλὰ πονήσας, ἀνήγγειλε δι' ἀναφορᾶς αὐτοῦ πρὸς τὸ βασίλειον κράτος καὶ εἰσακουσθείς, ἠξιώθη τῷ βασιλικῷ ἐλέει ἀνέσεως, καὶ ἀπαλλαγῆς καὶ δι' ὑψηλοῦ προσκυνητοῦ ὁρισμοῦ ὑπετάχθη τὸ ἱερὸν τοῦτο μοναστήριον τῶν Ἀσωμάτων μεθ' ὅλων τῶν μετοχίων αὐτοῦ, τσιφτλικίων, ζώων, μελισσίων, δένδρων καὶ πάντων τῶν κινητῶν καὶ ἀκινήτων αὐτοῦ πραγμάτων, βάκφι γενομένων εἰς τὸν νεωστὶ βασιλικῶς ἀφιερωθέντα τουρπὲν τῆς περιφανεστάτης, δικαιοτάτης καὶ εὐσπλαγχνικωτάτης Βαλιδὲς Σουλτάνης κυρίας ἡμῶν, καὶ ἠλευθερώθη τέλεον τῶν κατὰ καιροὺς συδοσιμάτων καὶ λοιπῶν ἐνοχλήσεων τῶν ἐν Ἀθήναις ἐξουσιαστῶν, ὀφεῖλον μόνον δίδοσθαι κατ' ἔτος τὸ διορισθὲν αὐτῷ ἐτήσιον εἰς τὸν δαψιλῆ καὶ περιφανῆ Τουρπὲ Σερὶφ· τοῦτο δὲ τὸ γεγονὸς πρὸς τὸ ἱερὸν εἰρημένον μοναστήριον βασιλικὸν ἔλεος κατιδόντες καὶ οἱ δυστυχεῖς πατέρες τοῦ αὐτόθι ἱεροῦ ἑτέρου μοναστηρίου τῆς ὑπερουσίου καὶ ἁγίας Τριάδος κειμένου εἰς τὸ ὄρος Ὀζέου μετὰ τοῦ ὑποκειμένου αὐτῷ μετοχίου τοῦ ἁγίου Νικολάου, προσέδραμον καὶ οὗτοι τῷ βασιλικῷ ἐλέει καὶ ἀνήγγειλαν τὰ κατ' αὐτοὺς δεινὰ καὶ τῇ εἰδήσει καὶ γνώμῃ καὶ παρακλήσει τῶν ἐνταῦθα εὐσεβῶν χριστιανῶν ἀπὸ τῆς ἐπαρχίας Ἀθηνῶν ἠξιώθησαν τοῦ αὐτοῦ βασιλικοῦ ἐλέους, ὥσπερ καὶ τὸ τοῦ Πετράκη ἱερὸν μοναστήριον, προσηλώθη μέντοι ἀναποσπάστως τῷ αὐτῷ μοναστηρίῳ τῶν Ἀσωμάτων καὶ ἐγένετο μέλος αὐτοῦ ἀχώριστον καὶ ἀναπόσπαστον, ὡς καὶ τοῦ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ γεγονότος ὑψηλοῦ βασιλικοῦ προσκυνητοῦ Μπερατίου καὶ τοῦ Τεμεσουκίου τοῦ καὶ ακάμ. Μουτεβελησὶ καὶ ἐκλαμπροτάτου Βαλιδὲ Κετχουδασή, Γιουσοὺφ ἀγᾶ Χαζρετλερῆ, ἀμφοτέρων διασωθέντων καὶ ἀπαλλαγέντων τῶν κατὰ διαφόρους καιροὺς καταπιέσεων καὶ ἐνοχλήσεων καὶ κοινῶν τῶν ἐν Ἀθήναις συδοσιμάτων, κατὰ τὰ ἐπιχορηγηθέντα αὐτοῖς βασιλικὰ ἔγγραφα· ἵνα δὲ καὶ παρὰ τῆς ἐκκλησίας ἔχωσι τὴν περὶ τούτων ἀσφάλειαν καὶ ἀπόδειξιν, ἐδεήθησαν προσεπικυρωθῆναι εἰς τὴν κτητορικὴν τῶν Πετρακέων ἐνοῦσαν αὐτοῖς δεσποτείαν καὶ τὴν ἀπ' ἀρχῆς σταυροπηγιακὴν χάριν καὶ δι' ἡμετέρου νεωστὶ πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ σιγιλλιώδους ἐν μεμβράναις γράμματος· τούτου χάριν εὐμενῶς προσηκάμενοι τὰς κοινὰς τῶν πάντων θερμὰς δεήσεις ὡς εὐλόγους καὶ πρὸς θεοφιλῆ σκοπὸν ἀφορώσας καὶ εἰς μονιμότητα τῶν ἱερῶν τούτων μοναστηρίων, γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων τῶν ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα ἡ κατὰ διαδοχὴν τῆς γενεᾶς τῶν Πετράκιδων ἀποκατάστα-

σις εἰς τὸ τῆς ἡγουμενίας ὀφφίκιον ἐν τῷ ἱερῷ σεβασμίῳ ἡμετέρῳ πατριαρχικῷ καὶ σταυροπηγιακῷ μοναστηρίῳ τῶν Ἀσωμάτων τοῦ Πετράκη ἐπιλεγομένῳ διατηρῆται ἀπαράτρεπτος καὶ ἀπαράβατος, ἕως οὗ ἐν τοῖς οὖσιν ἡ γενεὰ αὕτη περίεστι· τὸν δὲ κατὰ διαδοχὴν ἀποκατασταθησόμενον ἡγούμενον ὀφείλωσιν οἱ ἐν τῷ αὐτῷ μονάζοντες πατέρες κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν μοναστηριακὸν ἔθος ἀναγγέλλειν τῇ ἐκκλησίᾳ ὀνομαστὶ διὰ κοινῆς ἐνυπογράφου αὐτῶν ἀναφορᾶς ἐπὶ τῷ ἐπικυρωθῆναι διὰ πατριαρχικοῦ γράμματος τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἡγουμενίας αὐτοῦ, καὶ χρείας τυχούσης ἀνανεωθῆναι καὶ τὸν περὶ τῆς ἡγουμενίας αὐτοῦ ὑψηλόν, βασιλικόν, προσκυνητὸν ὁρισμόν, φυλαττομένης διὰ παντὸς τῆς ἐν αὐτῷ κτητορικῆς αὐτοῦ κυριότητος, δηλοποιεῖσθαι δὲ παρὰ τοῦ κατὰ καιροὺς οἰκουμενικοῦ πατριάρχου τὸ ὄνομα τοῦ νέου ἡγουμένου πρὸς τὸν Καϊμακάμη Μουτεβελησὶ τοῦ ῥηθέντος Τουρπέϊ Σερὶφ ἐπὶ τῷ δίδοσθαι αὐτῷ τὸ σύνηθες σενέτι ἐκ μέρους τοῦ βακουφίου κατὰ τὴν περίληψιν τοῦ περὶ τῆς ἡγουμενίας ταύτης δοθέντος τεμεσουκίου. Τὸ δὲ ἱερὸν καὶ σεβάσμιον μοναστήριον τῶν Ἀσωμάτων τοῦ Πετράκη μεθ' ὅλων τῶν μετοχίων αὐτοῦ, τζιφτλικίων, μελισσίων, δένδρων καὶ τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου τοῦ ἐπιλεγομένου Καρέως, πρὸς δὲ καὶ τοῦ ἑτέρου ἱεροῦ μοναστηρίου τῆς ἁγίας Τριάδος κειμένου εἰς τὸ ὄρος Ὀζέου μετὰ τοῦ μετοχίου αὐτοῦ τοῦ ἁγίου Νικολάου τῶν ἤδη προσηλωθέντων καὶ γενομένων μετοχίων αὐτοῦ, καὶ πάντων τῶν κινητῶν καὶ ἀκινήτων μοναστηριακῶν πραγμάτων, τῶν τε ἤδη ὄντων καὶ τῶν εἰσέπειτα προσγενησομένων ἄν, ὑπάρχωσι καὶ λέγωνται καὶ παρὰ πάντων γινώσκωνται ἡμέτερα πατριαρχικά, σταυροπηγιακά, ἐλεύθερα, ἀδούλωτα, ἀσύδοτα, ἀκαταπάτητα παρὰ παντὸς προσώπου ἱερωμένου ἢ λαϊκοῦ, ἔτι δὲ καὶ παρὰ τοῦ κατὰ καιροὺς ἱερωτάτου μητροπολίτου Ἀθηνῶν, μηδὲν ὀφείλοντες διδόναι, εἰμὴ τὸ διορισθὲν ἐτήσιον λόγῳ ὑποταγῆς τῷ καθολικῷ ἐξάρχῳ, μνημονευομένου τοῦ κανονικοῦ πατριαρχικοῦ ὀνόματος ἐν τῷ ἱερῷ μοναστηρίῳ τῶν Ἀσωμάτων τοῦ Πετράκη καὶ ἐν τῷ μοναστηρίῳ τοῦ τιμίου προδρόμου, ἐν δὲ τῷ τῆς ἁγίας Τριάδος καὶ ἐν τῷ ἑτέρῳ τοῦ ἁγίου Νικολάου τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως ἱερωτάτου μητροπολίτου Ἀθηνῶν· μηδὲν μέντοι ὀφείλουσι διδόναι τῇ ἐκείνου ἱερότητι πλείω τοῦ συνήθους ἐτησίου, ὡς οὐκέτι ὑποκειμένοις καὶ ἀμέσως προσηλωμένοις ἀναφαιρέτως καὶ ἀναποσπάστως καὶ ἡνωμένοις τῷ πατριαρχικῷ καὶ σταυροπηγιακῷ ἡμῶν μοναστηρίῳ τοῦ Πετράκη καὶ πρὸς αὐτὸ ἔχουσι τὴν

σχέσιν καὶ ἀναφοράν, καὶ δι' αὐτοῦ πρὸς τὴν καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλην ἐκκλησίαν καὶ ὡς τὰ πρῶτα φέρον ἔχῃ πᾶσαν ἄδειαν διορίζεσθαι ἡγουμένους ἐν αὐτοῖς, οἵτινες ὀφείλουσιν ὑποτάσσεσθαι τῷ κατὰ καιροὺς ἡγουμένῳ Πετρακῃ, δίδοντες κατ' ἔτος μετὰ πάσης εὐπειθείας καὶ ἑτοιμότητος τὸν λογαριασμὸν πάντων τῶν ἐσόδων αὐτοῦ καὶ ἐξόδων πρὸς τὸν ἡγούμενον καὶ τοὺς λοιποὺς πατέρας τοῦ μοναστηρίου Πετράκη, παρέχοντες ἀναντιρρήτως καὶ ἀνελλιπῶς τὸ ἀναλογοῦν αὐτοῖς χρονικὸν ἐτήσιον τοῦ μέλιτος, τοῦ ἐλαίου καὶ τῶν λοιπῶν ἐπικαρπιῶν, ἵνα διδῷ καὶ ὁ κατὰ καιροὺς ἡγούμενος Πετράκης τὰ διορισθέντα ἐτήσια εἰς τὸν δαψιλῆ καὶ περιφανῆ Τουρπέϊ Σερίφ καὶ οὕτω διοικῶνται διεξαγόμενα συμφερόντως· ὁ δὲ ἱερώτατος μητροπολίτης Ἀθηνῶν μηδόλως ἔχῃ ἐξουσίαν τινὰ ἐν αὐτοῖς τοῖς μοναστηρίοις· ἐπειδὰν δὲ ἐν χρείᾳ χειροτονίας γένωνται ἢ ἄλλου ἀρχιερατικοῦ ὑπουργήματος, ἔχῃ προσκαλεῖν ὁ κατὰ καιροὺς ἡγούμενος Πετράκη, ὃν ἂν ἐθέλῃ τῶν ἀρχιερέων, ἐπὶ τῷ ἐκτελεῖν τὰ ἀρχιερατικὰ ἐν τῷ αὐτῷ μοναστηρίῳ μετὰ πάσης τῆς κανονικῆς παρατηρήσεως. Ἐπίκειται δ' αὐτῷ τῷ ἡγουμένῳ ὀφειλὴ ἀπαραίτητος πληροῦν μετὰ πάσης εὐπειθείας καὶ χωρὶς τινὸς ἐλλείψεως τὸ διορισθὲν πρὸς τὸν δαψιλῆ καὶ περιφανῆ Τουρπέϊ Σερίφ ἐτήσιον, διάγειν τε ἐν εἰρήνῃ καὶ εὐτάκτως μετὰ τῶν συγκοινοβιατῶν αὐτοῦ καὶ φυλάττειν πάντα τὰ καθήκοντα τῷ μοναδικῷ ἐπαγγέλματι, καὶ διατηρεῖν ἀπαραβάτως τὰς τάξεις καὶ ἔθιμα τῶν προγόνων αὐτοῦ κτητόρων καὶ φροντίζειν ὅλῃ σπουδῇ τῆς εἰς τὰ πρόσω αὐξήσεως καὶ βελτιώσεως τοῦ ἱεροῦ τούτου μοναστηρίου καὶ ὅλων τῶν ὑπ' αὐτῷ μετοχίων, ὑποστατικῶν τε καὶ λοιπῶν κινητῶν καὶ ἀκινήτων πραγμάτων. Οἱ δὲ μονάζοντες πατέρες ὀφείλουσι βιοῦν φιλοδήμως, εὐσχημόνως τε καὶ μοναδικῶς, πείθεσθαί τε καὶ ὑπείκειν τῷ κατὰ καιροὺς ἡγουμένῳ καὶ κοπιᾶν καὶ ἀγωνίζεσθαι σὺν αὐτῷ εἰς τὰ πρὸς αὔξησιν καὶ βελτίωσιν τῶν μοναστηριακῶν πραγμάτων, καὶ μηδὲν παρὰ τὸ διατεταγμένον διαπράττεσθαι. Ταῦτα γοῦν ἀπεφάνθη καὶ κεκύρωται κἀν τῷ παρόντι συνοδικῶς. Ὅς δ' ἂν καὶ ὁποῖος τῶν χριστιανῶν ἱερωμένος ἢ λαϊκὸς ἑκάστης τάξεως καὶ βαθμοῦ τολμήσῃ ποτὲ ἐπιχειρῆσαι διασεῖσαι τὴν εὐνομίαν ταύτην καὶ ἀρίστην διοίκησιν τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου τοῦ Πετράκη, καὶ τῶν ὑπ' αὐτῷ μετοχίων αὐτοῦ, τῶν τε ἀρχαίων καὶ τῶν ἤδη προσηλωθέντων, καὶ ἐνόχλησιν ἢ ἐπήρειαν προξενῆσαι ἐμμέσως τε ἢ ἀμέσως τῷ ἡγουμένῳ καὶ τοῖς λοιποῖς πατράσιν, ἢ βλάβην καὶ ζημίαν τοῖς μετοχίοις αὐτοῦ καὶ τοῖς λοιποῖς κτήμασι καὶ ἀφιερώμασι κινητοῖς καὶ ἀκινήτοις, ἢ σπεύσας

ἀποξενῶσαι ἀπ' αὐτοῦ πολὺ ἢ ὀλίγον τι τῶν προσκτηθέντων αὐτῷ ἢ ἀφιερωθέντων καὶ ἀνατρέψαι τὰ ἐν τῷ παρόντι λυσιτελῶς ἀποφανθέντα, οἱ τοιοῦτοι ὁποῖοι ἂν ὦσιν, ὡς ἀλαζόνες καὶ κακότροποι καὶ φιλεπιζήμιοι τῶν ἱερῶν καταγωγίων, ἀφωρισμένοι ὑπάρχωσι παρὰ τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ζωοποιοῦ καὶ ἀδιαιρέτου μακαρίας Τριάδος, τοῦ ἑνὸς τῇ φύσει μόνου Θεοῦ, καὶ κατηραμένοι καὶ ἀσυγχώρητοι καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτοι καὶ τυμπανιαῖοι καὶ πάσαις ταῖς πατρικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπεύθυνοι καὶ ἔνοχοι τοῦ πυρὸς τῆς γεέννης καὶ τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι ὑπεύθυνοι. Εἰς γοῦν τὴν περὶ τούτων ἔνδειξιν καὶ διηνεκῆ τὴν ἀσφάλειαν ἀπελύθη καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν σιγιλλιῶδες ἐν μεμβράναις ἐπικυρωτικὸν γράμμα καταστρωθὲν κἀν τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας καὶ ἐδόθη τῷ ῥηθέντι ἡγουμένῳ ἐν τῷ σεβασμίῳ ἡμετέρῳ πατριαρχικῷ καὶ σταυροπηγιακῷ μοναστηρίῳ τῶν Ἀσωμάτων τοῦ Πετράκη ἐπιλεγομένῳ. Ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ ἑπτακοσιοστῷ ἐνενηκοστῷ ἕκτῳ κατὰ μῆνα Φεβρουάριον ἐπινεμήσεως......

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ

ἐλέῳ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
Νέας Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

(Ἕπονται αἱ ὑπογραφαὶ τῶν Συνοδικῶν).

ΦΙΡΜΑΝΙΟΝ ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΟΥ ΣΕΛΙΜ Γ'.

[Ἐπὶ κεφαλῆς πολυτελέστατον ἐκ χρυσῶν ἀραβουργημάτων τριγωνικὸν κόσμημα, ἐντὸς τοῦ ὁποίου κεῖται τὸ χρυσοῦν μονόγραμμα τοῦ Σουλτὰν Σελὶμ τοῦ Γ'. καὶ διὰ μελάνης τὸ «σ υ μ φ ώ ν ω ς ἐ κ τ ε λ ε σ θ ή τ ω»].

Κορωνὶς τῶν δικαστικῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἱεροῦ νόμου, δικαστικὲ ἀντιπρόσωπε Ἀθηνῶν (πληθυνθείη ἡ γνῶσις αὐτοῦ), κορωνὶς τῶν ἐνδόξων καὶ λογάδων Βοϊβοδα τῶν Ἀθηνῶν Σολεϊμὰν (πληθυνθείη ἡ ἀγάπη αὐτοῦ) καὶ ὑπέροχοι μεταξὺ τῶν ὁμοίων καὶ ἴσων ἀξιωματικοὶ καὶ ἄλλοι συνέκδημοι τούτων (πληθυνθείη ἡ ἰσχὺς αὐτῶν), ἅμα φθάσῃ τὸ αὐτοκρατορικόν μου μονόγραμμα, γνῶτε ὅτι ἐν τῇ ἐκθέσει τῇ ὑποβληθείσῃ μοι παρὰ τοῦ σεμνώματος μεταξὺ τῶν ἐν ἀξιώμασι καὶ μεγιστάνων, τοῦ ἀθροίσματος πασῶν τῶν ἐξοχοτήτων καὶ ἐγκαυχήσεων, τοῦ Γιουσοὺφ (διατηρηθείη ἡ ὑπεροχὴ αὐτοῦ) διαχειριστοῦ τῶν οἰκονομικῶν (Κετχουδᾶ=κεχαγιᾶ) τοῦ κορυφώματος τῶν πεφυλαγμένων (γυναικῶν), τῆς σεμνοτέρας καὶ σωφρονεστέρας, τοῦ στέμματος τῶν κεκαλυμμένων (γυναικῶν), τῆς ἁγνότητος τῶν ἐκλεκτῶν,

τῆς ὑπερτέρας τῶν βαθμῶν, τῆς ἰσχύος τοῦ ὕψους καὶ τῆς εὐδαιμονίας, τῆς μητρός μου Σουλτάνας (διαρκὴς εἴη ἡ ἁγνότης αὐτῆς καὶ πληθυνθείη ἡ σωφροσύνη αὐτῆς), ἀναφέρεται ὅτι ἐνῷ ἀπαγορεύεται πᾶσα ἐπέμβασις καὶ ἀνάμιξις ἄλλου εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις κείμενα γνωστῶν ὀρέων καὶ ὀνομάτων κτήματα, γαίας, δένδρα καὶ ἄλλα, ἅτινα ἱερὰ βακούφια ὄντα τῆς εἰρημένης Σουλτάνας, διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ μοναχοῦ ἡγουμένου Διονυσίου, ἐν τούτοις σὺ, ὅστις εἶσαι Βοϊβοδας τῆς εἰρημένης πόλεως ἐπεμβαίνεις καὶ ἀναμιγνύεσαι εἰς αὐτὰ καὶ γίνεσαι πρόξενος ἐξευτελίσεως τῶν προσόδων τῶν ἐν λόγῳ βακουφίων, διὰ τῆς ἐκθέσεως δὲ ταύτης γίνεται παράκλησις πρὸς ἔκδοσιν ἱεροῦ μου προστάγματος, ὅπως τεθῶσιν ὑπὸ προστασίαν καὶ προφύλαξιν τὰ βακούφια τῆς εἰρημένης (βασιλομήτορος) καὶ οἱ ὅροι τοῦ κανονισμοῦ αὐτῶν καὶ γνωστοποιηθῇ ὅτι ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς πᾶσα ἀνάμιξις καὶ ἐπέμβασις εἰς τὰ ἐν λόγῳ κτήματα καὶ γαίας γενομένη παρὰ σοῦ ἢ παρ' ἄλλου οἱουδήποτε, εἰς οὓς ἐνεργοῦντας παρὰ τοὺς ὅρους καὶ ἐπεμβαίνοντας δὲν θὰ ἀρκέσῃ μόνη ἡ ὑπερορία καὶ ἐξορία, ἀλλ' ἐφαρμοσθήσεται ἐπ' αὐτῶν λίαν φοβερὰ τιμωρία διὰ ταῦτα ἐκδίδων τὸ παρὸν φιρμάνιόν μου, γνωστοποιῶ ὅτι τὰ ἱερὰ βακούφια τῶν μεγάλων Σουλτάνων ἀνέκαθεν κεχωρισμένα καὶ διακεκριμένα καὶ κατὰ πάνταλόγον ἐλεύθερα διατελοῦντα, καταβάλλοντα δὲ εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν βακουφίων τὰς προσόδους καὶ δασμοὺς αὐτῶν καὶ ἀποτίνοντα εἰς τὸν ἐπὶ τούτῳ ὑπάλληλον τὰς ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων τοῦ κράτους ἀπαιτουμένας εἰσφορὰς καὶ τὰς δι' ἱεροῦ μου προστάγματος ἐπιβαλλομένας πολεμικὰς καὶ εἰρηνικὰς βοηθείας καὶ φόρους, δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν ἐπέμβασιν καὶ ἀνάμιξιν τῶν βεζυρῶν, στρατηγῶν, ὑποστρατήγων, ἀξιωματικῶν, τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων, τῶν τιμαριούχων καὶ κατόχων ζιαμετίων, τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων, τῶν ἐφόρων καὶ ἄλλων ἐξασκούντων ἐξουσίαν τινὰ ἢ ὀργάνων τῆς ἐξουσίας καὶ ἐν γένει παντὸς οἱουδήποτε, οὔτε ἐπιτρέπεται νὰ καταπιέζωνται οἱ ὑπήκοοι (ραγιᾶ) τῶν βακουφίων διὰ τῆς ἀπαιτήσεως παρ' αὐτῶν ἐξόδων καφτανίων, πετάλων καὶ λοιπῶν ἐπαρχιακῶν δαπανῶν, ἀλλ' ἐὰν οἱ ὑπήκοοι ὑποπέσωσιν εἰς βαρύ τι ἔγκλημα, νὰ μὴ ἐξάγωνται τῆς χώρας καὶ μὴ ἀπαιτεῖται παρ' αὐτῶν οὔτε ἓν ἄσπρον καὶ ὀβολὸς εἰς ἀντάλλαγμα θανατικῆς τιμωρίας, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἔκδοσιν ἀποφάσεως παρὰ τοῦ ἱεροῦ νόμου ἡ εἰς αὐτοὺς ἐπιβαλλομένη τιμωρία νὰ ἐκτελῆται διὰ τῶν κατὰ τόπους στρατιωτικῶν διευθυντῶν (Ζαμπίτ) τῶν βακουφίων, ἐφ' οἷς καὶ ἐξεδόθη ἰδιαιτέρως τὸ ὑψηλόν μου τοῦτο Φιρμάνιον καὶ ἐστάλη διὰ τοῦ (κενόν).

Λοιπὸν ἅμα φθάσῃ καὶ κατανοήσῃς τὸ ἱερὸν περιεχόμενον αὐτοῦ νὰ ἀπέχῃς σὺ καὶ πᾶς ἄλλος ἀπὸ πάσης ἐπεμβάσεως καὶ ἀναμίξεως εἰς τὰ ἐνλόγῳ κτήματα ἐν γένει· ὁποία δὲ τιμωρία θὰ ἐπιβληθῇ εἰς ἐκείνους, οἵτινες εἰς τὸ ἑξῆς ἐναντίον τῶν ὅρων ἐνεργοῦντες θὰ ἀποτολμήσωσι νὰ ἐπεμβῶσιν εἰς αὐτὰ καὶ εἰς τοὺς ὁποίους, οἱοιδήποτε καὶ ἂν ὦσι, δὲν θὰ ἀρκέσῃ μόνη ἡ ἐξορία καὶ ἀπομάκρυνσις αὐτῶν, σὺ πρῶτος σκέφθητι καὶ ἀναλογίσθητι καὶ θὲς εἰς τὸ οὖς καὶ τὸν νοῦν καὶ τῶν ἄλλων, ὥστε νὰ ἀπέχητε πάσης ἐναντίας πράξεως· ἀλλὰ καὶ διὰ σᾶς ἀκόμη δικαστικὲ ἀντιπρόσωπε ἐν τῇ εἰρημένῃ πόλει καὶ ἄλλους ἐξέδωκα τὸ παρὸν φιρμάνιόν μου, εἰς τὸ ὁποῖον ὀφείλετε νὰ ὑποτάσσησθε καὶ ἀπέχητε τοῦ νὰ ἐνεργῆτε πᾶσαν ἐναντίαν πρᾶξιν καὶ διέταξα ὅπως ἅμα φθάσῃ αἰσίως ὑπακούσητε εἰς τὴν ὑψηλήν μου γνώμην καὶ προσταγὴν καὶ νὰ ἀπέχητε τοῦ νὰ ἐνεργῆτε τὰ ἐναντία· Οὕτω γνωρίσατε· εἰς τὸ ἱερόν μου σημεῖον ἐμπιστευθῆτε.

Ἐγράφη τὴν 10 Μουχαρὲμ τοῦ 1211 (=1796) ἐν τῇ πεφρουρημένῃ Κωνσταντινουπόλει.

ΦΙΡΜΑΝΙΟΝ

Αὐτοκρατορικὸν μονόγραμμα τοῦ Σουλτὰν Μαχμοὺτ υἱοῦ τοῦ Ἀμπδοὺλ Χαμὶδ

. . . . μεταξὺ τῶν λογάδων καὶ ἐνδόξων Βοϊβόδα Ἀθηνῶν (αὐξηθείη ἡ ἀγάπη του), καύχημα μεταξὺ ἴσων καὶ ὁμοίων στρατιωτικοί, διοικηταὶ καὶ ἄλλοι ὅμοιοι (αὐξηθείη ἡ ἰσχὺς αὐτῶν) ἅμα φθάσῃ τὸ ὑψηλὸν αὐτοκρατορικὸν μονόγραμμά μου, γνῶτε ὅτι τῷ 1223 (=1807) ἐν μηνὶ Τζεμαζιουλαχὴρ . . . . . ἐπειδὴ ἐγένετο πρόσταγμά μου, διὰ τοῦτο, τὸ καύχημα τῶν οἰκείων καὶ αὐλικῶν, ὁ ἔμπιστος τῶν βασιλέων καὶ σουλτάνων, ὁ ἐκλεκτὸς τῆς δόξης καὶ ἀξιοπρεπείας, ὁ ἐν ἐνεργείᾳ ἀγᾶς τῆς κατοικίας τῆς ἱερᾶς εὐδαιμονίας μου (ὁ ἀρχιευνοῦχος), ὁ ὑπουργὸς τῶν Βακουφίων τῶν ἱερῶν πόλεων Χαφὴζ Ἰσσᾶ ἀγᾶς (διαρκὴς εἴη ἡ ἐξοχότης αὐτοῦ) . . . . . ἐκ τῶν βακουφίων τῆς μακαρίτιδος καὶ παρὰ Θεοῦ συγκεχωρημένης βασιλομήτορος Μιχρισὰχ (γαίαν ἔχοι ἐλαφρὰν) μητρὸς τοῦ μακαρίτου καὶ παρὰ Θεοῦ συγκεχωρημένου προτελευταίου αὐτοκράτορος τοῦ ἐξαδέλφου Σουλτὰν Σελὴμ (γαίαν ἔχοι ἐλαφρὰν) κειμένων πέριξ τοῦ ἱεροῦ τύμβου . . . . . . ὅπως μὴ γίνηται ἀνάμιξις καὶ διατάραξις τοῦ Βοϊβοδα εἰς τὰ γνωστῶν ὁρίων καὶ ὀνομάτων κτήματα, ἐλαιόδενδρα, γαίας καὶ ἄλλα, τὸ ἐκδοθὲν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 1211 αὐτοκρατορικὸν διάταγμα . . . ὁ ἐκ τῶν ὑπαλλήλων καθηγητῶν τοῦ

αὐτοκρατορικοῦ μου συμβουλίου, ἡ ἰσχὺς τῶν ἴσων καὶ ὁμοίων, ὁ ἡγεμὼν τῶν προσκυνητῶν Μεχμὲτ Ἀρὶφ (αὐξηθείη ἡ ἀγάπη αὐτοῦ) ἐπειδὴ δι' ἐκθέσεως ἐγγράφου εἰδοποίησεν, γενομένης ἐρεύνης τῶν ἐγγράφων τῶν δημοσίων βιβλίων καὶ ἐρωτήσεως περὶ τοῦ πρακτέου, βακούφια τῆς εἰρημένης βασιλομήτορος . . . ἐνῷ ἀπαγορεύεται ἡ ἐπέμβασις καὶ ἀνάμιξις εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις κείμενα γνωστῶν ὁρίων καὶ ὀνομάτων κτήματα, γαίας, ἐλαιόδενδρα καὶ ἄλλα, ἐπεμβαίνων καὶ ἀναμιγνυόμενος ὁ εἰρημένος Βοϊβοδας, τοιουτοτρόπως τῶν βακουφίων . . . . . . εἰς τὸ ἑξῆς ὅστις δήποτε παρὰ τοὺς ὅρους ἤθελεν ἐπέμβει καὶ ἀναμιχθῇ, δὲν θὰ εἶναι ἀποχρῶσα μόνη ἡ ἐξορία καὶ ὑπερορία αὐτοῦ, ἀλλὰ θὰ ἐπισύρῃ σοβαρὰς συνεπείας ἐφ' ἑαυτοῦ . . . ᾐτήθη ὅπως ἐκδοθῇ ἱερόν μου πρόσταγμα . . . . κατὰ πάντα τρόπον ἐλεύθερα ὄντα, ἀφοῦ καταβάλλουσιν εἰς τὴν Διεύθυσιν τῶν Βακουφίων τὰ εἰσοδήματα καὶ τοὺς δασμοὺς καὶ εἰς τὸν ἁρμόδιον ὑπάλληλον τὰς ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων ἀπαιτουμένας πολεμικὰς καὶ εἰρηνικὰς βοηθείας καὶ τοὺς δι' αὐτοκρατορικοῦ προστάγματος ἐπιβαλλομένους φόρους . . . . . ἐκ μέρους τῶν ἐχόντων ἀξίωμά τι, τιμαριούχων, ἐμπίστων, ἐφόρων καὶ ἄλλων νὰ μὴ γίνηται ἐπέμβασις καὶ ἀνάμιξις καὶ νὰ μὴ ἐνοχλῶσι ζητοῦντες παρὰ τῶν ὑπηκόων τῶν βακουφίων ἔξοδα καφτανίων, ἔξοδα πετάλων, ἐπαρχιακὰς δαπάνας . . . . ἡ τιμωρία αὐτῶν νὰ γίνηται διὰ τῶν διευθυνόντων τὰ βακούφια ὑπαλλήλων . . , καὶ ἐπειδὴ εἶναι ἐκ τῶν ὅρων τῆς ἐλευθερίας τοῦ νὰ μὴ φέρωνται ἔξω τῆς χώρας καὶ ζητῆται παρ' αὐτῶν ὡς ἀντίτιμον τιμωρίας οὐδὲ ἓν ἄσπρον καὶ ὀβολὸς . . . . . ἐδόθη αὐτὸ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 15 Μουχαρὲμ τοῦ 1211, δὲν ἐδόθη δὲ ἕτερον ἐναντίον πρὸς τοῦτο πρόσταγμα ὡς φαίνεται ἐκ τῶν δημοσίων βιβλίων . . . . . ἐπειδὴ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ὑψηλήν μου θέλησιν νὰ ἐπαναληφθῇ τὸ εἰρημένον πρόσταγμα . . . τῶν ἱερῶν πόλεων . . . . . ἐπειδὴ ὁ ἐν ἐνεργείᾳ γενικὸς ἐλεγκτὴς τῶν οἰκονομικῶν, τὸ καύχημα τῶν ἐν ἀξιώμασι καὶ μεγιστάνων, τὸ ἄθροισμα πασῶν τῶν ἐξοχοτήτων καὶ σεμνωμάτων, Γιουσοὺφ (διαρκὴς εἴη ἡ ἐξοχότης αὐτοῦ) ὑπέβαλεν ἔκθεσιν, συμφώνως πρὸς ταύτην προτείνουσαν τὴν ἔκδοσιν ἐκ νέου ὑψηλοῦ προστάγματός μου . . . . . ἐξεδόθη ὑψηλὸν φιρμάνιόν μου καὶ διέταξα ὅπως ἅμα φθάσῃ ἡ ἱερὰ γνώμη μου, κατὰ τὴν ἔκθεσιν τὴν προηγουμένην φθάσασαν... νὰ ἀπέχητε πράττοντες τὰ ἐναντία· οὕτω νὰ γνωρίσητε· νὰ ἐμπιστευθῆτε εἰς τὸ ἱερόν σημεῖον μου.

Ἐγράφη τὴν 15ην τοῦ Τζεμαζιουλαχὴρ τοῦ 1231 (=1816).

Ἐν τῇ πεφρουρημένῃ Κωνσταντινουπόλει.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΦΙΡΜΑΝΙΟΥ

Ἐφθαρμένον ἀντίγραφον αὐτοκρατορικοῦ φιρμανίου, ὅπερ ἐπεκύρωσεν ὁ κριτὴς τῶν Ἀθηνῶν Χαφοὺζ Μεχμὲτ Ἐμὶν ὡς ὅμοιον τῷ πρωτοτύπῳ.

Ἐκ τοῦ φιρμανίου τούτου ἐκδοθέντος τὴν 15 τοῦ Ῥεβιοὺλ-Ἀχὴρ τοῦ ἔτους 1211 (=1796) ἐξάγεται ὅτι ἐκ τῶν ἐν Κηφισσίᾳ κειμένων καὶ ὑπὸ τοῦ δημοσίου κατασχεθέντων κτημάτων τοῦ φονευθέντος Βοϊβοδα τῶν Ἀθηνῶν Χατζῆ Ἀλῆ μία οἰκία περιέχουσα τρία δωμάτια, ἕνα σταῦλον καὶ κῆπον ἡμίσεος στρέμματος μετὰ καρποφόρων καὶ ἀγρίων δένδρων καὶ τοῦ δικαιώματος ὑδρεύσεως ἐκ τῆς ἐκεῖ πηγῆς ἐπὶ 36 ὥρας κατὰ πᾶσαν δεκαπενθημερίαν, ἐκτεθεῖσαν ὑπὸ τοῦ δημοσίου εἰς πλειστηριασμὸν ἐπωλήθη καὶ κατεκυρώθη ἐπ' ὀνόματι Γιουσοὺφ ἀπέναντι 2110 γροσίων, ἅτινα ἀνελλειπῆ κατετέθησαν εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν ταμεῖον. Ἐφ' ᾧ ἐξεδόθη τὸ παρὸν φιρμάνιον, δι' οὗ καθίσταται τέλειος κύριος τῆς οἰκίας μετὰ πάντων τῶν ἐξαρτημάτων ὁ εἰρημένος ἀγοραστής, ἀπαγορεύεται δὲ πᾶσα ἀνάμιξις καὶ διατάραξις τῆς διακατοχῆς αὐτοῦ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Ἐνάρετε κριτὰ τῶν Ἀθηνῶν καὶ εὐδαιμονέστατε Βοϊβοδα
Σαφβὲτ Ἐφένδη.

Μετὰ τοὺς χαιρετισμούς μου εἰδοποιῶ ὑμᾶς ὅτι ἐπειδὴ ὁ ἡγούμενος Διονύσιος ἔλαβεν ὑπὸ τὴν διαχείρισίν του δι' ἐνοικιάσεως τὰ ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς πόλεως Ἀθηνῶν κείμενα βακούφια τῆς μακαρίτιδος καὶ παρὰ Θεοῦ συγκεχωρημένης βασιλομήτορος, ἤτοι κτήματα, γαίας, ἐλαιόδενδρα καὶ ἄλλα, ὧν εἶνε γνωστὰ τά τε ὅρια καὶ ὀνόματα, ἐδόθησαν δὲ εἰς χεῖρας αὐτοῦ ὑψηλὸν αὐτοκρατορικὸν διάταγμα, ὅπως μὴ γίνηται οὐδεμία παρ' οὐδενὸς ἐπέμβασις εἰς τὰ ἐν λόγῳ κτήματα, καὶ ἄλλα ἔγγραφα καὶ χοτζέτια, ἅμα φθάσῃ τὸ παρόν μου γράμμα, παρακαλῶ νὰ συμμορφωθῆτε πρὸς τὰς διαταξεις τοῦ ὑψηλοῦ αὐτοκρατορικοῦ φιρμανίου, νὰ σπεύσητε δὲ νά μοι ἀποστείλητε σημείωσιν τοῦ ὀνόματος καὶ ἐπωνύμου ἐκείνων, οἵτινες ἐναντίον τοῦ αὐτοκρατ. διατάγματος καὶ τῆς ὑψηλῆς θελήσεως τῆς Α. Μεγαλειότητος ἤθελον ἀποτολμήσει νὰ ἐπεμβῶσι καὶ ἐνοχλήσωσι τὸν εἰρημένον μοναχόν.

Ἐν ἔτει 1231 (=1816) καὶ μηνὶ Ῥετζὲπ 27.

Ὁ Φρούραρχος τῆς Εὐβοίας
Μαχμοὺτ

ΜΠΟΥΓΙΟΥΡΟΥΛΔΙ

Κριτὰ τῶν Ἀθηνῶν (αὐξηθείη ἡ ἀρετὴ αὐτοῦ), κορωνὶς τῶν ἐνδόξων καὶ λογάδων ἐνδοξότατε Βοϊβοδα ἐφένδη (αὐξηθείη ἡ ἀγάπη αὐτοῦ), πρόκριτοι τῆς ἐπαρχίας καὶ Δημογέροντες καὶ Κοτζαμπασίδες τῶν ῥαγιάδων ἔστω γνωστὸν ὑμῖν, ὅτι ἐν ᾧ κατὰ τὸ αὐτοκρατορικὸν φιρμάνιον καὶ τὰ λοιπὰ ἐπισυνημμένα ἔγγραφα καὶ χοτζέτια ἀπαγορεύεται πᾶσα ἀνάμιξις καὶ διαταραξις ἐκ μέρους τῶν Βοϊβοδάδων καὶ παντὸς ἄλλου εἰς τὰ κτήματα, γαίας ἐλαιόδενδρα καὶ λοιπὰ κείμενα ἐν τῇ περιοχῇ τῶν Ἀθηνῶν, ὧν γνωστὰ τὰ ὅρια καὶ τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ὁποῖα βακουφικὰ ὄντα κτήματα τῆς μακαρίτιδος βασιλομήτορος (εἴη αὐτῇ ἡ γῆ ἐλαφρά), ἧς τὸ μαυσωλεῖον κεῖται εἰς Ἐϊοὺπ Ἐνσαρῆ, ἔλαβεν ὑπὸ τὴν διαχείρισίν του δι' ἐνοικιάσεως ὁ ἡγούμενος Διονύσιος κατὰ τὰ εἰς χεῖρας αὐτοῦ φιρμάνιον καὶ χοτζέτια, ἐν τούτοις ἐμάθομεν καὶ ἐβεβαιωθημεν, ὅτι τινὲς τῶν αὐτόθι διὰ διαφόρων δόλων καὶ σοφιστευμάτων δὲν λείπουσι νὰ ἐπεμβαίνωσιν εἰς τὰ ἐν λόγῳ κτήματα καὶ νὰ τολμῶσι πράξεις παρανόμους καὶ ἀντικειμένας εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν φιρμάνιον. Διὰ ταῦτα σεῖς, παρ' οἷς εἶνε διαπεπιστευμένη ἡ προστασία καὶ διαφύλαξις αὐτῶν, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰ εἰς χεῖρας αὐτοῦ ἔγγραφα καὶ χοτζέτια καὶ συμμορφούμενοι πρὸς τὰς ἱερὰς διαταξεις τοῦ αὐτοκρατορικοῦ φιρμανίου νὰ καταβάλητε πάντα ζῆλον καὶ προσπάθειαν. ὅπως προστατεύσητε καὶ διαφυλάξητε τὰ ἐν λόγῳ κτήματα, γαίας καὶ ἐλαιοδενδρα ἀπὸ πάσης αναμιξεως καὶ ἐνοχλήσεως. Καίτοι δὲ κα προηγουμένως ἐδοθησαν αὐστηραὶ διαταγαί, ὅπως μὴ τολμήσῃ τις νὰ πράξῃ τι ἐναντίον τῶν διατάξεων τοῦ ὑψηλοῦ φιρμανίου, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ὅστις δήποτε ἤθελε τολμήσει νὰ μὴ συμμορφωθῇ αὐστηρότατα πρὸς αὐτό, ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς . . . . . Ὅθεν ἐγράφη τὸ παρὸν *μπουγιουρουλδὶ* ἐξ Εὐβοίας καὶ ἐστάλη πρὸς ὑμᾶς· ἅμα δὲ θείᾳ συνάρσει φθάσῃ νὰ προσπαθήσητε πάντες νὰ συμμορφωθῆτε πρὸς τὸ ὑψηλὸν φιρμάνιον.

Τῇ 27 τοῦ μηνὸς Ῥετζὲπ 1231 (=1816).

ΜΠΟΥΓΙΟΥΡΟΥΛΔΙ

Ἐμπεφορημένε ὑπὸ τοῦ θείου νόμου (σεριὰτ) κριτὰ τῶν Ἀθηνῶν, ἐναρετώτατε κύριε καὶ καύχημα τῶν ὁμοίων καὶ ἰσοτίμων, ἐντιμότατε Βοϊβοδα ἀγᾶ εἰδοποιεῖσθε ὅτι καίτοι ἐξεδόθη ὑπὸ χρονολογίαν 1211 ἔνδοξον αὐτοκρατορικὸν γράμμα, διατάσσον, ὅπως μὴ γίνηται ἐπέμ-

βασις καὶ ἀνάμιξις ὑπὸ τοῦ Βοϊβοδα εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις κείμενα καὶ ὑπὸ ἐνοικίασιν τοῦ ἡγουμένου Διονυσίου διατελοῦντα γνωστῶν ὁρίων καὶ ὀνομάτων κτήματα, γαίας, ἐλαιόδενδρα καὶ ἄλλα, ἅτινα ἀφιερώθησαν ὡς βακούφια εἰς τὰς δύο ἁγίας πόλεις (Μέκκα καὶ Μεδινὰν) ὑπὸ τῆς μακαρίτιδος βασιλομήτορος (εἴη αὐτῇ ὁ τάφος τερπνὸς) καὶ παρὰ Θεοῦ συγκεχωρημένης μητρὸς τοῦ ἀξιωθέντος τοῦ παραδείσου, ἀοιδίμου καὶ παρὰ Θεοῦ συγκεχωρημένον Σουλτὰν Σελὴμ Χὰν (γαίαν ἔχοι ἐλαφράν), δι' ἐκθέσεως τοῦ παρὰ τῷ αὐτοκρατορικῷ συμβουλίῳ τῶν ἐν λόγῳ Βακουφίων καθηγητοῦ ὑπαλλήλου ἐντιμοτάτου Χατζῆ Μεχμὲτ Ἀρὶφ Ἐφένδη κατεδείχθη ἡ ἀνάγκη τῆς ἐκ νέου ἐπαναλήψεως καὶ ἀποστολῆς τοῦ ὑψηλοῦ αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος πρὸς αὐστηρὰν αὐτοῦ ἐκτέλεσιν. Πρὸς τοῦτο ἐξετάσεως γενομένης τῶν ἐγγραφῶν τῶν δημοσίων βιβλίων καὶ ἐρωτήσεως περὶ τοῦ πρακτέου, τὸ λογιστήριον τῶν ἁγίων πόλεων ἐδήλωσεν, ὅτι, ἐν ᾧ κατὰ τὰς ἐγγραφὰς τῶν δημοσίων βιβλίων δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐπέμβασις καὶ ἀνάμιξις τοῦ εἰρημένου Βοϊβοδα Ἀθηνῶν εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις κείμενα καὶ ὑπὸ ἐνοικίασιν τοῦ ἡγουμένου Διονυσίου διατελοῦντα γνωστῶν ὁρίων καὶ ὀνομάτων κτήματα, γαίας, ἐλαιόδενδρα καὶ ἄλλα, ἅτινα ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη εἶνε βακούφια (ἀφιερώματα) τῆς βασιλομήτορος, οὗτος ἐπεμβαίνει καὶ ἀναμιγνύεται εἰς αὐτὰ μειώσεως καὶ ἐξευτελισμοῦ τῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν πρόξενος γενόμενος, διὸ εἶνε ἀνάγκη νὰ εἰδοποιηθῇ ὅτι εἰς τὸ ἑξῆς οὔτε ὁ Βοϊβοδας οὔτε ἄλλος τις δικαιοῦται παρὰ τοὺς ὅρους (σουρούτ) νὰ ἀναμιγνύηται εἰς αὐτὰ καὶ ὅτι τἀναντία πράττοντες θέλουσιν ἐπισύρει ἐφ' ἑαυτοὺς λίαν σοβαρὰς συνεπείας· ὅτι τὰ τῶν ἐνδόξων Σουλτάνων ἀφιερώματα ὄντα ἀνέκαθεν κεχωρισμένα καὶ διακεκριμένα καὶ κατὰ πάντα τρόπον ἐλεύθερα, καταβάλλοντα δὲ εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν βακουφίων τὰ εἰσοδήματα καὶ δασμοὺς καὶ ἀποτίνοντα εἰς τὸν ἁρμόδιον ὑπάλληλον τὰς ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων ἀπαιτουμένας στρατιωτικὰς βοηθείας καὶ τοὺς δι' αὐτοκρατορικῶν διαταγμάτων· ἐπιβαλλομένους φόρους, εἶνε ἐλεύθερα πάσης ἐπεμβάσεως καὶ ἀναμίξεως καὶ ἀπηλλαγμένα πάσης πιέσεως ἀσκουμένης δι' ἀπαιτήσεως παρ' αὐτῶν ἐξόδων καφτανίων, πετάλων καὶ ἐπαρχιακῶν δαπανῶν, ὡς διαλαμβάνουσιν οἱ ὅροι τοῦ ὑπὸ χρονολογίαν 1211 (=1796), οὗ μεταγενέστερον δὲν ἐξεδόθη διατάσσον τὰ ἐναντία πρὸς τοὺς ἐν αὐτῷ διαλαμβανομένους ὅρους. Διὰ ταῦτα συνιστῶντες ὑμῖν τὴν αὐστηρὰν συμμόρφωσιν καὶ ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τοῦ ὑπὸ χρονολογ. 1 τζεμαζιουλαχὴρ 1230 (=1815) ἐκδοθέντος αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος ἐ

γράψαμεν ἐκ τοῦ ἐν Εὐβοίᾳ συμβουλίου τὴν παροῦσαν διοικητικὴν διαταγὴν (μπογιουρουλδοῦ) καὶ ἐστείλαμεν αὐτὴν μετὰ τοῦ . . . . . . Εἴθε, ἅμα τῇ βοηθείᾳ τοῦ Ὑψίστου Θεοῦ φθάσῃ, νὰ ἐνεργήσητε συμφώνως, καὶ αὐστηρῶς ἀπόσχητε τῶν ἐναντίων πράξεων.

Τὴν 16 Ῥετζὲπ 1235 (=1820).

ΜΟΥΛΚΝΑΜΕΣ

Ἐκ τῶν κτημάτων τοῦ φονευθέντος προτελευταίου Βοϊβοδα τῶν Ἀθηνῶν Χατζῆ Ἀλῆ, τῶν δι' αὐτοκρατορικοῦ μου ὑψηλοῦ διατάγματος κατασχεθέντων καὶ ἐκποιηθέντων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, 222 κάλλιστα κείμενα εἰς Ἅγιον Σάββαν ἐντὸς τῶν ὁρίων Ἀθηνῶν, ἔτι 296 κάλλιστα κείμενα εἰς θέσιν Χριστοπίτε ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς αὐτῆς πόλεως, ἔτι 128 κείμενα εἰς θέσιν Καλτὰ τῶν ὁρίων τῆς αὐτῆς πόλεως, ἔτι 167 κείμενα εἰς θέσιν Φράντζε . . . . . αὐτῆς πόλεως, ἔτι 116 κείμενα εἰς θέσιν Κουμάρι τῶν ὁρίων αὐτῆς πόλεως, ἔτι . . . . . ἅγιον Κωνσταντῖνον Γιαχουδῆ . . . τῶν ὁρίων τῆς αὐτῆς πόλεως, ἔτι 101 κείμενα εἰς θέσιν Καχοβέλι τῶν ὁρίων τῆς αὐτῆς πόλεως, ἔτι 349 κείμενα εἰς θέσιν Ἀστρικὸς καὶ ἁγία Τυριανὰ τῶν ὁρίων τῆς αὐτῆς πόλεως ἔτι 198 κείμενα εἰς . . . . . τῆς αὐτῆς πόλεως, ἔτι 35 κείμενα εἰς τὴν γνωστὴν θέσιν Τσιτοῦλι καὶ Μπελέστρι τῶν ὁρίων τῆς αὐτῆς πόλεως, ἔτι . . . 6 κείμενα εἰς θέσιν Νούη Τσιφτλὴκ τῶν ὁρίων τῆς αὐτῆς πόλεως, ἔτι 110 κείμενα εἰς . . . . . τῶν ὁρίων τῆς αὐτῆς πόλεως, ἔτι 21 κείμενα εἰς τὰς θέσεις Σομποτηράκι καὶ Ἀταράζδα τῶν ὁρίων τῆς αὐτῆς πόλεως, ἔτι 55 κείμενα εἰς θέσιν ἁγία Ἄννα τῶν ὁρίων τῆς αὐτῆς πόλεως, ἔτι 1244 κείμενα εἰς τὸ χωρίον Κηφισσίαν τοῦ τμήματος Κατάδεμα, ἔτι 243 κείμενα εἰς τὸ χωρίον Χασά, ἔτι 169 κείμενα εἰς τὸ χωρίον Μπεχρὰμ τῶν ὁρίων τῆς αὐτῆς πόλεως, ἅτινα πάντα ταῦτα κείμενα ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς εἰρημένης διοικήσεως καὶ ἐκ τῶν καλλίστων ὄντα ἀνέρχονται εἰς 1861, ἔτι 714 ἐκ τῶν καλλίστων κείμενα ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς αὐτῆς διοικήσεως, ἔτι 942 ἐκ τῶν μεσαίων κείμενα εἰς τὰ εἰρημένα χωρία. ἤτοι ἐν συνόλῳ 3517 ἐλαιόδενδρα, ἔτι δύο νερομυλικὰ ἐλαιοτριβεῖα μεθ' ὅλων τῶν περιεχομένων καὶ προσαυξημάτων κείμενα εἰς τὸ χωρίον Κηφισσίαν, ἔτι........ γνωστῶν ὁρίων καὶ γειτόνων κείμενα ἐν Κηφισσίᾳ καὶ Ἀμαρουσίῳ, ἔτι μία οἰκία κειμένη εἰς τὴν συνοικίαν Κωστάκη ἐντὸς . . . . . ἔτι μία οἰκία μεθ' ὅλων τῶν περιεχομένων, γνωστῶν ὁρίων, κειμένη εἰς

συνοικίαν Γοργοεπηκόου τῆς εἰρημένης πόλεως, ἤτοι ἐν συνόλῳ πέντε νερομυλικὰ ἐλαιοτριβεῖα . . . . ταῦτα πάντα κατεκυρώθησαν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Γιουσοὺφ κεχαγιᾶ τοῦ ὑψηλοῦ λίκνου μου (τῆς μητρός μου), τοῦ σεμνώματος καὶ καυχήματος μεταξὺ τῶν τιτλοφόρων, ἀπέναντι 18500 γροσίων, ἅτινα δι' αὐτοκρατορικοῦ μου σημειώματος κατετέθησαν εἰς τὸ θησαυροφυλάκιον τῶν νέων αὐτοκρατορικῶν μου εἰσοδημάτων. Τῶν κτημάτων τούτων περιελθόντων εἰς τὴν κυριότητα τοῦ εἰρημένου, δεικνύων τὴν ὑπὲρ τούτου μεγάλην αὐτοκρατορικήν μου εὔνοιαν ἔδωκα τὸν παρόντα μουλκναμὲ (τίτλον ἰδιοκτησίας) ὑπὸ ἡμερομηνίαν 8 Ῥεβιουλαχὴρ τοῦ 1211 (=1796) καὶ διέταξα, ὅπως ὁ εἰρημένος Γιουσοὺφ καταστῇ κύριος τῶν ἐν λόγῳ κτημάτων καὶ ἐλαιοδένδρων μεθ' ὅλων τῶν εἰς αὐτὰ ὑπαγομένων καὶ ἀνηκόντων δικαιωμάτων καὶ προσαυξημάτων, συμφώνως πρὸς τὸν ἐκ τοῦ Λογιστηρίου ἐξαχθέντα καὶ ἀντιγραφέντα κατάλογον, νὰ δύναται δὲ νὰ διακατέχῃ αὐτὰ ἐλευθέρως καὶ ὅπως βούλεται μὴ ἐνοχλούμενος καὶ διαταραττόμενος παρ' οὐδενὸς ἐπὶ οὐδενὶ λόγῳ καὶ ἀφορμῇ· οὕτω γνώτωσαν καὶ ἐμπιστευθήτωσαν εἰς τὸ ἱερόν μου σημεῖον.

Ἐγράφη τὴν 8 Ῥεβιουλαχὴρ 1211 (=1796).
Ἐν τῇ περιφρουρημένῃ Κωνσταν/πόλει.

ΦΙΡΜΑΝΙ

Αὐτοκρατορικὸν μονόγραμμα (τουγρᾶς) τοῦ Σουλτάνου Ἀμπδοὺλ Χαμὴδ υἱοῦ Μουσταφᾶ, [βασιλεύσαντος ἀπὸ τοῦ 1774—1788].

Κορωνίδες τῶν κριτῶν καὶ δικαστῶν, ὑπέροχοι ἐν ἀρεταῖς καὶ λόγοις, κριτὰ . . . . καὶ δικαστικὲ ἀντιπρόσωπε τῶν Ἀθηνῶν (αὐξηθείησαν αἱ ἀρεταὶ αὐτῶν), ἅμα φθάσῃ τὸ ὑψηλὸν αὐτοκρατορικόν μου μονόγραμμα, γνῶτε ὅτι ἐπειδὴ ὁ μοναχὸς Ἄνθιμος.... ἐπίτροπος τῶν ἀφιερωμάτων τῆς Μονῆς Ἁγίων Ἀσωμάτων τῆς κειμένης πέριξ τῆς πόλεως Ἀθηνῶν, ἐπέδωκεν ἀναφορὰν εἰς τὴν Ὑψηλὴν Πύλην, δι' ἧς ἐκτίθησιν, ὅτι ἐν ᾧ οὐδεὶς ἔχει δικαίωμα νὰ ἐπεμβαίνῃ εἰς τὰ ὑπὸ τὴν διακατοχὴν αὐτοῦ εὑρισκόμενα καὶ ἐν Ἀθήναις κείμενα κτήματά του, οὐχ ἧττον τινὲς ἐκ φθόνου καὶ παρὰ τὸν ἱερὸν νόμον ἐπεμβαίνουσι διαταράττουσι καὶ βλάπτουσιν αὐτά, εἰδοποιῶν δὲ ὅτι ἔχει εἰς χεῖράς του ἱερὰ χοτζέτια παρακαλεῖ, ὅπως συμφώνως πρὸς ταῦτα γίνηται ἐνέργεια καὶ μὴ ἐπιτρέπηται ἐναντίον τοῦ ἱεροῦ νόμου καὶ τοῦ χοτζετίου ἀνάμιξις καὶ παρακώλυσις τῆς διακατοχῆς αὐτοῦ, διατάσσω ὅτι ἅμα φθάσῃ μετὰ τῆς ἱερᾶς ἀποφάσεώς μου . . . . .

νὰ φροντίσητε ἐν πλήρει εὐθύτητι καὶ δικαιοσύνῃ, καὶ νὰ ἴδητε καὶ παρατηρήσητε τὸ ἱερὸν χοτζέτιον .... καὶ ὡς ἐγένετο ἀπόφασις .... τὸ περιεχόμενον αὐτῆς ὡς ὂν σύμφωνον πρὸς τὸν ἱερὸν νόμον ..... νὰ μὴ γένῃ ἐπέμβασις ἄλλου εἰς τὰ κτήματα αὐτοῦ, νὰ μὴ ἐπιτρέψητε νὰ παραβαίνουσι τὸν ἱερὸν νόμον καὶ τὸ ἱερὸν χοτζέτιον καὶ νὰ διαταράττωσι τὴν κατοχὴν αὐτοῦ, νὰ γράψητε δὲ καὶ πληροφορήσητε τὴν Ὑψηλήν μου Πύλην σημειοῦντες τὰ ὀνόματα καὶ χαρακτηριστικὰ τῶν ἰσχυρογνωμονούντων καὶ ἐναντιουμένων, καὶ μὴ καταστήσητε ἀναγκαίαν τὴν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἐκ νέου ἔκδοσιν νέας ἱερᾶς διαταγῆς μου .... οὕτω γνῶτε καὶ ἐμπιστεύθητε εἰς τὸ ἱερὸν σημεῖον μου.

Ἐγράφη ἐν ἔτει χιλιοστῷ ἑκατοστῷ ....

Ἐν τῇ πεφρουρημένῃ Κωνσταντινουπόλει.

ΦΙΡΜΑΝΙ

Αὐτοκρατορικὸν μονόγραμμα τοῦ Σουλτὰν Σελήμ.

Κορωνὶς τῶν εἰς τὸ βάθος τῶν πραγμάτων εἰσδυόντων θεολόγων νομοδιδασκάλων (Οὐλεμᾶ), πέλαγος τῶν ἀρετῶν, λεπτολόγε ἐρευνητὰ (μουφετὶς) τῶν δύο ἱερῶν Πόλεων ... καὶ ἀντιπρόσωπε τοῦ ἱεροῦ νόμου ἐν Ἀθήναις .., (αὐξηθείη αὐτῶν ἡ γνῶσις), ἅμα φθάσῃ τὸ ὑψηλὸν αὐτοκρατορικόν μου μονόγραμμα, γνῶτε ὅτι .... τὸ κείμενον εἰς θέσιν Κηλὶτς Ἀλῆ ἐν Βεσικτασίῳ διοικήσει ὑπαγομένῃ εἰς τὸν Γαλατᾶν· τῆς σεμνοτέρας τῶν πεφυλαγμένων γυναικῶν καὶ σωφρονεστέρας, τοῦ στέμματος τῶν κεκαλυμμένων, τῆς ἁγνότητος τῶν ἐκλεκτῶν, τῆς μητρός μου ...... ἐν τῷ συνεδριάσαντι ἱερῷ δικαστηρίῳ ὁ ἐκ μέρους αὐτῆς ἐπισήμως διορισθεὶς ἐπίτροπος καὶ οἰκονόμος αὐτῆς (Κεχαγιᾶ) Ἀχμὲτ (αὐξηθείη ἡ ἀγάπη αὐτοῦ), ἐν τῷ αὐτῷ δικαστηρίῳ ὁ ἡγούμενος Διονύσιος ...... τὰ ἐν τῷ χωρίῳ Ἀγγελόκηπος τῶν ὁρίων τῆς διοικήσεως Ἀθηνῶν ἐν Ῥούμελι κείμενα καὶ ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τῶν ἀγρῶν τοῦ Γιουσοὺφ Ῥεῒς, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῶν συνόρων τοῦ μοναστηρίου Καισαριανῆς (Κοτζιᾶ μπασὶ) ... ... συνορεόμενα .... τὸ μοναστήριον τὸ καλούμενον Ἀσωμάτων Κουκουπούλη .... εἰς τὸ εἰρημένον μοναστήριον ὑποκείμενον καὶ καλούμενον Καρὰ Ὄζ, καὶ μεθ' ὅλων τῶν οἰκοδομημάτων καὶ δένδρων τοῦ μετοχίου τοῦ καλουμένου Μπαμπανὶ Γερεδοκὰρ ...... τοῦ κειμένου καὶ ὁριζομένου ἐκ τῶν τεσσάρων μερῶν ὑπὸ τῆς δημοσίας ὁδοῦ Μετοχίου ὀκτὼ δωμάτια, δύο σταῦλοι καὶ δύο ἐλαιοτρι-

βεῖα καὶ οἰκία μεθ' ὅλων τῶν περιεχομένων . . . . . ἐν τῷ χωρίῳ . . . . γνωςῶν ὁρίων δύο δωμάτια, ἓν ἐλαιοτριβεῖον, μία οἰκία πρὸς συγκομιδὴν τῶν γεννημάτων τοῦ μοναστηρίου Ἀσωμάτων Κουκουπούλη . . . . . δένδρα . . . . ἔτι τὰ κείμενα ἐπὶ τοῦ ὄρους Ὀζᾶ τῶν ὁρίων τῆς αὐτῆς διοικήσεως καὶ συνορευόμενα ἐκ τῶν τεσσάρων μερῶν ὑπὸ τῶν χωρίων Βαριμπόπι καὶ Χασά, Ἁγία Τριὰς καὶ Ἅγιος Νικόλαος . . . καὶ δένδρα περιέχουσα μία οἰκία καὶ γνωστῶν ὁρίων χωράφια ἑκατὸν στρεμμάτων καὶ ἄμπελος τεσσάρων στρεμμάτων κείμενα πλησίον τῆς εἰρημένης οἰκίας καὶ ἐν τῇ πεδιάδι τοῦ χωρίου Μαινίδι . . . . . μετόχιον περιέχον δύο δωμάτια καὶ δύο σταύλους . . . . μία οἰκία καὶ ἐκκλησία καλουμένη Ἁγία Παρασκευὴ καὶ εἷς ἀγρὸς χωρῶν δύο κοιλῶν σπόρον . . . . . ἀγρὸς, εἷς νερόμυλος καὶ 70 ἐλαιόδενδρα . . . ὅτι ἐν τῷ τμήματι Μεσογείων τῆς αὐτῆς διοικήσεως κείμενα καὶ συνορευόμενα ἀφ' ἑνὸς ἐκ τῆς θαλάσσης καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐκ τοῦ χωρίου Κουρσαλᾶ . . . . . μία ἐκκλησία καὶ καλλιεργήσιμα χωράφια 4 στρεμμάτων καὶ γνωστῶν ὁρίων ἐλαιόδενδρα καὶ πλησίον τοῦ μοναστηρίου ἐν τῷ χωρίῳ Κουρσαλᾶ κείμενα γνωστῶν ὁρίων δύο δωμάτια . . . . . . ἐτησίαν δεκάτην τῆς γῆς 250 γρόσια καταβαλλόμενα εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς Δεκάτης Ἀθηνῶν . . . . καὶ τὰ ἀνέκαθεν ὑπὸ τὴν κατοχὴν αὐτῶν εὑρισκόμενα δένδρα καὶ ἀμπέλια . . . . τὰ δένδρα ἡ μήτηρ μου Σουλτάνα (εἴη διαρκὴς ἡ ἁγνότης αὐτῆς καὶ αὐξηθείη ἡ κοσμιότης αὐτῆς) ἐδώρησεν εἰς τὸν ἐπίτροπον αὐτῆς τὸν εἰρημένον, ὅπως ὦσι ἀκίνητος ἰδιοκτησία τῶν ἱερῶν βακουφίων . . . . . . τὰ ἀπαριθμούμενα ἐν λόγῳ κτήματα ἀφοῦ ἦσαν ἀληθὴς ἰδιοκτησία τῆς εἰρημένης, ὅλα τὰ κτήματα τὰ κείμενα ἐντὸς τῶν ῥηθέντων συνόρων εἰς τὸν εἰρημένον ἐπίτροπόν της . . . . ἐπὶ τῷ ὅρῳ ὁ ῥηθεὶς ἡγούμενος νὰ δίδῃ χιλίας ὀκάδας μέλι καθαρὸν καὶ χιλίας ὀκάδας ἔλαιον κατ' ἔτος εἰς τὸ πτωχοκομεῖον τὸ ὁποῖον νεωςὶ ἵδρυσεν εἰς Ἐϊοὺπ Ἐνσαρῆ τῆς εἰρημένης πόλεως (Κωνςαντινουπολεως) . . . . ὑπὸ τὴν κατοχήν του ἔχων εἰς τὸ ἑξῆς ὁ εἰρημένος νὰ δίδῃ τὴν δεκάτην κατ' ἔτος εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν ἰδιαιτέρων προσόδων (χὰς) . . . , . ὁ ὑπάρχων κάτοχος θεωρούμενος, μετὰ τὸν θάνατον τούτου νὰ μὴ ἐπεμβαίνωσι τὰ τέκνα τοῦ Μπὰς-παπᾶ (ἡγουμένου) ἀλλ' ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη ὁ ὑπάρχων Μπὰς-παπᾶς (ἡγούμενος) . . . . . κατὰ τοὺς ὅρους ὅπως μηδεὶς ἐπεμβαίνῃ ἐσφραγισμένον ἔγγραφον περιέχον τοὺς εἰρημένοσς ὅρους εἰς χεῖρας τοῦ ῥηθέντος μοναχοῦ δοθὲν . . . . ἐξώφλησε . . . καὶ τὴν ἐξόφλησιν ταύτην παρεδέχθη ἐπίσης καὶ ὁ ἐπίτροπος τῆς εἰρημένης . . . . ὁ εἰρημένος

ἡγούμενος Διονύσιος ἐπίσης τοῦ ὁμολογήσαντος Ἀχμὲτ . . . . . , . ὅπως μηδεὶς ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ, προφάσει καὶ αἰτίᾳ ἀναμιγνύεται καὶ διαταράττῃ τὴν κατοχὴν αὐτοῦ . . . . λοιπὸν ἐξεδόθη τὸ ὑψηλὸν φιρμάνιόν μου ὅπως γείνῃ ἐκτέλεσις συμφώνως πρὸς τὴν ἀπόφασιν (ἰλάμ), καὶ διέταξα ὅπως κατὰ τὸν ἱερὸν νόμον . . . . . βακούφια τῆς εἰρημένης ὄντα καὶ ὑπὸ τὴν κατοχὴν ἐκχωρήσασα . . . τοῦτο τὸ ὑψηλὸν φιρμάνιόν μου . . . . . συμφώνως πρὸς τὸ ἱερὸν πρόσταγμά μου νὰ γείνῃ ἐνέργεια καὶ πρᾶξις, καὶ πρὸς τὸ ἐναντίον νὰ μὴ δείξῃς διόλου διάθεσιν καὶ δώσῃς ἄδειαν· οὕτω νὰ γνωρίσῃς εἰς τὸ σημεῖον.

Χ Ο Τ Ζ Ε Τ Ι

Τ. Σ.

Ἰσσὰ υἱὸς Ἀχμὲτ κριτὴς Ἀθηνῶν.

Οἱ ἐκμισθωταὶ τῶν ἐν Ἀθήναις ἐγκαταλελειμμένων (γαιῶν) Μπενιζέλος, Γιαννάκης Καΐλας, Στεφανῆς, Μπενάρδος καὶ Νικολὸς Καρόρης καὶ ἄλλοι συνέταιροι αὐτῶν ἐμφανισθέντες ἐνώπιον τῆς ἕδρας τῆς ἱερᾶς Κρίσεως, παρόντος καὶ τοῦ προκαλεσαμένου τὸ παρὸν μοναχοῦ Παπᾶ Δαμασκηνοῦ, ἐδήλωσεν ἕκαστος αὐτῶν καὶ ὡμολόγησεν, ὅτι—μετατραπέντων εἰς ἰδιαιτέρας προσόδους (χὰς) τῶν κτημάτων καὶ γαιῶν τῶν ὑπηκόων ἐκείνων, οἵτινες κάτοικοι Ἀθηνῶν ὄντες προσηρτήθησαν κατὰ τὴν νίκην τῶν ἀπίστων καὶ ὑπήχθησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν καὶ περὶ τῆς προσαρτήσεως τῶν ὁποίων ἐξεδόθη ἱερὰ δικαστικὴ ἀπόφασις βεβαιοῦσα ταύτην, εἶτα δὲ ἐπὶ τοῦ μακαρίτου ἀρχιευνούχου Χατζῆ Ν. . . . κατὰ τὸ ἀνὰ χεῖρας ἡμῶν Σουλτανικὸν ἔγγραφον ἐγκριθέντων νὰ πωληθῶσι καὶ παραδοθῶσιν εἰς τοὺς ἀγοραστὰς ἀπέναντι τιμήματος ὁρισθέντος καὶ καταβληθέντος—ἐκ τῶν κτημάτων τούτων 23 ἐλαιόδενδρα κείμενα ἐντὸς τῶν ὁρίων Ἀθηνῶν κατὰ τὴν θέσιν Παληοχῶρι, ἀνήκοντα δὲ ἄλλοτε εἰς τὸν κάτοικον Ἀθηνῶν κὺρ (τσύρι) Μπενάρδον Καρβελᾶν, ὅστις κατὰ τὸν πόλεμον τῶν ἀπίστων ὑπήχθη εἰς τὰς χώρας αὐτῶν κατὰ τὴν δικαστικὴν ἀπόφασιν, καὶ συνορευόμενα ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τῶν τέκνων τοῦ Μπερχοβᾶ, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῶν τέκνων τοῦ Νικολοῦ Κακαβάκη καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῶν δένδρων τοῦ νῦν ὡς ἀγοραστοῦ παρουσιαζομένου μοναστηρίου, ἔτι 18 ἐλαιόδενδρα κείμενα κατὰ τὴν αὐτὴν τοποθεσίαν καὶ συνορευόμενα ἀφ' ἑνός ὑπὸ τῶν τέκνων τοῦ Καρᾶ, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ Δικέρνα καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῶν δένδρων τοῦ Γιάννη . . . . ἔτι 8 ἐλαιόδενδρα κείμενα κατὰ τὴν αὐτὴν τοποθεσίαν καὶ συνορευό-

μενα ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τοῦ Νικολοῦ Κακούρη, ἀφ' ἑτέρου (κενὸν) καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῶν δένδρων (κενὸν), ἔτι 8 ἐλαιόδενδρα κείμενα εἰς θέσιν Κούνια καὶ συνορευόμενα ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τοῦ Δημητρίου Καβαλλάρη καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῶν δένδρων τοῦ Πολίκη ἔτι ἀγρὸν ἑνὸς περίπου στρέμματος μετὰ τοῦ ἐν αὐτῷ ἑνὸς ἐλαιοδένδρου, κείμενον εἰς θέσιν Βασιλικὴν καὶ ὁριζόμενον διὰ γνωστῶν ὁρίων, ἀπέναντι πεντήκοντα λεοντίων γροσίων, ἔτι 7 ἐλαιόδενδρα μετὰ τῶν ἐν τῷ αὐτῷ ἀγρῷ νεοφύτων ἐλαιοδένδρων κείμενα κατὰ τοὺς Ἀμπελοκήπους, ἀνήκοντα δὲ ἄλλοτε εἰς τὸν κάτοικον Ἀθηνῶν κὺρ (τσύρι) Ἰωάννην Μαλαγάρην, ὅστις καὶ οὗτος ὑπήχθη εἰς τὴν χώραν τῶν ἐμπολέμων κατὰ τὴν δικαστικὴν ἱερὰν ἀπόφασιν, καὶ συνορευόμενα ἀφ ἑνὸς ὑπὸ τῶν ἐλαιοδένδρων τοῦ Χειλᾶ . . . καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῆς δημοσιας ὁδοῦ, ἀπέναντι ὀκτὼ γροσίων, ἔτι 16 ἐλαιόδενδρα καὶ 8 νεόφυτα κείμενα κατὰ τὴν αὐτὴν τοποθεσίαν, ἀνήκοντα δὲ ἄλλοτε εἰς τὸν κάτοικον Ἀθηνῶν κύρ (τσύρι) Τζορτζῆ ἰατρὸν, ὅστις καὶ οὗτος ὑπήχθη εἰς τὴν χώραν τῶν ἐμπολέμων κατὰ τὴν ἱερὰν ἀπόφασιν, καὶ συνορευόμενα ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τοῦ κήπου τοῦ Λίμπονα, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῶν δένδρων τῆς Στρατούδας καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ κήπου τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου, ἀπέναντι δεκαπέντε λεοντίων γροσίων· ἔτι μίαν ἄμπελον δύο καὶ ἡμίσεος περίπου στρεμμάτων κειμένην εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, ἀνήκουσαν δὲ ἄλλοτε εἰς τὸν κὺρ (τσύρι) Νικολὸν Κόντον καὶ συνορευομένη ἀφ'ἑνὸς ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Περάντσα καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῶν ἀμπέλων τοῦ ἀγοραστοῦ, ἀπέναντι δωδεκα καὶ ἡμίσεος γροσίων, ταῦτα πάντα ἤτοι ἐλαιόδενδρα καὶ ἀμπέλους, διὰ πωλήσεως περιεχούσης πρότασιν καὶ παραδοχὴν ἀμφοτέρωθεν, τελείας καὶ ἀπηλλαγμένης ἀκυρωτικοῦ ὅρου, ἐπωλήσαμεν πρὸ ἑξαετίας ἀπέναντι ἐν συνόλῳ ὀγδοήκοντα πέντε καὶ ἡμίσεος λεοντίων (ἐσεδὶ) γροσίων εἰς τὸν εἰρημένον ἀγοραστὴν, μοναχὸν Παπᾶ Δαμασκηνὸν καὶ παρεδώκαμεν εἰς τὴν κυριότητα αὐτοῦ, παρὰ τοῦ ὁποίου μετὰ τὴν ἀγορὰν καὶ παραλαβὴν ὑπὸ τὴν κατοχὴν καὶ κυριότητά του ἐλάβομεν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὸ ὡς ἄνω συμπεφωνημένον τίμημα πωλήσεως ὀγδοήκοντα κομμάτια λεοντίων γροσίων σῶα καὶ ἀνελλιπῆ, δηλοῦμεν δὲ ὅτι εἰς τὸ ἑξῆς δὲν ἔχομεν οὐδὲν δικαίωμα καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ ἐλαιοδένδρων καὶ ἀμπέλου, ἅτινα εἶνε τελεία ἐξ ἀγορᾶς ἰδιοκτησία τοῦ προμνημονευθέντος μοναχοῦ ΠαπᾶΔαμασκηνοῦ, δικαιουμένου νὰ διακατέχῃ αὐτὰ ἐλευθέρως καὶ ὡς βούλεται. Πρὸς κύρωσιν τῆς ἀληθείας τῶν γενομένων ἐγράφη τὸ παρὸν κατ'αἴτησιν. Τὴν 9 Τζεμαζιουλεβὲλ 1121 (—1709).

Μάρτυρες.

Μεχμὲτ κλητήρ, Ἰσμαὴλ ἀρχικλητήρ, Ἀχμὲτ Ἐφένδης Ἰσταμπολλῆ, Χατζῆ Ἀλῆ Τσελεμπῆ, Χατζῆ Ἀλῆ ἀγᾶ υἱὸς Ἀμπδουλκαδέρ, ... υἱὸς Ἀμπδουλκαδέρ.

ΤΑΠΙ

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε ἡ ἑξῆς:

Ἔχοντες ὑπὸ τὴν διαχείρισίν μας κατὰ τὸ παρὸν ἔτος 1207 (=1792) ἀπὸ πρώτης Μαρτίου μέχρι τέλους Φεβρουαρίου, τὴν ἐκμίσθωσιν τῆς δεκάτης Ἀθηνῶν καὶ τῶν εἰς αὐτὰς ὑπαγομένων, δηλοποιοῦμεν ὅτι ὁ Μολλᾶ Μουσταφᾶς Χατζῆ Ἀλῆ Ἐφένδη ἔχων ὑπὸ τὴν διακατοχήν του ἀγροὺς μεγάλους καὶ μικρούς, καλλιεργησίμους καὶ μή, περίπου τριῶν ζευγαρίων, κειμένους εἰς Κουρσαλᾶν τοῦ δήμου Μεσογείων, οἰκειοθελῶς ἐξεχώρησεν αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰς χεῖράς του ἀρχαῖον ταπίον εἰς τὸν ἡγούμενον τοῦ Πετράκη, Παπᾶ Διονύσιον, Παπᾶ Θεοφάνην, Παπᾶ Συμεὼν καὶ Παπᾶ Παρθένιον ἀπέναντι χιλίων ἑκατὸν ἑβδομήκοντα γροσίων καὶ παρέδωκεν εἰς αὐτούς, οἵτινες καὶ παρεδέχθησαν. Ἐπειδὴ δὲ πρὸς διακατοχὴν γαιῶν ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ἄδεια τῶν κυρίων τῆς γῆς, ἐγράφη τὸ παρὸν ταπὶ καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας αὐτῶν ληφθέντος καὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ ταπίου, ὅπως, ἐνόσῳ οὗτοι καλλιεργοῦσι καὶ σπείρουσιν αὐτοὺς καὶ καταβάλλουσιν ἐτησίως εἰς τοὺς κυρίους τῆς γῆς τὴν ἱερὰν δεκάτην, μὴ ἐνοχλῶνται καὶ διαταράττωνται μήτε παρ' ἡμῶν μήτε παρ' ἄλλου τινός.

Ἰμπραχὴμ
Βοϊβόδας Ἀθηνῶν.

ΤΑΠΙ

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος ἐγγράφου εἶνε ἡ ἑξῆς:

Ἐπειδὴ ὁ κάτοικος Ἀθηνῶν, ὧν ἡ διαχείρισις κατὰ τὸ 1225 (=1810) ἀνετέθη εἰς ἐμὲ παρὰ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ νομισματοκοπείου, Παναγιώτης Μαρκοπουλιώτης ἔχων ὑπὸ τὴν πλήρη κατοχὴν αὐτοῦ ἀγρὸν ἐκ δύο στρεμμάτων κείμενον ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἀθηνῶν καὶ ἐν θέσει Ἀμπελοκήπων καὶ συνορευόμενον ὑπὸ τοῦ ἀγροῦ τοῦ ***Τεκκὲ*** (ὀθωμανικοῦ μοναστηρίου), ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Μάντζαρη καὶ ἐκ δύο μερῶν ὑπὸ τῶν ἀγρῶν τοῦ Παρθενίου Πετράκη, οἰκείᾳ βουλήσει παρῃτήθη αὐτοῦ καὶ ἐξεχώρησεν ἀπέναντι ἑξήκοντα γροσίων εἰς

τούς φέροντας τὸ παρὸν Παπᾶ Δαμασκηνόν, Ἰωσὴφ Καλόγερον καὶ Πετράκην, οὗτοι δὲ παρεδέχθησαν καὶ ἔλαβον ὑπὸ τὴν διακατοχὴν αὐτῶν, κατὰ τὸν αὐτοκρατορικὸν νόμον λαβὼν τὰ νενομισμένα δικαιώματα ἐξέδωκα καὶ ἐνεχείρισα εἰς χεῖρας αὐτῶν τὸ παρὸν ταπὶ (ἔγγραφον ἄδειαν διακατοχῆς), ἀπαγορεύω δὲ εἰς πάντα νὰ ἐνοχλῇ καὶ κωλύῃ τὴν διακατοχὴν αὐτοῦ, ἐνόσῳ καταβάλλεται εἰς τοὺς κυρίους τῆς γῆς ἐτησίως ἡ ἱερὰ δεκάτη καὶ οἱ ἑκάστοτε ἐπιβαλλόμενοι φόροι.

Τῇ 3 Σαφὲρ 1226.

Σουλεϊμὰν
Βοϊβοδας Ἀθηνῶν.

ΤΑΠΙ

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε ἡ ἑξῆς:

Ἔχοντες ἐπιτροπικῶς ὑπὸ τὴν διαχείρισιν ἡμῶν καὶ διακυβέρνησιν κατὰ τὸ παρὸν ἔτος 1165 (1752) τὰς ἰδιαιτέρας προσόδους (χάσια) Ἀθηνῶν ὑπαγομένων εἰς τὸν ἐνδοξότατον ἀρχιευνοῦχον, δηλοποιοῦμεν ὅτι ἡ χριστιανὴ Μαρδίτσα κάτοικος Ἀθηνῶν ἐξεχώρησεν οἰκειοθελῶς ἀπέναντι 800 γροσίων εἰς τὸν ἡγούμενον Παρθένιον τοὺς ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ χωρίου Μαραθῶνος κειμένους ἀγροὺς αὐτῆς ἐπιδεκτικοὺς δύο ζευγαρίων καὶ ἔλαβεν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ σῶον καὶ ἀνελλιπὲς τὸ συμπεφωνημένον τίμημα. Ἐπειδὴ δὲ πρὸς διακατοχὴν ἀγρῶν ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ἄδεια τῶν κυρίων τῆς γῆς λαβὼν τὰ ὑπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ νόμου ὁριζόμενα δικαιώματα τῆς γῆς, ἐξέδωκα τὴν παροῦσαν ἔγγραφον ἄδειαν (ζάπτ τεμεσουγὶ) καὶ ἐνεχείρισα εἰς τὸν εἰρημένον ἡγούμενον Παρθένιον, ὅπως ἐνόσῳ οὗτος καλλιεργεῖ καὶ σπείρει αὐτοὺς καὶ καταβάλλει κατ' ἔτος εἰς τοὺς κυρίους τῆς γῆς τὴν ἱερὰν δεκάτην καὶ τοὺς ἐπιβαλλομένους φόρους μηδεὶς ἐνοχλῇ καὶ διαταράττῃ.

Ἐγράφη ἐν ἀρχῇ τοῦ Σαμπὰν τοῦ 1165 (=1752).

Χατζῆ Χασὰν
Ζαμπίτης Ἀθηνῶν.

ΤΑΠΙ

Ἡ αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε ἡ ἑπομένη:

Ἐπειδὴ ὁ Γεωργάκης Καρτσουβάνης καὶ Διονύσιος Καρτσουβάνης κάτοικοι Ἀθηνῶν (ὧν ὑπαγομένων εἰς τὰς ἰδιαιτέρας ἱερὰς προσόδους τοῦ ἐνδοξοτάτου καὶ εὐεργετικωτάτου ἡμῖν ἀρχιευνούχου ἡ κατὰ τὸ 1166 (=1753) διαχείρισις ἀνετέθη εἰς ἐμὲ) ἔχοντες ὑπὸ τὴν διακα-

τοχὴν αὐτῶν ἀγρὸν ὡς ἔγγιστα ἑπτὰ στρεμμάτων μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ τριῶν μεγάλων ἐλαιοδένδρων, κείμενον εἰς θέσιν Κόκκινα τῶν Ἀμπελοκήπων καὶ συνορευόμενον καὶ ἐκ τῶν τεσσάρων μερῶν ὑπὸ τοῦ ἀγοραστοῦ ἐξεχώρησαν καὶ παρέδωκαν αὐτὸν εἰς τὸν ἡγούμενον τοῦ μοναστηρίου Ἀσωμάτων Παπᾶ Τιμὸμ (Ἄνθιμον) ἀπέναντι δεκαεπτὰ γροσίων, καὶ ἐπειδὴ πρὸς διακατοχὴν ἀγρῶν ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ἄδεια τῶν κυρίων τῆς γῆς, λαβὼν τὰ ὑπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ νόμου ὁριζόμενα δικαιώματα ἔδωκα τὴν παροῦσαν ἔγγραφον ἄδειαν διακατοχῆς (τεμεσοὺκ), ὅπως, ἐνόσῳ οὗτος καλλιεργεῖ καὶ σπείρῃ αὐτόν, καταβάλλει δὲ ἐτησίως εἰς τοὺς κυρίους τῆς γῆς τὴν ἱερὰν δεκάτην καὶ τὰ ἐπιβαλλόμενα δοσίματα, μὴ ἐνοχλῇ τις καὶ διαταράττῃ τὴν διακατοχὴν αὐτοῦ.

Ἐγράφη ἐν ἔτει 1166 (=1753).

Μεχμὲτ
Ζαμπίτης Ἀθηνῶν.

ΤΑΠΙ

Αἰτία τῆς γραφῆς εἶνε αὕτη:

Ἔχοντες συνεταιρικῶς ὑπὸ τὴν διαχείρισιν ἡμῶν συμφώνως πρὸς τὸν *μαλικιανὲ* (ἔγγραφον ἐκμισθώσεως) τὸν μουκατᾶν (δεκατείαν) Ἀθηνῶν ἀπὸ τῆς πρώτης Μαρτίου μέχρι τέλους Φεβρουαρίου τοῦ 1205 (=1790) δηλοποιοῦμεν ὅτι ὁ ἐκ τῶν ὑπηκόων κατοίκων Ἀθηνῶν καὶ τῶν κατόχων βασιλικῶν γαιῶν Μῆτρος Τσιτσιμπάκος ἔχων ὑπὸ τὴν διακατοχὴν αὐτοῦ ἀγρὸν περίπου τριῶν στρεμμάτων καὶ δύο καὶ ἡμίσεος αὐλακίων, κείμενον ἐντὸς τῶν ὁρίων Ἀθηνῶν καὶ εἰς τὴν γνωστὴν θέσιν Χουσεΐμπεϊ, συνορευόμενον δὲ ὑπὸ Μήτρου Κυριαζῆ, ξηροῦ Ῥεύματος καὶ ὑπὸ τοῦ ἡγουμένου Πετράκη, οἰκειοθελῶς καὶ αὐθορμήτως ἐξεχώρησεν ἀπέναντι ἐννέα γροσίων εἰς τὸν μοναχὸν Καλλίνικον Πετράκην, ὅστις ἐπίσης παρέλαβεν αὐτὸν ὑπὸ τὴν κατοχήν του. Ἀλλ' ἐπειδὴ πρὸς διακατοχὴν ἀγρῶν εἶνε ἀναγκαία καὶ ἀναπόφευκτος καὶ ἡ ἄδεια τῶν κυρίων τῆς γῆς, λαβὼν τὰ ὑπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ νόμου ὁριζόμενα δικαιώματα τῆς γῆς ἔδωκα εἰς χεῖρας τοῦ μοναχοῦ τὴν παροῦσαν ἄδειαν (μαριφέτ). Ἐνόσῳ δὲ καλλιεργεῖ καὶ σπείρει αὐτὸν καὶ καταβάλλει ἐτησίως εἰς τοὺς κυρίους τῆς γῆς τὴν ἱερὰν δεκάτην καὶ τοὺς ἐπιβαλλομένους φόρους, μηδεὶς νὰ ἐνοχλῇ καὶ διακωλύῃ τὴν διακατοχὴν αὐτοῦ.

Ἐγράφη τὴν 29 Σεββὰλ τοῦ 1205 (=1790).

Χατζῆ Ἀλῆς
Χασεκῆς.

ΤΑΠΙ

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε ἡ ἑξῆς :

Ἐπειδὴ ὁ Δερβὶς Μπέης κάτοικος Ἀθηνῶν (ὧν, περιλαμβανομένων κατὰ τὸ παρὸν 1124 (=1711) εἰς τὰς ἰδιαιτέρας προσόδους τοῦ ἐνδοξοτάτου ἀρχιευνούχου, ἡ διαχείρισις ἀνετέθη εἰς ἐμὲ) ἔχων ὑπὸ τὴν διακατοχὴν αὐτοῦ ἀγρὸν δέκα στρεμμάτων κείμενον ἐντὸς τῶν γαιῶν Ἀθηνῶν καὶ κατὰ τὴν τοποθεσίαν Ἀμπελοκήπων κάτωθεν τοῦ προμαχῶνος Χεὶδρ Ἐλιὰς (Ἁγίου Γεωργίου) καὶ συνορευόμενον ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τοῦ Γιουσοὺφ Βεϊσέλ, ἐκ δύο μερῶν ὑπὸ τοῦ μοναστηρίου καὶ ἐκ τοῦ τετάρτου ὑπὸ τῆς δημοσίας ὁδοῦ, ἐξεχώρησεν ἀπέναντι τεσσάρων γροσίων καὶ δύο ἀργυρῶν εἰς τὸν ἡγούμενον διὰ τὸ μοναστήριον, ὅστις παρέλαβεν αὐτὸν ὑπὸ τὴν διακατοχήν του, καὶ ἐπειδὴ πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ἄδεια τῶν κυρίων τῆς γῆς, λαβὼν τὰ ὑπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ νόμου ὁριζόμενα τέλη τῆς γῆς ἔδωκα τὴν παροῦσαν ἄδειαν, ὅπως ἐνόσῳ οὗτος καλλιεργεῖ αὐτὸν καὶ πληρώνει τὴν ἱερὰν δεκάτην εἰς τοὺς κυρίους τῆς γῆς, μηδεὶς ἐνοχλῇ καὶ διαταράττῃ τὴν κατοχήν του.

Ἐγράφη ἐν ἀρχῇ τοῦ Τζεμαζιουλεβὲλ 1124 (=1711).

Ἀμπδουλκερὶμ

ἀντιπρόσωπος τοῦ Ζαμπίτη Ἀθηνῶν.

Μάρτυρες

Μουσταφᾶ Τσελεμπῆ Τσορουλοῦ, Χατζῆ Ἀλῆ ἀγᾶ, Ἐδρὶς-Καχβετζῆ, Μουρὰτ Ἀλῆ ἐφένδης, Βεὶς Ἀγᾶ, Ἀχμὲτ ἐφένδης Κασουδρίν.

ΤΑΠΙ

. . . . τοῦ παρόντος ἐγγράφου εἶνε ἡ ἑξῆς :

Ἐπειδὴ οἱ κάτοικοι Ἀθηνῶν, ὧν ἡ διαχείρισις κατὰ τὸ παρὸν ἔτος 1231 (=1816) δι' ὑψηλῆς διαταγῆς ἀνετέθη καὶ ἐνεπιστεύθη εἰς ἡμᾶς, Μουσταφᾶς υἱὸς Χασὰν καὶ Τζαφὲρ Σαλεπτσίογλους ἔχοντες ὑπὸ τὴν διακατοχὴν αὐτῶν ἀγροὺς ἐκ πεντήκοντα πέντε στρεμμάτων καὶ ἑνὸς αὐλακίου ὡς ἔγγιστα κειμένους κατὰ τὴν ὁδὸν Μεσογείων καὶ ἐν θέσει Δελικλῆ Τὰς (Τρύπιον Λιθάρι) καὶ συνορευομένους ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τῶν ἀγρῶν τοῦ μοναστηρίου Πετράκη, ἐκ δύο μερῶν ὑπὸ αὐτοῦ τοῦ πωλητοῦ Μουσταφᾶ καὶ τοῦ υἱοῦ του Τζαφὲρ καὶ ἐκ τοῦ τετάρτου μέρους ὑπὸ τῆς δημοσίας ὁδοῦ, ἐξεχώρησαν εἰς τὸν φέροντα τὸ παρὸν ταπὶ Ἰμπραχὴμ ἀγᾶν υἱὸν τοῦ Ὀσμὰν καὶ παρῃτήθησαν πάσης ἐπ' αὐτῶν κυριότητος ἀπέναντι μόνον διακοσίων ἐνενήκοντα πέντε γροσίων, οὗτος δὲ παρεδέχθη καὶ παρέλαβεν αὐτοὺς ὑπὸ τὴν

διακατοχήν του ὡς ἀνωτέρω περιγράφονται, κατὰ τὸν αὐτοκρατορικὸν νόμον λαβόντες τὰ νενομισμένα δικαιώματα ἐδώκαμεν εἰς χεῖρας αὐτοῦ τὸ παρὸν ταπὶ (ἔγγραφον ἄδειαν διακατοχῆς) καὶ ἀπαγορεύομεν εἰς οἱονδήποτε νὰ ἐνοχλῇ καὶ κωλύῃ τὴν διακατοχὴν αὐτοῦ, ἐνόσῳ καταβάλλεται εἰς τοὺς κυρίους τῆς γῆς ἐτησίως ἡ ἱερὰ δεκάτη καὶ οἱ ἑκάστοτε ἐπιβαλλόμενοι φόροι.

Τὴν 21 Ῥετζὲπ 1231 (=1816).

Τ. Σ. — *Σαφβὲτ Ῥουφαῆ* — Βοϊβοδας Ἀθηνῶν

Σ. Τ. — *Μαχμοὺδ Ἀμπουλλὰχ* — Βοϊβοδας Ἀθηνῶν ἐπὶ τῶν ἰδιαιτέρων προσόδων (Χασεκὶ Χασά).

ΧΟΤΖΕΤΙ

Τ. Σ

Χαφοὺζ Ἀχμέτ.

(Ἡ Μπίτσα) κάτοικος τῆς συνοικίας Ῥόμπη τῆς πόλεως Ἀθηνῶν (ἐμφανισθεῖσα ἐνώπιον τοῦ ἱεροῦ) καὶ ἀξιοσεβάστου δικαστηρίου ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τοῦ προκαλεσαμένου τὸ παρὸν ἔγγραφον ἡγουμένου Πετράκη Παπᾶ Διονυσίου (οἰκειοθελῶς ἐδήλωσε καὶ) ὡμολόγησεν ὅτι ἔχουσα ὑπὸ τὴν κυριότητα αὐτῆς (οἰκίαν περιέχουσαν δωμάτια)... ἀνώγεια καὶ ἰσόγεια χειμερινὰ καὶ θερινά, μαγειρεῖον καὶ χαγιάτι, λιθίνην κλίμακα . . . . φρέαρ ὕδατος καὶ γούρναν διὰ τὰ πρὸς πλύσιν ἐνδύματα, φοῦρνον, ἀπόπατον καὶ αὐλὴν (κειμένην . . . . καὶ συνορευομένην) ἐκ δύο μερῶν ὑπὸ τοῦ εἰρημένου μοναχοῦ καὶ δύο . . . . . διὰ πωλήσεως περιεχούσης πρότασιν καὶ ἀποδοχὴν ἑκατέρωθεν καὶ ἀπηλλαγμένης ἀκυρωτικοῦ ὅρου (ἐπώλησεν εἰς αὐτὸν) ἀπέναντι τριακοσίων γροσίων καὶ παρέδωκεν εἰς αὐτὸν (παρὰ τοῦ ὁποίου, μετὰ τὴν ἀγορὰν καὶ παραλαβὴν ὑπὸ τὴν κυριότητά του), ἡ εἰρημένη Μπίτσα ἔλαβε τὸ ὡρισμένον ἀντίτιμον σῶον καὶ ἀνελλιπές, καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἐπὶ τῆς εἰρημένης οἰκίας δὲν μένει εἰς τὴν ῥηθεῖσαν Μπίτσαν δικαίωμα καὶ ἐξουσία (ἀλλ' εἶνε τελεία ἰδιοκτησία ἐξ ἀγορᾶς τοῦ εἰρημένου Παπᾶ Διονυσίου) δικαιουμένου νὰ διακατέχῃ αὐτὴν ἐλευθέρως καὶ ὡς βούλεται. Πρὸς πίστωσιν τῶν γενομένων ἐγράφη τὸ παρὸν κατ' αἴτησιν . . . . . καὶ ἐδόθη εἰς τὸν προμνημονευθέντα.

Ἐν μηνὶ . . . . ἐν ἔτει . . . . .

(Μάρτυρες)

Ἰμπραχὴμ Ἐφένδη, Μαχμοὺτ Ἐφένδη, Χαμζᾶ Ἐφένδη, Μουσταφᾶ Καχβετζῆ, Μολλᾶ Μεχμὲτ κλητήρ, Νικολός..... Μῆτρος Βασιλείου, Νικολὸς Μπενιζέλος, Ἀντώνιος Καρόρης, Σωτῆρχος Κάλκου

ΙΔΙΩΤΙΚΟΝ ΕΓΓΡΑΦΟΝ ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑΣ

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε ἡ ἑξῆς :

Σήμερον τὴν 22 Ῥαμαζᾶν 1214 (=1799) ὁ Καρὰ Πεπὲ Δαβριδάρη Σεῒδ Χατζῆ Ἀχμὲτ καὶ ἡ Οὐμετουλλὰχ θυγάτηρ τοῦ Βαΐζ, κάτοικοι Ἀθηνῶν ὡμολόγησαν ἐνώπιον ἀξιοχρέων μαρτύρων ὅτι ἔχοντες ὑπὸ τὴν κυριότητα αὐτῶν δεκαεννέα ἐλαιόδενδρα κείμενα εἰς θέσιν Μελιτζάνα Πέλικα ὑπαγομένην εἰς Κηφισίαν τῶν Ἀθηνῶν καὶ συνορευόμενα ἀφ᾽ ἑνὸς ὑπὸ Μονοπάτη, ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ μοναστηρίου Πετράκη καὶ ἀπὸ τὴν δημοσίαν ὁδόν, οἰκειοθελῶς καὶ ἐπὶ τῇ ἑκατέρωθεν γενομένῃ προτάσει καὶ ἀποδοχῇ, διὰ πωλήσεως τελείας καὶ ἀπηλλαγμένης ἀκυρωτικοῦ ὅρου ἐπώλησαν εἰς τὸν φέροντα τὸ παρὸν ἔγγραφον μοναχὸν Τύμιο (Εὐθύμιον) Πετράκην ἀπέναντι ἑκατὸν δέκα γροσίων τρεχουμένων καὶ παρέδωκαν εἰς αὐτόν, παρὰ τοῦ ὁποίου μετὰ τὴν ὡς ἄνω ἀγορὰν καὶ παραλαβὴν ὑπὸ τὴν κυριότητα αὐτοῦ ἔλαβον ἐκ τῶν χειρῶν του τὸ ἄνω ἀναφερόμενον ἀντίμον τῆς πωλήσεως ἑκατὸν δέκα γρόσια σῶα καὶ ἀνελλιπῆ καὶ ἐδήλωσαν ὅτι εἰς τὸ ἑξῆς ἐπὶ τῶν εἰρημένων καὶ ἐν θέσει Μελιτζάνα κειμένων ἐλαιοδένδρων οὐδεμίαν κέκτηνται ἐξουσίαν καὶ ἀπαίτησιν, ἀλλ᾽ εἶνε τελεία ἰδιοκτησία ἐξ ἀγορᾶς τοῦ ῥηθέντος Εὐθυμίου μοναχοῦ τῆς μονῆς Πετράκη, δικαιουμένου νὰ διακατέχῃ αὐτὰ ἐλευθέρως καὶ ὡς βούλεται, παρ᾽ οὐδενὸς δὲ ἐπὶ οὐδενὶ λόγῳ καὶ αἰτίᾳ νὰ μὴ ἐνοχλῆται καὶ διαταράττηται. Ἐγράφη κατὰ τὴν ἄνω χρονολογίαν 1214.

Σεῒδ Ἀχμὲτ Δαβριδὰρ Καρὰ Πεπέ, Οὐμεττουλλὰχ θυγάτηρ Βαΐζ.
Ἐπωλήθη ὡς ἐπωφελὲς εἰς τὸ Βακούφιον.

Μάρτυρες

Ὁ ἰμάμης Χουσεῒν ἐφένδη, Χασὰν Κάλφα, Σεῒδ Χασὰν Μέμοζαδέ, Μεχμὲτ Βελεδανῆ, Ἀμπουμπεκὺρ Ἀχμὲτ Τσακόρ, Μαχμοὺτ Δερβὶς Δάβου, Μουσταφᾶ Χορασανλῆ, Ἰμπραχὴμ Χατζῆ Χουσεῒν Ῥικά, Ἀλῆ Πασᾶ Μουσταφᾶ Χαλὴλ, Χατζῆ Ἀλῆ Ἐγριποζλῆ καὶ ἄλλοι.

ΧΟΤΖΕΤΙ

Τ. Σ.

Ἰσμαὴλ κριτὴς Ἀθηνῶν.

Ἡ Ὄρσα θυγάτηρ Κυριάκου Μαρ . . . . κάτοικος Ἀθηνῶν ἐμφανισθεῖσα ἐνώπιον τοῦ ἱεροῦ καὶ ἀξιοσεβάστου δικαστηρίου, ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τοῦ μοναχοῦ Διονυσίου ἡγουμένου τῆς μονῆς Ἀσωμάτων, ὑπαγομένης εἰς Ἀθήνας, ἐδήλωσε καὶ ὡμολόγησεν ὅτι ἔχουσα ὑπὸ τὴν κυριότητα αὐτῆς . . . . ἐλαιόδενδρα κείμενα εἰς θέσιν Σωτῆρος τοῦ χωρίου Ἀμαρουσίου καὶ ὁριζόμενα ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τῶν δένδρων τοῦ Χατζῆ μπέϊ Καζηλζαδέ, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῶν δένδρων τοῦ Μήτρου Ἀδάμη, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῶν δένδρων τοῦ Μαχμοὺτ ἀγᾶ Ἐμίν διὰ πωλήσεως περιεχούσης πρότασιν καὶ ἀποδοχὴν ἑκατέρωθεν, τελείας, ἱερᾶς καὶ ἀπηλλαγμένης ἀκυρωτικοῦ ὅρου, δόλου καὶ ἀπάτης ἐπώλησα ἀπέναντι τεσσαράκοντα τρεχουμένων γροσίων εἰς τὸν εἰρημένον μοναχὸν καὶ ἡγούμενον Διονύσιον καὶ παρέδωκα εἰς αὐτόν, παρὰ τοῦ ὁποίου μὲ τὴν ἀγορὰν τῶν ἀναφερομένων δένδρων διὰ τὸ μοναστήριον καὶ παραλαβὴν ὑπὸ τὴν κυριότητά του ἔλαβον ἐκ τῶν χειρῶν του τὸ ἄνω σημειούμενον τίμημα πωλήσεως τεσσαράκοντα γροσίων, σῶον καὶ ἀνελλιπές, δὲν ἔχω δὲ εἰς τὸ ἑξῆς ἐπὶ οὐδενὶ λόγῳ καὶ αἰτίᾳ δικαίωμα καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἀναφερομένων δένδρων ἅτινα εἶνε τελεία ἰδιοκτησία ἐξ ἀγορᾶς τοῦ προρρηθέντος ἡγουμένου Διονυσίου, δυναμένου νὰ διακατέχῃ αὐτὰ ἐλευθέρως καὶ ὡς βούλεται· ἐφ' ᾧ δοῦσα εἰς χεῖρας αὐτοῦ ἑλληνιστὶ συντεταγμένον ἔγγραφον ἐξαιτοῦμαι ὅπως καὶ παρὰ τοῦ ἱεροῦ δικαστηρίου ἐκδοθῇ συμφώνως πρὸς τοῦτο ἱερὸν χοτζέτιον. Ὅθεν πρὸς πίστωσιν τῆς ἀληθείας τῶν γενομένων κατ' αἴτησιν συνετάχθη τὸ παρὸν γραφὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ Ῥαμαζᾶν 1206 (=1791).

Μάρτυρες.

Σταματάκης Νικολάου, Σπῦρος Σιόρας, Κωνσταντῖνος Μπελεγρῆ, ... δερη Ἀσκιλάριστος, Νικόλαος Μπενιζέλος.

ΤΑΠΙ

Ἡ αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε αὕτη:

Ἐπειδὴ ὁ κάτοικος Ἀθηνῶν, περιλαμβανομένων εἰς τὰς ἱερὰς προσόδους τοῦ εὐδαιμονεστάτου καὶ εὐεργετικωτάτου ἡμῖν ἀρχιευνούχου καὶ ὧν ἡ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος 1118 (=1706) διαχείρισις ἀνετέθη εἰς ἐμέ, Μουσταφᾶ ἀγᾶ Κιάτο ἔχων ὑπὸ τὴν διακατοχήν του ἀγρὸν δύο

καὶ ἡμίσεος ςρεμμάτων κείμενον εἰς θέσιν ἅγιος Μελέτιος καὶ συνορευόμενον ὑπὸ τοῦ Ἰσλὰμ καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ δρόμου *Ῥαβῆσι Ἀκαδημία* ἐπώλησεν ἀπέναντι τριῶν καὶ ἡμίσεος γροσίων εἰς τὸν . . . . . παρὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβεν αὐτὰ σῷα καὶ ἀνελλιπῆ, καὶ ἐπειδὴ ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ἄδεια διακατοχῆς, λαβὼν τὸ ὑπὸ τοῦ ἀνέκαθεν ἐπικρατοῦντος νόμου ὁριζόμενον τέλος ἐξέδωκα τὴν παροῦσαν ἔγγραφον ἄδειαν καὶ ἐνεχείρισα εἰς αὐτὸν, ὅςις ὡς ὑποχρεούμενος νὰ καταβάλλῃ ἐτησίως εἰς τοὺς κυρίους τῆς γῆς τὴν ἱερὰν δεκάτην παρ' οὐδενὸς νὰ μὴ ἐνοχληθῇ καὶ διαταραχθῇ. Ἐγράφη κατὰ τὴν ἄνω χρονολογίαν.

Χαλὴλ
ἀντιπρόσωπος τοῦ Ζαμπὶτ Ἀθηνῶν.

Μάρτυρες

Ῥουστὲμ ἀγᾶ, Ἐϊοὺπ Τσελεμπῆ, Μεχμὲτ Τσελεμπῆ Κουνκοῦτο, Γιουσοὺφ Τσελεμπῆ.

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε ἡ ἑξῆς ;

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος 1146 (=1733) ὁ Πετράκης ἐζήτησε παρ' ἐμοῦ τὴν ἄδειαν, ὅπως δι' ἰδίων του ἐξόδων καὶ ἐργασίας μεταβάλῃ εἰς καλλιεργησίμους τοὺς ἀπὸ τριακονταετίας κενοὺς καὶ ἀκαλλιεργήτους μένοντας ἀγροὺς εἴκοσι περίπου στρεμμάτων, κειμένους ἐντὸς τῶν ὁρίων Ἀθηνῶν κατὰ τὴν τοποθεσίαν Ἀμπελοκήπων καὶ ὁριζομένους ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τῆς εἰς Μεσόγεια ἀγούσης ὁδοῦ, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τὰ Θυμάρια καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ . . . τοῦ Πετράκη ἐνεχειρίσαμεν εἰς αὐτὸν τὴν παροῦσαν ἄδειαν. Ἐνόσῳ δὲ ὁ εἰρημένος καλλιεργεῖ καὶ σπείρει αὐτοὺς καὶ καταβάλλῃ ἐτησίως τὴν ἱερὰν δεκάτην καὶ τοὺς ἐπιβαλλομένους ἑκάστοτε φόρους εἰς τοὺς κυρίους τῆς γῆς, νὰ μὴ ἐνοχλῆται καὶ διαταράττησαι οὔτε παρ' ἐμοῦ οὔτε παρ' ἄλλου οἱουδήποσε.

Ἐν μηνὶ Ῥεβιουλεβὲλ 1146 (=1733).

Χαντζῆ Ἰσμαὴλ
Ζαμπίτης Ἀθηνῶν.

ΤΑΠΙ

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε ἡ ἑξῆς;

Ἐπειδὴ ὁ . . . . (ὑπαγομένων εἰς τὰς ἰδιαιτέρας προσόδους (Χάσια) τοῦ ἐνδοξοτάτου ἀρχιευνούχου καὶ ὧν ἡ διαχείρησις ἀνετέθη εἰς ἡμᾶς) ἔχων ἀγρὸν ὀγδοήκοντα στρεμμάτων κείμενον εἰς Ἀμαρούσιον καὶ συνορευόμενον ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τῆς δημοσίας ὁδοῦ τῆς ἀγούσης εἰς

Μεσόγεια, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ Γιαννάκη Παπᾶ Ἀγγελάκη, ἐξεχώρησε τὸν ἀγρὸν τοῦτον συγκείμενον ἐξ ὀγδοήκοντα στρεμμάτων εἰς τὸν Πετράκην Παρθένιον . . . ἀπαιτεῖται δὲ καὶ ἡ ἄδεια τῶν κυρίων τῆς γῆς, λαβὼν τὰ ὑπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ νόμου ὁριζόμενα δικαιώματα τῆς γῆς ἐξέδωκα τὴν παροῦσαν ἔγγραφον ἄδειαν (ταπὶ) ὅπως, ἐνόσῳ οὗτος καλλιεργεῖ καὶ σπείρει τούτους καὶ καταβάλλει κατ' ἔτος εἰς τοὺς κυρίους τῆς γῆς τὴν ἱερὰν δεκάτην καὶ τοὺς ἐπιβαλλομένους φόρους μὴ ἐνοχλῆται καὶ διαταράττηται παρ' οὐδενός.

Τὴν 22 Ζιλχιτζὲ 1151 (—1738).

Ἰσμαὴλ
Ζαμπίτης Ἀθηνῶν.

ΧΟΤΖΕΤΙ

Τ. Σ.
Ἀμπδοὺλ Ναφῆ κριτὴς Ἀθηνῶν.

Ἡ Καλομοίρα κάτοικος Ἀθηνῶν ἐκ τῆς συνοικίας *Παναγία Ἀγγελάκη* ἐμφανισθεῖσα ἐνώπιον τοῦ ἱεροῦ καὶ ἀξιοσεβάστου δικαστηρίου, ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τοῦ μοναχοῦ Παπᾶ Διονυσίου Χαλότη, οἰκειοθελῶς καὶ αὐθορμήτως ὡμολόγησε καὶ ἐδήλωσεν ὅτι ἔχουσα ὑπὸ τὴν κυριότητα αὐτῆς μίαν οἰκίαν μετὰ ἀνωγείου καὶ ἰσογείου δωματίου, μεσαίου . . . χαγιατίου, λιθίνης κλίμακος, ἑνὸς πίθου πρὸς ἐναπόθεσιν γλεύκους, καὶ ἡμισείας αὐλῆς, κειμένην κατὰ τὴν προλεχθεῖσαν συνοικίαν, καὶ συνορευομένην ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ Χιρέτου Γκάρνα, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῆς οἰκίας Σταμάτη Αἰγινήτου, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ σταύλου τοῦ Χρήστου Τζούτα καὶ ἀπὸ τοῦ τετάρτου μέρους ὑπὸ τῆς δημοσίας ὁδοῦ, ἔτι τρία ἐλαιόδενδρα καὶ δύο νεόφυτα ἐλαιόδενδρα (φιδάνια) κείμενα εἰς θέσιν ἀχλαδόκαμπον τοῦ χωρίου Ἀμαρουσίου, διὰ πωλήσεως ἐχούσης πρότασιν καὶ ἀποδοχὴν ἀμφοτέρων, τελείας, ἱερᾶς καὶ ἀπηλλαγμένης ἀκυρωτικοῦ ὅρου ἐπώλησα ταῦτα μετὰ πάντων τῶν εἰς αὐτὰ ὑπαγομένων καὶ ἀνηκόντων δικαιωμάτων καὶ ἐξαρτημάτων εἰς τὸν προρρηθέντα μοναχὸν Παπᾶ Διονύσιον Χαλότην ἀπέναντι 85 γροσίων καὶ παρέδωκα εἰς αὐτὸν, παρὰ τοῦ ὁποίου μετὰ τὴν ἀγορὰν καὶ παραλαβὴν ὑπὸ τὴν κυριότητα αὐτοῦ ἔλαβον ἐκ τῶν χειρῶν του τὸ ἄνω ὁρισθὲν τίμημα τῆς πωλήσεως σῶον καὶ ἀνελλιπές· δηλῶ δὲ ὅτι εἰς τὸ ἑξῆς κατ' οὐδένα τρόπον καὶ αἰτίαν κέκτημαι δικαίωμα καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ οἰκίας καὶ ἐλαιοδένδρων, ἅτινα εἶναι τελεία ἰδιοκτησία τοῦ εἰρη-

μένου ἀγοραστοῦ, δικαιουμένου νὰ διακατέχῃ αὐτὰ ἐλευθέρως καὶ ὡς βούλεται. Πρὸς πίστωσιν τῶν γενομένων κατ' αἴτησιν ἐγράφη τὸ παρὸν ἐν ἀρχῇ τοῦ μηνὸς Ῥαμαζὰν 1182 (=1768).

Μάρτυρες.

Χουσεὶν Τσελεμπῆ Σικαρὰδ, Ἀχμὲτ Τσελεμπῆ Ἰλιμδάρ, Σολεϊμὰν Διμαρίτη, Δερβίς Ἀχμέτ, Σεῒχ Μουσ-αφᾶ, Χασὰν Κάλφα, Ἀχμέτ Μπογιοὺκ Ἀλῆ, Μιμὶς Πασᾶ Κῆτσου, Σεῒδ Γιουσοὺφ ἐκ Λεβαδείας, Γιουσοὺφ Καλλιονῆ, Ἀχμὲτ Τσελεμπῆ Ναλμπάντ, Ὀμὲρ ἐκ Μαινεμένης, Δημήτριος Σκουζὲς, Λινάρδος Βιλαρᾶς, Κόλα Σκουζές, Σιδέρης Γεωργαντᾶς, Ἀναστάσιος Πολυζώης, Μιχαὴλ Παπᾶ Ἀγγελάκη, Νικολὸς Σκουζὲς, Γεωργάκης Χρήστου καὶ ἄλλοι.

ΤΑΠΙ

Αἰτία τοῦ παρόντος μουρασελὲ (ἐγγράφου) εἶνε ἡ ἑξῆς :

Ὁ ἐκ τῶν κατοίκων τῆς πόλεως Ἀθηνῶν Ἀλβανὸς Γιαχιὰ ἐμφανισθεὶς ἐνώπιον τοῦ ἱεροῦ δικαστηρίου ἐξέθηκεν ὅτι «ἐνῷ ὁ παρὰ τὴν πόλιν ἐν θέσει *Καμαράκια* κείμενος γνωστῶν ὁρίων καὶ ἐκ πέντε στρεμμάτων ἀποτελούμενος ἀγρὸς ἦτο ὑποθηκευμένος ἀπέναντι γνωστοῦ ποσοῦ χρημμάτων, ἅτινα εἶχον νὰ λαμβάνω, ἠγόρασεν ὁ (Καλλίνικος) παρὰ τοῦ ἰδιοκτήτου αὐτὸν ἀντὶ εἴκοσι τεσσάρων γροσίων καὶ παρέλαβεν εἰς τὴν κατοχήν του· διὰ τοῦτο ἐξαιτοῦμαι νὰ ἐπιδικασθῇ εἰς ἐμὲ ἡ κατοχὴ αὐτοῦ». Ἐπειδὴ δὲ εἰς ταῦτα ἀπαντῶν ὁ εἰρημένος Καλλίνικος εἶπεν ὅτι τῇ ἀδείᾳ τοῦ κατόχου τῆς γῆς ἐξεχωρήθη εἰς αὐτὸν, δὲν ἐπιτρέπεται δὲ κατὰ τὸν ἱερὸν νόμον αἱ γαῖαι τοῦ δημοσίου νὰ ὑποθηκεύωνται, διὰ ταῦτα συμφώνως πρὸς τὸ ἀνὰ χεῖρας τοῦ εἰρημένου ἔγγραφον διακατοχῆς ἐξεδόθη ὁ παρὼν ἱερὸς *μουρασελὲς* (ἔγγραφον) πρὸς ἐπιβεβαίωσιν τῆς κυριότητος τοῦ προμνημονευθέντος Καλλινίκου

Ἐγράφη τὴν 27 Ῥεβιουλεβὲλ τοῦ ἔτους 1207 (=1792)

(Τ. Σ.) *Μεχμέτ*

ΤΑΠΙ

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε ἡ ἑξῆς :

Ἐπειδὴ ἡ Μαρδίτσα κάτοικος Ἀθηνῶν, ὑπαγομένων εἰς ἰδιαιτέρας προσόδους . . . . κατὰ τὸ παρὸν ἔτος 1174 (—1760), ἔχουσα ὑπὸ τὴν διακατοχὴν αὐτῆς ἀγροὺς διακοσίων εἴκοσι ἑνὸς στρεμμάτων ὡς ἔγγιστα μικρούς τε καὶ μεγάλους, *ἐφ' ὧν τὸ ὑννίον*

δύναται νὰ ἐργασθῇ, ἐπιδεκτικοὺς ἑνὸς ζευγαρίου, ὧν τὰ ὅρια εἶνε γνωστὰ . . . . . κειμένους εἰς εἴκοσι ἓν διάφορα μέρη του χωρίου Μαραθῶνος κατὰ τὰν θέσιν Τσιφλίκια . . . . . ἐξεχώρησε τούτους μεθ' ὅλων τῶν εἰς αὐτοὺς ὑπαγομένων καὶ ἀνηκόντων εἰς τὸν φέροντα τὸ παρὸν ἔγγραφον μοναχὸν Ἄνθιμον . . . . τοῦ μοναστηρίου Ἀσωμάτων Πετράκη ἀπέναντι 410 γροσίων(τὰ ὁποῖα ἔλαβε σῷα καὶ ἀνελλιπῆ ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ εἰρημένου ἀγοραστοῦ καὶ ἐπειδὴ πρὸς διακατοχὴν ἀγρῶν ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ἄδεια τῶν κυρίων τῆς γῆς, λαβὼν τὰ ὑπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ νόμου ὁριζόμενα δικαιώματα τῆς γῆς, ἔδωκα τὴν παροῦσαν ἄδειαν διακατοχῆς (μαριφετναμέ). Εἰς τὸ ἑξῆς ἐπειδὴ ὁ εἰρημένος θὰ καλλιεργῇ καὶ σπείρῃ τοὺς ἀγροὺς τούτους καὶ θὰ καταβάλλῃ κατ' ἔτος τὴν ἱερὰν δεκάτην καὶ τοὺς ἐπιβαλλομένους φόρους εἰς τοὺς κυρίους τῆς γῆς, νὰ μὴ ἐνοχλῆται καὶ διαταράττηται παρ' οὐδενός

Ἐγράφη κατὰ τὸ 1174 (—1760).

Χαλὴλ

Βοϊβοδας Ἀθηνῶν

Μάρτυρες

Σεῒδ Ἀχμὲτ Μέμοζανδέ, Ἰσμαὴλ Ἐφένδη Χαντζῆ Χουσεΐν, Δημητράκης Ἀστρακάρης, Λομβάρδος Λουτράρης, Μιχαὴλ Παπᾶ Ἀγγελάκης.

ΤΑΠΙ

Αἰτία τῆν γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε ἡ ἑξῆς:

Ὁ κάτοικος Ἀθηνῶν, περιλαμβανομένων εἰς τὰς ἱερὰς προσόδους τοῦ εὐδαιμονεστάτου καὶ ἐξοχωτάτου μας ἀρχιευνούχου καὶ ὧν ἡ διαχείρισις κατὰ τὸ παρὸν ἔτος 1129 (=1717) ἀνετέθη εἰς ἐμέ, Ἀντώνιος Μιχαὴλ ἔχων ὑπὸ τὴν διακατοχὴν αὐτοῦ ἀγρὸν ὡς ἔγγιστα δεκαπέντε στρεμμάτων, κείμενον εἰς θέσιν Ἀμπελοκήπων καὶ συνορευόμενον ὑπὸ τῶν ἀγρῶν τοῦ Εὐστρατίου Χειλᾶ, τοῦ κτήματος τῆς Παλαιολογίνας, ὑπὸ τοῦ Ῥεύματος καὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ, ἐξεχώρησε τοῦτον ἀπέναντι δέκα γροσίων εἰς τοὺς φέροντας τὸ παρὸν μοναχοὺς τῆς μονῆς ἁγίου Ἰωάννου Καρέα, Παπᾶ Δαμασκηνὸν καὶ ἄλλους μοναχοὺς οἵτινες παρεδέχθησαν καὶ ἔλαβον αὐτὸν ὡς ἄνω περιγράφεται ὑπὸ τὴν διακατοχὴν αὐτῶν πληρώσαντες εἰς τὸν πωλητὴν τὸ συμπεφωνημένον ποσὸν σῷον καὶ ἀνελλιπές. Ἐπειδὴ δὲ πρὸς κατοχὴν ἀπαιτεῖται ἡ ἄδεια τῶν κυρίων τῆς γῆς, λαβὼν τὸ κατὰ τὸν αὐτοκρατορικὸν νόμον κεκανονισμένον τέλος ἔδωκα εἰς χεῖρας αὐτῶν τὴν παροῦσαν ἔγγραφον ἄδειαν (τεμεσοὺκ), ἀπαγορεύω

δὲ εἰς οἱονδήποτε νὰ ἐνοχλῇ καὶ διαταράττῃ τὴν διακατοχὴν αὐτῶν, οἵτινες γεωργοῦντες καὶ καλλιεργοῦντες αὐτὸν ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλλωσιν ἐτησίως εἰς τοὺς κυρίους τῆς γῆς τὴν ἱερὰν δεκάτην καὶ τοὺς ἐπιβαλλομένους φόρους. Ἐγράφη ἐν ἀρχῇ τοῦ μηνὸς Σαμπὰν τοῦ ἄνωθι σημειουμένου ἔτους.

Μεχμὲτ
Βοϊβοδας Ἀθηνῶν.

ΧΟΤΖΕΤΙ

Τ. Σ.

Σεΐδ Μεχμὲτ κριτὴς Ἀθηνῶν.

Ὁ κάτοικος Ἀθηνῶν Ἄνθιμος ἀρχιμανδρίτης ἐμφανισθεὶς ἐνώπιον τοῦ ἱεροῦ καὶ ἀξιοσεβάστου δικαστηρίου, ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τῶν κατοίκων τῆς αὐτῆς πόλεως ἡγουμένου Πετράκη . . . . . κατέθηκε καὶ ὡμολόγησεν ὅτι «ἔχων ὑπὸ τὴν κυριότητά μου πεντήκοντα τρία ἐλαιόδενδρα κείμενα εἰς θέσιν Μπολίκηπος (Ἀμπελόκηπος) καὶ συνορευόμενα ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ Πετράκη . . . . . Παναγιωτάκη, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῶν ἱερῶν βακουφίων καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ δημοσίας ὁδοῦ, ἔτι τεσσαράκοντα ἐλαιόδενδρα κείμενα εἰς Καρυὰν καὶ συνορευόμενα ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ Ἰωάννου Ξάνθη, ἀφ' ἑτέρου Ἰωάννου Καμηλάρη, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ Ἀλεξανδρῆ Παλαιολόγου καὶ ἀπὸ τοῦ ἄλλου ὑπὸ τοῦ ποταμίου ὕδατος, ἔτι τριάκοντα ἐλαιόδενδρα κείμενα εἰς θέσιν Μηνᾶ μετὰ γνωστῶν ὁρίων . . . . . ταῦτα πάντα μεθ' ὅλων τῶν εἰς αὐτὰ ὑπαγομένων καὶ ἀνηκόντων, δικαιωμάτων καὶ ἐξαρτημάτων, ἐπὶ τῇ ἑκατέρωθεν γενομένῃ προτάσει καὶ ἀποδοχῇ καὶ διὰ πωλήσεως τελείας καὶ ὁριστικῆς ἀπηλλαγμένης παντὸς ἀκυρωτικοῦ ὅρου ἐπώλησα καὶ παρέδωκα εἰς αὐτοὺς ἀπέναντι χιλίων γροσίων, παρὰ τῶν ὁποίων μετὰ τὴν ἀγορὰν καὶ παραλαβὴν ὑπὸ τὴν κυριότητα αὐτῶν ἔλαβον σῶον καὶ ἀνελλιπὲς τὸ συμφωνηθὲν τίμημα, καὶ δηλῶ ὅτι εἰς τὸ ἑξῆς ἐπὶ οὐδενὶ λόγῳ καὶ οὐδεμιᾷ αἰτίᾳ μοὶ μένει ἐξουσία καὶ μετοχὴ ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω ὁριζομένων δένδρων, ἅτινα εἶνε τελεία ἰδιοκτησία τῶν εἰρημένων ἀγοραστῶν δυναμένων νὰ διαχειρίζωνται αὐτὰ ὡς βούλονται. Πρὸς πίστωσιν τῆς ἀληθείας τῶν γενομένων κατ' αἴτησιν ἐγράφη τὸ παρὸν ἐν ἀρχῇ τοῦ μηνὸς Ῥεβιοὺλ . . . . .

Μάρτυρες

Σταῦρος Βροντογούρης, Σπῦρος Λογοθέτης, Συμεὼν Λογοθέτης, Ἀντώνιος Καρόρης, καὶ ἄλλοι.

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

ΚΥΡΙΛΛΟΥ ΔΕΓΛΕΡΗ ΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΠΕΝΤΕΛΗΣ

[Τὰ κατωτέρω δημοσιευόμενα ἀνέκδοτα Ἀπομνημονεύματα τοῦ μακαρίτου ἡγουμένου Πεντέλης Κυρίλλου Δέγλερη, παρεδόθησαν ἡμῖν πρὸς δημοσίευσιν ὑπὸ τοῦ ἀξιοτίμου συγγενοῦς αὐτοῦ κ. Δ. Βούχρα, περιέχουσι δὲ διαφόρους πολυτίμους καὶ ἀκριβεστάτας ἱστορικὰς πληροφορίας, τὸ μὲν νέας, τὸ δὲ ἐπιβεβαιωτικὰς τῶν καὶ ἄλλοθεν γνωστῶν.

Ὅπως μὴ τὰ ἀπομνημονεύματα ταῦτα καταχερματισθῶσι, δημοσιεύομεν αὐτὰ ὡς ἔχουσι, καίτοι μέρος αὐτῶν ἀνήκει εἰς τὰ τῆς Ἐπαναστάσεως, εἰς ἣν λαβὼν μέρος ἐπολέμησε καὶ οὐχὶ ἅπαξ ἐπληγώθη. Παραλείπομεν δὲ μόνον —ἐπὶ τοῦ παρόντος τοὐλάχιστον— τὰ ἐν τέλει τῶν Ἀπομνημονευμάτων ὑπάρχοντα Ποιήματά του εἰς τὰς περιπερείας τοῦ βίου αὐτοῦ ἀφορῶντα καὶ ἄλλας ἀτομικάς του σκέψεις καὶ ἰδέας περιέχοντα]

«Σκοπὸν προτιθέμενος νὰ ἐκθέσω, ὅ,τι γνωρίζω περὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πεντέλης, ἐκ διαδοχικῶν παραδόσεων παρὰ τῶν ἀρχαιοτάτων μοναχῶν αὐτῆς γερόντων, ἐν μέρει δὲ καὶ περὶ τῆς Μονῆς τῶν Ἀσωμάτων Πετράκη, ἀλλ' ἰδίως περὶ τῆς Πεντέλης, δυστυχῶς ὅ,τι ἀρχαῖον σπουδαῖον αὕτη ἐκέκτητο ἀπωλέσθη, εὑρεθείσης τῆς *χρυψώρας* παρὰ τῶν ἐπελθουσῶν ὀρδῶν τοῦ πασᾶ Ὀμὲρ Βρυώνη, ἐπικαλοῦμαι τὴν ὑπομονὴν τῶν ἀναγινωσκόντων αὐτά, διότι ἐνδεχόμενον νὰ ὑποπέσω εἰς περιττολογίαν, ἕως οὗ κάμω γνωστὴν τὴν αἰτίαν τῆς ἀπωλείας αὐτῶν.

Ἐκραγείσης τῆς γενικῆς τοῦ ἔθνους ἐπαναστάσεως κατὰ τῆς τουρκικῆς τυραννίας τῷ 1821, οἱ Ὀθωμανοὶ τῶν Ἀθηνῶν καταθορυβηθέντες ἐξωπλίσθησαν ἀπὸ κορυφῆς μέχρις ὀνύχων καὶ περιεφέροντο ἀνὰ τὰς ὁδούς, πανωπλισμένοι, ἐξυβρίζοντες καὶ ἀπειλοῦντες γενικὴν σφαγὴν τῶν Χριστιανῶν· φόβος καὶ τρόμος εἶχε καταλάβει τότε πάντας τοὺς Χριστιανούς. Τότε οἱ πρόκριτοι τῶν Ἀθηνῶν Χριστιανοὶ καὶ οἱ δύο ἡγούμενοι, ὅ,τε τῆς Πεντέλης καὶ τοῦ Πετράκη, μετέβησαν ἐν σώματι πρὸς τὸν Ὀθωμανὸν διοικητὴν τῆς πόλεως (Ζαμπίτην) καὶ ἐπρότειναν αὐτῷ νὰ προσκληθῶσι καὶ οἱ πρόκριτοι τῶν Ὀθωμανῶν διὰ νὰ συσκευθῶσι περὶ τῶν διαφημιζομένων

ταραχοειδῶν εἰδήσεων. Συναθροισθέντων δ' ἁπάντων ἠγέρθη ἐν τῷ μέσῳ ὁ ἡγούμενος Πεντέλης (Νεόφυτος Δέγλερης) καὶ εἶπε: «Σᾶς βλέ-»πομεν ἀγάδες πολὺ ἀνησύχους μήπως καὶ ἡμεῖς δὲν ἔχομεν τοὺς ἰδί-»ους φόβους; καὶ ἡμεῖς ἀκούομεν κλέφτας εἰς τὸ ἕνα μέρος κλέφτας »εἰς τὸ ἄλλο· μήπως περισσότερο βιὸς ἔχετε σεῖς ἀπὸ μᾶς; προτείνω »νὰ γείνωμεν ἕνα, Τοῦρκοι καὶ Ῥωμαῖοι, καὶ ὅλοι μαζὺ νὰ φυλάξω-»μεν τὴν χώραν ἡ ὁποία εἶνε καλῶς περιτειχισμένη καὶ ὅποιος ἀγαπᾷ »ἂς ἔλθῃ. Διὰ κάθε ὅμως ἐνδεχόμενον καλὸν εἶνε νὰ ἐμβάσωμεν εἰς »τὸ φρούριον ζαερὲν (τροφὰς)· πρῶτος ἐγὼ ἐμβάζω χίλια (1000) κοι-»λὰ σίτου, ὅσα θέλει ὁ Πετράκης, καὶ ὅσα κοιλὰ εὐκολύνεται ἕκα-»στος τῶν πρώτων νοικοκυραίων». Καὶ ἀμέσως ἤρχισεν ἡ μεταφορὰ τοῦ σίτου διὰ των ζῴων καὶ τῶν δύο μοναστηρίων.

Ἐπιστάτης τῆς παραλαβῆς τῶν καρπῶν ἐν τῷ φρουρίῳ διωρίσθη ὁ Νικολῆς Καρακατσάνης, ἐπιστάται τῶν ἄλλων τροφίμων εἰδῶν διωρίσθησαν ὁ Δημητράκης Τυροποῦλος καὶ ὁ Σαράντης Χατζηγιαννάκης, ἐπιτροπὴ δὲ (ἐπὶ τούτῳ ἐκλεχθεῖσα) ἐλάμβανε δι' ἀποδείξεων ὅπου εὕρισκε τοιαῦτα καὶ τὰ ἔστελλεν εἰς τὸ φρούριον· ἐπιστάτης τοῦ νεροῦ ὁ Σπῦρος Τζούτζουφος· ὑποχρεωθέντων ἁπάντων τῶν κατοίκων τῆς πόλεως καὶ φέρῃ ἑκάστη ἐνορία εἰς τὸ φρούριον ὅσα φορτία ὕδατος εἶχεν ὁρισθῇ δι' ἑκάστην, καὶ ἀμέσως ἐκκαθαρίσθησαν αἱ δεξαμεναὶ καὶ ἐνεπλήσθησαν ὕδατος· μετεφέρθησαν ἐν τῷ φρουρίῳ καὶ ἀρκετοὶ χειρόμυλοι τοὺς ὁποίους ἐτοποθέτησε τεχνικῶς ὁ Παπασταμάτης Ἀργυροῦ Σερέτης.

Τὸ στρατήγημα αὐτὸ κατηύνασε τὴν ὀργήν των καὶ τὴν ὁρμὴν τῶν Ὀθωμανῶν. Ἐνῷ δὲ ταῦτα διενηργοῦντο ἐν τῇ πόλει, δὲν ἔπαυε καὶ ἡ μετὰ τῶν ἐν Μενιδίῳ συναθροιζομένων συνεννόησις περὶ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν νὰ ἔλθωσιν ἀπαρατήρητοι εἰς τὴν πόλιν.

Τὴν πυρίτιδα πρὸς χρῆσιν τοῦ φρουρίου κατεσκεύαζεν ὁ Παυλῆς πατὴρ τοῦ Σπυρίδωνος Παυλίδου ζαχαροπλάστου, τὰ δὲ φυσέκια κατεσκευάζομεν εἰς τὴν παρὰ τῷ μετοχίῳ τῆς Πεντέλης οἰκίαν τοῦ Σπύρου Καπουτσιμάδη.

Τὸ ἥμισυ τῆς πυρίτιδος ἀντὶ νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὸ φρούριον καθ' ἑκάστην μετέφερεν εἰς τὸ ῥεῦμα τῆς Καλλιρόης ἡ γραῖα *Μαrώλaιrα* μήτηρ τοῦ Ἀργυροῦ Μπινιζάρη, ἐξερχομένη μετὰ φόβου καὶ τρόμου, ἄλλοτε ἐκ τῆς πύλης τοῦ Ἀδριανοῦ καὶ ἄλλοτε ἐκ τῆς πύλης τῆς Μπουμπουνίστρας καίτοι φρουρούντων Ὀθωμανῶν, ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι ἐπήγαινε νὰ πλύνῃ, φέρουσα καί τινα ἄπλυτα ῥοῦχα, ἐκ δὲ τῆς

Καλλιρόης ἥρπαζεν αὐτὰ ὁ ἐπὶ τούτῳ περιμένων καὶ τὰ μετέφερεν εἰς Μενίδιον.

Εἰσῆλθον δὲ τὴν 25 Ἀπριλίου ἡμέραν τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Μάρκου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ. Ἀρχηγοὶ τῶν εἰσπεσόντων εἰς τὴν πόλιν ἦσαν ὁ Μελέτης Βασιλείου Χασιώτης, ὁ Γιάννης Ντάβαρης ἀπὸ Λιόπεσι καὶ ὁ Ἀναγνώστης Κιουρκατιώτης Ἀχαρνεύς· ἄλλοι ἐκ τοῦ τείχους ἀνελθόντες καὶ ἄλλοι θραύσαντες τὰς θύρας τῆς πόλεως ἐν αἷς ὑπῆρχον φρουροὶ Ὀθωμανοί, οἵτινες ἐκεῖ αὐθωρεὶ κατεσφάγησαν.

Οἱ δὲ ἐν τῇ πόλει Ὀθωμανοὶ κακῶς ἔχοντες κατέφυγον ἐν τῷ φρουρίῳ ἐν τῷ ὁποίῳ εἶχον μεταφέρει τὰς οἰκογενείας αὐτῶν ἀφ' ὅτου εἶχε διαδοθῇ ἡ φήμη περὶ τῶν ἔξω κλεπτῶν.

Τότε εἶχον παραλάβει ἐν τῷ φρουρίῳ Ὁμήρους τοὺς τρεῖς προεστῶτας τὸν Ἄγγελον Γέροντα, τὸν Παλαιολόγον Βενιζέλον καὶ τὸν Προκόπιον Βενιζέλον καὶ ἕνδεκα ἐκ τῶν ἐπισήμων πολιτῶν (ὧν τὰ ὀνόματα ἐν τῇ ἱστορίᾳ Σουρμελῆ) τοὺς ὁποίους κατεκρεούργησαν ἀνηλεῶς ἅπαντας—καὶ δύο κληρικούς, τὸν Φιλάρετον Τριανταφύλην Ἀθηναῖον καὶ τὸν Ἔξαρχον τοῦ Ἁγίου τάφου—πετῶντες τὰ κρεουργηθέντα τμήματα ἐκ τῶν ἐπάλξεων· ἐκτὸς τῶν ἄνωθι τριῶν προεστώτων τοὺς ὁποίους ἔσωσεν ἐκ τοῦ θανάτου ὁ ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Καδδῆς, πείσας τοὺς ἐν τῷ φρουρίῳ διὰ τοῦ ἑξῆς ἐλλόγου ἐπιχειρήματος: «ὅτι ἡ βασιλεία μαθοῦσα τὰ διατρέχοντα θὰ στείλῃ κανένα Πασᾶν μὲ στρατὸν διὰ νὰ μᾶς σώσῃ· ὁ πασᾶς ἅμα ἐλθὼν θὰ ζητήσῃ τοὺς Κοτζαμπασῆδες (τοὺς προεστῶτας), θὰ τῷ εἴπωμεν, τοὺς ἐσφάξαμεν δὲν ὑπάρχουν, τότε θὰ μᾶς εἴπῃ: καλὰ σᾶς ἔκαμαν οἱ Ῥωμηοὶ καὶ σᾶς ἔκλεισαν αὐτοῦ μέσα καὶ θὰ φύγῃ». Τοὺς ἔσωσε μὲν τὴν ζωήν, ἀλλὰ τοὺς ἔρριψαν εἰς μέρος στενόχωρον· ἐκεῖ ἐκάθοντο, ἐκεῖ ἐκοιμῶντο καὶ πᾶσαν αὐτῶν ἀνάγκην ἐπλήρουν σιδηροδέσμιοι. Ἀλλ' ἐκράτουν ὅμως αὐτοὺς βαρύτατα σιδηροπεπεδημένους.

Ἔμενον δὲ πολιορκημένοι οἱ Ὀθωμανοὶ μέχρι τέλους Ἰουνίου ὅτε ἦλθεν ὁ Πασᾶς Ὀμὲρ Βρυώνης, ὁ ἐψήσας ζῶντα τὸν ἥρωα Διάκον, καὶ ἔλυσε τὴν πολιορκίαν διασκορπισθέντων ἡμῶν τῆδε κακεῖσε. Τότε τοὺς ἄνωθεν τρεῖς προεστῶτας κατεβίβασαν ἐν τῇ πόλει καὶ τοὺς ἐφύλαττον αὐστηρῶς, ἀλλ' ὡς ἐκ θαύματος κατώρθωσαν νὰ δραπετεύσωσι καὶ ἐμφανισθῶσιν ἐν Αἰγίνῃ εἰς τὰς ἀπηλπισμένας οἰκογενείας αὐτῶν δόντες δόξαν τῷ Θεῷ.

Ἀναχωρήσαντος δὲ τοῦ Βρυώνη μετὰ τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ ἐπανελάβομεν τὴν πολιορκίαν μέχρι τοῦ θέρους ὅτε παρεδόθησαν. Ὅτε

δὲ ἦσαν πολιορκημένοι οἱ Ὀθωμανοὶ καὶ ἐγένετο φροντὶς περὶ τῆς διατροφῆς τοῦ ἐγχωρίου στρατοῦ, πολλῶν Ἑπτανησίων προσελθόντων τότε καὶ διαφόρων ἄλλων, τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ ἄρτου παρείχετο ὑπὸ τῶν δύο μονῶν τῆς Πεντέλης καὶ Πετράκη καὶ ἰδίως τοῦ κρέατος, ἐκ τῶν ποιμνίων καὶ τῶν βουκολίων αὐτῶν· φροντιστὴς δὲ τῶν κοινῶν ἀλεύρων ἦν ὁ Θεοδόσιος Λελούδας τὸν ὁποῖον κατέσφαξαν μετὰ καὶ ἄλλων οἱ Ὀθωμανοὶ εἰς τὸν ὑδρόμυλον Σκουντούπη, ἐξορμησθέντες αἰφνιδίως ἐκ τῆς Χαλκίδος καὶ στρατοπεδεύσαντες εἰς Καπανδρίτη.

Πρὶν δὲ φθάσῃ εἰς τὰς Ἀθήνας ὁ Ὀμὲρ Βρυώνης εἶχεν ἐκδοθῆ αὐστηρὰ διαταγὴ ὑπὸ τῶν διοικούντων τὰ κοινὰ τῆς πόλεως οὐδεὶς νὰ μὴ ἐκβάλῃ τίποτε ἐκ τῶν πραγμάτων αὐτοῦ καὶ τὰ μεταφέρει εἰς τὰς νήσους διότι φεύγουν καὶ αὐτοὶ καὶ μένει ἡ πόλις ἔρημος ὁπλιτῶν, ἐκτὸς τῶν ὅσων εἶχον πρὶν μεταφέρει· ἕνεκα τῆς διαταγῆς ταύτης ἐν ᾗ ἦσαν πρῶτοι οἱ ἡγούμενοι ὑπογεγραμμένοι (διότι ἕνδεκα πολῖται καὶ ἡγούμενοι ἐκυβέρνων ἅπαντα τὰ τῆς πόλεως κοινὰ) ἠναγκάσθησαν τότε καὶ αἱ δύο μοναὶ καὶ ἐναπέθεσαν ἀμφότεραι, ἅπαντα τὰ πολύτιμα πράγματα τῶν μονῶν, εἰς τὰς ἐν τοῖς ἐν Ἀθήναις μετοχίοις αὐτῶν ὑπογείους κρυψῶνας. Καὶ τὴν μὲν κρυψῶνα τῆς Πεντέλης εὗρον οἱ στρατιῶται τοῦ Ὀμὲρ Βρυώνη ἐν τῇ ὁποίᾳ ἦσαν ἅπαντα τὰ κειμήλια τῆς μονῆς, ἤτοι τὰ ἱερὰ σκεύη καὶ ἄμφια, ἅγια λείψανα, τὰ ἔγγραφα τῶν ἰδιοκτησιῶν τῆς μονῆς, προνόμια καὶ δικαιώματα τῆς οἰκογενίας, διὰ σουλτανικῶν φιρμανίων καὶ Πατριαρχικῶν σιγιλλίων.

Τὰ πάντα ἀπωλέσθησαν, καὶ πᾶν ὅ,τι σπουδαῖον ὑπῆρχεν ἐν τῇ μονῇ, δυνάμενον νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀρχικὴν σύστασιν αὐτῆς· τὴν δὲ βιβλιοθήκην τῆς μονῆς καὶ τοῦ σχολείου τῆς πόλεως (σχολῆς τοῦ Ντέκα) εἴχομεν μεταφέρει πρὸ τῆς πολιορκίας ἐν τῷ φρουρίῳ πρὸς ἀσφάλειαν. Ἐκεῖ τὰ μὲν εἰς χάρτην βιβλία ἐχρησίμευσαν διὰ φυσέκια, αἱ δὲ μεμβράναι διεσκορπίσθησαν τῇδε κακεῖσε· μέγα δὲ μέρος τῶν βιβλίων τῆς μονῆς Πεντέλης εἶχε καταστραφῆ παρὰ τῶν Ἀλβανῶν Ὀθωμανῶν τῷ 1769 (;) ὅτε καταδιωκόμενοι ἐκ τῆς Πελοποννήσου ἀφηνιάσαντες κατὰ τῆς Βασιλείας διεσκορπίσθησαν εἰς τὴν Ἀττικὴν στρατοπεδεύσαντες εἰς Κηφισσίαν, Ἀμαρούσιον καὶ Χαλάνδριον ὅθεν καὶ καταπολεμηθέντες μέχρι τῶν Δερβενοχωρίων κατεστράφησαν. Ἀρχηγὸς δὲ αὐτῶν ἦτον ὁ τουρκαλβανὸς Γιαχολώρης ἦσαν δὲ οἱ Ἀρβανιτάδες 418· εἶχον Μπαργιάκια (σημαίας) 9. Εἰς τὸν μεταξὺ Χαλανδρίου καὶ Λογοθέτου πόλεμον τὸν γενόμενον

εἰς τὰς 2 Φεβρουαρίου 1770[1], ἐσκοτώθησαν Ἀρβανιτάδες 49, Τοῦρκοι πασαλῆδες 3, εἷς σημαιοφόρος καὶ Χριστιανοὶ δύο· καὶ εἰς τὰς 20 Φεβρουαρίου τοῦ ἰδίου ἔτους ἤρχισε τὸ περιτείχισμα τῆς πόλεως δι' ἀγκαρίας ὅλων τῶν κατοίκων τῆς πόλεως καὶ τῶν χωρίων καὶ ἐτελείωσε τὴν 8 Ἰουνίου.

Τὴν δὲ κρυψῶνα τοῦ Πετράκη μετὰ τὴν παῦσιν τοῦ πολέμου, ὅτε ἤρξαντο οἱ κάτοικοι τῶν Ἀθηνῶν νὰ ἐπανέρχωνται εἰς τὰς ἑστίας των, τότε ἄνθρωπος ὑπηρετήσας εἰς τὴν μονὴν τοῦ Πετράκη γνωρίζων τὴν κρυψῶνα καὶ ἰδὼν ἐν τῇ ἐπανόδῳ ὅτι δὲν εἶχεν εὑρεθῆ παρὰ τῶν Ὀθωμανῶν ἤνοιξεν αὐτὴν ἐν βροχερᾷ νυκτὶ καὶ ἥρπασεν ὅσα τῷ ἤρεσαν καὶ ὅσα ἠμπόρεσε· τὴν δὲ πρωΐαν εὗρον οἱ ἄνθρωποι τῆς μονῆς ἠνεῳγμένην τὴν κρυψῶνα καὶ πολλὰ τῶν πραγμάτων καὶ ἐγγράφων σκορπισμένα βεβρεγμένα καὶ λασπωμένα· περιεμάζευσαν αὐτὰ καὶ δὲν ἐχάθησαν ὡς τὰ τῆς Πεντέλης, ἁπάντων ἀπωλεσθέντων καὶ μηδεμιᾶς σημειώσεως διασωθείσης πρὸς διαφωτισμὸν τῶν μετὰ ταῦτα περὶ τῆς ἱερᾶς μονῆς.

Τολμῶ δὲ καὶ ἐπιχειρῶ ἐγώ, τὸν ὁποῖον ὁ ἐκ πατρὸς θεῖος μου ἡγούμενος (Κύριλλος) προσέλαβεν ἐν τῇ μονῇ τῷ 1811, ὅπως σημειώσω ὅ,τι ἐκ παραδόσεως γνωρίζω παρὰ τῶν τότε γεροντωτέρων πατέρων τῆς Μονῆς, οἵτινες καὶ αὐτοὶ ἐγνώριζον διαδοχικῶς παρὰ τῶν πρὸ αὐτῶν γεροντωτέρων. Καὶ οἱ μὲν ἀγράμματοι ἐδιηγοῦντο ὅτι μετὰ 50 ἢ 60 χρόνους ἀφ' οὗ ὁ Τοῦρκος ἐπῆρε τὰς Ἀθήνας ἦλθεν ὁ ἅγιος Τιμόθεος ἀπὸ τὴν Εὔριπον καὶ ἔκτισε τὸ μοναστήριον τῆς Πεντέλης, οἱ δὲ ἐγγράμματοι, πολλοὶ τῶν ὁποίων εἶχον καὶ ἀναγνώσῃ διάφορα πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἐκ τοῦ Κώδηκος τῆς μονῆς, τοῦ ἐν τῇ κρυψώνᾳ δυστυχῶς ἀπολεσθέντος, διηγοῦντο (οἱ ἐγγράμματοι) τὰ ἑξῆς:

Κατὰ τὸ ἔτος 1518 ἐπὶ Πατριάρχου Ἱερεμίου τοῦ πρώτου[2] ἐξεδόθη Σουλτανικὸν Φιρμάνιον ἐπὶ Σουλτὰν Σελὶμ τοῦ πρώτου, νὰ ἀφαιρεθῶσιν οἱ ἱεροὶ ναοὶ τῶν χριστιανῶν καὶ νὰ μεταποιηθῶσιν εἰς Τζαμία, πολλοὶ δὲ τότε ἱεροὶ ναοὶ ἡρπάγησαν καὶ εἰς Τζαμία μετεβλήθησαν, ἄλλοι δὲ καὶ κατεστράφησαν καθ' ὁλοκληρίαν οἱ δὲ δυστυχεῖς χριστιανοὶ ἐτέλουν τὰς ἱεροτελεστίας των εἰς ταπεινὰ ξύλινα παραπήγματα. Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἀ.χιεράτευεν εἰς τὴν Εὔριπον (Χαλκίδα) ὁ κτήτωρ τῆς μονῆς Τιμόθεος, πατρὶς τοῦ ὁποίου ἔλεγον οἱ γέροντες ὅτι ἦτον ὁ Κάλαμος χωρίον τοῦ Δήμου Ὠρωποῦ· τότε ὁ Τιμόθεος, εἴτε ἕνεκα τῆς ἁρπαγῆς τῶν ἱερῶν ναῶν εἴτε

[1] Σ. Ε. Γρ βεβαίως 1778.

[2] Σ. Ε. Ἱερεμίας ὁ Α'. ἐπατριάρχευσεν ἀπὸ τοῦ 1520 ὅτε ἀπέθανε καὶ ὁ Σελήμ.

τὸν μοναχικὸν καὶ ἥσυχον βίον ποθῶν, παρῃτήθη τῆς ἐπαρχίας του, καὶ παραλαβὼν τὴν ἐκ κληρικῶν συνοδίαν του κατέφυγεν εἰς τὸ Πεντελικὸν ὄρος, ζητῶν θέσιν κατάλληλον διὰ νὰ συστήσῃ ἡσυχαστήριον καὶ νὰ ἐγκατασταθῇ ἐν αὐτῷ μετὰ τῆς συνοδίας του. Περιελθὼν δὲ ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον τὸ Πεντελικὸν ὄρος εὗρεν αὐτὸ ὑπὸ διαφόρων ἐγγραμμάτων κληρικῶν κατῳκημένον εἰς ὅσα μέρη τοῦ ὄρους ὑπῆρχεν ὕδωρ καὶ ναΐσκος: ἤτοι τὸν *Ἅγιον Γεώργιον Κοκκιναρᾶν*, *τὸν Ἅγιον Ἰωάννην*, *τὸν Ἅγιον Παντελεήμονα*, *τὸν Ἅγιον Λουκᾶν*, *τὸν Χρυσόστομον*, *τὸν Ἅγιον Νικόλαον εἰς τὸ σπήλαιον*, *τοὺς Ταξιάρχας εἰς τὸ Καμάρι*, τὴν λεγομένην *Φραγκοκλησιὰ εἰς τὸ Βογιάτι* καὶ τὸν *Ἅγιον Πέτρον*. Ἅπασαι αἱ θέσεις αὗται κεῖνται ἐπὶ τοῦ *Π*εντελικοῦ ἐν αἷς οἱ κατοικήσαντες εἶχον σχηματίσει κηπίδια καὶ διάφορα δένδρα, διότι ὑπάρχει εἰς ὅλα τὰ μέρη αὐτὰ ὕδωρ.

Ἐπὶ τέλους κατέφυγεν ὁ κτήτωρ εἰς τὴν θέσιν ὅπου ὑπάρχει νῦν ἡ Μονή· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ θέσις αὕτη ἦτο κτῆμα τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Κορωπή, οἱ ὁποῖοι εἶχον ἐκεῖ τὰ θερινὰ αὐτῶν ποιμνιοστάσια καὶ ἐπειδὴ ἡ θέσις αὕτη τῷ ἤρεσε διὰ νὰ οἰκοδομήσῃ καὶ ἀποκατασταθῇ, ἔπεισε τοὺς εὐσεβεῖς Κορωπιώτας καὶ τῷ ἔδωκαν τὸν τόπον αὐτόν, εἰς ἀνταλλαγὴν δὲ τοῖς ἠγόρασεν ἄλλον τόπον πλησίον τοῦ χωρίου των, *Λαμπρικὰ* ὀνομαζόμενον. Περιελθὼν δὲ τὸ μέρος ζητῶν θέσιν κατάλληλον διὰ νὰ οἰκοδομήσῃ, ἤρξατο καθαρίζων τὸ πεπυκνωμένον δάσος κάτωθεν τῆς Ἁγίας Τριάδος ἔνθα ὑπῆρχον καί τινα ἐλαιόδενδρα. (Ἐκεῖ ὑπῆρχον καὶ σημεῖα ἠρειπιωμένου ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς ὡς ἐδιηγοῦντο οἱ ἀρχαῖοι γέροντες)· καθαρίζοντες δὲ εὗρον ἐντὸς βάτου μικρὸν ξυλόλιθον οἰκίσκον καὶ ἐντὸς αὐτοῦ ὑπῆρχεν ἡ μικρὰ εἰκὼν τῆς Θεοτόκου ἡ σήμερον ὑπάρχουσα ἐν τῇ Μονῇ· ἡ δὲ θέσις ἐν ᾗ εὑρέθη ἡ εἰκών, εἶνε ἡ κάτωθεν τοῦ μεσημβρινοῦ τοίχου τοῦ ἱεροῦ ναοῦ πλησίον τοῦ πρὸς τὸ ἱερὸν βῆμα παραθύρου.

Ἐρημίτης τις βεβαίως θὰ ἔμενεν ἐκεῖ ἔχων τὴν ἁγίαν εἰκόνα καὶ δι' ἐλέους τῶν χριστιανῶν συντηρούμενος, ἀπεβίωσεν δὲ μακράν που ἴσως, χωρὶς νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ ἐρημητήριόν του· ἡ εὕρεσις τῆς ὁποίας (εἰκόνος) ἐγένετο ἀφορμὴ νὰ οἰκοδομήσῃ καὶ ἐγκατασταθῇ.

Ὠκοδόμησε δὲ τὴν μεσημβρινὴν πλευρὰν τῆς μονῆς μετὰ τῆς μεγάλης θύρας τῆς πρὸς τὰς Λεύκας καὶ τὸ τρίτον μέρος τοῦ ἱεροῦ ναοῦ, ὁ δὲ ἔσω νάρθηξ καὶ ὁ ἔξω ἀνηγέρθησαν μετὰ ταῦτα.

Κτήματα δὲ ἀπέκτησεν ἡ Μονὴ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ κτήτορος τὸν παλαιὸν Βραῶνα καὶ ἑπτακοσίας (700) ῥίζας ἐλαιοδένδρων εἰς τὸν Γέ-

ρακα. Ὁ ἐλαιὼν τῆς Μονῆς Γέρακας ἐγνώριζον οἱ γεροντότεροι τῆς Μονῆς παρὰ τῶν πρὸ αὐτῶν γερόντων ὅτι συνέκειτο ἐξ ἐλαιοδένδρων (700) ἑπτακοσίων ἐξ ὧν (300) τριακόσια ἦσαν ἑνὸς πλουσίου Κωνσταντινοπολίτου, τὰ δὲ τετρακόσια (400) ἦσαν ἰδιοκτησία διαφόρων Ἀθηναίων. Περὶ τῶν τριακοσίων (300) ἐλαιοδένδρων οὐδεμία σημείωσις εὑρέθη ἐὰν ὁ *Ἱέραξ* ἐπώλησεν ἢ ἀφιέρωσεν αὐτὰ εἰς τὴν νέαν Μονὴν ὡς κειμένην πλησίον τοῦ *κτήματός του*, τῶν δὲ τετρακοσίων ὑπῆρχον διάφορα ἔγγραφα διαλαμβάνοντα τὰ ἑξῆς: Ἐπώλησεν ὁ δεῖνα, ἢ ἡ δεῖνα χήρα εἰς τὴν Μονὴν τόσα ἐλαιόδενδρα εἰς τὴν θέσιν δεῖνα (ἐπειδὴ ὑπάρχουσι διάφοραι ὀνομασίαι ἐντὸς τοῦ περιτοιχίσματος), διὰ ῥιάλλια τόσα καὶ τόσα λιανά, εἰς ἄλλο ἔγγραφον διὰ ῥιάλλια τόσα καὶ τόσα ἄσπρα ἤτοι κερμάτια τοῦ λεπτοῦ μὲ τόσας ὥρας νερόν, ἐπειδὴ ὑπῆρχεν ἐκεῖ ὕδωρ ῥέον ἀέναον. Τὰ ἔγγραφα τοῦ Γέρακος ἐμπεριείχοντο εἰς μικρὸν κιβώτιον χωριστὰ τῶν ἄλλων ἐγγράφων, ἅτινα συναπωλέσθησαν μετὰ τῶν ἄλλων πραγμάτων τῆς Μονῆς εἰς τὴν Κρυψῶνα. Περὶ δὲ τοῦ περιτοιχίσματος τοῦ Γέρακος δὲν εἶνε γνωστὸν ἐὰν ὁ πλούσιος Ἱέραξ ἔκαμεν αὐτὸ ἢ ὁ Κτήτωρ· χάρις ὅμως τοῦ ῥέοντος ὕδατος δὲν περιετοίχισαν μόνον τὰ ἑπτακόσια (700) ἐλαιόδενδρα, ἀλλὰ καὶ ἀρκετὸν ἀγρὸν ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐφύτευσαν οἱ μετὰ τὸν κτήτορα ἡγούμενοι τὰ ὑπόλοιπα ἐλαιόδενδρα καὶ ἰδίᾳ τὰ λεγόμενα *Ἀκαμάτικα*, καὶ οὕτως ἐγέμισε τὸ περιτοίχισμα τὸ ὁποῖον περιέχει ἐλαιόδενδρα δύο χιλιάδες ὀκτακόσια ἑξήκοντα (ἀρ. 2860), ὑπὸ διαφόρων ἀγορασθέντα, ἐφύτευσε δὲ καὶ ἐτοιχογύρισε τὸν ἄνωθεν καὶ πλησίον τῆς Μονῆς ἐκτεταμένον ἀμπελῶνα.

Ἀποκατασταθέντος δὲ ἐν τῇ Μονῇ μετὰ τῆς συνδείας του τοῦ κτήτορος, μετέβαινον κατὰ Κυριακὴν οἱ εἰς τὰ προειρημένα ἡσυχαστήριά των Πατέρες καὶ ἐλειτουργοῦντο ἐν τῇ Μονῇ, ἐπειδὴ δὲ πολλάκις ἢ ἕνεκα χειμῶνος ἢ βροχῆς — πολλάκις δὲ προσήρχοντο νὰ ἀκούσωσι τὴν θείαν ἀρχιερατικὴν λειτουργίαν — δὲν ἠδύναντο νὰ ἐπανέρχωνται αὐθημερὸν εἰς τὰ ἡσυχαστήριά αὐτῶν, τότε ὁ κτίτωρ ἐπρότεινε αὐτοῖς ὅτι καὶ ἐκεῖ ὅπου μένετε ἀδελφοὶ μεμονωμένοι ἐρημία ὑπάρχει καὶ ἐνταῦθα τὸ ἴδιον εἶνε, ὅθεν καλὸν ἤθελεν εἶσθαι νὰ συνέλθητε ἅπαντες ἐνταῦθα καὶ συγκοινοβιώσωμεν· πεισθέντες δὲ συμπεριέλαβεν ἕκαστος τοὺς περὶ αὐτὸν καὶ τὰ βιβλία των (ἐπειδὴ ἦσαν ἅπαντες ἐγγράμματοι) καὶ συνεκοινοβίωσαν μετὰ τοῦ κτήτορος μέχρι τοῦ ἔτους χίλια πεντακόσια ὀγδόντα (1580). Ὁ δὲ κτήτωρ, ὡς ἐγνώριζον οἱ γεροντώτεροι τῆς Μονῆς ἐκ παραδόσεως, ἀφήσας διάδοχον ἡ-

γούμενον ἀπῆλθεν εἰς τὴν νῆσον Κέαν ἐν ᾗ καὶ ἀπεβίωσε· τὸ δὲ ἱερὸν αὐτοῦ λείψανον μετεκομίσθη καὶ ἔκειτο ἐντὸς τιμαλφοῦς ἐκ μαργαριτοφόρου κογχύλης πεποικιλμένου Κιβωτίου, μετὰ τοῦ χρυσοβούλλου αὐτοῦ, ὅπερ δυστυχῶς ἀπωλέσθη, ὅπως ἤθελε βεβαίως συναπωλεσθῆ καὶ ἡ ἤδη ὑπάρχουσα ἐν τῇ μονῇ ἁγία αὐτοῦ Κάρα, ἥτις κατὰ θείαν οἰκονομίαν διεσώθη, ἐκ τοῦ ἑξῆς περιστατικοῦ.

Ἐπιπεσόντος, κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς πολιορκίας τῶν Ὀθωμανῶν, ἐν τῷ φρουρίῳ σμίνους ἀκρίδος καὶ ἀνάγκης οὔσης διὰ νὰ ψαλλῇ ἁγιασμὸς ἐξήγαγον τῆς Κρυψώνας τὴν ἁγίαν Κάραν καὶ τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου καὶ οὕτω ἐσώθησαν.

Ὁ δὲ κτήτωρ καθὼς διηγοῦντο οἱ ἀρχαῖοι γέροντες μὴ δυνάμενος νὰ ἀνεχθῇ τὴν δυστροπίαν τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Σπάτα, τοὺς ὁποίους εἶχε γείτονας εἰς τὸν Παλαιὸν Βραῶνα, καὶ τὰς καθημερινὰς ἐνοχλήσεις ἀνεχώρησεν εἰς Κέαν, καταστήσας ἡγούμενον τὸν ὃν ἐνέκρινε μεταξὺ τῶν ὀγδοήκοντα μοναχῶν.

Οὐ πολλοῦ δὲ χρόνου μετὰ τὸν θάνατον τοῦ κτήτορος παρελθόντος, ἤρξαντο αἱ μεταξὺ τῶν μοναχῶν ἔριδες καὶ διαπληκτισμοὶ περὶ τῶν πρωτείων καὶ ἀδιακόπως κατήρχοντο ἐν τῇ πόλει τῶν Ἀθηνῶν, καταραδιουργοῦντες οἱ μὲν κατὰ τῶν δὲ καὶ μηδεμίαν μέριμναν περὶ τῶν πραγμάτων τῆς μονῆς λαμβάνοντες, ὥστε τὰ εἰς Γέρακα ὀλίγα δένδρα ἐκινδύνευον ἕνεκα τῆς ἀκαλλιεργείας νὰ ξηρανθῶσιν. Ἕνεκα τῆς καταστάσεως ταύτης τῆς Μονῆς, ὁ Μητροπολίτης (διότι τὰ μὴ *σταυπήγια* Μοναστήρια ὑπήγοντο εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἀρχιερέων *ἐνοριακὰ* ὀνομαζόμενα) μετὰ τῶν προεστώτων τῆς πόλεως συσκεφθέντες τίνι τρόπῳ καὶ διὰ τίνος ἀνθρώπου νὰ σώσωσι τὴν ἀρτισύστατόν του ταύτην μονήν, συσκεφθέντες ἔκριναν νὰ προσκαλέσωσιν εὐυπόληπτον καὶ εὐκατάστατον συμπολίτην αὐτῶν τὸν *Νικόλαον Δέγλερην* ὅστις εἶχεν υἱοὺς ἑπτά, ἐν οἷς ὁ εἷς διάκονος Ἱερόθεος ὀνομαζόμενος, τὸν πατέρα τοῦ ὁποίου προσκαλέσαντες τῷ ἐπρότειναν, ἐὰν συγκατετίθετο νὰ ἀφήσῃ τὸν υἱόν του διάκονον διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ διοικήσῃ τὴν ἐν Πεντέλῃ νέαν μονήν. Οὗτος μὲν συγκατετέθη, ἀλλ' ἦτον ἀνάγκη νὰ συγκατατεθῇ καὶ ὁ υἱός του. Ὁ διάκονος ἐδέχθη μὲν καὶ οὗτος, ἀλλ' ἐζήτησε νὰ λάβῃ μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς πατρικῆς περιουσίας, τότε ὁ πατήρ του ἐπώλησεν ἓν σπουδαῖον κτῆμα, τὸ ὁποῖον εἶχεν εἰς τὴν Λεβαδείαν, Δεγλὲ ὀνομαζόμενον, καὶ λαβὼν τὸ μερίδιον αὐτοῦ ὁ Ἱερόθεος ἐστάλη ἡγούμενος εἰς τὴν μο-

νὴν τῆς Πεντέλης συμπαραλαβὼν καὶ ἕτερον συμπολίτην αὐτοῦ Σαμουὴλ Σούγκραν.

Ἀποκατασταθεὶς ἐν τῇ μονῇ ἠγόρασε τὸ μετόχιον Βουρβᾶς, δόντος καὶ τοῦ Σαμουὴλ Σούγκρα μέρος χρημάτων, ὁ ὁποῖος Σούγκρας ἔμεινεν οἰκονόμος εἰς Βουρβᾶν διευθύνων καὶ βελτιόνων τὸ κτῆμα αὐτό, ὅστις ἐφύτευσε καὶ τὰ ἐκεῖ ὑπάρχοντα ἐλαιόδενδρα.

Πρώτη δὲ φροντὶς τοῦ νέου ἡγουμένου ἦτο νὰ καλλιεργήσῃ καὶ βελτιώσῃ τὴν κατάστασιν τῶν εἰς Γέρακα ἐλαιοδένδρων, τὰ ὁποῖα ὡς ἐκ τῆς ἀκαλλιεργησίας κατέστησαν ἡμίξηρα, οἱ δὲ μοναχοὶ λαβόντες ὡς ἐπιχείρημα ὅτι ὁ νέος ἡγούμενος ἐπεχείρησε νὰ καταστρέψῃ τὰ εἰς Γέρακα ἐλαιόδενδρα, τὸ μόνον κτῆμα τῆς μονῆς, δὲν ἔπαυον τοῦ νὰ κατέρχωνται ἀδιακόπως εἰς τὴν πόλιν ἐκκαλοῦντες τὸν ἡγούμενον. Τότε οἱ προεστῶτες μετὰ τοῦ Μητροπολίτου ἐξαπέστειλαν τοὺς νοταρίους τῆς πόλεως διὰ νὰ μεταβῶσιν ἐπιτοπίως καὶ παρατηρήσωσι τὰ ἐλαιόδενδρα τῆς μονῆς, οἱ δὲ μεταβάντες ἐπιτοπίως παρετήρησαν ὅτι ἐκκαθαρίζοντο καὶ ἐβελτιοῦντο τὰ ἐλαιόδενδρα καὶ ἐὰν ἔμενον ὡς εἶχον ἤθελον ἀποξηρανθῇ· τότε οἱ μοναχοὶ ἐτιμωρήθησαν καὶ ἡσύχασαν καὶ ἡ Μονὴ ἤρχισε προοδεύουσα.

Ἀποθανόντος δὲ τοῦ Ἱεροθέου διεδέχθη αὐτὸν ὁ ἀνεψιός του Ἀρσένιος. Οὗτος ἐφύτευσε τὰ ἡμίση σχεδὸν ἐλαιόδενδρα τοῦ Γέρακος τὰ ὀνομαζόμενα Ἀκαμάτικα, ἕνεκα τῆς ὀλιγοκαρπίας αὐτῶν.

Τὸν Ἀρσένιον διεδέχθη ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ Συμεών· οὗτος ἐφύτευσε τὰ ἔξωθεν τοῦ περιτοιχίσματος ἐλαιόδενδρα εἰς τὴν θέσιν Πατζιᾶ.

Τὸν Συμεὼν διεδέχθη ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ Ἱερόθεος.

Τὸν Ἱερόθεον διεδέχθη ὁ ἀνεψιός αὐτοῦ Νικηφόρος, ὅστις ἠγόρασε τὸν Καινούργιον καὶ μεγάλον Βραῶνα παρ' Ὀθωμανοῦ τινος Κοκκίνη ὀνομαζομένου, ἐφύτευσε καὶ τὰ εἰς Γέρακα ἐλαιόδενδρα εἰς τὴν θέσιν Ἅγιος Γεώργιος ἔξωθεν τοῦ περιτοιχίσματος, ἠγόρασε καὶ τὸ κτῆμα εἰς τὸ χωρίον Χαλάνδρι παρὰ δύο Ὀθωμανῶν τοῦ ἑνὸς Ἐμιραλῆ καὶ τοῦ ἑτέρου Ἐμίζη ὀνομαζομένων, ἀνήγειρε καὶ τὸν Νάρθηκα. Ὁ Νικηφόρος οὗτος μεταβὰς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν μετὰ καὶ ἄλλων προκρίτων πολιτῶν διὰ σπουδαίας ὑποθέσεις τῆς κοινότητος Ἀθηνῶν, ἄφησεν ἀντιπρόσωπόν του ἐν τῇ Μονῇ Σεραφὶμ τινὰ πνευματικὸν τῆς Μονῆς, ἐπειδὴ ὁ μέλλων διάδοχος αὐτοῦ ἀνεψιός του Κύριλλος ἦτον ἀνήλικος. Ἐν τῇ ἀπουσίᾳ δὲ τοῦ Νικηφόρου, Συμεών τις πνευματικὸς Ἀθηναῖος Μεταξᾶς, θεῖος τοῦ ἄρτι ἀποβιώσαντος ἀοιδίμου Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Νεοφύτου, ἀποπλανήσας τινὰς τῶν μοναχῶν (ὁ

Συμεών) προστατευθεὶς καὶ ὑπὸ ἰσχυρῶν Ὀθωμανῶν, ἐστάλη ἡγούμενος εἰς τὴν μονὴν τῆς Πεντέλης· καὶ ὅτε κατὰ πρῶτον ὑπῆγεν εἰς τὴν μονὴν καὶ εἶδε πέριξ αὐτῆς τὸ ἐξ αἰγῶν πολυπληθὲς ποίμνιον αὐτῆς ἠρώτησε τοὺς μοναχούς· «τῆς μονῆς εἶνε ὅλα αὐτὰ τὰ αἰγίδια» καὶ πότε εἶπε, «θὰ τὰ φάγωμεν ὅλα αὐτά»; Παρὼν ἦν ὁ ἀρχιποιμὴν (σκουτέρης) μοναχὸς χωρικὸς καὶ μὴ γνωρίζων τὴν καθομιλουμένην διάλεκτον ἠρώτησε τοὺς ἄλλους μοναχούς· τί εἶπεν ὁ νέος αὐτὸς ἡγούμενος ; τῷ εἶπον, ὅτι εἶπεν ὁ ἡγούμενος ὅτι τὰ αἰγίδια εἶναι παρὰ πολλὰ καὶ πότε θὰ τὰ φάγωμεν. Ἐξαγριωθεὶς δὲ καὶ ξιφουλκήσας τὴν ποιμενικήν του χατζάραν ἤθελε τὸν διχοτομήσῃ, ἐὰν δὲν ἐπρόφθανε νὰ εἰσέλθῃ ἐν τῇ μονῇ διὰ τῆς μικρᾶς θύρας. Τὸ στιβαρὸν κτύπημα τῆς μαχαίρας τοῦ σκουτέρη φαίνεται μέχρι σήμερον ἐπὶ τοῦ πωρώδους λίθου τοῦ πορτακίου τῆς μονῆς.

Ἐπανελθὼν δὲ ἐκ Κωνσταντινοοπόλεως ὁ Νικηφόρος ἀπεβιβάσθη εἰς τὸν λιμένα Πόρτο-Ῥάφτη καὶ ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὸν Γέρακα, ὅπου ἔσπευσαν οἱ μοναχοὶ εἰς προϋπάντησίν του καὶ ἐκεῖ ἔμαθε τὰ περὶ ἡγουμενείας τοῦ Συμεὼν Μεταξᾶ.

Συνοδευθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν μοναχῶν μετέβη νύκτωρ εἰς τὰς Ἀθήνας, ὅπου ἦτον ὁ ἡγούμενος Συμεὼν κοιμώμενος ἐν τῷ μέσῳ τῆς αὐλῆς τοῦ μετοχίου, ἐπειδὴ ἦτο θέρος. Κτυπήσαντες δὲ τὴν θύραν οὐδένα εἶδον νὰ ἔλθῃ ὅπως ἀνοίξῃ· τότε ὁ Νικηφόρος ἐφώναξε τοὺς γείτονας, «φέρετέ μου ἓν τσεκοῦρι νὰ σπάσω αὐτὴν τὴν πόρταν τὴν ὁποίαν ἐγὼ ἔχω φθειάσει». Τότε ὁ Συμεὼν ἐγερθεὶς καὶ ἐξελθὼν ἐκ τοῦ πορτακίου τοῦ μετοχίου ἐγένετο ἄφαντος. Ὁ Συμεὼν οὗτος εἶχεν ἀφαιρέσει πολλὰ κειμήλια τῆς Μονῆς καὶ ἱερὰ ἄμφια, ἐν οἷς ἓν ἐπιτραχείλιον εὑρέθη εἰς τὰ πράγματα τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Νεοφύτου, ὅπερ ἠγοράσθη παρὰ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Κυρίου Διονυσίου Βερσῆ ἀπὸ τῶν κληρονόμων τοῦ ἀοιδίμου Μητροπολίτου καὶ ἐπὶ ἐπιτραχειλίου αὐτοῦ ὑπῆρχεν ἐγγεγραμμένον τὸ ἔμβλημα τῆς μονῆς Πεντέλης, ὅπερ εἶνε τὸ ἑξῆς.

Τὸν Νικηφόρον διεδέχθη ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ Κύριλλος, ὅστις ἠγόρασε παρὰ τοῦ Ὀθωμανοῦ Καρᾶ Ἰμπραῒμ τὴν Πετρέζα καὶ τὴν Βελανιδέζα, καὶ δύο ζευγάρια εἰς τὸν Βρανᾶ, χωρίον τοῦ Μαραθῶνος, παρὰ τῶν ἀδελφῶν ὀθωμανῶν Γκόλιδων ὀνομαζομένων, ἐφύτευσε καὶ τὰ πλησίον εἰς τὰ ἐλαιόδενδρα τοῦ θείου του Νικηφόρου κάτωθεν

τῆς ὁδοῦ τοῦ Χαρβάτου δύο ἕτερα ζευγάρια. Εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον Βρανᾶ ἠγόρασεν ὁ ἐξάδελφος τοῦ ἡμουμένου Κυρίλλου Σαμουὴλ, Δέγλερης καὶ αὐτός. δύο ζευγάρια, τὸ ἓν παρὰ τοῦ ὀθωμανοῦ Μπαλῆ, καὶ τὸ ἕτερον παρὰ τοῦ Ἀχμὲτ Βαΐζη καὶ ἑνὸς τετάρτου ζευγαρίου.

Τὸν Κύριλλον διεδέχθη ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ Νεόφυτος κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1821, ὅτε καὶ ἤρξατο ἡ ἐθνοσωτήριος ἐπανάστασις· τὸν Νεόφυτον διεδέχθη ὁ αὐτάδελφος αὐτοῦ Κύριλλος[1].

Οἱ ὡς ἄνωθεν ὀκτὼ (8) τὸ γένος Δέγλερη ἡγουμένευσαν ἀδιασπάστως διαδοχικῶς, καθ' ὃ εἶχεν ἡ γενεὰ αὐτῶν δικαίωμα καὶ προνόμιον, ἀπὸ τὸ ἔτος 1580 διὰ Σουλτανικῶν Φιρμανίων καὶ Πατριαρχικῶν σιγιλίων ἐπὶ Πατριάρχου Ἱερεμίου τοῦ Α'[2] μέχρι τοῦ 1884, ἤτοι ἐν ὅλῳ ἡγουμένευσεν ἡ γενεὰ Δέγλερη ἐν ὅλῳ *τριακόσια τέσσαρα* ἀριθ. (304) ἔτη.

Τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ προνόμια ἔχει καὶ ἡ γενεὰ Πετράκη, νὰ ἡγουμενεύωσιν αἱ δύο αὗται γενεαὶ ἐν ὅσῳ ὑπάρχουσιν ἐν ταῖς Μοναῖς μέλη τῶν οἰκογενειων αὐτῶν μοναχοί.

Ἡ γενεὰ Πετράκη ἐξέλιπεν ἀπὸ τὸ 1840, ὅτε ἀπεβίωσεν ὁ τελευταῖος ἀπόγονος ἡγούμενος ἐκ τῆς γενεᾶς Πετράκη Διονύσιος.

Ὁ δὲ πρῶτος ἱδρυτὴς τῆς Μονῆς τῶν Ταξιαρχῶν Πετράκη, ἦλθεν εἰς Ἀθήνας ἐκ Δημητσάνης τῆς Πελοποννήσου· ἰατρὸς ὢν καὶ εὐκατάστατος εὗρεν ἀποκατεστημένον τὸ μονύδριον Καρέα, ἀνήγειρε τὴν Μονὴν τῶν Ταξιαρχῶν, ὅπου σήμερον ὑπάρχει, ἑνώσας καὶ τὸν Καρέαν, καὶ ἡγουμένευσε πρῶτος, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἤρχισε διαδοχικῶς ἡγουμενία τῆς γενεᾶς Πετράκη.

Ἀποκατασταθείσης στρατοπηγιακῆς τῆς Μονῆς Πεντέλης, ἔχαιρε μὲν τὰ δικαιώματα τῆς ἀσυδοσίας ἀλλ' ἔστελλεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τρεῖς (3) χιλιάδας ὀκάδας μέλιτος ἐτησίως εἰς τὸ Γενὶ Τζαμίον τὸ ὁποῖον μέλι ἔπρεπε νὰ εἶνε ἐξάπαντος παραδεδομένον ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ραμαζανίου, τὸ ὁποῖον ἐχρησίμευεν εἰς κατασκευὴν σερπετίου (ποτοῦ) ἐξ οὗ ἐλάμβανον καθ' ἑσπέραν τοῦ ραμαζανίου, ἤτοι ἐπὶ εἴκοσι ἐννέα (29) συνεχεῖς ἑσπέρας ὁλοκλήρου μιᾶς σελήνης οἱ ἄποροι ὀθωμανοί· ὅτε δὲ προσετέθη ἐν τῇ Μονῇ τῆς Πεντέλης ἡ Νταοῦ[3]

[1] Σ. Ε. Ὁ γράφων τὰ ἤδη ἐκδιδόμενα.

[2] Σ. Ε. Βεβαίως Δευτέρου.

[3] Σ. Ε. Σιγίλλιον πολύτιμον περὶ τῆς Μονῆς ταύτης παρεδόθη ἡμῖν πρὸς δημοσίευσιν ὑπὸ τοῦ κ. Γρ. Μπουρνιᾶ.

(Μονὴ τοῦ Παντοκράτορος. Ταφὼς λεγομένη) μετὰ τῶν κτημάτων αὐτῆς τοῦ Μετοχίου Χεροτσακοῦλι, Ἔτοσι καὶ Καλλίσια, προσετέθησαν καὶ ἕτεραι χίλιαι ὀκάδες μέλιτος καὶ ἔκτοτε ἐστέλλοντο τρεῖς χιλιάδες (3000) ὀκάδες μέλιτος[1] μέχρι τοῦ ἔτους 1821.

Ἡ δὲ Μονὴ τῆς Νταοῦς προσετέθη εἰς τὴν Μονὴν τῆς Πεντέλης ἐκ τῆς ἑξῆς περιστάσεως. Καθ' ἣν ἐποχὴν οἱ πειραταὶ Ἀλγερῖνοι ἐλεηλάτουν καὶ ἐρήμωνον τὰ παράλια μέρη, εἶχον ἐλλιμενισθῇ μετὰ τῶν κατέργων αὐτῶν εἰς τὴν Ῥαφίνα κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς μεγάλης ἑβδομάδος· τὴν ἡμέραν δὲ τῆς Ἀναστάσεως ὑπηρέτης τις τῆς Μονῆς ἔχων ἔχθραν κατὰ τῶν μοναχῶν συνενοηθεὶς μετὰ τῶν πειρατῶν εἰσήγαγεν αὐτοὺς ἐν τῇ Μονῇ καθ'ἣν ὥραν οἱ μοναχοὶ ἑώρταζον τὴν ἀνάστασιν, τοὺς ὁποίους κατέσφαξαν ἅπαντας· λεηλατήσαντες δὲ καὶ ἐρημώσαντες τὴν Μονὴν ἀνεχώρησαν·ἐσώθη δὲ εἷς μόνον ἱερεὺς μεθ'ἑνὸς ὑποτακτικοῦ,ὅστις εἶχεν ὑπάγει εἰς τὸ μετόχι Χεροτσακοῦλι καὶ ἔκαμεν Ἀνάστασιν τῶν κολλήγων· ὁ ὁποῖος ἐπιστρέφων τὸ ἑσπέρας τῆς Κυριακῆς εὗρεν ἔξωθεν καὶ ὀλίγον μακρύτερα τῆς Μονῆς δύο ἐκ τῶν μοναχῶν φονευμένους,ἀνῆλθε δὲ καὶ διενυκτέρευσεν εἰς τὸ ἄνωθεν τῆς μονῆς ὄρος,τὴν δὲ πρωΐαν εἶδε τὰ κάτεργα ἀναχωροῦντα ἐκτὸς Ῥαφῖνος καὶ κατελθὼν ἐν τῇ μονῇ εὗρεν ἅπαντας τοὺς μοναχοὺς φονευμένους,μετέβη δὲ εἰς τὴν Μονὴν Πεντέλης καὶ παραλαβὼν μοναχοὺς ὑπῆγε καὶ ἐνεταφίασε τοὺς φονευμένους.

Τὰ δὲ Καλλίσια ἦσαν κτῆμα Νεκταρίου τινος ἱερομονάχου ὅστις τὰ εἶχεν ἀφιερώσει εἰς τὴν Μονὴν τῆς Νταοῦς πρὸ τῆς καταστροφῆς της.

Περὶ δὲ ἀφιερωμάτων τῶν Μονῶν, πολλοὶ τῶν χριστιανῶν ὀρέγονται νὰ λέγωσιν ὅτι αἱ περιουσίαι τῶν Μονῶν, εἰσὶν ἀφιερώματα τῶν πατέρων των. Δι'ὅσας Μονὰς ἔχουσιν ἀφιερώσεις γνωστάς, δικαιοῦνται νὰ λέγωσι τοῦτο· περὶ δὲ τῶν Μονῶν Πεντέλης καὶ Πετράκη, οὐδὲν δικαίωμα ἔχουσι, διότι αἱ δύο αὐταὶ Μοναὶ οὐδὲ σπιθαμὴν γῆς ἔχουσιν ἐξ ἀφιερώματος, ἀλλ' ἅπαντα τὰ κτήματα αὐτῶν ἔχουσιν ἐξ ἀγορᾶς παρ' ὀθωμανῶν, γνωστῶν εἰσέτι καὶ τῶν ὀνομάτων τῶν πρώτων ἰδιοκτητῶν αὐτῶν ὀθωμανῶν· πρόσθετα μάλιστα, οὐχὶ ἀφιερώματα, ἔχουσι καὶ αἱ δύο Μοναί· ἡ μὲν Μονὴ τῆς Πεντέλης τὴν Νταοῦ, ὡς προερρέθη, μετὰ τῶν κτημάτων αὐτῆς· διὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον ἔχει καὶ ἡ Μονὴ τῶν Ταξιαρχῶν Πετράκη,προστεθει-

[1] Σ. Ε. Θὰ ἐτέθη ἐκ παραδρομῆς ἀντὶ 4,000 χιλ.

μένα καὶ οὐχὶ ἀφιερωμένα, τὰ ἑξῆς : Τὸν *Ἅγιον Ἰωάννην Θεολόγον*, *τὸν Ἅγιον Ἰωάννην Πήλικα εἰς Ἀμαρούσιον*, *τὸν Ταξιάρχην εἰς Κουβαρᾶν*, μετὰ τῶν ὀλίγων κτημάτων αὐτοῦ· πολλὰ δὲ καὶ ἐξ ἀγορᾶς ἔχει εἰς τὸν Κουβαρᾶν, εἰς Κερατέαν, *τὴν Ἁγίαν Τριάδα εἰς τὸν Πάρνην*, *τὸν Ἅγιον Νικόλαον εἰς Μενίδι*, τὰ ὁποῖα ἀνωτέρω, ἦσαν μονύδρια ἐνοριακὰ καὶ τὰ ὁποῖα ἦσαν ὑπὸ τὴν ἄμεσον δικαιοδοσίαν τῶν ἀρχιερέων. Ὑπαρχόντων δὲ τῶν ἀνωτέρω ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἀθηνῶν καὶ μενόντων ἄνευ μοναχῶν, καὶ ἵνα μὴ δημευθῇ ὑπὸ τῆς κρατεᾶς δυναστείας ἡ περιουσία αὐτῶν καὶ μεταποιηθῶσιν εἰς Βακούφια Τουρκικά, ὁ ἀρχιερεὺς μετὰ τῶν προκρίτων τῆς πόλεως ἐπρολάμβανον καὶ τὰ ἐπρόσθετον εἰς τὰ Σταυροπήγια μοναστήρια καὶ οὕτω τὰ διέσωζον.

Ἔχει δὲ καὶ τεμάχιά τινα κτημάτων πέριξ τῶν Ἀθηνῶν ἡ Μονὴ τῶν Ἀσωμάτων, εἰσὶ δὲ τὰ πλεῖστα ἐξ ἀγορᾶς, ὅσα δὲν ἀποτελοῦσιν ἄρτιον κτῆμα· ἔχει δὲ καὶ προσφερθέντα ὑπὸ διαφόρων Χριστιανῶν εἰς τὴν Μονήν, ναὶ μὲν πρὸς ψυχικὴν σωτηρίαν αὐτῶν, μᾶλλον δὲ ἐξ ὑποχρεώσεως, διότι διέτρεφεν αὐτοὺς ἡ Μονὴ οἰκογενειακῶς, ὅτε ἦσαν διεσπαρμένοι εἰς διάφορα μέρη ἐπὶ δύο περιόδους τῆς λοιμικῆς νόσου— συμβάσης εἰς τὰς Ἀθήνας τῆς μὲν τὸ 1778 τῆς δὲ τὸ 1782, καὶ ἡ ὁποία ἐποχὴ ἔμεινεν εἰς τὰ στόματα τῶν Ἀθηναίων νὰ λέγωσι τὸν καιρὸν τοῦ θανατικοῦ—τινὰ δὲ τῶν πέριξ Ἀθηνῶν καὶ ἐξ ἀγορᾶς.

Καθ' ὅλην δὲ τὴν διάρκειαν τῆς λοιμικῆς νόσου διέμενεν ἐν τῇ μονῇ τῆς Πεντέλης ὅλον τὸ ἀρχοντολόγι, ἤτοι οἱ τῆς πρώτης τάξεως πολῖται διατρεφόμενοι καὶ περιποιούμενοι ἐπαξίως τῆς τάξεώς των, οἱ δὲ μοναχοὶ ἐκκενώσαντες τὴν Μονὴν διεσπάρησαν εἰς τὰ διάφορα μετόχια, τοσον δὲ εὐχαριστήθησαν παρ' αὐτῶν οἱ μοναχοὶ ὥστε ὅταν ἔπαυσεν ἡ νόσος καὶ ἀνεχώρουν τοὺς προέπεμπον ἕως κάτωθεν τῆς μονῆς καὶ ἦτον ἡ ὥρα μεσημέρι : «ἄϊτε παιδιά μας εἰς τὸ καλὸν» φυσοῦσαν καὶ τὰ χέρια.

Τότε ἦτον ὁ Σ. Μητροπολίτης Ἀθηνῶν Νεόφυτος (Νικολάκης) καὶ ἔκαμνε τὸν διδάσκαλον ἐν τῇ μονῇ εἰς τ' ἀρχοντόπουλα.

Τὸ δὲ εἰς τὸν δῆμον Λαυρίου κτῆμα τῆς μονῆς Πεντέλης «Ἀλεγρανᾶς» ὀνομαζόμενον, εἶναι ἀγορασμένον παρὰ Στουραΐτου τινὸς κατοίκου τοῦ χωρίου Κερατέας. Ἀπόγονοι τῆς γενεᾶς ταύτης ὑπάρχουσιν εἰσέτι εἰς Κερατέαν· μικρὸν δὲ ἔγγραφον ἀγορᾶς τμήματός τινος τοῦ Ἀλεγρανᾶ ὑπάρχει, τὸ ὁποῖον εὗρεν ὑπέργηρώς τις χριστιανὸς Ἀθηναῖος τὸν ὁποῖον ᾐχμαλώτισαν οἱ στρατιῶται τοῦ Ὁμὲρ

Βυυώνη, οἱ κατοικήσαντες εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις μετόχιον τῆς Μονῆς, τὸν ὁποῖον δὲν ἐφόνευσαν ἕνεκα τοῦ γήρως του, ἀλλὰ τὸν εἶχον εἰς τοὺς ὑπηρέτας. Ὁ γέρων αὐτὸς μετὰ τὴν διαρπαγὴν τῶν ἐν τῇ Κρυψῶνᾳ πραγμάτων τῆς Μονῆς εὗρεν ἓν Τουρκικὸν ἔγγραφον περὶ τοῦ κτήματος Πετρέζας καὶ μικρὸν ἔγγραφον ἑνὸς τμήματος τοῦ Ἀλεγρανᾶ διαλαμβάνον ὡς ἑξῆς.

1707 Φεβρουαρίου 14 (ἀντίγραφον ἀπαράλλακτον).

Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος ὁμολογεῖ ὁ Φθίμιος Λιάγκος Κόντης ὅτι πῶς μετὰ βουλῆς καὶ θελήσεώς του ἐπώλησε τὰ δύο κομμάτια τὰ χωράφια εἰς τὰ χειμάδια εἰς τὸ σύνορον τοῦ Μητροπίσι, εἰς τὴν τοποθεσίαν τὸ ἕνα εἰς τοῦ Πούσι Πέλια καὶ τὸ ἄλλο κομμάτι εἰς τὴν ἀχλάδα τοῦ Κόντη σούμπλια ἡ Καμάριζα κατὰ πῶς ἔβγαινεν ὁ ἥλιος εἰς τὴν ἄλλην μερίδα σούμπλια ἡ Συντερίνες· τὰ ὁποῖα κομμάτια χωράφια ὅσα εὑρίσκονται πολὺ ἢ ὀλίγον τὰ ἐπώλησε τοῦ Μοναστηριοῦ τῆς Πεντέλης εἰς τελείαν πούλησιν διὰ γρόσια ὀκτὼ (8) καὶ ἀπεξενώθη ἀπὸ αὐτὰ τὰ χωράφια καὶ ἀπὸ τὴν σήμερον ἀγροικέται τὸ Μοναστήριον τῆς Πεντέλης ἴδιος νοικοκύρης καὶ ἔλαβε τὰ ἄσπρα ἐπὶ χεῖρας. Εἰς πίστωσιν ἔγεινε τὸ παρὸν γράμμα δι' ὑπογραφῆς τῶν μαρτύρων.

» Δανιὴλ ἱερομόναχος μαρτυρῶ καὶ ἔγραψα.

» Σταμάτης Γιάννη μαρτυρῶ.

» Σεραφεὶμ ἱερομόναχος Καρακοτῆς μαρτυρῶ.

» Σταμάτης Λιάγκης μαρτυρῶ.

Ὅτι ἀντίγραφον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ.

Ἀναγνώσας σύγχρονός τις τοῦ γράψαντος, τὰ ἐν τῷ παρόντι ἐκτεθέντα, γνωρίζων καὶ αὐτὸς πολλὰ ἐξ αὐτῶν, τὰ μὲν ἐκ παραδόσεως, τὰ πλεῖστα δὲ ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως, ὠνόμασεν αὐτὸ Αἰλιανοῦ Ποικίλην ἱστορίαν, ὁ δὲ γράψας τῷ ἀπήντησε τὸ ἑξῆς δημῶδες. «*Καὶ ἡ Κοσκινοῦ τὸν ἄντρα της μὲ τοὺς πραγματευτάδες*». τουτέστι τὸ εὐτελὲς καὶ μηδαμηνὸν τοῦ πράγματος ὁμολογῶν.

Ζητῶ συγγνώμην παρὰ τῶν ἀναγινωσκόντων τὸ παρὸν ὅτι ὑπέπεσα εἰς μεγάλην παρεκτροπὴν πρὸς περιττολογίαν, ἐνῷ ὁ σκοπός μου ἦτο διὰ νὰ γράψω μόνον περὶ τῆς Μονῆς Πεντέλης, παρεσύρθην δὲ, μὴ δυνάμενος νὰ ἀποκρούω καὶ ὅσα ἐν τῇ μνήμῃ μου μοὶ ἐπήρχοντο, τὰ ὁποῖα καὶ ἐσημείωσα, ἡ ἀνάγνωσις τῶν ὁποίων ἐὰν δὲν ὠφελῇ δὲν βλάπτει ὅμως.

Ἔρρωσθε οἱ ἀναγινώσκοντες, ἀναμιμνησκόμενοι τῶν κακουχιῶν, τῶν στερήσεων, τῶν αἰχμαλωσιῶν, τῶν κινδύνων καὶ παντοειδῶν παθημάτων τῶν ἀγωνισαμένων ἐν τῇ ἐνδόξῳ ἐπαναστάσει τῆς ἐθνεγερσίας ὑπὲρ τῆς ἱερᾶς καὶ ἀνεκτιμήτου θείας ἐλευθερίας». ΚΥΡΙΛΛΟΣ.

ΤΑΠΙ

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος αὕτη εἶνε :

Ἔχων κατὰ τὸ παρὸν ἔτος *χίλια δύο καὶ τέσσαρα* (ἴσως 1024=1615) τὴν 25 τοῦ ἑλληνικοῦ μηνὸς Γιανάϊο (Ἰανουαρίου) διὰ βερατίου βασιλικοῦ τὴν διαχείρισιν τοῦ τιμαρίου τῶν χωρίων ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας Ἔγριπος (Εὐβοίας), δηλοποιῶ ὅτι ἡ νομὴ τοῦ Καπαρελίου ἐλήφθη ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ Γιάννη Μπάλτα ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Ὀζᾶ ἐκ τῶν χωρίων τῶν Ἀθηνῶν καὶ δι' ἀγορᾶς ἐδόθη εἰς τὸ Μοναστήριον τῆς Ἁγίας Τριάδος. Καὶ ἡμεῖς πρὸς τούτοις κατὰ τὸν βασιλικὸν νόμον τὰ δικαιώματα τοῦ ταπίου ἐδόθη (;). Καὶ ἡμεῖς πρὸς τούτοις τὸ δικαίωμα τοῦ ταπίου ἐλήφθη (;) Ἐτησίως ἡ ἱερὰ δεκάτη καὶ φόροι ἐλήφθησαν (;) Ἐκ μέρους μου καὶ ἐκ μέρους ἄλλου οὐδεὶς νὰ ἐμποδίσῃ. Ἔτος 124 (;)

Χασὰν Μουσταφᾶ
Δέλιος Γιάννιαλη (Ἰωαννίτης).

ΤΑΠΙ

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε ἡ ἑξῆς :

Ἔχοντες ὑπὸ τὴν διακατοχήν μας διὰ αὐτοκρατορικοῦ βερατίου τὸ χωρίον Μεσοχώρι δηλοποιοῦμεν, ὅτι ἐκ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου τούτου Μέξε Τσίνη καὶ Στέφε Βασίλη κάτοχοι ἐκ πατρικῆς κληρονομίας ἀγρῶν ἐξεχώρησαν ἀπέναντι 4860 ἄσπρων εἰς τὸν Μουσταφᾶ Ἀγᾶν υἱὸν Ἀλῆ ἀγᾶ, Χατζῆ Μουσταφᾶ Τσελεμπῆ Ζεχεριὲ καὶ παρέδωκαν εἰς αὐτὸν τοὺς ἑξῆς ἀγρούς, ἤτοι ἀγρὸν 35 στρεμμάτων εἰς τοποθεσίαν *Δάρδεζα Σπήλαια*, ὁριζόμενον ὑπὸ τοῦ ἀγροῦ τοῦ Μοναστηρίου, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῆς δημοσίας ὁδοῦ καὶ ἐκ τοῦ ἄλλου ὑπὸ τῶν Σπηλαίων· ἔτι ἀγρὸν 43 στρεμμάτων εἰς θέσιν *Κόκκινη Ἐκκλησιά*, ὁριζόμενον ὑπὸ τοῦ Πέτρη ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῆς θυγατρὸς Κιοτσοὺκ Μεχμὲτ ἀγᾶ, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῆς δημοσίας ὁδοῦ καὶ ἐκ τοῦ ἄλλου συνεχόμενον μὲ τὴν κορυφὴν (ὅρους)· ἔτι ἀγρὸν 2 στρεμμάτων εἰς θέσιν *Ῥεῦμα ἀπὸ κάτω ἀπὸ ταὶς συκαὶς* ὁριζόμενον ἐκ τῶν τεσσάρων μερῶν ὑπὸ κενῶν καὶ ἐγκαταλελειμμένων (γαιῶν, ἀγρῶν)· ἔτι ἀγρὸν 18 στρεμμάτων εἰς θέσιν *Ἀσβεστοκαμί-*

για οριζόμενον καὶ ἐκ τῶν τεσσάρων μερῶν ὑπὸ κενῶν καὶ ἐγκαταλελειμμένων· ἔτι ἀγρὸν εἰς *Ἑβραιόκαστρον* οριζόμενον ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τοῦ Μέξε Τσίνη καὶ ἐκ τριῶν μερῶν ὑπὸ κενῶν καὶ ἐγκαταλελειμμένων· ἔτι ἀγρὸν εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν 8 στρεμμάτων οριζόμενον πανταχόθεν ὑπὸ κενῶν καὶ ἐγκαταλελειμμένων· ἔτι ἀγρὸν 1 1/2 στρέμματος εἰς θέσιν *Ῥουπάκι* οριζόμενον ὑπὸ Ἀνθιμάκη, Γιάννη Πολίτη, ποταμοῦ καὶ ῥεύματος· ἔτι 11 στρεμμάτων εἰς θέσιν *Καμάραις* οριζόμενον ὑπὸ Μέξε, ποταμοῦ, δημοσίας ὁδοῦ καὶ ἐγκαταλελειμμένων· ἔτι ἀγρὸν 24 στρεμμάτων εἰς θέσιν *Δεδὲ Στρίκου*, οριζόμενον ὑπὸ *Δεδὲ Στρίκου*, ὑπὸ ποταμοῦ καὶ κενῶν ἐγκαταλελειμμένων· ἔτι ἀγρὸν 11 στρεμμάτων εἰς θέσιν *Ῥίζα*, συνορευόμενον ὑπὸ Κλιόζα, ὑπὸ δημοσίας ὁδοῦ καὶ ὑπὸ τοῦ ἀγροῦ τοῦ ἀγοραστοῦ· ἔτι ἀγρὸν 12 στρεμμάτων εἰς θέσιν *Ἀμπελοτόπων*, ἀγρὸν 12 στρεμμάτων συνορευόμενον ὑπὸ τοῦ ἀγοραστοῦ Νικόλα Λαζάρου καὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ.

Ἐπειδὴ δὲ πρὸς κατοχὴν τούτων ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ἄδεια τῶν κυρίων τῆς γῆς, λαβὼν τὰ κατὰ τὸν αὐτοκρατορικὸν νόμον δικαιώματα τῆς γῆς ἐνεχείρησα εἰς τὸν Μουσταφᾶ ἀγᾶν τὴν παροῦσαν ἄδειαν (μαριφετναμὲ) ὅπως, ἐνόσῳ οὗτος καλλιεργῶν καὶ σπείρων τοὺς ἀγροὺς καταβάλλει ἐτησίως εἰς τοὺς κυρίους τῆς γῆς τὴν ἱερὰν δεκάτην καὶ τοὺς ἄλλους φόρους μὴ διαταράττηται ἡ διακατοχὴ αὐτοῦ παρ' οὐδενός.

Ἐν μηνὶ Ῥαμαζὰν 1087 (—1676).

Ἀχμὲτ Χαλήλ.

Μάρτυρες

Ἰμπραχὴμ Μπάσα Κηζκήν, Μεχμὲτ Μπάσα Κηζκήν, Γιουσοὺφ Μπάσα Ἀλῆ-ἀγᾶ, Ἀλῆ ἀγᾶ Σερδὰρζαδέ, Μεχμὲτ Τσελεμπῆ Μπεχράμ, Μεχμὲτ Τσελεμπῆ, Ἀλῆ ἀγᾶ πρώην φρούραρχος, Ἀμπδουλκερὶμ Σιπαχῆ, Ἀχμὲτ Κάλφα, Ἀχμὲτ Τσελεμπῆ, Κιοτσοὺκ Μεχμέτ.

ΤΑΠΙ

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε ἡ ἑξῆς :

Ἐπειδὴ ἡ ὑπήκοος Λασκαροῦ Βερίχα κάτοικος τῆς πόλεως Ἀθηνῶν, ὑπαγομένης εἰς τὰς ἰδιαιτέρας προσόδους τοῦ εὐδαιμονεστάτου Ἀρχιευνούχου, ἰδιοκτήτις οὖσα τῶν ἐν Βάρῃ κειμένων τριῶν ἀγρῶν, ὧν ὁ εἰς ἐκτάσεως ἓξ στρεμμάτων συνορεύεται ὑπὸ τοῦ Φυλαχτοῦ Μαυρομμάτη, Δημήτρη Ἀγωγιάτου, Νικολοῦ Κακούρη καὶ Ἀποστόλου

Λέκκα, ὁ ἕτερος δύο στρεμμάτων συνορεύεται ὑπὸ τοῦ Ζαρτελᾶ Τάση Μιχαήλου, Σταμάτη Καζαντζῆ, Παπᾶ Βιλίτου, καὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ, καὶ ὁ τρίτος ἑνὸς στρέμματος συνρεύεται ὑπὸ τοῦ Κουμουλζᾶ, Νικολοῦ Σούκρα, Σταμάτη Καζαντζῆ καὶ Γιαννάκη Κούβα, ἔτι δὲ καὶ ἑνὸς ἑτέρου ἀγροῦ ἑνὸς στρέμματος κειμένου εἰς θέσιν *Κουμάρι*, περιέχοντος ἓν ἐλαιόδενδρον, καὶ ὁριζομένου ὑπὸ τῶν κτημάτων Εὐαγγέλη Καρυστηνοῦ καὶ τῶν κτημάτων τοῦ Χουβαρᾶ (Κουβαρᾶ), ἔτι δὲ καὶ τῶν μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς Νικολοῦ Βερίχα συνιδιοκτήτων ἀγρῶν, τούτους πάντας, διορίσασα ἐπίτροπόν της τὸν Ἀναστάσιον Χρυσοχόον, ἐπώλησεν ἀπέναντι δεκατριῶν ῥεαλίων εἰς τὸν μοναχὸν Πετράκην, παρ' οὗ ἔλαβε σῶον καὶ ἀνελλιπὲς τὸ τίμημα,

Ἐπειδὴ πρὸς κατοχὴν ἀγρῶν ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ἄδεια τοῦ κυρίου τῆς γῆς.

Διὰ ταῦτα ἐκδίδω καὶ παραδίδω εἰς χεῖρας το[ύ]του τὸν παρόντα *μαριφετναμὲν* (ἔγγραφον διακατοχῆς), ὅπως μηδεὶς κωλύει καὶ διαταράττῃ αὐτόν. Ἐγράφη ἐν μηνὶ Ζιλχιδζὲ τοῦ ἔτους 1091 (=1680).

Ὁ Σιπαχῆς
Σουλεϊμὰν Ἀγᾶ.

ΤΑΠΙ

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε ἡ ἑξῆς:

Ἔχων ὑπὸ τὴν διαχείρησίν μου κατὰ τὸ παρὸν ἔτος 1105 (= 1693) τὰς ἰδιαιτέρας προσόδους Ἀθηνῶν ὑπαγομένας εἰς τὸν εὐδαιμονέστατον Ἀρχιευνοῦχον, δηλοποιῶ ὅτι ὁ Μεχμὲτ ἀγᾶς υἱὸς Ἀχμὲτ Ἀγᾶ Ἐλιὰς Μπεϊζαδὲ κάτοικος Ἀθηνῶν ἔχων ὑπὸ τὴν διακατοχήν του ἀγροὺς κειμένους ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν Ἀθηνῶν καὶ πλησίον τοῦ μοναστηρίου Ἅγιος Ἀσώματος Κουκουπούλη ἐπώλησεν ἐκ τῶν ἀγρῶν τούτων εἴκοσι περίπου στρεμμάτων ἀγροὺς μετὰ τῶν ἐν αὐτοῖς 13 ἐλαιοδένδρων εἰς τὸν Πετράκην Παπᾶ Ἰωακεὶμ καὶ Παπᾶ Σεραφεὶμ ἀπέναντι δεκαοκτὼ λεοντίων γροσίων, ὁριζομένους ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τοῦ Μεχμὲτ ἀγᾶ Σερδὰρ ὀγλοῦ, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ ἀγοραστοῦ Πετράκη καὶ ἐκ δύο μερῶν ὑπὸ τῆς δημοσίας ὁδοῦ, καὶ ἐδήλωσεν ὅτι εἰς τὸ ἑξῆς ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ ἀγρῶν καὶ ἐλαιοδένδρων οὐδεμίαν ἐξουσίαν ἔχει, ἀλλ' εἶνε κτήματα ἐξ ἀγορᾶς τῶν εἰρημένων μοναχῶν. Ἐπειδὴ δὲ πρὸς διατοχὴν ἀγρῶν ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ἄδεια τοῦ κυρίου τῆς γῆς, ἐγράφη ἡ παροῦσα ἄδεια διακατοχῆς (μαριφετναμὲς) καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τῶν μοναχῶν, ὅπως, ἐνόσῳ οὗτοι κατέ-

χοντες αὐτοὺς καταβάλλουσιν ἐτησίως εἰς τοὺς κυρίους τῆς γῆς τὴν ἱερὰν δεκάτην μὴ ἐνοχλῶνται παρ' οὐδενός.

'Εγράφη ἐν ἀρχῇ τοῦ 'Ρεβιουλαχὴρ τοῦ ἄνω ἔτους

'Αμπδῆ ἀγᾶς
Ζαμπίτης 'Αθηνῶν ἐν ἐνεργείᾳ

ΤΑΠΙ

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος ἐγγράφου εἶνε ἡ ἑξῆς:

'Επειδὴ ὁ κάτοικος 'Αθηνῶν (ὧν ὑπαγομένων εἰς τὰς ἱερὰς ἰδιαιτέρας προσόδους τοῦ ἐνδοξοτάτου καὶ εὐεργετικωτάτου καὶ εὐδαιμονεστάτου ἀρχιευνούχου ἡ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος 1135 (=1722) διαχείρισις ἀνετέθη εἰς ἐμὲ) Κηζηλζαδὲ 'Αχμὲτ ἀγᾶς ἔχων ὑπὸ τὴν κυριότητά του ἠρειπωμένας οἰκίας, ἠρειπωμένον πύργον (κουλὲ), μάνδρας κυψελῶν καὶ ἓν τμῆμα κήπου μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ δένδρων συκῶν, ἐλαιῶν καὶ ἀμυγδαλεῶν καὶ ἄλλων δένδρων ὀπωροφόρων καὶ ἀκάρπων, καί τινα πολυάριθμα μικρὰ χωράφια, ἐφ' ὧν τὸ ὑννίον δύναται νὰ ἐργασθῇ, κείμενα ἅπαντα ταῦτα εἰς θέσιν Ἅγιος Θεολόγος καὶ συνορευόμενα ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ Τατσακὸς μέχρι τοῦ μεγάλου Πιθαρίου καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ Μεχμὲτ ἀγᾶ 'Ελιὰς Μπεηζαδὲ καὶ ἀφ' ἑτέρου μέχρι τοῦ εἰς Μεσόγεια ἄγοντος μεγάλου δρόμου καὶ τοῦ 'Ρεύματος καὶ ἀπὸ ἄλλου μέρους μέχρι τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς Πηγῆς (Μπουνάρ), ἀπὸ ἄλλου μέρους ὑπὸ τοῦ μετοχίου τοῦ Κότς μπασὶ (Καισαριανῆς) καὶ ἀπὸ ἄλλου μέρους ὑπὸ τοῦ 'Ρεύματος τοῦ Τσακμάκ, ἐπώλησε ταῦτα (τὰ χωράφια, κῆπον καὶ δένδρα ὀπωροφόρα καὶ ἄγρια) εἰς τὸν ἡγούμενον τοῦ μοναστηρίου 'Ασωμάτων καὶ τοὺς ἡγουμενοσυμβούλους μοναχοὺς ἀπέναντι ἑβδομήκοντα γροσίων καὶ παρέδωκεν αὐτὰ εἰς αὐτούς, οὗτοι δὲ παρεδέχθησαν καὶ ἔλαβον ὑπὸ τὴν κατοχήν των πληρώσαντες τὸ ἄνω συμφωνηθὲν ποσόν, ἐπειδὴ πρὸς κατοχὴν ἀγρῶν ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ἄδεια τοῦ κυρίου τῆς γῆς, λαβὼν τὰ ὑπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ νόμου ὁριζόμενα δικαιώματα ἐξέδωκα τὴν παροῦσαν ἔγγραφον ἄδειαν διακατοχῆς καὶ ἐνεχείρησα εἰς τὸν εἰρημένον ἡγούμενον καὶ ἡγουμενοσυμβούλους μοναχούς, ὅπως μηδεὶς ἐνοχλῇ καὶ διαταράττῃ αὐτοὺς ἐνόσῳ οὗτοι καταβάλλουσιν ἐτησίως εἰς τοὺς κυρίους τῆς γῆς τὴν ἱερὰν δεκάτην καὶ τοὺς ἑκάστοτε ἐπιβαλλομένους φόρους.

'Εγράφη τῷ 1135 (=1722).

'Αχμὲτ
Ζαμπίτης 'Αθηνῶν

Μάρτυρες

Χατζῆ Ἀλῆ ἀγᾶ, Μελὲκ Μεχμὲτ ἐφένδη, Χατζῆ Μαχμοὺτ, Μουσταφᾶ ἐφένδη ἀδελφὸς τοῦ Μουφτῆ, Μολλᾶ Χουσεὶν Μουεζζίνης, Μουσταφᾶ Τσελεμπῆ Σχουλίνη, Μουσταφᾶς Μπογιοὺκ Ἀλῆ, Μουσταφᾶ Τσελεμπῆ.

ΤΑΠΙ

Ἡ αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε ἡ ἑξῆς :

Ἐπειδὴ ὁ κάτοικος Ἀθηνῶν (ὧν περιλαμβανομένων εἰς τὰς ὑψηλὰς προσόδους τοῦ εὐδαιμονεστάτου ἀρχιευνούχου ἀνετέθη εἰς ἐμὲ ἡ διαχείρησις κατὰ τὸ παρὸν ἔτος 1144 (=1731) ἀπὸ τῶν ἀρχῶν Μαρτίου μέχρι τέλους Φεβρουαρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους) Βεϊσὲλ ἀγᾶς .... ἔχων συνιδιόκτητον μετὰ τοῦ Ὀμιὰδ Ἀχμὲτ ἀγᾶ Κηζὶλ Ναλμπὰντ μέγαν ἀγρὸν μετὰ γαιῶν ἐπιδεκτικῶν καλλιεργείας καὶ μή, κείμενον κατὰ τὴν θέσιν Δελικλῆ Τὰς (Τρύπιον λιθάρι) καὶ συνορευόμενον ἀφ᾽ ἑνὸς ὑπὸ τῶν ἀγρῶν τοῦ Κότζιμπασι Μετοχίου (Μονῆς Καισαριανῆς), ἀφ᾽ ἑτέρου ὑπὸ τῶν ἐλαιοδένδρων τῶν Ἀμπελοκήπων, ἀφ᾽ ἑτέρου ὑπὸ τῆς εἰς Μεσόγεια ἀγούσης δημοσίας ὁδοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ τετάρτου ὑπὸ τοῦ Τρύπιου Λιθαρίου... .. ἐξεχώρησεν τὴν ἀναλογοῦσαν αὐτῷ μερίδα καὶ παρέδωκεν εἰς τὸν Παπᾶ Δαμασκηνὸν Πετράκην κάτοικον Ἀθηνῶν ἀπέναντι δέκα πέντε γροσίων, ὃν ἐπίσης ὁ εἰρημένος Πετράκης ἠγόρασε καὶ παρέλαβεν ὑπὸ τὴν κατοχήν του πληρώσας τὸ ὡς ἄνω συμπεφωνημένον ποσὸν δεκαπέντε γροσίων ἐπειδὴ πρὸς κατοχὴν ἀγρῶν ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ἄδεια καὶ συνεννόησις μετὰ τῶν κυρίων τῆς γῆς, λαβὼν τὸ ὑπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ νόμου ὁριζόμενον τέλος, ἔδωκα εἰς χεῖρας αὐτοῦ τὴν παροῦσαν ἔγγραφον ἄδειαν, ὅπως μήτε ἐκ μέρους ἐμοῦ μήτε ἐκ μέρους ἄλλου τινὸς γίνηται ἐπέμβασις καὶ διατάραξις τῆς κατοχῆς τοῦ εἰρημένου, ἐνόσῳ οὗτος, καὶ ἡ Μονὴ Πετράκη, καλλιεργῶν καὶ σπείρων αὐτὸν καταβάλλῃ ἐτησίως εἰς τοὺς κυρίους τῆς γῆς τὴν ἱερὰν δεκάτην καὶ τοὺς ἑκάστοτε ἐπιβαλλομένους φόρους.

Ἐγράφη τὴν 8 τοῦ μηνὸς Ζίλ... τοῦ ἔτους 1144 (=1731).

ΤΑΠΙ

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος ἐγγράφου εἶνε ἡ ἑξῆς :

Ἐπειδὴ ἐντὸς τῆς περιφερείας Ἀθηνῶν περιλαμβανομένων εἰς τὰς ὑψηλὰς προσόδους τοῦ ἐνδοξοτάτου καὶ εὐεργετικωτάτου μοι ἀρχιευ-

νούχου καὶ ἀνατεθεισῶν κατὰ τὸ παρὸν ἔτος 1144 (=1731 εἰς τὴν ἰδικήν μου διεύθυνσιν καὶ διαχείρησιν, ὁ ἐκ τῶν κατοίκων Ἀθηνῶν Γκολιδὰν Ὀγλοῦ Μεχμὲτ Ἀλῆς κάτοχος ὢν ἀγρῶν περιελθοντων εἰς τὴν κυριότητα αὐτοῦ ἐκ πατρικῆς κληρονομίας, ἤτοι ἑνὸς ἀγροῦ ἐκ τριῶν καὶ ἡμίσεος ὡς ἔγγιστα στρεμμάτων κειμένου εἰς θέσιν Ἀκαδήμειαν καὶ συνορευομένου ὑπὸ τοῦ κτήματος Ὀσμὰν Ἐφένδη, κήπων καὶ ὁδοῦ, ἔτι ἑνὸς ἀγροῦ ἐκ δώδεκα ὡς ἔγγιστα στρεμμάτων μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ ἑπτὰ ὀπωροφόρων δένδρων κειμένου εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν καὶ συνορευομένου ὑπὸ τοῦ κτήματος τῶν τέκνων Τσέλου, Παπᾶ Λάρδη καὶ ὁδοῦ, ὁ εἰρημένος Μεχμὲτ Ἀλῆς ἐν τῇ ζωῇ διατελῶν καὶ ἐν ὑγιεῖ καταστάσει φρενῶν ἐπώλησε τοὺς ἀγροὺς τούτους οἰκείᾳ θελήσει εἰς τὸν ἡγούμενον τῆς Μονῆς Πετράκη, τὸν μοναχὸν Πετράκην, ἀπέναντι ἑξήκοντα γροσίων, ἅτινα οὗτος ἐπλήρωσεν ἐκ τῶν ἀφιερωματικῶν χρημάτων τῆς εἰρημένης ἐκκλησίας, καὶ ἐπειδὴ ὡς ἐκ τοῦ ἀξιώματος τῆς βοϊβοδείας μου ἐζητήθη παρ' ἐμοῦ ἡ ἀναγκαία πρὸς διακατοχὴν ἄδεια, λαβὼν τὰ ὑπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ νόμου κεκανονισμένα τέλη ἐξέδωκα τὴν παροῦσαν ἔγγραφον ἄγειαν διακατοχῆς (μαριφετναμὲ) καὶ ἐνεχείρισα εἰς τὸν εἰρημένον ἡγούμενον, ὅστις ὡς ὑποχρεούμενος εἰς τὴν κανονικὴν καταβολὴν τῆς ἐτησίου ἱερᾶς δεκάτης πρὸς τοὺς κυρίους τῆς γῆς παρ' οὐδενὸς ἐνοχληθήτω ἢ κωλυέσθω εἰς τὴν διακατοχήν του.

Ἐγράφη τῇ 20 Ζιλχιδνὲ τοῦ ἔτους 1134 (=1731).

Ἀλῆ
Βοϊβοδας Ἀθηνῶν.

ΤΑΠΙ

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε ἡ ἑξῆς :

Ἔχοντες κατὰ τὸ παρὸν ἔτος 1156 (=1743) ὑπὸ τὴν διαχείρισίν μας τὰς ἰδιαιτέρας προσόδους τοῦ ἐνδοξοτάτου, εὐδαιμονεστάτου καὶ εὐεργετικωτάτου ἡμῖν ἀρχιευνούχου, δηλοποιοῦμεν ὅτι ἡ Κεράστα σύζυγος Ἀνδρέου ἔχουσα ὑπὸ τὴν διακατοχήν της ἀγρὸν ἓξ στρεμμάτων μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ δύο ἐλαιοδένδρων, κείμενον εἰς Ἀμαρούσιον πλησίον τοῦ δρόμου Κηφισσίας καὶ συνορευόμενον ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τοῦ κτήματος τοῦ Κυριάκου Λάζου, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ κοπρῶνος καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ ἀγοραστοῦ, μοναχοῦ τῆς Μονῆς Ἀσωμάτων, ἐξεχώρησεν αὐτὸν εἰς τὸν φέροντα τὸ παρὸν μοναχὸν τῶν Ἀσωμάτων καὶ τοὺς ἄλλους μοναχοὺς ἀπέναντι ἓξ γροσίων, ὅστις ἐπίσης παρέλαβεν αὐτὸν ὑπὸ τὴν διακατοχήν του καὶ ἐπλήρωσεν εἰς αὐτὴν τὸ ἐν λόγῳ

ποσὸν ἓξ γροσίων. Ἀλλ' ἐπειδὴ πρὸς διακατοχὴν ἀγρῶν εἶνε ἀναγκαία καὶ ἀναπόφευκτος ἡ ἄδεια τοῦ κυρίου τῆς γῆς, λαβὼν τὰ ὑπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ νόμου ὁριζόμενα δικαιώματα τῆς γῆς, ἔδωκα εἰς χεῖρας αὐτῶν τὴν παροῦσαν ἄδειαν διακατοχῆς (μαριφετναμέ), ὅπως, ἐνόσῳ οὗτοι καλλιεργοῦντες καὶ σπείροντες τὸν ὡς ἄνω περιγραφόμενον ἀγρὸν καταβάλλουσιν ἐτησίως εἰς τοὺς κυρίους τῆς γῆς τὴν ἱερὰν δεκάτην καὶ τοὺς ἐπιβαλλομένους φόρους, μὴ ἐνοχλῆται καὶ διαταράττηται ἡ διακατοχὴ αὐτῶν παρ' οὐδενός.

Ἐν μηνὶ Σαφὲρ 1156 (=1743.)

Χατζῆ Μαχμοὺτ
Ζαμπίτης Ἀθηνῶν.

ΤΑΠΙ

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε ἡ ἑξῆς:

Ἐπειδὴ ὁ Χατζῆ Ἀχμὲτ ἀγᾶς κάτοικος Ἀθηνῶν (ὧν ἡ δεκατία κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος 1175 (=1761) ἀνετέθη δι' ὑψηλοῦ Βερατίου εἰς τὸν ἐνδοξότατον Ἀμπδουλναφῆ ἀγᾶν) ἔχων ὑπὸ τὴν διακατοχὴν αὐτοῦ παραχειμάδια (κησλᾶ) κείμενα ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ χωρίου Κουρσαλᾶ καὶ συνορευόμενα ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τοῦ Καραδὰγ (Μαυροβουνίου), ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῶν συνόρων τοῦ Κουρσαλᾶ, ἀφ' ἑτέρου ἀπὸ τὰ Κόκκινα Λούτζα καὶ ἀπὸ τοῦ ἄλλου ὑπὸ τῶν συνόρων τῆς Βάρης, ἐξεχώρησε ταῦτα μετὰ τῶν ἐντὸς αὐτῶν ἠρειπωμένων μανδρῶν κυψελῶν .... εἰς τὸν Παπᾶ Πετράκην ..... ἑκατὸν ..... καὶ ἐπειδὴ πρὸς διακατοχὴν ἀπαιτεῖται ἡ ἄδεια τοῦ κυρίου τῆς γῆς, λαβὼν τὰ κατὰ τὸν αὐτοκρατορικὸν νόμον δικαιωματα τῆς γῆς ἔδωκα τὴν παροῦσαν ἄδειαν (μαριφέτ), ὅπως γενόμενος κύριος τῶν εἰρημένων παραχειμαδίων καὶ ἠρειπωμένων μανδρῶν κυψελῶν, μὴ διαταράττηται παρ' οὐδενός.

Ἐν ἔτει 1175 (=1761).

Χατζῆ Ἀχμὲτ
ἀντιπρόσωπος τοῦ Ζαμπίτη Ἀθηνῶν.

ΤΑΠΙ

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε ἡ ἑξῆς:

Ἐπειδὴ ὁ Ἀλῆ ἀγᾶ ζαδὲ Μουσταφᾶ ἀγᾶς κάτοικος Ἀθηνῶν σήμερον ἐν ἔτει 1190 (=1775) ἔχων ὑπὸ τὴν διακατοχήν του ἀγροὺς δύο ζευγαρίων μικροὺς καὶ μεγάλους, ἐφ' ὧν τὸ ὑννίον δύναται νὰ

ἐργασθῇ, κειμένους ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ χωρίου Κερατέας τῶν Μεσογείων ἐξεχώρησεν αὐτοὺς ἀπέναντι 5[illegible] λεοντίων γροσίων εἰς τὸν ἡγούμενον τῶν Μοναστηρίων Ἁγίου Ἰωάννου Καρέως καὶ Ἀσωμάτων Κουκουπούλη, Παπᾶ Πετράκην καὶ παπᾶ Σεραφεὶμ καὶ παπᾶ Γρηγόριον καὶ ἄλλους μοναχούς, οἵτινες ἐπίσης ἠγόρασαν αὐτοὺς διὰ τὸ μοναστήριον καὶ παρέλαβον ὑπὸ τὴν κατοχήν των, καὶ ἐπειδὴ ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ἄδεια τῶν κυρίων τῆς γῆς, ἐξεδόθη τελεία ἄδεια παρ' ἐμοῦ καὶ τοῦ Ζαμπίτη, ὅπως ἐνόσῳ οὗτοι καταβάλλουσιν ἐτησίως τὴν ἱερὰν δεκάτην καὶ τοὺς ἐπιβαλλομένους φόρους εἰς τοὺς κυρίους τῆς γῆς, μηδεὶς ἐνοχλῇ καὶ διαταράττῃ αὐτούς.

Ἐγράφη κατὰ τὴν ἄνω χρονολογίαν.

Γιουσοὺφ Σιπαχῆς.

ΤΑΠΙ

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε ἡ ἑξῆς:

Ἔχοντες δι' ὑψηλοῦ φιρμανίου καὶ προνομίου τιμάριόν μας τὸ χωρίον Κερατέαν κείμενον ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ (Σαντζὰκ) τῆς Εὐβοίας καὶ ἐν τῷ δήμῳ (Ναχιὲ) Ἀθηνῶν, δηλοποιοῦμεν ὅτι σήμερον ἐν ἔτει 1191 (=1776) ὁ Σταμάτης Μιχαὴλ Δήμου κάτοικος τοῦ χωρίου τούτου ἔχων ὑπὸ τὴν διακατοχήν του ἀγροὺς μεγάλους καὶ μικροὺς δύο ζευγαρίων οἰκειοθελῶς ἐπώλησεν αὐτοὺς ἀπέναντι 500 γροσίων εἰς τὸν ἡγούμενον τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Παπᾶ Σεραφείμ. Ἐπειδὴ δὲ πρὸς κατοχὴν γαιῶν ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ἄδεια τῶν κυρίων τῆς γῆς, λαβὼν τὰ ὑπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ νόμου ὁριζόμενα δικαιώματα τῆς γῆς ἐξέδωκα τὴν παροῦσαν ἄδειαν (ταπὶ τεμεσουγί), ὅπως, ἐνόσῳ οὗτος καταβάλλει ἐτησίως εἰς τοὺς κυρίους τῆς γῆς τὴν ἱερὰν δεκάτην καὶ τοὺς ἐπιβαλλομένους ἄλλους φόρους, μὴ ἐνοχλῆται καὶ διαταράττηται μήτε παρ' ἡμῶν μήτε παρ' ἄλλου τινός.

Ἐν ἔτει 1191 (=1776).

Χασὰν

Σιπαχῆς τοῦ χωρίου Κερατέας.

ΤΑΠΙ

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος αὕτη εἶνε:

Ἔχοντες κατὰ τὸ παρὸν ἔτος 1201 (=1786) τὴν διαχείρισιν καὶ ἐκμίσθωσιν τῆς Δεκάτης Ἀθηνῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων, δηλοποιοῦμεν ὅτι ὁ Γιαννάκης Μαυραντῆς ὑπήκοος κάτοικος τῆς εἰρημένης πό-

λεως ἔχων ὑπὸ τὴν διακατοχὴν αὐτοῦ ἀγροὺς κειμένους ἐντὸς τῶν ὁρίων Κηφισσίας κατὰ τὴν θέσιν τὴν καλουμένην.....στρὶ καὶ ὁριζομένους ἀφ' ἑνὸς ἀπὸ τὴν Πέτραν Κιφικέ, ἡ ὁποία εἶνε σύνορον τοῦ χωρίου Σταμάτα, μέχρι τῶν Ἄσπρων χωμάτων, ἐκεῖθεν μέχρι τῆς θέσεως Καλλιόριζα, ἡ ὁποία εἶνε σύνορον τοῦ Διονύσου, καὶ ἐκεῖθεν μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους ἐκ τῆς ὁποίας ῥέουσι τὰ ὕδατα, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ Ἀνδρέα Τσάκωνα καὶ ἐκ τοῦ τετάρτου μέρους ὑπὸ τῶν μοναχῶν τοῦ Ἁγίου Ἀσωμάτου, ἐξεχώρησε τούτους ἀπέντι.... δεκαπέντε γροσίων εἰς τοὺς μοναχοὺς τοῦ μοναστηρίου Ἁγίου Ἀσωμάτου Παπᾶ Διονύσιον, Παπᾶ Θεοφάνην ..... Διονύσιον, οἵτινες καὶ ἔλαβον ὑπὸ τὴν κατοχὴν αὐτῶν. Ἐπειδὴ δὲ πρὸς διακατοχὴν ἀγρῶν εἶνε ἀναγκαία καὶ ἀναπόφευκτος ἡ ἄδεια τῶν κυρίων τῆς γῆς λαβὼν τὰ ὑπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ νόμου ὁριζόμενα δικαιώματα τῆς γῆς, ἔδωκα εἰς χεῖρας αὐτῶν τὴν παροῦσαν ἄδειαν (Ταπὶ) διακατοχῆς, ὅπως ἐνόσῳ οὗτοι καλλιεργοῦσι καὶ σπείρουσι τοὺς ἀγροὺς καὶ καταβάλλουσιν ἐτησίως εἰς τοὺς κυρίους τῆς γῆς τὴν ἱερὰν δεκάτην, μὴ ἐνοχλῆται καὶ διαταράττηται ἡ διακατοχὴ αὐτῶν οὔτε παρ' ἡμῶν οὔτε παρ' ἄλλου τινός.

Τὴν 17 Σεβὰλ 1201 (=1786),

Ἀχμὲτ Χαλὴλ
Βοϊβοδας Ἀθηνῶν.

ΤΑΠΙ

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε αὕτη.

Ἔχοντες κατὰ τὸ παρὸν ἔτος 1207 (=1792) ἀπὸ πρώτης Μαρτίου μέχρι τέλους Φεβρουαρίου ὑπὸ τὴν διαχείρισιν καὶ ἐκμίσθωσίν μας τὴν δεκάτην Ἀθηνῶν καὶ τῶν εἰς αὐτὰς ὑπαγομένων ἐξαρτημάτων, δηλοποιοῦμεν ὅτι ὁ Ὀσμὰν ἀγᾶς ἔχων ὑπὸ τὴν διακατοχὴν αὐτοῦ ἀγροὺς δύο ζευγαρίων, μικροὺς καὶ μεγάλους, καλλιεργησίμους καὶ μὴ κειμένους εἰς τὸ χωρίον Κουρσαλάν, ὧν τὰ ὅρια εἶνε γνωστὰ μεταξὺ τῶν κατοίκων, οἰκειοθελῶς ἐξεχώρησε τούτους εἰς τὸν ἡγούμενον Παπᾶ Διονύσιον, Παπᾶ Θεοφάνην, Παπᾶ Σεραφεὶμ καὶ Παπᾶ Παρθένιον ἀπέναντι 78 γροσίων, οἵτινες καὶ παρέλαβον ὑπὸ τὴν κατοχὴν αὐτῶν. Ἐπειδὴ δὲ πρὸς διακατοχὴν γαιῶν εἶνε ἀναγκαία καὶ ἀναπόφευκτος ἡ ἄδεια τοῦ κυρίου τῆς γῆς, λαβὼν τὰ ὑπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ νόμου ὁριζόμενα τέλη τῆς γῆς, ἔδωκα τὴν παροῦσαν ἄδειαν εἰς χεῖρας αὐτῶν, ὅπως, ἐνόσῳ οὗτοι ἐξακο-

κολουθοῦσι καλιεργοῦντες καὶ σπείροντες αὐτοὺς καὶ καταβάλλοντες ἐτησίως εἰς τοὺς κυρίους τῆς γῆς τὴν ἱερὰν δεκάτην καὶ τοὺς ἐπιβαλλομένους φόρους, μὴ ἐνοχλῶνται καὶ διαταράττωνται μήτε παρ' ἡμῶν μήτε παρ' ἄλλου τινός.

Ἰμπραχὴμ
Βοϊβοδας Ἀθηνῶν.

ΤΑΠΙ

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε ἡ ἑξῆς:

Ὁ ὑποφαινόμενος σήμερον ἐν ἔτει 1217 (=1801) παρεχώρησα εἰς τὸν μοναχὸν καὶ ἡγούμενον τῆς ἐν Ἀθήναις μονῆς Πέτράκη Διονύσιον, τὸ ἐγκαταλελειμμένον Σπήλαιον, ὅπερ κεῖται κατὰ τὴν θέσιν Λουντζέρι τοῦ χωρίου Κερατέας ὑπαγομένης εἰς τὴν Διοίκησιν Ἀθηνῶν, ἔδωκα εἰς χεῖρας αὐτοῦ τὸ παρὸν ἔγγραφον κατοχῆς. Ἐπειδὴ δὲ ὡς ἀνωτέρω ἀναφέρεται ὁ εἰρημένος ἡγούμενος Πετράκη ἔλαβεν ὑπὸ τὴν κατοχήν του τὸ ἐν λόγῳ σπήλαιον νὰ μὴ ἐνοχλῆται καὶ διαταράττηται οὔτε παρ' ἐμοῦ οὔτε παρ' ἄλλου τινός. Ἐγένετο σημείωσις ἐνταῦθα καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας αὐτοῦ.

Χουσεΐν
Σιπαχῆς ἐν τῷ χωρίῳ Κερατέα τῶν Ἀθηνῶν.

ΤΑΠΙ

Εἰς	Ἀμπελοκήπους,	ὅρια,	Χαμζᾶ ἐφέντης, ὅρος, Ρεῦμα καὶ ὁ ἀγοραστὴς στρέμματα ·······	4	
»	»	»	Καισαριανὴ καὶ ὁ ἀγοραςὴς στρέμματα ·····················	4	
»	»	»	Χαμζᾶ ἐφένδης, ὅρος καὶ ὁ ἀγοραστὴς στρέμματα ···········	3	
»	»	»	Ἀλῆ ἐφένδης, Παναγ. Ἀργυρός, ρεῦμα καὶ ὁ ἀγοραστὴς στρέμματα	7	
»	»	»	Ῥεῦμα, ὅρος, ὁ ἀγοραστὴς »	4	αὐλάχ. 1
»	»	»	Χαμζᾶ ἐφένδης, ὅρος καὶ ρεῦμ. »	9	
»	»	»	Καισαριανή, ρεῦμα, ὁ ἀγορας. »	7	
Εἰς	Κοπόνια	ὅρια	Χαμζᾶ ἐφένδης, ρεῦμα ἐκ δύο μερῶν καὶ ὁ ἀγοραστής···· »	12	
»	»	»	Χαμζᾶ ἐφένδης, Ἀλῆ ἐφένδης, ὅρο; καὶ ὁ ἀγοραστής····· »	7	
»	»	»	Μῆτρος Μιρτικάλης, ὅρος, Καισαριανή, ὁ ἀγοραστής.. »	2	αὐλάχ. 2
			Εἰς μεταφορὰν στρέμματα	59	3

			Ἐκ μεταφορᾶς στρέμ.	59	3
Εἰς	Καπόνια	ὅρια	Χαμζᾶ ἐφένδης, ὅρος, ρεῦμα ὁ ἀγοραστὴς .... »	4	
»	»	»	Καισαριανή, Χαμζᾶ ἐφένδη,		
»	»	»	ῥέοντα ὕδατα...........	[24]	
»	»	»	Χαμζᾶ ἐφένδης, ρεῦμα, ὁ ἀ-ραστής........ .... »	12	
				99	3

Αἰτία τῆς γραφῆς εἶνε αὕτη:

Ἔχοντες κατὰ τὸ παρὸν ἔτος 1224 (=1809) παρὰ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ νομισματοκοπείου δι' ὑψηλοῦ διατάγματος τὴν διαχείρισιν τῆς δεκάτης Ἀθηνῶν καὶ ἐξαρτημάτων, δηλοποιοῦμεν ὅτι ὁ Χουσεὶν ἀγᾶς Μουσταφᾶ Μπέϊ ὀγλοῦ ἔχων ὑπὸ τὴν διακατοχὴν αὐτοῦ τοὺς ἀνωτέρω μετὰ τῶν συνόρων ἀναγραφομένους ἀγροὺς ἐξ ἐνενήκοντα ἐννέα στρεμμάτων καὶ τριῶν αὐλακίων, οἰκειοθελῶς καὶ αὐθορμήτως ἐξεχώρησεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἡγούμενον Ἀσωμάτων Παρθένιον ἀπέναντι 277 γροσίων ὅστις ἐπίσης παρεδέχθη αὐτοὺς καὶ ἔλαβεν ὑπὸ τὴν κατοχήν του. Ἐπειδὴ δὲ πρὸς διακατοχὴν ἀγρῶν ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ἄδεια τῶν κυρίων τῆς γῆς, λαβὼν τὰ ὑπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ νόμου ὁριζόμενα δικαιώματα τῆς γῆς ἐνεχείρισα τὴν παροῦσαν ἄδειαν διακατοχῆς εἰς τὸν εἰρημένον, ὅπως, ἐνόσῳ καταβάλλει τὴν ἱερὰν δεκάτην εἰς τοὺς κυρίους τῆς γῆς ἐτησίως, μηδεὶς διαταράττει αὐτόν.

Ἐν ἔτει 1224 (=1809).

ΤΛΠΙ

Ἐν θέσει Ἅγιος Δημήτριος Ἀγγελοκήπων (Ἀμπελοκήπων), μόνον εἴκοσι πέντε (25) στρέματα, μόνον διὰ τεσσαράκοντα (40) γρόσια· Ὅρια: Παρθένιος Πετράκης, τὰ τέκνα Κουμουλζᾶ, ξηρὸν ρεῦμα καὶ δρόμος

Αἰτία τῆς γραφῆς (τοῦ παρόντος ἐγγράφου εἶνε ἡ ἑξῆς):

...........κάτοικος Ἀθηνων, ὢν ἡ διαχείρησις κατὰ τὸ ἔτος 1225 (=1810) δι' ὑψηλοῦ φέρμανίου ἀνετέθη εἰς ἐμέ, ἰδιοκτήτης ὢν εἰκοσιπέντε στρεμμάτων ἀγροῦ, ὁριζομένου ἐκ τεσσάρων μερῶν καὶ κειμένου ὡς ἄνω σημειοῦται εἰς θέσιν Ἅγιον Δημήτριον παρεχώρησεν οἰκείᾳ βουλήσει τὸ ἐπ' αὐτοῦ δικαίωμα κατοχῆς ἀπέναντι τεσσαράκοντα γροσίων εἰς τοὺς φέροντας τὸ παρὸν μοναχούς, ἡγούμενον Πετράκη Διονύσιον, Παπᾶ Παρθένιον, Σεραφεὶμ καὶ Ἰωσὴφ Οἰκονόμου, καὶ παρῃτήθη πάσης ἐπ' αὐτοῦ κυριότητος, οὗτοι δὲ παρεδέχθησαν καὶ ἔλαβον ὑπὸ τὴν κατοχὴν αὐτῶν, καὶ ἐπειδὴ πρὸς διακατοχὴν

γαιῶν τοῦ δημοσίου ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ἄδεια τοῦ κυρίου τῆς γῆς, ἐκδίδω τὸ παρὸν ταπὶ (ἔγγραφον κατοχῆς) λαβὼν τὰ κατὰ τὸν αὐτοκρατορικὸν νόμον ὡρισμένα τέλη. Ἐπειδὴ δὲ κατ' ἔτος θὰ πληρώνωσι τὴν ἱερὰν δεκάτην εἰς τοὺς κυρίους τῆς γῆς ....

Ἐγράφη κατὰ Ἰανουάριον.

Μεχμὲτ

Βοϊβοδας Ἀθηνῶν ἀξιωματικὸς τῆς αὐτοκρατ. φρουρᾶς

ΤΑΠΙ

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε ἡ ἑξῆς.

Ἐπειδὴ ὁ κάτοικος Ἀθηνῶν, ὧν ἡ διαχείρησις κατὰ τὸ 1225(=1810) ἀνετέθη εἰς ἐμὲ παρὰ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ Νομισματοκοπείου δι' ὑψηλοῦ φιρμανίου Ἰμπραχὴμ υἱὸς Ὀσμάν, ἔχων ὑπὸ τὴν πλήρη διακατοχὴν αὐτοῦ ἀγρὸν ἑξ ἑπτὰ ὡς ἔγγιστα στρεμμάτων, ὅστις καλούμενος Λόχα κεῖται ἐν τῇ περιοχῇ τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὴν θέσιν *Σοῦ—Ἀνασὶ* (Μάνα τοῦ Νεροῦ) καὶ συνορεύεται ὑπὸ τοῦ Μουφτῆ ἐφένδη, ὑπὸ τῶν ἀγρῶν τοῦ Μελὲκ Μεχμὲδ ἀγᾶ καὶ ἐκ δύο μερῶν ὑπὸ δημοσίας ὁδοῦ· τοῦτον τὸν ἀγρὸν οἰκείᾳ καὶ αὐθορμήτῳ θελήσει ἐξεχώρησε καὶ ἐπώλησεν ἀπέναντι ἑκατὸν ὀγδοήκοντα γροσίων εἰς τὸν μοναχὸν Καλλίνικον, ὅστις ἐπίσης ἠγόρασε καὶ παρέλαβεν ὑπὸ τὴν διακατοχήν του, λαβὼν τὰ ὑπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ νόμου κεκανομισμένα δικαιώματα, ἔδωκα τὴν παροῦσαν ἄδειαν διακατοχῆς, καὶ ἀπαγορεύω πᾶσαν ἐνόχλησιν καὶ διατάραξιν τῆς διακατοχῆς ταύτης, ἐφ' ὅσον ὁ εἰρημένος παραδίδει εἰς τοὺς κυρίους τῆς γῆς τὴν ἱερὰν δεκάτην.

Σολεϋμὰν

Βοϊβοδας Ἀθηνῶν.

ΤΑΠΙ

Ἡ αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε ἡ ἑξῆς:

Ἐπειδὴ ὁ Γιαννάκος Ζωγραφος κάτοικος Ἀθηνῶν, ὧν ἡ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος 1231 (=1815) διαχείρισις ἀνετέθη εἰς ἡμᾶς δι' ὑψηλοῦ φιρμανίου παρὰ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ νομισματοκοπείου, ἔχων ὑπὸ τὴν διακατοχήν του ἀγρὸν ὡς ἔγγιστα τριῶν στρεμμάτων καὶ ἑνὸς αὐλακίου κείμενον εἰς θέσιν Ἅγιον Δημήτριον καὶ συνορευόμενον ἐκ τῶν τεσσάρων μερῶν ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τοῦ Γεωργαντᾶ Σκουζὲ ἀφ' ἑτέρου πάλιν ὑπὸ τοῦ Γιαννάκου Ζωγράφου, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ Σπύρου Δέγλερη καὶ ἐκ τοῦ τετάρτου μέρους ὑπὸ τοῦ κοινοῦ δρόμου οἰκειο-

θελῶς ἐξεχώρησεν ἀπέναντι ἑκατὸν πεντήκοντα γροσίων εἰς τὸν φέροντα τὸ παρὸν Σταμάτην Καλόγερον Πετράκην, λαβὼν τὰ ὑπὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ νόμου ὁριζόμενα δικαιώματα ἐδώκαμεν τὴν παροῦσαν ἐνσφράγιστον ἄδειαν διακατοχῆς εἰς τὰς χεῖρας τοῦ εἰρημένου. Ἐνόσῳ δὲ οὗτος θὰ καταβάλλῃ εἰς τοὺς κυρίους τῆς γῆς ἐτησίως τὴν ἱερὰν δεκάτην καὶ τοὺς ἐπιβαλλομένους φόρους νὰ μὴ γίνηται οὐδεμία ἐνόχλησις καὶ διατάραξις εἰς τὴν διακατοχὴν καὶ καλλιέργειαν αὐτοῦ οὔτε παρ' ἡμῶν οὔτε παρ' ἄλλου τινός.

Ἐγράφη τῷ 1231 (=1815).

Σεϊὸ Ἀλῆ Σαφβὲτ Ρουφαῆ

Βοϊβοδας Ἀθηνῶν.

ΧΟΤΖΕΤΙ

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε αὕτη:

Ὁ ὑποφαινόμενος Κηζιλδαζὲ Ἀχμὲτ ἀγᾶς ὁμολογῶ ὅτι τὰ ἐκ δωρεᾶς κτήματα τοῦ γνησίου υἱοῦ μου Ἀλῆ Μεχμὲτ τὰ ὑπὸ τὴν διακατοχὴν αὐτοῦ εὑρισκόμενα ἅτινα κεῖνται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν Ἀθηνῶν εἰς θέσιν καλουμένην Ἅγιος Ἰωάννης Θεολόγος καὶ συνορεύονται ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τοῦ μοναστηρίου τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ ἐκ τῶν ἄλλων τριῶν μερῶν ὑπὸ τῶν μεγάλων καὶ μικρῶν ὁρίων, ἤτοι ἠρειπωμένας οἰκίας, ἠρειπωμένον πύργον (κουλὲ) καὶ ἠρειπωμένας μάνδρας κυψελῶν καὶ παραχειμαδίων, καὶ ἓν μέρος παλαιοῦ κήπου καὶ τὰ ἐντὸς τούτου ἐλαιόδενδρα, ἀμυγδαλέας, συκᾶς καὶ ἄλλα κάρπιμα καὶ ἄκαρπα δένδρα, ὡς ἐπίτροπος τοῦ υἱοῦ μου ἐπώλησα εἰς τοὺς φέροντας τὸ παρόν μου Ἡγούμενον τοῦ μοναστηρίου Ἀσωμάτων Παπᾶ Δαμασκηνὸν καὶ τοὺς ἄλλους ἐπιτρόπους τοῦ Μοναστηρίου ἀπέναντι τριάκοντα ἑνὸς λεοντίων γροσίων, κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ ἐκτιμητοῦ, καὶ ἔλαβον παρὰ τῶν εἰρημένων μοναχῶν τὸ ἄνω συμφωνηθὲν ποσὸν σῶον καὶ ἀνελλιπές.

Μάρτυρες.

Χατζῆ Ἀλῆ ἀγᾶ Ἀμπδουλκαδέρ, Χατζῆ Μπεχρὰμ ἀγᾶ Χασὰν Ζουλεμπῆ, Χατζῆ Χουσεῒμ Κηφισσώτης, Χατζῆ Μαχμοὺτ υἱὸς Ἀλῆ, Μελὲκ Μεχμὲτ Ἐφένδη, Μουσταφᾶ Ἐφένδη, Μολλᾶ Χουσεῒν Ρετζέπ, Μουσταφᾶ Τσελεμπῆ Σκουλίνη, Μουσταφᾶ Μπογιόπη ἀλῆ...

ΧΟΤΖΕΤΙ

Τ. Σ.

'Αμπδουλναφῆ κριτὴς 'Αθηνῶν.

Ὁ ἐκ Κηφισσίας καταγόμενος καὶ ἐν 'Αθήναις διαμένων Βελιδᾶν ὀγλοῦ Μεχμὲτ Τσελεμπῆ ἐμφανισθεὶς ἐνώπιον τοῦ ἱεροῦ καὶ ἀξιοσεβάστου δικαστηρίου, ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τοῦ προκαλεσαμένου τὸ παρὸν Παπᾶ 'Ιωακεὶμ ἱερέως τῆς Μονῆς 'Ασωμάτων, ἐδήλωσε καὶ ὡμολόγησεν ὅτι ἔχων ὑπὸ τὴν κυριότητα αὐτοῦ τριάκοντα ἐλαιόδενδρα, περιελθόντα εἰς αὐτὸν ἐκ δωρεᾶς...... ἀποδειχθείσης ἐνώπιον τοῦ ἱεροῦ δικαστηρίου τῇ μαρτυρίᾳ τοῦ Σαμπὰν Δερβίς......, καὶ κείμενα εἰς θέσιν 'Αμπελοκήπων καὶ τὸ μέρος Ὑδραγωγεῖα (Σουγιουλοῦ) Μπεϊζαδέ, συνορευόμενα δὲ ἐκ τῶν τεσσάρων μερῶν ὑπὸ τοῦ Μπαμπαλῆ Λούκα Καπετάνου. 'Αλαφούζου καὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ, ταῦτα μετὰ τοῦ ὑποκειμένου καὶ παρακειμένου ἀγροῦ, μεθ' ὅλων τῶν ὁρίων καὶ προσαυξημάτων ἐπώλησα ἀπέναντι τεσσαράκοντα δύο τρεχούσης τιμῆς μεγάλων ρεαλίων γροσίων εἰς τὸν εἰρημένον ἱερέα, διὰ πωλήσεως τελείας καὶ περιεχούσης πρότασιν καὶ ἀποδοχὴν καὶ παρέδωκα εἰς αὐτόν, ὅστις ἐπίσης παρεδέχθη τὴν ἀγορὰν καὶ ἔλαβεν ὑπὸ τὴν κυριότητά του μετρήσας τὸ ἄνω εἰρημένον ποσόν, εἰς τὸ ἑξῆς δὲ τὰ ἐν λόγῳ ἐλαιόδενδρα ὄντα τελεία ἐξ ἀγορᾶς ἰδιοκτησία τοῦ εἰρημένου ἱερέως, δύναται οὗτος νὰ διακατέχῃ ἐλευθέρως καὶ ὡς βούλεται. Γενομένης ὡς ἄνω τῆς ὁμολογίας ταύτης τοῦ ῥηθέντος Μεχμὲτ Τσελεμπῆ καὶ ἐπικυρωθείσης ταύτης καὶ ὑπὸ τοῦ προμνημονευθέντος Παπᾶ 'Ιωακείμ, ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς ἱερᾶς κρίσεως τὸ ἔγκυρον καὶ ἀληθὲς τῆς ἀγοραπωλησίας ταύτης, καὶ πρὸς κύρωσιν τῶν γενομένων, κατ' αἴτησιν ἐγράφη καὶ συνετάχθη τὸ παρὸν δοθὲν εἰς χεῖρας τοῦ αἰτήσαντος.

'Εν μηνὶ Μουχαρὲμ 1098 (=1687).

Μάρτυρες.

Χουσεὶν 'Εφένδη, Μεχμὲτ ἀγᾶ Χασᾶν Τσελεμπῆ, Χαμζᾶ ἀγᾶ, Χατζῆ Μουσταφᾶ ἀγᾶ φρούραρχος, Χατζῆ Μουσταφᾶ Μπεχρὰμ ζαδέ, Μεχμὲτ Κιαχαγιᾶς τοῦ φρουρίου, Μουσταφᾶ Τσελεμπῆ Περσούκ, 'Αχμὲτ Τσελεμπῆ Ναγκυρλῆ, Μεχμὲτ Τσελεμπῆ, 'Αμπδῆ Τσελεμπῆ, 'Αχμὲτ 'Αγᾶ, Κασήμ, Μεχμὲτ Μπέσε ἀρχικλητήρ, 'Αλῆ Βελῆ, 'Αλῆ Τσελεμπῆ Μαρουκαῆ καὶ ἄλλοι.

ΧΟΤΖΕΤΙ

Τ. Σ.

Ἀχμὲτ κριτὴς Ἀθηνῶν.

Ὁ ἐκ Κηφισσίας καταγόμενος καὶ ἐν Ἀθήναις ἐγκατεστημένος Μεχμὲτ Τσελεμπῆ Βελιδὰν ἐμφανισθεὶς ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Κρίσεως, παρόντος καὶ τοῦ ἱερέως τῆς Μονῆς τῶν Ἀσωμάτων καὶ κατοίκου Ἀθηνῶν Ἰωακείμ, ἐδήλωσε καὶ ὡμολόγησεν ὅτι κύριος ὢν τριάκοντα ἐλαιοδένδρων, ἅτινα ἠγόρασα ἀπὸ τὴν σύζυγόν μου Φατιμὲν καὶ κεῖνται κατὰ τὴν θέσιν Ἀμπελοκήπων καὶ ἐντὸς τῆς περιοχῆς τῶν Ὑδραγωγείων τοῦ Βεηζαδὲ ὁριζόμενα ὑπὸ τῶν κτημάτων τοῦ Μπαμπαλῆ, Λούκα, Καπετάνου, Ἀλεφούζου καὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ, ἐπὶ τῇ ἑκατέρωθεν γενομένῃ προτάσει καὶ ἀποδοχῇ ἐπώλησα ταῦτα μετὰ τοῦ ὑποκειμένου καὶ παρακειμένου ἀγροῦ καὶ μετὰ πάντων τῶν ἐξαρτημάτων καὶ δικαιωμάτων εἰς τὸν εἰρημένον ἱερέα ἀντὶ 42 ρεαλίων γροσίων διὰ πωλήσεως τελείας καὶ ὁριστικῆς, παρὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβον τὸ ὁρισθὲν τίμημα σῶον καὶ ἀνελλιπές. Δηλῶ ὅθεν ὅτι ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἑξῆς τὰ ἐν λόγῳ ἐλαιόδενδρα μετὰ πάντων τῶν ἐξαρτημάτων καὶ δικαιωμάτων εἶνε τελεία ἰδιοκτησία καὶ ἀδιαφιλονίκητος του προμνησθέντος ἱερέως δυναμένου νὰ διακατέχῃ αὐτὰ ὡς βούλεται καὶ θέλει τέλειος κύριος αὐτῶν γενόμενος. Ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐτῶν ὅπως ἐκδοθῇ ἱερὸν πρακτικὸν ἐπικυροῦν καὶ βεβαιοῦν τὴν ὁμολογίαν τοῦ εἰρημένου Μεχμὲτ Τσελεμπῆ, συνετάχθη τὸ παρὸν τὴν 8ην τοῦ μηνὸς Ῥεβιουλεββὲλ τοῦ ἔτους 1096 (=1685).

Μάρτυρες.

Μεχμὲτ Τσελεμπῆ, Ἀμπδῆ Τσελεμπῆ, Χουσεὶν Ἐφένδη, Μεχμὲτ ἀγᾶ Χασὰν Τσελεμπηζαδέ, Χαμζᾶ ἀγᾶ, Χατζῆ Μουσταφᾶ ἀγᾶ, Χατζῆ Μουσταφᾶ Μπεχράμ, Μεχμὲτ Τσελεμπῆ οἰκονόμος τοῦ φρουρίου, Μουσταφᾶ Τσελεμπῆ, Μπουρσὰκ Ἀχμὲτ Τσελεμπῆ Μαγριμπῆ, Δερβὶς Τσελεμπῆ, Σαμπὰν Γιαγιά, Μεχμὲτ Μπέσε, Ἀλῆ Βελῆ, Ἀλῆ Τσελεμπῆ Μαρακουῆ καὶ ἄλλοι

ΧΟΤΖΕΤΙ

Σ. Σ.

Ἀμπδουλλὰχ κριτὴς Ἀθηνῶν.

. . . .

ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τῶν μοναχῶν τοῦ Μοναστηρίου . . . . ἐδήλωσε καὶ ὡμολόγησεν ὅτι ἔχων ὑπὸ τὴν πλήρη κυριότητα δύο

ἰσόγεια οἰκήματα ζευγηλατῶν κείμενα ἐν τῷ χωρίῳ Κερατέᾳ τῆς ὑποδιοικήσεως Μεσογείων καὶ συνορευόμενα ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τοῦ Κόλα Γιάννη, ἀφ' ἑτέρου (κενὸν) καὶ ἐκ δύο μερῶν ὑπὸ τῆς δημοσίας ὁδοῦ μετὰ πάντων τῶν δικαιωμάτων καὶ προσαυξημάτων καὶ τῶν ἀγρῶν τῶν κειμένων εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον, δύο ζευγαρίων καὶ γνωστῶν ὁρίων μεταξὺ τῶν κατοίκων, διὰ πωλήσεως περιεχούσης πρότασιν καὶ παραδοχὴν ἐπώλησα εἰς τοὺς εἰρημένους μοναχοὺς ἀπέναντι 15 λεοντίων γροσίων, οἵτινες λαβόντες καὶ τὴν ἄδειαν τῆς διακατοχῆς παρὰ τῶν κυρίων τῆς γῆς, ἐπλήρωσαν εἰς ἐμὲ τὸ ἐν λόγῳ ποσὸν 15 γροσίων σῶον καὶ ἀνελλιπές......

. . . .

εἶνε τελεία ἐξ ἀγορᾶς ἰδιοκτησία αὐτῶν δικαιούμενα νὰ διακατέχωσιν ἐλευθέρως καὶ ὡς βούλονται. Πρὸς πίστωσιν τῆς ἀληθείας τῶν γενομένων κατ' αἴτησιν ἐγράφη τὸ παρὸν καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας αὐτῶν.

Τὴν 24 Σαφὲρ 1109 (=1698).

Μάρτυρες.

Μαχρελιφρὰζ Χαμζᾶ ἀγᾶ, Μεχμὲτ ἀγᾶ Κιοτσοὺκ ἀγᾶ, Ἀχμὲτ Ἐφένδη, Χουσεὶν Ἐφένδη ἐκ Κηφισσίας, Ἀλῆ Τσελεμπῆ Μπεχράμ, Μουσταφᾶ Τσελεμπῆ Μεγιαρῆ, Χουσεὶν ἀγᾶ υἱὸς Χασὰν Τσελεμπῆ.

ΧΟΤΖΕΤΙ

Τ. Σ.

Ἀμπδουρραχὴμ κριτὴς Ἀθηνῶν.

Ὁ κάτοικος Ἀθηνῶν Κηζηλζαδὲ Ἀχμὲτ ἀγᾶς ἐμφανισθεὶς ἐνώπιον τοῦ ἱεροῦ καὶ ἀξιοσεβάστου δικαστηρίου ὡς ἐπίτροπος τοῦ ἀνηλίκου νομίμου υἱοῦ του Μεχμέτ, παρόντος καὶ τοῦ Παπᾶ Δαμασκηνοῦ ἡγουμένου τῆς μονῆς Ἀσωμάτων καὶ κατοίκου τῆς αὐτῆς πόλεως, κατέθηκεν ὅτι ἔχων ὑπὸ τὴν διακατοχὴν αὐτοῦ ὡς ἐπίτροπος τοῦ ἀνηλίκου υἱοῦ του Μεχμὲτ τὰ ἐκ δωρεᾶς προερχόμενα κτήματά του κείμενα εἰς ἅγιον Ἰωάννην Θεολόγον ἤτοι ἠρειπωμένον πύργον (κουλὲ) ἐγκαταλελυμμένας κυψέλας, μάνδρας, παραχειμάδια (κισλὰκ) καὶ ἕνα παλαιὸν κῆπον περιέχοντα δένδρα ὀπωροφόρα καὶ ἄγρια καὶ ὕδωρ, ἐπειδὴ θεωρῶ τὴν πώλησιν τούτων ἐπωφελῆ διὰ τὸν ἀνήλικον υἱόν μου, ὡς ἐπίτροπος αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἑκατέρωθεν γενομένῃ προτάσει καὶ ἀποδοχῇ καὶ διὰ πωλήσεως τελείας καὶ ἀμετακλήτου καὶ ἀπηλλαγμένης παντὸς ὅρου ἀκυρωτικοῦ, ἐπώλησα ταῦτα ἀπέναντι τριάκοντα

ἑνὸς γροσίων λεοντίων, (ἐσεδὶ) εἰς τὸν Παπᾶ Δαμασκηνὸν Πετράκη, ὅστις ἐπίσης ἠγόρασε καὶ παρέλαβε ταῦτα ὑπὸ τὴν κυριότητά του πληρώσας εἰς ἐμὲ τὸ συμπεφωνημένον ποσὸν τριάκοντα ἑνὸς γροσίων, ἅτινα ἔλαβον ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ σῶα καὶ ἀνελλιπῆ. Δηλῶ δὲ ὅτι ἀπὸ τοῦδε τὰ εἰρημένα κτήματα μετὰ τῶν ἐξαρτημάτων των εἶνε τελεία ἰδιοκτησία τοῦ Παπᾶ Δαμασκηνοῦ δικαιουμένου νὰ διακατέχῃ αὐτὰ ἐλευθέρως καὶ ὡς βούλεται. Ἐπὶ τῇ καταθέσει ταύτῳ αἰτηθείσης καὶ τῆς ἐπικυρώσεως ταύτης δι' ἱερᾶς πράξεως συνετάχθη τὸ παρὸν γραφὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ μηνὸς Τζεμαζιουλεββὲλ 1135 (=1722).

Μάρτυρες

Μελὶκ Μεχμὲτ Ἐφένδη υἱὸς τοῦ Ἰράλη Ἐλιάς, Χατζῆ Μαχμοὺτ υἱὸς Ἀλῆ, Χατζῆ Χουσεῒν Κηφισιώτης, Χατζῆ Ἰμπραχὴμ ἀγᾶ Χασὰν Τζελεμπῆ, Χατζῆ Ἀλῆ ἀγᾶ υἱὸς Ἀμπδουλκαδήρ, Μουσταφᾶ υἱὸς Χοσρέβ, Μουσταφᾶ Μπογιοὺκ Ἀλῆ, Μουσταφᾶ Τσελεμπῆ, Μολλᾶ Χουσεΐν, Μουστπφᾶ Ἐφένδη καὶ ἄλλοί.

ΧΟΤΖΕΤΙ

Μεχμὲτ υἱὸς Ἀχμὲτ Κριτὴς Ἀθηνῶν.

Ὁ Ἀνδρέας Πάτσος υἱὸς Νικολάου, ὑπὸ τῆς Λασκαροῦς θυγατρὸς Πέτρου Μαρουσιώτου, κατοίκου τοῦ χωρίου Ἀμαρουσίος τῆς διοικήσεως Ἀθηνῶν, διορισθεὶς ἐπίτροπος αὐτῆς ὅπως καταθέσῃ τὴν ὁμολογίαν τῆς κάτωθι πωλήσεως. καὶ ἐμφανισθεὶς ἐνώπιον τοῦ ἱεροῦ καὶ ἀξιοσεβάστου δικαστηρίου, μετὰ τὴν κατὰ τὸν ἱερὸν νόμον βεβαίωσιν τῆς ἐγκυρότητος τῆς πληρεξουσιότητος αὐτοῦ διὰ τῆς μαρτυρίας τῶν γνωστῶν Σταύρου . . . . Μπενιζέλου, ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τοῦ προκαλεσαμένου τὸ παρὸν ἔγγραφον ἐπιτρόπου τοῦ Μοναστηρίου Ἀσωμάτων Παπᾶ Δαμασκηνοῦ υἱοῦ Πετράκη, ὡς ἐπίτροπος τῆς εἰρημένης ἐδήλωσε καὶ ὡμολόγησεν, ὅτι ἡ ἐντολοδότις του ἔχουσα ὑπὸ τὴν πλήρη κυριότητα καὶ κατοχὴν αὐτῆς δύο δωμάτια ἰσόγεια καὶ ὄπισθεν . . . . . κείμενα εἰς τὸ ῥηθὲν χωρίον καὶ συνορευόμενα ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τοῦ κτήματος τοῦ Φαχρόυλιφρὰζ Μεχμὲτ ἀγᾶ, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ κτήματος τοῦ Κηζηλζαδὲ Ἀχμὲτ . . . . καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ ἐλαιομύλου τοῦ Χατζῆ Ἰμπραχήμ, ἔτι . . . ἐλαιόδενδρα καὶ ἓν νεόφυτον (φιδάνι) κείμενα πλησίον εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον . , . . χωράφιον Ἀσωμάτων καὶ συνορευόμενα ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τοῦ κτήματος τοῦ Βασίλη Σεμερτζῆ, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ κτήματος τοῦ Βασίλη Σεμερτζῆ, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ κτήματος τοῦ Μιχαὴλ Σίνη, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ . . . , .

Λινάρδου Κυριάκου, ἔτι τέσσαρα ἐλαιόδενδρα . . . . μετὰ τοῦ ἀγροῦ κείμενα πλησίον τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Βλάση καὶ συνορευόμενα ἀφ' ἑνὸς . . . . ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ κτήματος Παρασκευάδη καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῆς δημοσίας ὁδοῦ, ἔτι δεκαοκτὼ ἐλαιόδενδρα καὶ δύο νεόφυτα (φιδὰν) κείμενα εἰς τὴν αὐτὴν τοποθεσίαν καὶ συνορευόμενα ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τοῦ κτήματος τοῦ ὑπηκόου Δημήτρη, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ κτήματος τοῦ Δημήτρη Δρακοζλῆ, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ κτήματος Ἰωάννου Γκουμουλέζα, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ κτήματος τοῦ Δημήτρη Ἐγριποζλῆ (ἐξ Εὐβοίας) καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῆς δημοσίας ὁδοῦ, ἔτι δώδεκα ἐλαιόδενδρα κείμενα εἰς θέσιν Κομμένο καὶ συνορευόμενα ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τοῦ κτήματος Μεχμὲτ ἀγᾶ, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ κτήματος Νίκου Χρήστου, ἀφ' ἑτέρου . . . τοῦ Μοναστηρίου Ἀστέρι καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ κτήματος Λαζγόρη, ἔτι εἴκοσι καὶ τέσσαρα ἐλαιόδενδρα κείμενα κατὰ τὴν ὁδὸν Κηφισσιᾶς καὶ συνορευόμενα ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τοῦ κτήματος τοῦ Κηζηλζαδέ, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ κτήματος τοῦ Παπουτσῆ Ἀντώνη καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ κτήματος τῆς γυναικὸς Ρετζὲπ Μπεΐ καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῆς δημοσίας ὁδοῦ, ἔτι εἴκοσι καὶ ἓν ἐλαιόδενδρα κείμενα εἰς θέσιν Παλαιὰ ἀλώνια τοῦ χωρίου Ἀμαρουσίου καὶ ὁριζόμενα ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τοῦ κτήματος τοῦ Ταμζᾶ ἀγᾶ ζαδέ, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ κτήματος τοῦ Κηζηλζαδέ, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ κτήματος τοῦ Σπυρίδου Κάλκου, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ κτήματος τοῦ Σταύρου, ἔτι ὀκτὼ ἐλαιόδενδρα κείμενα εἰς θέσιν Ἀναβρυτὰ καὶ ὁριζόμενα ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τοῦ κτήματος Βασίλη Σεμερτζῆ, ἀφ' ἑτέρου . . . . . καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῆς δημοσίας ὁδοῦ, ἔτι . . . . . ἐλαιόδενδρα καὶ δέκα νεόφυτα (φιδὰν) κείμενα εἰς θέσιν . . . . . καὶ ὁριζόμενα ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τοῦ κτήματος Σπυρίδου Κάλκου, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ κτήματος τοῦ Γιαννάκη ἀφ' ἑτέρου . . . . ἔτι . . . ἐλαιόδενδρα μετὰ τεσσάρων στρεμμάτων ἰδιαιτέρου ἀγροῦ περιέχοντος καρποφόρα τινὰ δένδρα κείμενα πλησίον τοῦ Μεγάλου Χωρίου καὶ συνορευόμενα ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τοῦ κτήματος τοῦ Χαμζῆ ἀγαζαδέ, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ κτήματος τοῦ Κηζιλζαδὲ Ἀχμέτ, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ κτήματος τοῦ Γεωργάκη καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ μεσαίου δρόμου, ἔτι κῆπον ἑνὸς στρέμματος περιέχοντα δένδρα κάρπιμα, καὶ κείμενον εἰς τὴν αὐτὴν τοποθεσίαν, ὁριζόμενον δὲ ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τοῦ κτήματος τῶν Χαμζαγαζαδέδων, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ κτήματος τοῦ Σπυρίδου Κάλκου καὶ ἐκ δύο μερῶν ὑπὸ τῆς δημοσίας ὁδοῦ, ἔτι τρία ἐλαιόδενδρα νεόφυτα καὶ ἀλωνότοπον κείμενα εἰς Ἅγιον Δημήτριον καὶ συνορευόμενα ἐκ τῶν τεσσάρων μερῶν ὑπὸ τοῦ κτήματος τῆς συζύγου τοῦ Τσαβίζη,

μετὰ τοῦ δικαιώματος ὑδρεύσεως ὅλων τῶν εἰρημένων γαιῶν ἐκ τοῦ ὕδατος τῆς Κηφισσίας ἐπὶ 1 $^1/_2$ ὥραν ἑκάστην Πέμπτην, ταῦτα πάντα διὰ πωλήσεως περιεχούσης πρότασιν καὶ παραδοχήν, τελείας καὶ ἀπηλλαγμένης ἀκυρωτικοῦ ὅρου, ἐπώλησεν ἡ ἐντολοδότις μου εἰς τὸν εἰρημένον ἐπίτροπον τοῦ μοναστηρίου Ἀσωμάτων ἀπέναντι ἑκατὸν τεσσαράκοντα πέντε γροσίων καὶ παρέδωκεν εἰς αὐτόν, ὅστις ἀφ' οὗ ἠγόρασε καὶ παρέλαβεν εἰς τὴν κυριότητά του διὰ τῆς εἰς χεῖράς του ἀφιερωματικῆς περιουσίας ἐπλήρωσε τὸ εἰρημένον τίμημα 145 γροσίων, ἅτινα ἔλαβε σῶα καὶ ἀνελλιπῆ, δὲν δικαιοῦται δὲ εἰς τὸ ἑξῆς νὰ ἔχῃ ἐξουσίαν ἐπεμβάσεως ἐπὶ τῶν ῥηθέντων, ἅτινα εἶνε τελεία ἰδιοκτησία τοῦ εἰρημένου δυναμένου νὰ διακατέχῃ αὐτὰ ἐλευθέρως καὶ ὡς βούλεται. Πρὸς πίστωσιν τῆς ἀληθείας τῶν γενομένων ἐγράφη τὸ παρὸν ἐν μηνί . . . .

Τοῦ ἔτους 1137 (=1724)

Μάρτυρες

Σεμερτζῆ Βασίλης, Ἰωάννης Παλαιολόγος, Ἰωάννης Περίνας, Δημήτριος Κουκλετζῆς, Δημήτριος Καβάγιας.

ΙΔΙΩΤΙΚΟΝ ΕΓΓΡΑΦΟΝ ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑΣ

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε ἡ ἑξῆς:

Τὸν ἐν τῇ θέσει Ἀκαδημίᾳ τῶν Ἀθηνῶν κείμενον ἀγρόν μου ἐκ δέκα πέντε ὡς ἔγγιστα στρεμμάτων καὶ συνορευόμενον ὑπὸ τῶν κτημάτων τοῦ Ὀσμὰν Ἐφένδη, Μιχαήλ, Παπᾶ Λάρδη, Βασιλείου Ἐλευθερίου, Μπαμπαλῆ Δερβὶς Ἀλῆ καὶ ὑπὸ τῶν τέκνων Πούλου ἐπώλησα εἰς τὸν φέροντα τὸ παρὸν Παπᾶ Πετράκην ἀπέναντι ἑξήκοντα γροσίων ὅστις ἠγόρασε καὶ παρέλαβεν αὐτὸ πληρώσας τὸ ορισθὲν τίμημα, ὅπερ ἔλαβον ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ σῶον καὶ ἐνεχείρησα εἰς αὐτὸν τὸ παρόν μου ἔγγραφον, ὅπως ἐν ἀνάγκῃ ἐπιδείξῃ αὐτό

Ἐγράφη ἐν μηνὶ Ζιλχιδζὲ (20) τοῦ ἔτους 1144 (1731).

Μουχλὶς Μεχμὲτ Ἀλῆ.

Μάρτυρες

Μουσταφᾶ, Μπερμπὲρ Ἀλῆ Δεκοχτώ, Μουσταφᾶ Μπέσε, Ὀσμὰν ἀγᾶ υἱὸς Χουσεΐν ἀγᾶ, καὶ ἄλλοι.

ΧΟΤΖΕΤΙ

Μεχμὲτ	Σεΐδ Χουσεΐν
κριτὴς τῶν Ἀθηνῶν.	κριτὴς τῶν Ἀθηνῶν
Τ. Σ.	Τ. Σ.

Ὁ Μῆτρος Λάμπρου Χρυσοφός, διορισθεὶς ἐπίτροπος πρὸς κατάθεσιν τῆς κάτωθι ὁμολογίας καὶ πρὸς ἔκδοσιν χοτζετίου ὑπὸ τοῦ Γεωργάκη καὶ Νικολοῦ υἱῶν Γκίκα Καγγάδη, κατοίκων τῆς Μητροπόλεως συνοικίας Ἀθηνῶν καὶ ὑπὸ τοῦ προσωρινῶς ἐν Ἀθήναις διαμένοντος Σταματάκη Καγγάδη, ἐμφανισθεὶς ἐνώπιον τοῦ ἱεροῦ καὶ ἀξιοσεβάστου δικαστηρίου, ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τῶν προκαλεσαμένων τὸ παρὸν Δαμασκηνοῦ Ἡγουμένου τῆς Μονῆς Πετράκη καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ μοναχῶν Ἀρσενίου καὶ Ἀνθίμου, καὶ βεβαιώσας κατὰ τὸν ἱερὸν νόμον τὸ ἔγκυρον τῆς ἐπιτροπείας του διὰ μαρτυρίας τῶν γνωστῶν Παπᾶ Ἀγγελάκη καὶ Γεωργίου Παπᾶ Μάρκου, ἐδήλωσε καὶ ὡμολόγησεν ὅτι διὰ πωλήσεως περιεχούσης πρότασιν καὶ ἀποδοχὴν ἑκατέρωθεν, τελείας καὶ ἀπηλλαγμένης ἀκυρωτικοῦ ὅρου, οἱ ἐντολεῖς αὐτοῦ ἰδιοκτῆται τῶν κάτωθι ἀναφερομένων κτημάτων, ἐπώλησεν αὐτὰ εἰς τοὺς εἰρημένους μοναχοὺς διὰ λογαριασμὸν τοῦ Μοναστηρίου καὶ παρέδωκεν εἰς αὐτοὺς ἀπέναντι μὲν διακοσίων λεοντίων γροσίων ἓν κεραμοσκέπαστον γεωργικὸν οἴκημα, δύο βόας, τριάκοντα κοιλὰ σίτου, εἴκοσι κοιλὰ κριθῆς, ἠρειπιωμένα δωμάτια ζευγηλατῶν, ἓξ ἀλωνοτόπους, μίαν βρύσιν, πάντα τὰ ἐλαιόδενδρα καὶ ἑνὸς ζευγαρίου γεωργικὰ ἐργαλεῖα κείμενα εἰς Ξυλοκέριζαν τοῦ τμήματος Κατάδεμα, ἔτι δὲ ἀπέναντι τρακοσίων λεοντίων γροσίων ἀγροὺς μικροὺς καὶ μεγάλους χωροῦντας ἓξ ζευγάρια, οἰκόπεδα, δάση καὶ παραχειμάδια κείμενα ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ξυλοκέριζας ἀπὸ τὰ ὄρη Γραμπετόζα (Ῥαπιδόσα) μὲ τὸ ἥμισυ τῆς λίμνης Σαπρᾶς (Μπρεκσίζα) μέχρι τῆς θαλάσσης, ἀπὸ τὴν θάλασσαν, τὴν Σαπρὰν μέχρι τοῦ Χοιροσακούλι (Γεροτσακοῦλι) καὶ ἀπὸ τὰ παράλια τῆς θαλάσσης μέχρι τοῦ φρέατος καὶ τοῦ ρεύματος καὶ ἀπὸ τοῦ ρεύματος μέχρι τοῦ ὄρους τῆς Σαπρᾶς (Μπρεκσίζα). Τὸ ἀντίτιμον τούτων πάντων ἐν συνόλῳ 500 λεοντίων γροσίων ἔλαβον σῶον καὶ ἀνελλιπὲς οἱ ἐντολεῖς αὐτοῦ παρὰ τῶν εἰρημένων μοναχῶν καὶ δηλοῦσιν ὅτι εἰς τὸ ἑξῆς ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ ἓξ ζευγαρίων ἀγρῶν, δασῶν, παραχειμαδίων, λιβαδίων καὶ λοιπῶν δὲν ἔχουσι δικαίωμα καὶ ἐξουσίαν, ἀλλ' εἶνε τελεία ἐξ ἀγορᾶς ἰδιοκτησία τῶν ρηθέντων μοναχῶν διὰ

λογαριασμὸν τοῦ Μοναστηρίου αὐτῶν. Πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἀληθείας τῶν γενομένων συνετάχθη τὸ παρὸν καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας αὐτοῦ.

Τὴν 18 Ρεβιουλαχὴρ 1147 (=1734).

Μάρτυρες

Ἀχμὲτ Τσελεμπῆ Ἐγριποζλῆ (ἐξ Εὐβοίας), Μουσταφᾶ Ἐγριποζλῆ (ἐξ Εὐβοίας), Μουσταφᾶ Μπαμπᾶ Ἀχμέτ, Νεσὰτ Μεχμέτ, ὁ ἀδελφός του Ἀλῆ ἀγᾶς, Ἀλῆ Σκουλίνη, Χαλὴλ Τσελεμπῆ Μπεκυράκη, Γερο-Ἀδάμης Καλαμιώτης, Παπᾶ Ἄγγεκα . . .

ΧΟΤΖΕΤΙ

Τ. Σ.

Ἀρὶφ κριτὴς Ἀθηνῶν.

Ὁ ἐναρετώτατος Μουφτῆς Χατζῆ Ὀμὲρ υἱὸς Ὀσμὰν Ἐφένδη κάτοικος τῆς πόλεως Ἀθηνῶν καὶ τῆς συνοικίας ἱεροῦ Τζαμίου Φετχιὲ (τοῦ Πορθητοῦ), ἐμφανισθεὶς ἐνώπιον τοῦ πεφωτισμένου ἱεροῦ δικαστηρίου, ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τοῦ Παπᾶ Ἀνθίμου ἡγουμένου τῆς Μονῆς Πετράκη, οἰκείᾳ βουλήσει καὶ αὐτοπροσώπως ἐδήλωσε καὶ ὡμολόγησεν ὅτι ἰδιοκτήτης τέλειος ὢν εἴκοσι δύο ἐλαιοδένδρων μικρῶν τε καὶ μεγάλων κειμένων κατὰ τὴν θέσιν Ἀμπελοκήπων καὶ συνορευομένων ὑπὸ τῶν δένδρων τῶν τέκνων Διβαλῆ, τοῦ Ἀμπδῆ Μοραγιώτη, τοῦ Χουσεὶν ἀγᾶ καὶ ἐν μέρει ὑπὸ τῶν δένδρων τοῦ Παναγιώτου Μωραΐτη, ἐπὶ τῇ ἑκατέρωθεν γενομένῃ προτάσει καὶ ἀποδοχῇ διὰ πωλήσεως ἀληθοῦς καὶ πραγματικῆς ἀπηλλαγμένης παντὸς ὅρου ἀκυρωτικοῦ ἐπώλησα ἀπέναντι ἑξήκοντα τριῶν γροσίων εἰς τὸν μοναχὸν Παπᾶ Δαμασκηνὸν καὶ παρέδωκα εἰς αὐτόν, ὅστις ἐπίσης ἠγόρασεν αὐτὸν ὡς ἄνω περιγράφεται καὶ ἔλαβεν ὑπὸ τὴν κυριότητο αὐτοῦ πληρώσας εἰς ἐμὲ τὸ συμπεφωνημένον ποσὸν ἑξήκοντα γροσίων, ἅτινα ἔλαβον σῶα ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ εἰρημένου μοναχοῦ. Δηλῶ δὲ ὅτι εἰς τὸ ἑξῆς δὲν δικαιοῦμαι κατ' οὐδένα τρόπον καὶ ἐπὶ οὐδεμιᾷ προφάσει νὰ ἐγείρω ἀπαιτήσεις κυριότητος καὶ διακατοχῆς ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω περιγραφομένων ἐλαιοδένδρων, ἅτινα εἶνε πλήρης καὶ τελεία ἰδιοκτησία τοῦ προμνησθέντος μοναχοῦ δυναμένου νὰ διακατέχῃ ἐλευθέρως καὶ ὡς βούλεται. Ἐπὶ τῇ ὁμολογίᾳ ταύτῃ αἰτηθείσης καὶ τῆς ἐπικυρώσεως αὐτῆς δι' ἱερᾶς πράξεως, συνετάχθη τὸ παρὸν γραφὲν τὴν 4ην Ῥαμαζᾶν τοῦ ἔτους 1176 (=1762).

Μάρτυρες

Μολλᾶ Μουσταφᾶς ἱμάμης τοῦ φρουρίου, Μολλᾶ Ἀμπδουρραχμὰν

Μουφτηζαδέ, Χαφοὺζ Χουσεὶν Ἀγάκος, Σααδεδδὶν Ἐφένδης, Ἀλῆ Ἐφένδης Ζεκίρ, Ἀρὶφ Ἐφένδη Μουφτηζαδὲ καὶ ἄλλοι.

ΧΟΤΖΕΤΙ

Τ. Σ.

Χατζῆ Ἀμπδοὺλ Ναφῆ κριτὴς Ἀθηνῶν

Ὁ Γεωργάκης υἱὸς τοῦ Ἀνδρίκου Μπατζδάρη κατοίκου τῆς πόλεως Ἀθηνῶν ἐμφανισθεὶς ἐνώπιον τοῦ ἱεροῦ καὶ ἀξιοσεβάστου δικαστηρίου, παρόντος καὶ τοῦ ἐκ τῶν κατοίκων τῆς αὐτῆς πόλεως μοναχοῦ καὶ ἡγουμένου τῆς μονῆς Πετράκη, Ἀνθίμου ἐδήλωσε καὶ ὡμολόγησεν ὅτι ἔχων ὑπὸ τὴν κυριότητα καὶ διακατοχὴν αὐτοῦ ἐλαιόδενδρα γνωστοῦ ἀριθμοῦ, μεγάλα τε καὶ μικρά, κείμενα ἐν θέσει «Ἀμπελοκήπων Παναγία Γουδῆ» καὶ συνορευόμενα ὑπὸ τῶν δένδρων τοῦ εἰρημένου μοναχοῦ καὶ ἡγουμένου τῆς Μονῆς Πετράκη καὶ ὑπὸ τῶν δένδρων τοῦ ἰδίου πωλητοῦ, ἐπὶ τῇ ἑκατέρωθεν γενομένῃ προτάσει καὶ παραδοχῇ διὰ τελείας καὶ ὁριστικῆς πωλήσεως ἀπηλλαγμένης ἀκυρωτικοῦ ὅρου, ἐπώλησα εἰς τὸν εἰρημένον μοναχὸν Ἄνθιμον ἀντὶ διακοσίων γροσίων, παρέδωκα αὐτὰ εἰς τὸν ἀγοραστὴν καὶ κατέστησα τέλειον κύριον αὐτῶν, οὗτος δὲ παρέλαβεν αὐτὰ ἐκ τῶν χειρῶν μου καὶ κατέσχεν ὡς τελείαν ἰδιοκτησίαν του πληρώσας εἰς ἐμὲ τὸ ὁρισθὲν τίμημα διακοσίων γροσίων, ἅτινα ἔλαβον παρ' αὐτοῦ σῶα καὶ ἀνελλιπῆ. Ὅθεν δηλῶ ὅτι εἰς τὸ ἑξῆς οὐδὲν δικαίωμα διακατοχῆς καὶ κυριότητος δύναμαι νὰ διεκδικῶ ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω ὁριζομένων καὶ περιγραφομένων ἐλαιοδένδρων, ἅτινα εἶνε τελεία ἐξ ἀγορᾶς προερχομένη ἰδιοκτησία τοῦ εἰρημένου μοναχοῦ δυναμένου νὰ διακατέχῃ αὐτὰ ἐλευθέρως ὡς βούλεται καὶ διαθέτει ὡς αὐτῷ ἀρέσκει. Πρὸς βεβαίωσιν τῶν ἀνωτέρω ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐτῶν συνετάχθη τὸ παρὸν γραφὲν τὴν 1?ην τοῦ μηνὸς Ζιλκαδὲ τοῦ ἔτους 1187 (=1773).

Μάρτυρες

Μελὲκ ζαδὲ Μεχμὲτ ἀγᾶ. Καλιονῆ Ὀσμάν, Κωνσταντῖνος Οἰκονόμου, Μεχμὲτ Χειλᾶς, ὁ κλητὴρ Καρὰ Μεχμέτ.

ΧΟΤΖΕΤΙ

Υ. Σ.

Μουχτὰρ κριτὴς Ἀθηνῶν.

Ἡ Φλωροῦ θυγάτηρ Μαρδίτσας χριστιανὴ κάτοικος Ἀθηνῶν ἐμ-

φανισθεῖσα ἐνώπιον του ἱεροῦ καὶ ἀξιοσεβάστου δικαστηρίου, παρόντος καὶ τοῦ προκαλεσαμένου τὸ παρὸν ἔγγραφον ἡγουμένου Πετράκη, αὐτοπροσωπως κατέθηκε καὶ ὡμολόγησεν ὅτι ἔχουσα ὑπὸ τὴν πλήρη κυριότητά της εἴκοσι πέντε ἐλαιόδενδρα κείμενα ἐντὸς τῶν ὁρίων Ἀθηνῶν καὶ κατὰ τὴν θέσιν Ἁγία Ἄννα συνορευόμενα δὲ ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τοῦ κτήματος τοῦ Μαχφηζαδέ, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ κτήματος τῆς συζύγου τοῦ Σωτήρη Ἀστρακάρη καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ κτήματος τοῦ Γιαννάκη Κάλφα καὶ ἐκ τοῦ τετάρτου μέρους (κενὸν) ἐπὶ τῇ ἑκατέρωθεν γενομένῃ προτάσει καὶ ἀποδοχῇ διὰ πωλήσεως τελείας καὶ ὁριστικῆς ἀπηλλαγμένης παντὸς ἀκυρωτικοῦ ὅρου ἐπώλησα ἀπέναντι ἑκατὸν γροσίων τρεχούσης ἀξίας τῆς ἐποχῆς ταύτης εἰς τὸν εἰρημένον ἡγούμενον καὶ παρέδωκα αὐτὰ εἰς αὐτόν, οὗτος δὲ κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον ἠγόρασε καὶ παρέλαβεν ὑπὸ τὴν κυριότητά του πληρώσας τὸ ἄνω ὁρισθὲν ἀντίτιμον ἑκατὸν γροσίων, ἅτινα ἔλαβον σῶα καὶ ἀνελλιπῆ ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ εἰρημένου ἡγουμένου Πετράκη. Ἐδήλωσε δὲ πρὸς τούτοις ὅτι ἐπὶ τῶν εἰρημένων δένδρων ἐπὶ οὐδενὶ λόγῳ καὶ αἰτίᾳ εἰς τὸ ἑξῆς ἔχει δικαιώματα ἀναμίξεως καὶ διακατοχῆς, ἀλλ' εἶνε τελεία ἰδιοκτησία ἐξ ἀγορᾶς τοῦ ῥηθέντος ἡγουμένου Πετράκη, δικαιουμένου νὰ διακατέχῃ αὐτὰ ἐλευθέρως ὡς τέλειος κύριος. Πρὸς κύρωσιν τοῦ ἀληθοῦς τῶν γενομένων κατ' αἴτησιν συνετάχθη τὸ παρὸν τὴν 2 τοῦ μηνὸς Ρετζὲπ τοῦ ἔτους 1195 (=1781).

Μάρτυρες.

Νικολὸς Σκουζές, Παπᾶ Παρθένιος, Παπᾶ Διονύσιος, Γεωργαντᾶς Χειλᾶς καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν παρευρεθέντων.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΝ ΧΟΤΖΕΤΙ

Ὁ Οὐζοὺν Ἀλῆς ἀδελφὸς τοῦ ἀποβιώσαντος Χατζῆ Ἀμπδουλλατὴφ υἱοῦ Χατζῆ Δεσβὶς κατοίκου τῆς Κηφισσίας ὑπαγομένης εἰς τὴν διοίκησιν Ἀθηνῶν, ἐμφανισθεὶς εἰς τὸ ἱερὸν δικαστήριον, παρόντος καὶ τοῦ ἡγουμένου τοῦ εἰς Κατάδεμα τσιφλικίου, εἶπε τὰ ἑξῆς: Ἐπειδὴ τὰ σύνορα τοῦ τσιφλικίου τούτου γειτνιάζουσι μὲ τὰ σύνορα τὰ ἰδικά μας, αἱ ἐντὸς αὐτοῦ (τοῦ τσιφλικίου) εὑρισκόμεναι νομαὶ καὶ περίφρακτοι τόποι διὰ κτήνη, τὰ ὁποῖα ἔχομεν πατρόθεν, εἶνε ἰδικά μας· διὰ τοῦτο ἐξαιτοῦμαι νὰ διαταχθῇ οὗτος διὰ τοῦ ἱεροῦ νόμου νὰ ἐκκενώσῃ αὐτὰ καὶ ἀποσυρθῇ. Ἐρωτηθεὶς δὲ καὶ ὁ Ἡγούμενος εἶπεν ὅτι κατὰ τὸ ἀνὰ χεῖρας ἡμῶν ἱερὸν χοτζέτιον αἱ ἐν

λόγῳ νομαὶ καὶ μάνδραι εἶνε ἰδικόν μας κτῆμα καὶ δὲν ἔχει δικαίωμα οὐδεὶς νὰ ἀναμιγνύηται ὡς ὄντα κτήματα ἐξ ἀγορᾶς προερχόμενα. Ἐπὶ τούτοις διορισθεὶς παρὰ τοῦ ἱεροῦ δικαστηρίου ἀντιπρόσωπος ὁ Ἀχμὲτ Ἐφένδη υἱὸς τοῦ Χαμδῆ Ἐφένδη καὶ μεταβὰς ἐπὶ τόπου παρετήρησε τὰ σύνορα τοῦ ἐνάγοντος, καὶ ἐπικαλεσθεὶς καὶ τὴν γνωμοδότησιν ἀμερολήπτων ἐμπειροπραγμόνων καὶ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Χατζῆ Χασάν, Ῥιγᾶ υἱοῦ Χουσεΐν, Ζουμουλάλα Τούντα κατοίκων Ἀθηνῶν, παρατηρήσας δὲ καὶ τὸ εἰς χεῖρας τοῦ μοναχοῦ ἱερὸν χοτζέτιον ὅτι εἶνε σύμφωνα τὰ ὅρια αὐτοῦ, ἀπεφάνθη ὅτι τὸ δίκαιον εἶνε φανερὸν ὑπὲρ τοῦ μοναχοῦ. Πρὸς κύρωσιν συνετάχθη τὸ παρὸν καὶ ὑπεγράφη περὶ τὰ μέσα τοῦ μηνὸς Τζεμαζιουλεβὲλ 1207 (=1792).

Τ. Σ.

Χαβοὺζ Ἀχμέτ.

κριτὴς Ἀθηνῶν.

ΧΟΤΖΕΤΙ

Τ. Σ.

Ἀχμέτ.

Ὁ Σπῦρος Φωκᾶς κάτοικος Ἀθηνῶν, τῆς συνοικίας αὐτῶν Καθολικοῦ ἐμφανισθεὶς ἐνώπιον τοῦ ἱεροῦ καὶ ἀξιοσεβάστου δικαστηρίου, παρόντων καὶ τῶν μοναχῶν τῆς Μονῆς Πετράκη, Παπᾶ Διονυσίου καὶ Θεοφάνους, ἐδήλωσε καὶ ὡμολόγησεν αὐτοπροσώπως ὅτι πρὸ ἑνὸς καὶ ἐπέκεινα ἔτους κατὰ τὸ ἀνὰ χεῖρας αὐτῶν ἑλληνιστὶ [συντεταγμένον ἔγγραφον] . . . . . ἐπὶ τῇ γενομένῃ ἑκατέρωθεν προτάσει καὶ ἀποδοχῇ καὶ διὰ πωλήσεως τελείας καὶ ἀληθοῦς, ἀπηλλαγμένης παντὸς ὅρου ἀκυρωτικοῦ ἐπώλησα ἀπέναντι τεσσαράκοντα ἑπτὰ γροσίων, παρέδωκα καὶ κατέστησα κυρίους τοὺς εἰρημένους μοναχοὺς Διονύσιον καὶ Θεοφάνην, τὰ ἐν θέσει Ἀμπελοκήπων . . . . . κείμεν τριάκοντα δύο μικρὰ καὶ μεγάλα ἐλαιόδενδρά μου συνορευόμενα ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τοῦ Δημητράκη Τρικκαληνοῦ, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῆς Παναγίας Τσιμινιάτη, ἐν μέρει ὑπὸ τῶν δένδρων τοῦ ἐν λόγῳ μοναστηρίου καὶ ἐκ τοῦ τετάρτου μέρους ὑπὸ τῆς δημοσίας ὁδοῦ, ἅτινα ἐπίσης ὡς ἄνω περιγράφονται ἠγόρασαν οἱ εἰρημένοι μοναχοί, παρέλαβον ὑπὸ τὴν πλήρη διακατοχὴν αὐτῶν καὶ ἐπλήρωσαν τὸ ὡρισμένον ἀντίτιμον αὐτῶν τεσσαράκοντα ἑπτὰ γροσίων . . . . . ἅτινα σῶα καὶ ἀνελλιπῆ ἔλαβον παρ' αὐτῶν . . . . . Δηλῶ δὲ ὅτι εἰς τὸ ἑξῆς ἐπὶ οὐδεμιᾷ προφάσει καὶ ἀφορμῇ δικαιοῦμαι νὰ ἐγείρω δικαιώματα διακατοχῆς καὶ κυριότητος ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ ἐλαιοδένδρων, ἅτινα

εἶνε τελεία ἰδιοκτησία τῶν προμνημονευυθέντων ἀγοραστῶν Παπᾶ Διονυσίου καὶ Θεοφάνους, δικαιουμένων νὰ διακατέχωσιν αὐτὰ ἐλευθέρως καὶ διαθέτωσιν ὡς βούλονται. Τῆς ὁμολογίας ταύτης γενομένης καὶ ζητηθείσης τῆς ἐπικυρώσεως αὐτῆς δι' ἱερᾶς πράξεως συνεταχθη τὸ παρόν, γραφὲν τὴν 8ην τοῦ μηνὸς Σεβὰλ τοῦ ἔτους 1198 (=1787).

Μάρτυρες.

Λινάρδος Χαρχανδύλη, Γιαννάκης Ἀλεξάνδρου, Νικολὸς Χαρχανδύλη Νικολὸς Βενιζέλος.

ΧΟΤΖΕΤΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΝ

Σ. Τ.

Σερὶφ Ἰμπραχὴμ κριτὴς τῶν Ἀθηνῶν.

Ἐπειδὴ δὶς μέχρι τοῦδε διωρίσθησαν παρὰ τοῦ ἱεροῦ δικαστηρίου καὶ ἀπεστάλησαν ἐπὶ τόπου ἄνθρωποι πρὸς διαχώρισιν καὶ ἐξακρίβωσιν ὁρίων ἐπὶ τῆς κάτωθι ἀναφερομένης ὑποθέσεως, ἀλλὰ δὲν προέκυψεν ἀποτέλεσμά τι οὔτε κατωρθωθη ἡ κατάπαυσις τῆς μεταξὺ τῶν δύο μερῶν διενέξεως, ἀπεφασίσθη ὅπως καὶ πάλιν πρὸς κατάπαυσιν τῆς ἔριδος ταύτης μεταβῶμεν αὐτοπροσώπως ἐπὶ τοῦ διαφιλονικουμένου τόπου . . . . ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν προκαλεσαμένων τὸ παρὸν ἡγουμένου τῆς Μονῆς Ἀσωμάτων καὶ ἄλλων μοναχῶν, ἔτι δὲ καὶ τῶν ὑπηκόων τοῦ χωρίου Ῥαπινδόσα, ἐξαρτήματος τῆς εἰρημένης πόλεως, πρὸς ἐκδίκασιν καὶ διευθέτησιν τῆς διαφορᾶς αὐτῶν συνεδριᾶσαν τὸ ἱερὸν προφητικὸν δικαστήριον, ἰδὸν τὰ εἰς χεῖρας τῶν εἰρημένων μοναχῶν ἔγγραφα καὶ ἀκοῦσαν καὶ τὴν γνωμοδότησιν τῶν κάτωθι ὑπογεγραμμένων, ἀξιοπίστων ἐμπειροπραγμόνων καὶ ἐχόντων ἀκριβῆ γνῶσιν περὶ τῶν ὁρίων τοῦ ἐν λόγῳ χωρίου ἐπεδίκασεν ὅπως εἰς μὲν τὴν κυριότητα τοῦ ἡγουμένου τῆς ῥηθείσης Μονῆς Πετράκη μένωσι τὰ μέρη . . . . . ἅτινα ἄρχονται ἀπὸ τῆς Βρωμοβρύσης μέχρι τοῦ Σπηλαίου, ἐκεῖθεν μέχρι τῶν δένδρων τῶν ἀγορασθέντων ἀπὸ τὸν Καγγάδην, ἐκεῖθεν ἀπὸ τῆς ῥάχεως τοῦ ἀπέναντι ὄρους, ἀφ' ἧς τὰ ὕδατα ῥέοντα κατέρχονται πρὸς τοὺς ἀγροὺς τοῦ εἰρημένου μοναχοῦ, καὶ ἀπὸ τῆς ῥάχεως τῶν ἀπέναντι τοῦ μετοχίου λόφων, ἐξ ἧς τὰ ὕδατα ῥέουσι πρὸς τὸ μέρος τοῦ μετοχείου, μέχρι τοῦ Σχιστοῦ Ὄρους, εἰς δὲ τὴν κυριότητα τῶν εἰρημένων ὑπηκόων . . . . . μένωσι, συμφώνως καὶ πρὸς τὴν γνωμοδότησιν καὶ μαρτυρίαν τῶν κάτωθι ὑπογεγραμμένων ἀξιοπίστων καὶ ἐχόντων πλήρη καὶ λεπτομερῆ γνῶσιν

τούτων, τὰ μέρη, ἅτινα ἄρχονται ἀπὸ τῆς Βρωμοβρύσης μέχρι τοῦ Σπηλαίου, ἐκεῖθεν ἀπὸ τὸ ἄνω μέρος τῶν δένδρων τοῦ Καγγάδη μέχρι τῆς ῥάχεως τοῦ ὄρους καὶ ἐκεῖθεν μέχρι τοῦ Κακομελίσσι ἐπὶ τῆς ῥάχεως τῶν λόφων τῶν κειμένων ἀπέναντι τοῦ μετοχίου Πετράκη. Οὕτω διεκρίθησαν καὶ ὡρίσθησαν, καὶ διετάχθησαν κατὰ τὸν ἱερὸν νόμον τὰ ἀμφισβητοῦντα μέρη νὰ ἀπέχωσι τῆς περαιτέρω διενέξεως. Πρὸς πίστωσιν τῶν γενομένων ἐγράφη τὸ παρὸν κατ' αἴτησιν καὶ ἐδόθη εἰς τοὺς αἰτήσαντας.

Τὴν 8 Μουχαρὲμ 1201 (=1787).

Μάρτυρες.

Σιπαχῆ Χατζῆ Χαλὴλ ἀγᾶ, Μεχμὲτ 'Εμὴν ἀγᾶ, Χατζῆ Σαλὴχ Μπέϊ, Μουσταφᾶ ἀγᾶ υἱὸς 'Αλῆ ἀγᾶ Τσέλιο, Μολλᾶ Μεχμὲτ κλητήρ, Μαχμοὺτ 'Εφένδη, Σεΐχ Σολεϊμὰν 'Ερένδη, 'Αμπουμπεκὺρ Μπέσε Μπεκυράκη, 'Ιμπραχὴμ Μπέπε Μπεκυράκη, Ποῦλο Κωνσταντήκη Κοτζάμπαση, Πέτρος Γιαννάκης Κοτζάμπαση, Σταματάκης Νικολάκης, Γιαννοῦσος Τζιβάνη.

Τ. Σ.

Χουσεΐν.

Ὁ Σέϊδ Χουσεΐν κριτὴς τῶν 'Αθηνῶν ἔγραψε τὸ παρὸν ἔγγραφον ὁ πτωχός. 'Αφεθείησαν αὐτῷ τὰ παραπτώματα.

Ὁ ἐκ τῶν Χριστιανῶν κατοίκων τῶν 'Αθηνῶν Σπῦρος 'Εγριποζλῆς (Εὐβοεὺς) ἐμφανισθεὶς ἐνώπιον τῆς ἐπισήμου καὶ ἀξιοσεβάστου ἱερᾶς κρίσεως, ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τοῦ Καλλινίκου Πετράκη, οἰκείᾳ βουλῇ καὶ θελήσει ἐδήλωσε καὶ κατέθηκεν ὅτι ὢν τέλειος καὶ ἀληθὴς ἰδιοκτήτης τῶν ἐν 'Αμπελοκήποις κειμένων 16 ἐλαιοδένδρων τῶν συνορευομένων ὑπὸ Τομάρου, Λάμπρου 'Ελιάσα καὶ ἐκ δύο μερῶν ὑπὸ δημοσίας ὁδοῦ, ἐπὶ τῇ ἑκατέρωθεν γενομένῃ προτάσει καὶ παραδοχῇ καὶ διὰ πωλήσεως τελείας καὶ ἀπηλλαγμένης παντὸς ἀκυρωτικοῦ ὅρου ἐπώλησα εἰς τὸν ἄνω εἰρημένον, παρέδωκα καὶ κατέστησα κτῆμα αὐτοῦ ἀπέναντι τιμήματος εἴκοσι πέντε γροσίων, ὅστις ἐπίσης ἠγόρασε, παρέλαβεν εἰς τὴν διακατοχὴν αὐτοῦ καὶ κατέστησε κτῆμά του πληρώσας τὸ ἄνω εἰρημένον ποσὸν τῶν εἴκοσι πέντε γροσίων, ἅτινα ὁμολογῶ ὅτι παρέλαβον ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ προμνημονευθέντος ἀγοραστοῦ σῶα καὶ ἀνελλιπῆ, δὲν δικαιοῦμαι δὲ εἰς τὸ ἑξῆς ἐπὶ οὐδενὶ λόγῳ καὶ οὐδεμιᾷ προφάσει νὰ διεκδικῶ δικαιώματα ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ δένδρων καὶ νὰ ἀναμιγνύωμαι, εἰς τὴν διακατοχὴν καὶ κυριότηταη

αὐτῶν, ἅτινα εἶνε τελεία ἐξ ἀγορᾶς ἰδιοκτησία τοῦ εἰρημένου Καλλινίκου Πετράκη, δικαιουμένου νὰ διακατέχῃ αὐτὰ ἐλευθέρως ὡς βούλεται. Ὅθεν πρὸς κύρωσιν τῶν γενομένων ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐτῶν συνετάχθη τὸ παρὸν καὶ ἐγράφη κατὰ τὰ μέσα τοῦ μηνὸς Ρεβιουλαχὴρ τοῦ ἔτους 1208 (=1793)

Μάρτυρες

Μολᾶ Ἀλῆ Ἀλῆ Χότζα, ὁ ἀρχικλητὴρ Μεχμὲτ Μπέσε, Κόλια Βίζα, Ζαχαρίας Σεμερτζῆς, Σιδέρης Ψαλλίδας, Σπῦρος Λαλαούνης καὶ ἄλλοι.

ΧΟΤΖΕΤΙ

Τ. Σ
Ἰμαμζαδὲ Μεχμὲτ Ρεσοὺτ
κριτὴς Ἀθηνῶν

Τ. Σ.
Σέϊδ Χαφοὺζ Μουσταφᾶ
κριτὴς Ἀθηνῶν

Ἐπειδὴ ἡ καταληφθεῖσα περιουσία τοῦ ἐν τῷ χωρίῳ Κουρσαλᾶ διαμένοντος καὶ πρὸ τινος ἀποβιώσαντος Ἰωάννου Σιδέρη εὑρέθη βεβαρημένη ὑπὸ χρεῶν, ἡ δὲ οἰκία αὐτοῦ, ἥτις κεῖται ἐν τῷ εἰρημένῳ χωρίῳ καὶ ὡρίζεται ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τῆς οἰκίας τοῦ ἀγοραστοῦ Διονυσίου Ἡγουμένου Πετράκη, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ ἁλωνοτόπου, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ ἀγροῦ καὶ ἐκ τετάρτου ὑπὸ δημοσίας ὁδοῦ εἶνε ὑποθηκευμένη εἰς τὸν ἐξ Εὐβοίας Χατζῆ Ἀλῆν ἀπέναντι ἀποδεδειγμένου χρέους 177 γροσίων, καὶ ἐπειδὴ οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ δὲν ἐφρόντισαν νὰ ἀπαλλάξωσι τὴν περιουσίαν ταύτην, διὰ τῶν δανειστῶν καὶ τοῦ ἱεροῦ δικαστηρίου ἐξετέθη αὕτη ἐν βασιλικῷ τόπῳ ἀγοραπωλησίας εἰς πλειοδοσίαν καὶ μετὰ τὴν λῆξιν ταύτης μὴ ὑπάρχοντος ἄλλου πλειοδότου κατεκυρώθη ἐπ' ὀνόματι τοῦ εἰρημένου Διονυσίου Πετράκη ἀντὶ 170 γροσίων, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ διὰ πωλήσεως περιεχούσης πρότασιν καὶ ἀποδοχὴν ἑκατέρωθεν, τελείας καὶ ἀπηλλαγμένης ἀκυρωτικοῦ ὅρου, δόλου καὶ ὑπερόγκου βλάβης, ἐπωλήθη ἀπέναντι 170 γροσίων καὶ παρεδόθη εἰς αὐτόν, παρὰ τοῦ ὁποίου μετὰ τὴν ὡς ἄνω περιγραφομένην ἀγορὰν καὶ παραλαβὴν τῆς οἰκίας ὑπὸ τὴν κυριότητά του κατεβλήθη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τὸ τίμημα τῆς πωλήσεως, ὅπερ διαιρεθὲν εἰς ἀνάλογα μέρη παρεδόθη εἰς τὴν ὁμάδα τῶν δανειστῶν. Εἰς τὸ ἑξῆς ἐπὶ τῆς ἐν λόγῳ οἰκίας οὐδενὸς δικαίωμα καὶ ἐξουσία ὑπολείπεται. ἀλλ' εἶνε αὕτη τελεία καὶ ἀποκλειστικὴ ἐξ ἀγορᾶς ἰδιοκτησία τοῦ προειρημένου μοναχοῦ, εἰς ὃν ἐδόθη ὁ παρὼν τίτλος ἰδιοκτησίας (χοτζέτι), ὅπως διακατέχῃ αὐτὴν ἐλευθέρως καὶ ὡς βούλεται.

Ἐγράφη περὶ τὰ μέσα τοῦ μηνὸς Τζεμαζιουλεβὲλ 1212 (=1797).

Μάρτυρες

Χουσεΐν Ἐφένδη Χασὰν Κάλφα, Βεΐς Ἀγᾶ, Γιουσοὺφ ἀγᾶ φύλαξ, Ἀχμὲτ Σιπαχῆ Δελῆ Ἀχμέτ. Ἰσμαὴλ ἀγᾶ ἀρχικλητήρ, ὁ υἱὸς τοῦ Ἰμπραχὴμ Μπέσε καὶ Ἀλῆ Μπέσε, Ἀντώνιος Καρόρης πραγματογνώμων, καὶ ἄλλοι.

ΧΟΤΖΕΤΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΝ

Τὸ παρὸν ἐπικυροῖ ὁ ταπεινὸς ἐν Κυρίῳ τῷ Ὑψίστῳ
Ἰμπραχὴμ ζαδὲ Μεχμὲτ Σεῒδ κριτὴς τῶν Ἀθηνῶν
Ἀφεθείησαν τὰ παραπτώματα αὐτοῦ.
Τ. Σ.

Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Κερατέας καὶ τῶν πέριξ ὑπαγομένων καὶ ἐξαρτωμένων ἐξ Ἀθηνῶν Μιχαὴλ Σαμάτη, Ἀντώνιος Ἰωάννου Κόλια Λούμης, Κωνσταντῖνος καὶ Ῥίμας, Γεωργάκης Τζίνης, καὶ Ῥώμας Τζίνης καὶ Ἀδὰμ Σωτῆρχος, Ἀνδρέας Μάστρος καὶ Κόλιας Δήμας, Πέτρος Λάκης καὶ Κωνσταντῖνος Λάζος, Ἀναγνώστης Σίνης, Ἀναγνώστης Παπᾶ Κωνσταντίνου καὶ ἄλλοι ὑπήκοοι ἐμφανισθέντες ἐνώπιον τοῦ ἱεροῦ καὶ προφητικοῦ Δικαστηρίου, ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τῶν προκαλεσαμένων τὸ παρὸν Διονυσίου ἡγουμένου τῆς μονῆς Πετράκη καὶ ἄλλων μοναχῶν τῆς αὐτῆς Μονῆς Παπᾶ Θεοφάνους, Παπᾶ Σεραφεὶμ καὶ Παπᾶ Ρισενίου (Ἀρσενίου) οἰκειοθελῶς καὶ αὐθορμήτως ἐδήλωσαν καὶ ὡμολόγησαν ὅτι, ἐπειδὴ ἡ ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ χωρίου ἡμῶν καὶ κατὰ τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους κειμένη ἀρχαία ἐκκλησία Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος περιέπεσεν εἰς πολλὰ χρέη καὶ πρὸς ἃ ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν ἐπαρκοῦσιν αἱ ἀφιερωματικαὶ πρόσοδοι, οὔτε ἡμεῖς ἔχομεν τὰ μέσα πρὸς διαρρύθμισιν . . . . λαβόντες καὶ τὴν ἄδειαν τοῦ κυρίου τῆς γῆς ἐξεχωρήσαμεν εἰς τὸν εἰρημένον Ἡγούμενον Διονύσιον ἀπέντι ἑκατὸν πεντήκοντα γροσίων τοὺς γνωστῶν ὁρίων, μικροὺς καὶ μεγάλους, καλλιεργησιμους καὶ μὴ ἀγροὺς ἐπὶ τῷ ὅρῳ, ὅπως οὗτος διευθετήσῃ τὰ χρέη τῆς εἰρημένης ἐκκλησίας, ἔτι δὲ ἐπωλήσαμεν εἰς αὐτὸν τοὺς ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐν λόγῳ ἐκκλησιας ἀλωνοτόπους, δένδρα καὶ ἀμπελοτόπους καὶ ἄλλα μικρὰ καὶ μεγάλα γνωστῶν ὁρίων κτήματα ... ., τὰ ὁποῖα οὗτος παρεδέχθη, ἠγόρασε καὶ ἔλαβεν ὑπὸ τὴν κατοχήν του καὶ κυριότητα πληρώσας τὸ ἄνω σημειούμενον ποσὸν ἑκατὸν πεντήκοντα γρόσια, ὅπερ σῶον καὶ ἀνελλιπὲς ἐλάβομεν Εἰς τὸ ἑξῆς ἐπὶ τῶν εἰρημένων γαιῶν καὶ ἄλλων δὲν μένει πλέον δι' ὑμᾶς δικαίωμα ἀναμίξεως καὶ ἀπαιτήσεως, ἀλλ' εἶνε τέλειος κύριος νὰ διακα-

τέχῃ αὐτὰ ἐλευθέρως καὶ ὡς βούλεται. Πρὸς πίστωσιν τῆς ἀληθείας τῶν γενομένων συνετάχθη τὸ παρὸν καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τῶν ῥηθέντων, γραφὲν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ μηνὸς Σεββὰλ τοῦ ἔτους 1211=(1796

Μάρτυρες

Χουσεΐν υἱὸς Χασὰν Σιπαχῆ, Ἰσμαὴλ Σιπαχῆ Διβαλῆ, ὁ ἀδελφός του Ἰμπραχὴμ Σιπαχῆ, Χουσεΐν Ἐφένδη Χασὰν Κάλφα, Μολλᾶ Χασὰν Χουσεΐν Ἐφένδη, Βασίλειος Γέροντας, Ἀγγελάκης Κατζηλέρης, Νικολῆς Πυρῆ, Γιαννάκης Σαράντης, Παναγιώτης Βλάχος, Μάστρο Μπιρσῆς, Γεώργιος Μενεξές, Νικολάκης Γουναράκης, Γιαννοῦσος Τζοβάννη, Γιαννακὸς Παπᾶ Στάμου, Ἰωάννης Μπενιζέλος, Ἀντώνης Καρόρης, καὶ ἄλλοι.

ΙΔΙΩΤΙΚΟΝ ΠΩΛΗΤΗΡΙΟΝ

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε ἡ ἑξῆς :

Σήμερον ἐν ἔτει 1218 (=1803) ὁ Χουσεΐν ἀγᾶ Μουσταφᾶ ζαδὲ κάτοικος Ἀθηνῶν ἐδήλωσε καὶ ὡμολόγησεν ἐνώπιον μαρτύρων ὅτι ἔχων ὑπὸ τὴν κυριότητά του τριάκοντα ὀκτὼ ἐλαιόδενδρα κείμενα ἐντὸς τῶν συνόρων Ἀθηνῶν καὶ Ἀμπελοκήπων κατὰ τὸ μέρος Παναγιὰ Γουδῆ καὶ συνορευόμενα ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τοῦ Μεχμὲτ ἀγᾶ Γιουσοὺφ Ρεΐς καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ Ῥεύματος, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῶν δένδρων τοῦ Μοναστηρίου Ἀσωμάτων καὶ ἀπὸ ἓν μέρος ὑπὸ τοῦ Κτενᾶ Μπατσακάτσα καὶ ἀπὸ ἄλλο ὑπὸ τῆς Φλωροῦς Σωκάρη, ἔτι δεκαεπτὰ ἐλαιόδενδρα κείμενα εἰς τὴν αὐτὴν τοποθεσίαν καὶ συνορευόμενα ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ τοῦ Ἀθανασίου Δελετάρη, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῶν δένδρων τοῦ Μοναστηρίου, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῆς Φλωροῦς Σωκάρη, ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῶν δένδρων τοῦ Κτενᾶ Μπατσακάτσα, ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν οἰκιῶν, διὰ πωλήσεως περιεχούσης πρότασιν καὶ ἀποδοχήν, τελείας καὶ ἀπηλλαγμένης, ὅρου ἀκυρωτικοῦ, δόλου καὶ ἀπάτης, ἐπώλησα ἀπέναντι πεντακοσίων τριάκοντα ὀκτὼ γροσίων τρεχουμένων εἰς τοὺς φέροντας τὸ παρὸν μοναχοὺς Πετράκη Διάκον Δαμασκηνὸν καὶ Διονύσιον Οἰκονόμον, παρὰ τῶν ὁποίων μετὰ τὴν παραλαβὴν ὑπὸ τὴν κατοχὴν αὐτῶν ἔλαβον ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν τὸ ὡς ἄνω σημειούμενον τίμημα σῶον καὶ ἀνελλιπές. Εἰς τὸ ἑξῆς ἐπὶ τῶν ῥηθέντων δένδρων δὲν μοὶ μένει πλέον οὐδὲν δικαίωμα καὶ ἐξουσία ἐπεμβάσεως, ἀλλ' εἶνε τελεία ἐξ ἀγορᾶς ἰδιοκτησία τῶν εἰρημένων δικαιουμένων νὰ διακατέχωσιν αὐτὰ ἐλευθέρως καὶ ὡς βούλονται μὴ ἐνοχλῶνται δὲ καὶ διαταράττωνται παρ' οὐδενός. Ἐγράφη·

Χουσεΐν ἀγᾶ Μουσταφᾶ ζαδὲ

Μάρτυρες

Ἰμπραχήμ ἀγᾶ Μεσουετὶ ζαδέ, Χασὰν ἀγᾶ Ἐμὶν ἀγαζαδέ, Μεχμὲτ ἀγᾶ Γκουλίζαδε, Καρὰ Ἰμπραχήμ, Σαλὴχ Μπάσα Σαρῆ Ἀχμέτ, Μολλὰ Ἐδρὶς Σοφτὰ καὶ ἄλλοι.

ΧΟΤΖΕΤΙ

(Τ. Σ.)

Κιπρισιζαδὲ Μεχμὲτ Ἀρὶφ κριτὴς Ἀθηνῶν.

Ὁ ἐκ τῶν κατοίκων τῆς πόλεως Ἀθηνῶν καὶ ἡγούμενος τῆς Μονῆς Ταξιαρχῶν . . . . (τὸ ὄνομα ἐφθαρμένον), ἐμφανισθεὶς ἐνώπιον τοῦ ἱεροῦ καὶ ἀξιοσεβάστου δικαστηρίου κατέθηκεν ὅτι ὁ ἐκ τῶν κατοίκων τῆς αὐτῆς πόλεως Πνευματικὸς Παπᾶ Διονύσιος Μπεκούσης ἰδιοκτήτης ὢν τῶν κάτωθι ἀναφερομένων κτημάτων, ἤτοι τριάκοντα ἐλαιοδένδρων μικρῶν καὶ μεγάλων κειμένων ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μεσογείων κατὰ τὴν θέσιν Ἀμπελοκήπων καὶ συνορευομένων ἐκ τριῶν μερῶν ὑπὸ τῶν ἐλαιοδένδρων τοῦ εἰρημένου Μοναστηρίου καὶ ἐξ ἄλλου ὑπὸ δημοσίας ὁδοῦ, ἔτι δώδεκα ἐλαιοδένδρων μικρῶν καὶ μεγάλων κειμένων κατὰ τὴν αὐτὴν θέσιν καὶ περὶ τὸ μέρος Παναγία Γουδῆ καὶ συνορευομένων καὶ ἐκ τῶν τεσσάρων μερῶν ὑπὸ τῶν ἐλαιοδένδρων τοῦ αὐτοῦ Μοναστηρίου, ἔτιδώδεκα ἐλαιοδένδρων μικρῶν καὶ μεγάλων κειμένων ἐν τῇ αὐτῇ θέσει καὶ κατὰ τὸ μέρος τὸ καλούμενον *Κοκκινάδα* καὶ συνορευομένων ὑπὸ τῶν Ἀργυροῦ Μπανάνα καὶ Γιάννη Παυλῆ καὶ ἐκ δύο μερῶν ὑπὸ τῶν ἐλαιοδένδρων τῆς αὐτῆς Μονῆς, ἔτι ὀκτὼ ἐλαιοδένδρων μικρῶν καὶ μεγάλων κειμένων ἐν τῇ αὐτῇ θέσε, καὶ κατὰ τὸ μέρος τὸ ὀνομαζόμενον *Σωτηράκη* καὶ συνορευομένων ἐκ τριῶν μερῶν ὑπὸ τῶν ἐλαιοδένδρων τῆς αὐτῆς Μονῆς καὶ ἐκ τοῦ τετάρτου μέρους ὑπὸ τῆς δημοσίας ὁδοῦ, ἔτι μιᾶς οἰκίας κειμένης ἐντὸς τῆς πόλεως καὶ κατὰ τὴν συνοικίαν Ἁγίου Δημητρίου τοῦ Νέου, ὁριζομένης ἀφ' ἑνὸς . . . ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Δημητρίου καὶ τῆς κοινῆς ὁδοῦ, περιεχούσης δὲ ἐντὸς δύο ἀνώγεια δωμάτια, χαγιάτι καὶ λιθίνην κλίμακα καὶ ἓν ἰσόγειον κελλάρι, ἕνα σταῦλον ἕνα ἀπόπατον, ἥμισυ φρέαρ, ἓν πλυσταρεῖον, αὐλὴν καὶ τέσσαρα δένδρα συκαμινέας, ταῦτα τὰ εἰς τέσσαρα μέρη κείμενα ἑκατὸν δύο μεγάλα καὶ μικρὰ ἐλαιόδρνδρα μετὰ πάντων τῶν ἐξαρτημάτων καὶ δικαιωμάτων καὶ τὴν ἄνω περιγραφομένην οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἑκατέρωθεν γενομένῃ προτάσει καὶ ἀποδοχῇ διὰ τελείας καὶ ἀληθοῦς πωλήσεως ἀπηλλαγμένης παντὸς ἀκυ-

ρωτικοῦ ὅρου καὶ γενομένης ἐνώπιον ἀξιοπίστων μαρτύρων μουσουλμάνων καὶ Ῥωμαίων, ἐπώλησεν εἰς ἐμὲ οἰκείᾳ βουλήσει πρὸ ἓξ ἐτῶν ὁ εἰρημένος Πνευματικὸς Παπᾶ Διονύσιος ἀπέναντι τιμήματος χιλίων ἑκατὸν τεσσαράκοντα γροσίων καὶ παρέδωκεν εἰς ἐμὲ τὰ κτήματα ταῦτα, τὰ ὁποῖα καὶ ἐγὼ ὡσαύτως ἠγόρασα καὶ παρέλαβον εἰς τὴν κυριότητά μου πληρώσας εἰς τὸν ἐν λόγῳ πωλητὴν τὸ ὁρισθὲν τίμημα σῶον καὶ ἀνελλιπές, ὅπερ καὶ αὐτὸς παρέλαβε τοῦτο ἀκέραιον . . . . . εἶνε τελεία ἰδιοκτησία μου ἐξ ἀγορᾶς. . . . . περὶ τῆς κυριότητός μου κατέχω εἰς χεῖράς μου ἔγγραφον ἑλληνιστὶ συντεταγμένον συμφώνως δὲ πρὸς τὸ περιεχόμενον τούτου ἐξαιτοῦμαι παρὰ τοῦ ἱεροῦ δικαστηρίου τὴν ἔκδοσιν ἱεροῦ πρακτικοῦ (Χοτζέτι). Πρὸς πίστωσιν ὅθεν καὶ βεβαίωσιν τῶν ἀνωτέρω συνετάχθη τὸ παρὸν γραφὲν τὴν 15 τοῦ μηνὸς Ῥεβιουλλαχὴρ τοῦ ἔτους 1226 (=1811).

Μάρτυρες.

Σεῒδ Χασὰν Ἐμὶρ Ἀχμὲτ Ὀγλοῦ, Δερβὶς Ἀγάκου, Ἰσμαὴλ Μενεμενλῆ, Ἀλῆ Ὀδάμπασι υἱὸς Ἀμπδουλλὰχ Πολίτη, Σωτήρης Μπετζάνη Δημήτριος Πολωνᾶς, Χαρτζῆ Γιαννάκος Παπα Στάμος, Ἀντώνιος Καρόρης ἐμπειροπράγμων καὶ ἄλλοι.

ΙΔΙΩΤΙΚΟΝ ΕΓΓΡΑΦΟΝ ΠΩΛΗΣΕΩΣ.

Αἰτία τῆς γραφῆς τοῦ παρόντος εἶνε ἡ ἑξῆς:

Ὁ ὑποφαινόμενος ὁμολογῶ ὅτι κατὰ τὸ παρὸν ἔτος 1226(=1811) ἔχων ὑπὸ τὴν κατοχὴν καὶ κυριότητά μου ἐντὸς τῶν ὁρίων Ἀθηνῶν καὶ κατὰ τὸ τσιφλίκι τὸ καλούμενον Μπέϊ ἓν ἠρειπωμένον ζευγηλατεῖον μετὰ γνωστῶν ὁρίων καὶ τῶν πέριξ μερῶν, ἔτι ἐν τῇ αὐτῇ τοποθεσίᾳ ἓν μαγαζεῖον ἐπίσης γνωστῶν ὁρίων ἔτι ἐν τῇ αὐτῇ τοποθεσίᾳ δύο ἀλώνια γνωστῶν ὁρίων, ἔτι ἐν τῇ αὐτῇ τοποθεσίᾳ ἥμισυν ἠρειπωμένον πύργον (κουλὲ) καὶ κῆπον, μεθ' ὅλων τῶν εἰς αὐτὰ ὑπαγομένων καὶ ἀνηκόντων, δικαιωμάτων καὶ ἐξαρτημάτων, διὰ πωλήσεως περιεχούσης πρότασιν καὶ ἀποδοχήν, τελείας καὶ πραγματικῆς ἀπηλλαγμένης ἀκυρωτικοῦ ὅρου ἐπώλησα εἰς τοὺς φέροντας τὸ παρόν μου μοναχούς, Ἡγούμενον Πετράκη Παρθένιον καὶ Διάκονον καὶ Διονύσιον ἀπέναντι ἑξακοσίων τρεχομένων γροσίων καὶ παρέδωκα εἰς αὐτούς, παρὰ τῶν ὁποίων μετὰ τὴν ὡς ἄνω γενομένην ἀγορὰν καὶ παραλαβὴν ὑπὸ τὴν κυριότητα αὐτῶν ἔλαβον ἐκ τῶν χειρῶν σῶον καὶ ἀνελλιπὲς τὸ ἐν λόγῳ ἀντίτιμον τῆς πωλήσεως τῶν ἑξακοσίων γροσίων

καὶ ἔδωκα εἰς αὐτοὺς τὸ παρὸν ἔγγραφον. Εἰς τὸ ἑξῆς δὲ ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ ἀλωνίων, ζευγηλατείου, μαγαζείου, κουλὲ καὶ κήπου ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ καὶ προφάσει μένει πλέον εἰς ἐμὲ δικαίωμα ἀναμίξεως καὶ ἐξουσία ἐπεμβάσεως, ἀλλ' εἶνε τελεία ἰδιοκτησια τῶν προρρηθέντων μοναχῶν ἐξ ἀγορᾶς δικαιουμένων νὰ διακατέχωσιν αὐτὰ ἐλευθέρως καὶ ὡς βούλονται καὶ νὰ μὴ ἐνοχλῶνται καὶ διαταράττωνται οὔτε παρ' ἡμῶν οὔτε παρ' ἄλλου τινός.

Ἔτος 122······

Σεΐδ Μουσταφᾶ Μέμο.

Ἀθῆναι

Μάρτυρες.

Ἀχμὲτ Σιπαχῆ Λοπέσε, Μολλᾶ Ζεκεριὰ μουεζίν, Ἐμὶρ Χασὰν υἱὸς Ἐμὶρ Ἀχμέτ, Γιουσοὺφ ἀγᾶ, Μιμὼ ἀγᾶ, Μουσταφᾶ Σαχὶν καὶ ἄλλοι.

ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΝΑΟΥ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΤΩΝ ΑΣΩΜΑΤΩΝ

«ΤΩ ΑΧΟΓ' ΕΤΕΙ

Ἐλθὼν ὁ ἐν Ἱερομονάχοις Κὺρ Παρθένιος Πετράκις, ὁ καὶ ἰατρὸς ἐκ τῆς Πελοποννήσου, ἐν τῷ ναῷ τῶν παμμεγίστων Ταξιαρχῶν· καὶ εὑρὼν αὐτὸν σεσαθρωμένον καὶ πανέρημον, μετ' οὐκ ὀλίγων ἀγώνων καὶ δαπάνης, ἀνακαίνησε τὰ περὶ τὴν μονὴν κτίρια καὶ ὑποστατικά, ἀπεβίωσε τὸ ΑΧΠϛ'. *Μετ' αὐτὸν ἐδιαδόχευσε ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ ἐν Ἱερομονάχοις κὺρ Ἰωακεὶμ καλῶς καὶ θεαρέστως ζήσας εἰς αὔξησιν ἐπανῆκε τὸ μονίδριον τοῦτο· τῷ δὲ* **αψστ'** *ἐπανῆλθε πρὸς τὴν ἐκεῖσε μακαριώτητα· ἀντ' αὐτοῦ διαδοχεῖ ὁ νῦν τρίτος ἀνεψιὸς ὁ καὶ ἐν ἱερομοναχοις πανοσιώτατος, καὶ ἔμπηρος ἰατρὸς κὺρ Δαμασκηνός, ὃς τῷ τῶν ἀθλων σθένει μίζωνα καὶ βελτίωνα τοῖς ἄλλοις ἐκατόρθωσε καὶ ἐκ τῶν ἀγώνων καὶ δαπάνοις αὐτοῦ τε καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἱερομονάχων τε καὶ μοναχῶν ἀνιστορίθη ὁ θεῖος καὶ πάνσεπτος ναὸς οὗτος παρὰ τὸ βῆμα ὡς ὁρᾶται σήμερον κατὰ τὸ* **αψιθ'**. *Φεβρουαρίῳ* **κδ'**.»

Χεὶρ Γεωργίου Μάρκου τοῦ Πελοποννησίου ἐκ πόλεως Ἄργους.

ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ

Καὶ ὁ ἁπλῶς φυλλομετρήσας τὸν Α΄. τόμον τῶν *Μνημείων* κατενόησεν, ἐλπίζομεν, τί δι' αὐτοῦ προσετέθη εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν αἰώνων τῆς Τουρκοκρατίας.

*

Κατ' ἀρχὰς εἴχομεν ἀποφασίση νὰ δημοσιεύωμεν ξηρὰ τὰ κείμενα μηδεμίαν δίδοντες ἀναγκαίαν ἐπεξήγησιν περὶ τῆς ἰδιότητος αὐτῶν ὡς ἀνεκδότων, ἢ ἐκδεδομένων—ὀλιγίστων σχετικῶς τῶν τοιούτων—καὶ τῆς χρησιμότητος αὐτῶν· νὰ πράττωμεν δὲ τοῦτο μόνον ἐν τῷ σχετικῷ κεφαλαίῳ τῆς Ἱστορίας. (Διὰ τοῦτο π. χ. οὔτε ὑπὸ τον Θρῆνον τοῦ *Μπουμπούλη* ἐτέθη ὅτι ἐδημοσιεύθη καὶ ὑπὸ τοῦ Legrand, οὔτε ὑπὸ τὸ Χρονικὸν τοῦ ιϚ αἰῶνος ὅτι ἐδημοσιεύθη καὶ ὑπὸ τοῦ Λάμπρου, ὡς ἐγένετο ἤδη ἡ μνεία αὕτη ἐν τῇ Ἱστορίᾳ). Κατόπιν ὅμως, ὅτε ἀπεφασίσθη ἡ σύμπτυξις, ἐν τῷ Α΄ Τόμῳ τῆς Ἱστορίας, τῆς Ἀναλύσεως τῶν Πηγων, ἤρξαντο τιθέμεναι σημειώσεις τινὲς καὶ ἐν τοῖς *Μνημείοις*. Ἐπίσης ἤρξαντο δημοσιευόμεναι ἐν αὐτοῖς καὶ διαφόρων Ἀνακοινώσεις, αἵτινες ἐν τοῖς ἑξῆς θέλουσιν ἐπὶ μᾶλλον ἀναπτυχθῇ.

*

Κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῶν διαφόρων κειμένων οὔτε καθ' ὕλην οὔτε κατὰ χρονολογίαν ἐτηρήθη σειρά τις· τὸ μὲν διότι κατὰ τὴν δημοσίευσιν ἀνεκαλύπτοντο καὶ ἄλλα, καὶ ἐξακολουθοῦσιν ἀνακαλυπτόμενα ἔτι τὸ δέ, καὶ κυρίως, διότι *περιοδικῶς* καὶ διὰ φυλλαδίων δημοσιεύοντες τὰ *Μνημεῖα*, ὅπως καταστήσωμεν ταῦτα προσιτὰ τοῖς πολλοῖς,— καὶ οὕτω, καὶ τὸν σκοπὸν δι' ὃν ἐκδίδονται ἐπιτύχωμεν, καὶ τὴν ἔκδοσιν αὐτῶν ἐξασφαλίσωμεν — ἠναγκαζόμεθα νὰ συναναμιγνύωμεν τὴν ξηρὰν καὶ βαρεῖαν ὕλην μετὰ θελκτικωτέρας πως καὶ ἐλαφροτέρας.

Ἡ ἀταξία αὕτη διορθοῦται ἐν τοῖς Περιεχομένοις, ἐν οἷς ὁ ἀναγνώστης εὑρίσκει καὶ τὴν καθ' ὕλην διαίρεσιν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΤΟΜΟΥ ΤΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΜΩΝ ΚΑΘ' ΥΛΗΝ

ΤΑ ΟΥΣΙΩΔΕΣΤΕΡΑ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Ἐν σελ. 37 ἐν τῇ ὑποσημειώσει πρόσθες: «ὅρα καὶ Τουρκογραικίας σελ. 82».
Ἐν σελ. 47 (ἔν τισι ἀντιτύποις) σειρᾷ 12η ἄνωθεν ἀντὶ «Ταὐτὰ ἄρα» θὲς «ταῦτ' ἄρα»=Διὰ ταῦτα.
Ἐν σελ. 48 σειρᾷ 20ῇ ἀντὶ «αἰχμαλωτίσασαν» θὲς «αἰχμαλωτίσασιν»=ἠχμαλώτισαν.
Ἐν σελ. 69 σειρᾷ 4η κάτωθεν ἀττὶ «Ἀπάντησις Κρουσίου πρὸς Καβάσιλαν» θὲς «Ἀπάντησις Καβάσιλα πρὸς Κρούσιον».
Ἐν σελ. 354 μετὰ τὸ Τουρκικὸν ἔτος 1197 θετέον ἐν παρενθέσει τὸ ἀντίστοιχον ἡμέτερον (1783).